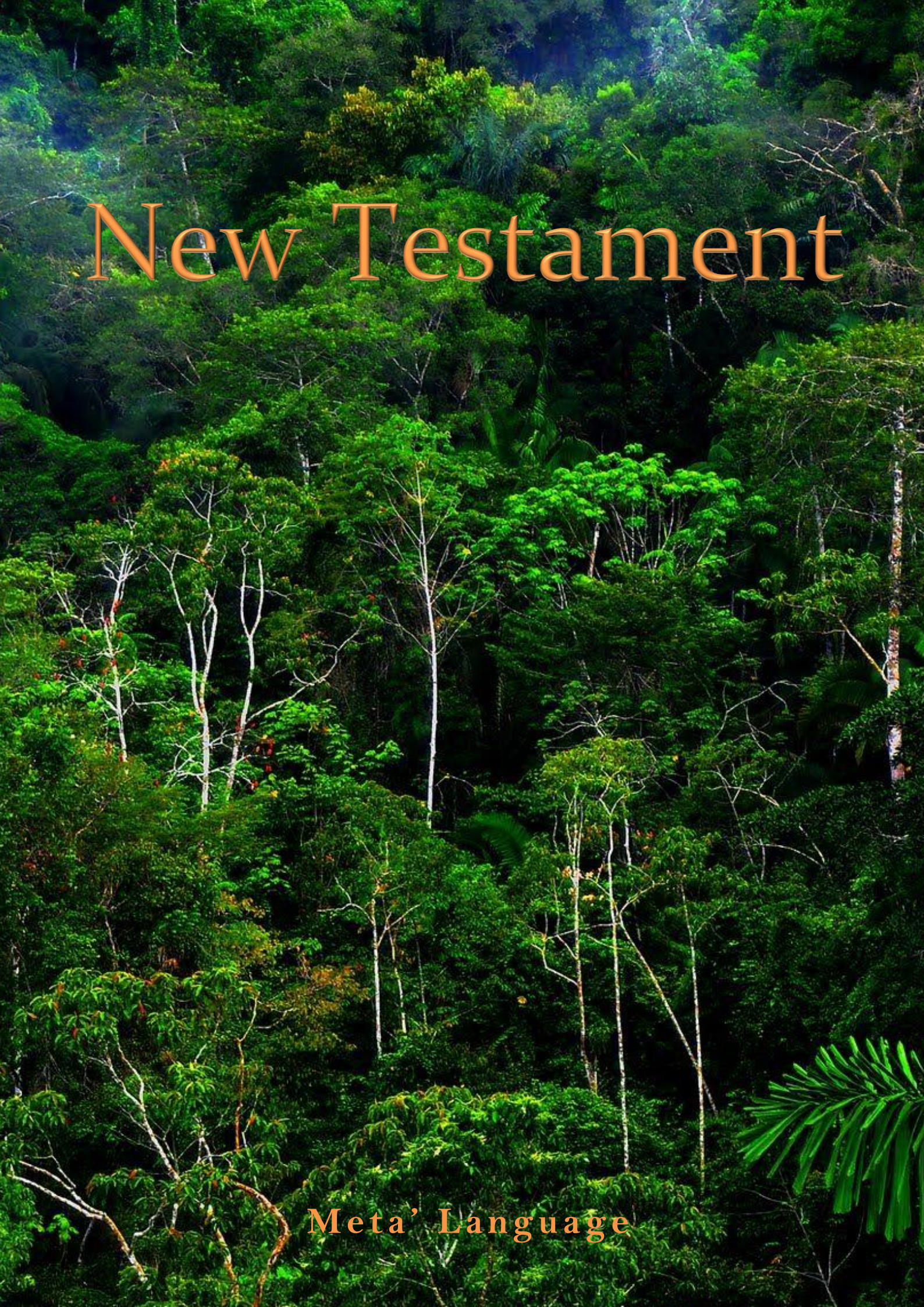

New Testament

Meta' Language

Meta’ - Bible - New Testament

Matiù	3
Mak	66
Luk	107
Jɔ̌n	175
Ɨ̀fà’ì	227
Rom	292
1 Kɔrèn	320
2 Kɔrèn	348
Gàlesià	365
Efesùs	375
Filipì	385
Kòlosè	392
1 Tèsàlonikà	399
2 Tèsàlonikà	405
1 Timotì	408
2 Timotì	416
Taitùs	422
Filemòn	426
Mɨhibrù	428
Jems	448
1 Pità	455
2 Pità	463
1 Jɔ̌n	468
2 Jɔ̌n	475
3 Jɔ̌n	476
Jûd	477
Ɨnû Əwu Rənjìm	479

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Meta' - Bible - New Testament

Matiù

Matiù 1

1Wô yɨ ɨwaŋ tɨghəm rɨ mɨmbă' Yeso Kristo rəŋwe. Yeso Kristo yɨə wan tɨ əni əghaŋ ə
Dèvîd we nɨ nya'ə wan tɨ əni əghaŋ ə Abràham.

2Abràham yɨə nya'ə mbă' Aizìk. Aizìk yɨə nya'ə mbă' Jekôb. Jekôb yɨə nya'ə mbă'
Judà mbɨ ə bɔŋgɔb məd.

3Judà yɨə nya'ə mbă' Perès fɔrɨ ə Zerà. Ɨŋgɔb mɨməd yɨə nya'ə Tamà. Perès yɨə nya'ə
mbă' Hezrɔ̀n. Hezrɔ̀n yɨə nya'ə mbă' Râm.

4Râm yɨə nya'ə mbă' Àminadàb. Àminadàb yɨə nya'ə mbă' Nashɔ̀n. Nashɔ̀n yɨə nya'ə
mbă' Salmɔ̀n.

5Salmɔ̀n yɨə nya'ə mbă' Boàz. Ɨŋgɔb məd yɨə nya'ə Rahàb. Boàz yɨə nya'ə mbă'
Obèd. Ɨŋgɔb məd yɨə nya'ə Ruf. Obèd yɨə nya'ə mbă' Jesè.

6Jesè yɨə nya'ə mbă' ɨfɔ̀n Dèvîd. Ɨfɔ̀n Dèvîd yɨə nya'ə mbă' Solomòn we nɨ ɨŋgɔb məd
nya'a kwe' nam ə Urià.

7Solomòn yɨə nya'ə mbă' Rèhobòàm. Rèhobòàm yɨə nya'ə mbă' Àbijà. Àbijà yɨə
nya'ə mbă' Asà.

8Asà yɨə nya'ə mbă' Jèhosafàt. Jèhosafàt yɨə nya'ə mbă' Joràm. Joràm yɨə nya'ə mbă'
Uzià.

9Uzià yɨə nya'ə mbă' Jotàm. Jotàm yɨə nya'ə mbă' Àhàz. Àhàz yɨə nya'ə mbă'
Hèzekià.

10Hèzekià yɨə nya'ə mbă' Mànasè. Mànasè yɨə nya'ə mbă' Amòs. Amòs yɨə nya'ə
mbă' Josià.

11Josià yɨə nya'ə mbă' Jèchonià mbɨ ə bɔŋgɔb məd əni nyùmə̀ we nɨ mbɨ nya'a niŋ
mɨIzre əni ɨbò'ò wò ə Babilɔ̀n.

12Əni mbɨ nya'a fə niŋ mɨIzre əni ɨbò'ò wò ə Babilɔ̀n, Jèchonià yɨə nya'ə mbă'
Sealtièl. Sealtièl yɨə nya'ə mbă' Zèrubabèl.

13Zèrubabèl yɨə nya'ə mbă' Àbiùd. Àbiùd yɨə nya'ə mbă' Èliakìm. Èliakìm yɨə nya'ə
mbă' Azò.

14Azò yɨə nya'ə mbă' Zadɔ̀k. Zadɔ̀k yɨə nya'ə mbă' Achìm. Achìm yɨə nya'ə mbă'
Èliùd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

15Èliùd yɨə nya'ə mbă' Eleazà. Eleazà yɨə nya'ə mbă' Matàm. Matàm yɨə nya'ə mbă' Jekôb.

16Jekôb yɨə nya'ə mbă' Jòsêf we nɨ nya'ə ɨnom Mèri we nɨ nya'a gywɨ ə Yeso we nɨ mbɨə tɔŋ ənɨ ə Kristo.

17Əne ɨ kɔ rɨ ənɨ Abràham wò pè ənɨ Dèvîd yɨ tɨghəm rɨ bâd wum chɔ̀b rɨ̀kwè. Ɨ kɔ rɨ ənɨ Dèvîd wò pè ənɨ mbɨ nya'a nɨŋ mɨIzre ənɨ ɨbò'ò wò ə Babilòn yɨ tɨghəm rɨ bâd wum chɔ̀b rɨ̀kwè. Ɨ kɔ rɨ ənɨ mbɨ nya'a nɨŋ mɨIzre ənɨ ɨbò'ò wò ə Babilòn wò pè ənɨ Kristo yɨ tɨghəm rɨ bâd wum chɔ̀b rɨ̀kwè.

18Ɨchî nɨ mbɨ nya'a gywɨ ə Yeso Kristo yɨ əni: Jòsêf nya'a nyɨ ə Mèri we nɨ nya'a gywɨ ə Yeso. Àyɨə bɔŋ mbɨ nya'a sɨə namə, mbɨ nya'a zə ni Əzwî ə Zeŋɨ ə nya'a fə ghɨ̀ ni Mèri sɨ rɨbùmə̀.

19Jòsêf nɨ nya'a ɨnom məd, wɨə nya'ə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku'nɨ. Chəi wɨ̀ nya'a kəb nɨ na' tɨ̀nɨ̀d ətu əmbɨ Mèri əka' ə bâd. Əne wɨ̀ nya'a kɔ kəb ɨnânjɨ̀ nɨ ton əməd ənjìm ənjìm.

20Ənɨ wɨ̀ nya'ə kɨrɨ kəndɨ əne, aŋgɨrə̀ Ə̀nùŋɨ̀sɨg nya'a jwɨ̀ ɨ bɔ ə njə̀m ghà ɨ bɔ ni, "Jòsêf, àwɔ̀ nɨ ye' wan tɨ ənɨ əghaŋ ə Dèvîd, tɨrə̀ bɔ e nɨ nɨŋ ə Mèri ənɨ e ɨwɨ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ à yɨ Əzwî ə Zeŋɨ ə ghɨ ni wɨ̀ sɨ rɨbùmə̀.

21Wɨ̀ bɨrɨ gywɨ wan mbaŋə̀, à chu əməd ni Yeso, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ à yɨə məd bɨrɨ chɨ mbɨ bâd tɨ əton ɨka we nɨ ɨnû rɨbə̀ŋ berɨ ɨgwɨ mɨmə̌d."

22Ɨnû mbô nya'a ghɨ̀ ɨmbə̀' ɨŋgam we nɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg nya'a che ənjìm ɨ wə̀d ɨkə̀n ghà, wɨ jwɨ ənɨ rəsɨ̀' ni:

23"Zə, əyɨ rɨkyerɨ mbaŋə̀ bɨrɨ bɔŋ ɨbum gywɨ wan mbaŋə̀, mbɨ chù əməd ni Imanuèl" əne yɨ ni, "Ɲwɨ̀ə wɨ mbɨ na."

24Ənɨ Jòsêf nya'a nɔ' rɨ əŋgwenɨ, wɨ̀ nya'a nɨŋ ə Mèri ənɨ ɨ ɨwɨ ɨchî nɨ aŋgɨrə̀ Ə̀nùŋɨ̀sɨg we nya'a gha ɨ bɔ.

25Wɨ̀ nya'a nɨŋ əne, àyɨə chəi wɨ̀ nya'a ni mbɨ məd pè ənɨ Mèri nya'a gywɨ wan mbaŋə̀ we. Ənɨ wɨ̀ nya'a gywɨ, Jòsêf nya'a chù wan we ni Yeso.

Matiù 2

1Mbɨ nya'a gywɨ ə Yeso ə Betlèhem we rɨ ə Jùdeyà. Mbɨ nya'a gywɨ əməd ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ Herɔ̀d nya'ə ɨfɔ̂n. Ənɨ əgha ə nya'a tɔ sàà̀rɨ, bâd mɔ'ɔ nɨ nya'a kyerɨ ənû ɨmbə̀' rɨtəmɨ nya'a nɔ̀' rɨ əbà ze nɨ nyùmə̀ ə jwɨ̀ rəŋgu wò ə Jèrusalèm.

2Mbɨ nya'a pè biirɨ ni, "Wan we mbɨ gywɨ nɨ ye' ɨfɔ̂n mɨJû kɨ ə yɨ ə? Tɨ kə̀' zə fɨtəmɨ məd əbà ze nɨ nyùmə̀ ə jwɨ̀ rəŋgu, əne tɨ̀ fə ye'e ɨ wumnɨ əməd."

3Ənɨ ɨfɔ̂n Herɔ̀d nya'a zu ənû zô, zɨə nya'a tɔb əməd bə̀ tɔb bâd mɨjìm mbe nɨ nya'a ə Jèrusalèm.

4Əne wɨ̀ nya'a tɔŋ bâd kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɲwɨ̀ə bə̀ tɔŋ məchwɨə rɨ̀kə̌, biirɨ əmbɨ mɨmə̌d ni, "Mbɨ kɨə wo gywɨ Wə̀d we nɨ Ɲwɨ̀ə zɔ'ɔ ə yɨ ə?"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

5Mbɨ nya'a wìirì ɨ bɔ ni, "Mbɨ bɨrɨ gywɨ əməd ə Betlèhem we rɨ ə Jùdeyà, ɨchî nɨ wəd ɨkən Ɔwìə nya'a fə ŋwa'nɨ ni:

6'Àwɔ̀ Betlèhem nɨ ye' ɨŋga əba əbeŋ ze rɨ ə Judà, ka àwɔ̀ yɨ əwe əsɨ ze nɨ kə chè ɨsɨ jìm mbe nɨ mɨfɔ̂n mbe rɨ ə Judà ə tùmbɨə̀, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ətùmbɨ-bə̂d mɔ'ɔ bɨrɨ jwɨ rɨŋga ne nɨ bɨrɨ tumbɨ mbɨ bə̂d mìIzre.'"

7Əni Herɔ̀d nya'a zu əne, wɨ nya'a tɔŋ bə̂d mbe nɨ nya'a kyerɨ ənû ɨmbə̀' rɨtəmɨ ənjìm ənjìm, nwèndɨ nyùmə̀ we nɨ fɨtəmɨ fe kə' jwɨ.

8Wɨ nya'a nwèndɨ əne, chà mɨməd ə Betlèhem ghà ni, "Mbə̀ wo jeŋgɨ kəb wan we. Əni mbə̀ zə əməd, mbə̀ wɨrɨ ye'e ghà ɨ num ɨmbə̀' mə̀ bə wò wumnɨ əməd."

9Əni mbɨ nya'a zu ənû ze nɨ ɨfɔ̂n we nya'a ghă əmbɨ mɨməd, mbɨ nya'a nɔ̀' kɔ wò əwən. Mbɨ nya'a pè ɨnə̂njɨ, zə fɨtəmɨ fe nɨ mbɨ nya'a be zə əbà ze nɨ nyùmə̀ ə jwɨ rəŋgu. Fɨtəmɨ fe fə nya'ə wo ɨmbì mɨməd. Fɨ nya'a pè təm ɨgwɨ əsɨ ze nɨ wan we nya'a əngu.

10Əni mbɨ nya'a zə fɨtəmɨ fe, ɨgha'i nya'a swi ɨŋga fîŋ tɨ mɨməd.

11Mbɨ nya'a wò nyɨ ɨŋga nəb ze nɨ fɨtəmɨ fe kə' təm ɨgun, əne zə wan we nɨ nya'a mbɨ ɨŋgɔb məd Mèri. Mbɨ nya'a zə əne, chìndɨ ɨtu ɨnywɨ ə si, wumnɨ əməd. Mbɨ nya'a bə̀ zà mbə ɨbàmɨ, chɨ ə gôl fɔrɨ ə frankɨnsèns mbɨ ə mə̂ nè' wan we əŋgu.

12Ɔwìə nya'a patɨ mɨməd ənjə̀m ni tɨ mbɨ wɨrɨ chè ə əsɨ Herɔ̀d. Əni mbɨ nya'a zu əne, mbɨ nya'a nɨŋ ɨnə̂njɨ cherə wò əwən ɨŋga ə əbeŋ.

13Əni bə̂d mbe nɨ nya'a kyerɨ ənû ɨmbə̀' rɨtəmɨ nya'a fə wò əwən, aŋgɨrə̀ Ə̀nùŋɨsɨg nya'a wò əsɨ Jòsêf ə njə̀m pè ghà ni, "Nɔ'ɔ nɨŋ wan wɔ̂ mbɨ ɨŋgɔb məd mbə̀ nòrə̀ wò ə Ijìp. Mbə̀ chub əŋgu pè əni mə̀ ghà ɨ nən ni mbə̀ wɨrɨ ye'e, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ Herɔ̀d wɨə kə̀b zwiirɨ wan wɔ̂."

14Jòsêf nya'a nɔ̀' àmei ɨzimɨ we nɨŋ wan we mbɨ ɨŋgɔb məd mbɨ wò ə Ijìp.

15Mbɨ nya'a chub əŋgu pè əni Herɔ̀d nya'a kwɨ. Ɨŋgam we nɨ Ə̀nùŋɨsɨg nya'a che ənjìm i wəd ɨkən ghà nya'a jwɨ əni rəsì' ni, "Mə nya'a tɔŋ mɨ wan rɨ ə Ijìp."

16Əni Herɔ̀d nya'a zə ni bə̂d mbe nɨ nya'a kyerɨ ənû ɨmbə̀' rɨtəmɨ nya'a fə tam əwi, wɨ nya'a sə ɨtəm kwà' rɨŋgə'. Əne wɨ nya'a chà mbi mìsɔgyɨ ə Betlèhem bə̀ fɔrɨ ɨŋga ɨsɨ mbe nɨ nya'a ɨban ɨban ni mbɨ zwiirɨ bɔn mbaŋə̀ bɔd mɨjìm mbe nɨ nya'a fə si ɨghəm ɨwu ɨbe bə̀ zwiirɨ mbe nɨ chəi mbɨ nya'a kirɨ pe ɨghəm ɨwu ɨbe. Wɨ nya'a ghà əne beenɨ əbɔ' nyùmə̀ we nɨ bə̂d mbe nɨ nya'a kyerɨ ənû ɨmbə̀' rɨtəmɨ nya'a gha ɨ bɔ.

17Əne ənû ze nɨ Ɔwiə̀ nya'a che ənjìm i wəd ɨkən Jèrèmià ghà, ə nya'a jwɨ əni rəsì' ni:

18"Gî wəd mɔ'ɔ ziə ghàm ə Ramà. Ɨ wɨə chweŋə mɨsɨ bə̀ dìə̀ kwà' rìkă. Rashèl wɨə dìə̀ mbi bɔn. Chəi wɨ ben ni mbɨ nəərɨ əwi, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ bɔn mbe fə kwɨ."

19Əni Herɔ̀d nya'a fə kwɨ, aŋgɨrə̀ Ə̀nùŋɨsɨg nya'a jwɨ əmbɨ Jòsêf ənjə̀m əni wɨ nya'a kɨrɨ ə Ijìp, ghà ɨ bɔ ni,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

20“Nɔ’ɔ niŋ wan wɔ̂ mbɨ ɨŋgɔb məd mbə̀ bəndɨ wò ə Izre, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ bə̂d mbe nɨ nya’ə kə̀b zwiirɨ wan wɔ̂ fə kwɨ.”

21Əne Jòsêf nya’a nɔ̀’ niŋ wan we mbɨ ɨŋgɔb məd mbɨ bə̀ndì wò ə Izre.

22Àyɨə ənɨ Jòsêf nya’a zu ni Àchelùs fə jɨg ətən ə mbă’ məd, Herɔ̀d, əne sɨə tùmbì ə Jùdeyà, wì nya’a bɔ nɨ wò əŋgu. Aŋgɨrə̀ nya’a bə̀ patɨ əməd ə njə̀m, əne wì nya’a wò əbà əbeŋ ze rɨ ə Galiliî.

23Wì nya’a pè chub əsɨ ze nɨ mbɨ nya’ə tɔŋ ənɨ ə Nazàret, ɨmbə̀’ ənû ze nɨ bə̂d ɨkə̀n Ɗwiə̀ nya’a gha, ə jwɨ ənɨ rəsì’ ni, “Mbɨ bɨrɨ sɨə tɔŋ əməd ənɨ wə̀d rɨ ə Nazàret.”

Matiù 3

1À nya’a ənɨ ə nyùmə̀ we, Jɔ̌n we nɨ nya’ə nà’ mɨnib nya’a wò ɨŋga ɨbad rɨkwà’i we rɨ ə Jùdeyà. Wɨ nya’a pè kɔ gha ɨŋgam Ɗwiə̀

2ni, “Mbə̀ beŋ tə fîŋ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ ə fə tiinɨ.”

3Jɔ̌n wɔ̂ yɨə wə̀d we nɨ wə̀d ɨkə̀n Ɗwìə̀ Aizayà nya’a ghă ɨmbə̀’ əməd ni, “Wə̀d mɔ’ɔ wɨə kyeŋ ɨŋga ɨbad rɨkwà’i ghàə̀ ni, 'Mbə̀ tekɨ ɨnə̂njɨ əmbɨ Ə̀nùŋɨsɨg. Mbə̀ ghɨ mɨnə̂njɨ məd təm!'“

4Mbɨ nya’a tekɨ ngywɨ̌ rɨ Jɔ̌n ənɨ ə nyôŋ rɨ kàmel. Wɨ nya’ə kòd ɨkɔ̀bɨ gôb ənɨ i ɨkyerɨ. Ɨghɨjɨg məd yɨə nya’ə ŋgwèmɨ mbɨ ə ju nɨ mbɨ nya’a kə’ rɨŋga bŭ’.

5Bə̂d mɨnɔnɔ’ rɨ ə Jèrusalèm, rɨŋga Jùdeyà jìm bə̀ fɔrɨ rɨŋga ɨsɨ jìm mbe nɨ nya’a kad ɨgyî Jodàn mbɨə nya’ə wò əsɨ məd.

6Ɨ mbɨə nya’ə pè benə mbə ɨnû rɨbɔ̀ŋ, əne wɨ nya’a nà’ mɨnib əmbɨ mɨmə̌d ɨŋga ɨgyɨ Jodàn.

7Àyɨə ənɨ wɨ nya’a zə mɨFarisiî mɨnɔnɔ’ mbɨ mɨSadusiî mɨnɔnɔ’ nɨ nya’ə ye’e ni wɨ na’ mɨnib əmbɨ mɨmə̌d, wɨ nya’a ghà əmbɨ mɨmə̌d ni, “Mbə yɨə jɔ tɨ rɨbɔ̀ŋ! À kɨə we patɨ əwən ni mbə̀ norə tɨ ənɨ ə ŋgə’ ze nɨə ye’e ə?

8Mbə̀ ghɨ ɨnû mbe nɨ chwi ni mbə fə bèŋ tə fîŋ.

9Tɨ mbə̀ kɔndɨ əwən ni mbə fə jwɨ rəŋgə’ àmei ɨchî nɨ mbə̀ə ghàə̀ mbənə mbənə ni, 'Tɨ yɨə bɔn tɨ ənɨ əghaŋ ə Abràham!' Mə ghà ɨ nən ni Ɗwìə̀ we tɨ̀ wɨ niŋ əti zɔ̂ bèŋ ənɨ ə bɔn Abràham.

10Ka àbei rɨ̀nîn, Ɗwìə̀ fə boŋ jam ɨban ɨghaŋ ɨzed. Əne wɨ bɨrɨ wad ɨzed jìm mbe nɨ chəɨ mbɨ kɔ rɨtam chɔ̀m mà’ ɨŋga ɨwid.

11“Mə wɨə nà’ mɨnib ɨ nən ɨ chwi ni mbə fə bèŋ tə fîŋ, àyɨə wə̀d we nɨə ye’e ənɨ mɨ njìm ə dabə chè əmɨ. Mɨ rɨka kù’ əmɨ nɨ be’ ɨtabɨ məd. Məd bɨrɨ cha Əzwî ə Zeŋɨ bə̀ chà ɨwid ɨgwɨ nən.

12Əsɔ twi rɨ̀kwè ə fə sɨ i ɨkye əbɔ məd nɨ kyeŋ ɨjɔd rəbɔ’ kywɨ. Wɨ mɨ kyèŋ, wɨ bɨrɨ fetɨ ti kywɨ chà ɨŋga ŋgə̌n, sɨ tɔ̀n ɨjɔd ɨŋga ɨwid rɨ nìmə.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13À nya’a əni ə nyùmə we, Yeso nya’a nɔ̀’ ri ə Galiliî wò əsi Jɔ̌n əni wì nya’a igyî Jodàn. Wì nya’a wò ni wì na’ minib i ni.

14Jɔ̌n nya’a kɔ̀b ni nji tə bən əməd, əne wì nya’a ghà ni, “À yi àwɔ̀ kə’ beri na’ minib i num. À si wiri ye’e əsi num imbə̀’ ə yè ə?”

15Yeso nya’a wìirì i bɔ ni, “Si ziə ye’ əne rìnîn, imbə̀’ ighəm ni ziə kù’ ni tì ghi inû jìm ichî ni Ɲwìə̀ kəbi.” Əni wì nya’a ghà əne, Jɔ̌n nya’a zu beni, əne nà’ minib i bɔ.

16Əni Yeso nya’a fə niŋ minib, wì nya’a jwì riŋga igyì we. Àmei əwu əwən, ikaŋ nya’a fì’ə̀, əne wì nya’a zə Əzwî ə Ɲwiə̀ ni nya’ə swi’ə ye’e igwi ighabi təbə̀ŋə. Ziə nya’a pè naŋ igwi məd.

17Gî nya’a ghàm rikaŋ ghà ni, “Wô yi mi Wan ni mə gha’i kwà’ riŋgə’, mi fîŋ ə bɔ̀ŋ əku imbə̀’ əməd.”

Matiù 4

1Əni gî ze nya’a fə ghami màànì, Əzwî ə Ɲwiə̀ ə nya’a ghì ni Yeso wò iŋga ibad rikwà’i imbə̀’ ə debìrə numbi əməd əŋgu.

2Wì nya’a chub ri jig izi iwum kwè mbi əzimi iwum kwè. Əni ini mbe nya’a chě, njì ri nya’a zaŋ əməd.

3Əne debìrə we nya’a wò ghà i bɔ ni, “Àwɔ̀ mi kàŋ ye’ Wan Ɲwiə̀, ghà əti zô ə beŋ əni ə ŋgə̀ŋ.”

4Yeso nya’a wìirì i bɔ ni, “Ə zi iŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɲwiə̀ ni, 'Ka wəd wiə chub i ikă àmei imbə̀’ ŋgə̀ŋ wən. I wiə chub ikă imbə̀’ iŋgam jìm we ni Ɲwiə̀ ghami.'“

5Əni wì nya’a ghà əne, debìrə we niŋ əməd, mbi wò əsi ə zeŋi. Wì nya’a pè əŋgu ghì wì kɔ’ təm idom mbàn Ɲwiə̀,

6əne ghà i bɔ ni, “Àwɔ̀ mi kàŋ ye’ Wan Ɲwiə̀, à tòm ə si, imbə̀’ ighəm ni ə zi iŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɲwiə̀ ni, 'Ɲwiə̀ biri ghà əmbi mbi mbìaŋgirə ni mbi nəŋgi əwe', bə̀ ghà ni, 'Mbi biri nɔ əwe əni mbə ibɔ, imbə̀’ ti à nun əwe e əwu əni iti.'“

7Yeso nya’a wìirì i bɔ ni, “Ə ziə bə̀ iŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɲwiə̀ ni, 'Tirə numbi e Ə̀nùŋìsig e Ɲwiə̀.'“

8Debìrə we nya’a wiri yì niŋ əməd mbi kɔ’ wò ikaŋ iwum se mɔ’ɔ. Wì nya’a pè chwi ibeŋ jìm mbe ri iŋga isig i bɔ bə̀ chwi mbôn jìm ze ni ye’ iŋga ibeŋ mbe.

9Əni wì nya’a chwi əne, wì nya’a ghà i bɔ ni, “Mə biri na’ ighi mbô jìm i ne əwù ze ni à gundi ə si wumni əmi.”

10Yeso nya’a wìirì i bɔ ni, “Satàn, nɔ’ əwe ri iban num! Ə zi iŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɲwiə̀ ni, 'À beri wumni Ə̀nùŋìsig e Ɲwiə̀, bə̀ fà’ àmei i bɔ.'“

11Əni wì nya’a ghà əne, debìrə we nya’a sàŋ əməd, mbìaŋgirə wò nəŋgi əməd.

12Əni Yeso nya’a zu ni mbi fə gywì ə Jɔ̌n wò zì ə ndəŋ, wì nya’a nɔ̀’ wò ə Galiliî.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13Àyiə chəi wɨ nya'a pè chub ə Nazàret. Wɨ nya'a chè wò chubɨ ye' ə Kàpenàhom nɨ nya'a ɨban ə sà, əne yɨ ɨŋga ɨba ɨbeŋ mbe rɨ ə Zebulùn fɔrɨ ə Naftalì.

14Wɨ nya'a wò chub əŋgu ɨmbə̀' ənû ze nɨ wəd ɨkə̀n Ɲwìə Aizayà nya'a ghă, ə jwɨ ənɨ rəsì' ni:

15"Əba əbeŋ ə Zebulùn mbɨ əba əbeŋ ə Naftalì, nɨ ye' ɨnə̂njɨ we nɨə wò ɨŋga rɨbàà, nɨ mbɨ baanɨ ɨgyî Jodàn, Galiliî nɨ ye' əsɨ ze nɨ bə̂d mbe nɨ ka'i mìJû ə chub əŋgu!

16Bə̂d mbe nɨə chub ɨŋga ɨsɨ firɨ, fə zə ɨzeŋɨ zeŋɨ kyeŋ. Ɨzeŋɨ zeŋɨ we bɨrɨ te ɨgun ə bə̂d mbe nɨə chub ɨŋga ɨsɨ mbe nɨ bə̂d ə sɨə wo kwɨ nɨ chəi mbɨ kɨrɨ kyerɨ ə Ɲwiə̀."

17Ɨ kɔ rɨ ənɨ ə nyùmə̀ we, Yeso nya'a kɔ ghà ɨŋgam Ɲwiə̀ ni, "Mbə̀ beŋ tə fîŋ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ ə fə tiinɨ."

18Ənɨ Yeso nya'ə yèn ɨban ə sà ze rɨ ə Galiliî, wɨ nya'a zə bɔŋgɔb mɨbe nɨ nya'a màgywɨ-əgwi. Ɨ mbɨə nya'ə mà'ə̀ kɨ ɨŋga ə sà ze. Ɨkum wɨ fìbɨ yɨə nya'ə Saimòn nɨ mbɨ nya'ə bə̀ tɔŋ ənɨ Pità. Ɨkum aŋgɔb məd yɨə nya'ə Andrù.

19Ənɨ Yeso nya'a zə mɨmə̌d əne, wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨmə̌d ni, "Mbə̀ ye'e əbɔ' num. Mə bɨrɨ ghɨ mbə̀ sɨə ghɨə̀ ni bə̂d beenɨ əbɔ' num."

20Àmei əwu əwən, mbɨ nya'a nɔ̀' sàŋ tə kɨ beenɨ əbɔ' məd.

21Wɨ nya'a yèndɨ wò ɨmbì rɨpiî, pè zə bɔŋgɔb cherə mɨbe. Mbɨ yɨə nya'ə Jems wan Zebèdiî mbɨ Jɔ̌n nɨ nya'ə aŋgɔb məd. Ɨ mbɨə nya'ə baŋgɨə tə kɨ ɨŋga əbaŋ ɨgyɨ mbɨ Zebèdiî nɨ nya'ə mbă' mɨmə̌d. Yeso nya'a bə̀ tɔŋ mɨmə̌d.

22Àmei əwu əwən, mbɨ nya'a nɔ̀' sàŋ əbaŋ ɨgyɨ ze bə̀ sàŋ ə mbă' beenɨ əbɔ' məd.

23Yeso wɨə nya'ə ghanə yènə̀ ɨŋga Galiliî jìm. Ɨ wɨə nya'ə yènə̀ chwi ɨnû ɨŋga nəb tɨ ə̀kàtɨ te rɨŋga ɨsɨ mbe, bə̀ yènə̀ ghà ɨkə̂n chòm ɨmbə̀' ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ. Ɨ wɨə nya'ə bə̀ yènə̀ vɨə̀ tɨkwɨrɨ əwɔn jìm bə̀ vɨə̀ tɨkwɨrɨ ɨnɔ'ɔ jìm.

24Ɨchî nɨ wɨ nya'ə ghɨ ə̀ne, mɨkâ məd nya'a jàŋ ɨŋga Sirià jìm. Əze ə nya'a ghɨ ni bə̂d mbe rəŋgu nɨŋ bə̂d mbe nɨ nya'ə wɔ̀nə̀ tɨkwɨrɨ əwɔn jìm wò əsɨ məd. Wɨ nya'a vɨ bə̂d əwɔn mbe mɨjìm. Bə̂d əwɔn mbô yɨ mbe nɨ ɨsɨ ɨnyod nya'ə seə, mbe nɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ nya'a ɨŋga mɨmə̌d, mbe nɨ ə̀fìrɨ ə nya'ə gywɨə̀ mbɨ mbe nɨ nya'a bu'rə.

25Əze ə nya'a ghɨ ni mɨnɔ̂n bə̂d nɔ' rɨ ə Galiliî, nɔ̀' rɨ ə Dèkapolìs, nɔ̀' rɨ ə Jèrusalèm, nɔ̀' rɨ ə Jùdeyà bə̀ nɔ̀' rɨŋga ɨsɨ mbe nɨ nya'a ɨnjin ɨgyî Jodàn beenɨ əbɔ' məd.

Matiù 5

1Ənɨ Yeso nya'a zə mɨnɔ̂n bə̂d mbe, wɨ nya'a kɔ' ɨkaŋ ɨwum pè chub ə si. Məmə̀ə̀nɨ-ɨnù ɨməd nya'a wò əsɨ məd,

2əne wɨ nya'a kɔ chwi ɨnû əmbɨ mɨmə̌d ghàə̀ ni:

3"Ɲwiə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə bə̂d mbe nɨ saŋ mbə ɨnû jìm ɨŋga tɨkyerɨ-ɨbɔ məd, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ bɨrɨ jɨg ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

4Ɲwìə zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə bə̂d mbe niə dìə, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ məd ziə bɨrɨ nəərɨ mìməd.

5Ɲwìə zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə bə̂d mbe niə bɔtɨ ɨnyod, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨ bɨrɨ jɨg ɨghɨ rɨ ɨgwɨ ə si.

6Ɲwìə zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə bə̂d mbe nɨ njì tɨə zaŋə mìməd, ədɔ’ ə bə̀ neə mìməd nɨ ghɨ ɨnû nɨ ku’nɨ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ məd ziə bɨrɨ na’ ɨghɨ mbe nɨ mbɨ kəbɨ.

7Ɲwìə zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə bə̂d mbe niə dìirì mbɨ cherə, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ məd ziə bɨrɨ dìirì mɨməd.

8Ɲwìə zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə bə̂d mbe nɨ fîŋ tɨ mɨməd zeŋɨ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨ bɨrɨ zə əməd.

9Ɲwìə zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə bə̂d mbe niə ghì ni bə̂d chub ənɨ əbɔrəbɔd, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wì bɨrɨ tɔŋ mɨməd ənɨ mbɨ bɔn.

10Ɲwìə zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə bə̂d mbe nɨ bə̂d ə nwèndì tɨkyerɨ-ɨwu mɨməd ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨə ghì ɨnû nɨ ku’nɨ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨ bɨrɨ jɨg ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ.

11“Ɲwìə zɨ əbɔrəbɔd ɨgwɨ nən əwù ze nɨ bə̂d ə chàb əwən, nwèndɨə tə rɨkyerɨ-ɨwu bə̀ ghàə̀ tɨkwɨrɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ mɨghab jìm ɨgwɨ nən ɨmbə̀’ əmɨ.

12Mbə̀ gha’rɨ bə̀ gyendɨ əwən, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Ɲwìə bɨrɨ na’ ɨne’e kyeŋ ɨ nən ɨkaŋ. À yɨə bə̀ ɨchî nɨ bə̂d nya’ə nwèndì rɨkyerɨ-ɨwu bə̂d ɨkàn Ɲwiə mbe nɨ nya’a ɨmbì ɨ nən.

13“Mbə yɨ ɨghabɨ fɨŋgwaŋ əmbɨ ə bə̂d ɨgwɨ ə si. Àyɨə fɨŋgwaŋ mɨ fə tu ɨ, mbɨ wɨrɨ ghì ye mbɨ fɨwən ni fɨ wɨrɨ nəm ə? Chəɨ əghɨ nɨ tì mbɨ wɨrɨ ghì mbɨ fɨwən, kɨrɨ ənɨ mbɨ wa’, bə̂d yèn ɨgun.

14“Mbə yɨ ɨghabɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ əmbɨ ɨsɨg. Chəɨ ənɨ tɨ mbɨ nəm əkəm əsɨ ze nɨ ye’ ɨkaŋ ɨwum.

15Chəɨ wə̀d mɔ’ɔ əŋgu nɨ wɨ mɨ che ənam wɨ nùŋ ye’ əton fɨkù’ù. Wɨ mɨ che ənam, wɨ bɨrɨ nuŋ ye’ ɨgun əsɨ nɨ mbɨə te ənam, ɨmbə̀’ ziə te əmbɨ wə̀d jìm we nɨ ye’ ɨŋga nəb.

16À yɨə bə̀ ɨchî nɨ ə ɨzeŋɨ zeŋɨ berɨ te ɨfĕ bə̂d, ɨmbə̀’ mbɨ zə ɨnû chòm mbe nɨ mbə̀ə ghìə̀, əne yiirɨ ə Mbă’ we nɨ ye’ ɨkaŋ.”

17“Tɨ mbə̀ kɔndɨ ə ni mə fə ye’e ɨmbə̀’ nimnɨ tɨkə rɨ Mose bə̀ nimnɨ ɨnû mbe nɨ bə̂d ɨkàn Ɲwiə nya’a ŋwà’nì. Mɨ rɨka ye’e əmɨ ɨ nimnɨ rɨwən. Mə ye’e ɨ ghɨ ni ɨnû mbô jìm jwɨ ənɨ rəsì’.

18Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni, pè ənɨ ɨkaŋ mbɨ ə si fə che, chəɨ əchəb kì ɨghə ə̀ŋwà’nì mɔ’ tɨ ənɨ rɨkə te bɨrɨ nim, kɨrɨ ənɨ mbɨ fə ghì ɨnû mbô jìm.

19Mbɨ bɨrɨ tɔŋ wə̀d mɔ’ɔ we nɨ gu ɨkə we nɨ ye’ wɨ kwa rəbɔ’ rɨkə tô, bə̀ ghà ni bə̂d ghɨ əne ni məd yɨ wɨ kwa ɨŋga ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ. Àyɨə mbɨ bɨrɨ tɔŋ we niə nùŋ rɨkə tô bə̀ ghà ni bə̂d ghì əne ni məd yɨ wɨ kyeŋ ɨŋga ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ.

20Mə ghà ɨ nən ni kɨrɨ ənɨ ɨnû chòm mbe nɨ mbə̀ə ghìə mbɨ che mbɨ məchwiə rɨkə̀ bə̀ chè mbɨ mɨFarisiî, njɨ chəɨ mbə̀ bɨrɨ nɔ nyɨ ɨŋga ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

21“Mbə nya’a fə zu ni mbɨ nya’a ghà əmbɨ ə bə̂d mbɨ rəŋwe ni, 'Tɨrə̀ zwiirɨ e wə̀d', mbɨ ni 'wə̀d mɨ zwiirɨ wɨ cherə, mbɨ bɨrɨ sa’ əməd.’

22Àyɨə mə wɨə ghà ɨ nən ni: Wə̀d mɔ’ɔ mɨ sə ɨtəm əbɔ’ wi aŋgɔb, mbɨ bɨrɨ sa’ əməd. Wə̀d mɔ’ɔ mɨ zòm wi aŋgɔb, mbɨ bɨrɨ nɨŋ əməd wò ni màsa’ əbeŋ sa’ əməd. Wə̀d mɨ ghà əmbɨ wi aŋgɔb ni, 'Àwɔ̀ yɨ əneŋ!' mbɨ bɨrɨ ma’ əməd ɨŋga əsɨ ɨchə ni chəi ɨwid ə nɔ nìmə.

23Əne à mɨ wò mbɨ əghɨ əfà ɨkwi ɨjə̀ŋ Ɔwiə̀, əne kɔndɨ ni we aŋgɔb ə berɨ ənû ə mɔ’ɔ mbɨ ne,

24nùŋ əghɨ ze ɨfě ɨkwi ɨjə̀ŋ we, bè wò màànì tàŋ mbɨ we aŋgɔb, bɔŋ sɨ wò nà’.

25“Zambɨ màànì tàŋ mbɨ wə̀d we nɨ zɨ ɨsa’i ɨgwɨ ne ənɨ mbə̀ə kɨrɨ wo ə nəb ɨsa’i, njɨ wɨ̀ bɨrɨ na’ əwe əmbɨ əsa’ mìsà’i, əsa’ mìsà’i we nà’ əwe əmbɨ purɨsì, purɨsì we sɨ wò zɨ̀ əwe ə ndəŋ.

26Mə ghà rəsì’ ɨ ne ni, chəi à bɨrɨ jwɨ̀ rɨ ə ndəŋ pè ənɨ à fə wǐ ɨkab məd jìm.

27“Mbə nya’a fə zu ni mbɨ nya’a ghà ni, 'Tɨrə̀ ni e əyi cherə kɨ̀ mbaŋə̀ cherə.’

28Àyɨə mə wɨə ghà ɨ nən ni, wə̀d we nɨ neŋ əyi kɨ̀ mbaŋə̀ feenɨ, fə ni əməd ɨŋga i fîŋ.

29E ɨghə jɨgɨ mɨ ghì ni à gù ənû, chɔ’ wa’. Zɨə bɔ̀ŋ ni à nimnɨ əsɨ ɨnyod ə mɔ’, chè ɨchî nɨ Ɔwìə̀ bɨrɨ ma’ e ɨnyod jìm ɨŋga əsɨ ɨchə.

30E əbɔ ə jɨgɨ ə mɨ ghì ni à gù ənû, sob wa’. Zɨə bɔ̀ŋ ni à nimnɨ əsɨ ɨnyod ə mɔ’, chè ɨchî nɨ Ɔwìə̀ bɨrɨ cha e ɨnyod jìm ɨŋga əsɨ ɨchə.

31“Mbɨ nya’a bə̀ ghà ni, 'Mbaŋə̀ ze nɨ saanɨ ɨnamɨ mbɨ i ɨwi berɨ na’ ə̀ŋwà’nì ɨ bɔ nɨ chwiə ni mbɨ fə saanɨ ɨnamɨ.’

32Àyɨə mə wɨə ghà ɨ nən ni, mbaŋə̀ mɔ’ɔ mɨ saanɨ ɨnamɨ mbɨ i ɨwi, kɨrɨ ənɨ ɨwi məd we ni mbaŋə̀ cherə, njɨ wɨ̀ fə ghì ɨwi məd we ənɨ əyi nɨə niirɨə mbaŋə̀. Mbaŋə̀ ze nɨ nam əyi we nɨ saanɨ ɨnamɨ fə ni əyi cherə.

33“Mbə nya’a fə bə̀ zu ni mbɨ nya’a ghà əmbɨ ə bə̂d mbɨ rəŋwe ni, 'Tɨrə̀ kàn e ənû ə mɔ’ɔ bɔŋ wɨrɨ ton, àyɨə à berɨ ghɨ ənû ze nɨ à kàn əmbɨ Ə̀nùŋìsɨg ni tə bɨrɨ ghì.’

34Àyɨə mə ghà ɨ nən ni, tɨ wə̀d tɔ kàn i ənû ə mɔ’ɔ. Tɨ wə̀d tɔ kàn i ənû ə mɔ’ɔ tɔŋ ɨkaŋ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨkaŋ yɨ ətən ɨfɔ̀n ə Ɔwiə̀.

35Tɨ wə̀d tɔ kàn i ənû ə mɔ’ɔ tɔŋ si, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ si yɨ əsɨ ze nɨ Ɔwìə̀ ə teerɨ mbɨ ɨwu ɨgun. Tɨ wə̀d tɔ kàn i ənû ə mɔ’ɔ tɔŋ ə Jèrusalèm, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Jèrusalèm yɨ əsɨ ɨfɔ̀n kyeŋ.

36Tɨ wə̀d kàn i ənû ə mɔ’ɔ tɔŋ e ətu, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi wə̀d mɔ’ɔ əŋgu nɨ tɨ̀ wɨ̀ ghɨ ni nyôŋ ətu mɔ’ fin kɨ̀ ni zɨ fu.

37Mbə̀ gha àmei ni, 'Ee' kɨ̀ ni 'Châ'. Ənû ə cherə ze nɨ wə̀d wɨrɨ ghà yɨ rɨ əmbɨ wə̀d rɨbɔ̀ŋ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

38“Mbə nya’a fə zu ni mbɨ nya’a ghà ni, 'Wəd mɨ tò’ ɨghə wəd cherə, mbɨ bə tò’ wɨ məd. Mbə nya’a bə zu ni wəd mɨ chɔ’ ɨsɔŋ wəd cherə, mbɨ bə chɔ’ wɨ məd.’

39Àyɨə mə wɨə ghà ɨ nən ni, tɨ mbə nod əwən tɨ əni ə wəd niə ghì ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Wəd mɔ’ɔ mɨ nìb e ɨnwa jɨgɨ, à bèŋ wɨ tweŋ chwi ɨ bɔ.

40Wəd mɔ’ɔ mɨ wò putɨ əwe ɨmbə̀’ nɨŋ e ngywɨ̌ ma’i, saŋ wɨ nɨŋ fɔrɨ e ngywɨ̌ bòm.

41Wəd mɔ’ɔ mɨ nyèŋ e ni à be’ mbi ɨghɨ yèn ə kilometà fìbì, be’ ɨghɨ mbe yèn mɨkilometà mɨbe.

42Wəd mɔ’ɔ mɨ nən əghɨ rɨ ne, na’ ɨ bɔ. Wəd mɔ’ɔ mɨ kəb chɔ’ əghɨ rɨ ne, tɨrə ton e.

43“Mbə nya’a fə zu ni mbɨ nya’a ghà ni, 'Gha’ we aŋgɔb, bàn e wəd pən.’

44Àyɨə mə ghà ɨ nən ni, mbə̀ gha’ mbə bə̂d pən bə̀ kɔŋgɨ ə Ɔwiə̀ ɨgun ə bə̂d mbe niə nwèndɨ̀ tə rɨkyerɨ-ɨwu,

45ɨmbə̀’ mbə̀ ye’ bɔn ə Mbə̌’ we nɨ ye’ ɨkaŋ. Mbə̀ ghɨ əne ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ məd wɨə ghɨ̀ə̀ ni nyùmə̀ te ɨgwɨ ə bə̂d rɨbɔ̀ŋ bə̀ fɔrɨ ɨgwɨ ə bə̂d chɔ̀m. Ɨ wɨə ghɨ̀ə̀ ni mbə̀ŋ nɔ ɨgwɨ ə bə̂d mbe niə ghì ɨnû nɨ ku’nɨ bə̀ fɔrɨ ɨgwɨ mbe nɨ chəi mbɨə ghì ɨnû nɨ ku’nɨ.

46Mbə mɨ ye’ə gha’ə àmei bə̂d mbe niə gha’ əwən, njɨ Ɔwiə̀ kɨə wo chɔ’ ə əfà’ì rɨ ye ə? Ɨmbə̀’ əzô yɨ ənû nɨ məfetɨ mɨtagsì ə bə̀ ghɨ̀ə̀ ə?

47Mbə mɨ ye’ə chà’rɨ̀ àmei mbə bɔŋgɔb, njɨ ənû ze nɨ mbə̀ə ghɨ̀ə̀ nɨ che əzɨ ə bə̂d cherə kɨ əzi ə? Ɨmbə̀’ əzô yɨ ənû nɨ bə̂d mbe nɨ ka’i mɨJû ə bə̀ ghɨ̀ə̀ ə?

48Əne mbə berɨ bɔŋ màànɨ̀ ɨchî nɨ ə Mbə̌’ rɨkaŋ bə̀ bɔ̀ŋ màànɨ̀.

Matiù 6

1“Mbə̀ we əwən ni tɨ mbə̀ ghɨ ə ɨnû mbe nɨ ku’nɨ ɨfɛ̌ bə̂d, àmei ɨmbə̀’ mbɨ zə əwən. Mbə mɨ ghɨ əne, njɨ chəi ə Mbə̌’ we nɨ ye’ ɨkaŋ bɨrɨ chɔ’ ə əfà’ì.

2“Əne ənɨ àwɔ̀ ə nà’ ɨghɨ əmbɨ wəd ŋgə’, tɨrə fə e tàŋ ɨchî nɨ ɨbekɨ bə̂d ə ghɨ̀ ɨŋga nəb tɨ əkàtɨ̀ bə̀ fɔrɨ ɨtu ɨzib. Ɨ mbɨə ghɨ̀ əne ɨmbə̀’ bə̂d yiirɨ mɨməd. Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni mbɨ fə berɨ ə ɨchɔ’ əfà’ì.

3Àyɨə ənɨ àwɔ̀ ə nà’ ɨghɨ əmbɨ wəd ŋgə’, tɨrə ben e ni əbɔ ə tweŋ ə kyerɨ əghɨ ze nɨ əbɔ ə jɨgɨ ə ghɨ̀ə̀,

4ɨmbə̀’ àmei àwɔ̀ bɨrɨ kyerɨ. À mɨ ghɨ̀ əne, e Mbə̌’ we niə zə ɨnû mbe nɨ àwɔ̀ ə ghɨ̀ ənəmə, bɨrɨ chɔ’ e əfà’ì.

5“Ənɨ mbə̀ə kɔ̀ŋgɨ̀ ə Ɔwiə̀, tɨ mbə̀ ghɨ ə ɨghabɨ ɨbekɨ bə̂d. Ɨ mbɨə gha’ə nɨ təm ɨŋga nəb tɨ əkàtɨ̀ bə̀ fɔrɨ ɨban ɨnənjɨ̀ bɔŋ kɔŋgɨ ə Ɔwiə̀. Ɨ mbɨə ghɨ̀ əne àmei ɨmbə̀’ bə̂d zə mɨməd. Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni mbɨ fə berɨ ə ɨchɔ’ əfà’ì.

6Àyɨə ənɨ à kəb kɔŋgɨ ə Ɔwiə̀, nyɨ ɨŋga e ətu ə nəb, wùb ɨchû nəb, kɔ̀ŋgɨ̀ e Mbə̌’ we nɨ ye’ ənəmə. Əne, e Mbə̌’ we niə zə ɨnû mbe nɨ àwɔ̀ ə ghɨ̀ ənəmə, bɨrɨ chɔ’ e əfà’ì.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

7“Əni àwò ə kòŋgɨ ə Ɲwiə̀, tɨrə̀ ghà e ɨnû nənə’ nɨ chəi ɨwe ɨŋga, ɨchî nɨ bə̂d mbe nɨ ka’i mɨJû ə ghɨə̀. Ɨ mbɨə kəndɨə ni mɨŋwɨə̀ mɨmə̌d bɨrɨ zu əkòŋgɨ mɨmə̌d ɨmbə̀’ ɨchî nɨ mbɨə ghà ɨnû nənə’.

8Tɨ mbə̀ ghɨ̀ ə ɨghabɨ mɨmə̌d, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ə Mbă’ ə kyerɨ ɨghɨ mbe nɨ mbə̀ kwaŋɨ bəŋ mbə̀ sɨə nənə.

9Mbə̀ kəŋgɨ ə Ɲwiə̀ əni: 'A Mbă’ nɨ ye’ ɨkaŋ, ghɨ ni bə̂d wumnɨ e ɨkum.

10E ənû ɨfòn ə ye’e, bə̂d rɨ ɨgwɨ ə si ghɨ ɨnû mbe nɨ à kəbɨ ɨchî nɨ mbe nɨ ye’ ɨkaŋ ə ghɨə̀.

11Na’ ɨghɨjɨg nɨ ku’nɨ ɨ na rəchòŋ.

12Wa’ mba ɨnû rɨbòŋ, ɨchî nɨ tɨ̀ fə wa’ ɨnû rɨbòŋ bə̂d mbe nɨ gù ɨnû ɨ na.

13Tɨrə̀ ben e ni ənû ə mə’ə numbɨ əwa, àyɨə chɨ əwa rɨ əni ɨnû rɨbòŋ.’

14“À mɨ wa’ ɨnû rɨbòŋ bə̂d, e Mbă’ we nɨ ye’ ɨkaŋ bɨrɨ bɨ wa’ mbe.

15À mɨ ye’ nɨ chəi àwò ə wa’ ɨnû rɨbòŋ bə̂d, njɨ ka e Mbă’ bɨrɨ bɨ wa’ i mbe.

16“Əni mbə̀ chub rɨ jɨg, tɨ mbə̀ ghɨ ə ɨghabɨ ə bə̂d nɨə kənə̀, ɨchî nɨ ɨbekɨ bə̂d ə ghɨə̀. Ɨ mbɨə ŋgɨndɨ̀ tə rɨfə̌ ɨmbə̀’ bə̂d zə ni ɨ mbɨə chubə rɨ jɨg. Mə ghà rəsɨ̀’ ɨ nən ni mbɨ fə berɨ ə ɨchə’ əfà’ì.

17À yɨ əni à chub rɨ jɨg, so e ɨfə̌ bə sòd e ətu,

18ɨmbə̀’ tɨ bə̂d zə ə ni à chub rɨ jɨg. Àmei e Mbă’ we nɨ chəi bə̂d ə zəə bɨrɨ zə. À mɨ ghɨ əne, e Mbă’ we nɨə zə ɨnû mbe nɨ àwò ə ghɨ ənəmə bɨrɨ chə’ e əfà’ì.

19“Tɨ mbə̀ nuŋ ə ə mbə̂n ɨgwɨ ə si, nɨ ye’ əsɨ ze nɨ ɨsə’ɨ fərɨ chə̂b bɨrɨ chəkɨ̀ nɨ bə̀ ye’ əsɨ nɨ mɨjɨ bɨrɨ tò’.

20Mbə̀ nuŋ ə mbə̂n ye’ ɨkaŋ, nɨ ye’ əsɨ nɨ ka ɨsə’ɨ kɨ̀ chə̂b bɨrɨ chəkɨ i, bə̀ ye’ əsɨ nɨ ka mɨjɨ bɨrɨ to’ ə,

21ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ əsɨ ze nɨ e mbə̂n ye’ əŋgu, e fɨ̂ŋ bɨrɨ bɨ ye’ əŋgu.

22“Ɨghə yɨ ənam əmbɨ nyamnyod. Əne, e ɨghə mɨ ye’ wɨ chòm, e nyamnyod jɨ̀m bɨrɨ zeŋ.

23Àyɨə e ɨghə mɨ ye’ wɨ rɨbòŋ, e nyamnyod jɨ̀m bɨrɨ fɨn. Əne ɨzeŋɨ zeŋɨ we nɨ ye’ ɨŋga ne mɨ bèŋ ənɨ ɨsɨ fɨrɨ, njɨ ɨsɨ mbe bɨrɨ fɨn rɨ kɨ̀ɨm!

24“Chəi wəd mə’ə əŋgu nɨ tɨ̀ wɨ fà’ əmbɨ mɨmbă’ əfà’ì mɨbe, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wɨ bɨrɨ ban wɨ fɨbɨ̀ gha’ wɨ fɨbɨ̀, kɨ̀ wɨ fà’ əmbɨ wɨ fɨbɨ̀ ənɨ ɨ fɨ̂ŋ jɨ̀m təənɨ̀ wɨ fɨbɨ̀. Chəi ənɨ tɨ̀ à fà’ əmbɨ ə Ɲwiə̀ bə̀ fa’ nɨ berɨ mbə̂n əwu əwən.

25“Tɨ mbə̀ nwɨ̀’ ə ɨnyod ɨmbə̀’ ə ɨtènɨ̀, ni mbə̀ kɨə wo jɨg yè kɨ̀ ni mbə̀ kɨə wo nə yè. Tɨ mbə̀ bɨ nwɨ’ ə ɨnyod ɨmbə̀’ ə nyamnyod, ni mbə̀ kɨə wo zɨ yè. Ɨ̀tènɨ̀ rɨ wa che ɨ ɨghɨjɨg ə? Nyamnyod rɨ wa che ɨ ngywɨ̌ ə?

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

26Mbə̀ neŋ rɨnən. Chəi tɨə kon ɨghɨ, chəi tɨə bə̀ kwə̀ŋ ɨghɨ chà ɨŋga ŋgə̌n. À yɨ ə Mbə̌’ we nɨ ye’ ɨkaŋ ə jə mɨmə̌d. Chəi mbə̀ wa che rɨnən ə?

27À kɨə we rəbɔ’ nən nɨə nwì’ ɨnyod, nɨ tɨ̀ wɨ̀ yì ə awà fibɨ̀ ɨgun ɨni mbe nɨ wɨ̀ bɨrɨ chub ɨŋga ɨsɨg ə?

28Mbə̀ kɨə nwì’ ə ɨnyod nɨ berɨ ngywɨ̌ ɨmbə̀’ ə yè ə? Mbə̀ neŋ ɨchî nɨ rɨ̀kwě ə kwɨə. Chəi tɨə fà’ə̀, chəi tɨə bə̀ ba’ə tə ngywɨ̌,

29àyɨə mə̀ ghà ɨ nən ni ka àbei ɨfɔ̂n Solomòn nɨ nya’ə fɔ̀ɔ̀nɨ̀ ɨŋga mbɔ̂n, chəi wɨ̀ nya’a berɨ ngywɨ̌ nɨ bɔŋ ɨghabɨ ɨ̀kwě mɔ’ rəbɔ’ rɨ̀kwě tɔ̂.

30Ɔwìə̀ mɨ ye’ə zɨ̀ə̀ ngywɨ̌ ənɨ ɨfu nɨ ye’ ɨkă rəchɔ̀ŋ, ɨsɔ mbɨ ma’ ɨŋga ɨwid, njɨ ka məd wa bɨrɨ zɨ i ngywɨ̌ ɨgwɨ nən chè ɨchî nɨ wɨ̀ zɨ ənɨ ɨfu ə? Ə ɨbenɨ ə kàŋ kə!

31Ənе tɨ mbə̀ nwì’ ə ɨnyod ghà ni, 'Tɨ̀ kɨə wo jɨg yè?' kɨ̀ ni, 'Tɨ̀ kɨə wo nɔ yè?' kɨ̀ ni, 'Tɨ̀ kɨə wo zɨ yè?’

32Bə̂d mbe nɨ ka’i mɨJû mbɨə bə̀ kə̀b ɨghɨ mbô jìm. Ə Mbə̌’ we nɨ ye’ ɨkaŋ ə bə̀ kyerɨ ni mbə kə̀b ɨghɨ mbô jìm.

33Àyɨə mbə̀ be kə̀b ənû ɨfɔ̀n əməd bə̀ ghɨ̀ ɨnû nɨ ku’nɨ, əne wɨ̀ bɨrɨ na’ ɨghɨ mbô jìm ɨ nən.

34“Ənе tɨ mbə̀ nwì’ ə ɨnyod ɨmbə̀’ əni ɨsɔ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ əni ɨsɔ ə berɨ mbi ɨnû. Ɨni jìm ə berɨ i ŋgə’.

Matiù 7

1“Tɨ mbə̀ sa’ e bə̂d cherə, ɨmbə̀’ tɨ Ɔwìə̀ bɨ sa’ i əwən.

2Ɨchî nɨ mbə̀ə sa’ə bə̂d cherə, yɨə bə̀ ɨchî nɨ Ɔwiə̀ bɨrɨ sa’ əwən. Ɔwìə̀ bɨrɨ nɨŋ ɨchî nɨ mbə̀ sa’ bə̂d cherə sa’ əwən əŋgu.

3Ə̀ton nɨ àwɔ̀ ə zə əchəb əghɨ ze nɨ ye’ ɨŋga ɨghə we aŋgɔb, àyɨə chəi àwɔ̀ ə zə əkwirɨ ɨwəŋ ze nɨ ye’ ɨŋga e ɨghə kɨ ɨmbə̀’ ə yè ə?

4Kɨ̀ tɨ à ghà əmbɨ we aŋgɔb ni, 'Sɨ mə chɨ əchəb əghɨ ze nɨ ye’ ɨŋga e ɨghə', nɨ əkwirɨ ɨwəŋ ə ye’ ɨŋga we ə?

5Àwɔ̀ yɨ əbekɨ ə wə̀d! Fə be chɨ̀ əkwirɨ ɨwəŋ ze nɨ ye’ ɨŋga e ɨghə, əne à bɨrɨ zə ɨsɨ ɨchî chòm bɔŋ chɨ əchəb əghɨ ze nɨ ye’ ɨŋga ɨghə we aŋgɔb.

6“Tɨ mbə̀ nà’ ə ɨghɨ Ɔwiə̀ əmbɨ ə bu, njɨ tɨ bɨrɨ su əbɔ’ nən nombɨ əwən. Tɨ mbə̀ bɨ ma’ ə mbə mɨpə̂l əmbɨ mɨkuŋə, njɨ mbɨ bɨrɨ yen ɨgun.

7“Mbə̀ nən, Ɔwìə̀ bɨrɨ na’ ɨ nən. Mbə̀ kəbə, mbə bɨrɨ zə. Mbə̀ goŋgɨ, Ɔwìə̀ bɨrɨ fi’ ɨ nən,

8ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wə̀d jìm we nɨ nənɨ, Ɔwìə̀ bɨrɨ na’ ɨ bɔ, we nɨ kəbɨ bɨrɨ zə, we nɨ goŋgɨ, Ɔwìə̀ bɨrɨ fi’ ɨ bɔ.

9À kɨə we rəbɔ’ nən nɨ wan məd mɨ nən ŋgə̀ŋ, wɨ̀ na’ ye’ ɨtɨ ɨ bɔ ə?

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

10Kì ni wì mi nɔn igwi, wì nà’ ye’ jɔ i bɔ ə?

11Əne mbàn mbe niə ghì inû ribòŋ mi kyeri ichî ni na’ ighi chòm əmbi mbə bɔn, nji ə Mbă’ we ni ye’ ikaŋ biri kaŋ na’ ighi chòm əmbi ə bâd mbe ni nɔni!

12“Əne ənû ze ni mbà kəbi ni bâd cherə ghi əni ə nən, mbà bà ghi əni mìməd. Mbô yi ənû mbe ni ye’ iŋga tikə ri Mose bà fɔri iŋga tikə te ni bâd ìkàn Ɔwiə nya’ə chwiə.

13“Mbà nyi iŋga ənû ifòn ə Ɔwiə ichû ikam kwa, imbà’ ighəm ni ichû ikam kyeŋ wiə wò əsi ichə, inânjì we niə wò əŋgu rika bi se i ni yen igun. Bâd mìnɔnɔ’ mbiə nyi àmei ichû ikam we.

14Ichû ikam we niə wò əsi ze ni bâd biri jig ìtènì yi wi kwa. Inânjì we niə wò əŋgu ə kàŋ sè ni yen igun. Àmei bâd ripiî mbe ə zə inânjì we.

15“Mbà we əwən mbi ə bâd ìkàn mighab. I mbiə ye’e əsi nən iŋga gôb ri njìg, àyiə iŋga fîŋ ti mìməd mbi yi ighabi ifɔn ni njì tiə zaŋə.

16Mbà biri kyeri mìməd ti əni inû mbe ni mbiə ghìà. Təŋgwin njəŋ wiə wa kɔə mìnamsì ə? Fàkyi fə wa kɔ əkwebi ə?

17Əzed ə chòm ə ziə kɔ ritam chòm. Əzi ribòŋ ə bà kɔ ritam ribòŋ.

18Ka əzed ə chòm ə biri kɔ i ritam ribòŋ. Ka əzed ribòŋ ə biri bi kɔ i ritam chòm.

19Mbi biri wad əzed ze ni chəi ziə kɔ ritam chòm mà’ iŋga iwid.

20Əne mbə biri kyeri mìməd ti əni inû mbe ni mbiə ghìà.

21“Ka’i wəd jìm we niə tɔŋ əmi ni, 'Ònùŋìsig, Ònùŋìsig,' biri nyi iŋga ənû ifòn rikaŋ. Àmei we niə ghì inû mbe ni mi Mbă’ rikaŋ kəbi biri nyi.

22Bâd mìnɔnɔ’ biri gha i num əni ze ni Ɔwìə ə sob misa’i ni, 'Ònùŋìsig, Ònùŋìsig, imbà’ tì nya’a ghà ikân Ɔwiə əni e ikum, bà chì izwî ribòŋ əni e ikum, bà ghì inû yiiri əni e ikum ə?’

23Mbi mi ghà əne, mə biri ghà əmbi mìməd ni, 'Chəi mə kwe’ kyeri əwən. Mbà nɔ’ ri iban num, mbàn bâd niə ghì inû ribòŋ.’

24“Wəd jìm we ni zu inû mbô ni mə gha bà ghì inû rəŋgu, yi ighabi wəd iwe ni nya’a bɔm i nəb igun iwǒ.

25Mbàŋ nya’a nɔ, migyî swi gwèà, əfim ə chè nun nəb ze, àyiə chəi zì nya’a bu’ ə, imbà’ ighəm ni mbi nya’a bɔm igun iwǒ.

26Àyiə wəd jìm we ni zu inû mbô ni mə gha əne chəi wì ghi inû rəŋgu yi ighabi əneŋ ni nya’a bɔm i nəb igwi risi.

27Mbàŋ nya’a nɔ, migyî swi gwèà, əfim ə chè nun nəb ze, əne zì nya’a bu’ ə si ri bìim.”

28Əni Yeso nya’a fə gha inû mbô màànì, minôn bâd mbe nya’a yiiri ichî ni wì nya’ə chwi inû,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

29ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨ wɨə nya’ə chwi ɨnû əmbɨ mìmə̌d ɨghabɨ ə wə̀d nɨ berɨ ɨka nɨ ghɨ əne, ka’i ɨghabɨ ɨchî nɨ məchwiə̀ rɨkə̌ mìmə̌d nya’ə chwiə.

Matiù 8

1Əni Yeso nya’a swi’ rikaŋ ɨwum we, minɔ̂n bə̂d nya’a beenɨ əbɔ’ məd.

2Mbaŋə̀ mɔ’ɔ nɨ nya’ə wɔ̀n əpabɨ nya’a wò chìndɨ ɨtu ɨnywɨ ɨfə̌ ɨ bɔ, ghà ni, “Ə̀nùŋɨ̀sɨg, à mɨ gha’, à we tɨ̀ à ghɨ̀ mɨ ɨnyod zeŋ.”

3Yeso nya’a sèm əbɔ bètɨ̀ əməd ghà ni, “Mə gha’ nɨ ghɨ əne. Ɨnyod, zeŋ!” Àmei əwu əwən, əpabɨ ze ə nya’a mì rɨ ɨgwɨ ə mbaŋə̀ ze.

4Yeso nya’a ghɨ̀ əne ghà ɨ bɔ ni, “Zə ni tɨ à gha əwe ənû zɔ̂ əmbɨ wə̀d mɔ’ɔ, àyɨə ndə̀ wo chwi e ɨnyod əmbɨ wə̀d mbàn Ɔwìə̀, bə̀ nà’ əghɨ ə̀fà ze nɨ Mose nya’a sobɨ, ɨmbə̀’ bə̂d kyerɨ ni əpabɨ ze ə fə mì rɨ ɨgwɨ ne.”

5Əni Yeso nya’a wo nyɨ ə Kàpenàhom, ətu ɨgwɨ mìsɔgyì ɨkɨ fibì nya’a wò bu’ ɨbɔ ɨ bɔ

6ghà ni, “Masà, mɨ wə̀d ə̀fà’ì wɨə wɔ̀n ɨgun əbà’ ɨŋga nəb. Wɨ fə bu’rə. Ɨ wɨə kàŋə̀ zəə ŋgə’.”

7Yeso nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Mə bɨrɨ wo vɨ əməd.”

8Àyɨə ətu ze ɨgwɨ mìsɔgyì nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Masà, mɨ rɨka kù’ əmɨ ni à nyɨ ɨŋga mɨ nəb. Gha àmei ɨŋgam, mɨ wə̀d ə̀fà’ì bɨrɨ bɔtɨ i.

9Mə̌ bə̂, mə wɨ əton mìsɔgyì kyeŋ, mbɨ mìsɔgyì cherə əton num. Mə mɨ ghà əmbɨ wɨ fìbì ni, 'Wo ə', wɨ̀ bə̀ wò. Mə mɨ ghà əmbɨ wɨ cherə ni, 'Ye’e', wɨ̀ bə̀ ye’e. Mə mɨ ghà əmbɨ mɨ əbò’ò ni, 'Fa’ ə̀fà’ì zɔ̂', wɨ̀ bə̀ fà’.”

10Əni Yeso nya’a zu ənû ze, wɨ̀ nya’a yiirɨ, əne ghà əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya’ə beenɨ əbɔ’ məd ni, “Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni chəi mə kwe’ zə wə̀d mɔ’ɔ ɨŋga Izre nɨ berɨ ɨkwɨ ɨbenɨ wɔ̂.

11Mə ghà ɨ nən ni bə̂d mìnɔnɔ’ bɨrɨ ye’e rɨ əbà ze nɨ nyùmə̀ ə jwɨ̀ rəŋgu bə̀ ye’e rɨ əbà ze nɨ nyùmə̀ ə nyɨ ɨkòb, pè chub ɨgun ə tebrə̀ ɨŋga ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ ɨ jɨg mbɨ Abràham mbɨ Aizìk fɔrɨ ə Jekɔ̂b.

12Ɔwìə̀ bɨrɨ chɨ bə̂d mbe nɨ mbɨ nya’a tekɨ ənû ɨfɔ̀n nùŋ əmbɨ mìmə̌d mà’ ɨŋga ɨsɨ fɨrɨ, nɨ ye’ əsɨ nɨ bə̂d bɨrɨ sɨə zə̀’ə̀ kud əsɔŋ.”

13Yeso nya’a sɨ ghà əmbɨ ətu ɨgwɨ mìsɔgyì ze ni, “Sɨ wò e. E wə̀d ə̀fà’ì bɨrɨ bɔtɨ i ɨchî nɨ à benɨ.” Wə̀d ə̀fà’ì ətu ɨgwɨ mìsɔgyì ze nya’a bɔtɨ i əwu əwən.

14Əni Yeso nya’a wò nyɨ ɨŋga nəb Pità, wɨ̀ nya’a zə nyɔ̂ Pità nɨ nya’a ɨgun əbà’ mbɨ ɨfə.

15Əni wɨ̀ nya’a bètɨ̀ əbɔ əməd, ɨfə we nya’a sàŋ əməd. Əne wɨ̀ nya’a nɔ̀’, kə̀b əghɨjɨg nà’ ɨ bɔ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

16À nya'a ɨkwirɨ kwirɨ əni ze, bə̂d nya'a niŋ bə̂d mɨnɔnɔ' nɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ nya'a ɨŋga mɨmə̀d wò əsɨ Yeso. Wɨ nya'a chɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ mbe àmei əni ɨŋgam. Wɨ nya'a bə̀ vɨ bə̂d əwɔn mɨjìm mbe nɨ mbɨ nya'a ye'e mbɨ mbɨwən.

17Ənû zô ə nya'a ghɨ əne ɨmbə̀' ənû ze nɨ wə̀d ɨkə̀n Ɲwìə̀ Aizayà nya'a ghă, ə jwɨ əni rəsì' ni, "Wɨ nya'a chɨ mba ɨnɔ'ɔ bə̀ vɨ mba ɨwɔn jìm."

18Əni Yeso nya'a zə mɨnə̂n bə̂d mbe nɨ nya'a kad əməd, wɨ nya'a ghà əmbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ-ɨnù ni mbɨ baanɨ wò ɨnjin ə sà ze.

19Əni wɨ nya'a gha əne, əchwiə̀ rɨkə̀ mɔ'ɔ nya'a wò əsɨ məd pè gha ɨ bɔ ni, "Əchwiə̀-ɨnù, mə bɨrɨ beenɨ əbɔ' ne ɨsɨ jìm mbe nɨ àwɔ̀ ə wò əŋgu."

20Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Kyerɨ ni mɨseŋə ə berɨ tə rɨbɨgɨ, tɨnən bə̀ berɨ tə kàn, àyɨə chəɨ Wan Wə̀d berɨ əsɨ nɨ nuŋ e ətu əŋgu."

21Ə̀mə̀ə̀nɨ-ɨnù cherə nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Masà, sɨ mə̀ be wò tweŋ mɨ mbă'."

22Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Beenɨ əbɔ' num, sàŋ ɨvɨ bə̂d tweŋ mbə ɨvɨ bə̂d."

23Əni Yeso nya'a wo nyɨ əbaŋ ɨgyì, məmə̀ə̀nɨ-ɨnù ɨməd nya'a wò nyɨ əbɔ' məd.

24Mbɨ nɨ zə, əfim ə kă kă ə mɔ'ɔ nya'a sà' kɔ che ɨgwɨ ə sà ze, əne ghì əbaŋ ze ə kə̀b nim əton mɨnib. Əni ziə nya'ə ghì əne, Yeso wɨə nya'ə gwen i.

25Məmə̀ə̀nɨ-ɨnù mbe nya'a wò nɔ̀ əməd, ghà ɨ bɔ ni, "Chɨ əwa rəŋgə', kyɨ Ə̀nùŋɨsɨg! Tɨ yɨ əni ɨchù ɨvɨ!"

26Yeso nya'a wɨìrɨ əmbɨ mɨmə̀d ni, "Ə ɨbenɨ ə kàŋ kə! Mbə kɨə bɔə ye ə?" Wɨ nya'a ghà əne, nɔ̀' ghàm əbɔ' əfim ze bə̀ fɔrɨ əbɔ' ə sà ze, əne ɨsɨ nya'a bɔd rɨ gwèèd.

27Mbaŋə̀ te nya'a yiirɨ əne biirɨ ni, "À kɨə kaŋ ɨkwɨ wə̀d wi wɔ̂, nɨ ka àbei əfim mbɨ mɨnib nɨə nɔ̀'ə̀ swi'ə ə zuunɨ əməd ə?"

28Əni Yeso nya'a pe ɨnjin ə sà ze, əne yɨ ɨŋga əbà əbeŋ ze rɨ ə Gàdarà, mbaŋə̀ rɨbe nɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ nya'a ɨŋga mɨmə̀d, nya'a jwɨ rɨŋga mɨsì nɨ mbɨ chəb ɨŋga ɨwɔ̌, wò kɔɔrɨ əməd. Ɨ mbɨə nya'a tɔə kwà' rɨŋgə'. Əze ə nya'a ghɨ ni tɨ bə̂d yen ə ɨnə̂njɨ we.

29Əni ɨzwî rɨbɔ̀ŋ mbe nya'a zə ə Yeso, mbɨ nya'a kɔ kyeŋ ghàə̀ ni, "Àwɔ̀ Wan Ɲwìə̀, à berɨ ənû ə ye nɨ ghɨ mbɨ na ə? À wa ye'e əgha ɨ chə əwa bɔŋ nyùmə̀ siə kù' ə?"

30Ɨnə̂n mɨkuŋə mɔ'ɔ wɨə nya'ə jɨg ɨban əsɨ ze.

31Əne ɨzwî rɨbɔ̀ŋ mbe nya'a bu' ɨbɔ əmbɨ Yeso ni, "À mɨ chɨ əwa, à chà tɨ wò nyɨ ɨŋga mɨkuŋə mbə."

32Yeso nya'a ghà əmbɨ mɨmə̀d ni, "Mbə̀ wo nyɨ!" Əne mbɨ nya'a jwɨ wò nyɨ ɨŋga mɨkuŋə mbe. Ɨnə̂n mɨkuŋə we ɨjìm nya'a sù ɨbom bam wò feŋ ɨŋga ə sà ze, kwirɨ.

33Bə̂d mbe nɨ nya'ə nə̀ŋgɨ mɨkuŋə mbe nya'a nɔ̀rə̀ wò ɨŋga əsɨ ze, pè ghà ɨnû jìm bə̀ ghà ənû ze nɨ nya'a ghɨ əni ə bə̂d mbe nɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ mbe nya'a ɨŋga mɨmə̀d.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

34Bə̂d mɨjìm rɨŋga əsɨ ze nya’a zu əne, jwɨ̀ wò kɔ́ɔrɨ ə Yeso. Əni mbɨ nya’a zə əməd, mbɨ nya’a bu’ ɨbɔ ɨ bɔ ni wɨ̀ jwɨ rɨŋga əbà əbeŋ mɨ̀mə̌d ze.

Matiù 9

1Yeso nya’a nyɨ əbaŋ ɨgyɨ̀ baanɨ wò ɨŋga əsɨ ze nɨ wɨ̀ nya’ə chub əŋgu.

2Əni wɨ̀ nya’a pè əŋgu, bə̂d mɔ’ɔ nya’a bè’ mbaŋə̀ ɨgwɨ ɨkon wò əsɨ məd. Mbaŋə̀ ze nya’a fə bu’rə. Əni Yeso nya’a zə ɨchî nɨ bə̂d mbe nya’a nuŋ fîŋ ɨgwɨ ni, wɨ̀ nya’a ghà əmbɨ mbaŋə̀ ze nɨ nya’a bu’rə ni, “Yim fîŋ kyɨə wan. Mə fə wa’ mbe ɨnû rɨbɔ̀ŋ.”

3Əni wɨ̀ nya’a ghà əne, məchwiə̀ rɨ̀kə̌ mɔ’ɔ nya’a ghà mbənə mbənə ni, “Mbaŋə̀ zô ziə zɔ̀m ə Ɲwiə̀!”

4Yeso nya’a kyerɨ tɨkɔndɨ tɨ mɨ̀mə̌d, əne wɨ̀ nya’a ghà ni, “Mbə̀ kɨə kɔndɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ ɨŋga tə fîŋ ɨmbə̀’ ə yè ə?

5À kɨ ənû zi ə zam ə? À kɨ ɨ ghà ni, 'Mə fə wa’ mbe ɨnû rɨbɔ̀ŋ', kɨ̀ ɨ gha ni, 'Nɔ’ rətiə yèn ə?’

6Àyɨə mə bɨrɨ ghɨ mbə̀ kyerɨ ni Wan Wə̀d ə berɨ ɨka ɨgwɨ ə si nɨ wa’ ɨnû rɨbɔ̀ŋ.” Əni wɨ̀ nya’a ghàm əne, wɨ̀ nya’a ghà əmbɨ mbaŋə̀ ze nɨ nya’a bu’rə ni, “Nɔ’ rətiə, be’ e ɨkon, wò əwe ɨnu’.”

7Mbaŋə̀ ze nya’a nɔ̀’ rətiə, wò əwi ɨnu’.

8Əni mɨnɔ̂n bə̂d mbe nya’a zə ənû ze, mbɨ nya’a bɔ, əne yiirɨ ə Ɲwiə̀ ɨchî nɨ wɨ̀ na’ ɨkwɨ ɨka wɔ̂ əmbɨ ə bə̂d.

9Yeso nya’a nɔ̀’ rɨ əsɨ ze. Əni wɨ̀ nya’ə yènə̀ wòə̀, wɨ̀ nya’a zə mbaŋə̀ mɔ’ɔ nɨ mbɨ nya’ə tɔŋ ənɨ Matiù. Ɨ wɨə nya’a ɨŋga nəb nɨ mbɨə feɨ mɨ̀tagsɨ̀. Yeso nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Beenɨ əbɔ’ num.” Matiù nya’a nɔ̀’ beenɨ əbɔ’ məd.

10Əni Yeso mbɨ mbi mə̀mə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù nya’a chub ɨ jɨg ɨŋga nəb Matiù, məfeɨ mɨ̀tagsɨ̀ mɨ̀nɔnɔ’ mbɨ ə bə̂d nɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ nya’a wò fɔɨ ɨ jɨg mbɨ mɨ̀mə̌d.

11Əni mɨ̀Farisiî nya’a zə ənû ze, mbɨ nya’a biirɨ əmbɨ mə̀mə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ɨməd ni, “Əchwiə̀-ɨ̀nù wɔ̂ ɨ nən kɨə jɨgə mbɨ məfeɨ mɨ̀tagsɨ̀ fɔrɨ mbɨ ə bə̂d nɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ ɨmbə̀’ ə yè ə?”

12Əni Yeso nya’a zu ənû ze, wɨ̀ nya’a ghà ni, “Chəi bə̂d mbe nɨ ye’ ɨkə̌ ə kə̀bə̀ wə̀d ɨfu’. Bə̂d mbe nɨə kə̀bə̀ wə̀d ɨfu’ yɨ mbe nɨə wɔ̀nə̀.

13Mbə̀ wo kə̀b əton ənɨ ɨŋgam Ɲwiə̀ we nɨ gha ni, 'Mə kə̀b ye’ ni bə̂d diirɨ mbɨ cherə, ka’i ni bə̂d na’ ɨghɨ ə̀fà ɨ num.' Chəi mə̀ nya’a ye’e ɨ tɔŋ bə̂d nɨə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku’nɨ. Mə nya’a ye’e ɨ tɔŋ ye’ mbe nɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ.”

14Mə̀mə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù Jɔ̀n we nɨ nya’ə nà’ mɨnib nya’a wò əsɨ Yeso pè biirɨ ɨ bɔ ni, “Əton nɨ mbə̌ mbɨ mɨ̀Farisiî ə chubə rɨ jɨg, àyɨə chəi mbe mə̀mə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ə chubə rɨ jɨg kɨ ni yè ə?”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

15Yeso nya’a wìirì əmbɨ mìməd ni, “Tì bə̂d mbe nɨ wo jɨg ɨgən chub əni ə̀kə̀nì əni ɨnom ɨgən kirɨ i mbɨ mìməd ə? Ɨni mbɨə ye’e ni mbɨ birɨ niŋ ɨnom ɨgən we rəka’ mìməd. Ɨni mbe mɨ pè, mbɨ kɨ chubɨ rɨ jɨg.

16“Ka wə̀d wɨə baŋgɨ i əghɨ ə ngywɨ̌ ə fi ɨgun ngywɨ̌ ə nun, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ əghɨ ə ngywɨ̌ ə fi ze ə birɨ nurə, əne ghì ɨbɨgɨ we wirɨ faŋgɨ.

17Ka wə̀d wɨə zɨ i mɨno’ zwì ɨŋga chəŋ rɨ ənun. Wì mɨ ghì əne, chəŋ te birɨ kwɨ, mɨno’ mbe chwì i, chəŋ te bə i. Ɨ mbɨə zì mɨno’ zwì ye’ ɨŋga chəŋ rɨ fi, ɨmbə̀’ kɨ wə̀d sam i mɨno’ bə̀ sam chəŋ.”

18Əni Yeso nya’ə kirɨ ghàmə̀, wə̀d kyeŋ mìJû mɔ’ɔ nya’a wò əsɨ məd, pè chìndì ɨtu ɨnywɨ ə si ɨfɛ̌ ɨ bɔ ghà ni, “Mɨ wan əyi ə cherə kwɨ ə. Ye’e zab e əbɔ ɨgwɨ məd, əne wì birɨ wirɨ tènə̀.”

19Yeso mbɨ mbi mə̀mə̀ə̀nì-ɨ̀nù nya’a nɔ̀’ beenɨ əbɔ’ məd.

20Əyi mɔ’ɔ nɨ nya’ə wɔ̀n ɨtu’ nya’a wò ənjìm ə Yeso pè bètɨ əchəŋ ə ngywɨ̌ əməd. Wɨ nya’a fə wɔ̀n əni ɨghəm ɨwu wum chɔ̀b rɨ̀be.

21Wɨ nya’a ghà ɨŋga i fĩŋ ni, “Mə mɨ bètɨ àmei ngywɨ̌ əməd, mə birɨ bɔtɨ.”

22Əni wɨ nya’a betɨ əne, Yeso nya’a bèŋ zə əməd, ghà ɨ bɔ ni, “Yim fĩŋ, kyɨ ɨŋgɔbə! E ɨbenɨ fə ghì ni à bɔtɨ e.” Àmei əwu əwən əyi we nya’a bɔtɨ i.

23Əni Yeso nya’a wo əkwɨ wə̀d kyeŋ mìJû we, wɨ nya’a zə bə̂d niə fə ɨmbarɨ bə̀ zə ɨnə̂n bə̂d nɨ nya’ə ja ɨsɨ.

24Əni wɨ nya’a zə əne, wɨ nya’a ghà ni, “Mbə̀ wo əwən! Chəi wan əyi wɔ̂ kirɨ kwɨ. Ɨ wɨə gwen i gwenɨ!” Əni wɨ nya’a ghà əne, bə̂d mbe nya’a kɔ chə’ əməd.

25Əni mbɨ nya’a cha ɨnə̂n bə̂d we ɨsɨg, Yeso nya’a nyɨ ɨŋga nəb ze, yim əbɔ ə wan əyi we, wɨ nɔ̀’ təm rətiə.

26Ɨkə̂n ɨmbə̀’ ənû ze nya’a jàŋ ɨŋga əbà əbeŋ ze ə jìm.

27Əni Yeso nya’ə nɔ̀’ rɨ əsɨ ze, mbaŋə̀ rɨ̀be nɨ nya’a fɨgə tɨə nya’ə beenɨ əbɔ’ məd. Ɨ mbɨə nya’ə yènə̀ kyeŋə rɨ̀kə̀ ghàə̀ ni, “Wan Dèvîd, diirɨ əwa!”

28Əni Yeso nya’a nyɨ ə nəb, mɨfɨgɨ̀ mbe nya’a wò əsɨ məd. Əne wɨ nya’a biirɨ əmbɨ mìməd ni, “Mbə̀ ben ni mə we tɨ mə ghì ni mbə̀ zə ɨsɨ ə?” Mbɨ nya’a wìirì ni, “Ee, tɨ benɨ kyɨə masà.”

29Yeso nya’a bètɨ əghə mìməd, ghà ni, “Ənû ze nɨ mbə̀ benɨ, ə ghɨ əni ə nən!”

30Mbɨ nya’a wirɨ kɔ zə ɨsɨ. Əne Yeso nya’a jeŋgɨ patɨ mìməd ghà ni, “Tɨ mbə̀ tɔ ghɨ ə ni wə̀d mɔ’ɔ kyerɨ ənû zɔ̂!”

31Àyɨə mbɨ nya’a nɔ̀’ yènə̀ sa’ə mɨkâ Yeso ɨŋga əbà əbeŋ ze ə jìm.

32Əni bə̂d mbe nya’ə wòə̀, bə̂d mɔ’ɔ nya’a niŋ mbaŋə̀ nɨ əzwî rɨbə̀ŋ ə nya’a ghɨ̌ wɨ bèŋ əni rɨ̀ghàm wò əsɨ Yeso.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

33Əni Yeso nya'a chi əzwî ribòŋ ze, mbaŋə̀ ze nya'a wiri kɔ ghami. Minɔ̂n bə̂d mbe nya'a yiiri, əne ghà ni, "Chəi tì kwe' zə ənû ighabi zɔ̂ iŋga Izre."

34Àyiə mìFarisiî nya'a ghà ni, "À yi ifɔ̀n izwî ribòŋ na' ika i bɔ ni wì chi izwî ribòŋ."

35Yeso wiə nya'a ghanə yèn iŋga isi kyeŋ jìm bə̀ fɔri iŋga isi kwa jìm. I wiə nya'ə yènə̀ chwi inû iŋga nəb ti əkàtì te ni nya'a iŋga isi mbe. I wiə nya'ə bə̀ yènə̀ ghà ikə̂n chɔ̀m imbə̀' ənû ifɔ̀n rikaŋ, bə̀ yènə̀ vì iwɔn jìm mbi inɔ'ɔ jìm.

36Əni wì nya'a zə mɪnɔ̂n bə̂d mbe, wì nya'a kàŋ kə̀n əni mìmə̀d, imbə̀' ighəm ni i mbiə nya'ə zəə ŋgə' bə̀ fɔri imbə̀' ighəm ni chəi wə̀d ni nya'ə wèèrìə̀ mìmə̀d. I mbiə nya'a ighabi ə njìg ni chəi wə̀d ə nə̀ŋgiə.

37Wì nya'a zə əne ghà əmbi mbi məmə̀ə̀nì-ìnù ni, "Ighi ni kwə̀ŋ ə kàŋ nɔ', àyiə bə̂d əfà'ì ə kə.

38Əne mbə̀ kɔŋgi Ə̀nùŋìsig ni beri mbeŋ ni wì cha bə̂d əfà'ì mbi wo kwə̀ŋ ighi məd."

Matiù 10

1Yeso nya'a tɔŋ mbi məmə̀ə̀nì-ìnù mbe wum chɔ̀b rìbe əsi ni, əne nà' ika əmbi mìmə̀d ni mbi chi izwî ribòŋ, vì iwɔn jìm bə̀ vì inɔ'ɔ jìm.

2Tɔ̂ yi rikum bə̂d tom mbe wum chɔ̀b rìbe: Wi ritu yiə Saimòn ni mbi nya'ə bə̀ tɔŋ əni Pità mbi Andrù ni nya'ə aŋgəb məd; Jems wan Zebèdiî mbi Jɔ̀n ni nya'ə aŋgəb məd;

3Filip mbi Bàtòlòmiù; Tomas mbi Matiù we ni nya'ə əfeti mìtagsì; Jems ni nya'ə wan Alfaùs mbi Tàdiòs;

4Saimòn ni nya'ə mìtaku mbi Judàs Iskàriòt we ni nya'a fen ə Yeso.

5Yeso nya'a tom bə̂d mbɔ̂ wum chɔ̀b rìbe ghà əmbi mìmə̀d ni, "Ti mbə̀ wo əwən əka' bə̂d mbe ni ka'i mìJû, kì bè wò nyi iŋga əsi ə mɔ'ɔ ə Sàmàriyà.

6Mbə̀ wo ye' əsi mìIzre. Mbi yi ighabi ə njìg te ni nimi.

7Əni mbə̀ə wòə̀, mbə yènə̀ ghà iŋgam Ɗwiə̀ əmbi ə bə̂d ni, 'Ənû ifɔ̀n rikaŋ ə fə tiini.'

8Mbə̀ vi bə̂d əwɔn, zwemni ivi bə̂d, vi bə̂d əpabi bə̀ chì izwî ribòŋ. Mə fə nà' ika wɔ̂ i nən əko, əne mbə̀ bə ghì inû mbɔ̂ əko.

9Ti mbə̀ yim ə ikab gɔ̂l, ikab siriva, kì ikab kɔpà iŋga mbə ìbàmì.

10Ti mbə̀ niŋ ə əbàm ighani, kì ngywǐ cherə, kì itabi, kì mbàŋ. Ziə kù' ni bə̂d jə wə̀d əfà'ì.

11"Mbə mi nyi iŋga əsi ə kyeŋ kì iŋga əsi ə kwa, mbə̀ kəb wə̀d mɔ'ɔ we ni ku'ni iŋga əsi ze, chubi mbi məd pè əni mbə̀ nɔ' riŋga əsi ze.

12Mbə mi nyi iŋga nəb ze, mbə̀ cha'ri bə̂d mbe ni ye' iŋga nəb ze ni, 'Ɗwìə̀ zi əbɔrəbɔd igwi nən.'

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13Bə̂d mbe riŋga nəb ze mɨ niŋ əwən, ə əbɔrəbɔd ə bɨrɨ ten ɨŋga nəb ze. À mɨ ye’ ni chəi mbɨ niŋ əwən, njɨ ə əbɔrəbɔd ə bɨrɨ wɨrɨ ten i ɨ nən.

14À mɨ ye’ nɨ chəi wə̀d mɔ’ɔ niŋ əwən, kɨ̀ bè zu ənû ze nɨ mbə̀ə ghàə̀, mbə̀ kud əgywɨ rɨ ənɨ mbə ɨwu ənɨ mbə̀ə jwɨ̀ riŋga nəb ze kɨ̀ riŋga əsɨ ze.

15Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni, à bɨrɨ sɨ əni ze nɨ Ɲwìə ə sob mɨsa’i, wɨ̀ bɨrɨ diirɨ bə̂d mbe rɨ ə Sodòm bə̀ dìirɨ̀ mbe rɨ ə Gòmorà chè ɨchî nɨ wɨ̀ bɨrɨ diirɨ bə̂d mbe riŋga əsɨ ze.

16“Mbə̀ zə, mə wɨə chà əwən ɨsɨg ɨghabɨ ə njɨ̀g əka’ ɨfɔ̀n. Mbə̀ we ɨghabɨ jɔ, bə̀ bɔtɨ ɨghabɨ mbɨ̀rə̀bəŋə.

17Mbə̀ we əwən mbɨ ə bə̂d, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨ bɨrɨ yim əwən wò na’ əmbɨ məsa’ əbeŋ. Mbɨ bɨrɨ bɨ te əwən ɨŋga nəb tɨ ə̀kàtɨ̀ tɨ mɨ̀məd.

18Mbɨ bɨrɨ suŋ əwən wò ɨfə̌ mɨ̀gɔmnà bə̀ fɔrɨ ɨfə̌ mɨfɔ̀n dè əmɨ. Əze ə bɨrɨ ghɨ̀ ni mbə̀ berɨ əpan nɨ ghà ɨkə̀n chɔ̀m əmbɨ mɨ̀məd bə̀ fɔrɨ əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ ka’i mɨJû.

19Ənɨ mbɨ yim əwən, tɨ mbə̀ nwɨ̀’ ə ɨnyod ɨmbə̀’ ənû ze nɨ mbə̀ bɨrɨ ghà, kɨ̀ ɨmbə̀’ ɨchî nɨ mbə̀ bɨrɨ ghàm. Nyùmə̀ we mɨ kù’ i, Ɲwìə̀ bɨrɨ ghɨ ni mbə̀ kyerɨ ənû nɨ ghà,

20ɨmbə̀’ ɨghəm ka’i mbə̀nə bɨrɨ ghàm. À yɨ Əzwî ə Mbə̌’ ə bɨrɨ che ənjìm nən ghàm.

21“Aŋgəb bɨrɨ fen wi aŋgəb ni mbɨ zwiirɨ, mbə̌’ bə̀ fen i wan ni mbɨ zwiirɨ. Bən bɨrɨ beŋ ətu əbɔ’ mbə mɨ̀mbə̌’ bə̀ beŋ əbɔ’ mbə mɨ̀nɨ̌ŋ əne ghɨ̀ ni mbɨ zwiirɨ mɨ̀məd.

22Bə̂d mɨjìm bɨrɨ ban əwən ɨmbə̀’ əmɨ, àyɨə wə̀d we nɨ nyi’i wò pè ənɨ ɨnwɨ̌, Ɲwìə̀ bɨrɨ chɨ əməd rəŋgə’.

23Ənɨ mbɨ nwendɨ tə rɨkyerɨ-ɨwu ɨŋga əsɨ ə mɔ’, mbə̀ norə wò ɨŋga əsɨ ə cherə. Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni, Wan Wə̀d bɨrɨ wɨrɨ ye’e bɔŋ mbə̀ sɨə kad ɨsɨ jìm ɨŋga Izre.

24“Chəi ə̀mə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù che wə̀d we nɨ chwi ɨnû ɨ bɔ. Chəi wan ə̀fà’ì bə chè i mbə̌’ ə̀fà’ì.

25Zɨə kù’ əmbɨ ə̀mə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ni wɨ̀ ye’ ɨghabɨ wə̀d we nɨə chwi ɨnû ɨ bɔ. Zɨə bə̀ kù’ ni wan ə̀fà’ì bə ye’ ɨghabɨ i mbə̌’ ə̀fà’ì. Mbɨ mɨ fə tɔŋ mbə̌’ əkwɨ ənɨ ə Belzebùl, njɨ mbɨ bɨrɨ tɔŋ bə̂d riŋga nəb məd ənɨ rɨkum nɨ bə̌ chè.

26“Əne tɨ mbə̀ bɔ ə mɨ̀məd. Chəi əghɨ ə mɔ’ɔ nɨ mbɨ kubrɨ nɨ chəi mbɨ bɨrɨ fì’, kɨ̀ ənɨ mbɨ nəmɨ nɨ chəi bə̂d bɨrɨ kyerɨ.

27Ɨnû mbe nɨ mə gha ɨ nən ɨŋga ɨsɨ firɨ, mbə̀ gha ənɨ ɨsɨ ə zeŋə. Ɨnû mbe nɨ mə ghà ɨ nən əchùmə, mbə̀ təm rɨ ɨdom nəb sa’.

28Tɨ̀ mbə̀ bɔ ə bə̂d mbe nɨə zwiirɨə nyamnyod, àyɨə chəi ənɨ tɨ̀ mbɨ zwiirɨ əzwî. Mbə̀ bɔ ye’ məd we nɨ tɨ̀ wɨ̀ nimnɨ nyamnyod bə̀ nimnɨ əzwî ɨŋga əsɨ ɨchə.

29Ɨmbə̀’ ɨ mbɨə fènə̀ tɨcherɨ be ənɨ akə ɨkab ə? Àyɨə ə Mbə̌’ mɨ rɨ benɨ i, chəi fɨ mɔ’ bɨrɨ feŋ ə si.

30Ka àbei nyôŋ te nɨ ye’ ɨgun mbə ɨtu, Ɲwìə̀ fə taŋgɨ rɨjìm.

31Əne tɨ mbə̀ bɔ ə. Mbə̀ yɨ ɨghɨ əka ɨnùn chè tɨcherɨ nɔnɔ’!

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

32“Wəd jìm we nɨ ben ɨfĕ bə̂d ni tə kyerɨ əmɨ, mə bɨrɨ bɨ ben ɨfĕ mɨ Mbă’ we nɨ ye’ ɨkaŋ ni mə kyerɨ əməd.

33Àyɨə wəd mɔ’ɔ we nɨ ton ɨfĕ bə̂d ni chəi tə kyerɨ əmɨ, mə bɨrɨ bɨ ton ɨfĕ mɨ Mbă’ we nɨ ye’ ɨkaŋ ni chəi mə̀ kyerɨ əməd.

34“Tɨ mbə̀ kɔndɨ ə ni mə fə ye’e ɨmbə̀’ na’ əbɔrəbɔd ɨgwɨ ə si. Chəi mə̀ nya’a ye’e ɨ na’ əbɔrəbɔd. Mə nya’a ye’e ye’ ni bə̂d chɔb.

35Mə nya’a ye’e ɨ ghɨ ni wan mbaŋə̀ goŋ ətu mbɨ i mbă’, wan əyi goŋ ətu mbɨ i nɨŋ, fɔrɨ ni ɨwi wan goŋ ətu mbɨ ɨŋgɔb nom.

36Bə̂d pən wəd bɨrɨ ye’ bə̂d nɨ ye’ ɨŋga nəb məd.

37“Wəd mɔ’ɔ we nɨ gha’ i mbă’ kɨ̀ i nɨŋ chè əmɨ, rɨka kù’ i nɨ ye’ mɨ əmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù. Wəd mɔ’ɔ we nɨ gha’ i wan mbaŋə̀ kɨ̀ i wan əyi chè əmɨ, rɨka kù’ i nɨ ye’ mɨ əmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù.

38Wəd mɔ’ɔ we nɨ chəi wɨ̀ be’ e əzed ə ba’nɨ beenɨ əbɔ’ num, rɨka kù’ i nɨ ye’ mɨ əmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù.

39Wəd mɔ’ɔ we nɨ kə̀b nuŋ i ɨ̀tènɨ̀ bɨrɨ sam ɨ̀tènɨ̀ we. We nɨ sam i ɨ̀tènɨ̀ ɨmbə̀’ əmɨ bɨrɨ wɨrɨ jɨg ɨ̀tènɨ̀ we.

40“Wəd mɔ’ɔ we nɨ nɨŋ əwən, fə bə̀ nɨŋ əmɨ. Wəd mɔ’ɔ we nɨ nɨŋ əmɨ, fə bə̀ nɨŋ wəd we nɨ nya’a tom əmɨ.

41Wəd mɔ’ɔ we nɨ nɨŋ wəd ɨkə̀n Ɲwìə̀ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ məd yɨə wəd ɨkə̀n Ɲwìə̀, bɨrɨ nɨŋ ɨchɔ’ əfà’ì wəd ɨkə̀n Ɲwìə̀. Wəd mɔ’ɔ we nɨ nɨŋ wəd we nɨə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku’nɨ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ məd wɨə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku’nɨ, bɨrɨ nɨŋ ɨchɔ’ əfà’ì wəd nɨə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku’nɨ.

42Wəd mɔ’ɔ we nɨ na’ ka àbei to’ mɨnib zwɨrɨ-zwɨrɨ əmbɨ wɨ kwa mɔ’ɔ rəbɔ’ mbô ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ məd yɨ mɨ əmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù, njɨ mə ghà rəsì’ ɨ nən ni, ka wɨ bɨrɨ nim i ɨ ɨchɔ’ əfà’ì.”

Matiù 11

1Əni Yeso nya’a maani nɨ gha ɨnû mbô əmbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe wum chɔ̀b rɨ̀be, wɨ̀ nya’a nɔ̀’ rɨ əsɨ ze, wò kɔ chwi ɨnû bə̀ kɔ ghà ɨŋgam Ɲwiə̀ ɨŋga ɨsɨ mbe nɨ nya’a ɨban ɨban.

2Əni Jɔ̌n we nɨ nya’ə nà’ mɨnib, nɨ nya’a ə nəb ndəŋ, nya’a zu ɨnû mbe nɨ Kristo nya’ə ghɨ̀ə̀, wɨ̀ nya’a tom mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù əsɨ məd,

3ni mbɨ biirɨ ɨ bɔ ni, “Àwɔ̀ wa kɨə wəd we nɨ bə̂d ɨkə̀n nya’ə ghàə̀ ni wɨ̀ bɨrɨ ye’e, kɨ̀ rɨ̀ wa wom wɨ cherə ə?”

4Yeso nya’a wɨ̀ɨrɨ̀ əmbɨ mɨməd ni, “Mbə̀ wo ghà ɨnû mbe nɨ mbə̀ zu bə̀ zə əmbɨ Jɔ̌n.

5Mɨfɨgɨ mbɨə sɨə zə ɨsɨ, bə̂d nɨə tè’ ɨwu mbɨə sɨə yèn ɨchî chɔ̀m, əpabɨ ə fə mì i rɨ əni bə̂d mbe nɨ nya’ə wɔ̀n əpabɨ, mbɨ̀rɨko mbɨə sɨə zu ɨnû, ɨvɨ bə̂d zwemə, ɨ mbɨə bə̀ ghà ɨkə̂n chɔ̀m əmbɨ bə̂d ɨkwaŋ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

6Ŋwìə zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə wəd we nɨ chəi wɨ bid ənû ə mɔ'ɔ ɨmbə̀' əmɨ."

7Əni məmə̀ənì-ɨnù Jɔ̌n nya'ə wò əwən, Yeso nya'a kɔ gha ɨmbə̀' ə Jɔ̌n əmbɨ mɨnɔ̂n bə̂d mbe ni, "Mbə nya'a kaŋ jwɨ wo zə ye ɨŋga ɨbad rɨkwà'i ə? Mbə wa nya'a wo zə wəd nɨ ye' ɨghabɨ ɨfu sê nɨ ɨfə ə chì' ə?

8Mbə nya'a kaŋ jwɨ wo zə ye ə? Mbə wa nya'a wo zə wəd nɨ zɨ ngywɨ̌ rɨ chɔ̀m ə? Mbə̀ zə ni bə̂d mbe niə zɨə̀ ngywɨ̌ rɨ chɔ̀m mbɨə chub ɨŋga tɔ'.

9Mbə nya'a kaŋ jwɨ wo zə ye ə? Mbə wa nya'a jwɨ wo zə wəd ɨkə̀n Ŋwìə ə? Ee, mə ghà ɨ nən ni mbə nya'a zə wəd we nɨ che wəd ɨkə̀n Ŋwìə.

10Jɔ̌n wɔ̂ yɨə wəd we nɨ mbɨ nya'a ŋwa'nɨ ɨmbə̀' əməd ni, 'Zə, mə bɨrɨ cha mɨ wəd tom ɨmbì ɨ ne. Məd bɨrɨ tekɨ ɨnə̂njɨ̀ ɨ ne.'

11Mə ghà rəsì' ɨ nən ni, rəbɔ' bə̂d mɨjìm mbe nɨ məyi gywɨ, chəi wɨ mɔ'ɔ əŋgu nɨ dabə chè ə Jɔ̌n we niə nà' mɨnib. Àyɨə wəd we nɨ kə chè mbɨ mɨjìm ɨŋga ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ ə dabə chè əməd.

12Ɨ kɔ rɨ əni ə nyùmə̀ we nɨ Jɔ̌n we nɨ nya'ə nà' mɨnib nya'ə kɔ ghà ɨkə̂n chɔ̀m ye'e pè rɨnîn, ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ fə kən zə ŋgə'. Bə̂d nɨ berɨ ɨka mbɨə kə̀b nyɨ ɨŋga əni ɨka.

13Bə̂d ɨkə̀n Ŋwiə mɨjìm mbɨ ɨnû mbe nɨ ye' ɨŋga tɨkə rɨ Mose mbɨə nya'ə ghà ɨmbə̀' ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ ye'e pè əni nyùmə̀ Jɔ̌n.

14Mbə mɨ gha' nɨ ben ənû zɔ̂, njɨ mbə̀ kyerɨ ni Jɔ̌n yɨ Èlaijà we nɨ bə̂d ɨkə̀n nya'ə ghàə̀ ni wɨ̀ bɨrɨ ye'e.

15Wəd we nɨ tɨ̀ wɨ̀ zu ənû, wɨ̀ zu!

16"Mə kɨə wò mɨg ɨghəm bə̂d wɔ̂ rɨnîn əni ə ye ə? Mbɨ yɨ ɨghabɨ ə bɔn kwa nɨ chub ə sə̌m mɨwin tɔŋə mbɨ cherə ghàə̀ ni,

17'Tɨ̀ nya'a fə mɨkyî ɨ nən, àyɨə chəi mbə̀ nya'a binɨ. Tɨ̀ nya'a kwerɨ mɨkyî ɨdì, àyɨə chəi mbə̀ nya'a dɨ̌!'

18Jɔ̌n nya'a ye'e, chəi wɨ nya'ə jɨgə kɨ̀ beə nɔə mɨno', əne mbɨ nya'a ghà ni, 'Əzwî rɨbɔ̀ŋ ə zɨ ɨŋga məd.'

19Wan Wəd nya'a ye'e, ɨ wɨ nya'ə jɨgə bə̀ nɔə mɨno', əne mbɨ nya'a ghà ni, 'Mbə̀ zə, wɔ̂ yɨə ndarɨjɨg bə̀ fɔrɨ ətəd mɨno'. Ɨ wɨə jɨg ə̀sə̀' mbɨ ə bə̂d mbe niə fetɨ mɨtagsì fɔrɨ mbɨ mbe niə ghì ɨnû rɨbɔ̀ŋ'. Àyɨə mbɨ bɨrɨ kyerɨ ɨwe Ŋwiə tɨ əni ɨchî nɨ bə̂d ə ghì ɨnû nɨ ku'nɨ."

20Yeso nya'a kɔ gham əbɔ' ɨsɨ mbe nɨ wɨ nya'a ghɨ ɨnû yiirɨ nɔnɔ' əŋgu, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi bə̂d mbe rɨŋga ɨsɨ mbe nya'a beŋ tə fîŋ.

21Wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Ŋgə' kyeŋ bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ ne, àwɔ̀ Kòrazìn! Ŋgə' kyeŋ bə̀ nyɨ ɨgwɨ ne, àwɔ̀ Bètsaidà! À kɨ nɨ ɨnû yiirɨ mbe nɨ mbɨ nya'a ghɨ ɨŋga nən, yɨ mbɨ nya'a ghɨ ə Taì fɔrɨ ə Sidòn, njɨ bə̂d mbe rəŋgu nya'a fə bèŋ tə fîŋ rəŋwe, zɨ̀ tɨkurɨ ɨdì, bə̀ fù' əburɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

22Mə ghà ɨ nən ni, à bɨrɨ sɨ əni ze nɨ Ɔwìə ə sob mɨsa'i, wɨ bɨrɨ diirɨ bə̂d mbe rɨ ə Taì mbɨ mbe rɨ ə Sidòn chè ɨchî nɨ tɨ̀ wɨ̀ dìirɨ̀ əwən!

23À ye' ɨmbə̀' əwe, àwò Kàpenàhom, mbɨ wa bɨrɨ nɔ əwe ɨkaŋ ə? Chə̂, mbɨ bɨrɨ swi əwe mà' ɨŋga əbeŋ ɨvɨ bə̂d, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ à kɨ nɨ ɨnû yiirɨ mbe nɨ mbɨ nya'a ghɨ ɨŋga ne, yɨ mbɨ nya'a ghɨ ə Sodòm, njɨ Sodòm wɨə kɨrɨ i pè rə̀chə̀ŋ!

24Mə ghà rəsì' ɨ nən ni, à bɨrɨ sɨ əni ze nɨ Ɔwìə ə sob mɨsa'i, wɨ bɨrɨ diirɨ bə̂d mbe rɨ ə Sodòm chè ɨchî nɨ wɨ bɨrɨ diirɨ əwən!"

25À nya'a əni ə nyùmə̀ we, Yeso nya'a ghà ni, "Mɨ Mbă', Ə̀nùŋ̀ɨsɨg ɨkaŋ fɔrɨ ɨgwɨ ə si, məben-əwe ni à fə nə̀m ɨnû mbô rɨ əmbɨ ə bə̂d ɨwe bə̀ fɔrɨ rɨ əmbɨ məkyerɨ-ɨnû, sɨ chwiə ye' əmbɨ ə bɔn bɔd.

26Ee, kyɨ mɨ Mbă', à yɨ ɨchî nɨ à kəbɨ we.

27"Mɨ Mbă' fə nà' ɨghɨjìm ɨ num. Chəi wə̀d mɔ'ɔ əŋgu nɨ jeŋgɨ kyerɨ Wan chè rɨ əni Mbă'. Chə bəi wə̀d mɔ'ɔ əŋgu nɨ bə jeŋgɨ kyerɨ Mbă' chè rɨ əni Wan fɔrɨ wə̀d mɔ'ɔ we nɨ Wan də̀b nɨ chwi əməd ɨ bɔ.

28"Mbə̀ ye'e əsɨ num, mbə̀n mɨjìm mbe nɨ fə bɔrɨ bə̀ bè' ɨghɨ nɨ nirɨ, mə bɨrɨ ghɨ ni mbə̀ zwirɨ ə.

29Mbə̀ zuunɨ əmɨ, əne kwembɨ ɨnû rɨ num, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mə wɨə bɔtɨə rɨ ə fîŋ bə̀ swiə mɨ ɨnyod ə si. Mbə mɨ ghì əne, tə fîŋ bɨrɨ zùtɨ,

30ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨnû mbe nɨ mbə̀ berɨ nɨ ghì rɨka se i, ɨkom we nɨ mə bɨrɨ bɨ na' ɨ nən ə bə̀ zàm."

Matiù 12

1À nya'a əni ə nyùmə̀ we, Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nì-ɨnù mbɨə nya'ə che ɨŋga mbeŋ kywɨ-kò' əni əkwɨ mìJû. Njì rɨ nya'ə zaŋə̀ məmə̀ə̀nì-ɨnù mbe, əne mbɨ nya'a kɔ paarɨ rɨtam kywì rɨ mɔ'ɔ kurə.

2Əni mìFarisiî nya'a zə ənû ze, mbɨ nya'a ghà əmbɨ Yeso ni, "Zə, mbe məmə̀ə̀nì-ɨnù mbɨə ghì ənû nɨ chəi ta rɨkə chwi ni mbɨ ghɨ əne əni əkwɨ!"

3Wɨ nya'a wìirɨ əmbɨ mɨmə̀d ni, "Chəi mbə̀ kɨrɨ foŋ ənû ze nɨ ɨfə̂n Dèvîd nya'a ghɨ̌, əni njì rɨ nya'a zaŋ əməd bə̀ zaŋə̀ bə̂d mbe nɨ nya'a mbɨ məd ə?

4Wɨ nya'a wò nyɨ ɨŋga nəb Ɔwiə̀, əne məd mbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'a mbɨ məd nya'a jɨg ŋgə̀ŋ ze nɨ mbɨ nya'a nùŋ əni əghɨ ə̀fà ɨfɛ̌ Ɔwiə̀. Chəi rɨkə nya'a chwi ni mbɨ jɨg ŋgə̀ŋ ze. Àmei bə̂d mbàn Ɔwìə nya'a berɨ jɨg ŋgə̀ŋ ze.

5Kɨ̀ chəi mbə̀ bə kɨrɨ foŋ ɨŋga tɨkə rɨ Mose ni bə̂d mbàn Ɔwìə mbɨə gù rɨkə əni əkwɨ, àyɨə mbɨ kɨrɨ chub ɨghabɨ ə bə̂d nɨ chəi mbɨ gu ənû ə?

6Mə ghà ɨ nən ni, əghɨ ə mɔ'ɔ zɨ əgha nɨ dabə chè mbàn Ɔwìə.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

7Mbə mɨ kə̀’ kyerɨ əton əni ɨŋgam Ɲwiə we nɨ ghà ni, 'Mə kə̀b ye’ ni bə̂d diirɨ mbɨ cherə, ka’i ni mbɨ na’ ɨghɨ ə̀fà ɨ num,' njɨ chəi mbə̀ zɨ ɨsa’i ɨgwɨ ə bə̂d mbe nɨ chəi mbɨ gu ənû.

8Əne mbə̀ kyerɨ ni Wan Wə̀d yɨ Ə̀nùŋìsɨg fərɨ ɨgwɨ əni əkwɨ.”

9Yeso nya’a nə̀’ rɨ əsɨ ze, wò nyɨ ɨŋga nəb ə̀kàtì ze nɨ nya’a əsɨ ze.

10Mbaŋə̀ mɔ’ɔ ziə nya’a əŋgu nɨ əbɔ əməd ə nya’a nə̀ŋɨ. Əne mìFarisiî nya’a biirɨ ɨ bɔ ni, “Tɨkə ə wa chwi ni mbɨ vɨ wə̀d əwɔn əni əkwɨ ə?” Mbɨ nya’a biirɨ əne ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨ nya’a kəb zɨ ɨsa’i ɨgwɨ məd.

11Wɨ̀ nya’a wìirɨ̀ əmbɨ mɨ̀məd ni, “À kɨə we rəbɔ’ nən nɨ berɨ i njɨ̀g mɔ’, nɨ zɨ̀ mɨ feŋ ɨŋga ɨbɨgɨ əni əkwɨ, nɨ chəi wɨ̀ bɨrɨ yim sùŋ chà əsaŋ ə?

12Wə̀d yɨ əghɨ əka ɨnùn chè njɨ̀g! Əne tɨkə ə chwi ni mbɨ ghɨ ɨ̀chɔ̀m əni əkwɨ.”

13Əni wɨ̀ nya’a gham əne, wɨ̀ nya’a ghà əmbɨ mbaŋə̀ ze ni, “Sem e əbɔ.” Wɨ̀ nya’a sèm, əne əbɔ əməd ə nya’a wɨrɨ kà i ɨghabɨ əzîn.

14Əni mìFarisiî mbe nya’a zə əne, mbɨ nya’a jwɨ̀ wò taŋ ɨchî nɨ mbɨ bɨrɨ zwiirɨ ə Yeso.

15Yeso nya’a kyerɨ ni ɨ mbɨ nya’ə taŋ mɨnaŋ ɨgwɨ ni, əne wɨ̀ nya’a nə̀’ rɨ əsɨ ze. Bə̂d mɨ̀nɔnɔ’ nya’a beenɨ əbɔ’ məd, əne wɨ̀ nya’a vɨ̀ bə̂d əwɔn mɨjìm mbe nɨ nya’a əka’ mɨ̀məd.

16Əni wɨ̀ nya’a vɨ̀ əne, wɨ̀ nya’a patɨ mɨ̀məd ni tɨ mbɨ tɔ ghɨ̀ ə ni bə̂d kyerɨ wə̀d we nɨ tə ye’ wɨwən.

17Wɨ̀ nya’a ghà əne ɨmbə̀’ ɨŋgam we nɨ Ɲwìə nya’a che ənjìm i wə̀d ɨ̀kən Aizayà gha, wɨ jwɨ̀ əni rəsì’ ni,

18“Mbə̀ zə, wô yɨ mɨ wə̀d ə̀fà’ì we nɨ mə fə chɔ’ɔ. Mə gha’ əməd kwà’ rɨŋgə’. Mɨ fîŋ ə bòŋ əku ɨmbə̀’ əməd. Mə bɨrɨ cha mɨ Əzwî ɨŋga məd, əne wɨ̀ bɨrɨ ghà əmbɨ ɨbeŋ mbe nɨ ka’i mbɨ mɨ̀Jû ni mə bɨrɨ sa’ mɨ̀məd ɨchî nɨ ku’nɨ.

19Ka wɨ̀ bɨrɨ taŋ i, kɨ̀ be kyeŋ rɨkə̆. Chəi bə̂d bɨrɨ zu gî məd ɨtu ɨzib.

20Ka wɨ̀ bɨrɨ bu’ i tə̀sa’nɨ nɨ gumə, kɨ̀ be nimnɨ ənam ze nɨə sɨə nimə, pè əni wɨ̀ fə ghɨ ni ɨnû nɨ ku’nɨ jɨg ɨsɨg.

21Ɨbeŋ jìm bɨrɨ nuŋ tə rɨkɔndɨ ɨgwɨ məd.”

22Bə̂d mɔ’ɔ nya’a nɨŋ mbaŋə̀ nɨ əzwî rɨbɔ̀ŋ ə nya’a ɨŋga məd wò əsɨ Yeso mbɨ məd. Mbaŋə̀ ze yɨə nya’a ɨfɨgɨ bə̀ fərɨ tɨghàm. Mbɨ nya’a wò əne, Yeso vɨ̀ əməd, wɨ̀ wɨrɨ kɔ ghamɨ bə̀ kɔ zə ɨsɨ.

23Bə̂d mɨjìm nya’a zə əne yiirɨ ghà ni, “Tɨ mbɨ nà’ wô yɨə Wan Dèvîd ə?”

24Əni mìFarisiî nya’a zu ənû ze, mbɨ nya’a ghà ni, “Mbaŋə̀ zô zɨə chɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ əni ɨka nɨ Belzebùl nɨ ye’ ɨfɔ̀n ɨzwî rɨbɔ̀ŋ na’ ɨ bɔ.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

25Yeso nya'a kyeri tikəndi ti mìməd, əne wì nya'a ghà əmbi mìməd ni, "Əbeŋ ə mi ghàbrà əkəmi kəmi, kɔ zɔŋi mbənə mbənə, əbeŋ ze ə biri beŋ əni rìfùm. Əsi mɔ'ɔ kì əkwi mɔ'ɔ ə mi ghàbrà əkəmi kəmi kɔ zɔŋi, ka əsi ze kì əkwi ze ə biri təm i.

26Satàn mi ye'ə chì ə Satàn, nji wì fə ghàbrì i inyod. Ənû ifòn əməd ə kiə wo təm ri ye ə?

27Mə mi ye'ə chì izwî ribòŋ əni ika ni Belzebùl na' i num, nji mbə bɔn kiə siə chì əni ika ni we na' əmbi mìməd ə? Mbà kyeri ni à yi mbə bɔn biri sa' əwən.

28Àyiə mə mi ye'ə chì əni ika ni Əzwî ə Ɔwiə ə na' i num, nji ziə chwiə ni ənû ifòn ə Ɔwiə ə fə si i mbi nən.

29"Kì ti mbi nà' wəd mɔ'ɔ wò nyi iŋga nəb wəd ni beri ika, əne bè'rì ighi məd ni chəi wì be kod əməd ə? Wì beri be kod əməd bɔŋ wì siə be'ri ighi məd.

30"Wəd we ni chəi əməd mbi num yi mi wəd pən. We ni chəi wiə fetiə mbi num wiə jàŋə.

31Əne mə ghà i nən ni Ɔwìə biri wa' inû ribòŋ jìm bə wa' mizôm mbe ni mbiə zòm ə Ɔwiə əŋgu, àyiə chəi wì biri wa' inû ribòŋ bəd mbe niə zòm Əzwî ə Zeŋi.

32Ɔwìə biri wa' inû ribòŋ wəd mɔ'ɔ we ni gha iŋgam ribòŋ imbə' ə Wan Wəd, àyiə chəi wì biri wa' mbi wəd we ni gha iŋgam ribòŋ imbə' Əzwî ə Ɔwiə, kì à ki iŋga isig wô, kì iŋga isig we ni biri ye'e.

33"Əzed mi bòŋ, ritam ri məd biri bi bòŋ. Əzed mi bə, ritam ri məd biri bi bə. Bəd mbiə kyeri əzed ti əni ritam ri məd.

34Mbə yiə jɔ ti ribòŋ! Mbà kiə wo gha ənû ə chòm ri yè ni mbə ye' bəd niə ghì inû ribòŋ ə? Ichû wiə ghàà ye' inû mbe ni ye' iŋga fìŋ.

35Wəd chòm wiə chì ighi chòm riŋga ŋgən chòm ze ni ye' iŋga məd. Wəd rìbòŋ wiə chì inû ribòŋ riŋga ŋgən rìbòŋ ze ni ye' iŋga məd.

36Mə ghà i nən ni əni ze ni Ɔwìə biri sob misa'i, bəd mìjìm biri nà' əton əni miŋgam əko mɔ'ɔ mbe ni mbi ghami.

37À yi əni e iŋgam ni à biri jig isa'i. À yi bə əni e iŋgam ni mbi biri zi isa'i igwi ne."

38Məchwiə rìkə mɔ'ɔ mbi mìFarisiî mɔ'ɔ nya'a ghà əmbi Yeso ni, "Əchwiə-ìnù, tì kəb ni à ghi ənû ə yiiri tì zə."

39Wì nya'a wìirì əmbi mìməd ni, "Ighəm bəd wô rìnîn niə ghì inû ribòŋ. Chəi mbiə nùŋə fìŋ igun ə Ɔwiə. I mbiə kəbə ni mə ghi ənû ə yiiri, àyiə chəi ənû ə yiiri ni mə biri ghì chè ri əni ənû yiiri ze ni nya'a ghǐ əni wəd ìkən Ɔwìə Jonà.

40Ichî ni Jonà nya'a chub iŋga ibum igwi kyeŋ izi itad mbi əzimi ətad, yiə bə ichî ni Wan Wəd biri chub izi itad mbi əzimi ətad iŋga si.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

41Ɨgwɨ əni ze nɨ Ɗwìə̀ ə sob mɨsa'i, bə̂d mbe rɨ ə Ninivè bɨrɨ nɔ̀' zɨ ɨsa'i ɨgwɨ ɨghəm bə̂d wɔ̂ rìnîn, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ əni Jonà nya'a ghà ɨŋgam Ɗwiə̀, mbɨ nya'a bèŋ tə fîŋ. Àyɨə mbə̀ zə ni əghɨ ə mɔ'ɔ zɨ əgha nɨ dabə chè ə Jonà.

42Ɨgwɨ əni ze nɨ Ɗwìə̀ ə sob mɨsa'i, ɨfɔ̂n əyi we rɨ ə Shebà bɨrɨ nɔ̀' zɨ ɨsa'i ɨgwɨ ɨghəm bə̂d wɔ̂ rìnîn, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wɨ nya'a ye'e rɨ ɨnwɨ̌ ɨsɨg ɨmbə̀' zu ɨnû ɨwe rɨ əmbɨ Solomòn. Àyɨə mbə̀ zə ni wə̀d mɔ'ɔ wɨ əgha nɨ dabə chè ə Solomòn.

43"Əzwî rɨbɔ̀ŋ ə mɨ fə jwì rɨŋga wə̀d, zɨə ghanə yèn ɨsɨ mbe nɨ chəi mɨnib əŋgu, yènə kə̀b əsɨ nɨ zwìirɨ. Zɨə mɨ rɨka zə i,

44zɨə ghà ni, 'Mə bɨrɨ wɨrɨ bəndɨ wo ɨŋga mɨ nəb ze nɨ mə̀ kə̀' jwì rɨŋga.' Zì mɨ nɨə ye'e, zì pè zə nəb ze zɨ zobɨ, nɨ mbɨ fə zə̌ tekɨ ɨchî chòm.

45Əne zì bɨrɨ wò ye'e mbɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ cherə sambe nɨ bə̌ chè əməd, mbɨ wò nyɨ chub ɨŋga nəb ze. Ɗgə̀' ze nɨ bɨrɨ nyɨ ɨgun ə wə̀d we bɨrɨ bə chè ze nɨ wɨ nya'ə beə zəə. À yɨ ənû nɨ bɨrɨ ghì mbɨ ɨghəm bə̂d wɔ̂ rìnîn nɨə ghì ɨnû rɨbɔ̀ŋ."

46Əni Yeso nya'ə kɨrɨ ghàm əmbɨ mɨnɔ̂n bə̂d mbe, ɨŋgɔb məd mbɨ ə bɔŋgɔb məd nya'a wò pè təm ɨsɨg. Mbɨ nya'a kə̀b ghàmbì mbɨ məd.

47[Wə̀d mɔ'ɔ nya'a ghà ɨ bɔ ni, "E nɨŋ mbɨ mbe bɔŋgɔb mbe təmbɨ ɨsɨg kə̀b ghambɨ mbɨ ne."]

48Yeso nya'a wìirɨ əmbɨ wə̀d we nɨ nya'a gha ənû ze ni, "Mɨ nɨŋ kɨə we? Mbɨ bɔŋgɔb kɨ bə̀ mɨwe ə?"

49Wɨ nya'a ghà əne, sèm əbɔ chwi mbi məmə̀ə̀nì-ɨnù, ghà ni, "À yɨ mɨ nɨŋ mbɨ mbɨ bɔŋgɔb mbɔ̂!

50Wə̀d mɔ'ɔ we nɨə ghɨ ɨnû mbe nɨ mɨ Mbə̌' rɨkaŋ kə̀bɨ yɨ wum aŋgɔb, yɨ mɨ njàbɨ, bə̀ fɔrɨ mɨ nɨŋ."

Matiù 13

1Àmei əni ze, Yeso nya'a jwì rɨ ə nəb, wò chub ɨban ə sà.

2Mɨnɔ̂n bə̂d nya'a wò fetɨ kad əməd. Əze ə nya'a ghɨ ni wɨ wo nyɨ chub ɨŋga əbaŋ ɨgyì. Mɨnɔ̂n bə̂d mbe nya'a sɨ təmbɨ əŋgo ə sà ze.

3Wɨ nya'a ghà ɨnû nɔnɔ' əmbɨ mɨmə̌d əni ɨnû mɨgɨ ni, "Mbə̀ zwetɨ! Mbaŋə̀ mɔ'ɔ nɨə fà'ə̀ mbeŋ nya'a jwì ɨ wo kon mbi ɨghɨ.

4Əni wɨ nya'ə ŋwì ɨghɨ mbe, rɨtam mɔ'ɔ nya'a feŋ ɨgun ɨnə̂njì, əne tɨnən nya'a wò kud.

5Tɨ mɔ'ɔ nya'a feŋ ɨgun ɨwə̌ nɨ si nya'a àmei rɨpiî. Ɨghɨ mbe nya'a zàmbì gwed ɨmbə̀' ɨghəm nɨ si nya'a mei ənambɨ ənambɨ.

6Àyɨə əni əchwî ə nya'a te kàànì, zɨə nya'a zu' ɨghɨ mbe mbɨ nə̀ŋə̀ kwɨ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi ɨghaŋ ɨghɨ mbe nya'a nyɨ ə si.

7Tɨ mɔ'ɔ nya'a feŋ ɨŋga ɨjə̀ŋì. Ɨjə̀ŋì we nya'a kwi nib ɨghɨ mbe.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

8Tɨ mɔ’ɔ nya’a feŋ ɨŋga si chɔ̀m. Tɨ̀ nya’a kwi bə̀ kɔ̌. Tɨ mɔ’ɔ nya’a kɔ rɨtam ɨkɨ fibɨ̀, tɨ mɔ’ɔ kɔ rɨtam ɨwum rɨ̀fuə, tɨ mɔ’ɔ kɔ rɨtam ɨwum tad.

9Wə̀d we nɨ tɨ̀ wɨ zu ənû ə, wɨ zu!”

10Məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù Yeso nya’a wò əsɨ məd pè biirɨ ɨ bɔ ni, “Əton nɨ àwɔ̀ ə ghàm əmbɨ ə bə̂d ənɨ ɨnû mɨgɨ kɨ ni yè ə?”

11Wɨ nya’a wɨ̀ɨrɨ̀ əmbɨ mɨ̀məd ni, “Ɔwɨ̀ə fə nà’ ɨwe ɨ nən ni mbə̀ kyerɨ ɨnû mbe nɨ ye’ ənə̀mə ɨmbə̀’ ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ, àyɨə chəɨ wɨ na’ ɨwe we əmbɨ mɨ̀məd.

12Əton nɨ mɨə ghàm əmbɨ mɨ̀məd ənɨ ɨnû mɨgɨ yɨ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wə̀d we nɨ berɨ ɨghɨ, mbɨ bɨrɨ na’ mbɨ cherə ɨ bɔ, wɨ sɨ berɨ mbɨ nɔ’. Àyɨə we nɨ chəɨ wɨ berɨ əghɨ, ka àbei ɨkə we nɨ wɨ berɨ mbɨ bɨrɨ nɨŋ rɨ bɔ.

13Əton ənɨ mɨə ghà ɨnû mɨgɨ əmbɨ mɨ̀məd yɨ ni, ɨ mbɨə nə̀ŋə̀, àyɨə chəɨ mbɨə zəə. Ɨ mbɨə zwetɨə, àyɨə chəɨ mbɨə zuə, chəɨ ɨtu mɨ̀məd bə zeŋ.

14Əne ənû ze nɨ wə̀d ɨ̀kə̀n Ɔwɨ̀ə Aizayà nya’a gha ɨmbə̀’ mɨ̀məd ə nya’a jwɨ ənɨ rəsɨ̀’ ni, 'Mbə bɨrɨ kaŋ zu, àyɨə chəɨ mbə ɨtu bɨrɨ nɔ zeŋ; mbə bɨrɨ kaŋ nə̀ŋ, àyɨə chəɨ mbə̀ bɨrɨ nɔ zə,

15ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ fɨ̂ŋ tɨ bə̂d mbô fə tu, mbɨ fə zɨndɨ̀ mbə ɨtə̌ŋ bə̀ kubrɨ ə əghə. Njɨ mbɨ bɨrɨ zə ənɨ ə əghə, kɨ̀ ɨtə̌ŋ mɨ̀məd zu ənû, kɨ̀ fɨ̂ŋ tɨ mɨ̀məd kyerɨ ənû, mbɨ wɨrɨ bə̀ndɨ̀ ye’e əsɨ num, mə vɨ̀ mɨ̀məd.’

16Ɔwɨ̀ə zɨ əbɔrəbɔd ɨgwɨ nən, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ə əghə mbɨə zə ɨsɨ, mbə ɨtə̌ŋ bə̀ zu ɨnû.

17Mə ghà rəsɨ̀’ ɨ nən ni, bə̂d ɨ̀kə̀n Ɔwɨə̀ nɔnɔ’ mbɨə bə̂d nɨə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku’nɨ nya’a kə̀ŋ kə̀b zə ɨnû mbe nɨ mbən ə zəə, àyɨə chəɨ mbɨ nya’a zə. Mbɨ nya’a bə̀ kə̀b nɨ zu ɨnû mbe nɨ mbən ə zuə, àyɨə chəɨ mbɨ nya’a zu.

18“Mbə zu əton ənɨ ənû ə mɨgɨ ze ɨmbə̀’ wə̀d nɨə fà’ə̀ mbeŋ:

19Bə̂d mbe nɨ zu ɨnû ɨmbə̀’ ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ, àyɨə chəɨ ɨtu mɨ̀məd zeŋɨ yɨ ɨghabɨ ɨghɨ mbe nɨ nya’a feŋ ɨgwɨ ɨnə̂nɨ̀ɨ. Wə̀d rɨbɔ̀ŋ nya’a wò fè ɨnû mbe nɨ mbɨ nya’a kon ɨŋga fɨ̂ŋ tɨ mɨ̀məd.

20Ɨghɨ mbe nɨ nya’a feŋ ɨgun ɨwɔ̌ yɨ ɨghabɨ ə bə̂d mbe nɨ zu ɨŋgam Ɔwɨə̀, əne nɨŋ ənɨ ɨgha’ɨ àmei əwu əwən.

21Chəɨ ɨŋgam we jeŋgɨ nyɨ ɨŋga fɨ̂ŋ tɨ mɨ̀məd. Wɨ chub àmei ənɨ ɨkə nyumə̀. Ənɨ ŋgə’ ye’e kɨ̀ ənɨ mbɨə nwə̀ndɨ̀ tɨkyerɨ-ɨwu mɨ̀məd ɨmbə̀’ ɨŋgam we, mbɨ ton ɨŋgam we əwu əwən.

22Ɨghɨ mbe nɨ nya’a feŋ ɨŋga ɨjə̀ŋɨ̀ yɨ ɨghabɨ bə̂d mbe nɨ zu ɨŋgam Ɔwɨə̀, əne ənû nɨ nwɨ’ ɨnyod ɨmbə̀’ ɨghɨ rɨŋga ɨsɨg mbɨ ənû nɨ berɨ mbɔ̂n, mbɨ fumnɨ ɨŋgam we, chəɨ wɨ kɔ rɨtam.

23Ɨghɨ mbe nɨ nya’a feŋ ɨgwɨ ə si chɔ̀m yɨ ɨghabɨ ə bə̂d mbe nɨ zu ɨŋgam we, ɨtu mɨ̀məd zeŋ, əne mbɨ kɔ rɨtamɨ, mbɨ mɔ’ɔ kɔ rɨtam ɨkɨ fibɨ̀, mbɨ mɔ’ɔ ɨwum rɨ̀fuə, mbɨ mɔ’ɔ ɨwum tad.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

24Yeso nya’a yì ghà ənû ə mɨgɨ ə cherə əmbɨ mìməd ni, “Ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ yɨ ɨghabɨ ə wəd nɨ nya’a kon kywì chɔ̀m ɨŋga i mbeŋ.

25Əni bâd nya’ə gwenə, wəd pən məd nya’a wò kon ɨfu əka’ kywì te. Wɨ nya’a kon əne nɔ̀’ wò i.

26À nya’a əni kywì te fə kwi kɔ rɨtam, ɨfu we nya’a jwì rɨ ə si.

27“Əne bâd əfà’ì wəd mbeŋ we nya’a wò əsɨ məd, pè ghà ɨ bɔ ni, 'Masà, ɨmbə̀’ à nya’a kon kywì chɔ̀m ɨŋga e mbeŋ ə? Ɨfu sɨ nɔ̀’ rɨ ə yi ə?’

28“Wɨ nya’a wìirì əmbɨ mìməd ni, 'À yɨə wəd pən ghɨ ənû zô.' “Bâd əfà’ì mbe nya’a biirɨ ɨ bɔ ni, 'À wa kəb ni tɨ wo chɔ’rɨ ɨfu we ə?’

29Wɨ nya’a wìirì ni, 'Chô! Njɨ mbə mɨ nɨrə chɔ’rɨə, mbə bə̀ chè chɔ’rɨ kywì əbɔ’.

30Mbə̀ saŋ ɨghɨ mbe be kwi ɨnɔ̂n pè əni mbɨ bɨrɨ kwəŋ ɨghɨ. À sɨ əni mbɨə kwə̀ŋə̀, mə bɨrɨ ghà əmbɨ bâd mbe nɨə kwə̀ŋə̀ ni: Mbə̀ be chɔ’rɨ ɨfu we, kod əni rɨbɨŋ nɨ mbɨ bɨrɨ tɔ̀n, bɔŋ sɨ mò’ kywì te chà ɨŋga mɨ ŋgə̌n.'“

31Yeso nya’a yì ghà ənû ə mɨgɨ ə cherə əmbɨ mìməd ni, “Ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ yɨ ɨghabɨ ə sə̌m əwɔ̀mɨ nɨ wəd nya’a nɨŋ wò ŋwì ɨŋga i mbeŋ.

32Sə̌m əwɔ̀mɨ yɨə sə̌m nɨ kə chè sə̌m rɨjìm, àyɨə fɨ mɨ fə kwi, əzed əməd ə faŋ chè ɨzed jìm. Tɨnən tɨə wò korə tə kàn əni tɨtəb rɨ məd.”

33Yeso nya’a ghà ənû ə mɨgɨ ə cherə əmbɨ mìməd ni, “Ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ yɨ ɨghabɨ ɨfu’ we nɨə ghì ni ŋgə̀ŋ kɔ’, nɨ əyi nya’a nɨŋ tɔpɨ mbɨ əburɨ ə ŋgə̀ŋ ɨŋga ɨkaŋ kyeŋ ɨtad pè əni ŋgə̀ŋ ze nya’a kɔ’ɔ.”

34Yeso nya’a ghà ɨnû mbô jìm əmbɨ mɨnɔ̂n bâd mbe əni ɨnû mɨgɨ. Chəi ənû ə mɔ’ɔ nɨ wɨ nya’a ghə̌ nɨ chəi wɨ nya’a zɨ ənû ə mɨgɨ əbɔ’.

35Ɨ wɨə nya’ə ghà əne ɨmbə̀’ ənû ze nɨ wəd ɨkə̀n Ɗwiə nya’a ghə̌ ə jwì əni rəsì’ ni, “Mə bɨrɨ ghàm əmbɨ mìməd əni ɨnû mɨgɨ, mə bɨrɨ gha ɨnû mbe nɨ ye’ ənə̀mə tɨ əni Ɗwiə̀ nya’a tekɨ ɨsɨg.”

36Yeso nya’a nɔ̀’ saŋ mɨnɔ̂n bâd mbe, wò ɨŋga nəb. Məmə̀ə̀nɨ-ìnù ɨməd nya’a wò əsɨ məd pè ghà ɨ bɔ ni, “To’rɨ əton əni ənû mɨgɨ ɨmbə̀’ ɨfu we rəka’ əbən ɨ na.”

37Yeso nya’a wìirì ni, “Wəd we nɨ nya’a kon kywì chɔ̀m yɨə Wan Wəd.

38Əbən ze yɨ ɨsɨg. Kywì chɔ̀m ze yɨə bâd mbe nɨ ye’ ɨŋga ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ. Ɨfu we yɨə bâd wəd rɨbɔ̀ŋ.

39Wəd pən we nɨ nya’a kon ɨfu we yɨə debɨ̀rə̀. Mbɨ bɨrɨ kwəŋ ɨghɨ mbe əni ɨsɨg bɨrɨ nwìə̀. Bâd mbe nɨ bɨrɨ kwəŋ ɨghɨ mbe yɨ mbɨ̀aŋgɨrə̀.

40Ɨchî nɨ mbɨ nya’a fetɨ ɨfu we tɔ̀n əni ɨwid, yɨə bə̀ ɨchî nɨ zɨə bɨrɨ ye’ we əni ɨsɨg ə wo nwìə̀.

41Wan Wəd bɨrɨ cha mbɨ mbɨ̀aŋgɨrə̀, mbɨ wò fetɨ ɨghɨjìm mbe nɨə ghɨ̀ə̀ ni bâd ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ, bə̀ fetɨ bâd mɨjìm mbe nɨə ghì ɨnû rɨbɔ̀ŋ chì rɨŋga ənû ɨfɔ̀n əməd,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

42əne mà’ mìməd ɨŋga ɨsweŋ ɨwid ənam, nɨ ye’ əsɨ nɨ bə̂d bɨrɨ sɨə zə̀’ə̀, kud əsɔŋ.

43Bə̂d mbe nɨə ghì ɨnû nɨ ku’nɨ bɨrɨ sɨə te ɨghabɨ ə nyumə̀ ɨŋga ənû ɨfɔ̀n ə Mbə̌’ mìməd. Wə̀d we nɨ tì wɨ zu ənû, wɨ zu.

44“Ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ yɨ ɨghabɨ əghɨ əka ɨnùn nɨ wə̀d mɔ’ɔ nya’a nəm ɨŋga mbeŋ. Wə̀d mɔ’ɔ nya’a wò zə əghɨ ze wɨrɨ kubrɨ. Ɨgha’i nya’a swi ɨŋga fîŋ məd, əne wɨ fèndì mbi ɨghɨjìm wò zon mbeŋ ze.

45“Ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ yɨ ɨghabɨ ə wə̀d-ɨwɨ̌n nɨ nya’ə ghanə kə̀bə̀ mɨpə̂l nɨ bɔŋɨ.

46Ənɨ wɨ nya’a zə pə̂l mɔ’ nɨ bɔŋɨ chè, wɨ nya’a fèndì mbi ɨghɨjìm, wò zon ə pə̂l we.

47“Ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ yɨ ɨghabɨ ə kì nɨ mbɨ nya’a ma’ ɨŋga ə sà, əne gywì tɨkwɨ əgwi jìm.

48Ənɨ kì ze nya’a swii, mə̀gywì-əgwi nya’a sùŋ chà əŋgo ɨgyì, chub ə si, tiirɨ əzɨ ə chɔ̀m zì ɨŋga mbə ɨghɨ, əne wa’ əzɨ nɨ chəi ənɨ tì bə̂d kud.

49À yɨ ɨchî nɨ ziə̀ bɨrɨ nɨ ye’ we ənɨ ɨsɨg bɨrɨ nwìə̀. Mbɨaŋgɨrə̀ bɨrɨ ye’e pè chì bə̂d mbe nɨə ghì ɨnû rɨbɔ̀ŋ rəbɔ’ mbe nɨə ghì ɨnû nɨ ku’nɨ,

50əne, mà’ mìməd ɨŋga ɨsweŋ ɨwid ənam, nɨ ye’ əsɨ nɨ bə̂d bɨrɨ sɨə zə̀’ə̀ kud əsɔŋ.”

51Yeso nya’a biirɨ ni, “Mbə fə zu ɨnû mbô jìm mbə ɨtu zeŋ ə?” Mbɨ nya’a wìirì ni, “Ee.”

52Əne wɨ nya’a ghà əmbɨ mìməd ni, “Əne yɨ ni, əchwiə̀ rɨkə̌ jìm we nɨ fə kwembɨ ənû ɨmbə̀’ ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ, yɨ ɨghabɨ ə wə̀d nəb we nɨə chì ɨghɨ fi bə̀ chì mbɨ ənun rɨŋga i ŋgə̌n.”

53Ənɨ Yeso nya’a maanɨ nɨ gha ɨnû mɨgɨ mbe, wɨ nya’a nɔ̀’ rɨ əsɨ ze.

54Ənɨ wɨ nya’a pe ɨŋga e əbeŋ, wɨ nya’a chwi ɨnû əmbɨ ə bə̂d ɨŋga nəb ə̀kàtì ze nɨ nya’a əŋgu. Bə̂d mbe nɨ nya’a zu ɨnû mbe nya’a yiirɨ, əne biirɨ ni, “Mbaŋə̀ zô ə nɨŋ ɨkwɨ ɨwe wô mbɨ ɨka nɨ ghɨ ɨnû yiirɨ mbô rɨ ə yi ə?

55Ɨmbə̀’ wô yɨə wan kabɨndà ə? Ɨmbə̀’ ɨkum ɨŋgɔb məd yɨə Mèri ə? Ɨmbə̀’ bɔŋgɔb məd yɨə Jems mbɨ Jòsə̂f mbɨ Saimòn fɔrɨ ə Judàs ə?

56Ɨmbə̀’ njàbɨ rɨ məd rɨjìm tɨ əgha mbɨ na ə? Mbaŋə̀ zô sɨ nɨŋ ɨnû mbô jìm rɨ ə yi ə?”

57Mbɨ nya’a biirɨ əne ton əməd. Àyɨə Yeso nya’a ghà əmbɨ mìməd ni, “Bə̂d mbɨə wumnɨ ə wə̀d ɨkə̀n Ɗwìə̀ ɨsɨ jìm, àyɨə chəi mbɨə wumnɨ əməd ɨŋga əsɨ əməd bə̀ fɔrɨ ɨŋga ɨnəbɨ məd.”

58Chəi wɨ nya’a ghɨ̌ ɨnû yiirɨ nɔnɔ’ əŋgu ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi mbɨ nya’a berɨ ɨbenɨ fîŋ.

Matiù 14

1À nya’a ənɨ ə nyùmə̀ we, Herɔ̀d we nɨ nya’ə tùmbì ə Galiliî nya’a zu mɨkâ Yeso.

2Wɨ nya’a zu əne ghà əmbɨ mbi bə̂d əfà’ì ni, “Mbaŋə̀ zô yɨə Jɔ̀n we nɨ nya’ə nà’ mɨnib nɨ fə zwemə. À yɨ əton nɨ wɨ berɨ ɨka nɨ ghɨ ɨnû yiirɨ.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

3Herȍd nya’a kəndɨ əne ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wɨ̀ nya’a ghɨ̀ ni mbɨ gywɨ̀ ə Jȍn, kod, wò zɨ̀ ə ndəŋ dè ə Hèrədiàs. Hèrədiàs yɨə nya’ə ɨwi Filip, nɨ nya’ə aŋgəb Herȍd, àyɨə Herȍd nya’a nɨŋ əməd əni i ɨwi.

4Jȍn wɨə nya’ə kɨə ghà əmbɨ Herȍd ni, “Chəi ta rɨkə chwɨə ni à nam ə Hèrədiàs.”

5Əne Herȍd wɨə nya’ə kə̀bə̀ ni njɨ tə zwiirɨ əməd, àyɨə ɨ wɨə nya’ə bɔə bə̂d, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨ nya’a ben ni Jȍn yɨə nya’ə wə̀d ɨ̀kə̀n Ɗwɨ̀ə̀.

6À nya’a ɨgwɨ əni ze nɨ mbɨ nya’a gywɨ ə Herȍd, wan əyi Hèrədiàs nya’a bin ɨfɛ̌ bə̂d mɨ̀jɨ̀m mbe nɨ nya’a əni ənû ze. Əze ə nya’a ghɨ̀ ni fîŋ Herȍd bɔŋ əku.

7Əne wɨ̀ nya’a kàn bə̀ kà’ wan əyi we ni tə bɨrɨ na’ əghɨ ze nɨ wɨ̀ biirɨ.

8Ɨŋgəb məd nya’a nyèŋ əməd ni wɨ̀ wo ghà əmbɨ Herȍd ni, “Mə kə̀b ni à na’ ətu ə Jȍn we nɨə nà’ mɨnɨb ɨ num əgha tɨ̀nîn ɨŋga əjeenɨ əkaŋ.”

9Ɨfȍn we nya’a kàŋ kə̀nə̀, àyɨə ɨchî nɨ wɨ̀ fə kə’ kàn ɨfɛ̌ bə̂d mbe nɨ nya’a əŋgu, wɨ̀ nya’a ghà ni mbɨ na’ ətu ze ɨ bɔ.

10Əne wɨ̀ nya’a chà bə̂d ni mbɨ wo sob ətu ə Jȍn ə nəb ndəŋ,

11zɨ̀ ɨŋga əjeenɨ əkaŋ wò nà’ əmbɨ wan əyi we. Wɨ̀ nya’a nɨŋ wò nà’ əmbɨ i nɨŋ.

12Mə�ə̀nɨ̀-ɨ̀nù Jȍn nya’a zu ənû ze, wò nɨŋ tɨ̀gùm əməd wò tweŋɨ. Mbɨ nya’a tweŋ əne wò ghà əmbɨ Yeso.

13Əni Yeso nya’a zu ənû ze nɨ mbɨ nya’a ghɨ̌ əni Jȍn, wɨ̀ nya’a nə̀’ rɨ əsɨ ze ɨŋga əbaŋ ɨgyɨ̀, wò rə̀zɨ̀’ wi əsɨ nɨ chə nya’a i bə̂d əŋgu. Əni mɨnȍn bə̂d mbe nya’a zu ni wɨ̀ fə nə̀’ rɨ əsɨ ze, mbɨ nya’a bə̀ nə̀’ rɨŋga mbə ɨsɨ beenɨ əbɔ’ məd ɨwu.

14Əni wɨ̀ nya’a jwɨ rɨŋga əbaŋ ɨgyɨ̀ ze wò əsaŋ, wɨ̀ nya’a zə bə̂d kwà’ mɨ̀nɔnɔ’. Ə̀kə̀n ə nya’a swi ɨŋga fîŋ məd ɨmbə̀’ bə̂d mbe, əne wɨ̀ nya’a vɨ̀ mbe nɨ nya’ə wȍnə̀.

15À nya’a sɨ ɨkwirɨ kwirɨ, məməə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe nya’a wò əsɨ məd pè ghà ɨ bɔ ni, “Nyùmə fə kən chè əku, chəi bə̂d ə bə̀ chub əgha. Əne gha mɨnȍn bə̂d mbȏ wo əwən, ɨmbə̀’ ɨ mbe tɨ mbɨ wo zon ɨghɨjɨg ɨŋga ɨsɨ mbe nɨ ye’ ɨban ɨban.”

16Yeso nya’a wɨ̀ɨ̀rɨ̀ ni, “Chəi əton nɨ mbɨ bɨrɨ wò. Mbə̀ na’ əghɨ ə mɔ’ɔ əmbɨ mɨ̀məd ni mbɨ jɨg!”

17Mbɨ nya’a wɨ̀ɨ̀rɨ̀ ni, “Tɨ̀ berɨ àmei chiŋ ŋgə̀ŋ rɨ̀tân mbɨ əgwi ə be.”

18Yeso nya’a ghà ni, “Mbə̀ nɨŋ ye’e na’ ɨ num əgha.”

19Wɨ̀ nya’a nɨŋ əne ghà əmbɨ mɨnȍn bə̂d mbe ni mbɨ chub ɨgwɨ ɨfu. Əni mbɨ nya’a chubɨ, wɨ̀ nya’a nɨŋ chiŋ ŋgə̀ŋ te rɨ̀tân mbɨ əgwi ze əbe, neŋ ɨkaŋ, kɔŋgɨ ə Ɗwiə̀, bə’rɨ, nà’ əmbɨ mbi məməə̀nɨ̀-ɨ̀nù ni mbɨ na’ əmbɨ mɨnȍn bə̂d mbe.

20Mbɨ nya’a nɨŋ nà’, əne mɨ̀məd mɨjɨ̀m nya’a jɨg kod. Mə�ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe nya’a fetɨ rɨkə te nɨ nya’a bu’u, tɨ swi mbɨ̀rɨka’ wum chə̀b rɨbe.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

21Mbaŋə̀ te nɨ nya’a jɨgɨ yɨə nya’a ɨghabɨ ə chu’ rɨtân, nɨ chəi mbɨ nya’a taŋ məyi fərɨ bɔn.

22Mbɨ nya’a mɨ jɨg ə jɨgɨ màànɨ̀, Yeso nya’a ghà əmbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ni mbɨ nyɨ əbaŋ ɨgyɨ̀ bè baanɨ wò ɨmbì ɨ bɔ ɨnjin wə. Wɨ̀ nya’a tèn ənjìm ɨ ghɨ ni mɨnɔ̂n bə̂d mbe wo əwən.

23Ənɨ wɨ̀ nya’a fə ghɨ ni mbɨ wò əwən, wɨ̀ nya’a kɔ’ wò ɨkaŋ ɨwum ɨ kɔŋgɨ ə Ɗwiə̀ təzì’ wi. À nya’a sɨ ɨkwirɨ ɨkwirɨ, ɨ wɨə nya’a kɨrɨ əŋgu təzì’ wi,

24àyɨə əbaŋ ze ə nya’a fə wò əgha ə se ɨŋga ɨgyɨ̀. Əfim nɨ nya’ə ye’e rɨ əba rɨ ɨfĕ nya’ə tinə mɨnib mbɨ nun əbaŋ ze.

25À nɨə sɨ ənjɨtu’, Yeso wɨə nya’ə yèn ɨgwɨ ə sà ze wò əsɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù.

26Ənɨ məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe nya’a zə əməd ənɨ wɨə nya’ə yèn ɨgwɨ ə sà ze, mbɨ nya’a bindɨ kwà’ rɨŋgə’, əne ghà ni, “À yɨə wə̀d əfub!” Mbɨ nya’a kyeŋ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨ nya’ə bɔə.

27Yeso nya’a ghà əmbɨ mɨmə̌d àmei əwu əwən ni, “Mbə̀ yim fîŋ! À yɨə mə̌. Tɨ mbə̀ bɔ ə!”

28Pità nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Ə̀nùŋ̀ɨsɨg, à mɨ ye’ àwɔ̀, ghă ni mə̀ yen ɨgwɨ ə sà ye’e əsɨ ne.”

29Yeso nya’a ghà ni, “Ye’e!” Əne Pità nya’a jwɨ̀ rɨŋga əbaŋ ɨgyɨ̀, kɔ yèn ɨgwɨ ə sà ze wò əsɨ Yeso.

30Àyɨə ənɨ wɨ̀ nya’a zə əfim ze, ənum ə nya’a san əməd, wɨ̀ kɔ nim əton ə sà ze. Əne, wɨ̀ nya’a kyeŋ ghà ni, “Ə̀nùŋ̀ɨsɨg, chɨ əmɨ rəŋgə’.”

31Àmei əwu əwən, Yeso nya’a chà əbɔ, yim əməd, ghà ɨ bɔ ni, “E ɨbenɨ ə kə ɨmbə̀’ ə yè ə? À bid ɨmbə̀’ ə yè ə?”

32Ənɨ mbɨ nya’a nyɨ əbaŋ ɨgyɨ̀ ze, əfim ze ə nya’a sobə.

33Bə̂d mbe nɨ nya’a ɨŋga əbaŋ ɨgyɨ̀ ze nya’a wumnɨ əməd, ghàə̀ ni, “À yɨ rəsì’ ni àwɔ̀ yɨə kàŋ ə Wan Ɗwiə̀.”

34Ənɨ Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù nya’a baanɨ ə sà ze, mbɨ nya’a wò təm ə Gènesarèt.

35Ənɨ bə̂d mbe rɨŋga əsɨ ze nya’a zə əməd kyerɨ, mbɨ nya’a chà ɨŋgam ɨŋga ɨsɨ jìm mbe nɨ nya’a ɨban ɨban, əne bə̂d nya’a nɨŋ mbə bə̂d əwɔn mɨjìm wò əsɨ məd.

36Mbɨ nya’a bu’ ɨbɔ ɨ bɔ ni wɨ̀ saŋ bə̂d əwɔn mbe betɨ ka àmei əchəŋ ə ngywɨ̌ əməd. Bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya’a betɨ ngywɨ̌ məd nya’a bɔtɨ.

Matiù 15

1MɨFarisiî mbɨ məchwiə rɨkə̌ nya’a nə̀’ rɨ ə Jèrusalèm wò əsɨ Yeso pè biirɨ ɨ bɔ ni,

2“Əton nɨ chəi mbe məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ə nùŋ mɨchî əbeŋ mbe nɨ mɨmbă’ rəŋwe nya’a nuŋɨ kɨ ɨmbə̀’ ə yè ə? Chəi mɨmə̌d ə sò ɨbɔ ɨchî nɨ rɨkə chwiə bɔŋ jɨg.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

3Wɨ nya'a wìirɨ əmbɨ mɨməd ni, "Əton nɨ chəi mbəə nùŋ rɨkə rɨ Ɲwìə, mbə bən nùŋ ye' mɨchî əbeŋ mbe nɨ mbə mɨmbă' nya'a nuŋɨ kɨ ɨmbə̀' ə yè ə?

4Ɲwìə ə ghà ni, 'Wumnɨ e mbă' mbɨ e nɨ̌ŋ,' fərɨ ni, 'Mbɨ berɨ zwiirɨ wəd we nɨ zəm i mbă' kɨ i nɨ̌ŋ.'

5Àyɨə mbə mbɨə ghàə ni wəd mə'ə mɨ ghà əmbɨ i mbă' kɨ əmbɨ i nɨ̌ŋ ni, 'Ə̀wèèrɨ ze nɨ mə kə' berɨ na' ɨ ne, mə fə nà' əmbɨ ə Ɲwiə,'

6əne chəi əton ənɨ tɨ wɨ wɨrɨ 'wumnɨ i mbă'.' Əzô ə ziə chwi ɨchî nɨ mbən ə təənɨ ɨŋgam Ɲwiə ɨmbə̀' beenɨ əbə' mbə mɨchî əbeŋ.

7Mbə̀ yɨ ɨbekɨ bə̂d! Wəd ɨkən Ɲwìə Aizayà nya'a ghà ɨnû nɨ ku'nɨ ɨmbə̀' əwən ənɨ wɨ nya'a ghă ni,

8'Bə̂d mbô mbɨə wumnɨ əmɨ ənɨ mbə mɨchù, àyɨə fîŋ tɨ mɨməd tɨ əsa əgha.

9Ɨ mbɨə wumnɨ əmɨ ətu ə̀kŏ. Ɨ mbɨə chwiə tɨkə rɨ bə̂d ɨghabɨ ni à yɨ tum.'"

10Yeso nya'a təŋ ɨnôn bə̂d we əsɨ ni, ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbə̀ zu mbə ɨtu zeŋ:

11ka'i əghɨ ze nɨə nyɨ ɨŋga ɨchû wəd ə ghìə ni tɨ wɨ zeŋ i. Əze nɨə ghìə ni tɨ wɨ zeŋ i yɨ əze nɨə jwɨ̀ rɨŋga ɨchû məd."

12Məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù mbe nya'a wò əsɨ məd pè biirɨ ɨ bə ni, "À kyerɨ ni ənû ze nɨ à ghă ə kə̀' chə̀kɨ fîŋ tɨ mɨFarisiî ə?"

13Wɨ nya'a wìirɨ ni, "Mbɨ bɨrɨ chə'rɨ ɨghɨjìm mbe nɨ chəi mɨ Mbă' rɨkaŋ konɨ.

14Mbə̀ saŋ mɨməd! Mbɨ yɨ mɨfɨgɨ nɨə chàə mbɨ cherə. Ɨfɨgɨ mɨ yim mbàŋ əmbɨ wɨ cherə, mɨməd mbe mɨbe bɨrɨ feŋ ɨŋga ɨbɨgɨ."

15Pità nya'a ghà ɨ bə ni, "To'rɨ ənû ə mɨgɨ zô ɨ na."

16Əne wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Chəi mbə̀ ɨtu bə kɨrɨ zeŋ ə?

17Chəi mbə̀ zə ni əghɨ ze nɨ nyɨ ɨŋga ɨchû bɨrɨ swi'i wò nyɨ ɨbum əne jwɨ ə?

18Əghɨ ze nɨə jwɨ̀ rɨŋga ɨchû yɨ rɨŋga fîŋ. Ə ziə ghìə ni tɨ wəd zeŋ i,

19ɨmbə̀' ɨghəm nɨ tɨkəndɨ rɨbə̀ŋ tɨə jwɨ̀ rɨŋga fîŋ. Tɨkəndɨ te tɨə ghɨ̀ ni wəd zwiirɨ wɨ cherə, ni wəd ni əyi kɨ ɨnom wəd cherə, ni wəd ni məyi kɨ mbaŋə̀ əbəŋ əbəŋ, ni wəd jɨ, ni wəd ben zərɨmbin mɨghab fərɨ ni wəd chəkɨ rɨkum bə̂d.

20Mbô yɨ ɨnû mbe nɨə ghìə ni tɨ wəd zeŋ i, ka'i ənû nɨ jɨg zɨ rɨ so ɨbə."

21Yeso nya'a nə̀' rɨ ə Gènesarèt wò əbà əbeŋ ze rɨ ə Taì fərɨ ə Sidòn.

22Əyi mə'ə nɨ nya'a rɨ ə Kanàan, nɨ nya'ə chub əbà əbeŋ ze nya'a wò əsɨ məd pè kyeŋ rɨkă ghà ni, "Masà! Wan Dèvîd! Diirɨ əmɨ! Əzwî rɨbə̀ŋ ə fə nyɨ ɨŋga mɨ wan əyi. Ə ziə kàŋə̀ chə əməd kwà' rɨŋgə'."

23Chəi Yeso nya'a wiirɨ ənû ə mə'ə ɨ bə. Məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù ɨməd nya'a wò bu' ɨbə ɨ bə ghà ni, "Gha əyi wô wo i, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨ wɨə yènə̀ ja ɨsɨ ənjìm na."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

24Wɨ nya'a wìirɨ ni, "Ɲwìə nya'a tom əmɨ àmei əmbɨ njɨg te nɨ nya'a nim rɨŋga ɨnəbɨ Izre."

25Əni wɨ nya'a ghà əne, əyi we nya'a wò chìndɨ ɨtu ɨnywɨ ɨfě ɨ bɔ ghà ni, "Masà, kaŋ weerɨ əmɨ."

26Yeso nya'a wìirɨ ni, "Zɨ rɨka bɔ̀ŋ i ni mbɨ nɨŋ ɨghɨjɨg bɔn mà' əmbɨ ə bu."

27Əyi we nya'a bendɨ ni, "À yɨ əne, kyɨə masà, àyɨə bu rɨ tɨə jɨgə tɨkə rɨ ɨghɨ te nɨə feŋ rɨ ɨgun ə tebrə mɨmbă' mɨməd."

28Yeso nya'a wìirɨ ɨ bɔ ni, "Əyi, e ɨbenɨ ə kà! Əne əghɨ ze nɨ à kəbɨ, à bɨrɨ berɨ." Àmei əwu əwən, wan əyi məd we nya'a bɔtɨ i.

29Yeso nya'a nɔ̀' rɨ əsɨ ze wò chè ɨban ə sà ze rɨ ə Galiliî. Wɨ nya'a wò kɔ' ɨkaŋ ɨwum pè chub ə si.

30Mɨnɔ̂n bə̂d nya'a wò əsɨ məd mbɨ ə bə̂d nɨ nya'ə tè' ɨwu, mbɨ mbe nɨ ɨbɔ nya'a kwɨ, mbɨ mɨfɨgɨ, mbɨ mbɨrɨghàm fɔrɨ mbɨ ə bə̂d əwɔn cherə nɔnɔ'. Mbɨ nya'a pè nùŋ mɨməd ɨfě ɨ bɔ, əne wɨ nya'a vɨ mɨməd.

31Bə̂d mbe nya'a yiirɨ ɨchî nɨ mbɨ nya'a zə ənɨ mbɨrɨghàm ə ghàmə̀, bə̂d nɨ ɨbɔ nya'a kwɨ bɔtɨ, mbe nɨ nya'ə tè' ɨwu yèn ɨchî chɔ̀m. Mbɨ nya'a bə̀ yiirɨ ɨchî nɨ mɨfɨgɨ ə zə ɨsɨ. Əne mbɨ nya'a yiirɨ Ɲwìə mɨIzre.

32Yeso nya'a tɔŋ mbi məmə̀ə̀nì-ɨnù əsɨ ni ghà ni, "Mə wɨə kàŋə̀ kən ɨmbə̀' ɨnɔ̂n bə̂d wɔ̂, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ fə chubɨ mbɨ num ɨni tad, əne chəi mbɨ wɨrɨ berɨ əghɨ mɔ'ɔ nɨ tɨ mbɨ jɨg. Chəi mə̀ kə̀b ni mbɨ nɔ' rɨ əgha njì, njɨ mbɨ bɨrɨ gu ɨnə̂njɨ nə̀ŋə̀."

33Məmə̀ə̀nì-ɨnù mbe nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Tɨ kɨə wò zə ŋgə̀ŋ nɨ ku' ə yi əgha ɨŋga ɨbad rɨkwà'i nɨ jə ɨnɔ̂n bə̂d wɔ̂ əŋgu ə?"

34Yeso nya'a biirɨ əmbɨ mɨməd ni, "Mbə berɨ chiŋ ŋgə̀ŋ rɨsə' ə?" Mbɨ nya'a wìirɨ ni, "Tɨ berɨ chiŋ ŋgə̀ŋ sambe mbɨ əgwi ə kwa kwa mɔ'ɔ."

35Yeso nya'a zu əne ghà əmbɨ ɨnɔ̂n bə̂d we ni mbɨ chub ə si.

36Əni mbɨ nya'a chubɨ, wɨ nya'a nɨŋ chiŋ ŋgə̀ŋ te sambe bə̀ nɨŋ əgwi ze, kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀, bə'rɨ, nà' əmbɨ məmə̀ə̀nì-ɨnù mbe ni mbɨ nà' əmbɨ mɨnɔ̂n bə̂d mbe.

37Mɨməd mɨjìm nya'a jɨg kod. Məmə̀ə̀nì-ɨnù mbe nya'a fetɨ tɨkə te nɨ bu'u, tɨ swi mbɨrɨka' sambe.

38Mbaŋə̀ te nɨ nya'a jɨgɨ yɨə nya'ə ɨghabɨ ə chu' rɨkwè, nɨ chəi mbɨ taŋ məyi fɔrɨ bɔn.

39Əni wɨ nya'a fə cha mɨnɔ̂n bə̂d mbe mbɨ wò əwən, wɨ nya'a nyɨ əbaŋ ɨgyì, wò əbà əbeŋ ze rɨ ə Magadàn.

Matiù 16

1MɨFarisiî mbɨ mɨSadusiî nya'a wò əsɨ Yeso kə̀b kwa'nɨ əməd. Əne mbɨ nya'a ghà ɨ bɔ ni wɨ ghɨ ənû ə yiirɨ nɨ chwi ni à yɨə Ɲwìə na' ɨka ɨ bɔ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

2Wɨ nya'a wìirɨ əmbɨ mɨməd ni, "À mɨ sɨ ɨkwirɨ kwirɨ, mbə mbɨə ghàà ni, 'Ɨsɨ bɨrɨ bɔ̀ŋ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ əton ɨkaŋ ə zɨə bàŋə̀.'

3À nɨə sɨ ɨsɔsɔ, mbə mbɨə ghàà ni, 'Əfɨm ə bɨrɨ chè, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ əton ɨkaŋ ə zɨə bàŋə̀ ndwì'nə̀.' Mbə kyerɨ ɨchî nɨ to'rɨ ɨnû ɨmbə̀' əton ɨkaŋ, àyɨə chəɨ mbə̀ kyerɨ ɨchî nɨ to'rɨ ɨnweenɨ mbô nɨə jwɨ̀ rɨ̀nîn.

4Ɨghəm bə̂d wô rɨ̀nîn nɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ, nɨ chəɨ mbɨə nùŋə̀ tə fîŋ ɨgun ə Ɔwiə̀. Ɨ mbɨə kə̀bə̀ ni mə̀ ghɨ ənû ə yiirɨ, àyɨə chəɨ ənû ə yiirɨ ə mɔ'ɔ nɨ mə̀ bɨrɨ ghɨ̀ chè rɨ əni ənû ə yiirɨ ze nɨ nya'a ghɨ̌ əni Jonà." Wɨ nya'a ghà əne, sàŋ mɨməd nə̀' wo i.

5Əni mə�ənɨ-ɨnù mbe nya'a pe ɨnjin ə sà ze, mbɨ nya'a zə ni mbɨ kə' nèb nɨ nɨŋ ŋgə̀ŋ.

6Yeso nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbə̀ chub ɨkyè'e we əwən, ɨmbə̀' ɨfu' mɨFarisiî mbɨ wɨ mɨSadusiî we nɨə ghɨ̀ ni ŋgə̀ŋ kɔ'."

7Mbɨ nya'a kɔ ghă mbənə mbənə ni, "Ɨ wɨə ghà əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəɨ tɨ kə' nɨŋ ŋgə̀ŋ."

8Yeso nya'a kyerɨ ənû ze nɨ mbɨ nya'ə ghàà, əne wɨ nya'a ghà ni, "Ə ɨbenɨ ə kàŋ kə! Mbə̀ kɨə ghà ɨmbə̀' ɨchî nɨ chəɨ mbə̀ berɨ ŋgə̀ŋ ɨmbə̀' ə yè ə?

9Chəɨ ɨwe kɨrɨ nyɨ ɨŋga mbə ɨtu ə? Chəɨ mbə̀ wɨrɨ kɔndɨ chɨŋ ŋgə̀ŋ te rɨ̀tân nɨ mə̀ nya'a jə mbaŋə̀ chu' rɨ̀tân əŋgu ə? Mbə nya'a fetɨ tɨkə te nɨ nya'a bu'u, tɨ jwɨ̀ mbɨ̀rɨka' sə' ə?

10Chəɨ mbə̀ bə wɨrɨ kɔndɨ chɨŋ ŋgə̀ŋ te sambe nɨ mə̀ nya'a jə mbaŋə̀ chu' rɨkwè əŋgu ə? Mbə nya'a fetɨ tɨkə te nɨ nya'a bu'u, tɨ jwɨ̀ mbɨ̀rɨka' sə' ə?

11À kɨə ye sɨ ghɨ̀ nɨ chəɨ mbə̀ kyerɨ ni ka'i ɨmbə̀' ə ŋgə̀ŋ nɨ mə̀ kɨə kə̀'ə̀ ghàm ə? Mbə̀ we əwən ɨmbə̀' ɨfu' mɨFarisiî mbɨ wɨ mɨSadusiî we nɨə ghɨ̀ə̀ ni ŋgə̀ŋ kɔ'!"

12Əni wɨ nya'a gha əne, ɨtu mɨməd nya'a sɨ zeŋ ni chəɨ wɨə kə̀'ə̀ ghàm ɨ nən ɨmbə̀' ɨfu' we nɨə ghɨ̀ ni ŋgə̀ŋ kɔ'. Ɨ wɨə kə̀'ə̀ ghà ye' ɨmbə̀' ɨnû mbe nɨ mɨFarisiî mbɨ mɨSadusiî ə chwiə.

13Əni Yeso nya'a wo əbà əbeŋ ze rɨ ə Kàisàriyà Filipì, wɨ nya'a biirɨ əmbɨ mbɨ məməənɨ-ɨnù ni, "Bə̂d kɨə ghàà ni Wan Wə̀d yɨə we ə?"

14Mbɨ nya'a wìirɨ ni, "Bə̂d mɔ'ɔ mbɨə ghàà ni àwɔ̀ yɨə Jɔ̀n we nɨ nya'ə nà' mɨnib. Mbɨ cherə mbɨə ghàà ni àwɔ̀ yɨə Èlaijà. Mbɨ cherə ghàà ni àwɔ̀ yɨə Jèrèmià kɨ wə̀d ɨkə̀n Ɔwiə̀ cherə."

15Wɨ nya'a biirɨ əmbɨ mɨməd ni, "À ye' mbənə, mbə̀ sɨ ghà ni mɔ̀ yɨə we ə?"

16Saimon Pità nya'a wìirɨ ni, "Àwɔ̀ yɨə Wə̀d we nɨ Ɔwiə̀ zɔ'ɔ, ye' Wan Ɔwiə̀ we nɨ ye' ɨkă."

17Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Ɔwiə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgwɨ ne, kyɨə Saimòn, wan Jɔ̀n! ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ka'i wə̀d mɨsɔŋɨchù chwɨ ənû zô ɨ ne. À yɨ mɨ Mbă' we nɨ ye' ɨkaŋ chwɨ ɨ ne.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

18Əne mə ghà ɨ ne ni, àwɔ̀ yɨə Pità, mə bɨrɨ bɔm mɨ ɨfetɨ ɨgun ɨwɔ̌ wɔ̂, ɨchî nɨ ka àbei ɨvɨ, ka wɨ bɨrɨ nimnɨ i ɨfetɨ we.

19Mə bɨrɨ na' əfi' tɨ ənɨ ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ ɨ ne. Ənû ze nɨ à ton ɨgwɨ ə si, Ɲwìə̀ bɨrɨ bɨ ton ɨkaŋ. Əze nɨ à ben ɨgwɨ ə si, Ɲwìə̀ bɨrɨ bɨ ben ɨkaŋ."

20Ənɨ wɨ nya'a gha əne, wɨ nya'a sɨ jeŋgɨ patɨ məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe ni tɨ mbɨ tɔ gha əmbɨ wə̀d mɔ'ɔ ni tə yɨə Wə̀d we nɨ Ɲwiə̀ zɔ'ɔ.

21Ɨ kɔ rɨ ənɨ ə nyùmə̀ we, Yeso nya'a kɔ ghă əmbɨ mbɨ məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ni tə berɨ wò ə Jèrusalèm pè jeŋgɨ zə ŋgə' ɨŋga rɨkyerɨ-ɨbɔ bə̂d kyeŋ mbe rɨŋga əbeŋ, ɨŋga rɨkyerɨ-ɨbɔ bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɲwiə̀ bə̀ fɔrɨ ɨŋga rɨkyerɨ-ɨbɔ məchwiə̀ rɨ̀kə̌. Mbɨ bɨrɨ zwiirɨ əwɨ. À sɨ ɨgwɨ ɨnɨ tad, Ɲwiə̀ zwemnɨ əwɨ.

22Pità nya'a nɨŋ əməd kɔ ghàm əbɔ' əməd ghàə̀ ni, "Chă'! Tɨ Ɲwiə̀ ben i, kyɨ Ə̀nùŋ̀ɨsɨg! Ka ɨkwɨ ənû wɔ̂ bɨrɨ ghɨ i ənɨ ə ne."

23Àyɨə wɨ nya'a bèŋ ghà əmbɨ Pità ni, "Àwɔ̀ Satàn, nɔ' e rɨ ɨban num! À wɨə kən ɨnə̀nji̇̀ ɨ num, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəɨ à nuŋ e ɨkɔndɨ ɨgun ɨghɨ mbe nɨ Ɲwiə̀ kəbɨ. À nùŋ ye' ɨgun mbe nɨ bə̂d mɨ̀sɔŋɨchù kəbɨ."

24Yeso nya'a ghà əmbɨ mbɨ məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ni, "Wə̀d mɔ'ɔ mɨ kə̀b ye'e əbɔ' num, wɨ ton ɨnû mɔ'ɔ mbe nɨ nyamnyod məd ə feenɨə, bè' e əzed ə ba'nɨ, beenɨ əbɔ' num,

25ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wə̀d mɔ'ɔ we nɨə kə̀b nuŋ i ɨ̀tènɨ̀ bɨrɨ sam ɨ̀tènɨ̀ we. We nɨ sam i ɨ̀tènɨ̀ ɨmbə̀' əmɨ, bɨrɨ wɨrɨ jɨg ɨ̀tènɨ̀ we.

26Njìm nɨ wə̀d bɨrɨ jɨg əwù ze nɨ wɨ berɨ ɨsɨg wɔ̂ jìm əne sam i ɨ̀tènɨ̀ kɨə yè? Kɨ wə̀d bɨrɨ na' ye ɨ kob ɨ̀tènɨ̀ we əŋgu ə?

27Wan Wə̀d bɨrɨ ye'e mbɨ mbɨ mbɨ̀aŋgɨrə̀ mbɨ ɨka we nɨ Mbă' məd na' ɨ bɔ. Wɨ bɨrɨ pè chɔ' əfà'ì wə̀d mɔ' mɔ' ɨchî nɨ wɨ fà'i.

28Mə ghà rəsì' ɨ nən ni chəɨ bə̂d mɔ'ɔ rəbɔ' mbɔ̂ nɨ təmbɨ əgha bɨrɨ kwɨ zɨ rɨ tɨ̀ mbɨ zə Wan Wə̀d nɨə ye'e ɨghabɨ ɨfɔ̀n."

Matiù 17

1Ənɨ ɨnɨ nya'a che rɨ̀fuə, Yeso nya'a nɨŋ ə Pità mbɨ Jems fɔrɨ ə Jɔ̌n nɨ nya'ə aŋgɔb Jems. Wɨ nya'a nɨŋ əne mbɨ kɔ' wò ɨkaŋ ɨwum se mɔ'ɔ əsɨ nɨ àmei mɨ̀mə̌d nya'a əŋgu.

2Ənɨ mbɨ nya'a pe əŋgu, ɨnyod məd nya'a kwepə ɨfě mɨ̀mə̌d. Ɨfě məd wɨə nya'ə te ɨghabɨ ə nyumə̀, ngywɨ̌ rɨ məd bə̀ fuə teenɨə.

3Mbɨ nɨ zə, Mose mbɨ Èlaijà nya'a jwɨ ɨfě mɨ̀mə̌d. Mbɨ nya'a jwɨ əne kɔ ghambɨ mbɨ Yeso.

4Pità nya'a zə əne, ghà əmbɨ Yeso ni, "Ə̀nùŋ̀ɨsɨg! Zɨə bɔ̀ŋ ni tɨ̀ wɨ əgha. À mɨ gha', mə bɨrɨ kod mɨŋwenɨ tad əgha, wɨ fibì ɨ ne, wɨ fibì əmbɨ Mose, wɨ fibì əmbɨ Èlaijà."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

5Əni wɨ nya'ə kiri ghàmə, pà' ni nya'ə fuə bə teə nya'a kubri mɨməd mɨjìm. Gî mɔ'ɔ riŋga pà' ze nya'a ghà ni, "Wô yɨ mɨ Wan ni mə gha'i kwà' riŋgə', mɨ fîŋ ə bɔ̀ŋ əku ɨmbə̀' əməd. Mbə̀ zu ənû ze ni wɨə ghàə̀!"

6Əni məmə̀ə̀nì-ɨnù mbe nya'a zu gî ze, mbɨ nya'a bɔ kwà' riŋgə' əne gù nɔ̀kì ə si rəkubə.

7Yeso nya'a wò bètì mɨməd ghà ni, "Mbə̀ nɔ' rətiə. Tɨ mbə̀ bɔ ə."

8Əni mbɨ nya'a nɔɔri ə əghə, chəi mbɨ nya'a wiri zə wə̀d cherə chè ri əni Yeso rəzì' wi.

9Əni mbɨ nya'ə swi'ə rikaŋ ɨwum we, Yeso nya'a patɨ mɨməd ghà ni, "Tɨ mbə̀ tɔ gha ə rɨtaani njə̀m zô əmbɨ wə̀d mɔ'ɔ, pè əni Ɔwiə̀ fə zwemni Wan Wə̀d."

10Məmə̀ə̀nì-ɨnù mbe nya'a biiri ɨ bɔ ni, "Məchwiə̀ rɨkə̌ kiə ghàə̀ ni Èlaijà beri be ye'e ɨmbə̀' ə yè ə?"

11Wɨ nya'a wìirì ni, "Èlaijà beri be ye'e ɨmbə̀' wiri teki ɨnû jìm ɨchî ni mbɨ nya'a bèi.

12Mə ghà ɨ nən ni Èlaijà nya'a fə ye'e, àyiə chəi bə̂d nya'a kyeri əməd. Mbɨ nya'a ghɨ mbɨ məd ɨchî ni ziə nya'a bɔŋ əmbɨ mɨməd. À yiə bə ɨchî ni Wan Wə̀d biri zə ŋgə' ɨŋga rikyeri-ɨbɔ mɨməd."

13Əni wɨ nya'a ghà əne, ɨtu məmə̀ə̀nì-ɨnù mbe nya'a kɨ zeŋ ni ɨ wiə kə̀'ə̀ ghàm ɨ nən ye' ɨmbə̀' ə Jɔ̌n we ni nya'ə nà' minib.

14Əni mbɨ nya'a wiri bə̀ndì wò əsɨ ɨnɔ̂n bə̂d we, wə̀d mɔ'ɔ nya'a wò əsɨ Yeso pè chìndì ɨtu ɨnywɨ ɨfɛ̌ ɨ bɔ, ghà ni,

15"Masà, diirɨ mɨ wan. Ɨ wiə gù əfìrì. Ɨ wiə bə̀ kə̀ŋə̀ zəə ŋgə' əku. Ɨ wiə sà'ə̀ gù ɨjə̀ŋ, bə̀ sà'ə̀ gù ɨŋga minib.

16Mə kə' niŋ əməd ye'e əsɨ mbe məmə̀ə̀nì-ɨnù, àyiə chəi əni tì mbɨ vɨ əməd."

17Yeso nya'a wìirì ni, "Chəi ɨghəm bə̂d wô rìnîn beri ɨbeni. Ɨ mbɨə ghì ɨnû ni chəi mbɨ ku'u. Mə̀ kiə wò chubɨ mbɨ nən əni əgha ni sa ri ye ə? Mə̀ kiə wò yim fîŋ mbɨ nən əni əgha ni sa ri ye ə? Mbə̀ niŋ wan mbaŋə̀ we ye'e na' ɨ num."

18Əni mbɨ nya'a niŋ wan mbaŋə̀ we wò nà' ɨ bɔ, wɨ nya'a ghàm əbɔ' əzwî ribɔ̀ŋ ze, ziə jwɨ riŋga wan we. Əne wan we nya'a bɔtɨ i àmei əwu əwən.

19Məmə̀ə̀nì-ɨnù mbe nya'a wò əsɨ Yeso ənjìm ənjìm pè biiri ɨ bɔ ni, "Chəi tì chì əzwî ribɔ̀ŋ zô ɨmbə̀' ə yè ə?"

20Wɨ nya'a wìirì əmbɨ mɨməd ni, "À yɨ ɨmbə̀' ɨghəm ni mbə̀ beri ɨbeni ni kə. Mə ghà rəsì' ɨ nən ni, mbə mɨ beri ɨbeni ni kə ɨghabɨ sə̌m əwɔ̀mɨ, mbə biri gha əmbɨ ɨwum wô ni, 'Nɔ' ri əgha wò ə yiə,' wɨ bə̀ nɔ̀' wò. Chəi ənû ə mɔ'ɔ biri chè əwən."

21[Ka ɨkwɨ əzwî ribɔ̀ŋ wô biri jwɨ i, zɨ ri tɨ mbə̀ chub rɨ jig, kɔ̀ŋgì ə Ɔwiə̀.]

22Əni məmə̀ə̀nì-ɨnù mbe nya'a wo fetɨ ə Galiliî, Yeso nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbɨ biri fen Wan Wə̀d əmbɨ ə bə̂d.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

23Bə̂d mbe biri zwiiri əməd, àyiə Ɲwìə̀ biri zwemni əməd əni ini pe itad.” Əni
məmə̀ə̀nì-ìnù mbe nya’a zu ənû ze, ziə nya’a təb mìmə̌d.

24Əni Yeso mbi mbi məmə̀ə̀nì-ìnù nya’a pe ə Kàpenàhom, bə̂d mbe ni nya’ə feti
mìtagsì mbàn Ɲwìə̀ nya’a wò əsi Pità pè biiri i bɔ ni, “Imbə̀’ əchwiə̀-inû wə̂ i nən wiə
mà’ə̀ tagsì mbàn Ɲwìə̀ ə?”

25Pità nya’a ben ni, “Ee! I wiə mà’ə̀.” Əni Pità nya’a wo nyi ə nəb, Yeso nya’a bè
ghàm i bɔ biiri ni, “Saimòn, à kɔn ə ze ni yè ə? Mifə̂n mbe ri igwi ə si kiə niŋə ŋgòmì
kì mìtagsì ri əmbi mìwe ə? Mbi kiə niŋə ri əmbi ə bə̂d əbeŋ kì ri əmbi ə bə̂d rìsɔ̀’ɔ̀ ə?”

26Əni Pità nya’a gha ni, “Ti əmbi ə bə̂d rìsɔ̀’ɔ̀,” Yeso nya’a ghà i bɔ ni, “Əne yi ni
chəi bə̂d əbeŋ beri ni ma’ tagsì we.

27Àyiə imbə̀’ ti fîŋ bə̂d mbə̂ bə i, ndə̀ wò mà’ sa’ iŋga ə sà. Igwi ritu we ni à gywǐ, fi’
ichû iməd, à biri zə ikab ətəni iŋga. Chi ikab we wò nà’ əmbi mìmə̌d əni e ighəm bə̀
fɔri əni wum.”

Matiù 18

1À nya’a əni ə nyùmə̀ we, məmə̀ə̀nì-ìnù Yeso nya’a wò əsi məd pè biiri ni, “We ni ye’
wi kyeŋ iŋga ənû ifɔ̀n rikaŋ ki wi ə?”

2Əni wì nya’a zu ibiiri we, wì nya’a təŋ wan kwa mɔ’ɔ ghì wì təm ifə̌ mìmə̌d.

3Wì nya’a ghì əne ghà ni, “Mə ghà rəsì’ i nən ni, mbə mi ri beŋ əwən si ighabi ə bɔn
kwa, nji chəi mbə biri nɔ nyi iŋga ənû ifɔ̀n rikaŋ.

4We ni ye’ wi kyeŋ iŋga ənû ifɔ̀n rikaŋ yiə wə̀d mɔ’ɔ we ni swi i inyod si ighabi ə wan
kwa wə̂.

5Wə̀d mɔ’ɔ we ni niŋ wan kwa mɔ’ɔ ighabi wə̂ əni mi ikum, fə bə̀ niŋ əmi.

6“Wə̀d mɔ’ɔ rəbɔ’ nən mi ghì ni wan kwa mɔ’ɔ rəbɔ’ mbə̂ ni ben əmi ghi ənû ribɔ̀ŋ,
nji ziə biri bɔ̀ŋ ni mbi tiŋ iti ŋgə̀ŋ kyeŋ ədɔ’ i bɔ wò mà’ iŋga ribàà we ni jeŋgi sà iŋga.

7“Ɲgə’ biri nyi igwi isig imbə̀’ inû mbe niə ghìə̀ ni bə̂d ghi ənû ribɔ̀ŋ! Inû mbe niə
ghìə̀ ni bə̂d ghi inû ribɔ̀ŋ beri ye’e, àyiə ŋgə’ biri nyi igun ə wə̀d we ni inû mbe che
ənjìm məd ye’e!

8E əbɔ kì e əwu ə mi ghì ni à ghi ənû ribɔ̀ŋ, sob wa’. Ziə bɔ̀ŋ ni à jig ìtènì mbi əbɔ ə
mɔ’, kì mbi əwu ə mɔ’, chè ichî ni à biri beri ibɔ be kì iwu be, mbi mà’ əwe iŋga iwid
ri nìmə.

9E ighə mi ghì ni à ghi ənû ribɔ̀ŋ, chɔ’ wa’. Ziə bɔ̀ŋ ni à jig ìtènì mbi ighə mɔ’, chè
ichî ni à biri beri əghə əbe, mbi mà’ əwe iŋga əsi ichə ni chəi iwid ə nɔ nìmə.

10“Mbə̀ zə ni ti mbə̀ təəni ə wan kwa mɔ’ɔ rəbɔ’ mbə̂ ni ben əmi. Mə ghà i nən ni,
ikaŋ, mbìaŋgirə mìmə̌d mbiə zə ifə̌ mi Mbə̌’ we ni ye’ ikaŋ. I mbiə zə əne əni
mìnyùmə jìm.

11[Wan Wə̀d nya’a ye’e imbə̀’ chi bə̂d mbe ni nya’a nim rəŋgə’.]

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

12“Mbə kɔn əzən ni yè ə? Mbaŋə̀ mɔ’ɔ mɨ berɨ njɨg ɨkɨ fibɨ̀, zɨ mɔ’ fèbə̀, ka wɨ wa bɨrɨ saŋ i tɨ cherə te ɨwum əbùə chɔ̀b əbùə ɨkaŋ ɨwum, bè wò kə̀b zɨ mɔ’ ze nɨ feb ə?

13Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni, wɨ mɨ niə zə, wɨ bɨrɨ gha’ kwà’ rɨŋgə’ ɨmbə̀’ njɨ̀g ze mɔ’, chè ɨchî nɨ tì wɨ gha’ ɨmbə̀’ te ɨwum əbùə chɔ̀b əbùə nɨ chəi tɨ nya’a febə.

14Əne ka à yɨə bəi ɨkɔndɨ mɨ Mbă’ we nɨ ye’ ɨkaŋ ni wan kwa mɔ’ɔ rəbɔ’ mbô nim.

15“We aŋgɔb mɨ ghɨ ənû rɨbɔ̀ŋ ənɨ ə ne, ndə̀ wo ghà ɨgu-ənû məd ɨ bɔ, àmei mbə̀n mbe mɨ̀be. Wɨ̀ mɨ zu ənû ze nɨ àwɔ̀ ə ghàə̀, əne à fə wɨrɨ nɨŋ əməd rəbɔ’ɔ.

16À mɨ ye’ nɨ chəi wɨ zu ənû ze nɨ àwɔ̀ ə ghàə̀, nɨŋ wə̀d cherə mɔ’ kɨ̀ bə̂d cherə mɨbe mbə̀ wò ɨnɔ̂n, ɨmbə̀’ mɨ̀zərɨmbin mɨ̀be kɨ̀ mɨtad təm ben ɨnû mbe nɨ àwɔ̀ ə ghà ɨmbə̀’ we aŋgɔb.

17Wɨ̀ mɨ ton zwetɨ i əmbɨ mɨ̀mə̀d, gha ənû rəŋgu əmbɨ ɨfetɨ bə̂d Ɲwiə̀. Wɨ̀ mɨ ton zwetɨ i rɨ əmbɨ ɨfetɨ bə̂d Ɲwiə̀, à sɨ ghɨ̀ mbɨ məd ɨghabɨ ni chəi wɨ̀ kyerɨ ə Ɲwiə̀ kɨ̀ ɨghabɨ ni məd yɨ əfetɨ mɨ̀tagsɨ̀.

18“Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni, ɨnû mbe nɨ mbə̀ ben ɨgwɨ ə si, Ɲwìə̀ bɨrɨ bɨ ben ɨkaŋ, mbe nɨ mbə̀ ton ɨgwɨ ə si, Ɲwìə̀ bɨrɨ bɨ ton ɨkaŋ.

19“Mə yì ghà ɨ nən ni, mbən mɨbe mɨ ben ənû ə mɔ’ɔ ɨgwɨ ə si, nən rɨ əmbɨ mɨ Mbă’, mɨ Mbă’ nɨ ye’ ɨkaŋ bɨrɨ ghɨ ənû ze nɨ mbə̀ nɔnɨ,

20ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ əsɨ ze nɨ bə̂d mɨ̀be, kɨ̀ bə̂d mɨ̀tad fetɨ əŋgu ənɨ mɨ ɨkum, mə wɨ əka’ mɨ̀mə̀d.”

21Pità nya’a wò biirɨ əmbɨ Yeso ni, “Ə̀nùŋɨ̀sɨg, wum aŋgɔb mɨ ghɨ̀ ənû rɨbɔ̀ŋ ənɨ ə num, mə kɨə wo wa’ ɨnû rɨbɔ̀ŋ məd ɨghəm sə’ ə? Mə̀ wa wa’ ɨghəm sambe ə?”

22Yeso nya’a wɨ̀ɨrɨ̀ ɨ bɔ ni, “Mɨ rɨka ghà əmɨ ni à yɨ ɨghəm sambe. Mə ghà ye’ ni à yɨ ɨghəm ɨwum sambe ɨghəm sambe.

23“Əton nɨ mə̀ ghà əne yɨ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ yɨ ɨghabɨ ɨchî nɨ ɨfɔ̂n mɔ’ɔ nya’a kə̀b nweenɨ i ɨkab mbɨ mbi bə̂d əfà’ì.

24Wɨ̀ nya’a mɨ kɔ i kɔ nɨ nweenɨ ɨkab we, mbɨ nya’a nɨŋ wə̀d əfà’ì mɔ’ɔ wò əsɨ məd nɨ nya’a yim əməd mɨ̀fraŋ əkam wum.

25Ɨchî nɨ chəi wɨ nya’a berɨ ɨkab nɨ wì, mbă’ əfà’ì məd we nya’a ghà ni mbɨ fen əməd mbɨ ɨwi məd fɔrɨ bɔn bə̀ fèn ɨghɨjɨ̀m mbe nɨ wɨ berɨ, ɨmbə̀’ wi njɔ̌ ze.

26Wə̀d əfà’ì we nya’a chìndɨ ɨtu ɨnywɨ ə si, bu’ ɨbɔ ɨ bɔ ghà ni, 'Masà, tɔ yim fîŋ, mə bɨrɨ wi e ɨkab jìm.’

27Ɨfɔ̂n we nya’a dɨ̀ɨrɨ̀ əməd, sàŋɨ̀, əne ghà ni tɨ wɨ wɨrɨ wi i njɔ̌ ze.

28“Àyɨə ənɨ wə̀d əfà’ì we nya’a jwɨ̌, wɨ nya’a kɔɔrɨ wə̀d əfà’ì cherə nɨ nya’a yim əməd chu’ ɨkɨ fibɨ. Əne wɨ nya’a chè əməd ənɨ ədɔ’ yimɨ, ghà ni, 'Wi mɨ ɨkab we nɨ à yimɨ.’

29Wə̀d əfà’ì we nya’a nòkɨ̀ ə si rəkubə, bu’ ɨbɔ ɨ bɔ ghà ni, 'Tɔ yim fîŋ, mə bɨrɨ wi e ɨkab.’

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

30Wɨ nya’a ton i, əne niŋ əməd wò zɨ ə ndəŋ ni wɨ chub əŋgu pè əni wɨ wǐ njɔ̌ ze.

31Əni bə̂d əfà’ì cherə nya’a zə ənû ze, ziə nya’a təb mìməd, əne mbɨ nya’a wò ghà ənû ze ni nya’a ghǐ əmbɨ ɨfɔ̂n we.

32Ɨfɔ̂n we nya’a təŋ əməd ghà ɨ bɔ ni, 'Àwɔ̀ wəd əfà’ì wɔ̂ yiə kàŋ ɨzɨg! Mə kə̀’ sàŋ e njɔ̌ ze jìm ɨmbə̀’ ɨghəm ni à kə’ bu’ ɨbɔ ɨ num.

33Njɨ ɨmbə̀’ à bə̀ kə̀’ dìirì we aŋgɔb ɨchî ni mə̀ kə’ dìirì əwe ə?’

34Ɨfɔ̂n we nya’a sə ɨtəm ghà mbɨ niŋ əməd wò zɨ ə ndəŋ ɨmbə̀’ wɨ chub əŋgu pè əni wɨ wi njɔ̌ ze jìm.

35“À yɨ ɨchî ni mɨ Mbǎ’ rɨkaŋ bɨrɨ ghì mbɨ wəd mɔ’ mɔ’ rəbɔ’ nən əwù ze ni chəi mbə̀ wa’ ɨnû rɨbɔ̀ŋ wən aŋgɔb əni tə fîŋ rɨjìm.”

Matiù 19

1Əni Yeso nya’a màànì ni gha ɨnû mbɔ̂, wɨ nya’a nɔ̀’ rɨ ə Galiliî, wò əbà əbeŋ ze rɨ ə Jùdeyà, ɨnjin ɨgyî Jodàn.

2Mɨnɔ̂n bə̂d nya’a beenɨ əbɔ’ məd wò əŋgu, əne wɨ nya’a vɨ mbe nɨ nya’ə wɔ̀nə̀.

3MɨFarisiî mɔ’ɔ nya’a wò əsɨ məd ɨmbə̀’ kwa’nɨ əməd. Əne mbɨ nya’a biirɨ ɨ bɔ ni, “Tɨkə ə wa chwiə ni mbaŋə̀ saanɨ ɨnamɨ mbɨ i ɨwi ɨmbə̀’ ənû ə mɔ’ɔ ze ni wɨ ghì ə?”

4Wɨ nya’a wìirì ni, “Chəi mbə̀ kɨrɨ foŋ ni wəd we nɨ nya’a tekɨ bə̂d rɨ ənɨ ɨkɔ, nya’a tekɨ mɨməd mbaŋə̀ mbɨ əyi,

5əne ghà ni, 'À yɨ əton nɨ mbaŋə̀ bɨrɨ saŋ i mbǎ’ mbɨ i niŋ wò fɔtɨ mbɨ i ɨwi, əne mɨməd mbe mɨbe bɨrɨ siə nyamnyod mɔ’ ə'?

6Əne ka mbɨ yiə wɨrɨ əwən bə̂d mɨbe. Mbɨ yiə siə nyamnyod mɔ’. Əne tɨ wəd mɔ’ɔ saanɨ i bə̂d mbe nɨ Ɔwìə̀ fə fɔtɨ.”

7Mbɨ nya’a biirɨ ɨ bɔ ni, “Ziə niə ye’ əne, njɨ əton nɨ Mose nya’a sɨ ghà ni mbaŋə̀ berɨ na’ əŋwà’nì nɨ chwi ni tə fə saanɨ ɨnamɨ mbɨ i ɨwi bɔŋ siə chɨ əməd rɨ ə nəb kɨ ɨmbə̀’ ə yè ə?”

8Yeso nya’a wìirì ni, “Mose nya’a ben ni mbə̀ saanɨ ɨnamɨ mbɨ mbə məyi ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ tə fîŋ ə kà. Ka’i ɨchî nɨ ziə nya’a we tɨ ənɨ Ɔwìə̀ nya’a tekɨ ɨsɨg.

9Əne mə ghà ɨ nən ni mbaŋə̀ mɔ’ɔ mɨ saanɨ ɨnamɨ mbɨ i ɨwi, nam əyi cherə, nɨ ka’i ni əyi we ə ni mbaŋə̀ cherə, njɨ wɨ fə ni əyi cherə.”

10Mə�ànì-ìnù ɨməd nya’a ghà ɨ bɔ ni, “À mɨ ye’ ɨchî nɨ ziə ye’ we mbɨ ə mbaŋə̀ mbɨ i ɨwi, njɨ ziə bɔ̀ŋ ni tɨ wəd nam i.”

11Wɨ nya’a ghà əmbɨ mɨməd ni, “Chəi ənû zɔ̂ ə dè bə̂d mɨjìm. Ziə dè àmei mbe nɨ Ɔwìə̀ ghɨ ni mbɨ ben əne.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

12Əton nɨ chəi mbaŋə̀ rɨ mɔ’ɔ ə namə yɨ ni: à yɨ ɨchî nɨ mbɨ gywɨ mbɨ mɔ’ɔ, à yɨə bə̂d za’ mbɨ mɔ’ɔ, mbɨ mɔ’ɔ ə ton ɨnamɨ ɨmbə̀’ ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ. Wə̀d we nɨ tɨ wɨ̀ ben ənû zɔ̂, wɨ̀ benɨ.”

13Bə̂d mɔ’ɔ mbɨə nya’ə nɨŋə bɔn kwa wò əsɨ Yeso ɨmbə̀’ wɨ̀ zab mbɨ ɨbɔ bə̀ kɔ̀ŋgɨ ə Ɔwiə̀ ɨgwɨ mɨ̀mə̀d. Məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ɨmə̀d nya’a ghàm əbɔ’ ə bə̂d mbe.

14Àyɨə Yeso nya’a ghà ni, “Mbə̀ saŋ bɔn kwa mbe ye’e əsɨ num. Tɨ mbə̀ kən ə mɨ̀mə̀d, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ à yɨə bə̂d ɨghabɨ mbɔ̂ bɨrɨ jɨg ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ.”

15Ənɨ wɨ̀ nya’a ghà əne, wɨ̀ nya’a zab mbɨ ɨbɔ ɨgun ə bɔn mbe, nɔ̀’ wo i.

16Mbaŋə̀ mɔ’ɔ nya’a wò əsɨ Yeso pè biirɨ ɨ bɔ ni, “Əchwiə̀-ɨ̀nù, ənû ə chɔ̀m ze nɨ tɨ mə ghɨ̀ bɔŋ jɨg ɨ̀tènɨ̀ rɨ mì kɨə zi ə?”

17Yeso nya’a wìirɨ̀ ɨ bɔ ni, “À biirɨ ɨ num ɨmbə̀’ ənû ə chɔ̀m ɨmbə̀’ ə yè ə? Wə̀d nɨ bɔŋɨ mei we mɔ’. Əne à mɨ kə̀b jɨg ɨ̀tènɨ̀, à berɨ nùŋ tɨkə rɨ Ɔwiə̀.”

18Mbaŋə̀ ze nya’a biirɨ ni, “Tɨkə ti ə?” Yeso nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Tɨrə̀ zwiirɨ e wə̀d. Tɨrə̀ ni e əyi cherə kɨ̀ mbaŋə̀ cherə. Tɨrə̀ jɨ e. Tɨrə̀ ben e zərɨmbin mɨghab.

19Wumnɨ e mbə̌’ mbɨ e nɨ̌ŋ, bə̀ gha’ wə̀d nɨ tindɨ ɨban ne ɨchî nɨ à gha’ e nyamnyod.”

20Əjɔŋ ze ə nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Mə wɨə nùŋə̀ rɨkə tô rɨ̀jìm. À kɨə ye sɨ bu rɨ num ə?”

21Yeso nya’a ghà ɨ bɔ ni, “À mɨ kə̀b bɔ̀ŋ màànì, ndə̀ wo fèndɨ ɨghɨjìm mbe nɨ à berɨ, wò nà’ ɨkab we əmbɨ ə bə̂d ɨkwaŋ, əne à bɨrɨ berɨ mbɔ̂n ɨkaŋ. À mɨ ghɨ̀ əne, à ye’e beenɨ əbɔ’ num.”

22Ənɨ əjɔŋ ze ə nya’a zu ənû zɔ̂, wɨ̀ nya’a kə̀nə̀, əne nɔ̀’ wò i, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wɨ̀ nya’a kaŋ berɨ mbɔ̂n nɨ nɔ’ əku.

23Yeso nya’a sɨ ghà əmbɨ mbɨ mə̀mə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ni, “Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni zɨə bɨrɨ se əmbɨ wə̀d mbɔ̂n nɨ nyɨ ɨŋga ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ.

24Mə yì ghà ɨ nən ni, zɨə zàm əmbɨ ə kàmel nɨ chè ɨbɨgɨ sa’, chè ɨchî nɨ wə̀d mbɔ̂n bɨrɨ nyɨ ɨŋga ənû ɨfɔ̀n ə Ɔwiə̀.”

25Ənɨ mə̀mə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe nya’a zu ənû zɔ̂, mbɨ nya’a yiirɨ kwà’ rɨŋgə’, əne gha ni, “Zɨə nɨə ye’ əne, njɨ à kɨə we nɨ tɨ wɨ̀ jwɨ̀ rəŋgə’ ə?”

26Yeso nya’a nèŋ mɨ̀mə̀d ghà ni, “Ənû ə zɨə chè ye’ bə̂d. Chəi ənû ə mɔ’ɔ nɨ tɨ zɨə che ə Ɔwiə̀.”

27Pità nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Zə, tɨ fə sàŋ ɨghɨjìm beenɨ əbɔ’ nè. Tɨ kɨə wo berɨ ye ə?”

28Yeso nya’a ghà əmbɨ mɨ̀mə̀d ni, “Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni, ənɨ Wan Wə̀d bɨrɨ chub ɨgun e ətən ɨfɔ̀n ɨŋga ɨsɨg fi, mbə̀n mbɔ̂ nɨə beenɨ əbɔ’ num bɨrɨ bɨ chub ɨgun ɨtən ɨfɔ̀n wum chɔ̀b rɨ̀be, ɨ sa’ mɨnəbɨ mɨIzre mbe wum chɔ̀b rɨ̀be.

29Wə̀d jìm we nɨ saŋ ti nəb, kɨ̀ mbɨ bɔŋgɔb mbaŋə̀ kɨ̀ mbɨ məyi, kɨ̀ i mbə̌’, kɨ̀ i nɨŋ, kɨ̀ mbɨ bɔn, kɨ̀ mbɨ ɨsɨ si ɨmbə̀’ beenɨ əbɔ’ num, bɨrɨ wɨrɨ berɨ ɨghɨ ɨghəm ɨkɨ fibɨ̀, bə̀ jɨg ɨ̀tènɨ̀ rɨ mì.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

30Àyiə bə̂d mìnənɔ’ mbe ni ye’ mbi rimbì, biri ye’ mbe ni si nwìə̀. Mbe ni si nwìə̀ si ye’ mbi rimbì.”

Matiù 20

1Yeso nya’a ghà əmbi mbi məmə̀ə̀nì-ìnù ni, “Ənû ifɔ̀n rikaŋ yi ighabi ichî ni wə̀d mbeŋ nya’a jwì isɔsɔ i wo kə̀b bə̂d əfà’ì ni mbi wo fà’ iŋga i mbeŋ vaìn.

2Əni wì nya’a fə teki mbi bə̂d əfà’ì mbe ni tə biri chwi mìmə̀d ikab əfà’ì əni ə fibì, wì nya’a chà mìmə̀d iŋga mbeŋ ze.

3“Wì nya’a bə̀ yì jwì ighabi əni mìnyùm əbùə wò əsam iwin, pè zə bə̂d cherə ni nya’a təmbi ə təmbi.

4Əne wì ghà əmbi mìmə̀d ni, 'Mbə̀ bə wò fà’ iŋga mi mbeŋ vaìn. Mə biri na’ əghi ze ni ku’ni i nən.’

5Mbi nya’a zu əne nɔ̀’ wò. “Wì nya’a bə̀ yì jwì ighabi əni əzi ə ka, bə̀ yi jwì ighabi əni mìnyùm mìtad əziə bə̀ ghì àmei əndəŋ əndəŋ.

6À nya’a ighabi mìnyùm mìtân əziə, wì nya’a yì jwì wò zə bə̂d cherə ni nya’a təmbi ə təmbi. Əne wì nya’a biiri əmbi mìmə̀d ni, 'Mbə zǐ zǐ təmbi əgha ni chəi mbiə fà’ imbə̀’ ə yè ə?’

7Mbi nya’a wìirì i bɔ ni, 'À yi imbə̀’ ighəm ni chəi wə̀d mɔ’ɔ niŋ əwa ni tì fa’ i bɔ.' “Əni mbi nya’a wìirì əne, wì nya’a ghà əmbi mìmə̀d ni, 'Mbə̀ bə wò fà’ iŋga mi mbeŋ vaìn.’

8“À nya’a si ikwiri kwiri, wə̀d mbeŋ we nya’a ghà əmbi wə̀d we niə nə̀ŋgì ìfà’ì məd ni, 'Təŋ bə̂d əfà’ì mbe chwi mìmə̀d, àyiə kɔ ri əni mbe ni mə kə’ nwìə̀ niŋ wò pè əni mbi ritu.’

9Əni bə̂d mbe ni kə’ kɔ əfà’ì əni mìnyùmə̀ tân ikwiri kwiri nya’a wo ni mbi chwi mìmə̀d, mbi nya’a nà’ ikab əfà’ì əni ə fibì əmbi wə̀d mɔ’ mɔ’ rəbɔ’ mìmə̀d.

10Əni bə̂d mbe ni kə’ kɔ əfà’ì isɔsɔ nya’a wo ni mbi chwi mìmə̀d, mbi nya’a kɔn əzən ni mbə biri niŋ ikab ni nɔ’ri, àyiə mbi nya’a nà’ àmei ikab əfà’ì əni ə fibì əmbi wə̀d mɔ’ mɔ’ rəbɔ’ mìmə̀d.

11Əni mbi nya’a niŋ ikab we, mbi nya’a kɔ ghambi wə̀d mbeŋ we

12ghàə̀ ni, 'Mbaŋə̀ tô ni si nwìə̀ kə’ fà’ àmei əni ə awà mɔ’, əne à fə chwi mìmə̀d əndəŋ əndəŋ mbi mba mbe ni zǐ zǐ fà’, əchwî ə bə̀ zu’ əwa.’

13“Wì nya’a wìirì əmbi mbaŋə̀ mɔ’ rəbɔ’ mìmə̀d ni, 'Mi sə̀’! Chəi mə gu ənû ə mɔ’ɔ i ne. Imbə̀’ tì kə̀’ ben ni mə biri chwi əwe ikab əfà’ì əni ə fibì ə?

14Niŋ e ikab wò e. Mə gha’ ni chwi mbaŋə̀ zô ni si nwìə̀ àmei inun we ni mə chwi əwe.

15Chəi mə wa beri ika ni ghi mbi mi ikab ichî ni mə kəb ə? Kì à wa kiə ghì ədìì imbə̀’ ichî ni miə sàŋnə ə?’

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

16“Əne bə̂d mbe nɨ sɨ nwìə̀ bɨrɨ ye’ mbɨ rɨmbì. Mbe nɨ ye’ mbɨ rɨmbì sɨ ye’ mbe nɨ sɨ nwìə̀.”

17Əni Yeso nya’ə kɔ’ə wò ə Jèrusalèm, wɨ nya’a niŋ mbi məmə̀ə̀nɨ-ìnù mbe wum chɔ̀b rɨbe mbɨ ni. Əni mbɨ nya’a ɨnə̂njɨ̀, wɨ nya’a niŋ mɨ̀mə̀d mbɨ tindɨ ɨban ɨban əne ghà əmbɨ mɨ̀mə̀d ni,

18“Mbə̀ zə, tɨ̀ yɨ əni kɔ’ə wò ə Jèrusalèm. Tɨ̀ mɨ pè əŋgu, mbɨ bɨrɨ yim Wan Wə̀d, nà’ əmbɨ ə bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɔwìə̀ mbɨ məchwiə̀ rɨ̀kə̌. Bə̂d mbɔ̂ bɨrɨ sob ɨsa’i ni mbɨ zwiirɨ əməd.

19Mbɨ bɨrɨ ghɨ əne, nà’ əməd əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ ka’i mɨJû ni mbɨ ba’rɨ əməd, te əməd əni ə ŋgwad, bə̀ kòmbɨ̀ əməd əzed ə ba’nɨ. Àyɨə ini niə pe ɨtad, Ɔwìə̀ zwemni əməd.”

20Ɨŋgɔb bɔn Zebèdiî nya’a wò əsɨ Yeso mbɨ mbi bɔn. Wɨ nya’a pè chìndɨ ɨtu ɨnywɨ ɨfě ɨ bɔ, əne biirɨ ənû ə mɔ’ɔ ɨ bɔ.

21Yeso nya’a biirɨ ɨ bɔ ni, “À kəb ni mə̀ ghɨ ənû ə ye ə?” Wɨ nya’a wìirɨ̀ ɨ bɔ ni, “Ben ni mbɨ bɔn mbɔ̂ mɨbe chub mbɨ ne ɨŋga e ənû ɨfɔ̀n. Wɨ fìbɨ̀ chub əbà əbɔ ə jɨgɨ, wɨ fìbɨ̀ chub əbà əbɔ ə tweŋ.”

22Yeso nya’a wìirɨ̀ ni, “Chəi mbə̀ kyerɨ ənû ze nɨ mbə̀ə biirɨə!” Əni wɨ nya’a wiirɨ əne, wɨ nya’a biirɨ əmbɨ mɨ̀mə̀d ni, “Tɨ̀ mbə zə ɨkwɨ ŋgə’ ze nɨ mə bɨrɨ zə ə?” Mbɨ nya’a wìirɨ̀ ni, “Tɨ̀ we tɨ̀ rɨ̀ ghɨ̀ əne.”

23Yeso nya’a ghà əmbɨ mɨ̀mə̀d ni, “Mbə bɨrɨ zə ɨkwɨ ŋgə’ ze nɨ mə̀ bɨrɨ zə, àyɨə ka’i əzum rɨmbin nɨ chɔ’ wə̀d we nɨ bɨrɨ chub əni mɨ əbɔ ə jɨgɨ kɨ̀ we nɨ bɨrɨ chub əni mɨ əbɔ ə tweŋ. Mbɨ̀rɨmbin mbɔ̂ yɨ mbɨ bə̂d mbe nɨ mɨ Mbə̌’ nya’a fə teki nùŋ əmbɨ mɨ̀mə̀d.”

24Əni məmə̀ə̀nɨ-ìnù mbə wum nya’a zu ənû ze, mbɨ nya’a sə ɨtəm əbɔ’ bɔŋgɔb mbe mɨbe.

25Àyɨə Yeso nya’a tɔŋ mɨ̀mə̀d ghà ni, “Mbə̀ kyerɨ ni bə̂d mbe niə tùmbɨ̀ə bə̂d mbe nɨ ka’i mɨJû mbɨə nyèm ɨnû nyem ɨgwɨ mɨ̀mə̀d, bə̂d kyeŋ rəbɔ’ mɨ̀mə̀d bə̀ tùmbɨ̀ə mɨ̀mə̀d əni ɨnû jìm.

26Tɨ ziə ye’i əne əka’ nən. Àyɨə wə̀d mɔ’ɔ we niə kə̀b ye’ wɨ kyeŋ əka’ nən berɨ ye’ we niə fà’ ɨ nən.

27We niə kə̀b ye’ wɨ rɨmbì əka’ nən berɨ ye’ əbò’ò ɨ nən.

28Chəi Wan Wə̀d nya’a ye’e ni bə̂d fa’ ɨ bɔ. Wɨ nya’a ye’e ɨmbə̀’ fa’ əmbɨ ə bə̂d. Wɨ nya’a bə̀ ye’e ɨmbə̀’ kwɨ əne cho’ ɨtu bə̂d mɨnɔnɔ’.”

29Əni Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ-ìnù nya’ə jwɨ̀ rɨ ə Jerikò, ɨnə̂n bə̂d wɨə nya’ə beenɨ əbɔ’ mɨ̀mə̀d.

30Mbaŋə̀ rɨbe nɨ nya’a mɨfɨgɨ̀ nya’a chub ɨban ɨnə̂njɨ̀. Əni mbɨ nya’a zu ni Yeso wɨə chèə̀, mbɨ nya’a kyeŋ kwà’ rɨ̀kə̌ ghà ni, “Wan Dèvîd, diirɨ əwa!”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

31Ɨnɔ̀n bə̂d we nya'a ghàm əbɔ' mɨmə̀d ghà ni mbɨ kəm rəziə. Àyɨə mbɨ nya'a wɨrɨ yì jeŋgɨ kyeŋ ghà ni, "Ə̀nùŋɨsɨg, Wan Dèvîd, diirɨ əwa!"

32Yeso nya'a təm tɔŋ mɨmə̀d biirɨ ni, "Mbə kə̀b ni mə̀ ghɨ ənû ə ye ɨ nən ə?"

33Mbɨ nya'a wɨirɨ ɨ bɔ ni, "Ə̀nùŋɨsɨg, tɨ kə̀b ni à ghɨ tɨ zə ɨsɨ."

34Yeso nya'a kə̀n ənɨ mɨmə̀d. Əne wɨ nya'a bètɨ əghə mɨmə̀d. Àmei əwu əwən, mbɨ nya'a wɨrɨ kɔ zə ɨsɨ. Mbɨ nya'a nɔ̀' sɨ kɔ beenɨ əbɔ' məd.

Matiù 21

1Ənɨ Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ-ɨnù nya'ə sɨə tiinɨ ɨban ə Jèrusalèm, mbɨ nya'a pè ə Bètfagè nɨ nya'a ɨbom Ɨwum mɨOlɨf. Mbɨ nya'a pè əŋgu əne, Yeso tom mbi məmə̀ə̀nɨ-ɨnù mɨbe ni mbɨ beə wò ɨmbì.

2Wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨmə̀d ni, "Mbə̀ wo nyɨ ɨŋga əsɨ ze nɨ ye' ɨmbì ɨ nən. Mbə mɨ nyɨ ə nyɨ, mbə bɨrɨ zə ə jàkas nɨ mbɨ tɨŋɨ, bə̀ zə wan məd ɨban. Mbə̀ za mɨjàkas mbe ye'e nà' ɨ num.

3Wə̀d mɔ'ɔ mɨ ghà ənû ə mɔ'ɔ ɨ nən, mbə̀ gha ɨ bɔ ni, 'À yɨ Ə̀nùŋɨsɨg kə̀b mɨjàkas mbô.' Àmei əwu əwən, wɨ bɨrɨ saŋ ni mbə̀ nɨŋ."

4Ənû zô ə nya'a ghì, ɨmbə̀' ɨŋgam we nɨ wə̀d ɨkə̀n Ɗwiə̀ nya'a be ghà jwɨ ənɨ rəsì' ni,

5"Mbə̀ gha əmbɨ ə bə̂d mbe nɨə chub ə Zayɔ̀n ni, mbə̀ zə, ə ɨfɔ̀n wɨə ye'e ɨ nən! Wɨ fə swi i ɨnyod, əne kɔ' ə jàkas bə̀ kɔ' wan jàkas."

6Məmə̀ə̀nɨ-ɨnù mbe nya'a bə̀ wò ghɨ àmei ɨchî nɨ Yeso nya'a ghǎ əmbɨ mɨmə̀d.

7Mbɨ nya'a wò mbɨ jàkas we fɔrɨ wan, pè zì tə ngywɨ̌ ɨgun mɨjàkas mbe, əne Yeso nya'a kɔ' ɨgun.

8Bə̂d mɨnɔnɔ' nya'a zì tə ngywɨ̌ ɨgun ɨnə̂njɨ. Mbɨ cherə nya'a sè ɨza ɨzed zì ɨgun ɨnə̂njɨ.

9Mɨnɔ̀n bə̂d mbe nɨ nya'ə wò ɨmbì mbɨ mbe nɨ nya'ə beenɨ rɨ ənjìm, nya'ə yènə̀ kyeŋə ghàə̀ ni, "Tɨ yiirɨ ə Wan Dèvîd! Ɗwiə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə wə̀d we nɨə ye'e ənɨ ɨkum Ə̀nùŋɨsɨg. Tɨ yiirɨ ə Ɗwiə̀ we nɨ ye' ɨkaŋ!"

10Ənɨ Yeso nya'a nyɨ ə Jèrusalèm, əsɨ ze əjìm ə nya'a chì', əne bə̂d nya'a biirɨ ni, "Wô kɨə we ə?"

11Mɨnɔ̀n bə̂d mbe nya'a ghà ni, "Wô yɨə Yeso we nɨ ye' wə̀d ɨkə̀n Ɗwiə̀. Wɨ yɨ rɨ ə Nazàret ə Galiliî."

12Yeso nya'a wò nyɨ ɨŋga mbàn Ɗwiə̀, pè kə̀ndɨ bə̂d mbe nɨ nya'ə fə̀ndì ɨghɨ bə̀ kə̀ndɨ mbe nɨ nya'ə zòndɨə. Wɨ nya'a bè' mɨtebrə̀ bə̂d mbe nɨ nya'ə kobrɨ ɨkab, bə̀ bè' ɨtən bə̂d mbe nɨ nya'ə fə̀ndì mbɨrə̀bəŋə kub ə si.

13Wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨmə̀d ni, "Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nì ə Ɗwiə̀ ni, 'Mbɨ bɨrɨ sɨə tɔŋə mɨ nəb ənɨ nəb ə̀kɔ̀ŋgɨ', àyɨə mbə fə bèŋ ənɨ əsɨ nɨ mɨjɨ ə nə̀mbì ɨŋga."

14Mɨfɨgɨ mbɨ ə bə̂d nɨ nya'ə tè' ɨwu nya'a wò əsɨ məd ɨŋga mbàn Ɗwiə̀, wɨ vɨ mɨmə̀d.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

15Àyiə əni bə̂d kyeŋ mbe ri ə mbàn Ɔwìə mbi məchwiə rìkə̀ nya’a zə inû yiiri mbe ni wì nya’ə ghìə̀, bə̀ zu ichî ni bɔn kwa nya’ə kyeŋ iŋga mbàn Ɔwìə ghàə̀ ni, “Tì yiiri Wan Dèvîd,” mbi nya’a sə itəm.

16Əne mbi nya’a biiri i bɔ ni, “Imbə̀’ à wiə zu inû zô ni bɔn kwa mbô ə ghà ə?” Yeso nya’a wìirì ni, “Ee mə wiə zuə. Chəi mbə̀ kiri foŋ iŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɔwiə̀ ni, 'À fə dàndì bɔn kwa bə̀ dàndì bɔn bɔd ni mbi yiiri əwe ə'?”

17Əni wì nya’a ghà əne, wì nya’a sàŋ mìməd, jwì riŋga əsi ze wò ə Betanì, pè ni əŋgu.

18À nya’a isɔsɔ, əni Yeso nya’ə wìrə̀ bəndìə̀ wò ə Jèrusalèm, njì ri nya’a zaŋ əməd.

19Wì nya’a zə əzed ə fîg iban inənjì. Wì nya’a wo nèŋ, àyiə chəi wì nya’a zə fitam ikaŋ. Wì nya’a zə àmei rifu’ wən. Əne wì nya’a ghà əmbi əzed ze ni, “Chəi à biri wiri nɔ kɔ fitam.” Àmei əwu əwən, əzed ze ə nya’a zom i.

20Əni məmə̀ə̀nì-inù mbe nya’a zə əne, mbi nya’a yiiri, əne biiri ni, “Əzed ə fîg zô ə zom əwu əwən ri ye ə?”

21Yeso nya’a wìirì əmbi mìməd ni, “Mə ghà rəsì’ i nən ni, mbə mi beri ibeni ni chəi mbə̀ə bìrə̀, nji chəi mbə biri ghi àmei ənû zô ni mə ghi əni əzed ə fîg. Mbə mbe tì mbə bə̀ ghà əmbi iwum wô ni, 'Mən e wò feŋ iŋga rìbàà', wi bə̀ ghì əne.

22Mbə mi beri ibeni, nji Ɔwìə̀ biri na’ ighijìm mbe ni mbə̀ kɔŋgi əməd nən i bɔ.”

23Əni Yeso nya’a nyi iŋga mbàn Ɔwìə̀, bə̂d kyeŋ mbe ri ə mbàn Ɔwìə̀ mbi ə bə̂d kyeŋ mbe riŋga əbeŋ nya’a wò əsi məd əni wì nya’ə chwiə inû. Mbi nya’a pè biiri i bɔ ni, “À kiə we na’ ika ni à ghi inû mbô ə? À kiə we na’ ika wô i ne ə?”

24Yeso nya’a wìirì əmbi mìməd ni, “Mə biri bi biiri ənû ə mɔ’ɔ i nən. Mbə mi wìirì i num, mə biri bə̀ si ghà əsi ze ni mə̀ niŋ ika rəŋgu bɔŋ siə ghì inû mbô.

25À kiə Ɔwìə̀ nya’a na’ ika əmbi Jǒn ni wì nà’ minib kì à kì ə bə̂d ə?” Mbi nya’a zu əne kɔ tàŋi mbənə mbənə ghàə̀ ni, “Tì mi ghà ni, 'À yiə Ɔwiə̀,' wì biri biiri i na ni, 'À niə ye’ əne, nji chəi mbə̀ nya’a ben əməd imbə̀’ ə yè ə?’

26Tì mi ghà ni, 'À yiə bə̂d,' tì wiə bɔ inən bə̂d wô, imbə̀’ ighəm ni mìməd mìjìm ben ni Jǒn yiə nya’ə wə̀d ìkə̀n Ɔwìə̀.”

27Əne mbi nya’a wìirì əmbi Yeso ni, “Chəi tì kyeri.” Wì nya’a bə̀ si ghà əmbi mìməd ni, “Chəi mə biri bi gha wə̀d we ni na’ ika i num ni mə̀ ghi inû mbô.

28“Mbə kɔn əzən ni ye ə? Mbaŋə̀ mɔ’ɔ nya’a beri mbi bɔn mbaŋə̀ mìbe. Wì nya’a wò əsi wi ritu pè ghà i bɔ ni, 'Wân, ndə̀ wo fà’ iŋga mbeŋ vaìn rəchə̀ŋ.’

29Wì nya’a wìirì ni, 'Chəi mə biri wò', àyiə əmad ə nya’a zombi, wì bèŋ i fîŋ wiri wò.

30Mbaŋə̀ ze nya’a wò əsi wan mbaŋə̀ we ni beeni, pè ghà i bɔ àmei əndəŋ əndəŋ. We nya’a bendi ni, 'Ee, mə biri wò kyiə bàba', àyiə chəi wì nya’a wǒ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

31À kɨ wi rəbɔ’ bɔn mbaŋə̀ mbô mɨbe nɨ nya’a ghɨ ənû ze nɨ mbă’ məd nya’a kəb ə?” Mbɨ nya’a wìirɨ̀ ni, “À yɨ wɨ ritu.” Yeso nya’a sɨ ghà əmbɨ mɨməd ni, “Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni, məfetɨ mɨtagsɨ̀ mbɨ ɨkùnɨ̀ bɨrɨ be nyɨ ɨŋga ənû ɨfɔ̀n ə Ɔwiə̀ bɔŋ ə mbənə,

32ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Jɔ̌n nya’a ye’e əsɨ nən ɨ chwi ɨnənjɨ̀ nɨ ku’nɨ, àyɨə chəi mbə̀ nya’a ben əməd. À yɨ məfetɨ mɨtagsɨ̀ mbɨ ɨkùnɨ̀ nya’a ben əməd. Ka àbei ənɨ mbə̀ nya’a zə ənû zô, chəi mbə̀ nya’a wɨrɨ bèŋ tə fîŋ ben əməd.

33“Mbə̀ zu ənû ə mɨgɨ ə cherə. Wəd mbeŋ mɔ’ɔ nya’a kon i mbeŋ vaìn. Wɨ̀ nya’a kod ɨkam ghab, toŋ ɨbɨgɨ nɨ mbɨ bɨrɨ siə mìn mɨno’ ɨŋga, bə̀ bɔm nəb ɨkaŋ nɨ mbɨ bɨrɨ siə chub ɨŋga ɨmbə̀’ nəŋgɨ mbeŋ ze. Wɨ̀ nya’a ghɨ̀ əne, nà’ mbeŋ ze əmbɨ ə bə̂d mɔ’ɔ ni mbɨ yim fà’ ɨŋga. Wɨ̀ nya’a nà’ əne, nɔ̀’ wò ɨŋga əbeŋ ə cherə.

34Nyùmə̀ nɨ mbɨ nya’ə kab rɨtam vaìn nya’a kù’, əne wɨ̀ nya’a tom mbi bə̂d əfà’ì ni mbɨ wo nɨŋ əzi rɨ əbà ənɨ rɨtam vaìn te.

35Bə̂d mbe nɨ nya’a yim mbeŋ ze nya’a gywɨ̀ bə̂d əfà’ì mbe, som wɨ fìbɨ̀, zwiirɨ wɨ fìbɨ̀, bə̀ tumbɨ wɨ fìbɨ̀ ənɨ əti.

36Wəd mbeŋ we nya’a yì tom bə̂d əfà’ì cherə nɨ nya’a nɔ’rɨ chè mbɨ ritu. Bə̂d mbe nɨ nya’a yim mbeŋ ze nya’a ghɨ̀ àmei əndəŋ əndəŋ ənɨ mɨməd.

37Wɨ̀ nya’a sɨ nwìə̀ tom i wan mbaŋə̀ əsɨ mɨməd, ghà ni, 'Mbɨ bɨrɨ wumnɨ mɨ wan.’

38“Àyɨə ənɨ bə̂d mbe nɨ nya’a yim mbeŋ ze nya’a zə wan məd, mbɨ nya’a ghà mbənə mbənə ni, 'À yɨ əjɨnəb məd wô. Mbə̀ ye’e tɨ̀ zwiirɨ əməd ɨmbə̀’ jɨg ɨghɨ məd.’

39Mbɨ nya’a ghà əne gywɨ̀ əməd mà’ ənjìm ɨkam mbeŋ vaìn ze, zwiirɨ.”

40Yeso nya’a sɨ nwìə̀ biirɨ ni, “Ənɨ wəd mbeŋ we ye’e, wɨ̀ kɨə wo ghɨ ye ənɨ bə̂d mbe nɨ nya’a yim mbeŋ ze ə?”

41Mbɨ nya’a wìirɨ̀ ɨ bɔ ni, “Wɨ̀ bɨrɨ zwiirɨ mɨzɨg mbe ənɨ ɨnənjɨ̀ nɨ bə əku, sɨ nà’ mbeŋ ze əmbɨ ə bə̂d cherə mbe nɨ bɨrɨ siə nà’ əbà əməd tɨ ənɨ rɨtam te ənɨ nyùmə̀ we nɨ mbɨə kwə̀ŋ ɨghɨ ku’u.”

42Yeso nya’a ghà əmbɨ mɨməd ni, “Chəi mbə̀ kwe’ foŋ ənû ze nɨ ye’ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ̀ ə Ɔwiə̀ ə? Ziə ghà ni, 'Ɨti we nɨ məbɔmɨ nəb nya’a tonɨ, fə bèŋ ənɨ ɨti rɨ ɨbu nəb. Ənû zô yɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg ghɨ̌, əne à yɨ ənû ə yiirɨ ɨ na nɨ zə.'?

43Əne mə ghà ɨ nən ni Ɔwìə̀ bɨrɨ nɨŋ ənû ɨfɔ̀n əməd rɨ nən, sɨ nà’ əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ bɨrɨ siə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ wɨ̀ kə̀bɨ.”

44[Wəd we nɨ gu ɨgun ɨti wô bɨrɨ sopə tɨkə rɨkə. Ɨti we mɨ bə̀ feŋ ɨgun ə wəd mɔ’ɔ, wɨ bɨrɨ wɔ’ əməd.]

45Ənɨ bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɔwìə̀ mbɨ mɨFarisiî nya’a zu ɨnû mɨgɨ məd mbe, mbɨ nya’a kyerɨ ni ɨ wɨə nya’ə ghà ɨnû mbe ɨmbə̀’ əwən.

46Əne ɨ mbɨə nya’a kəb gywɨ əməd, àyɨə ɨ mbɨ nya’a bɔ ɨnɔ̂n bə̂d we, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨ nya’a ben ni məd yɨə wəd ɨkə̀n Ɔwìə̀.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Matiù 22

1Yeso nya'a bə̀ yì ghà ɨnû mɨgɨ əmbɨ mɨmə̌d ni,

2"Ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ yɨ ɨghabɨ ɨchî nɨ ɨfɔ̀n mɔ'ɔ nya'a ka əchwî ɨnamɨ əmbɨ i wan mbaŋə̀.

3Wɨ nya'a tom mbi bə̂d əfà'ì ni mbɨ wo təŋ bə̂d mbe nɨ wɨ kə' won əni ɨnamɨ we. Bə̂d əfà'ì mbe nya'a wò təŋə, àyɨə chəi mbɨ nya'a ye'e.

4Wɨ nya'a yì tom bə̂d əfà'ì cherə ghà ni, 'Mbə̀ gha əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ mə̀ won ni nyùmə̀ fə kù' i. Mə fə wàd ɨjɔ'rɨ pɔ̀ŋ bə̀ wàd mbɨ̀rɨkun mbe nɨ mə̀ jə mbɨ jeŋgɨ faŋ. Ɨghɨjìm fə sɨ ə si. Mbə̀ sɨ ye'e jɨg ɨnamɨ we.'

5Bə̂d mbe nya'a zu ənû ze, àyɨə chəi mbɨ nya'a təŋ əni ənù. Mbɨ nya'a jwɨ ə. Mbɨ mɔ'ɔ nya'a wò əwən ə mbeŋ, mbɨ cherə nya'a wò əwən əni mbə əsɨ ɨwin.

6Ə̀bù' ə bə̂d ə nya'a gywɨ bə̂d əfà'ì mbe som kwà' ɨchî rɨbɔ̀ŋ, zwiirɨ.

7Ɨfɔ̂n we nya'a sə ɨtəm, əne wɨ nya'a chà mbi mɨsəgyɨ ni mbɨ wò nimnɨ bə̂d mbe nɨ nya'a zwiirɨ mbi bə̂d əfà'ì, bə̀ tɔ̀n əsɨ mɨmə̌d ze.

8Wɨ nya'a ghà əmbɨ mbi bə̂d əfà'ì ni, 'Nyùmə̀ nɨ jɨg əchwî ɨnamɨ zô fə kù' i, àyɨə chəi bə̂d mbe nɨ mə̀ kə' won nya'a kù' nɨ jɨg əchwî zô.

9Mbə̀ wo ɨtu ɨzib, won bə̂d mɨjìm mbe nɨ mbə̀ zə, ɨmbə̀' mbɨ ye'e jɨg əchwî zô.'

10Əne bə̂d əfà'ì mbe nya'a wò ɨtu ɨzib, pè fetɨ bə̂d mɨ̀jìm mbe nɨ mbɨ nya'a zə, əne yɨ mbe nɨ nya'ə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku'nɨ mbɨ mbe nɨ nya'ə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Bə̂d mbe nɨ mbɨ nya'a won mɨmə̌d nya'a wò nyɨ ɨŋga ɨ̀chàm, wɨ swi.

11"Ənɨ ɨfɔ̂n we nya'a wò nyɨ ɨŋga ɨ̀chàm we ɨ neŋ bə̂d mbe nɨ nya'a ye'e əni əchwî ɨnamɨ ze, wɨ nya'a zə mbaŋə̀ mɔ'ɔ nɨ chəi wɨ nya'a zɨ ngywɨ̌ ɨnamɨ.

12Əne wɨ nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, 'Mɨ sə̀'! À chè rɨ yè nyɨ ɨŋga nəb əgha nɨ chəi à zɨ̌ ngywɨ̌ ɨnamɨ ə?' Chəi mbaŋə̀ ze nya'a berɨ ənû nɨ ghà.

13Əne ɨfɔ̂n we nya'a ghà əmbɨ mbi bə̂d əfà'ì ni, 'Mbə̀ kod ɨbɔ əməd, bə kod ɨwu məd wo mà' ɨsɨg ɨŋga ɨsɨ firɨ, nɨ ye' əsɨ nɨ bə̂d bɨrɨ sɨə zə̀'ə̀ kud əsɔŋ.'

14Ɔwìə̀ wɨə tɔŋə bə̂d mɨ̀nɔnɔ', àyɨə ɨ wɨə chɔ' àmei mbɨ rɨpiî."

15MɨFarisiî nya'a jwɨ wò taŋ ɨchî nɨ mbɨ bɨrɨ zɨ ətam əmbɨ Yeso əni ɨŋgam məd.

16Əne mbɨ nya'a tom mbə mə̀mə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù mbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'ə tɨ̀mbɨ̀ ə Herɔ̀d əsɨ məd ni mbɨ wo ghà ɨ bɔ ni, "Əchwiə̀-ɨ̀nù, tɨ̀ kyerɨ ni à wɨə ghà rəsì', fɔrɨ ni à wɨə chwi ɨnû rəsì' ɨmbə̀' ɨchî nɨ Ɔwìə̀ kəbɨ ni bə̂d chubɨ. Chəi àwɔ̀ ə bɔə bə̂d, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi àwɔ̀ ə ghɨ̀ ɨghə.

17Gha ɨ na rɨ̀nîn, e ɨkɔndɨ kɨ ni yè ə? Tɨkə ə wa chwiə ni tɨ̀ ma' mɨ̀tagsɨ̀ əmbɨ Kaisà, kɨ̀ chə ə?"

18Yeso nya'a kyerɨ mɨnaŋ mbe nɨ mbɨ nya'a taŋɨ, əne wɨ nya'a ghà ni, "Mbə yɨ ɨbekɨ bə̂d! Mbə̀ kɨə kə̀b kwa'nɨ əmɨ ɨmbə̀' ə yè ə?

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

19Mbə̀ chwi ɨkab we nɨ mbɨə mà’ə̀ tagsì əŋgu ɨ num!” Mbɨ nya’a nà’ ɨkab ətəni ɨ bɔ.

20Əne wɨ̀ nya’a biirɨ əmbɨ mɨ̀məd ni, “Ɨfə̌ wɔ̂ mbɨ ɨkum wɔ̂ kɨ wɨ we ə?”

21Mbɨ nya’a wìirɨ̀ ni, “À yɨ wɨ Kaisà.” Əne wɨ̀ nya’a ghà əmbɨ mɨ̀məd ni, “Mbə̀ nà’ ɨghɨ Kaisà əmbɨ Kaisà, bə̀ nà’ ɨghɨ Ŋwiə̀ əmbɨ ə Ŋwiə̀.”

22Əni mbɨ nya’a zu ənû ze, mbɨ nya’a yiirɨ, əne sàŋ əməd wò əwən.

23Àmei əni ze, mɨSadusiî, nɨ nya’ə ghàà ni chəi bə̂d bɨrɨ zwemə, nya’a wò əsɨ Yeso pè biirɨ ɨ bɔ ni,

24“Əchwiə̀-ɨ̀nù, Mose nya’a ghà ni, 'Mbaŋə̀ mɨ kwɨ nɨ chəi wɨ̀ berɨ bɔn, aŋgəb məd berɨ nam ɨku əyi we ɨmbə̀’ gywɨ bɔn mbɨ məd nɨ bɨrɨ ye’ mbɨ aŋgəb məd we nɨ nya’a kwɨ.’

25Tɨ̀nîn, bɔŋgəb mɔ’ɔ sambe mbɨə nya’a əka’ na. Wɨ rɨtu nya’a nam kwɨ nɨ chəi wɨ̀ berɨ bɔn. Əne aŋgəb məd nya’a nam ɨku əyi we.

26À yɨ ɨchî nɨ zɨ nya’a ghɨ əni aŋgəb we nɨ nya’a beenɨ, bə̀ fɔrɨ əni we nɨ nya’a pe əni mbɨ mɨtad. Zɨə nya’a ghɨ̀ àmei əne wò pè əni mbɨ sambe.

27Əyi we nya’a bə̀ sɨ nwìə̀ kwɨ.

28Əni bə̂d bɨrɨ zwemə, əyi we kɨə wo ye’ ɨwi we rəbɔ’ bɔŋgəb mbɔ̂ sambe, ɨchî nɨ mɨ̀məd mbe mɨjìm nya’a nam əməd ə?”

29Yeso nya’a wìirɨ̀ əmbɨ mɨ̀məd ni, “Mbə fə fèbə̀, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi mbə̀ kyerɨ ənû ze nɨ ye’ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ̀ ə Ŋwiə̀, kɨ̀ bè kyerɨ ɨka Ŋwiə̀.

30Əni bə̂d bɨrɨ zwemə, chəi mbɨ bɨrɨ wɨrɨ nam, chəi mbɨ bɨrɨ wɨrɨ na’ bɔn ə nəb ɨnamɨ. Bə̂d bɨrɨ sɨ ɨghabɨ mbɨ̀aŋgɨrə̀ mbe nɨ ye’ ɨkaŋ.

31À ye’ ɨmbə̀’ ənû nɨ zwemə, chəi mbə̀ kɨrɨ foŋ ənû ze nɨ Ŋwiə̀ nya’a gha ɨ nən ə? Wɨ̀ nya’a ghà ni,

32'Mə̌ yɨə Ŋwìə̀ Abràham, Ŋwìə̀ Aizìk mbɨ Ŋwìə̀ Jekɔ̂b.' Ka məd yɨ ɨ Ŋwìə̀ ɨvɨ bə̂d. Məd yɨə Ŋwìə̀ bə̂d mbe nɨ ye’ ɨkə̌.”

33Əni mɨnɔ̂n bə̂d mbe nya’a zu ənû ze, mbɨ nya’a yiirɨ ɨnû mbe nɨ wɨ̀ nya’ə chwiə.

34Əni mɨ̀Farisiî nya’a zu ni Yeso fə kubrɨ ɨchû mɨ̀Sadusiî, mbɨ nya’a fetɨ wò əsɨ məd.

35Wɨ mɔ’ɔ rəbɔ’ mɨ̀məd nɨ nya’ə əchwiə rɨ̀kə̌ nya’a biirɨ ɨŋgam ɨ bɔ ɨmbə̀’ kwa’nɨ əməd. Wɨ̀ nya’a biirɨ ni,

36“Əchwiə̀-ɨ̀nù, ɨkə we nɨ che tɨkə rɨjìm kɨ wi?”

37Yeso nya’a wìirɨ̀ ɨ bɔ ni, “À berɨ gha’ Ə̀nùŋɨ̀sɨg e Ŋwìə̀ ənɨ e fîŋ jìm, ənɨ e ɨ̀tènɨ̀ jìm bə̀ fɔrɨ ənɨ te rɨkɔndɨ rɨjìm.

38Ɨkə wɔ̂ yɨ we nɨ che tɨkə rɨjìm. À yɨə bə̀ wɨ rɨtu.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

39We nɨ beenɨ wɨ əndəŋ əndəŋ ni, 'À berɨ gha' wəd nɨ tindɨ ɨban ne ɨchî nɨ à gha' e nyamnyod.'

40Tɨkə rɨjìm mbɨ ɨnû jìm mbe nɨ bəd ɨkən Ɗwiə nya'a ŋwa'nɨ yɨ rɨ əni tɨkə tô rɨbe."

41Əni mìFarisiî nya'a fetɨ əsɨ ə fibì, Yeso nya'a biirɨ əmbɨ mɨməd ni,

42"Mbə kon əzən ni ye ɨmbə' Wəd we nɨ Ɗwiə zɔ' ə? À kɨə wan tɨ əni əghaŋ ə we ə?" Mbɨ nya'a wìirì ni, "À yɨə wan tɨ əni əghaŋ ə Dèvîd."

43Yeso nya'a biirɨ əmbɨ mɨməd ni, "Zɨə nya'a sɨ chè rɨ ye, Əzwî ə Ɗwiə ə ŋwè ə Dèvîd, wɨ tɔŋ əməd əni Ɔ̀nùŋìsɨg ə? Dèvîd nya'a ghà ni,

44'Ɔ̀nùŋìsɨg nya'a ghà əmbɨ mɨ Ɔ̀nùŋìsɨg ni, chub əni mɨ əbɔ ə jɨgɨ, pè əni mə nuŋ mbe bəd pən əton mbe ɨwu.'

45Dèvîd mɨ ye'ə tɔŋ əməd əni Ɔ̀nùŋìsɨg, wɨ sɨ wɨrɨ ye' wan tɨ əni əghaŋ əməd rɨ ye ə?"

46Chəi wəd nɨ tɨ wɨ nya'a wìirì ənû ze nɨ wɨ nya'a biirɨ. Ɨ kɔ rɨ əni ze, chəi wəd nɨ tɨ wɨ nya'a wɨrɨ yim fîŋ biirɨ ənû ə mɔ'ɔ ɨ bɔ.

Matiù 23

1Yeso nya'a ghà əmbɨ mɨnôn bəd bə fɔrɨ əmbɨ mbɨ məmə̀ənì-ìnù ni,

2"Məchwiə rìkə̌ mbɨ mìFarisiî yɨə bəd mbe nɨ nɨŋ tɨmbin ə Mose nɨ to'rɨ tɨkə rɨ Ɗwiə.

3Əne mbə berɨ zuunɨ mɨməd bə ghɨ ɨnû jìm mbe nɨ mbɨ gha ɨ nən. Àyɨə tɨ mbə ghɨ ə ɨnû mbe nɨ mɨməd ə ghɨə̀, ɨmbə' ɨghəm nɨ ka ɨ mbɨə ghɨ ə ɨnû mbe nɨ mbɨə ghàə̀.

4Ɨ mbɨə kod ɨghɨ nɨ nirɨ, zab ə mbə' bəd cherə, àyɨə chəi mbɨ ə chà fi əbɔ ɨ weerɨ ghɨ ni ɨghɨ mbe zamə.

5Ɨ mbɨə ghɨ ɨnû jìm ɨmbə' bəd zə mɨməd. Ɨ mbɨə tekɨə mbə mbɨrɨkub gôb nɨ mbɨ zɨ ɨŋgam Ɗwiə ɨŋga ni mbɨ kaŋ faŋ. Ɨ mbɨə nya'ə taə tə ngywɨ̌ ghɨ rɨtɔŋ jeŋgɨ sà.

6Ɨ mbɨə gha' ɨsɨ ɨwumnɨ əni mbɨ ka' ɨchwî. Mbɨ bə gha' ənû nɨ chub ɨgun ɨtən mbe nɨ ye' ɨfě ɨŋga nəb rɨ ə̀kàtì.

7Ɨ mbɨə gha'ə ni bəd cha'rɨ əwən ɨŋga mɨwɨ̌n mbɨ ɨwumnɨ. Ɨ mbɨə bə gha'ə ni bəd tɔŋ əwən ni 'Əchwiə̀-ìnù.'

8Tɨ mbə ben ə ni bəd tɔŋ əwən ni 'Əchwiə̀-ìnù', ɨmbə' ɨghəm nɨ mbə̀n mɨjìm yɨə bɔŋgɔb, əne mbə berɨ àmei Əchwiə̀-ìnù mɔ'.

9Tɨ mbə tɔŋ ə wəd mɔ'ɔ ɨgwɨ ə si ni 'mbə̌'', ɨmbə' ɨghəm nɨ mbə berɨ àmei Mbə̌' mɔ'. Məd wɨ ɨkaŋ.

10Tɨ mbə bɨ ben ə ni bəd tɔŋ əwən ni 'mɨmasà', ɨmbə' ɨghəm nɨ mbə berɨ àmei 'Masà' mɔ'. Məd yɨə Kristo.

11Wəd we nɨ ye' wɨ kyeŋ əka' nən berɨ ye' we nɨə fà' ɨ nən.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

12Wəd jìm we nɨ nɔ i ɨnyod, Ɲwìə̀ bɨrɨ swi əməd, we nɨ swi i ɨnyod, Ɲwìə̀ bɨrɨ nɔ əməd.

13“Ɲgə’ kyeŋ bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ nən, mbənə məchwiə̀ rɨkə̌ bə̀ nyɨ ɨgwɨ nən mbənə mɨFarisiî. Mbə̀ yɨ ɨbekɨ bə̂d! Zɨ̀ bɨrɨ nyɨ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə mbɨə wùb ɨchû ɨkam ənû ɨfɔ̀n rɨkaŋ ni tɨ̀ bə̂d nyɨ ə ɨŋga, àyɨə chəi mbən ə bə̀ nyɨə. Chəi mbɨə bə sàŋə̀ ni mbe nɨə kə̀b nyɨ mbɨ nyɨ.

14[Ɲgə’ kyeŋ bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ nən mbənə məchwiə̀ rɨkə̌ bə̀ nyɨ ɨgwɨ nən mbənə mɨFarisiî. Mbə̀ yɨ ɨbekɨ bə̂d! Zɨ̀ bɨrɨ nyɨ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə mbɨə tambɨə mɨku əyi ɨmbə̀’ fe ɨghɨ mɨmə̌d. Mbə mɨ nɨə ghɨ̀ əne, mbə sɨ bègrɨ̀ kə̀ŋgɨ̀ ə Ɲwiə̀ ənɨ əgha ə se. Ɲwiə̀ bɨrɨ zɨ ɨsa’i nɨ chè əbɔ ɨgwɨ nən.]

15“Ɲgə’ kyeŋ bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ nən mbənə məchwiə̀ rɨkə̌ bə̀ nyɨ ɨgwɨ nən mbənə mɨFarisiî. Mbə̀ yɨ ɨbekɨ bə̂d! Zɨ̀ bɨrɨ nyɨ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə mbɨə baanɨ rɨbàà bə̀ yèn ɨbeŋ jìm ɨmbə̀’ beŋ wə̀d mɔ’ ni wɨ̀ ben ənû ə Ɲwiə̀. Ənɨ wɨ̀ benɨ, mbə ghɨ̀ wɨ̀ kù’ nɨ nyɨ ɨŋga əsɨ ɨchə chè əwən ɨghəm be.

16“Ɲgə’ kyeŋ bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ nən mbənə mɨfɨgɨ̀ nɨə chàə bə̂d. Mbə mbɨə ghàə̀ ni, 'Wə̀d mɨ kàn tɔŋ mbàn Ɲwìə̀, ənû ze ə chè ətu ə̀kə̌, àyɨə wɨ̀ mɨ kàn tɔŋ ə gôl we nɨ ye’ ɨŋga mbàn Ɲwìə̀, əne wɨ̀ fə ghɨ ənû ze nɨ wɨ̀ kànɨ.’

17Mbə yɨ mɨfɨgɨ̀, bə̀ ye’ ɨneŋ! Əghɨ ze nɨ chè əzɨ ə cherə kɨ əzi ə? À kɨə gôl kɨ̀ à kɨə mbàn Ɲwìə̀ ze nɨ ghɨ ni gôl we sɨ əghɨ ə Ɲwiə̀ ə?

18Mbə mbɨə ghàə̀ ni, 'Wə̀d mɨ kàn ɨgun ɨkwi ɨjə̀ŋ ə̀fà, ənû ze ə chè ətu ə̀kə̌, àyɨə wɨ̀ mɨ kàn ɨgwɨ ɨghɨ mbe nɨ mbɨ nuŋ ɨgun ɨkwi ɨjə̀ŋ ə̀fà, wɨ̀ berɨ ghɨ ənû ze nɨ wɨ̀ kànɨ.’

19Mbə yɨə kaŋ mɨfɨgɨ̀! Əghɨ ze nɨ che əzɨ ə cherə kɨ əzi ə? À kɨ ɨghɨ ə̀fà kɨ̀ ɨkwi ɨjə̀ŋ ə̀fà we nɨ ghɨ ni ɨghɨ mbe sɨ ɨghɨ Ɲwiə̀ ə?

20Mbə̀ kyerɨ ni wə̀d mɨ kàn ɨgun ɨkwi ɨjə̀ŋ ə̀fà, əne wɨ̀ fə kàn ɨgwɨ ɨkwi ɨjə̀ŋ we bə̀ kàn ɨgwɨ ɨghɨjìm mbe nɨ ye’ ɨgun.

21Mbə̀ bə kyerɨ ni wə̀d mɨ kàn tɔŋ mbàn Ɲwìə̀, əne wɨ̀ fə kàn mbàn ze bə̀ kàn wə̀d we nɨə chub ɨŋga.

22Wə̀d mɨ kàn tɔŋ ɨkaŋ, əne wɨ̀ fə kàn ətən ə Ɲwiə̀ bə̀ kàn wə̀d we nɨə chub ɨgun.

23“Ɲgə’ kyeŋ bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ nən mbənə məchwiə̀ rɨkə̌ bə̀ nyɨ ɨgwɨ nən mbənə mɨFarisiî. Mbə̀ yɨ ɨbekɨ bə̂d! Zɨ̀ bɨrɨ nyɨ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə mbɨə ghàpə̀ tɨtɨɨrɨ te nɨ mbɨə tɔŋ ənɨ ə mint fɔrɨ ə dill bə̀ fɔrɨ ə kumìn ɨsɨ wum, əne nà’ əsɨ ə fibɨ̀ əmbɨ ə Ɲwiə̀. Àyɨə mbə mbɨə wa’ ɨnû kyeŋ mbe nɨ ye’ ɨŋga rɨkə̌, ɨghabɨ ənû nɨ ghɨ̀ mbɨ ə bə̂d ɨchî nɨ ku’nɨ, ənû nɨ dɨɨrɨ bə̂d mbɨ ənû ɨmbə̀’ ɨbenɨ. Zɨə bə̀ŋ ni mbə̀ ghɨ ɨnû mbô jìm zɨ rɨ wa’ mbɨ mɔ’ɔ.

24Mbə yɨ mɨfɨgɨ̀ nɨə chàə bə̂d! Mbə mbɨə kyə̀ŋə̀ fɨjɨ̀ rɨŋga mɨno’, àyɨə mbə mbɨə mèd ə kàmel!

25“Ɲgə’ kyeŋ bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ nən mbənə məchwiə̀ rɨkə̌ bə̀ nyɨ ɨgwɨ nən mbənə mɨFarisiî. Mbə̀ yɨ ɨbekɨ bə̂d! Zɨ̀ bɨrɨ nyɨ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə mbɨə sòə̀ njìm to’ bə̀ sòə̀ njìm əkaŋ,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

àyiə ighi mbe ni swi iŋga ighi mbô yi ighi ni mbə̀ fe əni ika mbi mbe ni mbə̀ beri əni əjə.

26Mbən mìFarisiî yiə kaŋ mifigì! Mbə be sò to’ bə̀ sò əkaŋ əbà riŋga, əne njìm biri bə̀ si zeŋ i.

27“Ɲgə’ kyeŋ biri nyi igwi nən mbənə məchwiə rìkə̌ bə̀ nyi igwi nən mbənə mìFarisiî. Mbə̀ yi ibeki bə̂d! Zì biri nyi imbə̀’ ighəm ni mbə yi ighabi itu isì ni mbi zɔ’ əni ə mbə̌m, mbi bɔ̀ŋ əbà ri ə sàŋ, àyiə əbà riŋga, mbi swi mbi iwu ivi bə̂d fɔri mbi ibɔb ighi cherə.

28Əbà ri əsaŋ, mbə yi ighabi ə bə̂d niə ghì inû ni ku’ni, àyiə əbà riŋga, ibeki mbi inû ribɔ̀ŋ fə swi iŋga nən.”

29“Ɲgə’ kyeŋ biri nyi igwi nən mbənə məchwiə rìkə̌ bə̀ nyi igwi nən mbənə mìFarisiî. Mbə̀ yi ibeki bə̂d! Zì biri nyi imbə̀’ ighəm ni mbə mbiə bɔm itu isì bə̂d ìkən Ɲwiə̀ bə̀ yè’ itu isì bə̂d mbe ni inû mìmə̌d ku’ni.

30Mbə mi ghì əne mbə̀ ghà ni, 'À ki ni tì nya’a əni ə nyùmə̀ mba mìmbə̌’, nji chəi tì nya’a fəti əbɔ’ mìmə̌d i zwiiri bə̂d ìkən Ɲwiə̀.’

31Mbə mi ye’ə ghà əne, nji mbə̀ fə ben ni mbə yiə bɔn ti əni əghaŋ ə bə̂d mbe ni nya’a zwiiri bə̂d ìkən Ɲwiə̀.

32Mbə̀ chè imbì màànì əfà’ì ze ni mbə mìmbə̌’ rəŋwe nya’a kɔ.

33Mbə yiə jɔ! Mbə yiə kàŋ ə jɔ ti ribɔ̀ŋ! Mbə̀ kiə wo chè ri yè bɔŋ vi riŋga əsi ichə ə?

34Mə biri tom bə̂d ìkən, tom bə̂d iwe bə̀ tom məchwiə rìkə̌ əsi nən. Mbə biri zwiiri mbi mɔ’ɔ, kòmbì mbi mɔ’ɔ əzed ə ba’ni, te mbi mɔ’ɔ əni ə ŋgwad iŋga tə nəb ə̀kàtì, bə̀ nwèndì tikyeri-iwu mbi mɔ’ɔ, kɔ riŋga əsi ə fibì wò pè iŋga əzi ə cherə,

35imbə̀’ ənəm ə bə̂d mìjìm mbe ni nya’ə ghì inû ni ku’ni igun ə si ə nyi igwi nən, kɔ ri əni ənəm ə Abèl we ni nya’ə ghì ənû ni ku’ni wo pè əni ənəm ə Zèkàriyà we ni nya’ə wan Bèrekìà, ni mbə̀ nya’a zwiiri əsàn əsi iwumni mbi ikwi ijə̀ŋ ə̀fà.

36Mə ghà rəsì’ i nən ni, inû mbô jìm biri ghì igwi ighəm bə̂d wô rìnîn.

37“Wəi! Jèrusalèm, Jèrusalèm! À wiə zwiiriə bə̂d ìkən Ɲwiə̀, bə̀ tumbiə mbe ni mbi tom əsi ne əni əti! À ki ighəm sə’ə ni mə̀ fə kwe’ kə̀b ni nji mə feti mbe bɔn ichî ni iŋgɔŋgub ə feti mbi bɔn əton ti ribabì, àyiə chəi à ben ni mə̀ ghi əne!

38Zə, Ɲwìə̀ fə sàŋ e nəb zi fùm ə.

39Mə ghà i ne ni chəi à biri wiri zə əmi pè əni à gha ni, 'Ɲwìə̀ zi əbɔrəbɔd igun ə wə̀d we niə ye’e əni ikum Ə̀nùŋìsig.'”

Matiù 24

1Yeso nya’a nɔ̀’ ri ə mbàn Ɲwìə̀ kɔ wo i. Mə̀mə̀ənì-ìnù iməd nya’a wò əsi məd i chwi nəb te ri ə mbàn Ɲwìə̀ i bɔ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

2Wɨ nya'a wìirì əmbɨ mɨməd ni, "Mbə̀ zə ɨghɨ mbô jìm ə? Mə ghà rəsì' ɨ nən ni chəi ɨti mɔ' bɨrɨ chub ɨgun wɨ cherə. Mbɨ bɨrɨ kɔd əti ze əjìm ə si."

3Əni Yeso nya'a chub ə si ɨkaŋ Ɨwum mìOlìf, məmə̀ə̀nì-ìnù mbe nya'a wò əsɨ məd àmei mɨmərə mɨmərə pè biirɨ ni, "Gha ɨ na, ənû zô ə kɨə wo ghì əwù zi ə? Əmweenɨ ze nɨ bɨrɨ chwi ni à bɨrɨ wɨrɨ ye'e mbɨ ni ɨsɨg bɨrɨ nwìə̀ kɨ əzi ə?"

4Yeso nya'a wìirì əmbɨ mɨməd ni, "Mbə̀ we əwən ɨmbə̀' tɨ wə̀d mɔ'ɔ ghɨ i ni mbə̀ febə,

5ɨmbə̀' ɨghəm nɨ bə̂d mìnɔnɔ' bɨrɨ ye'e, əne niŋ mɨ ɨkum yènə̀ ghàə̀ ni, 'Mɔ̌ yɨə Wə̀d we nɨ Ɔwiə̀ zɔ'ɔ.' Mbɨ bɨrɨ gha əne fèbrì bə̂d mìnɔnɔ'.

6Mbə bɨrɨ zu ni ɨbeŋ mbɨə mà'ə̀ bid, bə̀ zu mɨŋgam ɨmbə̀' ɨchî nɨ bə̂d ə kəb ma' bid. Tɨ mbə̀ bɔ ə. Ɨnû mbô jìm berɨ ghì, àyɨə ka à yɨə kɨrɨ i ɨnwɨ̌ ɨsɨg we.

7Ɨbeŋ bɨrɨ ma' bid mbɨ ɨbeŋ cherə. Ɨbeŋ nɨ mɨfôn ə tùmbɨə̀ bə̀ mà' bid mbɨ ɨbeŋ cherə nɨ mɨfôn ə tùmbɨə̀. Njì kə̌ kə̌ bɨrɨ nyɨ, si bə̀ wùd ɨsɨ ɨsɨ.

8Ɨnû mbô jìm yɨ ɨghabɨ ɨchî nɨ əyi kɔ zu rɨbu' ənɨ wɨə nombɨə.

9"Nyùmə̀ we mɨ kù', mbə bə̂d pə̀n bɨrɨ gywɨ əwən nà' ni mbɨ chə əwən bə̀ zwiirɨ əwən. Ɨsɨg jìm bɨrɨ ban əwən ɨmbə̀' əmɨ.

10Əni ə nyùmə̀ we, ɨbenɨ bə̂d mìnɔnɔ' bɨrɨ bɔd. Bə̂d bɨrɨ fendɨ mbə bɔŋgɔb bə̀ kɔ bàn mbə bɔŋgɔb.

11Bə̂d ɨkə̀n Ɔwiə̀ mɨghab nɔnɔ' bɨrɨ jwɨ ə̀ne fèbrì bə̂d mìnɔnɔ'.

12Ɨchî nɨ ɨnû ɨzɨg bɨrɨ nɔ', chəi bə̂d mìnɔnɔ' bɨrɨ wɨrɨə gha'ə mbɨ cherə ɨchî nɨ mbɨ nya'ə bèə̀ gha'ə.

13Àyɨə wə̀d we nɨ nyi'i wò pè ənɨ ɨnwɨ̌, Ɔwiə̀ bɨrɨ chɨ əməd rəŋgə'.

14Bə̂d bɨrɨ gha ɨkə̂n chə̀m wô ɨmbə̀' ənû ɨfə̀n rɨkaŋ ɨŋga ɨsɨg jìm, ɨmbə̀' ɨbeŋ jìm zu. Mbɨ mɨ ghì əne, ɨnwɨ̌ ɨsɨg bɨrɨ sɨ ye'e.

15"Əni mbə̀ zə əghɨ ze niə ghì ni bə̂d tibrɨ mbàn Ɔwiə̀, nɨ Danièl nya'a gha ɨmbə̀' əzɨ əwən, nɨ ziə təm ɨŋga əsɨ ə zeŋɨ (ətu wə̀d we niə foŋ ə zeŋ),

16bə̂d mbe nɨ ye' ə Jùdeyà, mbɨ norə kɔ' ɨkaŋ rɨwum.

17Tɨ wə̀d we nɨ ye' ɨdom nəb swi' i ɨ wo niŋ ɨghɨ mbe nɨ ye' ɨŋga nəb məd.

18Tɨ wə̀d we nɨ ye' ə mbeŋ wɨrɨ bəndɨ i rəbɔ' ɨ wo niŋ i ngywɨ̌ ma'i.

19Ɔgə' bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ məyi mbe nɨ ye' rìbùmə̀, bə̀ nyɨ ɨgwɨ mbe niə nyɔŋə bon ɨŋga ɨni mbe!

20Mbə̀ kɔŋgɨ ə Ɔwiə̀ ni tɨ əni ze nɨ mbə̀ bɨrɨ ghanə nòrə̀ ə kù' i ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ ɨfə ə kɔ əku, kì ɨgwɨ əni əkwɨ mìJû,

21ɨmbə̀' ɨghəm nɨ bə̂d bɨrɨ zə ŋgə' əku ənɨ ə nyùmə̀ we, chè ŋgə' jìm ze nɨ kwe' jwɨ kɔ rɨ ənɨ Ɔwiə̀ nya'a tekɨ ɨsɨg ye'e pè rìnîn. Chəi ɨkwɨ ŋgə' cherə bɨrɨ wɨrɨ jwɨ ɨghabɨ zô.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

22À mɨ ye’ nɨ chəi Ɲwìə̀ nya’a fə be sobrɨ ɨnun ɨni mbe, njɨ chəi wə̀d mɔ’ɔ bɨrɨ jwɨ rəŋgə’. Wɨ bɨrɨ wom sobrɨ ɨnun ɨni mbe ɨmbə̀’ ɨghəm bə̂d mbe nɨ wɨ nya’a fə chɔ’ɔ.

23“Əne wə̀d mɔ’ɔ mɨ ghà ɨ nən əni ə nyùmə̀ we ni, 'Mbə̀ zə, wô yɨə Wə̀d we nɨ Ɲwìə̀ zɔ’ɔ!' kɨ̀ ni, 'À yɨə mə̀d wə!' tɨ mbə̀ ben ə,

24ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ bə̂d mbe nɨ Ɲwìə̀ zɔ’ɔ mɨghab mbɨ ə bə̂d ɨ̀kə̀n Ɲwiə̀ mɨghab bɨrɨ nɨ jwɨ̀, əne ghɨ̀ ɨnweenɨ-ɨnû ka ka bə̀ ghɨ̀ ɨnû yiirɨ, ɨmbə̀’ ɨchî mɨ chwiə, mbɨ fə̀brɨ̀ bə̂d mbe nɨ Ɲwìə̀ fə chɔ’ɔ.

25Mbə̀ zə, mə fə ghà ɨnû mbô ɨ nən bɔŋ nyùmə̀ siə kù’ə̀.

26“Əne wə̀d mɔ’ɔ mɨ ghà ɨ nən ni, 'Mbə̀ zə, mə̀d wɨ ɨŋga ɨbad rɨkwà’i,' tɨ mbə̀ wo əŋgu, kɨ̀ ni, 'Mbə̀ zə, mə̀d wɨ ɨŋga ɨtu nəb mbe rɨŋga,' tɨ mbə̀ ben ə.

27Ɨchî nɨ ɨbi mbə̀ŋ ə ŋwàŋ rɨ əbà ze nɨ nyùmə̀ ə tò’ə̀ wò pè əbà ze nɨ nyùmə̀ ə nyɨ ɨkòb, yɨə bə ɨchî nɨ Wan Wə̀d bɨrɨ ye’e.

28Əsɨ ze nɨ əvɨ nyam ə ye’ əŋgu, mɨzam bɨrɨ wo fetɨ əŋgu.

29“Ɨni ŋgə’ mbe nɨ mɨ mì i mi, nyùmə̀ bɨrɨ fin, ka ɨmɨg bɨrɨ te i, tɨtəmɨ bɨrɨ nɔ’ rɨ əton ɨkaŋ feŋgɨ ə si, Ɲwìə̀ bɨrɨ chɨ ɨzwî mbe nɨ ye’ ɨkaŋ.

30“Nyùmə̀ we mɨ kù’, ənweenɨ ze nɨ chwi ni Wan Wə̀d wɨə ye’e ə bɨrɨ jwɨ̀ əton ɨkaŋ, əne mɨnəbɨ jìm rɨ ɨgwɨ ɨsɨg bɨrɨ dì. Mbɨ bɨrɨ zə Wan Wə̀d nɨə ye’e ɨgwɨ ə pà’, zə ɨka we nɨ wɨ̀ berɨ bə̀ zə ɨwumnɨ kyeŋ we nɨ wɨ̀ bə̀ berɨ.

31Tàŋ mɨ ghàm rɨ̀kə̌, wɨ̀ tom mbi mbɨ̀aŋgɨrə̀ ɨba ɨsɨg mbe kwè ni mbɨ fetɨ mbi bə̂d mbe nɨ wɨ̀ chɔ’ɔ, kɔ rɨ əni ɨbu ɨsɨg fibɨ̀ wò pè əni wɨ cherə.

32“Mbə̀ kwembɨ ənû ə mɔ’ɔ tɨ əni əzed ə fîg. Tɨtəb rɨ bɔd mɨ jwɨ̀ siə chə̀’ə̀, mbə̀ kyerɨ ni ɨchɨ fə ye’e.

33À yɨ əndəŋ əndəŋ ni mbə̀ mɨ zə ɨnû mbô jìm, mbə̀ kyerɨ ni nyùmə̀ we nɨ Wan Wə̀d bɨrɨ wɨrɨ ye’e fə tiinɨ, əne wɨ̀ fə sɨ i ɨchû ɨkam.

34Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni, ka ɨghəm bə̂d wô bɨrɨ che i zɨ rɨ tɨ̀ ɨnû mbô jìm ghɨ̀.

35Ɨkaŋ mbɨ ə si bɨrɨ chè, àyɨə chəi mɨ ɨŋgam bɨrɨ nɔ che ətu əkŏ.

36“Chəi wə̀d mɔ’ɔ kyerɨ əni ze kɨ̀ nyùmə̀ we nɨ ɨnû mbô bɨrɨ ghɨ̀, ka àbei mbɨ̀aŋgɨrə̀ mbe nɨ ye’ ɨkaŋ kɨ̀ bè ə Wan. Àmei Mbă’ rə̀zì’ wi kyerɨ.

37Ənû ze nɨ nya’a ghɨ əni ə nyùmə̀ Noà, yɨə bə̀ əze nɨ bɨrɨ ghɨ̀ əni ə nyùmə̀ we nɨ Wan Wə̀d bɨrɨ wɨrɨ ye’e.

38À nya’a əni ə nyùmə̀ we, bɔŋ Ɲwìə̀ nya’ə siə ghɨ̀ ni mbə̀ŋ nɔ mɨnib kubrɨ ɨsɨ, bə̂d mbɨə nya’ə jɨgə bə̀ nɔə. Ɨ mbɨə nya’ə namə bə̀ namnə mbə bɔn. Ɨ mbɨə nya’ə ghɨ̀ əne wò pè əni ze nɨ Noà nya’a nyɨ əbaŋ ɨgyɨ̀ ze nɨ Ɲwìə̀ nya’a gha ɨ bɔ nɨ wɨ̀ tekɨ.

39Chəi bə̂d mbe nya’a kyerɨ ənû ze nɨ nya’a wò ghɨ̀, pè əni mbə̀ŋ ze nya’a nɔ, mɨnib kubrɨ ɨsɨ chè zə̀ mɨ̀mə̀d mɨjìm. À yɨ ɨchî nɨ ziə bɨrɨ ye’ we əni ə nyùmə̀ we nɨ Wan Wə̀d bɨrɨ wɨrɨ ye’e.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

40Əni ə nyùmə̀ we, mbaŋə̀ rìbe mi ye’ ə mbeŋ, Wan Wə̀d niŋ wi fìbì, saŋ wi fìbì.

41Məyi mibe biri ye’ə wə̀’ə̀ kywì, Wan Wə̀d niŋ wi fìbì, saŋ wi fìbì.

42Əne mbə̀ chub ikyè’e, imbə̀’ ighəm ni chəi mbə̀ kyeri əni ze ni ə Ə̀nùŋìsig biri wiri ye’e.

43Àyiə mbə̀ kyeri ni wə̀d nəb mi kə̀’ kyeri nyùmə̀ we ni iji ə wo ye’e izimi, nji wì biri chub ikyè’e i nəŋgi i nəb imbə̀’ ti iji we to’ i nəb ze.

44Əne mbə̀n bə̂, mbə̀ teki inyod, imbə̀’ ighəm ni Wan Wə̀d wiə ye’e əni ə nyùmə̀ we ni chəi mbə̀ə wòm əməd.

45“Wə̀d ə̀fà’ì we niə fà’ əni i fîŋ jìm bə̀ beri iwe, ni mbă’ ə̀fà’ì məd nuŋ ni wì nəŋgi bə̂d ə̀fà’ì mbe ni ye’ iŋga i nəb, bə̀ nà’ ighijig əmbi mìmə̀d əni ə nyùmə̀ ni ku’u ki wi ə?

46Ɲwìə̀ zi əbɔrəbɔd igun ə wə̀d ə̀fà’ì we ni əni mbă’ ə̀fà’ì məd bəndi, wì pè zə əməd əni wiə fà’ə̀.

47Mə ghà rəsì’ i nən ni mbă’ ə̀fà’ì we biri nuŋ əməd ni wì siə nəŋgi mbi ighijìm.

48Wə̀d ə̀fà’ì we ni chəi wiə fà’ əni i fîŋ jìm mi ghà iŋga i fîŋ ni, 'Mi mbă’ ə̀fà’ì fə tàn ni ye’e,’

49əne kɔ som bə̂d ə̀fà’ì cherə, bə̀ kɔ jigə bə̀ nɔə mbi itəd mino’.

50Mbă’ ə̀fà’ì məd biri ye’e igwi əni ni chəi wiə wòm əməd, bə̀ fɔri əni ə nyùmə̀ ni chəi wì kyeri.

51Wì biri pe zi ichə igwi məd, bə̀ niŋ əməd nùŋ əbɔ’ ibeki bə̂d, əsi ni bə̂d biri siə zə̀’ə̀ kud əsɔŋ.

Matiù 25

1“Əni ə nyùmə̀ we ni Kristo biri wiri ye’e, ənû ifɔ̀n rikaŋ biri ye’ ighabi ichî ni bɔn məyi wum ni nya’a niŋ mbə inam jwì wo bòm inom igən.

2Mbi mitân nya’a fundə. Mbi mitân nya’a beri iwe.

3Mbe ni nya’a fundə nya’a niŋ mbə inam, àyiə chəi mbi nya’a niŋ miwud ə̀nàm cherə.

4Mbe ni nya’a beri iwe nya’a niŋ mbə inam bə̀ yim miwud ə̀nàm cherə.

5Ichî ni inom igən we nya’a tan ni ye’e, mìmə̀d mbe mìjìm nya’a kɔ chiŋ ŋgweni əne feŋgi əŋgweni.

6“À niə si izimi ka, wə̀d mɔ’ɔ nya’a kyeŋ rìkă ghà ni, 'Inom igən we fə ye’e i, mbə̀ jwiə wò bòm əməd!’

7Əni bɔn məyi mbe nya’a zu ənû ze, mbi nya’a nə̀’ kɔ’ri tə ngywĭ ri inam.

8Mbe ni nya’a fundə nya’a ghà əmbi mbe ni nya’a beri iwe ni, 'Tì bu’ ibɔ, mbə̀ na’ miwud ə̀nàm mɔ’ɔ i na. Mba inam mbiə siə nimə.’

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

9Àyiə mbe ni nya’a beri iwe nya’a wìirì ni, 'Ighəm ka mbi biri ku’ i i na bə̀ ku’ i nən. Mbə̀ wo zon mbən ti əmbi ə bə̂d mbe niə fènə̀.’

10Əni mbi nya’a jwi i wo zon, inom igən we nya’a ye’e. Mbe ni nya’a fə teki ə inyod nya’a wò nyi ə nəb mbi məd i jig əchwî inami ze. Mbi nya’a nyi əne wùb ichû nəb.

11“Əni əmad ə nya’a zombi, bən məyi mbə̂ nya’a bə̀ ye’e pè kɔ gha ni, 'Masà! Masà! Fi’ nəb i na!’

12Wì nya’a wìirì ni, 'Mə ghà rəsì’ i nən ni chəi mə̀ kyeri əwən.’

13“Əne mbə̀ chub ikyè’e, imbə̀’ ighəm ni chəi mbə̀ kyeri əni ze kì ə nyùmə̀ we ni Wan Wəd biri wiri ye’e.

14“Əni ə nyùmə̀ we ni Kristo biri wiri ye’e, ənû ifòn rikaŋ biri ye’ ighabi ichî ni mbaŋə̀ mɔ’ɔ ni nya’a kəb wò i ighani nya’a tɔŋ mbi bə̂d əfà’ì, əne zì mbi ighi iŋga tikyeri-ibɔ mìməd.

15Wì nya’a nà’ ìbàm ikab gôl itân əmbi wi fìbì, nà’ ibe əmbi wi cherə, bə̀ nà’ əmɔ’ mbi wi cherə. Wì nya’a nà’ ìbàm ikab gôl mbe əmbi mìməd igwi ichî ni tì wəd mɔ’ mɔ’ rəbɔ’ mìməd fà’ mbi mbiwən. Əni wì nya’a nà’ əne, wì nya’a nò’ wò ighani.

16Wəd əfà’ì we ni nya’a niŋ ìbàm ikab gôl itân nya’a wò ghì iwin, jig njìm ìbàm cherə itân.

17Əne bə̂, we ni nya’a niŋ ìbàm ikab gôl ibe, nya’a bə̀ jig njìm ìbàm cherə ibe.

18Àyiə we ni nya’a niŋ əbàm ikab gôl əmɔ’ nya’a wò toŋ ibigi, nəm ikab mbă’ əfà’ì məd we iŋga.

19“Əni əgha ə nya’a saari, mbă’ əfà’ì mìməd we nya’a bəndì ri ighani, pè kɔ nwendi i ikab mbi mìməd.

20Wəd əfà’ì we ni nya’a niŋ ìbàm ikab gôl mbe itân, nya’a wò nyi mbi ìbàm cherə itân, pè ghà i bɔ ni, 'Masà, à nya’a nà’ ìbàm ikab gôl i num itân. Zə, mə fə jig njìm ìbàm cherə itân.’

21Mbă’ əfà’ì məd we nya’a ghà i bɔ ni, 'À fə ghì ichî chòm, kyiə wəd əfà’ì chòm niə fà’ əni i fîŋ jìm. Ichî ni à fà’ əni e fîŋ jìm mbi ighi ripiî, mə biri nuŋ əwe igwi ighi nənɔ’. Nyi ə nəb tì ghi igha’i!’

22“Wəd əfà’ì we ni nya’a niŋ ìbàm ikab gôl mbe ibe nya’a wò nyi ghà i bɔ ni, 'Masà, à nya’a nà’ ìbàm ikab gôl i num ibe. Zə, mə fə jig njìm ìbàm cherə ibe.’

23Mbă’ əfà’ì məd we nya’a ghà i bɔ ni, 'À fə ghì ichî chòm, kyiə wəd əfà’ì chòm niə fà’ əni i fîŋ jìm. Ichî ni à fà’ əni e fîŋ jìm mbi ighi ripiî, mə biri nuŋ əwe igwi ighi nənɔ’. Nyi ə nəb tì ghi igha’i!’

24“Wəd əfà’ì we ni nya’a niŋ əbàm ikab ə gôl ze əmɔ’ nya’a wò nyi ghà i bɔ ni, 'Masà! Mə kə’ kyeri ni e fîŋ ə kà, bə̀ kyeri ni à wiə kwə̀ŋ ighi ri əsi ze ni chəi à koni, bə̀ feti ri əsi ze ni chəi à jaŋ əghi əŋgu.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

25Mə nya’a bɔ ni mə biri nimni e ikab, əne mə nya’a wò nəm iŋga si. Zə, à yi e əbàm ikab ə gôl ze ə zô.’

26“Mbă’ əfà’ì məd we nya’a wìirì i bɔ ni, 'Àwò yiə wəd əfà’ì ribòŋ, bə ye’ igwed! Imbə’ à nya’a kàŋ kyeri e ni mə wiə kwəŋ ighi ri əsi ze ni chəi mə nya’a koni, bə feti ri əsi ze ni chəi mə nya’a jaŋ ighi əŋgu ə?

27Nji à kə’ wò nuŋ mi ikab iŋga nəb ni mbiə nùŋ ikab, imbə’ mə mi bəndì, mə niŋ ətu ikab bə niŋ njìm.

28Mbə niŋ əbàm ikab ə gôl ze ri bɔ nà’ əmbi wəd əfà’ì we ni beri ìbàm wum,

29imbə’ ighəm ni wəd jìm we ni beri ighi, mbi biri na’ mbi cherə i bɔ, wì si beri mbi nɔ’ chè. Àyiə we ni chəi wì beri ighi, ka àbei ikə we ni wì beri, mbi biri niŋ ri bɔ.

30À ye’ imbə’ wəd əfà’ì ndòn wô, mbə ma’ əməd iŋga əsi firi, ni ye’ əsi ni bəd biri siə zə’ə kud əsɔŋ.’

31“Əni Wan Wəd wiri ye’e ighabi ifòn mbi mbìaŋgirə mìjìm mbi məd, wì biri chub igun e ətən ifòn.

32Ibeŋ jìm biri wo naani ifĕ məd. Əne wì biri ghabri bəd iba ibe, ichî ni ənəŋgì-njìg ə ghàbrìə njìg rəbɔ’ ə gywi.

33Wì biri nuŋ njìg əni e əba əbɔ ə jigi, bə nùŋ gywi əni e əba əbɔ ə tweŋ.

34Əne ifòn we biri gha əmbi ə bəd mbe ni ye’ əba əbɔ ə jigi ni, 'Mbə ye’e, kyiə mbən mbe ni mi Mbă’ fə zi əbɔrəbɔd igwi nən. Mbə ye’e jig ənû ifòn ze ni mi Mbă’ nya’a fə teki nùŋ i nən ti əni wì nya’a teki isig,

35imbə’ ighəm ni njì ri tiə nya’ə zaŋ əmi, mbə nà’ əghijig i num, ədɔ’ ə ziə nya’ə ne əmi, mbə nà’ minib i num, mə yiə nya’ə wəd rìsɔ’ɔ̀, mbə niŋ əmi iŋga tə nəb,

36mə wiə nya’ə rìsɔ’ ikyeri, mbə zì ngywĭ igwi num, mə wiə nya’ə wɔ̀nə̀, mbə nèŋgì əmi, mə wiə nya’a ə nəb ndəŋ, mbə ye’e neŋ əmi.’

37“Bəd mbe niə ghì inû ni ku’ni biri wìirì i bɔ ni, 'Ɔ̀nùŋìsig, à ki əwù zi ni tì nya’a zə e əni njì ri nya’ə zaŋ əwe, tì nà’ əghijig i ne, kì əni ədɔ’ ə nya’ə ne əwe, tì nà’ minib i ne ə?

38À ki əwù zi ni tì nya’a zə e ni à nya’ə wəd rìsɔ’ɔ̀, tì niŋ əwe iŋga ta nəb, kì ni a nya’ə rìsɔ’ ikyeri, tì zì ngywĭ igwi ne ə?

39À ki əwù zi ni tì nya’a zə e əni à nya’ə wɔ̀nə̀, kì əni à nya’a ə nəb ndəŋ, tì ye’e neŋ əwe ə?’

40Ifòn we biri wìirì əmbi mìməd ni, 'Mə ghà rəsì’ i nən ni, ichî ni mbə nya’ə ghì inû mbô əni wi kwa mɔ’ɔ rəbɔ’ bɔŋgɔb mbô num, əne mbə nya’a ghi ye’ əni ə num.’

41“Wì biri gha əmbi ə mbe ni ye’ əba əbɔ ə tweŋ əməd ni, 'Mbən bəd ndòn, mbə nɔ’ ri iban num wò nyi iŋga iwid ri nìmə ni mi Mbă’ nya’a fə teki əmbi debìrə mbi mbìaŋgirə məd,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

42ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ əni njì rɨ nya’ə zaŋ əmɨ, chəi mbə̀ nya’a na’ əghɨjɨg ɨ num, əni ədɔ’ ə nya’ə ne əmɨ, chəi mbə̀ nya’a na’ mɨnib ɨ num.

43Əni mə nya’ə wə̀d rìsɔ̀’ɔ̀, chəi mbə̀ nya’a niŋ əmɨ ɨŋga tə nəb, əni mə nya’ə rìsɔ̀’ ɨkyerɨ, chəi mbə̀ nya’a na’ ngywɨ̌ ɨ num, əni mə nya’ə wɔ̀nə̀ bə̀ fɔrɨ əni mə nya’a nyɨ ə nəb ndəŋ, chəi mbə̀ nya’a ye’e nèŋ əmɨ.’

44“Mbɨ bɨrɨ bɨ wìirì ni, 'Ə̀nùŋìsɨg, à kɨ əwù zi nɨ tì nya’a zə e əni njì rɨ nya’ə zaŋ e, kì əni ədɔ’ ə nya’ə ne e, kì əni à nya’ə rìsɔ̀’ ɨkyerɨ, kì əni à nya’ə wɔ̀nə̀, kì əni à nya’a ə nəb ndəŋ, nɨ chəi tì nya’a weerɨ əwe ə?’

45Wì bɨrɨ wiirɨ əmbɨ mìmə̌d ni, 'Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni, ɨchî nɨ chəi mbə̀ nya’a ghɨ ɨnû mbô əni wɨ kwa mɔ’ɔ rəbɔ’ mbô, əne chəi mbə̀ nya’a bə̀ ghì əni ə num.’

46Əne mbɨ bɨrɨ wò nyɨ ɨŋga ɨchə rɨ nɔ mì, àyɨə bə̂d mbe nɨə ghì ɨnû nɨ ku’nɨ bɨrɨ jɨg ɨtènì rɨ mì.”

Matiù 26

1Əni Yeso nya’a fə maanɨ nɨ chwi ɨnû mbe, wɨ nya’a ghà əmbɨ mbi mə̀mə̀ə̀nì-ɨnù ni,

2“Mbə̀ fə kyerɨ ə ni à sɨ bù’ ɨni be mbɨ jɨg Əchwî ə Che-ɨgun, əne mbɨ bɨrɨ yim Wan Wə̀d nà’ ni mbɨ kombɨ əzed ə ba’nɨ.”

3À nya’a əni ə nyùmə we, bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɗwìə̀ mbɨ ə bə̂d kyeŋ mbe rɨŋga əbeŋ nya’a wò nàànì ɨŋga tɔ’ Kaifàs, nɨ nya’a ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɗwìə̀.

4Mbɨ nya’a wò nàànì əne ɨ taŋ ɨchî nɨ mbɨ bɨrɨ yim ə Yeso ənjìm ənjìm, zwiirɨ.

5Àyɨə mbɨ nya’a ghà mbənə mbənə ni, “Chəi tì bɨrɨ zwiirɨ əməd əni mbɨə jɨg Əchwî ə Che-ɨgun, njɨ bə̂d bɨrɨ bu əchəb.”

6Əni Yeso nya’a ə Betanì ɨŋga nəb Saimòn we nɨ nya’a kwe’ wɔ̀n əpabɨ,

7əyi mɔ’ɔ nya’a wò əsɨ məd mbɨ mɨwud ɨŋga chəŋ àlàbastà. Wɨ nya’a pè tuŋ mɨwud mbe ɨgun ətu əməd əni wɨ nya’ə jɨgə.

8Əni mə̀mə̀ə̀nì-ɨnù ɨməd nya’a zə ənû ze, mbɨ nya’a sə ɨtəm, biirɨ ni, “Əyi wô kɨə chə̀kɨ̀ mɨwud mbô ɨmbə̀’ ə yè ə?

9Njɨ wɨ kə̀’ fèn mɨwud mbô əni ɨkab nɔnɔ’, nà’ ɨkab we əmbɨ ə bə̂d ɨkwaŋ.”

10Yeso nya’a kyerɨ ɨnû mbe nɨ mbɨ nya’ə ghàə̀, əne wɨ nya’a ghà əmbɨ mìmə̌d ni, “Mbə̀ kɨə chə əyi wô ɨmbə̀’ ə yè ə? Wɨ fə ghì ənû ə chɔ̀m əni ə num.

11Bə̂d ɨkwaŋ mbɨ əka’ nən ɨghəm jìm, àyɨə chəi əmɨ mbɨ nən ɨghəm jìm.

12Əyi wô fə tuŋ mɨwud mbô ɨgwɨ num, ɨmbə̀’ tekɨ mɨ nyamnyod ni mə mɨ kwɨ, mbɨ sɨ tweŋɨ.

13Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni, ɨsɨ jìm mbe nɨ mbɨ bɨrɨ gha ɨkə̂n chɔ̀m wô ɨŋga ɨsɨg, mbɨ bɨrɨ ghà ənû ze nɨ əyi wô ghɨ̌, əne sɨə kɔndɨ əməd.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

14Wɨ mɔ’ɔ rəbɔ’ məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù Yeso mbe wum chɔ̀b rɨ̀be, nɨ ɨkum məd nya’ə Judàs Iskàrɨɔ̀t, nya’a wò əsɨ bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɔwɨ̀ə̀

15pè biirɨ ni, “Mbə kɨə wo na’ ye ɨ num əwù ze nɨ mə chwɨə Yeso ɨ nən ni mbə̀ yim əməd ə?” Mbɨ nya’a zu əne, taŋ ɨkab sɨrɨvà chu’ ɨwum tad nà’ ɨ bɔ.

16Ɨ kɔ rɨ ənɨ ə nyùmə̀ we, wɨ nya’a kɔ kə̀b əpan nɨ ghɨ ni mbɨ gywɨ ə Yeso.

17À nya’a ɨgwɨ əni rɨtu nɨ mbɨ nya’ə jɨgə ŋgə̀ŋ ze nɨ chəɨ mbɨ nya’a zɨ ɨfu’ we nɨə ghɨ̀ ni ŋgə̀ŋ kɔ’ ɨŋga, məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù Yeso nya’a wò əsɨ məd, pè biirɨ ɨ bɔ ni, “À kə̀b ni tɨ̀ wo tekɨ əsɨ ɨ ne ə yi nɨ à bɨrɨ jɨg Əchwî ə Che-ɨgun ə?”

18Wɨ̀ nya’a ghà əmbɨ mɨ̀məd ni, “Mbə̀ wo əsɨ mbaŋə̀ mɔ’ɔ ɨŋga əsɨ ze nɨ ye’ ɨmbɨ̀ ɨ nən pè ghà ɨ bɔ ni, 'Əchwɨə̀-ɨ̀nù ə ghà ni, Mɨ nyùmə̀ fə kù’ i. Mə bɨrɨ jɨg Əchwî ə Che-ɨgun mbɨ mbɨ məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù ɨŋga e nəb.'“

19Məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù mbe nya’a ghɨ̀ àmei ɨchî nɨ Yeso nya’a gha əmbɨ mɨ̀məd, əne tekɨ rɨjɨg Əchwî ə Che-ɨgun te.

20À nya’a sɨ ɨkwirɨ kwirɨ we, Yeso nya’a chubɨ ɨ jɨg mbɨ mbɨ məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù mbe wum chɔ̀b rɨ̀be.

21Əni mbɨ nya’ə jɨgə, wɨ nya’a ghà ni, “Mə ghà rəsɨ̀’ ɨ nən ni wə̀d mɔ’ɔ rəbɔ’ nən bɨrɨ fen əmɨ.”

22Məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù mbe nya’a kàŋ kə̀nə̀. Əne mbɨ nya’a kɔ biirɨ ɨ bɔ ɨ mɔ’ mɔ’ ni, “Ə̀nùŋɨ̀sɨg, à wa kɨə mə̌ ə?”

23Wɨ̀ nya’a wɨ̀ɨrɨ̀ ni, “We nɨ fə zɨ əbɔ ɨŋga əkaŋ ə mɔ’ mbɨ num bɨrɨ fen əmɨ.

24Wan Wə̀d bɨrɨ kwɨ ɨchî nɨ mbɨ nya’a fə ŋwa’nɨ ɨmbə̀’ əməd, àyɨə ŋgə’ bɨrɨ nyɨ ɨgun ə wə̀d we nɨ fen əməd. À kɨ ənɨ chəɨ mbɨ nya’a kɨrɨ gywɨ əməd, njɨ zɨə bɔ̀ŋ.”

25Judàs we nɨ nya’a fen əməd nya’a bə̀ biirɨ ni, “Əchwɨə̀-ɨ̀nù, à wa kɨə mə̌ ə?” Yeso nya’a ghà ɨ bɔ ni, “À fə ghà əne.”

26Əni Yeso mbɨ mbɨ məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù nya’a sɨə jɨgə, Yeso nya’a nɨŋ chɨŋ ŋgə̀ŋ, kɔŋgɨ ə Ɔwɨə̀ ɨgun, bə’rɨ, nà’ əmbɨ mbɨ məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù ghà ni, “Mbə̀ nɨŋ jɨg, əzô yɨ mɨ nyamnyod.”

27Wɨ̀ nya’a bə̀ nɨŋ to’ mɨno’, kɔŋgɨ ə Ɔwɨə̀, nà’ əmbɨ mɨ̀məd ghà ni, “Mbə̀ nɔ mbə̀n mɨjɨ̀m.

28Əzô yɨ mɨ ənəm nɨ Ɔwɨ̀ə̀ fə nɨŋ san fɨso fi mbɨ nən. Ənəm zô yɨ əze nɨ mbɨ chəmnɨ ɨmbə̀’ ɨtu bə̂d mɨ̀nɔnɔ’, ɨmbə̀’ Ɔwɨə̀ wa’ ɨnû rɨbɔ̀ŋ mɨ̀məd.

29Mə ghà ɨ nən ni chəɨ mə bɨrɨ wɨrɨ nɔ mɨno’ pè əni ze nɨ mə̀ bɨrɨ nɔ mbɨ nən əni ɨghəm fi ɨŋga ənû ɨfɔ̀n mɨ Mbə̌’.”

30Əni mbɨ nya’a fə kwerɨ ɨkyî, mbɨ nya’a jwɨ wò ɨkaŋ Ɨwum mɨOlɨ̀f.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

31Əni Yeso mbi mbi məmèènì-ìnù nya'a pè ikaŋ Iwum mìOlìf we, wì nya'a ghà əmbi mìməd ni, "Mbə biri norə əwən sàŋ əmi izimi wô. Ə zi iŋga Èŋwà'nì ə Ɲwiə ni, 'Mə biri zwiiri ənêŋgì-njìg, əne inôn njìg we biri jàŋə.'

32Àyiə əni Ɲwìə fə zwemni əmi, mə biri wo imbì i nən ə Galiliî."

33Pità nya'a ghà i bɔ ni, "Ka məmèènì-ìnù mbə mìjìm bè nòrə əwən sàŋ əwe, chəi mə biri nɔ ghi əne."

34Yeso nya'a ghà i bɔ ni, "Mə ghà rəsì' i ne ni, àmei izimi wô, bɔŋ inoŋgub siə tɔŋə, à biri fə ton əmi ighəm tad."

35Pità nya'a ghà i bɔ ni, "Ka à bè ye'i ni mbi biri zwiiri əwe bà zwiiri əmi, chəi mə biri nɔ ton əwe." Məmèènì-ìnù mbə mìjìm nya'a bà ghà àmei əne.

36Yeso mbi mbi məmèènì-ìnù nya'a nɔ' wò əsi ə mɔ'ɔ ze ni mbi nya'ə tɔŋ əni Gètsemanì. Əni mbi nya'a pè əŋgu, wì nya'a ghà əmbi mìməd ni, "Mbà chub əgha, mə tindi wò imbì kɔ̀ŋgì ə Ɲwiə."

37Əni wì nya'a ghà əne, wì nya'a niŋ ə Pità mbi ə bɔn Zebèdiî mbe mìbe mbi wò inôn. I wiə nya'ə kàŋə kənà, fîŋ bà kɔ təb əməd.

38Əne wì nya'a ghà əmbi mìməd ni, "Èkənì ə fə kàŋ swi iŋga mi fîŋ, kəb zwiiri əmi. Mbà chub əgha, mba minən chub ikyè'e."

39Əni wì nya'a ghà əne, wì nya'a yèndì wò imbì ripiî, pè kub ifĕ ə si, kɔ̀ŋgì ə Ɲwiə ghà ni, "Mi Mbă', ichî mi chwiə, à ghì ŋgə' zô chè ri igwi num. Àyiə ghi ye' ənû ze ni à kəbi, ka'i əze ni mə kəbi."

40Wì nya'a bəndì wò əsi məmèènì-ìnù mbe pè zə əni mbi nya'ə gwenə. Əne wì nya'a biiri əmbi Pità ni, "Chəi əni tì mbə chub ikyè'e mbi num əni awà fìbì ə?

41Mbà chub ikyè'e kɔ̀ŋgì ə Ɲwiə ni ti ənû ə mɔ'ɔ numbi i əwən. Fîŋ ziə kəb ni mbà ghi ənû ni ku'ni, àyiə nyamnyod ə bɔd."

42Əni Yeso nya'a ghà əne, wì nya'a yì wò kɔ̀ŋgì ə Ɲwiə əni ighəm ni pe ibe ghà ni, "Mi Mbă', à mi ye' ni chəi ichî cherə ni tì à ghì ni ŋgə' zô chè ri igwi num, nji ghi ichî ni à kəbi."

43Əni wì nya'a wiri bəndì, wì nya'a wò pè zə məmèènì-ìnù mbe əni mbiə gwenə. I mbiə nya'ə gwen imbə' ighəm ni ŋgweni nya'a fə kən chìŋ mìməd əku.

44Yeso nya'a bà yì sàŋ mìməd wò kɔ̀ŋgì ə Ɲwiə əni ighəm ni pe itad. I wiə nya'ə ghà àmei inû mbe ni wì kə' bè ghà.

45Wì nya'a bəndì wò əsi məmèènì-ìnù mbe pè ghà əmbi mìməd ni, "Mbà kiə kiri gwenə bà zwìirì əwən ə? Mbà zə ni nyùmə fə kù'i, əne mbi fə fèn Wan Wəd əmbi ə bâd niə ghì inû ribɔ̀ŋ.

46Mbà nɔ' tì kɔ wo a. Mbà zə, wəd we ni fen əmi fə si i əgha!"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

47Əni Yeso nya'ə kiri ghamə, Judàs, ni nya'a wi mɔ'ɔ rəbɔ' məmààni-ìnù mbe wum chòb rìbe nya'a ye'e. Ɨ wiə nya'ə yènà mbi inɔ̂n bə̂d ni nya'a yim ribi bà yim itum mbàŋ. À yiə bə̂d kyeŋ mbe ri ə mbàn Ɔwìà mbi ə bə̂d kyeŋ mbe riŋga əbeŋ nya'a tom mìməd.

48Wəd we ni nya'a fen ə Yeso nya'a fə nà' ənweeni əmbi mìməd ni, "Mbaŋà ze ni mə sɔɔri ndà' məd yi we ni mbiə kàbà. Mbà gywi əməd."

49Judàs nya'a wò əsi Yeso əwu əwən pè ghà i bɔ ni, "Əchwià-ìnù, mə chà'rì əwe!" Wì nya'a chà'rì əne, sɔɔri ndà' məd.

50Yeso nya'a wìirì i bɔ ni, "Mi sà'! Ghi ənû ze ni à ye'e ghì!" Əni Judàs nya'a ghì əne, bə̂d mbe nya'a wò chè ə Yeso əni ikă, yimi.

51Mbaŋà mɔ'ɔ rəbɔ' bə̂d mbe ni nya'a mbi Yeso nya'a chɔ' i ibi ri əba', ŋwì, wi chè kwa ətŏŋ ri ətu wəd əfà'ì ətu igwi ə bə̂d mbàn Ɔwìà.

52Yeso nya'a ghà əmbi wəd ibi we ni, "Sɔ e ibi əba'. Àyiə kyeri ni wəd we niə zòŋ əni ibi biri bi kwi ichû ibi.

53Chəi à kyeri ni mə we tì mə dì əmbi mi Mbă', wì ki chà minɔ̂n mbìaŋgirə ni che minɔ̂n wum chòb rìbe ni mbi ye'e wèèrì əmi ə?

54Àyiə mə mi ghì əne, nji iŋgam Ɔwiə we ni gha ni inû mbɔ̂ beri ghì, kiə wo jwi əni rəsì' ri ye ə?"

55Yeso nya'a ghà əmbi minɔ̂n bə̂d mbe ni, "Mbə si ye'e i gywi əmi mbi mibi fɔri mbi itum mbàŋ ighabi ni mə yi iji ə? Mə wiə nya'ə chub iŋga mbàn Ɔwìà ini jìm chwi inû, àyiə chəi mbà nya'a gywi əmi.

56Inû mbɔ̂ jìm fə ghì imbà' inû mbe ni bə̂d ìkàn Ɔwiə nya'a ŋwà'nì mbi jwi əni rəsì'." Əni wì nya'a ghà əne, məmààni-ìnù mbe mìjìm nya'a sàŋ əməd nòd əwən.

57Bə̂d mbe ni nya'a yim ə Yeso nya'a niŋ əməd wò əkwi Kaifàs, əsi ni məchwiə rìkə̂ mbi ə bə̂d kyeŋ mbe riŋga əbeŋ nya'a fə naani əŋgu. Kaifàs yiə nya'ə ətu igwi ə bə̂d mbàn Ɔwìà.

58Pità wiə nya'ə beeni əbɔ' məd tigharigha. Wì nya'a beeni əne wò pè ichû ikam ətu igwi ə bə̂d mbàn Ɔwìà we. Wì nya'a nyi iŋga ikam we wò chubi mbi mənə̂ŋgì mbàn Ɔwìà imbà' zə inwĭ.

59Bə̂d kyeŋ mbe ri ə mbàn Ɔwìà mbi məsa' əbeŋ mbe mìjìm nya'a kɔ kəb bə̂d ni biri gha mighab igwi ə Yeso imbà' i mbe tì mbi zwiiri əməd.

60Mbi nya'a kəb àyiə chəi mbi nya'a zə, ka à bè ye'i ni bə̂d mìnɔnɔ' nya'a jwì wò ghà mighab igwi məd ifĕ mìməd. À ni pe əni inwĭ, mbaŋà mɔ'ɔ ribe nya'a jwì wò imbì

61ghà ni, "Mbe wɔ̂ kà' ghà ni, 'Mə we tì mə sà' mbàn Ɔwìà wiri kod əni ini tad.'"

62Əni mbi nya'a ghà əne, ətu igwi ə bə̂d mbàn Ɔwìà nya'a nò' rətiə biiri ni, "Chəi à beri ənû ə mɔ'ɔ ni wìirì ə? À gha ni ye imbà' inû mbɔ̂ ni mbi zi igwi ne ə?"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

63Yeso nya'a kəm i rəziə. Əne ətu igwi ə bâd mbàn Ɲwiə̀ we nya'a ghà i bɔ ni, "Gha we rəsì' əni ikum Ɲwiə̀ we ni ye' ikă ni àwɔ̀ yiə Wə̀d we ni Ɲwiə̀ zɔ'ɔ, ni ye' Wan Ɲwiə̀."

64Yeso nya'a wìirì i bɔ ni, "À fə ghà əne. Àyiə mə ghà i nən ni, i kɔ rìnîn, mbə biri zə Wan Wə̀d ni chub əbà əbɔ ə jig ə Ɲwiə̀ we ni beri ika jìm, bə̀ zə əni wiə ye'e igwi ə pà'."

65Əni wi nya'a ghà əne, ətu igwi ə bâd mbàn Ɲwiə̀ we nya'a yim ti ngywĭ sèèrì ghà ni, "Wi fə zɔ̀m ə Ɲwiə̀! Ti kiə wiriə kə̀b mizərimbin imbə̀' ə yè ə? Mbə fə zu ichî ni wi zɔm ə Ɲwiə̀.

66Mbə sob ni yè ə?" Mbi nya'a wìirì ni, "Wi fə gù, əne ziə kù' ni mbi zwiiri əməd."

67Əni mbi nya'a ghà əne, mbi nya'a ched mad əni ifĕ məd bə̀ som əməd. Mbi mɔ'ɔ nya'a bə̀ nìbrì əməd,

68ghà ni, "Àwɔ̀ we ni Ɲwiə̀ zɔ'ɔ, kaŋ wə̀d we ni nib əwe!"

69Pità nya'a chub isig iŋga ikye ikam, əne wan əyi mɔ'ɔ ni nya'ə wə̀d ə̀fà'ì Kaifàs nya'a wò əsi məd pè ghà i bɔ ni, "Àwɔ̀ bâ wiə kə̀' mbi Yeso we ri ə Galiliî."

70Wi nya'a ton ənû ze ifĕ bâd mìjìm ghà ni, "Chəi mə̀ kyeri ənû ze ni àwɔ̀ ə ghàə̀."

71Əni wi nya'a ghà əne, wi nya'a jwi wò ichû ikam. Wan əyi ə̀fà'ì cherə nya'a zə əməd, əne ghà əmbi ə bâd mbe ni nya'a təmbi iban iban ni, "Mbaŋə̀ zô wiə kə̀' mbi Yeso we ri ə Nazàret."

72Pità nya'a bə̀ yì ton ənû ze, əne kàn ni, "Chəi mə̀ kyeri mbaŋə̀ ze ni àwɔ̀ ə ghàə̀!"

73Əni əmad ə nya'a yì zòmbi, mbaŋə̀ te ni nya'a təmbi iban iban nya'a wò ghà əmbi Pità ni, "À yi kaŋ rəsì' ni àwɔ̀ yi wi mɔ'ɔ rəbɔ' mìmə̀d, imbə̀' ighəm ni ichî ni àwɔ̀ ə ghàm ə chwi ni àwɔ̀ yi ri ə Galiliî."

74Əne Pità nya'a kɔ zɔm i inyod kàn ni, "Əni ikum Ɲwiə̀, chəi mə̀ kyeri mbaŋə̀ ze ni mbiə ghàə̀." Àmei əwu əwən, inoŋgub nya'a tɔŋ ə.

75Əne Pità nya'a kɔndi iŋgam we ni Yeso nya'a gha i bɔ ni, "Bɔŋ inoŋgub siə tɔŋə, à biri fə ton əmi ighəm tad." Əni wi nya'a kɔndi əne, wi nya'a jwi wò isig chweŋ misi kwà' riŋgə'.

Matiù 27

1À nya'a isɔsɔ, bâd kyeŋ mbe ri ə mbàn Ɲwiə̀ mbi ə bâd kyeŋ mbe riŋga əbeŋ nya'a yim ifeti əne taŋ ichî ni mbi biri zwiiri ə Yeso.

2Mbi nya'a taŋ əne, kod əməd, niŋ wò nà' əmbi Pailèt ni nya'ə gɔmnà.

3Əni Judàs we ni nya'a fen ə Yeso, nya'a zə ni mbi fə sob ni mbi zwiiri əməd, wi nya'a beŋ i fîŋ wiri wò wì ikab mìsirivà mbe iwum tad əmbi ə bâd kyeŋ mbe ri ə mbàn Ɲwiə̀ mbi ə bâd kyeŋ mbe riŋga əbeŋ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

4Wɨ nya'a nà' əne ghà ni, "Mə fə ghɨ ənû rɨbɔ̀ŋ ɨchî nɨ mə̀ fen wə̀d nɨ chəi wɨ gu ənû." Mbɨ nya'a wìirɨ̀ ni, "Əze ə berɨ ənû ə ye nɨ ghɨ mbɨ nà ə? À yɨ e ɨsa'i!"

5Judàs nya'a zu əne, mà' ɨkab we ɨŋga mbàn Ɲwìə̀, jwɨ wò swen ə.

6Bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɲwìə̀ nya'a gwe ɨkab we ghà ni, "Wɔ̂ yɨ ɨkab ənəm, əne chəi ta tɨkə chwiə ni tɨ̀ zɨ ɨkab wɔ̂ əbɔ' ɨkab we rɨ ə mbàn Ɲwìə̀."

7Mbɨ nya'a ghà əne, yim ɨfetɨ, nɨŋ ɨkab we wò zon si ze nɨ mbɨ nya'ə tɔŋ ənɨ Si əbɔm rɨkyɨŋ, nɨ mbɨ bɨrɨ sɨə tweŋə bə̂d rɨsɔ̀'ɔ̀ əŋgu.

8À yɨ əton nɨ ɨ pè rəchɔ̀ŋ, bə̂d mbɨə kɨrɨ tɔŋ əsɨ ə si ze ənɨ Si Ənəm.

9Əne ənû ze nɨ wə̀d ɨkə̀n Jèrèmià, nya'a ŋwa'nɨ, ə nya'a jwɨ ənɨ rəsɨ' ni, "Mbɨ nya'a nɨŋ ɨkab mɨsɨrɨvà ɨwum ɨtad, nɨ ye' ɨnun ɨkab we nɨ mɨIzre nya'a ben ni mbə bɨrɨ nà' ɨgwɨ ətu əməd,

10wò zon Si əbɔm rɨkyɨŋ əŋgu, ɨchî nɨ Ɲwìə̀ nya'a gha ɨ num."

11Yeso nya'a təm ɨfĕ gɔmnà, əne gɔmnà we nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Àwɔ̀ kɨ ɨfɔ̂n mɨJû ə?" Yeso nya'a wìirɨ̀ ni, "À fə ghà əne."

12Àyɨə ənɨ bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɲwìə̀ mbɨ ə bə̂d kyeŋ mbe rɨŋga əbeŋ nya'a zɨ ɨnû ɨgwɨ məd, chəi wɨ nya'a wiirɨ.

13Əne Pailèt nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Chəi à zu ɨnû mbɔ̂ jìm nɨ mbɨ zɨ ɨgwɨ ne ə?"

14Àyɨə chəi Yeso nya'a wiirɨ, ka àbei nɨ wiirɨ ənû ə mɔ'ɔ ə mɔ'. Əne ənû ze ə nya'a chè ə gɔmnà we.

15Ɨŋga ɨghəm ɨwu jìm, əne yɨ ɨgwɨ ɨni mbe nɨ mɨJû nya'ə jɨg Əchwî ə Che-ɨgun, gɔmnà wɨə nya'ə kɨə chɨə̀ wə̀d ndəŋ fìbɨ sàŋə̀, nɨ ye' we nɨ ɨnɔ̂n bə̂d dəbɨ.

16À nya'a ənɨ ə nyùmə̀ we, mbaŋə̀ mɔ'ɔ zɨə nya'ə nəb ndəŋ nɨ ɨnɔ̂n bə̂d we nya'a kyerɨ əməd ɨmbə̀' ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbe nɨ wɨ nya'ə ghɨə̀. Ɨkum məd yɨə nya'ə Barabas.

17Ənɨ ɨnɔ̂n bə̂d we nya'a fetɨ, Pailèt nya'a biirɨ əmbɨ mɨmə̌d ni, "Wə̀d we nɨ mbə̀ kəb ni mə chɨə sàŋ ɨ nən kɨ wi ə? À kɨə Barabas kɨ̀ Yeso we nɨ mbɨə tɔŋ ənɨ Wə̀d we nɨ Ɲwìə̀ zɔ' ə?"

18Wɨ nya'a biirɨ əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wɨ nya'a kyerɨ ni mɨJû nya'a yim ə Yeso ye'e nà' ɨ ni ɨmbə̀' ə̀dìì.

19Ənɨ wɨ nya'a chub ɨgun ətən ze nɨ wɨ nya'ə chub ɨgun sobə mɨsa'i, ɨwi məd nya'a chà ɨkə̂n ɨ bɔ ni: "Tɨrə̀ berɨ e ənû ə mɔ'ɔ nɨ ghɨ mbɨ ə mbaŋə̀ zɔ̂, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi wɨ gu ənû ə mɔ'ɔ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mə kàŋ zə ŋgə' əku ə njəm ɨzimɨ wɔ̂ ɨmbə̀' əməd."

20Bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɲwìə̀ mbɨ ə bə̂d kyeŋ mbe rɨŋga əbeŋ nya'a no bə̂d mbe ni mbɨ gha Pailèt chɨ ə Barabas sàŋɨ̀, əne zwiirɨ ə Yeso.

21Pailèt nya'a yì biirɨ əmbɨ mɨmə̌d ni, "Tɨ əbɔ' mbaŋə̀ tɔ̂ rɨbe, we nɨ mbə̀ kəb ni mə chɨ ə sàŋ ɨ nən kɨ wi ə?" Mbɨ nya'a wìirɨ̀ ni, "Chɨ ə Barabas."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

22Pailèt nya'a biiri əmbi mìməd ni, "Mə si ghì ənû ə ye mbi Yeso we ni mbiə tɔŋ əni Wəd we ni Ɗwiə zɔ' ə?" Mìməd mijìm nya'a wìirì ni, "Kombi əməd əzed ə ba'ni."

23Pailèt nya'a biiri ni, "Wì ə gu ənû ə ye ə?" Mbi nya'a màànì yì kyeŋ rìkă ghà ni, "Kombi əməd əzed ə ba'ni!"

24Əni Pailèt nya'a zə ni chəi ənû ə mɔ'ɔ ni tì rə nya'a wiri ghì, àmei ni tə mi wò imbì, əchɔb ə biri gù, wì nya'a niŋ minib sò mbi ibɔ ifě inɔ̂n bə̂d we ghà ni, "Chəi mə beri əbɔ əni ivi mbaŋə̀ zɔ̂! Isa'i yi wən!"

25Bə̂d mbe mìjìm nya'a wìirì ni, "Ndɔ̀n imbə̀' ichî ni mbi zwiiri əməd nyi igwi na bə̀ nyi igwi mba bɔn!"

26Əne Pailèt nya'a chì ə Barabas sàŋ əmbi mìməd. Əni wì nya'a fə gha mbi te ə Yeso əni ə ŋgwad, wì nya'a nà' əməd ni mbi wò kòmbì əzed ə ba'ni.

27Mìsɔgyì Pailèt, ni nya'ə gɔmnà, nya'a niŋ ə Yeso mbi wò iŋga tɔ' gɔmnà. Mbi nya'a pè feti mìsɔgyì mìjìm, mbi kad əməd.

28Mbi nya'a chì ngywǐ ri məd, əne niŋ ngywǐ ifɔ̀n zì igwi məd.

29Mbi nya'a ghì əne, niŋ ìjə̀ŋì kad ighabi idəm ifɔ̀n zì ətu i bɔ. Mbi nya'a bə̀ zì fized iŋga əbɔ ə jig əməd, əne chìndì itu inywi ifě i bɔ kɔ ba'ri əməd ghàà ni, "Mbèè! Ɗgə̀ə̀! Tì chà'rì əwe, kyi ifɔ̀n mìJû!"

30Mbi nya'a ched mad əni məd bə̀ niŋ fized fe ri bɔ bu' ətu əməd əŋgu.

31Əni mbi nya'a fə ba'ri əməd màànì, mbi nya'a chì ngywǐ ifɔ̀n ze, wiri zì ngywǐ ri məd ibòm i bɔ. Mbi nya'a ghì əne, niŋ əməd i wò kombi əzed ə ba'ni.

32Əni Yeso mbi mìsɔgyì mbe nya'ə jwì riŋga Jèrusalèm yènə̀ wòə̀, mbi nya'a pè inə̂njì bòmnì mbaŋə̀ mɔ'ɔ ni nya'a ri ə Sìrin ni ikum məd nya'ə Saimòn. Mìsɔgyì mbe nya'a nyèŋ əməd ni wì niŋ əzed ə ba'ni ze ri əmbi Yeso bè'è.

33Mbi nya'a yèn wò pè əsi ze ni mbi nya'ə tɔŋ əni Golgotà. (Golgotà yi ni "Timbin Iwɔ'-ətu").

34Əni mbi nya'a pè əŋgu, mbi nya'a nà' mino' ni mbi nya'a nyami mbi ə̀nywì-ə̀nywî ni wì nɔ. Àyiə əni wì nya'a zwe'ri, wì nya'a ton i ni nɔ.

35Əni mbi nya'a fə kòmbì əməd əzed ə ba'ni, mbi nya'a sɔ̀ŋ mbaŋ ghàpì ngywǐ ri məd əka' mìməd.

36Əni mbi nya'a ghì əne, mbi nya'a chub ə si əsi ze imbə̀' nəŋgi əməd.

37Mbi nya'a ŋwà'nì isa'i we ni mbi nya'a zi igwi məd kòmbì əzed ə ba'ni ze igwi ətu əməd. Mbi nya'a ŋwà'nì ni: "Wɔ̂ yiə Yeso, ifɔ̀n mìJû."

38Mbi nya'a bə̀ kòmbì mìji mìbe mbi Yeso, wi fìbì əbà əbɔ ə jigi, wi fìbì əbà əbɔ ə tweŋ.

39Bə̂d mbe ni nya'ə chè iban əsi ze mbiə nya'ə ba'ri əməd bə̀ mə̀'ə̀ mbə itu

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

40ghàà ni, “Àwɔ̀ we nɨ bɨrɨ sa’ mbàn Ɲwìà wɨrɨ nɨŋ ɨni tad kod, kaŋ jwɨ̀ e rəŋgə’! Àwɔ̀ mɨ kàŋ ye’ Wan Ɲwìà, swi’ e tɨ əzed ə ba’nɨ ze.”

41À yɨə bə̀ əndəŋ əndəŋ nɨ bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɲwìà mbɨ məchwiə̀ rɨ̀kə̌ fɔrɨ bə̂d kyeŋ mbe rɨŋga əbeŋ nya’a bə̀ ba’rɨ əməd ghàà ni,

42“Ɨ wɨə nya’ə chɨ̀ə bə̂d cherə rəŋgə’, àyɨə chəɨ ənɨ tɨ̀ məd ziə jwɨ̀ rəŋgə’! Məd yɨ ɨfɔ̂n mɨIzre! Wɨ̀ swi’ rɨ əzed ə ba’nɨ ze, əne tɨ̀ bɨrɨ ben ni məd yɨ ɨfɔ̂n!

43Wɨ̀ nya’a nuŋ i fɨ̀ŋ ɨgun ə Ɲwiə̀, əne Ɲwìə̀ sɨ chɨ əməd rəŋgə’ tɨ̀nɨ̂n əwù ze nɨ wɨ̀ kəb əməd, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨ wɨə nya’ə ghà ni, 'Mə̌ yɨə Wan Ɲwìà.'“

44Mɨjɨ mbe nɨ mbɨ nya’a bə̀ kòmbɨ̀ mbɨ məd mbɨə nya’ə bə̀ zɔ̀m əməd àmei əndəŋ əndəŋ.

45Ɨ kɔ rɨ ənɨ mɨ̀nyùmə̀ wum chɔ̀b rɨ̀be əziə, ɨsɨ nya’a fin əbeŋ ə jìm. Mbɨ nya’a fin əne wò pè ənɨ mɨ̀nyùmə̀ tad.

46À nya’a ɨghabɨ mɨ̀nyùmə̀ tad, Yeso nya’a kyeŋ rɨ̀kə̌ ghà ni, “Èli Èli!, lama sabaktanì?” əne yɨ ni, “Mɨ Ɲwìà, mɨ Ɲwìà, à wa’ əmɨ ɨmbə̀’ ə yè ə?”

47Bə̂d mɔ’ɔ rəbɔ’ mbe nɨ nya’a təmbɨ ɨban ɨban nya’a zu əne ghà ni, “Mbaŋə̀ zɔ̂ ziə tɔŋə Èlaijà ni wɨ̀ ye’e wèèrɨ̀ əwi.”

48Àmei əwu əwən, wɨ mɔ’ɔ rəbɔ’ mɨmə̌d nya’a nòrə̀ wò nɨŋ jû’, chùb ɨŋga twàŋ tɨ mɨno’, fàm ətu fɨzed, wò nà’ ɨ bɔ ni wɨ̀ sɔɔrɨ.

49Àyɨə mbɨ cherə nya’a ghà ni, “Be wòm tɨ̀ zə ni Èlaijà wa bɨrɨ ye’e ɨ chɨ̀ əməd rəŋgə’ ə.”

50Yeso nya’a yì kyeŋ rɨkə̌, sɨ mèndɨ̀.

51Àmei əwu əwən, ngywɨ̌ ze nɨ mbɨ nya’a tam ɨŋga mbàn Ɲwìà nya’a san ɨba be kɔ rɨ ətu wò pè əton. Si nya’a wùd, tɨkôb bə̀ nùmə̀.

52Mɨsî nya’a fi’ə̀, əne Ɲwiə̀ nya’a zwemnɨ bə̂d məd mbe nɨ nya’a fə kwɨ.

53Ənɨ Yeso nya’a zwemə, mbɨ nya’a jwɨ rɨŋga mɨ̀sì mbe wò nyɨ ɨŋga əsɨ ə zeŋɨ (əne yɨə Jèrusalèm). Bə̂d mɨ̀nɔnɔ’ nya’a zə mɨmə̌d əŋgu.

54Ənɨ ətu ɨgwɨ mɨ̀sɔgyɨ̀ mbɨ mɨ̀sɔgyɨ̀ mbe nɨ nya’ə nə̀ŋgɨ ə Yeso, nya’a zə ɨchî nɨ si nya’a wùrɨ bə̀ zə ɨnû jìm mbe nɨ nya’a ghɨ̌, mbɨ nya’a bɔ kwà’ rɨŋgə’, əne ghà ni, “À yɨ rəsì’ ni mbaŋə̀ zɔ̂ yɨ kə̀’ ə Wan Ɲwìà!”

55Məyi mɨ̀nɔnɔ’ mbɨə nya’a əŋgu. Mbɨ nya’a təm rɨ ə sà əgha ɨ nèŋ. Ɨ mbɨə nya’ə beenɨ əbɔ’ ə Yeso nɔ̀’ tɨ rɨ ə Galiliî yènə̀ wèèrɨ̀ əməd.

56Mbɨ mɔ’ɔ rɨbɔ’ mɨmə̌d yɨə nya’ə Mèri Màgdàlen, Mèri ɨŋgɔb Jems mbɨ Jòsêf, mbɨ ɨŋgɔb bɔn Zebèdiî.

57À nya’a ɨkwirɨ kwirɨ, wə̀d mbɔ̂n mɔ’ɔ rɨ ə Àrɨmateà nya’a ye’e. Ɨkum məd yɨə nya’ə Jòsêf. Wɨ̀ yɨə nya’ə bə̀ wɨ mɔ’ɔ rəbɔ’ məmə̀ə̀nɨ-ɨnù Yeso.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

58Wɨ nya'a ye'e əne wò əsɨ Pailèt, pè ghà ɨ bɔ ni wɨ na' əvɨ ə Yeso ɨ ni. Pailèt nya'a ghà ni mbɨ na' əvɨ ze ɨ bɔ.

59Jòsêf nya'a niŋ əvɨ ze, nib ɨŋga ngywɨ̌ rɨ̀fɨ ni nya'a zɨ fi,

60wò boŋ ɨŋga ɨ̀sì məd ni nya'a wɨ fi, ni wɨ nya'a chəb ɨŋga ɨwɔ̌. Wɨ nya'a boŋ əne, biŋ ɨti kyeŋ kubrɨ ɨchû ɨ̀sì we əŋgu, nɔ̀' wò i.

61Mèri Màgdàlen mbɨ Mèri cherə wə mbɨə nya'ə əŋgu. Mbɨ nya'a chub ə si sɨə nèŋ ɨsi we.

62À nya'a əni ze nɨ beenɨ, nɨ nya'a əni nɨ mɨJû nya'ə tekɨ ɨnyod ɨmbə̀' jɨg əni əkwɨ, bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɗwɨ̀ə mbɨ mɨFarisiî nya'a fetɨ wò əsɨ Pailèt,

63pè ghà ɨ bɔ ni, "Masà, tɨ̀ fə wɨrɨ kɔndɨ ənû ze nɨ wə̀d mɨghab we nya'a ghă ənɨ wɨ nya'a kɨrɨ i ɨkă. Wɨ nya'a ghà ni, 'Ɨni mɨ chè ɨtad, mə bɨrɨ wɨrɨ zwemə.'

64Əne sob ni mbɨ jeŋgɨ nəŋgɨ ɨsi we wò pè ənɨ ɨni mbe tad. À mɨ ton ghɨ e əne, njɨ məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ɨməd bɨrɨ wo jɨ əvɨ əməd, sɨ ghà əmbɨ ə bə̂d ni, 'Wɨ fə zwemə.' Mɨghab mbô nɨ sɨ nwɨ̀ə bɨrɨ bə chè mɨghab rɨtu."

65Pailèt nya'a ghà əmbɨ mɨmə̌d ni, "Mbə̀ niŋ mɨ̀sɔgyɨ̀ mbɨ wò nəŋgɨ ɨsi we ɨchî nɨ mbə̀ kəbɨ."

66Əne mbɨ nya'a wò zɨ̀ ənweenɨ ɨgwɨ ɨti we nɨ mbɨ nya'a kubrɨ ɨchû ɨ̀sì we əŋgu, bə̀ nùŋ mɨ̀sɔgyɨ̀ ni mbɨ nəŋgɨ ɨsi we.

Matiù 28

1Ənɨ əni əkwɨ mɨJû ə nya'a ye'e chè, ənɨ ɨtu' nya'ə chɨg əni ə Sɔndè, Mèri Màgdàlen mbɨ Mèri cherə wə nya'a wo ɨ neŋ ɨ̀sì we.

2Mbɨ nɨ zə, si nya'a sà' wùd kwà' rɨkă. Zɨ nya'a wùd ɨmbə̀' ɨghəm nɨ aŋgɨrə̀ Ə̀nùŋɨ̀sɨg nya'a swɨ' rɨkaŋ pè biŋ ɨti we rɨ ɨchû ɨ̀sì we, chub ɨgun.

3Ɨnyod məd wɨə nya'ə te ɨchî nɨ ɨbi mbə̀ŋ ə ŋwàŋə̀. Ngywɨ̌ rɨ məd tɨə nya'ə bə̀ fuə rɨ saaŋ.

4Mɨ̀sɔgyɨ̀ mbe nɨ nya'ə nəŋgɨ ɨsi we nya'a zə əməd, bɔ kwà' rɨŋgə', əne bindɨ. Mbɨ nya'a sɨ ye' ɨghabɨ ɨvɨ bə̂d.

5Àyɨə aŋgɨrə̀ we nya'a ghà əmbɨ məyi mbe ni, "Tɨ mbə̀ bɔ ə. Mə kyerɨ ni mbə mbɨə kə̀b ə Yeso we nɨ mbɨ nya'a kombɨ əzed ə ba'nɨ.

6Chəi məd əgha. Wɨ fə zwemə àmei ɨchî nɨ wɨ nya'a gha ɨ nən. Mbə̀ ye'e zə əsɨ ze nɨ mbɨ kə' boŋ əməd əŋgu.

7Əne mbə̀ zambɨ wò ghà əmbɨ məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ɨməd ni: 'Wɨ fə zwemə, əne ɨ wɨə wò ɨmbì ɨ nən ə Galiliî. Mbə bɨrɨ zə əməd əŋgu.' Tɨ mbə̀ neb ə ənû zô nɨ mə̀ gha ɨ nən."

8Məyi mbe nya'a kɨ zàmbɨ̀ nɔ̀' rɨ ɨ̀chù ɨ̀sì we. Ɨ mbɨə nya'ə yènə̀ bɔə, àyɨə ɨgha'i nya'a swɨ ɨŋga fîŋ tɨ mɨmə̌d. Mbɨ nya'a nòrə̀ ɨmbə̀' ɨ wò ghà ənû ze əmbɨ məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ɨməd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

9Əni mbi nya'ə nòrə̀ wò əne, mbi ni zə Yeso nya'a sà' kumni mìməd, ghà ni, "Mə chà'rì əwən!" Əni wì nya'a ghà əne, mbi nya'a wò əsi məd, pè yim iwu iməd bə̀ wumni əməd.

10Yeso nya'a ghà əmbi mìməd ni, "Ti mbə̀ bɔ ə. Mbə̀ wo ghà əmbi mbi bɔŋgɔb ni mbi wo ə Galiliî. Mbi biri zə əmi əŋgu."

11Əni məyi mbe nya'ə wòə̀, mìsɔgyì mɔ'ɔ nya'a wò iŋga əsi ze, pè ghà inû jìm mbe ni nya'a ghǐ əmbi ə bə̂d kyeŋ mbe ri ə mbàn Ɔwìə̀.

12Əni bə̂d kyeŋ mbe ri ə mbàn Ɔwìə̀ mbi ə bə̂d kyeŋ mbe riŋga əbeŋ nya'a feti, mbi nya'a taŋ ənû ni mbi biri ghì. Mbi nya'a taŋ əne, nà' ikab nɔnɔ' əmbi mìsɔgyì mbe,

13ghà ni, "Mbə ghà əmbi ə bə̂d ni, 'Mə�ə̀ənì-ìnù iməd kə̀' ye'e ji əvi əməd izimi əni tiə kə̀'ə̀ gwenə.'

14Ka gɔmnà bè zu i, ti biri kyeri ənû ni gha i bɔ, əne chì əwən rəŋgə'."

15Mìsɔgyì mbe nya'a niŋ ikab we wò ghì àmei ichî ni mbi nya'a ghà əmbi mìməd. Əzô yi ənû ze ni jaŋ əka' mìJû ye'e pè rə̀chɔ̀ŋ.

16Mə�ə̀ənì-ìnù Yeso mbe wum chɔ̀b mɔ' nya'a wò ə Galiliî ikaŋ iwum we ni Yeso nya'a fə mə̌ əmbi mìməd.

17Əni mbi nya'a zə əməd, mbi nya'a wumni əməd, àyiə mbi mɔ'ɔ nya'a bìd ni à kiə kàŋ ə Yeso ə.

18Yeso nya'a wò əsi mìməd pè ghà ni, "Ɔwìə̀ fə nà' ika jìm i num ni mə tumbi ikaŋ fɔri si.

19Əne mbə̀ wo əmbi ə bə̂d mìjìm iŋga ibeŋ jìm, ghì ni mbi ye' mbi məməə̀ənì-ìnù. Mbə̀ nà' minib əmbi mìməd əni ikum Mbə̌', əni wi Wan bə̀ fɔri əni wi Əzwî ə Zeŋi.

20Mbə̀ chwi əmbi mìməd ni mbi nuŋ rikə riji̇ìm te ni mə fə na' i nən. Mbə̀ kyeri ni mə wi mbi nən ighəm jìm wò pè əni isig biri nwìə̀."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Mak

Mak 1

1Ɨkɔ rɨ əni ɨkân chɔ̀m ɨmbə̀’ ə Yeso Kristo we nɨ ye’ Wan Ɲwìə̀.

2Wə̀d ɨ̀kàn Ɲwìə̀ Aizayà nya’a ŋwà’nɨ̀ ni, “Zə, mə wɨə chà mɨ wə̀d tom ɨmbì ɨ ne. Məd bɨrɨ tekɨ ɨnânjɨ̀ ɨ ne.

3Məd yɨ we nɨə kyeŋ ɨŋga ɨbad rɨkwà’i ghàə̀ ni, 'Mbə̀ tekɨ ɨnânjɨ̀ əmbɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg. Mbə̀ tekɨ mɨnânjɨ̀ məd mbɨ təm!'“

4Jɔ̀n we nɨ nya’ə nà’ mɨnib nya’a wò ɨŋga ɨbad rɨkwà’i pè kɔ nà’ mɨnib bə̀ kɔ gha ɨŋgam Ɲwiə̀ ghàə̀ ni bə̂d beŋ tə fîŋ nɨŋ mɨnib ɨmbə̀’ Ɲwìə̀ wa’ ɨnû rɨbɔ̀ŋ mɨ̀mə̌d.

5Bə̂d mbe rɨŋga əbà əbeŋ ze rɨ ə Jùdeyà mbɨə bə̂d mɨ̀jìm mbe rɨ ə Jèrusalèm nya’a jwɨ̀ wò kumnɨ əməd, ben mbə ɨnû rɨbɔ̀ŋ, əne wɨ̀ nya’a nà’ mɨnib əmbɨ mɨ̀mə̌d ɨŋga ɨgyî Jodàn.

6Jɔ̌n wɨə nya’ə zɨ̀ə̀ ngywɨ̌ nɨ mbɨ nya’a tekɨ əni ə nyôŋ rɨ kàmel. Ɨ wɨə nya’ə bə̀ kod ɨ̀kɔ̀bɨ̀ gôb əni ɨ ɨkyerɨ. Ɨ wɨə nya’ə kurə ŋgwèmɨ bə̀ nerə jǔ nɨ mbɨ kə’ rɨŋga bǔ’.

7Ɨ wɨə nya’ə ghàə̀ ni, “Wə̀d we nɨə ye’e əni mɨ njìm ə dabə chè əmɨ. Mɨ rɨka kù’ əmɨ nɨ tɨ̀ mə gundɨ ə si zà mɨni’ ɨtabɨ məd.

8Mə wɨə nà’ mɨnib ɨ nən, àyɨə məd bɨrɨ cha Əzwî ə Zeŋɨ ɨgwɨ nən.”

9À nya’a əni ə nyùmə̀ we, Yeso nya’a nɔ̀’ rɨ ə Nazàret ə Galiliî wò əsɨ Jɔ̌n, əne Jɔ̌n nya’a nà’ mɨnib ɨ bɔ ɨŋga ɨgyî Jodàn.

10Əni Yeso nya’ə jwɨ̀ rɨŋga ɨgyɨ̀ we, wɨ̀ nya’a zə ɨkaŋ əfì’ə, bə̀ zə Əzwî ə Ɲwìə̀ nɨ nya’ə swi’ə ye’e ɨgwɨ məd ɨghabɨ tə̀bə̀ŋə.

11Gî mɔ’ɔ nya’a ghàm rɨkaŋ ghà ni, “Àwɔ̀ yɨ mɨ Wan nɨ mə̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’. Mɨ fîŋ ə bɔ̀ŋ əku ɨmbə̀’ əwe.”

12Àmei əwu əwən, Əzwî ə Ɲwìə̀ ə nya’a nɨŋ əməd mbɨ wò ɨŋga ɨbad rɨkwà’i.

13Wɨ̀ nya’a chub ɨŋga ɨbad rɨkwà’i we ɨni ɨwum kwè. Satàn wɨə nya’ə numbɨ əməd əni ə nyùmə̀ we. Ɨ wɨə nya’ə mbɨ ə nyam rɨ tɔtɔ te rɨŋga ɨbad rɨkwà’i. Mbɨàŋgɨrə̀ mbɨə nya’ə nà’ ɨghɨ mbe nɨ wɨ̀ kə̀bɨ.

14Əni mbɨ nya’a yim ə Jɔ̌n wò zɨ̀ ə ndəŋ, Yeso nya’a wò ə Galiliî pè kɔ gha ɨkân chɔ̀m ɨmbə̀’ ənû ɨfɔ̀n ə Ɲwìə̀.

15Ɨ wɨə nya’ə ghàə̀ ni, “Nyùmə̀ fə kù’i. Ənû ɨfɔ̀n ə Ɲwìə̀ ə fə tiinɨ. Mbə̀ beŋ tə fîŋ, ben ɨkân chɔ̀m wô.”

16Əni Yeso nya’ə che ɨban ə sà ze rɨ ə Galiliî, wɨ̀ nya’a zə mbaŋə̀ rɨbe nɨ nya’ə mə̀gywɨ̀-əgwi. Ɨ mbɨə nya’ə mà’ə̀ kɨ̀ ɨŋga ə sà ze. Mbɨ yɨə nya’ə Saimòn mbɨ Andrù nɨ nya’ə aŋgɔb məd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

17Yeso nya'a zə əne ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbə̀ ye'e əbɔ' num. Mə bɨrɨ ghɨ mbə̀ sɨə ghɨə̀ ni bə̂d beenɨ əbɔ' num."

18Àmei əwu əwən, mbɨ nya'a nɔ̀' sàŋ tə kɨ̀ beenɨ əbɔ' məd.

19Wɨ̀ nya'a tindɨ wò ɨmbì rɨpiî, zə ə Jems mbɨ Jɔ̌n nɨ nya'ə bɔn Zebèdiî. Ɨ mbɨə nya'a ɨŋga əbaŋ ɨgyɨ̀ baŋgɨə tə kɨ̀.

20Ənɨ wɨ̀ nya'a zə mɨməd əne, wɨ̀ nya'a tɔŋə. Mbɨ nya'a nɔ̀' sàŋ ə mbă' nɨ nya'ə Zebèdiî ɨŋga əbaŋ ɨgyɨ̀ ze mbɨ ə bə̂d mbe nɨ wɨ̀ nya'a nɨŋ ənɨ əfà'ì. Mbɨ nya'a sàŋ əne beenɨ əbɔ' məd.

21Yeso mbɨ mbi mə�ànɨ-ɨnù mbɨə nya'ə wò nyɨ ə Kàpenàhom. À nya'a əni əkwɨ mɨJû ze nɨ nya'a beenɨ, wɨ̀ nya'a wo nyɨ kɔ chwi ɨnû ɨŋga nəb ə̀kàtɨ̀ ze nɨ nya'a əsɨ ze.

22Bə̂d mbe nɨ nya'a zu ɨnû mbe nya'a yiirɨ ɨchî nɨ wɨ̀ nya'ə chwi ɨnû, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨ wɨə nya'ə chwi ɨnû əmbɨ mɨməd ɨghabɨ ə wəd nɨ berɨ ɨka nɨ ghɨ əne, ka'i ɨghabɨ ɨchî nɨ məchwiə̀ rɨkə̌ nya'ə chwiə.

23Àmei ənɨ ə nyùmə̀ we, mbaŋə̀ mɔ'ɔ nɨ əzwî rɨbɔ̀ŋ ə nya'a ɨŋga məd nya'a ye'e ɨŋga nəb ə̀kàtɨ̀ ze.

24Wɨ̀ nya'a kɔ kyeŋ rɨkă ghàə̀ ni, "Yeso rɨ ə Nazàret! À berɨ ənû ə ye nɨ ghɨ̀ mbɨ nà ə? À wa ye'e ɨmbə̀' nimnɨ əwa ə? Mə kyerɨ wəd we nɨ à ye' wɨwən. Àwɔ̀ yɨə Wəd Zeŋɨ we nɨ Ɗwɨə̀ tomɨ."

25Yeso nya'a ghàm əbɔ' əzwî rɨbɔ̀ŋ ze ghà ni, "Kəm rəziə, jwɨ̀ rɨŋga məd!"

26Əzwî rɨbɔ̀ŋ ze ə nya'a kyeŋ rɨkă, chì' mbaŋə̀ ze, jwɨ̀ rɨŋga məd.

27Bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya'a əŋgu nya'a yiirɨ, əne mbɨ nya'a sɨə biirɨə mbənə mbənə ni, "Əzô ə kɨə ye ə? À kɨ ɨkwɨ ɨchî fi nɨ chwi ɨnû ə? Mbaŋə̀ zô ə berɨ ɨka nɨ gham nɨ ka àbei əbɔ' ɨzwî rɨbɔ̀ŋ mbɨə zuunɨ əməd."

28Àmei əwu əwən, mɨkâ məd nya'a kɔ jaŋ ɨŋga ɨsɨ jìm mbe nɨ nya'a kad ə Galiliî.

29Ənɨ Yeso mbɨ mbi mə�ànɨ-ɨnù nya'a jwɨ rɨŋga nəb ə̀kàtɨ̀ ze, mbɨ nya'a wò nyɨ ɨŋga nəb ze nɨ Saimòn mbɨ Andrù nya'ə chub ɨŋga. Jems mbɨ Jɔ̌n nya'a bə̀ wò mbɨ mɨməd.

30Nyô Saimòn wɨə nya'a ɨgun əba' mbɨ ɨfə. Ənɨ Yeso nya'a nyɨ ɨŋga nəb ze, mbɨ nya'a ghà ɨ bɔ ni ɨ wɨə wɔ̀nə̀.

31Yeso nya'a wò ɨban məd, pè yim əbɔ əməd nɔ̀, wɨ nɔ̀' chubɨ. Ɨfə we nya'a saŋ əməd, wɨ̀ nɔ̀' nà' ɨghɨjɨg əmbɨ mɨməd.

32À nya'a ɨkwirɨ kwirɨ we, ənɨ ə nyùmə̀ nya'ə sɨə wo nyɨ ɨkòb, mbɨ nya'a nɨŋ bə̂d əwən mɨjìm bə̀ nɨŋ mbe nɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ nya'a ɨŋga mɨməd, wò əsɨ Yeso.

33Bə̂d mɨjìm rɨŋga əsɨ ze nya'a wò fetɨ ɨfě nəb ze.

34Yeso nya'a vɨ bə̂d mɨnɔnɔ' nɨ nya'a wɔ̀nə̀ tɨkwɨrɨ ɨwən nɔnɔ'. Wɨ nya'a bə̀ chɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ nɔnɔ' rɨŋga bə̂d. Chəi wɨ̀ nya'a ben ni ɨzwî rɨbɔ̀ŋ mbe ghàmə̀, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ nya'a kyerɨ wəd we nɨ wɨ̀ ye' wɨwən.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

35À nya’a ɨsɔsɔ əni chəi ɨtu’ nya’a kiri jeŋgi chig, Yeso nya’a jwì wò əsi ni chə nya’a i bâd əŋgu. Wì nya’a wò kɔŋgi ə Ɔwiə̀ təzì’ wi.

36Saimòn mbi ə bâd mbe ni nya’a mbi məd nya’a jwì i wo kəb əməd.

37Əni mbi nya’a zə əməd, mbi nya’a ghà i bɔ ni, “Wəd jìm wiə kəb əwe.”

38Wì nya’a ghà əmbi mìməd ni, “Tì wo iŋga isi mbe ni ye’ iban iban, imbə̀’ mə̀ bə ghà iŋgam Ɔwiə̀ əŋgu. Əzô yi əton ni mə̀ nya’a ye’e.”

39Wì nya’a yèn iŋga Galiliî jìm, yènə̀ ghà iŋgam Ɔwiə̀ iŋga nəb ri əkàtì te ni nya’a iŋga isi mbe, bə̀ yènə̀ chì izwî ribòŋ riŋga bâd.

40Mbaŋə̀ mɔ’ɔ ni nya’ə wòn əpabi nya’a wò əsi Yeso, pè chìndì ɨtu inywi ə si bu’ ibɔ i bɔ ghà ni, “À mi gha’, à ghì mi inyod zeŋ.”

41Yeso nya’a nèŋ əməd kənə̀, əne wì nya’a sèm e əbɔ bètì əməd ghà i bɔ ni, “Mə gha’ ni ghi əne. Ɨnyod, zeŋ!”

42Àmei əwu əwən, əpabi ze ə nya’a mì i, inyod məd zeŋ.

43Yeso nya’a jeŋgi pati əməd, si ghà i bɔ wì si wò i.

44Bɔŋ wì nya’a siə wòə̀, Yeso nya’a ghà i bɔ ni, “Zə ni ti à ghà e ənû ə mɔ’ɔ əmbi ə wəd, àyiə ndə̀ chwi e inyod əmbi ə wəd mbàn Ɔwiə̀, si nà’ ighi əfà ze ni Mose nya’a sobi, imbə̀’ bâd kyeri ni əpabi ze ə fə mì ri igwi ne.”

45Àyiə mbaŋə̀ ze nya’a jwì kɔ yènə̀ sa’ ənû ze isi jìm. Əze ə nya’a ghì ni ti Yeso wiri nyi i iŋga əsi ə cherə əsaŋ əsaŋ. Wì nya’a si wò chubi ye’ iban əsi ze. Bâd mbiə nya’ə nə̀’ ri isi mbe jìm wò kɔɔri əməd əŋgu.

Mak 2

1Əni ini mɔ’ɔ nya’a che, Yeso nya’a bəndì wo ə Kàpenàhom. Ɨkân nya’a jàŋ ni wì fə si i inu’.

2Bâd mìnɔnɔ’ nya’a wò feti iŋga nəb ze ni wì nya’ə chubə. Nəb ze nya’a swi ni chə nya’a wiri i əpan iŋga nəb kì ifě nəb ni tì bâd nya’a təmbi əŋgu. Yeso nya’a zə əne kɔ gha iŋgam Ɔwiə̀ əmbi mìməd.

3Mbaŋə̀ rikwè nya’a bè’ mbaŋə̀ mɔ’ɔ ni nya’a bu’rə wò əsi məd mbi wiwən.

4Əni chəi əni tì mbaŋə̀ te nya’a tindi iban məd imbə̀’ inôn bâd we, mbi nya’a tò’ idom nəb igwi əsi ze ni wì nya’ə əŋgu. Əni mbi nya’a to’ ibigi, mbi nya’a swi mbaŋə̀ ze ni nya’a bu’rə igun ə matə̀ we ni mbi kə’ bè’ əməd igun.

5Əni Yeso nya’a zə ichî ni bâd mbe nya’a nuŋ fîŋ igwi ni, wì nya’a ghà əmbi ə mbaŋə̀ ze ni nya’a bu’rə ni, “Mi wan, mə fə wa’ mbe inû ribòŋ.”

6Məchwiə̀ rìkə̌ mɔ’ɔ ni nya’a chub əŋgu, nya’a biiri iŋga tə fîŋ ni,

7“Mbaŋə̀ zô kiə ghàm əni imbə̀’ ə yè ə? Ɨ wiə zɔ̀m ə Ɔwiə̀! À kiə we ni tì wì wa’ inû ribòŋ chè ri əni ə Ɔwiə̀ təzì’ wi ə?”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

8Yeso nya'a kyeri tikəndi ti mìməd àmei əwu əwən, əne wì nya'a ghà əmbi mìməd ni, "Mbà kiə kəndi tikwiri inû tô iŋga tə fîŋ imbà' ə yè ə?

9À ki ənû zi ə zam ə? À ki i ghà əmbi ə mbaŋà zô ni bu'rə ni, 'Mə fə wa' mbe inû ribòŋ,' ki i ghà ni, 'Nɔ' rətiə, niŋ e matà yèn ə?'

10Àyiə mə biri ghi mbà kyeri ni Wan Wəd ə beri ika igwi ə si ni wa' inû ribòŋ." Əni wì nya'a ghà əne, wì nya'a ghà əmbi ə mbaŋà ze ni nya'a bu'rə ni,

11"Mə ghà i ne ni nɔ' rətiə, niŋ e matà, wò əwe inu'."

12Mbaŋà ze nya'a nà' əwu əwən, niŋ i matà, jwì wò i ifĕ mìməd mijìm. Ənû ze ə nya'a chè bâd mbe mìjìm, əne mbi nya'a yiiri ə Ɲwiə ghàà ni, "Chəi tì kwe' zə ənû ighabi ə zô!"

13Yeso nya'a wiri bàndì wò iban ə sà ze ri ə Galiliî. Inôn bâd nya'a wò kad əməd, əne wì nya'a chwi inû əmbi mìməd.

14Əni wì nya'ə chèà, wì nya'a zə ə Levì, ni nya'ə wan Alfaùs. Wì nya'a chub iŋga nəb ze ni wì nya'ə feti mìtagsì. Əni Yeso nya'a zə əməd əne, wì nya'a ghà i bɔ ni, "Beeni əbɔ' num." Levì nya'a nà' beeni əbɔ' məd.

15Əni Yeso nya'a chub i jig iŋga nəb Levì, məfeti mìtagsì nɔnɔ', bâd niə ghì inû ribòŋ mbi məmàànì-ìnù iməd nya'a bà wò chubi mbi məd. Bâd mìnɔnɔ' nya'a kàŋ beeni əbɔ' məd.

16Məchwiə rìkă mɔ'ɔ ni nya'ə bə mìFarisiî nya'a zə əni Yeso nya'ə jigə mbi ə bâd niə ghì inû ribòŋ bà jigə mbi məfeti mìtagsì, əne mbi nya'a biiri əmbi məmàànì-ìnù iməd ni, "Əton ni Yeso ə jigə mbi məfeti mìtagsì fəri mbi ə bâd niə ghì inû ribòŋ ki imbà' ə yè ə?"

17Əni Yeso nya'a zu ənû zô, wì nya'a ghà əmbi mìməd ni, "Chəi bâd mbe ni ye' ikă ə kàbà wəd ifu'. Bâd mbe niə kàbà wəd ifu' yi mbe niə wònà. Chəi mə nya'a ye'e i tɔŋ bâd mbe niə ghì inû ni ku'ni ni. Mə nya'a ye'e i tɔŋ ye' mbe niə ghì inû ribòŋ."

18Məmàànì-ìnù Jŏn mbi mìFarisiî mbiə nya'ə chubə ri jig. Əne bâd mɔ'ɔ nya'a wò biiri əmbi Yeso ni, "Əton ni məmàànì-ìnù Jŏn mbi mbi mìFarisiî ə chubə ri jig, àyiə chəi mbe ə chubə ri jig ki imbà' ə yè ə?"

19Yeso nya'a wìirì əmbi mìməd ni, "Tì bâd mbe ni wo jig igən chub ri jig əni inom igən kiri i mbi mìməd ə? Inom igən mi kiri i mbi mìməd, nji chəi mbi biri chub ri jig.

20Ini mbiə ye'e ni mbi biri niŋ inom igən we rəka' mìməd. Ini mbe mi pè, mbi ki chubi ri jig.

21"Ka wəd wiə baŋgi i əghi ə ngywĭ ə fi igun ə ngywĭ ənun. Wì mi ghi əne, əghi ə ngywĭ ə fi ze ə biri nurə, əne ghì ibigi we wiri faŋgi.

22Ka wəd wiə zì i mino' zwì iŋga chəŋ ri ənun. Wì mi ghì əne, mino' mbe biri zwi chəŋ te, mino' mbe chwi i, chəŋ te bà bə i. I mbiə zi mino' zwì ye' iŋga chəŋ ri fi."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

23À nya’a əni əkwɨ mɨJû ə mɔ’ɔ, Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbɨə nya’ə che ɨŋga mbeŋ kywɨ-kɔ̀’. Əni mbɨ nya’ə yènə̀ wòə̀, məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ɨməd nya’a kɔ parɨ kywɨ̀ rɨ mɔ’ɔ.

24MɨFarisiî nya’a biirɨ ɨ bɔ ni, “Zə, mbe məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù kɨə ghɨ̀ ɨnû nɨ chəi ta rɨkə chwi ni mbɨ ghɨ əne əni əkwɨ ɨmbə̀’ ə yè ə?”

25Yeso nya’a wɨ̀ɨ̀rɨ̀ əmbɨ mɨməd ni, “Chəi mbə̀ kwe’ foŋ ənû ze nɨ ɨfɔ̂n Dèvîd nya’a ghɨ̌ əni wɨ̀ nya’a kwaŋ ɨghɨ bə̀ fɔrɨ əni njì rɨ nya’a zaŋ əməd bə̀ zaŋə bə̂d mbe nɨ nya’a mbɨ məd ə?

26Əni ə nyùmə̀ we nɨ Àbiatà nya’ə ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɔwìə̀, wɨ̀ nya’a wò nyɨ ɨŋga nəb Ɔwìə̀, əne jɨg ŋgə̀ŋ ze nɨ mbɨ nya’a nuŋ əni əghɨ ə̀fà ɨfě Ɔwìə̀, bə̀ nà’ zɨ mɔ’ɔ əmbɨ bə̂d mbe nɨ nya’a mbɨ məd, nɨ ta rɨkə chwi ni àmei bə̂d mbàn Ɔwìə̀ mbe tɨ̀ mbɨ nya’a jɨg ŋgə̀ŋ ze.”

27Wɨ̀ nya’a sɨ ghà əmbɨ mɨməd ni, “Ɔwìə̀ nya’a nùŋ əni əkwɨ ɨmbə̀’ ə bə̂d. Chəi wɨ̀ nya’a nuŋ bə̂d ɨmbə̀’ əni əkwɨ.

28Əne Wan Wə̀d yɨə Ə̀nùŋɨ̀sɨg ka àbei ɨgwɨ əni əkwɨ.”

Mak 3

1Yeso nya’a yì wò nyɨ ɨŋga nəb ə̀kàtɨ̀. Mbaŋə̀ mɔ’ɔ zɨə nya’a əŋgu nɨ əbɔ əməd ə nya’a nə̀ŋɨ.

2Bə̂d mɔ’ɔ mbɨ nya’ə bə̀ əŋgu nɨ nya’ə nə̀ŋ ə Yeso ɨ zə ni wɨ̀ wa bɨrɨ vɨ mbaŋə̀ ze əni əkwɨ ə. Ɨ mbɨə nya’ə nə̀ŋ əne ɨmbə̀’ ɨ zɨ ɨsa’i ɨgwɨ məd.

3Yeso nya’a ghà əmbɨ ə mbaŋə̀ ze nɨ əbɔ əməd ə nya’a nə̀ŋɨ ni, “Ye’e ɨfě əgha.”

4Əni wɨ̀ nya’a ghà əne, wɨ̀ nya’a biirɨ əmbɨ ə bə̂d mbe ni, “Tɨkə ə wa chwiə ni tɨ̀ ghɨ ɨ̀chòm əni əkwɨ kɨ̀ ni tɨ̀ ghɨ ɨbə ə? Tɨ wa chwiə ni tɨ̀ zwemnɨ wə̀d kɨ̀ ni tɨ̀ zwiirɨ wə̀d ə?” Bə̂d mbe nya’a kəm rəziə.

5Wɨ̀ nya’a nə̀ŋ mɨməd kad nàànɨ̀, sə ɨtəm bə̀ wɨrɨ kə̀n ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ fîŋ tɨ mɨməd nya’a tu. Wɨ̀ nya’a ghɨ̀ əne ghà əmbɨ ə mbaŋə̀ ze ni, “Sem e əbɔ.” Wɨ̀ nya’a sèm, əne əbɔ əməd ə nya’a wɨrɨ kà i.

6MɨFarisiî mbe nɨ nya’a əŋgu nya’a jwɨ̀ əwu əwən wò yim ɨfetɨ mbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya’ə tìmbɨ̀ ə Herɔ̀d, əne taŋ ɨchî nɨ mbɨ bɨrɨ zwiirɨ ə Yeso.

7Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù nya’a jwɨ̀ wò ɨban ə sà ze rɨ ə Galiliî. Ɨnɔ̂n bə̂d nɨ nya’a kwà’ wɨ kyeŋ wɨə nya’ə beenɨ əbɔ’ məd. Bə̂d nya’a bə̀ nɔ̀’ rɨ ə Jùdeyà,

8rɨ ə Jèrusalèm, rɨ ə Idùmeyà, rɨ ɨsɨ mbe nɨ nya’a ɨnjin ɨgyî Jodàn bə̀ fɔrɨ rɨŋga ɨsɨ mbe nɨ nya’a kad ə Taì fɔrɨ ə Sidòn. Ɨnɔ̂n bə̂d we nɨ nya’a kwà’ wɨ kyeŋ nya’a zu ɨnû mbe nɨ wɨ̀ nya’ə ghɨ̀ə̀, əne mbɨ nya’a wò əsɨ məd.

9Ɨchî nɨ ɨnɔ̂n bə̂d we nya’a kaŋ nɔ’ əku, Yeso nya’a ghà əmbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ni mbɨ tekɨ əbaŋ ɨgyɨ̀ nùŋ ɨ ni, njɨ bə̂d mbe bɨrɨ nyem əwi.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

10Wɨ nya'a fə vɨ bə̂d mɨnɔnɔ', əne əze ə nya'a ghɨ̀ ni bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya'a berɨ ɨwɔn zɔŋ nɨ betɨ əməd.

11Əni bə̂d mbe nɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ nya'a ɨŋga mɨ̀məd nya'a zə əməd, mbɨ nya'a gù ə si ɨfě ɨ bɔ, kyeŋ rɨkă ghà ni, "Àwɔ̀ yɨə Wan Ɲwìə!"

12Yeso nya'a jeŋgɨ patɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ mbe ni tɨ mbɨ tɔ ghɨ̀ ə ni bə̂d kyerɨ wə̀d we nɨ tə ye' wɨwən.

13Yeso nya'a kɔ' ɨkaŋ ɨwum pè tɔŋ mbaŋə̀ te nɨ wɨ̀ nya'a kəbɨ. Wɨ nya'a tɔŋ əne, mbɨ wò əsɨ məd.

14Wɨ nya'a chɔ' mbaŋə̀ wum chɔ̀b rɨ̀be, nɨ wɨ nya'a tɔŋ ənɨ ə bə̂d tom. Wɨ nya'a chɔ' mɨ̀məd ni mbɨ chubɨ mbɨ ni bə̀ fərɨ ni wɨ̀ bɨrɨ siə tom mɨ̀məd ni mbɨ yenə ghà ɨŋgam Ɲwiə̀.

15Wɨ nya'a bə̀ nà' ɨka əmbɨ mɨ̀məd ni mbɨ chɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ rɨŋga bə̂d.

16Mbaŋə̀ te nɨ wɨ nya'a chɔ'ɔ yɨə: Saimòn, nɨ wɨ nya'a chu əməd ni Pità;

17Jems mbɨ Jɔ̌n nɨ nya'a aŋgɔb məd. Mbɨ yɨə nya'ə bɔn Zebèdiî, nɨ wɨ nya'a chu mɨ̀məd ni Boanejès, əne yɨə ni, Bɔn nɨə ghàm ɨghabɨ ə mbə̀ŋ nɨə kùmə̀.

18Mbɨ cherə yɨə Andrù, Filip, Bàtòlòmiù, Matiù, Tomas, Jems nɨ nya'ə wan Alfaùs, Tàdiòs, Saimòn nɨ mbɨ nya'ə tɔŋ ənɨ ə mɨtaku

19mbɨ Judàs Iskàrɨɔ̀t nɨ nya'a fen əməd.

20Yeso nya'a bə̀ndɨ̀ wò əwi ɨnu'. Əni wɨ nya'a pè əŋgu, bə̂d mɨnɔnɔ' nya'a yi wò nàànɨ, əne ghɨ̀ ni chəi ənɨ tɨ̀ məd mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨnù berɨ nyùmə̀ nɨ jɨg.

21Əni ɨnəbɨ məd nya'a zu əne, mbɨ nya'a jwɨ̀ wò nɨŋ əməd ɨmbə̀' ɨghəm nɨ bə̂d mbɨə nya'ə ghàə̀ ni, "Ətu əməd rɨka ku' i."

22Məchwiə̀ rɨ̀kə̌ mɔ'ɔ nɨ nya'a nɔ' rɨ ə Jèrusalèm swi'i nya'a ghà ni, "Belzebùl wɨ ɨŋga məd. À yɨ Belzebùl, nɨ ye' ɨfɔ̂n ɨzwî rɨbɔ̀ŋ, na' ɨka ɨ bɔ ni wɨ chɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ."

23Əni mbɨ nya'a ghà əne, wɨ nya'a tɔŋ mɨ̀məd əsɨ ni, ghà əmbɨ mɨ̀məd ənɨ ɨnû mɨgɨ ni, "Satàn kɨə wɨrɨə chɨ̀ i ɨnyod rɨŋga bə̂d rɨ ye ə?

24Əbeŋ nɨ ɨfɔ̂n ə tùmbɨə̀ mɨ saanɨ əkəmɨ kəmɨ, ka əbeŋ ɨfɔ̀n ze ə bɨrɨ təm i.

25Nəb mɨ saanɨ əkəmɨ kəmɨ, ka nəb ze bɨrɨ bɨ təm i.

26Satàn mɨ nɔ' kɔ zɔ̀ŋ i ziə ziə, ghàbrɨ̀ i ɨnyod ɨba ɨba, ka wɨ bɨrɨ təm i. Əne ɨnwɨ̌ məd fə ye'e.

27"Əndəŋ əndəŋ, chəi wə̀d mɔ'ɔ əŋgu nɨ tɨ̀ wɨ nyɨ ɨŋga nəb əka wə̀d, be'rɨ ɨghɨ məd, nɨ chəi wɨ be kod əka wə̀d ze. Wɨ berɨ be kod əməd, bɔŋ wɨ siə be'rɨ ɨghɨ məd.

28"Mə ghà rəsì' ɨ nən ni, Ɲwiə̀ bɨrɨ wa' ɨnû rɨbɔ̀ŋ jìm bə̀ wa' mɨzɔ̂m jìm mbe nɨ bə̂d ə zɔ̀m əməd,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

29àyiə ka wɨ bɨrɨ nɔ wa’ i ɨnû rɨbɔ̀ŋ wəd mɔ’ɔ we nɨ zɔm Əzwî ə Zeŋɨ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wɨ fə ghɨ ənû rɨbɔ̀ŋ ze nɨ ten i koŋ.”

30Wɨ nya’a ghà əne ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨ nya’ə ghàà ni, “Əzwî rɨbɔ̀ŋ ə zɨ ɨŋga məd.”

31Ɨŋgɔb Yeso mbɨ ə bɔŋgɔb məd nya’a wò pè təm ɨsɨg, əne tom bə̂d ni mbɨ tɔŋ əməd.

32Bə̂d mɨnɔnɔ’ nya’a chubɨ kad əməd. Əne bə̂d mɔ’ɔ nya’a ghà ɨ bɔ ni, “E nɨŋ mbɨ mbe bɔŋgɔb mbɨ ɨsɨg kə̀b əwe.”

33Yeso nya’a wɨìrɨ̀ ni, “Mɨ nɨŋ mbɨ mbɨ bɔŋgɔb kɨ mɨwe ə?”

34Əni wɨ nya’a ghà əne, wɨ nya’a neŋ bə̂d mbe nɨ nya’a chubɨ kad əməd, əne ghà ni, “Mbə̀ zə, mbô yɨə mɨ nɨŋ mbɨ mbɨ bɔŋgɔb!

35Wə̀d mɔ’ɔ we nɨə ghɨ̀ ənû ze nɨ Ɔwɨà kəbɨ yɨ wum aŋgɔb, yɨ mɨ njàbɨ bə̀ fɔrɨ mɨ nɨ̌ŋ.”

Mak 4

1Yeso nya’a yì kɔ chwi ɨnû ɨban ə sà ze rɨ ə Galiliî. Ɨnɔ̂n bə̂d nɨ nya’a kwà’ wɨ kyeŋ nya’a wò fetɨ kad əməd. Əze ə nya’a ghɨ̀ ni wɨ nyɨ chub ɨŋga əbaŋ ɨgyɨ̀ ɨgun ə sà ze. Ɨnɔ̂n bə̂d we ɨjɨ̀m nya’a sɨ chub əŋgo ə sà ze.

2Wɨ nya’a kɔ chwi ɨnû nɔnɔ’ əmbɨ mɨ̀məd ənɨ ɨnû mɨgɨ. Wɨ nya’a ghà ni,

3“Mbə zwetɨ! Mbaŋə̀ mɔ’ɔ nɨə fà’ə̀ mbeŋ nya’a wò kon mbɨ ɨghɨ ŋgwèd.

4Əni wɨ nya’ə ŋwì ɨghɨ mbe, tɨtam mɔ’ɔ nya’a feŋ ɨgun ɨnə̂njɨ̀, əne tɨnən nya’a wò kud.

5Tɨ mɔ’ɔ nya’a feŋ ɨgun ɨwɔ̌ nɨ si nya’a àmei rɨpiî. Tɨtam te nya’a zambɨ gwed ɨchî nɨ si nya’a mei ənambɨ ənambɨ̀.

6Əni əchwî ə nya’a te kààní, zɨə nya’a zu’ ɨghɨ mbe mbɨ nə̀ŋə̀ kwɨ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəɨ ɨghaŋ ɨghɨ mbe nya’a nyɨ ə si.

7Tɨ mɔ’ɔ nya’a feŋ ɨŋga ɨjə̀ŋɨ̀. Ɨ̀jə̀ŋɨ̀ we nya’a kwi nib ɨghɨ mbe, chəɨ tɨ nya’a kɔ rɨtam.

8Tɨ mɔ’ɔ nya’a feŋ ɨŋga si chɔ̀m. Tɨ nya’a kwi bə̀ kɔ rɨtam nɔnɔ’. Tɨ mɔ’ɔ nya’a kɔ rɨtam ɨwum ɨtad, tɨ mɔ’ɔ kɔ ɨwum rɨ̀fuə, tɨ mɔ’ɔ kɔ ɨkɨ fibɨ̀.”

9Yeso nya’a sɨ nwɨà ghà ni, “Wə̀d we nɨ tɨ̀ wɨ zu ənû, wɨ zu!”

10Əni Yeso nya’a i tə̀zì’ wi, bə̂d mbe nɨ nya’a kad əməd mbɨ mə̀mə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe wum chɔ̀b rɨbe nya’a biirɨ ɨŋgam ɨ bɔ ɨmbə̀’ ɨnû mɨgɨ mbe.

11Wɨ nya’a wɨìrɨ̀ əmbɨ mɨ̀məd ni, “Ɔwɨà fə nà’ ɨwe ɨ nən ni mbə̀ kyerɨ ɨnû mbe nɨ ye’ ənə̀mə ɨmbə̀’ ənû ɨfɔ̀n əməd. Àyɨə mbɨ bɨrɨ ghà ɨnû jɨ̀m əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ chəɨ əka’ nən ənɨ ɨnû mɨgɨ,

12ɨmbə̀’ ə, 'Mbɨ bɨrɨ kaŋ nèŋ, àyɨə chəɨ mbɨ bɨrɨ zə. Mbɨ bɨrɨ kaŋ zwetɨ, àyɨə chəɨ mbɨ bɨrɨ kyerɨ; njɨ mbɨ bɨrɨ beŋ tə fîŋ, Ɔwɨà wa’ ɨnû rɨbɔ̀ŋ mɨ̀məd.'“

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13Yeso nya'a biiri əmbi mìməd ni, "Chəi mbə̀ kyeri əton əni ənû ə migi zô ə? Mbə̀ kiə wo chè ri ye bəŋ kyeri əton əni inû migi jìm ə?

14Wəd niə fà'ə̀ mbeŋ we wiə kon iŋgam Ɔwiə̀.

15Bə̂d mə'ɔ yi ighabi ighi ŋgwèd mbe ni nya'a feŋ igun inənjì. Mbi mi zu iŋgam Ɔwiə̀, Satàn wò chì iŋgam we ni mbi kon iŋga mìməd àmei əwu əwən.

16Bə̂d mə'ɔ yi ighabi ighi mbe ni nya'a feŋ igun iwɔ̌. Mbi mi zu iŋgam we niŋ əni igha'i əwu əwən.

17Àyiə chəi iŋgam we jeŋgi nyi iŋga fîŋ ti mìməd. Wi chub àmei əni ikə nyumə̀. Əni ŋgə' ye'e kì əni mbiə nwèndì tikyeri-iwu mìməd imbə̀' iŋgam we, mbi ton iŋgam we əwu əwən.

18Bə̂d cherə yi ighabi ighi mbe ni nya'a feŋ iŋga ìjə̀ŋì. Mbô yi mbe ni mbi mi zu iŋgam we,

19ənû ni nwi' inyod imbə̀' ighi riŋga isig, ənû ni beri mbôn, fəri ənû ni feeni ighi nənɔ', mbi fumni iŋgam we, chəi wi kɔ ritam.

20Bə̂d mə'ɔ yi ighabi ighi ŋgwèd mbe ni mbi nya'a ŋwi igun ə si chòm. Mbi zu iŋgam we, beni əne kɔ ritam. Mbi mə'ɔ kɔ ritam iwum itad, mbi mə'ɔ iwum rìfuə, mbi mə'ɔ iki fibì."

21Yeso nya'a biiri əmbi ə bə̂d mbe ni, "I mbiə wa niŋ ənam nyi ə nəb imbə̀' kubri əton fikù'ù kì imbə̀' chà əton əbà' ə? Imbə̀' i mbiə nùŋə̀ ye' igun əsi ni mbiə te ənam ə?

22Chəi ənû ə mə'ɔ ənə̀mə ni chəi mbi biri to' əsaŋ. Chəi bəi isə mə'ɔ ni chəi ziə biri jwi əsaŋ.

23Wəd we ni tì wì zu ənû, wì zu!"

24Wì nya'a bə̀ yì ghà əmbi mìməd ni, "Mbə̀ zi ətu əni inû mbe ni mbə̀ zu. Ichî ni mbə̀ə sa'ə bə̂d cherə yiə bə ichî ni mbi biri sa' əwən. Àyiə mbi biri sa' əwən chè ichî ni mbi biri sa' bə̂d cherə.

25Wəd we ni beri ighi, mbi biri na' mbi cherə i bɔ, wì si beri mbi nɔ'. Àyiə we ni chəi wì beri əghi, ka àbei ikə we ni wì beri, mbi biri niŋ ri bɔ."

26Yeso nya'a wò imbì ghà ni, "Ənû ifɔ̀n ə Ɔwiə̀ ə zi ighabi ichî ni wəd niŋ ighi ŋgwèd i wò ŋwì əka' mbi ibən.

27Izimi mbi əziə, kì wì kiə gwenə kì i wì rətiə, ighi mbe biri gwed, kwi, àyiə chəi wì kyeri ichî ni ighi mbe chè bəŋ siə kwiə.

28Si ziə ghì ni ighi mbe kwi ziə. Ighi mbe biri be zi rifu', beeni fo bəŋ siə kɔ ritam.

29Àyiə ighi mbe niə tənə, mbaŋə̀ ze biri niŋ fi ibi mbeŋ wò kwə̀ŋ ighi mbe, imbə̀' ighəm ni nyùmə̀ ni kwəŋ ighi fə kù'."

30Yeso nya'a biiri ni, "Tì kiə wo mig ənû ifɔ̀n ə Ɔwìə̀ əni ə ye ə? Ənû ə migi ni tì rì niŋ to'ri əngu ki əzi ə?

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

31Ənû ɨfɔ̀n ə Ɲwiə̀ yɨ ɨghabɨ ə săm ə̀wɔ̀mɨ. Wə̀d mɔ'ɔ nya'a nɨŋ săm ze wò kon ə si. Săm ə̀wɔ̀mɨ ə kə chè săm rɨjìm ɨgwɨ ə si.

32Àyɨə ənɨ mbɨ konɨ, zɨ bɨrɨ kwi faŋ chè ɨzed jìm. Zɨ bɨrɨ zɨ rɨtəb kyeŋ nɨ tɨnən bɨrɨ kod tə kàn ɨŋga."

33Yeso wɨə nya'ə ghà ɨŋgam Ɲwiə̀ əmbɨ ə bə̂d ənɨ ɨnû mɨgɨ nɔnɔ' ɨghabɨ mbô. Ɨ wɨə nya'ə ghà ənɨ ɨnə̂njɨ̀ nɨ tɨ̀ bə̂d zu kyerɨ.

34Chəɨ wɨ̀ nya'a gha ənû ə mɔ'ɔ əmbɨ ə bə̂d nɨ chəɨ wɨ̀ zɨ ənû ə mɨgɨ əbɔ'. Àyɨə ənɨ wɨ̀ nya'a chub i təzì' wi mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù, wɨ̀ nya'a tò'rɨ̀ ɨnû jìm əmbɨ mɨ̀mə̀d.

35À nya'a ɨkwirɨ kwirɨ əni ze, Yeso nya'a ghà əmbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ni, "Tɨ̀ baanɨ wò ɨnjin wə."

36Məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe nya'a nɔ̀' sàŋ bə̂d mɨ̀nɔnɔ' mbe, əne nɨŋ əməd mbɨ wò ɨŋga əbaŋ ze nɨ wɨ̀ kɨə kə' ɨŋga. Ɨbaŋ ɨgyɨ̀ cherə mbɨə nya'a bə̀ əŋgu.

37Əfim ə kă kă ə nya'a sà' kɔ chě. Mɨnib nɨə nɔ̀'ə̀ swi'ə mbɨə nya'ə nyɨ ɨŋga əbaŋ ze, əne ghɨ̀ mɨnib kəb swi ɨŋga əbaŋ ze.

38Yeso wɨə nya'a gwen i ɨgun ə pirə ənjìm əbaŋ ze. Mbɨ nya'a nɔ̀ əməd ghà ɨ bɔ ni, "Əchwiə̀-ɨ̀nù, chəɨ à zə ni tɨ̀ yɨ əni ɨchù ɨvɨ ə?"

39Wɨ̀ nya'a nɔ̀', ghàm əbɔ' əfim ze əne ghà əmbɨ mɨnib mbe nɨ nya'ə nɔ̀'ə̀ swi'ə ni, "Kəm rəziə! Tɨrə̀ bə̀ jù' e!" Əni wɨ̀ nya'a ghà əne, əfim ze ə nya'a sobə, ɨsɨ bəd rɨ gwèèd.

40Yeso nya'a sɨ ghà əmbɨ məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe ni, "Mbə̀ kɨə bɔ ɨmbə̀' ə yè ə? Chəɨ mbə̀ kɨrɨ berɨ ɨbenɨ ə?"

41Ɨfeŋɨ nya'a yim mɨ̀mə̀d, əne mbɨ ghà mbənə mbənə ni, "Wô kɨə kaŋ əwe, nɨ ka àbei əfim mbɨ mɨnib nɨə nɔ̀'ə̀ swi'ə ə zuunɨ əməd ə?"

Mak 5

1Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù nya'a wò pè ɨnjin ə sà ze rɨ ə Galiliî, əne yɨ ɨŋga əbà əbeŋ ze rɨ ə Gèrasenès.

2Əni Yeso nya'a jwɨ rɨŋga əbaŋ ɨgyɨ̀ ze, mbaŋə̀ mɔ'ɔ nɨ əzwî rɨbɔ̀ŋ ə nya'a ɨŋga məd nya'a jwɨ̀ rɨŋga ɨtu ɨ̀sì nɨ mbɨ nya'a chəb ɨŋga ɨwɔ̌ wò kumnɨ əməd.

3Mbaŋə̀ ze ziə nya'ə chub ɨŋga mɨ̀sì mbe. Chəɨ wə̀d mɔ'ɔ nɨ tɨ̀ wɨ̀ nya'a kod əməd, ka àbei ənɨ mɨ̀kàrə̀,

4ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ nya'ə mɨə̀ kod əməd ənɨ ə ndəŋ bə̀ fərɨ ənɨ mɨ̀kàrə̀, àyɨə wɨ̀ nya'ə tənə mɨ̀kàrə̀ mbe bə̀ təndiə ndəŋ te tɨkə rɨkə. Chəɨ wə̀d mɔ'ɔ nɨ nya'a berɨ ɨka nɨ ghɨ̀ nɨ wɨ̀ nye' chubɨ.

5Ɨ wɨə nya'a kɨə yèn əka' mɨ̀sì mbe bə̀ yèn ɨgwɨ rɨwum. Ɨ wɨə nya'ə ghɨ̀ əne ɨzimɨ mbɨ ɨziə. Ɨ wɨə nya'ə yènə̀ kyeŋə rɨkă bə̀ pɔ̀ndɨ̀ i ɨnyod ənɨ əti.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

6Əni wì nya’a zə ə Yeso ri əsa əgha, wì nya’a nòrə wò chìndì itu inywi ifě i bɔ,

7kyeŋ əni ə gî kă kă ghà ni, “Yeso, Wan Ɗwiə̀ Ə̀chè-isig, à beri ənû ə ye ni ghì mbi num ə? Mə bu’ ibɔ i ne əni ikum Ɗwiə̀ ni tirə̀ chə e əmi!”

8Wì nya’a ghà əne imbə̀’ ighəm ni Yeso nya’a be gha i bɔ ni, “Àwɔ̀ əzwî ribɔ̀ŋ, jwi e riŋga mbaŋə̀ zô!”

9Yeso nya’a biiri i bɔ ni, “E ikum kiə we?” Mbaŋə̀ ze nya’a wìirì ni, “Mi ikum yi Inôn, imbə̀’ ighəm ni tì ə kàŋ nɔ’.”

10Izwî ribɔ̀ŋ mbe nya’a jeŋgi bu’ ibɔ əmbi Yeso ni ti wì chi i əwən riŋga əbà əbeŋ ze.

11Inôn mìkuŋə ni nya’a kwà’ wì kyeŋ wiə nya’ə jig ibom iwum əsi ze.

12Izwî ribɔ̀ŋ mbe nya’a bu’ ibɔ i bɔ ghà ni, “Cha əwa iŋga mìkuŋə mbə.”

13Wì nya’a beni. Əne izwî ribɔ̀ŋ mbe nya’a jwì wò nyi iŋga mìkuŋə mbe. Inôn mìkuŋə we, ni nya’a ighabi ə chu’ rìbe, nya’a sù ibom bam wò feŋ iŋga ə sà ze, koŋ.

14Bə̂d mbe ni nya’ə nə̀ŋgi mìkuŋə mbe nya’a nòrə wò ghà ənû ze əmbi ə bə̂d mbe riŋga əsi ze bə̀ ghà əmbi mbe ni nya’a iban əsi ze. Bə̂d nya’a jwì riŋga isi mbe wò zə ənû ze ni nya’a ghǐ.

15Mbi nya’a wò əsi Yeso pè zə mbaŋə̀ ze ni inyɔri izwî ribɔ̀ŋ mbe nya’a iŋga məd. Mbaŋə̀ ze nya’a chub əŋgu mbi ə ngywǐ ibom. Ətu əməd ə nya’a fə zeŋ i. Mbi nya’a zə əne bɔ.

16Bə̂d mbe ni nya’a zə ənû ze nya’a ghà ənû ni nya’a ghǐ əni ə mbaŋə̀ ze bə̀ fɔri əni mìkuŋə mbe əmbi mbe ni nya’a ye’e.

17Əni bə̂d mbe nya’a zu əne, mbi nya’a bu’ ibɔ əmbi Yeso ni wì saŋ əbà əbeŋ mìməd ze.

18Əni Yeso nya’ə nyi iŋga əbaŋ igyì, mbaŋə̀ ze ni izwî ribɔ̀ŋ mbe nya’a iŋga məd nya’a bu’ ibɔ i bɔ ni wì beni tə̀ beeni əbɔ’ məd.

19Chəi Yeso nya’a beni, àyiə wì nya’a ghà i bɔ ni, “Wo əwe inu’ əsi mbe bə̂d, pè ghà ənû ə kyeŋ ze ni Ə̀nùŋìsig ghǐ əni ə ne, bə̀ ghà ichî ni wì diiri əwe.”

20Mbaŋə̀ ze nya’a nɔ̀’ wò iŋga əbà əbeŋ ze ni mbi nya’ə tɔŋ əni Dèkapolìs. Wì nya’a pè əŋgu kɔ sa’ ənû ə kyeŋ ze ni Yeso ghǐ əni məd. Bə̂d mìjìm mbe ni nya’a zu ənû ze nya’a yiiri kwà’ riŋgə’.

21Əni Yeso nya’a wiri yì baani ə sà ze iŋga əbaŋ igyì, inôn bə̂d kwà’ wi kyeŋ nya’a wò feti kad əməd əni wì nya’a kiri i əŋgo ə sà ze.

22Wə̀d kyeŋ mɔ’ɔ rəbɔ’ mbe ni nya’ə chà nəb ə̀kàtì, ni ikum məd nya’a ə Jairùs, nya’a zə əməd wò gù ə si iban iwu məd,

23bu’ ibɔ i bɔ əni i fîŋ jìm ghà ni, “Mi wan əyi kwa wiə wɔ̀nə̀. I wiə siə wo kwi. Mə bu’ ibɔ ni à ye’e zab mbe ibɔ igwi məd imbə̀’ wì bɔti wiri chub ikă.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

24Əni Yeso nya'a zu əne, wɨ nya'a nɔ̀' kɔ wo mbɨ məd. Ɨnɔ̂n bə̂d kwà' wɨ kyeŋ wɨə nya'ə beenɨ əbɔ' məd. Ɨ mbɨə nya'ə yènə̀ fatɨ əməd.

25Əyi mɔ'ɔ wɨə nya'a əbɔ' mɨmə̌d nɨ nya'ə wɔ̀n ɨtu'. Wɨ nya'a fə wɔ̀n ənɨ ɨghəm ɨwu wum chɔ̀b rɨbe.

26Wɨ nya'a fə kàŋ zə ŋgə' ɨŋga tɨkyerɨ-ɨbɔ bə̂d ɨfu' nɔnɔ'. Wɨ nya'a fə bə̀ chə̀kɨ i ɨkab jìm, àyɨə chəi wɨ nya'a bɔtɨ. Əwɔn əməd ze ə nya'a rəbə wò i wo ɨmbì.

27Wɨ nya'a fə zu ɨŋgam ɨmbə̀' ə Yeso. Əne wɨ nya'a wò ənjìm məd ənɨ wɨ nya'a əka' ə bə̂d mɨnɔnɔ' mbe, əne bètɨ ngywɨ̌ məd.

28Wɨ nya'a ghà ɨŋga i fîŋ ni, "Mə mɨ bètɨ ka àbei ngywɨ̌ məd, mɨ əwɔn ə bɨrɨ bɔtɨ."

29Əni wɨ nya'a betɨ əne, ɨtu' we nya'a sob əwu əwən. Wɨ nya'a zu ɨŋga i nyamnyod ni tə fə bɔtɨ rɨ ənɨ əwɔn ze nɨ nya'ə chə əwi.

30Yeso nya'a kyerɨ ɨŋga i nyamnyod àmei əwu əwən ni ɨka fə jwɨ̀ rɨ ənɨ ə ni. Əne wɨ nya'a bèŋ əka' ə bə̂d mɨnɔnɔ' mbe biirɨ ni, "À kɨə we betɨ mɨ ngywɨ̌ ə?"

31Məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ɨməd nya'a ghà ɨ bɔ ni, "À zə ɨchî nɨ bə̂d mɨnɔnɔ' mbɔ̂ ə nyèŋ ɨnyod ənɨ ə ne, əne à kɨrɨ wɨrɨ biirɨ ni, 'À kɨə we betɨ əmɨ ə?'"

32Yeso nya'a nèŋ ɨsɨ ghab ɨmbə̀' zə wə̀d we nɨ betɨ əməd.

33Əyi we nya'a kyerɨ ənû ze nɨ nya'a ghɨ̌ ənɨ ə ni, əne wɨ nya'a wò mbɨ ɨbɔɔ yènə̀ bindɨə, pè chìndɨ ɨtu ɨnywɨ ɨfě Yeso, ghà rəsì' jìm ɨ bɔ.

34Yeso nya'a zu əne ghà ɨ bɔ ni, "Wân, e ɨbenɨ fə ghɨ̀ ni à bɔtɨ e. Ndə̀ əwe ənɨ əbɔrəbɔd, e əwɔn ə fə mì i."

35Əni wɨ nya'ə kɨrɨ ghàmə̀, bə̂d mɔ'ɔ rɨŋga nəb wə̀d kyeŋ we nɨ nya'ə chà nəb ə̀kàtɨ̀ nya'a wò pè ghà ni, "E wan əyi we fə kwɨ i. À kɨə wɨrɨə chə əchwɨə̀-ɨnû ɨmbə̀' ə yè ə?"

36Yeso nya'a zu ənû ze, àyɨə chəi wɨ nya'a tɔŋ ənɨ ənû. Wɨ nya'a ghà əmbɨ wə̀d kyeŋ we nɨ nya'ə chà nəb ə̀kàtɨ̀ ni, "Tɨrə̀ bɔ e. Ənû àmei ni à benɨ."

37Chəi Yeso nya'a ben ni wə̀d cherə beenɨ əbɔ' ni chè rɨ ənɨ Pità mbɨ Jems fərɨ ə Jɔ̌n nɨ nya'ə aŋgɔb Jems.

38Əni mbɨ nya'a wo pè əkwɨ wə̀d kyeŋ we nɨ nya'ə chà nəb ə̀kàtɨ̀, Yeso nya'a zə bə̂d bə̀ zu ɨchî nɨ bə̂d nya'ə jù'ə̀, dɨə̀ bə̀ tɔ̀ndɨ̀ əwob.

39Əni wɨ nya'a nyɨ ə nəb, wɨ nya'a ghà əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'a əŋgu ni, "Mbə kɨə jù'ə̀ bə̀ dì ɨmbə̀' ə yè ə? Chəi wan wô kɨrɨ kwɨ. Ɨ wɨə gwen i gwenɨ."

40Əni wɨ nya'a ghà əne, bə̂d mbe nya'a kɔ chə' əməd. Àyɨə wɨ nya'a chà bə̂d mbe mɨjìm ɨsɨg, nɨŋ mbə̌' wan we mbɨ ɨŋgɔb məd bə̀ nɨŋ məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe nɨ nya'a mbɨ məd, mbɨ wò nyɨ ɨŋga ətu ə nəb ze nɨ wan we nya'a ɨŋga.

41Əni mbɨ nya'a nyɨ, wɨ nya'a yim əbɔ ə wan əyi we ghà ɨ bɔ ni, "Talità kumi" əne yɨ ni, "Wan əyi kwa, mə ghà ɨ ne ni nɔ' rətɨə!"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

42Àmei əwu əwən, wan əyi we, nɨ nya'a ɨghəm ɨwu wum chɔ̀b rɨbe, nya'a nɔ̀' kɔ yenɨ. Bə̂d mbe nɨ nya'a əŋgu nya'a zə ənû ze, yiirɨ kwà' rɨŋgə'.

43Yeso nya'a sɨ jeŋgɨ patɨ mɨ̀mə̀d ni tɨ mbɨ tɔ gha ə ənû ze əmbɨ wə̀d mɔ'ɔ. Wɨ̀ nya'a bə̀ yì ghà əmbɨ mɨ̀mə̀d ni mbɨ na' əghɨ ə mɔ'ɔ əmbɨ wan əyi we ni wɨ̀ jɨg.

Mak 6

1Yeso nya'a nɔ̀' rɨ əsɨ ze, wò ɨŋga e əbeŋ. Mə̀mə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ɨməd nya'a bə̀ wò mbɨ məd.

2À nya'a sɨ əni əkwɨ mɨ̀Jû, wɨ̀ nya'a kɔ chwi ɨnû ɨŋga nəb ə̀kə̀tɨ̀. Bə̂d mɨ̀nɔnɔ' mbe nɨ nya'a əŋgu nya'a zu ɨnû mbe yiirɨ, əne biirɨ ni, "Mbaŋə̀ zə̂ ə nɨŋ ɨnû mbə̂ jìm rɨ əyi ə? Wɨ̀ ə nɨŋ ɨkwɨ ɨwe wə̂ rɨ əyi ə? Mbə̀ zə ɨnû yiirɨ mbə̂ nɨ wɨə ghɨ̀ə̀!

3Ɨmbə̀' wə̂ yɨə kabɨndà we nɨ ye' wan Mèri ə? Ɨmbə̀' bɔŋgɔb məd yɨə Jems mbɨ Josès mbɨ Judàs fɔrɨ ə Saimòn ə? Chə wa i njàbɨ rɨ məd əgha mbɨ na ə?" Mbɨ nya'a biirɨ əne ton əməd.

4Yeso nya'a ghà əmbɨ mɨ̀mə̀d ni, "Bə̂d mbɨə wumnɨ ə wə̀d ɨ̀kə̀n Ɗwɨ̀ə̀ ɨsɨ jìm, àyɨə chəɨ mbɨə wumnɨ əməd ɨŋga əbeŋ əməd, əka' ɨnəbɨ məd bə̀ fɔrɨ ɨŋga nəb məd."

5Chəɨ wɨ̀ nya'a ghɨ̌ ənû ə yiirɨ ə mɔ'ɔ əŋgu, chè rɨ əni ɨchî ni wɨ̀ nya'a zab mbi ɨbɔ ɨgun ə bə̂d əwən mɔ'ɔ rɨpiî, vɨ̀ mɨ̀mə̀d.

6Zɨə nya'a chè əməd ɨchî nɨ chəɨ mbɨ nya'a berɨ ɨbenɨ fîŋ. Yeso wɨə nya'a ghanə yènə chwi ɨnû ɨŋga ɨsɨ mbe nɨ nya'a ɨban ɨban.

7Ənɨ wɨ̀ nya'ə ghɨ̀ əne, wɨ̀ nya'a tɔŋ mbi mə̀mə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe wum chɔ̀b rɨbe əsɨ ni kɔ tom mɨ̀mə̀d ɨsɨg mɨbe mɨbe. Wɨ̀ nya'a bə̀ nà' ɨka əmbɨ mɨ̀mə̀d ni mbɨ chɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ rɨŋga bə̂d.

8Wɨ̀ nya'a ghà əmbɨ mɨ̀mə̀d ni tɨ mbɨ nɨŋ ə əghɨ mɔ'ɔ ənɨ mbɨə wòə̀, chè rɨ əni ə mbàŋ. Wɨ̀ nya'a bə̀ ghà ni tɨ mbɨ nɨŋ ə ŋgə̀ŋ, kɨ̀ ə̀bàmɨ̀, kɨ̀ ɨkab.

9Wɨ̀ nya'a ghà ni mbɨ zɨ ɨtabɨ, àyɨə tɨ mbɨ zɨ ə ngywɨ̌ rɨbe.

10Wɨ̀ nya'a bə̀ ghà əmbɨ mɨ̀mə̀d ni, "Mbə̀ mɨ nyɨ ɨŋga nəb əsɨ ə mɔ'ɔ, mbə̀ chub ɨŋga nəb ze pè əni mbə̀ nɔ' rɨ əsɨ ze.

11À mɨ ye' nɨ chəɨ mbɨ nɨŋ əwən əsɨ ə mɔ'ɔ kɨ̀ nɨ chəɨ mbɨ zu ənû ze nɨ mbə̀ə ghàə̀, mbə̀ kud əgywɨ rɨ əni mbə ɨwu əni mbə̀ə nɔ'ə. Əze ə bɨrɨ ye' ənweenɨ əmbɨ mɨ̀mə̀d ni mbɨ fə ton ɨkə̂n chòm. [Mə ghà rəsì' ɨ nən ni, à bɨrɨ sɨ əni ze nɨ Ɗwɨ̀ə̀ ə sob mɨsa'i, wɨ̀ bɨrɨ diirɨ bə̂d mbe rɨ ə Sodòm bə̀ dɨ̀ɨ̀rɨ̀ mbe rɨ ə Gòmorà chè ɨchî nɨ wɨ̀ bɨrɨ diirɨ bə̂d mbe rɨŋga əsɨ ze.]"

12Ənɨ wɨ̀ nya'a tom mɨ̀mə̀d əne, mbɨ nya'a jwɨ̀ wò ghà ni bə̂d mɨjìm beŋ tə fîŋ.

13Mbɨ nya'a chɨ̀ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ nɔnɔ' rɨŋga bə̂d bə̀ zɔ' bə̂d əwɔn nɔnɔ' ənɨ mɨwud, vɨ̀ mɨ̀mə̀d.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

14Ɨfɔ̀n Herɔ̀d nya'a zu ɨnû mbɔ̂ jìm, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨkum Yeso nya'a fə jàŋ ɨsɨ jìm. Bə̂d mɔ'ɔ mbɨə nya'ə ghàà̀ ni, "Jɔ̀n we nɨ nya'ə nà' mɨnib fə zwemə. À yɨ əton nɨ wɨ berɨ ɨka nɨ ghɨ ɨnû yiirɨ mbɔ̂."

15Mbɨ mɔ'ɔ mbɨə nya'ə ghàà̀ ni, "Məd yɨ Èlaijà." Mbɨ cherə mbɨə nya'ə ghàà̀ ni, "Məd yɨə wə̀d ɨkə̀n Ɲwìə̀ ɨghabɨ wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' mbɨ rəŋwe."

16Àyɨə əni Herɔ̀d nya'a zu ənû ze, wɨ nya'a ghà ni, "Jɔ̀n we nɨ mə̀ nya'a sob ətu əməd fə zwemə!"

17Herɔ̀d ziə wɨə nya'ə kɔndɨ əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wɨ nya'a chà mɨsɔgyɨ mbɨ wò gywɨ ə Jɔ̀n, kod, wò zɨ ə nəb ndəŋ dè ə Hèrɔdiàs. Hèrɔdiàs yɨə nya'a ɨwɨ Filip nɨ nya'ə aŋgɔb Herɔ̀d, àyɨə Herɔ̀d nya'a nam əməd.

18Jɔ̀n wɨə nya'ə mɨə ghà əmbɨ Herɔ̀d ni, "Chəɨ ta tɨkə ben ni à nam ɨwɨ we aŋgɔb."

19Əze ə nya'a ghɨ̀ ni Hèrɔdiàs yim əməd ɨŋga i fîŋ. Əne wɨ nya'a kə̀b ni njɨ tə zwiirɨ əməd, àyɨə chəɨ əni tɨ̀ wɨ nya'a ghɨ̀ əne

20ɨmbə̀' ɨghəm nɨ Herɔ̀d wɨə nya'ə bɔ ə Jɔ̀n. Wɨ nya'a kyerɨ ni Jɔ̀n yɨə wə̀d zeŋɨ fɔrɨ ni ɨ wɨə nya'ə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku'nɨ. Əne ɨ wɨə nya'ə nə̀ŋgɨ əməd ni tɨ ənû ə mɔ'ɔ ə ghɨ i əni məd. Ɨ wɨə nya'ə kə̀ŋə̀ gha'ə nɨ zu ɨnû mbe nɨ Jɔ̀n nya'ə ghàà̀, àyɨə wɨ nya'a mɨ zu, fîŋ tɔb əməd kwà' rɨŋgə'.

21Əpan ə nya'a jwɨ̀ əmbɨ Hèrɔdiàs əni ze nɨ Herɔ̀d nya'a ka' əni əgywɨ əməd, əne tɔŋ mbi mɨkŭm fɔ̀n, tɔŋ ɨtu kyeŋ ɨgwɨ mɨsɔgyɨ bə̀ tɔŋ bə̂d kyeŋ mbe nɨ nya'a ə Galiliî.

22Əni mbɨ nya'ə jɨgə, wan Hèrɔdiàs, wɨ əyi, nya'a nyɨ bin əbin. Əze ə nya'a ghɨ̀ fîŋ Herɔ̀d mbɨ tɨ bə̂d mbe nɨ wɨ nya'a wonɨ tɨ bɔŋə. Əne wɨ nya'a ghà əmbɨ wan əyi we ni, "Biirɨ əghɨ ze nɨ à kəbɨ, mə birɨ na' ɨ ne."

23Wɨ nya'a kà' wan əyi we kàn ni, "Əghɨ ze nɨ à biirɨ rɨ num, mə birɨ na' ɨ ne, ka àbei əbà ə fibɨ̀ tɨ əni mɨ ŋgɔ̀ŋ."

24Əni wɨ nya'a gha əne, wan əyi we nya'a jwɨ̀ wò biirɨ əmbɨ i niŋ ni, "Mə̀ biirɨ əghɨ zi ə?" Wɨ nya'a wɨ̀ɨrɨ̀ ni, "Biirɨ ətu ə Jɔ̀n we niə nà' mɨnib."

25Wan əyi we nya'a nòd əwu əwən wò ghà əmbɨ ɨfɔ̀n we ni, "Mə kə̀b ni à na' ətu ə Jɔ̀n we niə nà' mɨnib ɨ num tìnîn ɨŋga əjeenɨ əkaŋ."

26Ɨfɔ̀n we nya'a kə̀ŋ kə̀nə̀ kwà' rɨŋgə'. Àyɨə ɨchî nɨ wɨ nya'a fə ka'i kàn bə̀ fɔrɨ ɨchî nɨ bə̂d mbe nɨ wɨ nya'a won nya'a əŋgu, chəɨ ɨchî nɨ tɨ̀ wɨ nya'a wɨrɨ ton.

27Àmei əwu əwən, ɨfɔ̀n we nya'a chà ə sɔgyɨ rəbɔ' mbe nɨ nya'ə nə̀ŋgɨ əməd ni wɨ wo sob ətu ə Jɔ̀n ye'e mbɨ əzɨ əwən. Sɔgyɨ we nya'a wò sob ətu ə Jɔ̀n ə nəb ndəŋ.

28Wɨ nya'a ye'e mbɨ əzɨ əwən ɨŋga əjeenɨ əkaŋ, pè nà' əmbɨ ə wan əyi we. Wan əyi we nya'a niŋ wò nà' əmbɨ i niŋ.

29Əni mə̀mə̀ə̀nì-ɨnù Jɔ̀n nya'a zu ənû ze, mbɨ nya'a wò niŋ tɨgùm əməd wò boŋ ɨŋga ɨsì nɨ mbɨ chəb ɨŋga ɨwɔ̌.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

30Bə̂d tom Yeso nya’a bə̀ndɨ rɨ ɨsɨ mbe nɨ wɨ̀ nya’a tom mɨ̀mə̌d əŋgu. Mbɨ nya’a bə̀ndɨ əne wò fetɨ ɨban məd. Əne mbɨ nya’a ghà ɨnû jìm mbe nɨ mbɨ nya’a ghɨ̌ bə̀ ghà mbe nɨ mbɨ nya’a chwiə.

31Wɨ̀ nya’a ghà əmbɨ mɨ̀mə̌d ni, “Mbə̀ ye’e tɨ̀ wo chub əsɨ ə mɔ’ɔ àmei mbə̌ mbə̌, zwɨ̀ɨ̀rɨ̀ rɨpɨî.” Wɨ̀ nya’a ghà əne ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ bə̂d mɨ̀nɔnɔ’ mbɨə nya’ə ye’e wɨrɨə wòə̀, əne chə nya’a i əpan əmbɨ mɨ̀mə̌d nɨ zwɨ̀ɨ̀rɨ̀ kɨ̀ əpan nɨ be jɨg.

32Əne mbɨ nya’a nyɨ əbaŋ ɨgyɨ̀ wò əsɨ nɨ chəɨ bə̂d nya’ə chub əŋgu. Mbɨ nya’a pè chub əŋgu àmei mɨ̀mərə mɨ̀mərə.

33Bə̂d mɨ̀nɔnɔ’ nya’a zə ənɨ mbɨ nya’ə wòə̀, əne mbɨ nya’a kyerɨ bə̂d mbe nɨ mbɨ nya’a mbɨwən. Əne mbɨ nya’a nòd rɨŋga ɨsɨ mbe jìm bè pè əsɨ ze nɨ Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù nya’ə wò əŋgu bɔŋ mbɨ nya’a sɨə ye’e.

34Ənɨ Yeso nya’a jwɨ rɨŋga əbaŋ ɨgyɨ̀ ze wò əsaŋ, wɨ̀ nya’a zə bə̂d kwà’ ɨnə̂n kyeŋ. Ə̀kàn ə nya’a swi ɨŋga fɨ̀ŋ məd ɨmbə̀’ bə̂d mbe, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨ mbɨə nya’a ɨghabɨ ə njɨg nɨ chəɨ ənə̂ŋgɨ̀-njɨg əbɔ’ mɨ̀mə̌d. Wɨ̀ nya’a ghɨ̀ əne kɔ chwi ɨnû nɔnɔ’ əmbɨ mɨ̀mə̌d.

35Ənɨ əfub ə nya’ə sɨə bɨgə̀, məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ɨməd nya’a wò əsɨ məd pè ghà ɨ bɔ ni, “Chəɨ bə̂d ə chub əgha, nyùmə̀ fə bə̀ kən chè əku,

36əne ghà əmbɨ ə bə̂d mbô ni mbɨ wo əwən, ɨmbə̀’ mbɨ wo ɨŋga mbeŋ fɔrɨ ɨŋga ɨsɨ mbe nɨ ye’ ɨban ɨban zon ɨghɨ mɔ’ɔ jɨg.”

37Ənɨ mbɨ nya’a ghà əne, Yeso nya’a wɨ̀ɨ̀rɨ̀ əmbɨ mɨ̀mə̌d ni, “Mbə̀ na’ əghɨ ə mɔ’ɔ əmbɨ mɨ̀mə̌d ni mbɨ jɨg.” Mbɨ nya’a biirɨ ɨ bɔ ni, “Tɨ̀ wa wo zon ŋgə̀ŋ ənɨ mɨfraŋ chu’ əkɨ əbe ye’e nà’ əmbɨ mɨ̀mə̌d ə?”

38Wɨ̀ nya’a biirɨ əmbɨ mɨ̀mə̌d ni, “Mbə̀ berɨ chiŋ ŋgə̀ŋ rɨ̀sə’ ə? Mbə̀ wo nèŋ.” Ənɨ mbɨ nya’a kə̀bɨ zə, mbɨ nya’a wò ghà ɨ bɔ ni, “Tɨ fə zə chiŋ ŋgə̀ŋ rɨ̀tân mbɨ əgwi əbe.”

39Yeso nya’a ghà əmbɨ mɨ̀mə̌d ni mbɨ ghɨ bə̂d mbe chub ɨgwɨ ɨfu zwî əkəmɨ kəmɨ.

40Mbɨ nya’a chub əkəmɨ kəmɨ. Mbɨ nya’a chub ɨŋga ɨkəm mɔ’ɔ ɨkɨ fibɨ̀ ɨkɨ fibɨ̀, bə̀ chub ɨŋga mbɨ cherə ɨwum tân ɨwum tân.

41Ənɨ mbɨ nya’a chub əne, Yeso nya’a nɨŋ chiŋ ŋgə̀ŋ te rɨ̀tân mbɨ əgwi ze əbe, nèŋ ɨkaŋ, kə̀ŋgɨ ə Ɔwɨ̀ə, bə’rɨ nà’ əmbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ni mbɨ te ɨfɛ̌ bə̂d mbe mɨ̀jɨ̀m. Wɨ̀ nya’a bə̀ ghàpɨ̀ əgwi ze əbe əmbɨ mɨ̀mə̌d mɨ̀jɨ̀m.

42Mɨ̀mə̌d mbe mɨjɨ̀m nya’a jɨg kod.

43Məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe nya’a fetɨ tɨkə te nɨ nya’a bu’u tɨ ənɨ ə ŋgə̀ŋ bə̀ fɔrɨ tɨ ənɨ əgwi, tɨ swi mbɨ̀rɨka’ wum chə̀b rɨbe.

44À yɨə mbaŋə̀ chu’ rɨ̀tân nya’a jɨg chiŋ ŋgə̀ŋ te.

45Mbɨ nya’a mɨ jɨg ə jɨgɨ màànɨ̀, Yeso nya’a ghà əmbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ni mbɨ nyɨ əbaŋ ɨgyɨ̀ bè baanɨ wò ɨmbì ɨ bɔ ə Bètsaidà nɨ nya’a ɨnjin wə. Wɨ̀ nya’a tèn ənjìm ɨ ghɨ ni bə̂d mɨ̀nɔnɔ’ mbe wo əwən.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

46Əni wì nya'a fə ndà'ni mbi mìməd, wì nya'a kɔ' wò ikaŋ iwum i kɔŋgi ə Ɲwiə.

47À nya'a si ikwiri kwiri, əbaŋ ze ə ziə nya'a kiri i iŋga migharò ə sà ze. Yeso wiə nya'a i əsaŋ tàzì' wi.

48Wì nya'a zə ni mə�ànì-ìnù mbe mbiə nya'ə zəə ŋgə' bɔŋ tin əbaŋ ze imbà' ighəm ni əfim ə ziə nya'ə ye'e əbà ri ifĕ. À si ənjitu', wì nya'a yèn igun ə sà ze wò əsi mìməd. Wì nya'a kɔndi ni tə biri chè i iban mìməd.

49Àyiə əni mbi nya'a zə əməd əni wì nya'ə yèn igun ə sà ze, mbi nya'a kɔndi ni à yiə wəd əfub. Mbi nya'a zə əne kyeŋ rìkă

50imbà' ighəm ni mìməd mìjìm nya'a zə əməd, əne bɔ kwà' riŋgə'. Àyiə wì nya'a ghà əmbi mìməd əwu əwən ni, "Mbà yim fîŋ! À yiə mɔ̌. Ti mbà bɔ ə!"

51Wì nya'a ghà əne, nyi əbaŋ igyì ze əbɔ' mìməd. Əni wì nya'a ghi əne, əfim ze ə nya'a sobə. Əze ə nya'a ghì ni mə�ànì-ìnù mbe yiiri kwà' riŋgə'.

52Mbi nya'a yiiri imbà' ighəm ni chəi itu mìməd nya'a kiri zeŋ imbà' ichî ni Yeso nya'a jə bâd əni ə chiŋ ŋgəŋ rìtân. Chəi mbi nya'a zeŋ imbà' ighəm ni fîŋ ti mìməd nya'a tu.

53Əni Yeso mbi mbi məररànì-ìnù nya'a baani ə sà ze, mbi nya'a wò təm ə Gènesarèt, əne tìŋ əbaŋ ze əŋgu.

54Əni mbi nya'a jwi riŋga əbaŋ ze, bâd nya'a zə ə Yeso kyeri.

55Əne mbi nya'a nòrə kad əbà əbeŋ ze ə jìm, əne niŋ bâd əwɔn igun mimatə mìməd wò əsi Yeso isi mbe ni mbi nya'a zu ni i wi əŋgu.

56Isi jìm mbe ni wì nya'a wo əŋgu, əne yi iŋga isi kwa bà fɔri iŋga isi kyeŋ, kì iŋga isi mbe ni nya'a iban iban, bâd mbiə nya'ə wò nùŋə̀ mbə bâd əwɔn isam miwin əne bu' ibɔ i bɔ ni wì saŋ bâd əwɔn mbe beti ka àmei əchəŋ ə ngywĭ əməd. Bâd mìjìm mbe ni nya'a beti ngywĭ məd nya'a bɔti.

Mak 7

1MìFarisiî mbi məchwiə rìkə̌ mɔ'ɔ ni nya'a nɔ' ri ə Jèrusalèm, nya'a wò nààni kad ə Yeso.

2Mbi nya'a zə ni məररànì-ìnù iməd mɔ'ɔ mbiə nya'ə jigə ni chəi mbi so ibɔ, əne yi ni sò ichî ni ziə ye' iŋga rikə ti mìJû.

3(Chəi mìFarisiî mbi mìJû mìjìm nya'ə jigə kiri əni mbi fə sò mbə ibɔ beeni əbɔ' michî mbe ni mìmbă' mìməd rəŋwe nya'a nuŋi.

4Əni mbi nya'ə bəndì ri iwin, chəi mbi nya'ə jigə kiri əni mbi fə ghi ə inyod zeŋ ichî ni ziə ye' iŋga rìkə̌. Michî əbeŋ nɔnɔ' mbiə nya'a əŋgu ni mìməd nya'ə beeni əbɔ', ighabi ənû ni so to' mbi rikyiŋ fɔri ənû ni so ighi mbe ni mbiə zi ighi iŋga ni mbi teki əni ə brɔnz.)

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

5MìFarisiî mbe mbɨ məchwiə̀ rɨkə̌ mbe nya’a biirɨ ɨ bɔ ni, “Əton nɨ chəi mbe məmə̀ə̀nì-ìnù ə nùŋ mɨchî əbeŋ mbe nɨ mba mìmbə̌’ rəŋwe nya’a nuŋɨ kɨ ɨmbə̀’ ə yè ə? Mbɨ kɨə jɨgə mbɨ ɨbɔ nɨ chəi mbɨ zeŋ ɨchî nɨ zɨə ye’ ɨŋga rɨkə̌ ɨmbə̀’ ə yè ə?”

6Wɨ nya’a wìirì əmbɨ mìməd ni, “Wə̀d ɨkə̀n Ɲwiə̀ Aizayà nya’a ghà ənû nɨ ku’nɨ ɨmbə̀’ əwən, mbən ɨbekɨ bə̂d. Wɨ nya’a ŋwa’nɨ ni, 'Bə̂d mbô mbɨə wumnɨ əmɨ àmei ənɨ mbə mɨchù, àyɨə fîŋ tɨ mìməd tɨ əsa əgha.

7Ɨ mbɨə wumnɨ əmɨ ətu ə̀kə̌. Ɨ mbɨə chwi tɨkə rɨ bə̂d ɨghabɨ ni à yɨ tum.’

8“Mbə fə sə̀ŋ tɨkə rɨ Ɲwiə̀, sɨ jeŋgɨ yim ye’ mɨchî bə̂d.”

9Wɨ nya’a yì ghà əmbɨ mìməd ni, “Mbə berɨ ɨchî chɔ̀m nɨ ton tɨkə rɨ Ɲwiə̀ ɨmbə̀’ nuŋ ye’ mbə mɨchî əbeŋ!

10Mose nya’a ghà ni, 'Wumnɨ e mbə̌’ mbɨ e nɨ̌ŋ' fɔrɨ ni, 'Wə̀d we nɨ zɔm i mbə̌’ kɨ̀ i nɨ̌ŋ berɨ kwɨ.’

11Àyɨə mbə mbɨə ghàə̀ ni, 'Wə̀d mɨ ghà əmbɨ i mbə̌’ kɨ̀ əmbɨ i nɨŋ ni əghɨ ze ni mə nɨrə wèèrì əwe əŋgu yɨə Kobàn' (əne yɨ ni, mə fə nà’ əmbɨ ə Ɲwiə̀)

12əne chəi mbə̀ wɨrɨ ben ni wɨ̀ ghɨ ənû ə mɔ’ɔ əmbɨ i mbə̌’ kɨ̀ əmbɨ i nɨŋ.

13Əni ɨkwɨ ɨchî wô, mbə mbɨə nimnɨ ɨŋgam Ɲwiə̀ ənjìm mbə mɨchî əbeŋ mbe nɨ mbə̀ə chwi əmbɨ ə bə̂d. Mbə mbɨə bə̀ ghɨ̀ ɨnû cherə nɔnɔ’ ɨghabɨ mbô.”

14Yeso nya’a yì tɔŋ ɨnôn bə̂d we əsɨ ni, ghà əmbɨ mìməd ni, “Mbə̀n mɨjìm zu ənû zô nɨ mɨə ghàə̀, mbə ɨtu zeŋ.

15Chəi əghɨ ə mɔ’ɔ əsaŋ nɨ wə̀d mɨ jɨg kɨ̀ nɨ wɨ̀ mɨ nɔ, nɨ tɨ̀ zɨə ghɨ̀ ni tɨ wɨ̀ zeŋ i. À yɨ əghɨ ze nɨə jwɨ̀ rɨŋga wə̀d ə ghɨ̀ ni tɨ wɨ̀ zeŋ i.”

16[“Wə̀d we nɨ tɨ̀ wɨ̀ zu ənû, wɨ̀ zu.”]

17Əni wɨ nya’a saŋ bə̂d mbe wò nyɨ ə nəb, mə̀mə̀ə̀nì-ìnù ɨməd nya’a biirɨ əton əni ənû ə mɨgɨ ze.

18Wɨ nya’a ghà əmbɨ mìməd ni, “Chəi mbə̀ bə kyerɨ ə? Mbə̀ rɨka zə ə ni chəi əghɨ ə mɔ’ɔ ze nɨ wə̀d ə jɨgə kɨ̀ ənɨ wɨə nɔə nɨ tɨ̀ zɨə ghɨ̀ ni tɨ wɨ̀ zeŋ i ə?

19Əne yɨ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ka ə zɨə nyɨ i ɨŋga fîŋ. Ə zɨə nyɨə ye’ ɨŋga ɨbum, əne chèə̀ jwɨ̀ə̀.” (Ɨchî nɨ wɨ̀ nya’a ghà ənû zô, əne wɨ̀ fə sob ni ɨghɨjɨg jìm ə kù’ nɨ tɨ̀ bə̂d jɨg.)

20Wɨ nya’a bə̀ yì ghà ni, “Əghɨ ze nɨə jwɨ̀ rɨŋga wə̀d, ə zɨə ghɨ̀ ni tɨ wɨ̀ zeŋ i.

21Əne yɨ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ tɨkɔndɨ rɨbɔ̀ŋ ɨ tɨə jwɨ̀ rɨŋga wə̀d bə̀ jwɨ rɨŋga fîŋ wə̀d. Tɨkɔndɨ te tɨə ghɨ̀ ni wə̀d ni məyi kɨ̀ mbaŋə̀ əbəŋ əbəŋ, ni wə̀d jɨ, ni wə̀d zwiirɨ wɨ cherə, ni wə̀d ni ɨwi kɨ̀ ɨnom wə̀d cherə,

22ni wə̀d feenɨ ɨghɨ bə̂d, ni wə̀d ghɨ ɨnû ɨzɨg, ni wə̀d tambɨ bə̂d, ni wə̀d ghɨ ɨnyamnɨ-ɨnû, ni wə̀d ghɨ ə̀dìì, ni wə̀d chəkɨ rɨkum bə̂d, ni wə̀d nɔ ɨnyod mbɨ ni wə̀d fundɨ.

23Ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbô jìm ɨ mbɨə jwɨ̀ rɨŋga wə̀d, əne ɨ mbɨə ghɨ̀ ni tɨ wɨ̀ zeŋ i”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

24Yeso nya'a nɔ̀' rɨ ə Gènesarèt wò əbà əbeŋ ze rɨ ə Taì fɔrɨ ə Sidòn. Wɨ nya'a pè nyɨ ɨŋga nəb mɔ'ɔ. Chəi wɨ nya'a kəb ni wəd mɔ'ɔ kyerɨ ni tə wɨ ɨŋga nəb ze, àyɨə chəi ɨchî əni tɨ wɨ nya'a nəmbɨ.

25Àmei əwu əwən, əyi mɔ'ɔ nɨ əzwî rɨbɔ̀ŋ ə nya'a ɨŋga wan əyi məd, nya'a zu ənû ɨmbə̀' ə Yeso. Əne wɨ nya'a wò chìndɨ ɨtu ɨnywɨ ɨfĕ ɨ bɔ.

26Əyi we wɨə nya'ə rɨ ə Gris, àyɨə mbɨ nya'a gywɨ əməd ə Sàìròfònisià. Wɨ nya'a wò chìndɨ ɨtu ɨnywɨ mbe əne, bu' ɨbɔ ɨ bɔ ni wɨ chɨ əzwî rɨbɔ̀ŋ ze rɨŋga i wan.

27Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Be sàŋ ni mbɨ jə bɔn, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ zɨ rɨka bɔŋ i ni mbɨ nɨŋ ɨghɨjɨg bɔn mà' əmbɨ ə bu."

28Àyɨə əyi we nya'a wìirɨ ɨ bɔ ni, "À yɨ əne, kyɨə masà, àyɨə ka àbei bu te rɨ əton ə tebrə̀, ɨ tɨə jɨgə tɨkə rɨ ɨghɨ te nɨə feŋ rɨ əmbɨ ə bɔn."

29Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Ɨchî nɨ à gha əne, nɔ'ɔ wò e. Əzwî rɨbɔ̀ŋ ze ə fə sàŋ e wan."

30Əyi we nya'a nɔ̀' wò ɨnu'. Wɨ nya'a pè zə wan we nɨ nokɨ ɨgun əbà'. Əzwî rɨbɔ̀ŋ ze ə nya'a fə jwɨ̀ rɨŋga wan we.

31Yeso nya'a bəndɨ rɨ əbà əbeŋ ze rɨ ə Taì. Wɨ nya'a chè ə Sidòn bə̀ chè ɨŋga əbà əbeŋ ze rɨ ə Dèkapolìs nɨ nya'a sɨə wò ə sà ze rɨ ə Galiliî.

32Əni wɨ nya'ə che ɨŋga Dèkapolìs, bə̂d mɔ'ɔ nya'a nɨŋ rɨko nɨ nya'ə bə̀ kəb ɨchî nɨ ghàm wò nà' ɨ bɔ. Mbɨ nya'a nà' əne, bu' ɨbɔ ni wɨ zab mbɨ ɨ bɔ ɨgwɨ məd.

33Yeso nya'a nɨŋ mbaŋə̀ ze rəka' ɨnôn bə̂d we, mbɨ wò əsɨ ə cherə. Wɨ nya'a pè əŋgu, zɨ ti twɨ rɨ əbɔ ɨŋga ɨtŏŋ məd, bə̀ chèd mad bètɨ ɨnemɨ məd əŋgu.

34Wɨ nya'a neŋ ɨkaŋ, sɔ ɨchû, ghà ɨ bɔ ni, "Efatà," əne yɨ ni "Fi'ə!"

35Àmei əwu əwən, ɨtŏŋ məd nya'a tò'ə̀, ɨnemɨ məd za, wɨ kɔ gham ɨchî chòm.

36Yeso nya'a ghɨ̀ əne, patɨ bə̂d mbe ni tɨ mbɨ tɔ ghà ənû zô əmbɨ wəd mɔ'ɔ. Àyɨə ɨchî nɨ wɨ nya'ə patɨ mɨməd ni tɨ mbɨ ghà ə, yɨə bə̀ ɨchɨ nɨ mbɨ nya'ə yènə̀ sa' ənû ze kwà' əni ɨka.

37Bə̂d mbe nya'a yiirɨ kwà' rɨŋgə', əne ghà ni, "Wɨ fə ghɨ ɨnû jìm ɨchî chòm. Wɨ fə ghɨ̀ ni mbɨrɨko zu ɨnû bə̀ ghɨ̀ ni mbɨrɨghàm ghamə."

Mak 8

1À nya'a əni ə nyùmə̀ we, ɨnôn bə̂d nɨ nya'a kwà' wɨ kyeŋ nya'a fetɨ. Ɨchî nɨ chəi mbɨ nya'a wɨrɨ berɨ əghɨ ə mɔ'ɔ nɨ tɨ mbɨ jɨg, Yeso nya'a təŋ mbi mə�ènì-ìnù əsɨ ni, ghà əmbɨ mɨməd ni,

2"Mə wɨə kàŋə̀ kən ɨmbə̀' ɨnôn bə̂d wô, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ fə chubɨ mbɨ num ɨni tad, əne chəi mbɨ wɨrɨ berɨ əghɨ ə mɔ'ɔ nɨ tɨ mbɨ jɨg.

3Mə mɨ chà mɨməd ɨnu' njì, njɨ mbɨ bɨrɨ gù ɨnônjɨ nəŋə̀, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ mɔ'ɔ rəbɔ' mɨməd kàŋ nɔ̀' rɨ əsa əgha."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

4Mə�ènì-ìnù ɨməd nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Wəd kɨə wo nɨŋ ŋgəŋ rɨ ə yi əgha ɨŋga ɨbad rɨkwà'i nɨ bɨrɨ kù' nɨ tì mbɨ jə bəd mbô mɨjìm əŋgu ə?"

5Wɨ nya'a biirɨ əmbɨ mɨməd ni, "Mbə berɨ chiŋ ŋgəŋ rɨsə' ə?" Mbɨ nya'a wɨìrɨ ni, "Tɨ berɨ chiŋ ŋgəŋ sambe."

6Yeso nya'a zu əne ghà əmbɨ ɨnɔ̂n bəd we ni mbɨ chub ə si. Əni mbɨ nya'a chubɨ, wɨ nya'a nɨŋ chiŋ ŋgəŋ te sambe, kɔ̀ŋgɨ ə Ɗwìə, bə'rɨ, nà' əmbɨ mbi məmə̀ə̀nì-ìnù ni mbɨ ghapə. Mbɨ nya'a nɨŋ ghàpɨ əmbɨ ɨnɔ̂n bəd we.

7Mbɨ nya'a bə berɨ əgwi ə kwa kwa mɔ'ɔ rɨpiî. Əni wɨ nya'a zɨ əbɔrəbɔd ɨgun əgwi ze, wɨ nya'a bə ghà ni mbɨ ghapə.

8Mbɨ nya'a bə ghàpɨ, əne wəd jìm nya'a jɨg kod. Məmə̀ə̀nì-ìnù mbe nya'a fetɨ tɨkə te nɨ nya'a bu'u, tɨ swi mbɨrɨka' sambe.

9À yɨə nya'ə ɨghabɨ ə bəd chu' rɨkwè nɨ nya'a əŋgu. Əni mbɨ nya'a fə jɨgɨ màànì, wɨ nya'a ghà ni mbɨ sɨ wò əwən.

10Àmei əwu əwən, wɨ nya'a nɔ̀' wò nyɨ əbaŋ ɨgyì mbɨ mbi məmə̀ə̀nì-ìnù mbɨ wò əbà əbeŋ ze rɨ ə Dàlmanutà.

11MɨFarisiî mɔ'ɔ nya'a wò kɔ tàŋɨ mbɨ Yeso. Mbɨ nya'ə kəb kwà'nì əməd, əne mbɨ nya'a ghà ɨ bɔ ni wɨ ghɨ ənû ə yiirɨ nɨ chwi ni à yɨə Ɗwìə na' ɨka ɨ bɔ.

12Ənû ze ə nya'a bètɨ fîŋ məd, wɨ zwi rɨ fùùm əne ghà ni, "Ɨghəm bəd wô kɨə kəb ənû ə yiirɨ ɨmbə' ə yè ə? Mə ghà rəsì' ɨ nən ni chəi mbɨ bɨrɨ chwi ənû ə yiirɨ ə mɔ'ɔ əmbɨ mɨməd."

13Əni wɨ nya'a ghà əne, wɨ nya'a sàŋ mɨməd yì wò nyɨ əbaŋ ɨgyì ze baani wò ɨnjin wə.

14Məmə̀ə̀nì-ìnù Yeso nya'a neb nɨ nɨŋ ŋgəŋ. Mbɨ nya'a berɨ àmei chiŋ ŋgəŋ mɔ' ɨŋga əbaŋ ze.

15Əne Yeso nya'a patɨ mɨməd ghà ni, "Mbə chub ɨkyè'e we əwən ɨmbə' ɨfu' mɨFarisiî mbɨ wɨ Herɔ̀d we nɨə ghɨ ni ŋgəŋ kɔ'."

16Mbɨ nya'a kɔ ghă mbənə mbənə ni, "Ɨ wɨə ghà əne ɨmbə' ɨghəm nɨ chəi tɨ berɨ ŋgəŋ."

17Yeso nya'a kyerɨ ənû ze nɨ mbɨ nya'ə ghàə̀, əne wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbə kɨə ghà ənû ɨmbə' ɨchî nɨ chəi mbə berɨ ŋgəŋ ɨmbə' ə yè ə? Chəi ɨwe kɨrɨ nyɨ ɨŋga mbə ɨtu ə? Chəi mbə ɨtu bə kɨrɨ zeŋ ə? Tə fîŋ wa fə bə tu ə?

18Mbə berɨ əghə, àyɨə chəi əni tɨ mbə zə ɨsɨ ə? Mbə berɨ ɨtŏŋ, àyɨə chəi əni tɨ mbə zu ɨnû ə? Chəi mbə wɨrɨ kɔndɨ ə?

19Əni mə nya'a bə'rɨ chiŋ ŋgəŋ te rɨtân əmbɨ ə bəd chu' rɨtân, mbə nya'a fetɨ tɨkə te nɨ nya'a bu'u, tɨ swi mbɨrɨka' sə' ə?" Mbɨ nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Tɨ nya'a fetɨ mbɨrɨka' wum chɔ̀b rɨbe."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

20Wɨ nya'a bə̀ yì biirɨ ni, "Əni mə̀ nya'a bə'rɨ chiŋ ŋgə̀ŋ te sambe əmbɨ ə bə̂d chu' rɨkwè, mbə̀ nya'a fetɨ tɨkə te nɨ nya'a bu'u, tɨ swi mbɨ̀rɨka' sə' ə?" Mbɨ nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Tɨ̀ nya'a fetɨ mbɨ̀rɨka' sambe."

21Wɨ nya'a sɨ biirɨ əmbɨ mɨ̀mə̀d ni, "Əne chəi mbə ɨtu kɨrɨ zeŋ ə?"

22Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù nya'a wò ə Bètsaidà. Əni mbɨ nya'a əŋgu, bə̂d mɔ'ɔ nya'a wò əsɨ məd mbɨ ə mbaŋə̀ nɨ nya'a fɨgə. Mbɨ nya'a pè bu' ɨbɔ ɨ bɔ ni wɨ betɨ mbaŋə̀ ze.

23Yeso nya'a yim əbɔ ɨfɨgɨ we, mbɨ jwɨ rɨŋga əsɨ ze. Əni wɨ nya'a fə fam mad ɨŋga əghə əməd bə̀ zab mbi ɨbɔ ɨgwɨ məd, wɨ nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "À wɨə zə əghɨ ə mɔ'ɔ ə?"

24Mbaŋə̀ ze nya'a nə̀ə̀rɨ e ətu ghà ni, "Mə wɨə zə bə̂d nɨə yènə̀, àyɨə ɨ mbɨ ɨghabɨ ɨzed."

25Yeso nya'a wɨrɨ yì bètɨ̀ əghə ə mbaŋə̀ ze. Əni wɨ nya'a bètɨ̀ əne, mbaŋə̀ ze nya'a sə̀ŋgɨ̀ əghə neŋ ɨsɨ, əne əghə əməd ə nya'a zeŋ, wɨ zə ɨghɨjìm kwà' ɨchî chə̀m.

26Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni wɨ wo əkwɨ ni. Wɨ nya'a ghɨ̀ əne wɨrɨ ghà ɨ bɔ ni, "Tɨrə̀ tɔ wɨrɨ nyɨ e ə Bètsaidà."

27Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù nya'a nə̀' wò ɨŋga ɨsɨ mbe rɨ ə Kàisàriyà Filipì. Əni mbɨ nya'a sɨ ɨnə̂njɨ̀, wɨ nya'a biirɨ əmbɨ mɨ̀mə̀d ni, "Bə̂d kɨə ghàə̀ ni mə̌ yɨə we ə?"

28Mbɨ nya'a wɨ̀ɨrɨ̀ ɨ bɔ ni, "Bə̂d mɔ'ɔ mbɨə ghàə̀ ni àwɔ̀ yɨə Jə̌n we nɨ nya'ə nà' mɨnib. Mbɨ cherə mbɨə ghàə̀ ni àwɔ̀ yɨə Èlaijà. Mbɨ cherə ghàə̀ ni àwɔ̀ yɨ wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' bə̂d ɨkə̀n Ŋwiə̀."

29Wɨ nya'a biirɨ əmbɨ mɨ̀mə̀d ni, "À ye' mbə̀nə, mbə̀ sɨ ghà ni mə̌ yɨə we ə?" Pità nya'a wɨ̀ɨrɨ̀ ɨ bɔ ni, "Àwɔ̀ yɨə Wə̀d we nɨ Ŋwiə̀ zɔ'ɔ."

30Əni Pità nya'a gha əne, wɨ nya'a sɨ jeŋgɨ patɨ mɨ̀mə̀d ni tɨ mbɨ tɔ ghà ə ənû ɨmbə̀' əwi əmbɨ ə wə̀d mɔ'ɔ.

31Yeso nya'a kɔ chwi ɨnû əmbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù ni Wan Wə̀d berɨ jeŋgɨ zə ŋgə', bə̂d kyeŋ mbe rɨŋga əbeŋ mbɨ ə bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ŋwiə̀ mbɨ məchwiə̀ rɨ̀kə̌ birɨ ton əməd. Mbɨ birɨ zwiirɨ əməd. Ɨni niə che ɨtad wɨ wirɨ zwemə.

32Wɨ nya'a ghà əzô əsaŋ əsaŋ. Əne Pità nya'a niŋ əməd mbɨ tindɨ wò ɨban ɨban. Wɨ nya'a pè kɔ gham əbɔ' məd.

33Yeso nya'a bèŋ zə mbi məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù əne ghàm əbɔ' ə Pità ghà ni, "Àwɔ̀ Satàn, nɔ' e rɨ ɨban num! Chəi à nuŋ e ɨkɔndɨ ɨgun ɨghɨ mbe nɨ Ŋwiə̀ kəbɨ. À nùŋ ye' ɨgun mbe nɨ bə̂d mɨ̀sɔŋɨchù kəbɨ."

34Əni wɨ nya'a ghà əne, wɨ nya'a tɔŋ ɨnə̂n bə̂d we bə̀ tɔŋ mbi məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù əsɨ ni, ghà əmbɨ mɨ̀mə̀d ni, "Wə̀d mɔ'ɔ mɨ kəb ye'e əbɔ' num, wɨ ton ɨnû mɔ'ɔ mbe nɨ nyamnyod məd ə feenɨə, bè' e əzed ə ba'nɨ beenɨ əbɔ' num,

35ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wə̀d mɔ'ɔ we niə kə̀b nuŋ ɨ ɨtènɨ̀ birɨ sam ɨtènɨ̀ we. We nɨ sam ɨ ɨtènɨ̀ ɨmbə̀' ɨkə̂n chə̀m birɨ wirɨ jɨg ɨtènɨ̀ we.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

36Njìm ze nɨ wəd bɨrɨ jɨg kɨə ye əwù ze nɨ wɨ berɨ ɨsɨg wô jìm əne sam ɨ ɨtènɨ ə?

37Əghɨ nɨ tɨ wəd nà' ɨmbə̀' wɨrɨ berɨ ɨ ɨtènɨ kɨə yè ə?

38Ətu ə wəd mɔ'ɔ mɨ ye'ə nìd ɨmbə̀' əmɨ fɔrɨ ɨmbə̀' mɨ ɨŋgam ɨŋga ɨghəm bə̂d wô nɨ chəɨ wɨə wumnɨ ə Ɲwiə̀, nɨ wɨə bə̀ ghì ye' ɨnû rɨbə̀ŋ, njɨ ətu ə Wan Wə̀d ə bɨrɨ bɨ nìd ɨmbə̀' əməd ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ wɨ wɨrɨ ye'e mbɨ mbi mbɨaŋgɨrə̀ zeŋɨ mbɨ ɨka we nɨ Mbə̌' na' ɨ bɔ ni wɨ tumbɨ ɨsɨg."

Mak 9

1Yeso nya'a yì ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mə ghà rəsì' ɨ nən ni chəɨ bə̂d mɔ'ɔ rəbɔ' mbô nɨ təmbɨ əgha bɨrɨ kwɨ zɨ rɨ tɨ mbɨ zə ɨchî nɨ Ɲwiə̀ ə tùmbɨə̀ mbi bə̂d ɨchî nɨ kaanɨ."

2Ənɨ ɨni nya'a che rɨfuə, Yeso nya'a nɨŋ ə Pità mbɨ Jems fɔrɨ ə Jɔ̌n mbɨ kɔ' wò ɨkaŋ ɨwum se mɔ'ɔ, əsɨ nɨ àmei mɨməd nya'a əŋgu. Ənɨ mbɨ nya'a pè əŋgu, ɨnyod məd nya'a kwepə ɨfě mɨməd.

3Ngywɨ̌ rɨ məd nya'a sɨə fuə teenɨə, nɨ chəɨ ənɨ tɨ wəd mɔ'ɔ rɨ ɨgwɨ ə si sò tɨ fu əne.

4Èlaijà mbɨ Mose nya'a jwì ɨfě mɨməd. Mbɨ nya'a jwì əne kɔ ghambɨ mbɨ Yeso.

5Ənɨ Pità nya'a zə əne, wɨ nya'a ghà əmbɨ Yeso ni, "Əchwiə-ɨnù, zɨə bɔ̀ŋ ni tɨ wɨ əgha. Tɨ bɨrɨ kod mɨŋwenɨ tad, wɨ fibì ɨ ne, wɨ fibì əmbɨ Mose, wɨ fibì əmbɨ Èlaijà."

6Chəɨ wɨ nya'a kyerɨ ənû nɨ ghà. Àyɨə wɨ nya'a ghà əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ məd mbɨ mə�ənɨ-ɨnù mbə mɨbe mbɨə nya'ə bɔə kwà' rɨŋgə'.

7Pà' mɔ'ɔ nya'a kubrɨ mɨməd, əne gî mɔ'ɔ rɨŋga pà' ze nya'a ghà ni, "Wô yɨ mɨ Wan nɨ mə gha'i kwà' rɨŋgə', mbə zu ənû ze nɨ wɨə ghàə̀!"

8Ənɨ mbɨ nya'a zu gî ze, mbɨ nya'a kɨ bèŋ nèŋ, àyɨə chəɨ mbɨ nya'a wɨrɨ zə wəd mɔ'ɔ, chè rɨ ənɨ Yeso rəzì' wi.

9Ənɨ mbɨ nya'ə swi'ə rɨkaŋ ɨwum we, wɨ nya'a patɨ mɨməd ni tɨ mbɨ tɔ ghà ə ənû ze nɨ mbɨ zə əmbɨ wəd mɔ'ɔ, pè ənɨ Wan Wə̀d fə zwemə.

10Ənû ze ə nya'a tèn àmei mbɨ mɨməd, àyɨə ɨ mbɨə nya'ə biirɨə mbənə mbənə ɨmbə̀' əton nɨ zwemə.

11Mbɨ nya'a biirɨ əmbɨ Yeso ni, "Əton nɨ məchwiə̀ rɨkə̌ ə ghàə̀ ni Èlaijà berɨ be ye'e kɨ ɨmbə̀' ə yè ə?"

12Wɨ nya'a wɨìrɨ əmbɨ mɨməd ni, "Èlaijà berɨ be ye'e ɨmbə̀' wɨrɨ tekɨ ɨnû jìm ɨchî nɨ mbɨ nya'a bèi. Əton nɨ mbɨ ŋwa'nɨ ɨmbə̀' Wan Wə̀d ni wɨ bɨrɨ zə ŋgə' nɨ che əbɔ, mbɨ bə̀ ton əməd, kɨ ni yè ə?

13Mə ghà ɨ nən ni Èlaijà fə ye'e, àyɨə bə̂d mɔ'ɔ nya'a ghì mbɨ məd ɨchî nɨ zɨə nya'a bɔŋ əmbɨ mɨməd. Mbɨ nya'a ghì àmei ɨchî nɨ mbɨ nya'a ŋwa'nɨ ɨmbə̀' əməd."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

14Əni Yeso mbɨ mə�ènì-ìnù mbe nɨ nya'a mbɨ məd nya'a swi'i wò kɔɔrɨ məмèènì-ìnù mbə, mbɨ nya'a zə ɨnôn bâd nɨ nya'a kwà' wɨ kyeŋ nɨ nya'a kad mɨməd. Mbɨ nya'a bè zə məchwiè rɨkə̌ nɨ nya'ə tàŋè mbɨ mɨməd.

15Əni ɨnôn bâd we jìm nya'a zə ə Yeso, mbɨ nya'a yiirɨ kwà' rɨŋgə', əne nòrè wò əsɨ məd, pè chà'rì əməd.

16Wì nya'a biirɨ əmbɨ məмèènì-ìnù mbe ni, "Mbə kɨə tàŋè mbɨ ə bâd mbô ɨmbè' ə yè ə?"

17Mbaŋè mɔ'ɔ rɨŋga ɨnôn bâd we nya'a wìirì ɨ bɔ ni, "Əchwiè-ìnù, mə kè' ye'e əsɨ ne mbɨ mɨ wan nɨ əzwî rɨbòŋ ə ghì ni tɨ wɨ gham i.

18Əni mɨnyùmè jìm mbe nɨ əzwî rɨbòŋ ze ə yim əməd, ə zɨə mè' əməd ə si, tɨjo jwì rɨ ɨchû ɨməd, wɨ kud əsɔŋ, ɨnyod məd jìm kà. Əne mə kè' ghà əmbɨ mbe məмèènì-ìnù ni mbɨ chɨ əzwî ze, àyɨə chəi əni tì mbɨ chì."

19Yeso nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Chəi ɨghəm bâd wô berɨ ɨbenɨ! Mè kɨə wò chubɨ mbɨ nən əni əgha nɨ sa rɨ ye ə? Mè kɨə wò yim fîŋ mbɨ nən əni əgha nɨ sa rɨ ye ə? Mbə nɨŋ wan mbaŋè we ye'e nà' ɨ num!"

20Mbɨ nya'a nɨŋ wan mbaŋè we wò nà' ɨ bɔ. Əni əzwî rɨbòŋ ze ə nya'a zə ə Yeso, zɨə nya'a chì' wan we əwu əwən, wɨ gù ə si, biŋgə, tɨjo kɔ jwɨ rɨ ɨchû.

21Yeso nya'a biirɨ əmbɨ ə mbă' wan mbaŋè we ni, "Əgha ə fə sà rɨ ye nɨ əwɔn zô ə ye' ɨgun ə wan wô ə?" Wì nya'a wìirì ɨ bɔ ni, "Zɨə nya'a kɔ əni wɨ nya'a kɨrɨ wan bɔd.

22Ə zɨə kɨə mè' əməd ɨŋga ɨwid bè fɔrɨ ɨŋga mɨnib, ɨmbè' zwiirɨ əməd. À mɨ ye' nɨ tɨ à ghì ənû ə mɔ'ɔ, njɨ kaŋ dìirì əwa bè wèèrì əwa."

23Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "À ghà ni, 'A mɨ ye' nɨ tɨ à ghì ənû ə mɔ'ɔ!' Kyerɨ ni chəi ənû ə mɔ'ɔ nɨ tì zɨə chè wəd we nɨ benɨ."

24Àmei əwu əwən, mbă' wan we nya'a kyeŋ rɨkă ghà ni, "Mə benɨ, àyɨə mɨ ɨbenɨ ə bɔd. Weerɨ əmɨ ghì ni wɨ kaanə!"

25Əni Yeso nya'a zə əni ɨnôn bâd nya'ə nòrè ye'e fetɨə, wɨ nya'a ghàm əbɔ' əzwî rɨbòŋ ze ni, "Àwò əzwî ze nɨə ghì ni tɨ wəd gham i bè ghìè ni tɨ wɨ zu i ənû, mə ghà ɨ ne ni à jwɨ rɨŋga wan mbaŋè wô. Tɨrè tɔ wɨrɨ nyɨ e ɨŋga məd."

26Əni wɨ nya'a ghà əne, əzwî ze ə nya'a kyeŋ, chì' wan mbaŋè we kwà' rɨkă, jwɨ rɨŋga məd. Wan we nya'a sɨ ɨghabɨ əvɨ ə wəd. Əze ə nya'a ghɨ bâd mɨnɔnɔ' ghà ni, "Wɨ fə kwɨ!"

27Àyɨə Yeso nya'a yim əbɔ əməd, nò əməd, wɨ nò' təm rətɨə.

28Əni Yeso nya'a wò nyɨ ɨŋga nəb, məмèènì-ìnù ɨməd nya'a biirɨ ɨ bɔ ənjìm ənjìm ni, "Əton nɨ chəi tɨ kè' chɨ əzwî ze ə kɨ ɨmbè' ə yè ə?"

29Wì nya'a wìirì əmbɨ mɨməd ni, "Chəi əni tɨ mbə chɨ ɨkwɨ əzwî wô əni əghɨ ə cherə chè rɨ əni àkòŋgɨ."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

30Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nì-ìnù nya'a nɔ̀' rɨ əsɨ ze wò chè ə Galiliî. Chəi wɨ̀ nya'a kəb ni wə̀d mɔ'ɔ kyerɨ əsɨ ze nɨ wɨ̀ nya'ə əŋgu,

31ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wɨ̀ nya'ə chwi ɨnû əmbɨ mbi məmə̀ə̀nì-ìnù ni, "Mbɨ bɨrɨ fen Wan Wə̀d əmbɨ ə bə̂d, mbɨ zwiirɨ əməd, àyɨə ɨni nɨə chè ɨtad, wɨ̀ wɨrɨ zwemə."

32Chəi ɨtu mɨmə̌d nya'a zeŋ ɨmbə̀' ənû ze nɨ wɨ̀ nya'ə ghàà, àyɨə mbɨ nya'a bɔ nɨ biirɨ ɨ bɔ.

33Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nì-ìnù nya'a wò ə Kàpenàhom. Əni mbɨ nya'a fə sɨ ɨŋga nəb, wɨ̀ nya'a biirɨ əmbɨ mɨmə̌d ni, "Mbə kɨə kə̀'ə̀ tàŋ ənû ə ye ɨnə̂njɨ̀ ə?"

34Mbɨ nya'a kəm rəziə, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨ mbɨ nya'ə yènə̀ taŋ ɨmbə̀' we nɨ ye' wɨ kyeŋ.

35Wɨ̀ nya'a chub ə si, təŋ məmə̀ə̀nì-ìnù mbe wum chɔ̀b rɨbe, ghà əmbɨ mɨmə̌d ni, "Wə̀d mɔ'ɔ mɨ kəb ye' wɨ rɨmbì, wɨ̀ berɨ be ye' we nɨ sɨ nwìə̀, bə̀ ye' we nɨə fà' əmbɨ mbɨ mɨjìm."

36Wɨ̀ nya'a ghà əne, nɨŋ wan kwa mɔ'ɔ nùŋ wɨ̀ təm ɨŋga mɨgharə̀ mɨmə̌d. Wɨ̀ nya'a yim wan we, ghà əmbɨ mɨmə̌d ni,

37"Wə̀d mɔ'ɔ we nɨ nɨŋ wan kwa mɔ'ɔ ɨghabɨ wô əni mɨ ɨkum, fə bə̀ nɨŋ əmɨ. Wə̀d mɔ'ɔ we nɨ nɨŋ əmɨ, ka'i wɨ nɨŋ əmɨ, wɨ nɨŋ ye' wə̀d we nɨ nya'a tom əmɨ."

38Jɔ̌n nya'a ghà əmbɨ Yeso ni, "Əchwiə̀-ìnù, tɨ̀ kə̀' zə wə̀d mɔ'ɔ nɨə chì ɨzwî rɨbɔ̀ŋ əni e ɨkum, əne tɨ̀ kə̀' kə̀b nɨ təmnɨ əməd, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ka məd yɨ i wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' na."

39Yeso nya'a ghà ni, "Tɨ mbə̀ təmnɨ ə əməd, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi wə̀d we nɨə ghì ɨnû yiirɨ əni mɨ ɨkum, nɨ əmad ə bɨrɨ zombɨ, wɨ̀ bèŋ ghà ye' ɨnû rɨbɔ̀ŋ ɨmbə̀' əmɨ.

40Wə̀d we nɨ chəi wɨ̀ ton əwa wɨ ɨ mbɨ na.

41Mə ghà rəsì' ɨ nən ni chəi wə̀d mɔ'ɔ we nɨ na' to' mɨnib ɨ nən ni mbə̀ nɔ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbə̀ ben ɨkum Kristo bɨrɨ nim i ɨchɔ' ə̀fà'ì.

42"Wə̀d mɔ'ɔ rəbɔ' nən mɨ ghì ni wan kwa mɔ'ɔ rəbɔ' mbô nɨ ben əmɨ ghɨ ənû rɨbɔ̀ŋ, njɨ ziə bɨrɨ bɔ̀ŋ ni mbɨ tɨŋ ɨti ŋgə̀ŋ kyeŋ ədɔ' ɨ bɔ wò mà' ɨŋga rɨbàà.

43E əbɔ ə mɨ ghì ni à ghɨ ənû rɨbɔ̀ŋ, sob. Ziə bɔ̀ŋ ni à jɨg ɨtènì mbɨ əbɔ ə mɔ', chè ɨchî nɨ à bɨrɨ berɨ ɨbɔ be Ɔwìə̀ mà' əwe ɨŋga ɨwid rɨ nìmə nɨ ye' əsɨ ɨchə.

[44Əŋgu, chəi tɨgwid te nɨə kurə nyamnyod bə̂d ə nɔ̀ kwɨə, chə bəi ɨwid we nɨə tɔ̀n mɨmə̌d ə nɔ̀ nìmə.]

45E əwù ə mɨ ghɨ ni à ghɨ ənû rɨbɔ̀ŋ, sob. Ziə bɔ̀ŋ ni à jɨg ɨtènì mbɨ əwù ə mɔ', chè ɨchî nɨ à bɨrɨ berɨ ɨwu be Ɔwìə̀ mà' əwe ɨŋga əsɨ ɨchə.

[46Əŋgu, chəi tɨgwid te nɨə kurə nyamnyod bə̂d ə nɔ̀ kwɨə, chə bəi ɨwid we nɨə tɔ̀n mɨmə̌d ə nɔ̀ nìmə.]

47E ɨghə mɨ ghì ni à ghɨ ənû rɨbɔ̀ŋ, chɔ'. Ziə bɔ̀ŋ ni à nyɨ ɨŋga ənû ɨfɔ̀n ə Ɔwìə̀ mbɨ ɨghə mɔ', chè ɨchî nɨ à bɨrɨ berɨ əghə əbe Ɔwìə̀ mà' əwe ɨŋga əsɨ ɨchə.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

48Əŋgu, chəi tɨgwid te niə kurə nyamnyod bə̂d ə nɔ̀ kwɨə, chə bəi ɨwid we niə tɔ̀n mɨ̀məd ə nɔ̀ nimə.

49“Mbɨ bɨrɨ zeŋnɨ wə̀d jìm ənɨ ɨwid, [ɨchî nɨ mbɨə zeŋnɨ ɨghɨ ə̀fà jìm ənɨ fɨ̀ŋgwaŋ.]

50“Fɨ̀ŋgwaŋ ə bɔ̀ŋ, àyɨə fɨ mɨ ton wɨrɨ nəm i, à wɨrɨ tekɨ rɨ ye ni fɨ wɨrɨ nə̀m ə? Mbə̀ ye’ ɨghabɨ fɨ̀ŋgwaŋ, əne mbə̀ chub ənɨ əbɔrəbɔd mbɨ mbə bɔŋgɔb.”

Mak 10

1Yeso nya’a nɔ̀’ rɨ əsɨ ze wò əbà əbeŋ ze rɨ ə Jùdeyà bə̀ fɔrɨ ɨnjin ɨgyî Jodàn. Mɨnɔ̂n bə̂d nya’a yì wò fetɨ ɨban ɨməd. Əne wɨ̀ nya’a kɔ chwi ɨnû əmbɨ mɨ̀məd ɨchî nɨ wɨ̀ nya’ə mɨə̀ ghɨə̀.

2MɨFarisiî mɔ’ɔ nya’a wò əsɨ məd ɨmbə̀’ kwa’nɨ əməd. Əne mbɨ nya’a biirɨ ɨ bɔ ni, “Tɨkə ə wa chwiə ni mbaŋə̀ saanɨ ɨnamɨ mbɨ i ɨwi ə?”

3Wɨ̀ nya’a wɨ̀ɨrɨ əmbɨ mɨ̀məd ni, “Mose nya’a ghà ɨ nən ni ye ə?”

4Mbɨ nya’a ghà ni, “Mose nya’a ben ni mbaŋə̀ na’ ə̀ŋwà’nɨ̀ nɨ chwi ni tə fə saanɨ ɨnamɨ mbɨ i ɨwi bɔŋ chɨ əməd rɨ ə nəb.”

5Àyɨə Yeso nya’a ghà əmbɨ mɨ̀məd ni, “Mose nya’a ŋwà’nɨ̀ ɨkə wô ɨ nən ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ tə fɨ̀ŋ ə tu.

6Àyɨə tɨ ənɨ ɨsɨg nya’a kɔ, 'Ɲwɨ̀ə nya’a tekɨ bə̂d mbaŋə̀ mbɨ əyi.

7À yɨ əton nɨ mbaŋə̀ bɨrɨ saŋ i mbă’ mbɨ i nɨŋ wò fɔtɨ mbɨ i ɨwi,

8əne mɨ̀məd mbe mɨbe bɨrɨ sɨə nyamnyod mɔ’.' Əne ka mbɨ yɨə wɨrɨ əwən bə̂d mɨbe. Mbɨ yɨə sɨə nyamnyod mɔ’.

9Əne tɨ wə̀d mɔ’ɔ saanɨ i bə̂d mbe nɨ Ɲwɨ̀ə fə fɔtɨ.”

10Ənɨ mbɨ nya’a bəndɨ wò nyɨ ə nəb, məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe nya’a yì biirɨ ənû zô ɨ bɔ.

11Wɨ̀ nya’a ghà əmbɨ mɨ̀məd ni, “Mbaŋə̀ mɔ’ɔ ze nɨ saanɨ ɨnamɨ mbɨ i ɨwi, nam əyi cherə, fə ni əyi cherə.

12Əyi mɔ’ɔ we nɨ bə̀ saanɨ ɨnamɨ mbɨ i ɨnom, nam wɨ cherə, fə ni mbaŋə̀ cherə.”

13Bə̂d mɔ’ɔ mbɨə nya’ə nɨŋə bɔn kwa wò əsɨ Yeso ɨmbə̀’ wɨ̀ betɨ mɨ̀məd. Məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ɨməd nya’a ghàm əbɔ’ ə bə̂d mbe.

14Àyɨə ənɨ Yeso nya’a zə ənû ze, wɨ̀ nya’a sə ɨtəm, əne ghà əmbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ni, “Mbə̀ saŋ bɔn kwa mbe ye’e əsɨ num. Tɨ mbə̀ kən ə mɨ̀məd, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ à yɨə bə̂d ɨghabɨ mbô bɨrɨ jɨg ənû ɨfɔ̀n ə Ɲwɨə̀.

15Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni, ka wə̀d mɔ’ɔ we nɨ chəi wɨ̀ ben ənû ɨfɔ̀n ə Ɲwɨə̀ ɨghabɨ ə wan kwa bɨrɨ nɔ nyɨ i ɨŋga ənû ɨfɔ̀n ze.”

16Ənɨ wɨ̀ nya’a ghà əne, wɨ̀ nya’a nɨŋ bɔn kwa mbe kyɨə, zab mbɨ ɨbɔ ɨgun mɨ̀məd, bə̀ zɨ̀ əbɔrəbɔd ɨgwɨ mɨ̀məd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

17Əni Yeso nya'ə jwìə wò i ighani, mbaŋə̀ mɔ'ɔ nya'a nòrə wò pè chìndi itu inywi ifě i bɔ, biiri i bɔ ni, "Əchwiə-ìnù chòm, mə̀ kiə wo ghi ənû ə yè bɔŋ jig ìtènì ri mì ə?"

18Yeso nya'a ghà i bɔ ni, "À tɔŋ əmi əni ə wəd chòm imbə̀' ə yè ə? Chəi wəd mɔ'ɔ əŋgu ni bɔŋi chè ri əni ə Ɔwìə rəzì' wi.

19À kàŋ kyeri e tikə ri Ɔwiə. Ti ghà ni, 'Tirə zwiiri e wəd. Tirə ni e əyi ki mbaŋə̀ cherə. Tirə ji e. Tirə ben e zərimbin mighab. Tirə fig e wəd. Wumni e mbă' mbi e nǐŋ.'"

20Mbaŋə̀ ze nya'a ghà i bɔ ni, "Əchwiə-ìnù, mə nya'a fə kɔ nùŋ tikə tô rijìm ti əni mə nya'ə wan kwa."

21Yeso nya'a nèŋ əməd gha', əne ghà i bɔ ni, "À kwaŋ əghi ə mɔ'ɔ. Ndə wò fèndì ighi mbe ni à beri, wò nà' ikab we əmbi ə bə̂d ikwaŋ, əne à biri beri mbə̂n ikaŋ. À mi ghì əne, à ye'e beeni əbɔ' num."

22Əni mbaŋə̀ ze nya'a zu ənû zə̂, inyod iməd nya'a bɔd, əne wi nya'a nə̀' wò i yènə kənə̀, imbə̀' ighəm ni wi nya'a kaŋ beri mbə̂n ni nɔ' əku.

23Yeso nya'a nèŋ isi kad, əne ghà əmbi mbi mə�ənì-ìnù ni, "Ziə biri ni se əmbi ə bə̂d mbə̂n ni nyi iŋga ənû ifɔ̀n ə Ɔwiə!"

24Məməənì-ìnù mbe nya'a zu iŋgam we, yiiri kwà' riŋgə'. Àyiə Yeso nya'a yì ghà əmbi mìməd ni, "Bɔn, ziə kàŋ seə ni nyi iŋga ənû ifɔ̀n ə Ɔwiə!

25Ziə zàm əmbi ə kàmel ni che ibigi sa', chè ichî ni wəd mbə̂n biri nyi iŋga ənû ifɔ̀n ə Ɔwiə."

26Məməənì-ìnù mbe nya'a yiiri kwà' riŋgə', əne ghà mbənə mbənə ni, "Ziə niə ye' əne, nji à kiə we ni tì wì jwì rəŋgə' ə?"

27Yeso nya'a neŋ mìməd ghà ni, "Ənû ə ziə chè ye' bə̂d, ka'i Ɔwiə, imbə̀' ighəm ni chəi ənû ə mɔ'ɔ ni tì ziə chè ə Ɔwiə."

28Pità nya'a ghà i bɔ ni, "Zə, tì fə sàŋ ighijìm beeni əbɔ' ne."

29Yeso nya'a ghà əmbi mìməd ni, "Mə ghà rəsì' i nən ni, chəi wəd mɔ'ɔ we ni saŋ i nəb, ki mbi bɔŋgɔb, ki ti njàbi, ki i nǐŋ, ki i mbă', ki mbi bɔn, ki mbi isi si imbə̀' əmi fɔri imbə̀' ikə̂n chòm,

30ni chəi wi biri wiri niŋ ighi mbô tìnîn əni ə nyùmə̀ wô ighəm iki fibì. Wi biri niŋ nəb, niŋ bɔŋgɔb mbi ə njàbi, niŋ mìnǐŋ, niŋ bɔn bə̀ niŋ isi si, mbi bə̀ nwèndì tikyeri-iwu iməd. Wi biri jig ìtènì ri mì əni ə nyùmə̀ we niə ye'e.

31Àyiə bə̂d mìnɔnɔ' mbe ni ye' mbi rimbì, biri ye' mbe ni si nwìə. Mbe ni si nwìə si ye' mbi rimbì."

32Əni Yeso mbi mbi mə�ənì-ìnù nya'ə kɔ'ə wò ə Jèrusalèm, Yeso wiə nya'ə yèn imbì. Ənû ze ə nya'a chè mə�ənì-ìnù mbe. Bə̂d mbe ni nya'ə beeni rənjìm nya'a bɔ. Wi nya'a bə̀ yì niŋ məməənì-ìnù mbe wum chòb ribe iban iban kɔ ghà ənû ze ni biri ghi əni ni əmbi mìməd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

33Wɨ nya'a ghà əmbɨ mìməd ni, "Mbə̀ zə, tɨ̀ yɨ əni kɔ'ə wò ə Jèrusalèm. Tɨ mɨ pè əŋgu, mbɨ bɨrɨ yim Wan Wə̀d nà' əmbɨ bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɗwìə̀ mbɨ məchwiə̀ rɨkə̌. Bə̂d mbô bɨrɨ sob ɨsa'i ni mbɨ zwiirɨ əməd. Mbɨ bɨrɨ ghɨ əne, nà' əməd əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ ka'i mɨJû.

34Bə̂d mbe nɨ ka'i mɨJû bɨrɨ ba'rɨ əməd, chèd mad əni məd, te əməd əni ə ŋgwad bə̀ zwiirɨ əməd. Ɨni niə che ɨtad, wɨ zwemə."

35Jems mbɨ Jɔ̀n nɨ nya'ə bɔn Zebèdiî nya'a wò əsɨ Yeso pè ghà ɨ bɔ ni, "Əchwiə̀-ìnù, tɨ̀ kə̀b ni à ghɨ ənû ə mɔ'ɔ ze nɨ tɨ̀ biirɨ ɨ ne."

36Wɨ nya'a biirɨ əmbɨ mìməd ni, "Mbə̀ kɨə kə̀bə̀ ni mə̀ ghɨ ənû ə ye ɨ nən ə?"

37Mbɨ nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Əni à chub ɨŋga e ənû ɨfɔ̀n, ben ni wə̀d fìbì rəbɔ' na chub əni e əba əbɔ ə jɨgɨ, wɨ fìbì bə chub əni e əba əbɔ ə tweŋ."

38Yeso nya'a ghà əmbɨ mìməd ni, "Chəi mbə̀ kyerɨ ənû ze nɨ mbə̀ə biirɨə." Əni wɨ nya'a wiirɨ əne, wɨ nya'a biirɨ əmbɨ mìməd ni, "Tɨ̀ mbə zə ɨkwɨ ŋgə' ze nɨ mə bɨrɨ zə, kɨ̀ tɨ̀ mbə nɨŋ mɨnib ɨchî nɨ mə bɨrɨ nɨŋ ə?"

39Mbɨ nya'a wɨìrɨ ɨ bɔ ni, "Tɨ̀ we tɨ̀ rɨ̀ ghɨ̀ əne." Yeso nya'a sɨ ghà əmbɨ mìməd ni, "Mbə bɨrɨ zə ŋgə' ze nɨ mɨə zəə, bə̀ nɨŋ mɨnib ɨchî nɨ mə bɨrɨ nɨŋ;

40àyɨə ka'i əzum rɨmbin nɨ chɔ' wə̀d we nɨ bɨrɨ chub əni mɨ əba əbɔ ə jɨgɨ kɨ̀ we nɨ chub əni mɨ əba əbɔ ə tweŋ. Mbɨrɨmbin mbô yɨ mbɨ bə̂d mbe nɨ Ɗwìə̀ nya'a fə teki nùŋ əmbɨ mìməd."

41Əni məmə̀ə̀nì-ìnù mbə wum nya'a zu ənû ze, mbɨ nya'a kɔ sə ɨtəm əbɔ' ə Jems mbɨ Jɔ̀n.

42Əne Yeso nya'a tɔŋ məmə̀ə̀nì-ìnù mbe mɨjìm, ghà əmbɨ mìməd ni, "Mbə kyerɨ ni bə̂d mbe niə tùmbɨə̀ bə̂d mbe nɨ ka'i mɨJû mbɨə nyèm ɨnû nyemɨ ɨgwɨ mìməd. Mbə bə̀ kyerɨ ni bə̂d kyeŋ rəbɔ' mìməd ə berɨ ɨka nɨ tumbɨ mìməd əni ɨnû jìm.

43Àyɨə ka'i əne əka' nən. Àyɨə wə̀d mɔ'ɔ we niə kə̀b ye' wɨ kyeŋ əka' nən berɨ ye' we niə fà' ɨ nən.

44We niə kə̀b ye' wɨ rɨmbì əka' nən berɨ ye' əbò'ò əmbɨ mbən mɨjìm,

45ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi Wan Wə̀d nya'a ye'e ni bə̂d fa' ɨ bɔ. Wɨ nya'a ye'e ɨ fà' əmbɨ ə bə̂d, bə̀ kwɨ ɨmbə̀' cho' ɨtu bə̂d mɨnɔnɔ'."

46Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nì-ìnù nya'a wò ə Jerikò. Əni mìməd mbɨ ɨnɔ̂n bə̂d nɨ nya'a kwà' wɨ kyeŋ nya'ə jwɨ rɨ ə Jerikò, Batimeòs nɨ nya'a ɨfɨgɨ, bə̀ ye' wan Timeòs, nya'a chub ɨban ɨnə̂njɨ̀ ɨ nɔn ɨghɨ.

47Əni wɨ nya'a zu ni à yɨə Yeso rɨ ə Nazàret nya'ə chèə̀, wɨ nya'a kɔ kyeŋɨ ghàə̀ ni, "Yeso, Wan Dèvîd, diirɨ əmɨ!"

48Əni wɨ nya'a ghà əne, bə̂d mɨnɔnɔ' nya'a ghàm əbɔ' məd ni wɨ kəm rəziə. Àyɨə wɨ nya'a wirɨ yì jeŋgɨ kyeŋ ghà ni, "Wan Dèvîd ə, diirɨ əmɨ!"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

49Yeso nya'a təm ghà ni, "Mbə̀ tɔŋ əməd." Əni mbɨ nya'a tɔŋ ə mbaŋə̀ ze, mbɨ nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Bɔtɨ e fîŋ! Nɔ' rətiə, ɨ wɨə tɔŋ e."

50Wɨ nya'a zu əne, chɨ i ngywɨ̌ ma'i mà' ə yiə, nɔ' tòm, wò əsɨ Yeso.

51Yeso nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "À kə̀b ni mə ghɨ ənû ə ye ɨ ne ə?" Mbaŋə̀ ze nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Masà, mə kə̀b ni à ghɨ mə zə ɨsɨ."

52Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Sɨ wò e. E ɨbenɨ fə ghɨ̀ ni à bɔtɨ e." Àmei əwu əwən, mbaŋə̀ ze nya'a wɨrɨ kɔ zə ɨsɨ, əne wɨ̀ nya'a nɔ' beenɨ əbɔ' ə Yeso wò əsɨ ze nɨ wɨ̀ nya'ə wòə̀.

Mak 11

1Əni Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù nya'a siə tiinɨ ɨban ə Jèrusalèm, mbɨ nya'a pè ə Bètfagè mbɨ ə Betanì nɨ nya'a ɨbom Ɨwum mɨ̀Olìf. Əni mbɨ nya'a pè əŋgu, Yeso nya'a tom mbi məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù mɨbe.

2Wɨ̀ nya'a ghà əmbɨ mɨ̀məd ni, "Mbə̀ wo nyɨ ɨŋga əsɨ ze nɨ ye' ɨmbì ɨ nən. Mbə mɨ nyɨ ə nyɨ, mbə bɨrɨ zə wan jàkas nɨ mbɨ tɨŋɨ, nɨ chəi wəd mɔ'ɔ kwe' kɨrɨ kɔ' ɨgun. Mbə̀ za nɨŋ ye'e.

3Wə̀d mɔ'ɔ mɨ biirɨ ɨ nən ni, 'Mbə̀ kɨə zàə̀ wan jàkas we ɨmbə̀' ə yè ə?' mbə ghà ni, 'À yɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg kəb ə jàkas wô. Wɨ̀ bɨrɨ wɨrɨ cha rəbɔ' àmei əwu əwən.'"

4Mbɨ nya'a wò pè zə wan jàkas nɨ mbɨ nya'a tɨŋ ɨfě nəb ɨban ɨnə̂njɨ̀. Əni mbɨ nya'ə zàə̀,

5bə̂d mbe nɨ nya'a təmbɨ ɨban ɨban nya'a biirɨ əmbɨ mɨ̀məd ni, "Mbə̀ kɨə əni ghɨ̀ ə ye ə? Mbə̀ kɨə zàə̀ wan jàkas we ɨmbə̀' ə yè ə?"

6Mbɨ nya'a ghà ənû ze nɨ Yeso kə' ghà əmbɨ mɨ̀məd. Bə̂d mbe nya'a zu əne sàŋ ni mbɨ wò mbɨ wɨwən.

7Mbɨ nya'a wò mbɨ wan jàkas we pè nà' əmbɨ Yeso. Mbɨ nya'a nà' əne, zì tə ngywɨ̌ ɨgun ə wan jàkas we. Yeso nya'a kɔ' chub ɨgun.

8Bə̂d mɨ̀nɔnɔ' nya'a zì tə ngywɨ̌ ɨgun ɨnə̂njɨ̀. Mbɨ cherə nya'a sè ɨza ɨzed rɨŋga bŭ' bə wò zì ɨgun ɨnə̂njɨ̀.

9Bə̂d mbe nɨ nya'ə wò ɨmbì mbɨ mbe nɨ nya'ə beeniə mbiə nya'ə kyeŋə ghàə̀ ni, "Tɨ yiirɨ ə Ɲwiə̀! Ɲwiə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə wəd we niə ye'e əni ɨkum Ə̀nùŋɨ̀sɨg!

10Ɲwiə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ənû ɨfɔ̀n ze niə ye'e, nɨ ye' əzɨ a mbă' Dèvîd. Tɨ yiirɨ ə Ɲwiə̀ we nɨ ye' ɨkaŋ!"

11Yeso nya'a wò nyɨ ə Jèrusalèm chè wò ɨŋga mbàn Ɲwiə̀. Wɨ nya'a pè nèŋ ɨghɨjìm kad. Àyiə ɨchî nɨ nyùmə nya'a fə kən chè əku, wɨ nya'a jwɨ wò ə Betanì mbɨ məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù mbe wum chɔ̀b rɨbe.

12À nya'a əni ze nɨ beenɨ, ənɨ Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù nya'ə bəndɨ rɨ ə Betanì, njì rɨ nya'a zaŋ əməd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13Wɨ nya'a təm zə əzed ə fîg əsa əgha nɨ nya'a mbɨ rɨfu' ɨkaŋ. Wɨ nya'a zə əne tindɨ wò ɨban ɨ zə ni tə wa bɨrɨ zə əghɨ ə mɔ'ɔ ɨkaŋ ə. Əni wɨ nya'a pe əton əzed ze, wɨ nya'a zə àmei rɨfu', ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ka nyùmə̀ we yɨə nya'a i nyùmə̀ nɨ mɨfîg ə kɔə.

14Əne Yeso nya'a ghà əmbɨ əzed ə fîg ze ni, "Chəi wə̀d mɔ'ɔ bɨrɨ nɔ wɨrɨ kud fɨtam nɨ à kɔ̌!" Əni wɨ nya'a ghà əne, məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ɨməd nya'a zu.

15Əni Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù nya'a wò pè ə Jèrusalèm, wɨ nya'a wò nyɨ ɨŋga mbàn Ɲwìə̀ pè kɔ kəndɨ bə̂d mbe nɨ nya'ə fèndɨ̀ ɨghɨ bə̀ kəndɨ mbe nɨ nya'ə zòndɨə̀. Wɨ nya'a kub mɨtebrə̀ bə̂d mbe nɨ nya'ə kobrɨ ɨkab bə̀ kub ɨtən bə̂d mbe nɨ nya'ə fèndɨ̀ mbɨ̀rə̀bəŋə.

16Chəi wɨ nya'a ben ni wə̀d be' əghɨ mɔ'ɔ che ɨŋga mbàn Ɲwìə̀.

17Wɨ nya'ə chwi ɨnû əmbɨ mɨmə̌d ghàə̀ ni, "Chəi mbɨ wa ŋwa'nɨ ni, 'Mbɨ bɨrɨ sɨə tɔŋə mɨ nəb əni ə nəb ə̀kɔ̀ŋgɨ̀ əmbɨ ɨbeŋ jìm ə'? Àyɨə mbə fə bèŋ əni əsɨ ni mɨjɨ ə nə̀mbɨ̀ ɨŋga."

18Bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɲwìə̀ mbɨ məchwiə̀ rɨkə̌ nya'a zu ənû ze nɨ wɨ nya'ə ghàə̀ əne mbɨ nya'a kə̀b ɨnə̂njɨ̀ nɨ zwiirɨ əməd. Àyɨə ɨ mbɨ nya'ə bɔ əməd ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨnə̂n bə̂d we jìm wɨə nya'ə yiirɨ ɨnû mbe nɨ wɨ nya'ə chwiə.

19À nya'a sɨ ɨkwirɨ kwirɨ, Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù nya'a jwɨ rɨ ə Jèrusalèm wò əwən.

20À nya'a ɨsɔsɔ we nɨ beenɨ, əni Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù nya'ə chèə̀, mbɨ nya'a zə əzed ə fîg ze. Zɨə nya'a fə kwɨ wò pè əni ɨghaŋ.

21Pità nya'a zə əne, kəndɨ ənû ze nɨ Yeso kə' ghà, əne ghà ɨ bɔ ni, "Masà, neŋə! Əzed ə fîg ze nɨ à kə' fə kwɨ!"

22Yeso nya'a wìirɨ̀ əmbɨ mɨmə̌d ni, "Mbə nuŋ fîŋ ɨgun ə Ɲwiə̀.

23Mə ghà rəsì' ɨ nən ni, wə̀d mɔ'ɔ we nɨ gha əmbɨ ɨwum wô ni, 'Mən e, wò feŋ ɨŋga rɨbàà,' zɨə bɨrɨ bɨ ghɨ àmei ɨchî nɨ wɨ ghă. Ənû ze nɨ ye' əŋgu yɨ ni tɨ wɨ bid i ɨŋga i fîŋ, àyɨə wɨ ben ni ənû ze nɨ tə gha ə bɨrɨ ghɨ àmei ɨchî we.

24Əne mə ghà ɨ nən ni, ɨnû jìm mbe nɨ mbə̀ kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀ nɔn ɨ bɔ, mbə̀ ben ni mbə fə berɨ, əne mbɨ bɨrɨ ye' mbən.

25Əni mbə̀ təm ɨ kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀, mbə̀ wa' ɨnû mbe nɨ mbə bɔŋgɔb ghɨ əni ə nən, ɨmbə̀' ə Mbă' we nɨ ye' ɨkaŋ bə wa' mbə ɨnû rɨbɔ̀ŋ.

[26Mbə mɨ ton wa' ə ɨnû rɨbɔ̀ŋ bə̂d cherə, ka ə Mbă' we nɨ ye' ɨkaŋ bɨrɨ bɨ wa' i mbə ɨnû rɨbɔ̀ŋ."]

27Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù nya'a wɨrɨ bə̀ndɨ̀ wò ə Jèrusalèm. Əni wɨ nya'ə yèn ɨŋga mbàn Ɲwìə̀, bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɲwìə̀ mbɨ məchwiə̀ rɨkə̌ fərɨ bə̂d kyeŋ mbe rɨŋga əbeŋ nya'a wò əsɨ məd,

28pè biirɨ ɨ bɔ ni, "À kɨ əni ɨka we nɨ àwɔ̀ ə ghɨ ɨnû mbô ə? À kɨə we na' ɨka wô ɨ ne ə?"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

29Yeso nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mə bɨrɨ bɨ biirɨ ənû ə mɔ'ɔ ɨ nən. Mbə wiirɨ ɨ num, əne mə bɨrɨ bə̀ sɨ ghà əsɨ ze nɨ mə nɨŋ ɨka rəŋgu bɔŋ siə ghì ɨnû mbô.

30À kɨə Ɗwìə̀ nya'a na' ɨka əmbɨ Jɔ̌n ni wɨ nà' mɨnib kɨ à kɨ ə bə̂d ə? Mbə̀ wiirɨ ɨ num."

31Mbɨ nya'a kɔ tàŋɨ mbənə mbənə ghàə̀ ni, "Tɨ mɨ ghà ni, 'À yɨə Ɗwiə̀', wɨ bɨrɨ biirɨ ɨ na ni, 'À niə ye' əne, njɨ chəi mbə̀ nya'a ben əməd ɨmbə̀' ə yè ə?'

32Tɨ wa ghà ni, 'À yɨə bə̂d'…" Ɨ mbɨə nya'ə bɔə bə̂d mbe ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ nya'a ben ni Jɔ̌n yɨə nya'ə wəd ɨkə̀n Ɗwìə̀ rəsì'.

33Əne mbɨ nya'a wìirɨ əmbɨ Yeso ni, "Chəi tɨ kyerɨ." Yeso nya'a bə̀ ghà əmbɨ mɨməd ni, "Chəi mə bɨrɨ bɨ ghà wəd we nɨ na' ɨka ɨ num ni mə ghɨ ɨnû mbô."

Mak 12

1Yeso nya'a kɔ gha ɨnû mɨgɨ əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mìJû ni, "Mbaŋə̀ mɔ'ɔ nya'a kon mbeŋ vaìn, kod ɨkam ghab, toŋ ɨbɨgɨ nɨ mbɨ bɨrɨ siə mìn mɨno' ɨŋga, bə̀ bɔm nəb ɨkaŋ nɨ wəd bɨrɨ chub ɨŋga nəŋgɨ mbeŋ ze. Wɨ nya'a ghì əne nà' mbeŋ ze əmbɨ ə bə̂d mɔ'ɔ ni mbɨ fa' ɨŋga. Wɨ nya'a nà' əne, nə̀' wò ɨŋga əbeŋ ə cherə.

2Əni nyùmə̀ nya'a ku'u nɨ mbɨ bɨrɨ kab tɨtam rɨ vaìn te, wɨ nya'a cha i wəd əfà'ì əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'a yim mbeŋ ze ni wɨ wo nɨŋ əbà əməd tɨ əni rɨtam vaìn te.

3Bə̂d mbe nya'a yim wəd əfà'ì we, som əməd, əne chà əməd rəbɔ' ɨbɔ-ɨbɔ.

4Wɨ nya'a yì chà wəd əfà'ì cherə əmbɨ mɨməd. Mbɨ nya'a som we to' ətu, bə̀ bəə ghìə̀ mbɨ məd ɨchî nɨ chəi mbɨ kə' berɨ ghì.

5Wɨ nya'a yì chà wəd əfà'ì cherə. Mbɨ nya'a zwiirɨ we. Wɨ nya'a bə̀ yì chà bə̂d əfà'ì cherə nɔnɔ'. Mbɨ nya'a som mbɨ mɔ'ɔ bə̀ zwiirɨ mbɨ mɔ'ɔ.

6Mbaŋə̀ ze nya'a kɨrɨ berɨ wəd cherə mɔ', nɨ nya'ə wan məd nɨ wɨ nya'a gha'i kwà' rɨŋgə'. Wɨ nya'a sɨ nwìə̀ chà we əmbɨ mɨməd, ghàə̀ ni, 'Mbɨ bɨrɨ wumnɨ mɨ wan.'

7Àyɨə bə̂d mbe nɨ nya'a yim mbeŋ ze nya'a ghà mbənə mbənə ni, 'À yɨ əjɨnəb məd wô. Mbə ye'e tɨ zwiirɨ əməd, ɨmbə̀' ɨghɨ mbô sɨ ye' mba.'

8Mbɨ nya'a ghà əne yim wan we zwiirɨ, mà' əməd ənjìm ɨkam mbeŋ vaìn ze.

9"Mbaŋə̀ ze nɨ nya'a berɨ mbeŋ vaìn ze kɨə wo ghɨ ye ə? Wɨ bɨrɨ wo zwiirɨ bə̂d mbe nɨ nya'a yim mbeŋ ze, sɨ nà' mbeŋ ze əmbɨ ə bə̂d cherə.

10Chəi mbə̀ kɨrɨ foŋ ənû zô ɨŋga Ə̀ŋwà'nì ə Ɗwiə̀ ni, 'Ɨti we nɨ məbɔmɨ nəb nya'a tonɨ, fə bèŋ əni ɨti rɨ ɨbu nəb.

11Ənû zô yɨ Ə̀nùŋìsig ghɨ̌. À yɨ ənû ə yiirɨ ɨ na nɨ zə!'"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

12Bə̂d mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mìJû nya'a zu əne, kəb gywɨ əməd, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ nya'a kyerɨ ni ɨ wɨə nya'ə ghà ənû ə mɨgɨ ze ɨmbə̀' əwən. Àyɨə mbɨ nya'a bɔ bə̂d mɨnɔnɔ' mbe. Əne mbɨ nya'a sàŋ əməd nɔ̀' wò əwən.

13Bə̂d mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mìJû nya'a tom mìFarisiî mɔ'ɔ fɔrɨ bə̂d mbe nɨ nya'ə tìmbɨ ə Herɔ̀d ni mbɨ wo əsɨ Yeso ɨmbə̀' zɨ ətam ɨ bɔ ənɨ ɨŋgam məd.

14Mbɨ nya'a wò pè ghà ɨ bɔ ni, "Əchwiə̀-ìnù, tɨ kyerɨ ni à wɨə ghà rəsì', fɔrɨ ni chəi àwɔ̀ ə bɔə bə̂d, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi àwɔ̀ ə ghì ɨghə. Àyɨə à wɨə chwiə rəsì' ɨmbə̀' ɨchî nɨ Ɲwìə̀ kəb ni bə̂d chubɨ. Tɨkə ə wa chwi ni tɨ ma' mɨtagsì əmbɨ Kaisà, kɨ̀ chə ə?

15Tì ma'a kɨ̀ tɨ rɨ̀ ma' əwa ə?" Yeso nya'a kyerɨ ɨbekɨ ɨnû mɨməd, əne wɨ̀ nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbə̀ kɨə kəb kwa'nɨ əmɨ ɨmbə̀' ə yè ə? Mbə̀ ye'e mbɨ ɨkab ətənɨ mɔ'ɔ mə zə."

16Mbɨ nya'a wò nà' wɨ mɔ'ɔ ɨ bɔ. Əne wɨ̀ nya'a biirɨ əmbɨ mɨməd ni, "Ɨfĕ wô mbɨ ɨkum wô kɨ wɨ we ə?" Mbɨ nya'a wìirɨ̀ ɨ bɔ ni, "À yɨ wɨ Kaisà."

17Yeso nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbə̀ na' ɨghɨ Kaisà əmbɨ Kaisà, bə̀ nà' ɨghɨ Ɲwiə̀ əmbɨ ə Ɲwiə̀." Mbɨ nya'a kàŋ yiirɨ ɨchî nɨ wɨ̀ nya'a wiirɨ ɨŋgam we.

18MɨSadusiî mbɨə nya'ə ghàə̀ ni chəi bə̂d bɨrɨ zwemə. Əne mbɨ mɔ'ɔ rəbɔ' mɨməd nya'a wò əsɨ Yeso pè biirɨ ɨ bɔ ni,

19"Əchwiə̀-ìnù, Mose nya'a ŋwà'nɨ̀ ɨ na ni aŋgəb mbaŋə̀ mɔ'ɔ mɨ kwɨ nùŋ i ɨwi nɨ chəi wan, mbaŋə̀ ze berɨ niŋ ɨku əyi we gywɨ bɔn mbɨ məd, nɨ bɨrɨ ye' bɔn aŋgəb məd we nɨ nya'a kwɨ.

20Bɔŋgəb mɔ'ɔ sambe mbɨə nya'a əŋgu, wɨ rɨtu nya'a nam i ɨwi, kwɨ nɨ chəi wɨ̀ berɨ bɔn.

21We nɨ beenɨ nya'a niŋ ɨku əyi we, bə̀ kwɨ nɨ chəi wɨ̀ berɨ bɔn. Ziə nya'a ghì àmei əndəŋ əndəŋ mbɨ we nɨ nya'a pe ənɨ mbɨ mɨtad.

22Ziə nya'a chè ni bɔŋgəb mbe sambe nya'a kwɨ nɨ chəi mbɨ berɨ bɔn. Əyi we nya'a bə̀ sɨ nwìə̀ kwɨ.

23Ənɨ bə̂d bɨrɨ zwemə, ɨku əyi we kɨə wo ye' ɨwi we, ɨchî nɨ bɔŋgəb mbe sambe nya'a nam əməd ə?"

24Yeso nya'a wìirɨ̀ əmbɨ mɨməd ni, "Əton nɨ mbə̀ febə yɨ ni chəi mbə̀ kyerɨ Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɲwiə̀ kɨ̀ bè kyerɨ ɨka Ɲwiə̀.

25Ənɨ bə̂d bɨrɨ zwemə, chəi mbɨ bɨrɨ wɨrɨ nam, chəi mbɨ bɨrɨ wɨrɨ na' bɔn ə nəb ɨnamɨ. Bə̂d bɨrɨ sɨ ɨghabɨ mbɨaŋgɨrə̀ mbe nɨ ye' ɨkaŋ.

26À ye' ɨmbə̀' ənû nɨ ɨvɨ bə̂d bɨrɨ zwemə, chəi mbə̀ kɨrɨ foŋ ɨŋga ə̀ŋwà'nɨ̀ ze nɨ Mose nya'a ŋwa'nɨ, ɨŋga əsɨ ze niə ghà ɨmbə̀' ətud nɨ nya'ə fɨə, ɨchî nɨ Ɲwìə̀ nya'a gha ɨ bɔ ni, 'Mɔ̌ yɨə Ɲwìə̀ Abràham, Ɲwìə̀ Aizìk, mbɨ Ɲwìə̀ Jekɔ̂b ə'?

27Ka məd yɨ i Ɲwìə̀ ɨvɨ bə̂d. Məd yɨə Ɲwìə̀ bə̂d mbe nɨ ye' ɨkă. Mbə fə kàŋ febə."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

28Əchwiə rɨkə̌ mɔ'ɔ nya'a zu ɨchî nɨ Yeso mbɨ mɨSadusiî mbe nya'ə ghàmə̀. Wɨ nya'a bə̀ zə ɨchî nɨ Yeso nya'ə wìirɨ ɨŋgam əmbɨ mɨmə̌d ɨchî chɔ̀m. Əne wɨ nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Ɨkə we nɨ che tɨkə rɨjìm kɨ wi ə?"

29Yeso nya'a wìirɨ ɨ bɔ ni, "Ɨkə we nɨ che tɨkə rɨjìm yɨ ni, 'Mbə̀ zu, kyɨə mɨIzre! Ə̀nùŋɨsɨg a Ɲwiə̀, Ə̀nùŋɨsɨg mei we mɔ'.

30À berɨ gha' Ə̀nùŋɨsɨg e Ɲwiə̀ ənɨ e fîŋ jìm, ənɨ e ɨtènɨ jìm, ənɨ te rɨkɔndɨ rɨjìm bə̀ fɔrɨ ənɨ e ɨka jìm.'

31We nɨ beenɨ yɨ ni, 'À berɨ gha' wə̀d nɨ tindɨ ɨban ne ɨchî nɨ à gha' e nyamnyod.' Chəɨ ɨkə cherə nɨ che tô rɨbe."

32Əchwiə rɨkə̌ we nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Əchwiə-ɨnù, à fə ghà ənû nɨ ku'nɨ. À fə ghà rəsì' ni Ɲwiə̀ mei we mɔ', fɔrɨ ni chəɨ wɨ cherə.

33Ənû nɨ gha' əməd ənɨ ə fîŋ jìm, ənɨ ɨwe jìm, ənɨ ɨka jìm bə̀ fɔrɨ nɨ gha' wə̀d nɨ tindɨ ɨban ne ɨchî nɨ à gha' e nyamnyod ə chè nyam rɨjìm te nɨ mbɨə tɔ̀n əmbɨ ə Ɲwiə̀. Tɨ bə̀ chè ɨghɨ ə̀fà jìm."

34Ənɨ Yeso nya'a zə ni wɨ fə wìirɨ ənɨ ɨwe, wɨ nya'a ghà ɨ bɔ ni, "À fə tiinɨ ɨban ənû ɨfɔ̀n ə Ɲwiə̀." Ɨ kɔ rɨ ənɨ ə nyùmə̀ we, chəɨ wə̀d mɔ'ɔ nya'a wɨrɨ yim fîŋ biirɨ ənû mɔ'ɔ ɨ bɔ.

35Ənɨ Yeso nya'ə chwi ɨnû ɨŋga mbàn Ɲwiə̀, wɨ nya'a biirɨ ni, "Məchwiə rɨkə̌ kɨə ghàə̀ ni Wə̀d we nɨ Ɲwiə̀ zɔ'ɔ yɨə wan tɨ ənɨ əghaŋ ə Dèvîd rɨ ye ə?

36Əzwî ə Zeŋɨ ə nya'a fe ə Dèvîd wɨ ghà ziə ni, 'Ə̀nùŋɨsɨg nya'a ghà əmbɨ mɨ Ə̀nùŋɨsɨg ni, Chub ənɨ mɨ əbɔ ə jɨgɨ, pè ənɨ mə̀ nuŋ mbe bə̂d pə̀n ə̀ton mbe ɨwu.'

37Dèvîd ziə wɨə tɔŋ əməd ənɨ Ə̀nùŋɨsɨg. Ziə sɨ wɨrɨ chè rɨ ye ni məd yɨə wan tɨ ənɨ əghaŋ əməd ə?" Ɨnɔ̂n bə̂d we nya'a gha' nɨ zu ənû ze nɨ wɨ nya'ə ghàə̀.

38Ənɨ Yeso nya'ə chwi ɨnû, wɨ nya'a ghà ni, "Mbə̀ we əwən ɨmbə̀' məchwiə̀ rɨkə̌. Mbɨ gha' nɨ zɨ ngywɨ̌ rɨ se ghanə yènə̀ mbɨ rɨwən. Mbɨ bə̀ gha' ni bə̂d cha'rɨ əwən mbɨ ɨwumnɨ ɨŋga mɨwɨ̌n.

39Mbɨ gha' nɨ chub ɨgun ɨtən mbe nɨ ye' ɨfə̌ ɨŋga nəb tɨ ə̀kàtɨ. Mbɨ bə̀ gha' ɨsɨ ɨwumnɨ ənɨ bə̂d ka' ɨchwî.

40Ɨ mbɨə tambɨə mɨku əyi ɨmbə̀' fe ɨghɨ mɨmə̌d. Mbɨ mɨ nɨə ghì əne, mbɨ sɨ bègrɨ kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀ ənɨ əgha ə se. Ɲwiə̀ bɨrɨ zɨ ɨsa'ɨ nɨ che əbɔ ɨgwɨ mɨmə̌d."

41Yeso nya'a chub ɨban rɨkub ze nɨ mbɨ nya'ə zɨ̀ ɨchəmnɨ Ɲwiə̀ ɨŋga. Wɨ nya'ə neŋ ɨchî nɨ bə̂d nya'ə zɨ̀ ɨkab ɨŋga rɨkub ze. Bə̂d ɨkab mɨnɔnɔ' nya'ə zɨ̀ ɨkab nɨ nɔ'ɔ.

42Ɨku əyi kwaŋ mɔ'ɔ nya'a pè zɨ̀ ɨkab ɨtənɨ mɨkɔpà mɨbe nɨ ɨnun nya'a ɨghabɨ mɨfraŋ wum.

43Yeso nya'a zə əne tɔŋ mbi mə̀mə̀ə̀nì-ɨnù əsɨ ni ghà əmbɨ mɨmə̌d ni, "Mə ghà rəsì' ɨ nən ni ɨku əyi kwaŋ wô fə zɨ̀ ɨkab nɨ nɔ'ɔ chè wɨ bə̂d mɨjìm mbe nɨə zɨ̀ ɨkab ɨŋga rɨkub ze,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

44ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mìməd mɨjìm mbɨə nà’ə̀ wən tɨ əni ɨkab nɔnɔ’, àyɨə məd we nɨ ye’ əyi kwaŋ fə kùtì əbàm zì ɨkab jìm we nɨ wì berɨ.”

Mak 13

1Əni Yeso nya’ə jwì rɨŋga mbàn Ɲwìə̀, əmə̀ə̀nì-ɨnù məd mɔ’ɔ nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Əchwiə̀-ɨnù, zə mbɨrɨsə̀’ əti bə̀ zə mbɨrɨsə̀’ nəb!”

2Yeso nya’a ghà ɨ bɔ ni, “À zə nəb rɨ kyeŋ tɔ ə? Chəi ɨti mɔ’ bɨrɨ chub ɨgun wɨ cherə. Mbɨ bɨrɨ kɔd əti ze əjìm ə si.”

3Əni Yeso nya’a chub ə si ɨkaŋ Ɨwum mìOlìf, əne yɨ əbà ze nɨ nya’ə nèŋ ə mbàn Ɲwìə̀, Pità mbɨ Jems mbɨ Jɔ̌n fɔrɨ ə Andrù nya’a biirɨ ɨ bɔ àmei mìmərə mìmərə ni,

4“Gha ɨ na, ənû zô ə kɨə wo ghì əwù zi ə? Ənweenɨ ze nɨ bɨrɨ chwiə ni nyùmə̀ fə kù’ nɨ ənû zô ə bɨrɨ ghì kɨ əzi ə?”

5Yeso nya’a ghà əmbɨ mìməd ni, “Mbə̀ we əwən ɨmbə̀’ tɨ wə̀d mɔ’ɔ ghɨ i ni mbə̀ febə.

6Bə̂d mìnɔnɔ’ bɨrɨ ye’e nɨŋ mɨ ɨkum yènə̀ ghàə̀ ni, 'Mɔ̌ yɨə wə̀d we nɨ Ɲwìə̀ zɔ’ɔ!' Mbɨ bɨrɨ gha əne fèbrì bə̂d mìnɔnɔ’.

7Əni mbə̀ zu ni ɨbeŋ mbɨə mà’ə̀ bid, bə̀ zu mɨŋgam ɨmbə̀’ ɨchî nɨ bə̂d ə kəb ma’ bid, tɨ mbə̀ bɔ ə. Ɨnû mbô berɨ ghì, àyɨə ka àyɨə kɨrɨ i ɨnwǐ ɨsɨg we.

8Ɨbeŋ bɨrɨ ma’ bid mbɨ ɨbeŋ cherə. Ɨbeŋ nɨ mɨfɔ̀n ə tùmbɨə̀ bə̀ ma’ bid mbɨ mbɨ cherə nɨ mɨfɔ̀n ə tùmbɨə̀. Si bɨrɨ wùd ɨsɨ ɨsɨ, njì kă kă bə̀ nyɨ. Ɨnû mbô yɨ ɨghabɨ ɨchî nɨ əyi kɔ zu rɨbu’ əni wɨə nombɨə.

9“Àyɨə mbə̀ we əwən. Mbɨ bɨrɨ gywɨ əwən nà’ əmbɨ məsa’ ɨbeŋ. Mbɨ bɨrɨ som əwən ɨŋga nəb rɨ əkàtì. Mbə bɨrɨ təm ɨfě mɨgɔmnà bə̀ təm ɨfě mɨfɔ̀n əni mɨ ɨkum ɨmbə̀’ ghà ɨkə̂n chɔ̀m əmbɨ mìməd.

10Mbə̀ kyerɨ ni mbɨ bɨrɨ be gha ɨkə̂n chɔ̀m ɨŋga ɨbeŋ jìm bɔŋ ɨnwǐ sɨə ye’e.

11Əni mbɨ gywɨ əwən wò ɨfě məsa’ ɨbeŋ, tɨ mbə̀ nwì’ ə ɨnyod ɨmbə̀’ ənû ze nɨ mbə̀ bɨrɨ ghà. Mbə ghà àmei ənû ze nɨ Ɲwìə̀ gha ɨ nən əni ə nyùmə̀ we, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ à yɨ Əzwî ə Zeŋɨ ə ghàmə̀, ka’i mbə̀nə.

12Aŋgəb bɨrɨ fen wi aŋgəb ni mbɨ zwiirɨ, mbă’ bə̀ fèn i wan ni mbɨ zwiirɨ. Bən bɨrɨ beŋ ətu əbɔ’ mbə mìmbă’ bə̀ beŋ əbɔ’ mbə mìnǐŋ, əne ghì ni mbɨ zwiirɨ mìməd.

13Bə̂d mɨjìm bɨrɨ ban əwən ɨmbə̀’ əmɨ, àyɨə wə̀d we nɨ nyi’i wò pè əni ɨnwǐ, Ɲwìə̀ bɨrɨ chɨ əməd rəŋgə’.

14“Əni mbə̀ zə əghɨ ze nɨə ghì ni bə̂d tibrɨ mbàn Ɲwìə̀, nɨ mbɨ nuŋ əsɨ ze nɨ chəi mbɨ kə’ berɨ nuŋ əŋgu (ətu ə wə̀d we nɨə foŋ ə zeŋ), əne bə̂d mbe nɨ ye’ ə Jùdeyà mbɨ norə kɔ’ ɨkaŋ rɨwum.

15Tɨ wə̀d we nɨ ye’ ɨdom nəb swi’ i, kɨ be nyɨ ɨŋga i nəb ɨmbə̀’ nɨŋ əghɨ ə mɔ’ɔ.

16Tɨ wə̀d we nɨ ye’ ə mbeŋ wɨrɨ bəndɨ i rəbɔ’ ɨ wo nɨŋ i ngywǐ ma’i.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

17Ŋgə’ biɨɨ nyɨ ɨgwɨ məyi mbe nɨ ye’ rìbùmə̀, bə̀ nyɨ ɨgwɨ mbe niə nyɔŋə bɔn ɨŋga ɨni mbe!

18Mbə̀ kɔŋgɨ ə Ŋwìə̀ ni tɨ ənû ze ə ghɨ i ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ ɨfə ə kɔ əku,

19ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ŋgə’ ze nɨ biɨɨ jwì ɨŋga ɨni mbe biɨɨ chè ŋgə’ jìm ze nɨ kwe’ jwì, kɔ rɨ ənɨ ə Ŋwìə̀ nya’a tekɨ ɨsɨg ye’e pè rɨnîn. Chəi ɨkwɨ ŋgə’ cherə biɨɨ wiɨɨ nɔ jwì ɨghabɨ zô.

20À kɨ̀ nɨ chəi Ə̀nùŋɨsɨg nya’a fə sobɨɨ ɨnun ɨni mbe, njɨ chəi wə̀d mɔ’ɔ biɨɨ jwì rəŋgə’. Wɨ̀ nya’a sobɨɨ ɨmbə̀’ bə̂d məd mbe nɨ wɨ̀ nya’a fə chɔ’ɔ.

21“Wə̀d mɔ’ɔ mɨ ghà ɨ nən ənɨ ə nyùmə̀ we ni, 'Mbə̀ zə, wô yɨə Wə̀d we nɨ Ŋwìə̀ zɔ’ɔ!' kɨ̀ ni, 'Mbə̀ zə, à yɨə məd wə!' tɨ mbə̀ ben ə.

22Bə̂d mbe nɨ Ŋwìə̀ zɔ’ɔ mɨghab, mbɨ ə bə̂d ɨkə̀n Ŋwiə̀ mɨghab biɨɨ jwɨ̀, əne ghɨ̀ ɨnweenɨ-ɨnû bə̀ ghɨ̀ ɨnû yiiɨɨ, ɨmbə̀’ ɨchî mɨ chwiə, mbɨ fèbɨɨ̀ bə̂d mbe nɨ Ŋwìə̀ chɔ’ɔ.

23Əne mbə̀ we ə. Mə fə ghà ɨnû jìm ɨ nən bɔŋ nyùmə̀ siə kù’ə̀.

24Ɨŋga ɨni mbe, ənɨ ə ŋgə’ ze fə che i, nyùmə̀ biɨɨ fin, ka ɨmɨg biɨɨ bɨ te i,

25rɨtəmɨ biɨɨ nɔ’ rɨ əton ɨkaŋ feŋgɨ ə si. Ŋwìə̀ bə̀ chɨ ɨzwî jìm mbe nɨ ye’ ɨkaŋ.

26“Ənɨ ə nyùmə̀ we, bə̂d biɨɨ zə Wan Wə̀d niə ye’e ɨŋga pà’, zə ɨka kyeŋ we nɨ wɨ̀ berɨ bə̀ zə ɨwumnɨ we nɨ wɨ̀ bə̀ berɨ.

27Wɨ̀ biɨɨ tom mbi mbìaŋgɨɨ̀rə̀ ni mbɨ fetɨ bə̂d məd mbe nɨ wɨ̀ chɔ’ɔ rɨ ənɨ rɨbu ɨsɨg te rɨ̀kwè. Mbɨ biɨɨ kɔ fetɨ rɨ ənɨ ɨnwɨ̌ si wò pè ɨnwɨ̌ ɨkaŋ.

28“Mbə̀ kwembɨ ənû ə mɔ’ɔ tɨ ənɨ əzed ə fîg. Tɨtəb rɨ bɔd mɨ jwɨ̀ siə chə̀’ə̀, mbə̀ kyerɨ ni ɨchɨ fə tiinɨ.

29À yɨ əndəŋ əndəŋ ni mbə mɨ zə ənɨ ɨnû mbô ə ghɨ̀ə̀, mbə̀ kyerɨ ni nyùmə̀ we nɨ Wan wə̀d biɨɨ wiɨɨ ye’e fə tiinɨ, əne wɨ̀ fə sɨ i ɨchû ɨkam.

30Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni, ka ɨghəm bə̂d wô biɨɨ che i zɨ rɨ tɨ̀ ɨnû mbô jìm ghɨ̀.

31Ɨkaŋ mbɨə si biɨɨ chè, àyɨə chəi mɨ ɨŋgam biɨɨ nɔ che ətu əkǒ.

32“Chəi wə̀d mɔ’ɔ kyerɨ əni ze kɨ̀ nyùmə̀ we nɨ ɨnû mbô biɨɨ ghɨ̀, ka àbei mbìaŋgɨɨ̀rə̀ mbe nɨ ye’ ɨkaŋ kɨ̀ bè ə Wan. Àmei Mbǎ’ rəzì’ wi kyerɨ.

33Əne mbə̀ we əwən, chub ɨkyè’e ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi mbə̀ kyerɨ nyùmə̀ we nɨ Wan Wə̀d biɨɨ wiɨɨ ye’e.

34Ə zɨ ɨghabɨ ɨchî nɨ wə̀d ə wò ɨghanɨ. Bɔŋ wɨ̀ siə jwɨ̀ rɨ ə nəb, wɨ̀ biɨɨ fə nà’ əfà’ì əmbɨ mbi bə̂d əfà’ì, wə̀d mɔ’ mbɨ e əfà’ì, wɨ cherə mbɨ əzi. Wɨ̀ biɨɨ bɨ ghà əmbɨ wə̀d we niə nəŋgɨ ɨchû nəb ni wɨ̀ chub ɨkyè’e.

35Əne mbə̀ chub ɨkyè’e ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi mbə̀ kyerɨ nyùmə̀ we nɨ wə̀d nəb biɨɨ ye’e. Ɨ we tɨ̀ wɨ̀ ye’e ɨkwiɨɨ kwiɨɨ, kɨ̀ ɨzimɨ ka, kɨ̀ ənɨ ənoŋgub ə tɔŋə, kɨ̀ ɨsɔsɔ.

36Tɨ wɨ̀ sa’ ye’e i pè zə əwən ənɨ mbə̀ə gwenə.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

37Əne ənû ze nɨ mə ghà ɨ nən, yɨ mə fə bə̀ ghà əmbɨ ə bə̂d mɨjìm. Ənû ze yɨ ni mbə̀ chub ɨkyè'e!"

Mak 14

1À nya'a sɨ bù' ɨni be bɔŋ mɨJû nya'ə siə jɨg Əchwî ə Che-ɨgun mbɨ Əchwî ə Ŋgə̀ŋ nɨ chəi ɨfu' we niə ghì ni ŋgə̀ŋ kɔ' ɨŋga. Əne bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ŋwìə mbɨ məchwiə̀ rɨkə̌ nya'a kɔ kə̀b ɨnə̂njì nɨ yim ə Yeso ənjìm ənjìm ɨmbə̀' zwiirɨ əməd.

2Mbɨ nya'a ghà ni, "Àyɨə chəi tɨ̀ bɨrɨ ghɨ əne ənɨ mbɨə jɨg əchwî, njɨ əchəb ə bɨrɨ gù."

3Yeso wɨə nya'a ə Betanì ɨŋga nəb Saimòn we nɨ nya'a kwe' wɔ̀n əpabɨ. Ənɨ wɨ̀ nya'ə jɨgə, əyi mɔ'ɔ nya'a wò mbɨ mɨwud əka ɨnùn ɨŋga chəŋ àlàbastà. Mɨwud mbe nya'a berɨ ɨfɔ chɔ̀m. Mbɨ nya'a tekɨ mɨwud mbe àmei ənɨ ə naàd. Wɨ̀ nya'a pè sob ətu ə chəŋ ze, tuŋ mɨwud mbe ɨgun ətu ə Yeso.

4Bə̂d mɔ'ɔ rəbɔ' mbe nɨ nya'ə əŋgu nya'a sə ɨtəm ghà mbənə mbənə ni, "Wɨ kɨə chə̀kɨ̀ mɨwud mbô ɨkwɨ ɨchî wô ɨmbə̀' ə ye ə?

5Njɨ wɨ kə̀' fèn mɨwud mbô ənɨ ɨkab nɨ che mɨfraŋ chu' əkɨ ətad, əne nà' ɨkab we əmbɨ ə bə̂d ɨkwaŋ." Mbɨ nya'a ghì əne gham əbɔ' əyi we.

6Àyɨə Yeso nya'a ghà ni, "Mbə̀ saŋ əməd! Mbə kɨə chə əməd ɨmbə̀' ə yè? Wɨ fə ghɨ ənû ə chɔ̀m ənɨ ə num.

7Bə̂d ɨkwaŋ mbɨ əka' nən ɨghəm jìm, əne mbə mbe tɨ̀ mbə ghɨ ɨchɔ̀m ənɨ mɨmə̌d ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ mbə̀ gha'i, àyɨə chəi əmɨ mbɨ nən ɨghəm jìm.

8Əyi wô fə ghɨ ənû ze nɨ tɨ̀ wɨ̀ ghì. Wɨ̀ fə zɔ' mɨ ɨnyod ɨmbə̀' mə mɨ kwɨ, mbɨ sɨ tweŋɨ.

9Mə ghà rəsì' ɨ nən ni ɨsɨ jìm mbe nɨ mbɨ bɨrɨ ghà ɨkə̂n chɔ̀m wô ɨŋga ɨsɨg, mbɨ bɨrɨ ghà ənû ze nɨ əyi wô ghɨ̌, əne siə kɔndɨ əməd."

10Judàs Iskàriòt, nɨ nya'a wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù Yeso mbe wum chɔ̀b rɨbe, nya'a wò əsɨ bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ŋwìə ɨmbə̀' fen ə Yeso əmbɨ mɨmə̌d.

11Ənɨ mbɨ nya'a zu ənû ze, mbɨ nya'a gha', əne kà' ni mbə bɨrɨ na' ɨkab ɨ bɔ. Ɨ kɔ rɨ ənɨ ə nyùmə̀ we, wɨ̀ nya'a kɔ kə̀b əpan nɨ ghɨ ni mbɨ gywɨ ə Yeso.

12À nya'a ɨgwɨ əni rɨtu ze nɨ mbɨ nya'ə jɨgə ŋgə̀ŋ nɨ chəi mbɨ zɨ ɨfu' we niə ghì ni ŋgə̀ŋ kɔ' ɨŋga, ənɨ yɨ əni ze nɨ mbɨ nya'ə kyemə wan njɨg Əchwî ə Che-ɨgun, məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "À kə̀b ni tɨ̀ wo tekɨ əsɨ ɨ ne ə yi nɨ à bɨrɨ jɨg Əchwî ə Che-ɨgun ə?"

13Ənɨ mbɨ nya'a biirɨ əne, wɨ̀ nya'a tom mbi məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù mɨbe, ghà əmbɨ mɨmə̌d ni, "Mbə̀ wo ɨŋga əsɨ ze nɨ ye' ɨmbì ɨ nən, mbaŋə̀ mɔ'ɔ nɨ be' fɨkyiŋ mɨnib bɨrɨ kɔɔrɨ əwən. Mbə̀ beenɨ əbɔ' məd.

14Mbə̀ nyɨ ɨŋga nəb ze nɨ wɨ̀ nyɨ, ghà əmbɨ wə̀d nəb ni, 'Əchwiə̀-ɨ̀nù ə biirɨ ni, Ətu ə nəb ə bə̂d rɨsə̀'ə̀ nɨ mə bɨrɨ jɨg Əchwî ə Che-ɨgun ɨŋga mbɨ mbɨ məmə̀ə̀nɨ-ɨ̀nù ə zi ə?'

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

15Wɨ bɨrɨ chwi ətu ə nəb ə kyeŋ ə mɔ'ɔ ɨ nən ɨkaŋ nɨ mbɨ fə zɨ ɨghɨ rɨ ə nəb ɨŋga bə̀ tekɨ. Mbə tekɨ ɨghɨjìm ɨ na əŋgu."

16Məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe nya'a wò ɨŋga əsɨ ze, pè zə ɨghɨjìm àmei ɨchî nɨ Yeso kə' ghà əmbɨ mɨmə̌d. Əne mbɨ nya'a tekɨ tɨjɨg te əŋgu.

17À nya'a sɨ ɨkwirɨ kwirɨ, Yeso nya'a wò ɨŋga əsɨ ze mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe wum chɔ̀b rɨ̀be.

18Əni mbɨ nya'ə jɨgə, Yeso nya'a ghà ni, "Mə ghà rəsì' ɨ nən ni wə̀d mɔ'ɔ rəbɔ' nən bɨrɨ fen əmɨ. Təŋgàŋ yɨ we niə jɨgə mbɨ num."

19Mbɨ nya'a zu əne kə̀nə̀. Əne mbɨ nya'a kɔ bɨrɨ ɨ bɔ ɨ mɔ' mɔ' ni, "À wa kɨə mə̌ ə?"

20Wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨmə̌d ni, "À yɨə wə̀d mɔ'ɔ rəbɔ' mbə̀n mbô wum chɔ̀b rɨ̀be. Təŋgàŋ wɨə chùbə̀ ŋgə̀ŋ ɨŋga əkaŋ ə mɔ' mbɨ num.

21Wan Wə̀d bɨrɨ kwɨ ɨchî nɨ mbɨ nya'a fə ŋwa'nɨ ɨmbə̀' əməd, àyɨə ŋgə' bɨrɨ nyɨ ɨgun ə wə̀d we nɨ fen əməd! À kɨ nɨ chəɨ mbɨ nya'a kɨrɨ gywɨ əməd, njɨ zɨə bɔŋ."

22Əni Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù nya'ə sɨə jɨgə, wɨ nya'a nɨŋ chɨŋ ŋgə̀ŋ, kɔŋgɨ ə Ɗwɨə̀, bə'rɨ nà' əmbɨ məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe ghà ni, "Mbə̀ nɨŋ, əzô yɨ mɨ nyamnyod."

23Wɨ nya'a bə̀ nɨŋ to' mɨno', kɔŋgɨ ə Ɗwɨə̀, nà' əmbɨ mɨmə̌d. Mɨmə̌d mɨ̀jìm nya'a nɨŋ nɔ.

24Wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨmə̌d ni, "Əzô yɨ mɨ ənəm nɨ Ɗwɨə̀ fə nɨŋ san fɨso fi mbɨ nən. Ənəm zô yɨ əze nɨ mə chəmnɨ ɨmbə̀' ɨtu bə̂d mɨnɔnɔ'.

25Mə ghà rəsì' ɨ nən ni, chəɨ mə bɨrɨ wɨrɨ nɔ mɨno' pè əni ze nɨ mə bɨrɨ nɨ nɔ əni ɨghəm fi ɨŋga ənû ɨfə̀n ə Ɗwɨə̀."

26Əni mbɨ nya'a fə kwerɨ ɨkyî, mbɨ nya'a jwɨ wò ɨkaŋ Ɨwum mɨ̀Olɨ̀f.

27Əni Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù nya'a pe ɨkaŋ Ɨwum mɨOlɨ̀f we, wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨmə̌d ni, "Mbə̀n mɨ̀jìm bɨrɨ norə əwən sàŋ əmɨ. Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɗwɨə̀ ni, 'Mə bɨrɨ zwiirɨ ənə̂ŋgɨ̀-njɨ̀g, əne njɨ̀g te bɨrɨ jàŋə̀.'

28Àyɨə əni Ɗwɨə̀ fə zwemnɨ əmɨ, mə bɨrɨ wo ɨmbì ɨ nən ə Galiliî."

29Pità nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Ka məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbə mɨ̀jìm bè nòd əwən sàŋ əwe, chəɨ mə bɨrɨ nɔ ghɨ əne."

30Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Mə ghà rəsì' ɨ ne ni, àmei ɨzimɨ wô, bɔŋ ɨnoŋgub sɨə tɔŋ ɨghəm be, à bɨrɨ fə ton əmɨ ɨghəm tad."

31Àyɨə Pità nya'a ghà kwà' rɨ̀kə̌ ni, "Ka à bè ye' i ənû nɨ mbɨ bɨrɨ zwiirɨ əwe bə̀ zwiirɨ əmɨ, chəɨ mə bɨrɨ nɔ ton əwe." Məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe mɨ̀jìm nya'a bə̀ ghà àmei əne.

32Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù nya'a wò əsɨ ə mɔ'ɔ ze nɨ mbɨ nya'ə tɔŋ əni ə Gètsemanì. Əni mbɨ nya'a pè əŋgu, wɨ nya'a ghà əmbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ni, "Mbə̀ chub əgha, mə wo kɔŋgɨ ə Ɗwɨə̀."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

33Wɨ nya'a ghà əne, niŋ ə Pità mbɨ Jems fərɨ ə Jɔ̌n mbɨ wò ɨnɔ̂n. Ɨnyod məd nya'a kɔ bə, fîŋ bə̀ kɔ tɔb əməd.

34Əne wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨ̀məd ni, "Ə̀kənì ə kàŋ swi ɨŋga mɨ fîŋ, kə̀b zwiirɨ əmɨ. Mbə̀ chub əgha, nəŋgɨ ɨsɨ."

35Wɨ nya'a ghà əne, yèndɨ wò ɨmbì rɨpiî, pè kub ɨfɛ̌ ə si, kɔ kɔŋgɨ ə Ɔwiə̀ ghà ni, ɨchî mɨ chwiə, wɨ ghì ni nyùmə̀ ŋgə' we che rɨ ɨgwɨ ni.

36Wɨ nya'a ghì əne ghà ni, "Abà, mɨ Mbə̌'! Chəi ənû nɨ tɨ ziə chè əwe. Chɨ ŋgə' zô rɨ ɨgwɨ num, àyɨə ghì ye' ənû ze nɨ à kəbɨ, ka'i əze nɨ mə̀ kəbɨ."

37Wɨ nya'a bə̀ndɨ wò pè zə̀ mə̀mə̀ə̀nɨ-ɨnù mbe ənɨ mbɨ nya'ə gwenə. Əne wɨ nya'a biirɨ əmbɨ Pità ni, "Saimòn, mbə̀ kɨə gwen əwən ə? Chəi ənɨ tɨ mbə chub ɨkyè'e ənɨ awà fìbɨ ə?

38Mbə̀ chub ɨkyè'e kɔŋgɨ ə Ɔwiə̀, ɨmbə̀' tɨ əghɨ ə mɔ'ɔ ə numbɨ i əwən. Fîŋ ziə kàŋə̀ kə̀bə̀ ni mbə̀ ghɨ ənû nɨ ku'nɨ, àyɨə nyamnyod ə bɔd."

39Wɨ nya'a ghà əne, yì wò kɔ̀ŋgɨ ə Ɔwiə̀, ghàə̀ àmei ɨnû mbe nɨ wɨ kə' bè ghà.

40Wɨ nya'a bə̀ yì bə̀ndɨ wò pè zə̀ mɨ̀məd ənɨ mbɨ nya'ə gwenə. Ɨ mbɨə nya'ə gwen ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ŋgwenɨ nya'a fə kən chìŋ mɨ̀məd əku. Əne chəi mbɨ nya'a kyerɨ ənû nɨ wiirɨ ɨ bɔ.

41Wɨ nya'a bə̀ yì wò ənɨ ɨghəm nɨ pe tad, pè ghà əmbɨ mɨ̀məd ni, "Mbə̀ kɨə kɨrɨ gwenə bə̀ zwìirɨ əwən ə? Ziə ku' əne. Nyùmə̀ fə kù' i. Mbɨ fə fèn Wan Wə̀d əmbɨ ə bə̂d nɨə ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ.

42Mbə̀ nɔ' tɨ kɔ wo a. Mbə̀ zə, wə̀d we nɨ fen əmɨ fə sɨ i əgha."

43Ənɨ Yeso nya'ə kɨrɨ ghàmə̀, Judàs nɨ nya'a wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' mə̀mə̀ə̀nɨ-ɨnù mbe wum chɔ̀b rɨbe nya'a ye'e. Ɨ wɨə nya'ə yènə̀ mbɨ ɨnɔ̂n bə̂d nɨ nya'a yim rɨbi bə̀ yim ɨtum mbàŋ. À yɨə bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɔwiə̀ mbɨ məchwiə̀ rɨkə̌ fərɨ bə̂d kyeŋ mbe rɨŋga əbeŋ nya'a tom mɨ̀məd.

44Wə̀d we nɨ nya'a fen ə Yeso nya'a fə nà' ənweenɨ əmbɨ mɨ̀məd ni, "Mbaŋə̀ ze nɨ mə sɔ̀ɔrɨ ndə̀' məd yɨ we nɨ mbɨə kə̀bə̀. Mbə̀ gywɨ əməd niŋ wò jeŋgɨ nəŋgɨ."

45Ənɨ Judàs nya'a ye'e, wɨ nya'a chè wò əsɨ Yeso əwu əwən pè ghà ni, "Əchwiə̀-ɨnù!" Wɨ nya'a ghà əne sɔ̀ɔrɨ ndə̀' məd.

46Bə̂d mbe nɨ nya'a mbɨ məd nya'a gywì ə Yeso.

47Wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' mbe nɨ nya'a təmbɨ ɨban ɨban nya'a chɔ' fi ɨbi rɨ ə ba', ŋwì, wɨ chè kwa ə̀tɔ̌ŋ rɨ ətu wə̀d ə̀fà'ì ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɔwiə̀.

48Yeso nya'a ghà əmbɨ mɨ̀məd ni, "Mbə̀ sɨ ye'e ɨ gywɨ əmɨ mbɨ mɨbi fərɨ ɨtum mbàŋ ɨghabɨ ni mə yɨ ɨjɨ bagɨ ə?

49Mə wɨə nya'a mbɨ nən chwi ɨnû ɨŋga mbàn Ɔwiə̀ ɨni jìm, əne chəi mbə̀ nya'a gywɨ əmɨ. Àyɨə ənû ze nɨ mbɨ nya'a ŋwa'nɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nì ə Ɔwiə̀ ə berɨ jwɨ ənɨ rəsì'."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

50Əni wɨ nya'a ghà əne, mə�ənì-ɨnù mbe mɨjìm nya'a sàŋ əməd nòd əwən.

51Əjɔŋ ə mɔ'ɔ ə ziə nya'ə beenɨ əbɔ' əməd. Wɨ nya'a nib àmei əbɔ ə ngywɨ̌ ə linen əbumɨ. Mbɨ nya'a bə̀ gywɨ əməd,

52àyɨə wɨ nya'a sàŋ əbɔ ə ngywɨ̌ ze, nòd i tɨsɔ̀' ɨkyerɨ.

53Mbɨ nya'a nɨŋ ə Yeso wò əkwɨ ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwiə̀. Bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɲwiə̀ mɨjìm mbɨ ə bə̂d kyeŋ mbe rɨŋga əbeŋ fɔrɨ məchwiə̀ rɨkə̌ nya'a fə fetɨ əŋgu.

54Pità wɨə nya'ə beenɨ əbɔ' məd tɨgharɨgha. Wɨ nya'a pè nyɨ ɨkye ɨkam ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwiə̀ we əne chubɨ mbɨ mənə̂ŋgɨ mbàn Ɲwiə̀ ɨ zɔ ɨwid.

55Bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɲwiə̀ mbɨ məsa' əbeŋ mɨjìm nya'a kɔ kəb bə̂d nɨ bɨrɨ zɨ ɨnû ɨgwɨ Yeso ɨmbə̀' mbɨ zwiirɨ əməd. Mbɨ nya'a kə̀b àyɨə chəi mbɨ nya'a zə wə̀d mɔ'ɔ.

56Bə̂d mɨnɔnɔ' nya'a ghà mɨghab ɨgwɨ məd, àyɨə chəi ɨnû mbe nɨ mbɨ nya'a ghă nya'a bòmnɨ.

57Mbɨ mɔ'ɔ nya'a nɔ̀' təm rətiə əne ghà mɨghab ɨgwɨ məd ni,

58"Tɨ nya'a zu wɨ ghà ni, 'Mə bɨrɨ sa' mbàn Ɲwiə̀ zô nɨ mbɨ bɔm ənɨ ɨbɔ, wɨrɨ nɨŋ ɨni tad vɨ̀ zɨ cherə nɨ chəi mbɨ bɔm ənɨ ɨbɔ.'"

59Ka à bè ye'i əne, chəi ɨnû mbe nɨ mbɨ nya'a ghă nya'a bòmnɨ.

60Əni ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwiə̀ nya'a zu ɨnû mbe, wɨ nya'a nɔ̀' rətiə əka' mɨməd, biirɨ əmbɨ Yeso ni, "Chəi à berɨ ənû ə mɔ'ɔ nɨ wiirɨ ə? Ɨnû mbô nɨ mbɨ zɨ ɨgwɨ ne wa kɨ ɨnû rəsì' ə?"

61Yeso nya'a kəm rəziə. Chəi wɨ nya'a gha ənû ə mɔ'ɔ. Əne ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwiə̀ nya'a yì biirɨ ɨ bɔ ni, "Àwɔ̀ wa kɨə Wə̀d we nɨ Ɲwiə̀ zɔ'ɔ, nɨ bə̀ ye' Wan Ɲwiə̀ we nɨ bə̂d ə wumnɨə ə?"

62Yeso nya'a wɨirɨ ni, "Mə yɨ wɨwən. Əne mbə bɨrɨ zə Wan Wə̀d nɨ chub əbà əbɔ ə jɨg ə Ɲwiə̀ we nɨ berɨ ɨka jìm, bə̀ zə ənɨ wɨə swi' ɨŋga pà'."

63Əni wɨ nya'a ghà əne, ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwiə̀ we nya'a yim ti ngywɨ̌ sèèrɨ ghà ni, "Tɨ kɨə wɨrɨə kə̀b mɨzərɨmbin ɨmbə̀' ə yè ə?

64Mbə fə zu ɨchî nɨ wɨ zɔm ə Ɲwiə̀. Mbə sob ni ye ə?" Mɨməd mɨjìm nya'a ghà ni zɨə kù' ni mbɨ zwiirɨ əməd.

65Bə̂d mɔ'ɔ nya'a kɔ ched mad ɨgwɨ məd. Mbɨ nya'a bə̀ kod əghə əməd, som əməd, ghà ɨ bɔ ni, "Kaŋ wə̀d we nɨ som e!" Mənə̂ŋgɨ mbàn Ɲwiə̀ nya'a bə̀ nɨŋ əməd som.

66Pità nya'a chub ɨkye ɨkam we əbà ze rɨ əton, əne wan əyi mɔ'ɔ rəbɔ' bə̂d əfà'ì ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwiə̀ nya'a wò əsɨ ze nɨ wɨ nya'ə əŋgu.

67Əni wɨ nya'a zə ə Pità əni wɨ nya'ə zɔ ɨwid, wɨ nya'a toŋ əghə ɨgwɨ məd, ghà ni, "Àwɔ̀ bə̂, à wɨə kə' mbɨ Yeso we rɨ ə Nazàret."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

68Àyiə wɨ nya'a ton i ghà ni, "Chəi mə̀ kyerɨ əməd. Chəi mɨ ətu ə bə kirɨ zeŋ ɨmbə̀' ənû ze nɨ àwɔ̀ ə ghàə̀." Ənɨ wɨ nya'a ghà əne, wɨ nya'a nɔ̀' wò ɨchû ɨkam. [Àmei əwu əwən, ɨnoŋgub nya'a təŋə.]

69Wan əyi ə̀fà'ì we nya'a zə əməd əŋgu, əne yì kɔ gha əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'a təmbɨ ɨban ɨban ni, "Mbaŋə̀ zô yɨ wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' məmə̀ə̀nì-ɨnù Yeso!"

70Wɨ nya'a bə̀ yi ton i. Əmad ə niə zombɨ, bə̂d mbe nɨ nya'a təmbɨ ɨban ɨban nya'a ghà əmbɨ Pità ni, "À yɨ rəsì' ni àwɔ̀ yɨ wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' məmə̀ə̀nì-ɨnù mbe, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ àwɔ̀ yɨ rɨ ə Galiliî."

71Pità nya'a zu əne kɔ zom i ɨnyod bə̀ kɔ kanɨ ghàə̀ ni, "Chəi mə̀ kyerɨ mbaŋə̀ ze nɨ mbɨə ghà ɨmbə̀' əməd."

72Àmei əwu əwən, ɨnoŋgub nya'a yi təŋ ənɨ ɨghəm nɨ pe be. Əne Pità nya'a kəndɨ ɨchî nɨ Yeso nya'a gha ɨ bɔ ni, "Bəŋ ɨnoŋgub siə təŋ ɨghəm be, à bɨrɨ fə ton əmɨ ɨghəm tad." Wɨ nya'a kəndɨ əne, ɨnyod ɨməd nə̀ŋə̀, wɨ chweŋ mɨsɨ.

Mak 15

1Ɨtu' nya'a mɨ chɨg i chɨgɨ, bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɔwìə̀ mbɨ ə bə̂d kyeŋ mbe rɨŋga əbeŋ mbɨ məchwiə̀ rɨ̀kə̌ bə̀ fərɨ məsa' əbeŋ mɨ̀jìm nya'a yim ɨfetɨ, əne taŋ ənû nɨ mbɨ bɨrɨ ghì mbɨ Yeso. Mbɨ nya'a taŋ əne, kod əməd, nɨŋ wò nà' əmbɨ Pailèt.

2Pailèt nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Àwɔ̀ kɨ ɨfɔ̀n mɨ̀Jû ə?" Wɨ nya'a wɨ̀ɨrɨ̀ ɨ bɔ ni, "À yɨ ɨchî nɨ à ghə̌."

3Bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɔwìə̀ nya'a zɨ̀ ɨnû nənɔ' ɨgwɨ məd.

4Əne Pailèt nya'a bə̀ yì biirɨ ɨ bɔ ni, "Chəi à berɨ əwɨ̀ɨrɨ̀ ənɨ ɨnû mbô ə? Zə ɨchî nɨ mbɨ fə zɨ ɨnû nənɔ' ɨgwɨ ne."

5Chəi Yeso nya'a wɨrɨ wɨ̀ɨrɨ̀ ənû ə mɔ'ɔ. Ənû ze ə nya'a chè ə Pailèt.

6À nya'a ɨgwɨ ɨni Əchwî ə Che-ɨgun jìm, Pailèt wɨə nya'ə chɨ̀ə̀ wə̀d ndəŋ fɨbɨ̀ sə̀ŋə̀, nɨ ye' we nɨ mɨ̀Jû nya'a biirɨ ni wɨ chɨə nà' əmbɨ mɨ̀mə̌d.

7Mbaŋə̀ mɔ'ɔ nɨ ɨkum məd nya'ə Barabas zɨə nya'a ə nəb ndəŋ mbɨ ə bə̂d mbe nɨ məd mbɨ mɨ̀mə̌d nya'a ghɨ̌ əchəb ə gù mbɨ zwiirɨ wə̀d.

8Ɨnɔ̂n bə̂d we nya'a wò ghà əmbɨ Pailèt ni wɨ ghɨ ɨchî nɨ wɨ kɨə mɨə ghɨ̀ə̀.

9Wɨ nya'a biirɨ əmbɨ mɨ̀mə̌d ni, "Mbə wa kə̀b ni mə chɨ ɨfɔ̀n mɨ̀Jû nà' ɨ nən ə?"

10Wɨ nya'a kə̀ŋ kyerɨ ni à yɨ ɨmbə̀' ə̀dìì nɨ bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɔwìə̀ nya'a gywɨ əməd ye'e nà' ɨ ni.

11Àyiə bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɔwìə̀ nya'a no ɨnɔ̂n bə̂d we ni mbɨ ghə̌ ɨ bɔ ni wɨ chɨ ye' ə Barabas nà' ɨ nən.

12Pailèt nya'a yì biirɨ əmbɨ ɨnɔ̂n bə̂d we ni, "Mə sɨ ghɨ ənû ye mbɨ ə mbaŋə̀ zô nɨ mbə̀ə̀ təŋ ənɨ ɨfɔ̂n mɨ̀Jû ə?"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13Mbɨ nya'a yì kyeŋ rɨkă ghà ni, "Kombɨ əməd əzed ə ba'nɨ!"

14Pailèt nya'a biirɨ əmbɨ mìməd ni, "Əton kɨ ni yè ə? Wɨ gu ənû ə ye ə?" Əni wɨ nya'a biirɨ əne, mbɨ nya'a màànì yì kyeŋ rɨkă ghà ni, "Kombɨ əməd əzed ə ba'nɨ!"

15Pailèt nya'a kəb ni ɨnôn bâd we gha'rɨ, əne wɨ nya'a chì ə Barabas nà' əmbɨ mìməd. Əni wɨ nya'a fə ghɨ̌ ni mbɨ te ə Yeso əni ə ŋgwad, wɨ nya'a nà' əməd ni mbɨ wo kòmbì əzed ə ba'nɨ.

16Mìsəgyì nya'a niŋ ə Yeso wò ɨŋga tɔ'. Tɔ' ze yɨə nya'ə tisɔ̀ŋ gəmnà. Mbɨ nya'a pè təŋ mìsəgyì mìjìm mbɨ wò fetɨ.

17Mbɨ nya'a chì ngywɨ̌ rɨ məd, əne zì ngywɨ̌ ɨfɔ̀n ɨbòm ɨ bɔ. Mbɨ nya'a bə̀ niŋ ìjəŋ̀ì kad ɨghabɨ ɨdəm ɨfɔ̀n zì ətu ɨ bɔ.

18Mbɨ nya'a kɔ cha'rɨ əməd ghàà ni, "Mbèè! Ŋgəə̀! Tì wɨə chà'rì əwe, kyɨ ɨfɔ̀n mìJû!"

19Mbɨ nya'a bu' ətu əməd əni ə mbàŋ, chèd mad əni məd bə̀ chìndì ɨtu ɨnywɨ ə si wumnɨ əməd.

20Əni mbɨ nya'a fə ba'rɨ əməd, mbɨ nya'a chɨ ngywɨ̌ ɨfɔ̀n ze wɨrɨ zɨ rɨ məd ɨbòm ɨ bɔ. Mbɨ nya'a ghì əne niŋ əməd ɨ wo kòmbì əzed ə ba'nɨ.

21Mìsəgyì mbe nya'a pè ɨnənjì zə mbaŋə̀ mɔ'ɔ nɨ nya'a rɨ ə Sìrin nɨ ɨkum məd nya'ə Saimòn. Ɨ wɨə nya'ə chè ɨ che. Wɨ nya'a nɔ̀' rɨ ə mbeŋ sɨə wò ə Jèrusalèm. Əne mbɨ nya'a nyèŋ əməd ni wɨ niŋ əzed ə ba'nɨ ze rɨ əmbɨ ə Yeso bè'è. Saimòn yɨə nya'ə mbă' Àlèzandà mbɨ Rufùs.

22Mìsəgyì mbe nya'a niŋ ə Yeso wò əsɨ ze nɨ mbɨ nya'ə təŋ əni ə Golgotà, (əne yɨ mbɨ ghà ni Tɨmbin Ɨwɔ'-ətu).

23Mbɨ nya'a nà' mɨno' ɨ bɔ nɨ mbɨ nya'a nyamɨ mbɨ ə mâ, àyɨə chəɨ wɨ nya'a nɔ.

24Mbɨ nya'a kòmbì əməd əzed ə ba'nɨ, əne sɔ̀ŋ mbaŋ ɨmbə̀' zə əbà ə ngywɨ̌ ze nɨ wə̀d mɔ' mɔ' bɨrɨ niŋ. Mbɨ nya'a ghì əne ghàpɨ ngywɨ̌ rɨ məd əka' mìməd mɨjìm.

25Mbɨ nya'a kòmbì əməd əni mìnyùmə̀ əbùə ɨsɔsɔ.

26Ənû nɨ mbɨ nya'a ŋwà'nì kòmbì ɨgwɨ ətu əməd ɨ chwi ənû ze nɨ wɨ nya'a gŭ yɨ ni, "Wɔ̂ yɨ ɨfɔ̀n mìJû."

27Mbɨ nya'a bə̀ kòmbì mɨjɨ mɨbe mbɨ məd, wɨ fìbì əbà əbɔ ə jɨgɨ, wɨ fìbì əbà əbɔ ə tweŋ.

[28Ənû zô ə nya'a jwì bòmnì mbɨ ɨŋgam Ŋwiə̀ we nɨ ghà ni, "Mbɨ nya'a fɔtɨ əməd əbɔ' bâd nɨə ghì ɨnû rɨbɔ̀ŋ."]

29Bâd mbe nɨ nya'ə chè ɨban əsɨ ze mbɨə nya'ə ba'rɨ əməd, bə̀ mə'ə̀ mbə ɨtu ghàà ni, "Zwe'e! Àwɔ̀ we nɨ bɨrɨ sa' mbàn Ŋwìə̀ wɨrɨ niŋ ɨni tad kod,

30kaŋ jwɨ e rəŋgə', swi'i rɨ əzed ə ba'nɨ ze!"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

31À yɨə bə əndəŋ əndəŋ nɨ bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɗwìə mbɨ məchwiə rɨ̀kə̌ nya'a bə ba'rɨ əməd ghàə mbənə mbənə ni, "Ɨ wɨə nya'ə chɨ̀ə bə̂d cherə rəŋgə', àyɨə chəi əni tɨ məd ziə jwì rəŋgə'!

32Wə̀d we nɨ Ɗwìə zɔ'ɔ, nɨ ye' ɨfɔ̀n mɨ̀Izre, swi'i rɨ əzed ə ba'nɨ ze tɨ̀nîn ɨmbə̀' tɨ̀ zə benɨ!" Mbaŋə̀ te nɨ mbɨ nya'a kombɨ mbɨ məd mbɨə nya'ə bə̀ zɔ̀m əməd.

33Əni əzi ə nya'a kə̌, ɨsɨ nya'a fin əbeŋ əjìm. Mbɨ nya'a fin əne wò pè əni mɨ̀nyùmə̀ mɨ̀tad.

34Əni mɨ̀nyùmə̀ tad nya'a ku'u, Yeso nya'a kyeŋ rɨkə̌ ghà ni, "Èloi, Èloi, lama sabaktanì?" əne yɨ ni, "Mɨ Ɗwiə̀, mɨ Ɗwiə̀, à wa' əmɨ ɨmbə̀' ə yè ə?"

35Bə̂d mɔ'ɔ rəbɔ' mbe nɨ nya'a təmbɨ ɨban ɨban nya'a zu, əne ghà ni, "Mbə̀ zwetɨ, ɨ wɨə tɔŋ ə Èlaijà ni wɨ ye'e wèèrɨ əwi."

36Mbaŋə̀ mɔ'ɔ rəbɔ' mɨ̀mə̌d nya'a nòrə̀ wò nɨŋ jû', chùb ɨŋga twàŋ tɨ mɨno', fàm ətu fɨzed nà' ɨ bɔ ni wɨ sɔ̀ɔrɨ. Əni wɨ nya'ə ghɨ̀ə əne ɨ wɨə nya'ə ghàə ni, "Mbə̀ kəm tɨ zə ni Èlaijà wa bɨrɨ ye'e ɨ swi əməd ə si ə?"

37Yeso nya'a kyeŋ rɨkə̌ sɨ mèndɨ̀.

38Ngywɨ̌ ze nɨ mbɨ nya'a tam ɨŋga mbàn Ɗwìə nya'a san ɨba be, kɔ rɨ ətu wò pè əton.

39Əni ətu ɨgwɨ mɨ̀sɔgyɨ̀ mbe, nɨ nya'a təm ɨ neŋ əməd, nya'a zə ni wɨ fə mèndɨ̀, wɨ nya'a ghà ni, "À yɨ rəsì' ni mbaŋə̀ zô yɨə kə̀' ə Wan Ɗwìə!"

40Məyi mɔ'ɔ mbɨə nya'a bə̀ əŋgu nɨ nya'ə nèŋə̀ rɨ əsa əgha. Mbɨ mɔ'ɔ rəbɔ' mɨ̀mə̌d yɨə nya'ə Mèri Màgdàlen, Mèri ɨŋgɔb Jems bɔd mbɨ Josès fɔrɨ ə Sàlomè.

41Məyi mbô mbɨə nya'ə beenɨ əbɔ' ə Yeso yènə̀ wèèrɨ əməd kɔ rɨ əni wɨ nya'a kɨrɨ ə Galiliî. Məyi mɨ̀nɔnɔ' cherə mbɨə nya'ə bə̀ əŋgu nɨ nya'a kɔ' wò ə Jèrusalèm mbɨ məd.

42À nya'a sɨ ɨkwirɨ kwirɨ, ɨchî nɨ à nya'a əni nɨ mbɨ nya'ə tekɨ ɨnyod, əne yɨ əni bɔŋ əni əkwɨ mɨ̀Jû,

43Jòsêf rɨ ə Àrimàtiyà nya'a yim fîŋ wò əsɨ Pailèt, pè ghà ɨ bɔ ni wɨ na' əvɨ ə Yeso ɨ ni tə wò tweŋɨ. Məd yɨə wə̀d nɨ mbɨ nya'ə wumnɨə rəbɔ' məsa' əbeŋ. Ɨ wɨə nya'ə bə̀ wòm ənû ɨfɔ̀n ə Ɗwìə.

44Pailèt nya'a yiirɨ əku ɨ zu ni Yeso fə kwɨ. Əne wɨ nya'a tɔŋ ətu ɨgwɨ mɨ̀sɔgyɨ̀ biirɨ ɨ bɔ ni, "Yeso wa fə kwɨ ə?"

45Əni ətu ɨgwɨ mɨ̀sɔgyɨ̀ nya'a ghà ɨ bɔ ni wɨ fə kwɨ, wɨ nya'a ben ni Jòsêf wo swi əvɨ ze nɨŋ wò tweŋɨ.

46Jòsêf nya'a wò zon ngywɨ̌ linen, wò swi əvɨ ə Yeso, nib ɨŋga ngywɨ̌ linen ze, wò boŋ ɨŋga ɨ̀sì nɨ mbɨ nya'a chəb ɨŋga ɨwɔ̌. Wɨ nya'a boŋ əne, biŋ ɨti kubrɨ ɨchû ɨ̀sì we əŋgu.

47Mèri Màgdàlen mbɨ Mèri ɨŋgɔb Jòsêf nya'a zə əsɨ ze nɨ mbɨ nya'a boŋ əvɨ ze əŋgu.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Mak 16

1Əni əni əkwɨ ə mɨJû ə nya'a fə che i, Mèri Màgdàlen mbɨ Mèri ɨŋgɔb Jems fɔrɨ ə Sàlomè nya'a zon tɨtiirɨ, ɨmbə̀' ɨ wo zɔ' əvɨ ə Yeso əŋgu.

2À nya'a ɨsɔsɔ əni ə Sɔndè, əni ə nyùmə̀ nya'a fə to'ə, mbɨ nya'a wò ətu ɨsì ze.

3Ɨ mbɨə nya'ə yènə̀ ghàà mbənə mbənə ni, "À kɨə we bɨrɨ biŋ ɨti we rɨ ɨchû ɨsì we ə?"

4Əni mbɨ nya'a sɨə tiinɨ ɨban ɨban, mbɨ nya'a nèŋ, zə ni mbɨ fə biŋ ɨti we. Ɨti we nya'a kàŋ faŋ əku.

5Əni mbɨ nya'a nyɨ ɨŋga ɨsì we, mbɨ nya'a zə əjɔŋ ə mɔ'ɔ nɨ nya'a chub əbà əbɔ ə jɨgɨ. Wɨ nya'a zɨ ngywɨ̌ rɨfɨ. Mbɨ nya'a zə əne, ənû ze ə chè mɨməd.

6Əjɔŋ ze ə nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Tɨ mbə̀ yiirɨ ə ənû zô. Mbə mbɨə kə̀b ə Yeso we rɨ ə Nazàret, nɨ mbɨ nya'a kombɨ əzed ə ba'nɨ. Chəi məd əgha! Wɨ fə zwemə! Mbə̀ zə əsɨ ze nɨ mbɨ nya'a boŋ əməd əŋgu.

7Àyɨə mbə̀ wò ghà əmbɨ mə�ənɨ-ɨnù ɨməd bə̀ ghà əmbɨ Pità ni ɨ wɨə wò ɨmbì ɨ nən ə Galiliî. Mbə bɨrɨ zə əməd əŋgu ɨchî nɨ wɨ nya'a fə gha ɨ nən."

8Məyi mbe mbɨə nya'ə bindɨə bə̀ bìrə̀, əne mbɨ nya'a jwɨ rɨŋga ɨsì we nòrə̀. Chəi mbɨ nya'a ghà ənû ə mɔ'ɔ əmbɨ ə wə̀d, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨ mbɨ nya'ə bɔə.

9Əni Yeso nya'a zwemə ɨsɔsɔ əni ə Sɔndè, wɨ nya'a bè chwi i ɨnyod əmbɨ Mèri Màgdàlen we nɨ wɨ nya'a chɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ sambe rɨŋga məd.

10Əni Mèri nya'a zə əməd, wɨ nya'a nɔ̀' wò ghà əmbɨ bə̂d mbe nɨ nya'a mbɨ Yeso əni mbɨ nya'ə kə̀nə̀ bə̀ dìə̀.

11Àyɨə əni mbɨ nya'a zu ni Yeso wɨ ɨkə̌, bə̀ zu ni Mèri fə zə əməd, chəi mbɨ nya'a benɨ.

12Əni ə nyùmə̀ mɔ'ɔ nya'a chě, Yeso nya'a chwi i ɨnyod əmbɨ mbi məməənɨ-ɨnù mɨbe əni ɨkwɨ ɨnə̂njɨ̀ cherə. Wɨ nya'a chwi əni mbɨ nya'ə wò ə mbeŋ.

13Əni mbɨ nya'a zə ni à yɨə məd, mbɨ nya'a wɨrɨ bə̀ndɨ̀ wò ghà əmbɨ məməənɨ-ɨnù mbə, àyɨə chəi mbɨ nya'a ben ənû ze nɨ mbɨ nya'ə ghàə̀.

14Yeso nya'a nwìə̀ chwi i ɨnyod əmbɨ məməənɨ-ɨnù mbe wum chɔ̀b mɔ' əni mbɨ nya'ə jɨgə. Wɨ nya'a ghàm əbɔ' mɨməd ɨmbə̀' ɨchî nɨ chəi mbɨ nya'a berɨ ɨbenɨ bə̀ fɔrɨ ɨmbə̀' ɨchî nɨ fîŋ tɨ mɨməd nya'a tu. Wɨ nya'a ghɨ̀ əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi mbɨ nya'a ben ɨnû mbe nɨ bə̂d mbe nɨ nya'a zə əməd əni wɨ nya'a fə zwemə, nya'ə ghàə̀.

15Wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbə̀ wo ɨŋga ɨsɨg jìm, wò ghà ɨkə̂n chɔ̀m əmbɨ ə bə̂d mɨjìm.

16We nɨ benɨ, nɨŋ mɨnib, bɨrɨ jwɨ rəŋgə'. Àyɨə Ɗwìə̀ bɨrɨ zɨ ɨsa'i ɨgwɨ we nɨ chəi wɨ benɨ.

17Bə̂d mbe nɨ benɨ bɨrɨ ghɨ ɨnweenɨ-ɨnû mbô: mbɨ bɨrɨ chɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ rɨŋga bə̂d əni mɨ ɨkum; mbɨ bɨrɨ gham mɨŋgam rɨsɔ̀'ɔ̀;

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

18mbɨ bɨrɨ yim jɔ ənɨ mbə ɨbɔ; mbɨ mɨ nɔ ɨni'i, àyɨə ka wɨ bɨrɨ ghɨ i ənû ə mɔ'ɔ ənɨ mɨməd; mbɨ bɨrɨ zab mbə ɨbɔ ɨgun ə bə̂d əwɔn mbɨ bɔtɨ."

19Ənɨ Ə̀nùŋɨsɨg Yeso nya'a fə ghàm əmbɨ məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe, Ɲwɨə̀ nya'a nɨŋ əməd ɨkaŋ, wɨ pè chub əbà əbɔ ə jɨgɨ ə Ɲwɨə̀.

20Məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe nya'a jwɨ wò ghà ɨkə̂n chɔ̀m we ɨsɨ jìm. Ə̀nùŋɨsɨg wɨə nya'ə fà'ə̀ mbɨ mɨməd. Wɨ nya'a bə̀ ben ni ɨnû mbe nɨ mbɨ nya'ə ghàə̀ yɨ ɨnû rəsì' ɨchî nɨ mbɨ nya'ə ghɨ̀ ɨnû yiirɨ. À yɨ əne.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Luk

Luk 1

1Wəd kyeŋ Tiofilùs, bəd mìnɔnɔ’ fə ghì ɨka nɨ ŋwa’nɨ ɨnû mbe nɨ nya’a ghǐ əka’ na.

2Mbɨ nya’a ŋwà’nì àmei ɨchî nɨ bəd mbe nɨ nya’a zə ɨnû mbe tɨ ənɨ mbɨ nya’a kɔ nya’a gha ɨ na. Bəd mbô yɨ mbe nɨ nya’ə ghà ɨkən chòm.

3Wəd kyeŋ Tiofilùs, ɨchî nɨ mə fə bə nɨŋ ə nyumə jeŋgɨ nwèndì ɨnû mbô tɨ ənɨ mbɨ nya’a kɔ, mə kɔndɨ ni ziə bɔŋ ni mə bə ŋwa’nɨ ɨchî nɨ ɨnû mbe nya’ə yènə, nà’ ɨ ne.

4Mə wɨə ŋwa’nɨ ɨnû mbô ɨmbə’ à kyerɨ rəsì’ we nɨ ye’ ɨŋga ɨnû jìm mbe nɨ mbɨ nya’a ghà ɨ ne.

5Ənɨ Herɔ̀d nya’ə ɨfɔ̀n ə Jùdeyà, wəd mbàn Ɔwìə mɔ’ɔ wɨə nya’ə əŋgu rəbɔ’ mbe nɨ nya’ə fà’ ɨŋga ɨwaŋ əfà’ì Àbijà. Ɨkum məd yɨə nya’ə Zèkàriyà. Ɨkum ɨwi məd yɨə nya’ə Èlisabèt. Wɨ yɨə nya’a rɨŋga ɨnəbɨ Eròn.

6Mìməd mbô mɨbe mbɨə nya’ə ghì ɨnû nɨ ku’nɨ ɨfě Ɔwiə̀. Ɨ mbɨə nya’ə nùŋə̀ rɨkə rɨ Ɔwìə̀. Ɨ mbɨ nya’ə bə̀ ghì ɨnû jìm mbe nɨ wì nya’a ghă. Chəi mbɨ nya’a gu ənû ə mɔ’ɔ.

7Àyɨə chəi mbɨ nya’a berɨ bɔn, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Èlisabèt yɨə nya’ə kòm əyi. Mìməd mbô mɨbe nya’a fə nùnə̀.

8À nya’a əni ə mɔ’ɔ ənɨ Zèkàriyà, nɨ nya’ə wəd mbàn Ɔwìə̀, nya’ə fà’ ɨfě Ɔwiə̀ ənɨ ə bəd rɨŋga ɨwaŋ əfà’ì we nɨ məd nya’a ɨŋga nya’ə fà’ə̀,

9ɨchî nɨ tɨkə rɨ bəd mbàn Ɔwìə̀ nya’a chwiə, mbɨ nya’a sɔ̀ŋ mbaŋ chɔ’ əməd ni à yɨə məd bɨrɨ nyɨ ɨŋga mbàn Ə̀nùŋìsɨg ɨmbə̀’ tɔn insèns.

10Ənɨ wɨ nya’ə tɔ̀n ə insèns we, ɨnɔ̂n bəd jìm we nɨ nya’a əŋgu, wɨə nya’ə kɔ̀ŋgɨ ə Ɔwiə̀ ɨsɨg.

11Ənɨ wɨ nya’ə tɔ̀n əne, aŋgɨrə̀ Ə̀nùŋìsɨg nya’a jwɨ ɨfě ɨ bɔ, təm əbà əbɔ ə jɨgɨ ɨkwi ɨjə̀ŋ we nɨ mbɨ nya’ə tɔ̀n ə insèns ɨgun.

12Ənɨ Zèkàriyà nya’a zə aŋgɨrə̀ we, ənum ə nya’a san əməd, wɨ bɔ.

13Àyɨə aŋgɨrə̀ we nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Tɨrə̀ bɔ e, kyɨə Zèkàriyà, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Ɔwìə̀ fə zu e əkɔ̀ŋgɨ. E ɨwi Èlisabèt bɨrɨ gywɨ wan mbaŋə̀, à bɨrɨ chu əməd ni Jɔ̀n.

14Məd bɨrɨ ghɨ ni ɨgha’i swi ɨŋga e fìŋ, bə̀ ghì ni e ɨnyod bɔŋ ə. Bəd mìnɔnɔ’ bɨrɨ gha’ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨ gywɨ əməd.

15Wɨ bɨrɨ ye’ ədabɨ ə wəd ɨfě Ə̀nùŋìsɨg. Ka wɨ bɨrɨ nɔ i mɨno’ əgô kì mɨno’ kă kă. Əzwî ə Zeŋɨ ə bɨrɨ swi ɨŋga məd kɔ rɨ ənɨ mbɨ gywɨ əməd.

16Wɨ bɨrɨ ghɨ ni mìIzre mìnɔnɔ’ wɨrɨ bèŋ ben Ə̀nùŋìsɨg Ɔwìə̀ mìməd.

17Wɨ bɨrɨ wo ɨmbì Ə̀nùŋìsɨg mbɨ ɨkwɨ əzwî fɔrɨ mbɨ ɨkwɨ ɨka we nɨ Èlaijà nya’a berɨ. Wɨ bɨrɨ beŋ fìŋ tɨ mìmbă’ ni mbɨ wɨrɨ gha’ mbə bɔn. Wɨ bɨrɨ beŋ fìŋ rɨ bəd mbe niə ghì

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

rìzuə ni mbɨ berɨ ɨwe ɨchî nɨ mbe niə ghì ɨnû nɨ ku'nɨ berɨ. Wɨ bɨrɨ bɨ ghɨ ni bə̂d tekɨ ɨnyod wòm Ə̀nùŋìsɨg."

18Zèkàriyà nya'a biirɨ əmbɨ aŋgɨrə̀ we ni, "Mə̀ kɨə wo kyerɨ ənû zə̂ rɨ ye? Mə fə nùnə̀. Mɨ ɨwi fə bə̀ nùn i."

19Aŋgɨrə̀ we nya'a wìirì ɨ bɔ ni, "Mɔ̌ yɨə Gebre we niə təm ɨfě Ɲwiə̀. À yɨə Ɲwìə̀ tom əmɨ ni mə̀ ye'e ghàm ɨ ne bə̀ ghà ɨkə̂n chɔ̀m wə̂ ɨ ne.

20Zə ni, à bɨrɨ kəm rəziə bə̀ kə̀b ɨchî nɨ ghàm pè əni ze nɨ ɨnû mbə̂ bɨrɨ ghì, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi à ben mɨ ɨŋgam. Ɨŋgam we bɨrɨ jwɨ əni rəsì' əni nyùmə̀ məd ku'u."

21Əni mbɨ nya'ə ghàmbì əne, bə̂d mbɨə nya'a ɨsɨg wòm ə Zèkàriyà. Mbɨ nya'a bid ɨmbə̀' ɨchî nɨ wɨ nya'a tan ɨŋga mbàn Ɲwìə̀.

22Əni wɨ nya'a jwɨ ɨsɨg, chəi əni tɨ wɨ nya'a ghàm əmbɨ mɨmə̌d. Əne mbɨ nya'a kyerɨ ni wɨ fə zə rɨtaani njə̀m ɨŋga mbàn Ɲwìə̀. Mbɨ nya'a kyerɨ tɨ əni ɨchî nɨ wɨ nya'ə chwi ɨnweenɨ əmbɨ mɨmə̌d əni mbi ɨbɔ. Ɨ wɨə nya'ə chwi əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi əni tɨ wɨ nya'a ghàm.

23Əni nyùm ə̀fà'ì məd nya'a fə mì i, wɨ nya'a wò ɨnu'.

24Əni ɨni mɔ'ɔ nya'a chě, Èlisabèt nɨ nya'ə ɨwi məd, nya'a bɔ̀ŋ ɨbum. Wɨ nya'a nə̀m i ɨnyod ɨŋga nəb əmɨg ətân.

25Wɨ nya'a ghà ni "À yɨ Ə̀nùŋìsɨg ghɨ̌ ənû zə̂ əni ə num. Wɨ fə ghì ɨchɔ̀m əni ə num ɨchî nɨ wɨ chɨ tìnìd ətu rɨ ɨgwɨ num əka' ə bə̂d."

26Əni Èlisabèt nya'a fə sɨ rɨbùmə̀ əmɨg rɨfuə, Ɲwiə̀ nya'a tom aŋgɨrə̀ we nɨ mbɨə tɔŋ əni Gebre ni wɨ wo ə Nazàret nɨ nya'ə əbà əbeŋ ze rɨ ə Galiliî.

27Wɨ nya'a tom əməd əsɨ wan əyi rɨkyerɨ mbaŋə̀ mɔ'ɔ nɨ mbɨ nya'a nyɨ əmbɨ mbaŋə̀ mɔ'ɔ nɨ ɨkum məd nya'ə Jòsêf. Jòsêf yɨə nya'a rɨ əni əghaŋ Ɨfɔ̀n Dèvîd. Ɨkum wan əyi we yɨə nya'ə Mèri.

28Aŋgɨrə̀ we nya'a wò əsɨ məd pè ghà ɨ bɔ ni, "Mə̀ wɨə chà'rì əwe! Ə̀nùŋìsɨg wɨ mbɨ ne, əne wɨ fə ghì ɨchɔ̀m əni ə ne!"

29Əni Mèri nya'a zu ənû ze, ziə nya'a tɔb əməd kwà' rɨŋgə'. Əne wɨ nya'a kɔndɨ ɨŋga i fîŋ ni ɨkwɨ ə̀chà'rì wə̂ kɨ wi ə?

30Aŋgɨrə̀ we nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Tɨrə̀ bɔ e, kyɨə Mèri, Ɲwiə̀ fə ghì ɨchɔ̀m əni ə ne.

31Zə, à bɨrɨ bɔŋ ɨbum, gywì wan mbaŋə̀, chu əməd ni Yeso.

32Wɨ bɨrɨ ye' ədabɨ ə wə̀d. Mbɨ bɨrɨ tɔŋ əməd əni Wan Ə̀chè-ɨsɨg. Ə̀nùŋìsɨg Ɲwìə̀ bɨrɨ nuŋ əməd əni ɨfɔ̀n ɨchî nɨ wɨ nya'a nuŋ ə Dèvîd nɨ nya'ə mbə̌' məd rəŋwe.

33Wɨ bɨrɨ tumbɨ bɔn tɨ əni əghaŋ ə Jekɔ̂b koŋ. Ka ənû ɨfɔ̀n əməd ə bɨrɨ nɔ mì i."

34Mèri nya'a biirɨ əmbɨ aŋgɨrə̀ we ni, "Əzə̂ ə kɨ wo ye' rɨ ye, nɨ chəi mə̀ kɨrɨ kyerɨ mbaŋə̀ ə?"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

35Aŋgirə̀ we nya’a wìirì ɨ bɔ ni, “Əzwî ə Zeŋɨ biri ye’e ɨgwɨ ne, əne ɨka Ə̀chè-ɨsɨg biri kubri əwe. Mbɨ biri tɔŋ wan zeŋɨ we nɨ à biri gywɨ ni məd yiə Wan Ɲwìə̀.

36Zə, Èlisabèt we nɨ ye’ e əfuri fə bɔ̀ŋ wan mbaŋə̀ ənun. Ɨ mbɨə nya’ə ghà ni məd yɨ kòm əyi. Tɨnîn wɨ fə sɨ rɨbùmə̀ əmɨg rɨfuə.

37Kyerɨ ni chəi ənû ə mɔ’ɔ nɨ tɨ zɨə chè ə Ɲwiə̀.”

38Mèri nya’a ghà ni, “Mɔ̌ yɨə wə̀d əfà’ì Ə̀nùŋ̀ɨsɨg. Zɨə ghɨ əni ə num ɨchî nɨ à ghă.” Əni wɨ nya’a gha əne, Aŋgirə̀ we nya’a sàŋ əməd wò i.

39Chəi əgha ə nya’a saari, Mèri nya’a tekɨ ɨnyod kɨ nɔ̀’ wò ɨŋga əsɨ ə mɔ’ɔ ɨkaŋ ɨwum we rɨ ə Jùdeyà.

40Wɨ nya’a wò pè nyɨ ɨŋga nəb Zèkàriyà, chà’rɨ ə Èlisabèt.

41Əni Èlisabèt nya’a zu əchà’rɨ ə Mèri, wan we nya’a gàtɨ ɨŋga ɨbùm məd. Əzwî ə Zeŋɨ nya’a swi ɨŋga məd,

42əne wɨ nya’a ghà rɨkă ni, “Ɲwiə̀ fə zɨ əbɔrəbɔd ɨgwɨ ne əka’ məyi, bə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə wan we nɨ à biri gywɨ!

43Ənû ə kyeŋ zô ə ghɨ əni ə num ɨmbə̀’ ə ye, ni ɨŋgɔb mɨ Ə̀nùŋ̀ɨsɨg ye’e əsɨ num ə?

44Əni mə mɨ kə’ zu e əchà’rɨ, wan wô nɨ ye’ ɨŋga fum ɨbum kə̀’ gha’ əne gàtɨ.

45Ɲwiə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgwɨ ne ɨchî nɨ à ben ni ənû ze nɨ Ə̀nùŋ̀ɨsɨg gha ɨ ne ə biri jwɨ əni rəsì’.”

46Mèri nya’a ghà ni, “Mɨ fîŋ zɨə yiirɨ Ə̀nùŋ̀ɨsɨg;

47mɨ fîŋ zɨə gha’ə ɨmbə̀’ ɨchî nɨ Ɲwiə̀ chɨ əmɨ rəŋgə’,

48ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wɨ fə kɔndɨ əmɨ nɨ mə̀ ye’ ənatɨ wə̀d əfà’ì məd. Ɨ kɔ rɨnîn tɨghəm bə̂d rɨjìm biri siə tɔŋ əmɨ əni əyi əbɔrəbɔd,

49ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Ɲwiə̀ nɨ chè ɨghɨjìm fə ghɨ ɨnû kyeŋ mbô əni ə num. Məd yɨ we nɨ zeŋɨ màànì.

50Məd wɨə diìrɨ ə bə̂d mbe nɨə wumnɨ əməd, kɔ rɨ əni ɨghəm bə̂d fibɨ wò pè əni wɨ cherə.

51Wɨ fə ghɨ ɨnû yiirɨ əni mbi ɨbɔ. Wɨ fə jàŋ bə̂d mbe nɨə nɔ̀ ɨnyod ɨmbə̀’ tɨkɔndɨ te nɨ ye’ ɨŋga fîŋ tɨ mɨ̀mə̌d.

52Wɨ fə swi mɨfɔ̂n kyeŋ tɨ ɨgun ɨtən ɨfɔ̀n mɨ̀mə̌d. Wɨ fə bə̀ nɔ̀ɔ̀rɨ ɨnatɨ bə̂d.

53Wɨ fə jə bə̂d njì əni ɨghɨ chòm, əne fid bə̂d mbôn, mbɨ wò ɨbɔ zobɨ.

54Wɨ fə wèèrɨ wə̀d əfà’ì məd, Izre, ɨchî nɨ wɨ nya’a ka’i ni tə biri diirɨ bə̂d.

55Wɨ nya’a kà’ ni tə biri diirɨ ə Abràham bə̀ dìirɨ bɔn tɨ əni əghaŋ əməd koŋ, ɨchî nɨ wɨ nya’a ghă əmbɨ mba mɨ̀mbă’ rəŋwe.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

56Mèri nya’a chubɨ mbɨ Èlisabèt ɨghabɨ əmɨg ətad. Wɨ̀ nya’a chub əne wɨrɨ bəndɨ̀ wò ɨnu’.

57Əni nyùmə̀ nya’a kù’ əmbɨ Èlisabèt nɨ gywɨ, wɨ̀ nya’a gywɨ wan mbaŋə̀.

58Bə̂d rɨ ɨban əkwɨ mbɨ ɨfurɨ məd nya’a zu ni Ə̀nùŋɨsɨg fə dɨ̀ɨrɨ̀ əməd kwà’ rɨŋgə’, əne mbɨ nya’a gha’rɨ mbɨ məd.

59Əni wan we nya’a pe ɨni famɨ, mbɨ nya’a ye’e ɨ ne əməd. Njɨ mbɨ nya’a chù əməd ni Zèkàriyà, nɨ ye’ ɨkum mbă’ məd,

60àyɨə ɨŋgəb məd nya’a ghà ni, “Ka’i əne! Mbɨ bɨrɨ təŋ əməd ni Jɔ̌n.”

61Mbɨ nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Chəi e əfurɨ ə mɔ’ɔ berɨ ɨkum wô.”

62Mbɨ nya’a ghɨ̀ ɨnweenɨ əmbɨ mbă’ məd biirɨ ni mbɨ na’ ɨkum wi əmbɨ wan we ə?

63Wɨ̀ nya’a ghɨ̀ ənweenɨ biirɨ əba əghɨ. Əni mbɨ nya’a na’ ɨ bɔ, wɨ̀ nya’a ŋwà’nɨ̀ ɨgun ni, “Ɨkum məd yɨə Jɔ̌n.” Bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya’a əŋgu nya’a yiirɨ.

64Àmei əwu əwən, ɨchû məd nya’a fɨ’ə̀, ɨnemɨ məd zà, wɨ̀ kɔ gha ɨnû yiirɨ ə Ɲwiə̀.

65Bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya’a ɨban əkwɨ mɨ̀məd nya’a bɔ. Mbɨ nya’a ghà ɨmbə̀’ ɨnû mbô jìm ɨŋga ɨsɨ jìm mbe nɨ nya’a ɨkaŋ ɨwum we rɨ ə Jùdeyà.

66Bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya’a zu ənû zô, nya’a kɔndɨ ɨnû rəŋgu ɨŋga tə fîŋ biirɨ ni, “Wan wô kɨə wo ye’ ɨkwɨ wan wi ə?” Ziə nya’a zeŋ ni əbɔ ə Ɲwiə̀ ə zɨ ɨgwɨ məd.

67Əzwî ə Zeŋɨ nya’a swi ɨŋga Zèkàriyà, mbă’ Jɔ̌n, əne wɨ̀ nya’a ghà ɨkə̂n Ɲwiə̀ ni,

68“Tɨ yiirɨ Ə̀nùŋɨsɨg nɨ ye’ Ɲwiə̀ mɨIzre ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wɨ̀ fə ye’e ɨmbə̀’ weerɨ mbi bə̂d, bə̀ cho’ ɨtu mɨ̀məd.

69Wɨ fə nà’ wəd ɨka nɨ bɨrɨ chɨ əwa rəŋgə’. Məd yɨ rɨ ənɨ əghaŋ ə Dèvîd nɨ nya’ə wəd əfà’ì Ɲwiə̀ ziə.

70Wɨ nya’a fə kà’ rəŋwe ənjìm mbi bə̂d ɨkə̀n zeŋɨ

71ni tə bɨrɨ chɨ əwa rɨŋga rɨkyerɨ-ɨbɔ mba bə̂d pə̀n, bə̀ fərɨ rɨŋga rɨkyerɨ-ɨbɔ bə̂d mɨjìm mbe nɨə bàn əwa.

72Wɨ nya’a ghà ni tə bɨrɨ dɨ̀ɨrɨ̀ mba mɨ̀mbă’ rəŋwe, bə̀ kɔndɨ fɨso zeŋɨ fe nɨ wɨ̀ nya’a sanɨ,

73ɨchî nɨ wɨ̀ nya’a ka’ əmbɨ Abràham, a mbă’ rəŋwe

74ni tə bɨrɨ chɨ əwa rɨŋga rɨkyerɨ-ɨbɔ mba bə̂d pə̀n, ɨmbə̀’ tɨ̀ fa’ ɨ bɔ nɨ chəi ɨbɔɔ,

75ɨmbə̀’ tɨ chub ɨzeŋɨ zeŋɨ bə̀ chub ɨchî nɨ ku’nɨ ɨfɛ̌ məd ɨni jìm mbe nɨ tɨ̀ bɨrɨ chub ɨkă.

76Mbɨ bɨrɨ təŋ əwe, àwɔ̀ wan, ni àwɔ̀ yɨə wəd ɨkə̀n Ə̀chè-ɨsɨg, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ à bɨrɨ chè ɨmbì əmbɨ Ə̀nùŋɨsɨg ɨmbə̀’ tekɨ ɨnə̂njɨ̀ ɨ bɔ,

77ɨmbə̀’ bɨ ghà əmbɨ ə bə̂d ni Ɲwiə̀ bɨrɨ chɨ mbi bə̂d rəŋgə’ ɨchî nɨ wɨ̀ bɨrɨ wa’ ɨnû rɨbɔ̀ŋ mɨ̀məd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

78A Ɗwiə wiə dìirì əwa kwà' riŋgə'. Wì biri ghì ni nyùmə̀ to' rikaŋ te igwi na,

79imbə̀' nà' izeŋi zeŋi əmbi ə bə̂d mbe ni ye' iŋga isi firi fəri əmbi mbe niə bɔ ivi, bə̀ nəŋgi əwa imbə̀' tì chub əni əbɔrəbɔd."

80Wan we nya'a kwi, Əzwî ə Ɗwìə ə swi iŋga məd. Wì nya'a chub iŋga ibad rikwà'i pè əni ze ni wì nya'a chwi i inyod əmbi mìIzre.

Luk 2

1À nya'a əni ə nyùmə̀ we, Kaisà Ogəstùs nya'a sob ni mbi taŋ bə̂d mijìm mbe ni nya'a iŋga ibeŋ mbe ni məRom nya'ə tùmbìə̀.

2Wô yi ighəm ritu ni mbi nya'a taŋ bə̂d. À yiə Kwìriniùs nya'ə gəmnà we ni nya'ə tùmbì ə Sirià əni ə nyùmə̀ we.

3Bə̂d mìjìm nya'a wò ŋwa'ni tə rikum iŋga isi mbe ni mbi nya'a gywi mìməd əŋgu.

4Jòsêf nya'a nɔ̀' ri ə Nazàret ni nya'a iŋga əbà əbeŋ ze ri ə Galiliî, kɔ' wò əbà əbeŋ ze ri ə Jùdeyà. Wì nya'a wò ə Betlèhem ni ye' əsi ze ni mbi nya'a gywi ifɔ̀n Dèvîd. Wì nya'a wò əŋgu imbə̀' ighəm ni məd yiə nya'ə ti əni əghaŋ ə Dèvîd.

5Wì nya'a wò ni mbi ŋwa'ni i ikum mbi wi Mèri ni nya'a əyi kwiri məd. Mèri wiə nya'ə rìbùmə̀.

6Əni mbi nya'ə əŋgu, nyùmə̀ nya'a kù' əmbi Mèri ni gywi i wan.

7Wì nya'a gywi i wan mbaŋə̀ ritu, nib əməd iŋga tibabi ngywǐ, əne nùŋ iŋga fìkù'ù ni mbiə jə ə nyam, imbə̀' ighəm ni chə nya'a i rimbin əmbi mìməd iŋga nəb ze ni bə̂d ighani nya'ə pè niə chwi ikab.

8À nya'a izimi we, mənə̂ŋgì-njìg mɔ'ɔ mbiə nya'a ikaŋ iwum əbà əbeŋ ze nə̀ŋgiə tə njìg.

9Aŋgirə̀ Ɔ̀nùŋìsig nya'a jwì ifĕ mìməd, izeŋi zeŋi Ɔ̀nùŋìsig bə̀ te kari mìməd, əne mbi nya'a bɔ kwà' riŋgə'.

10Àyiə aŋgirə̀ we nya'a ghà əmbi mìməd ni, "Ti mbə̀ bɔ ə. Mbə̀ zə, mə fə ye'e mbi ikə̂n chòm i nən. Ikə̂n we biri ghi ni igha'i swi iŋga fìŋ bə̂d mijìm.

11Təchòŋ wô, mbi fə gywi Wəd niə chìə bə̂d rəŋgə' iŋga əsi ze ni mbi nya'a gywi ifɔ̀n Dèvîd əŋgu. Məd yiə Kristo Ɔ̀nùŋìsig.

12Ənweeni ze ni mbə̀ biri zə yi ni: Mbə biri zə wan bɔd ni mbi nib iŋga tibabi ngywǐ, əne nùŋ iŋga fìkù'ù ni mbiə jə ə nyam."

13Àmei əwu əwən, inɔ̂n mbìaŋgirə̀ ni nya'a kwà' wi kyeŋ, nya'a swi'i rikaŋ wò fəti mbi wi ritu we, mbi kɔ kweri ikyî yiiri ə Ɗwiə̀ ghàə̀ ni,

14"Ti wumni ə Ɗwìə̀ we ni ye' ikaŋ, əbɔrəbɔd ə nyi igwi ə bə̂d mbe ni wì gha'i igwi ə si!"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

15Əni mbìaŋgirə mbe nya’a saŋ mìməd wiri wo ikaŋ, mənâŋgì-njìg mbe nya’a ghà mbənə mbənə ni, “Tì wo ə Betlèhem, wo zə ənû zô ni jwi, ni Ɔ̀nùŋìsig fə ghi ni tì kyeri.”

16Mbi nya’a nɔ̀’ wò əmad əmad, pè zə ə Mèri mbi Jòsêf fɔri wan bɔd we ni mbi nya’a nuŋ iŋga fìkù’ù fe ni mbiə jə ə nyam.

17Əni mənâŋgì-njìg mbe nya’a zə wan we, mbi nya’a ghà inû mbe ni mbìaŋgirə mbe kə’ ghà əmbi mìməd imbə̀’ wan we.

18Bâd mìjìm mbe ni nya’a zu, nya’a yiiri ənû ze ni mənâŋgì-njìg mbe nya’a gha əmbi mìməd.

19Àyiə Mèri nya’a yim inû mbe jìm iŋga i fîŋ, siə kɔndiə.

20Mənâŋgì-njìg mbe nya’a bəndì wò yènə̀ kweriə mikyî yiiri ə Ɔwiə̀ imbə̀’ inû jìm mbe ni mbi nya’a zu bə̀ zə. Inû mbe nya’a àmei ichî ni mbìaŋgirə mbe nya’a ghà əmbi mìməd.

21Əni ini nya’a pe fami, mbi nya’a ne wan we, əne chù əməd ni Yeso, ni nya’a ikum we ni aŋgirə we nya’a chu əməd bɔŋ Mèri nya’a siə bɔ̀ŋ ibum məd.

22Əni nyùmə̀ nya’a ku’u ni Jòsêf mbi Mèri nya’a beri zeŋni ə inyod ichî ni tikə ri Mose nya’a chwiə, mbi nya’a niŋ ə Yeso kɔ’ wò ə Jèrusalèm imbə̀’ sweŋ əməd əmbi Ɔ̀nùŋìsig.

23Mbi nya’a ghì əne ichî ni mbi nya’a ŋwa’ni iŋga rikə Ɔ̀nùŋìsig ni, “Mbi beri sweŋ wan fəd jìm we ni ye’ wi mbaŋə̀ əmbi Ɔ̀nùŋìsig.”

24Mbi nya’a wò nà’ əghi əfà ichî ni mbi ŋwa’ni iŋga rikə Ɔ̀nùŋìsig ni, “Mbi beri na’ mbìrəbəŋə əgyeŋ ibe kì bɔn mbìrəbəŋə mbi ri nu’ ibe.”

25Mbaŋə̀ mɔ’ɔ ziə nya’a ə Jèrusalèm ni ikum məd nya’ə Simiòn. I wiə nya’ə ghì inû ni ku’ni. I wiə nya’ə nùŋ i fîŋ igun ə Ɔwiə̀. I wiə nya’ə bə̀ wòmə̀ nyùmə̀ we ni Ɔwìə̀ biri chi mìIzre rəŋgə’. Əzwî ə Zeŋi ziə nya’a igwi məd.

26Əzwî ə Zeŋi ə nya’a fə chwi i bɔ ni ka wì biri kwi i ni chəi wì zə Wə̀d we ni Ɔ̀nùŋìsig zɔ’ɔ.

27Əzwî ə Zeŋi ə nya’a ŋwè əməd, wì wò nyi iŋga mbàn Ɔwìə̀. Əni mbă’ Yeso mbi iŋgɔb məd nya’a wo mbi Yeso imbə̀’ mbi ghi mbi məd ichî ni michî imbə̀’ rikə nya’a chwiə,

28Simiòn nya’a niŋ əməd iŋga mbi ibɔ, yiiri ə Ɔwiə̀ ghà ni,

29“Ɔ̀nùŋìsig, tìnîn si sàŋ ni e wə̀d əfà’ì kwi əni əbɔrəbɔd, ichî ni à nya’a fə ka’i;

30Mi əghə ə fə zə ichî ni à biri chi mbe bâd rəŋgə’,

31ichî ni à nya’a fə teki ifĕ bâd mìjìm.

32Məd yiə izeŋi zeŋi we ni biri ghi ni bâd mbe ni ka’i mìJû kyeri ə Ɔwiə̀. Wì biri ghi ni bâd wumni mìIzre ni ye’ mbe bâd.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

33Mbă’ wan we mbɨ ɨŋgɔb məd nya’a yiirɨ ənû ze nɨ Simiòn nya’ə ghă ɨmbə̀’ əməd.

34Simiòn nya’a zɨ əbɔrəbɔd ɨgwɨ mɨmə̌d əne ghà əmbɨ Mèri, ɨŋgɔb wan we ni, “Wan wô bɨrɨ ghɨ ni bə̂d mɨnɔnɔ’ gu ə. Wɨ bɨrɨ bɨ nɔɔrɨ bə̂d mɨnɔnɔ’ ɨŋga Izre. Məd bɨrɨ ye’ ənweenɨ nɨ Ɲwìə̀ na’a nɨ chəi bə̂d bɨrɨ benɨ.

35Wɨ bɨrɨ du ɨnû nɔnɔ’ mbe nɨ bə̂d ə kɔndɨ ɨŋga tə fîŋ. Ə̀kə̀nɨ ə bɨrɨ zum e fîŋ ɨghabɨ ni à yɨ ɨbi bid.”

36Wə̀d ɨkə̀n Ɲwìə̀ mɔ’ɔ nɨ nya’a əyi wɨə nya’a bə̀ əŋgu. Ɨkum məd yɨə nya’ə Ana. Wɨ yɨə nya’ə wan Fanuèl rɨŋga ɨnəbɨ Ashà. Wɨ nya’a fə nùn i. Wɨ nya’a nam chubɨ mbɨ i ɨnom ɨghəm ɨwu sambe, ɨnom məd kwɨ i.

37Wɨ nya’a chub ənɨ ɨku əyi pè ənɨ wɨ nya’ə sɨ ɨghəm ɨwu ɨwum famɨ chə̀b rɨkwè. Chəi wɨ nya’ə jwɨ rɨŋga mbàn Ɲwìə̀. Ɨ wɨə nya’ə wumnɨ ə Ɲwiə̀, chubə zɨ rɨ jɨg bə̀ kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀ əziə mbɨ ɨzimɨ.

38Wɨ nya’a wò əwu əwən, pè nà’ məben-əwe əmbɨ ə Ɲwiə̀, bə̀ ghà ɨnû ɨmbə̀’ wan we əmbɨ ə bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya’ə wòmə̀ ni Ɲwìə̀ cho’ ɨtu bə̂d mbe rɨ ə Jèrusalèm.

39Ənɨ Jòsêf mbɨ Mèri nya’a ghɨ ɨnû jìm mbe nɨ nya’a ɨŋga rɨkə Ə̀nùŋɨ̀sɨg, mbɨ nya’a bə̀ndɨ̀ wò ə Nazàret nɨ ye’ əsɨ ze nɨ mbɨ nya’ə chub əŋgu. Nazàret wɨə nya’a ɨŋga əba əbeŋ ze rɨ ə Galiliî.

40Wan we nya’a kwi, kàànɨ̀. Ɨwe nya’a swi ətu ɨ bɔ. Ɲwìə̀ nya’a bə̀ ghɨ̀ ɨchə̀m ənɨ məd.

41Mbă’ Yeso mbɨ ɨŋgɔb məd mbɨə nya’ə wò ə Jèrusalèm ɨghəm ɨwu jìm ɨmbə̀’ wò jɨg Əchwî ə Che-ɨgun.

42Ənɨ Yeso nya’a pe ɨghəm ɨwu wum chə̀b rɨ̀be, mbɨ nya’a kɔ’ wò ə Jèrusalèm ɨchî nɨ mbɨ nya’ə mɨ̀ə̀ ghɨ̀ə̀.

43Ənɨ mbɨ nya’a fə jɨg əchwî ze màànɨ̀, sɨ kɔ wɨrɨə bə̀ndɨ̀ə̀ wò əwən, Yeso nɨ nya’a kɨrɨ adə̀n, nya’a tèn əwi rəbɔ’ ə Jèrusalèm. Àyɨə chəi mbă’ məd mbɨ ɨŋgɔb məd nya’a kyerɨ.

44Mbɨ nya’a kɔndɨ ni ɨ wɨə nya’a əbɔ’ ɨnôn bə̂d we nɨ nya’ə yènə̀ wòə̀. Ənɨ mbɨ nya’a zi yèn əni ə fibɨ̀, chəi mbɨ nya’a zə əməd. Əne mbɨ nya’a kɔ kəb əməd əka’ ɨfurɨ bə̀ fɔrɨ əka’ bə̂d mbe nɨ mbɨ nya’a kyerɨ.

45Ənɨ chəi mbɨ nya’a zə əməd, mbɨ nya’a bə̀ndɨ̀ wo ə Jèrusalèm yènə̀ kə̀b əməd.

46Ənɨ ɨni nya’a che ɨtad, mbɨ nya’a zə əməd ɨŋga mbàn Ɲwìə̀ nɨ wɨ nya’a chub əka’ məchwiə̀-ɨnù. Ɨ wɨə nya’ə zwetɨə ɨnû mbe nɨ mbɨ nya’ə ghàə̀, bə̀ biirɨ ɨnû rɨ əmbɨ mɨmə̌d.

47Bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya’a zu ɨnû mbe nɨ wɨ nya’ə ghàə̀, nya’a yiirɨ ɨchî nɨ wɨ kyerɨ ɨnû bə̀ yiirɨ ɨchî nɨ wɨ nya’ə wɨ̀ɨ̀rɨ̀ ɨnû.

48Ənɨ Jòsêf mbɨ Mèri nya’a zə əməd, mbɨ nya’a yiirɨ, əne ɨŋgɔb məd nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Wan, à ghɨ əni ənɨ ə nà ɨmbə̀’ ə ye ə? Zə ɨchî nɨ mə̌ mbɨ e mbă’ fə zə ŋgə’ yènə̀ kə̀b əwe.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

49Wɨ nya'a wìirì əmbɨ mɨməd ni, "Mbə kɨə kəb əmɨ ni ye ə? Chəi mbə̀ kyerɨ ni mə berɨ chub ɨŋga nəb mɨ mbă' ə?"

50Chəi mbɨ nya'a kyerɨ əton əni ɨŋgam we nɨ wɨ nya'a gha əmbɨ mɨməd.

51Wɨ nya'a ghɨ əne, swi'i mbɨ mɨməd mbɨ wò ə Nazàret. Wɨ nya'a pè zuunɨ mɨməd. Ɨŋgəb məd nya'a yim ɨnû mbô jìm ɨŋga i fîŋ.

52Ɨwe Yeso mbɨ nyamnyod məd mbɨə nya'ə kwiə wò ɨmbì. Ɔwìə̀ nya'a gha' əməd, bə̂d bə̀ gha' əməd.

Luk 3

1À nya'a ɨŋga ɨghəm ɨwu wum chɔ̀b rɨtân nɨ Tìberiùs nya'ə Kaisà, Pontiùs Pailèt yɨə nya'ə gɔmnà ə Jùdeyà, Herɔ̀d wɨə nya'ə tùmbɨ ə Galiliî, aŋgəb məd Filip wɨə nya'ə tùmbɨ ɨba ɨbeŋ mbe rɨ ə Ɨturià fɔrɨ ə Trakonotìs, Lisaniàs wɨə nya'ə tùmbɨ ə Àbìlenè.

2Anas mbɨ Kaifàs yɨə nya'ə ɨtu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɔwìə̀, Ɔwìə̀ nya'a chà ɨkân əmbɨ Jɔ̌n we nɨ nya'ə wan Zèkàriyà əni wɨ nya'a ɨŋga ɨbad rɨkwà'i.

3Wɨ nya'a wò ɨŋga ɨbeŋ jìm mbe nɨ nya'a ɨban ɨgyî Jodàn, yènə̀ ghà ɨŋgam Ɔwiə̀ ni bə̂d beŋ tə fîŋ nɨŋ mɨnib ɨmbə̀' Ɔwìə̀ wa' ɨnû rɨbɔ̀ŋ mɨməd.

4Ənû ze ə nya'a ghɨ àmei ɨchî nɨ wəd ɨkən Ɔwìə̀ Aizayà nya'a ŋwa'nɨ ni, "Wəd mɔ'ɔ wɨə kyeŋ ɨŋga ɨbad rɨkwà'i ghàə̀ ni, 'Mbə̀ tekɨ ɨnənjɨ əmbɨ Ənùŋɨsɨg. Mbə̀ tekɨ mɨnənjɨ məd mbɨ təm!

5Mbɨ berɨ swe ɨme' jìm, swi tɨwum kyeŋ mbɨ tɨwum kwa jìm, ghɨ ni mɨnənjɨ mbe nɨ ŋgɔndə mbɨ təm, swe tɨbɨgɨ jìm bə̀ nàmnɨ mɨnənjɨ.

6Bə̂d mɨjìm bɨrɨ zə ɨchî nɨ Ɔwìə̀ ə chɨə bə̂d rəŋgə'!'"

7Jɔ̌n wɨə nya'ə ghà əmbɨ mɨnɔ̂n bə̂d mbe nɨ nya'a wò ni wɨ na' mɨnib əmbɨ mɨməd ni, "Mbə yɨə jɔ tɨ rɨbɔ̀ŋ! À kɨə we patɨ əwən ni mbə̀ norə tɨ əni ə ŋgə' ze nɨə ye'e ə?

8Mbə̀ ghɨ ɨnû mbe nɨ chwiə ni mbə̀ fə bèŋ tə fîŋ. Tɨ mbə̀ kɔ ghà ə mbənə mbənə ni, 'Tɨ yɨə bɔn tɨ əni əghaŋ ə Abràham'. Mə ghà ɨ nən ni, Ɔwiə̀ we tɨ wɨ nɨŋ əti zô bèŋ əni ə bɔn Abràham.

9Ka àbei rɨnîn, Ɔwìə̀ fə boŋ jam ɨban ɨghaŋ ɨzed. Əne wɨ bɨrɨ wad ɨzed jìm mbe nɨ chəi mbɨ kɔ rɨtam chɔ̀m mà' ɨŋga ɨwid."

10Mɨnɔ̂n bə̂d mbe nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Əne tɨ kɨə wò ghɨn ye ə?"

11Wɨ nya'a wìirì əmbɨ mɨməd ni, "Wəd we nɨ berɨ ngywɨ̌ rɨbe na' zɨ fɨbɨ əmbɨ we nɨ chəi wɨ berɨ. We nɨ berɨ ɨghɨjɨg bə̀ ghɨ əndəŋ əndəŋ."

12Məfetɨ mɨtagsɨ nya'a bə̀ wò əsɨ məd ni wɨ na' mɨnib əmbɨ mɨməd. Mbɨ nya'a pè biirɨ ɨ bɔ ni, "Əchwiə̀-ɨnù, tɨ ghɨ ye ə?"

13Wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Tɨ mbə nɨŋ ə ɨkab nɨ chè we nɨ mbɨ sob ni mbə̀ nɨŋ."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

14Mìsɔgyɨ mɔ'ɔ nya'a bə̀ biirɨ ɨ bɔ ni, "À ye' mbă, tɨ kɨə wò ghɨ ye ə?" Wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨ̀məd ni, "Tɨ mbə fè ə ɨkab rɨ əmbɨ wə̀d mɔ'ɔ əni ɨkă, kɨ əni mɨghab. Mbə gha' ɨnun ɨkab we nɨ mbɨə chwɨ əwən əŋgu."

15Ɨchî nɨ bə̂d mɨ̀jìm nya'ə wòmə̀ ni Wə̀d we nɨ Ɲwìə̀ zɔ'ɔ bɨrɨ ye'e, mbɨ nya'a kɔndɨ ɨŋga tə fîŋ ni ɨghəm Jɔ̀n yɨə Wə̀d we nɨ Ɲwìə̀ zɔ'ɔ.

16Jɔ̀n nya'a wìirɨ əmbɨ mɨ̀məd mɨjìm ni, "Mə wɨə nà' mɨnib ɨ nən, àyɨə wə̀d we nɨə ye'e əni mɨ njìm ə dabə chè əmɨ. Mɨ rɨka kù' əmɨ nɨ za mɨni' ɨtabɨ məd. Məd bɨrɨ cha Əzwî ə Zeŋɨ fərɨ ɨwid ɨgwɨ nən.

17Əsɔ twi rɨ̀kwè fə sɨ ɨkye əbɔ məd nɨ kyeŋ ɨjɔd rəbɔ' kywɨ. Wɨ mɨ kyeŋ, wɨ bɨrɨ fetɨ ti kywɨ chà ɨŋga ŋgə̀n, sɨ tɔ̀n ɨjɔd ɨŋga ɨwid rɨ nìmə."

18Jɔ̀n wɨə nya'ə chwi ɨnû əmbɨ ə bə̂d əni tɨkwɨrɨ ɨnə̂njɨ̀ nɔnɔ'. Ɨ wɨə nya'ə bə̀ gha ɨkə̂n chɔ̀m əmbɨ mɨ̀məd.

19Wɨ nya'a ghàm əbɔ' Herɔ̀d nɨ nya'ə gɔmnà, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wɨ nya'a nam ə Hèrɔdiàs nɨ nya'ə ɨwi aŋgɔb məd. Wɨ nya'a bə̀ ghàm əbɔ' məd, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨ wɨə nya'ə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ nɔnɔ'.

20Herɔ̀d nya'a yì ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbe ɨchî nɨ wɨ nya'a gywɨ ə Jɔ̀n zɨ̀ ə ndəŋ.

21Əni Jɔ̀n nya'a fə na' mɨnib əmbɨ ə bə̂d mbe mɨjìm, wɨ nya'a bə̀ na' əmbɨ Yeso. Əni Yeso nya'ə kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀, ɨkaŋ nya'a fì'ə̀,

22əne Əzwî ə Zeŋɨ ə nya'a swi'i ye'e ɨgwɨ məd ɨghabɨ tə̀bə̀ŋə. Gî mɔ'ɔ nya'a ghàm rɨkaŋ ghà ni, "Àwɔ̀ yɨ mɨ wan nɨ mə̀ gha'i kwà' rɨŋgə'. Mɨ fîŋ ə bɔ̀ŋ əku ɨmbə̀' əwe."

23Yeso nya'a kɔ e əfà'ì əni wɨ nya'a ɨghabɨ ɨghəm ɨwu ɨwum tad. Bə̂d mbɨə nya'ə kɔndɨə ni məd yɨə nya'ə wan Jòsə̂f, nɨ nya'ə wan Heli,

24nɨ nya'ə wan Matăt, nɨ nya'ə wan Levì, nɨ nya'ə wan Melkì, nɨ nya'ə wan Janaì, nɨ nya'ə wan Jòsə̂f,

25nɨ nya'ə wan Matatiàs, nɨ nya'ə wan Amòs, nɨ nya'ə wan Nahùm, nɨ nya'ə wan Eslì, nɨ nya'ə wan Nagaì,

26nɨ nya'ə wan Măt, nɨ nya'ə wan Matatiàs, nɨ nya'ə wan Semeìn, nɨ nya'ə wan Josèk, nɨ nya'ə wan Jodà,

27nɨ nya'ə wan Jòanàn, nɨ nya'ə wan Resà, nɨ nya'ə wan Zèrubabèl, nɨ nya'ə wan Sheàtièl, nɨ nya'ə wan Nerì,

28nɨ nya'ə wan Melkì, nɨ nya'ə wan Adî, nɨ nya'ə wan Kosàm, nɨ nya'ə wan Elmadàm, nɨ nya'ə wan Er,

29nɨ nya'ə wan Jòsuà, nɨ nya'ə wan Èliezà, nɨ nya'ə wan Jorìm, nɨ nya'ə wan Matăt, nɨ nya'ə wan Levì,

30nɨ nya'ə wan Simiòn, nɨ nya'ə wan Judàs, nɨ nya'ə wan Jòsə̂f, nɨ nya'ə wan Jonàm, nɨ nya'ə wan Èliakìm,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

31ni nya'ə wan Meleà, ni nya'ə wan Menà, ni nya'ə wan Matatà, ni nya'ə wan Natàn, ni nya'ə wan Dèvîd,

32ni nya'ə wan Jesè, ni nya'ə wan Obèd, ni nya'ə wan Boàz, ni nya'ə wan Salmòn, ni nya'ə wan Nashòn,

33ni nya'ə wan Àminadàb, ni nya'ə wan Admîn, ni nya'ə wan Arnî, ni nya'ə wan Hezròn, ni nya'ə wan Perès, ni nya'ə wan Judàs,

34ni nya'ə wan Jekôb, ni nya'ə wan Aizìk, ni nya'ə wan Abràham, ni nya'ə wan Terà, ni nya'ə wan Nahŏ,

35ni nya'ə wan Serùg, ni nya'ə wan Reù, ni nya'ə wan Pelèg, ni nya'ə wan Ebà, ni nya'ə wan Shelà,

36ni nya'ə wan Kainàn, ni nya'ə wan Afazad, ni nya'ə wan Shêm, ni nya'ə wan Noà, ni nya'ə wan Lamèk,

37ni nya'ə wan Mètuselà, ni nya'ə wan Enòk, ni nya'ə wan Jarèd, ni nya'ə wan Mahalalîl, ni nya'ə wan Kenàn,

38ni nya'ə wan Enos, ni nya'ə wan Sêt, ni nya'ə wan Adàm, ni nya'ə Wan Ɲwiə̀.

Luk 4

1Əzwî ə Zeŋi ə nya'a swi iŋga Yeso, əne wì nya'a bəndì ri igyî Jodàn. Əzwî ze ə nya'a niŋ əməd

2mbi wò iŋga ibad rikwà'i əsi ni debìrə nya'a numbi əməd ini iwum kwè. Chəi wì nya'a jig əghi ə mə'ɔ iŋga ini mbe. Əni ini mbe nya'a mì i, njì ri nya'a zaŋ əməd.

3Debìrə we nya'a ghà i bɔ ni, "Àwò mi kàŋ ye' Wan Ɲwiə̀, ghà əmbi iti wô ni wì beŋ əni ə ŋgəŋ."

4Yeso nya'a wìirì i bɔ ni, "Ə zi iŋga Ə̀ŋwà'nì ə Ɲwiə̀ ni, 'Ka wəd wiə chub i ikă àmei imbə' ŋgəŋ wən.'"

5Debìrə we nya'a niŋ əməd mbi kɔ' wò ikaŋ əsi ə mə'ɔ. Wì nya'a pè niŋ akə nyùmə chwi ibeŋ jìm igwi isig i bɔ,

6ghà i bɔ ni, "Mə biri na' ika i ne ni à tumbi ibeŋ mbô jìm bə̀ jig ighi chòm jìm mbe ni ye' iŋga. Ɲwiə̀ fə na' ika jìm i num, əne mə we tì mə nà' ika we əmbi wəd we ni mə gha'i.

7Əne à mi wumni əmi, mə biri na' ighi mbô jìm i ne."

8Yeso nya'a wìirì i bɔ ni, "Ə zi iŋga Ə̀ŋwà'nì ə Ɲwiə̀ ni, 'À beri wumni Ə̀nùŋìsig e Ɲwiə̀, bə̀ fà' àmei i bɔ.'"

9Debìrə we nya'a niŋ əməd mbi wò ə Jèrusalèm. Wì nya'a pè ghì wì kɔ' təm idom mbàn Ɲwiə̀, əne gha i bɔ ni, "Àwò mi kàŋ ye' Wan Ɲwiə̀, à təm əgha tòm ə si.

10Ə zi iŋga Ə̀ŋwà'nì ə Ɲwiə̀ ni, 'Ɲwiə̀ biri gha əmbi mbi mbìaŋgirə ni mbi nəŋgi əwe,'

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

11fɔrɨ ni, 'Mbɨ bɨrɨ yim əwe əni mbə ɨbɔ, ɨmbə̀' tɨ à nun əwe mbe ɨwu əni ɨti.'"

12Yeso nya'a wìirì ɨ bɔ ni, "Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nì ə Ɲwiə̀ ni, 'Tɨrə̀ numbɨ e Ə̀nùŋìsɨg e Ɲwìə̀.'"

13Əni debìrə̀ we nya'a maanɨ nɨ numbɨ ə Yeso, wɨ nya'a sàŋ əməd nɔ̀' wò i. Wɨ nya'a wo chubɨ pè əni wɨ bɨrɨ wɨrɨ berɨ əpan ə cherə.

14Yeso nya'a bəndì wò ə Galiliî. Əzwî ə Ɲwiə̀ ə nya'a fə nà' ɨka ɨ bɔ ɨ swi. Ɨnû ɨmbə̀' əməd nya'a jàŋ ɨŋga əba əbeŋ ze əjìm.

15Wɨ nya'a chwi ɨnû ɨŋga nəb tɨ ə̀kàtì te nɨ nya'a ɨŋga ɨsɨ mbe. Wəd jìm we nɨ nya'a zu ɨnû mbe nya'a yiirɨ əməd.

16Yeso nya'a wò ə Nazàret, nɨ ye' əsɨ ze nɨ wɨ nya'a kwi əŋgu. À nya'a ɨgwɨ əni əkwɨ mìJû, wɨ nya'a wò ɨŋga nəb ə̀kàtì ze rɨ əsɨ ze, ɨchî nɨ wɨ nya'a mɨə̀ ghɨə̀. Wɨ nya'a nɔ̀' təm rətiə ɨ foŋ ɨŋgam Ɲwiə̀.

17Əne mbɨ nya'a nɨŋ ə̀ŋwà'nì ə karɨ ze nɨ wəd ɨkə̀n Ɲwìə̀ Aizayà nya'a ŋwa'nɨ nà' ɨ bɔ. Wɨ nya'a zà ə̀ŋwà'nì ze, zə əsɨ ze nɨ mbɨ ŋwa'nɨ əŋgu ni,

18"Əzwî Ə̀nùŋìsɨg ə zɨ ɨgwɨ num, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ Ə̀nùŋìsɨg fə zɔ' əmɨ ni mə gha ɨkə̀n chòm əmbɨ ə bə̂d ɨkwaŋ. Wɨ fə tom əmɨ ni mə̀ sa' ni Ɲwìə̀ bɨrɨ chɨ bə̂d ndəŋ sàŋì, fɔrɨ ni mɨfɨgì bɨrɨ zə ɨsɨ bə̀ fɔrɨ ni mbɨ bɨrɨ saŋ bə̂d mbe nɨ mbɨə nyèm mɨməd,

19bə̀ sa' ni nyùmə̀ fə kù'i nɨ Ə̀nùŋìsɨg bɨrɨ ghɨ ɨchòm əni ə bə̂d."

20Əni wɨ nya'a foŋ əne, wɨ nya'a wɨrɨ kad ə̀ŋwà'nì ze, nà' əmbɨ wəd ə̀fà'ì nəb ə̀kàtì ze, wò chub ə si. Bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya'a ɨŋga nəb ə̀kàtì ze nya'a toŋ əghə ɨgwɨ məd.

21Wɨ nya'a kɔ gha əmbɨ mɨməd ni, "Təchòŋ, əsɨ ə̀ŋwà'nì zô ə fə jwɨ əni rəsì', mbə zu."

22Mɨməd mɨjìm nya'a ghà ɨŋgam chòm ɨmbə̀' əməd, əne yiirɨ ɨŋgam əbɔrəbɔd we nɨ nya'a jwɨ rɨ ɨchû məd. Mbɨ nya'a yiirɨ əne ghà ni, "Ɨmbə̀' wô yɨə wan Jòsêf ə?"

23Wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mə kyerɨ ni mbə bɨrɨ gha ɨŋgam ma'i wô ɨ num ni, 'Wəd ɨfu', vɨ e ɨnyod!' Bə ghɨ ɨnû mbe nɨ tɨ zu ni à nya'a ghɨ ə Kàpenàhom ɨŋga əsɨ zô nɨ mbɨ gywɨ əwe."

24Wɨ nya'a yì ghà ni, "Mə ghà rəsì' ɨ nən ni, chəi bə̂d ə benə wəd ɨkə̀n ɨŋga əsɨ ze nɨ mbɨ gywɨ əməd.

25Mə ghà rəsì' ɨ nən ni mɨku əyi nɔnɔ' mbɨə nya'a ɨŋga Izre əni ə nyùmə̀ Èlaijà, əwu ze nɨ Ɲwìə̀ nya'a wub ɨkaŋ ɨghəm ɨwu tad mbɨ əmɨg rɨfuə, əne njì kə̀ kə̀ nya'a nyɨ ɨŋga əbeŋ əjìm.

26Chəi Ɲwìə̀ nya'a tom Èlaijà əsɨ wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' mɨməd, chè rɨ əni ɨku əyi we nɨ nya'a ə Zarefàt ɨŋga əba əbeŋ ze rɨ ə Sidòn.

27Bə̂d mɨnɔnɔ' nɨ nya'ə wɔ̀n əpabɨ mbɨə nya'a ɨŋga Izre əni ə nyùmə̀ Èlaishà, àyɨə chəi əpabɨ ə nya'a mi rɨ əni wɨ mɔ'ɔ, chè rɨ əni ə Namàn nɨ nya'ə wəd rɨ ə Sirià."

28Əni mbɨ nya'a zu ənû zô, bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya'a ɨŋga nəb ə̀kàtì ze nya'a sə ɨtəm.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

29Əne mbɨ nya'a nɔ̀' rətiə tin əməd chì rɨŋga əsɨ ze. Mbɨ nya'a nɨŋ əməd wò pè ɨbom bam ɨgun ɨwum we nɨ mbɨ nya'a kod əsɨ mìməd ze. Mbɨ nya'a kɔndɨ ni mbɨ bɨrɨ tin əməd rətuŋə.

30Àyɨə wɨ nya'a nye' chè ɨŋga mɨgharə mìməd wò i.

31Yeso nya'a swi'i wò ə Kàpenàhom, nɨ nya'a əsɨ ə mɔ'ɔ əba əbeŋ ze rɨ ə Galiliî. Wɨ nya'a pè chwi ɨnû əmbɨ ə bəd mbe rəŋgu əni əkwɨ mɨJû.

32Bəd mbe nɨ nya'a zu ɨnû mbe nya'a yiirɨ ɨchî nɨ wɨ nya'ə chwiə, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨ wɨə nya'ə ghàm ɨghabɨ ə wəd nɨ berɨ ɨka nɨ ghɨ əne.

33Mbaŋə̀ mɔ'ɔ ziə nya'a ɨŋga nəb əkàtì ze nɨ əzwî rɨbɔ̀ŋ ə nya'a ɨŋga məd. Wɨ nya'a kɔ kyeŋ rìkă ghà ni,

34"Aa! Yeso rɨ ə Nazàret! À berɨ ənû ə ye nɨ ghì mbɨ na ə? À wa fə ye'e ɨmbə̀' nimnɨ əwa ə? Mə kyerɨ wəd we nɨ àwɔ̀ ye' wɨwən. Àwɔ̀ yɨə Wəd Zeŋɨ we nɨ Ɔwìə tomɨ."

35Yeso nya'a ghàm əbɔ' əzwî rɨbɔ̀ŋ ze ghà ni, "Kəm rəziə, jwì rɨŋga məd!" Ənɨ əzwî rɨbɔ̀ŋ ze ə nya'a fə tum mbaŋə̀ ze ə si əka' mìməd, ziə nya'a jwì, nɨ chəɨ ziə ghɨ əghəm ənɨ məd.

36Bəd mɨjìm mbe nɨ nya'a əŋgu nya'a yiirɨ, əne ghà mbənə mbənə ni, "À kɨ ɨkwɨ ɨŋgam ye wɔ̂ ə? Wɨ berɨ ɨka nɨ gham əbɔ' ɨzwî rɨbɔ̀ŋ mbɨ jwì rɨŋga wəd!"

37Ɨnû ɨmbə̀' əməd nya'a jàŋ ɨŋga ɨsɨ jìm mbe nɨ nya'a ɨban ɨban.

38Yeso nya'a nɔ̀' sàŋ nəb əkàtì ze, wò nyɨ ɨŋga nəb Saimòn we nɨ nya'ə əmààni-ìnù məd. Nyɔ̂ Saimòn wɨə nya'ə wɔ̀nə̀ mbɨ ɨfə ka ka. Əne mbɨ nya'a bu' ɨbɔ əmbɨ Yeso ni wɨ vɨ əməd.

39Wɨ nya'a wò təm ɨban əbà' ze, ghàm əbɔ' ɨfə we. Ɨfə we nya'a sàŋ əməd. Àmei əwu əwən wɨ nya'a nɔ̀' nà' əghɨjɨg əmbɨ mìməd.

40Ənɨ nyùmə nya'a sɨə wo nyɨ ɨkòb, bəd mɨjìm mbe nɨ nya'a berɨ bəd nɨ nya'ə wɔ̀nə̀ tɨkwɨrɨ əwɔn jìm, nya'a nɨŋ bəd əwɔn mbe wò əsɨ məd. Wɨ nya'a zab mbɨ ɨbɔ ɨgun mìməd, vɨ mìməd.

41Ɨzwî rɨbɔ̀ŋ nya'a bə̀ jwì rɨŋga bəd mìnɔnɔ'. Mbɨ nya'ə kyeŋə ghàə̀ ni, "Àwɔ̀ yɨə Wan Ɔwìə!" Àyɨə wɨ nya'a ghàm əbɔ' mìməd. Chəɨ wɨ nya'a ben ni mbɨ ghàmə̀, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ nya'a kyerɨ ni məd yɨə Wəd we nɨ Ɔwiə̀ zɔ'ɔ.

42Ənɨ ɨtu' nya'a chɨgɨ, wɨ nya'a nɔ̀' rəzì' wi wò əsɨ nɨ chəɨ nya'a i bəd əŋgu. Bəd mbe mbɨə nya'ə kəb əməd. Ənɨ mbɨ nya'a zə əməd, mbɨ nya'a wò kɔərɨ. Əne chəɨ mbɨ nya'a ben ni wɨ wɨrɨ sàŋ əwən.

43Àyɨə, wɨ nya'a ghà əmbɨ mìməd ni, "Mə berɨ bɨ gha ɨkə̂n chòm ɨmbə̀' ənû ɨfɔ̀n ə Ɔwiə̀ ɨŋga ɨsɨ cherə, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ à yɨ ɨmbə̀' ənû ɨfɔ̀n zɔ̂ nɨ Ɔwìə nya'a tom əmɨ."

44Əne wɨ nya'a wò kɔ ghanə ghà ɨŋgam Ɔwiə̀ ɨŋga nəb əkàtì te rɨ ə Jùdeyà.

Luk 5

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1À nya’a əni ə mɔ’ɔ ni Yeso nya’a təm əŋgo ə sà ze ri ə Gènesarèt, bə̂d nya’a jeŋgi tindi iban məd imbə̀’ zu iŋgam Ɲwiə̀.

2Wì nya’a zə ibaŋ igyì ibe iban ə sà ze. Màgywì-əgwi mbe ni nya’a iŋga ibaŋ mbe nya’a fə jwì siə sò tə kì.

3Wì nya’a nyi iŋga əbaŋ ə mɔ’ɔ, ni nya’ə əzi ə Saimòn. Wì nya’a nyi əne ghà əmbi Saimòn ni wì tin əbaŋ ze nɔ̀’ ri əŋgo ə sà wò iŋga ripiî. Wì nya’a chub iŋga kɔ chwi inû əmbi ə bə̂d.

4Əni wì nya’a fə ghami màànì, wì nya’a ghà əmbi Saimòn ni, “Tin əbaŋ zô wò əsi ze ni sa iŋga, mà’ te kì, à biri gywi əgwi.”

5Saimòn nya’a wìirì i bɔ ni, “Masà, tì fə fà’ kwà’ rìkă izimi wô jìm, àyiə chəi tì gywi əghi ə mɔ’ɔ. Àyiə ichî ni à ghă əne, mə biri mà’.”

6Əni mbi nya’a ma’ kì te, mbi nya’a gywì əgwi ə nɔnɔ’. Ichî ni kì te nya’ə kəb sandə,

7mbi nya’a nepi mbə bɔŋgɔb əfà’ì iŋga əbaŋ ə cherə ni mbi ye’e wèèrì əwən. Mbi nya’a wò fɔti chì əgwi ze ziə swi ibaŋ mbe ibe. Ziə nya’a ghì ibaŋ mbe siə kəb nim əton igyì.

8Əni Saimon Pità nya’a zə əne, wì nya’a gù ə si ifĕ Yeso ghà ni, “Nɔ’ e ri iban num, kyi Ənùŋìsig, imbə̀’ ighəm ni mɔ̌ yiə wəd niə ghì inû ribɔ̀ŋ.”

9Saimon Pità mbi ə bə̂d mbe ni nya’a mbi məd nya’a yiiri inun əgwi ze ni mbi nya’a gywĭ.

10À yiə nya’a bə̀ ənû ə yiiri əmbi Jems mbi Jɔ̌n ni nya’a bɔn Zebèdiî. Mbi yiə nya’ə bɔŋgɔb əfà’ì Saimòn. Yeso nya’a ghà əmbi Saimòn ni, “Tirə̀ bɔ e, àyiə kyeri ni nɔ̀’ ti rəchɔ̀ŋ à biri siə ghìə̀ ni bə̂d ye’e əbɔ’ num.”

11Əni mbi nya’a chi ibaŋ igyì mbe əsaŋ, mbi nya’a sàŋ ighijìm beeni əbɔ’ Yeso.

12Əni Yeso nya’a iŋga əsi ə mɔ’ɔ, wəd mɔ’ɔ ni əpabi ə nya’a swi inyod məd nya’a ye’e. Əni wì nya’a zə ə Yeso, wì nya’a gù ifĕ i bɔ, bu’ ibɔ i bɔ ghà ni, “Masà, à mi gha’, à ghì mi inyod zeŋ.”

13Yeso nya’a sem əbɔ, beti əməd, ghà ni, “Mə gha’ ni ghì əne. Inyod, zeŋ!” Àmei əwu əwən, əpabi ze ə nya’a mì i.

14Yeso nya’a ghà i bɔ ni, “Tirə̀ tɔ ghà e ənû zô əmbi wəd mɔ’ɔ, àyiə ndə̀ chwi e inyod əmbi wəd mbàn Ɲwìə̀, əne nà’ ighi əfà ichî ni Mose nya’a ŋwa’ni, imbə̀’ bə̂d kyeri ni əpabi ze ə fə mì ri igwi ne.”

15Àyiə inû imbə̀’ ə Yeso nya’a yi jeŋgi jàŋ. Minɔ̂n bə̂d ni nya’a kwà’ wi kyeŋ nya’a wò imbə̀’ zu inû mbe ni wì nya’ə ghàə̀. Mbi nya’a bə̀ wò imbə̀’ wì vi inɔ’ɔ mìməd.

16Yeso wiə nya’a kiə wò iŋga ibad rikwà’i imbə̀’ kɔŋgi ə Ɲwiə̀.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

17À nya'a əni ə mɔ'ɔ, əni Yeso nya'ə chwi ɨnû, mìFarisiî mɔ'ɔ mbɨ məchwiə rìkə̌ mɔ'ɔ nya'a bə̀ chub əŋgu. Mbɨ nya'a ye'e rɨŋga ɨsɨ jìm mbe rɨ ə Galiliî, ye'e rɨ ə Jùdeyà bə̀ ye'e rɨ ə Jèrusalèm. Ɨka Ɔnùŋìsɨg wɨə nya'a ɨgwɨ məd ni wɨ vɨ bə̂d əwɔn.

18Àmei əwu əwən, bə̂d mɔ'ɔ nya'a bè' mbaŋə̀ mɔ'ɔ ɨgun əbà' ye'e mbɨ wɨwən. Mbaŋə̀ ze nya'a fə bu'rə. Mbɨ nya'a kə̀b ni njɨ mbə nyɨ nùŋ əməd ɨfə̌ Yeso.

19Àyɨə ɨchî nɨ chəi mbɨ nya'a berɨ ɨnə̂njì nɨ nyɨ ɨŋga nəb ze mbɨ məd, ɨmbə̀' ɨnə̂n bə̂d we nɨ nya'a əŋgu, mbɨ nya'a kɔ' ɨdom nəb, tò' ɨbɨgɨ, swi əməd ɨgun əbà' əməd ɨŋga mɨgharə̀ ɨnə̂n bə̂d we ɨfə̌ Yeso.

20Ənɨ Yeso nya'a zə ɨchî nɨ bə̂d mbe nya'a nuŋ fîŋ ɨgwɨ ni, wɨ nya'a ghà əmbɨ ə mbaŋə̀ ze ni, "Mɨ sə̀', mə fə wa' mbe ɨnû rɨbə̀ŋ."

21Məchwiə rìkə̌ mbɨ mìFarisiî nya'a zu əne kɔ biirɨ mbənə mbənə ni, "Mbaŋə̀ zə̂ niə zə̀m ə Ɔwiə kɨə we ə? À kɨə we nɨ tì wɨ wa' ɨnû rɨbə̀ŋ bə̂d chè rɨ ənɨ ə Ɔwiə rəzì' wi ə?"

22Yeso nya'a kyerɨ ənû ze nɨ mbɨ nya'ə biirɨə, əne wɨ nya'a wìirì əmbɨ mɨməd ni, "Mbə kɨə biirɨ ɨnû mbô ɨŋga tə fîŋ ɨmbə̀' ə ye ə?

23À kɨ ənû zi ə zam ə? À kɨ ɨ gha ni, 'Mə fə wa' mbe ɨnû rɨbə̀ŋ', kɨ̀ ɨ gha ni, 'Nɔ' rətiə yèn ə'?

24Àyɨə mə bɨrɨ ghɨ mbə̀ kyerɨ ni Wan Wə̀d ə berɨ ɨka ɨgwɨ ə si nɨ wa' ɨnû rɨbə̀ŋ." Ənɨ wɨ nya'a ghà əne, wɨ nya'a ghà əmbɨ ə mbaŋə̀ ze nɨ nya'a bu'rə ni, "Nɔ' rətiə, bè' e ɨkon, wò əwe ɨnu'."

25Àmei əwu əwən, mbaŋə̀ ze nya'a nò' rətiə ɨfə̌ mɨməd mɨjìm, bè' ɨkon we nɨ wɨ kə' nòkɨ̀ ɨgun, wò əwi ɨnu', yènə̀ yiirɨ ə Ɔwiə.

26Ənû ze ə nya'a chè mɨməd mɨjìm. Əne mbɨ nya'a bɔ yiirɨ ə Ɔwiə ghà ni, "Tɨ fə zə rɨsə̀' ɨnû rəchə̀ŋ."

27Ənɨ ənû ze ə nya'a chə̌, Yeso nya'a jwɨ, əne zə əfetɨ mɨtagsɨ mɔ'ɔ nɨ ɨkum məd nya'ə Levì. Wɨ nya'a chub ɨŋga nəb ze nɨ wɨ nya'ə fetɨ mɨtagsɨ ɨŋga. Əne Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Beenɨ əbɔ' num."

28Levì nya'a nò' sàŋ ɨghɨjìm beenɨ əbɔ' məd.

29Levì nya'a kà' əchwî ə kyeŋ əmbɨ Yeso ɨŋga i nəb. Məfetɨ mɨtagsɨ nɔnɔ' mbɨə nya'ə əŋgu mbɨə bə̂d cherə nɨ nya'a chub ɨ jɨg mbɨ mɨməd.

30MìFarisiî mɔ'ɔ mbɨ məchwiə rìkə̌ nɨ nya'a ɨŋga ɨfɔtɨ mɨməd mbɨə nya'ə ghàmbì ə Yeso əmbɨ məmə̀ə̀nì-ìnù ɨməd ni, "Mbə̀ kɨə jɨgə bə̀ nɔə mbɨ məfetɨ mɨtagsɨ fɔrɨ mbɨ ə bə̂d mbe nɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbə̀ŋ ɨmbə̀' ə ye ə?"

31Yeso nya'a wìirì əmbɨ mɨməd ni, "Chəi bə̂d mbe nɨ ye' ɨkə̌ ə kə̀bə̀ wə̀d ɨfu'. Bə̂d mbe nɨə kə̀bə̀ wə̀d ɨfu' yɨ mbe nɨə wɔ̀nə̀.

32Chəi mə̀ ye'e ɨ tɔŋ bə̂d mbe nɨə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku'nɨ ni mbɨ beŋ tə fîŋ. Mə ye'e ɨ tɔŋ ye' mbe nɨə ghɨ ɨnû rɨbə̀ŋ ni mbɨ beŋ tə fîŋ."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

33Bə̂d mɔ’ɔ nya’a ghà əmbɨ Yeso ni, “Məmə̀ə̀nì-ìnù Jǒn mbɨə kɨə chubə rɨ jɨg bə̀ kɔ̀ŋgì ə Ɗwìə̀, mbɨ mìFarisiî mbɨə bə̀ ghì àmei əndəŋ əndəŋ, àyɨə mbe mbɨə jɨgə bə nɔə.”

34Yeso nya’a ghà əmbɨ mìməd ni, “Tì mbə ghì ni bə̂d mbe nɨ ye’e ɨ jɨg ɨgən chub rɨ jɨg əni nom ɨgən kɨrɨ i mbɨ mìməd ə?

35Ɨni mbɨə ye’e nɨ mbɨ bɨrɨ niŋ ɨnom ɨgən we rəka’ mìməd. Ɨni ze ə mɨ pè, mbɨ kɨ chubɨ rɨ jɨg.”

36“Ka wə̀d wɨə seerɨ i əghɨ ə ngywɨ̌ ə fi ɨmbə̀’ baŋgɨ ngywɨ̌ ə nun əŋgu. Wì mɨ ghì əne, wì bɨrɨ seerɨ zɨ fi ze. Ə̀ne ka əghɨ ə ngywɨ̌ ə fi ze ə bɨrɨ namnɨ i mbɨ əzɨ ə nun.

37Ka wə̀d wɨə zì i mɨno’ zwì ɨŋga chəŋ rɨ ənun. Wì mɨ ghì əne, mɨno’ zwì mbe bɨrɨ zwi chəŋ te, mɨno’ mbe chwì i, chəŋ te bə̀ bə i.

38Mbɨ berɨ zɨ mɨno’ zwì ye’ ɨŋga chəŋ rɨ fi.

39Chəi wə̀d mɔ’ɔ əŋgu nɨ wì mɨ nɔ mɨno’ nɨ kă, nɨ bɨrɨ wɨrɨ kə̀b mbɨ zwì, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wì bɨrɨ gha ni, 'Mɨno’ nɨ kă ə bə̀ŋ chè mbɨ zwì.'”

Luk 6

1À nya’a əni əkwɨ mìJû ə mɔ’ɔ, Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nì-ìnù mbɨə nya’ə che ɨŋga mbeŋ kywɨ-kə̀’, məmə̀ə̀nì-ìnù ɨməd mbɨə nya’ə yènə pàə̀rɨə̀ rɨtam kywì rɨ mɔ’ɔ, fiirɨə ɨŋga tə rɨkyerɨ-ɨbɔ, kurə.

2Àyɨə mìFarisiî mɔ’ɔ nya’a ghà ni, “Mbə̀ kɨə ghì ɨnû nɨ chəi ta rɨkə chwi ni mbɨ ghɨ əne əni əkwɨ ɨmbə̀’ ə ye ə?”

3Yeso nya’a wìirì ni, “Chəi mbə̀ kɨrɨ foŋ ənû ze nɨ ɨfə̀n Dèvîd nya’a ghɨ̌, əni njì rɨ nya’a zaŋ əməd bə̀ zaŋə bə̂d mbe nɨ nya’a mbɨ məd ə?

4Wì nya’a wò nyɨ ɨŋga nəb Ɗwiə̀, niŋ ŋgə̀ŋ ze nɨ mbɨ nya’a nuŋ əni əghɨ ə̀fà ɨfɛ̌ Ɗwiə̀ jɨg, bə̀ nà’ zɨ mɔ’ɔ əmbɨ bə̂d mbe nɨ nya’a mbɨ məd, nɨ chəi ta rɨkə chwi ni wə̀d mɔ’ɔ jɨg ŋgə̀ŋ ze, chè rɨ əni ə bə̂d mbàn Ɗwìə̀ ə?”

5Wì nya’a yì ghà əmbɨ mìməd ni, “Wan Wə̀d yɨ Ə̀nùŋìsɨg fɔrɨ ɨgwɨ əni əkwɨ.”

6À nya’a əni əkwɨ mìJû ə cherə, Yeso nya’a wò nyɨ ɨŋga nəb ə̀kàtì kɔ chwi ɨnû. Mbaŋə̀ mɔ’ɔ zɨə nya’a əŋgu nɨ əbɔ ə jɨg əməd ə nya’a nə̀ŋɨ.

7Məchwiə̀ rɨkə̌ mɔ’ɔ mbɨ mìFarisiî mɔ’ɔ mbɨə nya’ə bə̀ əŋgu. Ɨ mbɨə nya’ə neŋ əməd ɨ zə ni wì wa bɨrɨ vɨ bə̂d əni əkwɨ ə. Ɨ mbɨə nya’ə neŋ əne ɨmbə̀’ zə ɨchî nɨ tì mbɨ zì ɨsa’i ɨgwɨ məd,

8àyɨə Yeso nya’a kyerɨ tɨkɔndɨ mìməd. Ə̀ne wì nya’a ghà əmbɨ ə mbaŋə̀ ze nɨ əbɔ əməd ə nya’a nə̀ŋɨ ni, “Nɔ’ rətɨə ye’e təm əgha.” Mbaŋə̀ ze nya’a nɔ̀’ wò təm ɨfɛ̌ mìməd.

9Ə̀ne Yeso nya’a ghà əmbɨ mìməd ni, “Mə wɨə biirɨ ɨ nən ni tɨkə ə wa chwi ni tì ghì ɨchə̀m əni əkwɨ, kì ni tì ghɨ ɨbə ə? Tɨ wa chwi ni tì chɨ wə̀d rəŋgə’, kì ni tì nimnɨ wə̀d ə?”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

10Wɨ nya'a ghɨ əne, nèŋ mɨməd mɨjìm kad, sɨ ghà əmbɨ mbaŋə̀ ze nɨ əbɔ əməd ə nya'a nəŋɨ ni, "Sem e əbɔ." Wɨ nya'a sèm, əne əbɔ əməd ə nya'a wɨrɨ kà i.

11Àyɨə məchwiə rɨkə̌ mbe mbɨ mɨFarisiî mbe nya'a sə ɨtəm kwà' rɨŋgə', əne mbɨ nya'a kɔ ghambɨ mbənə mbənə ɨmbə̀' ɨnû nɨ tɨ̀ mbɨ ghɨ̀ mbɨ Yeso.

12À nya'a əni ə mɔ'ɔ, Yeso nya'a wò ɨkaŋ ɨwum ɨ kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀. Wɨ nya'a kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀ ɨzimɨ we jìm.

13Əni ɨtu' nya'a chɨgɨ, wɨ nya'a tɔŋ mbi mə�ənɨ-ɨnù, chɔ' mbɨ wum chɔ̀b rɨbe rəka' mɨməd. Wɨ nya'a tɔŋ mbe əni ə bə̂d tom. Mbe nɨ wɨ nya'a chɔ'ɔ yɨə:

14Saimòn, nɨ wɨ nya'a chu əməd ni Pità mbɨ aŋgɔb məd nɨ nya'ə Andrù. Wɨ nya'a bə̀ chɔ' ə Jems, Jɔ̀n, Filip, Bàtòlòmiù,

15Matiù, Tomas, Jems we nɨ nya'ə wan Alfaùs, Saimòn nɨ mbɨ nya'ə tɔŋ əni Mɨtaku,

16Judàs we nɨ nya'ə wan Jems, mbɨ Judàs Iskàriòt we nɨ nya'a fen əməd.

17Yeso nya'a swi' rɨkaŋ ɨwum we mbɨ ə bə̂d tom mbe pè təm əsɨ ɨbad mbɨ ɨnɔ̂n məməənɨ-ɨnù ɨməd fɔrɨ mbɨ ɨnɔ̂n bə̂d nɨ nya'a kwà' wɨ kyeŋ nɨ nya'a nɔ' rɨŋga ɨsɨ jìm mbe rɨ ə Jùdeyà fɔrɨ ə Jèrusalèm fɔrɨ ɨban rɨbàà we rɨ ə Taì mbɨ ə Sidòn.

18Mbɨ nya'a wò zu ɨnû mbe nɨ Yeso nya'ə ghàə̀. Mbɨ nya'a bə̀ wò ni wɨ vɨ ɨwɔn mɨməd. Wɨ nya'a bə̀ chɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ rɨŋga bə̂d mbe nɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ nya'ə chəə mɨməd.

19Ɨnɔ̂n bə̂d we ɨjìm wɨə nya'a kə̀b betɨ əməd, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨka wɨə nya'ə jwɨ rɨ əni məd vɨə̀ mɨməd mɨjìm.

20Yeso nya'a nə̀ə̀rɨ əghə nèŋ mbi məməənɨ-ɨnù ghà ni, "Ɲwiə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgwɨ nən, mbə̀n bə̂d ɨkwaŋ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ à yɨə mbənə bɨrɨ jɨg ənû ɨfɔ̀n ə Ɲwiə̀.

21Ɲwiə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgwɨ mbə̀n mbe nɨ njì ə zaŋə rɨnîn, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbə bɨrɨ jɨg kod. Ɲwiə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgwɨ mbə̀n mbe nɨə chweŋ mɨsɨ rɨnîn, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbə̀ bɨrɨ chə'rɨ.

22"Ɲwiə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgwɨ nən, əwù ze nɨ bə̂d ə bàn əwən, chɨə̀ əwən rəka' mɨməd, zɔ̀m əwən, bə̀ ghàə̀ ni mbə̀ yɨə bə̂d mbe nɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbə̀ ben Wan Wə̀d!

23Mbə̀ gha'rɨ əwən əni ze nɨ ənû ze ə bɨrɨ ghɨ̀. Ɨgha'i we ghɨ ni mbə̀ sɨə tòmbə̀, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨchɔ' əfà'ì kyeŋ wɨ ɨ nən ɨkaŋ. À yɨə bə̀ ɨchî nɨ mɨmbə̌' mɨməd rəŋwe nya'a ghɨ̌ əni ə bə̂d ɨkə̀n Ɲwiə̀.

24Àyɨə ŋgə' kyeŋ bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ nən, mbə̀n mbe nɨ berɨ mbɔ̂n, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbə̀ fə berɨ ɨghɨ mbe nɨə ghɨə̀ ni mbə̀ chub ɨŋga chɔ̀m.

25Ɲgə' kyeŋ bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ nən, mbə̀n mbe nɨ fə jɨg kod rɨnîn, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ njì rɨ bɨrɨ kɨrɨ zaŋ əwən. Ɲgə' kyeŋ bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ nən, mbə̀n mbe nɨə chə'ə rɨnîn, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbə bɨrɨ kə̀nə̀ bə̀ dì.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

26“Ɲgə’ kyeŋ biri nyi igwi nən, əwù ze ni bâd mìjìm ə ghà inû chòm imbə̀’ əwən, imbə̀’ ighəm ni à yi əndəŋ əndəŋ ni mìmbă’ mìmăd rəŋwe nya’a ghi əni ə bâd ìkàn mighab.

27“Àyiə mə ghà i nən, mbàn mbe niə zwetiə ənû ze ni miə ghàà ni: Mbà gha’ mbə bâd pàn bà ghì ìchòm əni ə bâd mbe niə bàn əwən.

28Mbà zi əbɔrəbɔd igun ə bâd mbe niə zìà ndòn igwi nən, bà kòŋgì ə Ɲwìà igwi mbe niə zòm əwən.

29Wəd mɔ’ɔ mi nìb e inwa, à bèŋ əba ziə chwi i bɔ. Wəd mɔ’ɔ mi niŋ e ngywĭ ma’i, bə sàŋ e ngywĭ bòm i bɔ.

30Wəd mɔ’ɔ mi nɔn əghi ri ne, na’ i bɔ. Wəd mɔ’ɔ mi niŋ mbe ighi, tirà wiri biiri e ighi mbe.

31Ənû ze mbà kàb ni bâd cherə ghi əni ə nən, mbà bə ghì əni mìmăd.

32“À mi ye’ə gha’ə àmei bâd mbe niə gha’ əwe, əze ə kiə wò weeri əwe əni ə ye ə? Ka àbei bâd mbe niə ghì inû ribòŋ, i mbiə gha’ə bâd mbe niə bà gha’ə mìmăd.

33À mi ye’ə ghì ìchòm àmei əni ə bâd mbe niə ghì ìchòm əni ə ne, əze ə kiə wò weeri əwe əni ə ye ə? Ka àbei bâd mbe niə ghì inû ribòŋ, i mbiə bà ghì àmei əne.

34À mi ye’ə chɔ’ ikab nà’ əmbi ə bâd mbe ni biri wi i ne, əze ə kiə wò weeri əwe əni ə ye ə? Ka àbei bâd mbe niə ghì inû ribòŋ, i mbiə chɔ’ ikab bà nà’ əmbi ə bâd mbe niə ghì inû ribòŋ. I mbiə wiriə niŋ inun we ni mbi kə’ nà’.

35Àyiə mbə gha’ mbə bâd pàn bà ghì ìchòm əni mìmăd. Mbà bə chɔ’ ikab nà’ əmbi bâd mbe ni chəi mbàə wòmà ni mbi biri wi i nən. Mbə mi ghì əne, mbə biri beri ichɔ’ əfà’ì kyeŋ bà ye’ bɔn Ɔ̀chè-isig, imbə̀’ ighəm ni məd wiə ghì ìchòm əni ə bâd mbe ni chəi mbiə nà’ məben-əwe i bɔ. I wiə bà ghì ìchòm əni mbe niə ghì izig.

36Mbà diiri bâd àmei ichî ni ə Mbă’ ə dìirìà bâd.

37“Ti mbà sa’ ə bâd cherə, imbə̀’ ti Ɲwìà bi sa’ i əwən. Ti mbà chàkì ə rikum bâd, imbə̀’ ti Ɲwìà bi chəki i tən. Mbà wa’ inû ribòŋ bâd, imbə̀’ Ɲwìà bə wa’ mbən.

38Mbà na’ ighi əmbi ə bâd, əne Ɲwìà biri bi na’ i nən. Ɲwìà biri nà’ i nən chè ichî ni mbà kə’ nà’. Mbi biri nyem ighi mbe ə si, fɔti chì’rì, mbi swi siə gwè iŋga əghi ə ngywĭ ze ni ye’ iŋga te rita’i, imbə̀’ ighəm ni əghi ze ni mbà mig nà’ əmbi ə wəd cherə yiə bà àmei əzi əwən ze ni mbi beri bi mig nà’ i nən.”

39Wì nya’a bà yì ghà ənû ə migi zô əmbi mìmăd ni, “Tì ifigi yim mbàŋ əmbi wi cherə ə? Imbə̀’ mìmăd mijìm biri feŋ iŋga ibigi ə?

40Chəi əmààni-ìnù chè wəd we ni chwi inû i bɔ, àyiə wəd jìm we ni mbi jeŋgi chwi inû i bɔ biri ye’ ighabi we ni chwi inû i bɔ.

41“Əton ni àwɔ̀ ə zə əchəb əghi ze ni ye’ iŋga ighə we aŋgɔb, àyiə chəi àwɔ̀ zə əkwiri iwəŋ ze ni ye’ iŋga e ighə ki imbə̀’ ə ye ə?

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

42Kɨ tɨ à ghà əmbɨ we aŋgɔb ni, 'Aŋgɔb, sɨ mə chɨ əchəb əghɨ ze nɨ ye’ ɨŋga e ɨghə,' nɨ chəi àwɔ̀ ə zə əkwirɨ ɨwəŋ ze nɨ ye’ ɨŋga we ə? Àwɔ̀ yɨ əbekɨ ə wəd! Fə be chɨ̀ əkwirɨ ɨwəŋ ze nɨ ye’ ɨŋga e ɨghə, əne à birɨ zə ɨsɨ ɨchî chɔ̀m bɔŋ chɨ əchəb əghɨ ze nɨ ye’ ɨŋga ɨghə we aŋgɔb.

43“Chəi əzed ə chɔ̀m ə kɔ rɨtam rɨbɔ̀ŋ. Chəi əzed rɨbɔ̀ŋ ə bə̀ kɔ rɨtam chɔ̀m.

44Ɨ mbɨə kyerɨ əzed tɨ ənɨ rɨtam məd. Chəi təŋgwin njəŋ ə kɔ əkwebɨ. Chəi fə̀kyi ə bə̀ kɔ mɨ̀namsɨ̀.

45Wəd chɔ̀m wɨə dù ɨnû chɔ̀m tɨ ɨŋga i fîŋ ze nɨ swi mbɨ ɨnû chɔ̀m. Wəd rɨbɔ̀ŋ wɨə bə̀ dù ɨnû rɨbɔ̀ŋ tɨ ɨŋga i fîŋ ze nɨ swi mbɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨchû wɨə ghà ye’ ɨnû mbe nɨ swi ɨŋga fîŋ.

46“Mbə̀ kɨə tɔŋ əmɨ ni, 'Ə̀nùŋɨ̀sɨg, Ə̀nùŋɨ̀sɨg', àyɨə chəi mbə̀ə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ mɨə gha ɨ nən ɨmbə̀’ ə ye ə?

47Mə birɨ chwi ɨchî nɨ wəd jìm we nɨ ye’e əsɨ num, zu mɨ ɨŋgam, bə̀ ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ mɨə ghàə̀, ye’ ɨ nən.

48Wɨ̀ yɨ ɨghabɨ ə mbaŋə̀ nɨə bɔmə nəb. Wɨ̀ nya’a toŋ əchɨ ziə nyɨ ə si, əne bɔm əchɨ ze ɨgun ɨwɔ̌. Ɨgyî nya’a swi gwèə̀, chè nun nəb ze, àyɨə chəi nəb ze nya’a wùrɨ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨ nya’a bɔm ɨchî chɔ̀m.

49Wəd we nɨə zuə, àyɨə chəi wɨə ghɨ̀ ɨnû mbe yɨ ɨghabɨ ə mbaŋə̀ ze nɨ nya’a bɔm nəb ɨgun ə si nɨ chəi wɨ̀ nya’a zi əchɨ. Ɨgyî nya’a swi gwèə̀, chè nun nəb ze, zɨ̀ bu’ əwu əwən. Ɨgyî we nya’ə bəə chə̀kɨə̀ nəb ze.”

Luk 7

1Ənɨ Yeso nya’a fə maanɨ nɨ gha ɨnû mbô əmbɨ ə bə̂d mbe, wɨ̀ nya’a wò əsɨ ze nɨ mbɨ nya’a tɔŋ ənɨ Kàpenàhom.

2Ətu ɨgwɨ mɨ̀sɔgyɨ ɨkɨ fibɨ̀ nya’a berɨ i wəd əfà’ì nɨ nya’ə wɔ̀nə̀ sɨə wo kwɨ. Wɨ̀ nya’a gha’ wəd əfà’ì we kwà’ rɨŋgə’.

3Ənɨ wɨ̀ nya’a zu ɨmbə̀’ ə Yeso, wɨ̀ nya’a tom bə̂d kyeŋ mɨ̀Jû mɔ’ɔ əsɨ məd ni mbɨ bu’ ɨbɔ ɨ bɔ ni wɨ̀ ye’e vɨ̀ i wəd əfà’ì we.

4Ənɨ mbɨ nya’a wo əsɨ Yeso, mbɨ nya’a pè bu’ ɨbɔ ɨ bɔ kwà’ rɨ̀kə̌ ghàə̀ ni, “Mbaŋə̀ zô ə kàŋ kù’ ni à weerɨ əməd,

5ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ məd ə gha’ əbeŋ zô ɨ na. Wɨ̀ fə bə̀ vɨ nəb ə̀kàtɨ̀ ɨ na.”

6Ənɨ Yeso nya’a zu əne, wɨ̀ nya’a nɔ̀’ kɔ wò mbɨ mɨ̀mə̌d. Ənɨ wɨ̀ nya’a sɨə tindɨ ɨban ə nəb ze, ətu ɨgwɨ mɨ̀sɔgyɨ we nya’a chà mbɨ mɨ̀sə̀’ ni mbɨ gha ɨ bɔ ni, “Masà, tɨrə̀ chə e e nyamnyod, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mɨ rɨka kù’ əmɨ ni à nyɨ ɨŋga mɨ nəb.

7Mə bə̀ zə ni mɨ rɨka kù’ əmɨ nɨ ye’e əsɨ ne mɔ̌ mɔ̌. Əne gha àmei ɨŋgam, mɨ wəd əfà’ì birɨ bɔtɨ i.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

8Mɔ̌ yiə mbaŋə̀ əton mìsɔgyì kyeŋ. Mə bə̀ beri mìsɔgyì əton num. Mə mi ghà əmbi wi mɔ'ɔ ni, 'Wo ə!', wì bə̀ wò. Mə mi bə̀ ghà əmbi wi cherə ni, 'Ye'e!', wi bə̀ ye'e. Mə mi ghà əmbi mi wə̀d ə̀fà'ì ni, 'Fa' ə̀fà'ì zô!', wì bə̀ fà'."

9Əni Yeso nya'a zu ənû ze, wì nya'a yiiri imbə̀' əməd, əne bèŋ ghà əmbi inôn bə̂d we ni nya'ə beeni əbɔ' məd ni, "Mə ghà i nən ni ka àbei iŋga Izre, chəi mə̀ kwe' zə wə̀d mɔ'ɔ ni beri ikwi ibeni wô."

10Əni bə̂d mbe ni mbi nya'a tom əsi Yeso nya'a wiri bə̀ndì wò ə nəb, mbi nya'a pè zə ni wə̀d ə̀fà'ì we fə bɔti i.

11Chəi əgha ə nya'a saari, Yeso nya'a wò iŋga əsi ze ni mbiə tɔŋ əni Naìn. Məmə̀ə̀nì-ìnù iməd mbi inôn bə̂d ni nya'a kwà' wi kyeŋ nya'a wò mbi məd.

12Əni wì nya'a siə wò pe iban ichû ikam we niə nyi iŋga əsi ze, wì nya'a zə əni mbi nya'ə bè' əvi ə wə̀d mɔ'ɔ jwìə̀ mbi əzi əwən. Mbaŋə̀ ze ni nya'a kwi yiə nya'a àmei wan we mɔ' əmbi i niŋ, ni nya'a iku əyi. Inôn bə̂d ni nya'a kwà' wi kyeŋ wiə nya'ə beeni əbɔ' iku əyi we.

13Əni Ə̀nùŋìsig nya'a zə əməd, wì nya'a kə̀n əni məd ghà i bɔ ni, "Tirə̀ dì e."

14Əni wì nya'a ghà əne, wì nya'a wò bètì ikon we ni mbi nya'a be' əvi ə wə̀d ze igun. Bə̂d mbe ni nya'a bè' ikon we nya'a təm. Əne wì nya'a ghà ni, "Əjɔŋ, mə ghà i ne ni nɔ' rətiə!"

15Mbaŋə̀ ze ni nya'a kwi nya'a nɔ̀' chubi kɔ ghami. Yeso nya'a nà' əməd əmbi iŋgɔb məd.

16Ibɔɔ nya'a swi iŋga bə̂d mbe mijìm, əne i mbiə nya'ə yiiri ə Ɔwiə̀ ghàà ni, "Wə̀d ìkə̀n Ɔwìə̀ ni dabə fə jwì əka' na!" fɔri ni, "Ɔwìə̀ fə ye'e i weeri mbi bə̂d!"

17Ikə̂n wô imbə̀' ə Yeso nya'a jàŋ iŋga əba əbeŋ ze ri ə Jùdeyà əjìm bə̀ jàŋ iŋga ibeŋ ijìm mbe ni nya'a iban iban.

18Məmə̀ə̀nì-ìnù Jɔ̌n we ni nya'ə nà' minib nya'a ghà inû mbô jìm i bɔ.

19Əne wì nya'a tɔŋ mìməd mibe, tom mìməd əsi Ə̀nùŋìsig ni mbi biiri i bɔ ni, "Àwɔ̀ wa kiə wə̀d we ni bə̂d ìkə̀n Ɔwiə̀ nya'ə ghàà ni wì biri ye'e, kì rì wa wom wi cherə ə?"

20Əni bə̂d mbe nya'a wo əsi Yeso, mbi nya'a ghà ni, "Jɔ̌n we niə nà' minib fə chà əwa əsi ne ni tì biiri ni, 'Àwɔ̀ wa kiə wə̀d we ni bə̂d ìkə̀n nya'ə ghàà ni wì biri ye'e, kì tì wom wi cherə ə?'"

21Àmei əni ə nyùmə̀ we, Yeso nya'a vì bə̂d mìnɔnɔ' ni nya'ə wɔ̀nə̀ tikwiri iwɔn nɔnɔ', wì nya'a chì izwî ribɔ̀ŋ bə̀ ghì ni mifigì nɔnɔ' zə isi.

22Əni wì nya'a ghi əne, wì nya'a wìirì əmbi mìməd ni, "Mbə wò ghà inû mbe ni mbə̀ fə zə bə̀ zu əmbi Jɔ̌n. Mifigì mbiə siə zə isi, bə̂d ni nya'ə tè' iwu mbiə siə yèn ichî chɔ̀m, əpabi ə fə mì ri əni bə̂d mbe ni nya'ə wɔ̀n əpabi, mbìriko mbiə siə zu ənû, ivi bə̂d zwemə, i mbiə bə̀ ghà ikə̂n chɔ̀m əmbi ə bə̂d ikwaŋ.

23Ɔwìə̀ zi əbɔrəbɔd igun ə wə̀d we ni chəi wì bid ənû ə mɔ'ɔ imbə̀' əmi!"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

24Əni bəd mbe ni Jɔ̌n nya'a tomi nya'a wo əwən, Yeso nya'a kɔ ghǎ imbə̀' ə Jɔ̌n əmbi minɔ̂n bəd mbe ni, "Mbə nya'a kaŋ jwì wo zə ye iŋga ibad rikwà'i ə? Mbə wa nya'a wò zə wəd ni ye' ighabi ifu sê ni ifə ə chì' ə?

25Mbə nya'a kaŋ jwì wo zə ye ə? Mbə wa nya'a wo zə wəd ni zi ngywǐ ri chɔ̀m ə? Mbə̀ zə ni bəd mbe niə zìə ngywǐ ri chɔ̀m bə̀ fɔ̀ɔ̀nì iŋga mbɔ̂n mbiə chub iŋga tɔ'.

26Mbə nya'a kaŋ jwì wo zə ye ə? Mbə wa nya'a wo zə wəd ìkən Ɔwìə ə? Ee, mə ghà i nən ni mbə nya'a zə wəd we ni che wəd ìkən Ɔwìə.

27Jɔ̌n wɔ̂ yiə wəd we ni mbi nya'a ŋwa'ni imbə̀' əməd ni, 'Zə, mə biri cha mi wəd tom imbì i ne. Məd biri teki inɔ̂nji i ne.'

28Mə ghà i nən ni, rəbə' bəd mìjìm mbe ni məyi gywi, chəi wi mɔ'ɔ əŋgu ni dabə chè ə Jɔ̌n. Àyiə we ni kə chè mbi mijìm iŋga ənû ifɔ̀n ə Ɔwìə ə dabə chè əməd."

29Əni bəd mbe mijìm, màànì məfeti mìtagsì, nya'a zu ənû zɔ̂, mbi nya'a ben ni Ɔwìə nya'a ghì inû ni ku'ni, imbə̀' ighəm ni à yiə Jɔ̌n nya'a na' minib əmbi mìməd.

30Àyiə mìFarisiî mbe mbi məchwiə rìkə̌ mbe nya'a ton ənû ze ni Ɔwìə nya'a fə taŋ nùŋ imbə̀' mìməd, imbə̀' ighəm ni chəi mbi nya'a ben ni Jɔ̌n na' minib əmbi mìməd.

31Yeso nya'a wò imbì ghà ni "Mə kiə wò mig ighəm bəd wɔ̂ rìnîn əni ə ye ə? Mbi ki ighabi ə ye ə?

32Mbi yi ighabi ə bɔn kwa ni chub ə sǎm iwin tɔŋə mbi cherə ghàà ni, 'Tì nya'a fə mikyî i nən, àyiə chəi mbə̀ nya'a bini. Tì nya'a kweri mikyî idì, àyiə chəi mbə̀ nya'a chweŋ misi.'

33Jɔ̌n we ni nya'ə nà' minib nya'a ye'e, chəi wì nya'ə jigə ŋgə̀ŋ, chəi wì nya'ə bə̀ nɔə mino', əne mbə̀ nya'a ghà ni, 'Əzwî ribɔ̀ŋ ə zi iŋga məd.'

34Wan Wəd nya'a ye'e. Wì nya'ə jigə bə̀ nɔə mino', əne mbə ghà ni, 'Mbə̀ zə mbaŋə̀ zɔ̂! Məd yiə ndarijig fəri ətəd mino'. I wiə jig àsə̀' mbi məfeti mìtagsì fəri bəd niə ghì inû ribɔ̀ŋ.'

35Àyiə bəd mbe ni ben inû mbe ni Ɔwìə ə ghàà mbiə chwiə ni iwe Ɔwiə ə kù'."

36Farisiî mɔ'ɔ nya'a tɔŋ ə Yeso ni wì ye'e jig mbi ni. Əne wì nya'a wò nyi iŋga nəb ze, chubi jig.

37Əyi mɔ'ɔ wiə nya'a iŋga əsi ze ni nya'ə ghì inû ribɔ̀ŋ. Əni wì nya'a zu ni Yeso wiə jig iŋga nəb Farisiî we, wì nya'a wò mbi miwud ni nya'ə nyù'ri ifɔ chɔ̀m. Miwud mbe mbiə nya'a iŋga chəŋ àlàbastà.

38Wì nya'a pè təm ənjìm ə Yeso iban iwu iməd, kɔ chweŋ misi zù iwu məd əŋgu bə̀ fu əni ti nyôŋ ri ətu. Wì nya'a sɔɔri iwu mbe bə̀ zɔ' əni miwud mbe.

39Əni Farisiî we ni nya'a tɔŋ ə Yeso nya'a zə ənû ze, wì nya'a ghà iŋga i fìŋ ni, "Mbaŋə̀ zɔ̂ mi kàŋ kə̀' ye' wəd ìkən Ɔwìə, nji wì kə' kyeri əyi wɔ̂ niə bètì əməd bə̀ kyeri ikwi əyi we ni wì ye' wiwən, imbə̀' ighəm ni əyi wɔ̂ wiə ghì inû ribɔ̀ŋ."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

40Yeso nya'a wìirì ɨ bɔ ni, "Saimòn, mə berɨ ənû ə mɔ'ɔ nɨ gha ɨ ne." Saimòn nya'a biirɨ ni, "À kɨ ənû ə ye ə, Əchwiə̀-ìnù ə?"

41Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Mbaŋə̀ mɔ'ɔ rɨbe nya'a yim ɨkab əmbɨ ə wə̀d nɨ nya'ə chɔ' ɨkab. Wɨ fìbɨ̀ nya'a yim əməd chu' əkɨ ətân, wɨ cherə nya'a yim əməd chu' ɨwum tân.

42Əni chəi əni tì mbɨ nya'a wì ɨkab we, wɨ nya'a saŋ ɨkab we əmbɨ mìməd mbe mɨbe. Əne à kɨ wi rəbɔ' mìməd mbô mɨbe bɨrɨ jeŋgɨ gha' əməd ə?"

43Saimòn nya'a wìirì ni, "Mə kɔndɨ ni à yɨ we nɨ wɨ saŋ ɨkab nɔnɔ' ɨ bɔ." Yeso nya'a ghà ni, "À fə wìirì ɨchî chòm."

44Əni wɨ nya'a ghà əne, wɨ nya'a beŋ nèŋ əyi we, ghà əmbɨ Saimòn ni, "À zə əyi wô ə? Mə nyɨ ɨŋga e nəb chəi à na' mɨnib ni mə so mbɨ ɨwu əŋgu, àyɨə əyi wô fə zù mbɨ ɨwu əni mbi mɨsɨ bə̀ fu əni ti nyôŋ rɨ ətu.

45Chəi à sɔɔrɨ mɨ ndə̀', àyɨə tɨ əni mə nyɨ ɨŋga e nəb, chəi wɨ kɨrɨ sob nɨ sɔɔrɨ mbɨ ɨwu.

46Chəi à zɔ' mɨ ətu əni mɨwud, àyɨə wɨ fə zɔ' mbɨ ɨwu əni mɨwud nɨə nyù'rɨ ɨfɔ chòm.

47Əne mə wɨə ghà ɨ ne ni, mbɨ fə wa' ɨnû rɨbòŋ məd mbe nɨ nya'a kaŋ nɔ', ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wɨ bə chwi ɨgha'i nɨ nɔ'ɔ. Àyɨə wə̀d we nɨ mbɨ wa' ɨnû rɨbòŋ məd rɨpiî bɨrɨ bɨ chwi àmei ɨgha' rɨpiî."

48Wɨ nya'a ghɨ əne, ghà əmbɨ əyi we ni, "Mə fə wa' mbe ɨnû rɨbòŋ."

49Bə̂d mbe nɨ nya'a chubɨ jɨg mbɨ məd nya'a kɔ ghà mbənə mbənə ni, "Wô kɨə we nɨə wa' ɨnû rɨbòŋ bə̂d ə?"

50Yeso nya'a ghà əmbɨ əyi we ni, "E ɨbenɨ fə chì əwe rəŋgə'. Sɨ wò e ənɨ əbɔrəbɔd."

Luk 8

1Chəi əgha ə nya'a saarɨ, Yeso nya'a wò chè ɨŋga ɨsɨ nɔnɔ'. Wɨ nya'ə yènə̀ ghà ɨkə̂n chòm ɨmbə̀' ənû ɨfɔ̀n ə Ɲwìə̀. Məmə̀ə̀nì-ìnù ɨməd mbe wum chɔ̀b rɨbe mbɨə nya'a mbɨ məd,

2mbɨ məyi mɔ'ɔ mbe nɨ wɨ nya'a chɨ ɨzwî rɨbòŋ rɨŋga mìməd mbɨ mbɨ mɔ'ɔ mbe nɨ wɨ nya'a vɨ ɨnɔ'ɔ nɨ nya'a ɨgwɨ mìməd. Məyi mbe yɨə nya'ə Mèri, nɨ mbɨ nya'ə bə̀ tɔŋ əni Màgdàlen, nɨ Yeso nya'a chɨ ɨzwî rɨbòŋ sambe rɨŋga məd,

3Jòanà nɨ nya'a ɨwi Chuzà we nɨ nya'ə wə̀d ə̀fà'ì Herə̀d mbɨ Sùsanà mbɨ məyi cherə nɔnɔ'. Məyi mbô mbɨə nya'ə wèèrɨ ə Yeso bə̀ wèèrɨ̀ məmə̀ə̀nì-ìnù ɨməd rɨŋga mbə ɨbàmɨ.

4Əni ɨnə̂n bə̂d nɨ nya'a kwà' wɨ kyeŋ mbɨ ə bə̂d nɨ nya'a nɔ' rɨ ɨsɨ ɨsɨ wò əsɨ məd nya'a fetɨ, wɨ nya'a ghà əmbɨ mìməd əni ənû ə mɨgɨ ni,

5"Wə̀d mɔ'ɔ nɨə fà'ə̀ mbeŋ nya'a jwɨ ɨ wo kon mbi ɨghɨ. Əni wɨ nya'ə ŋwì ɨghɨ mbe, tɨ mɔ'ɔ nya'a feŋ ɨgwɨ ɨnə̂njɨ, bə̂d chèə̀ tə̀'rɨə̀, tɨnən ye'e fə̀.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

6Tɨ mɔ’ɔ nya’a feŋ ɨgun ɨwɔ̌. Ənɨ tɨ nya’a kɔ nɨ kwi, tɨ nya’a nəŋə̀ kwɨ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi si nya’a berɨ mɨnib.

7Tɨ mɔ’ɔ nya’a feŋ ɨŋga ɨjəŋɨ̀. Ɨ̀jəŋɨ̀ we nya’a kwi nib ɨghɨ mbe.

8Tɨ mɔ’ɔ nya’a feŋ ɨŋga si chòm, əne kwi kɔ ɨghəm ɨkɨ fibɨ̀ chè te nɨ wɨ nya’a be ŋwì.” Ənɨ Yeso nya’a gha ənû zô màànɨ̀, wɨ nya’a bə̀ yì ghà ni, “Wəd we nɨ tɨ wɨ zu ənû, wɨ zu!”

9Ənɨ məmə̀ə̀nɨ-ìnù ɨməd nya’a biirɨ əton ənɨ ənû ə mɨgɨ zô ɨ bɔ,

10wɨ nya’a wìirɨ̀ ni, “Ɔwiə̀ fə nà’ ɨwe ɨ nən ni mbə̀ kyerɨ ɨnû mbe nɨ ye’ ənəmə ɨmbə̀’ ənû ɨfɔ̀n ə Ɔwiə̀. Àyɨə ɨ mbɨə ghà əmbɨ ə bə̂d cherə ye’ ənɨ ɨnû mɨgɨ, ɨmbə̀’ 'mbɨ mɨ nèŋ chəi mbɨ bɨrɨ zə, mbɨ mɨ bə̀ zu chəi mbɨ bɨrɨ kyerɨ.’

11“Əton ənɨ ənû ə mɨgɨ ze yɨ ni: ɨghɨ mbe nɨ mbɨ konɨ yɨ ɨŋgam Ɔwiə̀.

12Ɨghɨ mbe nɨ nya’a feŋ ɨgwɨ ɨnə̂njɨ̀ yɨə bə̂d mbe nɨ fə zu ɨŋgam we, àyɨə əzwî rɨbɔ̀ŋ ə ye’e chɨ̀ ɨŋgam we rɨŋga fîŋ tɨ mɨ̀məd, ɨmbə̀’ tɨ mbɨ ben əwən, jwɨ̀ rəŋgə’.

13Ɨghɨ mbe nɨ nya’a feŋ ɨgun ɨwɔ̌ yɨə bə̂d mbe nɨ ənɨ mbɨ fə zu ɨŋgam we, mbɨ nɨŋ ənɨ ɨgha’i. Àyɨə chəi wɨ nyɨ ɨŋga fîŋ tɨ mɨ̀məd. Ɨ mbɨə ben ɨŋgam we ənɨ ɨkə nyùmə̀, àyɨə ənumbɨ ə mɨ ye’e, mbɨ chɨ̀ tə fîŋ tɨ ənɨ ənû ze nɨ mbɨ benɨ.

14Ɨghɨ mbe nɨ nya’a feŋ ɨŋga ɨjəŋɨ̀ yɨə bə̂d mbe nɨ fə zu ɨŋgam we, àyɨə ɨchî nɨ mbɨə yènə wòə̀, ɨnû ɨmbə̀’ ɨghɨ rɨŋga ɨsɨg, ənû nɨ zɨ fîŋ ənɨ ɨkab mbɨ ɨnû nɨ ghɨ ɨnû mbe nɨ nyamnyod ə feenɨə, mbɨ ye’e nib ɨghɨ mbe, ghɨ̀ chəi ɨbenɨ mɨ̀məd kaanɨ.

15Ɨghɨ mbe nɨ nya’a feŋ ɨŋga si chòm yɨə bə̂d mbe nɨ ənɨ mbɨ zu ɨŋgam we, mbɨ yim wɨ kààni ɨŋga tə fîŋ te nɨ zeŋɨ bə̀ bɔ̀ŋ, əne yim fîŋ pè ənɨ mbɨ ghɨ ɨnû mbe nɨ Ɔwiə̀ kə̀bɨ.

16“Chəi wəd mɔ’ɔ əŋgu nɨ wɨ mɨ che ənam, wɨ nɨŋ fɨkù’ù kubrɨ ɨgun, kɨ̀ wɨ nùŋ əton əbà’. Wɨ bɨrɨ nuŋ ye’ ɨgun əsɨ nɨ mbɨə te ənam, ɨmbə̀’ bə̂d mbe nɨ nyɨ ə nəb mbe tɨ mbɨ zə ɨsɨ.

17“Chəi ənû ə mɔ’ɔ ənəmə nɨ chəi bə̂d bɨrɨ to’ əsaŋ. Chə bəi ɨsə mɔ’ɔ nɨ chəi bə̂d bɨrɨ kyerɨ, kɨ̀ nɨ chəi bə̂d bɨrɨ du əsaŋ.

18“Əne mbə̀ we əwən ɨchî nɨ mbə̀ə zu ɨnû, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wəd we nɨ berɨ ɨghɨ, mbɨ bɨrɨ na’ mbɨ cherə ɨ bɔ, wɨ sɨ berɨ mbɨ nɔ’. Àyɨə we nɨ chəi wɨ berɨ əghɨ, ka àbei ɨkə we nɨ wɨ kɔndɨ ni tə berɨ, mbɨ bɨrɨ nɨŋ rɨ bɔ.”

19Ɨŋgɔb Yeso mbɨ ə bɔŋgɔb məd nya’a wò əsɨ məd, àyɨə chəi ənɨ tɨ̀ mbɨ nya’a tindɨ ɨban məd, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨnə̂n bə̂d nya’a fə kad əməd.

20Wəd mɔ’ɔ nya’a ghà ɨ bɔ ni, “E nɨŋ mbɨ mbe bɔŋgɔb mbe təmbɨ ɨsɨg. Ɨ mbɨə kə̀b zə əwe.”

21Àyɨə wɨ nya’a ghà əmbɨ mɨ̀məd ni, “Mɨ nɨ̌ŋ mbɨ mbɨ bɔŋgɔb yɨə bə̂d mbe nɨə zu ɨŋgam Ɔwiə̀ bə̀ ghɨ̀ə.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

22À nya’a əni ə mɔ’ɔ, Yeso nya’a wò nyɨ əbaŋ ɨgyì mbɨ mbi məmə̀ə̀nì-ɨ̀nù. Wì nya’a nyɨ əne ghà əmbɨ mìmə̀d ni, “Tì baanɨ ə sà wò ɨnjin wə.” Mbɨ nya’a zu əne kɔ wǒ.

23Əni mbɨ nya’ə baaniə, wì nya’a feŋ əŋgwenɨ. Əfim ə ka ə ka ə nya’a sà’ kɔ che ɨgun ə sà ze. Əze ə nya’a ghì ni mbɨ nyɨ ŋgə’ kyeŋ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mɨnib nya’a kɔ nyɨ ɨŋga əbaŋ ze.

24Məmə̀ə̀nì-ɨ̀nù mbe nya’a wo nɔ̀ əməd, ghàə̀ ni, “Masà, Masà, tì yɨ əni ɨchù ɨvɨ!” Wì nya’a nɔ̀’, ghàm əbɔ’ əfim ze bə fɔrɨ əbɔ’ mɨnib mbe nɨ nya’ə nɔ̀’ə̀ swi’ə. Mbɨ nya’a sob, əne ɨsɨ nya’a bɔd rɨ gwèèd.

25Əni mbɨ nya’a bɔd əne, wì nya’a ghà əmbɨ mìmə̀d ni, “Ə ɨbenɨ kɨ yi ə?” Mbɨ nya’a bɔ bə̀ yiirɨ, əne ghà mbənə mbənə ni, “Wɔ̂ kɨə kaŋ əwe, nɨ wì mɨ ghàm ka àbei əfim mbɨ mɨnib nɨə nɔ̀’ə̀ swi’ə ə zuunɨ əməd ə?”

26Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nì-ɨ̀nù nya’a wò pè əba əbeŋ ze rɨə Gèrasenès nɨ nya’a ɨnjin ə sà ze rɨ ə Galiliî.

27Əni wì nya’a jwɨ rɨŋga əbaŋ ze te əwu ə si, mbaŋə̀ mɔ’ɔ rɨŋga əsɨ ze nɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ nya’a ɨŋga məd nya’a wò kumnɨ əməd. Əgha ə nya’a fə sà nɨ chəɨ mbaŋə̀ ze nya’a zɨ ngywǐ. Chəɨ wì nya’ə chub ɨŋga nəb. Ɨ wɨə nya’ə chubə ye’ ɨŋga mìsì nɨ mbɨ chəb ɨŋga ɨwɔ̌.

28Əni wì nya’a zə ə Yeso, wì nya’a kyeŋ kwà’ rɨ̀kă, gù ɨfě ɨ bɔ, kyeŋ əni ə gî kă kă ghà ni, “Yeso, Wan Ɗwìə̀ Ə̀chè-ɨsɨg! À berɨ ənû ə ye nɨ ghì mbɨ num ə? Mə bu’ ɨbɔ ɨ ne ni tirə̀ chə e əmɨ!”

29Wì nya’a ghà əne ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Yeso nya’a ghà əmbɨ əzwî rɨbɔ̀ŋ ze ni ziə jwɨ rɨŋga mbaŋə̀ ze. Əzwî rɨbɔ̀ŋ ze ə ziə nya’ə yimə mbaŋə̀ ze tum ə si ɨghəm nɔnɔ’. Ka à bè ye’i ni ɨ mbɨ nya’ə nəŋgɨə əməd, bə̀ kod ɨbɔ məd mbɨ ɨwu məd əni mɨkàrə̀, àyɨə wì nya’ə təndɨ ɨghɨ mbe. Əzwî rɨbɔ̀ŋ ze ziə nya’ə fid əməd wì norə wò ɨŋga ɨbad rɨkwà’i.

30Yeso nya’a biirɨ ɨ bɔ ni, “E ɨkum kɨə we?” Wɨ nya’a wìirɨ̀ ni, “Mɨ ɨkum yɨ 'Ɨnɔ̂n'.” Wɨ nya’a ghà əne ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ nɔnɔ’ nya’a fə nyɨ ɨŋga məd.

31Ɨzwî rɨbɔ̀ŋ mbe nya’a bu’ ɨbɔ əmbɨ Yeso ni wì mɨ fid əwən, tɨ wì chà ɨ ɨŋga ɨbɨgɨ rɨ chə ɨnwǐ.

32Ɨnɔ̂n mɨkuŋə nɨ nya’a kwà’ wɨ kyeŋ, wɨə nya’ə jɨg ɨbom ɨwum əsɨ ze. Əne ɨzwî rɨbɔ̀ŋ mbe nya’a bu’ ɨbɔ əmbɨ Yeso ni wì saŋ əwən mbə̀ wo nyɨ ɨŋga mɨkuŋə mbe. Wɨ nya’a benɨ.

33Əne ɨzwî rɨbɔ̀ŋ mbe nya’a jwì rɨŋga mbaŋə̀ ze wo nyɨ ɨŋga mɨkuŋə mbe. Ɨnɔ̂n mɨkuŋə we ɨjìm nya’a sù ɨbom bam əni ə bid wo feŋ ɨŋga ə sà ze, koŋ.

34Əni bə̂d mbe nɨ nya’ə nə̀ŋgɨ mɨkuŋə mbe nya’a zə ənû ze nɨ nya’a ghǐ, mbɨ nya’a nòrə̀ wò ghà ənû ze ɨŋga əsɨ ze bə̀ ghà ɨŋga ɨsɨ mbe nɨ nya’a ɨban ɨban.

35Bə̂d nya’a jwì ɨ wo zə ənû ze nɨ nya’a ghǐ. Əni mbɨ nya’a wò pè əsɨ Yeso, mbɨ nya’a zə mbaŋə̀ ze nɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ mbe nya’a jwɨ rɨŋga məd. Wɨ nya’a chub ɨban ɨwu Yeso mbɨ ə ngywǐ ɨbòm. Ətu əməd ə nya’a fə zeŋ i. Əne mìmə̀d mɨjìm nya’a bɔ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

36Bə̂d mbe nɨ nya’a zə ənû ze, nya’a ghà ɨchî nɨ Yeso kə’ vɨ mbaŋə̀ ze.

37Bə̂d mɨ̀jìm rɨŋga ɨsɨ mbe nɨ nya’a kad ə Gèrasenès nya’a ghà əmbɨ Yeso ni wɨ nɔ’ɔ wò i, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨfeŋ nya’a yim mɨ̀mə̌d. Əne wɨ nya’a nyɨ əbaŋ ɨgyɨ̀ bəndɨ̀ wò i.

38Bɔŋ wɨ nya’a sɨə wòə̀, mbaŋə̀ ze nɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ mbe nya’a jwɨ rɨŋga məd nya’a bu’ ɨbɔ ni tə beenɨ əbɔ’ məd. Àyɨə wɨ nya’a ton i, ghà ni,

39“Bəndɨ wò əwe əkwɨ ne, pè gha ənû ə kyeŋ ze nɨ Ɗwìə̀ ghɨ̌ ənɨ ə ne.” Mbaŋə̀ ze nya’a wò ɨŋga əsɨ ze əjìm, yènə̀ sa’ ənû ə kyeŋ ze nɨ Yeso ghɨ̌ ənɨ məd.

40Ənɨ Yeso nya’a bəndɨ, ɨnə̂n bə̂d nya’a wò bòm əməd, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mɨ̀mə̌d mɨjìm mbɨə nya’ə wòm əməd.

41Mbaŋə̀ mɔ’ɔ nɨ ɨkum məd nya’ə Jairùs, nɨ nya’ə wɨ mɔ’ɔ rəbɔ’ mbaŋə̀ te nɨ nya’ə chà nəb ə̀kàtɨ, nya’a wò gù ənɨ ɨwu ɨməd, bu’ ɨbɔ ni wɨ wo ɨŋga i nəb,

42ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wan əyi məd, nɨ nya’a àmei we mɔ’, nya’a sɨ ɨchù ɨvɨ. Wan əyi we wɨə nya’a ɨghabɨ ɨghəm ɨwu wum chə̀b rɨ̀be. Ənɨ Yeso nya’ə yènə̀ wòə̀, bə̂d nya’a fatɨ əməd kad.

43Əyi mɔ’ɔ wɨə nya’a əbɔ’ mɨ̀mə̌d nɨ nya’ə wə̀n ɨtu’. Wɨ nya’a fə wə̀n ənɨ ɨghəm ɨwu wum chə̀b rɨ̀be. Chəi wə̀d mɔ’ɔ nɨ tɨ̀ wɨ nya’a vɨ əməd.

44Wɨ nya’a ye’e tɨ ənjìm ə Yeso, pè bètɨ̀ əchəŋ ə ngywɨ̌ əməd. Ɨtu’ we nya’a sob əwu əwən.

45Yeso nya’a biirɨ ni, “À kɨə we betɨ əmɨ ə?” Ənɨ wə̀d jìm nya’a ton i ni ka’i ziə, Pità nya’a ghà ni, “Masà, mɨnə̂n bə̂d mbô kad əwe, bə̀ fatɨ əwe!”

46Àyɨə Yeso nya’a ghà ni, “Wə̀d mɔ’ɔ fə bètɨ̀ əmɨ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mə kyerɨ ni ɨka fə jwɨ̀ rɨ ənɨ ə num.”

47Ənɨ əyi we nya’a zə ni chəi ɨchî nɨ tɨ̀ rə nə̀mbɨ̀, wɨ nya’a wò yènə̀ bindɨə, pè gù ɨfɛ̌ Yeso, ghà əton ze nɨ wɨ kə’ bètɨ̀ əməd əmbɨ ə bə̂d mbe mɨjìm. Wɨ nya’a bə̀ ghà ɨchî nɨ wɨ nya’a bɔtɨ əwu əwən.

48Yeso nya’a zu əne ghà ɨ bɔ ni, “Wân, e ɨbenɨ fə ghɨ̀ ni à bɔtɨ e. Ndə̀ əwe ənɨ əbɔrəbɔd.”

49Ənɨ wɨ nya’ə kirɨ ghàmə̀, mbaŋə̀ mɔ’ɔ rɨŋga nəb wə̀d kyeŋ we nɨ nya’ə chà nəb ə̀kàtɨ nya’a wò pè ghà ni, “E wan əyi we fə kwɨ i. Tɨrə̀ wirɨ chə e Əchwiə̀-ìnù.”

50Ənɨ Yeso nya’a zu ənû zô, wɨ nya’a wìirɨ əmbɨ Jairùs ni, “Tɨrə̀ bɔ e. À mɨ benɨ, wɨ bɨrɨ bɔtɨ i.”

51Ənɨ wɨ nya’a pè ɨŋga nəb Jairùs, chəi wɨ nya’a ben ni wə̀d mɔ’ɔ nyɨ ɨŋga nəb mbɨ ni, chè rɨ ənɨ ə Pità mbɨ Jems mbɨ Jə̌n mbɨ mbə̌’ wan əyi we mbɨ ɨŋgɔb məd.

52Bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya’a əŋgu mbɨə nya’ə zə̀’ə̀ bə diə̀ wan we. Àyɨə Yeso nya’a ghà əmbɨ mɨ̀mə̌d ni, “Tɨ mbə̀ zə’ ə ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi wɨ kirɨ kwɨ. Ɨ wɨə gwenɨ i gwenɨ.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

53Əni wì nya'a ghà əne, bə̂d mbe nya'a kɔ chə' əməd, ɨmbə̀' ɨghəm ni mbɨ nya'a kyerɨ ni wì fə kwɨ.

54Àyɨə wì nya'a yim əbɔ ə wan əyi we, ghàm rɨkă ghà ni, "Wân, nɔ' rətiə!"

55Əzwî ə wan əyi we ə nya'a wɨrɨ bəndì ye'e, əne wì nya'a nɔ̀' rətiə əwu əwən. Yeso nya'a sɨ ghà ni mbɨ kəb əghɨ ə mɔ'ɔ nà' ɨ bɔ ni wì jɨg.

56Mbă' wan əyi we mbɨ ɨŋgəb məd nya'a yiirɨ, àyɨə Yeso nya'a patɨ mɨməd ni tɨ mbɨ tɔ gha ə ənû ze niə ghɨ əmbɨ wəd mɔ'ɔ.

Luk 9

1Yeso nya'a tɔŋ mə�əni-ɨnù mbe wum chɔ̀b rɨbe, nà' ɨka əmbɨ mɨməd ni mbɨ chɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ jìm bə̀ vɨ ɨwɔn.

2Wɨ nya'a tom mɨməd ni mbɨ wo yènə̀ ghà ɨmbə̀' ənû ɨfɔ̀n ə Ɔwiə̀, bə̀ yènə̀ vɨə̀ bə̂d əwɔn.

3Wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Əni mbɨə wòə̀, tɨ mbə niŋ ə əghɨ ə mɔ'ɔ, kɨ à kɨ ə mbàŋ, kɨ əbàmɨ, kɨ ŋgə̀ŋ, kɨ ɨkab. Tɨ mbə̀ bɨ niŋ ə ngywɨ̌ rɨbe.

4Mbə mɨ pè nyɨ ɨŋga nəb mɔ'ɔ, mbə̀ chub àmei ɨŋga nəb ze pè əni ze nɨ mbəə nɔ̀'ə̀.

5À mɨ ye' nɨ chəi mbɨ niŋ əwən əsɨ ə mɔ'ɔ, mbə̀ kud əgywɨ tɨ ənɨ mbə ɨwu ənɨ mbəə jwɨə̀, ɨmbə̀' əze ə bɨrɨ ye' ənweenɨ əmbɨ mɨməd ni mbɨ fə ton ɨkə̂n chɔ̀m."

6Məməə̀nɨ-ɨnù mbe nya'a jwɨ wò chè ɨŋga ɨsɨ nɔnɔ', yènə̀ ghà ɨkə̂n chɔ̀m bə̀ yènə̀ vɨə̀ bə̂d ɨsɨ jìm.

7Əni Herɔ̀d we nɨ nya'ə tùmbɨ ə Galiliî nya'a zu ɨnû jìm mbe nɨ nya'a ghɨ̌, ətu əməd ə nya'a bùùrɨ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ bə̂d mɔ'ɔ mbɨə nya'ə ghàə̀ ni Jɔ̌n we nɨ nya'ə nà' mɨnib fə zwemə.

8Mbɨ mɔ'ɔ mbɨə nya'ə ghà ni Èlaijà fə wɨrɨ ye'e. Mbɨ cherə mbɨə nya'ə ghàə̀ ni wə̀d ɨkə̀n Ɔwiə̀ mɔ'ɔ rəbɔ' mbɨ rəŋwe fə wɨrɨ zwemə.

9Herɔ̀d nya'a ghà ni, "Mə nya'a sob ətu ə Jɔ̌n, əne mbaŋə̀ zə̂ nɨ miə zu ɨnû mbə̂ ɨmbə̀' əməd kɨə we ə?" Ɨ wɨə nya'ə kə̀bə̀ ni njɨ tə zə ə Yeso.

10Əni bə̂d tom mbe nya'a bəndɨ, mbɨ nya'a ghà ɨnû mbe nɨ mbɨ nya'a ghɨ̌ əmbɨ Yeso. Əne wɨ nya'a niŋ mɨməd mbɨ wo àmei mɨməd mɨməd ɨŋga əsɨ ə mɔ'ɔ nɨ mbɨ nya'ə toŋ ənɨ Bètsaidà.

11Əni mɨnə̂n bə̂d mbe nya'a zu ni ɨ wɨ əŋgu, mbɨ nya'a beenɨ əbɔ' məd. Wɨ nya'a niŋ mɨməd, ghà ɨmbə̀' ənû ɨfɔ̀n ə Ɔwiə̀ əmbɨ mɨməd bə̀ vɨ mbe nɨ nya'a wo ni wɨ vɨ mɨməd.

12Əni əfub ə nya'a siə bɨgə̀, mə�əni-ɨnù mbe wum chɔ̀b rɨbe nya'a wò gha ɨ bɔ ni, "Gha ɨnə̂n bə̂d wə̂ wo ɨŋga ɨsɨ mbe nɨ ye' ɨban ɨban, bə̀ wò ɨŋga mbeŋ ɨmbə̀' mbɨ kəb ɨghɨ mɔ'ɔ jɨg bə̀ kə̀b ɨsɨ nɨ ni əŋgu, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ tɨ wɨ əgha əsɨ nɨ chəi bə̂d əŋgu."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13Wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbə na' əghɨ ə mɔ'ɔ əmbɨ mɨməd ni mbɨ jɨg." Mbɨ nya'a wɨɨrɨ ɨ bɔ ni, "Tɨ berɨ àmei chiŋ ŋgəŋ rɨtân mbɨ əgwi əbe, kɨrɨ ni tɨ wò zon ɨghɨjɨg əmbɨ ɨnɔ̂n bə̂d wɔ̂ ɨjɨm."

14Mbaŋə̀ te nɨ nya'a əŋgu nya'a ɨghabɨ chu' rɨtân. Yeso nya'a ghà əmbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ni, "Mbə ghɨ̀ mbɨ chub ə si ɨkəmɨ kəmɨ ɨghabɨ ɨwum ɨtân ɨŋga əkəm ə fibɨ̀."

15Mbɨ nya'a ghɨ̀ əne. Əne bə̂d mbe mɨjɨm nya'a chub ə si.

16Əni mbɨ nya'a chubɨ, Yeso nya'a niŋ chiŋ ŋgəŋ te rɨtân mbɨ əgwi ze əbe, nèŋ ɨkaŋ, kɔ̀ŋgɨ ə Ɔwiə̀, bə'rɨ, nà' əmbɨ məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe ni mbɨ te ɨfɛ̌ ɨnɔ̂n bə̂d we.

17Mbɨ nya'a niŋ te, əne mɨməd mbe mɨjɨm nya'a jɨg kod. Məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe nya'a fetɨ tɨkə te nɨ nya'a bu'u, tɨ swi mbɨ̀rɨka' wum chə̀b rɨbe.

18À nya'a əni ə mɔ'ɔ nɨ Yeso nya'ə kɔ̀ŋgɨ ə Ɔwiə̀ rəzì' wi, məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ɨməd nya'a chub ɨban məd. Əne wɨ nya'a biirɨ əmbɨ mɨməd ni, "Bə̂d kɨə ghàə̀ ni mɔ̌ yɨə we ə?"

19Mbɨ nya'a wɨɨrɨ ni, "Bə̂d mɔ'ɔ mbɨə ghàə̀ ni àwɔ̀ yɨə Jɔ̌n we nɨ nya'ə nà' mɨnib. Mbɨ cherə mbɨə ghàə̀ ni àwɔ̀ yɨ Èlaijà. Mbɨ cherə ghàə̀ ni àwɔ̀ yɨə wəd ɨkə̀n Ɔwiə̀ mɔ'ɔ rəbɔ' mbɨ rəŋwe nɨ fə zwemə."

20Əni mbɨ nya'a ghà əne, wɨ nya'a biirɨ əmbɨ mɨməd ni, "À ye' mbə̀nə, mbə sɨ ghà ni mɔ̌ yɨə we?" Pità nya'a wɨɨrɨ ni, "Àwɔ̀ yɨə Wəd we nɨ Ɔwiə̀ zɔ'ɔ."

21Yeso nya'a sɨ jeŋgɨ patɨ mɨməd ni tɨ mbɨ tɔ gha ə ənû zɔ̂ əmbɨ wəd mɔ'ɔ.

22Wɨ nya'a ghà ni, "Wan Wəd berɨ jeŋgɨ zə ŋgə', bə̂d kyeŋ mbe rɨŋga əbeŋ, bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɔwiə̀ mbɨ məchwiə̀ rɨkə̌ bɨrɨ ton əməd. Mbɨ bɨrɨ zwiirɨ əməd. À sɨ ɨgwɨ ɨni tad, Ɔwiə̀ zwemnɨ əməd."

23Wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨməd mɨjɨm ni, "Wəd mɔ'ɔ mɨ kəb ye'e əbɔ' num, wɨ ton ɨnû mɔ'ɔ mbe nɨ nyamnyod məd ə feeniə, bè' i əzed ə ba'nɨ ɨni jɨm beenɨ əbɔ' num,

24ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wəd mɔ'ɔ we niə kə̀b nuŋ i ɨtènì bɨrɨ sam ɨtènì we. We nɨ sam i ɨtènì ɨmbə̀' əmɨ bɨrɨ wɨrɨ jɨg ɨtènì we.

25Njɨm ze nɨ wəd bɨrɨ jɨg kɨə ye, əwu ze nɨ wɨ berɨ ɨsɨg wɔ̂ jɨm, əne nim kɨ sam i ɨtènì ə?

26Ətu ə mɨ nɨd wəd mɔ'ɔ ɨmbə̀' əmɨ fɔrɨ ɨmbə̀' mɨ ɨŋgam, ətu ə Wan Wəd ə bɨrɨ bɨ nɨd ɨmbə̀' əməd əni wɨ ye'e ɨghabɨ ɨfɔ̀n mbɨ ɨka we nɨ Mbă' na' ɨ bɔ bə̀ fɔrɨ mbɨ ɨwumnɨ we nɨ mbɨaŋgɨrə zeŋɨ bə̀ nà' ɨ bɔ.

27Mə ghà rəsì' ɨ nən ni chəɨ bə̂d mɔ'ɔ rəbɔ' mbɔ̂ nɨ təmbɨ əgha bɨrɨ kwɨ pè əni mbɨ fə zə ənû ɨfɔ̀n ə Ɔwiə̀."

28À nya'a ɨghabɨ ə kàb fibɨ̀ əni Yeso nya'a gha ɨnû mbɔ̂, wɨ nya'a niŋ ə Pità mbɨ Jɔ̌n fɔrɨ ə Jems, mbɨ kɔ' wò ɨkaŋ ɨwum ɨ wò kɔŋgɨ ə Ɔwiə̀.

29Əni wɨ nya'ə kɔ̀ŋgɨə̀, ɨfɛ̌ məd nya'a kwepə, ngywɨ̌ rɨ məd nya'a sɨə fuə teeniə.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

30Mbɨ nɨ zə, mbaŋə̀ rɨ̀be nya’a sà’ jwɨ̀ kɔ ghambɨ mbɨ Yeso. Mbaŋə̀ te yɨə nya’ə Mose mbɨ Èlaijà.

31Ɨ mbɨə nya’ə te ɨghabɨ mbɨ̀aŋgɨrə̀. Mbɨ nya’a pè ghà ɨmbə̀’ ɨchî nɨ Yeso bɨrɨ kwɨ ə Jèrusalèm, ɨchî nɨ Ɔwɨ̀ə nya’a fə tekɨ nùŋ.

32Pità mbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya’a mbɨ məd nya’a feŋ əŋgwenɨ, àyɨə ənɨ mbɨ nya’a nɔ’ɔ, mbɨ nya’a zə ɨchî nɨ Yeso nya’ə teə bə̀ zə mbaŋə̀ te rɨ̀be nɨ nya’a təmbɨ mbɨ məd.

33Ənɨ mbaŋə̀ te nya’ə sàŋ ə Yeso, Pità nya’a ghà əmbɨ Yeso ni, “Masà, zɨə bɔ̀ŋ ni tɨ̀ wɨ əgha. Tɨ̀ bɨrɨ kod mɨŋwenɨ ɨtad, wɨ fibì ɨ ne, wɨ fibì əmbɨ Mose, wɨ fibì əmbɨ Èlaijà.” Wɨ̀ nya’a ghà əne, àyɨə chəɨ wɨ̀ nya’a kyerɨ ənû ze nɨ wɨ̀ nya’ə ghàə̀.

34Ənɨ wɨ̀ nya’ə kɨrɨ ghàmə̀, pà’ mɔ’ɔ nya’a kubrɨ mɨ̀məd. Məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe nya’a bɔ ɨmbə̀’ ɨchî nɨ pà’ ze nya’a kubrɨ mɨ̀məd.

35Gî mɔ’ɔ nya’a jwɨ̀ rɨŋga pà’ ze ghà ni, “Wô yɨ mɨ Wan nɨ mə chɔ’ɔ, mbə̀ zu ənû ze nɨ wɨə ghàə̀!”

36Ənɨ gî ze nya’a fə ghamɨ màànɨ̀, mbɨ nya’a sɨ zə àmei Yeso rəzì’ wi. Mbɨ nya’a kəm rəziə ɨmbə̀’ ɨnû mbô. Chəɨ mbɨ nya’a gha ɨnû mɔ’ɔ rəbɔ’ mbe nɨ mbɨ nya’a zə ənɨ ə nyùmə̀ we.

37À nya’a əni ze nɨ beenɨ, ənɨ mbɨ nya’a swi’i rɨkaŋ ɨwum we, ɨnɔ̂n bə̂d nɨ nya’a kwà’ wɨ kyeŋ nya’a wò kumnɨ əməd.

38Mbɨ nɨ zə, mbaŋə̀ mɔ’ɔ rɨŋga ɨnɔ̂n bə̂d we nya’a kyeŋ ghà ni, “Əchwiə̀-ɨ̀nù, mə bu’ ɨbɔ ɨ ne ni à neŋ mɨ wan mbaŋə̀, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mə berɨ àmei məd wô mɔ’.

39Əzwî rɨbɔ̀ŋ ə ziə yim əməd wɨ̀ sà’ə̀ kyeŋə rɨ̀kă. Ə ziə gywɨ̀ əməd tum ə si, bə̀ ghɨ̀ rɨjo jwɨ̀ rɨ ɨchû məd. Əzwî ze ə ziə chə əməd kwà’ rɨŋgə’. Chəɨ ziə gha’ nɨ kɨə sàŋ əməd!

40Mə kə̀’ bu’ ɨbɔ əmbɨ mbe məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ni mbɨ chɨ əzwî ze, àyɨə chəɨ ənɨ tɨ̀ mbɨ chɨ̀.”

41Yeso nya’a wɨ̀ɨrɨ̀ ni, “Chəɨ ɨghəm bə̂d wô tɨ̀nîn berɨ ɨbenɨ. Ɨ mbɨə ghɨ̀ ɨnû nɨ chəɨ mbɨ ku’nɨ. Mə kɨə wo chubɨ mbɨ nən, kɨ̀ bè yim fîŋ mbɨ nən ənɨ əgha nɨ sa rɨ ye ə?” Ənɨ wɨ̀ nya’a ghɨ̀ əne, wɨ̀ nya’a ghà əmbɨ mbaŋə̀ ze ni, “Nɨŋ e wan ye’e əgha.”

42Ənɨ wan we nya’ə yènə̀ ye’e, əzwî rɨbɔ̀ŋ ze nya’a yim əməd tum ə si, kɔ chi’ əməd. Àyɨə Yeso nya’a gham əbɔ’ əzwî rɨbɔ̀ŋ ze, vɨ̀ wan we, wɨrɨ na’ əmbɨ mbă’ məd.

43Bə̂d mbe mɨjìm nya’a yiirɨ ɨchî nɨ mbɨ nya’a zə ɨka Ɔwɨə̀. Ənɨ bə̂d mbe nya’ə kɨrɨ yiirɨ ɨnû jìm mbe nɨ Yeso nya’a ghɨ̌, wɨ̀ nya’a ghà əmbɨ mbɨ məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ni,

44“Mbə̀ zu ɨŋgam wô wɨ̀ jeŋgɨ nyɨ ɨŋga mbə ɨtu. Ɨŋgam rəŋgu yɨ ni mbɨ bɨrɨ fen Wan Wə̀d əmbɨ ə bə̂d.”

45Mbɨ nya’a zu ɨŋgam rəŋgu, àyɨə chəɨ ɨtu mɨ̀məd nya’a kɨrɨ zeŋ. Ɔwɨə̀ nya’a fə nəm ɨŋgam we rɨ əmbɨ mɨ̀məd ɨmbə̀’ tɨ mbɨ kyerɨ əwən. Mbɨ nya’a bə̀ bɔ nɨ biirɨ ɨŋgam we rɨ əmbɨ Yeso.

46Məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù Yeso nya’a sà’ kɔ taŋ ɨmbə̀’ we nɨ ye’ wɨ kyeŋ əka’ mɨ̀məd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

47Yeso nya'a kyeri ənû ze ni mbi nya'ə kəndi iŋga tə fîŋ, əne wì nya'a niŋ wan kwa nuŋ iban ni,

48ghà əmbi mə�ənì-ìnù mbe ni, "Wəd mə'ɔ we ni niŋ wan kwa ighabi wô əni mi ikum, fə bà niŋ əmi. We ni niŋ əmi, fə bà niŋ wəd we ni nya'a tom əmi. Əne we ni ye' wi kwa əka' mbən mbô mìjìm, yi we ni ye' wi kyeŋ."

49Jǒn nya'a ghà ni, "Masà, tì kə' zə wəd mə'ɔ niə chì izwî ribəŋ əni e ikum, əne tì kə' kəb ni təmni əməd, imbə' ighəm ni ka məd yi i wi mə'ɔ rəbɔ' na."

50Yeso nya'a gha i bɔ ni, "Ti mbə təmni ə məd, imbə' ighəm ni wəd we ni chəi wì ton əwən, wi i mbi nən."

51Əni ini nya'a siə tiinə ni Ɲwìə nya'a wo niŋ ə Yeso ikaŋ, wì nya'a nuŋ iŋga i fîŋ ni tə beri wo ə Jèrusalèm.

52Əne wì nya'a cha bəd ìkən imbì i bɔ ni mbi wo nyi əsi ə mə'ɔ ə Sàmàriyà imbə' teki ighijìm bɔŋ wì siə ye'e.

53Àyiə chəi bəd mbe ri əsi ze nya'a niŋ əməd, imbə' ighəm ni ziə nya'a fə zeŋ ni i wiə wò ye' ə Jèrusalèm.

54Əni məməənì-ìnù iməd nya'a zə ənû ze, mbi nya'a biiri ni, "Ònùŋìsig, à wa kəb ni tì gha Ɲwìə cha iwid rikaŋ ni wi ye'e ton mìməd ə?"

55Mbi nya'a ghà əne, Yeso beŋ ghàm əbɔ' mìməd.

56Əne mbi nya'a chè wò iŋga əsi ə cherə.

57Əni Yeso mbi mbi məməənì-ìnù nya'ə yèn igwi inənjì, wəd mə'ɔ nya'a ghà i bɔ ni, "Mə biri beeni əbɔ' ne isi jìm mbe ni àwò ə wò əŋgu."

58Yeso nya'a ghà i bɔ ni, "Kyeri ni mìseŋə ə beri tə ribigi, tinən bə beri tə kàn, àyiə chəi Wan Wəd beri əsi ni nuŋ e ətu əŋgu."

59Wì nya'a ghà əmbi wì cherə ni, "Beeni əbɔ' num." Àyiə we nya'a ghà ni, "Masà, si mə be wò tweŋ mi mbǎ'."

60Yeso nya'a wìirì i bɔ ni, "Saŋ ivi bəd tweŋ mbə ivi bəd. À ye' imbə' əwe, ndə wo sa' ni ənû ifòn ə Ɲwiə ə ziə ye'e."

61Wì cherə nya'a ghà ni, "Mə biri beeni əbɔ' ne, kyi Ònùŋìsig, àyiə si mə be wò ndà'nì mbi ə bəd mbe ni ye' əkwi num."

62Yeso nya'a wìirì i bɔ ni, "Chəi wəd we ni yim əsɔ kɔ fa'i wiri bèŋ nèŋ rəbɔ'ɔ, kù' ni nyi iŋga ənû ifòn ə Ɲwiə."

Luk 10

1Əni mbi nya'a maani ri əwɔ, Ònùŋìsig nya'a chɔ' bəd iwum sambe chòb ribe, əne tom mìməd mibe mibe ni mbi wo imbì i bɔ iŋga isi jìm mbe ni məd ziə nya'a beri wo əŋgu.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

2Wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Ɨghɨ nɨ kwəŋ ə nɔ', àyɨə bəd əfà'ì ə kə. Əne mbə̀ kəŋgɨ Ə̀nùŋɨsɨg nɨ berɨ mbeŋ ni wɨ cha bəd əfà'ì mbɨ wo kwəŋ ɨghɨ məd.

3Mbə̀ wo ə, àyɨə mbə̀ zə ni, mə wɨə chà əwən ɨsɨg ɨghabɨ ə bɔn njɨg əka' ɨfɔn.

4Tɨ mbə̀ be' ə fɨtàgɨ, kɨ əbàmɨ, kɨ ɨtabɨ. Tɨ mbə̀ cha'rɨ ə wəd mɔ'ɔ ɨnə̂njɨ.

5Mbə mɨ nyɨ ɨŋga nəb mɔ'ɔ, mbə̀ be ghà ni, 'Ŋwìə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə wəd jìm we nɨ ye' ɨŋga nəb zə̂!'

6Wəd nɨə kəb əbɔrəbɔd mɨ ye' ɨŋga nəb ze, əbɔrəbɔd ze nɨ mbə̀ ghà ə bɨrɨ ten i mbɨ məd; àyɨə à mɨ ye' ni chəɨ wəd nɨə kəb əbɔrəbɔd ɨŋga nəb ze, əbɔrəbɔd ze nɨ mbə̀ ghà ə bɨrɨ wɨrɨ bəndɨ ye'e ɨ nən.

7Mbə̀ chub àmei ɨŋga nəb ze nɨ mbə̀ be pè nyɨ ɨŋga. Mbə̀ jɨg bə nɔ àmei ɨghɨ mbe nɨ mbɨ na' ɨ nən, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ zɨə kù' ni mbɨ chwɨ wəd əfà'ì. Tɨ mbə̀ nyɨrə nəb.

8Mbə mɨ nyɨ ɨŋga əsɨ ə mɔ'ɔ mbɨ nɨŋ əwən, mbə̀ jɨg ɨghɨ mbe nɨ mbɨ na' ɨ nən.

9Mbə̀ vɨ bəd əwən ɨŋga əsɨ ze, bə̀ ghà əmbɨ ə bəd mbe rɨŋga əsɨ ze ni, 'Ənû ɨfɔn ə Ŋwiə̀ ə fə tiinɨ!'

10Mbə mɨ nyɨ ɨŋga əsɨ ə mɔ'ɔ, àyɨə chəɨ mbɨ nɨŋ əwən, mbə̀ wo ɨgwɨ mɨnə̂njɨ mbe ɨŋga əsɨ ze ghà ni,

11'Ka àbei əgywɨ rɨŋga əsɨ zə̂ ɨ nən nɨ tɨ be' ənɨ mba ɨwu, tɨ fə kud əbɔ' nən. Əzə̂ yɨ ənweenɨ ni mbə fə ton ɨkə̂n chɔ̀m. Àyɨə mbə kyerɨ ənû zə̂ ə mɔ' ni ənû ɨfɔ̀n ə Ŋwiə̀ fə tiinɨ.'

12Mə ghà ɨ nən ni, à bɨrɨ sɨ əni ze nɨ Ŋwìə̀ ə sob mɨsa'i, wɨ bɨrɨ diirɨ bəd mbe rɨ ə Sodòm chè ɨchî nɨ tɨ wɨ dìirɨ bəd mbe rɨŋga əsɨ ze!"

13"Ŋgə' kyeŋ bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ ne, àwɔ̀ Kòrazìn! Ŋgə' kyeŋ bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ ne, àwɔ̀ Bètsaidà. Ɨmbə̀' ɨghəm nɨ à kɨ nɨ ɨnû yiirɨ mbe nɨ mbɨ nya'a ghɨ ɨŋga nən, yɨ mbɨ nya'a ghɨ ə Taì fɔrɨ ə Sidòn, njɨ bəd mbe rəŋgu nya'a fə bèŋ tə fîŋ rəŋwe, zɨ tɨkurɨ ɨdì, bə̀ fù' əburɨ.

14Àyɨə à bɨrɨ sɨ əni ze nɨ Ŋwìə̀ ə sob mɨsa'i, wɨ bɨrɨ dìirɨ bəd mbe rɨ ə Taì mbɨ mbe rɨ ə Sidòn chè ɨchî nɨ tɨ wɨ dìirɨ əwən.

15Əne, àwɔ̀ Kàpenàhom! À wa kəndɨ ni mbɨ bɨrɨ nɔ əwe chà ɨkaŋ ə? Chə̂, mbɨ bɨrɨ swɨ əwe mà' ɨŋga əbeŋ ɨvɨ bəd.

16"Wəd mɔ'ɔ we nɨ zu ənû ze nɨ mbə̀ gha, fə bə̀ zu əze nɨ mə gha. We nɨ ton əwən, fə bə̀ ton əmɨ. We nɨ ton əmɨ, fə bə̀ ton wəd we nɨ nya'a tom əmɨ."

17Bəd mbe ɨwum sambe chɔ̀b rɨbe nya'a bəndɨ ye'e mbɨ ə ŋga'. Mbɨ nya'a pè ghà ni, "Ə̀nùŋɨsɨg, ka àbei ɨzwî rɨbə̀ŋ, ɨ mbɨə nya'ə zuunɨ əwa ənɨ tɨ nya'a ghàm əmbɨ mɨməd ənɨ e ɨkum!"

18Yeso nya'a wɨirɨ əmbɨ mɨməd ni, "Mə kə̀' zə ə Satàn nɨ feŋ rɨkaŋ ɨchî nɨ ɨbi mbə̀ŋ ə ŋwàŋə̀.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

19Mbə̀ zə, mə fə nà’ ɨka ɨ nən ni mbə̀ yen ɨgwɨ ə jɔ, yèn ɨgun mbìrɨkafu’-ɨkon. Mə fə bə̀ nà’ ɨka ɨ nən ni mbə̀ baŋ ɨka jìm we nɨ wə̀d pə̀n berɨ. Chəi əghɨ ə mɔ’ɔ bɨrɨ kundɨ əwən.

20Àyɨə tɨ mbə gha’ àmei ni ɨzwî rɨbə̀ŋ mbɨə zuunɨ əwən, àyɨə mbə gha’ ye’ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Ɔwìə̀ fə ŋwa’nɨ tə rɨkum ɨkaŋ.”

21À nya’a ənɨ ə nyùmə̀ we, Əzwî ə Zeŋɨ ə nya’a ghì ɨgha’i swi ɨŋga fîŋ Yeso. Əne wɨ nya’a ghà ni, “Mɨ Mbă’, Ə̀nùŋ̀ɨsɨg rɨkaŋ fɔrɨ ɨgwɨ ə si, məben-əwe ni à fə nə̀m ɨnû mbô rɨ əmbɨ ə bə̂d ɨwe bə̀ fɔrɨ rɨ əmbɨ məkyerɨ ɨnû, sɨ chwiə ye’ əmbɨ ə bɔn bɔd. Ee, kyɨ mɨ Mbă’, à yɨ ɨchî nɨ à kəbɨ we.

22“Mɨ Mbă’ fə na’ ɨghɨjìm ɨ num. Chəi wə̀d mɔ’ɔ əŋgu nɨ jeŋgɨ kyerɨ Wan chè rɨ ənɨ Mbă’. Chə bəi wə̀d mɔ’ɔ əŋgu nɨ jeŋgɨ kyerɨ Mbă’ chè rɨ ənɨ ə Wan fɔrɨ wə̀d we nɨ Wan də̀b nɨ chwi əməd ɨ bɔ.”

23Ənɨ wɨ nya’a ghà əne, wɨ nya’a bèŋ ghà əmbɨ məmə̀ə̀nì-ɨnù mbe ənjìm ənjìm ni, “Ɔwìə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun əghə ze nɨə zə ɨghɨ mbe nɨ mbə̀n ə zəə!

24Mə ghà ɨ nən ni bə̂d ɨkə̀n nɔnɔ’ mbɨ mɨfə̂n nɔnɔ’ nya’a kə̀b zə ɨghɨ mbe nɨ mbə̀n ə zəə, àyɨə chəi mbɨ nya’a zə. Mbɨ nya’a bə̀ kəb zu ɨnû mbe nɨ mbə̀n ə zuə, àyɨə chəi mbɨ nya’a zu.”

25À nya’a əni ə mɔ’ɔ, əchwiə̀ rɨkə̌ mɔ’ɔ nya’a wò əsɨ Yeso ɨmbə̀’ kwa’nɨ əməd. Əne wɨ nya’a biirɨ ɨ bɔ ni, “Əchwiə̀-ɨnù, mə kɨə wo ghɨ yè bɔŋ jɨg ɨtènì rɨ mì ə?”

26Yeso nya’a biirɨ ɨ bɔ ni, “Zɨə kɨ ɨŋga tɨkə rɨ Mose ni yè ə? À foŋ zɨə ghà ni ye ə?”

27Əchwiə̀ rɨkə̌ we nya’a wìirɨ̀ ni, “À berɨ gha’ Ə̀nùŋ̀ɨsɨg e Ɔwìə̀ ənɨ e fîŋ jìm, ənɨ e ɨtènì jìm, ənɨ e ɨka jìm bə̀ fɔrɨ ənɨ te rɨkɔndɨ rɨjìm. À berɨ bɨ gha’ wə̀d nɨ tindɨ ɨban ne ɨchî nɨ à gha’ e nyamnyod.”

28Yeso nya’a ghà ɨ bɔ ni, “À fə wìirɨ̀ ɨchî chə̀m. Sɨə ghɨ əne, à bɨrɨ tènə̀.”

29Àyɨə ɨchî nɨ mbaŋə̀ ze nya’ə kə̀b chwi ni ənû ze nɨ tə gha ə kù’, wɨ nya’a wɨrɨ yì biirɨ əmbɨ Yeso ni, “Wə̀d nɨ tindɨ ɨban num kɨə we?”

30Yeso nya’a wìirɨ̀ ɨ bɔ ni, “Mbaŋə̀ mɔ’ɔ zɨə nya’ə swi’i rɨ ə Jèrusalèm wò ə Jerikò. Wɨ nya’a pè feŋ ɨŋga tɨkyerɨ-ɨbɔ mɨjɨ. Mɨjɨ mbe nya’a fe ɨghɨ məd jìm bə̀ som əməd wɨ sɨə wo kwɨ. Əne mbɨ nya’a saŋ əməd nòd əwən.

31Zɨə nya’a chè ni wə̀d mbàn Ɔwìə̀ mɔ’ɔ wɨə nya’ə swi’ ɨgwɨ ɨnə̂njɨ we. Ənɨ wɨ nya’a zə mbaŋə̀ ze, wɨ nya’a bà’rɨ chè əba ɨnə̂njɨ zə̂.

32Əne bə̂, mbaŋə̀ mɔ’ɔ nɨ nya’a rɨŋga ɨnəbɨ Levì nya’a bə̀ wò pè əsɨ ze, zə əməd, bə̀ bà’rɨ chè əba ɨnə̂njɨ zə̂.

33Àyɨə mbaŋə̀ mɔ’ɔ nɨ nya’a rɨ ə Sàmàriyà, nɨ nya’ə yèn i, nya’a wò pè əsɨ ze nɨ mbaŋə̀ ze nya’a əŋgu. Ənɨ wɨ nya’a zə əməd, ə̀kə̀nɨ ə nya’a swi ɨŋga fîŋ məd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

34Əne wɨ nya'a wò əsɨ mbaŋə̀ ze, sò ɨna məd əni mɨno', bə zɔ' əni mɨwud sɨ kod. Wɨ nya'a ghì əne, niŋ əməd nuŋ ɨgun i jàkas, niŋ wò ɨŋga nəb ni bə̂d ɨghani ə pè ni əŋgu, nə̀ŋgɨ əməd.

35À nya'a əni ze ni beeni, wɨ nya'a chɨ ɨkab chu' rɨbe, nà' əmbɨ wə̀d nəb we ghà ni, 'Nəŋgɨ əməd, əni mə̀ wɨrɨ bə̀ndì, mə bɨrɨ wi ɨkab cherə we ni à chəkɨ ɨgwɨ məd.'"

36Yeso nya'a sɨ nwìə̀ biirɨ ɨ bɔ ni, "Əni e ɨkɔndɨ, à kɨ wi rəbɔ' bə̂d mbô mɨtad ni nya'a chwi ni tə yɨə wəd ni tindɨ ɨban ə mbaŋə̀ ze ni nya'a feŋ ɨŋga tɨkyerɨ-ɨbɔ mɨjɨ ə?"

37Əchwiə̀ rɨkə̌ we nya'a wìirì ni, "À yɨ we ni nya'a diirɨ əməd." Yeso nya'a sɨ ghà ɨ bɔ ni, "Ndə̀ wò ghì əndəŋ əndəŋ."

38Əni Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nì-ɨ̀nù nya'ə yènə̀ wòə̀, wɨ nya'a wò pè ɨŋga əsɨ ə mɔ'ɔ. Əyi mɔ'ɔ ni ɨkum məd nya'ə Màta, nya'a niŋ Yeso ɨŋga i nəb.

39Màta we nya'a berɨ wi aŋgɔb mɔ'ɔ ni ɨkum məd nya'ə Mèri. Mèri we nya'a chub ɨban ɨwu Ə̀nùŋɨ̀sɨg zwetɨ ənû mbe ni wɨ nya'ə chwiə,

40àyɨə Màta wɨə nya'ə nwì' ɨnyod tə̀zì' wi ɨmbə̀' tekɨ ɨghɨ əmbɨ mɨmə̌d. Əne wɨ nya'a wò ghà əmbɨ Yeso ni, "Ə̀nùŋɨ̀sɨg, à rɨ wa zə e ni wum aŋgɔb fə sàŋ əmɨ ni mə tekɨ ɨghɨ mbô tə̀zì' ə? Gha ɨ bɔ ni wɨ ye'e wèèrɨ əmɨ."

41Àyɨə Ə̀nùŋɨ̀sɨg nya'a wìirɨ ɨ bɔ ni, "Màta, Màta! À wɨə nwì' ɨnyod əku bə̀ zəə ŋgə' ɨmbə̀' ɨnû nɔnɔ'.

42Əghɨ ni mbɨə kə̀bə̀ mei ze ə mɔ'. Mèri fə chɨ əba ə chɔ̀m ni chəi mbɨ bɨrɨ niŋ rɨ ɨ bɔ."

Luk 11

1Yeso wɨə nya'ə kɔ̀ŋgɨ ə Ɲwiə̀ əsɨ ə mɔ'ɔ. Əni wɨ nya'a màànɨ, əmə̀ə̀nì-ɨ̀nù məd mɔ'ɔ nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Ə̀nùŋɨ̀sɨg, chwi ɨchî ni mbɨə kɔ̀ŋgɨ ə Ɲwiə̀ ɨ na, àmei ɨchî ni Jɔ̀n we ni nya'ə nà' mɨnib nya'a chwi əmbɨ mbi məmə̀ə̀nì-ɨ̀nù."

2Əne wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨmə̌d ni, "Əni mbə̀ə kɔ̀ŋgɨ ə Ɲwiə̀, mbə̀ gha ni: 'A Mbə̌', Ghɨ ni bə̂d wumni e ɨkum, E ənû ɨfɔ̀n ə ye'e.

3Na' ɨghɨjɨg ni ku'ni na ɨni jìm.

4Wa' mba ɨnû rɨbɔ̀ŋ, ɨmbə̀' ɨghəm ni tɨ wɨə wa' ɨnû rɨbɔ̀ŋ wə̀d jìm we ni gu ənû ɨ na. Tɨrə̀ ben e ni ənû ə mɔ'ɔ ə numbɨ əwa.'"

5Yeso nya'a yì ghà əmbɨ mbi məmə̀ə̀nì-ɨ̀nù ni, "À mɨ ye' ni wə̀d mɔ'ɔ rəbɔ' nən berɨ i sə̀' ni wɨ wo əsɨ məd ɨzimɨ ka, pè gha ɨ bɔ ni, 'Mɨ sə̀', chɔ' chiŋ ŋgə̀ŋ rɨtad na' i num,

6ɨmbə̀' ɨghəm ni mɨ sə̀' mɔ'ɔ fə nɔ̀' rɨ əsa əgha ye'e əkwɨ num, əne chəi mə̀ berɨ əghɨ ni na' ɨ bɔ ni wɨ jɨg.'

7E sə̀' mɨ wìirɨ rɨŋga nəb ni, 'Tɨrə̀ chə e əmɨ! Mə fə fə̀n mɨ nəb. Mɔ̌ mbɨ mbɨ bɔn fə nòkɨ a. Chəi mə bɨrɨ nɔ' na' əghɨ ə mɔ'ɔ ɨ ne.'

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

8Mə ghà ɨ nən ni, ka à bè ye’ ni chəi wɨ bɨrɨ nɔ’ na’ əghɨ ə mɔ’ɔ ɨ bɔ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ məd yɨə sə̀’ məd, àyɨə wɨ bɨrɨ nɔ’ na’ əghɨ ze nɨ wɨ kəbɨ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wɨ yim fîŋ rəbə biirɨ i biirɨ.

9“Əne mə ghà ɨ nən ni, mbə̀ nən, Ɲwìə̀ bɨrɨ na’ ɨ nən. Mbə̀ kəbə, Ɲwìə̀ bɨrɨ ghɨ̀ ni mbə̀ zə. Mbə̀ goŋgɨ, Ɲwìə̀ bɨrɨ fi’ ɨ nən.

10Ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wəd jìm we nɨ nənɨ, Ɲwìə̀ bɨrɨ na’ ɨ bɔ, we nɨ kəbɨ, Ɲwìə̀ bɨrɨ ghɨ̀ ni wɨ zə, we nɨ goŋgɨ, Ɲwìə̀ bɨrɨ fi’ ɨ bɔ.

11À kɨə mbă’ wi rəbɔ’ nən nɨ wan məd mɨ nən ɨgwi ɨ bɔ, chəi wɨ na’ ɨgwi, wɨ nà’ ye’ jɔ ə?

12Kɨ̀ nɨ wɨ mɨ nən ɨbom ŋgub, wɨ nà’ ye’ rɨkafu’-ɨkon ɨ bɔ ə?

13Əne mbə̀n mbe nɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbə̀ŋ mɨ kyerɨ ɨchî nɨ na’ ɨghɨ chə̀m əmbɨ mbə bɔn, njɨ ə Mbă’ nɨ ye’ ɨkaŋ bɨrɨ kaŋ na’ Əzwî ə Zeŋɨ əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ nən ɨ bɔ!”

14Yeso nya’a chɨ̀ əzwî rɨbə̀ŋ rɨŋga wəd mɔ’ɔ nɨ nya’ə tɨghàm. Əni əzwî rɨbə̀ŋ ze ə nya’a jwɨ̌, tɨghàm we nya’a ghàm, əne ɨnə̂n bə̂d we nɨ nya’a əŋgu nya’a yiirɨ.

15Àyɨə mbɨ mɔ’ɔ nya’a ghà ni, “À yɨə Belzebùl nɨ ye’ ɨfə̂n ɨzwî rɨbə̀ŋ na’ ɨka ɨ bɔ ni wɨ chɨ ɨzwî rɨbə̀ŋ.”

16Mbɨ mɔ’ɔ nya’a kəb ni njɨ mbə kwà’nɨ̀ əməd, əne mbɨ nya’a ghà ni wɨ ghɨ ənû ə yiirɨ nɨ chwi ni à yɨə Ɲwìə̀ na’ ɨka ɨ bɔ.

17Wɨ nya’a kyerɨ tɨkəndɨ tɨ mɨ̀məd, əne wɨ nya’a ghà əmbɨ mɨ̀məd ni, “Əbeŋ ɨfə̀n ə mɔ’ɔ ə mɨ saanɨ əkəmɨ kəmɨ, kɔ zɔŋ mbənə mbənə, əbeŋ ze ə bɨrɨ beŋ əni rɨfùm. Bə̂d rɨŋga nəb mɨ saanɨ, njɨ nəb ze bɨrɨ jàŋə̀.

18Ənû ɨfə̀n ə Satàn ə mɨ bə̀ saanɨ əkəmɨ kəmɨ, njɨ ənû ɨfə̀n ze ə kɨə wo təm rɨ ye ə? Mbə ghà ni à yɨə Belzebùl na’ ɨka ɨ num ni mə̀ chɨ ɨzwî rɨbə̀ŋ.

19Mə mɨ ye’ə chɨ̀ ɨzwî rɨbə̀ŋ əni ɨka nɨ Belzebùl na’ ɨ num, njɨ mbə bɔn kɨə chɨ əni ɨka nɨ we na’ əmbɨ mɨ̀məd ə? Mbə̀ kyerɨ ni à yɨ mbə bɔn bɨrɨ sa’ əwən.

20Àyɨə mə mɨ ye’ə chɨ̀ əni ɨka we nɨ Ɲwìə̀ na’ ɨ num, njɨ zɨə chwi ni ənû ɨfə̀n ə Ɲwiə̀ ə fə sɨ i mbɨ nən.

21“Mbaŋə̀ ze nɨ berɨ ɨka mɨ yim ɨghɨ bid nəŋgɨ i nəb, chəi wəd bɨrɨ betɨ ɨghɨ məd.

22Àyɨə mbaŋə̀ cherə nɨ berɨ ɨka chè əməd mɨ zə̀ŋ mbɨ məd baŋ əməd, wɨ bɨrɨ nɨŋ ɨghɨ bid məd mbe ɨjìm nɨ wɨ kə’ nuŋ i fîŋ ɨgun, əne ghàpɨ̀ ɨghɨ mbe nɨ wɨ be’rɨ.

23Wəd we nɨ chəi əməd mbɨ num yɨ mɨ wəd pə̀n. We nɨ chəi wɨə fetɨə mbɨ num wɨə jàŋə̀.

24“Əzwî rɨbə̀ŋ ə mɨ fə jwɨ rɨŋga wəd, zɨə ghanə yèn ɨsɨ mbe nɨ chəi mɨnib əŋgu, yènə kəb əsɨ nɨ zwìirɨ. Zɨə mɨ rɨka zə i, zɨə ghà ni, 'Mə bɨrɨ bəndɨ wo ɨŋga nəb ze nɨ mə jwɨ rɨŋga.’

25Zɨ̀ mɨ nɨə ye’e, zɨ̀ pe zə nəb ze nɨ mbɨ fə zə̌ tekɨ ɨchî chə̀m.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

26Əne ziə biri wò niŋ izwî ribòŋ cherə sambe ni bə̌ chè əməd ye’e mbi mbiwən, mbi wò nyi chub iŋga nəb ze. Ɔgə’ ze ni biri nyi igun ə wəd we biri bə chè ze ni wì nya’ə beə zəə.”

27Əni Yeso nya’ə ghà inû mbô, əyi mɔ’ɔ riŋga inôn bə̂d we nya’a gham rìkă, ghà i bɔ ni, “Ɔwìə zi əbɔrəbɔd igun əyi we ni nya’a gywi əwe bə̀ nì əwe!”

28Àyiə Yeso nya’a wìirì ni, “Ɔwìə biri zi əbɔrəbɔd ye’ igun ə bə̂d mbe niə zu iŋgam məd bə̀ ghì inû mbe ni wiə ghàə!”

29Əni minôn bə̂d mbe nya’ə siə nɔ’riə wò imbì, Yeso nya’a kɔ ghă ni, “Ighəm bə̂d wô rìnîn wiə ghì inû ribòŋ. I wiə kəbə̀ ni mə̀ ghi ənû ə yiiri, àyiə chəi ənû ə yiiri ni mə̀ biri ghì chè ri əni ənû ə yiiri ze ni nya’a ghi əni ə Jonà.

30Ichî ni Jonà yiə nya’ə ənweeni-ənû əmbi bə̂d mbe ri ə Ninivè, yiə bə ichî ni Wan Wəd biri bi ye’ ənweeni-ənû əmbi ighəm bə̂d wô rìnîn.

31Igwi əni ze ni Ɔwìə ə sob misa’i, ifôn əyi we ri ə Shebà biri nɔ’ zi isa’i igwi ighəm bə̂d wô rìnîn, imbə̀’ ighəm ni wì nya’a ye’e ri inwĭ isig imbə̀’ zu inû iwe ri əmbi Solomòn. Àyiə mbə̀ zə ni wəd mɔ’ɔ wi əgha ni dabə chè ə Solomòn.

32Igwi əni ze ni Ɔwìə ə sob misa’i, bə̂d mbe ri ə Ninivè biri nɔ’ zi isa’i igwi ighəm bə̂d wô rìnîn, imbə̀’ ighəm ni əni Jonà nya’ə ghà iŋgam Ɔwiə̀, mbi nya’a bèŋ tə fîŋ. Àyiə mbə zə ni wəd mɔ’ɔ wi əgha ni dabə chè ə Jonà.”

33“Chəi wəd mɔ’ɔ əŋgu ni wì mi che ənam wì nəm kì wì kubri əton fikyiŋ. Wì mi chè ənam, wì biri te ye’ igun əsi ni mbiə te ənam imbə̀’ bə̂d mbe ni nyi ə nəb zə isi.

34E ighə yi ənam əmbi e nyamnyod. E ighə mi ye’ wi chòm, e inyod jìm biri zeŋ. Àyiə e ighə mi ye’ wi ribòŋ, e inyod jìm biri fin.

35Əne mbə̀ we ə ni ti izeŋi zeŋi we ni ye’ iŋga nən beŋ əni isi firi.

36Əne e inyod jìm mi zeŋ, ni chəi əba ə mɔ’ɔ ə finə, nji e inyod jìm biri te ichî ni ənam ə teə nà’ izeŋi zeŋi i ne.”

37Əni Yeso nya’ə kiri ghàmə̀, Farisiî mɔ’ɔ nya’a tɔŋ əməd ni wì ye’e jig mbi ni. Əne wì nya’a wò nyi ə nəb chubi i jig.

38Ziə nya’a chè ə Farisiî we ni zə ni chəi Yeso nya’a so ibɔ ichî ni michî mìmə̌d chwiə bɔŋ jig.

39Əne Ə̀nùŋìsig nya’a ghà i bɔ ni, “Tìnîn mbə̀nə mìFarisiî mbiə sòə̀ njìm to’ bə̀ sòə̀ njìm əkaŋ, àyiə tə fîŋ ə swi mbi əjə fɔri inû izig.

40Mbə yi ineŋ! Ka à wa ki i wəd we ni nya’a teki əba riŋga nya’a bə teki əba rəsàŋ ə?

41Àyiə mbə̀ na’ ighi mbe ni ye’ iŋga to’ bə̀ nà’ mbe ni ye’ iŋga ikaŋ əmbi ə bə̂d ikwaŋ, əne ighijìm biri zeŋ i nən.

42“Ɔgə’ kyeŋ biri nyi igwi nən mbə̀nə mìFarisiî!, imbə̀’ ighəm ni mbə mbiə ghàpə̀ titiiri te ni mbiə tɔŋ əni mint bə̀ ghapi ə rue mbi tikwiri mbòb jìm isi wum, əne nà’ əsi

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

ə fibì əmbɨ ə Ŋwiə̀, àyɨə mbə mbɨə wa’ ənû nɨ ghɨ ɨnû nɨ ku’nɨ mbɨ ənû nɨ gha’ ə Ŋwiə̀. Njɨ mbə ghɨ ɨnû mbô jìm nɨ chəi mbə̀ wa’ mbɨ mɔ’ɔ.

43Ŋgə’ kyeŋ bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ nən mbə̀nə mìFarisiî!, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə mbɨə gha’ ɨtən chòm ɨŋga nəb tɨ ə̀kàtì, bə̀ gha’ə ni bə̂d cha’rɨ əwən ɨŋga mìwǐn.

44Ŋgə’ kyeŋ bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ nən!, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə mbɨ ɨghabɨ mɨsî nɨ chəi bə̂d ə zəə, əne bə̂d mbɨə yèn ɨgun nɨ chəi mbɨ kyerɨ.”

45Əchwiə̀ rɨkə̌ mɔ’ɔ nya’a wìirì ɨ bɔ ni, “Əchwiə̀-ɨ̀nù, à mɨ ghà əne, à fə bə̀ zòm əwa!”

46Yeso nya’a ghà ni, “Ŋgə’ kyeŋ bɨrɨ bɨ nyɨ ɨgwɨ nən, mbə̀nə məchwiə̀ rɨkə̌!, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə mbɨə zì ɨghɨ nɨ nid ɨgwɨ ɨtu bə̂d nɨ chəi nɨ tì mbɨ bè’, àyɨə chəi mbə̀ə bètì ɨghɨ mbe ka àbei ənɨ tə fi əbɔ.

47Ŋgə’ kyeŋ bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ nən!, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə mbɨə bɔm ɨtu ɨsì bə̂d ɨ̀kə̀n Ŋwiə̀ mbe nɨ mbə mɨ̀mbə̌’ rəŋwe nya’a zwiirɨ.

48Əne mbə̀ yɨ mɨzərɨmbin fɔrɨ bə̂d nɨ ben ɨnû mbe nɨ mbə mɨ̀mbə̌’ rəŋwe nya’a ghǐ. Mbɨ nya’a zwiirɨ bə̂d ɨ̀kə̀n mbe, mbə sɨ bɔm ɨtu ɨsi mɨ̀mə̌d.

49Ŋwiə̀ nya’a fə we i əne ghà ɨmbə̀’ ənû zô ni, 'Mə bɨrɨ cha bə̂d ɨ̀kə̀n bə̀ chà bə̂d tom əsɨ mɨ̀mə̌d. Mbɨ bɨrɨ zwiirɨ mbɨ mɔ’ɔ bə̀ nwèndì tɨkyerɨ-ɨwu mbɨ cherə.’

50Əne mbɨ bɨrɨ biirɨ ənəm ə bə̂d ɨ̀kə̀n Ŋwiə̀ mɨjìm mbe nɨ mbɨ nya’a zwiirɨ tɨ ənɨ ɨsɨg nya’a kɔ tɨ əmbɨ ɨghəm bə̂d wô rɨ̀nîn.

51Mbɨ bɨrɨ kɔ rɨ ənɨ ənəm ə Ebèl wò pè ənɨ ənəm ə Zèkàriyà we nɨ mbɨ nya’a zwiirɨ əsàn ɨkwi ɨjə̀ŋ ə̀fà mbɨ əsɨ ə zeŋɨ. Ee, mə ghà ɨ nən ni mbɨ bɨrɨ biirɨ ənəm ze rɨ əmbɨ ɨghəm bə̂d wô rɨ̀nîn.

52“Ŋgə’ kyeŋ bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ nən, mbə̀nə məchwiə̀ rɨkə̌!, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə fə nɨŋ əfi’ tɨ ənɨ əsɨ nɨ tì bə̂d nɨŋ ɨwe. Chəi mbə̀ nyɨ ɨŋga əsɨ ze, àyɨə mbə mbɨə kənə bə̂d mbe nɨə kə̀b nyɨ ni tɨ mbɨ nyɨ ə.”

53Ənɨ Yeso nya’a nɔ’ rɨ əsɨ ze, məchwiə̀ rɨkə̌ mbɨ mɨ̀Farisiî nya’a kɔ ghambɨ əməd kwà’ rɨkə̌. Mbɨ nya’a bə̀ kɔ biirɨ mɨŋgam ɨ bɔ ɨmbə̀’ ɨnû nənɔ’.

54Ɨ mbɨə nya’ə kə̀bə̀ ni wɨ gha ənû ə mɔ’ɔ ze nɨ bə̌, ɨmbə̀’ mbɨ gywɨ əməd.

Luk 12

1À nya’a ənɨ ə nyùmə̀ we, ɨnə̂n bə̂d chu’ mbɨ ə chu’ nya’a wò fetɨ. Mbɨ nya’a fetɨ əne, mbɨ mɔ’ɔ sɨə tə̀’rɨə̀ mbɨ cherə. Yeso nya’a bè kɔ ghə̀ əmbɨ mbi məmə̀ə̀nì-ɨ̀nù ni, “Mbə̀ we əwən ɨmbə̀’ ɨfu’ mɨ̀Farisiî we nɨə ghì ni ŋgə̀ŋ kɔ’. Əne yɨ mə̀ gha ni mbə̀ we ɨmbə̀’ ɨbekɨ ɨnû mɨ̀mə̌d.

2Chəi əghɨ ə mɔ’ɔ nɨ mbɨ kubrɨ nɨ chəi mbɨ bɨrɨ fi’i, kɨ̀ ənɨ mbɨ nəmɨ nɨ chəi bə̂d bɨrɨ kyerɨ.

3Əne ɨnû mɔ’ɔ mbe nɨ mbə̀ nya’a gha ənɨ ɨsɨ ə finə, bə̂d bɨrɨ zu ənɨ ɨsɨ ə zeŋə. Mbe nɨ mbə̀ nya’a chùmbì ɨŋga ɨtu nəb əfənə, bə̂d bɨrɨ təm sa’ rɨ ɨdom rɨ nəb.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

4“Mə wiə ghà ɨ nən, mbən mbɨ mìsə̀’ ni, tɨ mbə̀ bɔ ə bə̂d mbe niə zwiiriə nyamnyod, àyiə chəi ənû ə cherə ni tì mbɨ wɨrɨ ghì.

5Àyiə mə bɨrɨ patɨ əwən ɨmbə̀’ wə̀d we ni tì mbə bɔ. Mbə̀ bɔ ye’ Ŋwiə̀, ɨmbə̀’ ɨghəm ni əni wì zwiirɨ bə̂d, wì kɨrɨ berɨ ɨka ni ma’ mɨmə̌d ɨŋga əsɨ ɨchə. Ee, mə ghà ɨ nən ni mbə̀ bɔ əməd!

6“Ɨmbə̀’ ɨ mbɨə fènə̀ tɨcherɨ rɨtân əni akə ɨkab ə? Àyiə chəi Ŋwìə̀ nebɨ fɨ mɔ’.

7Ka àbei nyôŋ te ni ye’ ɨgun mbə ɨtu, Ŋwìə̀ fə taŋgɨ rɨjìm. Tɨ mbə̀ bɔ ə. Mbə yɨ ɨghɨ əka ɨnùn chè tɨcherɨ nɔnɔ’.”

8“Mə ghà ɨ nən ni, wə̀d jìm we ni ben ɨfə̌ bə̂d ni tə kyerɨ əmɨ, Wan Wə̀d bɨrɨ bɨ ben ɨfə̌ mbìaŋgɨrə̀ Ŋwiə̀ ni tə kyerɨ əməd.

9Àyiə wə̀d mɔ’ɔ we ni ton ɨfə̌ bə̂d ni chəi tə kyerɨ əmɨ, Wan Wə̀d bɨrɨ bɨ ton ɨfə̌ mbìaŋgɨrə̀ Ŋwiə̀ ni chəi tə kyerɨ əməd.

10Ŋwìə̀ bɨrɨ wa’ ɨnû rɨbə̀ŋ wə̀d jìm we ni gha ɨŋgam rɨbə̀ŋ ɨmbə̀’ Wan Wə̀d, àyiə ka wɨ bɨrɨ wa’ i mbɨ wə̀d we ni zəm Əzwî ə Zeŋɨ.

11“Əni mbɨ niŋ əwən wò ɨŋga nəb tɨ ə̀kàtɨ, kɨ ɨfə̌ mə̀tùmbɨ əbeŋ kɨ ɨfə̌ mɨmbə̌’ əbeŋ, tɨ mbə̀ nwì’ ə ɨnyod ɨmbə̀’ ɨchî ni tɨ mbə bɨrɨ chɨ ɨnû rɨ ɨgwɨ nən, kɨ ɨmbə̀’ ənû ze ni mbə̀ bɨrɨ ghà,

12ɨmbə̀’ ɨghəm ni Əzwî ə Zeŋɨ ə bɨrɨ ghɨ mbə̀ kyerɨ ənû ze ni mbə berɨ ghà əni ə nyùmə we.”

13Mbaŋə̀ mɔ’ɔ rɨŋga ɨnôn bə̂d we nya’a ghà əmbɨ Yeso ni, “Əchwiə̀-ɨnù, gha əmbɨ wum aŋgɔb ni wɨ ghapɨ ɨghɨ mbe ni a mbə̌’ nya’a kwɨ nùŋ ɨ na.”

14Yeso nya’a wɨìrɨ ɨ bɔ ni, “Mɨ sə̀’, a kɨə we nuŋ əmɨ əni əsa’ bə̂d, kɨ əni wə̀d niə ghàpɨ ɨghɨ ɨ nən ə?”

15Əni wɨ nya’a ghà əne, wɨ nya’a ghà əmbɨ ə bə̂d mbe ni, “Mbə̀ chub ɨkyè’e, we əwən ɨmbə̀’ ənû ni feenɨ ɨghɨ, ɨmbə̀’ ɨghəm ni ka ɨtènɨ wə̀d yɨ i ɨmbə̀’ ɨchî ni wɨ berɨ ɨghɨ nɔnɔ’.”

16Wɨ nya’a sɨ ghà ənû ə mɨgɨ əmbɨ mɨmə̌d ni, “Wə̀d mbôn mɔ’ɔ nya’a berɨ si ni nya’ə nà’ə̀ rɨjɨg ni kaŋ nɔ’.

17Əne wɨ nya’a kəndɨ ɨŋga i fîŋ ni, 'Mə kɨə wo ghɨ ye ə? Chəi mə berɨ əsɨ ni nuŋ tɨjɨg tô əŋgu!’

18Wɨ nya’a ghà ɨŋga i fîŋ ni, 'Mə kyerɨ ənû ze ni mə̀ bɨrɨ ghì. Mə bɨrɨ sa’ tɨ ŋgə̌n, bɔm te ni faŋgɨ, əne nùŋ tum rɨjɨg mbɨ mbɨ ɨghɨjìm ɨŋga.

19Mə mɨ fə ghì əne, mə bɨrɨ ghà əmbɨ mɨ nyamnyod ni, nyamnyod, à berɨ ɨghɨ ni nɔ’ɔ, ni bɨrɨ niŋ əwe ɨghəm ɨwu nɔnɔ’. Bɔtɨ e, jɨg e, nɔ e bə̀ gha’ e.’

20Àyiə Ŋwiə̀ nya’a ghà ɨ bɔ ni, 'Àwò yɨ əneŋ! Mə bɨrɨ niŋ e ɨtènɨ ɨzimɨ wô. Əne à kɨə we bɨrɨ berɨ ɨghɨjìm mbe ni à tekɨ nùŋ ə?’

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

21“À yɨ ɨchî nɨ ziə bɨrɨ ye’ we mbɨ wəd we niə fetɨ ɨghɨ nùŋ əmbɨ i nyamnyod, nɨ ka məd yɨ i wəd mbɔ̂n ɨfĕ Ɔwiə.”

22Yeso nya’a ghà əmbɨ mbi məmə̀ənɨ-ìnù ni, “Mə ghà ɨ nən ni tɨ mbə̀ nwì’ ə ɨnyod ɨmbə̀’ ə ɨtènì, ni mbə̀ kɨə wo jɨg ye, kì ɨmbə̀’ ə nyamnyod, ni mbə̀ kɨə wo zɨ ye,

23ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨtènì ə chè ɨghɨjɨg, nyamnyod ə bə̀ chè ngywɨ̌.

24Mbə̀ neŋ mbìməsaŋə, chəi tɨə kon ɨghɨ, chəi tɨə kwə̀ŋ ɨghɨ, chəi tɨ berɨ nəb nɨ nuŋ ɨghɨ ɨŋga, chəi tɨ berɨ ŋgə̌n, àyɨə Ɔwìə̀ wɨə jəə mɨməd. Mbə̀ yɨ ɨghɨ əka ɨnùn chè rɨnən!

25À kɨə we rəbə’ nən nɨə nwì’ ɨnyod nɨ tɨ̀ wɨ yì ə awà fibɨ ɨgun ɨni mbe nɨ wɨ bɨrɨ chub ɨŋga ɨsɨg ə?

26À mɨ ye’ nɨ chəi ənɨ tɨ mbə ghɨ̀ ənû ə kwa ɨghabɨ əze, njɨ əton nɨ mbə̀ə nwì’ ə ɨnyod ɨmbə̀’ ɨnû cherə kɨ ni yè ə?

27Mbə̀ neŋ ɨchî nɨ tɨ̀kwě ə kwiə. Chəi tɨə fà’ə̀, chəi tɨə bə̀ ba’ə tə ngywɨ̌. Àyɨə mə ghà ɨ nən ni, ka àbei ɨfɔ̂n Solomòn nɨ nya’ə fɔ̀ənɨ ɨŋga mbɔ̂n, chəi wɨ nya’a berɨ ngywɨ̌ nɨ bəŋ ɨghabɨ ɨ̀kwě mə’ rəbə’ rɨ̀kwě tɔ̂.

28Àyɨə Ɔwìə̀ mɨ ye’ə zɨ̀ə ngywɨ̌ ənɨ ɨfu nɨ ye’ ɨkă rə̀chə̀ŋ, ɨsɔ mbɨ mà’ ɨŋga ɨwid, njɨ ka məd wa bɨrɨ zɨ i ngywɨ̌ ɨgwɨ nən chè ɨchî nɨ wɨ zɨ ənɨ ɨfu ə? Ə ɨbenɨ ə kàŋ kə!

29Tɨ mbə̀ kə̀b ə ɨghɨ mbe nɨ mbə̀ bɨrɨ jɨg mbɨ mbe nɨ mbə̀ bɨrɨ nɔ. Tɨ mbə̀ bɨ nwì’ ə ɨnyod.

30À yɨ ɨbeŋ mbe rɨŋga ɨsɨg nɨ chəi mbɨ kyerɨ ə Ɔwiə̀ mbe ə kə̀b ɨghɨ mbɔ̂. Ə Mbă’ ə kyerɨ ni mbə kə̀b ɨghɨ mbɔ̂.

31Àyɨə mbə kəb ye’ ənû ɨfɔ̀n əməd, əne wɨ bɨrɨ bɨ na’ ɨghɨ mbɔ̂ jìm ɨ nən.

32“Tɨ mbə̀ bɔ ə, kyɨə bɔn njɨ̀g, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ə Mbă’ ə gha’ nɨ na’ ənû ɨfɔ̀n ɨ nən.

33Mbə̀ fendɨ mbə ɨghɨ, nà’ ɨkab we əmbɨ ə bə̂d ɨkwaŋ. Mbə berɨ tɨtagɨ nɨ ka tɨ bɨrɨ nun i. Mbə̀ bə̀ nùŋ ə mbɔ̂n ɨkaŋ əsɨ ze nɨ chəi zɨ̀ bɨrɨ mì, nɨ chəi ənɨ tɨ̀ ɨjɨ tindɨ ɨban bə̀ fɔrɨ ənɨ chəi ənɨ tɨ̀ ɨsə’ɨ chə̀kì,

34ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ əsɨ nɨ e mbɔ̂n ye’ əŋgu, e fîŋ bɨrɨ bɨ ye’ əŋgu.

35“Mbə̀ kod ə ɨkə̀bɨ̀ bə̀ che mbə ɨnam,

36əne chub ɨghabɨ ə bə̂d niə wòmə̀ ni ə mbă’ ə̀fà’ì ye’e tɨ ənɨ əchwî ɨnamɨ, ɨmbə̀’ wɨ mɨ pè goŋgɨ ɨchû nəb, mbə fi’ ɨ bɔ əwu əwən.

37Ɔwìə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə bə̂d ə̀fà’ì mbe nɨ ənɨ mbă’ ə̀fà’ì mɨməd ye’e, wɨ pè zə mɨməd ɨkyè’e. Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni wɨ bɨrɨ zɨ i ngywɨ̌ ə̀fà’ì, ghà ni mbɨ chub ə si, əne nà’ ɨghɨjɨg əmbɨ mɨməd.

38Ɔwìə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə bə̂d ə̀fà’ì mbe nɨ chub ɨkyè’e ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ mbă’ ə̀fà’ì mɨməd ye’e. Kì wɨ ye’e ɨzimɨ ka kɨ ənɨ ɨzimɨ fə ka chè.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

39Àyiə mbə̀ kyeri ni, à ki ni wə̀d nəb kə’ kyeri ə nyùmə̀ we ni iji ə wo ye’e, nji chəi wì saŋ i nəb ni iji we to’ə nyi iŋga.

40Ənə mbən bâ, mbə̀ teki inyod imbə̀’ ighəm ni Wan Wə̀d wiə ye’e əni ə nyùmə̀ we ni chəi mbə̀ə wòm əməd.”

41Pità nya’a biiri əmbi Yeso ni, “Ə̀nùŋìsig, à wa kiə ghà ənû ə migi zô i na, kì à kiə ghà əmbi wə̀d jìm ə?”

42Ə̀nùŋìsig nya’a wìirì ni, “Wə̀d əfà’ì we niə fà’ əni i fîŋ jìm bə̀ beri iwe, ni mbă’ əfà’ì məd nuŋ ni wì nəŋgi mbi bə̂d əfà’ì, bə̀ nà’ ighijig əmbi mìmə̀d əni ə nyùmə̀ ku’u ki wi ə?

43Ɲwìə zi əbɔrəbɔd igun ə wə̀d əfà’ì we ni əni mbă’ əfà’ì məd bəndi, wì pè zə əməd əni wiə fà’ə̀.

44Mə ghà rəsì’ i nən ni mbă’ əfà’ì we biri nuŋ əməd ni wì siə nəŋgi mbi ighijìm.

45Àyiə wə̀d əfà’ì we mi ghà iŋga i fîŋ ni, 'Mi mbă’ əfà’ì fə tàn ni ye’e.' Wì niə ghà əne, wì kɔ som bə̂d əfà’ì mbaŋə̀ mbi mbi məyi, bə̀ kɔ ghanə jigə, bə̀ nɔə be i.

46Mbă’ əfà’ì məd biri ye’e igwi əni ni chəi wiə wòm əməd bə̀ fɔri əni ə nyùmə̀ ni chəi wì kyeri. Wì biri pe zi ichə igwi məd, bə̀ nùŋ əməd əbɔ’ bə̂d əfà’ì mbe ni chəi mbiə fà’ əni tə fîŋ rijìm.

47“Mbi biri som wə̀d əfà’ì we ichî ribə̀ŋ, imbə̀’ ighəm ni wì nya’a kyeri ənû ze ni mbă’ əfà’ì məd nya’a kəbi, àyiə chəi wì nya’a teki i inyod i ghi ənû rəŋgu.

48Àyiə mbi biri som wə̀d əfà’ì we ni chəi wì kyeri ənû ze ni mbă’ əfà’ì məd kə̀bə̀ àmei ikə ripiî, imbə̀’ ighəm ni wì ghĭ ənû ze ni nji mbi kə’ som əməd. Wə̀d jìm we ni mbi na’ ighi nənɔ’ i bɔ, mbi biri bi kəb ighi nənɔ’ ri bɔ. Mbi biri bi kəb ighi ni nɔ’ chè ri əmbi wə̀d jìm we ni mbi bə̀ na’ ighi ni nɔ’ chè i bɔ.

49“Mə nya’a ye’e i chu’ iwid igwi ə si, əne mə kàŋ kə’ kə̀b ni nji i wiə siə beriə!

50Mə biri niŋ minib mɔ’ɔ, əne chəi mi fîŋ biri chub əni əbɔrəbɔd pè əni mə fə maani!

51Mbə wa kəndi ni mə fə ye’e imbə̀’ na’ əbɔrəbɔd igwi ə si ə? Mə gha i nən ni chô. Mə fə ye’e ye’ mbi ə̀ghàbrì.

52I kɔ rìnîn, ə̀ghàbrì ə beri jwi iŋga nəb ze ni bə̂d mìtân ye’ iŋga. Mbi mitad biri goŋ ətu mbi mbi mibe, mbi mibe bə̀ goŋ ətu mbi mbi mitad.

53Mbi biri ghàbrì. Ənə mbă’ biri goŋ ətu mbi i wan mbaŋə̀, wan mbaŋə̀ bə̀ goŋ ətu mbi i mbă’; iŋgɔb biri goŋ ətu mbi i wan əyi, wan əyi bə̀ goŋ ətu mbi i niŋ, iŋgɔb inom biri goŋ ətu mbi i iwi wan, iwi wan bə̀ goŋ ətu mbi wi iŋgɔb inom.”

54Yeso nya’a bə̀ yì ghà əmbi minôn bə̂d mbe ni, “Əni mbə̀ zə əni pà’ ə nɔ̀’ ri əba ze ni nyùmə̀ ə nyi ikòb, mbə mbiə ghà əwu əwən ni, 'Mbə̀ŋ ziə wo nɔ.' Zi bə̀ nɔ.

55Əni mbə zə ni əfim ə chè ri əba ze ri əton, mbə ghà ni, 'Isi biri nòm əndan.' Isi bə̀ nòm.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

56Mbə yɨ ɨbekɨ bə̂d! Mbə kyerɨ ɨchî nɨ to’rɨ ɨnû ɨmbə̀’ si mbɨ əton ɨkaŋ, àyɨə chəi mbə̀ kyerɨ ɨchî nɨ to’rɨ ɨnû ɨmbə̀’ nyùmə wô rɨ̀nîn ɨmbə̀’ ə ye ə?

57“Əton nɨ mbə kyerɨ ənû nɨ ku’nɨ, àyɨə chəi mbə̀ə ghɨ̀ə kɨ ɨmbə̀’ ə ye?

58Ənɨ àwɔ̀ ə wò ə nəb ɨsa’i mbɨ wə̀d we nɨ zɨ ɨsa’i ɨgwɨ ne, kywɨ ənywɨ nɨ maanɨ ɨsa’i we mbɨ məd ɨnə̂njɨ̀, njɨ wɨ̀ bɨrɨ suŋ əwe wò nà’ əmbɨ əsa’ mɨ̀sà’i, əsa’ mɨ̀sà’i we nà’ əwe əmbɨ mɨpùrɨsɨ̀, mɨpùrɨsɨ̀ sɨ niŋ əwe wò zɨ̀ ə ndəŋ.

59Mə ghà ɨ ne ni, ka à bɨrɨ jwɨ̀ e pè əni ze nɨ à fə chwɨ ɨkab məd ɨjɨ̀m.”

Luk 13

1Bə̂d mɔ’ɔ mbɨə nya’ə əŋgu ənɨ Yeso nya’ə ghàmə̀. Mbɨ nya’a gha ɨ bɔ ɨmbə̀’ məGaliliî mbe nɨ Pailèt nya’a zwiirɨ ənɨ mbɨ nya’ə nà’ ɨghɨ ə̀fà əmbɨ ə Ɲwiə̀.

2Wɨ̀ nya’a wɨ̀ɨrɨ̀ əmbɨ mɨ̀mə̌d ni, “Mbə wa kɔndɨ ni məGaliliî mbe wa nya’a ghɨ̀ ənû nɨ nya’a kaŋ bə əku chè məGaliliî mɨjɨ̀m, ɨchî nɨ mbɨ nya’a zwiirɨ mɨ̀mə̌d ə?

3Mə ghà ɨ nən ni, Chə̂! Mbɨ mɨ ton beŋ ə tə fîŋ, njɨ mbə̀n mɨjɨ̀m bɨrɨ bɨ kwɨ.

4Mbə bə̀ kɔndɨ ni ye ɨmbə̀’ bə̂d mbe wum chɔ̀b famɨ nɨ nəb ɨkaŋ ze rɨ ə Silòàm nya’a su ɨgwɨ mɨ̀mə̌d zwiirɨ ə? Mbɨ wa nya’a gu ənû nɨ bə chè mbɨ bə̂d mɨjɨ̀m mbe nɨ nya’ə chub ə Jèrusalèm ə?

5Mə ghà ɨ nən ni, Chə̂! Mbɨ mɨ ton beŋ ə tə fîŋ, njɨ mbə̀n mɨjɨ̀m bɨrɨ bɨ kwɨ.”

6Yeso nya’a ghà ənû ə mɨgɨ zə̂ ni, “Mbaŋə̀ mɔ’ɔ nya’a kon əzed ə maŋgòrə̀ ɨŋga i mbeŋ vaìn. Ɨ wɨə nya’ə wò nèŋə̀ ni njɨ tə zə rɨtam ɨkaŋ, àyɨə chəi wɨ nya’a zə ka àbei fɨ mɔ’.

7Əne wɨ nya’a ghà əmbɨ ə mbaŋə̀ ze nɨ nya’ə nəŋgɨə mbeŋ vaìn ze ni, 'Zə, tɨ̀nîn yɨ ɨghəm ɨwu ɨtad nɨ mɨə ye’e kə̀bə̀ rɨtam ɨkaŋ əzed ə maŋgòrə̀ zə̂, àyɨə chəi mə zə ka àbei fɨtam mɔ’. Wad ə si. Zɨ̀ kɨə jɨgə si zə̂ ətu ə̀kə̌ ɨmbə̀’ ə ye ə?’

8Mbaŋə̀ ze nya’a wɨ̀ɨrɨ̀ ɨ bɔ ni, 'Masà, saŋ zɨə chub əghəm əwu zə̂ ə fibɨ̀. Mə bɨrɨ toŋ ghab, zɨ̀ ɨnyɔrɨ əton.

9Zɨ mɨ kɔ rɨtam əghəm əwu, zɨə bɔ̀ŋ. Zɨə mɨ ton kɔ i, à sɨ wàd ə si.'“

10Yeso wɨə nya’ə chwɨ ɨnû ɨŋga nəb ə̀kàtɨ̀ mɔ’ɔ əni əkwɨ.

11Əyi mɔ’ɔ wɨə nya’ə əŋgu nɨ əzwî rɨbɔ̀ŋ ə nya’a ɨŋga məd. Əzwî ze ə nya’a ghɨ̀ ni wɨ wɔn ɨghəm ɨwu wum chɔ̀b famɨ. Wɨ̀ nya’a gumə, əne chəi ənɨ tɨ̀ wɨ̀ nya’a sem i ɨnyod.

12Ənɨ Yeso nya’a zə əməd, wɨ nya’a tɔŋ əməd ghà ɨ bɔ ni, “Əyî, Ɲwiə̀ fə chɨ̀ əwɔn zə̂ rɨ ɨgwɨ ne.”

13Wɨ̀ nya’a ghà əne, zab mbɨ ɨbɔ ɨgwɨ məd. Àmei əwu əwən, ɨnyod əyi we nya’a sèmə̀, wɨ yiirɨ ə Ɲwiə̀.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

14Mbaŋə̀ ze nɨ nya’ə chà nəb ə̀kàtɨ̀ ze nya’a sə ɨtəm ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Yeso nya’a vɨ̌ wə̀d əni əkwɨ. Əne wɨ̀ nya’a ghà əmbɨ ə bə̂d mbe ni, “Ɨni mbɨ əŋgu rɨ̀fuə nɨ tɨ̀ mbə fà’. Mbə̀ ye’e ɨgwɨ ɨni mbe mbɨ vɨ əwən, ka i ɨgwɨ əni ɨkwɨ.”

15Ə̀nùŋɨ̀sɨg nya’a wɨ̀ɨ̀rɨ̀ ɨ bɔ ni “Mbə yɨ ɨbekɨ bə̂d! Ɨmbə̀’ wə̀d mɔ’ mɔ’ rəbɔ’ nən wɨə zà əzi rɨkun kɨ̀ i jàkas rɨŋga ɨkam əni əkwɨ wò chà ni zɨ̀ nɔ mɨnib ə?

16Əne mbə kə̀b ni tɨ mbɨ za ə əyi wô əni əkwɨ ə? Məd yɨə wan tɨ əni əghaŋ ə Abràham nɨ Satàn nya’a kod əni ɨghəm ɨwu wum chɔ̀b famɨ.”

17Əni wɨ̀ nya’a wiirɨ əne, ətu ə nya’a nìd bə̂d pən məd mɨjìm. Əne bə̂d mbe mɨjìm nya’a gha’ ɨmbə̀’ ɨnû yiirɨ jìm mbe nɨ wɨ̀ nya’a ghɨ̌.

18Yeso nya’a biirɨ ni, “Ənû ɨfɔ̀n ə Ɔwiə̀ ə kɨ ɨghabɨ ə ye ə? Mə kɨə wo mɨg əni ə ye ə?

19Ə zɨ ɨghabɨ ə sə̌m ə̀wɔ̀mɨ nɨ mbaŋə̀ mɔ’ɔ nya’a nɨŋ wò ŋwì ɨŋga i mbeŋ. Zɨə nya’a kwi jwɨ̀ əni əzed. Tɨnən nya’a kod tə kàn ɨŋga tɨtəb rɨ məd.”

20Yeso nya’a yì biirɨ ni, “Mə̀ kɨə wo mɨg ənû ɨfɔ̀n ə Ɔwiə̀ əni ə ye ə?

21Ə zɨ ɨghabɨ ɨfu’ we nɨə ghɨ̀ ni ŋgə̀ŋ kɔ’, nɨ əyi nya’a nɨŋ tɔpɨ mbɨ əburɨ ə ŋgə̀ŋ ɨŋga ɨkaŋ kyeŋ ɨtad, pè əni zɨ kɔ’ ɨjìm.”

22Əni Yeso nya’ə wò ə Jèrusalèm, wɨ̀ nya’a chè ɨŋga ɨsɨ kyeŋ bə̀ chè ɨŋga mbɨ kwa. Wɨ̀ nya’ə yènə̀ chwi ɨnû.

23Wə̀d mɔ’ɔ nya’a biirɨ ɨ bɔ ni, “Masà, à wa kɨ àmei bə̂d rɨpiî birɨ jwɨ rəŋgə’ ə?” Yeso nya’a wɨ̀ɨ̀rɨ̀ əmbɨ mɨmə̌d ni,

24“Mbə̀ kywɨ ənywɨ nyɨ ɨchû nəb we nɨ fandə, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ bə̂d mɨ̀nɔnɔ’ birɨ kəb nyɨ, àyɨə chəɨ əni tɨ̀ mbɨ nyɨ.

25Əni wə̀d nəb fə nɔ’ fə̀n i nəb, mbə birɨ təmbɨ ɨsɨg kɔ goŋgɨ ɨchû nəb ghàə̀ ni, 'Masà, fɨ’ nəb ɨ na.' Wɨ̀ birɨ wiirɨ ɨ nən ni, 'Chəɨ mə̀ kyerɨ əsɨ ze nɨ mbə̀ nɔ’ rəŋgu!’

26Əne mbə birɨ kɔ gha ni, 'Tɨ̀ wɨə nya’ə jɨgə bə̀ nɔə mbɨ ne. À wɨə nya’ə bə̀ chwi ɨnû ɨtu ɨzib ɨsɨ mbe nɨ tɨ̀ nya’ə chub əŋgu.’

27Àyɨə wɨ̀ birɨ gha ni, 'Mə ghà ɨ nən ni chəɨ mə̀ kyerɨ əsɨ ze nɨ mbə̀ nɔ’ rəŋgu. Əne mbə̀ nɔ’ ə rɨ ɨban num, mbə̀n bə̂d nɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbə̀ŋ!’

28Mbə birɨ sɨə zə̀’ə̀ kud əsɔŋ əni mbə̀ zə ə Abràham, Aizìk mbɨ Jekô̂b mbɨ ə bə̂d ɨkə̀n Ɔwiə̀ mɨjìm ɨŋga ənû ɨfɔ̀n ə Ɔwiə̀, àyɨə mbɨ tin əwən ɨsɨg.

29Bə̂d birɨ ye’e rɨ əbà ze nɨ nyùmə ə jwɨ̀ə̀ mbɨ rɨ əbà ze nɨ nyùmə ə nyɨ ɨkòb, mbɨ birɨ ye’e rɨ əbà ɨsɨg ze rɨ ətu mbɨ rɨ əbà ɨsɨg ze rɨ əton, pè jɨg əchwî ɨŋga ənû ɨfɔ̀n ə Ɔwiə̀.

30Əne mbə̀ zə ni, mbɨ mɔ’ɔ mbe nɨ sɨ nwɨ̀ə̀ birɨ ye’ mbɨ rɨmbì, mbe nɨ ye’ mbɨ rɨmbì sɨ ye’ mbe nɨ sɨ nwɨ̀ə̀.”

31À nya’a əni ə nyùmə we, mɨ̀Farisiî mɔ’ɔ nya’a wò əsɨ Yeso pè ghà ɨ bɔ ni, “Nɔ’ əwe rɨ əgha wò əsɨ ə cherə, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Herɔ̀d wɨə kə̀b zwiirɨ əwe.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

32Wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbə̀ wo ghà əmbɨ sèŋɨ we ni, 'Zə, mə bɨrɨ wo ɨmbì chɨ ɨzwî rɨbòŋ bə̀ vɨ bə̂d rəchòŋ fərɨ ɨsɔ, ɨni nɨə pe ɨtad, mə màànì mɨ əfà'ì.'

33Àyɨə mə berɨ kɔ wo rəchòŋ fərɨ ɨsɔ fərɨ əni ze nɨ beenɨ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ zɨ rɨka bòŋ i ni wəd ɨkàn Ɲwìə̀ kwɨ əsɨ ə cherə ze nɨ ka'i Jèrusalèm.

34"Wəi! Jèrusalèm, Jèrusalèm! À wɨə zwiirɨ ə bə̂d ɨkàn Ɲwiə̀ bə̀ tumbɨə mbe nɨ Ɲwìə̀ tom əsɨ nən ənɨ əti! À kɨ ɨghəm sə'ə nɨ mə̀ fə kwe' kə̀b ni njɨ mə fetɨ mbe bɔn ɨchî nɨ ɨŋgɔŋgub ə fetɨ mbi bɔn əton ti rɨbabì, àyɨə chəi à ben nɨ mə̀ ghɨ əne!

35Zə, mbɨ fə wa' e nəb. Mə ghà ɨ ne ni chəi à bɨrɨ wɨrɨ zə əmɨ pè əni ze à gha ni, 'Ɲwìə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə wə̀d we nɨə ye'e ənɨ ɨkum Ə̀nùŋɨsɨg!'"

Luk 14

1À nya'a əni əkwɨ mɨJû ə mɔ'ɔ, Yeso nya'a wò jɨg ɨŋga nəb wə̀d kyeŋ mɨFarisiî mɔ'ɔ. Əni wɨ nya'a chub əŋgu, bə̂d mbɨə nya'a nèŋə̀ ni wɨ wa bɨrɨ ghɨ ənû ə mɔ'ɔ ə.

2Mbaŋə̀ mɔ'ɔ zɨə nya'a ɨfĕ ɨ bɔ nɨ ɨbɔ məd mbɨ ɨwu məd nya'a mòrɨ.

3Yeso nya'a zə mbaŋə̀ ze, əne biirɨ əmbɨ məchwiə̀ rɨkə̌ mbɨ mɨFarisiî mbe ni, "Tɨkə ə wa chwi ni mbɨ vɨ wə̀d əni əkwɨ kɨ̀ chə ə?"

4Mbɨ nya'a kəm rəziə. Əne wɨ nya'a nɨŋ mbaŋə̀ ze vɨ əməd, əne ghà ɨ bɔ ni wɨ wò i.

5Əni wɨ nya'a ghɨ̀ əne, wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "À kɨə we rəbɔ' nən nɨ wan məd kɨ̀ nɨ tɨkun əməd ə mɨ feŋ ɨŋga ɨbɨgɨ mɨnib əni əkwɨ nɨ chəi wɨ̀ bɨrɨ chɨ əwu əwən ə?"

6Chəi mbɨ nya'a berɨ əwìirɨ̀ ənɨ ɨbiirɨ wô.

7Əni Yeso nya'a zə ɨchî nɨ bə̂d nya'a kə̀b chub əsɨ ze nɨ mbɨ nuŋ əmbɨ ə bə̂d kyeŋ, wɨ nya'a ghà ənû ə mɨgɨ zô əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ mbɨ nya'a won mɨməd ni,

8"Wə̀d mɔ'ɔ mɨ tɔŋ əwe əchwî ɨnamɨ, tɨrə̀ chub e əsɨ ze nɨ mbɨ nuŋ əmbɨ ə bə̂d kyeŋ, ɨghə̀m wɨ kə̀' bə̀ tɔŋ wə̀d cherə nɨ chè əwe.

9Əne wə̀d we nɨ kə' won mbən mbe mɨbe bɨrɨ ye'e pè ghà ɨ ne ni, 'Na' rɨmbin əmbɨ wə̀d wô.' Ətu ə bɨrɨ nid ɨ ne, əne à nɔ̀' wò chub ɨgun ətən ə kwa.

10Àyɨə ənɨ mbɨ tɔŋ əwe əsɨ ə mɔ'ɔ, ndə̀ wo chub ɨgun ətən ə kwa, ɨmbə̀' ənɨ wə̀d we nɨ tɔŋ əwe ye'e, wɨ bɨrɨ pe gha ɨ ne ni, 'Mɨ sə̀', nɔ' wò ɨkaŋ ə yɨə.' Ənû zô ə bɨrɨ na' ɨwumnɨ ɨ ne ɨfĕ bə̂d mɨjìm mbe nɨ wɨ wonɨ,

11ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wə̀d jìm we nɨ nɔ i ɨnyod, Ɲwìə̀ bɨrɨ swi əməd, we nɨ swi i ɨnyod, Ɲwìə̀ bɨrɨ nɔ əməd."

12Yeso nya'a bə̀ ghà əmbɨ wə̀d we nɨ kə' tɔŋ əməd ni, "Əni à tekɨ ɨghɨjɨg ɨ jə bə̂d əziə kɨ̀ ɨzimɨ, tɨrə̀ won e mbe mɨsə̀', kɨ̀ mbe bɔŋgɔb, kɨ̀ e ɨnəbɨ, kɨ̀ bə̂d mbôn. À mɨ won tɨkwɨrɨ bə̂d tô, mbɨ bɨrɨ bɨ tɔŋ əwe, əne wì ənû ze nɨ à ghɨ̌.

13Àyɨə ənɨ à ka' əchwî, won bə̂d ɨkwaŋ, won mbe nɨ ɨbɔ nəŋɨ, won mbe nɨə tè' ɨwu, bə̀ won mɨfɨgɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

14À mɨ ghɨ əne, Ɲwìə bɨrɨ zɨ əbɔrəbɔd ɨgwɨ ne, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi ənɨ tɨ mbɨ wì ənû ze nɨ à ghɨ̌. Ɲwìə bɨrɨ wì ənû ze nɨ à ghɨ̌ ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ bə̂d mbe nɨə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku’nɨ bɨrɨ zwemə.”

15Ənɨ mbaŋə̀ mɔ’ɔ rəbɔ’ mbe nɨ nya’a chubɨ ɨ jɨg mbɨ məd, nya’a zu ənû zɔ̂, wɨ nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Ɲwìə zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə wə̀d we nɨ bɨrɨ jɨg əchwî ze ɨŋga ənû ɨfɔ̀n əməd!”

16Ənɨ wɨ nya’a gha əne, Yeso nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Wə̀d mɔ’ɔ nya’a kà’ əchwî ə kyeŋ ə mɔ’ɔ, won bə̂d mɨ̀nɔnɔ’.

17Nyùmə̀ nɨ jɨg əchwî ze ə nya’a kù’, əne wɨ nya’a tom i wə̀d ə̀fà’ì ni wɨ wo ghà əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ wɨ nya’a won ni, 'Mbə̀ ye’e, ɨghɨjìm fə sɨ i ə si.’

18Àyɨə mɨ̀mə̌d mbe mɨjìm nya’a kɔ na’ ɨŋgam ɨmbə̀’ əton nɨ chəi mbɨ bɨrɨ wò. Wɨ rɨtu nya’a ghà ɨ bɔ ni, 'Mə fə zon mbeŋ fɨ, əne mə berɨ wo zə mbeŋ ze. Mə bu’ ɨbɔ ɨ ne ni chəi mə̀ bɨrɨ ye’e.’

19Wɨ cherə nya’a ghà ni, 'Mə fə zon mbɨ̀rɨkun wum. Mə yɨ əni wo zwe’rɨ. Mə bu’ ɨbɔ ɨ ne ni chəi mə̀ bɨrɨ ye’e.’

20Wɨ cherə nya’a ghà ni, 'Mə cherə namə, əne chəi ɨchî ənɨ tɨ̀ mə ye’e.’

21“Wə̀d ə̀fà’ì we nya’a wò ghà ɨnû jìm əmbɨ i mbə̌’ ə̀fà’ì. Mbə̌’ ə̀fà’ì we nya’a zu əne, sə ɨtəm, əne ghà əmbɨ i wə̀d ə̀fà’ì we ni, 'Zambɨ jwɨ wò ɨtu ɨzib bə̀ wò ɨgun mɨnə̂njɨ mbe rɨŋga əbeŋ, təŋ bə̂d ɨkwaŋ, təŋ bə̂d mbe nɨ ɨbɔ nəŋɨ, təŋ mɨfɨgɨ bə̀ təŋ bə̂d mbe nɨə tè’ ɨwu.’

22Wə̀d ə̀fà’ì we nya’a ghɨ̀ ənû ze, əne wò ghà ɨ bɔ ni, 'Masà, ənû ze nɨ à ghə̌, mə fə ghɨ̀, àyɨə tɨmbin ə zɨə kɨrɨ i.’

23Mbə̌’ ə̀fà’ì we nya’a ghà ɨ bɔ ni, 'Jwɨə wò ɨgun mɨnə̂njɨ kyeŋ bə̀ wò ɨgun mbe nɨə wò ə mbeŋ, əne nyèŋ bə̂d ni mbɨ ye’e ɨmbə̀’ mɨ nəb swi.

24Mə ghà ɨ ne ni, chəi wə̀d mɔ’ɔ rəbɔ’ mbe nɨ mə kə’ won bɨrɨ zwe’rɨ ɨghɨjɨg mbe nɨ mə̀ tekɨ!“

25À nya’a ənɨ ə nyùmə̀ mɔ’ɔ, mɨnə̂n bə̂d nɨ nya’a kwà’ mbɨ kyeŋ mbɨə nya’ə beenɨ əbɔ’ Yeso. Əne wɨ nya’a bèŋ ghà əmbɨ mɨ̀mə̌d ni,

26“Wə̀d mɔ’ɔ we nɨ ye’e əsɨ num nɨ chəi wɨ gha’ əmɨ chè i mbə̌’ mbɨ i nɨŋ, chè i ɨwi mbɨ mbi bɔn, chè mbi bɔŋgɔb mbɨ ti njàbɨ, bə̀ chè ka àbei i ɨtènɨ, rɨka kù’i nɨ ye’ mɨ ə̀mə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù.

27Wə̀d mɔ’ɔ we nɨ chəi wɨ be’ e əzed ə ba’nɨ beenɨ əbɔ’ num, rɨka kù’i nɨ ye’ mɨ ə̀mə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù.

28“À kɨə we rəbɔ’ nən nɨə kə̀b bɔm nəb ɨkaŋ, nɨ chəi wɨ be chub ə si kwà’nɨ̀ ɨnun ɨkab we nɨ wɨ berɨ, ɨ zə ni ɨkab we ə kù’ nɨ maanɨ nəb ze əŋgu ə?

29Njɨ ənɨ wɨ fə bɔm əchɨ, chəi ənɨ nɨ tɨ̀ wɨ maanɨ nəb ze. Əne bə̂d mbe nɨ zə bɨrɨ sɨə ba’rɨ əməd,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

30ghàə̀ ni, 'Mbaŋə̀ zô nya'ə kɔ bɔm nəb, əne chəi əni ti wi maani.'

31Ki à ki ifɔ̀n wi niə wò ma' bid mbi ifɔ̀n cherə, ni chəi wi be chub ə si kwà'ni ni tə we ti rə niŋ mìsɔgyì chu' wum baŋ we ni beri mìsɔgyì chu' iwum be ə?

32À mi ye' ni wi zə ni chəi əni ti rə baŋ əməd, wi biri tom bə̂d əni wi kiri i əsa əgha ni mbə̀ maani ənû ze, chub əni əbɔrəbɔd.

33Əne bə̂, wə̀d mɔ'ɔ we rəbɔ' nən ni chəi wi ton ighijìm mbe ni wi beri, rika kù'i ni ye' mi əmə̀ə̀ni-ìnù."

34"Fìŋgwaŋ ə bɔ̀ŋ, àyiə fi mi fə tu i, mbi wiri ghi ye mbi fiwən ni fi wiri nəm ə?

35Chəi fi wiri bɔ̀ŋ ni ti mbi zi ə si, ki əni ni ti mbi bèŋ əni inyɔri. Fi bɔ̀ŋ àmei ni mbi wa'. Wə̀d we ni ti wi zu ənû, wi zu!"

Luk 15

1À nya'a əni ə mɔ'ɔ, məfeti mìtagsì nənɔ' mbi ə bə̂d niə ghì inû ribɔ̀ŋ nya'a wò feti iban ə Yeso imbə̀' zweti ənû ze ni wi nya'ə ghàə̀.

2MìFarisiî mbi məchwiə̀ rìkə̌ nya'a zə əne kɔ zu'ni ghàə̀ ni, "Wə̀d wô wiə niŋə bə̂d mbe niə ghì inû ribɔ̀ŋ bə̀ jigə mbi mìmə̌d."

3Əni Yeso nya'a zu əne, wi nya'a ghà ənû ə migi zô əmbi mìmə̌d ni:

4"Wə̀d mɔ'ɔ rəbɔ' nən mi beri njìg iki fibì, zi fibì nim, ka wi wa biri saŋ i tə̂ iwum əbùə chɔ̀b əbùə iŋga ibad rikwà'i wò kə̀b zi fibì ze ni nimi, pè əni wi zə ə?

5Wi niə zə̌, wi biri gywi boŋ əmbə̀', yènə̀ gha'ə.

6Əni wi pe ə nəb, wi biri tɔŋ mbi mìsə̀' mbi ə bə̂d ri iban əkwi, ghà əmbi mìmə̌d ni, 'Mbə̀ ye'e ti ghi gha'i ichî ni mə fə zə mi njìg ze ni kə̀' nim.'

7Mə ghà i nən ni, à yi əndəŋ əndəŋ ni igha'i biri nɔ' ikaŋ əni wə̀d inû ribɔ̀ŋ fibì beŋ i fîŋ chè ichî ni wi biri nɔ' igwi ə bə̂d iwum əbùə chɔ̀b əbùə niə ghì inû ni ku'ni ni chəi mbi beri ni beŋ tə fîŋ.

8"Ki à ki əyi wi ni beri ikab chu' wum, ni wi fibì mi nim, ni chəi wi biri che ənam, zə̀ nəb jeŋgi kə̀b pè əni wi zə ə?

9Əni wi zə, wi biri tɔŋ mbi mìsə̀' mbi ə bə̂d ri iban əkwi ghà ni, 'Mbə̀ ye'e ti ghi gha'i ichî ni mə fə zə ikab we ni kə' nim.'

10Mə ghà i nən ni, à yi əndəŋ əndəŋ ni mbìaŋgirə̀ mbiə gha' əni wə̀d fibì ti əbɔ' mbe niə ghì inû ribɔ̀ŋ beŋ i fîŋ."

11Yeso nya'a wò imbì ghà ni, "Mbaŋə̀ mɔ'ɔ ziə nya'a əŋgu ni beri mbi bɔn mbaŋə̀ mìbe.

12Wi kwa rəbɔ' mìmə̌d nya'a ghà əmbi i mbə̌' ni, 'Mi mbə̌', ghapi mbe ighi na' mi əba.' Mbə̌' mìmə̌d nya'a ghàpì mbi ighi əmbi ə bɔn məd mbe mibe.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13Əni ini mə’ɔ nya’a chě, wan mbaŋə̀ kwa we nya’a fèndì ighijìm mbe ni mbă’ məd nya’a na’ i bɔ, niŋ ikab we wò iŋga əbeŋ ə mɔ’ɔ əsa əgha. Əni wì nya’a pè əŋgu, wì nya’a chə̀kì ikab we ichî ribɔ̀ŋ.

14Əni ikab we nya’a mi i, njì kă kă nya’a nyi iŋga əbeŋ ze, əne wì nya’a kɔ zə ŋgə’.

15Əne wì nya’a wo nyi əfà’ì əton wə̀d mɔ’ɔ iŋga əbeŋ ze. Wə̀d we nya’a chà əməd iŋga i mbeŋ ni wì wo jə mìkuŋə.

16Wì nya’a kàŋ kə̀b ni nji tə jig tijig mìkuŋə mbe, àyiə chəi wə̀d nya’a na’ əghi i bɔ ni wì jig.

17Əni iwe məd nya’a wiri ye’e, wì nya’a ghà iŋga i fîŋ ni, 'Bə̂d əfà’ì mijìm mbe ni mi mbă’ niŋi mbiə jigə korə əbù’ ə bù’, àyiə mɔ̌ wô əgha kwiə njì!

18Mə biri nɔ’ wo əsi mi mbă’ pè ghà i bɔ ni, Mi mbă’, mə fə ghì ənû ribɔ̀ŋ əmbi ə Ɔwiə̀ bə̀ ghì i ne.

19Chəi mə wiri kù’ ni à tɔŋ əmi ni mə yi e wan. Si niŋ əmi ighabi wə̀d əfà’ì mɔ’ɔ rəbɔ’ mbe ni à niŋi.’

20Wì nya’a kɔndi əne, nɔ̀’ kɔ wo əsi i mbă’. “Əni wì nya’a kiri əsa əgha, mbă’ məd nya’a zə əməd, kə̀nə̀, əne nòrə̀ wò gywì əməd yimi, sɔɔri ndə̀’ ri məd.

21Wan mbaŋə̀ we nya’a ghà i bɔ ni, 'Mi mbă’, mə fə ghi ənû ribɔ̀ŋ əmbi ə Ɔwiə̀ bə̀ ghì i ne. Chəi mə wiri kù’ ni à tɔŋ əmi ni mə yi e wan.’

22Wì nya’a ghà əne, àyiə mbă’ məd nya’a ghà əmbi mbi bə̂d əfà’ì ni, 'Mbə̀ zambi wò niŋ ngywǐ ze ni bɔ̀ŋ chè ti rijìm, ye’e zì ibom i bɔ, zi ə karə ə fi əbɔ məd bə̀ zì itabi əni iwu məd.

23Mbə̀ niŋ rikun ze ni mbi jə zì jeŋgi faŋ ye’e zwiiri, tì kud ghì igha’i;

24imbə̀’ ighəm ni mi wan wô nya’a kwi, àyiə tìnîn i wi ikă, wì nya’a nim, àyiə tìnîn mə fə zə əməd.' Mbi nya’a ghì əne kɔ jigə gha’ə.

25“Əni mbi nya’ə ghì əne, wan mbaŋə̀ kyeŋ we wiə nya’a ə mbeŋ. Əni wì nya’ə ye’e siə tindi iban ə nəb, wì nya’a zu əni mbiə kweriə mikyî binə.

26Əne wì nya’a tɔŋ wə̀d əfà’ì mɔ’ɔ rəbɔ’ bə̂d əfà’ì mbe biiri i bɔ ni, 'À ki ənû ə ye ə?’

27Wə̀d əfà’ì we nya’a wìirì i bɔ ni, 'We aŋgɔb fə ye’e. Əne e mbă’ fə zwiiri rikun ze ni mbi jə zì jeŋgi faŋ, imbə̀’ ighəm ni wì bə̀ndì ye’e ichî chɔ̀m.’

28Aŋgɔb kyeŋ we nya’a sə itəm, əne ton ni chəi tə biri nyi ə nəb. Mbă’ məd nya’a jwì wò bu’ ibɔ i bɔ,

29àyiə wì nya’a wìirì əmbi i mbă’ ni, 'Zə, ighəm iwu mbô jìm mə fə fà’ i ne, chəi mə kwe’ ghì rìzuə̀ i ne, àyiə chəi à kwe’ nà’ wan gywi mɔ’ɔ i num ni mə̀ ghi igha’i mbi mbi mìsə̀’.

30Àyiə əni wan wô i ne ye’e, ni fə kud mbe ighi mbi ìkùnì, à zwiiri rikun ze ni mbi jə zì jeŋgi faŋ i bɔ!’

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

31Mbă’ məd nya’a wìirì ni, 'Wân, àwò wɨ e mbɨ num ɨghəm jìm. Ɨghɨjìm mbe nɨ mə berɨ yɨ mbe.

32Àyɨə zɨə nya’a kù’ ni tì ghɨ ɨgha’i, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ we aŋgəb wô nya’a kwɨ, àyɨə tìnîn ɨ wɨ ɨkă, wì nya’a nim, àyɨə tìnîn mə fə zə əməd.'”

Luk 16

1Yeso nya’a bə̀ yì ghà əmbɨ mbi məmə̀ə̀nì-ìnù ni, “Wə̀d mbôn mɔ’ɔ wɨə nya’ə əŋgu nɨ nya’a berɨ wə̀d nɨə nəŋgɨ ɨghɨ məd. Bə̂d mɔ’ɔ nya’a wò ghà əmbɨ wə̀d mbôn we ni wə̀d we wɨə chə̀kì ɨghɨ məd.

2Wə̀d mbôn we nya’a zu əne, tɔŋ əməd biirɨ ɨ bɔ ni, 'À kɨ ənû ə ye nɨ mɨə zu ɨmbə̀’ əwe ə? Nɨŋ mbe ìŋwà’nì ye’e chwi ɨchî nɨ àwò ə nəŋgɨ mbɨ ɨghɨ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi à bɨrɨ wɨrɨ nəŋgɨ mbɨ ɨghɨ.’

3Wə̀d we nɨ nya’ə nəŋgɨ ɨghɨ mbe nya’a ghà ɨŋga i fîŋ ni, 'Mə kɨə wò ghɨ ye ɨchî nɨ mɨ mbă’ ə̀fà’ì ə wo nɨŋ ə̀fà’ì zô rɨ num ə? Chəi mə berɨ ɨka nɨ toŋ rɨbɨgɨ, mɨ ətu ə zɨə bə̀ nìd nɨ nɔn ɨghɨ.

4Tìnîn mə kyerɨ ənû ze nɨ mə bɨrɨ ghì ɨmbə̀’ bə̂d nɨŋ əmɨ ɨŋga tə nəb ənɨ mbɨ chɨ əmɨ rɨ ə̀fà’ì.’

5Wì nya’a kɔndɨ əne, tɔŋ bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya’ə yimə mbă’ ə̀fà’ì məd ɨ mɔ’ mɔ’. Wɨ nya’a biirɨ əmbɨ wɨ rɨtu ni, 'À yim ye əmbɨ mɨ mbă’ ə̀fà’ì ə?’

6Wɨ nya’a wìirì ni, 'Mə yim kà’ tɨ mɨwud ɨkɨ fibɨ.' Wə̀d we nya’a ghà ɨ bɔ ni, 'Nɨŋ e ə̀ŋwà’nì chub ə si əmad əmad ŋwà’nì ni à yɨ ɨwum tân.’

7Wɨ nya’a biirɨ əmbɨ wɨ cherə ni, 'À yim ye ə?' We nya’a wìirì ni, 'Mə yim kà’ kywɨ ɨkɨ fibɨ.' Ənе wɨ nya’a ghà ɨ bɔ ni, 'Nɨŋ e ə̀ŋwà’nì ŋwà’nì ni à yɨ ɨwum famɨ.’

8“Mbă’ ə̀fà’ì we nya’a yiirɨ wə̀d kòb we nɨ nya’ə nəŋgɨ ɨghɨ məd. Wɨ nya’a yiirɨ əməd ɨmbə̀’ ɨchî nɨ wɨ nya’a berɨ ɨwe, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ bə̂d rɨŋga ɨsɨg wô ə berɨ ɨwe əku nɨ fà’ mbɨ ə bə̂d mbe nɨ ye’ ɨghabɨ mɨmə̌d chè mbe nɨ ye’ ɨŋga ɨzeŋɨ zeŋɨ.”

9Yeso nya’a wò ɨmbì ghà ni, “Mə ghà ɨ nən ni mbə̀ nɨŋ mbôn ze nɨ mbə̀ berɨ ɨchî rɨbɔ̀ŋ ghì mbə mɨsə̀’ əŋgu, ɨmbə̀’ ənɨ mbôn ze mi i, mbɨ nɨŋ əwən ɨŋga ɨkwɨ mbe nɨ tən i koŋ.

10Wə̀d we nɨə fà’ ənɨ i fîŋ jìm mbɨ ɨghɨ mbe nɨ kə, ə kyerɨ ɨchî nɨ fà’ ənɨ i fîŋ jìm mbɨ mbe nɨ nɔ’ɔ. Ka we nɨ chəi wɨə fà’ ənɨ i fîŋ jìm mbɨ ɨghɨ mbe nɨ kə bɨrɨ bɨ fa’i ənɨ i fîŋ jìm mbɨ mbe nɨ nɔ’ɔ.

11À mɨ ye’ nɨ chəi mbə̀ə fà’ ənɨ tə fîŋ rɨjìm nɨ yim mbôn rɨŋga ɨsɨg, njɨ à kɨə we bɨrɨ na’ mbôn rəsì’ ɨ nən ə?

12À mɨ ye’ nɨ chəi mbə̀ə fà’ ənɨ tə fîŋ rɨjìm mbɨ ɨghɨ mbe nɨ ye’ mbɨ wə̀d cherə, njɨ à kɨə we bɨrɨ na’ mbe nɨ ye’ mbən ɨ nən ə?

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13“Chəi wəd əfà’ì mɔ’ɔ ni tì wɨ fà’ əmbɨ mɨmbă’ əfà’ì mɨbe, ɨmbə̀’ ɨghəm ni wɨ bɨrɨ ban wɨ fibì gha’ wɨ cherə, kɨ wɨ fà’ əni i fîŋ jìm əmbɨ wɨ fibì tə̀ə̀nì wɨ cherə. Chəi əni tì à fà’ əmbɨ ə Ɔwiə̀ bə̀ fà’ ni berɨ mbɔ̂n əwu əwən.”

14Əni mìFarisiî nya’a zu ɨnû mbô jìm, mbɨ nya’a chə’ əməd ɨmbə̀’ ɨghəm ni mbɨ nya’a gha’ ɨkab əku.

15Àyɨə Yeso nya’a ghà əmbɨ mìməd ni, “Mbə yɨə bə̂d mbe nɨə chwi ɨfě bə̂d ni mbə̀ mbɨə ghì ɨnû ni ku’ni, àyɨə Ɔwìə̀ ə kyerɨ tə fîŋ. Mbə̀ zə rəŋgu ni ɨnû mbe ni Ɔwiə̀ ə bànə̀ yɨ mbe ni bə̂d ə kɔndɨə ni mbɨ yɨ ɨnû kyeŋ.

16“Tɨkə rɨ Mose mbɨ ɨnû mbe ni bə̂d ɨkə̀n Ɔwiə̀ nya’a ŋwà’nì mbɨə nya’ə sa’ə bə̂d wò pè əni ə nyùmə̀ Jɔ̌n we ni nya’ə nà’ mɨnib. Ɨ kɔ rɨ əni ə nyùmə̀ we, ɨ mbɨə ghà ɨkə̂n chòm ɨmbə̀’ ənû ɨfɔ̀n ə Ɔwiə̀, əne wə̀d jìm wɨə kəb nyɨ ə ɨŋga ənû ɨfɔ̀n ze əni ɨka.

17Zɨə zàm əmbɨ ɨkaŋ fɔrɨ əmbɨ si ni chè, chè ɨchî ni tì ɨghə ə̀ŋwà’nì ə mɔ’ rɨŋga tɨkə rɨ Ɔwiə̀ nim.

18“Mbaŋə̀ mɔ’ɔ mɨ saanɨ ɨnamɨ mbɨ i ɨwi, nam əyi cherə, njɨ wì fə ni əyi cherə. Mbaŋə̀ mɔ’ɔ ze ni nam əyi ni saanɨ ɨnamɨ mbɨ i nom, fə bə̀ ni əyi cherə.

19“Wə̀d mbɔ̂n mɔ’ɔ wɨə nya’ə əŋgu, ni nya’ə zɨə̀ ngywǐ əka ɨnùn bə̀ fə̀ə̀nì ɨŋga mbɔ̂n ɨni jìm.

20Wə̀d ɨkwaŋ mɔ’ɔ wɨə nya’ə bə̀ əŋgu ni ɨkum məd nya’ə Lazarɔ̀s. Mɨchɔ’ɔ nya’a swi ɨgwɨ ɨnyod məd. Ɨ wɨə nya’ə kɨə wo chub ɨchû ɨkam wə̀d mbɔ̂n we.

21Ɨ wɨə nya’ə kə̀bə̀ ni njɨ tə jɨg ɨghɨ mbe nɨə feŋgɨ rɨ ɨgun ə tebrə̀ wə̀d mbɔ̂n we. Bu rɨ nya’ə wò nerə mɨchɔ’ɔ məd mbe.

22Wə̀d ɨkwaŋ we nya’a kwɨ, əne mbɨaŋgɨrə̀ nya’a be’ əməd wò nùŋ ɨban ə Abràham. Wə̀d mbɔ̂n we nya’a bə kwɨ mbɨ tweŋɨ.

23Əni wɨ nya’a əbeŋ ɨvɨ bə̂d, wɨ nya’a nə̀ə̀rì əghə zə ə Abràham əsa əgha mbɨ Lazarɔ̀s ɨban məd.

24Wɨ nya’a zə əne təŋ əməd ni, 'Mɨ mbă’ Abràham, dìirɨ əmɨ chà ə Lazarɔ̀s ni wɨ chub ətu ə fi ɨŋga mɨnib zùtì mɨ ɨnemɨ, ɨmbə̀’ ɨghəm ni mə wɨə kə̀ŋə̀ zəə ŋgə’ ɨŋga ɨwid wɔ̂.’

25Àyɨə Abràham nya’a ghà ni, 'Wân, kɔndɨ ni əni à nya’a ɨkă, à nya’a berɨ ɨghɨ chòm, àyɨə Lazarɔ̀s nya’a berɨ ɨghɨ rɨbə̀ŋ. Tɨnîn məd wɨ ɨŋga chòm əgha, àyɨə àwɔ̀ wɨ əŋgə’.

26Ka’i ɨnû jìm mbe. Əkən ə kyeŋ ə ghabrɨ əwa mbɨ nən, ɨmbə̀’ tɨ bə̂d nɔ̀’ ə rɨ əgha baanɨ ye’e əsɨ nən, fɔrɨ ni tɨ wə̀d mɔ’ɔ baanɨ i rɨ əwɔ ye’e əsɨ na.’

27Wə̀d mbɔ̂n we nya’a zu əne ghà ni, 'A nɨə ye’ əne, njɨ mə bu’ ɨbɔ ɨ ne ni à tom ə Lazarɔ̀s əkwɨ mɨ mbă’,

28ɨmbə̀’ ɨghəm ni mə berɨ bɔŋgɔb mɨtân. Wɨ wo patɨ mɨməd, njɨ mbɨ bɨrɨ bɨ ye’e ɨŋga əsɨ ə ŋgə’ zɔ̂.’

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

29Àyiə Abràham nya’a ghà ni, 'Mose mbɨ ə bə̂d ɨkən Ŋwiə̀ cherə mbɨ əŋgu. Mbɨ zu ɨnû mbe nɨ mbɨə ghàà.’

30Wəd mbə̂n we nya’a ghà ni, 'Chə̂, kyɨə Abràham mɨ mbă’, àyɨə wəd mɔ’ɔ mɨ nɔ̀’ rəbɔ’ bə̂d mbe nɨ fə kwɨ wò əsɨ mɨ̀məd, mbɨ bɨrɨ beŋ tə fîŋ.’

31Abràham nya’a ghà ɨ bɔ ni, 'À mɨ ye’ ni chəi mbɨ zu ɨnû mbe nɨ Mose mbɨ ə bə̂d ɨkən Ŋwiə̀ ə ghàà, njɨ ka wəd mɔ’ɔ bè zwemə wò ghàm əmbɨ mɨ̀məd, chəi mbɨ bɨrɨ benɨ.'”

Luk 17

1Yeso nya’a ghà əmbɨ mbi məmààànì-ɨnù ni, “Ɨnû mbe nɨə ghɨ̀ ni bə̂d ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ berɨ ye’e, àyɨə ŋgə’ bɨrɨ nyɨ ɨgun ə wəd we nɨ ɨnû mbe chè ənjìm məd ye’e!

2Zɨə bɨrɨ bɔ̀ŋ ni mbɨ tɨŋ ɨti ŋgə̀ŋ ədɔ’ ɨ bɔ wò mà’ əməd ɨŋga rɨbàà, chè ɨchî nɨ tɨ mbɨ sàŋ ni wɨ ghɨ̀ wan kwa mɔ’ɔ rəbɔ’ mbô ghɨ ənû rɨbɔ̀ŋ.

3Mbà we əwən! “We aŋgɔb mɨ ghɨ̀ ənû rɨbɔ̀ŋ, à ghàm əbɔ’ məd. Wɨ mɨ bèŋ ɨ fîŋ, à wa’ ɨnû rɨbɔ̀ŋ məd.

4Wɨ mɨ ghɨ̀ ənû rɨbɔ̀ŋ əni ə ne ɨghəm sambe ɨgwɨ əni, bə̀ ye’e ghà ɨ ne ɨghəm sambe ni, 'Mə fə beŋ mɨ fîŋ, wa’ mbɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ,' à berɨ wa’ ɨnû rɨbɔ̀ŋ məd.”

5Bə̂d tom Ə̀nùŋɨsɨg nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Ghɨ ni à ɨbenɨ kaanə!”

6Ə̀nùŋɨsɨg nya’a wìirì əmbɨ mɨ̀məd ni, “Mbə mɨ kə’ berɨ ɨbenɨ nɨ kə ɨghabɨ săm əwɔ̀mɨ, njɨ mbə mbe tɨ mbə̀ ghà əmbɨ əzed ə sikamò zô ni, 'Chɔ’ rɨ ə si wò kon e ɨŋga rɨbàà,' əne zɨə bɨrɨ zuunɨ əwən.

7“Tɨ wəd mɔ’ɔ rəbɔ’ nən, nɨ berɨ ɨ wəd əfà’ì nɨə ni’ ɨbən kɨ̀ nɨə nə̀ŋgɨ ə njɨg, nɨ bɨrɨ gha ɨ bɔ ənɨ wɨ bəndì rɨ ə mbeŋ ni, 'Zambɨ ye’e jɨg ə'?

8Ka wɨ wa bɨrɨ ghà ɨ ɨ bɔ ye’ ni, 'Tekɨ mbɨ ɨghɨjɨg rɨ ɨkwirɨ, bə̀ tekɨ e ɨnyod ye’e nà’ ɨghɨjɨg mbe ɨ num pè ənɨ mə fə jɨg bə̀ nɔ. Mə nɨə fə jɨg bə nɔ, à sɨ bə̀ wò jɨg e bə̀ nɔ e ə?’

9Ɨ wɨə wa nà’ məben-əwe əmbɨ wəd əfà’ì we ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wɨ ghɨ ənû ze nɨ wɨ gha ɨ bɔ ə?

10À yɨ əndəŋ əndəŋ mbɨ nən. Ənɨ mbə̀ fə ghɨ̀ ɨnû jìm mbe nɨ mbɨ gha ɨ nən, mbə̀ gha ni, 'Tɨ yɨ àmei bə̂d əfà’ì. Əne tɨ fə ghɨ̀ ye’ ɨnû mbe nɨ tɨ berɨ nɨ ghɨ̀.'“

11Ənɨ Yeso nya’ə wò ə Jèrusalèm, wɨ nya’a chè ɨŋga mɨgharə̀ Sàmàriyà mbɨ ə Galiliî.

12Ənɨ wɨ nya’a wò nyɨ ɨŋga əsɨ ə mɔ’ɔ, mbaŋə̀ wum nɨ nya’ə wòn əpabɨ nya’a wò kumnɨ əməd. Mbɨ nya’a təm əsa əgha

13kyeŋ rɨkă ghà ni, “Yeso, masà, diirɨ əwa.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

14Əni Yeso nya'a zə mìməd, wì nya'a ghà əmbi mìməd ni, "Mbə̀ wo chwi ə inyod əmbi ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀." Əni mbi nya'ə wòə̀, əpabi ze ni nya'a igun mìməd ə nya'a mì.

15Əni wì fibì rəbɔ' mìməd nya'a zə ni i inyod fə zeŋ, wì nya'a bə̀ndì wò rəbɔ', yènə̀ yiiri ə Ɲwiə̀ əni gî kă kă

16pè gù iban iwu Yeso, nà' məben-əwe i bɔ. Mbaŋə̀ ze yiə nya'ə ri ə Sàmàriyà.

17Yeso nya'a biiri ni, "Imbə̀' à yiə mbaŋə̀ wum ni mə kə' ghì əpabi ə mì ri igwi mìməd ə? Mbi əbùə mbi ə?

18Chəi wi mɔ'ɔ ni bə̀ndì ye'e yiiri ə Ɲwiə̀ chè ri əni wə̀d rìsɔ̀'ɔ̀ wɔ̂ ə?"

19Wì nya'a ghì əne ghà əmbi ə mbaŋə̀ ze ni, "Nɔ' rətiə, wò e. E ibeni fə ghì ni à bɔti e."

20MìFarisiî mɔ'ɔ nya'a biiri ə Yeso imbə̀' ə nyùmə̀ we ni ənû ifɔ̀n ə Ɲwiə̀ ə biri ye'e. Wì nya'a wìirì əmbi mìməd ni, "Chəi ənû ifɔ̀n ə Ɲwiə̀ ə biri ye'e mbi inweeni ni bə̂d biri zə.

21Chəi wə̀d mɔ'ɔ biri gha ni, 'Zə, əzɔ̂ əgha!' kì ni, 'Ə zi ə yiə!' imbə̀' ighəm ni ənû ifɔ̀n ə Ɲwiə̀ ə fə si i əka' nən."

22Yeso nya'a yì ghà əmbi mbi mə�ənì-ìnù ni, "Nyùmə̀ wiə ye'e ni mbə biri kəb chub ka àbei əni ə mɔ' mbi Wan Wə̀d, àyiə chəi mbə biri zə əmi əni ə nyùmə̀ we.

23Bə̂d biri ye'e pè ghà i nən ni, 'Mbə̀ neŋ ə yiə!' ki ni, 'Mbə̀ neŋ əgha!' Ti mbə wò ə. Ti mbə̀ bi beeni ə əbɔ' mìməd.

24Ichî ni ibi mbə̀ŋ ə ŋwàŋə̀ teə ri əba ikaŋ ə fibì wò pè əni əzi cherə, yi bə̀ ichî ni Wan Wə̀d biri wiri ye'e.

25Àyiə wì biri be zə ŋgə' əni inû nənɔ', ighəm bə̂d wɔ̂ ton əməd.

26"Ichî ni ziə nya'a əni ə nyùmə̀ Noà, yiə bə̀ ichî ni ziə biri ye' əni Wan Wə̀d biri wiri ye'e.

27Wə̀d jìm wiə nya'ə jigə bə̀ nɔə. I mbiə nya'ə namə bə̀ namnə mbə bɔn. I mbiə nya'ə ghì əne wò pè əni ze ni Noà nya'a nyi iŋga əbaŋ igyì ze ni Ɲwìə̀ nya'a gha i bɔ ni wì teki. Minib nya'a kubri isi, zwiiri mìməd mijìm.

28"Àyiə bə̀ ichî ni ziə nya'a əni ə nyùmə̀ Lɔ̂t. I mbiə nya'ə jigə bə̀ nɔə. I mbiə nya'ə zon ighi bə̀ fendi ighi. I mbiə nya'ə kon ighi bə̀ bɔm ə nəb,

29àyiə igwi əni ze ni Lɔ̂t nya'a jwi ri ə Sodòm, iwid mbi sɔlfò nya'a nɔ' rikaŋ zwiiri mìməd mijìm.

30Àyiə bə̀ ichî ni inû biri ghì əni ze ni Wan Wə̀d biri wiri ye'e.

31"Əni ze, ti wə̀d we ni ye' idom nəb swi'i i wo niŋ ighi mbe ni ye' iŋga nəb məd. Əne bə̀, ti wə̀d we ni ye' ə mbeŋ wiri bə̀ndì i rəbɔ'ɔ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

32Mbə̀ kɔndɨ ənû ze nɨ nya'a ghɨ ənɨ ɨwi Lôt!

33Wə̀d mɔ'ɔ we nɨə kə̀b nuŋ i ɨtènɨ̀, bɨrɨ sam ɨtènɨ̀ we, àyɨə we nɨ sam i ɨtènɨ̀ bɨrɨ wɨrɨ jɨg ɨtènɨ̀ we.

34Mə ghà ɨ nən ni ɨzimɨ we, bə̂d mɨbe bɨrɨ ye' ɨgun əbà' ə mɔ', mbɨ nɨŋ wɨ fibɨ̀ sàŋ wɨ fibɨ̀.

35Məyi mɨbe bɨrɨ ye'ə wɔ̀' ə ŋgə̀ŋ ɨnɔ̂n, mbɨ nɨŋ wɨ fibɨ̀ sàŋ wɨ fibɨ̀.

[36Mbaŋə̀ rɨ̀be bɨrɨ ye' ə mbeŋ, mbɨ nɨŋ wɨ fibɨ̀ sàŋ wɨ fibɨ̀."]

37Məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Ə̀nùŋɨ̀sɨg, ənû zɔ̂ ə kɨ wo ghɨ ə yi ə?" Wɨ nya'a wɨ̀ɨ̀rɨ̀ əmbɨ mɨ̀məd ni, "Əsɨ ze nɨ əvɨ ə nyam ə ye' əŋgu, mɨzam bɨrɨ wo fetɨ əŋgu."

Luk 18

1Yeso nya'a ghà ənû ə mɨgɨ əmbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ɨ chwi ni mbɨ berɨ kɨə kɔ̀ŋgɨ̀ ə Ɔwiə̀ zɨ rɨ bɔd.

2Wɨ nya'a ghà ni, "Əsob mɨsà'i mɔ'ɔ wɨə nya'ə əsɨ ə mɔ'ɔ nɨ chəi wɨ nya'ə bɔə Ɔwiə̀ kɨ̀ bə̀ə̀ tɔŋə wə̀d ənɨ ənù.

3Ɨku əyi mɔ'ɔ wɨə nya'ə bə̀ əsɨ ze. Ɨ wɨə nya'ə kɨə wò əsɨ məd pə̀ə̀ ghàə̀ ni, 'Kaŋ weerɨ əmɨ ni mə̀ jɨg ɨsa'i we nɨ mə̀ berɨ mbɨ mɨ wə̀d pə̀n.'

4Əsob mɨsà'i we nya'a bè ton nɨ weerɨ əyi we ənɨ əkɔb ə nyumə̀. Àyɨə wɨ nya'a nwɨə̀ ghà ɨŋga i fɨ̀ŋ ni, 'Ka à bè ye'i ni chəi mɨə bɔə ə Ɔwiə̀ kɨ̀ bə̀ə̀ tɔŋə wə̀d ənɨ ənù,

5àyɨə mə bɨrɨ weerɨ ɨku əyi wɔ̂ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨ wɨə chə əmɨ, njɨ chəi mə bɨrɨ berɨ əzwɨ̀ɨ̀rɨ̀ ɨchî nɨ wɨə jwɨ̀ə̀ ye'e.'"

6Ə̀nùŋɨ̀sɨg nya'a ghà ni, "Mbə̀ zu ənû ze nɨ əsob mɨsà'i rɨbɔ̀ŋ we ə ghàə̀.

7Əsob mɨsà'i rɨbɔ̀ŋ we mɨ ye'ə ghɨ̀ əne, njɨ ka Ɔwɨə̀ wa bɨrɨ weerɨ i bə̂d ɨməd mbe nɨ wɨ̀ chɔ'ɔ, ɨchî nɨ mbɨə zə̀' ɨ bɔ əziə mbɨ ɨzimɨ ə? Wɨ̀ wa bɨrɨ tə̀ndɨ̀ bɔŋ weerɨ mɨ̀məd ə?

8Mə ghà ɨ nən ni wɨ̀ bɨrɨ zambɨ weerɨ mɨ̀məd. Àyɨə ənɨ Wan Wə̀d wɨrɨ ye'e, wɨ̀ wa bɨrɨ zə ɨchî nɨ bə̂d rɨŋga ɨsɨg nuŋ fɨ̀ŋ ɨgwɨ məd ə?"

9Yeso nya'a bə̀ yì ghà ənû ə mɨgɨ zɔ̂ əmbɨ ə bə̂d mɔ'ɔ mbe nɨ nya'ə ghàə̀ ni mbə mbɨə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku'nɨ, əne sɨə tə̀ə̀nɨ̀ə̀ mbɨ cherə.

10Wɨ nya'a ghà ni, "Mbaŋə̀ mɔ'ɔ rɨ̀be nya'a kɔ' wò ɨŋga mbàn Ɔwɨə̀ ɨ wo kɔŋgɨ ə Ɔwiə̀. Wɨ fibɨ̀ yɨə nya'ə Farisiî, wɨ cherə yɨə nya'ə əfetɨ mɨ̀tagsɨ̀.

11Ənɨ mbɨ nya'a wò əne, Farisiî we nya'a nɔ' təm kɔ̀ŋgɨ̀ ə Ɔwiə̀ ɨmbə̀' i ɨnyod ghà ni, 'Ɔwɨə̀, məben-əwe ni chəi əmɨ ɨghabɨ ə bə̂d cherə mbe nɨə fè ɨghɨ bə̂d ənɨ ɨka, kɨ̀ ɨghabɨ mbe nɨ chəi mbɨə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku'nɨ, kɨ̀ ɨghabɨ mbe nɨə ni məyi bə̂d cherə, kɨ̀ be ɨghabɨ əfetɨ mɨ̀tagsɨ̀ wɔ̂.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

12Mə wiə chubə rijig ighəm be iŋga kàb. Mə wiə ghàpì ighijìm mbe ni mə beri isi wum, nà' əsi ə fibì i ne.'

13"Àyiə əfeti mìtagsì we nya'a təm əsa əgha. Chəi wì nya'a be nɔ̀ɔ̀rì e ətu ikaŋ, àyiə wì nya'a nuŋ mbi ibɔ igun i fîŋ ghà ni, 'Ɲwiə̀, kən əni ə num. Mə yiə wəd inû ribɔ̀ŋ!'

14Mə ghà i nən ni, əni əfeti mìtagsì we nya'a wò inu', wì nya'a ghì ənû ni ku'ni ifě Ɲwiə chè Farisiî we. Mbə̀ kyeri ni wəd jìm we ni nɔ i inyod, Ɲwìə̀ biri swi əməd, àyiə wəd jìm we ni swi i inyod, Ɲwìə̀ biri nɔ əməd."

15Bə̂d mɔ'ɔ mbiə nya'ə niŋə ka àbei mbə bɔn kwa wò əsi Yeso ni wì beti mìmə̌d. Əni məmə̀ə̀nì-ìnù iməd nya'a zə əne, mbi nya'a ghàm əbɔ' ə bə̂d mbe.

16Àyiə Yeso nya'a tɔŋ bɔn mbe əsi ni, ghà əmbi mbi məmə̀ə̀nì-ìnù ni, "Mbə̀ saŋ bɔn kwa mbe ye'e əsi num. Ti mbə̀ kən ə mìmə̌d, imbə̀' ighəm ni à yiə bə̂d ighabi mbô ni biri jig ənû ifɔ̀n ə Ɲwiə̀.

17Mə ghà rəsì' i nən ni, ka wəd mɔ'ɔ we ni chəi wì ben ənû ifɔ̀n ə Ɲwiə̀ ighabi wan kwa biri nɔ nyi i iŋga ənû ifɔ̀n ze."

18Mbaŋə̀ mɔ'ɔ rəbɔ' mbe ni nya'ə teki inû iŋga əbeŋ mìJû nya'a biiri əmbi Yeso ni, "Əchwiə̀-ìnù chɔ̀m, mə kiə wo ghi ye bɔŋ jig ìtènì ri mì ə?"

19Yeso nya'a wìirì i bɔ ni, "À tɔŋ əmi əni wəd chɔ̀m imbə̀' ə ye ə? Chəi wəd mɔ'ɔ ni bɔŋi chè ri əni ə Ɲwìə̀ rəzì' wi.

20À kyeri tikə te ni, 'Tirə̀ ni e iwi wəd cherə. Tirə̀ zwiiri e ə wəd. Tirə̀ ji e. Tirə̀ ben e zərimbin mighab. Wumni e mbə̌' mbi e nǐŋ.'"

21Mbaŋə̀ ze nya'a ghà ni, "Mə fə nya'a kɔ nùŋ tikə tô rijìm ti əni mə nya'ə wan kwa."

22Əni Yeso nya'a zu ənû zô, wì nya'a ghà i bɔ ni, "À kiri kwaŋ əghi ə mɔ'ɔ. Ndə̀ wo fèndì ighijìm mbe ni à beri, wo ghàpì ikab we əmbi ə bə̂d ikwaŋ, əne à biri beri mbôn ikaŋ. À mi ghì əne, à ye'e beeni əbɔ' num."

23Əni mbaŋə̀ ze nya'a zu ənû zô, wì nya'a kə̀nə̀ kwà' riŋgə', imbə̀' ighəm ni wì nya'a beri mbôn ni nɔ' əku.

24Yeso nya'a neŋ əməd ghà ni, "Ziə biri kaŋ se əmbi ə bə̂d mbôn ni nyi iŋga ənû ifɔ̀n ə Ɲwiə̀!

25À yi rəsì' ni ziə zàm əmbi ə kàmel ni chè ibigi sa', chè ichî ni wəd mbôn biri nyi iŋga ənû ifɔ̀n ə Ɲwiə̀."

26Bə̂d mbe ni nya'a zu ənû ze, nya'a biiri ni, "Ziə niə ye' əne, nji à kiə we ni tì wì jwì rəŋgə' ə?"

27Yeso nya'a wìirì ni, "Ənû ə ziə chè ye' bə̂d, chəi ziə chè ə Ɲwiə̀."

28Pità nya'a ghà ni, "Zə, tì fə sàŋ mba ikwi beeni əbɔ' ne."

29Yeso nya'a ghà əmbi mìmə̌d ni, "Mə ghà rəsì' i nən ni, chəi wəd mɔ'ɔ we ni saŋ i nəb, kì i iwi, kì mbi bɔŋgɔb, kì i mbə̌' mbi i niŋ, kì mbi bɔn imbə̀' ənû ifɔ̀n ə Ɲwiə̀,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

30ni chəi wɨ bɨrɨ berɨ ɨghɨ nɔnɔ’ əni ə nyùmə wô, bə jɨg ɨtènì rɨ mì əni ə nyùmə we nɨ bɨrɨ ye’e.”

31Yeso nya’a niŋ məmə̀ə̀nɨ-ɨnù mbe wum chɔ̀b rɨ̀be mbɨ tindɨ ɨban ɨban. Əne wɨ nya’a ghà əmbɨ mɨməd ni, “Mbə̀ zə, tɨ̀ yɨ əni kɔ’ə wò ə Jèrusalèm, əne ɨnû jɨ̀m mbe nɨ bə̂d ɨkə̀n Ɲwiə̀ nya’a ŋwa’nɨ ɨmbə̀’ Wan Wə̀d bɨrɨ jwɨ əni rəsì’.

32Mbɨ bɨrɨ yim əməd nà’ əmbɨ bə̂d mbe nɨ ka’i mɨJû. Bə̂d nɨ ka’i mɨJû bɨrɨ ba’rɨ əməd, na’ tɨ̀nìd ətu ɨ bɔ bə̀ chèd mad əni məd.

33Mbɨ bɨrɨ te əməd əni ə ŋgwad bə̀ zwiirɨ əməd. Ɨni niə pe ɨtad, wɨ zwemə.”

34Məmə̀ə̀nɨ-ɨnù mbe nya’a zu ɨnû mbe, àyɨə chəi ɨtu mɨməd nya’a kɨrɨ zeŋ. Ɲwìə̀ nya’a nə̀m əton əni ɨŋgam wô rɨ əmbɨ mɨməd. Chəi mbɨ nya’a bə̀ kyerɨ ənû ze nɨ wɨ nya’ə ghàə̀.

35Əni Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ-ɨnù nya’a siə tindɨ ɨban ə Jerikò, ɨfɨgɨ mɔ’ɔ nɨ nya’a mbaŋə̀ nya’a chub ɨban ɨnə̂njɨ, nəndɨ ɨghɨ.

36Əni wɨ nya’a zu əni ɨnə̂n bə̂d nya’ə chèə̀, wɨ nya’a biirɨ ni, “À kɨ ənû ə ye ə?”

37Mbɨ nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Yeso rɨ ə Nazàret wɨə chèə̀.”

38Ɨfɨgɨ we nya’a zu əne, kyeŋ rɨ̀kə̆ ghà ni, “Yeso, wan Dèvîd, diirɨ əmɨ!”

39Bə̂d mbe nɨ nya’a ɨmbì nya’a ghàm əbɔ’ məd ghà ni wɨ kəm rəziə, àyɨə wɨ nya’a jeŋgɨ yì kyeŋ ghà ni, “Wan Dèvîd, diirɨ əmɨ!”

40Yeso nya’a təm, ghà ni mbɨ niŋ əməd ye’e nà’ ɨ ni. Əni wɨ nya’a fə tiinɨ ɨban ɨban, Yeso nya’a biirɨ ɨ bɔ ni,

41“À kəb ni mə ghɨ ənû ə ye ɨ ne ə?” Wɨ nya’a wɨ̀irɨ ni, “Ə̀nùŋɨ̀sɨg, ghɨ ni mə zə ɨsɨ.”

42Yeso nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Sɨ kɔ zə ɨsɨ! E ɨbenɨ fə ghɨ̀ ni à bətɨ e.”

43Àmei əwu əwən, wɨ nya’a wɨrɨ kɔ zə ɨsɨ, əne wɨ nya’a nɔ’ beenɨ əbɔ’ ə Yeso, yènə̀ yiirɨ ə Ɲwiə̀. Bə̂d mɨjɨ̀m mbe nɨ nya’a zə ənû ze nya’a bə̀ yiirɨ ə Ɲwiə̀.

Luk 19

1Yeso nya’a nyɨ ə Jerikò chè i che.

2Mbaŋə̀ mɔ’ɔ ziə nya’ə əŋgu nɨ ɨkum məd nya’ə Sàkiò. Wɨ yiə nya’ə ətu ɨgwɨ məfetɨ mɨtagsɨ. Wɨ yiə nya’ə bə̀ ə wə̀d mbə̂n.

3Ɨ wiə nya’ə kə̀b zə ə Yeso, àyɨə chəi əni tɨ̀ wɨ nya’a zə əməd ɨmbə̀’ ɨnə̂n bə̂d we nɨ nya’ə beenɨ əbɔ’ ə Yeso fərɨ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wɨ nya’a tumnə.

4Əne wɨ nya’a nòrə̀ wò ɨmbì pè kɔ’ əzed ə sikamò ɨmbə̀’ zə əməd, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wɨ nya’a berɨ che əbà ze.

5Əni Yeso nya’a pè əsɨ ze, wɨ nya’a neŋ ɨkaŋ zə əməd ghà ɨ bɔ ni, “Sàkiò, zambɨ swi’i ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mə berɨ ni ɨŋga e nəb rə̀chə̀ŋ.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

6Sàkiò nya'a zàmbɨ swi'i wò nɨŋ əməd mbɨ ɨgha'i.

7Bəd mɨjìm mbe nɨ nya'a zə ənû ze, nya'a kɔ dumbɨ ghàà ni, "Wɨ fə wò mò wəd nɨə ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ!"

8Sàkiò nya'a nɔ̀' təm rətiə ghà əmbɨ Ɔ̀nùŋɨsɨg ni, "Masà, zə, mə bɨrɨ na' əba rɨ əni mbɨ ɨghɨ əmbɨ ə bəd ɨkwaŋ. Mə mɨ fə fɨg wəd mɔ'ɔ, mə bɨrɨ wì ɨghəm kwè."

9Yeso nya'a ghà ni, "Təchɔ̀ŋ, ənû nɨ jwɨ rəŋgə' fə ye'e ɨŋga nəb zô, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbaŋə̀ zô yɨə bə ə wan tɨ əni əghaŋ ə Abràham.

10Wan Wəd nya'a ye'e ɨ kəb bəd mbe nɨ nya'a nimɨ ɨmbə̀' chɨ mɨməd rəŋgə'."

11Əni bəd mbe nya'ə zwetɨ ənû ze, Yeso nya'a wò ɨmbì ghà ənû ə mɨgɨ əmbɨ mɨməd, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ nya'a fə sɨə tiinɨ ɨban ə Jèrusalèm. Wɨ nya'a bə̀ ghà ɨmbə̀' ɨghəm nɨ bəd mɔ'ɔ mbɨə nya'ə kɔndɨə ni ənû ɨfɔ̀n ə Ɗwiə̀ bɨrɨ ye'e əwu əwən.

12Wɨ nya'a ghà ni, "Kŭm kyeŋ mɔ'ɔ nya'a wò ɨŋga əbeŋ ə mɔ'ɔ əsa əgha ni mbɨ zɔ' əməd əni ɨfɔ̀n bɔŋ wɨ wɨrɨ bəndɨ.

13Bɔŋ wɨ nya'ə sɨə nɔ̀'ə̀, wɨ nya'a tɔŋ mbi bəd əfà'ì wum, ghàpɨ ɨkab gôl wum əmbɨ mɨməd ɨ mɔ' mɔ'. Wɨ nya'a ghɨ əne ghà əmbɨ mɨməd ni, 'Mbə̀ ghɨ ɨwin əni ɨkab wô pè əni mə bəndɨ.'

14Àyɨə bəd əbeŋ məd nya'a bàn əməd. Əne mbɨ nya'a chà bəd əbɔ' məd ni mbɨ ghà ni, 'Chəi tɨ kəb ni mbaŋə̀ zô ye' ɨfɔ̀n ɨgwɨ na.'

15"Əni mbɨ nya'a fə zɔ' əməd əni ɨfɔ̀n, wɨ nya'a bəndɨ wò pè ghà ni mbɨ tɔŋ bəd əfà'ì mbe nɨ wɨ nya'a nà' ɨkab we əmbɨ mɨməd. Wɨ nya'a tɔŋ əne ɨmbə̀' kyerɨ njìm ze nɨ mbɨ ghɨ ɨwin berɨ.

16Wɨ rɨtu nya'a wò pè ghà ɨ bɔ ni, 'Masà, mə fə jɨg njìm mɨgôl cherə wum.'

17Ɨfɔ̀n we nya'a ghà ɨ bɔ ni, 'À fə ghɨ ənû ə chɔ̀m, kyɨə wəd əfà'ì chɔ̀m! Ɨchî nɨ à fà' əni e fîŋ jìm mbɨ akə ɨkab, mə bɨrɨ ghɨ ni à tumbɨ ɨsɨ wum.'

18We nɨ beenɨ nya'a wò pè gha ɨ bɔ ni, 'Masà, mə fə jɨg njìm mɨgôl cherə ɨtân.'

19Wɨ nya'a ghà ɨ bɔ ni, 'À bɨrɨ tumbɨ ɨsɨ ɨtân.'

20Wəd əfà'ì cherə nya'a wò pè ghà ni, 'Masà, à yɨ e ɨkab gôl we wô. Mə kə' kod ɨŋga əghɨ ə gywɨ wò nùŋ.

21Mə wɨə nya'ə bɔ əwe ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbe mɨchî ə kà. À wɨə nɨŋ ɨghɨ mbe ni ka'i àwɔ̀ nuŋɨ. À wɨə bə̀ kwə̀ŋ ɨghɨ mbe nɨ ka'i àwɔ̀ konɨ.'

22Ɨfɔ̀n we nya'a ghà ɨ bɔ ni, 'Mə bɨrɨ nɨŋ ɨŋgam we nɨ jwɨ rɨŋga e ɨchû, sa' əwe əŋgu, àwɔ̀ wəd əfà'ì rɨbɔ̀ŋ! Ɨmbə̀' à nya'a kàŋ kyerɨ e ni mə wɨə nɨŋ ɨghɨ mbe nɨ chəi mə nuŋɨ, mbɨ ni mə wɨə kwə̀ŋ ɨghɨ mbe nɨ chəi mə̀ konɨ ə?

23Əne əton nɨ chəi à kə̀' nuŋ mɨ ɨkab ɨŋga nəb nɨ mbɨə nùŋ ɨkab ɨmbə̀' ənɨ mə̀ bəndɨ, mə nɨŋ ɨkab mbɨ ə njìm, kɨ ɨmbə̀' ə ye ə?'

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

24Wɨ nya'a ghɨ əne, ghà əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'a təmbɨ ɨban ɨban ni, 'Mbə̀ nɨŋ ɨkab we rɨ bɔ nà' əmbɨ we nɨ berɨ mɨgôl wum.'

25Mbɨ nya'a ghà ɨ bɔ ni, 'Masà, wɨ fə berɨ mɨgôl wum!'

26Wɨ nya'a wɨìrɨ ni, 'Mə ghà ɨ nən ni wəd jìm we nɨ berɨ ɨghɨ, mbɨ bɨrɨ na' mbɨ cherə ɨ bɔ wɨ sɨ berɨ mbɨ nɔ', àyɨə we nɨ chəi wɨ berɨ əghɨ, ka àbei ɨkə we nɨ wɨ berɨ, mbɨ bɨrɨ nɨŋ rɨ bɔ.

27À ye' ɨmbə̀' mbɨ bə̂d pən mbô nɨ chəi mbɨ nya'a kəb ni mə tumbɨ mɨməd, mbə nɨŋ mɨməd ye'e əgha, zwiirɨ mɨməd əni mɨ ɨfě."“

28Yeso nya'a ghà əne, chè ɨmbì kɔ kɔ'ə wò ə Jèrusalèm.

29Əni wɨ nya'a pè ɨban ə Bètfagè mbɨ Betanì nɨ nya'a ɨkaŋ Ɨwum mɨOlìf, wɨ nya'a tom mbi mə�ənì-ɨnù mɨbe

30ghà ni, “Mbə̀ wo nyɨ ɨŋga əsɨ ze nɨ ye' ɨmbì ɨ nən. Mbə mɨ nyɨ ə nyɨ, mbə bɨrɨ zə wan jàkas nɨ mbɨ tɨŋɨ, nɨ chəi wəd mɔ'ɔ kwe' kɨrɨ kɔ' ɨgun. Mbə̀ za ye'e əgha mbɨ zɨwən.

31Wəd mɔ'ɔ mɨ biirɨ ɨ nən ni, 'Mbə̀ kɨə zàə̀ jàkas we ɨmbə̀' ə ye ə?' Mbə̀ gha ni, 'À yɨ Ɔ̀nùŋɨ̀sɨg kəb ə jàkas wô.'"“

32Bə̂d mbe nɨ wɨ nya'a tom nya'a wò pè zə ɨnû mbe àmei ɨchî nɨ wɨ kə' ghà əmbɨ mɨməd.

33Əni mbɨ nya'ə zàə̀ wan jàkas we, bə̂d mbe nɨ nya'a berɨ nya'a biirɨ əmbɨ mɨməd ni, “Mbə kɨə zàə̀ wan jàkas we ɨmbə̀' ə ye ə?”

34Mbɨ nya'a wɨìrɨ ni, “À yɨ Ɔ̀nùŋɨ̀sɨg kəbɨ.”

35Mbɨ nya'a ghà əne, nɨŋ wan jàkas we wò nà' əmbɨ Yeso. Əni mbɨ nya'a fə ma'rɨ tə ngywɨ̌ ɨgun ə wan jàkas we, mbɨ nya'a weerɨ ə Yeso ghɨ ni wɨ kɔ' ɨgun.

36Əni wɨ nya'ə wòə̀, mbɨ nya'a zì tə ngywɨ̌ ɨgwɨ ɨnə̂njɨ.

37Əni wɨ nya'a sɨə tiinɨ ɨban ə Jèrusalèm, əsɨ ze nɨ mbɨ nya'ə swi'ə Ɨwum mɨOlìf, ɨnə̂n məməə̀nì-ɨnù we ɨjìm nya'a kɔ yiirɨ ə Ɲwiə̀ əni ə gî kă kă ɨmbə̀' ɨnû yiirɨ jìm mbe nɨ mbɨ nya'a zə.

38Mbɨ nya'ə yiirɨə ghàə̀ ni, “Ɲwiə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ɨfɔ̀n we nɨə ye'e əni ɨkum Ɔ̀nùŋɨ̀sɨg! Əbɔrəbɔd ə zɨ ɨkaŋ, bə̂d wumnɨ ə Ɲwiə̀ we nɨ ye' ɨkaŋ!”

39MɨFarisiî mɔ'ɔ nɨ nya'a ɨŋga ɨnə̂n bə̂d we nya'a ghà ɨ bɔ ni, “Əchwiə̀-ɨnù, gham əbɔ' mbe mə�ənì-ɨnù.”

40Wɨ nya'a wɨìrɨ ni, “Mə ghà ɨ nən ni, bə̂d mbô mɨ kəm rəziə, əti zô ə bɨrɨ kɔ kyeŋɨ yiirɨ ə Ɲwiə̀.”

41Əni wɨ nya'a pe ɨban ə Jèrusalèm, wɨ nya'a zə əsɨ ze, əne chweŋ mɨsɨ ɨmbə̀' əzɨ əwən,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

42ghàə̀ ni, “Nji rəchə̀ŋ à fə kə̀’ kyeri əghi ze niə ghì ni bə̂d chub əni əbɔrəbɔd. Àyiə tìnîn mbi fə nə̀m ri ne!

43Ini biri ye’e ni mbe bə̂d pə̀n biri bɔm ə̀gù’ kad əwe, əne nyèm əwe iŋga iba jìm.

44Mbi biri tum əwe ə si, àwɔ̀ mbi mbe bɔn mbe ni ye’ iŋga e ikam, əne zwiiri əwən. Chəi mbi biri saŋ iti igwi wi cherə, imbə̀’ ighəm ni chəi à nya’a kyeri nyùmə̀ we ni Ɔwìə̀ nya’a ye’e imbə̀’ weeri əwe.”

45Yeso nya’a wò nyi iŋga mbàn Ɔwìə̀ pè kɔ kəndi bə̂d mbe ni nya’ə fèndì ighi.

46Wi nya’a ghà əmbi mìmə̌d ni, “Ə zi iŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɔwiə̀ ni, 'Mi nəb biri ye’ nəb əkɔ̀ŋgì.' Àyiə mbə fə bèŋ əni əsi ni miji ə nə̀mbì əŋgu.”

47I wiə nya’ə chwi inû iŋga mbàn Ɔwìə̀ ini jìm, àyiə bə̂d kyeŋ mbe ri ə mbàn Ɔwìə̀ mbi məchwiə̀ rìkə̌ fəri bə̂d mbe ni nya’ə chà mìJû nya’a kə̀b ni nji mbə zwiiri əməd,

48àyiə chəi mbi nya’a zə inə̂njì ni zwiiri əməd imbə̀’ ighəm ni bə̂d mijìm mbiə nya’ə kə̀b zu inû jìm mbe ni wi nya’ə ghàə̀.

Luk 20

1À nya’a əni ə mɔ’ɔ əni Yeso nya’ə chwi inû iŋga mbàn Ɔwìə̀ bə̀ ghà ikə̂n chɔ̀m, bə̂d kyeŋ mbe ri ə mbàn Ɔwìə̀ mbi məchwiə̀ rìkə̌ fəri bə̂d kyeŋ mbe riŋga əbeŋ nya’a wò

2ghà i bɔ ni, “Gha i na. À kiə we na’ ika i ne ni à ghi inû mbɔ̂ ə? À kiə we na’ ika wɔ̂ i ne ə?”

3Wi nya’a wìirì əmbi mìmə̌d ni, “Mə biri bi biiri ənû mɔ’ɔ i nən. Mbə̀ gha i num.

4À kiə Ɔwìə̀ nya’a na’ ika əmbi Jɔ̌n ni wi nà’ minib ki à ki ə bə̂d ə?”

5Mbi nya’a zu əne, kɔ ghambi mbənə mbənə ghàə̀ ni, “Ti mi ghà ni, 'À yiə Ɔwiə̀,' wi biri biiri i na ni, 'À niə ye’ əne, nji chəi mbə̀ nya’a ben əməd imbə̀’ ə ye ə?’

6Ti mi bə̀ ghà ni, 'À yiə bə̂d,' bə̂d mbɔ̂ mijìm biri tumbi əwa əni əti, imbə̀’ ighəm ni mbi ben ni Jɔ̌n yiə nya’ə wə̀d ikə̀n Ɔwìə̀.”

7Əne mbi nya’a wìirì ni, “Chəi ti kyeri əsi ze ni wi nya’a niŋ ika rəŋgu.”

8Yeso nya’a bə̀ si ghà əmbi mìmə̌d ni, “Chəi mə biri bi gha wə̀d we ni na’ ika i num ni mə̀ ghi inû mbɔ̂.”

9Yeso nya’a kɔ gha ənû ə migi zɔ̂ əmbi ə bə̂d mbe ni, “Wə̀d mɔ’ɔ nya’a kon i mbeŋ vaìn, nà’ mbeŋ ze əmbi ə bə̂d mɔ’ɔ ni mbi yim fà’ iŋga. Wi nya’a nà’ əne, nɔ̀’ wo iŋga əbeŋ ə cherə pè chub əŋgu əni əgha ə se.

10Əni nyùmə nya’a ku’u ni kwəŋ ritam vaìn te, wi nya’a chà i wə̀d ə̀fà’ì əmbi ə bə̂d mbe ni nya’a yim mbeŋ ze ni mbi na’ titam mɔ’ɔ i ni. Àyiə bə̂d mbe ni nya’a yim mbeŋ ze nya’a som wə̀d ə̀fà’ì we, chà əməd rəbɔ’ ibɔ-ibɔ.

11Wə̀d we ni nya’a beri mbeŋ ze nya’a yì chà wə̀d ə̀fà’ì cherə, àyiə mbi nya’a bə̀ som əməd, na’ tìnìd ətu i bɔ, chà əməd rəbɔ’ ibɔ-ibɔ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

12Wɨ nya'a yì chà we nɨ nya'a pe əni mbɨ tad. Mbɨ nya'a tò' ətu əmbɨ we, chɨ əməd riŋga mbeŋ ze mà' ɨsɨg.

13Wəd we nɨ nya'a berɨ mbeŋ ze nya'a ghà ni, 'Mə kɨə wo ghɨ ye ə? Mə bɨrɨ tom mɨ wan nɨ mə gha'i kwà' riŋgə', ɨghəm mbɨ bɨrɨ wumnɨ əməd.'

14Àyɨə əni bəd mbe nɨ nya'a yim mbeŋ ze nya'a zə wan we, mbɨ nya'a ghà mbənə mbənə ni, 'À yɨ əjɨnəb məd wô. Tɨ zwiirɨ əməd ɨmbə' ɨghɨ məd sɨ ye' mba.'

15Mbɨ nya'a ghà əne chɨ əməd riŋga mbeŋ ze mà' ɨsɨg zwiirɨ. "Mbə kɔn əzən ni wəd we nɨ berɨ mbeŋ ze kɨə wo ghɨ ye mbɨ mɨməd ə?

16Wɨ bɨrɨ wo zwiirɨ bəd mbe nɨ nya'a yim mbeŋ ze, sɨ nà' mbeŋ ze əmbɨ ə bəd cherə." Əni bəd mbe nya'a zu ənû zô, mbɨ nya'a ghà ni, "Tɨ Ɔwiə ben i!"

17Àyɨə Yeso nya'a nèŋ mɨməd ghà ni, "Əton əni Ɨŋgam Ɔwiə wô kɨ ni ye ə? 'Ɨti we nɨ məbɔmɨ nəb nya'a tonɨ, fə bèŋ əni ɨti rɨ ɨbu nəb.'

18Wəd jìm we nɨ gu ɨgwɨ ɨti wô bɨrɨ sopə tɨkə rɨkə. Ɨti we mɨ bə feŋ ɨgun ə wəd mɔ'ɔ, wɨ wò' əməd."

19Məchwiə rɨkə̌ mbɨ ə bəd kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɔwiə mbɨə nya'a kəb ni njɨ mbə gywɨ ə Yeso əni nyùmə we, àyɨə ɨ mbɨ nya'ə bɔə ni bəd bɨrɨ bu əchɔb. Ɨ mbɨə nya'a kəb gywɨ əməd ɨmbə' ɨghəm nɨ mbɨ nya'a kyerɨ ni ɨ wɨə nya'ə ghà ənû ə mɨgɨ ze ɨmbə' əwən.

20Mbɨ nya'a kɔ kəb əpan nɨ gywɨ əməd. Əne mbɨ nya'a chà mɨ-ànàŋgɔŋ, nɨ nya'a begrɨ ɨghabɨ ni mbə yɨə bəd rəsì', ni mbɨ wo zɨ ətam gywɨ əməd əni ɨŋgam məd. Mbɨ nya'a ghɨ əne ɨmbə' mbɨ gywɨ əməd wò nà' əmbɨ gɔmnà ni wɨ sa' əməd ɨmbə' ɨghəm nɨ à yɨə gɔmnà nya'a berɨ ɨka ɨgwɨ mɨməd mɨjìm.

21Mɨ-ànàŋgɔŋ mbe nya'a pè biirɨ ɨ bɔ ni, "Əchwiə-ɨnù, tɨ ə kyerɨ ni à wɨə ghà ɨnû bə chwi ɨnû ɨchî nɨ ku'nɨ. Chəi àwò ə ghɨ ɨghə, àyɨə à wɨə chwi rəsì' ɨmbə' ɨchî nɨ Ɔwiə kəbɨ ni bəd chubɨ.

22Tɨkə ə wa chwi ni tɨ ma' mɨtagsɨ əmbɨ Kaisà, kɨ chə ə?"

23Yeso nya'a kyerɨ əbekɨ mɨməd, əne wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni,

24"Mbə chwi ɨkab ətənɨ mɔ'ɔ ɨ num." Mbɨ nya'a chwi ɨ bɔ. Əne wɨ nya'a biirɨ əmbɨ mɨməd ni, "Ɨfə̌ wô mbɨ ɨkum wô kɨ wɨ we?" Mbɨ nya'a wɨirɨ ni, "À yɨ wɨ Kaisà."

25Wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Əne mbə̀ na' ɨghɨ Kaisà əmbɨ Kaisà, bə̀ nà' mbɨ Ɔwiə əmbɨ ə Ɔwiə."

26Chəi ɨchî nɨ tɨ mbɨ nya'a yim əməd ɨfə̌ bəd ɨmbə' ɨŋgam we nɨ wɨ nya'a ghamɨ, àyɨə mbɨ nya'a yiirɨ ɨchî nɨ wɨ nya'a wiirɨ ɨŋgam we, əne chəi mbɨ nya'a wɨrɨ berɨ ənû nɨ ghà.

27MɨSadusiî mbɨə nya'ə ghàə̀ ni chəi bəd bɨrɨ zwemə. Əne mbɨ mɔ'ɔ rəbɔ' mɨməd nya'a wò əsɨ Yeso

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

28pè biiri i bɔ ni, “Əchwiə̀-ìnù, Mose nya’a ŋwà’nì i na ni aŋgɔb mbaŋə̀ mɔ’ɔ ni beri əyi mi kwi ni chəi bɔn, mbaŋə̀ ze beri niŋ iku əyi we gywi bɔn mbi məd, ni biri ye’ bɔn aŋgɔb məd we ni nya’a kwi.

29Tìnîn, bɔŋgɔb mbaŋə̀ mɔ’ɔ sambe mbiə nya’a əŋgu. Wì ritu nya’a nam əyi kwi ni chəi bɔn.

30We ni nya’a beeni

31mbi we ni nya’a pe əni mbi mitad nya’a nam iku əyi we. À yi əndəŋ əndəŋ ni mìməd mbe sambe nya’a kwi ni chəi mbi gywi bɔn.

32Əyi we nya’a bə̀ si nwìə̀ kwi.

33Əni bə̂d biri zwemə, əyi we kiə wo ye’ iwi we ichî ni mìməd mbe sambe nya’a nam əməd ə?”

34Yeso nya’a wìirì əmbi mìməd ni, “Ighəm bə̂d wô rìnîn wiə namə, mbi bə̀ nà’ə̀ mbə bɔn ə nəb inami.

35Àyiə chəi bə̂d mbe ni ku’ ni zwemə, əne chub əni ə nyùmə̀ we ni biri ye’e, biri nam ki bè nà’ bɔn ə nəb inami.

36Chəi mbi biri wiri kwi imbə̀’ ighəm ni mbi yi əndəŋ əndəŋ mbi mbìaŋgirə̀. Mbi yiə bə̀ ə bɔn Ɲwiə̀ ichî ni mbi zwemə.

37Mose nya’a chwi ni bə̂d mbiə zwemə iŋga əsi ə̀ŋwà’nì ze ni gha imbə̀’ ichî ni ətud ə nya’ə fiə, əni wì nya’a tɔŋ Ə̀nùŋìsig ni məd yiə Ɲwìə̀ Abràham, Ɲwìə̀ Aizìk mbi Ɲwìə̀ Jekô̂b.

38Əne yi ni, ka məd yi i Ɲwìə̀ ivi bə̂d. Məd yiə Ɲwìə̀ bə̂d mbe ni ye’ ikă. Bə̂d mijìm mbi ikă imbə̀’ əməd.”

39Məchwiə̀ rìkə̌ mɔ’ɔ nya’a zu əne ghà ni, “Əchwiə̀-ìnù, à fə ghàm ichî chòm!”

40Chəi wə̀d mɔ’ɔ ni tì wì nya’a wiri yim fîŋ biiri ənû ə mɔ’ɔ i bɔ.

41Yeso nya’a biiri əmbi mìməd ni, “Mbi kiə ghàə̀ ni Wə̀d we ni Ɲwìə̀ zɔ’ɔ yiə wan ti əni əghaŋ ə Dèvîd ri ye ə?

42Dèvîd ziə nya’a ŋwà’nì iŋga ə̀ŋwà’nì ə mìSâm ni, 'Ə̀nùŋìsig nya’a ghà əmbi mi Ə̀nùŋìsig ni, Chub əni mi əbɔ ə jigi,

43pè əni mə nuŋ mbe bə̂d pən əni ighi ni à biri teeri mbe iwu igun.’

44Dèvîd mi ye’ə tɔŋ əməd əni Ə̀nùŋìsig, wì si wiri ye’ wan ti əni əghaŋ əməd ri ye ə?”

45Yeso nya’a ghà əmbi mbi məmə̀ə̀nì-ìnù əni bə̂d mijìm nya’ə zuə ni,

46“Mbə̀ we əwən imbə̀’ məchwiə̀ rìkə̌. I mbiə gha’ə ni zi ngywǐ ri se ghanə yènə̀ mbi riwən. I mbiə bə̀ gha’ə ni bə̂d cha’ri əwən mbi iwumni iŋga mìwǐn. Mbi gha’ ni chub igun itən mbe ni ye’ ifě iŋga nəb ti ə̀kàtì, bə̀ gha’ isi iwumni əni bə̂d ka’ ichwî.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

47Ɨ mbɨə tambɨə mɨku əyi ɨmbə̀’ fe ɨghɨ mɨ̀məd. Mbɨ mɨ nɨə ghɨ̀ əne, mbɨ sɨ bègrɨ̀ kɔ̀ŋgɨ̀ ə Ɲwiə̀ ənɨ əgha ə se. Ɲwɨ̀ə̀ bɨrɨ zɨ ɨsa’ɨ nɨ che əbɔ ɨgwɨ mɨ̀məd.”

Luk 21

1Yeso wɨə nya’a ɨŋga mbàn Ɲwɨ̀ə̀, əne wɨ̀ nya’a nɔ̀ɔ̀rɨ̀ ətu zə ɨchî nɨ bə̂d mbə̂n nya’ə zɨ̀ ɨkab ɨŋga rɨkub ze nɨ mbɨə ziə ɨchəmnɨ Ɲwɨ̀ə̀ ɨŋga.

2Wɨ̀ nya’a bə̀ zə ɨku əyi kwaŋ mɔ’ɔ nɨ nya’a zɨ mɨ̀fraŋ tân mɨ̀be ɨŋga rɨkub ze.

3Wɨ̀ nya’a zə əne ghà ni, “Mə ghà rəsɨ̀’ ɨ nən ni ɨku əyi kwaŋ wô fə zɨ̀ ɨkab ɨŋga rɨkub ze chè bə̂d mbə mɨ̀jɨ̀m.

4Bə̂d mbə mɨjɨ̀m fə nà’ ɨkab tɨ̀ ənɨ wɨ̀ nɔnɔ’, àyɨə məd we nɨ ye’ əyi kwaŋ fə kùtɨ̀ əbàmɨ̀ zɨ̀ ɨkab jɨ̀m we nɨ wɨ̀ berɨ.”

5Bə̂d mɔ’ɔ nya’ə ghà ɨmbə̀’ mbàn Ɲwɨ̀ə̀, ɨchî nɨ mbɨ bɔm yè’ ənɨ əti əka ɨnùn fɔrɨ ənɨ ɨghɨ mbe nɨ mbɨə chəmnɨ ə Ɲwɨ̀ə̀ əŋgu. Yeso nya’a ghà ni,

6“Ɨchî nɨ mbə̀ə zə ɨghɨ mbô, ɨni mɔ’ɔ bɨrɨ ye’e nɨ chəi ɨti mɔ’ bɨrɨ chub ɨgun wɨ cherə. Mbɨ bɨrɨ kɔd əti ze əjɨ̀m ə si.”

7Məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù Yeso nya’a bɨɨrɨ ɨ bɔ ni, “Əchwɨə̀-ɨ̀nù, ənû zô ə kɨə wò ghɨ̀ əwù zi ə? Ənweenɨ ze nɨ bɨrɨ chwɨ ni nyùmə̀ fə kù’ nɨ ənû zô ə bɨrɨ ghɨ̀ kɨə zi ə?”

8Wɨ̀ nya’a wɨ̀ɨrɨ̀ ni, “Mbə we əwən ɨmbə̀’ tɨ wə̀d mɔ’ɔ ghɨ ɨ ni mbə̀ febə, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ bə̂d mɨ̀nɔnɔ’ bɨrɨ ye’e nɨŋ mɨ ɨkum yènə̀ ghàə̀ ni, 'Mə yɨ wɨwən!' fɔrɨ ni, 'Nyùmə̀ fə tɨɨnɨ!' Tɨ̀ mbə beenɨ ə əbɔ’ mɨ̀məd.

9Ənɨ mbə̀ zu ni ɨbeŋ mbɨə mà’ə̀ bɨd, bə̀ zu ni bə̂d ɨŋga ɨbeŋ mbɨə chəbə, tɨ̀ mbə̀ bɔ ə, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨnû mbô berɨ be ghɨ̀, àyɨə chəi ɨsɨg bɨrɨ kɨrɨ nwɨ ənɨ ə nyùmə̀ we.”

10Yeso nya’a yɨ̀ ghà əmbɨ mɨ̀məd ni, “Ɨbeŋ bɨrɨ ma’ bɨd mbɨ ɨbeŋ cherə. Ɨbeŋ nɨ mɨfɔ̂n ə tùmbɨ̀ə̀ bə̀ mà’ bɨd mbɨ ɨbeŋ cherə nɨ mɨfɔ̂n ə tùmbɨ̀ə̀.

11Si bɨrɨ wùd kwà’ rɨ̀kə̆, njɨ̀ kə̆ kə̆ mbɨ ɨwən rɨbɔ̀ŋ bɨrɨ jwɨ̀ ɨsɨ ɨsɨ, ənû nɨ bə̂d bɨrɨ neŋ bɔ mbɨ ɨnweenɨ ɨnû yɨɨrɨ bɨrɨ jwɨ̀ rɨkaŋ.

12Àyɨə bɔŋ ɨnû mbô jɨ̀m sɨə ghɨ̀ə̀, mbɨ bɨrɨ gywɨ əwən, nwèndɨ̀ tə rɨkyerɨ-ɨwu, nà’ əwən ni mbɨ sa’ ɨŋga nəb rɨ ə̀kàtɨ̀, zɨ̀ əwən ə ndəŋ bə̀ nɨŋ əwən wò ɨfə̆ mɨfɔ̂n mbɨ ɨfə̆ mɨ̀gəmnà ɨmbə̀’ əmɨ.

13Əzô ə bɨrɨ ye’ əpan ɨ nən nɨ gha ɨkə̂n chɔ̀m.

14Mbə̀ fə nùŋ ɨŋga tə fîŋ ni chəi mbə bɨrɨ nwɨ̀’ ɨnyod ɨmbə̀’ ɨchî nɨ mbə̀ bɨrɨ chɨ ɨnû rɨ ɨgwɨ nən,

15ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mə bɨrɨ na’ ɨŋgam fɔrɨ ɨwe ɨ nən nɨ chəi wə̀d mɔ’ɔ rəbɔ’ mbə bə̂d pə̀n we tɨ̀ wɨ̀ təm mbɨ nən kɨ̀ bè ton ɨŋgam we.

16Mbə mɨ̀mbə̆’ mbɨ mbə mɨ̀nɨ̆ŋ, mbə bɔŋgɔb, ə ɨnəbɨ mbɨ mbə mɨ̀sə̀’ bɨrɨ fen əwən, mətùmbɨ̀ bə̂d bə̀ zwɨɨrɨ mbɨ mɔ’ɔ rəbɔ’ nən.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

17Bə̂d mɨjìm bɨrɨ ban əwən ɨmbə̀’ əmɨ.

18Àyɨə chəi nyôŋ ətu mɔ’ rɨ ɨgwɨ mbə ɨtu bɨrɨ nim.

19Mbə mɨ nyì’, mbə bɨrɨ jɨg ɨtènì rəsì’.

20“Əni mbə zə ni mɨnɔ̂n mɨsɔgyì fə kad ə Jèrusalèm, mbə̀ kyerɨ ni nyùmə̀ we nɨ mbɨ bɨrɨ chəkɨ ə Jèrusalèm fə tiinɨ.

21Əne bə̂d mbe nɨ ye’ ə Jùdeyà berɨ norɨ wò ɨkaŋ rɨwum, mbe nɨ ye’ ɨŋga əbeŋ berɨ jwì. Tɨ mbe nɨ ye’ ɨban ɨban nyɨ ə ɨŋga əbeŋ,

22ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨŋga ɨni mbe, Ɔwìə̀ bɨrɨ sə ɨtəm, əne zì ɨchə ɨgwɨ ə bə̂d ɨmbə̀’ ɨnû rɨbɔ̀ŋ mɨmə̌d, ɨmbə̀’ ɨnû jìm mbe nɨ mbɨ nya’a ŋwa’nɨ jwɨ əni rəsì’.

23Ɔgə’ bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ məyi mbe nɨ ye’ rɨbùmə̀, bə̀ nyɨ ɨgwɨ mbe niə nyɔŋə bɔn ɨŋga ɨni mbe! Ɔgə’ rɨbɔ̀ŋ bɨrɨ ye’e ɨgwɨ ə si, Ɔwìə̀ bə̀ sə ɨtəm əbɔ’ mɨJû.

24Bə̂d mɔ’ɔ bɨrɨ kwɨ ɨchû ɨbi. Mbɨ bɨrɨ nɨŋ mbɨ mɔ’ɔ əni ɨbò’ò wò ɨŋga ɨbeŋ jìm. Bə̂d mbe nɨ ka’i mɨJû bɨrɨ baŋ ə Jèrusalèm, tùmbɨ mɨmə̌d bə̀ nyèm mɨmə̌d pè əni ɨni mbe nɨ Ɔwìə̀ nya’a nuŋ ni ɨnû mbô bɨrɨ ghɨ fə ye’e mì.

25“Ɨnweenɨ bɨrɨ jwì əni ɨmɨg bə̀ fɔrɨ əni rɨtəmɨ. Ɔgə’ bɨrɨ nyɨ ɨŋga ɨbeŋ jìm ɨgwɨ ə si, ɨtu bə̂d bɨrɨ bùùrì ɨghabɨ ɨchî nɨ rɨbàà mbɨ mɨnib niə nɔ̀’ə̀ swi’ə ə jù’ə̀.

26Bə̂d bɨrɨ gu nəŋ ɨmbə̀’ ɨbɔɔ fɔrɨ ɨmbə̀’ ɨkɔndɨ ɨmbə̀’ ɨnû mbe nɨ bɨrɨ ye’e ɨgwɨ ɨsɨg, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Ɔwìə̀ bɨrɨ chɨ ɨzwî mbe nɨ ye’ ɨkaŋ.

27À yɨ əni ə nyùmə̀ we nɨ mbɨ bɨrɨ zə Wan Wə̀d niə ye’e ɨŋga pà’, zə ɨka we nɨ wì berɨ bə̀ zə ɨwumnɨ kyeŋ we nɨ wì bə̀ berɨ.

28Ɨnû mbô mɨ kɔ ghɨ̌, mbə̀ nɔ mbə ɨtu neŋ ɨkaŋ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ nyùmə̀ we nɨ mbɨ bɨrɨ cho’ mbə ɨtu fə tiinɨ.”

29Yeso nya’a ghà ənû ə mɨgɨ zô əmbɨ mɨmə̌d ni, “Mbə neŋ əzed ə fîg bə̀ nèŋ ɨzed jìm.

30Mbə mɨ zə əni rɨfu’ fi ə sɨə jwɨə̀, mbə̀ kyerɨ ni ɨchɨ fə tiinɨ.

31Əne bô, mbə mɨ zə əni ɨnû mbô ə ghɨə̀, mbə̀ kyerɨ ni ənû ɨfɔ̂n ə Ɔwiə̀ ə fə tiinɨ.

32“Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni ka ɨghəm bə̂d wô bɨrɨ che i, zɨ rɨ tɨ ɨnû mbô jìm fə ghɨ.

33Ɨkaŋ mbɨ ə si bɨrɨ chè, àyɨə ka mɨ ɨŋgam bɨrɨ nɔ che i ətu àkŏ.”

34“Mbə̀ we ə ni tɨ mbə̀ zɨ ə tə fîŋ əni ənû nɨ jɨg əku, əni ənû nɨ nɔ be bə̀ fɔrɨ əni ənû ɨmbə̀’ ɨghɨ rɨŋga ɨsɨg, njɨ əni ze ə bɨrɨ sa’ ye’e ɨgwɨ nən ɨchî nɨ ətam ə gywɨə̀ nyam,

35ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ əni ze ə bɨrɨ ye’e ɨgwɨ ə bə̂d mɨjìm mbe nɨ ye’ ɨgwɨ ə si.

36Mbə̀ chub ɨkyè’e əni mɨnyùmə̀ jìm, kɔŋgɨ ə Ɔwiə̀ ni mbə̀ berɨ ɨka nɨ nod ɨnû jìm mbe nɨ bɨrɨ ghɨ. Mbə̀ bə̀ kɔŋgɨ ni mbə mbe tɨ mbə təm ɨfě Wan Wə̀d.”

37Yeso wɨə nya’ə chwi ɨnû ɨŋga mbàn Ɔwìə̀ ɨni jìm. À sɨ ɨkwirɨ kwirɨ, ɨ wɨə nya’ə jwɨə̀ wò ni ɨkaŋ Ɨwum mɨOlìf.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

38À si ɨsɔsɔ, bə̂d mɨjìm mbɨə nya’ə wò əsɨ məd ɨŋga mbàn Ɲwìə ɨmbə̀’ zu ɨnû mbe nɨ wɨ̀ nya’ə ghàə̀.

Luk 22

1Əni Əchwî ə Che-ɨgun ə nya’a fə tiini, nɨ mbɨə bə̀ tɔŋ əni əchwî nɨ mbɨə jɨgə ŋgə̀ŋ nɨ chəi ɨfu’ we niə ghì ni ŋgə̀ŋ kɔ’ ɨŋga,

2bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɲwìə mbɨ məchwiə rɨ̀kə̌ nya’a kɔ kə̀b ɨnə̂njɨ̀ nɨ zwiirɨ ə Yeso ənjìm ənjìm. Mbɨ nya’a kəb zwiirɨ əməd ənjìm ənjìm ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨ mbɨə nya’ə bɔə ni bə̂d bɨrɨ bu əchɔb.

3Satàn nya’a nyɨ ɨŋga fîŋ Judàs we nɨ mbɨ nya’ə tɔŋ əni Iskàriòt, nɨ nya’a wɨ mɔ’ɔ rəbɔ’ məmə̀ə̀nɨ-ɨnù Yeso mbe wum chɔ̀b rɨ̀be.

4Əne wɨ̀ nya’a wò kumnɨ bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɲwìə mbɨ ɨtu kyeŋ mbe niə nəŋgɨə mbàn Ɲwìə ɨ taŋ ɨchî nɨ tə bɨrɨ fen ə Yeso əmbɨ mɨ̀məd.

5Əni mbɨ nya’a zu ənû ze, mbɨ nya’a kàŋ gha’, əne ben ni mbɨ bɨrɨ na’ ɨkab ɨ bɔ.

6Wɨ̀ nya’a ben nɨ niŋ ɨkab we. Əne wɨ̀ nya’a kɔ kəb əpan nɨ ghɨ ni mbɨ gywɨ ə Yeso nɨ chəi ɨnə̂n bə̂d əŋgu.

7Əni ze nɨ mbɨ nya’ə jɨg Əchwî ə Ɲgə̀ŋ ze nɨ chəi ɨfu’ we niə ghì ni ŋgə̀ŋ kɔ’ ɨŋga ə nya’a ye’e kù’, nɨ ye’ əni ze nɨ mbɨ nya’ə kyemə wan njɨg Əchwî ə Che-ɨgun.

8Yeso nya’a tom ə Pità mbɨ Jɔ̌n ghà ni, “Mbə̀ wo tekɨ tɨjɨg Əchwî ə Che-ɨgun ɨmbə̀’ tɨ̀ jɨg.”

9Mbɨ nya’a biirɨ ɨ bɔ ni, “À kəbɨ ni tɨ̀ wo tekɨ ɨghɨ mbe ə yi ə?”

10Wɨ̀ nya’a wìirɨ̀ əmbɨ mɨ̀məd ni, “Mbə̀ zə, mbə mɨ nyɨ ɨŋga əsɨ ze, mbaŋə̀ mɔ’ɔ nɨ be’ fɨkyiŋ mɨnib bɨrɨ kɔ̀ɔrɨ əwən. Mbə̀ beenɨ əbɔ’ məd wò nyɨ ɨŋga nəb ze nɨ wɨ̀ nyɨ.

11Mbə̀ gha əmbɨ wə̀d nəb ni, 'Əchwiə̀-ɨnù ə biirɨ ni, ətu ə nəb bə̂d rɨsə̀’ə̀ nɨ mə bɨrɨ jɨg Əchwî ə Che-ɨgun ɨŋga mbɨ mbɨ mə̀mə̀ə̀nɨ-ɨnù ə zi ə?’

12Wɨ̀ bɨrɨ chwi ətu ə nəb ə kyeŋ ə mɔ’ɔ ɨ nən ɨkaŋ, nɨ mbɨ fə zɨ ɨghɨ rɨŋga nəb jìm. Mbə̀ tekɨ ɨghɨjìm ɨ na əŋgu.”

13Mbɨ nya’a wò pè zə ɨnû mbe àmei ɨchî nɨ Yeso kə’ gha əmbɨ mɨ̀məd. Əne mbɨ nya’a tekɨ tɨjɨg te əŋgu.

14Nyùmə we nɨ mbɨ nya’ə jɨg Əchwî ə Che-ɨgun ə nya’a ye’e kù’, əne Yeso nya’a chub ɨ jɨg mbɨ mbi bə̂d tom.

15Wɨ̀ nya’a ghà əmbɨ mɨ̀məd ni, “Mə nya’a kàŋ kə̀b nɨ jɨg Əchwî ə Che-ɨgun zô mbɨ nən bɔŋ mə̀ sɨə zəə ŋgə’.

16Əne mə ghà ɨ nən ni chəi mə̀ bɨrɨ wɨrɨ jɨg tɨjɨg Əchwî ə Che-ɨgun pè ənɨ əton ənɨ rɨjɨg tô jwɨ ənɨ rəsì’ ənɨ ə nyùmə we nɨ ənû ɨfɔ̀n ə Ɲwiə̀ ə ye’e.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

17Əni wì nya'a ghà əne, wì nya'a niŋ to' mino' nà' məben-əwe əmbi ə Ɔwiə̀ ghà ni, "Mbə niŋ mino' mbô nɔə wèə̀.

18Mə ghà i nən ni i kɔ rìnîn chəi mə biri wiri nɔ mino' pè əni ənû ifɔ̀n ə Ɔwiə̀ ə fə ye'e."

19Əni wì nya'a ghà əne, wì nya'a niŋ chiŋ ŋgə̀ŋ, nà' məben-əwe əmbi ə Ɔwiə̀, bə'ri ŋgə̀ŋ ze nà' əmbi mìməd ghà ni, "Əzô yi mi nyamnyod ni mə na' imbə̀' əwən. Mbə siə ghì əne kɔndi əmi."

20Əni mbi nya'a fə jig màànì, wì nya'a bə̀ niŋ to' mino' ghà ni, "To' zô yi fiso fi fe ni Ɔwìə̀ san əni mi ənəm ze ni mbi chəmni imbə̀' əwən.

21Àyiə mbə zə, wə̀d we ni fen əmi wi əgha igun ə tebrə̀ jigə mbi num.

22Wan Wə̀d biri kwi ichî ni Ɔwìə̀ nya'a fə nuŋi, àyiə ŋgə' biri nyi igun ə wə̀d we ni fen əməd!"

23Mbi nya'a kɔ biiri mbənə mbənə ni, à kiə we rəka' nən ni biri kaŋ ghi ikwi ənû zô ə?

24Məmə̀ə̀nì-ìnù Yeso nya'a kɔ taŋ imbə̀' we ni ye' wi kyeŋ əka' mìməd.

25Yeso nya'a zu əne ghà əmbi mìməd ni, "Mifɔ̀n bə̂d mbe ni ka'i mìJû mbiə nyem inû nyemi igwi mbə bə̂d, mbe niə tùmbì mìməd mbiə kə̀bə̀ ni mbi tɔŋ əwən ni mbə yiə bə̂d niə ghì inû chɔ̀m."

26Àyiə tì ziə ye'i əne mbi nən. Ziə bɔŋ ni we ni ye' wi kyeŋ əka' nən beri ye' ighabi wi kwa. We niə chà əwən bə̀ ye' ighabi wə̀d ə̀fà'ì.

27We ni ye' wi kyeŋ ki wi ə? À ki we ni chubi jig, kì we niə nà' ighijig ə? Ka à wa ki i we ni chubi jig ə? Mə wi əka' nən ighabi ə wə̀d ə̀fà'ì.

28"Mbə mbiə nya'a mbi num əni mìnyùmə̀ jìm mbe ni mbi nya'ə kwà'nì əmi.

29Ichî ni mi mbă' fə na' ənû ifɔ̀n i num, mə biri bi na' i nən,

30imbə̀' mbə̀ jig bə̀ nɔ igun mi tebrə̀ iŋga əmi ənû ifɔ̀n. Mbə biri bi chub igun itən ifɔ̀n i sa' minəbi mìIzre mbe wum chɔ̀b rìbe."

31"Saimòn, Saimòn!, Zə, Satàn fə biiri əmbi ə Ɔwiə̀ ni wì na' ika i bɔ wì zwe'ri əwən, əne kùtì əwən ichî ni mbiə kùtì əburi ə ŋgə̀ŋ.

32Àyiə mə fə kɔ̀ŋgì ə Ɔwiə̀ igwi ne ni ti e ibeni bɔd i. Əni à wiri bèŋ e fîŋ ben əmi, à ghì ni fîŋ ti mbe bɔŋgəb wiri kàànì."

33Pità nya'a wìirì i bɔ ni, "Mə fə teki mi inyod ni mə biri nyi ndəŋ mbi ne, bə̀ kwi mbi ne."

34Yeso nya'a wìirì i bɔ ni, "Mə ghà i ne, àwɔ̀ Pità ni, chəi inoŋgub biri tɔŋ rə̀chɔ̀ŋ pè əni à fə gha ighəm tad ni chəi à kyeri əmi."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

35Yeso nya'a biirɨ əmbɨ mbi məməənɨ-ɨnù ni, "Əni mə nya'a tom əwən ghà ni tɨ mbə niŋ ə fɨtàgɨ, kɨ əbàmɨ, kɨ ɨbi, kɨ ɨtabɨ, mbə wa nya'a kwaŋ əghɨ ə mɔ'ɔ ə?" Mbɨ nya'a wɨɨrɨ ni, "Chô."

36Wɨ nya'a sɨ ghà əmbɨ mɨməd ni, "Àyɨə tɨnîn, wəd we nɨ berɨ fɨtàgɨ, niŋ, we nɨ berɨ əbàmɨ, niŋ. We nɨ chəɨ wɨ berɨ ɨbi, fen i ngywɨ̌ ma'i zon wɨ mɔ'ɔ.

37Mə ghà ɨ nən ni ɨŋgam Ɔwiə we nɨ gha ni, 'Mbɨ nya'a fɔtɨ əməd əbɔ' bəd mbe niə ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ,' ə berɨ jwɨ əni rəsɨ', ɨmbə' ɨghəm nɨ ɨnû jɨm mbe nɨ mbɨ nya'a ŋwa'nɨ ɨmbə' əmɨ berɨ jwɨ əni rəsɨ'."

38Mbɨ nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Ɔ̀nùŋɨsɨg, à yɨ tɨbi rɨbe tô." Wɨ nya'a wɨɨrɨ ni, "Tɨ ə kù' əne."

39Yeso nya'a jwɨ wò ɨkaŋ Ɨwum mɨOlɨf, ɨchî nɨ wɨ nya'ə mɨə ghɨə̀. Məməənɨ-ɨnù ɨməd nya'a beenɨ əbɔ' məd.

40Wɨ nya'a pè əŋgu ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbə kɔŋgɨ ə Ɔwiə ni tɨ əkwà'nɨ ə nyɨ i ɨgwɨ nən."

41Əni wɨ nya'a ghà əne, wɨ nya'a wò ɨmbɨ rɨpɨî, ɨghabɨ ɨchî nɨ wəd ma' ɨti, pè chɨndɨ ɨtu ɨnywɨ ə si, kɔ̀ŋgɨ ə Ɔwiə ghà ni,

42"Mɨ Mbă', à mɨ gha', tɨrə ben e ni mə zə ŋgə' zô, àyɨə ghɨ ye' ənû ze nɨ à kəbɨ, kà i əze nɨ mə kəbɨ."

[43Aŋgɨrə nya'a jwɨ rɨkaŋ ye'e na' ɨka ɨ bɔ.

44Ɨchî nɨ wɨ nya'a ɨŋga ŋgə' kyeŋ, wɨ nya'a jeŋgɨ kɔ̀ŋgɨ ə Ɔwiə əni i fîŋ jɨm. Mɨnimə məd mbɨə nya'ə chəmbɨ ə si ɨghabɨ ənəm.]

45Əni wɨ nya'a nɔ' rɨ kɔŋgɨ ə Ɔwiə, wɨ nya'a wò əsɨ mbi məməənɨ-ɨnù pè zə mɨməd əni mbɨ nya'ə gwenə. Ɨ mbɨə nya'ə gwen ɨmbə' əkənɨ ze nɨ nya'a swi ɨŋga fîŋ tɨ mɨməd.

46Wɨ nya'a zə əne, ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbə kɨə gwen ɨmbə' ə ye ə? Mbə nɔ' kɔ̀ŋgɨ ə Ɔwiə ni tɨ əkwà'nɨ ə nyɨ i ɨgwɨ nən."

47Əni Yeso nya'a kɨrɨ ghàmə, ɨnôn bəd nya'a ye'e. À yɨə Judàs, nɨ nya'a wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' məməənɨ-ɨnù mbe wum chɔb rɨbe, nya'a chè ɨmbɨ. Wɨ nya'a chè wò ɨban ə Yeso ɨmbə' sɔɔrɨ ndə' məd.

48Àyɨə Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Judàs, à wa bɨrɨ niŋ ənû nɨ sɔɔrɨ ndə' fèn Wan Wəd ə?"

49Əni məməənɨ-ɨnù mbe nɨ nya'a mbɨ məd nya'a zə ənû ze nɨ nya'a wo ghɨ, mbɨ nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Ɔ̀nùŋɨsɨg, tɨ wa zɔŋ mɨməd əni ta rɨbi ə?"

50Əni mbɨ nya'a ghà əne, wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' mɨməd nya'a ŋwɨ ɨbi kwa ətŏŋ rɨ əbà əbɔ ə jɨgɨ wəd əfà'ì ətu ɨgwɨ ə bəd mbàn Ɔwiə̀.

51Àyɨə Yeso nya'a ghà ni, "Zɨə kù' əne." Əni wɨ nya'a ghà əne, wɨ nya'a bètɨ ətŏŋ ə mbaŋə̀ ze, vɨ əməd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

52Yeso nya'a ghà əmbɨ ə bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɲwìə̀, əmbɨ mbe nɨ nya'ə nəŋgɨə mbàn Ɲwìə̀ fərɨ əmbɨ ə bə̂d kyeŋ mbe rɨŋga əbeŋ nɨ nya'a wo gywɨ əməd ni, "Mbə sɨ ye'e gywɨ əmɨ mbɨ mɨbi fərɨ ɨtum mbàŋ ɨghabɨ ni mə yɨ ɨjɨ ə?

53Mə wɨə nya'a mbɨ nən ɨni jìm ɨŋga mbàn Ɲwìə̀, əne chəi mbə nya'a gywɨ əmɨ. Àyɨə ə nyùmə̀ fə ku'i, nɨ wəd we nɨə tùmbì ɨsɨ fɨrɨ fə na' ɨka ɨ nən."

54Mbɨ nya'a gywì ə Yeso wò mbɨ məd ɨŋga nəb ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀. Pità wɨə nya'ə beenɨ əbɔ' tɨghariɨgha.

55Əni mbɨ nya'a nepɨ ɨwid ɨŋga ɨkye ɨkam we, chub ə si ɨnôn, Pità nya'a wò chub əbɔ' mɨməd.

56Wan əyi àfà'ì mɔ'ɔ nya'a zə əməd ɨchî nɨ wɨ nya'a chub əsɨ ze nɨ ɨwid nya'ə berɨə. Wɨ nya'a toŋ əghə ɨgwɨ məd ghà ni, "Mbaŋə̀ zô bə̂ wɨə kə' mbɨ Yeso."

57Àyɨə Pità nya'a ton i ghà ni, "Əyi wô, chəi mə̀ kyerɨ əməd."

58Əmad ə nɨə zombɨ, mbaŋə̀ mɔ'ɔ nya'a zə Pità ghà ni, "Àwɔ̀ bə̂ yɨ wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' mɨməd." Àyɨə Pità nya'a wɨìrɨ ni, "Mbaŋə̀, ka mə̌ yɨ əmɨ wɨ mɔ'ɔ rɨ əbɔ' mɨməd!"

59Əni əkɔb ə nyùmə̀ ə nya'a chè ɨghabɨ ə awà fɨbɨ, mbaŋə̀ cherə nya'a rəbə nyeŋ i nyeŋɨ ghà rɨkă ni, "À yɨ rəsì' ni mbaŋə̀ zô ziə bə̀ kə' mbɨ Yeso, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ məd yɨ rɨ ə Galiliî."

60Àyɨə Pità nya'a wɨìrɨ ni, "Mbaŋə̀, chəi mə kyerɨ ənû ze nɨ àwɔ̀ ə ghàə̀." Əni wɨ nya'a kɨrɨ ghàmə̀, ɨnoŋgub nya'a tɔŋə.

61Ə̀nùŋɨ̀sɨg nya'a bèŋ neŋ ə Pità əwu əwən. Əne Pità nya'a kɔndɨ ɨŋgam Ə̀nùŋɨ̀sɨg, ɨchî nɨ wɨ nya'a gha ɨ bɔ ni, "Bəŋ ɨnoŋgub sɨə tɔŋə rəchə̀ŋ à bɨrɨ fə ton əmɨ ɨghəm tad."

62Wɨ nya'a kɔndɨ əne, jwɨ wò ɨsɨg chweŋ mɨsɨ kwà' rɨkă.

63Bə̂d mbe nɨ nya'ə nəŋgɨ ə Yeso, nya'a ba'rɨ əməd bə̀ som əməd.

64Mbɨ nya'a kod əghə əməd biirɨ ɨ bɔ ni, "Kaŋ wəd we nɨ ku e!"

65Mbɨ nya'a ghà tɨkwɨrɨ ɨŋgam nɔnɔ' ɨmbə̀' əməd, zɔ̀m əməd.

66Əni ɨtu' nya'a chɨgɨ, bə̂d kyeŋ mbe rɨŋga əbeŋ, bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɲwìə̀ mbɨ məchwiə̀ rɨkə̌ nya'a wò nàànì, əne nɨŋ Yeso wò ɨfə̌ məsa' əbeŋ pè ghà ni,

67"Àwɔ̀ mɨ ye' Wəd we nɨ Ɲwiə̀ zɔ'ɔ, ghà ɨ na." Wɨ nya'a wɨìrɨ əmbɨ mɨməd ni, "Mə mɨ gha ɨ nən, chəi mbə̀ bɨrɨ benɨ.

68Mə mɨ bə̀ biirɨ ənû mɔ'ɔ ɨ nən, chəi mbə̀ bɨrɨ wɨìrɨ.

69Àyɨə ɨ kɔ rɨnîn wò ɨmbì, Wan Wəd bɨrɨ chub əbà əbɔ ə jɨg ə Ɲwìə̀ we nɨ berɨ ɨka jìm."

70Mɨməd mɨjìm nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Əne àwɔ̀ yɨə Wan Ɲwìə̀ ə?" Wɨ nya'a wɨìrɨ əmbɨ mɨməd ni, "Mbə fə ghà ni mə yɨ wɨwən."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

71Mbɨ nya'a ghà ni, "Tɨ kɨə wɨrɨə kəb mɨzərɨmbin ye ə? Tɨ fə zu ɨnû mbe nɨ jwɨ rɨ ɨchû məd mbă mbă."

Luk 23

1Ɨnôn bəd we ɨjìm nya'a nɨŋ ə Yeso mbɨ wò ɨfĕ Pailèt.

2Mbɨ nya'a pè əŋgu kɔ zɨ ɨsa'i ɨgwɨ məd ghàà ni, "Tɨ kə' zə mbaŋà zô əni wɨə bùùrì a əbeŋ ghàà ni tɨ bəd ma' ə mɨtagsì əmbɨ Kaisà. Ɨ wɨə nya'ə bà ghàà ni tə yɨə Wəd we nɨ Ɔwiə zɔ'ɔ, nɨ ye' ɨfôn."

3Pailèt nya'a zu əne biirɨ ɨ bɔ ni, "Àwò kɨ ɨfɔn mɨJû ə?" Wɨ nya'a wɨirɨ ɨ bɔ ni, "À fə ghà əne."

4Pailèt nya'a bèŋ ghà əmbɨ ə bəd kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɔwiə fɔrɨ əmbɨ mɨnôn bəd mbe ni, "Chəi mə zə ənû rɨbòŋ ə mɔ'ɔ ze nɨ mbaŋà zô ghɨ̌."

5Àyɨə mbɨ nya'a rəbə nyèŋ ə nyeŋɨ ghà rɨkă ni, "Məd wɨə noə bəd ɨŋga Jùdeyà jìm mbɨ ɨnû mbe nɨ wɨə chwɨə. Wɨ nya'a kɔ ə Galiliî. Tɨnîn wɨ fə ye'e pè əgha."

6Əni Pailèt nya'a zu ənû zô, wɨ nya'a biirɨ ni, "Mbaŋà zô wa kɨ rɨ ə Galiliî ə?"

7Əni wɨ nya'a zu ni Yeso yɨə nya'a rɨ əba əbeŋ ze nɨ Herɔ̀d nya'ə tùmbɨà, wɨ nya'a chà əməd əmbɨ Herɔ̀d nɨ nya'a ə Jèrusalèm əni ə nyùmà we.

8Əni Herɔ̀d nya'a zə ə Yeso, wɨ nya'a gha' kwà' rɨŋgə', ɨmbà' ɨghəm nɨ əgha ə nya'a fə sà nɨ wɨ nya'ə kəb zə əməd. Wɨ nya'a fə zu ɨnû nɔnɔ' ɨmbà' əməd, əne ɨ wɨə nya'ə kəbà ni wɨ ghɨ̀ ənû ə yiirɨ ə mɔ'ɔ tə zə.

9Herɔ̀d nya'a biirɨ ɨnû nɔnɔ' ɨ bɔ, àyɨə chəi wɨ nya'a wiirɨ ka àbei əzɨ ə mɔ'ɔ.

10Bəd kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɔwiə mbɨ məchwiə rɨkə̌ nya'a təmbɨ ɨban ɨban kàŋà zɨ̀ ɨsa'i ɨgwɨ məd kwà' əni ɨkă.

11Herɔ̀d mbɨ mbi mɨsɔgyɨ̀ nya'a tìbrì əməd bà ba'rɨ əməd. Mbɨ nya'a bà zɨ̀ ngywɨ̌ nɨ kaŋ bɔŋ ɨgwɨ məd, wɨrɨ chà əməd əmbɨ Pailèt.

12Àmei əni ze Herɔ̀d mbɨ Pailèt nya'a wɨrɨ kɔ jɨg àsà', ɨmbà' ɨghəm nɨ ɨ mbɨə nya'ə be əni ə pàn.

13Pailèt nya'a tɔŋ bəd kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɔwiə, tɔŋ mətùmbɨ əbeŋ bà tɔŋ bəd mɨjìm,

14əne ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbà kə' nɨŋ mbaŋà zô ye'e əsɨ num ghà ni ɨ wɨə bùùrì ə bəd. Mə fə nwèndì əməd əni ə ɨfĕ, əne zə ni chəi wɨ gu ənû ə mɔ'ɔ rəbɔ' mbe nɨ mbà zɨ ɨgwɨ məd.

15Chəi Herɔ̀d bə zə ənû ə mɔ'ɔ ze nɨ wɨ gŭ, ɨmbà' ɨghəm nɨ wɨ fə wɨrɨ chà əməd ɨ na. Əne chəi mbaŋà zô gu ənû ə mɔ'ɔ nɨ tɨ mbɨ zwiirɨ əməd.

16Mə bɨrɨ som əməd, saŋ wɨ wò i."

[17Əni mbɨ nya'ə jɨgə Əchwî ə Che-ɨgun ɨghəm ɨwu jìm, Pailèt nya'a berɨ chɨ wəd ndəŋ fibɨ saŋɨ.]

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

18Mìməd mɨjìm nya'a kyeŋ rɨkă ghà ni, "Zwiirɨ mbaŋə̀ zô, chɨ̀ ə Barabas nà' ɨ na."

19(Mbɨ nya'a zɨ ə Barabas ə ndəŋ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wɨ̀ nya'a bu əchɔb, wə̀d kwɨ.)

20Pailèt nya'a kə̀b ni njɨ tə saŋ ə Yeso, əne wɨ̀ nya'a yì ghà əmbɨ ə bə̂d mbe ni chəi wɨ̀ gu ənû ə mɔ'ɔ.

21Àyɨə mbɨ nya'a kyeŋ rɨkă ghà ni, "Kombɨ əməd əzed ə ba'nɨ! Kombɨ əməd əzed ə ba'nɨ!"

22Pailèt nya'a ghà əmbɨ mìməd ənɨ ɨghəm nɨ pe ɨtad ni, "Mə̀ kombɨ əməd əzed ə ba'nɨ ɨmbə̀' ə ye ə? Wɨ̀ gu ənû ə ye ə? Chəi mə zə ənû ə mɔ'ɔ ze nɨ wɨ̀ gŭ nɨ tɨ̀ mbɨ zwiirɨ əməd. Mə bɨrɨ som əməd sàŋ wɨ̀ wò i."

23Mbɨ nya'a rəbə nyeŋ ə nyeŋɨ kyeŋə rɨkă ghàə̀ ni Pailèt kombɨ Yeso əzed ə ba'nɨ. Mbɨ nya'a kyeŋ əne pè ənɨ mbɨ nya'a beŋ fìŋ Pailèt.

24Əne Pailèt nya'a ghà ni mbɨ ghɨ ɨchî nɨ mbɨ kəbɨ.

25Wɨ̀ nya'a chɨ̀ mbaŋə̀ ze nɨ mbɨ nya'a kəbɨ sàŋɨ̀, nɨ ye' we nɨ nya'a bu əchɔb, wə̀d kwɨ. Wɨ̀ nya'a sɨ nà' ə Yeso əmbɨ mìməd ni mbɨ ghɨ mbɨ məd ɨchî nɨ mbɨ kəbɨ.

26Əni mìsɔgyɨ mbe nya'a niŋ əməd mbɨ yènə̀ wòə̀, mbɨ nya'a bòmnɨ mbɨ Saimòn nɨ nya'a rɨ ə Sìrin. Ɨ wɨə nya'ə bə̀ndɨ rɨ ə mbeŋ. Əne mbɨ nya'a yim əməd, boŋ əzed ə ba'nɨ ze ɨgwɨ məd ni wɨ̀ be'e beenɨ ənjìm ə Yeso.

27Ɨnôn bə̂d nɨ nya'a kwà' wɨ kyeŋ wɨə nya'ə beenɨ əbɔ' məd mbɨ məyi nɨ nya'ə dìə̀ bə̀ chweŋ mɨsɨ ɨmbə̀' əməd.

28Àyɨə Yeso nya'a bèŋ nèŋ mìməd ghà ni, "Bɔn məyi rɨ ə Jèrusalèm, tɨ mbə̀ chweŋ ə mɨsɨ ɨmbə̀' əmɨ, mbə̀ chweŋ ye' ɨmbə̀' ə ɨnyod fɔrɨ ɨmbə̀' mbə bɔn.

29Mbə̀ zə, ɨni mbɨə ye'e nɨ mbɨ bɨrɨ ghà ni, 'Ŋwìə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun mɨkôm əyi, ɨgun məyi mbe nɨ chəi mbɨ kwe' gywɨ̌ bə̀ zɨ̀ ɨgwɨ mbe nɨ chəi mbɨ kwe' nyɔŋ bɔn!'

30Əne mbɨ bɨrɨ kɔ ghă əmbɨ rɨwum kyeŋ ni, 'Mbə̀ su ɨgwɨ na,' bə̀ ghà əmbɨ rɨwum kwa ni, 'Mbə̀ kubrɨ əwa.'

31Bə̂d mɨ ye'ə ghɨ̀ əni ənɨ wə̀d nɨ chəi wɨ̀ ghɨ ənû rɨbɔ̀ŋ, ziə kɨə wo ye' rɨ ye ənɨ we nɨ gu ənû ə?"

32Mbɨ nya'a bə̀ niŋ mbaŋə̀ cherə rɨbe nɨ nya'a gù ənû ni mbɨ bɨrɨ zwiirɨ mìməd əbɔ' ə Yeso.

33Əni mbɨ nya'a wò pè əsɨ ze nɨ mbɨ nya'ə tɔŋ əni Ɨwɔ'-ətu, mbɨ nya'a kòmbɨ̀ əməd mbɨ ə mbaŋə̀ te nɨ nya'a gu ənû. Mbɨ nya'a kòmbɨ̀ wɨ̀ fìbɨ̀ əba əbɔ ə jɨgɨ, bə̀ kòmbɨ̀ wɨ fìbɨ̀ əba əbɔ ə tweŋ.

34Yeso nya'a ghà ni, "Mɨ Mbă', wa' ɨnû rɨbɔ̀ŋ mìməd, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi mbɨ kyerɨ ənû ze nɨ mbɨə ghɨə̀." Mìsɔgyɨ mbe nya'a sɔ̀ŋ mbaŋ ɨmbə̀' ghàpɨ ngywɨ̌ rɨ məd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

35Bə̂d nya’a təmbɨ ɨban ɨban ɨ neŋ, àyɨə bə̂d mbe nɨ nya’ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mìJû mbɨə nya’ə ba’rɨ əməd ghàà ni, “Ɨ wɨə nya’ə chìà bə̂d cherə rəŋgə’, wɨ bə jwɨ i rəŋgə’ əwù ze nɨ wɨ ye’ Wəd we nɨ Ɔwìà zɔ’ɔ, mbɨ we nɨ Ɔwìà chɔ’ɔ!”

36Mɨsɔgyì mbe nya’a bà ba’rɨ əməd. Mbɨ nya’a nà’ twàŋ tɨ mɨno’ ɨ bɔ,

37ghà ni, “Àwɔ̀ mɨ ye’ ɨfɔ̀n mìJû, jwɨ e rəŋgə’!”

38Mbɨ nya’a ŋwà’nì əghɨ ə mɔ’ɔ kòmbɨ əzed ə ba’nɨ ze ɨgwɨ ətu əməd ni, “Wɔ̂ yɨ ɨfɔ̀n mɨJû.”

39Mbaŋə̀ mɔ’ɔ rəbɔ’ te nɨ mbɨ nya’a kombɨ nya’a bə zɔ̀m əməd ghà ni, “Ɨmbə̀’ àwɔ̀ yɨə Wəd we nɨ Ɔwìà zɔ’ɔ ə? Jwɨ e rəŋgə’ bə̀ chì əwa!”

40Àyɨə awîn nya’a ghàm əbɔ’ məd ghà ni, “Ɨmbə̀’ à wɨə bɔ ə Ɔwiə̀ ə? À kɨə ghàà əne ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨ sob ɨsa’i ɨgwɨ məd əndəŋ əndəŋ mbɨ na ə?

41Mbɨ nya’a sob ɨsa’i ɨgwɨ na wɨ kù’ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ tì yɨ əni niŋ ɨchwɨ rɨ əni ɨnû mbe nɨ tì ghɨ̌. Àyɨə chəi mbaŋə̀ zɔ̂ gu ənû ə mɔ’ɔ.”

42Wɨ nya’a ghì əne ghà ni, “Yeso kɔndɨ əmɨ əni à wɨrɨ ye’e ɨghabɨ ɨfɔ̀n.”

43Yeso nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Mə ghà rəsì’ ɨ ne ni təchɔ̀ŋ à bɨrɨ chubɨ mbɨ num ə Paradaìs.”

44À nya’a sɨ ɨghabɨ mìnyùmə̀ wum chɔ̀b rɨbe əziə, ɨsɨ nya’a fin ɨŋga əbeŋ ze əjìm. Mbɨ nya’a fin əne wò pè əni mìnyùm mɨtad.

45Chəi əchwî ə nya’ə teə. Ngywɨ̌ ze nɨ mbɨ nya’a tam ɨŋga mbàn Ɔwìà nya’a san ɨba be.

46Yeso nya’a kyeŋ rɨkă ghà ni, “Mɨ Mbă’, mə fə sàŋ mɨ Əzwî ɨŋga te rɨkyerɨ-ɨbɔ!” Əni wɨ nya’a ghà əne, wɨ nya’a mèndɨ.

47Ətu ɨgwɨ mìsɔgyì nya’a zə ənû ze nɨ nya’a ghɨ̌, əne wɨ nya’a yiirɨ ə Ɔwiə̀ ghà ni, “À yɨ rəsì’ ni chəi mbaŋə̀ zɔ̂ kaŋ gù ənû ə mɔ’ɔ.”

48Əni mɨnɔ̂n bə̂d mbe nɨ nya’a fetɨ, nya’a zə ɨnû mbe nɨ nya’a ghɨ̌, mbɨ nya’a bəndɨ wò ɨnu’ mbɨ ɨbɔ əmbə̀’.

49Bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya’a kyerɨ ə Yeso mbɨ məyi mbe nɨ nya’ə beenɨ əbɔ’ məd nɔ̀’ tɨ rɨ ə Galiliî nya’a təm əsa əgha ɨ neŋ ɨnû mbe.

50Mbaŋə̀ mɔ’ɔ ziə nya’a əŋgu nɨ ɨkum məd nya’ə Jòsêf. Wɨ yɨə nya’a rɨŋga əsɨ ə mɔ’ɔ ɨŋga Izre nɨ mbɨ nya’ə təŋ əni Àrimàtiyà. Məd yɨə nya’a wɨ mɔ’ɔ rəbɔ’ bə̂d mbe nɨ nya’ə sa’ əbeŋ ə Izre. Wɨ yɨə nya’ə wəd chɔ̀m nɨ nya’ə bə̀ ghì ɨnû nɨ ku’nɨ.

51Chəi wɨ nya’a ben ənû ze nɨ mbɨ nya’a taŋɨ bə̀ ghì. Ɨ wɨə nya’ə wòm ə nyùmə̀ we nɨ Ɔwìà bɨrɨ tumbɨ ɨsɨg.

52Wɨ nya’a wò əsɨ Pailèt pè nɔn əvɨ ə Yeso.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

53Pailèt nya'a beni, əne wɨ nya'a wò swi əvɨ ə Yeso, nib ɨŋga ngywɨ̌ rɨfɨ, wò boŋ ɨŋga ɨsì nɨ mbɨ chəb ɨŋga ɨwɔ̌, nɨ chəi mbɨ kwe' boŋ wəd mɔ'ɔ ɨŋga.

54Əni ze yɨə nya'ə əni nɨ mbɨ nya'ə tekɨ ɨnyod ɨmbə̀' jɨg Əchwî ə Che-ɨgun, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ əni əkwɨ mɨJû ə nya'ə sɨə wo kɔ.

55Məyi mbe nɨ nya'a ye'e mbɨ məd tɨ ə Galiliî, nya'a beenɨ əbɔ' məd. Mbɨ nya'a pè zə ɨsi we bə̀ zə ɨchî nɨ mbɨ nya'a boŋ əvɨ əməd.

56Mbɨ nya'a zə əne, bəndì wò tekɨ tɨtiirɨ mbɨ mɨwud nɨ mbɨ bɨrɨ zɔ' əvɨ əməd əŋgu. À nya'a sɨ əni əkwɨ, mbɨ nya'a zwìirɨ ɨchî nɨ rɨkə̌ nya'a chwiə.

Luk 24

1À nya'a ɨgwɨ əni rɨtu ɨŋga kàb, kwà' ɨsɔsɔ əni ɨtu' ə chɨgə, məyi mbe nya'a niŋ tɨtiirɨ te nɨ mbɨ nya'a tekɨ wò ətu ɨsì ze.

2Mbɨ nya'a pè zə ni mbɨ fə biŋ ɨti we nɨ mbɨ nya'a kən ɨchû ɨsì we əŋgu.

3Àyɨə əni mbɨ nya'a nyɨ ɨŋga, chəi mbɨ nya'a zə əvɨ ə Yeso.

4Əni ɨtu mɨməd nya'a kɨrɨ buurɨ ɨmbə̀' ənû zô, mbaŋə̀ mɔ'ɔ rɨbe nɨ nya'a zɨ ngywɨ̌ nɨ nya'ə fuə teenɨə, nya'a sà' təm ɨban mɨməd.

5Ɨfeŋɨ nya'a yim məyi mbe, mbɨ bindɨ əne tuŋ mbə ɨtu ə si. Mbaŋə̀ te nya'a biirɨ əmbɨ mɨməd ni, "Mbə̀ kɨə kəbə̀ wəd we nɨ ye' ɨkə̌ əka' ɨvɨ bə̂d ɨmbə̀' ə ye ə?

6Chəi əməd əgha. Wɨ fə zwemə. Mbə̀ kɔndɨ ənû ze nɨ wɨ nya'a gha ɨ nən ənɨ wɨ nya'a kɨrɨ ə Galiliî. Wɨ nya'a ghà ni,

7'Mbɨ berɨ yim Wan Wəd nà' əmbɨ ə bə̂d mbe nɨə ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Bə̂d mbe bɨrɨ kombɨ əməd əzed ə ba'nɨ, àyɨə ɨni nɨə pè ɨtad, wɨ zwemə.'"

8Əni məyi mbe nya'a zu ənû ze, mbɨ nya'a kɔndɨ ɨŋgam we nɨ Yeso nya'a gha əmbɨ mɨməd.

9Əni mbɨ nya'a bəndì rɨ ətu ɨsì ze, mbɨ nya'a ghà ɨnû mbe jìm əmbɨ mə�ənì-ɨnù mbe wum chɔ̀b mɔ', bə̀ ghà əmbɨ əbù' ə bə̂d mbə mɨjìm.

10Məyi mbe nɨ nya'a gha ənû ze əmbɨ ə bə̂d tom Kristo mbe yɨə nya'ə Mèri Màgdàlen, Jòanà, Mèri ɨŋgɔb Jems mbɨ məyi cherə mbe nɨ nya'a mbɨ mɨməd.

11Bə̂d tom mbe nya'a zu ɨnû mbe nɨ məyi mbe nya'a ghə̌, àyɨə zɨə nya'a chub əmbɨ mɨməd ɨghabɨ ni à yɨ ənû əko. Əne chəi mbɨ nya'a benɨ.

[12Àyɨə Pità nya'a norə wo ətu ɨsì ze, pè gundɨ ə si neŋ ɨŋga. Wɨ nya'a nèŋ əne zə àmei ngywɨ̌ rɨfɨ te nɨ mbɨ nya'a tweŋ əməd mbɨ rɨwən. Wɨ nya'a zə əne wɨrɨ bəndì wò ɨnu', yènə̀ bid ɨmbə̀' ɨnû mbe nɨ ghɨ.]

13Àmei əni ze, məməənì-ɨnù Yeso mɔ'ɔ mɨbe nya'ə wò əsɨ ə mɔ'ɔ nɨ mbɨ nya'ə tɔŋ əni ə Emaòs. Emaòs yɨə nya'a ɨghabɨ mɨkilometà wum chɔ̀b mɔ' rɨ ə Jèrusalèm.

14Ɨ mbɨə nya'ə yènə̀ tumə ŋgan ɨmbə̀' ɨnû jìm mbe nɨ nya'a ghɨ̌.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

15Əni mbɨ nya'ə yènə̀ tum əne, Yeso ziə nya'a wò kɔɔrɨ mìməd. Əne mbɨ nya'a kɔ yènə̀ wò ɨnɔ̂n.

16Məmààni-ìnù mbe nya'a zə ə Yeso, àyɨə əghɨ ə mɔ'ɔ ə nya'a kən ni tɨ mbɨ kyerɨ ə ni à yɨə məd.

17Wɨ nya'a biirɨ əmbɨ mìməd ni, "Mbə̀ kɨə yènə̀ tumə ŋgan ghàà ni ye ə?" Mbɨ nya'a təm rɨ kîd, tɨfě tɨ mìməd chwi ni àkànì ə nya'a swi ɨŋga fîŋ tɨ mìməd.

18Wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' mìməd nɨ ɨkum məd nya'ə Kliopàs nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "À wa kɨə mei àwɔ̀ nɨ ye' wəd rìsɔ̀' ə Jèrusalèm nɨ chəi à kyerɨ ɨnû mbe nɨ ghɨ əŋgu ɨŋga ɨni mbô ə?"

19Wɨ nya'a biirɨ əmbɨ mìməd ni, "À kɨ ɨnû mbɨ ə?" Mbɨ nya'a wìirɨ ɨ bɔ ni, "À yɨ ɨnû ɨmbə̀' ə Yeso we rɨ ə Nazàret, nɨ nya'ə wəd ɨkàn Ɔwìə̀. Ɨ wɨə nya'ə ghɨ ɨnû yiirɨ nɨ che əbɔ bə̀ ghà ɨnû nɨ dabə ɨfě Ɔwiə̀ fərɨ ɨfě bâd mɨjìm.

20Mba bâd kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɔwìə̀ mbɨ ə bâd nɨə tekɨ ɨnû ɨŋga a əbeŋ nya'a gywɨ əməd, nà' əmbɨ gɔmnà ni wɨ sob ni mbɨ zwiirɨ əməd. Əne mbɨ nya'a kòmbɨ əməd əzed ə ba'nɨ.

21Tɨ nya'a nùŋ ta rɨkəndɨ ɨgwɨ məd ni à yɨə məd bɨrɨ cho' ətu mɨIzre. Təchɔ̀ŋ yɨ ɨni tad nɨ ɨnû mbô fə ghɨ.

22Ɨ wò ɨmbì, məyi mɔ'ɔ rəbɔ' na nya'a ghɨ tɨ yiirɨ. Mbɨ nya'a wò ətu ɨsì ze ənjɨtu'

23àyɨə chəi mbɨ nya'a zə əvɨ əməd. Əne mbɨ nya'a bəndɨ ye'e pè ghà ɨ na ni mbə kə' zə tɨtaanɨ njəm nɨ mbɨaŋgɨrə gha ɨ nən ni ɨ wɨ ɨkă.

24Bâd mɔ'ɔ rəbɔ' mbe nɨ nya'a mbɨ na nya'a wò ətu ɨsì ze pè zə ɨnû mbe àmei ɨchî nɨ məyi mbe nya'a ghă, àyɨə chəi mbɨ nya'a zə əməd."

25Yeso nya'a zu əne ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbə yɨ ɨneŋ, mbə mbɨə jɨŋgɨə̀ nɨ ben ɨnû jìm mbe nɨ bâd ɨkàn Ɔwiə nya'a fə ghă!

26Zɨ rɨ wa nya'a ku'i ni Wəd we nɨ Ɔwiə zɔ'ɔ zə ŋgə' ənɨ ɨnû mbô bɔŋ nyɨ ɨŋga ənû ɨfɔ̀n əməd ə?"

27Əni wɨ nya'a ghà əne, wɨ nya'a to'rɨ ɨnû mbe nɨ Ɨŋwà'nɨ̀ Ɔwiə jìm gha ɨmbə̀' əməd ziə. Wɨ nya'a kɔ rɨ ənɨ ɨŋwà'nɨ̀ mbe nɨ Mose nya'a ŋwa'nɨ wò pè ənɨ mbe nɨ bâd ɨkàn Ɔwiə mɨjìm nya'a bə ŋwà'nɨ̀.

28Əni mbɨ nya'a sɨ ɨban əsɨ ze nɨ mbɨ nya'ə wò əŋgu, wɨ nya'a ghɨ ɨghabɨ ni ɨ wɨə chèə wò ɨmbì.

29Àyɨə mbɨ nya'a yim əməd rəbɔ̀'ɔ̀ ghà ni, "Ni mbɨ na, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨsɨ mbɨə sɨə finə, nyùmə fə bə̀ chè i." Wɨ nya'a bə̀ wò ni tə bɨrɨ ni mbɨ mìməd.

30Əni wɨ nya'a chubɨ ɨ jɨg mbɨ mìməd, wɨ nya'a nɨŋ chɨŋ ŋgə̀ŋ, kɔŋgɨ ə Ɔwiə, bə'rɨ, nà' əmbɨ mɨməd.

31Əni wɨ nya'a ghɨ əne, əghə ə mɨməd ə nya'a fɨ'ə̀, əne mbɨ nya'a kyerɨ əməd, àyɨə wɨ nya'a nim i rɨ ɨfě mɨməd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

32Mbɨ nya'a ghà mbənə mbənə ni, "Ɨmbə̀' ənum ə nya'ə san əwa əni wɨ̀ nya'ə ghàm ɨ na ɨnə̂njɨ̀, bə̀ fɔrɨ əni wɨ̀ nya'ə to'rɨ Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ɨ na ə?"

33Mbɨ nya'a nɔ̀' àmei əwu əwən bə̀ndɨ̀ wò ə Jèrusalèm. Mbɨ nya'a pè zə̀ mə̀mə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbe wum chɔ̀b mɔ' nɨ nya'a fɔtɨ əsɨ ə mɔ' mbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'a mbɨ mɨ̀mə̀d.

34Mbɨ nya'a ghà əmbɨ ə mbaŋə̀ te rɨ̀be ni, "À yɨ rəsì' ni Ə̀nùŋɨ̀sɨg fə zwemə! Wɨ̀ fə chwi i ɨnyod əmbɨ Saimòn!"

35Mbaŋə̀ te rɨ̀be nya'a ghà ənû ze nɨ nya'a ghɨ̌ ɨnə̂njɨ̀, bə̀ ghà ɨchî nɨ mbɨ nya'a kyerɨ əməd ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ wɨ̀ nya'a bə'rɨ ŋgə̀ŋ nà' əmbɨ mɨ̀mə̀d.

36Ənɨ mbɨ nya'ə ghà ənû zə̂ əne, Yeso ziə nya'a təm əka' mɨ̀mə̀d, əne ghà əmbɨ mɨ̀mə̀d ni, "Mbə chub ənɨ əbɔrəbɔd."

37Mbɨ nya'a təm mbə̀ŋnə, ɨfeŋɨ yim mɨ̀mə̀d əne mbɨ nya'a kɔndɨ ni à yɨə wə̀d əfub.

38Wɨ̀ nya'a biirɨ əmbɨ mɨ̀mə̀d ni, "Ənû zə̂ ə tɔb əwən ɨmbə̀' ə ye ə? Tɨbiirɨ ə nɔ' ɨŋga tə fîŋ ɨmbə̀' ə ye ə?

39Mbə neŋ mbɨ ɨbɔ mbɨ mbɨ ɨwu zə ni à yɨə kaŋ ə mɔ̌. Mbə betɨ əmɨ zə ni à yɨə kə̀ŋ ə mɔ̌, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi wə̀d əfub berɨ nyamnyod mbɨ ɨwu ɨchî nɨ mbə zə ni mə bèrɨ̀."

40Ənɨ wɨ̀ nya'a ghà əne, wɨ̀ nya'a chwi mbi ɨbɔ mbɨ mbi ɨwu əmbɨ mɨ̀mə̀d.

41Ənɨ chəi mbɨ nya'a kɨrɨ ben ənû zə̂ ɨmbə̀' ɨgha'i fɔrɨ ɨmbə̀' ɨchî nɨ mbɨ nya'a kɨrɨ bid ə, wɨ̀ nya'a ghà əmbɨ mɨ̀mə̀d ni, "Mbə wa berɨ əghɨ ə mɔ'ɔ əgha nɨ jɨg ə?"

42Mbɨ nya'a nà' əkwirɨ əgwi ə tiə ɨ bɔ.

43Wɨ̀ nya'a nɨŋ kud ɨfɛ̌ mɨ̀mə̀d.

44Wɨ̀ nya'a ghɨ̀ əne ghà əmbɨ mɨ̀mə̀d ni, "Mbô yɨ ɨnû mbe nɨ mə̀ nya'ə ghà ɨ nən ənɨ mə nya'a kɨrɨ mbɨ nən. Mə nya'a ghà ni ɨnû jìm mbe nɨ mbɨ ŋwà'nɨ̀ ɨmbə̀' əmɨ ɨŋga tɨkə rɨ Mose, ɨŋga ɨ̀ŋwà'nɨ̀ mbe nɨ bə̂d ɨkə̀n Ɲwiə̀ nya'a ŋwa'nɨ bə̀ fɔrɨ ɨŋga mɨSâm berɨ jwɨ ənɨ rəsì'."

45Ənɨ wɨ̀ nya'a ghà əne, wɨ̀ nya'a fì' fîŋ tɨ mɨ̀mə̀d ni mbɨ kyerɨ Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɲwiə̀, ɨtu mɨ̀mə̀d zeŋ.

46Wɨ̀ nya'a ghà əmbɨ mɨ̀mə̀d ni, "Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni, Wə̀d we nɨ Ɲwɨ̀ə̀ zɔ'ɔ berɨ zə ŋgə', àyɨə ənɨ ɨni nɨə pe ɨtad, wɨ̀ wɨrɨ zwemə,

47fɔrɨ ni, bə̂d wo yènə̀ ghà ɨŋgam Ɲwiə̀ ənɨ ɨkum məd, kɔ rɨ ə Jèrusalèm wò pè ɨŋga ɨbeŋ jìm, ɨmbə̀' bə̂d beŋ tə fîŋ, Ɲwiə̀ wa' ɨnû rɨbə̀ŋ mɨ̀mə̀d.

48Mbə yɨ mɨzərɨmbin ənɨ ɨnû mbô, əne mbə̀ bɨrɨ bə̀ siə ghà əmbɨ ə bə̂d cherə.

49Mbə̀ zə, mə bɨrɨ cha əghɨ ze nɨ mɨ Mbə̌' ka' ɨ nən. Àyɨə mbə̀ chub ə Jèrusalèm pè ənɨ Ɲwɨ̀ə̀ na' ɨka nən."

50Yeso nya'a nɨŋ mbi mə̀mə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbɨ jwɨ̀ wò ə Betanì. Wɨ̀ nya'a pè əŋgu nɔ̀ mbi ɨbɔ zɨ̀ əbɔrəbɔd ɨgwɨ mɨ̀mə̀d.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

51Əni wɨ nya’ə zɨ əbɔrəbɔd ze əne, wɨ nya’a sàŋ mɨməd, Ɔwiə niŋ əməd ɨkaŋ.

52Mbɨ nya’a wumnɨ əməd, wɨrɨ bəndɨ wò ə Jèrusalèm. Ɨgha’i nya’a swi ɨŋga fìŋ tɨ mɨməd.

53Ɨ mbɨə nya’ə wò yiirɨ ə Ɔwiə ɨni jìm ɨŋga mbàn Ɔwìə.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Jǒn

Jǒn 1

1Bɔŋ Ɔwìə̀ nya'a siə teki isig, məd we ni mbiə tɔŋ əni Iŋgam nya'a fə si i əŋgu. Iŋgam we wiə nya'a mbi ə Ɔwiə̀. Iŋgam we yiə nya'ə Ɔwiə̀.

2Məd wiə nya'a i mbi ə Ɔwiə̀ bɔŋ Ɔwiə̀ nya'a siə teki isig.

3Ɔwìə̀ nya'a chè ənjìm məd teki ighijìm. Chəi əghi ə mɔ'ɔ ə mɔ' ni Ɔwìə̀ nya'a teki ni chəi wì nya'a chè ənjìm məd bɔŋ teki.

4Ìtènì yi ri əni Iŋgam. Ìtènì wô yiə nya'a izeŋi zeŋi əmbi ə bə̂d.

5Izeŋi zeŋi we wiə te iŋga isi firi, əne chəi əni tì isi firi nimni izeŋi zeŋi we.

6Ɔwìə̀ nya'a tom wə̀d mɔ'ɔ ni ikum məd nya'ə Jǒn.

7Jǒn nya'a ye'e ighabi zərimbin i gha inû imbə̀' izeŋi zeŋi we. I wiə nya'ə ghà əne imbə̀' bə̂d mijìm mbe tì mbi zu beni.

8Ka məd ziə yiə nya'a i izeŋi zeŋi, àyiə wì nya'a ye'e i gha inû imbə̀' izeŋi zeŋi we.

9Izeŋi zeŋi we yiə nya'a izeŋi zeŋi rəsì' we ni nya'a ye'e iŋga isig, bə̀ te igun bə̂d mijìm.

10Iŋgam we wiə nya'a i iŋga isig, əne Ɔwìə̀ nya'a chè ənjìm məd teki isig, àyiə chəi bə̂d riŋga isig nya'a kyeri wə̀d we ni məd nya'a wiwən.

11Wì nya'a wò iŋga e əbeŋ, àyiə chəi bə̂d məd nya'a niŋ əməd.

12Àyiə mbi mɔ'ɔ nya'a niŋ əməd bə̀ ben inû mbe ni wì nya'ə ghàə̀, əne wì nya'a nà' ika əmbi mìmə̌d mijìm ni mbi ye' bɔn Ɔwiə̀.

13Chəi mbi nya'a ye' bɔn Ɔwiə̀ ichî ni wə̀d mìsɔŋichù nya'a gywi mìmə̌d, kì ichî ni wə̀d mìsɔŋichù nya'a taŋ nùŋì, kì ichî ni wə̀d mìsɔŋichù nya'a kəbi. Àyiə Ɔwìə̀ ziə nya'a ghì ni mbi ye' mbi bɔn.

14Iŋgam we nya'a bèŋ əni ə wə̀d mìsɔŋichù, chub əka' na. Tì nya'a zə iwumni məd ni ye' iwumni we ni wì nya'a beri ichî ni wì mei Wan we mɔ' ni Mbə̌' beri. Ìchòm mbi rəsì' nya'a swi iŋga məd.

15Jǒn we ni nya'ə nà' minib nya'a gha inû imbə̀' əməd. I wiə nya'ə ghà rìkə̌ imbə̀' əməd ni, "Wô yiə we ni mə̀ nya'a gha imbə̀' əməd ni, 'Wə̀d we niə ye'e əni mi njìm ə chè əmi, imbə̀' ighəm ni məd wiə nya'a bè əŋgu bɔŋ mbi nya'a siə gywi əmi.'"

16Ìchòm ə swi igwi məd, əne i wiə ghì ni tì jig ìchòm we. I wì rəbə na' i əbɔrəbɔd na' i na ighəm jìm.

17Ɔwìə̀ nya'a na' tikə ənjìm ə Mose, àyiə ìchòm mbi rəsì' nya'a ye'e ənjìm ə Yeso Kristo.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

18Chəi wəd mə’ɔ kwe’ zə ə Ɲwiə̀. Àmei Wan we mə’, ni ye’ iban ə fîŋ Ɲwiə̀, ni fə ghǐ ni bə̂d kyeri əməd.

19Bə̂d mbe ni nya’ə teki inû iŋga əbeŋ mìJû nya’a chà bə̂d mbàn Ɲwiə̀ mbi ə bə̂d mə’ɔ riŋga inəbi Levì ni nya’a ri ə Jèrusalèm ni mbi biiri əmbi Jɔ̀n ni, “Àwɔ̀ kiə we ə?”

20Chəi wì nya’a ton ni wìirì, əne wì nya’a ben əsaŋ əsaŋ ni, “Ka mɔ̌ yi əmi Wəd we ni Ɲwiə̀ zɔ’ɔ.”

21Mbi nya’a biiri i bɔ ni, “Əne, àwɔ̀ kiə we ə? Àwɔ̀ wa ki Èlaijà ə?” Wì nya’a wìirì ni, “Chə̂, ka mɔ̌ yi əmi Èlaijà.” Mbi nya’a biiri ni, “Àwɔ̀ wa kiə wəd ìkən we ni Ɲwiə̀ nya’a kà’i ni tə biri tom ə?” Wì nya’a wìirì ni, “Chə̂.”

22Mbi nya’a gha i bɔ ni, “Əne, àwɔ̀ kiə we ə? Na’ əwìirì i na tì wò ghà əmbi ə bə̂d mbe ni tom əwa. À ghà ni tə yiə we ə?”

23Wì nya’a niŋ iŋgam wəd ìkən Ɲwiə̀ Aizayà wìirì əmbi mìməd ni, “Mɔ̌ yiə we niə kyeŋ iŋga ibad rikwà’i ghàə̀ ni, 'Mbə̀ teki inənjì əmbi Ə̀nùŋìsig.'“

24À yi mìFarisiî nya’a tom bə̂d mbe ni nya’a biiri iŋgam wɔ̂ əmbi Jɔ̀n.

25Mbi nya’a biiri i bɔ ni, “Əton ni àwɔ̀ ə nà’ minib ni ka àwɔ̀ yi e Wəd we ni Ɲwiə̀ zɔ’ɔ kì Èlaijà ki wəd ìkən we ni Ɲwiə̀ nya’a kà’i, ki ni yè ə?”

26Jɔ̀n nya’a wìirì əmbi mìməd ni, “Mə wiə nà’ minib, àyiə wəd mɔ’ɔ ə təm əka’ nən ni chəi mbə̀ kyeri əməd.

27Məd yi we niə ye’e əni mi njìm, àyiə chəi mə ku’ ni tì mə za mini’ itabi məd.”

28Ənû zɔ̂ ə nya’a ghì ə Betanì, injin igyî Jodàn, əsi ze ni Jɔ̀n nya’ə nà’ minib.

29À nya’a əni ze ni beeni, Jɔ̀n we ni nya’ə nà’ minib nya’a zə ə Yeso əni wì nya’ə ye’e əsi məd. Əne wì nya’a ghà ni, “Mbə̀ zə, wɔ̂ yiə Wan njìg Ɲwiə̀. Məd wiə ghì ni Ɲwiə̀ wa’ inû ribə̀ŋ bə̂d mbe riŋga isig!

30Wɔ̂ yiə we ni mə nya’a ghà imbə̀’ əməd ni, 'Wəd we niə ye’e əni mi njìm ə chè əmi, imbə̀’ ighəm ni məd nya’a be i əŋgu bɔŋ mbi nya’a siə gywi əmi.’

31Mɔ̌, əni mi ighəm, chəi mə nya’a kyeri wəd we ni wì ye’ wiwən, àyiə mə nya’a ye’e i na’ minib imbə̀’ mìIzre kyeri əməd.”

32Jɔ̀n nya’a ghà inû mbe ni wì nya’a zə imbə̀’ əməd ni, “Mə nya’a zə Əzwî əni ziə nya’ə swi’i rikaŋ ighabi ə təbə̀ŋə, pè chub igwi məd.

33Mɔ̌, əni mi ighəm, chəi mə nya’a kyeri ni à yiə məd, àyiə Ɲwiə̀ we ni nya’a cha əmi ni mə na’ minib nya’a ghà i num ni, 'Wəd we ni Əzwî ə swi’i chub igwi məd yi we ni biri na’ ye’ əni Əzwî ə Zeŋi əmbi ə bə̂d.’

34Mə fə zə, əne mə wiə bə̀ ghà əmbi ə bə̂d ni məd yiə Wan Ɲwiə̀.”

35À nya’a əni ze ni beeni, Jɔ̀n nya’a yì təm mbi mbi mə�ənì-ìnù mibe.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

36Wɨ nya'a zə ə Yeso əni wɨ nya'ə yènə̀, əne wɨ nya'a ghà ni, "Mbə̀ zə, wô yɨə Wan njɨg Ɗwìə̀!"

37Məmə̀ə̀nɨ-ìnù mbe mɨbe nya'a zu ənû ze, əne mbɨ nya'a beenɨ əbɔ' ə Yeso.

38Yeso nya'a bèŋ zə ɨchî nɨ mbɨ nya'ə beenɨ əbɔ' ni, əne wɨ nya'a biirɨ əmbɨ mɨməd ni, "Mbə kɨə kə̀bə̀ ye ə?" Mbɨ nya'a wìirɨ̀ ni, "Rabài" (əne yɨ ni Əchwiə̀-ìnù), "à kɨə chub ə yi ə?"

39Wɨ nya'a ghà ni, "Mbə̀ ye'e zə." Mbɨ nya'a wò zə əsɨ ze nɨ wɨ nya'ə chub əŋgu. Mbɨ nya'a chubɨ mbɨ məd əni ze, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ à nya'a sɨ ɨghabɨ mìnyùmə̀ kwè əziə.

40Wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' məmə̀ə̀nɨ-ìnù mbe mɨbe nɨ nya'a zu ənû ze nɨ Jɔ̌n nya'a ghǎ əne beenɨ əbɔ' ə Yeso yɨə nya'ə Andrù nɨ nya'ə aŋgəb Saimon Pità.

41Ənû nɨ Andrù nya'a ghǐ yɨ ni wɨ nya'a bè wò zə wi aŋgəb ghà ɨ bɔ ni, "Tɨ fə zə Wə̀d we nɨ Ɗwìə̀ zɔ'ɔ." (Ɨkum wô əni ɨŋgam Grik yɨ ni Kristo).

42Wɨ nya'a ghà əne nɨŋ ə Saimòn mbɨ wò əsɨ Yeso. Yeso nya'a nèŋ ə Saimòn ghà ni, "Àwò yɨə Saimòn wan Jɔ̌n. Bə̂d bɨrɨ sɨə tɔŋ əwe ni Sefàs." Ɨkum wô əni ɨŋgam Grik yɨ ni Pità.

43À nya'a əni ze nɨ beenɨ, Yeso nya'a tekɨ ɨŋga i fîŋ ni tə bɨrɨ wo ə Galiliî. Wɨ nya'a wò zə ə Filip ghà ɨ bɔ ni, "Beenɨ əbɔ' num."

44Filip yɨə nya'ə rɨ ə Bètsaidà nɨ nya'a əsɨ nɨ Andrù mbɨ Pità nya'a bə nɔ̀' rəŋgu.

45Filip nya'a wò zə ə Natanièl ghà ɨ bɔ ni, "Tɨ fə zə wə̀d we nɨ Mose mbɨ ə bə̂d ɨkə̀n Ɗwiə̀ nya'a ŋwà'nɨ̀ ɨmbə̀' əməd. Məd yɨə Yeso wan Jòsêf. Wɨ yɨ rɨ ə Nazàret."

46Natanièl nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Tɨ ənû ə chòm ə mɔ'ɔ ə jwɨ rɨ ə Nazàret ə?" Filip nya'a wìirɨ̀ ɨ bɔ ni, "Ye'e, zə."

47Yeso nya'a zə ə Natanièl nɨ nya'ə ye'e əsɨ məd, əne wɨ nya'a ghà ɨmbə̀' əməd ni, "Mbə̀ zə, wô yɨə wə̀d Izre rəsì'. Chəi əbegrɨ-ənû ɨŋga məd!"

48Natanièl nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "À che rɨ ye kyerɨ əmɨ ə?" Yeso nya'a wìirɨ̀ ni, "Mə kə̀' zə əwe əni à kə' chub əton əzed ə fîg, bɔŋ Filip nya'a sɨə tɔŋ əwe."

49Natanièl nya'a wìirɨ̀ ɨ bɔ ni, "Əchwiə̀-ìnù, àwò yɨə Wan Ɗwiə̀! Àwò yɨ ɨfɔn mìIzre!"

50Yeso nya'a wiirɨ ɨ bɔ ni, "À benɨ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mə̀ gha ɨ ne ni mə kə̀' zə əwe əton əzed ə fîg ə? À bɨrɨ zə ɨnû kyeŋ nɨ che mbô!"

51Yeso nya'a ghàm əne ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mə ghà rəsì' ɨ nən ni mbə bɨrɨ zə ɨkaŋ əfì'ə mbɨ mbɨaŋgɨrə̀ nɨə kɔ'ə bə̀ swi' ɨgun ə Wan Wə̀d."

Jɔ̌n 2

1Əni ɨni nya'a che ɨbe, mbɨ nya'a kà' ɨnamɨ mɔ'ɔ ə Kanà əbà əbeŋ ze rɨ ə Galiliî. Ɨŋgəb Yeso wɨə nya'a əŋgu.

2Mbɨ nya'a bə̀ won ə Yeso mbɨ məmə̀ə̀nɨ-ìnù ɨməd əni ɨnamɨ we.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

3Əni mino’ nya’a mì i, iŋgəb Yeso nya’a ghà i bɔ ni, “Mino’ mìməd fə mì i.”

4Yeso nya’a ghà i bɔ ni, “Əyî, à beri ənû ə ye ni ghì mbi num ə? Chəi mi nyùmə kiri ku’ ni ghi ənû ə mɔ’ɔ.”

5Əni wì nya’a ghà əne, iŋgəb məd nya’a ghà əmbi ə bə̂d mbe ni nya’ə chà inami we ni, “Mbə̀ ghi ənû ze ni wì gha i nən.”

6MìJû mbiə nya’ə nùŋə̀ tikyiŋ ti minib ni mbi nya’a chəb əni əti. I mbiə nya’ə nùŋ ifĕ nəb ti mìməd. Tikwiri ikyiŋ tô tiə nya’ə əŋgu rìfuə. Fikyiŋ fibì fiə nya’ə yim minib ighabi mìlità iwum fami. I tiə nya’ə yim əne wò pè əni mìlità iki fibì mbi iwum be. Tikyiŋ te tiə nya’a əŋgu imbə̀’ ighəm ni ə ziə nya’a iŋga rikə ti mìJû ni mbi mi kəb wumni ə Ɔwiə̀ ichî ni ku’ni, mbi beri so inyod bə̀ sò ighi bɔŋ siə jigə.

7Yeso nya’a ghà əmbi ə bə̂d mbe ni, “Mbə̀ swe rikyiŋ tô əni minib.” Mbi nya’a swe minib mbe kɔ’ pè ichû.

8Əne mbi nya’a ghi əne, wì nya’a ghà əmbi mìməd ni, “Mbə̀ kom mbi mɔ’ɔ wò nà’ əmbi wə̀d kyeŋ we niə chà əchwî zô.” Mbi nya’a kòm wò nà’.

9Əni wì nya’a zwe’ri minib mbe ni nya’a fə beŋ əni mino’, chəi wì nya’a kyeri əsi ze ni mino’ mbe nya’a nɔ’ rəŋgu (àmei bə̂d əfà’ì mbe ni nya’a kom minib mbe nya’a kyeri). Əne wì nya’a tɔŋ inom igən

10ghà i bɔ ni, “Wə̀d jìm wiə bèə̀ nà’ə̀ mino’ chòm əmbi ə bə̂d. Əni mbi fə nɔ əku, wì si nà’ mbe ni chəi mbi jeŋgi bɔ̀ŋ. À fə nùŋ mino’ chòm si nà’ àmei tìnîn!”

11Yeso nya’a ghì ənû ə yiiri ritu zô ə Kanà əbà əbeŋ ze ri ə Galiliî. Wì nya’a chwi iwumni we ni wì beri, əne màmààni-ìnù iməd nya’a ben əməd.

12Əze ə niə cheə, Yeso, iŋgəb məd, bɔŋgəb məd mbi màmààni-ìnù iməd nya’a swi’i wò ə Kàpenàhom, pè chub əŋgu ini mɔ’ɔ.

13Nyùmə wiə nya’a siə wò kù’ əni mìJû nya’a beri jig Əchwî ə Che-igun, əne Yeso nya’a kɔ’ wò ə Jèrusalèm.

14Wì nya’a pè ikye ikam mbàn Ɔwiə̀ zə bə̂d ni nya’ə fènə̀ mbìrikun, fènə̀ njig bə̀ fènə̀ mbìrəbəŋə. Wì nya’a bə̀ zə bə̂d niə kobri ikab ni nya’a chub igun mbə mìtebrə̀.

15Əne wì nya’a niŋ mini’ teki ŋgwad əŋgu kɔ fid njig te mbi mbìrikun mbe riŋga ikye ikam mbàn Ɔwiə̀. Wì nya’a bèŋ mìtebrə̀ bə̂d mbe ni nya’ə kobri ikab əne jàŋ ikab mìməd.

16Wì nya’a ghà əmbi ə bə̂d mbe ni nya’ə fènə̀ mbìrəbəŋə ni, “Mbə niŋ mbìrəbəŋə mbô jwì ri əgha. Ti mbə̀ beŋ ə nəb mi Mbă’ əni ə nəb iwin.”

17Màmààni-ìnù iməd nya’a kɔndi ni ə zi iŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɔwiə̀ ni, “Ichî ni mə zi ətu əni e nəb, kyiə Ɔwiə̀, ə biri ghi ni bə̂d zwiiri əmi.”

18Əni wì nya’a ghì əne, bə̂d mbe ni nya’ə teki inû iŋga əbeŋ mìJû nya’a biiri i bɔ ni, “Ənû ə yiiri ze ni tì à ghì i chwi i na ni à beri ika ni ghi ənû zô ki əzi ə?”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

19Yeso nya'a wìirì əmbɨ mɨməd ni, "Mbə mɨ sà' mbàn Ɲwìə zô, mə bɨrɨ nɨŋ ɨni tad wɨrɨ kod."

20Bəd mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mɨJû nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Mbɨ nya'a nɨŋ ɨghəm ɨwu ɨwum kwè chɔb rɨfuə bɔŋ maanɨ mbàn Ɲwìə zô, əne à bɨrɨ nɨŋ ɨni tad kod ə?"

21Àyɨə mbàn Ɲwìə ze nɨ wɨ nya'ə ghàə̀ yɨə nyamnyod məd.

22Ənɨ Ɲwìə nya'a zwemnɨ əməd, məmə̀ə̀nɨ-ɨnù ɨməd nya'a wɨrɨ kɔndɨ ni wɨ nya'a ghà ənû zô, əne mbɨ nya'a ben ənû ze nɨ ye' ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ ə Ɲwiə bə̀ ben ɨŋgam we nɨ Yeso nya'a bə̀ ghà.

23Ənɨ Yeso nya'a ə Jèrusalèm ənɨ nyùmə̀ we mbɨ nya'ə jɨg Əchwî ə Che-ɨgun, bəd mɨnɔnɔ' nya'a ben əməd ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ nya'a zə ɨnû yiirɨ mbe nɨ wɨ nya'ə ghɨə̀.

24Àyɨə chəi Yeso nya'a zɨ fîŋ ɨgun mɨməd, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wɨ nya'a kyerɨ tɨkwɨrɨ bəd nɨ bəd mɨsɔŋɨchù ye' mbɨwən.

25Chə nya'a i əton nɨ tɨ wəd mɔ'ɔ nya'a wɨrɨ ghà ɨnû ɨ bɔ ɨmbə̀' ə bəd, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ məd ziə nya'a kyerɨ ɨnû mbe nɨ nya'a ɨŋga fîŋ tɨ mɨməd.

Jɔ̌n 3

1Mbaŋə̀ mɔ'ɔ ziə nya'ə əŋgu nɨ nya'ə Farisiî rəbɔ' ə mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mɨJû. Ɨkum məd yɨə nya'ə Nikodemùs.

2Mbaŋə̀ zô nya'a wò əsɨ Yeso ɨzimɨ pè ghà ɨ bɔ ni, "Əchwiə̀-ɨnù, tɨ ə kyerɨ ni àwò yɨ əchwiə̀-ɨnû we nɨ Ɲwìə tomɨ. Chəi wəd mɔ'ɔ əŋgu nɨ tɨ wɨ ghɨ ɨnû yiirɨ mbô nɨ àwò ə ghɨə̀, kɨrɨ ənɨ Ɲwìə wɨ mbɨ məd."

3Yeso nya'a wìirì ɨ bɔ ni, "Mə ghà rəsì' ɨ ne ni chəi wəd mɔ'ɔ əŋgu nɨ tɨ wɨ nyɨ ɨŋga ənû ɨfɔ̀n ə Ɲwiə, kɨrɨ ənɨ mbɨ wɨrɨ gywɨ əməd ɨghəm cherə."

4Nikodemùs nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Mbɨ kɨə wo gywɨ wəd ɨghəm cherə rɨ ye əwù ze nɨ wɨ fə nun əwi ə? Ɨ we tɨ wɨ wɨrɨ nyɨ ɨŋga ɨbum ɨŋgɔb məd ənɨ ɨghəm nɨ pe ɨbe, ɨŋgɔb məd wɨrɨ gywɨ əməd ɨghəm cherə ə?"

5Yeso nya'a wìirì ni, "Mə ghà rəsì' ɨ ne ni chəi wəd mɔ'ɔ əŋgu nɨ tɨ wɨ nyɨ ɨŋga ənû ɨfɔ̀n ə Ɲwiə, kɨrɨ ənɨ mbɨ wɨrɨ gywɨ əməd ɨghəm cherə ənɨ mɨnib bə̀ fɔrɨ ənɨ Əzwî.

6Wəd we nɨ bəd mɨsɔŋɨchù gywɨ əməd yɨə wəd mɨsɔŋɨchù, àyɨə Əzwî ə ziə gywɨ əzwî ze nɨ ye' ɨŋga bəd.

7Tɨrə̀ bid e ɨchî nɨ mə gha ɨ ne ni, 'Mbɨ berɨ wɨrɨ gywɨ bəd ɨghəm cherə.'

8Ɨfə wɨə chèə̀ wò əbà ze nɨ wɨ kəbɨ, əne àwò wɨə zu ɨchî nɨ wɨə kùmə̀, àyɨə chəi à kyerɨ əsɨ ze nɨ wɨə ye'e rəŋgu kɨ̀ əsɨ ze nɨ wɨə wò əŋgu. À yɨ ɨchî nɨ ziə ye' mbɨ wəd we nɨ Əzwî ə ye' ɨŋga məd."

9Nikodemùs nya'a biirɨ ni, "Ənû zô ə kɨə wo che rɨ ye?"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

10Yeso nya'a wìirɨ ɨ bɔ ni, "Àwɔ̀ yɨə wəd nɨə chwi ɨnû əmbɨ mɨIzre, əne chəi à kyerɨ ɨnû mbô ə?

11Mə wɨə ghà rəsì' ɨ ne ni tɨ wɨə ghà ɨnû mbe nɨ tɨ kyerɨ, bə̀ ghàə̀ mbe nɨ tɨ fə zə, àyɨə chəi mbə̀ ben ɨnû mbe nɨ tɨə ghàə̀.

12Mə fə ghàm ɨ nən ɨmbə̀' ɨnû mbe nɨə ghɨ̀ ɨgwɨ ə si, àyɨə chəi mbə̀ benɨ. Mbə̀ kɨə wo ben rɨ ye, əwù ze nɨ mə gham ɨ nən ɨmbə̀' ɨnû mbe nɨə ghɨ̀ ɨkaŋ ə?

13Chəi wəd mɔ'ɔ nɨ kɨrɨ wo ɨkaŋ, chè rɨ ənɨ Wan Wəd nɨ nya'a swi' rɨkaŋ.

14Ɨchî nɨ Mose nya'a nɔ jɔ brɔnz ɨkaŋ əzed ɨŋga ɨbad rɨkwà'i, yɨə bə̀ ɨchî nɨ mbɨ berɨ nɔ Wan Wəd,

15ɨmbə̀' wəd jìm we nɨ ben əməd we tɨ̀ wɨ̀ jɨg ɨtènɨ̀ rɨ mì.

16"Ɲwìə̀ nya'a kàŋ gha' ɨsɨg, əne wɨ̀ nya'a chà i Wan we mɔ', ɨmbə̀' tɨ wəd mɔ'ɔ we nɨ ben əməd nim i, àyɨə wɨ̀ jɨg ɨtènɨ̀ rɨ mì.

17Ɲwìə̀ nya'a tom i Wan ɨŋga ɨsɨg, ka'i ni wɨ̀ zɨ ɨsa'i ɨgwɨ ə bə̂d rɨŋga ɨsɨg, àyɨə ni bə̂d rɨŋga ɨsɨg mbe tɨ̀ mbɨ chè ənjìm məd jwɨ̀ rəŋgə'.

18Chəi Ɲwìə̀ ə zɨ̀ ɨsa'i ɨgwɨ ə bə̂d mbe nɨ ben əməd. Wɨ̀ fə zɨ̀ ye' ɨgwɨ mbe nɨ chəi mbɨ ben əməd, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi mbɨ ben Wan Ɲwìə̀ we mɔ'.

19Ɨsa'i we nɨ ye' ɨgun ə bə̂d yɨ ni ɨzeŋɨ zeŋɨ fə ye'e ɨŋga ɨsɨg, àyɨə bə̂d fə chwi ni mbə gha' ye' ɨsɨ firɨ chè ɨzeŋɨ zeŋɨ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨ mbɨə kɨrɨ ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ.

20Wəd jìm we nɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ wɨə bàn ɨzeŋɨ zeŋɨ. Chəi wɨə ye'e ɨŋga ɨzeŋɨ zeŋɨ ɨmbə̀' tɨ bə̂d zə ə ɨnû rɨbɔ̀ŋ məd.

21Àyɨə bə̂d mbe nɨə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku'nɨ mbɨə wò ɨŋga ɨzeŋɨ zeŋɨ ɨmbə̀' bə̂d zə ni à yɨə Ɲwìə̀ ə nà' ɨka ni mbɨ ghɨ ɨnû mbe nɨ mbɨə ghɨ̀ə̀."

22Ənɨ Yeso nya'a fə gha ɨnû mbô, wɨ̀ nya'a nɔ̀' mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨnù mbɨ wò ə Jùdeyà. Wɨ̀ nya'a pè chub əŋgu mbɨ mɨməd bə̀ nà' mɨnib əmbɨ ə bə̂d.

23Jɔ̌n wɨə nya'ə bə̀ nà' mɨnib əmbɨ ə bə̂d ə Aenòn ɨban ə Salìm. Ɨ wɨə nya'ə nà' mɨnib əŋgu ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mɨnib nya'a nɔ' əŋgu. Bə̂d mbɨə nya'ə wò əsɨ məd, wɨ̀ nà' mɨnib əmbɨ mɨməd.

24Ənû zô ə nya'a ghɨ̀ bɔŋ mbɨ nya'ə sɨə zɨ ə Jɔ̌n ə ndəŋ.

25Məmə̀ə̀nɨ̀-ɨnù Jɔ̌n mbɨ ə Jû mɔ'ɔ nya'a kɔ taŋ ɨmbə̀' ənû nɨ so ɨnyod bə̀ sò ɨghɨ bɔŋ wumnɨ ə Ɲwiə̀.

26Məmə̀ə̀nɨ̀-ɨnù Jɔ̌n nya'a wò əsɨ məd pè ghà ɨ bɔ ni, "Əchwiə̀-ɨnù, mbaŋə̀ ze nɨ nya'a mbɨ ne ɨnjin ɨgyî Jodàn, nɨ à nya'a gha ɨmbə̀' əməd, wɨ əgha nà'ə̀ mɨnib. Bə̂d mɨjìm mbɨə wò əsɨ məd!"

27Jɔ̌n nya'a wìirɨ ni, "Chəi ənɨ tɨ wəd berɨ əghɨ ə mɔ'ɔ kɨrɨ ni à yɨə Ɲwìə̀ na' ɨ bɔ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

28Mbə yɨ mbɨ mɨzərɨmbin ni mə nya'a fə ghà ni, 'Ka mɔ̌ yɨ əmɨ Wəd we nɨ Ɲwiə̀ zɔ'ɔ, àyɨə Ɲwiə̀ nya'a chà əmɨ ɨmbì ɨ bɔ.'

29Wəd we nɨ berɨ ɨgən yɨ ɨnom ɨgən. Ɨsə̀' ɨnom ɨgən mɨ təm ɨban zu əni wɨə ghàmə̀, wɨ bɨrɨ kaŋ gha' kwà' rɨŋgə' ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wɨ zu gî ɨnom ɨgən we. Əne ɨgha'i ə kàŋ swi ɨŋga mɨ fîŋ.

30Ɨnû məd berɨ sɨə wò ɨmbì, mbɨ mɔ̌ sɨə wò rəbə̀'ɔ̀.

31"Wəd we nɨ ye'e rɨkaŋ ə chè bə̂d mɨjìm. We nɨ ye'e rɨ ɨgwɨ ə si yɨə wəd rɨ ɨgwɨ ə si. Məd wɨə ghà àmei ɨnû rɨ ɨgwɨ ə si. Wəd we nɨ ye'e rɨkaŋ ə chè bə̂d mɨjìm.

32Məd wɨə ghàə̀ ɨnû mbe nɨ wɨ fə zə bə̀ zu, àyɨə chəi wəd mɔ'ɔ nɨ ben ənû ze nɨ wɨə ghàə̀.

33Wəd we nɨ ben ənû ze nɨ wɨ ghă fə bə̀ ben ni ənû ze nɨ Ɲwiə̀ ghă yɨ rəsì'.

34Ɨŋgam we nɨ wəd we nɨ Ɲwiə̀ tom ə ghàə̀ yɨ rɨ əmbɨ ə Ɲwiə̀, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ Əzwî ə Ɲwiə̀ ə zɨ ɨgwɨ məd nɨ chəi əni tɨ mbɨ mɨg.

35Mbă' ə gha' i Wan əne wɨ fə sàŋ ɨnû jìm ɨŋga tɨkyerɨ-ɨbɔ məd.

36Wəd we nɨ ben Wan Ɲwiə̀ fə jɨg ɨtènì rɨ mì. Ka wəd we nɨ chəi wɨə zuunɨ ə Wan Ɲwiə̀ bɨrɨ jɨg i ɨtènì, àyɨə Ɲwiə̀ bɨrɨ sə ɨtəm əbɔ' məd."

Jɔ̌n 4

1MɨFarisiî nya'a zu ni bə̂d mɨnɔnɔ' mbɨə nya'ə beenɨ əbɔ' ə Yeso. Mbɨ nya'a bə̀ zu ni ɨ wɨə nya'ə nà' mɨnib əmbɨ ə bə̂d mɨnɔnɔ' chè ə Jɔ̌n,

2(ka à bè ye'i ni chəi Yeso ziə nya'ə nà' mɨnib. Àmei məmə̀ə̀nì-ɨnù ɨməd nya'ə nà'ə̀).

3Əni wɨ nya'a zu ɨnû mbe nɨ mbɨ nya'ə ghàə̀, wɨ nya'a nɔ̀' rɨ ə Jùdeyà bə̀ndɨ wò ə Galiliî.

4Əni wɨ nya'ə wòə̀, wɨ nya'a berɨ chè ə Sàmàriyà.

5Wɨ nya'a wò pè əsɨ ə mɔ'ɔ ə Sàmàriyà nɨ mbɨ nya'ə tɔŋ əni ə Sikà. Sikà wɨə nya'a ɨban əsɨ ə si ze nɨ Jekɔ̂b nya'a na' əmbɨ Jòsêf nɨ nya'ə wan məd.

6Ɨbɨgɨ mɨnib we nɨ Jekɔ̂b nya'a toŋɨ wɨə nya'a əsɨ ze. À nya'a ɨghabɨ mɨnyùmə wum chɔ̀b rɨbe əziə, Yeso, nɨ nya'a fə yènì bɔd, nya'a pè chub ɨban ɨbɨgɨ mɨnib we.

7Əyi məSàmàriyà mɔ'ɔ nya'a wò əŋgu ɨ to' mɨnib. Yeso nya'a gha ɨ bɔ ni, "Na' mɨnib ɨ num mə nɔ."

8(Məmə̀ə̀nì-ɨnù Yeso nya'a fə wò ɨŋga əsɨ ze ɨ wo zon ɨghɨjɨg).

9Əyi məSàmàriyà we nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Àwɔ̀ yɨə Jû, mɔ̌ yɨ əyi Sàmàriyà. À kɨə ghàə̀ ni mə na' mɨnib ɨ ne ɨmbə̀' ə yè ə?" (Wɨ nya'a ghà əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi mɨJû nya'ə fɔtɨ ɨghɨ mbɨ məSàmàriyà.)

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

10Yeso nya'a wìirì ɨ bɔ ni, "À mɨ kə' kyerɨ əghɨ ze nɨ Ɲwìə ə nà'ə̀, bə̀ kyerɨ wə̀d we niə biirɨ mɨnib rɨ ne, njɨ à kə' ghà ni wɨ na' mɨnib mbe niə nà' ɨtènì ɨ ne."

11Əyi we nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Masà, chəi à berɨ ənùŋga, ɨbɨgɨ mɨnib wô ə bə̀ sa ɨŋga, əne à kɨə wo nɨŋ mɨnib mbe niə nà' ɨtènì rɨ ə yi ə?

12À wa chè ə Jekôb nɨ nya'ə mbă' mba mìmbă' rəŋwe, nɨ nya'a na' ɨbɨgɨ mɨnib wô ɨ na ə, nɨ məd ziə mbɨ mbi bɔn, mbɨ ti njɨg bə̀ fɔrɨ mbi mbìrɨkun nya'a nɔ rɨŋga ə?"

13Yeso nya'a wìirì ɨ bɔ ni, "Ədɔ' ə mɨnib ə bɨrɨ wɨrɨ ne wə̀d jìm we nɨ nɔ mɨnib mbô,

14àyɨə chəi ədɔ' ə mɨnib ə bɨrɨ nɔ wɨrɨ ne wə̀d we nɨ nɔ mɨnib mbe nɨ mə̀ bɨrɨ na' ɨ bɔ. Mɨnib mbe nɨ mə̀ bɨrɨ na' ɨ bɔ bɨrɨ ye' jwì-əmboŋ niə koŋ ɨŋga məd bə̀ nà' ɨtènì rɨ mì ɨ bɔ."

15Əyi we nya'a gha ɨ bɔ ni, "Masà, na' mɨnib mbô ɨ num, ɨmbə̀' tɨ ədɔ' ə mɨnib ə nɔ wɨrɨ ne i əmɨ, fɔrɨ ɨmbə̀' tɨ mə bə wɨrɨ ye'e əmɨ əgha ɨ to' mɨnib."

16Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Ndə̀ wo tɔŋ e ɨnom, wɨrɨ bə̀ndì ye'e əgha."

17Əyi we nya'a wìirì ni, "Chəi mə berɨ ɨnom." Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "À kàŋ kù' nɨ gha ni chəi à berɨ ɨnom,

18ɨmbə̀' ɨghəm ni à nya'a fə nam mɨnom mɨtân, əne ka mbaŋə̀ ze nɨ àwɔ̀ ə chubə mbɨ məd tɨnîn yɨ i e nom. Ənû ze nɨ à ghă yɨə kaŋ rəsì'."

19Əyi we nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Masà, mə zə ni àwɔ̀ yɨə wə̀d ɨkə̀n Ɲwìə̀.

20Mìmbă' məSàmàriyà rəŋwe mbɨə nya'ə wumnɨ ə Ɲwiə̀ ɨgun ɨwum wô, àyɨə mbə̀nə mìJû mbɨə ghàə̀ ni Jèrusalèm yɨ əsɨ ze nɨ tì berɨ wumnɨ ə Ɲwiə̀ əŋgu."

21Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Əyî, ben ənû ze nɨ mə̀ gha ɨ ne. Nyùmə̀ wɨə ye'e nɨ chəi mbə̀ bɨrɨ wumnɨ ə Mbă' ɨgun ɨwum wô kɨ ə Jèrusalèm.

22Chəi mbə̀n məSàmàriyà jeŋgɨ kyerɨ wə̀d we nɨ mbə̀ə wumniə. Àyɨə mbă, mìJû, tɨ ə kyerɨ wə̀d we nɨ tɨ ə wumniə, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ənû nɨ jwɨ rəŋgə' yɨ rɨ əmbɨ mìJû.

23Nyùmə̀ wɨə ye'e, əne wɨ fə ye'e i, nɨ bə̂d bɨrɨ wumnɨ ə Mbă' ɨchî nɨ Əzwî ə chwiə. Ziə bɨrɨ ye' ni mbɨ wumnɨ əməd ɨchî nɨ wɨ ye' ə. Bə̂d mbe niə ghì əne mbɨə wumnɨ ə Mbă' ɨchî nɨ wɨ kə̀bɨ ni mbɨ wumnɨ əməd.

24Ɲwìə̀ yɨ Əzwî, əne bə̂d mbe niə wumnɨ əməd berɨ wumnɨ ənɨ ɨka we nɨ Əzwî ə nà'ə̀, bə̀ wumnɨ ənɨ rəsì'."

25Əyi we nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Mə kyerɨ ni Wə̀d we nɨ Ɲwìə̀ zɔ'ɔ wɨə ye'e, nɨ ye' we nɨ mbɨə tɔŋə ni Kristo. Ənɨ wɨ ye'e, wɨ bɨrɨ to'rɨ ɨnû jìm ɨ na."

26Yeso nya'a wìirì ɨ bɔ ni, "Mɔ̌ wô niə ghàm ɨ ne yɨ wɨwən."

27Àmei əwu əwən, mə�ənì-ìnù Yeso nya'a wɨrɨ bə̀ndì ye'e. Mbɨ nya'a bìd ɨmbə̀' ɨchî nɨ ɨ wɨə nya'ə ghàmbìə̀ mbɨ əyi, àyɨə chəi wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' mìmə̀d nya'a biirɨ ni, "À kɨə kə̀b ənû ə ye rɨ əmbɨ əyi wô ə?" kɨ ni, "À kɨə ghàmbìə̀ mbɨ məd ɨmbə̀' ə yè ə?"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

28Əne əyi we nya’a zu ɨŋgam Yeso, wɨ nya’a nɔ̀’ sàŋ fɨkyiŋ fɨ mɨnib fe əŋgu, wò ɨŋga əsɨ ze pè ghà əmbɨ ə bə̂d ni,

29“Mbə̀ ye’e zə mbaŋə̀ mɔ’ɔ nɨ fə gha ɨnû jìm mbe nɨ mə̀ nya’a kwe’ ghɨ̀. Tɨ wô wa ye’ Wə̀d we nɨ Ɗwiə̀ zɔ’ ə?”

30Bə̂d mbe nya’a zu əne, jwɨ̀ rɨŋga əsɨ ze wò əsɨ Yeso.

31Əni əyi we nya’ə wò ɨŋga əsɨ ze, məmə̀ə̀nì-ɨ̀nù Yeso nya’a bu’ ɨbɔ ɨ bɔ ghà ni, “Əchwiə̀-ɨ̀nù, jɨg əghɨ ə mɔ’ɔ.”

32Àyɨə wɨ nya’a wìirɨ̀ əmbɨ mɨ̀məd ni, “Mə berɨ tɨjɨg nɨ chəi mbə̀ kyerɨ ənû ə mɔ’ɔ ɨmbə̀’ rɨwən.”

33Əni wɨ nya’a ghà əne, məmə̀ə̀nì-ɨ̀nù mbe nya’a kɔ biirɨ mbənə mbənə ni, “Wə̀d mɔ’ɔ wa fə nà’ ɨghɨjɨg ɨ bɔ ə?”

34Àyɨə Yeso nya’a ghà əmbɨ mɨ̀məd ni, “Mɨ əghɨjɨg yɨ nɨ ghɨ ɨnû mbe nɨ wə̀d we nɨ tom əmɨ kə̀bɨ, bə̀ fɔrɨ nɨ maanɨ ɨnû mbe nɨ wɨ nya’a na’ ɨ num.

35Ɨmbə̀’ mbə̀ berɨ ɨŋgam mɔ’ɔ nɨə ghàə̀ ni, 'À sɨ bù’ əmɨg ə kwè mbɨ kwə̀ŋ ɨghɨjɨg ə?' Àyɨə mə ghà ɨ nən ni mbə̀ jeŋgɨ nèŋ mbeŋ ɨchî chɔ̀m zə ɨchî nɨ ɨghɨjɨg fə tənɨ kù’ nɨ tɨ mbɨ kwə̀ŋ.

36Ɨ mbɨə chwɨə wə̀d we nɨə kwə̀ŋ ɨghɨ. Məd wɨə fetɨ ɨghɨ mbe ɨmbə̀’ mbɨ jɨg ɨ̀tènì rɨ mì. Əne wə̀d we nɨ konɨ mbɨ we nɨ kwəŋɨ bɨrɨ gha’rɨ ɨnôn.

37Ɨŋgam wô yɨ wɨ rəsì’ ni, 'Wə̀d fibɨ̀ bɨrɨ kon, wɨ cherə kwə̀ŋ.’

38Mə fə tom əwən ni mbə̀ kwəŋ ɨghɨ rəka’ ɨbən nɨ chəi mbə̀ nya’a fa’ ɨŋga. Bə̂d cherə nya’a fà’, əne mbə fə jɨg njìm tɨ ənɨ əfà’ì ze nɨ mɨ̀məd fà’i.”

39MəSàmàriyà mɨ̀nɔnɔ’ ɨŋga əsɨ ze nya’a ben ə Yeso ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ əyi we nya’a ghà əmbɨ mɨ̀məd ni, “Wɨ fə gha ɨnû jìm mbe nɨ mə nya’a kwe’ ghɨ̀.”

40Əni məSàmàriyà mbe nya’a wò kumnɨ əməd, mbɨ nya’a bu’ ɨ bɔ ni wɨ chubɨ mbɨ nən. Əne wɨ nya’a chub əŋgu ɨni be.

41Bə̂d mɨ̀nɔnɔ’ cherə nya’a ben ɨmbə̀’ ɨnû mbe nɨ wɨ nya’ə ghàə̀.

42Mbɨ nya’a ghà əmbɨ əyi we ni, “Tɨ fə benɨ tɨ̀nîn, ka’i ɨmbə̀’ ənû ze nɨ à kə’ gha ɨ na. Tɨ fə ben ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ tɨ fə zu ənû ze nɨ məd ghă, əne tɨ kyerɨ ni məd yɨə kaŋə Wə̀d we nɨ bɨrɨ chɨ ɨsɨg jìm rəŋgə’.”

43Əni ɨni mbe be nya’a fə che i, Yeso nya’a nɔ̀’ rɨ əsɨ ze wò ə Galiliî.

44Wɨ nya’a wò əŋgu ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ məd ziə nya’a ghà ni, “Chəi bə̂d ə wumnɨ ə wə̀d ɨ̀kən ɨŋga əbeŋ əməd.”

45Əni wɨ nya’a pè ə Galiliî, bə̂d mbe rəŋgu nya’a nɨŋ əməd, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ əni mbɨ nya’a wo əni Əchwî ə Che-ɨgun ə Jèrusalèm, mbɨ nya’a pè zə ɨnû jìm mbe nɨ wɨ nya’a ghɨ əŋgu.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

46Yeso nya'a nɔ̀' rəŋgu bəndì wò ə Kanà, əsɨ nɨ wɨ̀ nya'a beŋ mɨnib əni mɨno'. Wəd kyeŋ gɔmen mɔ'ɔ wɨə nya'ə əŋgu nɨ wan məd nya'ə wɔ̀n ə Kàpenàhom.

47Əni wɨ nya'a zu ni Yeso fə nɔ̀' rɨ ə Jùdeyà ye'e ə Galiliî, wɨ nya'a wò bu' ɨbɔ ɨ bɔ ni wɨ swi'i wò vɨ i wan mbaŋə̀ nɨ nya'a sɨ ɨchù ɨvɨ.

48Yeso nya'a gha ɨ bɔ ni, "Chəi wəd mɔ'ɔ rəbɔ' nən bɨrɨ nɔ benɨ, kɨrɨ əni mbə̀ zə ɨnweenɨ-ɨnû fɔrɨ ɨnû yiirɨ."

49Wəd kyeŋ we nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Masà, mə̀ bu' ɨbɔ, tɨ swi'i wò bɔŋ mɨ wan sɨə kwɨə."

50Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Sɨ wo e, e wan bɨrɨ ten i." Wəd kyeŋ we nya'a ben ənû ze nɨ Yeso nya'a gha ɨ bɔ, əne wɨ nya'a nɔ̀' wò i.

51Əni wɨ nya'ə swi'ə wòə̀, bə̂d əfà'ì ɨməd nya'a bòmnì mbɨ məd ghà ɨ bɔ ni, "E wan wɨ i ɨkă."

52Əni wɨ nya'a zu əne, wɨ nya'a biirɨ nyùmə̀ we nɨ wan we kə' kɔ bɔtɨ. Mbɨ nya'a ghà ɨ bɔ ni, "À yɨə nya'a ɨghabɨ əni ə nyùmə̀ mɔ' əziə rɨwɔ̀ nɨ ɨfə we kə' sàŋ əməd."

53Mbă' wan we nya'a zu əne, kyerɨ ni à yɨə nya'a əni ə nyùmə̀ we nɨ Yeso kə' ghà ni, "E wan bɨrɨ ten i." Əze ə nya'a ghì məd mbɨ i ɨnəbɨ jìm ben ə Yeso.

54Əzô yɨ ənû ə yiirɨ ze nɨ pè əni mbɨ be nɨ Yeso nya'a ghɨ̌ əni wɨ nya'a nɔ' rɨ ə Jùdeyà wò ə Galiliî.

Jɔ̌n 5

1Əni nyùmə̀ mɔ'ɔ nya'a chě, Yeso nya'a kɔ' wò ə Jèrusalèm ɨmbə̀' jɨg əchwî ə mìJû ə mɔ'ɔ.

2Ətuŋ ə mɔ'ɔ nɨ mbɨ nya'ə tɔŋ əni ɨŋgam mìHibrù ni Betzatà ziə nya'ə ə Jèrusalèm. Ɨ wɨə nya'a ɨban ɨchû ɨkam we nɨ mbɨ nya'ə tɔŋ əni Ɨchû Ɨkam Njɨ̀g. Ɨchû ɨkam we nya'a berɨ ɨtâŋ tân.

3Bə̂d əwɔn, ɨnɔ̂n kyeŋ mbɨə nya'ə kɨə nòkì ɨŋga ɨtâŋ mbe. Bə̂d əwɔn mbe yɨə nya'ə mɨfɨgì, bə̂d nɨə tè' ɨwu mbɨ ə bə̂d nɨ nya'a bu'rə. [Mbɨ nya'ə chub əŋgu ɨ wòm ni aŋgɨrə̀ nɔm mɨnib,

4ɨmbə̀' ɨghəm nɨ aŋgɨrə̀ Ə̀nùŋìsɨg nya'ə kɨə swi'ə wò ɨŋga ətuŋ ze pè nɔm mɨnib. Ziə nya'a chwi ni wəd əwɔn we nɨ nya'a be nyɨ ɨŋga ətuŋ ze, əni aŋgɨrə̀ we nya'a nɔm mɨnib mbe, nya'a bɔtɨ rɨ əni əwɔn ze nɨ wɨ nya'ə wɔ̀nə̀.]

5Mbaŋə̀ mɔ'ɔ ziə nya'a əŋgu nɨ nya'a fə wɔn ɨghəm ɨwu ɨwum tad chɔ̀b famɨ.

6Əni Yeso nya'a zə əməd, wɨ nya'a kyerɨ ni wɨ nya'a fə nokɨ əŋgu əgha ə se. Əne wɨ nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "À wa kəb bɔtɨ ə?"

7Mbaŋə̀ ze nɨ nya'ə wɔ̀nə̀ nya'a wìirì ɨ bɔ ni, "Masà, chəi mə berɨ wəd mɔ'ɔ nɨ zɨ əmɨ ɨŋga ətuŋ zô əni aŋgɨrə̀ nɔm mɨnib. Bɔŋ mə siə nyɨ ɨŋga, wəd cherə fə bè nyɨ."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

8Yeso nya'a gha ɨ bɔ ni, "Nə' rətiə, niŋ e matə̀, yèn wò e."

9Àmei əwu əwən, mbaŋə̀ ze nya'a bɔtɨ, əne wɨ nya'a nə̀' niŋ i matə̀ yèn wò i. Əni ze yɨə nya'ə əni əkwɨ mìJû.

10Əne bə̂d mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mìJû nya'a biirɨ əmbɨ ə mbaŋə̀ ze nɨ Yeso nya'a vɨ əməd ni, "Təchə̀ŋ yɨ əni əkwɨ, əne chəi ta rɨkə chwi ni à be' e matə̀ ɨgwɨ əni zô."

11Wɨ nya'a wìirì əmbɨ mɨməd ni, "Mbaŋə̀ ze nɨ vɨ əmɨ kə̀' ghà ɨ num ni, 'Niŋ e matə̀, yèn wò e.'"

12Mbɨ nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Mbaŋə̀ zô nɨ kə̀' gha ɨ ne ni à niŋ e matə̀, yèn wò e kɨə we?"

13Chəi mbaŋə̀ ze nɨ nya'a bɔtɨ nya'a kyerɨ wəd we nɨ vɨ əməd, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ Yeso nya'a fə suŋgɨ rɨ əsɨ ze fɔrɨ ni ɨnɔ̂n bə̂d nya'a fə fetɨ əŋgu.

14Əni əmad ə nya'a zombɨ, Yeso nya'a zə mbaŋə̀ ze nɨ wɨ kə̀' vɨ əməd ɨŋga mbàn Ɔwìə, əne wɨ nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Zə, à fə bɔtɨ e! Tɨrə̀ wɨrɨ ghɨ e ənû rɨbə̀ŋ, ɨmbə̀' tɨ ənû nɨ bə chè əzô ə nyɨ i ɨgwɨ ne."

15Mbaŋə̀ ze nya'a nə̀' wò i, pè ghà əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mìJû ni à yɨə Yeso kə̀' vɨ əwi.

16Mbɨ nya'a zu əne kɔ nwendɨ tɨkyerɨ-ɨwu Yeso, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wɨ nya'a vɨ wəd əni əkwɨ.

17Àyɨə Yeso nya'a wìirì əmbɨ mɨməd ni, "Mɨ Mbă' wɨə kɨrɨ fa'ə ye'e pè rəchə̀ŋ, əne mə̌ bə̂, mə wɨə bə̀ kɨrɨ fa'ə."

18Ɨŋgam wô nɨ Yeso nya'a ghamɨ nya'a ghì ni bə̂d mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mìJû kɔ kə̀b ɨnə̂njì nɨ zwiirɨ əməd. Chəi mbɨ nya'a kə̀b zwiirɨ əməd àmei ɨmbə̀' ɨchî nɨ wɨ nya'a gu ɨkə əni əkwɨ, mbɨ nya'a bə̀ kə̀b zwiirɨ əməd ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨ wɨə nya'ə gha ni Ɔwìə yɨ i Mbă', əne wɨ nya'a kə̀b chwi ni tə wɨ əndəŋ əndəŋ mbɨ ə Ɔwìə.

19Yeso nya'a ghà əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mìJû ni, "Mə ghà rəsì' ɨ nən ni, chəi əni tì Wan ghì ənû ə mɔ'ɔ əni i ɨghəm. Məd wɨə ghì àmei ɨnû mbe nɨ wɨ zə əni Mbă' ə ghìə̀. Ənû ze nɨ Mbă' ə ghìə̀, Wan bɨrɨ bɨ ghì,

20ɨmbə̀' ɨghəm nɨ Mbă' ə gha' i Wan, əne ɨ wɨə chwi ɨnû jìm mbe nɨ wɨə ghì ɨ bɔ. Wɨ bɨrɨ chwi ɨnû kyeŋ ɨ bɔ nɨ che mbô, əne mbə bɨrɨ yiirɨ.

21Ɨchî nɨ Mbă' ə zwemnɨ ə bə̂d bə̀ nà' ɨtènì əmbɨ mɨməd yɨə bə ɨchî nɨ Wan ə nà' ɨtènì əmbɨ wəd we nɨ wɨ gha'i.

22Chəi Mbă' ə sa'ə wəd mɔ'ɔ. Wɨ fə na' ɨka jìm əmbɨ ə Wan ni wɨ sa' bə̂d.

23Wɨ fə ghì əne ɨmbə̀' bə̂d mɨjìm wumnɨ Wan ɨchî nɨ mbɨə wumnɨ ə Mbă'. Ka wəd we nɨ chəi wɨə wumnɨ ə Wan, wɨə bə̀ wumnɨ i Mbă' we nɨ nya'a tom Wan.

24"Mə ghà rəsì' ɨ nən ni wəd we nɨ zu mɨ ɨŋgam, əne ben wəd we nɨ nya'a tom əmɨ, fə jɨg ɨtènì rɨ mì. Chəi mbɨ bɨrɨ sa' əməd, àyɨə wɨ fə jwɨ rɨ ɨchû ɨvɨ, jɨg ɨtènì.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

25Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni nyùmə̀ wɨə ye’e, əne nyùmə̀ rəŋgu fə ye’e, nɨ ɨvɨ bə̂d bɨrɨ zu gî Wan Ɔwìə̀. Mbe nɨ zu bɨrɨ wɨrɨ tènə̀.

26Ɨchî nɨ ɨ̀tènɨ̀ ye’ ɨŋga Mbă’ ziə, məd wɨə nà’ ɨ̀tènɨ̀ əmbɨ ə bə̂d, əne wɨ fə bə̀ ghɨ̀ ni Wan nà’ ɨ̀tènɨ̀ əmbɨ ə bə̂d.

27Mbă’ fə bə̀ nà’ ɨka ɨ bɔ ni wɨ̀ sa’ bə̂d, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ məd yɨə Wan Wə̀d.

28Tɨ əzô ə ye’i ənû ə yiirɨ ɨ nən. Nyùmə̀ wɨə ye’e nɨ bə̂d mɨjìm mbe nɨ ye’ ɨŋga mìsì bɨrɨ zu gî məd

29əne jwɨ̀ rɨŋga mbə mìsì. Bə̂d mbe nɨ nya’ə ghɨ̀ ɨnû chɔ̀m bɨrɨ zwemə jɨg ɨ̀tènɨ̀, àyɨə mbe nɨ nya’ə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ bɨrɨ zwemə Ɔwìə̀ zɨ̀ ɨsa’i ɨgwɨ mɨmə̌d.

30Chəɨ ənû ə mɔ’ɔ nɨ tɨ̀ mə ghɨ̀ ənɨ mɨ ɨka. Mə wɨə sa’ə bə̂d àmei ɨchî nɨ Ɔwìə̀ ghà ɨ num, əne mə wɨə sa’ə mɨmə̌d ɨchî nɨ ku’nɨ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəɨ mɨə ghɨ̀ ənû ze nɨ mə kəbɨ. Mə wɨə ghɨ̀ ye’ əze nɨ wə̀d we nɨ tom əmɨ kəbɨ.”

31Yeso nya’a yì ghà əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya’ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mɨJû ni, “Mə mɨ ye’ə ghà ɨnû ɨmbə̀’ mɨ ɨghəm, njɨ chəɨ bə̂d bɨrɨ ben ɨnû mbe.

32Àyɨə wə̀d mɔ’ɔ wɨ əŋgu nɨə ghà ɨnû ɨmbə̀’ əmɨ. Mə kyerɨ ni ɨnû mbe nɨ məd ə ghàə̀ yɨ ɨnû rəsì’.

33Mbə nya’a tom bə̂d əsɨ Jɔ̌n we nɨ nya’ə nà’ mɨnib, əne wɨ nya’a ghà rəsì’ ɨmbə̀’ əmɨ ɨ nən.

34Ka’i ni bə̂d berɨ gha ɨnû ɨmbə̀’ əmɨ, àyɨə mə wɨə ghà mbe nɨ Jɔ̌n we nɨ nya’ə nà’ mɨnib nya’a ghă ɨmbə̀’ mbə̀ jwɨ rəŋgə’.

35Jɔ̌n yɨə nya’a ɨghabɨ ənam nɨ nya’ə teə ghɨ̀ ɨsɨ zeŋə. Mbə nya’a gha’ nɨ chub ɨŋga ɨzeŋɨ zeŋɨ we nɨ məd nya’a ghɨ ni wɨ te. Əne mbə nya’a chub àmei ənɨ ɨkə nyumə̀.

36Ɨnû mbô nɨ mɨə ghàə̀ yɨ mɨzərɨmbin ɨ num. Mbɨ chè mbe nɨ Jɔ̌n we nɨ nya’ə nà’ mɨnib nya’ə ghà ɨmbə̀’ əmɨ. Ɨnû mbe nɨ Mbă’ zɨ ɨŋga tum rɨkyerɨ-ɨbɔ ni mə maanə, əne yɨ mbe nɨ mɨə ghìə̀, ɨ mbɨə chwɨə ni à yɨə Mbă’ nya’a tom əmɨ.

37Mbă’ we nɨ nya’a tom əmɨ yɨə bə̀ ə zərɨmbin ɨ num. Chəɨ mbə̀ kwe’ zu gî məd kɨ̀ bè zə ɨfě məd.

38Chəɨ ɨŋgam məd ɨŋga tə fîŋ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəɨ mbə̀ ben əməd we nɨ wɨ̀ nya’a tomɨ.

39Mbə mbɨə kàŋə̀ jeŋgɨə kwembɨ Ə̀ŋwà’nɨ̀ ə Ɔwɨə̀ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə̀ kɔndɨ ni mbə bɨrɨ zə ɨchî nɨ jɨg ɨ̀tènɨ̀ rɨ mì ɨŋga ə̀ŋwà’nɨ̀ ze. Mbə̀ kyerɨ ni ə̀ŋwà’nɨ̀ ze əjìm ə zɨə ghà ɨmbə̀’ əmɨ,

40àyɨə chəɨ mbə̀ ben nɨ ye’e əsɨ num ɨmbə̀’ jɨg ɨ̀tènɨ̀.

41“Chəɨ mə̀ be kəb ni bə̂d yiirɨ əmɨ.

42Àyɨə mə kyerɨ əwən kwà’ ɨchî chɔ̀m. Mə kyerɨ ni chəɨ mbə̀ gha’ ə Ɔwɨə̀ rɨŋga tə fîŋ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

43Mə fə ye’e əni ɨkum mɨ Mbă’, əne chəi mbə niŋ əmɨ, àyɨə wəd mɔ’ɔ mɨ ye’e əni i ɨghəm, mbə bɨrɨ niŋ əməd.

44Mbə kɨə wo ben rɨ ye, əni mbəə wumni àmei mbə bɔŋgɔb, nɨ chəi mbə kəb ni Ɔwiə, nɨ mei we mɔ’ wumni əwən ə?

45Tɨ mbə kɔndɨ ə ni mə bɨrɨ zɨ ɨsa’i ɨgwɨ nən ɨfĕ Mbă’. À yɨə Mose we nɨ mbə nuŋ tə rɨkɔndɨ ɨgwɨ məd bɨrɨ zɨ ɨsa’i ɨgwɨ nən.

46Mbə mɨ nya’a ben ə Mose, njɨ mbə bɨrɨ bɨ ben əmɨ, ɨmbə’ ɨghəm nɨ Mose nya’a ŋwà’nɨ ɨmbə’ əmɨ.

47Àyɨə ɨchî nɨ chəi mbə nya’a ben ɨnû mbe nɨ wɨ nya’a ŋwa’nɨ, mbə kɨə wo ben mbe nɨ mə gha ɨ nən rɨ ye ə?”

Jŏn 6

1Əni ə nyùmə mɔ’ɔ nya’a chĕ, Yeso mbɨ mbi mə�ənɨ-ɨnù nya’a wò ɨnjin ə sà ze rɨ ə Galiliî, nɨ mbɨ nya’ə bə tɔŋ əni ə sà ze rɨ ə Tìberiàs.

2Ɨnôn bəd nɨ nya’a kwà’ wɨ kyeŋ wɨə nya’ə beenɨ əbɔ’ məd, ɨmbə’ ɨghəm nɨ mbɨ nya’a zə ɨnû yiirɨ mbe nɨ wɨ nya’a ghĭ ɨgun ə bəd mbe nɨ nya’ə wɔ̀nə̀.

3Əni mbɨ nya’a pe əŋgu, Yeso mbɨ mbi məməənɨ-ɨnù nya’a kɔ’ ɨkaŋ ɨwum pe chub ə si.

4Əni nɨ mɨJû nya’a berɨ jɨg Əchwî ə Che-ɨgun nya’a fə tiinɨ.

5Yeso nya’a nèŋ əne zə ɨnôn bəd nɨ nya’a kwà’ wɨ kyeŋ nɨ nya’ə ye’e əsɨ məd. Wɨ nya’a zə əne, biirɨ əmbɨ Filip ni, “Tɨ kɨə wo zon ŋgəŋ rɨ ə yi, ɨmbə’ jə bəd mbô əŋgu ə?”

6Wɨ nya’a ghà ənû zô ɨmbə’ zwe’rɨ ə Filip, ɨmbə’ ɨghəm nɨ məd ziə nya’a kyerɨ ənû ze nɨ wɨ bɨrɨ ghɨ.

7Filip nya’a wɨirɨ ɨ bɔ ni, “Ka mɨfraŋ chu’ əkɨ əbe bɨrɨ ku’ i nɨ zon ŋgəŋ nɨ tɨ wəd mɔ’ mɔ’ rəbɔ’ bəd mbô jɨg ka àbei ɨkə rɨpiî.”

8Ə̀məənɨ-ɨnù cherə nɨ mbɨ nya’ə tɔŋ əni ə Andrù, nɨ nya’ə aŋgɔb Saimon Pità, nya’a ghà ni,

9“Wan mbaŋə̀ mɔ’ɔ wɨ əgha nɨ berɨ chiŋ ŋgəŋ rɨtân nɨ mbɨ tekɨ əni ə balì mbɨ əgwi əbe. Àyɨə əzô kɨə yè əka’ bəd mbô mɨjìm ə?”

10Yeso nya’a ghà əmbɨ mbi mə�ənɨ-ɨnù ni, “Mbə gha əmbɨ ə bəd mbô ni mbɨ chub ə si.” Ɨfu nya’a kàŋ nɔ’ əsɨ ze. Əne bəd mbe mɨjìm nya’a chub ə si. Mbaŋə̀ rɨwən nya’a ɨghabɨ ə chu’ rɨtân.

11Əni mbɨ nya’a chubɨ, Yeso nya’a niŋ chiŋ ŋgəŋ te, kɔ̀ŋgɨ ə Ɔwiə, ghàpɨ əmbɨ ə bəd mbe nɨ nya’a əŋgu. Wɨ nya’a bə ghɨ əndəŋ əndəŋ mbɨ əgwi ze. Wəd jìm nya’a berɨ ɨchî nɨ wɨ nya’a kəbɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

12Əni wəd jìm nya'a fə jig kod, wi nya'a ghà əmbi mbi mə�ənì-ìnù ni, "Mbə feti tikə te ni bu'u, imbə̀' ti ikə mə'ɔ nim i."

13Əni bə̂d mbe nya'a fə jigi, mbi nya'a feti tikə te ni nya'a bu'u ti əni ə chiŋ ŋgə̀ŋ balì te, ti swi mbìrika' wum chə̀b rìbe.

14Əni bə̂d mbe nya'a zə ənû ə yiiri ze ni Yeso nya'a ghǐ, mbi nya'a ghà ni, "Wô yiə kàŋ ə wəd ìkən we ni nya'a wo ye'e iŋga isig!"

15Yeso nya'a kyeri ni bə̂d mbe mbiə nya'ə kə̀b ye'e gywi əwi əni ika imbə̀' zɔ' əni ifɔ̀n, əne wì nya'a wiri nɔ̀' wo ikaŋ iwum tə̀zì' wi.

16À nya'a si ikwiri kwiri, məmə̀ənì-ìnù Yeso nya'a swi'i wo əŋgo ə sà ze ri ə Galiliî.

17Isi nya'a fə fin, àyiə chəi Yeso nya'a kiri wo kumni mìməd, əne mbi nya'a nyi əbaŋ igyì kɔ baani wò ə Kàpenàhom.

18Əfim ə nya'a kɔ chě, əne ghì minib kɔ nɔ̀'ə̀ swi'ə kwà' rìkă.

19Əni mbi nya'a fə tin əbaŋ ze ighabi mìkilometà mìtân ki ighabi mìkilometà rìfuə, mbi nya'a zə ə Yeso ni nya'ə yènə̀ ye'e igun ə sà ze. I wiə nya'ə yèn iban əbaŋ ze. Əni mbi nya'a zə əməd, mbi nya'a bɔ kwà' riŋgə'.

20Àyiə Yeso nya'a ghà əmbi mìməd ni, "Ti mbə̀ bɔ ə, à yiə mə̌!"

21Mbi nya'a kàŋ gha' ni nji mbə nya'a niŋ əməd iŋga əbaŋ igyì ze, àyiə əbaŋ ze ə nya'a pè əsi ze ni mbi nya'ə wò əŋgu àmei əwu əwən.

22À nya'a əni ze ni beeni, bə̂d mbe ni nya'a ten injin ə sà ze nya'a zə ni àmei əbaŋ ə mɔ' ə nya'a əŋgu. Mbi nya'a bə̀ kyeri ni chəi Yeso nya'a nyi iŋga əbaŋ ze mbi mbi məmə̀ənì-ìnù. Mbi nya'a zə ni məmə̀ənì-ìnù mbe nya'a wo mbənə mbənə ni chə nya'a i Yeso əbɔ' mìməd.

23Ibaŋ igyì mɔ'ɔ ri ə Tìberiàs nya'a wo təm iban əsi ze ni Yeso nya'a niŋ ŋgə̀ŋ, kɔŋgi ə Ɔwiə̀, nà' əmbi inɔ̂n bə̂d we ni wi jig.

24Əni bə̂d mbe nya'a zə ni chəi Yeso ki məmə̀ənì-ìnù iməd əŋgu, mbi nya'a nyi iŋga ibaŋ igyì mbe i wo kəb əməd ə Kàpenàhom.

25Əni bə̂d mbe ni nya'ə kə̀b ə Yeso nya'a zə əməd injin ə sà ze, mbi nya'a biiri i bɔ ni, "Əchwiə̀-ìnù, à ye'e əgha əwù zi ə?"

26Yeso nya'a wiiri əmbi mìməd ni, "Mə gha rəsì' i nən ni mbə mbiə kə̀b əmi imbə̀' ichî ni mbə nya'a jig ŋgə̀ŋ kod, ka'i imbə̀' ənû ə yiiri ze ni mə̀ nya'a ghǐ.

27Ti mbə̀ fa' ə àmei ni beri ighijig mbe ni biri bə, àyiə mbə̀ fa' imbə̀' beri mbe ni biri tènə̀. Ighi mbe biri ghì mbə jig ìtènì ri mì. Əzô yi əghijig ze ni Wan Wə̀d biri na' i nən. Ɔwiə̀ Mbă' fə nà' ika i bɔ ni wi ghi əne."

28Mbi nya'a biiri i bɔ ni, "Ti kiə wo ghi ye imbə̀' ghi ənû ze ni Ɔwiə̀ kə̀b ə?"

29Yeso nya'a wiirì əmbi mìməd ni, "Ənû ze ni Ɔwiə̀ kəbi yi ni: mbə̀ ben wə̀d we ni wi nya'a tomi."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

30Ənɨ wɨ nya'a gha əne, mbɨ nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "À kɨ ənû ə yiirɨ zi nɨ tɨ à ghì ɨmbə̀' tɨ zə, əne ben ənû ze nɨ àwɔ̀ ə ghà ə? À kɨ ənû zi nɨ à bɨrɨ ghì ə?

31Mba mɨmbă' rəŋwe nya'a jɨg ə manà ɨŋga ɨbad rɨkwà'i. Ə zɨ ɨŋga Ɔ̀ŋwà'nɨ ə Ɔwiə̀ ni, 'Ɔwiə̀ nya'a nà' ŋgə̀ŋ nɨ nɔ' rɨkaŋ əmbɨ mɨməd ni mbɨ jɨg.'"

32Yeso nya'a sɨ ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mə ghà rəsì' ɨ nən ni, ka'i Mose nya'a na' ŋgə̀ŋ ze nɨ nya'a nɔ' rɨkaŋ ɨ nən. À yɨ mɨ Mbă' ə nà' ŋgə̀ŋ ze nɨ ye' zɨ rəsì' ze nɨ nɔ' rɨkaŋ.

33Ɔgə̀ŋ ze nɨ Ɔwiə̀ ə nà'ə̀ yɨə məd we nɨ swi'i rɨkaŋ. À yɨə məd we nɨ swi' rɨkaŋ ə nà' ɨtènì əmbɨ ə bâd ɨŋga ɨsɨg."

34Mbɨ nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Masà, kɨə nà'ə̀ ŋgə̀ŋ zô ɨ na."

35Yeso nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mɔ̌ yɨə ŋgə̀ŋ ze nɨə nà' ɨtènì. Ka njì bɨrɨ nɔ wɨrɨ zaŋ i wə̀d we nɨ ye'e əsɨ num. Ka ədɔ' ə mɨnib ə bɨrɨ wɨrɨ nɔ ne i wə̀d we nɨ ben ənû ze nɨ mɨə ghàà.

36Ka à bè ye'i əne, mə nya'a fə ghà ɨ nən ni mbə fə zə əmɨ, àyɨə chəɨ mbə̀ kɨrɨ benɨ.

37Bâd mɨjìm mbe nɨ mɨ Mbă' na' ɨ num bɨrɨ ye'e əsɨ num. Əne chəɨ mə̀ bɨrɨ nɔ fid wə̀d mɔ'ɔ we nɨ ye'e əsɨ num,

38ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mə nya'a swi'i rɨkaŋ ye'e. Chəɨ mə̀ nya'a swi'i ye'e ɨmbə̀' ghɨ ɨnû mbe nɨ mə kəbɨ. Mə nya'a swi'i ye'e ɨmbə̀' ghɨ mbe nɨ wə̀d we nɨ nya'a tom əmɨ kəbɨ.

39Ənû ze nɨ wə̀d we nɨ nya'a tom əmɨ kəbɨ yɨ ni tɨ mə̀ nimnɨ əmɨ wə̀d mɔ'ɔ rəbɔ' bâd mɨjìm mbe nɨ wɨ na' ɨ num. Wɨ kəb ye' ni mə̀ zwemnɨ mɨməd əni ze nɨ sɨ nwìə̀.

40Ənû ze nɨ mɨ Mbă' kəbɨ yɨ ni bâd mɨjìm mbe nɨ zə Wan, ben əməd, bɨrɨ jɨg ɨtènì rɨ mì. Mə bɨrɨ zwemnɨ mɨməd əni ze nɨ sɨ nwìə̀."

41Ənɨ Yeso nya'a gha əne, mɨJû mbe nya'a kɔ dumbɨ ɨmbə̀' əməd, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wɨ nya'a gha ni, "Mɔ̌ yɨə ŋgə̀ŋ ze nɨ nya'a swi'i rɨkaŋ."

42Mbɨ nya'a ghà ni, "Ɨmbə̀' mbaŋə̀ zô yɨə Yeso, wan Jòsêf ə? Ɨmbə̀' tɨ kyerɨ mbă' məd mbɨ ɨŋgɔb məd ə? Wɨ sɨ chè rɨ ye ghà tɨnîn ni tə nya'a swi'i rɨkaŋ ə?"

43Yeso nya'a wɨirɨ əmbɨ mɨməd ni, "Tɨ mbə̀ dumbɨ ə.

44Chəɨ wə̀d mɔ'ɔ nɨ tɨ wɨ ye'e əsɨ num kɨrɨ ənɨ à yɨə Mbă' we nɨ nya'a tom əmɨ suŋ əməd ni wɨ ye'e əsɨ num. Mə bɨrɨ zwemnɨ əməd əni ze nɨ sɨ nwìə̀.

45Bâd ɨkən Ɔwiə̀ nya'a ŋwà'nɨ ni, 'Ɔwiə̀ bɨrɨ chwi ɨnû əmbɨ mɨməd mɨjìm.' Wə̀d jìm we nɨ zu ənû ze nɨ Ɔwiə̀ ghă bə̀ kwembɨ ənû rɨ bɔ bɨrɨ ye'e əsɨ num.

46Chəɨ wə̀d mɔ'ɔ kwe' zə Ɔwiə̀ Mbă' chè rɨ ənɨ ə məd we nɨ nɔ' rɨ əmbɨ ə Ɔwiə̀. Àmei məd we fə zə Ɔwiə̀ Mbă'.

47Mə ghà rəsì' ɨ nən ni, wə̀d we nɨ ben ənû ze nɨ mə̀ gha bɨrɨ jɨg ɨtènì rɨ mì.

48Mɔ̌ yɨə ŋgə̀ŋ ze nɨə nà' ɨtènì.

49Mbə mɨmbă' rəŋwe nya'a jɨg ə manà ɨŋga ɨbad rɨkwà'i, àyɨə mbɨ nya'a kɨrɨ kwɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

50Ŋgèŋ zô ni nɔ’ rikaŋ yi ze ni ka wəd mɔ’ɔ we ni jigi biri nɔ kwi i.

51Mɔ̌ yiə ŋgèŋ ze niə nà’ ìtènì ni nya’a swi’i rikaŋ. Wəd mɔ’ɔ we ni jig ŋgèŋ zô biri ten i koŋ. Ŋgèŋ ze ni mə biri nà’ ni isig jig tènə̀ yi mi nyamnyod.”

52Əni mìJû mbe nya’a zu ənû zô, mbi nya’a kɔ taŋ mbənə mbənə ghàə̀ ni, “Mbaŋə̀ zô kiə wo che ri ye nà’ i nyamnyod i na ni tì kud ə?”

53Əni Yeso nya’a zu əne, wì nya’a ghà əmbi mìməd ni, “Mə ghà rəsì’ i nən ni, à mi ye’ ni chəi mbə̀ kud nyamnyod Wan Wəd bə̀ nɔ ənəm əməd, chəi mbə̀ biri jig ìtènì.

54Wəd jìm we ni kud mi nyamnyod bə̀ nɔ mi ənəm biri jig ìtènì ri mì. Mə biri zwemni əməd əni ze ni si nwìə̀,

55imbə̀’ ighəm ni mi nyamnyod yi tijig rəsì’, mi ənəm yiə bə̀ mino’ rəsì’.

56Wəd jìm we ni kud mi nyamnyod bə̀ nɔ mi ənəm wi əni ənû ə mɔ’ mbi num, mə wiə bə̀ əni ənû ə mɔ’ mbi məd.

57Ichî ni Mbă’ we ni ye’ ikă nya’a tom əmi, əne mə wi ikă imbə̀’ əməd. Əzô ə chwi ni wəd we ni kud mi nyamnyod biri bi ye’ ikă imbə̀’ əmi.

58Zô yiə ŋgèŋ ze ni nya’a swi’i rikaŋ. Ka ŋgèŋ zô yi i ighabi ze ni mbə mìmbă’ rəŋwe nya’a jigi àyiə mbi nya’a bə̀ kiri kwi. Wəd we ni jig ŋgèŋ zô biri ten i koŋ.”

59Yeso nya’a ghà ənû zô əni wì nya’ə chwi inû iŋga nəb àkàtì mìJû ze ri ə Kàpenàhom.

60Əni məmə̀ə̀nì-ìnù Yeso nɔnɔ’ nya’a zu ənû zô, mbi nya’a ghà ni, “Iŋgam wô ə kaŋ kà. À kiə we ni tì wì ben ə?”

61Chəi wəd nya’a gha ənû ə mɔ’ɔ i bɔ, àyiə wì nya’a kyeri iŋga i fîŋ ni mbi məmə̀ə̀nì-ìnù mbiə nya’ə dùmbìə̀. Əne wì nya’a ghà əmbi mìməd ni, “Iŋgam wô ə wa ghì mbə sə itəm ə?

62Mbə̀ kiə wo ghi ye əni mbə̀ zə Wan Wəd əni wiə wò ikaŋ əsi ni wì nya’a bè əŋgu ə?

63À yi Əzwî ə nà’ ìtènì. Chəi əni ti wəd mìsɔŋichù nà’ ìtènì. Miŋgam mbe ni mə fə gha i nən yi ri əmbi Əzwî ə Ŋwìə̀. I mbiə bə̀ nà’ ìtènì.

64Àyiə chəi bâd mɔ’ɔ rəbɔ’ nən kiri beni.” Yeso nya’a ghà əne imbə̀’ ighəm ni wì nya’a fə bè kyeri bâd mbe ni chəi mbi biri beni. Wì nya’a fə bə̀ kyeri wəd we ni biri fen əməd.

65Əne wì nya’a ghà ni, “Əzô yi əton ni mə nya’a gha i nən ni chəi wəd mɔ’ɔ ni tì wì ye’e əsi num kiri əni à yiə Mbă’ ben ni wì ye’e.”

66I kɔ ri əni ə nyùmə̀ we, məmə̀ə̀nì-ìnù iməd nɔnɔ’ nya’a sùŋgì rəbɔ̀’ɔ̀. Chəi mbi nya’ə wiriə beeni əbɔ’ məd.

67Yeso nya’a si biiri əmbi məmə̀ə̀nì-ìnù mbe wum chɔ̀b rìbe ni, “Mbə wa bə̀ kə̀b wo əwən ə?”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

68Saimon Pità nya'a wìirì ɨ bɔ ni, "Ɔ̀nùŋìsɨg, tì kɨə wɨ wò əsɨ we ə? Àmei àwɔ̀ berɨ ɨŋgam we nɨə nà' ìtènì rɨ mì.

69Tì fə benɨ bə̀ kyerɨ ni àwɔ̀ yɨə Wəd Zeŋɨ we nɨ Ɔwìə̀ tomɨ."

70Yeso nya'a wìirì əmbɨ mɨməd ni, "Ɨmbə̀' mə nya'a chɔ' əwən mbə̀n mbɔ̂ wum chɔ̀b rɨbe ə? Àyɨə wɨ fibì rəbɔ' nən yɨə debɨ̀rə̀."

71Ɨ wɨə nya'ə ghà ɨmbə̀' ə Judàs we nɨ nya'ə wan Saimòn Iskàriɔ̀t. Judàs yɨə nya'ə wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' mə�ànì-ɨnù mbe wum chɔ̀b rɨbe. À yɨə məd nya'a wo fen ə Yeso.

Jɔ̌n 7

1Ɔ̀nɨ ənû ze ə nya'a fə che i, Yeso wɨə nya'a ghanə yèn ɨŋga ɨsɨ mbe rɨ ə Galiliî. Chəi wì nya'a gha' nɨ yèn ɨŋga ɨsɨ mbe rɨ ə Jùdeyà ɨmbə̀' ɨghəm nɨ bə̂d mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mɨJû nya'ə kə̀b zwiirɨ əməd.

2Əchwî ze nɨ mɨJû nya'ə jɨgə kəndɨ mɨŋwenɨ nya'a fə tiinɨ,

3əne bɔŋgɔb Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Nɔ' rɨ əgha wò ə Jùdeyà ɨmbə̀' mbe məməànì-ɨnù zə ɨnû mbe nɨ àwɔ̀ ə ghɨ̀ə̀,

4ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi wə̀d mɔ'ɔ ə ghì ɨnû ənəmə əwù ze nɨ wɨ kəbɨ ni bə̂d kyerɨ əməd. Əne ɨchî nɨ àwɔ̀ ə ghì ɨnû mbɔ̂, zɨə bɔ̀ŋ ni ɨsɨg jìm kyerɨ əwe!"

5(Bɔŋgɔb məd mbɨə nya'a ghà əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi mbɨ nya'a bə ben əməd.)

6Yeso nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Chəi mɨ nyùmə kɨrɨ ku', àyɨə nyùmə jìm ə kù' ɨ nən.

7Chəi bə̂d rɨŋga ɨsɨg berɨ əton nɨ ban əwən, àyɨə mbɨ berɨ bàn əmɨ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mə wɨə kɨə ghàə̀ ni ɨnû mbe nɨ mbɨə ghɨ̀ə̀ yɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ.

8Mbə̀ wo ənɨ əchwî ze. Chəi mə bɨrɨ kɨrɨ wo, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi mɨ nyùmə kɨrɨ ku'."

9Wɨ nya'a ghà əne, tèn əwi ə Galiliî.

10Ɔ̀nɨ bɔŋgɔb Yeso nya'a fə wo ənɨ əchwî ze, məd ziə nya'a bə̀ wò. Chəi wɨ nya'a wo əsaŋ əsaŋ. Wɨ nya'a nə̀mbɨ bɔŋ wò.

11Bə̂d mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mɨJû mbɨə nya'ə ghanə kə̀b əməd ənɨ əchwî ze, əne ɨ mbɨə nya'ə biirɨə əmbɨ ə bə̂d ni, "Mbə̀ wa zə ə Yeso əgha ə?"

12Bə̂d mɨnɔnɔ' rɨŋga ɨnɔ̂n bə̂d we wɨə nya'ə chùmbɨ ɨmbə̀' ə Yeso. Mbɨ mɔ'ɔ mbɨə nya'ə ghàə̀ ni, "Məd yɨə wə̀d chɔ̀m," àyɨə mbɨ cherə mbɨə nya'ə ghàə̀ ni, "Chə̂, məd wɨə fèbrì ə bə̂d."

13Àyɨə chəi wə̀d mɔ'ɔ nya'a gha ɨnû ɨmbə̀' əməd əsaŋ əsaŋ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨə nya'ə bɔə bə̂d mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mɨJû.

14Ɔ̀nɨ mbɨ nya'a fə jɨg əchwî ze nə̀ə̀nɨ, Yeso nya'a kɔ' wò ɨŋga mbàn Ɔwìə̀, pè kɔ chwi ɨnû.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

15Ənû ze ə nya’a chè bâd mbe nɨ nya’ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mìJû, əne mbɨ nya’a biirɨ ni, “Mbaŋə̀ zô ə chè rɨ ye kyerɨ ɨnû əni, nɨ chəi wɨ kwe’ kwembɨ əŋwà’nì ə?”

16Yeso nya’a wìirì əmbɨ mìmǎd ni, “Ka ɨnû mbô nɨ miə chwiə yɨ i rɨ num. Mbɨ yɨ rɨ əmbɨ wəd we nɨ nya’a tom əmɨ.

17Wəd mɔ’ɔ mɨ kəb ghɨ ɨnû mbe nɨ Ɔwiə̀ kəbɨ, wɨ bɨrɨ kyerɨ ni ɨnû mbe nɨ miə chwiə yɨ rɨ əmbɨ ə Ɔwiə̀, kì ni mə wiə ghàə̀ ye’ əni mɨ ɨka.

18Wəd we niə ghà ɨnû əni i ɨka wiə kəbə̀ ni bâd wumnɨ əməd. Àyiə we niə kəbə̀ ni bâd wumnɨ wəd we nɨ tom əməd wiə ghàə̀ rəsì’. Ka məd yɨ i wəd mɨghab.

19Ɨmbə̀’ Mose nya’a nà’ rɨkə ɨ nən ə? Àyiə chəi wəd mɔ’ɔ rəbɔ’ nən ə nùŋ rɨkə te. Mbə̀ kiə kəb zwiirɨ əmɨ ɨmbə̀’ ə yè ə?”

20Ɨnôn bâd we nya’a wìirì ni, “Əzwî rɨbə̀ŋ ə zɨ ɨŋga ne! À kiə we ə kəb zwiirɨ əwe ə?”

21Yeso nya’a wìirì əmbɨ mìmǎd ni, “Mə fə ghì àmei ənû ə mɔ’, əne mbən mɨjìm mbiə yiirɨ ənû ze.

22Mose nya’a ghà ni mbə̀ ne mbə bɔn mbaŋə̀. (Ka’i Mose nya’a gha ənû zô. À yɨ mbə mìmbǎ’ ɨnəbɨ nya’a gha ni mbə̀ ghɨ əne.) Əne mbə mbiə nèə̀ bɔn mbaŋə̀ əni əkwɨ, nɨ ka’i əni nɨ bâd berɨ nɨ fà’.

23Mbə mɨ ye’ə nèə̀ mbə bɔn mbaŋə̀ əni əkwɨ, ɨmbə̀’ tɨ mbə̀ gu ə tɨkə rɨ Mose, njɨ mbə̀ kiə sə ɨtəm mbɨ num ɨmbə̀’ ɨchî nɨ mə̀ ghɨ mbaŋə̀ mɔ’ɔ bɔtɨ ɨchî chòm əni əkwɨ ɨmbə̀’ ə yè ə?

24Tɨ mbə̀ sa’ ə wəd beenɨ əbɔ’ ɨnû mbe nɨ mbəə̀ zəə. Mbə̀ sa’ beenɨ ye’ əbɔ’ ɨchî nɨ ku’nɨ.”

25Bâd mɔ’ɔ rɨ ə Jèrusalèm nya’a ghà ni, “Ɨmbə̀’ mbaŋə̀ zô yɨ we nɨ bâd mbe niə tekɨ ɨnû ɨŋga a əbeŋ ə kəb zwiirɨ ə?

26Məd wô əgha, ghàm əsaŋ əsaŋ, àyiə chəi mbɨ ghà ənû ə mɔ’ɔ ɨ bɔ. Tɨ ziə wa chwi ni bâd niə tekɨ mba ɨnû ə kaŋ kyerɨ ə ni məd yiə Wəd we nɨ Ɔwiə̀ zɔ’ ə?

27Ənû nɨ ye’ əŋgu mei ni əni Wəd we nɨ Ɔwiə̀ zɔ’ɔ ye’e, chəi wəd birɨ kyerɨ əsɨ ze nɨ wɨ nɔ’ rəŋgu. Àyiə tɨ kyerɨ əsɨ ze nɨ mbaŋə̀ zô nɔ’ rəŋgu.”

28Ənɨ Yeso nya’ə chwi ɨnû ɨŋga mbàn Ɔwiə̀, wɨ nya’a gham rɨkǎ ghà ni, “Mbə kàŋ kyerɨ əmɨ bə̀ kyerɨ əsɨ ze nɨ mə̀ nɔ’ rəŋgu. Chəi mə nya’a ye’e ɨŋga ɨsɨg wô əni mɨ ɨghəm. Àyiə wəd we nɨ nya’a tom əmɨ wiə ghàə̀ rəsì’. Chəi mbə̀ kyerɨ əməd,

29àyiə mə kyerɨ əməd, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mə nɔ̀’ rɨ əsɨ məd. Əne à yiə məd nya’a tom əmɨ.”

30Ənɨ wɨ nya’a gha əne, mbɨ nya’a kəb gywɨ əməd, àyiə chəi wəd mɔ’ɔ nya’a yim əməd, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi nyùmə̀ nɨ mbɨ nya’a berɨ gywɨ əməd nya’a kɨrɨ ku’.

31Àyiə bâd mìnənɔ’ nya’a ben ənû ze nɨ wɨ nya’ə ghàə̀. Mbɨ nya’a gha ni, “Ənɨ Wəd we nɨ Ɔwiə̀ zɔ’ɔ ye’e, wɨ wa birɨ ghɨ ɨnû yiirɨ nɨ nɔ’ɔ chè mbô nɨ mbaŋə̀ zô fə ghɨ ə?”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

32MìFarisiî nya’a zu ɨchî nɨ ɨnôn bâd we nya’ə chùmbɨ ɨmbə̀’ ə Yeso, əne mìməd mbɨ ə bâd kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɲwìə̀ nya’a tom mənâŋgɨ̀ mbàn Ɲwìə̀ ni mbɨ wo gywɨ əməd.

33Yeso nya’a ghà əmbɨ mìməd ni, “Mə bɨrɨ kɨrɨ chubɨ mbɨ nən ənɨ ɨkə nyùmə̀. Ənɨ ə nyùmə̀ we fə che, mə bɨrɨ bəndɨ wò əsɨ məd we nɨ nya’a tom əmɨ.

34Mbə bɨrɨ kə̀b əmɨ, àyɨə chəɨ mbə̀ bɨrɨ zə əmɨ. Chəɨ ənɨ tɨ̀ mbə ye’e əsɨ ze nɨ mə̀ ye’ əŋgu.”

35Bâd mbe nɨ nya’ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mìJû nya’a ghà mbənə mbənə ni, “Mbaŋə̀ zô kɨə kə̀b wo ə yi nɨ chəɨ ənɨ tɨ̀ rɨ wɨrɨ zə əməd ə? Wɨ̀ wa kə̀b wo əsɨ mba bâd mbe nɨ jaŋ ɨŋga ɨbeŋ cherə ɨmbə̀’ chwi ɨnû əmbɨ mìməd ə?

36Wɨ̀ kɨə ghàə̀ ni ye ənɨ wɨ̀ gha ni, 'Mbə bɨrɨ kə̀b əmɨ, àyɨə chəɨ mbə bɨrɨ zə əmɨ ə?' fərɨ ni, 'Chəɨ ənɨ tɨ̀ mbə ye’e əsɨ ze nɨ mə̀ ye’ əŋgu ə'?”

37À nya’a əni ze nɨ sɨ nwìə̀, nɨ nya’a əni ə kyeŋ ənɨ mbɨ nya’ə jɨg əchwî ze, Yeso nya’a nə̀’ təm rətiə ghàm rɨ̀kă ni, “Ədə’ ə mɨ ne wə̀d mə’ɔ, wɨ̀ ye’e əsɨ num mə̀ na’ mɨnib ɨ bɔ wɨ̀ nɔ.

38Wə̀d mə’ɔ we nɨ ben ənû ze nɨ mɨə ghàə̀, wɨ̀ ye’e nɨŋ nɔ. Zɨə bɨrɨ ye’ ɨ bɔ ɨchî nɨ mbɨ ŋwa’nɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni, 'Mɨgyî nɨə nà’ ɨtènɨ̀ bɨrɨ koŋ rɨŋga fîŋ məd.'“

39Yeso nya’a ghà ənû zô bə̀ ghà ɨmbə̀’ Əzwî ze nɨ nya’a berɨ nyɨ ɨgun ə bâd mbe nɨ nya’a ben əməd. Ɨ pe ənɨ ə nyùmə̀ we, chəɨ Ɲwìə̀ nya’a kɨrɨ cha e Əzwî ɨgwɨ ə bâd, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəɨ wɨ̀ nya’a kɨrɨ na’ ɨwumnɨ we nɨ ye’ wɨ Yeso ɨ bɔ.

40Ənɨ ɨnôn bâd we nya’a zu ɨŋgam wô, mbɨ mə’ɔ rəbɔ’ mìməd nya’a ghà ni, “Mbaŋə̀ zô yɨə kaŋə wə̀d ɨkə̀n we nɨ Ɲwìə̀ nya’a ka’i ni tə bɨrɨ tom.”

41Mbɨ cherə nya’a ghà ni, “Məd yɨə Wə̀d we nɨ Ɲwìə̀ zɔ’ɔ!” Àyɨə mbɨ mə’ɔ nya’a ghà ni, “Wə̀d we nɨ Ɲwìə̀ zɔ’ɔ wa bɨrɨ ye’e rɨ ə Galiliî ə?

42Ɨmbə̀’ ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni Wə̀d we nɨ Ɲwìə̀ zɔ’ɔ yɨə wan tɨ ənɨ əghaŋ ə Ɨfɔ̀n Dèvîd, fərɨ ni məd yɨ rɨ ə Betlèhem, nɨ ye’ əsɨ ze nɨ ɨfɔ̀n Dèvîd nya’ə chub əŋgu ə?”

43Əne ɨnôn bâd we nya’a ghàbrɨ̀ ɨmbə̀’ ə Yeso.

44Mbɨ mə’ɔ rəbɔ’ mìməd nya’a kə̀b gywɨ əməd, àyɨə chəɨ wə̀d nya’a yim əməd.

45Mənâŋgɨ̀ mbàn Ɲwìə̀ mbe nɨ bâd kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɲwìə̀ mbɨ mɨFarisiî nya’a tomɨ, nya’a wɨrɨ bəndɨ̀ wò əsɨ mìməd. Ənɨ mbɨ nya’a pè, mbɨ nya’a biirɨ əmbɨ mìməd ni, “Chəɨ mbə̀ ye’e mbɨ məd ɨmbə̀’ ə ye ə?”

46Mənâŋgɨ̀ mbàn Ɲwìə̀ mbe nya’a wɨ̀ɨrɨ̀ ni, “Chəɨ wə̀d mə’ɔ kwe’ ghàm ɨghabɨ ə mbaŋə̀ zô!”

47MɨFarisiî mbe nya’a biirɨ əmbɨ mìməd ni, “Wɨ fə fèbrɨ̀ əwən bə ə?

48Wə̀d mə’ɔ rəbɔ’ mbe nɨə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ kɨ̀ wɨ mə’ɔ rəbɔ’ mɨFarisiî wa fə ben əməd ə?

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

49Àyiə Ɗwìà biri zi ndòn igun inôn bâd wô imbà' ighəm ni chəi mbi kyeri tikə ri Mose!"

50Nikodemùs, ni nya'a wi mɔ'ɔ rəbɔ' mìFarisiî mbe, ni nya'a kwe' wo əsi Yeso, nya'a ghà əmbi mìməd ni,

51"Ə ziə wa iŋga ta rikə ni tì sob isa'i igun ə wəd ni chəi tì be zu ri bɔ kì be kyeri ənû ze ni wì ghì ə?"

52Mbi nya'a wìirì i bɔ ni, "Àwò wa ki ri ə Galiliî bə ə? Jeŋgi neŋ iŋga Ə̀ŋwà'nì ə Ɗwià, əne à biri zə ni chəi wəd ìkàn Ɗwìà mɔ'ɔ biri jwi ri ə Galiliî."

53Wəd jìm nya'a si nò' wò i əkwi ni.

Jɔ̌n 8

1Əni bâd mbe mijìm nya'a fə wo əwən, Yeso nya'a kɔ' wò ikaŋ Iwum mìOlìf.

2À nya'a isɔsɔ əni ze ni beeni, wì nya'a wiri bəndì wò iŋga mbàn Ɗwìà. Bâd mijìm nya'a wò əsi məd, əne wì nya'a chub ə si kɔ chwi inû əmbi mìməd.

3Məchwià rìkə̌ mbi mìFarisiî nya'a gywì əyi mɔ'ɔ əni wì nya'ə niə mbaŋə̀. Mbi nya'a niŋ əməd pè nùŋ ni wì təm ifə̌ mìməd mijìm.

4Mbi nya'a nùŋ əne ghà əmbi Yeso ni, "Əchwiə̀-ìnù, tì kə̀' gywì əyi wô əni wiə niə mbaŋə̀.

5Mose nya'a ŋwà'nì iŋga ta rikə ni tì tumbi ikwi əyi wô əni əti. À ghà əze ni yè ə?"

6Mbi nya'a ghà ənû zô i kwa'ni əməd imbà' mbi beri ənû mɔ'ɔ ni zi igwi məd. Əni mbi nya'a biiri əne, Yeso nya'a gundi ŋwà'nì əghi ə mɔ'ɔ ə si əni fi fi-əbɔ.

7Əni mbi nya'a wò imbì rəbə biiri ə biiri, wì nya'a nò' təm ghà əmbi mìməd ni, "Wəd mɔ'ɔ we ni ye' əka' nən ni chəi wì kwe' gù ənû be gwe iti tum əməd."

8Əni wì nya'a ghà əne, wì nya'a yì gundi ŋwà'nì əghi ə mɔ'ɔ ə si əni fi fi-əbɔ.

9Əni mbi nya'a zu ənû zô, mbi nya'a kɔ wo əwən i mɔ' mɔ', kɔ ri əni mbi kyeŋ wò nwì əni mbi kwa. Mbi nya'a sàŋ ə Yeso təzì' wi mbi əyi we ni nya'a kiri təm ifə̌ məd.

10Yeso nya'a nò' təm rətiə ghà əmbi əyi we ni, "Əyî, mbaŋə̀ te ti ə? Chəi wi mɔ'ɔ bu'u ni zi isa'i igwi ne ə?"

11Əyi we nya'a wìirì ni, "Chəi wi mɔ'ɔ, kyiə Masà." Yeso nya'a ghà i bɔ ni, "Chəi mə bə zì isa'i igwi ne. Si wo e, àyiə tirə̀ wiri ghi e ənû ribòŋ."

12Yeso nya'a yì ghà əmbi mìFarisiî ni, "Mə̌ yi izeŋi zeŋi əmbi isig. Mə biri na' izeŋi zeŋi we niə nà' ìtènì əmbi wəd mɔ'ɔ we ni beeni əbɔ' num, əne ka məd biri nɔ yen i iŋga isi firi."

13MìFarisiî mbe nya'a ghà i bɔ ni, "À wiə ghà inû imbə̀' e inyod àwò àwò, əne ka ənû ze ni àwò ə ghàà yi i ənû rəsì'."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

14Yeso nya’a wìirɨ ni, “Ka mə bè ye’ə ghà əmɨ ɨmbə̀’ mɨ ɨnyod mɔ̌ mɔ̌, ənû ze nɨ mə̀ ghàə̀ yɨ ənû rəsì’, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mə kyerɨ əsɨ ze nɨ mə nɔ’ rəŋgu bə̀ kyerɨ əze nɨ mɨə wò əŋgu, àyɨə chəɨ mbə̀ kyerɨ əsɨ ze nɨ mə̀ nɔ’ rəŋgu kì əze nɨ mɨə wò əŋgu.

15Mbə mbɨə sa’ə wə̀d ɨchî nɨ bə̂d mìsɔŋɨchù ə sa’ə bə̂d. Àyɨə chəɨ mɔ̌ ə sa’ə wə̀d mɔ’ɔ.

16Ka mə be ye’ə sa’ə bə̂d, mə wɨə sa’ ɨchî nɨ kù’nì, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ka ɨ mɔ̌ rə̀zì’ ə sa’ə. Mə wɨə sa’ə mbɨ Mbă’ we nɨ nya’a tom əmɨ.

17Ə zɨ ɨŋga tə rɨkə ni mìzərɨmbin mɨbe mɨ ghà ənû, ənû ze nɨ mbɨ gha yɨ ənû rəsì’.

18Mə wɨə ghà ɨnû ɨmbə̀’ mɨ ɨnyod. Mɨ Mbă’ we nɨ nya’a tom əmɨ wɨə bə̀ ghà ɨnû ɨmbə̀’ əmɨ.”

19Mbɨ nya’a biirɨ ɨ bɔ ni, “E mbă’ kɨə yɨ ə?” Yeso nya’a wìirɨ ni, “Chəɨ mbə̀ kyerɨ əmɨ kɨ bè kyerɨ mɨ Mbă’. Mbə mɨ kə̀’ kyerɨ əmɨ, njɨ mbə bɨrɨ kə̀’ kyerɨ mɨ Mbă’.”

20Yeso nya’a ghà ənû zô ənɨ wɨ nya’ə chwɨ ɨnû ɨŋga mbàn Ɔwìə̀, əsɨ ze nɨ mbɨ nya’ə mà’ ɨkab. Chəɨ wə̀d mɔ’ɔ nya’a gywɨ əməd, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəɨ nyùmə̀ we nɨ njɨ mbɨ nya’a gywɨ̀ əməd nya’a kɨrɨ ku’.

21Yeso nya’a yì ghà əmbɨ mɨFarisiî mbe ni, “Mə bɨrɨ wo. Mbə bɨrɨ kəb əmɨ təkan, àyɨə mbə ɨnû rɨbɔ̀ŋ bɨrɨ zwiirɨ əwən. Chəɨ ənɨ tɨ̀ mbə ye’e əsɨ ze nɨ mɨə wò əŋgu.”

22Bə̂d mbe nɨ nya’ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mɨJû nya’a ghà ni, “Wɨ wa bɨrɨ zwiirɨ ɨ ɨnyod ɨchî nɨ wɨ gha ni, 'Chəɨ ənɨ tɨ̀ mbə ye’e əsɨ ze nɨ mɨə wò əŋgu ə'?”

23Wɨ nya’a wìirɨ əmbɨ mɨmə̀d ni, “Mbə yɨ rɨ ɨgwɨ ə si, mə yɨ rɨkaŋ. Mbə yɨ rɨŋga ɨsɨg wô, ka mɔ̌ yɨ əmɨ rɨŋga ɨsɨg wô.

24À yɨ əton nɨ mə̀ ghà ɨ nən ni mbə ɨnû rɨbɔ̀ŋ bɨrɨ zwiirɨ əwən. Mbə ɨnû rɨbɔ̀ŋ bɨrɨ zwiirɨ əwən, kɨrɨ ənɨ mbə̀ ben ni mɔ̌ yɨə wə̀d we nɨ mə̀ gha ni mə yɨ wɨwən.”

25Mbɨ nya’a biirɨ ɨ bɔ ni, “Àwɔ̀ kɨə we ə?” Yeso nya’a wìirɨ əmbɨ mɨmə̀d ni, “Mɔ̌ yɨə wə̀d we nɨ mə fə gha ɨ nən tɨ ənɨ ɨkɔ.

26Mə berɨ ɨnû nɔnɔ’ nɨ gha ɨmbə̀’ əwən. Mə bə̀ berɨ ɨnû nɔnɔ’ nɨ zɨ ɨsa’ɨ ɨgwɨ nən. Wə̀d we nɨ nya’a tom əmɨ wɨə ghà rəsì’, əne ɨnû mbe nɨ mə̀ zu rɨ bɔ, yɨ mbɨwən mbe nɨ mɨə ghà əmbɨ ɨsɨg.”

27Chəɨ ɨtu mɨmə̀d nya’a zeŋɨ ni ɨ wɨə nya’ə ghà ɨ nən ɨmbə̀’ ɨ Mbă’.

28Əne wɨ nya’a ghà əmbɨ mɨmə̀d ni, “Əɨ mbə̀ fə nɔ Wan Wə̀d əzed ə ba’nɨ, mbə bɨrɨ sɨ kyerɨ ni mɔ̌ yɨə wə̀d we nɨ mə̀ gha ni mə yɨ wɨwən, bə̀ kyerɨ ni chəɨ mɨə ghì ənû ə mɔ’ɔ ənɨ mɨ ɨghəm. Mə wɨə ghà àmei ənû ze nɨ Mbă’ gha ɨ num.

29Məd we nɨ nya’a tom əmɨ wɨ ɨ mbɨ num. Chəɨ wɨ saŋ əmɨ rə̀zì’, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mə wɨə ghì àmei ɨnû mbe nɨ bɔŋ ɨ bɔ.”

30Əɨ wɨ nya’a gha ənû zô, bə̂d mɨnɔnɔ’ nya’a ben əməd.

31Yeso nya’a ghà əmbɨ mɨJû mbe nɨ nya’a ben əməd ni, “Mbə mɨ yim mɨ ɨŋgam, əne mbə yɨə kàŋ mbɨ mə̀mə̀ə̀nɨ-ɨnù rəsì’.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

32Mbə biri kyeri rəsì’, əne rəsì’ we biri ghi ni mbə̀ ye’ əni ə ighəm.”

33Mbi nya’a wìirì i bɔ ni, “Tì yiə bɔn ti əni əghaŋ ə Abràham, əne chəi tì kwe’ ben ìbò’ò əmbi wəd mɔ’ɔ. Ziə niə ye’ əne, nji əton ni à ghă ni, 'Tì biri chub əni a ighəm' ki ni yè ə?”

34Yeso nya’a wìirì əmbi mìməd ni, “Mə ghà rəsì’ i nən ni wəd jìm we niə ghì ənû ribə̀ŋ yi əbò’ò əmbi ənû ribə̀ŋ.

35Chəi əbò’ò ə tèn iŋga nəb koŋ. À yiə wan mbaŋə̀ ə tèn iŋga nəb koŋ.

36Wan Ɲwìə mi fə chì əwən ti əni əbò’ò, əne wì fə chì əwən koŋ.

37Mə kyeri ni mbə̀ yiə bɔn ti əni əghaŋ ə Abràham, àyiə mbə mbiə kəb zwiiri əmi imbə̀’ ighəm ni chəi inû mbe ni miə ghàə̀ kiri nyi iŋga mbə itu.

38Mə wiə ghà inû mbe ni mə nya’a zə əni mə nya’a mbi mi Mbă’, àyiə mbə̀ mbiə ghìə̀ ye’ mbe ni mbə̀ nya’a zu ri əmbi mbə mìmbă’.”

39Mbi nya’a wìirì i bɔ ni, “Abràham yi a mbă’.” Yeso nya’a ghà əmbi mìməd ni, “Mbə mi kàŋ ye’ bɔn Abràham, nji mbə biri ghi inû mbe ni Abràham nya’ə ghìə̀.

40Mə fə ghà rəsì’ we ni mə nya’a zu ri əmbi ə Ɲwiə̀, àyiə mbə mbiə kəb zwiiri əmi. Chəi Abràham nya’a ghi ənû ighabi ə zô!

41Mbə mbiə ghì àmei inû mbe ni ə mbă’ ə ghìə̀.” Mbi nya’a wìirì ni, “Ka tì yi a bɔn ni mbi gywi əba ə nəb. A mbă’ yiə Ɲwiə̀ ziə.”

42Yeso nya’a ghà əmbi mìməd ni, “Ɲwiə̀ mi kə̀’ ye’ ə Mbă’, nji mbə gha’ əmi, imbə̀’ ighəm ni mə yi ri əsi ə Ɲwiə̀. Chəi mə̀ nya’a ye’e əni mi ighəm. À yiə məd nya’a tom əmi.

43Chəi mbə itu kiri zeŋ imbə̀’ inû mbe ni miə ghà imbə̀’ ə yè ə? À yi imbə̀’ ighəm ni chəi inû mbe kiri nyi iŋga mbə itu.

44Mbə yiə bɔn debìrə̀ we ni ye’ ə mbă’. Mbə mbiə kəb ghi àmei inû mbe ni ə mbă’ kəbi. Məd yiə nya’ə əzwìirì-bə̂d ti əni isig nya’a kɔ. Chəi wì beri ənû ə mɔ’ɔ ni ghì mbi rəsì’, imbə̀’ ighəm ni chəi məd ə ghà rəsì’. Əni wì gha mighab, i wiə ghì àmei ənû ze ni ye’ iŋga fìŋ məd, imbə̀’ ighəm ni məd yiə wəd mighab fəri mbă’ mighab.

45Àyiə chəi mbə ben ənû ze ni miə ghàə̀ imbə̀’ ighəm ni mə wiə ghà rəsì’!

46À kiə we rəbɔ’ nən ni tì wì chwi ənû ribə̀ŋ ə mɔ’ɔ ze ni mə̀ ghi ə? Mə mi ye’ə ghà rəsì’, nji əton ni chəi mbə̀ ben ənû ze ni miə ghàə̀ ki imbə̀’ ə yè ə?

47Wəd we ni ye’ wəd Ɲwiə̀ wiə zu ənû ze ni Ɲwiə̀ ə ghàə̀. Əton ni chəi mbə̀ə zuə yi imbə̀’ ighəm ni ka mbə yi ə bə̂d Ɲwiə̀.”

48Bə̂d mbe nya’a biiri əmbi Yeso ni, “Tì ri wa kù’ a ni gha ni àwɔ̀ yi ri ə Sàmàriyà fəri ni əzwî ribə̀ŋ ə zi iŋga nè ə?”

49Yeso nya’a wìirì ni, “Chəi əzwî ribə̀ŋ iŋga num. Mə wiə wumni mi Mbă’, àyiə mbə mbiə tìbrì əmi.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

50Chəi mə kəb ni bə̂d wumnɨ əmɨ. Àyɨə wə̀d mə'ɔ wɨ əŋgu nɨə kə̀b ghɨ ni bə̂d wumnɨ əmɨ. À yɨə məd bɨrɨ sob mɨ ɨsa'i.

51Mə ghà rəsì' ɨ nən ni, wə̀d mə'ɔ mɨ ye'ə ghì ɨnû mbe nɨ mɨə ghàà, njɨ ka wɨ bɨrɨ nɔ kwɨ i."

52Bə̂d mbe nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Tì fə kàŋ kyerɨ tìnîn ni əzwî rɨbə̀ŋ ə zɨ ɨŋga ne. Abràham nya'a kwɨ, bə̂d ɨkə̀n Ɔwiə̀ nya'a bə̀ kwɨ, àyɨə à wɨə ghàà ni, ka wə̀d we nɨə ghì ɨnû mbe nɨ àwɔ̀ ə ghàà bɨrɨ nɔ kwɨ i.

53À wa chè a mbə̆' Abràham nɨ nya'a kwɨ ə? Bə̂d ɨkə̀n Ɔwiə̀ nya'a bə̀ kwɨ. Ə̀ne à kɨə kəb gha ni tə yɨə we ə?"

54Yeso nya'a wìirì ni, "Mə mɨ kəb wumnɨ mɨ ɨnyod, njɨ ɨwumnɨ yɨ əghɨ əko. À yɨ mɨ Mbə̆' we nɨ mbən ə ghàà ni məd yɨ ə Ɔwìə̀ ə ghì ni bə̂d wumnɨ əmɨ.

55Chəi mbə̀ be kyerɨ əməd, àyɨə mə kyerɨ əməd. Mə mɨ ghà ni chəi mə̀ kyerɨ əməd əne mə̆ yɨə wə̀d mɨghab ɨghabɨ ə mbə̀nə. Mə kàŋ kyerɨ əməd, əne mə wɨə ghì ɨnû mbe nɨ məd ə ghàà.

56Ə̀ mbə̆' Abràham nya'a gha' nɨ zə nyùmə̀ we nɨ mə̀ bɨrɨ ye'e. Wɨ nya'a bə̀ zə, əne wɨ nya'a gha' kwà' rɨŋgə'."

57Bə̂d mbe nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Chəi à kɨrɨ pe ɨghəm ɨwu ɨwum tân, əne à fə zə ə Abràham ə?"

58Yeso nya'a ghà əmbɨ mìməd ni, "Mə ghà rəsì' ɨ nən ni bɔŋ mbɨ nya'a sɨə gywɨ ə Abràham, mə nya'a fə sɨ əmɨ əŋgu!"

59Ə̀nɨ wɨ nya'a gha əne, mbɨ nya'a gwe əti ni mbə bɨrɨ tumbɨ əməd əŋgu, àyɨə wɨ nya'a nə̀mbɨ i, əne jwɨ rɨŋga mbàn Ɔwiə̀.

Jə̆n 9

1Ə̀nɨ Yeso nya'ə yènə chèə, wɨ nya'a zə mbaŋə̀ mə'ɔ nɨ mbɨ nya'a gywɨ əfɨgə.

2Mə�ə̀nɨ-ìnù ɨməd nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Ə̀chwiə̀-ìnù, à kɨ ɨnû rɨbə̀ŋ we ghɨ ni mbɨ gywɨ mbaŋə̀ zô əfɨgə ə? À kɨ mbɨ məd, kɨ̀ mbɨ mbə̆' məd, kɨ̀ mbɨ ɨŋgɔb məd ə?"

3Yeso nya'a wìirì ni, "Ka'i ni à yɨə mbaŋə̀ zô nya'a ghɨ ənû rɨbə̀ŋ kɨ̀ mbə̆' məd kɨ̀ ɨŋgɔb məd. Məd ə fɨg ɨmbə̀' bə̂d zə ɨchî nɨ Ɔwiə̀ ə fà'ə̀.

4Tɨ̀ berɨ fa' ə̀fà'ì ze nɨ wə̀d we nɨ nya'a tom əmɨ na' ɨ na. Àyɨə tɨ̀ berɨ fà' ənɨ ɨsɨ ə kɨrɨ zeŋə. Ɨzimɨ wɨə ye'e nɨ chəi ənɨ tɨ̀ bə̂d wɨrɨ fà'.

5Mbə̀ kyerɨ ni ənɨ mə̀ kɨrɨ ɨŋga ɨsɨg, mə̆ yɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ əmbɨ ɨsɨg."

6Ə̀nɨ wɨ nya'a gha ɨnû mbô, wɨ nya'a chèd mad ə si, təpɨ, nɨŋ tɨcha' ze zə' əghə ə mbaŋə̀ ze əŋgu,

7ghà ɨ bɔ ni, "Ndə̀ wo sò e ɨfə̆ ɨŋga ətuŋ ze rɨ ə Silòàm." (Ə̀ton ənɨ ɨkum wô yɨ ni "Tom"). Mbaŋə̀ ze nya'a wò sò i ɨfə̆ wɨrɨ bə̀ndɨ̀ ye'e ənɨ wɨ nya'ə sɨə zə ɨsɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

8Bə̂d rɨ ɨban əkwɨ mbɨ mbe nɨ nya'a kwe' zə əməd əni wɨə nɔndɨ ɨghɨ nya'a biirɨ ni, "Ɨmbə̀' mbaŋə̀ zə̂ yɨ ze nɨ nya'ə chub ə si, nɔndɨ ɨghɨ ə?"

9Bə̂d mɔ'ɔ nya'a ghà ni, "À yɨ wɨwən", mbɨ cherə nya'a gha ni, "Chə̂, ka'i wɨwən. À yɨ wə̀d cherə nɨ ye' ɨghabɨ ə məd." Mbaŋə̀ ze ziə nya'a ghà ni, "Mə yɨə mbaŋə̀ ze nɨ nya'ə nɔndɨ ɨghɨ."

10Mbɨ nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "À sɨ che rɨ ye kɔ zə ɨsɨ ə?"

11Wɨ nya'a wìirɨ̀ ni, "Mbaŋə̀ ze nɨ mbɨə tɔŋ əni Yeso kə' tɔpɨ si, zɔ' mɨ əghə əŋgu, ghà ɨ num ni, 'Ndə̀ wò sò e ɨfě ə Silòàm.' Mə kə̀' wò sò, əne mə wɨə sɨə zə ɨsɨ."

12Mbɨ nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Mbaŋə̀ rəŋgu zi ə?" Wɨ nya'a wìirɨ̀ ni, "Chəi mə kyerɨ əsɨ ze nɨ wɨ̀ ye' əŋgu."

13Bə̂d mbe nɨ nya'ə ghàmbɨə̀ mbɨ ə mbaŋə̀ ze nɨ nya'a kwe' fɨgə nya'a nɨŋ əməd mbɨ wò əsɨ mɨFarisiî.

14Əni ze nɨ Yeso nya'a tɔpɨ si vɨ ɨfɨgɨ we əŋgu yɨə nya'a əni əkwɨ mɨJû.

15MɨFarisiî mbe nya'a bə̀ biirɨ ɨ bɔ ni, "À che rɨ ye bɔŋ sɨə zə ɨsɨ ə?" Wɨ nya'a wìirɨ̀ əmbɨ mɨməd ni, "Wɨ kə̀' tɔpɨ si zɔ' mɨ əghə əŋgu, mə wò sò, əne tɨnîn mə wɨə sɨə zə ɨsɨ."

16MɨFarisiî mɔ'ɔ nya'a ghà ni, "Ka'i Ɔwɨə̀ tom mbaŋə̀ ze nɨ ghɨ ənû zə̂, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi məd ə nùŋ əni əkwɨ." Àyɨə mbɨ mɔ'ɔ nya'a ghà ni, "Tɨ mbaŋə̀ ze nɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ ghɨ̀ ɨnû yiirɨ ɨghabɨ mbə̂ ə?" Əni mbɨ nya'a ghà əne, əghàbrɨ̀ ə nya'a jwɨ̀ əka' mɨməd.

17MɨFarisiî mbe nya'a wɨrɨ yì biirɨ əmbɨ ə mbaŋə̀ ze ni, "Wɨ fə ghɨ à sɨə zə ɨsɨ. À ghà ni ye ɨmbə̀' əməd ə?" Mbaŋə̀ ze nya'a wìirɨ̀ ni, "Mə kyerɨ ni məd yɨə kàŋ ə wə̀d ɨkə̀n Ɔwɨə̀."

18Chəi bə̂d mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mɨJû nya'a ben ni mbaŋə̀ ze nya'a fɨgə̀, əne ɨ wɨə sɨə zə ɨsɨ, pè əni mbɨ nya'a tɔŋ mbə̌' məd mbɨ ɨŋgɔb məd.

19Əni mbɨ nya'a ye'e, mbɨ nya'a biirɨ əmbɨ mɨməd ni, "Wə̂ kɨ ə wan nɨ mbə̀ gha ni mbə nya'a gywɨ əməd əfɨgə ə? Wɨ che rɨ ye sɨə zə ɨsɨ ə?"

20Mbə̌' məd mbɨ ɨŋgɔb məd nya'a wìirɨ̀ ni, "Tɨ kyerɨ ni mbaŋə̀ zə̂ yɨ a wan. Tɨ bə̀ kyerɨ ni tɨ̀ nya'a gywɨ əməd əfɨgə.

21Àyɨə chəi tɨ̀ kyerɨ ɨchî nɨ ziə ye' ni ɨ wɨə sɨə zə ɨsɨ rɨ̀nîn, kɨ̀ bè kyerɨ wə̀d we nɨ ghɨ̀ ni wɨ̀ kɔ zə ɨsɨ. Mbə̀ biirɨ ɨ bɔ. Wɨ fə sɨ i mbaŋə̀, wɨ̀ birɨ wiirɨ i ɨŋgam ziə."

22Mbə̌' mbɨ ɨŋgɔb mbaŋə̀ ze nya'a ghà əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ nya'ə bɔə bə̂d mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mɨJû, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ nya'a fə nùŋ ni mbə birɨ fid wə̀d mɔ'ɔ we nɨ ben ni Yeso yɨə Wə̀d we nɨ Ɔwɨə̀ zɔ'ɔ rɨŋga nəb əkàtɨ̀.

23À yɨ əton nɨ mbə̌' mbaŋə̀ ze mbɨ ɨŋgɔb məd nya'a gha ni, "Wɨ fə sɨ i mbaŋə̀, mbə̀ biirɨ ɨ bɔ."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

24Mbɨ nya'a tɔŋ mbaŋə̀ ze nɨ mbɨ nya'a gywɨ əfɨgə ənɨ ɨghəm nɨ pe ɨbe ghà ɨ bɔ ni, "Gha we rəsì' ɨfĕ Ɔwiə̀! Tì kyerɨ ni mbaŋə̀ zô nɨ vɨ əwe yɨə wə̀d niə ghì ɨnû rɨbɔ̀ŋ."

25Mbaŋə̀ ze nya'a wìirì ni, "Kì à kɨ ə wə̀d nɨ ghì ɨnû rɨbɔ̀ŋ kì chə, chəɨ mə kyerɨ. Ənû nɨ mə kyerɨ yɨ ni mbɨ nya'a gywɨ əmɨ əfɨgə, əne tìnîn mə wɨə sɨə zə ɨsɨ!"

26Mbɨ nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Wì kə' ghì ənû ə ye ənɨ ə ne ə? Wì kə' chè rɨ ye bɔŋ fi' e əghə ə?"

27Wì nya'a wìirì əmbɨ mìmə̀d ni, "Mə fə kə̀' gha ɨ nən, àyɨə chəɨ mbə̀ gha' nɨ zwetɨ. Mbə kɨə wɨrɨə kəb zu ɨghəm cherə ɨmbə̀' ə yè ə? Mbə wa bə̀ kəb nɨ ye' məmə̀ə̀nì-ìnù ɨməd ə?"

28Mbɨ nya'a zɔ̀m əməd ghà ni, "Àwɔ̀ yɨ əmə̀ə̀nì-ìnù məd. À ye' ɨmbə̀' əwa, tì yɨ məmə̀ə̀nì-ìnù Mose.

29Tì kyerɨ ni Ɔwiə̀ nya'a ghàm əmbɨ Mose, à ye' ɨmbə̀' mbaŋə̀ zô, chəɨ tì kyerɨ əsɨ ze nɨ wì nɔ' rəŋgu."

30Mbaŋə̀ ze nya'a wìirì ni, "Əzô yɨə kàŋ ənû ə yiirɨ! Chəɨ mbə̀ kyerɨ əsɨ ze nɨ wì nɔ' rəŋgu, àyɨə wì fə fì' mɨ əghə.

31Tì kyerɨ ni chəɨ Ɔwiə̀ ə zwetɨ ɨnû mbe nɨ bə̂d niə ghì ɨnû rɨbɔ̀ŋ ə ghàə̀, àyɨə məd wɨə zwetɨ rɨ əmbɨ ə bə̂d mbe niə wumnɨ əməd bə ghìə̀ ɨnû mbe nɨ wì kəbɨ.

32Tɨ ənɨ Ɔwiə̀ nya'a tekɨ ɨsɨg, chəɨ bə̂d kwe' zu ni wə̀d mɔ'ɔ fə fì' əghə ə wə̀d nɨ mbɨ nya'a gywɨ əfɨgə.

33À mɨ ye' nɨ ka'i Ɔwiə̀ kə' tom mbaŋə̀ zô, njɨ chəɨ ənɨ tì wì ghì ənû ə mɔ'ɔ."

34Mbɨ nya'a wìirì ɨ bɔ ni, "Mbɨ nya'a gywɨ əwe à kwi ɨŋga ɨnû rɨbɔ̀ŋ, əne à wa bɨrɨ chwi ɨnû ɨ na ə?" Mbɨ nya'a ghà əne, fid əməd tɨŋga nəb ə̀kàtì ze.

35Ənɨ Yeso nya'a zu ni mbɨ fə fid mbaŋə̀ ze rɨŋga nəb ə̀kàtì, wì nya'a wo kə̀b əməd zə, biirɨ ɨ bɔ ni, "À ben Wan Wə̀d ə?"

36Mbaŋə̀ ze nya'a wìirì ni, "Masà, məd kɨə we, ɨmbə̀' mə ben əməd ə?"

37Yeso nya'a gha ɨ bɔ ni, "À fə zə əməd. À yɨə məd wô ə ghàm ɨ ne."

38Mbaŋə̀ ze nya'a ghà ni, "Ə̀nùŋìsɨg, mə benɨ." Ənɨ wì nya'a ghà əne, wì nya'a chìndì ɨtu ɨnywɨ ɨfĕ Yeso.

39Yeso nya'a ghà ni, "Mə nya'a ye'e ɨ sa' ɨsɨg wô ɨmbə̀' mɨfɨgì zə ɨsɨ, mbe niə zə ɨsɨ beŋ ənɨ mɨfɨgì."

40MìFarisiî mɔ'ɔ nɨ nya'a əŋgu mbɨ məd nya'a zu ənû ze nɨ wì nya'ə ghàə̀, əne mbɨ nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "À wa kəb gha ni tì yɨə bə mɨfɨgì ə?"

41Yeso nya'a wìirì əmbɨ mìmə̀d ni, "À mɨ ye' nɨ mbə yɨ mɨfɨgì, njɨ chəɨ ɨgu-ənû ɨgwɨ nən. Àyɨə ɨchî nɨ mbə̀ gha ni mbə mbɨə zə ɨsɨ, ɨgu-ənû we kɨrɨ ten ɨgwɨ nən."

Jɔ̌n 10

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1Yeso nya'a ghà ni, "Mə ghà rəsì' ɨ nən ni wəd we nɨ chəi wɨ che ɨchû ɨkam nyɨ ɨŋga əkad ə njɨg, àyɨə wɨ kɔ' nyɨ ɨnânjɨ̀ cherə yɨ ɨjɨ fɔrɨ əbàgɨ.

2We nɨ che ɨchû ɨkam nyɨ ɨŋga əkad ə njɨg yɨ we nɨə nəŋgɨə njɨg te.

3We nɨə nəŋgɨ ɨchû ɨkam wɨə fi' ɨchû ɨkam we ɨ bɔ. Njɨg te tɨə zuə gî məd. Məd zɨə wɨə tɔŋə ti njɨg əni rɨkum tɨ mɨməd. Məd wɨə bə nɨŋə njɨg te ni tɨ jwɨ wò kud ɨfu.

4Əni wɨ fə chɨ ti njɨg rɨjìm əsaŋ, ɨ wɨə chè ɨmbì, njɨg te sɨə beenɨ əbɔ' məd. Ɨ tɨə beenɨ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ tɨ kyerɨ gî məd.

5Chəi tɨ bɨrɨ beenɨ əbɔ' wəd rɨsɔ̀'ɔ̀. Tɨ bɨrɨ norɨ wəd rɨsɔ̀'ɔ̀ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi tɨ kyerɨ gî bâd rɨsɔ̀'ɔ̀."

6Yeso nya'a ghà ənû ə mɨgɨ zô əmbɨ mɨməd, àyɨə chəi ɨtu mɨməd nya'a zeŋ ɨmbə̀' ənû ze nɨ wɨ nya'ə ghàà.

7Yeso nya'a yì ghà ni, "Mə ghà rəsì' ɨ nən ni, mɔ̌ yɨ ɨchû ɨkam əmbɨ ə njɨg.

8Bâd mɨjìm mbe nɨ nya'a be ye'e bɔŋ mə nya'a sɨə ye'e yɨ mɨjɨ fɔrɨ ɨbàgɨ. Àyɨə chəi njɨg te nya'a zwetɨ ɨnû mbe nɨ mbɨ nya'ə ghàà.

9Mɔ̌ yɨ ɨchû ɨkam. Əne wəd mɔ'ɔ we nɨ che əni ə num nyɨ ɨŋga ɨkam bɨrɨ jwɨ rəŋgə'. Wɨ bɨrɨ nyɨ ɨŋga ɨkam bə̀ jwɨ wò zə ɨfu chɔ̀m nɨ kud.

10Ɨjɨ wɨə ye'e àmei nɨ jɨ, nɨ zwiirɨ bə̀ fɔrɨ nɨ nimnɨ njɨg te. Mə nya'a ye'e ni njɨg te jɨg ɨtènɨ, əne jɨg ɨ swi.

11"Mɔ̌ yɨ ənâŋgɨ-njɨg chɔ̀m. Ənâŋgɨ-njɨg chɔ̀m wɨə benə nɨ kwɨ ɨmbə̀' ti njɨg.

12Ka wəd we nɨ mbɨ nɨŋ əni əfà'ì yɨ i ənâŋgɨ-njɨg we nɨ berɨ njɨg te. Wɨ mɨ zə əni əfɔn ə ye'e, wɨ bɨrɨ saŋ njɨg te nòd i. Wɨ nɨə norə, əfɔn ze ə bɨrɨ ye'e gywɨ njɨg rɨ mɔ'ɔ, jàŋ əbù'ù.

13Wəd we nɨ mbɨ nɨŋ əni əfà'ì bɨrɨ nod ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ nɨŋ əməd nɨŋɨ, əne chəi wɨ zɨ ətu nɨ nəŋgɨ njɨg te.

14"Mɔ̌ yɨ ənâŋgɨ-njɨg chɔ̀m. Mə kyerɨ tɨ njɨg, tɨ njɨg bə̀ kyerɨ əmɨ.

15Zɨə mei ɨchî nɨ Mbă' kyerɨ əmɨ, mə bə kyerɨ ə Mbă'. Mə fə ben nɨ kwɨ ɨmbə̀' tɨ njɨg.

16Mə berɨ njɨg rɨ cherə nɨ chəi ɨŋga əkad ə njɨg zô. Mə berɨ bɨ nɨŋ njɨg te ye'e mbɨ rɨwən. Tɨ bɨrɨ zu mɨ gî, əne njɨg te rɨjìm bɨrɨ fɔtɨ ɨŋga əkad ə mɔ'. Əne ənâŋgɨ-njɨg mɔ' bɨrɨ nəŋgɨ mɨməd.

17Əton nɨ Mbă' gha' əmɨ yɨ ni, mə fə ben nɨ kwɨ ɨmbə̀' wɨrɨ chub ɨkă.

18Chəi wəd mɔ'ɔ bɨrɨ nɨŋ mɨ ɨtènɨ rɨ num. À yɨə mɔ̌ kaŋ ben ni mə bɨrɨ kwɨ. Mə berɨ ɨka nɨ kwɨ, bə̀ berɨ ɨka nɨ wɨrɨ chub ɨka. À yɨ mɨ Mbă' gha ni mə ghɨ əne."

19Əghàbrɨ ə nya'a yi jwɨ əka' mɨJû mbe ɨmbə̀' ɨnû mbô nɨ Yeso nya'a ghă.

20Mɨməd mɨnənɔ' nya'a ghà ni, "Əzwî rɨbə̀ŋ ə zɨ ɨŋga məd! Ɨ wɨə beə! Mbə kɨə zwetɨ ɨnû mbe nɨ wɨə ghà ɨmbə̀' ə yè ə?"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

21Mbɨ mɔ’ɔ nya’a ghà ni, “Ka ɨŋgam wô yɨ i wɨ wəd nɨ əzwî rɨbɔ̀ŋ ə ye’ ɨŋga məd. Tɨ əzwî rɨbɔ̀ŋ ə fì’ əghə ə wəd nɨ fɨg ə?”

22Nyùmə̀ nya’a kù’ nɨ mìJû nya’a wo jɨg əchwî ɨmbə̀’ kəndɨ ɨchî nɨ mbɨ nya’a wɨrɨ sweŋ mbàn Ɔwìə̀ ze rɨ ə Jèrusalèm. À yɨə nyùmə̀ nɨ ɨfə nya’ə kɔ əku.

23Yeso wɨə nya’ə yèn ɨŋga mbàn Ɔwìə̀ ɨŋga ə̀tâŋ ze nɨ mbɨ nya’a tɔŋ ənɨ Ə̀tâŋ ə Solomòn.

24MɨJû nya’a wò fetɨ kad əməd biirɨ ɨ bɔ ni, “À kɨə wo nuŋ əwa ənɨ əbìrì ənɨ əgha nɨ sa rɨ ye ə? Àwɔ̀ mɨ ye’ Wəd we nɨ Ɔwìə̀ zɔ’ɔ, kaŋ ghà ɨ na əsaŋ əsaŋ.”

25Yeso nya’a wìirì əmbɨ mɨməd ni, “Mə nya’a fə ghà ɨ nən àyɨə chəɨ mbə̀ benɨ. Ɨnû mbe nɨ mɨə ghì ənɨ ɨkum mɨ Mbă’, ɨ mbɨə ghì ni bə̂d kyerɨ wəd we nɨ mə ye’ wɨwən.

26Chəɨ mbə̀ ben ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ka mbə̀ yɨ ə tɨ njɨg.

27Tɨ njɨg tɨə zu ənû ze nɨ mɨə ghàə̀. Mə kyerɨ tɨ njɨg. Ɨ tɨə beenɨ əbɔ’ num.

28Mə wɨə nà’ ɨtènì rɨ mì əmbɨ tɨ njɨg. Chəɨ tɨ bɨrɨ nɔ kwɨ. Chəɨ wəd nɨ tɨ wɨ fè mɨməd rɨ num.

29Mɨ Mbă’ we nɨ na’ njɨg tô ɨ num ə chè wəd jìm. Chəɨ wəd nɨ tɨ wɨ fe mɨməd rɨ əmbɨ mɨ Mbă’.

30Mɔ̌ mbɨ mɨ Mbă’ mbɨ ənɨ ənû ə mɔ’.”

31MɨJû nya’a wɨrɨ gwe əti ɨmbə̀’ tumbɨ əməd.

32Yeso nya’a wìirì əmbɨ mɨməd ni, “Mɨ Mbă’ fə ghì ni mə ghɨ ɨnû chɔ̀m nɔnɔ’ əka’ nən. À kɨə zi rəbɔ’ ɨnû mbô nɨ mbɨə kəb tumbɨ əmɨ ɨmbə̀’ əzɨ əwən ə?”

33Mbɨ nya’a wìirì ɨ bɔ ni, “Ka’i ɨmbə̀’ ənû ə chɔ̀m ə mɔ’ɔ ze à ghɨ̌ nɨ tɨ kəb tumbɨ əwe. Tɨ wɨə kəb tumbɨ əwe ɨmbə̀’ ɨchî nɨ à zɔm ə Ɔwiə̀, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ àwɔ̀ wəd mɨsɔŋɨchù wɨə ghàə̀ ni tə yɨə Ɔwiə̀.”

34Yeso nya’a wìirì əmbɨ mɨməd ni, “Chəɨ mbɨ wa ŋwa’nɨ ɨŋga tə rɨkə ni, Ɔwìə̀ nya’a ghà ni, 'Mbə yɨ mɨŋwìə̀ ə'?

35Ɔwìə̀ nya’a tɔŋ bə̂d mbe nɨ nya’a zu ɨŋgam məd ni mbɨ yɨ mɨŋwìə̀. Ə̀ne mbə̀ kyerɨ ni Ə̀ŋwà’nɨ ə Ɔwiə̀ ə zɨə ghà rəsì’.

36Mbə̀ mbɨə ghà ɨmbə̀’ mɔ̌ we nɨ Mbă’ nya’a zɔ’ɔ chà ɨŋga ɨsɨg ni mə wɨə zɔ̀m ə Ɔwiə̀ ɨmbə̀’ ɨchî nɨ mə̀ gha ni, 'Mə yɨə Wan Ɔwìə̀ ə'?

37À mɨ ye’ nɨ chəɨ mɨə ghì ɨnû mbe nɨ mɨ Mbă’ ghà ɨ num, tɨ mbə̀ ben ə ɨnû mbe nɨ mɨə ghàə̀.

38Mə mɨ ye’ə ghì ɨnû mbe, ka à be ye’i ni chəɨ mbə̀ ben ənû mbe nɨ mɨə ghàə̀, àyɨə mbə ben ɨmbə̀’ mbə ɨtu zeŋ ni mɨ Mbă’ wɨ ənɨ ənû ə mɔ’ mbɨ num fɔrɨ ni mə wɨ ənɨ ənû ə mɔ’ mbɨ mɨ Mbă’.”

39Mbɨ nya’a wɨrɨ kəb nɨ gywɨ əməd, àyɨə wɨ nya’a vɨ rɨŋga tɨkyerɨ-ɨbɔ mɨməd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

40Yeso nya'a ghì əne yì baani ɨgyî Jodàn ɨghəm cherə wo əsɨ ze nɨ Jɔ̌n nya'ə bèə̀ nà' mɨnib. Wì nya'a pè chubɨ əŋgu.

41Bə̂d mìnɔnɔ' nya'a wò əsɨ məd. Mbɨ nya'ə ghàà mbənə mbənə ni, "Chəi Jɔ̌n we nɨ nya'ə nà' mɨnib nya'a ghɨ ɨnû yiirɨ mɔ'ɔ, àyɨə ɨnû jìm mbe nɨ wì nya'a ghǎ ɨmbə̀' mbaŋə̀ zô yɨ ɨnû rəsì'."

42Bə̂d mìnɔnɔ' nya'a ben ə Yeso əsɨ ze.

Jɔ̌n 11

1Mbaŋə̀ mɔ'ɔ nɨ ɨkum məd nya'ə Lazarɔ̀s wɨə nya'ə wɔ̀nə̀. Ɨ wɨə nya'ə chub ə Betanì mbɨ ti njàbɨ nɨ tɨkum tɨ mìmə̌d nya'ə Mèri mbɨ Màta.

2Mèri we nɨ nobɨ məd Lazarɔ̀s nya'ə wɔ̀nə̀ yɨ we nɨ nya'a zɔ' Ə̀nùŋìsɨg əni mɨwud bə̀ fu ɨwu məd əni ti nyôŋ rɨ ətu.

3Məyi mbô mɨbe nɨ nya'ə bəŋgəb nya'a tom ɨkə̂n əmbɨ Yeso ni, "Ə̀nùŋìsɨg, e sə̀' we nɨ à kaŋ gha' wɨə wɔ̀nə̀."

4Əni Yeso nya'a zu ənû zô, wì nya'a ghà ni, "Ka Lazarɔ̀s bɨrɨ kwɨ i ɨmbə̀' əwɔn zô. Àyɨə zɨə bɨrɨ ghɨ ni bə̂d wumni ə Ɲwiə̀ bə̀ wumni Wan Ɲwìə̀."

5Yeso nya'a gha' ə Màta, gha' aŋgəb məd bə̀ gha' ə Lazarɔ̀s.

6Àyɨə əni wì nya'a zu ni Lazarɔ̀s wɨə wɔ̀nə̀, wì nya'a wɨrɨ chub ɨni be əsɨ ze nɨ wì nya'a əŋgu.

7Əni ɨni mbô be nya'a fə che i, wì nya'a ghà əmbɨ mbi mə�ə̀nì-ìnù ni, "Tɨ wɨrɨ bə̀ndɨ wò ə Jùdeyà."

8Məmə̀ə̀nì-ìnù mbe nya'a gha ɨ bɔ ni, "Əchwiə̀-ìnù, chəi əgha ə kɨrɨ sa nɨ mɨJû nya'ə kə̀b tumbɨ əwe əni əti, əne à wɨə kɨrɨ kəb wo əŋgu ə?"

9Yeso nya'a wìirì ni, "Ɨmbə̀' mɨawà wum chɔ̀b rɨ̀be mbɨ ɨŋga əni ə mɔ' ə? À mɨ ye' nɨ wə̀d ə yèn əziə, chəi əni tɨ̀ wɨ te əwu əni əghɨ ə mɔ'ɔ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨ wɨə zə ɨzeŋɨ zeŋɨ we nɨə te ɨŋga ɨsɨg.

10Àyɨə wə̀d mɔ'ɔ mɨ yèn ɨzimɨ, wì bɨrɨ te ɨwu əni ɨghɨ ə mɔ'ɔ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi ɨsɨ ə zeŋə."

11Wì nya'a ghɨ əne, ghà əmbɨ mìmə̌d ni, "A sə̀' we nɨ mbɨə tɔŋ əni ə Lazarɔ̀s fə feŋ əŋgwenɨ, àyɨə mə bɨrɨ wò nɔ əməd."

12Məmə̀ə̀nì-ìnù mbe nya'a wìirì ɨ bɔ ni, "Ə̀nùŋìsɨg, wì mɨ fə feŋ əŋgwenɨ njɨ wì bɨrɨ bɔtɨ i."

13Yeso wɨə nya'ə ghà ɨmbə̀' ɨvɨ məd, àyɨə ɨ mbɨ nya'ə kɔndɨə ni ɨ wɨə gwenə.

14Əne Yeso nya'a sɨ ghà əmbɨ mìmə̌d əsaŋ əsaŋ ni, "Lazarɔ̀s fə kwɨ,

15àyɨə ɨmbə̀' ə ɨghəm, mə gha' ɨchî nɨ chə nya'a i əmɨ əŋgu, ɨmbə̀' mbə̀ che ənjìm ənû zô benɨ. Tɨ wo əsɨ məd."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

16Tomas, nɨ mbɨ nya'ə bə̀ təŋ əni ə Didimùs, əne yɨ ni, wan ŋwìə̀, nya'a ghà əmbɨ
məmə̀ə̀nì-ìnù mbə ni, "Tì bə wò mbɨ Ə̀nùŋìsɨg, ɨmbə̀' à mɨ ye' ənû nɨ wì bɨrɨ kwɨ, tì bə̀
kwɨ mbɨ məd!"

17Əni Yeso nya'a pe əŋgu, wì nya'a zə ni Lazarò̀s nya'a fə sɨ ɨŋga ìsì ɨni kwè.

18Ɨ nɔ' rɨ ə Betanì wò ə Jèrusalèm yɨə nya'a ɨghabɨ mìkilometà mìtad.

19MìJû mìnənɔ' nya'a nɔ̀' rɨ ə Jèrusalèm wò əsɨ Màta mbɨ Mèri ɨ nəərɨ mìmə̌d ɨmbə̀'
ɨchî nɨ nobɨ mìmə̌d nya'a kwɨ.

20Əni Màta nya'a zu ni Yeso wɨə ye'e, wì nya'a jwì wò bòm əməd, àyɨə Mèri nya'a
chub ɨŋga nəb.

21Màta nya'a ghà əmbɨ Yeso ni, "Ə̀nùŋìsɨg, à kɨə kə' əgha njɨ chəi mɨ nobɨ kə' kwɨ.

22Àyɨə mə kyerɨ ni ka à bei tìnîn, ənû ə mɔ'ɔ ze nɨ à biirɨ əmbɨ ə Ɲwiə̀, wì bɨrɨ ghɨ ɨ
ne."

23Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "E nobɨ bɨrɨ wɨrɨ zwemə."

24Màta nya'a wìirì ɨ bɔ ni, "Mə kyerɨ ni wì bɨrɨ wɨrɨ zwemə əni ze nɨ sɨ nwìə̀."

25Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Mə̌ yɨə wə̀d we nɨə zwemnɨ ə bə̂d bə̀ ye' we nɨə nà' ìtènì.
Wə̀d we nɨ ben əmɨ bɨrɨ wɨrɨ chub ɨkə̌, ka wì bè kwɨ ɨ.

26Ka wə̀d mɔ'ɔ we nɨ ye' ɨ ɨkə̌ nɨ ben əmɨ bɨrɨ nɔ kwɨ ɨ. À ben ənû zô ə?"

27Màta nya'a wìirì ɨ bɔ ni, "Ee, kyɨ Ə̀nùŋìsɨg, mə ben ni àwɔ̀ yɨə Wə̀d we nɨ Ɲwiə̀
zɔ'ɔ, bə̀ ben ni àwɔ̀ yɨə Wan Ɲwiə̀ we nɨ nya'a wo ye'e ɨŋga ɨsɨg."

28Əni Màta nya'a gha ənû zô, wì nya'a wò təŋ ə Mèri, aŋgəb məd, nye' chùmbì ɨ bɔ
ni, "Əchwiə̀-ìnù wɨ əgha. Ɨ wɨə təŋ əwe."

29Əni Mèri nya'a zu əne, wì nya'a gàd əwu əwən nɔ̀' wò əsɨ məd.

30Chəi Yeso nya'a kɨrɨ nyɨ ɨŋga əsɨ ze. Ɨ wɨə nya'a kɨrɨ əsɨ ze nɨ Màta nya'a bòm
əməd.

31Əni mìJû mbe nɨ nya'a ɨŋga nəb mbɨ Mèri, nəərɨ əməd, nya'a zə ɨchî nɨ wì nya'a gad
əwu əwən nɔ̀' rətiə jwì ɨsɨg, mbɨ nya'a beenɨ əbɔ' məd. Mbɨ nya'a kɔndɨ ni ɨ wɨə wò di
ətu ìsì.

32Əni Mèri nya'a wò əsɨ ze nɨ Yeso nya'a əŋgu, pè zə əməd, wì nya'a gù ɨban ɨwu
məd ghà ni, "Ə̀nùŋìsɨg, à kɨə kə' əgha njɨ chəi mɨ nobɨ kə' kwɨ."

33Əni Yeso nya'a zə ɨchî nɨ wì nya'ə dìə̀, bə̀ zə ɨchî nɨ mìJû mbe nɨ nya'a mbɨ məd
nya'a bə̀ dìə̀, ənû ze ə nya'a betɨ əməd bə̀ təb əməd kwà' rɨŋgə'.

34Əne wì nya'a biirɨ ni, "Mbə nuŋ əvɨ əməd ɨŋga ìsì wi ə?" Mbɨ nya'a wìirì ni,
"Ə̀nùŋìsɨg, ye'e zə."

35Yeso nya'a chweŋ mɨsɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

36MìJû mbe nya'a zə əne ghà ni, "Mbə̀ zə ɨchî nɨ wɨ̀ nya'a kaŋ gha' əməd!"

37Àyɨə mbɨ mɔ'ɔ rəbɔ' mìməd nya'a ghà ni, "Wɨ̀ nya'a ghì ni mbaŋə̀ ze nɨ nya'a fɨgə wɨrɨ kɔ zə ɨsɨ, əne chəi əni tì wɨ̀ kə̀' ghì ni tɨ Lazarɔ̀s kwɨ i ə?"

38Ənû ze ə nya'a yì bètì ə Yeso, əne wɨ̀ nya'a wò ətu ìsì ze. Ɨsî we yɨə nya'a ɨsum. Mbɨ nya'a kubrɨ ɨchû ɨsum we əni ɨti.

39Əni Yeso nya'a pè əŋgu, wɨ̀ nya'a ghà ni, "Mbə̀ chɨ ɨti wô!" Màta, nɨ nya'ə njàbɨ mbaŋə̀ ze nɨ nya'a kwɨ, nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Ə̀nùŋìsɨg, mə kyerɨ ni ɨfɔ wɨə sɨə jwìə̀, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ rəchɔ̀ŋ yɨ ɨni ɨkwè nɨ wɨ̀ fə kwɨ."

40Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Ɨmbə̀' mə kə̀' gha ɨ ne ni à mɨ benɨ, à bɨrɨ zə ɨka Ɔwiə̀ ə?"

41Mbɨ nya'a chì ɨti we. Əne Yeso nya'a neŋ ɨkaŋ ghà ni, "Mɨ Mbă', məben-əwe ɨchî nɨ à fə zu ənû ze nɨ mə̀ gha ɨ ne.

42Mə kyerɨ ni à wɨə zu ɨnû mbe nɨ mɨə ghà ɨ ne ɨghəm jìm, àyɨə mə kə̀' ghà əzô ɨmbə̀' bəd mbô nɨ təmbɨ ɨban num, ɨmbə̀' mbɨ ben ni à yɨ àwò nya'a tom əmɨ."

43Əni wɨ̀ nya'a gha ənû zô, wɨ̀ nya'a kyeŋ rɨkă ghà ni, "Lazarɔ̀s, jwɨə ye'e!"

44Lazarɔ̀s nya'a jwì, kɨrɨ mbɨ tɨbabɨ ngywɨ̌ te nɨ mbɨ nya'a nib ɨwu məd bə̀ nib ɨbɔ məd əŋgu fɔrɨ mbɨ ze nɨ mbɨ nya'a nib ətu əməd əŋgu. Əni wɨ̀ nya'a jwì əne, Yeso nya'a ghà əmbɨ ə bəd mbe nɨ nya'a əŋgu ni, "Mbə̀ za tɨbabɨ ngywɨ̌ te, sàŋ ni wɨ̀ wò i."

45MìJû mìnənɔ' rəbɔ' mbe nɨ nya'a wo chwi ɨfɛ̌ əmbɨ Mèri nya'a zə ənû ze nɨ Yeso nya'a ghɨ̌, əne mbɨ nya'a ben əməd.

46Àyɨə mbɨ mɔ'ɔ rəbɔ' mìməd nya'a wò əsɨ mìFarisiî, pè ghà ənû ze nɨ Yeso fə ghɨ̌.

47Əne bəd kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɔwìə̀ mbɨ mìFarisiî nya'a tɔŋ ɨfetɨ məsa' əbeŋ ghà ni, "Tɨ kɨə kaŋ wo ghɨ ye ə? Mbaŋə̀ zô zɨə ghì ɨnû yiirɨ nənɔ'!

48Tì mɨ sàŋ ni wɨ̀ wo ɨmbì əni əkwɨ ɨchî wô, njɨ wəd jìm bɨrɨ ben əməd, əne məRom bɨrɨ ye'e nimnɨ a mbàn Ɔwìə̀ bə̀ nimnɨ a əbeŋ."

49Wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' mìməd, nɨ ɨkum məd nya'ə Kaifàs, nɨ nya'a ətu ɨgwɨ ə bəd mbàn Ɔwìə̀ əghəm əwù ze, nya'a ghà əmbɨ mìməd ni, "Mbə̀ yɨə kàŋ ɨneŋ!

50Chəi mbə̀ kyerɨ ni zɨə bòŋ ni wəd mɔ' kwɨ ɨgwɨ ətu ə bəd, chè ɨchî nɨ əbeŋ əjìm ə bɨrɨ nim ə?"

51Chəi wɨ̀ nya'a ghà ənû zô əni i ɨghəm, àyɨə ɨchî nɨ wɨ̀ yɨə nya'ə ətu ɨgwɨ ə bəd mbàn Ɔwìə̀ əghəm əwù ze, wɨ̀ nya'a gham ɨghabɨ ə wəd ɨkən Ɔwìə̀ ni Yeso bɨrɨ kwɨ ɨgwɨ ətu əbeŋ mìJû.

52Chəi wɨ̀ bɨrɨ kwɨ àmei ɨgwɨ ətu mìməd, wɨ̀ berɨ bɨ kwɨ ɨmbə̀' fɔtɨ bɔn Ɔwiə̀ mɨjìm mbe nɨ jaŋ ɨŋga ɨsɨg.

53Ɨ kɔ rɨ əni ze, mbɨ nya'a kɔ taŋ mɨnaŋ ɨmbə̀' zwiirɨ ə Yeso.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

54Əne chəi Yeso nya'ə wiriə yèn əsaŋ əsaŋ əka' mìJû. Wì nya'a nò' wo əsi ze ni mbi nya'ə təŋ əni ə Efrèm, ni nya'a iban ibad rikwà'i. Wì nya'a pè chub əŋgu mbi mbi mə�ènì-ìnù.

55Nyùmə Əchwî ə Che-igun ə nya'a fə tiini, əne bâd mìnənə' nya'a nò' riŋga isi mbe ni nya'a iban iban wò ə Jèrusalèm imbə' zeŋni ə inyod, bəŋ mbi siə jig əchwî ze.

56I mbiə nya'ə kəb ə Yeso, əne mbi nya'a ghà mbənə mbənə əni mbi nya'a feti iŋga mbàn Ɲwìə ni, "Mbə kən əzən ni yè ə? Ni ka wì biri ye'e i əni əchwî zô ə?"

57Bâd kyeŋ mbe ri ə mbàn Ɲwìə mbi mìFarisiî nya'a fə ghà ni wəd mə'ə mi kyeri əsi ze ni Yeso ye' əŋgu, wì ghi mbə kyeri, imbə' mbə gywi əməd.

Jǒn 12

1Əni ini nya'a bu' rìfuə bəŋ mìJû nya'a siə jig Əchwî ə Che-igun, Yeso nya'a wò ə Betanì, ni ye' əsi ze ni Lazarǒs we ni wì nya'a zwemni nya'ə chub əŋgu.

2Bâd mə'ə riŋga əsi ze nya'a teki ighijig i bə əŋgu. À yiə Màta nya'ə nà' ighijig mbe əmbi ə bâd. Lazarǒs yi wi mə'ə rəbə' bâd mbe ni nya'a chubi i jig mbi məd.

3Əni mbi nya'ə jigə, Mèri nya'a niŋ əkwiri ə chəŋ miwud əka inùn ni mbi nya'a teki àmei əni ə naàd, zə' iwu Yeso əŋgu, bə̀ fu əni ti nyôŋ ri ətu. Ifə ri əni miwud mbe nya'a ghì ni nəb ze jìm siə nyù'riə.

4Əni wì nya'ə zə' əne, Judàs Iskàriòt ni nya'ə wi mə'ə rəbə' məররènì-ìnù Yeso, ni à yiə məd nya'a biri fen ə Yeso, nya'a ghà ni,

5"Əton ni chəi mbi kə' fèn miwud mbô əni mìfraŋ chu' əki ətad əne nà' ikab we əmbi ə bâd ikwaŋ ki imbə' ə ye ə?"

6Wì nya'a ghà ənû zô ka'i imbə' ighəm ni wì nya'a zi ətu ni nəŋgi bâd ikwaŋ. Wì nya'a ghà imbə' ighəm ni məd yiə nya'ə iji, fəri ni ichî ni èbàm ikab ə nya'a i bə, i wì nya'ə kiə chì ikab rəbə' we ni mbi nya'a zi iŋga èbàm ze ghì mbi inû əŋgu.

7Əni Yeso nya'a zu ənû ze, wì nya'a ghà ni, "Tirə chə e əyi wô! Wì kə' nùŋ miwud mbô imbə' mbi zə' əmi əŋgu əni ze ni mbi biri tweŋ əmi.

8Bâd ikwaŋ mbi əka' nən ighəm jìm, àyiə chəi mbə biri zə əmi əka' nən ighəm jìm."

9À nya'a əni ə nyùmə we, inôn mìJû we ni nya'a wo əni əchwî ze nya'a zu ni Yeso wi ə Betanì, əne mbi nya'a wò əŋgu. Chəi mbi nya'a wo əŋgu àmei ni zə ə Yeso. Mbi nya'a bə̀ wò imbə' zə ə Lazarǒs we ni Yeso nya'a zwemni.

10Əne bâd kyeŋ mbe ri ə mbàn Ɲwìə nya'a taŋ ni mbə biri bi zwiiri ə Lazarǒs,

11imbə' ighəm ni ənû ze ni nya'a ghǐ əni ə Lazarǒs ə nya'a ghǐ ni mìJû nənə' saŋ mìməd ben ə Yeso.

12À nya'a əni ze ni beeni, inôn bâd ni nya'a kwà' wi kyeŋ, ni nya'a wo əni əchwî ze, nya'a zu ni Yeso wiə ye'e ə Jèrusalèm.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13Əne mbɨ nya'a niŋ ɨzaŋ ɨghəb jwì wo bòm əməd. Ɨ mbɨə nya'ə kyeŋə rɨkă ghàà ni, "Tì yiirɨ ə Ɗwiə̀! Ɗwìà zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə wə̀d we niə ye'e əni ɨkum məd. Ɗwìà zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ɨfɔ̂n mìIzre!"

14Yeso nya'a niŋ wan jàkas kɔ' ɨgun, ɨchî ni mbɨ nya'a ŋwa'ni ni,

15"Bə̂d mbɨ rɨ ə Jèrusalèm, tɨ mbə̀ bɔ ə! Mbə̀ zə, ə ɨfɔ̂n wɨə ye'e, wì kɔ' wan jàkas."

16Chəi ɨtu məmə̀ə̀nì-ìnù ɨməd nya'a kɨrɨ zeŋ ɨmbə̀' ənû zɔ̂ əni ə nyùmə̀ we. Àyɨə əni Ɗwìà nya'a zwemni əməd na' ɨwumni ɨ bɔ, məmə̀ə̀nì-ìnù mbe nya'a sɨ kɔndɨ ni mbɨ nya'a ŋwà'nì ənû zɔ̂ ɨmbə̀' əməd, fɔrɨ ni mbɨ fə ghɨ ənû rəŋgu əni məd.

17Ɨnɔ̂n bə̂d we nɨ nya'a mbɨ məd əni wì nya'a tɔŋ ə Lazarɔ̀s rɨŋga ɨsì zwemni əməd nya'a ghà ənû ze ni nya'a ghɨ̌ əmbɨ ə bə̂d cherə.

18Əton nɨ ɨnɔ̂n bə̂d we nya'a wo bòm əməd yɨ ni mbɨ nya'a zu ni wì nya'a ghì ənû ə yiirɨ zɔ̂.

19Əne mìFarisiî nya'a ghà mbənə mbənə ni, "Mbə̀ zə, chəi əni tɨ rɨ ghì ənû ə mɔ'ɔ. Ɨsɨg jìm wɨə sɨə beenɨ əbɔ' məd!"

20Bə̂d mɔ'ɔ nɨ ka'i mìJû nya'a əbɔ' ə bə̂d mbe nɨ nya'a wo wumni ə Ɗwiə̀ əni mbɨ nya'ə jɨg Əchwî ə Che-ɨgun ze.

21Mbɨ nya'a wò əsɨ Filip, nɨ nya'a rɨ ə Bètsaidà ə Galiliî, pè ghà ɨ bɔ ni, "Masà, tɨ kəb zə ə Yeso."

22Filip nya'a wò ghà ənû ze əmbɨ Andrù. Əne mìmə̌d mbe mɨbe nya'a wò ghà əmbɨ Yeso.

23Yeso nya'a wìirɨ əmbɨ mìmə̌d ni, "Nyùmə̀ fə kù'i nɨ Ɗwiə̀ bɨrɨ ghɨ ni mbɨ wumni Wan Wə̀d.

24Mə ghà rəsì' ɨ nən ni fɨtam kywì mɨ rɨ nyɨ ɨ ɨŋga si, kwɨ, fɨ bɨrɨ ten təzì' wi. Fɨ mɨ kwɨ, fɨ bɨrɨ kɔ rɨtam nənɔ'.

25Wə̀d we nɨ gha' ɨ ɨtènì bɨrɨ sam ɨtènì we. We nɨ ban ɨ ɨtènì ɨŋga ɨsɨg wɔ̂ bɨrɨ wɨrɨ jɨg ɨtènì we ɨmbə̀' ten ɨ koŋ.

26Wə̀d mɔ'ɔ mɨ kəb fà' ɨ num, wì berɨ beenɨ əbɔ' num, ɨmbə̀' əsɨ ze nɨ mə ye' əŋgu, mɨ wə̀d əfà'ì bɨrɨ bɨ ye' əŋgu. Mɨ Mbă' bɨrɨ wumni wə̀d mɔ'ɔ we niə fa' ɨ num."

27Yeso nya'a ghà ni, "Tìnîn mɨ fîŋ ziə tɔb əmɨ. Mə kɨə wo gha ni yè ə? Tɨ mə ghà ni, mɨ Mbă', tɨrə̀ ben e ni nyùmə̀ wɔ̂ ye'e ɨgwɨ num ə? Chɔ̂, mə nya'a ye'e ɨmbə̀' nyùmə̀ wɔ̂.

28Mɨ Mbă', ghɨ ni bə̂d wumni əwe!" Əni wì nya'a ghà əne, gî mɔ'ɔ nya'a ghàm rɨkaŋ ghà ni, "Mə fə ghì ni bə̂d wumni əmɨ. Mə bɨrɨ wɨrɨ ghɨ əne ɨghəm cherə."

29Ɨnɔ̂n bə̂d we nɨ nya'a təmbɨ ɨban ɨban nya'a zu gî ze. Mbɨ mɔ'ɔ nya'a zu ghà ni mbə̀ŋ fə kùm, àyɨə mbɨ cherə nya'a ghà ni, "Aŋgɨrə̀ fə ghàm ɨ bɔ."

30Yeso nya'a ghà əmbɨ mìmə̌d ni, "Gî zɔ̂ ə ghàm ye' ɨmbə̀' əwən, ka'i ɨmbə̀' əmɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

31Nyùmə fə kù’i ni Ɲwìə biri sa’ isig wô. Wi biri fid məd we niə tùmbi isig wô.

32Əne mǒ, əni mbi fə nɔ əmi ikaŋ, mə biri suŋ bəd mijìm əni ə num.”

33Wi nya’a ghà ənû zô imbə’ chwi ikwi ichî ni wi biri kwi.

34Inôn bəd we nya’a wiirì i bɔ ni, “Ə zi iŋga tikə ri Mose ni Wəd we ni Ɲwìə zɔ’ɔ biri ten i koŋ. À si chè ri ye ghà ni mbi beri nɔ Wan Wəd ikaŋ ə? Wan Wəd wô kiə be əwe ə?”

35Yeso nya’a ghà əmbi mìməd ni, “Izeŋi zeŋi wiə kiri əka’ nən əni ikə nyumə. Mbə yen əni isi ə kiri zeŋə, imbə’ ti əfub ə kən i əwən. Chəi wəd we niə yèn əka’ əfub kyeri əsi ze ni wiə wò əŋgu.

36Əni isi ə kiri zeŋə, mbə nuŋ fìŋ igun izeŋi zeŋi we, imbə’ mbə chub iŋga izeŋi zeŋi.” Əni Yeso nya’a fə gha inû mbô, wi nya’a nə̀’ rəka’ mìməd wò nəmbì i.

37Ka à bè ye’i ni Yeso wiə nya’ə ghì inû yiiri nənɔ’ əka’ bəd mbe, chəi mbi nya’a ben əməd,

38imbə’ iŋgam we ni wəd ìkən Ɲwìə Aizayà nya’a ŋwa’ni wi jwi əni rəsì’ ni, “Ə̀nùŋìsig, à kiə we nya’a ben ikən we ni tì nya’ə ghàə ə? À ki əmbi we ni Ɲwìə nya’a chwi i ika ə?”

39Əne chəi əni tì mbi nya’a beni. Aizayà nya’a bə yì ghà ni,

40“Ɲwìə fə ghi əghə mìməd ə fìgə, bə ghì fìŋ ti mìməd tu, imbə’ ti əghə mìməd zə i isi, ti fìŋ ti mìməd bi kyeri i inû, nji mbi biri beŋ ye’e əsi num imbə’ mə vi mìməd.”

41Aizayà nya’a ghà ənû zô imbə’ ighəm ni wi nya’a fə zə ichî ni bəd biri wumni ə Yeso, əne wi nya’a ghà imbə’ əməd.

42Ka à bè ye’i əne, bəd mìnɔnɔ’ rəbɔ’ mbe ni nya’ə teki inû iŋga əbeŋ mìJû nya’a ben ə Yeso, àyiə chəi mbi nya’a gha əsaŋ əsaŋ, imbə’ ighəm ni i mbiə nya’ə bɔə mìFarisiî. MìFarisiî nya’a mi kyeri, nji mbi biri fid mìməd tì iŋga nəb ə̀kàtì.

43MìFarisiî nya’a gha’ ni bəd wumni mìməd chè ichî ni tì Ɲwìə wumni mìməd.

44Yeso nya’a ghàm rìkă ghà ni, “Wəd mɔ’ɔ we ni ben əmi, ka’i wi ben àmei əmi. Wi fə bə ben ye’ məd we ni nya’a tom əmi.

45Wəd mɔ’ɔ we ni zə əmi wiə bə zə əməd we ni nya’a tom əmi.

46Mə fə ye’e iŋga isig ighabi izeŋi zeŋi, imbə’ ti wəd mɔ’ɔ we ni ben əmi wiri chub i iŋga isi firi.

47Chəi mə biri sa’ wəd mɔ’ɔ we ni zu inû mbô ni miə ghàə àyiə chəi wi ghǐ, imbə’ ighəm ni chəi mə nya’a ye’e iŋga isig imbə’ sa’ bəd. Mə nya’a ye’e imbə’ chi bəd rəŋgə’.

48Wəd we ni ton əmi, ni chəi wiə zu inû mbe ni miə ghàə, ə beri wəd ni biri sa’ əməd. Inû mbe ni mə fə ghà biri sa’ əməd əni ze ni si nwìə.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

49Chəi mə gha ɨnû mbô əni mɨ ɨghəm. Mɨ Mbă’ ziə we nɨ nya’a tom əmɨ fə nà’ ɨkə ɨ num ɨmbə̀’ ənû ze nɨ mə berɨ nɨ ghà bə̀ ghàm.

50Mə kyerɨ ni ɨkə məd wɨə nà’ ɨtènì rɨ mì. Əne ənû ze nɨ mə gha yɨ ənû ze nɨ mɨ Mbă’ fə gha ni mə gha ə.”

Jǒn 13

1À nya’a əni ze nɨ nya’ə nà’ əmbɨ əni Əchwî ə Che-ɨgun, Yeso nya’a kyerɨ ni nyùmə nya’a fə kù’ ɨ bɔ nɨ saŋ ɨsɨg wô wò əsɨ i Mbă’. Ɨchî nɨ wɨ nya’a gha’ bə̂d mbe rɨŋga ɨsɨg wô nɨ nya’a mbi, wɨ nya’a gha’ əne wò pè əni ɨnwǐ.

2Əni Yeso mbɨ mbi məmə̀ə̀nì-ìnù nya’ə jɨgə tɨjɨg rɨ ɨkwirɨ, debɨ̀rə̀ nya’a fə zɨ̀ ɨkɔndɨ ɨŋga fîŋ Judàs Iskàriə̀t, nɨ ye’ wan Saimòn, ni wɨ fen ə Yeso.

3Yeso nya’a kyerɨ ni i Mbă’ nya’a fə zɨ̀ ɨnû jìm ɨŋga ti rɨkyerɨ-ɨbɔ. Wɨ nya’a bə̀ kyerɨ ni à yɨə Ɗwìə̀ nya’a tom əwi fɔrɨ ni tə wɨə wɨrɨə wò əsɨ ə Ɗwiə̀.

4Əne wɨ nya’a nɔ̀’ rɨ əni wɨ nya’ə jɨgə, chɨ i ngywǐ ma’i nùŋ, əne nɨŋ ə tawòrə̀ kod əni i ɨkyerɨ,

5zɨ̀ mɨnib ɨŋga əkaŋ ə kyeŋ kɔ so ɨwu məmə̀ə̀nì-ìnù mbe bə̀ fu əni ə tawòrə̀ we nɨ wɨ nya’a kod əni i ɨkyerɨ.

6Wɨ nya’a sò əne wò pè əni Saimon Pità, àyɨə Pità nya’a biirɨ ɨ bɔ ni, “Ə̀nùŋɨ̀sɨg, à kɨə kàŋ kəb so mbɨ ɨwu ə?”

7Yeso nya’a wìirɨ̀ ɨ bɔ ni, “Chəi e ətu ə kɨrɨ zeŋ ɨmbə̀’ ənû zô nɨ mɨə ghɨ̀ rɨ̀nîn, àyɨə əni əgha ə bɨrɨ nɨ sàarɨ̀, zɨə kɨ zeŋ.”

8Pità nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Chəi à bɨrɨ nɔ so mbɨ ɨwu!” Yeso nya’a wìirɨ̀ ɨ bɔ ni, “À mɨ ye’ nɨ chəi mə so mbe ɨwu, njɨ kyerɨ ni chəi à berɨ ənû ə mɔ’ɔ nɨ ghɨ mbɨ num.”

9Saimon Pità nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Ə̀nùŋɨ̀sɨg, tɨrə̀ so e àmei mbɨ ɨwu, bə̀ sò fɔrɨ mbɨ ɨbɔ mbɨ mɨ ətu!”

10Yeso nya’a wìirɨ̀ ɨ bɔ ni, “Chəi wə̀d we nɨ fə so i ɨnyod jìm berɨ wɨrɨ so ɨnyod kɨrɨ əni wɨ sɨ so àmei mbi ɨwu, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨnyod məd jìm fə zeŋ i. Mbə zeŋ, àyɨə ka’i mbə̀n mɨjìm zeŋɨ.”

11Wɨ nya’a ghà əne ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wɨ nya’a kyerɨ wə̀d we nɨ nya’a bɨrɨ fen əməd. À yɨ əton nɨ wɨ nya’a gha ni, “Chəi mbə̀n mɨjìm zeŋɨ.”

12Əni wɨ nya’a fə so ɨwu mɨ̀mə̌d, wɨ nya’a wɨrɨ nɨŋ i ngywǐ ma’i zɨ̀, wɨrɨ wò chub əni əzi rɨmbin. Wɨ nya’a chub əne biirɨ əmbɨ mɨ̀mə̌d ni, “Mbə ɨtu ə zeŋ ɨmbə̀’ ənû zô nɨ mə ghɨ əni nən ə?

13Mbə mbɨə tɔŋ əmɨ ni 'Əchwiə̀-ìnù' bə̀ tɔŋə ni 'Ə̀nùŋɨ̀sɨg.' Ənû nɨ mbə̀ gha ə kù’, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ à yɨə kaŋə wə̀d we nɨ mə ye’ wɨwən.

14Tɨ̀nîn nɨ mǒ, nɨ ye’ wən Ə̀nùŋɨ̀sɨg bə̀ fɔrɨ wən Əchwiə̀-ìnù fə so mbə ɨwu, mbə̀ bə sò ɨwu mbə bɔŋgɔb.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

15Mə fə chwi ənweeni ɨ nən ɨmbə̀’ mbə̀ siə ghì àmei ɨchî ni mə fə ghi əni ə nən.

16Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni chəi wə̀d ə̀fà’ì mɔ’ɔ ni dabə chè i mbă’ ə̀fà’ì, kì wə̀d tom ni dabə chè wə̀d we ni tom əməd.

17Tìnîn ni mbə̀ fə kyeri ɨnû mbô, Ɗwìə̀ zi əbɔrəbɔd ɨgwi nən əni mbə̀ ghi mbɨwən!

18“Chəi miə ghà ɨnû mbô ɨmbə̀’ mbən mɨjìm. Mə kyeri bə̂d mbe ni mə̀ fə chɔ’ɔ. Àyiə ənû ze ni ye’ ɨŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɗwiə̀ ə beri jwi əni rəsì’ ni, 'Wə̀d we ni nya’a jigi mbi num fə bèŋ əni mi wə̀d pə̀n'.

19Mə wiə ghà ənû zô ɨ nən rìnîn bɔŋ ziə siə ghìə̀, ɨmbə̀’ əni ziə ghi, mbə biri ben ni mə̌ yiə wə̀d we ni mə̀ ye’ wɨwən.

20Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni wə̀d mɔ’ɔ we ni niŋ wə̀d we ni mə̀ tomi fə bə̀ niŋ əmi. We ni niŋ əmi, fə bə niŋ wə̀d we ni nya’a tom əmi.”

21Əni Yeso nya’a fə gha ɨnû mbô, fîŋ məd nya’a kɔ təb əməd əne wì nya’a gha əsaŋ əsaŋ ni, “Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni wə̀d mɔ’ɔ rəbɔ’ nən biri fen əmi.”

22Məmə̀ə̀nì-ìnù mbe nya’a neŋni ɨnyod, siə bìd ə wə̀d we ni wì gha ənû zô ɨmbə̀’ əməd.

23Ə̀mə̀ə̀nì-ìnù Yeso mɔ’ɔ, ni ye’ we ni wì nya’a gha’i, nya’a chub ɨban məd.

24Əne Saimon Pità nya’a mə̀ ɨ bɔ əni ɨbɔ ni wì biiri əmbi Yeso ni, “Wə̀d we ni àwɔ̀ ə ghà ɨmbə̀’ əməd kiə we ə, gha ɨ na.”

25Əne ə̀mə̀ə̀nì-ìnù we ni nya’a tindi ɨban ə Yeso nya’a biiri ɨ bɔ ni, “Ə̀nùŋìsig, à kiə we ə?”

26Yeso nya’a wìirì ni, “À yiə wə̀d we ni mə biri chub ŋgə̀ŋ ɨŋga ɨme nà’ ɨ bɔ.” Əni wì nya’a chub ŋgə̀ŋ ze ɨŋga ɨme, wì nya’a nà’ əmbi Judàs we ni nya’ə wan Saimon Iskàriɔ̀t.

27Əni Judàs nya’a niŋ ŋgə̀ŋ ze, Satàn nya’a bèŋ fîŋ məd. Əne Yeso nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Zambi ghì ənû ze ni à kəbi ghì.”

28Chəi wə̀d mɔ’ɔ rəbɔ’ bə̂d mbe ni nya’ə jigə mbi Yeso nya’a kyeri əton ni Yeso nya’a gha ɨ bɔ əne.

29Mbi mɔ’ɔ nya’a kɔndi ni ɨchî ni à yiə Judàs nya’ə yim ə̀bàm ɨkab, Yeso wiə nya’ə ghà ɨ bɔ ye’ ni wì zon ɨghi mbe ni mbi biri jig əchwî ze əŋgu, ki ni wì na’ əghi ə mɔ’ɔ əmbi ə bə̂d ɨkwaŋ.

30Əni Judàs nya’a fə niŋ ŋgə̀ŋ ze, wì nya’a jwì wò ɨsig əwu əwən. Ɨsi nya’a fə fin i.

31Əni Judàs nya’a fə jwi i, Yeso nya’a ghà ni, “Nyùmə̀ fə kù’i ni mbi biri wumni Wan Wə̀d, bə̀ wumni ə Ɗwiə̀ ənjìm məd.

32Mbi mi fə wumni ə Ɗwiə̀ ənjìm məd, əne yi ni Ɗwiə̀ biri bi wumni əməd ənjìm ɨnû mbe ni wiə ghìə̀. Wì biri ghi əne kwà’ àmei rìnîn.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

33Mbɨ bɔn, mə bɨrɨ kɨrɨ chubɨ mbɨ nən əni ɨkə nyùmə̀. Ɨ nɔ’ rɨ əwɔ, mbə bɨrɨ kəb əmɨ rəkan. Ənû ze nɨ mə̀ nya’a gha əmbɨ ə bə̂d mbe niə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mɨJû, mə yɨ əni ghà ɨ nən ni, 'Chəi əni tɨ̀ mbə ye’e əsɨ ze nɨ mɨə wò əŋgu.’

34Mə yɨ əni nà’ ɨkə fi ɨ nən ni: mbə̀ gha’ mbə bɔŋgɔb. Ɨchî nɨ mə̀ nya’a gha’ əwən, əne mbə̀ berɨ bɨ gha’ mbə bɔŋgɔb.

35Mbə mɨ gha’ mbə bɔŋgɔb, bə̂d mɨjìm bɨrɨ kyerɨ ni mbə̀ yɨ mbɨ məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù.”

36Saimon Pità nya’a biirɨ əmbɨ Yeso ni, “Ə̀nùŋɨ̀sɨg, à kɨə wò ə yi ə?” Yeso nya’a wɨ̀ɨrɨ̀ ɨ bɔ ni, “Mə wɨə wò əsɨ nɨ chəi əni tɨ à beenɨ əbɔ’ num rɨ̀nîn. Àyɨə à bɨrɨ beenɨ əni əgha ə tɔ sàərɨ̀.”

37Pità nya’a biirɨ ɨ bɔ ni, “Ə̀nùŋɨ̀sɨg, əton nɨ chəi əni tɨ mə beenɨ əbɔ’ ne rɨ̀nîn kɨ ni ye ə? Mə fə tekɨ mɨ ɨnyod nɨ kwɨ ɨmbə̀’ əwe!”

38Yeso nya’a wɨ̀ɨrɨ̀ ni, “À bɨrɨ kaŋ kwɨ ɨmbə̀’ əmɨ ə? Mə ghà rəsì’ ɨ ne ni bɔŋ ɨnoŋgub sɨə tɔŋə, à bɨrɨ fə ton əmɨ ɨghəm tad.”

Jɔ̌n 14

1Yeso nya’a ghà əmbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù ni, “Tɨ tə fîŋ tɔb i əwən. Mbə̀ ben ə Ɲwiə bə̀ ben əmɨ.

2Ɨtu nəb nənɔ’ mbɨ ɨŋga nəb mɨ Mbă’. À mɨ ye’ ni ka à yɨ i əne, njɨ tɨ mə wa kə̀’ ghà ɨ nən ni mə wɨə wo tekɨ əsɨ ɨ nən ə?

3Ənɨ mə̀ wo tekɨ əsɨ ɨ nən, mə bɨrɨ wɨrɨ ye’e pè nɨŋ əwən ni mbə̀ ye’e mbɨ num, ɨmbə̀’ əsɨ ze nɨ mə ye’ əŋgu, mbə bɨrɨ bɨ ye’ əŋgu.

4Mbə kyerɨ ɨnə̂njɨ̀ we nɨ wò əsɨ ze nɨ mɨə wò əŋgu.”

5Tomas nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Ə̀nùŋɨ̀sɨg, chəi tɨ̀ kyerɨ əsɨ ze nɨ àwɔ̀ ə wò əŋgu. Tɨ̀ kɨə wo kyerɨ ɨnə̂njɨ̀ we rɨ ye ə?”

6Yeso nya’a wɨ̀ɨrɨ̀ ɨ bɔ ni, “Mɔ̌ yɨə ɨnə̂njɨ̀ fɔrɨ rəsì’ bə̀ fɔrɨ ɨtə̀nɨ̀. Chəi wə̀d mɔ’ɔ nɨ tɨ̀ wɨ wò əsɨ mɨ Mbă’ kɨrɨ əni wɨ̀ che əni mɨ njìm.

7Mbə mɨ kə̀’ kyerɨ wə̀d we nɨ mə̀ ye’ wɨwən, njɨ mbə bə̀ kə̀’ kyerɨ wə̀d we nɨ mɨ Mbă’ ye’ wɨwən. Ɨ kɔ rɨ̀nîn mbə fə kyerɨ əməd, əne mbə fə bə̀ zə əməd.”

8Filip nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Ə̀nùŋɨ̀sɨg, chwiə Mbă’ ɨ na. À yɨ ənû nɨ tɨə kə̀b əze.”

9Yeso nya’a wɨ̀ɨrɨ̀ ni, “Ɨmbə̀’ mə fə chubɨ mbɨ nən əgha ə se, àyɨə chəi àwɔ̀, Filip, kaŋ kɨrɨ kyerɨ əmɨ ə? Wə̀d jìm we nɨ zə əmɨ fə bə̀ zə ə Mbă’. Àwɔ̀ wɨrɨ che rɨ ye ghà ɨ num ni, 'Chwiə Mbă’ ɨ na ə'?

10Chəi à ben ni mə wɨ əni ənû ə mɔ’ mbɨ ə Mbă’ fɔrɨ ni Mbă’ wɨ əni ənû ə mɔ’ mbɨ num ə? Ɨŋgam we nɨ mə̀ gha ɨ nən, chəi mə̀ ghà əni mɨ ɨghəm. À yɨə Mbă’ we nɨ ye’ əni ənû ə mɔ’ mbɨ num we ə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ wɨ̀ kəbɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

11Mbə̀ ben ni mə wɨ əni ənû ə mɔ’ mbɨ Mbă’ mbɨ ni Mbă’ wɨ əni ənû ə mɔ’ mbɨ num. Mbə̀ mɨ ton ben ə, njɨ mbə ben ye’ ɨmbə̀’ ɨchî nɨ mbə̀ zə ɨnû mbe əni mɨə ghìə̀.

12Mə ghà rəsì’ ɨ nən ni wə̀d we nɨ ben ɨnû mbe nɨ mɨə ghàə̀ bɨrɨ bɨ ghɨ ɨnû mbe nɨ mɨə ghìə̀. Məd bɨrɨ ghɨ ɨnû nɨ che mbô, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mə wɨə wò əsɨ Mbă’.

13Mə bɨrɨ ghɨ ənû ə mɔ’ɔ ze nɨ mbə̀ bɨɨrɨ əni mɨ ɨkum, ɨmbə̀’ ə bə̂d wumnɨ ə Mbă’ ənjìm ə Wan.

14Mbə mɨ bɨɨrɨ ənû ə mɔ’ɔ əni mɨ ɨkum, mə bɨrɨ ghɨ ənû ze.”

15Yeso nya’a bə̀ yi ghà əmbɨ mbi məmə̀ə̀nì-ɨnù ni, “Mbə mɨ gha’ əmɨ, mbə bɨrɨ nuŋ tum rɨkə.

16Mbə mɨ ghì əne, mə bɨrɨ bɨɨrɨ əmbɨ Mbă’, əne wì bɨrɨ na’ Ə̀wə̀ə̀rì-bə̂d cherə ɨ nən nɨ bɨrɨ chubɨ mbɨ nən koŋ.

17Məd yɨ Əzwî ə Zeŋɨ ze nɨ bɨrɨ ghɨ ni bə̂d kyerɨ rəsì’. Chəi əni tɨ ɨsɨg niŋ əməd ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi əni tì wɨ zə əməd kì bè kyerɨ əməd. Mbə bɨrɨ kyerɨ əməd, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ məd wɨ i mbɨ nən, fərɨ ni məd wɨ i ɨŋga nən.

18“Chəi mə bɨrɨ saŋ əwən ɨghabɨ ni mbə yɨ mɨchɨ, àyɨə mə bɨrɨ wɨrɨ ye’e əsɨ nən.

19À sɨ bù’ ɨkə nyumə̀, chəi ɨsɨg bɨrɨ wɨrɨ zə əmɨ, àyɨə mbə bɨrɨ zə əmɨ. Ɨchî nɨ mə ye’ ɨkă, əne bə̂ mbə bɨrɨ bɨ ye’ ɨkă.

20Ənɨ əni ze ə pe, mbə bɨrɨ kyerɨ ni mə wɨ əni ənû ə mɔ’ mbɨ mɨ Mbă’, fərɨ ni mbə mbɨ əni ənû ə mɔ’ mbɨ num. Mbə bɨrɨ bɨ kyerɨ ni mə wɨ əni ənû ə mɔ’ mbɨ nən.

21“Wə̀d we nɨ gha’ əmɨ yɨ we nɨə zuə tum rɨkə bə̀ nùŋə̀. Mɨ Mbă’ bɨrɨ gha’ wə̀d we nɨə gha’ə əmɨ. Mə bɨrɨ bɨ gha’ əməd bə̀ chwi mɨ ɨnyod ɨ bɔ.”

22Judàs mɔ’ɔ we nɨ ka’i Judàs Iskàrɨə̀t, nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Ə̀nùŋìsɨg, à kɨə wo chwi e ɨnyod ɨ na nɨ chəi à chwi əmbɨ ɨsɨg rɨ ye?”

23Yeso nya’a wɨìrì ɨ bɔ ni, “Wə̀d mɔ’ɔ mɨ gha’ əmɨ, wì bɨrɨ zu mɨ ɨŋgam bə̀ nùŋ. Mɨ Mbă’ bɨrɨ gha’ əməd, əne mə̌ mbɨ mɨ Mbă’ bɨrɨ wo əsɨ məd pè chubɨ mbɨ məd.

24Ka wə̀d we nɨ chəi wì gha’ əmɨ bɨrɨ zu i mɨ ɨŋgam bə̀ nùŋ. Ɨnû mbe nɨ mbə fə zu ka’i mbum. Mbɨ yɨ rɨ əmbɨ Mbă’ we nɨ nya’a tom əmɨ.

25“Mə fə ghà ɨnû mbô ɨ nən əni mə kɨrɨ mbɨ nən.

26Mbă’ bɨrɨ cha Ə̀wə̀ə̀rì-bə̂d we əni mɨ ɨkum. Məd yɨ Əzwî ə Zeŋɨ ze nɨ bɨrɨ chwi ɨnû jìm ɨ nən bə̀ ghì ni mbə̀ kɔndɨ ɨnû jìm mbe nɨ mə̀ fə gha ɨ nən.

27“Mə sàŋ əbɔrəbɔd ɨ nən. Mə bə̀ nà’ mɨ əbɔrəbɔd ɨ nən. Chəi mə na’ ɨchî nɨ ɨsɨg ə nà’ə̀. Tɨ tə fîŋ təb i əwən. Tɨ mbə̀ bɔ ə.

28Mbə fə zu əni mə ghà ɨ nən ni, 'Mə wɨə wòə̀, àyɨə mə bɨrɨ wɨrɨ ye’e əsɨ nən.' À kɨ əni mbə̀ kaŋ gha’ əmɨ, njɨ mbə bɨrɨ gha’ ni mə wɨə wò əsɨ Mbă’, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Mbă’ ə chè əmɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

29Mə fə ghà ənû zô ɨ nən tɨnîn bɔŋ ziə siə ghɨà, ɨmbə̀’ əni ziə ghi, mbə biri beni.

30Chəi mə wiri beri nyùmə̀ nɔnɔ’ ni ghambi mbi nən, ɨmbə̀’ ɨghəm ni wə̀d we niə tùmbɨ̀ isig wô wiə ye’e. Chəi wɨ̀ beri ɨka ɨgwi num,

31àyiə mə wiə ghɨ̀ àmei ɨchî ni Mbă’ gha ɨ num, ɨmbə̀’ ɨsig kyeri ni mə gha’ ə Mbă’. Mbə̀ nɔ’ tɨ kɔ wo a.”

Jɔ̌n 15

1Yeso nya’a ghà əmbi mbi mə�ənɨ̀-ɨnù ni, “Mɔ̌ yi əzed ə vaìn rəsì’. Mi Mbă’ yiə wə̀d we niə nəŋgiə mbeŋ vaìn.

2Məd wiə sopə ritəb jìm te ni ye’ əni ə num, ni ye’ te ni chəi tiə kɔ ritam. Məd wiə bə̀ kwə̀ŋgɨ̀ ritəb jìm te niə kɔ ritam ɨmbə̀’ ti kɔ nɔ’ri.

3Ɨŋgam we ni mə fə gha ɨ nən fə ghɨ̀ mbə zeŋ.

4Mbə̀ chub əni ənû ə mɔ’ mbi num, ɨchî ni mə bə̀ chub əni ənû ə mɔ’ mbi nən. Ɨchî ni chəi əni ti fitəb kɔ ritam əni i ɨghəm kiri əni fi ye’ əni əzed ə vaìn, əne bô chəi əni ti mbə̀ kɔ ritam kiri əni mbə̀ ye’ əni ənû ə mɔ’ mbi num.

5“Mɔ̌ yi əzed ə vaìn. Mbə yi ritəb vaìn. Wə̀d we ni chub əni ənû ə mɔ’ mbi num, mə biri bi chub əni ənû ə mɔ’ mbi məd, əne məd biri kɔ ritam nɔnɔ’. Chəi əni tɨ̀ mbə ghɨ̀ ənû ə mɔ’ɔ əni ə ɨghəm ni chəi əmi əŋgu.

6Wə̀d mɔ’ɔ we ni chəi wɨ̀ chub əni ənû ə mɔ’ mbi num, mbi sob əməd wa’ ɨchî ni mbiə wa’ə fitəb zobi. Bə̂d biri feti ritəb zobi te mà’ ɨŋga ɨwid tɔ̀n.

7Mbə mi chub əni ənû ə mɔ’ mbi num, mi ɨŋgam bə̀ chub ɨŋga nən, mbə biri biiri ənû ə mɔ’ɔ ze ni mbə̀ kəbi, əne mi Mbă’ biri ghi ənû ze ɨ nən.

8Ənû ze ni biri nà’ ɨwumni əmbi mi Mbă’ yi ni mbə̀ kɔ ritam nɔnɔ’. Əze ə biri chwi ni mbə̀ yi mbi mə�ənɨ̀-ɨnù.

9Mə gha’ əwən ɨchî ni mi Mbă’ gha’ əmi, əne mbə̀ chub əni ənû ə mɔ’ mbi num ɨmbə̀’ mə̀ gha’ əwən.

10Mbə mi nùŋ tum rikə, mə biri gha’ əwən, ɨchî ni mə̀ fə bə nùŋ tikə ti mi Mbă’, əne məd ə bə̀ gha’ əmi.

11Mə fə gha ɨnû mbô ɨ nən ɨmbə̀’ ɨgha’i we ni ye’ ɨŋga mi fîŋ bə̀ ye’ ɨŋga tən fɔri ni ɨgha’i swi ɨŋga tə fîŋ.

12“Mi ɨkə we ni mə̀ na’ ɨ nən yi ni, mbə gha’ mbə bɔŋgɔb ɨchî ni mə̀ bə̀ gha’ əwən.

13Chəi ɨgha’i mɔ’ɔ əŋgu ni tɨ wi chè wô ni: wə̀d nya’a kwi ɨgwi ətu mbi mɨsə̀’.

14Mbə yi mbi mɨsə̀’ əni mbə̀ ghi ɨnû mbe ni mə gha ɨ nən.

15Chəi miə wiriə tɔŋ əwən əni ə bə̂d əfà’ì, ɨmbə̀’ ɨghəm ni chəi wə̀d əfà’ì kyeri əghi ze ni mbă’ əfà’ì məd ə ghɨà. Àyiə mə wiə tɔŋ əwən əni mɨsə̀’, ɨmbə̀’ ɨghəm ni ɨnû jìm mbe ni mə zu ri əmbi mi Mbă’, mə fə ghà ɨ nən.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

16Ka'i mbànə nya'a chɔ' əmɨ. À yɨə mɔ̌ nya'a chɔ' əwən tom ni mbà wo kɔ rɨtam, nɨ ye' rɨtam te nɨ bɨrɨ ten i koŋ. Mbə mɨ ghì əne, Mbă' bɨrɨ na' əghɨ ə mɔ'ɔ ze nɨ mbà biirɨ ɨ bɔ əni mɨ ɨkum.

17Ɨkə we nɨ mə na' ɨ nən yɨ ni: mbà gha' mbə bɔŋgɔb."

18Yeso nya'a wo ɨmbì ghà əmbɨ mbi məmàànì-ɨnù ni, "Ɨsig mɨ bàn əwən, mbà kyerɨ ni wì nya'a fə bè bàn əmɨ bɔŋ wì siə bàn əwən.

19À kɨ nɨ mbà yɨ rɨŋga ɨsig, njɨ ɨsig nya'a gha' əwən ɨchî nɨ wì gha' mbi bâd. Àyɨə mə nya'a chɔ' əwən rɨŋga ɨsig ɨmbà' ɨghəm nɨ ka mbà yɨ ə rɨŋga ɨsig. Əzô yɨ əton nɨ ɨsig ə bàn əwən.

20Mbà kɔndɨ ɨŋgam we nɨ mə nya'a gha ɨ nən ni, 'Chəi wəd àfà'ì dabə chè i mbă' àfà'ì.' À mɨ ye' nɨ mbɨ nya'a nwendɨ tum rɨkyerɨ-ɨwu, njɨ mbɨ bɨrɨ bɨ nwendɨ tən. À mɨ ye' nɨ mbɨ nya'a zu mɨ ɨŋgam, njɨ mbɨ bɨrɨ bɨ zu wən.

21Bâd rɨŋga ɨsig bɨrɨ ghɨ ɨnû mbô jìm əni ə nən ɨmbà' ɨghəm nɨ mbà yɨ mbɨ bâd, ɨmbà' ɨghəm nɨ chəi mbɨ kyerɨ məd we nɨ nya'a tom əmɨ.

22À mɨ ye' nɨ chəi mə nya'a ye'e ɨŋga ɨsig pè gham əmbɨ mɨməd, njɨ chəi mbɨ nya'a ghɨ ɨnû rɨbòŋ. Àyɨə tɨnîn, chəi mbɨ berɨ ənû nɨ ghà ɨmbà' ɨchî nɨ ɨ mbɨə kɨrɨ ghɨ ɨnû rɨbòŋ.

23Wəd we nɨ ban əmɨ ə bà bàn mɨ Mbă'.

24À kɨ nɨ chəi mə nya'a ghɨ ɨnû əka' mɨməd nɨ chəi wəd cherə kwe' ghì, njɨ chəi mbɨ nya'a ghɨ ɨnû rɨbòŋ. Àyɨə tɨnîn mbɨ fə zə ɨnû mbe nɨ mə nya'a ghɨ̌, əne ɨ mbɨə bàn əmɨ bà bànà mɨ Mbă'.

25Ənû zô ə ghì ɨmbà' ɨŋgam we nɨ mbɨ nya'a ŋwa'nɨ ɨŋga tɨkə tɨ mɨməd jwɨ əni rəsì' ni, 'Mbɨ nya'a bàn əmɨ ətu àkŏ.'

26"Əni Əwèèrì-bâd we nɨ mə bɨrɨ tom ɨ nən tɨ əmbɨ ə Mbă' ye'e, wì bɨrɨ gha ɨnû ɨmbà' əmɨ. Məd yɨ Əzwî ze nɨ Mbă' chă. Məd bɨrɨ du rəsì' əsaŋ.

27Mbàn bâ bɨrɨ bɨ gha ɨnû ɨmbà' əmɨ, ɨmbà' ɨghəm nɨ mbà mbɨə nya'a mbɨ num tɨ əni mə nya'a kɔ chwi ɨnû.

Jɔ̌n 16

1"Mə fə ghà ɨnû mbô ɨ nən ɨmbà' tɨ ə ɨbenɨ bɔd i.

2Bâd bɨrɨ fid əwən rɨŋga nəb tɨ àkàtì. À yɨ rəsì' ni nyùmà wɨə ye'e nɨ wəd mɔ'ɔ we nɨ zwiirɨ əwən bɨrɨ kɔndɨ ni tə wɨə ghìà ye' ənû ze nɨ Ɔwìà gha ɨ bɔ.

3Mbɨ bɨrɨ ghɨ ɨnû mbô əni ə nən ɨmbà' ɨghəm nɨ chəi mbɨ kyerɨ ə Mbă' kɨ bè kyerɨ əmɨ.

4Àyɨə mə fə ghà ɨnû mbô ɨ nən ɨmbà' nyùmà we mɨ kù', mbə bɨrɨ fə kyerɨ ni mə nya'a fə patɨ əwən. "Chəi mə nya'a gha ɨnû mbô ɨ nən əni mə nya'a kɔ chwi ɨnû ɨmbà' ɨghəm nɨ mə wɨə nya'a kɨrɨ mbɨ nən.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

5Tìnîn mə wiə wò əsi wəd we ni nya'a tom əmi, àyiə chəi wəd mɔ'ɔ rəbɔ' nən biiri i num ni, 'À kiə wò ə yi ə?'

6Àyiə ichî ni mə fə gha inû mbô i nən, àkànì ə fə swi iŋga tə fîŋ.

7Mə ghà rəsì' i nən ni ziə kàŋ bɔ̀ŋ ni mə wo ə, imbə̀' ighəm ni mə mi rika wo əmi, nji chəi Əwèèrì-bə̂d we biri ye'e i nən. Mə mi wò, mə biri cha əməd i nən.

8Əni wì ye'e, wì biri ghi ni bə̂d mbe riŋga isig kyeri ni tikɔndi ti mìməd imbə̀' inû ribɔ̀ŋ, imbə̀' ənû ni ghi inû ni ku'ni fɔri imbə̀' ichî ni Ɔwìə̀ biri sa' isig rika ku'i.

9Tikɔndi ti mìməd rika ku'i imbə̀' inû ribɔ̀ŋ, imbə̀' ighəm ni chəi mbi nuŋ fîŋ igwi num.

10Tikɔndi ti mìməd rika ku'i imbə̀' ənû ni ghi inû ni ku'ni, imbə̀' ighəm ni mə wiə wò əsi mi Mbă', əne chəi mbə̀ biri wiri nɔ zə əmi.

11Tikɔndi ti mìməd rika ku'i imbə̀' ichî ni Ɔwìə̀ biri sa' isig, imbə̀' ighəm ni Ɔwìə̀ fə sa' wəd we niə tùmbì isig wô.

12"Mə kiri beri inû nɔnɔ' ni gha i nən, àyiə inû mbe ə nɔ' chè ichî ni tì mbə zu rìnîn yim ijìm.

13Əni Əzwî ze niə ghì ni bə̂d kyeri rəsì' ə ye'e, wì biri chwi rəsì' jìm i nən. Ka wì biri gham i əni i ighəm. Wì biri ghà ye' ənû ze ni wì zŭ. Wì biri zeŋni mbə itu imbə̀' inû mbe ni ye' imbì.

14Wì biri wumni əmi imbə̀' ighəm ni wì biri niŋ inû mbe ni mə̀ gha i bɔ ghà i nən.

15Ighijìm mbe ni mi Mbă' beri yi mbum. À yi əton ni mə̀ gha ni Əzwî ə biri niŋ inû mbe ni mə̀ gha i bɔ ghà i nən.

16"Chəi mbə̀ biri wiri zə əmi əni ikə nyùmə̀. À si əni ikə nyùmə̀ cherə, mbə biri wiri zə əmi."

17Məmə̀ə̀nì-ìnù iməd mɔ'ɔ nya'a biiri mbənə mbənə ni, "Əton ki ni ye əni iŋgam wô ni wì gha i na ni, 'Chəi mbə̀ biri wiri zə əmi əni ikə nyùmə̀. À si əni ikə nyùmə̀ cherə, mbə biri wiri zə əmi,' mbi ni, 'À yi imbə̀' ighəm ni miə wò əsi Mbă'' ə?"

18Mbi nya'a bə̀ biiri ni, "Əton əni 'ikə nyùmə̀' ki ni ye ə? Chəi mba itu kiri zeŋ imbə̀' ənû zô ni wiə ghàə̀."

19Yeso nya'a kyeri ni mbi nya'a kəb biiri iŋgam we i ni. Əne wì nya'a ghà əmbi mìməd ni, "Mə kə̀' ghà ni, 'Chəi mbə̀ biri wiri zə əmi əni ikə nyùmə̀. À si əni ikə nyùmə̀ cherə, mbə biri wiri zə əmi.' Imbə̀' wô yi iŋgam we ni mbə̀ə biiriə mbənə mbənə ə?

20Mə ghà rəsì' i nən ni mbə biri chweŋ misi, bə dì, àyiə isig biri gha' i. Mbə biri kənə̀, àyiə əkànì ze ə biri bèŋ si igha'i.

21Əni əyi ə nombiə, i wiə kən imbə̀' ichî ni wiə zuə ribu'. Àyiə əni wì fə gywi, wì biri neb ribu' te. Wì biri gha' imbə̀' ichî ni wì fə gywi.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

22Mbə mbiə kənə tìnîn, àyiə mə biri wiri zə əwən. Əni mə wiri zə əwən, igha'i biri swi iŋga tə fîŋ. Chəi wəd mɔ'ɔ əŋgu ni biri nɔ̀ chì igha'i we riŋga tə fîŋ.

23À si əni ze, chəi mbə̀ biri wiri biiri ənû ə mɔ'ɔ i num. Mə ghà rəsì' i nən ni mbə mi biiri ənû ə mɔ'ɔ ti əmbi mi Mbă' əni mi ikum, wì biri ghi ənû ze i nən.

24I pè rìnîn, chəi mbə̀ kiri biiri ənû ə mɔ'ɔ ti əmbi mi Mbă' əni mi ikum. Mbə̀ biiri, wì biri ghi ənû rəŋgu i nən, imbə̀' igha'i swi iŋga tə fîŋ.

25"Mə fə ghà inû mbô i nən əni iŋgam ma'i. Mbə̀ kyeri ni nyùmə̀ wiə ye'e ni chəi mə̀ biri wiri ghàm i nən əni iŋgam ma'i. Mə biri gham i nən əsaŋ əsaŋ imbə̀' ə Mbă'.

26À si əni ze, mbə biri biiri inû ri əmbi mi Mbă' əni mi ikum. Chəi mə̀ beri əton ni biiri ənû ə mɔ'ɔ i bɔ əni wən ri ighəm,

27imbə̀' ighəm ni Mbă' ziə ə gha' əwən. Wì gha' əwən imbə̀' ighəm ni mbə̀ gha' əmi bə̀ ben ni à yiə məd nya'a tom əmi.

28Mə nya'a nɔ̀' ri əsi Mbă' bɔŋ ye'e iŋga isig. Tìnîn mə wiə sàŋ isig wiriə wò əsi Mbă'."

29Mə�ənì-ìnù iməd nya'a ghà i bɔ ni, "Tìnîn à wiə siə ghàm əsaŋ əsaŋ, ka'i əni iŋgam ma'i!

30Tì fə kyeri tìnîn ni à kyeri inû jìm, əne chəi əton ni tì wəd mɔ'ɔ wiri biiri ənû i ne. Əzô ə fə ghì tì ben ni à yiə Ɔwìə nya'a tom əwe."

31Yeso nya'a wìirì əmbi mìməd ni, "Mbə fə beni tìnîn ə?

32Nyùmə̀ wiə ye'e, təsì' yi ni nyùmə̀ we fə ye'e i ni mbə̀ biri jàŋə̀. Wəd mɔ' mɔ' biri wo əkwi ni, əne mbən mijìm biri saŋ əmi rəzì'. Àyiə chəi əmi rəzì', imbə̀' ighəm ni Mbă' wi i mbi num.

33Mə fə ghà inû mbô i nən imbə̀' mbə̀ chub əni əbɔrəbɔd ichî ni mbə̀ ye' əni ənû ə mɔ' mbi num. Mbə biri zə ŋgə' iŋga isig wô, àyiə mbə̀ yim fîŋ, mə fə baŋ isig!"

Jǒn 17

1Əni Yeso nya'a fə gha inû mbô, wì nya'a nèŋ ikaŋ ghà ni, "Mi Mbă', nyùmə̀ fə ku'i. Wumni e Wan, imbə̀' e Wan bə̀ wumni əwe.

2À fə nà' ika i bɔ ni wì tumbi bə̂d mijìm riŋga isig, imbə̀' wì na' ìtènì ri mì əmbi ə bə̂d mbe ni à na' i bɔ.

3Ìtènì ri mì yi ni bə̂d kyeri əwe, àwɔ̀ we ni mei we mɔ' ni ye' Ɔwìə rəsì'. Ìtènì ri mì yiə bə ni bə̂d kyeri ə Yeso Kristo we ni à nya'a tomi.

4Mə fə wumni əwe igwi ə si ichî ni mə fə maani əfà'ì ze ni à nya'a na' i num.

5Əne tìnîn, kyiə Mbă', wumni əmi əsi ze ni à ye' əŋgu. Wumni əmi ichî ni à nya'ə wumniə bɔŋ à nya'a siə teki isig.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

6“Mə fə ghì ni bə̂d mbe nɨ à nya’a chɨ rɨŋga ɨsɨg nà’ ɨ num kyerɨ əwe. À yɨə nya’a mbe bə̂d, əne à nya’a fə nà’ mɨ̀mə̀d ɨ num. Mbɨ fə ghì ənû ze nɨ à nya’a ghă əmbɨ mɨ̀mə̀d.

7Tɨ̀nîn mbɨ fə kyerɨ ni à yɨ àwò nya’a na’ ɨghɨjìm ɨ num.

8Mə fə ghà ɨkə̂n we nɨ à nya’a ghà ɨ num ni mə̀ gha əmbɨ mɨ̀mə̀d. Mbɨ fə zu bə̀ kyerɨ ənɨ rəsì’ ni à yɨ àwò nya’a tom əmɨ. Mbɨ fə bə̀ ben ni à yɨ àwò nya’a tom əmɨ.

9“Mə wɨə kə̀ŋgɨ əwe ɨmbə̀’ mɨ̀mə̀d. Chəi mɨə kə̀ŋgɨ əwe ɨmbə̀’ ɨsɨg. Mə wɨə kə̀ŋgɨ əwe ye’ ɨmbə̀’ bə̂d mbe nɨ à nya’a na’ ɨ num ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ à yɨ mbe bə̂d.

10Bə̂d mɨjìm mbe nɨ mə̀ berɨ yɨ mbe. Bə̂d mɨjìm mbe nɨ à berɨ yɨ mbum. Bə̂d fə chè ənjìm mɨ̀mə̀d wumnɨ əmɨ.

11Tɨ̀nîn mə wɨə sàŋ ɨsɨg sɨə ye’e əsɨ ne. Àyɨə mɨ̀mə̀d mbɨə kɨrɨ ɨŋga ɨsɨg. Mɨ Mbă’ nɨ Zeŋɨ màànì, nəŋgɨ mɨ̀mə̀d ənɨ ɨka we nɨ ye’ ənɨ e ɨkum, nɨ ye’ ɨkum we nɨ à nya’a na’ ɨ num. Nəŋgɨ mɨ̀mə̀d ɨmbə̀’ mbɨ ye’ ənɨ ənû ə mɔ’, ɨchî nɨ mɔ̌ mbɨ ne tɨ̀ bə̀ ye’ ənɨ ənû ə mɔ’.

12Ənɨ mə nya’a mbɨ mɨ̀mə̀d, mə wɨə nya’ə nəŋgɨ mɨ̀mə̀d ni tɨ əghɨ ə mɔ’ɔ ə ghɨ ɨ mɨ̀mə̀d. Mə wɨə nya’ə ghì əne ənɨ ɨka we nɨ ye’ ənɨ e ɨkum, nɨ ye’ ɨkum we nɨ à nya’a na’ ɨ num. Mə wɨə nya’ə nəŋgɨ mɨ̀mə̀d, əne chəi wɨ mɔ’ɔ rəbɔ’ mɨ̀mə̀d nya’a nimɨ kɨrɨ ənɨ we nɨ nya’a berɨ nim. Wɨ̀ nya’a nim ɨmbə̀’ ənû ze nɨ mbɨ nya’a ŋwa’nɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ̀ ə Ɗwiə̀ ə jwɨ ənɨ rəsì’.

13“Tɨ̀nîn mə wɨə ye’e əsɨ ne. Mə wɨə ghà ɨnû mbô ənɨ mə̀ kɨrɨ ɨŋga ɨsɨg ɨmbə̀’ ɨgha’ɨ swɨ ɨŋga fîŋ tɨ mɨ̀mə̀d, ɨchî nɨ wɨ bə swɨ ɨŋga mɨ fîŋ.

14Mə fə gha e ɨŋgam əmbɨ mɨ̀mə̀d. Ɨsɨg wɨə bàn mɨ̀mə̀d ɨmbə̀’ ɨghəm ni ka mbɨ yɨ ə bə̂d rɨŋga ɨsɨg, ɨchî nɨ ka mɔ̌ yɨ bə̀ əmɨ wə̀d rɨŋga ɨsɨg.

15Chəi mə̀ gha ni à chɨ mɨ̀mə̀d rɨŋga ɨsɨg. Mə ghà ye’ ni à kən mɨ̀mə̀d tɨ əmbɨ ə wə̀d rɨ̀bə̀ŋ.

16Ka mbɨ yɨ ə bə̂d rɨŋga ɨsɨg, ɨchî nɨ ka mɔ̌ yɨ bə̀ əmɨ wə̀d rɨŋga ɨsɨg.

17Ghɨ mbɨ sweŋ ə ɨnyod ɨ ne ənjìm ɨchî nɨ mbɨ kyerɨ rəsì’. Wə̀d mɨ kyerɨ e ɨŋgam əne yɨ ni wɨ̀ fə kyerɨ rəsì’.

18Ɨchî nɨ à nya’a tom əmɨ ɨŋga ɨsɨg, əne bə̂, mə fə bə̀ tom mɨ̀mə̀d ɨŋga ɨsɨg.

19Mə fə sweŋ mɨ ɨnyod ɨ ne ɨmbə̀’ ɨghəm mɨ̀mə̀d, ɨmbə̀’ mbɨ bə kàŋ sweŋ ə ɨnyod ɨ ne ənjìm e ɨŋgam we nɨ ye’ ɨŋgam rəsì’.

20“Mə wɨə kə̀ŋgɨ əwe ka àmei ɨmbə̀’ mɨ̀mə̀d mbô. Mə wɨə bə̀ kə̀ŋgɨ əwe ɨmbə̀’ bə̂d mbe nɨ ben əmɨ ənjìm ɨŋgam we nɨ mbɨ mə̀mə̀ə̀nì-ìnù gha əmbɨ mɨ̀mə̀d.

21Mə wɨə kə̀ŋgɨ əwe ni mɨ̀mə̀d mɨjìm ye’ ənɨ ənû ə mɔ’. Mɨ Mbă’, mə kə̀b ni mbɨ ye’ ənɨ ənû ə mɔ’ mbɨ na ɨchî ɨ nɨ à ye’ ənɨ ənû ə mɔ’ mbɨ num, mə bə̀ ye’ ənɨ ənû ə mɔ’ mbɨ ne. Zɨə ye’ əne ɨmbə̀’ ɨsɨg we tɨ wɨ ben ni à yɨ àwò nya’a tom əmɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

22Mə fə bə̀ wumnɨ mɨmə̌d ɨchî nɨ à nya’a wumnɨ əmɨ, ɨmbə̀’ mbɨ ye’ ənɨ ənû ə mɔ’, ɨchî nɨ mə̌ mbɨ ne tɨ̀ bə ye’ ənɨ ənû ə mɔ’:

23mə ye’ ənɨ ənû ə mɔ’ mbɨ mɨmə̌d, àwɔ̀ bə ye’ ənɨ ənû ə mɔ’ mbɨ num, ɨmbə̀’ mɨmə̌d mɨjìm bə ye’ ənɨ ənû ə mɔ’. Mbɨ mɨ ghɨ əne, ɨsɨg we tɨ̀ wɨ kyerɨ ni à yɨ àwɔ̀ nya’a tom əmɨ fɔrɨ ni à gha’ mɨmə̌d ɨchî nɨ à gha’ əmɨ.

24“Mɨ Mbă’, mə kə̀b ni mɨmə̌d mbe nɨ à nya’a na’ ɨ num ye’ mbɨ num əsɨ ze nɨ mə ye’ əŋgu, ɨmbə̀’ mbɨ zə ɨchî nɨ à nya’ə wumnɨ əmɨ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ à nya’a gha’ əmɨ bɔŋ à nya’ə sɨə tekɨ ɨsɨg.

25Mbă’ nɨə ghɨ̀ ɨnû ɨchî nɨ ku’nɨ, chəɨ ɨsɨg kyerɨ əwe, àyɨə mə kyerɨ əwe. Bə̂d mbô nɨ à nya’a na’ ɨ num ə kyerɨ ni à yɨ àwɔ̀ nya’a tom əmɨ.

26Mə nya’a ghɨ̀ ni mbɨ kyerɨ əwe. Mə bɨrɨ kɨrɨ wo ɨmbì ghɨ̀ ni mbɨ jeŋgɨ kyerɨ əwe, ɨmbə̀’ ɨchî nɨ à gha’ əmɨ bə ye’ əka’ mɨmə̌d. Mə̌ bə̂ wɨ əka’ mɨmə̌d.”

Jɔ̌n 18

1Ənɨ Yeso nya’a fə kəŋgɨ ə Ɔwiə̀ màànɨ̀, wɨ nya’a nɔ̀’ mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbɨ wɔ̀ baanɨ ɨme’ we nɨ mbɨ nya’ə tɔŋ ənɨ ə Kidròn wo ɨnjin. Mbeŋ mɨolìf mɔ’ɔ zɨə nya’a əsɨ ze. Mbɨ nya’a wɔ̀ nyɨ ɨŋga mbeŋ ze.

2Judàs we nɨ nya’a fen ə Yeso nya’a kyerɨ əsɨ ze, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Yeso wɨə nya’ə kɨə wɔ̀ əŋgu mbɨ mbi məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù.

3Judàs nya’a kyerɨ əne, wɔ̀ əŋgu mbɨ ɨnɔ̂n mɨsɔgyɨ̀ fɔrɨ mbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya’ə nəŋgɨ ə mbàn Ɔwɨə̀. À yɨə bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɔwɨə̀ mbɨ mɨFarisiî nya’a tom mɨmə̌d. Mbɨ nya’a wɔ̀ əŋgu mbɨ ɨnam, mbɨ əka’i fɔrɨ mbɨ ɨghɨ bid.

4Yeso nya’a kyerɨ ɨnû jìm mbe nɨ bɨrɨ ghɨ̀ ənɨ ə ni, əne wɨ nya’a wɔ̀ ɨmbì pè biirɨ əmbɨ mɨmə̌d ni, “Mbə kɨə kə̀b əwe ə?”

5Mbɨ nya’a wɨ̀ɨ̀rɨ̀ ɨ bɔ ni, “Tɨ̀ wɨə kə̀b ə Yeso we rɨ ə Nazàret.” Yeso nya’a ghà əmbɨ mɨmə̌d ni, “À yɨə mə̌ wɔ̂.” Judàs we nɨ nya’a fen əməd nya’a bə̀ təm əŋgu mbɨ mɨmə̌d.

6Ənɨ Yeso nya’a gha əmbɨ mɨmə̌d ni, “À yɨə mə̌ wɔ̂,” mbɨ nya’a wɔ̀ rəbɔ’ɔ rəbɔ’ɔ gùùrɨ̀ ə si.

7Yeso nya’a yi biirɨ əmbɨ mɨmə̌d ni, “Mbə kɨə kə̀b əwe ə?” Mbɨ nya’a wɨ̀ɨ̀rɨ̀ ni, “Tɨ̀ wɨə kə̀b ə Yeso we rɨ ə Nazàret.”

8Yeso nya’a ghà əmbɨ mɨmə̌d ni, “Mə fə ghà ɨ nən ni à yɨə mə̌ wɔ̂. Mbə mɨ ye’ə kə̀b əmɨ, mbə̀ sàŋ ni mbɨ məmə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù mbô wɔ̀ əwən.”

9Wɨ̀ nya’a ghà əne ɨmbə̀’ ɨŋgam we nɨ wɨ̀ nya’a be ghà wɨ jwɨ ənɨ rəsɨ̀’ ni, “Mɨ Mbă’, chəɨ mə nimnɨ wə̀d mɔ’ɔ rəbɔ’ mbe nɨ à nya’a na’ ɨ num.”

10Saimon Pità nɨ nya’a yim ɨbi bid, nya’a sùŋ ɨbi we rɨ ə ba’, kwa ə̀tə̌ŋ rɨ əbà əbɔ ə jɨgɨ əbɔ̀’ɔ̀ ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɔwɨə̀. Ɨkum əbɔ̀’ɔ̀ ze yɨə nya’ə Malkùs.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

11Yeso nya'a ghà əmbɨ Pità ni, "Wɨrɨ zì e ɨbi ə ba'. Ka à wa kɨ i əzum rɨmbin nɨ nɔ rɨŋga to' ze nɨ mɨ Mbǎ' na' ɨ num ə?"

12Mìsɔgyì mbe mbɨ ɨtu mbe nɨ nya'a ɨgwɨ mìməd fɔrɨ bə̂d mbe nɨ nya'ə nəŋgɨ ə mbàn Ɲwìə̀ nya'a gywì ə Yeso kod.

13Mbɨ nya'a bè nɨŋ əməd wò əsɨ Anas. Anas yɨə nya'ə ɨchɨ Kaifàs nɨ nya'ə ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀ əghəm əwù ze.

14À yɨə Kaifàs nya'a kəərɨ bə̂d mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mìJû ni zɨə bɨrɨ kaŋ bòŋ əku ənɨ wəd mɔ' kwɨ ɨgwɨ ətu ə bə̂d mɨjìm.

15Saimon Pità mbɨ əmə̀ə̀nì-ìnù cherə mbɨə nya'ə beenɨ əbɔ' ə Yeso. Ɨchî nɨ ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀ nya'a kyerɨ əmə̀ə̀nì-ìnù cherə we, wì nya'a beenɨ əbɔ' ə Yeso bə̀ wò nyɨ ɨŋga ɨkye ɨkam ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀,

16àyɨə Pità nya'a təm ɨsɨg ənjìm ɨnu' ɨkam we. Ə̀mə̀ə̀nì-ìnù cherə we, nɨ ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀ nya'a kyerɨ əməd, nya'a bə̀ndì wò ɨsɨg, pè ghàmbì mbɨ wan əyi əfà'ì we nɨ nya'ə nəŋgɨ ɨchû ɨkam. Wì nya'a ghì əne nɨŋ ə Pità mbɨ nyɨ ɨŋga ɨkam we.

17Wan əyi əfà'ì we nɨ nya'ə nəŋgɨ ɨchû ɨkam we nya'a biirɨ əmbɨ Pità ni, "Ɨmbə̀' àwò yɨə bə̀ wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' məmə̀ə̀nì-ìnù mbaŋə̀ zô ə?" Pità nya'a wìirì ni, "Chô, ka mǒ yɨ əmɨ wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' mìməd."

18Ɨfə wɨə nya'ə kɔə, əne bə̂d əfà'ì ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀ mbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'ə nəŋgɨ ə mbàn Ɲwìə̀, nya'a nepɨ ɨwid kyi. Mbɨ nya'a nepɨ əne, təmbɨ ɨban ɨ zɔ ə. Pità nya'a bə̀ təm əbɔ' mìməd ɨ zɔ i.

19Ətu ze ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀ nya'a biirɨ ɨnû əmbɨ Yeso ɨmbə̀' məmə̀ə̀nì-ìnù ɨməd bə̀ biirɨ ɨmbə̀' ɨnû mbe nɨ wɨ nya'ə chwɨə.

20Yeso nya'a wìirì ɨ bɔ ni, "Mə wɨə nya'a kɨə ghàm əsaŋ əsaŋ əmbɨ wəd jìm. Mə wɨə nya'ə chwɨ ɨnû ɨŋga nəb tɨ əkàtì bə̀ chwɨ ɨŋga mbàn Ɲwìə̀ ənɨ mɨnyùmə jìm. Mbô yɨ ɨsɨ mbe nɨ mɨJû mɨjìm ə fetɨə. Chəɨ mə nya'ə ghà ənû ə mɔ'ɔ ənə̀mə.

21Əton nɨ à biirɨ ɨŋgam ɨ num kɨ ɨmbə̀' ə yè ə? Biirɨ əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'a zu ɨnû mbe nɨ mə nya'ə ghàə̀. Biirɨ əmbɨ mìməd ni mə kɨə nya'ə ghàə̀ ni yè ə? Mbɨ kyerɨ ənû ze nɨ mə̀ nya'ə ghàə̀."

22Ənɨ wɨ nya'a gha ənû zô, wəd mɔ'ɔ rəbɔ' mbe nɨ nya'ə nəŋgɨ ə mbàn Ɲwìə̀, nɨ nya'a təm ɨban ɨban, nya'a zwɨ əbɔ ɨfě ɨ bɔ biirɨ ni, "À kɨ ɨchî nɨ à berɨ wiirɨ ɨŋgam əmbɨ ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀ ə?"

23Yeso nya'a wìirì ɨ bɔ ni, "À mɨ ye' nɨ mə̀ kə' ghà ənû rɨbòŋ ə mɔ'ɔ, ghà ənû rəŋgu əmbɨ wəd jìm. À nɨə ye' nɨ mə kə' ghàm ɨchî chòm, njɨ à nib əmɨ ɨmbə̀' ə yè ə?"

24Anas nya'a ghì əne kod əməd chà əsɨ Kaifàs nɨ nya'ə ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀.

25Pità nya'a kɨrɨ təm əsɨ ze ɨ zɔ i. Əne bə̂d mɔ'ɔ rəbɔ' mbe nɨ nya'a əŋgu mbɨ məd nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Ɨmbə̀' àwò yɨə bə əmə̀ə̀nì-ìnù mɔ'ɔ rəbɔ' məmə̀ə̀nì-ìnù mbaŋə̀ zô ə?" Pità nya'a ton i ghà ni, "Chô, ka mǒ yɨ əmɨ wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' mìməd."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

26Wəd əfà'ì ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɗwìə̀ mɔ'ɔ, nɨ nya'ə əfurɨ ə mbaŋə̀ ze nɨ Pità kə' sob ə̀tŏŋ ə məd, nya'a biirɨ ni, "Ɨmbə̀' mə kə' zə əwe mbɨ məd ɨŋga mbeŋ mɨolìf ə?"

27Pità nya'a yi ton i. Àmei əwu əwən, ɨnoŋgub nya'a tɔŋə.

28Ɨtu' nya'a mɨ chɨg i chɨg ɨ, bə̂d mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mɨJû nya'a nɨŋ ə Yeso rɨ əkwɨ Kaifàs wò mbɨ məd ə tɔ' gɔmnà. Chəi mbɨ nya'a nyɨ ɨŋga tɔ' ze, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ nya'a kəb chub ɨzeŋɨ zeŋɨ ɨmbə̀' jɨg Əchwî ə Che-ɨgun.

29Əne Pailèt nya'a jwɨ wò kumnɨ mɨmə̌d ɨsɨg, biirɨ əmbɨ mɨmə̌d ni, "Ɨsa'i we nɨ mbə̀ zɨ ɨgun ə mbaŋə̀ zô kɨ ni ye ə?"

30Mbɨ nya'a wɨirɨ ɨ bɔ ni, "À mɨ ye' nɨ chəi wɨ kə' gù ənû, njɨ chəi tɨ nɨŋ əməd ye'e na' ɨ ne."

31Pailèt nya'a ghà əmbɨ mɨmə̌d ni, "Mbə̀ nɨŋ əməd mbənə mbənə wò sa' əməd ɨchî nɨ tə rɨkə chwɨə." Bə̂d mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbəŋ mɨJû nya'a wɨirɨ ɨ bɔ ni, "Chəi ta rɨkə chwɨə nɨ tɨ zwiirɨ wəd."

32Ənû zô ə nya'a ghɨ ɨmbə̀' ənû ze nɨ Yeso nya'a ghă de ɨchî nɨ wɨ berɨ chè bɔŋ kwɨ ə jwɨ ənɨ rəsì'.

33Pailèt nya'a wɨrɨ wò nyɨ ɨŋga tɔ', əne ghà ni mbɨ nɨŋ ə Yeso ye'e nà' ɨ ni. Ənɨ mbɨ nya'a nɨŋ ye'e, wɨ nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Àwɔ̀ kɨ ɨfɔ̀n mɨJû ə?"

34Yeso nya'a wɨirɨ ni, "Ɨbiirɨ wô kɨə kaŋ we, kɨ à kɨə bə̂d cherə gha ɨnû ɨ ne ɨmbə̀' əmɨ ə?"

35Pailèt nya'a wɨirɨ ni, "Mɔ̌ wa kɨə Jû ə? À yɨ mbe bə̂d mbɨ ə bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɗwìə̀ na' əwe ɨ num. À gu ənû ə ye ə?"

36Yeso nya'a wɨirɨ ni, "Ka mɨ ənû ɨfɔ̀n yɨ i rɨŋga ɨsɨg wô. À kɨ nɨ mɨ ənû ɨfɔ̀n yɨə kə' rɨŋga ɨsɨg wô, njɨ bə̂d mbe nɨə beenɨ əbɔ' num bɨrɨ zɔ̀ŋ ɨmbə̀' tɨ mɨJû gywɨ ə əmɨ. Àyɨə ka mɨ ənû ɨfɔ̀n yɨ i rɨŋga ɨsɨg wô."

37Pailèt nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Əne, àwɔ̀ yɨ ɨfɔ̀n ə?" Yeso nya'a wɨirɨ ni, "À fə ghà ni mɔ̌ yɨ ɨfɔ̀n. Mbɨ nya'a gywɨ əmɨ, mə ye'e ɨŋga ɨsɨg ɨmbə̀' ənû zô ə mɔ'. Ənû ze yɨ nɨ ghɨ ni bə̂d kyerɨ rəsì'. Wəd mɔ'ɔ we nɨ ben rəsì' wɨə zu ənû ze nɨ mɨə ghàə̀."

38Pailèt nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Təsì' kɨə ye ə?" Ənɨ Pailèt nya'a biirɨ əne, wɨ nya'a yi jwɨ wò əsɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mɨJû, pè ghà əmbɨ mɨmə̌d ni, "Chəi mə zə ənû ə mɔ'ɔ ze nɨ wɨ gŭ.

39Àyɨə mbə berɨ mbə mɨchî əbeŋ mɔ'ɔ nɨ chwi ni mbə mɨ biirɨ, mə birɨ chɨ wəd ndəŋ fibì saŋ ənɨ ə nyùmə we nɨ mbɨə jɨgə Əchwî ə Che-ɨgun. Əne mbə wa kə̀b ni mə chɨ ɨfɔ̀n mɨJû saŋ ə?"

40Mbɨ nya'a kyeŋ rɨkă ghà ni, "Chô, ka'i mbaŋə̀ zô! Tɨ kə̀b ye' ə Barabas." Barabas yɨə nya'ə ɨjɨ bagɨ.

Jɔ̌n 19

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1Pailèt nya'a ghì əne, niŋ ə Yeso, ghà mìsəgyì te əməd əni ŋgwad.

2Mìsəgyì mbe nya'a niŋ ìjəŋì kad ighabi idəm ifòn zi ətu i bɔ. Mbi nya'a bə̀ zi ngywǐ ifòn igwi məd.

3Mbi nya'ə wò əsi məd pè nìbrì əməd ghàə̀ ni, "Mbèè! Ɲgə̀ə̀! Tì ə chà'rì əwe, kyi ifòn mìJû!"

4Pailèt nya'a wiri jwì wò isig pè ghà əmbi ə bə̂d mbe ni nya'ə teki inû iŋga əbeŋ mìJû ni, "Mbə̀ zə, mə yi əni niŋ əməd ye'e isig əsi nən imbə̀' mbə̀ kyeri ni chəi mə̀ zə ənû ə mɔ'ɔ ze ni wì gǔ."

5Əne Yeso nya'a jwì isig mbi idəm we ni mbi nya'a niŋ ìjəŋì kad ighabi idəm ifòn zi ətu i bɔ fəri mbi ə ngywǐ ifòn ze. Pailèt nya'a ghà əmbi mìməd ni, "Mbə̀ zə, à yiə mbaŋə̀ ze zô!"

6Əni bə̂d kyeŋ mbe ri ə mbàn Ɲwìə̀ mbi ə bə̂d mbe ni nya'ə nəŋgi ə mbàn Ɲwìə̀ nya'a zə əməd, mbi nya'a kyeŋ rìkă ghà ni, "Kombi əməd əzed ə ba'ni! Kombi əməd əzed ə ba'ni!" Pailèt nya'a ghà əmbi mìməd ni, "Mbə niŋ əməd mbənə mbənə wo kòmbì, imbə̀' ighəm ni chəi mə̀ zə ənû ə mɔ'ɔ ze ni wì gǔ."

7Bə̂d mbe ni nya'ə teki inû iŋga əbeŋ mìJû nya'a ghà i bɔ ni, "Tì beri ikə ni chwi ni wì beri kwi, imbə̀' ighəm ni i wiə ghàə̀ ni tə yiə Wan Ɲwìə̀."

8Əni Pailèt nya'a zu iŋgam wô, wì nya'a bɔ kwà' riŋgə'.

9Əne wì nya'a wiri wò nyi iŋga tɔ' mbi Yeso, pè biiri i bɔ ni, "À ki ri ə yi?" Chəi Yeso nya'a wiiri.

10Əne Pailèt nya'a biiri i bɔ ni, "Ka à biri gham əwe i num ə? Chəi à kyeri ni mə beri ika ni chi əwe saŋi bə̀ beri ika ni kombi əwe əzed ə ba'ni ə?"

11Yeso nya'a wìirì i bɔ ni, "À beri ika igwi num àmei imbə̀' ighəm ni à yiə Ɲwìə̀ na' ika we i ne. Əne wə̀d we ni na' əmi i ne fə ghì ənû ribòŋ ze ni bə̌ chè."

12Əni Pailèt nya'a zu ənû zô, wì nya'a kə̀b ni nji tə chì əməd sàŋì, àyiə bə̂d mbe ni nya'ə teki inû iŋga əbeŋ mìJû nya'a kyeŋ rìkă ghà ni, "À mi tɔ chì mbaŋə̀ zô sàŋì, əne ka àwò yi e sə̀' Kaisà! Wə̀d we niə niŋ i inyod ni tə yi ifòn yiə wə̀d pə̀n Kaisà."

13Əni Pailèt nya'a zu iŋgam we, wì nya'a niŋ ə Yeso jwì isig pè chub igun ətən ze ni wiə chubə sa'ə misa'i. Ətən ze nya'a əsi ze ni mbi nya'ə tɔŋ əni Ikye Ikam Əti. Mbi nya'ə tɔŋ əsi ze əni iŋgam Hibrù ni Gàbatà.

14À nya'a ighabi əzi ə ka əni ze ni mbi nya'ə teki inyod bɔŋ jig Əchwî ə Che-igun, Pailèt nya'a ghà əmbi ə bə̂d mbe ni nya'ə teki inû iŋga əbeŋ mìJû ni, "Mbə̀ zə, à yi ə ifòn wô!"

15Mbi nya'a kyeŋ rìkă ghà ni, "Zwiiri əməd! Zwiiri əməd! Kombi əməd əzed ə ba'ni!" Wì nya'a biiri əmbi mìməd ni, "Mbə wa kə̀b ni mə̀ kombi ə ifòn əzed ə ba'ni ə?" Bə̂d kyeŋ mbe ri ə mbàn Ɲwìə̀ nya'a wìirì ni, "Chəi tì beri ifòn cherə chè ri əni Kaisà."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

16Pailèt nya'a ghì əne nà' ə Yeso əmbɨ mɨməd ni mbɨ wo kòmbì əzed ə ba'nɨ. Mɨsɔgyì nya'a nɨŋ ə Yeso wò mbɨ wɨwən.

17Yeso nya'a bè' e əzed ə ba'nɨ ziə. Əne mbɨ nya'a jwì wò əsɨ ze nɨ mbɨ nya'ə tɔŋ əni Tɨmbin Ɨwɔ'-ətu. Ɨ mbɨə nya'ə tɔŋ əsɨ ze əni ɨŋgam Hibrù ni Golgotà.

18Mbɨ nya'a kòmbì əməd əŋgu, bə̀ kòmbì mbaŋə̀ cherə rɨbe əbɔ' əməd. Mbɨ nya'a kòmbì wì fibì əbà əbɔ ə jɨgɨ, bə̀ kòmbì wì fibì əbà əbɔ ə tweŋ. Yeso wɨə nya'a ɨŋga mɨgharə̀ mɨməd.

19Pailèt nya'a ŋwà'nì ə̀ŋwà'nì ə mɔ'ɔ nɨ mbɨ nya'a kombɨ ətu əzed ə ba'nɨ ze. Wɨ nya'a ŋwà'nì ni, "Yeso rɨ ə Nazàret, Ɨfɔ̂n mìJû."

20Bə̂d mìnɔnɔ' nya'a foŋ ə̀ŋwà'nì ze ɨmbə̀' ɨghəm nɨ əsɨ ze nɨ mbɨ nya'a kombɨ Yeso yɨə nya'a ɨban ə Jèrusalèm. Pailèt nya'a ŋwa'nɨ ə̀ŋwà'nì ze əni ɨŋgam Hibrù, əni ɨŋgam Latìn bə̀ fərɨ əni ɨŋgam Grik.

21Bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɲwìə̀ nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Tɨrə̀ ŋwa'nɨ e ni, 'Ɨfɔ̂n mìJû'. Ɲwa'nə ye' ni, 'Mbaŋə̀ zɔ̂ ə ghà ni tə yɨ Ɨfɔ̂n mìJû.'"

22Pailèt nya'a wìirɨ ni, "Ənû ze nɨ mə̀ fə ŋwa'nɨ, mə fə ŋwà'nì."

23Əni mìsɔgyì mbe nya'a fə kombɨ ə Yeso, mbɨ nya'a nɨŋ ngywɨ̌ rɨ məd ghàpì ɨba kwè. Sɔgyì fibì nya'a nɨŋ əbà ə fibì. Mbɨ nya'a bə̀ nɨŋ ngywɨ̌ məd ze rɨŋga, nɨ nya'a zɨ sè, nɨ mbɨ nya'a ba' rɨ ətu wò pè əton nɨ chəɨ ɨnaanɨ.

24Mbɨ nya'a nɨŋ əne ghà mbənə mbənə ni, "Tɨ rɨ seerɨ a ngywɨ̌ zɔ̂, àyɨə tɨ̀ sɔŋ mbaŋ zə wəd we nɨ bɨrɨ jɨg. Ənû zɔ̂ ə nya'a ghì ɨmbə̀' ɨŋgam Ɲwiə̀ we nɨ mbɨ nya'a ŋwa'nɨ jwɨ əni rəsì' ni, Mbɨ nya'a ghàpì tɨ ngywɨ̌ əka' mìməd, bə̀ sɔ̀ŋ mbaŋ ɨmbə̀' jɨg mɨ ngywɨ̌ ze rɨŋga." Əzɔ̂ yɨ ənû ze nɨ mìsɔgyì mbe nya'a ghɨ̌.

25Bə̂d mɔ'ɔ rəbɔ' mbe nɨ nya'a təmbɨ ɨban əzed ə ba'nɨ ze nɨ mbɨ nya'a kòmbì ə Yeso yɨ ɨŋgɔb məd, aŋgɔb ɨŋgɔb məd, Mèri ɨwi Klopàs mbɨ Mèri Màgdàlen.

26Əni Yeso nya'a zə ɨŋgɔb məd bə̀ zə ə̀mə̀ə̀nì-ìnù we nɨ wɨ nya'a gha'i nɨ mbɨ nya'a təm əŋgu, wɨ nya'a ghà əmbɨ ɨŋgɔb məd ni, "Əyî, zə, wɔ̂ yɨ e wan!"

27Wɨ nya'a bə̀ ghà əmbɨ ə̀mə̀ə̀nì-ìnù we ni, "Zə, wɔ̂ yɨ e nɨŋ!" Ɨ kɔ rɨ əni ə nyùmə̀ we, ə̀mə̀ə̀nì-ìnù we nya'a nɨŋ ɨŋgɔb Yeso wò əkwɨ ni mbɨ məd.

28Yeso nya'a kyerɨ ni ɨnû jìm fə mì i, əne ɨ ghɨ ni ənû ze nɨ mbɨ nya'a ŋwa'nɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nì ə Ɲwiə̀ ə jwɨ əni rəsì', wɨ nya'a ghà ni, "Ədɔ' ə ziə ne əmɨ."

29Ənjaŋ ə mɔ'ɔ ə ziə nya'a əŋgu mbɨ twàŋ tɨ mɨno' ɨŋga ɨ swi. Əne wəd mɔ'ɔ nya'a nɨŋ jû', chùb ɨŋga mɨno' mbe, faanɨ ətu ɨtɔŋ ɨnaŋ, zì ɨchû ɨ bɔ ni wɨ sɔərɨ.

30Əni Yeso nya'a sɔərɨ mɨno' mbe, wɨ nya'a ghà ni, "Ziə fə mì i!" Wɨ nya'a ghà əne, tuŋ ətu ə si, Ɲwiə̀ nɨŋ əzwî əməd.

31Əni ze yɨə nya'ə əni nɨ mìJû nya'ə tekɨ ɨnyod ɨmbə̀' jɨg əni əkwɨ. Əne chəɨ bə̂d mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mìJû nya'a kəb ni ɨvɨ mbe ten ɨgun ɨzed ba'nɨ mbe əni əkwɨ, màànì ɨmbə̀' ɨchî nɨ əni əkwɨ ze yɨə nya'ə əni əkwɨ ə kyeŋ əmbɨ mìməd. Əne

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

mbɨ nya'a wò biirɨ əmbɨ Pailèt ni wɨ ben mbə̀ bu'rɨ ɨwu bə̂d mbe ɨmbə̀' mbɨ zambɨ kwɨ, mbɨ swi ɨvɨ mìməd.

32Əne mìsəgyì mbe nya'a wò bu'rɨ ɨwu wə̀d rɨtu fərɨ mbɨ wɨ cherə we nɨ mbɨ nya'a kombɨ mbɨ məd.

33Àyɨə ənɨ mbɨ nya'a pè ənɨ Yeso, mbɨ nya'a zə ni wɨ fə kwɨ, əne chəi mbɨ nya'a bu'rɨ ɨwu məd.

34Àyɨə səgyì fibì nya'a zum ɨban ɨbeŋ məd ənɨ i ɨwəŋ. Àmei əwu əwən, ənəm mbɨ mɨnib nya'a jwì rəŋgu.

35Wə̀d we nɨ nya'a zə ənû zô fə ghà ɨmbə̀' əzɨ əwən, ɨmbə̀' mbə̀n bə̂ bə̀ benɨ. Məd ziə ə kyerɨ ni ənû ze nɨ wɨ ghă yɨ ənû rəsì'.

36Ɨnû mbô nya'a ghì ɨmbə̀' ənû ze nɨ mbɨ nya'a ŋwa'nɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nì ə Ɔwiə̀ ə jwɨ ənɨ rəsì' ni, "Chəi mbɨ bɨrɨ bu'rɨ əwu əməd ə mɔ'ɔ."

37Mbɨ ŋwà'nì ɨŋga əsɨ Ə̀ŋwà'nì ə Ɔwiə̀ ə cherə ni, "Mbɨ bɨrɨ neŋ əməd we nɨ mbɨ nya'a zum ənɨ ɨwəŋ."

38Ənɨ ənû ze ə nya'a chě, Jòsêf rɨ ə Àrimàtiyà nya'a wò biirɨ əmbɨ Pailèt ni wɨ saŋ i tə wò swi əvɨ ə Yeso nɨŋ wò. Pailèt nya'a benɨ. Əne wɨ nya'a wò swi əvɨ ze nɨŋ wò. (Jòsêf yɨ nya'ə əmə̀ə̀nì-ìnù Yeso ənjìm ənjìm, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨ wɨ nya'ə bɔə bə̂d mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mìJû.)

39Nikodemùs, nɨ nya'a kwe' wò əsɨ Yeso ɨzimɨ, nya'a bə̀ wò mbɨ məd. Wɨ nya'a nɨŋ ə mâ nɨ mbɨ nya'a nyamɨ mbɨ mì-aloe, nɨ nya'a ɨghabɨ mɨkirə̀ ɨwum tad wò mbɨ wɨwən.

40Mbaŋə̀ tô rìbe nya'a swi əvɨ ə Yeso, nib ɨŋga tɨbabɨ ngywɨ̌ linen əka ɨnun. Mbɨ nya'a fə zɔ' ngywɨ̌ ze ənɨ tɨtiirɨ te ɨchî nɨ tɨkə tɨ mìJû nɨ tweŋ wə̀d nya'a chwiə.

41Mbeŋ mɔ'ɔ ziə nya'a ɨban əsɨ ze nɨ mbɨ nya'a kombɨ ə Yeso əŋgu. Ɨsî nɨ mbɨ nya'a chəb ɨŋga ɨwɔ̌ wiə nya'a ɨŋga mbeŋ ze. Chəi mbɨ nya'a kwe' boŋ əvɨ ə wə̀d mɔ'ɔ ɨŋga ìsì we.

42Ɨchî nɨ mìJû nya'ə tekɨ ɨnyod ɨmbə̀' jɨg əni əkwɨ, chəi mbɨ nya'a berɨ be' ɨghɨ wò əsa əgha, bə̀ fərɨ ɨchî nɨ ɨsî we wɨə nya'a ɨban ɨban, mbɨ nya'a wò boŋ əvɨ ə Yeso ɨŋga ìsì we.

Jɔ̌n 20

1À nya'a kwà' ɨzimɨ zimɨ əni ə Sɔndè, Mèri Màgdàlen nya'a wò ətu ìsì ze nɨ mbɨ nya'a chəb ɨŋga ɨwɔ̌, pè zə ni mbɨ nya'a fə chì ɨti we rɨ ɨchû ìsì we.

2Əne wɨ nya'a nòrə̀ wò əsɨ Saimon Pità mbɨ əmə̀ə̀nì-ìnù cherə we nɨ Yeso nya'a gha'i, pè ghà əmbɨ mìməd ni, "Mbɨ fə chì Ə̀nùŋìsɨg rɨŋga ìsì we. Chəi tì kyerɨ əsɨ ze nɨ mbɨ nuŋ əməd əŋgu!"

3Pità mbɨ əmə̀ə̀nì-ìnù cherə we nya'a zu əne, nòrə̀ wò ətu ìsì ze.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

4Mɨməd mbe mɨbe nya'ə nòrə̀, àyɨə əmə̀ə̀nɨ-ɨnù cherə we nya'a nòrə̀ chè ə Pità, bè pè əwɔ ətu ɨsì.

5Wɨ nya'a pè gundɨ nèŋ ɨŋga ɨsì we, zə tɨbabɨ ngywɨ̌ linen te, àyɨə chəi wɨ nya'a nyɨ ɨŋga.

6Saimon Pità nya'a ye'e rənjìm chè wò nyɨ ɨŋga ɨsì we. Wɨ nya'a zə tɨbabɨ ngywɨ̌ linen te əŋgu

7bə̀ zə ngywɨ̌ ze nɨ mbɨ nya'a nib ətu ə Yeso əŋgu. Chə nya'a i ngywɨ̌ ze əbɔ' tɨbabɨ ngywɨ̌ linen te, àyɨə zɨ nya'a kad ənɨ i ɨghəm chub i əsɨ əfibɨ̀.

8Ə̀mə̀ə̀nɨ-ɨnù cherə we nya'a bə̀ wò nyɨ ɨŋga ɨsì we pè zə, əne ben ni Yeso fə zwemə.

9Chəi ɨtu mɨməd nya'a kɨrɨ zeŋ ɨmbə̀' ɨŋgam Ɔwiə̀ we nɨ gha ni wɨ berɨ zwemə.

10Məmə̀ə̀nɨ-ɨnù mbe nya'a zə ɨnû mbe əne, bə̀ndɨ wò əsɨ ze nɨ mbɨ nya'ə chubə.

11Məmə̀ə̀nɨ-ɨnù mbe nya'a wò əne, àyɨə Mèri nya'a təm ɨchû ɨsì we ɨ zə̀' i. Ənɨ wɨ nya'ə zə̀' əne, wɨ nya'a gundɨ ə si nèŋ ɨŋga ɨsì we

12zə mbɨaŋgɨrə̀ mɨbe nɨ nya'a zɨ̌ ngywɨ̌ tɨ rɨfɨ. Mbɨaŋgɨrə̀ mbe nya'a chub əsɨ ze nɨ əvɨ ə Yeso ə nya'a əŋgu. Wɨ fibɨ̀ nya'a chub əsɨ ze nɨ ətu əməd ə nya'a əŋgu, wɨ fibɨ̀ bə̀ chub əsɨ ze nɨ ɨwu məd nya'a əŋgu.

13Mbɨ nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Əyî, à kɨə zə̀' ə ye ə?" Wɨ nya'a wɨìrɨ əmbɨ mɨməd ni, "Mbɨ fə chɨ̀ mɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg, əne chəi mə̀ kyerɨ əsɨ ze nɨ mbɨ nuŋ əməd əŋgu."

14Wɨ nya'a ghà əne, bèŋ zə ə Yeso nɨ nya'a təm əŋgu, àyɨə chəi wɨ nya'a kyerɨ ni à yɨə Yeso.

15Yeso nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Əyî, à kɨə zə̀' ə ye ə? À kɨə bə̀ kə̀bə̀ we ə?" Mèri nya'a kɔndɨ əzi ni à yɨə wə̀d we nɨ berɨ mbeŋ ze, əne wɨ nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Masà, à mɨ ye' nɨ à yɨ àwò be' əməd wò, gha əsɨ ze nɨ à nuŋ əməd əŋgu ɨmbə̀' mə wò niŋ əməd."

16Yeso nya'a təŋ əməd ni, "Mèri!" Mèri nya'a bèŋ nèŋ əməd ghà ənɨ ɨŋgam Hibrù ni, "Ràbonì," əne yɨ ni "Əchwiə̀-ɨnù".

17Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Tɨrə̀ yim e əmɨ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi mə kɨrɨ wò ɨkaŋ əsɨ mɨ Mbə̌'. Àyɨə ndə̀ əsɨ mbɨ bɔŋgɔb pè ghà əmbɨ mɨməd ni mə yɨ əni wò ɨkaŋ əsɨ mɨ Mbə̌' nɨ bə ye' ə Mbə̌', bə̀ wò əsɨ mɨ Ɔwiə̀ nɨ bə ye' ə Ɔwiə̀."

18Mèri Màgdàlen nya'a wò pè zə məmə̀ə̀nɨ-ɨnù mbe, ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mə fə zə Ə̀nùŋɨ̀sɨg." Wɨ nya'a bə̀ ghà ɨnû mbe nɨ Yeso nya'a gha ɨ bɔ.

19À nya'a ɨkwirɨ kwirɨ əni ə Sɔndè ze, məmə̀ə̀nɨ-ɨnù mbe nya'a fetɨ ɨŋga nəb mɔ'ɔ. Mbɨ nya'a fə fə̀n mɨchû nəb ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨ mbɨə nya'ə bɔə bə̂d mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mɨJû. Mbɨ nɨ zə, Yeso sà' jwɨ̀ təm əka' mɨməd ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbə̀ chub ənɨ əbɔrəbɔd."

20Ənɨ wɨ nya'a ghà ənû zô, wɨ nya'a chwi mbi ɨbɔ bə̀ chwi i ɨban ɨbeŋ əmbɨ mɨməd. Ənɨ məmə̀ə̀nɨ-ɨnù mbe nya'a zə əməd, ɨgha'i nya'a swi ɨŋga fîŋ tɨ mɨməd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

21Yeso nya'a yì ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbə̀ chub əni əbɔrəbɔd. Ɨchî ni mɨ Mbă' nya'a tom əmɨ, mə fə bə̀ tom əwən."

22Əni wɨ nya'a fə gha ənû zô, wɨ nya'a zwì ɨgwɨ mɨməd, ghà əmbɨ mɨməd ni, "Əzwî ə Zeŋɨ ə ye'e ɨgwɨ nən.

23Mbə mɨ wa' ɨnû rɨbɔ̀ŋ bə̂d, Ɗwìə̀ bɨrɨ bɨ wa'. Mbə mɨ ton wa' ə, ka Ɗwìə̀ bɨrɨ bɨ wa'i."

24Chə nya'a i Tomas əbɔ' məmə̀ə̀nì-ɨnù mbe əni Yeso nya'a chwi i ɨnyod əmbɨ mɨməd. Məd yɨə nya'ə bə̀ wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' məmə̀ə̀nì-ɨnù mbe wum chɔ̀b rɨbe. Ɨ mbɨə nya'ə bə̀ tɔŋ əməd əni Didimùs, əne yɨ ni, wan ŋwìə̀.

25Məmə̀ə̀nì-ɨnù mbə nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Tɨ fə zə Ə̀nùŋɨsɨg!" Àyɨə wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mə mɨ rɨka zə əmɨ ɨdurɨ ɨna mbe nɨ mban nya'a ghɨ̌ ɨŋga tɨkyerɨ-ɨbɔ məd, zɨ̀ fɨ fi əbɔ ɨgun ɨdurɨ mbe, bə̀ zɨ̀ mɨ əbɔ ɨŋga ɨbeŋ ɨməd, chəi mə bɨrɨ benɨ."

26Kàb nya'a chè ɨfibɨ. Məmə̀ə̀nì-ɨnù Yeso nya'a yì wò fetɨ ɨŋga nəb. Tomas wɨə nya'a əbɔ' mɨməd. Mbɨ nya'a fə̀n mɨchû nəb, àyɨə Yeso nya'a jwɨ̀ təm ɨfɛ̌ mɨməd ghà ni, "Mbə̀ chub əni əbɔrəbɔd."

27Əni wɨ nya'a ghà əne, wɨ nya'a ghà əmbɨ Tomas ni, "Zɨ fe fi əbɔ əgha bə̀ zə mbɨ ɨbɔ. Sem e əbɔ zɨ ɨŋga fum ɨbeŋ. Tɨrə̀ bə̀ bìd e, benɨ!"

28Tomas nya'a gha ɨ bɔ ni, "Mɨ Ə̀nùŋɨsɨg mbɨ mɨ Ɗwiə̀!"

29Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "À fə ben ɨmbə̀' ɨghəm nɨ à zə əmɨ ə? Ɗwìə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə bə̂d mbe nɨ benɨ nɨ chəi mbɨ zə!"

30Yeso nya'a ghɨ̀ ɨnû yiirɨ nənɔ' əka' mbi məmə̀ə̀nì-ɨnù nɨ chəi mbɨ ŋwa'nɨ ɨŋga ə̀ŋwà'nɨ̀ zô.

31Àyɨə mbɨ ŋwa'nɨ ɨnû yiirɨ mbô ɨmbə̀' mbə̀ ben ni Yeso yɨə Wə̀d we nɨ Ɗwìə̀ zɔ'ɔ, ye' Wan Ɗwìə̀, fɔrɨ ni mbə mɨ benɨ, mbə bɨrɨ jɨg ɨtènɨ.

Jɔ̌n 21

1Əni ɨnû mbô nya'a fə che i, Yeso nya'a yì chwi i ɨnyod əmbɨ mbi məmə̀ə̀nì-ɨnù ɨban ə sà ze rɨ ə Tìberiàs. Wɨ nya'a chwi əni ɨnə̂njɨ wô:

2Saimon Pità mbɨ Tomas, nɨ mbɨ nya'ə bə̀ tɔŋ əni ə Didimùs, əne yɨ ni wan ŋwìə̀, mbɨ Natanièl, nɨ nya'a rɨ ə Kanà ə Galiliî, mbɨ ə bɔn Zebèdiî mbɨ məmə̀ə̀nì-ɨnù Yeso cherə be nya'a əsɨ ə mɔ'.

3Saimon Pità nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mə wɨə wo gywɨ əgwi." Mbɨ nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Tɨ bɨrɨ wò mbɨ ne." Əne mɨməd mɨjɨm nya'a jwɨ̀ wò nyɨ əbaŋ ɨgyɨ kɔ mà' tə kɨ, àyɨə chəi mbɨ nya'a gywɨ əghɨ ə mɔ'ɔ ɨzimɨ we.

4Əni ɨtu' nya'ə sɨə chɨgə, Yeso nya'a təm əŋgo ə sà ze, àyɨə chəi məmə̀ə̀nì-ɨnù mbe nya'a kyerɨ ni à yɨə Yeso.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

5Wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbɨ bɔn, mbə wa fə gywɨ əgwi ə mɔ'ɔ ə?" Mbɨ nya'a wɨɨrɨ ni, "Chô."

6Wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbə ma' tə kɨ əbà əbɔ ə jɨgɨ, mbə bɨrɨ gywɨ əzɨ ə mɔ'ɔ." Mbɨ nya'a mà' kɨ te gywɨ əgwi ə nɔnɔ'. Chəi ɨchî nɨ tɨ mbɨ nya'a suŋ kɨ te chà ɨŋga əbaŋ, ɨmbə' ɨghəm nɨ əgwi ze ə nya'a kàŋ nɔ' əku.

7Ɔ̀məənɨ-ɨnù we nɨ Yeso nya'a gha'i nya'a ghà əmbɨ Pità ni, "À yɨ Ɔ̀nùŋɨsɨg!" Ənɨ Saimon Pità nya'a zu ni à yɨ Ɔ̀nùŋɨsɨg, wɨ nya'a wɨrɨ zɨ ti ngywɨ̌, tòm ɨgyɨ wò əsɨ Yeso. Wɨ nya'a bè chɨ ti ngywɨ̌ ɨmbə' ɨghəm nɨ wɨ nya'a wo fà'.

8Məməənɨ-ɨnù mbə nya'a beenɨ ɨŋga əbaŋ ɨgyɨ. Mbɨ nya'ə yènə sùŋə kɨ ze nɨ əgwi ə nya'a swi ɨŋga, ɨmbə' ɨghəm nɨ chəi ŋgò ə sà ze nya'a sa rɨ əsɨ ze nɨ mbɨ nya'ə əŋgu. Əgha ə nya'a àmei ɨghabɨ mɨmetà ɨkɨ fibɨ.

9Ənɨ mbɨ nya'a jwɨ əsaŋ, mbɨ nya'a zə ɨwid kyi əŋgu mbɨ əgwi ɨgun ɨwid we. Mbɨ nya'a bə̀ zə ŋgə̀ŋ.

10Yeso nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbə̀ ye'e mbɨ əgwi ə mɔ'ɔ ze nɨ mbə̀ cherə gywɨə̀."

11Saimon Pità nya'a wò nyɨ əbaŋ ɨgyɨ ze, sùŋ kɨ ze chà əŋgo ə sà ze. Əgwi ə kyeŋ ə nya'a swi ɨŋga kɨ ze. Əgwi ze yɨə nya'ə ɨkɨ fibɨ mbɨ ɨwum tân chɔ̀b rɨtad. Ka à bè ye'i ni əgwi ze ə nya'a nɔ' əku, chəi kɨ ze nya'a sandə.

12Yeso nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbə̀ ye'e sobrɨ ənə̂d." Chəi wəd mɔ'ɔ rəbɔ' məməənɨ-ɨnù mbe nɨ tɨ wɨ nya'a yim fîŋ biirɨ ɨ bɔ ni, "Àwɔ̀ kɨə we?" ɨmbə' ɨghəm nɨ mɨməd mɨjìm nya'a kyerɨ ni à yɨ Ɔ̀nùŋɨsɨg.

13Yeso nya'a wò nɨŋ ŋgə̀ŋ ze mbɨ əgwi ze nà' əmbɨ mɨməd.

14Ɨghəm wô yɨ ɨghəm nɨ pe ɨtad nɨ Yeso nya'a jwɨ ɨfě məməənɨ-ɨnù mbe ənɨ Ɗwɨə̀ nya'a fə zwemnɨ əməd.

15Ənɨ mbɨ nya'a fə sobrɨ ənə̂d, Yeso nya'a biirɨ əmbɨ Pità ni, "Saimòn, àwɔ̀ wan Jɔ̌n, à gha' əmɨ chè bə̂d mbô ə?" Pità nya'a wɨɨrɨ ɨ bɔ ni, "Ee, kyɨ Ɔ̀nùŋɨsɨg, à kyerɨ ni mə gha' əwe." Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Jə mbɨ bɔn njɨg."

16Yeso nya'a yì biirɨ ɨ bɔ ənɨ ɨghəm nɨ pe ɨbe ni, "Saimòn, àwɔ̀ wan Jɔ̌n, à gha' əmɨ ə?" Pità nya'a wɨɨrɨ ɨ bɔ ni, "Ee, kyɨ Ɔ̀nùŋɨsɨg, à kyerɨ ni mə gha' əwe." Yeso nya'a gha ɨ bɔ ni, "Nəŋgɨ tɨ njɨg."

17Yeso nya'a yì biirɨ ɨ bɔ ənɨ ɨghəm nɨ pè ɨtad ni, "Saimòn, àwɔ̀ wan Jɔ̌n, à gha' əmɨ ə?" Pità nya'a kən ɨmbə' ɨchî nɨ Yeso nya'a biirɨ ɨ bɔ ənɨ ɨghəm nɨ pè ɨtad ni, "À gha' əmɨ ə?" Əne wɨ nya'a wɨɨrɨ əmbɨ Yeso ni, "Ɔ̀nùŋɨsɨg, à kyerɨ ɨnû jìm. À kyerɨ ni mə gha' əwe!" Yeso nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Jə tɨ njɨg.

18Mə ghà rəsì' ɨ ne ni ənɨ à nya'ə ŋgwà' wəd, à wɨə nya'ə zɨə̀ te ngywɨ̌ wò əsɨ ze nɨ à nya'a gha' nɨ wò əŋgu. Àyɨə ənɨ à bɨrɨ fə nùn e, à bɨrɨ sem mbe ɨbɔ, wəd cherə zɨ ngywɨ̌ ɨgwɨ ne, kod əwe nɨŋ wò əsɨ ze nɨ chəi à kəb nɨ wò."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

19Yeso nya'a ghà ənû zô ɨ chwi ɨkwɨ ɨvɨ we nɨ Pità bɨrɨ kwɨ ɨmbə̀' wumnɨ ə Ɲwiə̀. Ənɨ Yeso nya'a ghàm əne, wɨ̀ ghà ɨ bɔ ni, "Beenɨ əbɔ' num!"

20Pità nya'a bèŋ zə ə̀mə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù we nɨ Yeso nya'a gha'i, nɨ nya'ə beenɨ əbɔ' mɨ̀mə̌d. Ə̀mə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù wô yɨ we nɨ nya'a tiinɨ ɨban ə Yeso ənɨ mbɨ nya'ə jɨgə əne biirɨ ɨ bɔ ni, "Ə̀nùŋɨ̀sɨg, à kɨə we nɨ bɨrɨ fen əwe ə?"

21Ənɨ Pità nya'a zə əməd, wɨ̀ nya'a biirɨ əmbɨ Yeso ni, "Ə̀nùŋɨ̀sɨg, à ye' ɨmbə̀' mbaŋə̀ zô ə?"

22Yeso nya'a wɨ̀ɨ̀rɨ̀ ɨ bɔ ni, "Mə mɨ kə̀b ni wɨ̀ chub ɨka pè ənɨ mə̀ wɨrɨ ye'e, əze ə kɨə ye ɨ ne ə? Beenɨ əbɔ' num!"

23Ɨŋgam we nɨ wɨ̀ nya'a ghă nya'a jàŋ əka' bə̂d mbe nɨ nya'ə beenɨ əbɔ' Yeso ni chəi ə̀mə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù wô bɨrɨ nɔ kwɨ. Àyɨə chəi Yeso nya'a ghà ni chəi wɨ̀ bɨrɨ nɔ kwɨ. Wɨ̀ nya'a ghà ye' ni, "Mə mɨ kə̀b ni wɨ̀ chub ɨkă pè ənɨ mə̀ wɨrɨ ye'e, əze ə kɨə ye ɨ ne ə?"

24Ə̀mə̀ə̀nɨ̀-ɨ̀nù wô yɨ we nɨə ghà ɨnû mbô. À yɨə məd bə̀ ŋwà'nɨ̀ ə si. Tɨ̀ ə kyerɨ ni ɨnû mbô nɨ wɨ̀ ghă yɨ ɨnû rəsì'.

25Ɨnû nɔnɔ' cherə mbɨ əŋgu nɨ Yeso nya'a ghɨ̌. À kɨ nɨ mbɨ nya'a ŋwa'nɨ ɨnû mbe jìm, njɨ mə kɔndɨ ni chəi ɨsɨg wô jìm ku' nɨ tɨ̀ mbɨ nùŋ ɨŋwà'nɨ̀ mbe ɨŋga.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Ìfà'ì

Ìfà'ì 1

1Wəd kyeŋ Tiofilùs, iŋga əŋwà'nì ritu ze ni mə nya'a ŋwà'nì, mə nya'a ŋwà'nì inû jìm mbe ni Yeso nya'ə ghìə fəri mbe ni wì nya'ə chwiə kɔ ri əni wì nya'a kɔ e əfà'ì

2wò pè əni ze ni Ɗwìə nya'a niŋ əməd ikaŋ. Bɔŋ wì nya'ə siə wò ikaŋ, wì nya'a chè ənjìm Əzwî ə Zeŋi nà' rikə əmbi ə bâd tom mbe ni wì nya'a fə chɔ'ɔ.

3Əni wì nya'a fə zə ŋgə', kwi, wiri zwemə, wì nya'a chwi i inyod əmbi mìməd əni inweeni nənɔ' imbə' mbi kyeri ni tə wi ikă. I wiə nya'ə jwì ifĕ mìməd iŋga ini iwum kwè. Wì nya'a mi jwì, wì ghà əmbi mìməd imbə' ənû ifɔ̀n ə Ɗwiə.

4Əni wì nya'a kiri i mbi mìməd, wì nya'a pati mìməd ni, "Ti mbə nɔ' ə ri ə Jèrusalèm, àyiə mbə chubi wòm ine'e we ni mə nya'a gha i nən, əne yi ine'e we ni mi Mbă' nya'a ka' ni tə biri na' i nən.

5Jɔ̀n wiə nya'ə nà'ə minib, àyiə bɔŋ ini nənɔ' siə ye'e, Ɗwìə biri na' Əzwî ə Zeŋi i nən."

6Əni Yeso mbi mbi bâd tom nya'a wò feti əsi ə mɔ', mbi nya'a biiri i bɔ ni, "Ə̀nùŋìsig, à wa biri baŋ məRom si wiri nà' ənû ifɔ̀n əmbi mìIzre tìnîn ə?"

7Wì nya'a wìirì əmbi mìməd ni, "Ka'i əzən rimbin ni kyeri mìnyùmə kì ni kyeri ini mbe ni Mbă' fə nuŋ əni i ika.

8Àyiə mbə biri beri ika əni Əzwî ə Zeŋi ə fə nyi igwi nən. Əne mbə biri si ye' bâd niə ghà inû imbə' əmi iŋga Jèrusalèm, iŋga isi jìm mbe ri ə Jùdeyà, bə̀ fəri iŋga isi jìm mbe ri ə Sàmàriyà, əne əne wò pè inwĭ isig."

9Əni wì nya'a fə gha əne, əni bâd tom mbe nya'ə kiri nèŋə̀, Ɗwìə nya'a niŋ əməd ikaŋ. Pà' nya'a kən mìməd ni ti mbi zə əməd.

10Əni mbi nya'ə toŋ əghə nèŋ ichî ni wiə wò ikaŋ, mbi nya'a sa' zə mbaŋə̀ rìbe ni nya'a zĭ ngywĭ ti rìfi. Ti nya'a təm iban mìməd.

11Mbaŋə̀ te nya'a ghà ni, "Mbaŋə̀ ti ri ə Galiliî, mbə təm əgha i neŋ ikaŋ imbə' ə yè ə? Yeso wô, ni Ɗwìə fə niŋ rəka' nən ikaŋ, biri bəndi ye'e àmei ichî ni mbə̀ zə əni wiə wò ikaŋ."

12Bâd tom mbe nya'a nɔ̀' rikaŋ Iwum mìOlìf, bəndì wò ə Jèrusalèm. Əgha ni wo pe əŋgu yiə nya'a ighabi kilometà mɔ'.

13Əni mbi nya'a nyi ə Jèrusalèm, mbi nya'a kɔ' wò nyi iŋga ətu ə nəb ze rikaŋ, ni ye' əsi ze ni mbi nya'ə chub əŋgu. Mbi yiə nya'ə: Pità, Jɔ̀n, Jems, Andrù, Filip, Tomas, Bàtòlòmiù, Matiù, Jems ni nya'ə wan Alfaùs, Saimòn ni nya'ə mìtaku mbi Judàs ni nya'ə wan Jems.

14Mìməd mbô mìjìm mbiə nya'ə bòmnìə̀ kɔ̀ŋgì ə Ɗwiə əni ə fîŋ mɔ'. I mbiə nya'ə bòmnìə̀ mbi məyi, mbi Mèri iŋgəb Yeso fəri mbi ə bɔŋgəb məd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

15À nya’a əni ə nyùmə we, Pità nya’a nɔ̀’ təm əka’ bə̂d mbe ni nya’a ben ə Kristo. Mbi nya’a fɔti əsi ə mɔ’ ighabi iki fibì mbi iwum be. Wì nya’a təm əne ghà ni,

16“Mbi bɔŋgɔb, iŋgam Ɲwiə̀ we ni Əzwî ə Zeŋi ə nya’a fə be ghì ifɔ̂n Dèvîd ghà, ə beri jwì əni rəsì’ de ə Judàs we ni nya’a chwi inə̂njì əmbi ə bə̂d mbe ni nya’a gywi ə Yeso.

17Judàs yiə nya’ə wi mɔ’ɔ rəbɔ’ na. Yeso nya’a chɔ’ əməd ni wì fa’ əfà’ì zə̂ ni tiə fà’ə̀.

18“(Judàs nya’a wò zon əsi ə si əni ichɔ’ əfà’ì ti əni inû ribɔ̀ŋ məd. Wì nya’a gù əsi si ze rətuŋə, ibum məd to’ iŋga migharə̀, mitɔ məd mijìm jwì əsaŋ.

19Bə̂d mìjìm mbe ni nya’ə chub ə Jèrusalèm nya’a kyeri ənû zə̂. Əne i mbiə nya’ə siə tɔŋ əsi ə si ze əni iŋgam əbeŋ mìməd ni Àkeldamà, əne yi ni, Əsi ə Si Ənəm.)

20“Ə zi iŋga Ə̀ŋwà’nì ə mìSâm ni, 'Nəb məd chubi zi zobi, ti wəd mɔ’ɔ chub i iŋga,' mbi ni, 'Wəd cherə niŋ timbin əfà’ì əməd.’

21“Əne tì chɔ’ mbaŋə̀ mɔ’ rəbɔ’ te ni nya’a mbi na əni mìnyùmə jìm mbe ni Ə̀nùŋìsig Yeso nya’ə yèn əka’ na,

22kɔ ri əni Jɔ̌n we ni nya’ə nà’ minib wò pè əni ze ni Ɲwiə̀ nya’a niŋ ə Yeso rəka’ na. Mbaŋə̀ mɔ’ rəbɔ’ tə̂ beri fɔti əbɔ’ na yènə̀ ghà imbə̀’ ichî ni Ə̀nùŋìsig nya’a zwemə.”

23Mbi nya’a nà’ rikum mbaŋə̀ rìbe. Wi ritu yiə nya’ə Jòsêf ni mbi nya’ə bə̀ tɔŋ əni ə Bàsabàs, ni ikum məd deeni yiə nya’ə Justùs. We ni beeni yiə nya’ə Màtiàs.

24Mbi nya’a ghì əne, kɔŋgi ə Ɲwiə̀ ghà ni, “Ə̀nùŋìsig, àwɔ̀ ni kyeri fîŋ ri bə̂d mìjìm, chwi mbaŋə̀ mɔ’ rəbɔ’ mbaŋə̀ tə̂ rìbe ni à fə chɔ’ɔ

25ni wì fa’ əfà’ì zə̂ ighabi ə wəd tom, ichî ni Judàs nya’a saŋ əfà’ì rəŋgu wò əni əzi rimbin.”

26Mbi nya’a kɔ̀ŋgì əne, sɔ̀ŋ mbaŋ wi feŋ igun ə Màtiàs. Əne mbi nya’a yì əməd əbɔ’ bə̂d tom mbe wum chɔ̀b mɔ’.

Ìfà’ì 2

1Əni əni ə Pentekɔ̀s ə nya’a ye’e kù’, bə̂d mijìm mbe ni nya’a ben ə Kristo nya’a feti əsi ə mɔ’.

2Əghi ə mɔ’ɔ ə nya’a sà’ kùm rikaŋ ighabi əfim niə chèə̀. Ziə nya’a wò swi nəb jìm ze ni mbi nya’a chub iŋga.

3Mbi nya’a zə ighi mɔ’ɔ ni nya’a ighabi tinemi iwid ni nya’a wo ghàpì chub igun ə wəd mɔ’ mɔ’ rəbɔ’ mìməd.

4Əzwî ə Zeŋi ə nya’a swi iŋga mìməd mijìm, əne mbi nya’a kɔ gham miŋgam ibeŋ cherə, ichî ni Əzwî ze ə nya’a na’ ika əmbi mìməd.

5À nya’a əni ə nyùmə we, mìJû mbe ni nya’a nùŋ fîŋ igun ə Ɲwiə̀ mbiə nya’a ə Jèrusalèm. Mbi yiə nya’ə riŋga ibeŋ jìm mbe ni ye’ iŋga isig.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

6Əni mbɨ nya'a zu əghɨ ze nɨ nya'a kumɨ, ɨnɔ̂n bə̂d we nya'a wò fetɨ. Mbɨ nya'a yiirɨ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wə̀d mɔ' mɔ' rəbɔ' mìmə̌d nya'ə zu ɨchî nɨ bə̂d mbe nɨ nya'a ben ə Kristo nya'ə ghà ɨnû əni i ɨŋgam əbeŋ.

7Ənû ze ə nya'a chè mìmə̌d, əne mbɨ nya'a yiirɨ biirɨ ni, "Ɨmbə̀' bə̂d mbɔ̂ mɨjìm niə ghàmə̀ yɨ məGaliliî ə?

8Ziə sɨ chè rɨ yè ni wə̀d mɔ' mɔ' rəbɔ' na wiə zu əni mbiə ghàm i ɨŋgam əbeŋ ə?

9Tì yɨ rɨ ə Patià, rɨ ə Medià bə̀ fɔrɨ rɨ ə Elàm; tì yɨ rɨ ə Mèsòpòtemià, rɨ ə Jùdeyà bə̀ fɔrɨ rɨ ə Kàpàdosià; tì yɨ rɨ ə Pontùs bə̀ fɔrɨ rɨ ə Esià;

10tì yɨ rɨ ə Frigià bə̀ fɔrɨ rɨ ə Pamfilià, rɨ ə Ijìp bə̀ fɔrɨ rɨŋga ɨba ɨbeŋ mbe rɨ ə Libià ɨban ə Sìrin. Mba mɨmɔ'ɔ yɨ rɨ ə Rom.

11Tì yɨ mìJû mbɨ ə bə̂d mbe nɨ fə beŋ tə fîŋ ben ənû ə Ɲwiə̀ mìJû. Tì yɨ rɨ ə Kret bə̀ fɔrɨ rɨ ə Àrebià. Àyiə mba mɨjìm mbiə zu əni mbiə ghà ɨnû kyeŋ mbe nɨ Ɲwìə̀ ghɨ̌. Ɨ mbiə ghàə̀ ye' əni mba mɨŋgam əbeŋ."

12Ənû ze ə nya'a chè mìmə̌d mɨjìm, ɨtu mìmə̌d bə̀ bùùrì, əne mbɨ nya'a kɔ biirɨ mbənə mbənə ni, "Əton əni ənû zɔ̂ ə kɨ ni yè ə?"

13Ɨ mbiə nya'ə biirɨ əne, àyiə mbɨ mɔ'ɔ nya'a kɔ ba'rɨ mìmə̌d ghà ni, "Mbɨ fə nɔ be."

14Pità nya'a nɔ̀' təm rətiə mbɨ ə bə̂d tom mbe wum chɔ̀b mɔ', əne ghà əmbɨ ə bə̂d mbe əni ə gî kă kă ni, "Bə̂d mbɨ rɨ ə Jùdeyà mbɨ ə bə̂d mɨjìm mbe niə chub ə Jèrusalèm, mbə̀ zu mə̀ to'rɨ əton əni ənû zɔ̂ ɨ nən.

15Chəi mbaŋə̀ tɔ̂ kirɨ be mɨno' ɨchî nɨ mbə̀ə kɔndiə, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ tìnîn yiə kirɨ i mìnyùm əbùə ɨsɔsɔ.

16Àyiə wə̀d ɨkə̀n Ɲwìə̀, Juèl nya'a ghà ɨmbə̀' ənû zɔ̂ ni:

17'Ɲwìə̀ ə ghà ni, ɨŋga ɨni mbe nɨ sɨ nwìə̀, mə birɨ cha mɨ Əzwî ɨgun ə bə̂d mɨjìm. Mbə bɔn mbaŋə̀ mbɨ mbə bɔn məyi birɨ gha mɨ ɨkə̂n. Mbə ɨjɔŋ birɨ zə rìtaani njə̀m. Njə̀m birɨ chè tə mbaŋə̀ te nɨ fə nunə.

18Ee, ɨŋga ɨni mbe, mə birɨ cha mɨ Əzwî ɨgun mbɨ bə̂d əfà'ì mbaŋə̀ mbɨ mbɨ məyi, əne mbɨ birɨ gha mɨ ɨkə̂n.

19Mə birɨ ghɨ ɨnû yiirɨ ɨkaŋ bə̀ ghì ɨnweeni-ɨnû ɨgwɨ ə si. Mbə birɨ zə ənəm, bə̀ zə ɨwid mbɨ ə ndi'.

20Nyùmə̀ birɨ beŋ siə finə, ɨmɨg bə̀ beŋ siə bàŋ ɨghabɨ ənəm, bɔŋ əni ze nɨ Ə̀nùŋìsɨg birɨ wirɨ ye'e, nɨ ye' əni ə kyeŋ ze nɨ che ɨni jìm.

21Ɨgwɨ əni ze, wə̀d mɔ'ɔ we nɨ tɔŋ ɨkum Ə̀nùŋìsɨg birɨ jwì rəŋgə'.'

22"MìIzre, mbə̀ zu ɨŋgam wɔ̂: Yeso we rɨ ə Nazàret yiə wə̀d we nɨ Ɲwìə̀ nya'a chɔ'ɔ. Ɲwìə̀ nya'a chè ənjìm məd ghì ɨnû kyeŋ kyeŋ, ghì ɨnû yiirɨ bə̀ ghì ɨnweeni-ɨnû əka' nən, ɨchî nɨ mbə̀ kaŋ kyerɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

23Ɲwìə̀ nya’a fə bè kyerɨ i, əne wɨ nya’a nùŋ ni mbɨ bɨrɨ gywɨ ə Yeso wô nà’ ɨ nən, mbə ghɨ̀ ni bə̂d niə ghɨ̀ ɨnû rɨbə̀ŋ kombɨ əməd əzed ə ba’nɨ, zwiirɨ.

24Àyɨə Ɲwìə̀ nya’a zwemnɨ əməd ɨchî nɨ wɨ nya’a ghɨ ni tɨ ɨvɨ berɨ i ɨka ɨgwɨ məd, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi ɨvɨ nya’a berɨ ɨka nɨ yim əməd.

25Ɨfə̀n Dèvîd nya’a ghà ɨmbə̀’ əməd ni, 'Mə wɨə nya’a zə Ə̀nùŋɨ̀sɨg ənɨ mɨ ɨfě ɨghəm jìm. Ɨ wɨ ənɨ mɨ əbɔ ə jɨgɨ ɨmbə̀’ tɨ ənû ə mɔ’ɔ na’ i ŋgə’ ɨ num.

26Əne ɨgha’i nya’a swi ɨŋga mɨ fîŋ, mə bə̀ ghàm mbɨ ɨgha’i. Mɨ nyamnyod bɨrɨ wom ɨghɨ chə̀m mbe nɨ Ɲwìə̀ nya’a kà’i,

27ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ka à bɨrɨ wa’ e əmɨ ɨŋga ɨ̀sì kɨ̀ bè sàŋ ni e Wəd Zeŋɨ bɔb.

28À fə ghɨ̀ mə kyerɨ mɨnə̂njɨ̀ ɨtènɨ̀. À bɨrɨ ghɨ̀ ni mɨ fîŋ swi mbɨ ɨgha’i əwù ze nɨ à chubɨ mbɨ num.’

29“Mbɨ bɔŋgəb, mə we tɨ̀ mə ghà ɨ nən ni mə kyerɨ ni à yɨ rəsì’ ni à mbă’ ɨnəbɨ, Dèvîd, nya’a kwɨ mbɨ tweŋ əməd. Ətu ɨ̀sì əməd ə zɨ mbɨ na ye’e pè rə̀chə̀ŋ.

30Ɨchî nɨ Dèvîd yɨə nya’ə wəd ɨkə̀n Ɲwìə̀, wɨ nya’a kyerɨ ni Ɲwìə̀ nya’a fə kà’ bə̀ kàn ni tə bɨrɨ nuŋ wan tɨ ənɨ əghaŋ əməd ni wɨ jɨg ətən ɨfə̀n əməd.

31Wɨ nya’a fə zə, əne wɨ nya’a ghà ɨmbə̀’ ɨchî nɨ Wəd we nɨ Ɲwiə zɔ’ɔ nya’a berɨ zwemə. Wɨ nya’a bə̀ ghà ni chəi Ɲwìə̀ bɨrɨ wa’ əməd ɨŋga ɨ̀sì fərɨ ni ka nyamnyod məd bɨrɨ nɔ bɔb i.

32Ɲwìə̀ nya’a zwemnɨ ə Yeso wô. Mba mɨjìm yɨ mɨzərɨmbin ənɨ ənû rəŋgu.

33Ɲwìə̀ fə nə̀ əməd ɨkaŋ, wɨ chub əbɔ ə jɨgɨ əməd. Wɨ fə bə̀ nɨŋ Əzwî ə Zeŋɨ ze nɨ Mbă’ məd nya’a ka’ ni tə bɨrɨ na’ ɨ nən. Əghɨ zô nɨ mbə̀ə zəə bə̀ zuə yɨ Əzwî ə Zeŋɨ ze nɨ wɨ cha ɨgwɨ na.

34Chəi Dèvîd nya’a wo ɨkaŋ, àyɨə wɨ nya’a ghà ni, 'Ə̀nùŋɨ̀sɨg ə ghà əmbɨ mɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg ni chub ənɨ mɨ əbɔ ə jɨgɨ

35pè ənɨ mə fə baŋ mbe bə̂d pə̀n, əne ghɨ̀ mbɨ ye’ ɨghɨ nɨ à bɨrɨ teerɨ mbe ɨwu ɨgun.’

36“Əne mɨIzre mɨ̀jìm kyerɨ ni à yɨə kwà’ rəsì’ ni Ɲwìə̀ nya’a fə nùŋ ə Yeso wô nɨ mbə̀ nya’a kombɨ əzed ə ba’nɨ ənɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg bə̀ fərɨ ənɨ Wəd we nɨ wɨ zɔ’ɔ.”

37Ənɨ bə̂d mbe nya’a zu ənû zô, ziə nya’a zum fîŋ tɨ mɨmə̀d, əne mbɨ nya’a biirɨ əmbɨ Pità fərɨ mbɨ ə bə̂d tom mbə ni, “Bɔŋgəb, tɨ̀ ghɨn ye ə?”

38Pità nya’a wɨ̀ɨrɨ̀ əmbɨ mɨmə̀d ni, “Wəd mɔ’ mɔ’ rəbɔ’ nən beŋ i fîŋ, nɨŋ mɨnɨb ənɨ ɨkum Yeso Kristo, ɨmbə̀’ Ɲwìə̀ wa’ mbə ɨnû rɨbə̀ŋ. Mbə mɨ ghɨ̀ əne, mbə bɨrɨ berɨ ɨne’e nɨ ye’ Əzwî ə Zeŋɨ.

39Ənû zô nɨ Ɲwìə̀ nya’a ka’i yɨ ɨ nən, yɨ əmbɨ mbə bɔn bə̀ fərɨ əmbɨ ə bə̂d mɨ̀jìm mbe nɨ ye’ əsa əgha, əne yɨə wəd jìm we nɨ Ɲwìə̀ a Ə̀nùŋɨ̀sɨg tɔŋ ni wɨ ye’e əsɨ ni.”

40Pità nya’a ghà mɨŋgam cherə nənɔ’ əmbɨ mɨmə̀d, kəərɨ mɨmə̀d ghà ni, “Mbə̀ jwɨ rɨŋga ŋgə’ ze nɨ bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ ɨghəm bə̂d wô niə ghɨ̀ ɨnû rɨbə̀ŋ.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

41Bə̂d mbe nɨ nya’a zu ɨŋgam məd benɨ, nya’a nɨŋ mɨnib. Bə̂d mbe nɨ nya’a yì əbɔ’ bə̂d Kristo əni ze yɨə nya’a ɨghabɨ ə chu’ rɨtad.

42Mbɨ nya’a zɨ ətu əni ɨnû mbe nɨ bə̂d tom Kristo nya’ə chwiə. Ɨ mbɨə nya’a əni ɨfɔtɨ, əne ɨ mbɨə nya’ə bə’rɨə ŋgə̀ŋ jɨg ɨnə̂n bə̀ kɔŋgɨ ə Ɔwiə̀ ɨnə̂n.

43Ɔwìə̀ nya’a ghì ɨnû yiirɨ bə̀ ghì ɨnweenɨ-ɨnû nɔnɔ’ ənjìm bə̂d tom Kristo mbe. Əze ə nya’a ghì ni ɨbɔɔ nyɨ ɨgwɨ ə wə̀d jìm.

44Bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya’a ben ə Kristo mbɨə nya’ə əni ənû ə mɔ’. Mbɨ nya’a bə̀ berɨ mbə ɨghɨ àmei əni mbɨ mɔ’.

45Ɨ mbɨə nya’ə fèndì mbə ɨsɨ si bə̀ fèndì ɨghɨ mbe nɨ mbɨ nya’a berɨ wò ghàpì ɨkab we əmbɨ ə wə̀d jìm ɨchî nɨ wə̀d mɔ’ mɔ’ nya’a kəbɨ.

46Ɨ mbɨə nya’ə fɔtɨə wò ə mbàn Ɔwìə̀ ɨni jìm ɨnə̂n. Ɨ mbɨə nya’ə bə’rɨə ŋgə̀ŋ ɨŋga mbə ɨkwɨ bə̀ fɔtɨə jɨgə mbɨ ɨgha’i fɔrɨ mbɨ ə fîŋ chɔ̀m.

47Ɨ mbɨə nya’ə bə̀ yiirɨ ə Ɔwiə̀ ɨnə̂n. Bə̂d mɨjìm nya’a bə̀ gha’ mɨmə̌d. Ə̀nùŋɨsɨg wɨə nya’ə yìə̀ bə̂d mbe nɨ nya’ə jwì rəŋgə’ əbɔ’ ɨnun mɨmə̌d ɨni jìm.

Ɨfà’ì 3

1À nya’a əni ə mɔ’ɔ, Pità mbɨ Jɔ̌n mbɨə nya’ə kɔ’ə wò ə mbàn Ɔwìə̀ əni mɨnyùm mɨtad əziə, nɨ nya’ə nyùm ə̀kɔ̀ŋgɨ.

2Əni mbɨ nya’a sɨə tiinɨ əŋgu, bə̂d mɔ’ɔ nya’a be’ mbaŋə̀ mɔ’ɔ nɨ nya’a bu’rə tɨ əni ɨŋgəb məd nya’a gywɨ əməd. Ɨ mbɨə nya’ə be’ əməd ɨni jìm wò nùŋ ɨchû ɨkam mbàn Ɔwìə̀ we nɨ mbɨə tɔŋ əni Ɨchû Ɨkam nɨ Təmɨ, ɨmbə̀’ wɨ nɔn ɨkab rɨ əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya’ə nyɨ ɨŋga mbàn Ɔwìə̀.

3Əni wɨ nya’a zə ə Pità mbɨ Jɔ̌n nɨ nya’ə nɨrə nyɨ ɨŋga mbàn Ɔwìə̀, wɨ nya’a bu’ ɨbɔ əmbɨ mɨmə̌d ni mbɨ na’ ɨkab ɨ ni.

4Pità mbɨ Jɔ̌n nya’a tɔŋ əghə ɨgwɨ məd. Əne Pità nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Neŋ əwa!”

5Wɨ nya’a tɔŋ ɨghə ɨgwɨ mɨmə̌d, kɔndɨə ni mbɨ bɨrɨ na’ ɨkab ɨ ni.

6Àyɨə Pità nya’a ghà ni, “Chəi mə̀ berɨ ə sɨrɨvà kɨ̀ ə gôl, àyɨə əghɨ ze nɨ mə̀ berɨ mə̀ bɨrɨ na’ ɨ ne: Əni ɨkum Yeso Kristo we rɨ ə Nazàret, nɔ’ɔ yènì.”

7Əni wɨ nya’a ghà əne, wɨ nya’a yim əbɔ ə jɨg əməd, nɔ̀ wɨ təm rətiə. Àmei əwu əwən, ɨwu məd mbɨ ŋgwèd ɨwu məd nya’a kààni.

8Wɨ nya’a nɔ̀’ tom, təm rətiə kɔ yènə̀ wo nyɨ ɨŋga mbàn Ɔwìə̀ mbɨ mɨmə̌d. Ɨ wɨə nya’ə yènə̀ tòmbə̀ bə̀ yiirɨ ə Ɔwiə̀.

9Bə̂d mɨjìm nya’a zə əməd əni wɨ nya’ə yènə̀ əne mbɨ nya’a yiirɨ ə Ɔwiə̀.

10Əni mbɨ nya’a kyerɨ ni à yɨə mbaŋə̀ ze nɨ nya’ə chub ɨ nɔn ɨkab Ɨchû Ɨkam we nɨ Təmɨ, ənû ze ə nya’a chè mɨmə̌d, əne mbɨ nya’a yiirɨ ɨmbə̀’ ənû ze nɨ nya’a ghɨ əni məd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

11Ɨchî nɨ mbaŋə̀ ze nya'a bed ənɨ Pità mbɨ Jɔ̌n, ənû ze ə nya'a chè mɨmə̌d, əne mbɨ nya'a nòrə̀ wò fetɨ ɨban mɨmə̌d ɨŋga əsɨ ze nɨ mbɨ nya'ə tɔŋ ənɨ Ə̀tâŋ ə Solomòn.

12Ənɨ Pità nya'a zə əne, wɨ nya'a ghà əmbɨ ə bə̂d mbe ni, "MɨIzre, mbə̀ kɨə yiirɨ ənû zô ɨmbə̀' ə ye ə? Mbə̀ kɨə toŋ ɨghə ɨgwɨ na ɨghabɨ ni à yɨ ənɨ a ɨka kɨ̀ ənɨ ɨchî nɨ tɨə wumnɨ ə Ɲwiə̀ ə ghɨ ni mbaŋə̀ zô yen ə?

13Ɲwiə̀ Abràham, Ɲwiə̀ Aizìk mbɨ Ɲwiə̀ Jekə̂b, Ɲwiə̀ mba mɨmbə̌' rəŋwe nya'a wumnɨ i wə̀d əfà'ì Yeso we nɨ mbə̀ nya'a yimɨ nà' ni mbɨ zwiirɨ. Mbə nya'a bə̀ ton əməd ɨfə̌ Pailèt ənɨ wɨ nya'a fə nuŋ ɨŋga i fîŋ ni tə bɨrɨ saŋ əməd wɨ wò i.

14Mbə nya'a ton Wə̀d Zeŋɨ nɨ Təm Kù'nɨ, sɨ ghà ye' ni mbɨ na' mbaŋə̀ ze nɨ nya'a zwiirɨ wə̀d ɨ nən.

15Mbə nya'a zwiirɨ wə̀d we nɨə nà' ɨtènɨ, àyɨə Ɲwiə̀ nya'a zwemnɨ əməd. Tɨ̀ yɨ mɨzərɨmbin ənɨ ənû zô.

16À yɨ ɨbenɨ ənɨ Yeso ghɨ ni mbaŋə̀ zô nɨ mbə̀ə zəə bə̀ kàŋ kyerɨ təm kààní. À yɨ ɨbenɨ we nɨ tɨ̀ berɨ ənjìm ə Yeso we ghɨ̀ ni mbaŋə̀ zô bɔtɨ i ɨfə̌ nən mbə̀n mɨjìm.

17"Mbɨ bɔŋgəb, mə kyerɨ ni chəɨ mbə̀nə mbɨ ə bə̂d mbe nɨə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mɨJû nya'a kyerɨ ənû ze nɨ mbə̀ nya'ə ghɨə̀.

18Àyɨə ənû ze nɨ Ɲwiə̀ nya'a che ənjìm mbɨ bə̂d ɨkə̀n mɨjìm ghà rəŋwe ni Wə̀d məd we nɨ wɨ zɔ'ɔ berɨ zə ŋgə', wɨ fə ghɨ̀ zɨə jwɨ̀ ənɨ rəsì'.

19Əne mbə̀ beŋ tə fîŋ, wò əsɨ ə Ɲwiə̀ ɨmbə̀' wɨ wa' mbə ɨnû rɨbɔ̀ŋ.

20Mbə mɨ ghɨ̀ əne, Ə̀nùŋɨsɨg bɨrɨ zùtɨ̀ tə fîŋ. Wɨ bɨrɨ bɨ chà ə Yeso nɨ ye' Wə̀d we nɨ wɨ chɔ'ɔ bə̀ zɔ', əsɨ nən.

21Yeso berɨ chub ɨkaŋ pè ənɨ Ɲwiə̀ tekɨ ɨnû jìm mbɨ ku' ɨchî nɨ wɨ nya'a fə ghɨ̌ bə̂d ɨkə̀n zeŋɨ ghà rəŋwe.

22Mose nya'a ghà ni, 'Ə̀nùŋɨsɨg Ɲwiə̀ bɨrɨ ghɨ ni wə̀d ɨkə̀n jwɨ rəka' mbə bə̂d ɨchî nɨ wɨ nya'a ghɨ̌ mə jwɨ̀. Mbə berɨ ghɨ ɨnû jìm mbe nɨ wɨ gha ɨ nən.

23Mbɨ bɨrɨ chɨ wə̀d jìm we nɨ chəɨ wɨə zuunɨ ə wə̀d ɨkə̀n Ɲwiə̀ we rəka' bə̂d, nimnɨ.'

24Bə̂d ɨkə̀n Ɲwiə̀ mɨjìm, kɔ rɨ ənɨ ə Samwèl wò pè ənɨ mbe nɨ nya'a ye'e rənjìm, nya'a fə ghà ɨmbə̀' ɨni mbô.

25Mbə yɨə bɔn bə̂d ɨkə̀n mbe. Mbə yɨə bə̀ ə bɔn tɨ ənɨ fɨso fe nɨ Ɲwiə̀ nya'a sanɨ mbɨ mbə mɨmbə̌' rəŋwe, ɨchî nɨ wɨ nya'a gha əmbɨ Abràham ni, 'Mə bɨrɨ zɨ əbɔrəbɔd ɨgwɨ mɨnəbɨ jìm mbe nɨ ye' ɨgwɨ ə si ənjìm ə bɔn tɨ ənɨ e əghaŋ.'

26Ɲwiə̀ nya'a chɔ' i wə̀d əfà'ì, bè chà əməd ɨ nən ni wɨ zɨ əbɔrəbɔd ɨgwɨ nən ɨchî nɨ wɨə ghɨ ni wə̀d mɔ' mɔ' rəbɔ' nən wa' ɨnû ɨzɨg."

Ɨfà'ì 4

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1Əni Pità mbɨ Jɔ̌n nya'ə kɨrɨ ghàm əmbɨ ə bə̂d mbe, bə̂d mbàn Ɲwìə̀, wə̀d kyeŋ
mìsɔgyɨ mbe nɨ nya'ə nəŋgɨ ə mbàn Ɲwìə̀ mbɨ mɨSadusiî nya'a wò jwɨ ɨgwɨ mɨməd.

2Mbɨ nya'a sə ɨtəm ɨmbə̀' ɨghəm nɨ Pità mbɨ Jɔ̌n mbɨə nya'ə chwi ɨnû bə̀ sa'ə ni bə̂d
bɨrɨ chè ənjìm ə Yeso bɔŋ zwemə.

3Əne mbɨ nya'a gywɨ ə Pità mbɨ Jɔ̌n wò wùb ə nəb ndəŋ ɨmbə̀' mbɨ chub əŋgu pè əni
ze nɨ beenɨ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ əfub ə ziə nya'a siə bɨgə̀.

4Àyɨə bə̂d mɨnɔnɔ' rəbɔ' mbe nɨ nya'a zu ɨŋgam Ɲwiə̀ we nya'a ben ə Kristo. Ɨnun
mbaŋə̀ nya'a pè ɨghabɨ ə chu' rɨtân.

5Əni ɨtu' nya'a chɨgɨ, bə̂d mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mɨJû, bə̂d kyeŋ mbe rɨŋga
əbeŋ mbɨ məchwiə̀ rɨkə̌ nya'a wò fetɨ ə Jèrusalèm.

6Mbɨ nya'a fetɨ əne mbɨ Anas nɨ nya'a ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀. Kaifàs, mbɨ Jɔ̌n,
mbɨ Àlèzandà, mbɨ ə mbaŋə̀ rɨjìm te nɨ nya'a rɨŋga ɨnəbɨ ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀
mbɨə nya'a bə̀ əŋgu.

7Əni mbɨ nya'a nɨŋ ə Pità mbɨ Jɔ̌n mbɨ wò təm ɨfə̌ mɨməd, mbɨ nya'a biirɨ əmbɨ
mɨməd ni, "À kɨ əni ɨka wi, kɨ̀ à kɨ əni ɨkum we nɨ mbə̀ ghɨ ənû zô ə?"

8Əzwî ə Zeŋɨ ə nya'a swi ɨŋga Pità, əne wɨ nya'a wɨɨrɨ əmbɨ mɨməd ni, "Bə̂d nɨə tekɨ
ɨnû mbɨ ə bə̂d kyeŋ rɨŋga əbeŋ!

9Mbə mɨ ye'ə nwèndɨ əwa rəchɔ̀ŋ dè ənû ə chɔ̀m nɨ tɨ̀ ghɨ əni ə mbaŋə̀ zô nɨ nya'a
bu'rə, mbə mɨ bə̀ kə̀b kyerɨ ɨchî nɨ tɨ che ghɨ̀ ni mbaŋə̀ zô bɔtɨ,

10nji mbə̀n mɨjìm mbɨ mɨIzre mɨjìm kyerɨ ni mbaŋə̀ zô ə təm əni ə ɨfə̌, nɨ wɨ fə bɔtɨ
kwà' ɨchî chɔ̀m ənjìm ɨka we nɨ ye' əni ɨkum Yeso Kristo we rɨ ə Nazàret nɨ mbə̀
nya'a kòmbɨ̀ əzed ə ba'nɨ, àyɨə Ɲwìə̀ nya'a zwemnɨ əməd.

11Yeso wô yɨ ɨghabɨ, 'Ɨti we nɨ mbə̀nə məbɔmɨ nəb nya'a tonɨ, nɨ fə bèŋ əni ɨti rɨ ɨbu
nəb.'

12Chəɨ wə̀d cherə nɨ tɨ wɨ chɨ̀ bə̂d rəŋgə', ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəɨ wə̀d cherə ɨgwɨ ə si nɨ
Ɲwìə̀ nya'a nuŋ ni wɨ chɨ bə̂d rəŋgə'."

13Əni bə̂d mbe nɨə tekɨ ɨnû mbɨ ə bə̂d kyeŋ mbe rɨŋga əbeŋ nya'a zə ɨchî nɨ Pità mbɨ
Jɔ̌n nya'ə ghàmə̀ mbɨ ə fîŋ nɨ kə̌, bə̀ kyerɨ ni chəɨ mbɨ nya'a kyerɨ ə̀ŋwà'nɨ̀ mbɨ ni mbɨ
yɨ ɨnatɨ bə̂d, mbɨ nya'a yiirɨ. Mbɨ nya'a bə̀ kyerɨ ni ɨ mbɨə nya'ə yènə̀ mbɨ Yeso.

14Àyɨə ɨchî nɨ mbɨ nya'a zə mbaŋə̀ ze nɨ Pità mbɨ Jɔ̌n nya'a vɨ̌, nɨ nya'a təm ɨban
mɨməd, chəɨ ənû ə cherə nɨ tɨ mbɨ nya'a wɨrɨ ghà.

15Əne mbɨ nya'a ghà əmbɨ Pità mbɨ Jɔ̌n ni mbɨ jwɨ rɨŋga nəb ɨsa'i ze wo ɨsɨg. Əni mbɨ
nya'a jwɨ wò, mbɨ nya'a ghà mbənə mbənə

16ni, "Tɨ kɨə wò ghɨ ye mbɨ ə mbaŋə̀ tô ə? Wə̀d jìm ə Jèrusalèm fə kyerɨ ni mbɨ fə ghɨ̀
ənû ə yiirɨ ə kyeŋ, nɨ chəɨ əni tɨ̀ rɨ̀ ton.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

17Àyiə ɨ ghɨ ni tɨ ənû zô ə wɨrɨ jaŋ i wò ɨmbì əka’ bâd, tì patɨ mɨməd ni tɨ mbɨ tɔ wɨrɨ ghà ə ənû ə mɔ’ɔ əni ɨkum wô.”

18Əni mbɨ nya’a ghà əne, mbɨ nya’a wɨrɨ tɔŋ ə Pità mbɨ Jɔ̀n, patɨ mɨməd ni tɨ mbɨ tɔ gha ə ənû ə mɔ’ɔ kì bè chwi ənû ə mɔ’ɔ əni ɨkum Yeso.

19Àyiə Pità mbɨ Jɔ̀n nya’a wìirì əmbɨ mɨməd ni, “Mbə̀ sob mbənə mbənə ni ziə wa kù’ ɨfě Ŋwiə̀ ɨ zuuni əwən kì ɨ zuuni ə Ŋwiə̀ ə?

20Chəi tì bɨrɨ sob nɨ gha ɨnû mbe nɨ tì fə zə bə̀ zu.”

21Əni mbɨ nya’a ghà əne, məsa’ əbeŋ mbe nya’a yì patɨ mɨməd kwà’ rɨkă, sàŋ ni mbɨ wo ə. Chəi mbɨ nya’a zə ɨnənjì ni chə mɨməd, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ bâd mɨjìm mbɨə nya’ə yiirɨ ə Ŋwiə̀ ɨmbə̀’ ənû ze nɨ nya’a ghɨ̌.

22Mbaŋə̀ ze nɨ mbɨ nya’a ghɨ ənû ə yiirɨ zô əni məd vɨ̀ əməd nya’a fə chè ɨghəm ɨwu ɨwum kwè.

23Əni mbɨ nya’a saŋ ə Pità mbɨ Jɔ̀n, mbɨ nya’a nɔ̀’ wò əsɨ mbə bâd pè ghà ɨnû mbe nɨ bâd kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ŋwìə̀ mbɨ ə bâd kyeŋ mbe rɨŋga əbeŋ nya’a ghà əmbɨ mɨməd.

24Əni mbɨ nya’a zu ɨnû mbe, mbɨ nya’a fɔtɨ kɔ̀ŋgɨ ə Ŋwiə̀ ghà ni, “Ə̀tùmbɨ ɨsɨg, à yɨ àwɔ̀ nya’a tekɨ ɨkaŋ, tekɨ si, tekɨ rɨbàà bə̀ tekɨ ɨghɨjìm mbe nɨ ye’ ɨŋga ɨghɨ mbô.

25À nya’a chè ənjìm Əzwî ə Zeŋɨ ghì a mbă’ kyeŋ ɨfɔ̀n Dèvîd, e wəd əfà’ì, ghàm ghà ni, 'Bâd mbe nɨ ka’i mìJû nya’a sə ɨtəm ɨmbə̀’ ə yè ə? Bâd kɨə kɔndɨ ɨnû əko ɨmbə̀’ ə yè ə?

26Mɨfɔ̀n rɨ ɨgwɨ ə si nya’a fə tekɨ ə ɨnyod, mətùmbɨ bâd nya’a bə̀ fetɨ ye’e ni mbə̀ zɔŋ Ə̀nùŋɨsɨg mbɨ Wəd məd we nɨ wɨ zɔ’ɔ.’

27À yɨ rəsì’ ni Herɔ̀d mbɨ Pailèt nya’a fɔtɨ mbɨ ə bâd mbe nɨ ka’i mìJû bə̀ fɔtɨ mbɨ mɨIzre ɨŋga əsɨ zô, əne taŋ mɨnaŋ ɨgwɨ ə Yeso, e wəd əfà’ì we nɨ zeŋɨ, nɨ à nya’a zɔ’ɔ,

28ɨmbə̀’ ghɨ ɨnû jìm mbe nɨ à nya’a nuŋ əni e ɨka bə̀ fɔrɨ əni e ɨkɔndɨ ni mbɨ bɨrɨ ghì.

29Əne tìnîn Ə̀nùŋɨsɨg, zə ɨchî nɨ mbɨə fàŋ əwa. Ghɨ ni mbă, mbe bâd əfà’ì, gha e ɨŋgam mbɨ ə fîŋ nɨ kă.

30Tì mɨə ghì əne, à sem e əbɔ ghɨ ni tì vɨ bâd əwɔn bə̀ ghì ɨnweeni-ɨnû fɔrɨ ɨnû yiirɨ əni ɨkum Yeso, e wəd əfà’ì nɨ zeŋɨ.”

31Əni mbɨ nya’a kɔŋgɨ ə Ŋwiə̀ màànì, əsɨ ze nɨ mbɨ nya’a fetɨ əŋgu ə nya’a wùd. Əzwî ə Zeŋɨ ə nya’a swi ɨŋga mɨməd mɨjìm, əne mbɨ nya’a kɔ gha ɨŋgam Ŋwiə̀ mbɨ fîŋ nɨ kă.

32Bâd mɨjìm mbe nɨ nya’a ben ə Kristo nya’a mbɨ ə fîŋ mɔ’ fɔrɨ mbɨ əzwî ə mɔ’. Chəi wəd mɔ’ɔ nya’a gha ni ɨghɨ mbe nɨ tə berɨ yɨ mbi. Mbɨ nya’a berɨ ɨghɨjìm əni mbɨ mɔ’.

33Bâd tom Kristo mbe mbɨə nya’ə ghà ɨmbə̀’ ɨchî nɨ Ə̀nùŋɨsɨg Yeso nya’a zwemə. Ɨ mbɨə nya’ə ghà əne əni ɨnənjì nɨ kaanɨ. Ɨ̀chɔ̀m Ŋwiə̀ wɨə nya’a ɨgwɨ mɨməd mɨjìm.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

34Chəi wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' mɨmǎd nya'a kwaŋ əghɨ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya'a berɨ ɨsɨ si kɨ̀ nəb nya'a fèndì ɨghɨ mbe, niŋ ɨkab we nɨ mbɨ fendɨ əŋgu

35wò nuŋ ɨfě bə̂d tom mbe. Mbɨ nya'a sɨ niŋ ɨghɨ mbe ghàpì ɨchî nɨ wəd mɔ' mɔ' nya'a kəbɨ.

36Ziə nya'a chè ni Jòsêf, nɨ bə̂d tom nya'a chu əməd əni ə Banabàs (əton əni ɨkum we yɨ ni, Wan mbaŋə̀ niə tìmbì ə bə̂d), nɨ nya'a rɨŋga ɨnəbɨ Levì, mbɨ gywɨ əməd ə Saiprùs,

37nya'a fen i mbeŋ, wò mbɨ ɨkab we pè nùŋ ɨfě bə̂d tom mbe.

Ìfà'ì 5

1Mbaŋə̀ mɔ'ɔ nɨ ɨkum məd nya'ə Ànàniàs mbɨ i ɨwi nɨ ɨkum məd nya'ə Sàfirà, nya'a fèn əsɨ ə si nɨ nya'a əzɨ mɨmǎd.

2Mbɨ nya'a fen əne, Ànàniàs tekɨ mbɨ i ɨwi, nùŋ əbà rɨ əni ɨkab we. Wɨ nya'a wò mbɨ əbù' ɨkab pè nùŋ ɨfě bə̂d tom mbe.

3Əni wɨ nya'a nùŋ əne, Pità nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Ànàniàs, əton nɨ à saŋɨ ni Satàn nyɨ ɨŋga e fîŋ ghɨ ni à ghà mɨghab əmbɨ Əzwî ə Zeŋɨ, əne nùŋ əba rɨ əni ɨkab we nɨ à fen əsɨ ə si ze, kɨ ɨmbə̀' ə yè ə?

4Əni chəi à nya'a kɨrɨ fen əsɨ ze, ɨmbə̀' à yɨə nya'a əze ə? Əni à nya'a fə fenɨ, ɨmbə̀' ɨkab we yɨə nya'a kɨrɨ i we ə? Əton nɨ à kɔndɨ ɨkwɨ ənû zô kɨ ɨmbə̀' ə yè ə? Chəi à gha mɨghab mbô əmbɨ ə bə̂d, à ghà ye' əmbɨ ə Ŋwiə."

5Əni Ànàniàs nya'a zu ənû zô, wɨ nya'a gu ə si, kwɨ. Bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya'a zu ənû zô nya'a bɔ kwà' rɨŋgə'.

6Ŋgwà' bə̂d nya'a nɔ̀' nib əvɨ əməd, bè' wò tweŋɨ.

7Əni mɨawà nya'a che ɨghabɨ mɨtad, ɨwi məd nya'a wò nyɨ. Chəi wɨ nya'a kyerɨ ənû ze nɨ nya'a ghɨ̌.

8Pità nya'a biirɨ ɨ bɔ ni, "Gha ɨ num, à kɨ̀ ɨnun ɨkab we nɨ mbə̀ nya'a fen əsɨ ə si ze əŋgu wô ə?" Wɨ nya'a wìirɨ̀ ni, "Ee, à yɨ ɨwô."

9Pità nya'a ghà ɨ bɔ ni, "À kɨə ye ə ghɨ ni mbə̀ fɔtɨ ben ni mbə̀ kwa'nɨ Əzwî Ə̀nùŋìsɨg ə? Zə, bə̂d mbe nɨ tweŋ e nom mbɨ ɨchû nəb tìnîn. Mbɨ bɨrɨ bɨ be' əwe wò ɨsɨg.

10Àmei əwu əwən, wɨ nya'a gù ɨban ɨwu Pità, kwɨ. Əni ŋgwà' bə̂d ze nya'a wɨrɨ ye'e nyɨ, mbɨ nya'a zə ni wɨ fə kwɨ, əne mbɨ nya'a bə̀ be' əməd wò tweŋ ɨban ɨnom məd.

11Ɨfetɨ bə̂d Kristo mbɨ ə bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya'a zu ɨnû mbô nya'a bɔ kwà' rɨŋgə'."

12Bə̂d tom Kristo nya'a ghì ɨnweenɨ-ɨnû mbɨ ɨnû yiirɨ. Bə̂d mbe nɨ nya'a ben ə Kristo nya'a fetɨ ɨchû ə̀tâŋ ze nɨ mbɨ nya'ə tɔŋ əni Ə̀tâŋ ə Solomòn.

13Chəi wəd mɔ'ɔ rɨ ɨsɨg nɨ tɨ̀ wɨ nya'a yim fîŋ fɔtɨ əbɔ' mɨmǎd, àyɨə ɨ mbɨə nya'ə wumnɨ mɨmǎd kwà' rɨŋgə'.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

14Mɨnôn mbaŋə̀ mbɨ məyi mbɨə nya'ə fɔtɨ əbɔ' bə̂d mbe nɨ nya'a ben Ə̀nùŋìsɨg, əne ɨnôn mɨmə̌d wɨə nya'ə sɨə nɔ'rɨə wò ɨmbì.

15Ɨnû yiirɨ mbe nɨ bə̂d tom Kristo nya'ə ghɨə̀, nya'a ghɨ ni bə̂d be' mbə bə̂d əwɔn wò nùŋ ɨgun mɨkon bə fɔrɨ ɨgun mɨmatə̀ ɨban ɨnə̂njɨ, ɨmbə̀' ənɨ Pità ə chə̀ə, əzîŋ əməd ə ze tɨ zɨə chè ɨgwɨ mbɨ mɔ'ɔ, vɨ mɨmə̌d.

16Bə̂d mɨnɔnɔ' nya'a bə̀ nɔ̀' rɨŋga ɨsɨ mbe nɨ nya'a kad ə Jèrusalèm wò mbɨ mbə bə̂d əwɔn fɔrɨ mbɨə bə̂d mbe nɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ nya'a ɨŋga mɨmə̌d. Bə̂d tom mbe nya'a vɨ mɨmə̌d mɨjìm.

17Ə̀dìì ə nya'a swi ɨŋga fîŋ ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀ bə̀ swi ɨŋga fîŋ bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya'a mbɨ məd, əne yɨə bə̂d rɨŋga ɨfɔtɨ mɨSadusiî.

18Mbɨ nya'a gywɨ̀ bə̂d tom mbe wò zɨ ə nəb ndəŋ əbeŋ.

19À nya'a ɨzimɨ we, aŋgɨrə̀ Ə̀nùŋìsɨg nya'a wò fì' mɨchû nəb ndəŋ ze, chɨ mɨmə̌d chà əsaŋ, ghà əmbɨ mɨmə̌d ni,

20"Mbə̀ wo təm ɨŋga mbàn Ɲwìə̀ ghà ɨnû jìm ɨmbə̀' ɨchî nɨ tɨ bə̂d jɨg ɨtènɨ fi wô."

21Ənɨ ɨtu' nya'a chɨgɨ, mbɨ nya'a wò nyɨ ɨŋga mbàn Ɲwìə̀, kɔ chwi ɨnû ɨchî nɨ aŋgɨrə̀ we kə' ghà əmbɨ mɨmə̌d. Ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀ mbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'a mbɨ məd, nya'a wò tɔŋ məsa' əbeŋ mɨjìm mbɨ ə bə̂d kyeŋ mɨJû mɨjìm ni mbɨ wo fetɨ ɨŋga ɨchàm mɨmə̌d. Ənɨ mbɨ nya'a wò fetɨ, mbɨ nya'a chà bə̂d ni mbɨ wo nɨŋ bə̂d tom mbe rɨ ə nəb ndəŋ ye'e mbɨ mbɨwən.

22Àyɨə ənɨ mɨsɔgyɨ̀ mbe nya'a wo ə nəb ndəŋ, chəɨ mbɨ nya'a zə bə̂d tom mbe ɨŋga nəb ndəŋ ze, əne mbɨ nya'a bəndɨ̀ wò ghà ni,

23"Tɨ kə̀' pè zə nəb ndəŋ ze nɨ mbɨ fən kwà' ɨchî chɔ̀m, bə̀ zə mɨsɔgyɨ̀ mbe nɨə nəŋgɨ ɨsɨ nɨ təmbɨ ɨban mɨchû nəb. Àyɨə ənɨ tɨ sɨ fi' nəb ndəŋ ze, chəɨ tɨ zə wə̀d mɔ'ɔ ɨŋga."

24Ənɨ ətu ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀ mbe nɨə nəŋgɨ ə mbàn Ɲwìə̀ mbɨ ə bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɲwìə̀ nya'a zu ənû zô, zɨə nya'a chè mɨmə̌d, əne mbɨ nya'a bɨ̀d əwən ɨmbə̀' ənû ze nɨ bɨrɨ jwɨ̀ rɨ ənɨ ənû zô.

25Ənɨ mbɨ nya'ə bɨ̀d əne, wə̀d mɔ'ɔ nya'a wò ghà əmbɨ mɨmə̌d ni, "Mbə̀ zə! Mbaŋə̀ te nɨ mbə̀ kə' zɨ ə ndəŋ ɨ te təmbɨ ɨŋga mbàn Ɲwìə̀, chwi ɨnû!"

26Ənɨ mbɨ nya'a zu əne, ətu ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀ nya'a wò mbɨ mbi mɨsɔgyɨ, pè nɨŋ mɨmə̌d wò mbɨ mbɨwən. Chəɨ mbɨ nya'a nɨŋ mɨmə̌d ənɨ ɨka, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨ mbɨə nya'ə bɔə ni bə̂d mbe bɨrɨ tumbɨ əwən ənɨ əti.

27Ənɨ mbɨ nya'a nɨŋ mɨmə̌d wò əne, mbɨ nya'a pè nùŋ mɨmə̌d ni mbɨ təm ɨfə̌ məsa' əbeŋ mbe. Ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀ nya'a biirɨ əmbɨ mɨmə̌d ni,

28"Tɨ nya'a fə jeŋgɨ patɨ əwən ni tɨ mbə̀ chwi ə ənû ə mɔ'ɔ ənɨ ɨkum wô, àyɨə ɨnû mbe nɨ mbə̀ə chwiə fə jaŋ ɨŋga Jèrusalèm jìm. Mbə mbɨə bə̀ kə̀b ghɨ ni ndɔ̀n ɨmbə̀' ɨchî nɨ mbɨ zwiirɨ əməd nyɨ ɨgwɨ na."

29Àyɨə Pità mbɨ ə bə̂d tom Kristo mbə nya'a wiirɨ ni, "Tɨ berɨ zuunɨ ə Ɲwiə̀, ka'i bə̂d.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

30Ɲwìə̀ mba mɨmbă' rəŋwe nya'a zwemnɨ ə Yeso we nɨ mbə̀ nya'a kombɨ əzed ə ba'nɨ, zwiirɨ.

31Ɲwìə̀ nya'a nɔ əməd nùŋ ənɨ e əbà əbɔ ə jɨgɨ ni wɨ chub ənɨ Ə̀chà bə̂d bə̀ fɔrɨ ənɨ Wə̀d nɨə chɨə̀ bə̂d rəŋgə', ɨmbə̀' wɨ ghɨ ni mɨIzre beŋ tə fîŋ, Ɲwìə̀ wa' ɨnû rɨbɔ̀ŋ mɨmə̌d.

32Mbă mbɨ Əzwî ə Zeŋɨ ze nɨ Ɲwìə̀ na' əmbɨ ə bə̂d mbe nɨə zuunɨ əməd yɨə mɨzərɨmbin ənɨ ɨnû mbô."

33Ənɨ məsa' əbeŋ mbe nya'a zu ənû zô, mbɨ nya'a sə ɨtəm kwà' rɨŋgə'. Əne mbɨ nya'a kə̀b ni njɨ mbə zwiirɨ mɨmə̌d.

34Àyɨə Farisiî mɔ'ɔ nɨ ɨkum məd nya'ə Gàmalièl wɨə nya'a əbɔ' məsa' əbeŋ mbe. Məd yɨə nya'ə əchwiə̀ rɨkə̌. Bə̂d mɨjìm mbɨə nya'ə bə̀ wumnɨ əməd. Wɨ nya'a nɔ̀' təm ghà ni mbɨ cha bə̂d tom mbe ɨsɨg ənɨ ɨkə nyumə̀.

35Ənɨ mbɨ nya'a cha mɨmə̌d ɨsɨg, wɨ nya'a ghà əmbɨ məsa' əbeŋ mbə̂ ni, "MɨIzre, mbə̀ we ə mbɨ ənû ze nɨ mbə̀ə kə̀b ghɨ̀ mbɨ ə mbaŋə̀ tô.

36À nya'a ənɨ ə nyùmə̀ mɔ'ɔ, mbaŋə̀ mɔ'ɔ ze nɨ mbɨ nya'ə tɔŋ ənɨ ə Tìodàs nya'a nɔ̀' ghà ni tə yɨ ədabɨ ə wə̀d. Bə̂d ɨghabɨ əkɨ əkwè nya'a fɔtɨ əbɔ' məd. Àyɨə mbɨ nya'a zwiirɨ əməd, əne bə̂d mbe nɨ nya'ə beenɨ əbɔ' məd nya'a jàŋə̀. Ənû əməd ze ə nya'a nim.

37Əze ə nɨə cheə, wə̀d mɔ'ɔ rɨ ə Galiliî nɨ mbɨ nya'ə tɔŋ ənɨ Judàs nya'a bə̀ nɔ̀' ɨŋga ɨni mbe nɨ mbɨ nya'ə taŋə bə̂d, əne sùŋ bə̂d mɔ'ɔ əbɔ' ni. Wɨ nya'a bə̀ kwɨ, əne bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya'ə beenɨ əbɔ' məd nya'a bə̀ jàŋə̀.

38Əne ɨmbə̀' ɨsa'i wô nɨ ye' ənɨ a ɨfě, mə ghà ɨ nən ni mbə̀ chɨ mbə ɨbɔ rɨŋga ɨnû mbaŋə̀ tô! Mbə̀ saŋ mɨmə̌d! À mɨ ye' ni ənû ze nɨ mbɨə kə̀b ghɨ̀, kɨ̀ ə̀fà'ì zô nɨ mbɨə kəb fà' yɨ rɨ əmbɨ ə bə̂d mɨsɔŋɨchù, zɨə bɨrɨ nwìə̀.

39Àyɨə ənû zô ə mɨ nɔ̀' rɨ əmbɨ ə Ɲwìə̀, njɨ chəɨ mbə̀ bɨrɨ berɨ ɨka nɨ baŋ mɨmə̌d. Ɨghəm mbə bɨrɨ zə ni mbə mbɨə zɔ̀ŋə̀ mbɨ ə Ɲwiə̀."

40Məsa' əbeŋ mbe nya'a zu ɨkə Gàmalièl. Ənɨ mbɨ nya'a wɨrɨ tɔŋ bə̂d tom mbe, mbɨ nya'a te mɨmə̌d ənɨ ə ŋgwad, patɨ mɨmə̌d ghà ni tɨ mbɨ tɔ gha ə ənû ə mɔ'ɔ ənɨ ɨkum Yeso. Mbɨ nya'a ghɨ̀ əne sàŋ mɨmə̌d mbɨ wò.

41Bə̂d tom mbe nya'a sàŋ məsa' əbeŋ mbe yènə̀ gha'ə ni Ɲwìə̀ fə zə əwən ni mbə ku' nɨ zə ŋgə' bə̀ berɨ tɨnìd ətu ɨmbə̀' ə Yeso.

42Mbɨ nya'a wò ɨmbì ɨni jìm nɨ chwi ɨnû bə̀ fɔrɨ nɨ ghà ɨkə̂n chòm ɨŋga mbàn Ɲwìə̀ bə̀ fɔrɨ ɨŋga tə nəb ni Yeso yɨə Wə̀d we nɨ Ɲwìə̀ zɔ'ɔ.

Ɨfà'ì 6

1À nya'a ɨŋga ɨni mbe, ənɨ ɨnun bə̂d mbe nɨ nya'a ben ə Kristo nya'ə sɨə nɔ'rɨə wò ɨmbì, mɨJû mbe nɨ nya'ə ghàm ə Grik mbɨə nya'ə ghàmbɨ mbe nɨ nya'ə ghàm ə Hibrù,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨ mbɨə nya’ə mè’nɨ mɨku əyi mɨ̀məd ɨni jìm ənɨ mbɨ nya’ə ghàpɨ ɨghɨjɨg.

2Bə̂d tom mbe wum chɔ̀b rɨ̀be nya’a fetɨ bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya’a ben ə Kristo ghà ni, “Zɨ rɨka bɔŋ i ni tɨ̀ saŋ ənû nɨ gha ɨŋgam Ɔwiə̀ ɨmbə̀’ ghapɨ rɨjɨg.

3Əne kyɨə bɔŋgɔb, mbə̀ chɔ’ mbaŋə̀ sambe rəka’ nən nɨ bə̂d ə ghà ɨnû chɔ̀m ɨmbə̀’ mɨ̀məd, nɨ Əzwî ə Zeŋɨ ə swi ɨŋga mɨ̀məd, mbɨ bə̀ berɨ ɨwe, ɨmbə̀’ tɨ̀ na’ ənû nɨ ghapɨ rɨjɨg əmbɨ mɨ̀məd.

4Əne mbă ənɨ wa rɨghəm, tɨ̀ bɨrɨ ten nɨ kɔŋgɨ ə Ɔwiə̀ bə̀ ten nɨ ghà ɨŋgam Ɔwiə̀.”

5Ənû ze nɨ mbɨ nya’a ghă ə nya’a bɔ̀ŋ əmbɨ ɨnɔ̂n bə̂d we ɨjìm. Əne mbɨ nya’a chɔ’ ə Stɨfìn nɨ ɨbenɨ məd nya’a kaanɨ, Əzwî ə Zeŋɨ ə bə̀ swi ɨŋga məd. Mbɨ nya’a bə̀ chɔ’ ə Filip mbɨ Prokorùs mbɨ Nikanò mbɨ Timòn mbɨ Pàmenàs mbɨ Nikolaùs nɨ nya’ə rɨ ə Antiɔ̀k, nɨ nya’a fə beŋ i fîŋ ben ənû ə Ɔwiə̀ mɨJû.

6Mbɨ nya’a nuŋ mbaŋə̀ tô sambe ɨfĕ bə̂d tom mbe, əne mbɨ nya’a kɔŋgɨ ə Ɔwiə̀ bə̀ zab mbə ɨbɔ ɨgwɨ mɨ̀məd.

7Ɨŋgam Ɔwiə̀ wɨə nya’ə jàŋə̀ wò ɨmbì. Ɨnun bə̂d mbe nɨ nya’a ben ə Kristo ə Jèrusalèm wɨə nya’ə bə̀ nɔ’rɨə wò ɨmbì ənɨ ə bid. Bə̂d mbàn Ɔwìə̀ mɨ̀nɔnɔ’ nya’a bə̀ ben ə Kristo.

8Ɔwiə̀ nya’a ghì ɨ̀chɔ̀m ənɨ ə Stɨfìn bə̀ na’ ɨka ɨ bɔ. Əne wɨ̀ nya’a kɔ ghì ɨnû yiirɨ bə̀ kɔ ghì ɨnweenɨ-ɨnû ka ka əka’ ə bə̂d.

9Bə̂d mɔ’ɔ nɨ nya’a rɨŋga nəb ə̀kàtɨ̀ mɨJû mbe nɨ nya’a jwɨ rɨ ənɨ ə̀bò’ò, ɨchî nɨ mbɨ nya’ə tɔŋə nəb ə̀kàtɨ̀ ze, nya’a kɔ tàŋɨ mbɨ Stɨfìn. Bə̂d mbe yɨə nya’ə mɨJû nɨ nya’a rɨ ə Sìrin, rɨ ə Àlèzandrià, rɨ ə Selisià bə̀ fɔrɨ rɨ ə Esià.

10Əzwî ə Zeŋɨ ə nya’a nà’ ɨwe əmbɨ Stɨfìn ni wɨ̀ mɨ ghàm, chəɨ ənɨ tɨ bə̂d wɨ̀ɨrɨ̀.

11Əne mbɨ nya’a no bə̂d mɔ’ɔ ənjìm ənjìm ni mbɨ gha ni, “Tɨ̀ kə̀’ zu ənɨ wɨə zɔ̀m ə Mose bə̀ zɔ̀m ə Ɔwiə̀.”

12Ənɨ mbɨ nya’a ghà əne, mbɨ nya’a nɔm fîŋ rɨ bə̂d mbe nɨ nya’a əŋgu, nɔm fîŋ rɨ bə̂d kyeŋ mbe rɨŋga əbeŋ bə̀ nɔm tɨ məchwiə̀ rɨ̀kə̌. Əne mbɨ nya’a gywɨ̀ əməd nɨŋ wo ɨfĕ məsa’ əbeŋ.

13Ənɨ mbɨ nya’a pè əŋgu, mbɨ nya’a zɨ̀ mɨ̀zərɨmbin mɨghab nɨ nya’a gha ni, “Mbaŋə̀ zô ziə ghà mɨŋgam rɨbɔ̀ŋ ɨmbə̀’ mbàn Ɔwìə̀ bə̀ fɔrɨ ɨmbə̀’ tɨkə rɨ Mose.

14Tɨ̀ nya’a zu ənɨ wɨ̀ nya’a gha ni Yeso we rɨ ə Nazàret bɨrɨ sa’ mbàn Ɔwìə̀, bə̀ kwepɨ mɨchî əbeŋ mbe nɨ Mose nya’a na’ ɨ na.”

15Bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya’a chub ɨŋga ɨ̀chàm we nya’a toŋ əghə ɨgwɨ məd zə ni ɨfĕ məd wɨə nya’a ɨghabɨ wɨ aŋgɨrə̀.

Ɨ̀fà’ì 7

1Ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɔwìə̀ nya’a biirɨ əmbɨ Stɨfìn ni, “Ɨnû mbô nɨ mbɨ gha wa kɨ ɨnû rəsì’ ə?”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

2Stɨfɨn nya'a wìirì ni, "Mbɨ bɔŋgɔb mbɨ mbɨ mɨmbǎ', mbə̀ zwetɨ! Ɲwìə̀ we nɨ tɨə wumnɨə nya'a jwɨ ɨfě a mbǎ' Abràham ənɨ wɨ nya'a kɨrɨ ə Mèsòpòtemìà, əne yɨə bɔŋ wɨ nya'a sɨə wò chub ə Haràn.

3Wɨ nya'a jwɨ ghà ɨ bɔ ni, 'Nɔ'ɔ saŋ e əbeŋ bə̀ sàŋ e ɨnəbɨ wò ɨŋga əbeŋ ze nɨ mə̀ bɨrɨ chwi ɨ ne.'

4Əne wɨ nya'a nɔ̀' rɨŋga əbeŋ ə Chaldìà wò chub ə Haràn. Əni mbǎ' məd nya'a kwɨ, Ɲwìə̀ nya'a chɨ əməd rɨŋga əbeŋ ze chà ɨŋga əbeŋ zɔ̂ nɨ mbə̀n ə chub ɨŋga rɨnîn.

5Chəi Ɲwìə̀ nya'a wèd əməd ənɨ ə si, ka àbei ənɨ ɨtam əwu ə fibɨ. Àyɨə wɨ nya'a kà' əməd ni əbeŋ zɔ̂ ə bɨrɨ ye' əzɨ əməd mbɨ əzɨ ə bɔn tɨ ənɨ əghaŋ əməd. Wɨ nya'a kà' əne ənɨ chəi Abràham nya'a kɨrɨ berɨ wan.

6Ɲwìə̀ nya'a ghà əmbɨ Abràham ni, 'Bɔn tɨ ənɨ e əghaŋ bɨrɨ chub ənɨ ìnɔ̀'ɔ̀ ɨŋga əbeŋ ə cherə. Bə̂d mbe rɨŋga əbeŋ ze bɨrɨ nɨŋ mɨmə̀d ənɨ ìbɔ̀'ò, chə mɨmə̀d ɨghəm ɨwu əkɨ əkwè.

7Àyɨə mə bɨrɨ zɨ ɨsa'i ɨgwɨ əbeŋ ze nɨ mɨmə̀d ə fà' əbɔ̀'ò ɨŋga. Əze ə nɨə cheə, mbɨ bɨrɨ jwɨ rɨŋga əbeŋ ze ye'e wumnɨ əmɨ ɨŋga əsɨ zɔ̂.'

8Ɲwìə̀ nya'a ghà əne san fɨso mbɨ Abràham ni wɨ ne bɔn mbaŋə̀. Abràham nya'a gywɨ ə Aizìk, ne əməd ɨgwɨ ɨni famɨ. Aizìk nya'a gywɨ ə Jekɔ̂b, Jekɔ̂b nya'a sɨ gywɨ mɨmbǎ' ɨnəbɨ mɨIzre mbe wum chɔ̀b rɨbe.

9"Mɨmbǎ' ɨnəbɨ mbe nya'a ghɨ ə̀dìì ənɨ ə Jòsêf, əne fèn əməd əmbɨ ə bə̂d nɨ nya'a nɨŋ əməd wò ə Ijìp. Àyɨə Ɲwìə̀ wɨə nya'a i mbɨ məd,

10əne wɨ nya'a chɨ əməd rɨŋga ŋgə' jìm ze nɨ wɨ nya'ə zəə. Ɲwìə̀ nya'a nà' ɨwe ɨ bɔ bə̀ ghɨ ni Ferò nɨ nya'a ɨfɔ̂n mɨIjìp, ghɨ ìchɔ̀m ənɨ məd. Ferò nya'a nùŋ əməd ənɨ ə gɔmnà ɨgwɨ ə Ijìp bə̀ fɔrɨ ɨgwɨ i ɨnəbɨ jìm.

11Njì kǎ kǎ nya'a nyɨ ɨŋga Ijìp jìm bə̀ nyɨ ɨŋga əbà əbeŋ ze rɨ ə Kanàan. Njì kǎ kǎ ze nya'a ghɨ ni ŋgə' kyeŋ nyɨ ɨgwɨ ə bə̂d. Chəi mba mɨmbǎ' rəŋwe mbe tɨ mbɨ nya'a berɨ ɨghɨjɨg.

12Àyɨə ənɨ Jekɔ̂b nya'a zu ni ɨghɨjɨg mbɨ ə Ijìp, wɨ nya'a tom mba mɨmbǎ' rəŋwe əŋgu ənɨ ɨghəm rɨtu.

13Əni mbɨ nya'a wo ənɨ ɨghəm we nɨ pe ɨbe, Jòsêf nya'a ghɨ bɔŋgɔb məd kyerɨ əməd. Ferò nya'a bə̀ kyerɨ ɨnəbɨ Jòsêf.

14Jòsêf nya'a chà mbɨ tɔŋ ə mbǎ' məd Jekɔ̂b, bə̀ tɔŋ i ɨnəbɨ jìm. Ɨnun bə̂d mbe nɨ nya'a wo əŋgu yɨə nya'a ɨwum sambe chɔ̀b rɨtân.

15Əne Jekɔ̂b nya'a swi'i wò ə Ijìp, əsɨ nɨ məd mbɨ mba mɨmbǎ' rəŋwe nya'a kwɨ əŋgu.

16Mbɨ nya'a be' ɨvɨ mɨmə̀d wò ə Sechèm, pè boŋ ɨŋga ìsì we nɨ Abràham nya'a zon ənɨ ɨnun ɨkab mɔ'ɔ rɨ əmbɨ ə bɔn Hamò we rɨ ə Sechèm.

17"Əni ə nyùmə̀ nya'a fə sɨə tiinə nɨ Ɲwìə̀ nya'a berɨ ghɨ ənû ze nɨ wɨ nya'a ka' əmbɨ Abràham, ɨnun mba bə̂d mbe nɨ nya'a ə Ijìp wɨə nya'ə nɔ'rɨə wò ɨmbì,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

18pè əni ɨfɔ̂n cherə, ni chəi wɨ nya'a kyeri ə Jòsêf, nya'a kɔ tumbɨ ə Ijìp.

19Wɨ nya'a taŋ minaŋ ɨgwɨ mba bə̂d, ghì ɨzɨg əni mìməd ɨchî ni wɨ nya'a nyeŋ mìməd ni mbɨ wa' mbə bɔn bɔd ɨsɨg, ɨmbə̀' mbɨ kwɨri.

20À yɨ əni ə nyùmə̀ wɔ̂ ni mbɨ nya'a gywɨ ə Mose. Wɨ nya'a bɔ̀ŋ əku ɨfě Ɔwiə̀. Mbɨ nya'a nì əməd ɨŋga nəb mbă' məd əni əmɨg ətad.

21Əni mbɨ nya'a chɨ əməd rɨŋga əkwɨ, wan əyi Ferò nya'a niŋ əməd nì ɨghabɨ i wan.

22Wɨ nya'a kwembɨ ɨwe jìm we ni bə̂d mbe ri ə Ijìp nya'a beri, əne wɨ nya'a dabə əni ɨŋgam bə̀ fɔri əni ɨnû mbe ni wɨ nya'ə ghìə̀.

23"Əni wɨ nya'a fə sɨ ɨghəm ɨwu ɨwum kwè, ziə nya'a nyɨ ɨŋga fîŋ məd ni wɨ wo mò mbi bɔŋgɔb mìIzre.

24Wɨ nya'a pè zə ɨchî ni wəd Ijìp mɔ'ɔ nya'ə somə wəd Izre, əne wɨ nya'a wò wèèrɨ wəd Izre we wì əna əməd ɨchî ni wɨ nya'a kŭ wəd Ijìp we zwiirɨ.

25Wɨ nya'a kɔndɨ ni mbi bɔŋgɔb nya'a beri kyeri ni Ɔwìə̀ biri chè əni i njìm chɨ mìməd rəŋgə', àyiə chəi mbɨ nya'a kyeri.

26À nya'a əni ze ni beenɨ, wɨ nya'a zə mìIzre mɨbe ni nya'a zɔ̀ŋə̀. Wɨ nya'a kə̀b ni njɨ tə màànì taŋ mìməd, əne wɨ nya'a ghà əmbɨ mìməd ni, 'Mbaŋə̀, mbə yiə bɔŋgɔb. Mbə̀ kiə zɔ̀ŋ ɨmbə̀' ə ye ə?'

27Àyiə mbaŋə̀ ze ni nya'ə somə wɨ cherə, nya'a tin ə Mose, biirɨ ɨ bɔ ni, 'À kiə we nuŋ əwe əni ə wəd niə tùmbì əwa bə̀ sa' əwa ə?

28À wa kə̀b zwiirɨ əmɨ ɨchî ni à kə' zwiirɨ wəd Ijìp we rɨwɔ̀ ə?'

29Əni Mose nya'a zu ənû ze, wɨ nya'a nòrə̀ wò chub əni ìnɔ̀'ɔ̀ ə Midiàn. Wɨ nya'a chub əŋgu, nam, gywɨ bɔn mbaŋə̀ mɨbe.

30"Əni Mose nya'a fə chub əŋgu ɨghəm ɨwu ɨwum kwè, aŋgirə̀ nya'a jwɨ ɨfě ɨ bɔ ɨŋga ətud. Wɨ nya'a jwɨ ɨŋga ɨnemɨ ɨwid. Ənû zɔ̂ ə nya'a ghɨ ɨŋga ɨbad rɨkwà'i we rɨ ɨwum Sinài.

31Əni Mose nya'a zə əne, ziə nya'a chè əməd. Əni wɨ nya'a tindɨ ɨ wò jeŋgɨ neŋ, wɨ nya'a zu gî Ɔ̀nùŋɨsɨg ni nya'a gha ɨ bɔ ni,

32'Mɔ̌ yiə Ɔwìə̀ mbe mìmbă' rəŋwe, Ɔwìə̀ Abràham, wɨ Aizìk mbɨ wɨ Jekɔ̂b.' Mose nya'a bindɨ, əne chəi wɨ nya'a wɨrɨ yim fîŋ nèŋ ɨnemɨ ɨwid we.

33Əne Ɔ̀nùŋɨsɨg nya'a gha ɨ bɔ ni, 'Chɨ mbe ɨtabɨ, ɨmbə̀' ɨghəm ni əsɨ ze ni à təm əŋgu yɨ əsɨ ə zeŋɨ.

34Mə fə zə ɨchî ni mbiə chəə mbɨ bə̂d mbe ni ye' ə Ijìp. Mə fə zu ɨchî ni mìməd ə chwèmə̀, əne mə fə swi'i ye'e ɨ chɨ mìməd rəŋgə'. Tìnîn ye'e, mə birɨ tom əwe ə Ijìp.'

35"À yiə Mose wɔ̂ ni mbɨ nya'a ton əməd ghà ni, 'À kiə we nuŋ əwe əni ə wəd niə tùmbì əwa bə̀ sa' əwa ə'? Ɔwìə̀ nya'a tom əməd ni wɨ tumbɨ mìIzre, mbɨ ni wɨ chɨ mìməd rəŋgə' ənjìm aŋgirə̀ we ni nya'a jwɨ ɨfě ɨ bɔ ɨŋga ətud.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

36Wɨ nya'a chɨ mɨməd rɨ ə Ijìp əni wɨ nya'a fə ghɨ ɨnû yiirɨ bə̀ ghɨ ɨnweeni-ɨnû ə Ijìp, ghɨ ɨŋga Rɨbàà Bàgɨ, bə̀ ghɨ ɨŋga ɨbad rɨkwà'i ɨghəm ɨwu ɨwum kwè.

37À yɨə Mose wô nɨ nya'a gha əmbɨ mɨIzre ni, 'Ɗwìə̀ bɨrɨ chɔ' wəd ɨkə̀n rəka' mbə bə̂d ɨchî nɨ wɨ nya'a chɔ' əmɨ.'

38Mose wɨə nya'ə mbɨ mɨIzre ɨŋga ɨbad rɨkwà'i. Ɨ wɨə nya'ə mbɨ aŋgɨrə̀ we nɨ nya'a gham ɨ bɔ ɨkaŋ Ɨwum Sinài. Ɨ wɨə nya'ə bə̀ mbɨ mba mɨmbə̌' rəŋwe. Wɨ nya'a nɨŋ mɨkə̂n mbe nɨə ghɨ ni bə̂d jɨg ɨtènɨ ye'e na' ɨ na.

39"Àyɨə mba mɨmbə̌' rəŋwe nya'a ton nɨ zuunɨ əməd. Mbɨ nya'a tin əməd chà ɨban, kə̀b ye' ni mbə̀ wɨrɨ bə̀ndɨ wò ə Ijìp.

40Əne mbɨ nya'a ghà əmbɨ Eròn ni, 'Tekɨ mɨŋwìə̀ ɨ na nɨ bɨrɨ chè ɨmbì ɨ na chà əwa. À ye' ɨmbə̀' Mose we nɨ kə' chɨ əwa rɨ ə Ijìp, chəɨ tɨ kyerɨ ənû ze nɨ fə ghɨ əni məd.'

41À yɨ əni ə nyùmə̀ we nɨ mbɨ nya'a kywɨ anèŋ nɨ nya'a ɨghabɨ ə wan rɨkun, əne nà' ɨghɨ əfà ɨ bɔ. Əni mbɨ nya'a ghɨ əne, mbɨ nya'a kɔ gha' ɨmbə̀' əfà'ì ze nɨ mbɨ nya'a fa' əni mbə ɨbɔ.

42Àyɨə Ɗwìə̀ nya'a fid ɨ njìm əni mɨməd. Wɨ nya'a ghì ni mbɨ kɔ wumnɨ rɨtəmɨ te rɨ əton ɨkaŋ ɨchî nɨ mbɨ nya'a ŋwa'nɨ ɨŋga əŋwà'nì bə̂d ɨkə̀n ni: 'MɨIzre, mbə wa nya'a nà' nyam te nɨ mbɨ kyemɨ bə̀ nà' ɨghɨ əfà ɨ num əni mbə̀ nya'a ɨghəm ɨwu ɨwum kwè ɨŋga ɨbad rɨkwà'i ə?

43Mbə mbɨə nya'ə bè'ə̀ ye' ɨŋwenɨ ŋwìə̀ we nɨ mbɨə tɔŋ əni Molòk bə̀ bè'ə̀ fɨtəmɨ ŋwìə̀ we nɨ mbɨə tɔŋ əni Refàn, nɨ ye' mbɨanèŋ mbe nɨ mbə̀ nya'a tekɨ ɨmbə̀' wumnɨ. Əne mə bɨrɨ cha əwən əni ɨnə̀'ò əni mbɨ chè ə Babilòn wò.'

44"Mba mɨmbə̌' rəŋwe mbɨə nya'ə bè' ɨŋwenɨ Ɗwìə̀ mbɨ mɨməd əni mbɨ nya'a ɨŋga ɨbad rɨkwà'i. Mbɨ nya'a kod ɨŋwenɨ we ɨchî nɨ Ɗwìə̀ nya'a chwi əmbɨ Mose ni wɨ kod. Mbɨ nya'a kod beenɨ əbɔ' əmɨg ze nɨ Ɗwìə̀ nya'a chwi əmbɨ Mose.

45Əni əgha ə nya'a saarɨ, mba mɨmbə̌' rəŋwe, nɨ nya'a mbɨ Jòsuà, nya'a bè' ɨŋwenɨ we ye'e nyɨ ɨŋga əbeŋ zô əni mbɨ nya'a fə nɨŋ ɨbeŋ mbe nɨ Ɗwìə̀ nya'a fə fid bə̂d rɨŋga. Ɨŋwenɨ we nya'a chub ɨŋga əbeŋ zô pè əni Dèvîd nya'a ɨfɔ̀n.

46Ɗwìə̀ nya'a zə ni Dèvîd ə bɔ̀ŋ. Əne Dèvîd nya'a ghà ɨ bɔ ni wɨ saŋ ɨ tə bɔm əsɨ ə chubɨ əmbɨ məd we nɨ ye' Ɗwìə̀ Jekə̂b.

47À yɨ ɨfɔ̀n Solomòn nya'a bɔm nəb ze ɨ bɔ.

48"Àyɨə chəɨ Ə̀chè-ɨsɨg ə chub ɨŋga nəb nɨ bə̂d bɔmɨ. Wəd ɨkə̀n Ɗwìə̀ ə ghà ni,

49'Ə̀nùŋɨsɨg ə ghà ni, ɨkaŋ yɨ mɨ ətən ɨfɔ̀n, si yɨ əsɨ nɨ mɨə teerɨ mbɨ ɨwu ɨgun. À kɨ ɨkwɨ nəb wɨ nɨ à bɨrɨ bɔm ɨ num ə? Kɨ à kɨ əsɨ zɨ nɨ mə bɨrɨ zwiirɨ əŋgu ə?

50Ka à wa kɨ ɨ mbɨ ɨbɔ nya'a tekɨ ɨghɨ mbô jìm ə?'

51"Mbə yɨə mɨ-ə̀kà ɨtu! Tə fîŋ mbɨ mbə ɨtə̌ŋ yɨ ɨghabɨ tɨ bə̂d mbe nɨ ka'i mɨJû! Chəɨ mbə̀ə zuunɨ Əzwî ə Zeŋɨ! Mbə yɨ ɨghabɨ mbə mɨmbə̌' rəŋwe. Mbə mbɨə ghɨ àmei ɨnû mbe nɨ mɨməd nya'ə ghɨə̀.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

52À kiə wəd ìkən Ɗwiə̀ wi ni chəi mbə mìmbǎ' rəŋwe nya'a nwendi tikyeri-iwu iməd ə? Mbi nya'a zwiiri bə̂d mbe ni nya'a be ghà ni Wəd we niə ghì inû ni kù'nì biri ye'e. Tìnîn mbə fə fèn əməd mbi zwiiri.

53Mbə nya'a niŋ tikə te ni mbìaŋgirə̀ nya'a na'a, àyiə chəi mbə̀ə nùŋə̀."

54Əni məsa' əbeŋ mbe nya'a zu inû mbe ni Stifìn nya'ə ghàə̀, mbi nya'a sə itəm kwà' riŋgə'. Mbi nya'a sə əne, kud əsɔŋ əbɔ' məd.

55Àyiə Stifìn, ni Əzwî ə Zeŋi ə nya'a swi iŋga məd, nya'a neŋ ikaŋ zə izeŋi zeŋi Ɗwiə̀ bə̀ zə ə Yeso ni nya'a təm əbà əbɔ ə jigi ə Ɗwiə̀.

56Wì nya'a zə əne ghà ni, "Mbə̀ zə! Mə wiə zə ikaŋ əfì'ə. Mə wiə bə̀ zə ə Wan Wəd ni təm əbà əbɔ ə jigi ə Ɗwiə̀."

57Məsa' əbeŋ mbe nya'a zu əne, kyeŋ rìkǎ, kubri mbə ìtǒŋ əni mbə ibɔ, fəti suə wò feti igwi məd,

58niŋ əməd wò mà' ənjìm əsi ze, tumbi əni əti. Bə̂d mbe ni nya'ə tumbi əməd nya'a nùŋ tə ngywǐ iban iwu əjɔŋ ə mɔ'ɔ ni ikum məd nya'ə Sɔ̂l.

59Əni mbi nya'ə tumbi ə Stifìn əne, wì nya'a kɔ̀ŋgì ə Ɗwiə̀ ghà ni, "Ə̀nùŋìsig Yeso, niŋ mi əzwî!"

60Əni wì nya'a ghà əne, wì nya'a chìndì itu inywi ə si, kyeŋ rìkǎ ghà ni, "Ə̀nùŋìsig, tirə̀ yim e mìməd iŋga fìŋ imbə̀' ənû ribɔ̀ŋ zɔ̂ ni mbi ghi." Əni wì nya'a ghà əne, wì nya'a mèndì.

Ìfà'ì 8

1Sɔ̂l nya'a ben ni mbi zwiiri ə Stifìn. Àmei əni ze ni mbi nya'a zwiiri ə Stifìn, mbi nya'a kɔ nwèndì rikyeri-iwu bə̂d Kristo ə Jèrusalèm kwà' əni ikǎ. Bə̂d Kristo mbe mijìm nya'a jàŋ wò iŋga iba ibeŋ mbe ri ə Jùdeyà fəri ə Sàmàriyà. Àmei bə̂d tom nya'a ten ə Jèrusalèm.

2Bə̂d ni nya'a nuŋ fìŋ igun ə Ɗwiə̀ nya'a niŋ əvi ə Stifìn wò tweŋi. Mbi nya'a dì əməd kwà' riŋgə'.

3Sɔ̂l nya'a kə̀b ni nji tə nimni bə̂d Kristo. Əne wì nya'a kɔ ghanə nyirə nəb, yènə̀ sùŋə̀ bə̂d mbe ni nya'a ben ə Kristo, mbaŋə̀ mbi məyi, wò zi ə ndəŋ.

4Bə̂d Kristo mbe ni nya'a jaŋi, mbiə nya'ə yènə̀ ghà iŋgam Ɗwiə̀ isi jìm.

5Filip nya'a swi'i wò iŋga əsi ə mɔ'ɔ əbà əbeŋ ze ri ə Sàmàriyà. Wì nya'a pè kɔ ghà ənû imbə̀' Wəd we ni Ɗwiə̀ zɔ'ɔ əmbi ə bə̂d mbe ni nya'a əsi ze.

6Əni minôn bə̂d nya'a zu bə̀ zə inû yiiri mbe ni Filip nya'ə ghìə̀, mbi nya'a zì ətu ni zweti inû mbe ni wì nya'ə ghàə̀.

7Ɨzwî ribɔ̀ŋ nya'a jwì riŋga bə̂d mìnɔnɔ'. Ɨ mbiə nya'ə jwìə̀ kyeŋə rìkǎ. Ɨbu'ri bə̂d mìnɔnɔ' mbi ə bə̂d ni nya'ə tè' iwu nya'a bɔti.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

8Əze ə nya'a ghɨ ni ɨgha'i swi ɨŋga fîŋ bəd mbe rɨŋga əsɨ ze.

9Mbaŋə̀ mɔ'ɔ ziə nya'a ə Sàmàriyà nɨ ɨkum məd nya'ə Saimòn. Saimòn we wɨə nya'ə ghɨ̀ mìsà. Bəd mɨjìm mbe rɨ ə Sàmàriyà mbɨə nya'ə yiirɨ ɨnû mbe nɨ wɨ̀ nya'ə ghɨ̀ə̀. Məd ziə wɨə nya'ə ghàə̀ ni tə yɨ ədabɨ ə wəd.

10Bəd mɨjìm, kɔ rɨ əni mbɨ kwa wò pè əni mbɨ kyeŋ nya'a zɨ̀ ətu əni ɨnû mbe nɨ wɨ̀ nya'ə ghàə̀, əne ɨ mbɨə nya'ə ghàə̀ ni, "Ŋwiə̀ fə na' ɨka əmbɨ ə mbaŋə̀ zô, nɨ ye' ɨka nɨ ghɨ ɨnû nɨ dabə."

11Bəd mbe nya'a zɨ̀ ətu əni ɨnû mbe nɨ wɨ̀ nya'ə ghàə̀ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wɨ̀ nya'a fə ghɨ̀ mìsà əni əgha ə se, mbɨ zəə yiirɨə.

12Àyɨə əni mbɨ nya'a ben ənû ze nɨ Filip nya'ə ghàə̀, nɨ nya'a ɨkân chòm ɨmbə̀' ənû ɨfɔ̀n ə Ŋwiə̀ bə̀ fɔrɨ ɨmbə̀' ə Yeso Kristo, mbɨ nya'a nɨŋ mɨnib, mbaŋə̀ mbɨ məyi.

13Saimòn ziə nya'a ben ə Kristo. Əni mbɨ nya'a fə na' mɨnib ɨ bɔ, wɨ̀ nya'a kɔ beenɨ əbɔ' Filip. Wɨ̀ nya'a zə inweeni-ɨnû mbɨ ɨnû yiirɨ kyeŋ mbe nɨ Filip nya'ə ghɨ̀ə̀, mbɨ chè əməd.

14Əni bəd tom mbe rɨ ə Jèrusalèm nya'a zu ni bəd mbe rɨ ə Sàmàriyà fə ben ɨŋgam Ŋwiə̀, mbɨ nya'a tom ə Pità mbɨ Jɔ̀n əsɨ mɨməd.

15Əni mbɨ nya'a pè əŋgu, mbɨ nya'a kɔ̀ŋgɨ̀ ə Ŋwiə̀ ɨgwɨ mɨməd ɨmbə̀' Əzwî ə Zeŋɨ ə ye'e ɨgwɨ mɨməd.

16Chəi Əzwî ə Zeŋɨ ə nya'a kɨrɨ ye'e ɨgun ə wəd mɔ'ɔ rəbɔ' mɨməd. Mbɨ nya'a kɨrɨ nɨŋ àmei mɨnib əni ɨkum Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso.

17Əni Pità mbɨ Jɔ̀n nya'a zab mbə ɨbɔ ɨgwɨ mɨməd, Əzwî ə Zeŋɨ ə nya'a ye'e ɨgwɨ mɨməd.

18Əni Saimòn nya'a zə ni Əzwî ə Zeŋɨ ziə nya'a ye'e ɨgwɨ ə bəd ɨchî nɨ bəd tom mbe nya'ə zab mbə ɨbɔ ɨgwɨ mɨməd, wɨ̀ nya'a na' ɨkab əmbɨ Pità mbɨ Jɔ̀n,

19ghà ni, "Mbə̀ bə nà' ɨka wô ɨ num ɨmbə̀' mə mɨ zab mbɨ ɨbɔ ɨgun ə wəd mɔ'ɔ, Əzwî ə Zeŋɨ ə ye'e ɨgwɨ məd."

20Àyɨə Pità nya'a wɨ̀ɨ̀rɨ̀ ɨ bɔ ni, "Àwɔ̀ nim mbɨ e ɨkab, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ à kɔndɨ ni à we tɨ̀ à zon əghɨ ze nɨ Ŋwiə̀ ne' bəd əŋgu əni ɨkab!

21Chəi à berɨ əba kɨ̀ rɨmbin ɨŋga ə̀fà'ì zô, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi e fîŋ ku' ɨfĕ Ŋwiə̀.

22Əne beŋ e fîŋ tɨ əni ənû rɨbɔ̀ŋ zô, kɔ̀ŋgɨ̀ Ə̀nùŋɨ̀sɨg ni, ɨghə̀m ɨ we tɨ̀ wɨ̀ wa' ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbe nɨ àwɔ̀ ə kɔndɨ ɨŋga e fîŋ.

23Mə zə ni ə̀dìì ə fə swi ɨŋga e fîŋ. Mə fə bə̀ zə ni àwɔ̀ yɨə wəd ndəŋ əmbɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ."

24Saimòn nya'a wɨ̀ɨ̀rɨ̀ ni, "Mbə̀ kɔŋgɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg ɨgwɨ num, ɨmbə̀' tɨ ənû ə mɔ'ɔ rəbɔ' mbô nɨ mbə̀ gha ə ghɨ əni ə num."

25Əni Pità mbɨ Jɔ̀n nya'a fə gha ɨnû mbe nɨ mbɨ nya'a kyerɨ, bə̀ ghà ɨŋgam Ŋwiə̀, mbɨ nya'a bəndì wò ə Jèrusalèm, yènə̀ ghà ɨkân chòm ɨŋga ɨsɨ nɔnɔ' ə Sàmàriyà.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

26Aŋgirə Ɔ̀nùŋìsig nya'a ghà əmbɨ Filip ni, "Tekɨ ɨnyod nɔ̀' wò əbà rɨ əton, ɨnânjì we niə swi' rɨ ə Jèrusalèm wò ə Gazà." Wô yɨ ɨnânjì we niə che ɨŋga ɨbad rɨkwà'i.

27Filip nya'a zu əne, nɔ̀' wò pè zə mbaŋə̀ mɔ'ɔ rɨ ə Ìtìopià. Mbɨ nya'a fə za' mbaŋə̀ ze. Mbaŋə̀ ze yɨə nya'ə wəd kyeŋ niə nùŋ ɨkab Kandès, nɨ nya'a ɨfɔ̂n əyi we rɨ ə Ìtìopià. Mbaŋə̀ ze nya'a wo ɨ wumnɨ ə Ɔwiə̀ ə Jèrusalèm.

28Filip nya'a zə əməd ənɨ wɨ nya'ə bəndì rɨ ə Jèrusalèm ɨŋga ɨkarɨ nɨ ngyi tɨə sùŋə̀. Ɨ wɨə nya'ə foŋ ə̀ŋwà'nì ze nɨ wəd ɨkən Ɔwìə̀ Aizayà nya'a ŋwà'nì.

29Əzwî ə Zeŋɨ ə nya'a ghà əmbɨ Filip ni, "Ndə̀ wo yèn ɨban ɨkarɨ we."

30Əne Filip nya'a nòrə̀ wò ɨban ɨkarɨ we, pè zu ɨchî nɨ mbaŋə̀ ze nya'ə foŋ ə̀ŋwà'nì ze nɨ wəd ɨkən Ɔwìə̀ Aizayà nya'a ŋwà'nì. Wɨ nya'a zu əne biirɨ ni, "À foŋ ɨŋgam we e ətu ə zeŋ ə?"

31Wəd kyeŋ we nya'a wìirɨ ni, "Mɨ ətu ə kɨə wò zeŋ rɨ ye, nɨ chəi wəd mɔ'ɔ to'rɨ ɨŋgam rəŋgu ɨ num ə?" Əni wɨ nya'a biirɨ əne, wɨ nya'a ghà əmbɨ Filip ni wɨ kɔ' nyɨ chub ɨŋga ɨkarɨ we mbɨ ni.

32Əsɨ Ɔ̀ŋwà'nì ə Ɔwiə̀ ze nɨ wɨ nya'ə foŋə yɨ ni: "Məd yɨ ɨghabɨ njɨ̀g nɨ mbɨ niŋ ɨ wo kyemɨ, bə̀ fərɨ ɨghabɨ ə wan njɨ̀g nɨ kəm rəziə ənɨ mbɨə serə nyôŋ rɨ məd, əne chəi wɨ nya'a fi' i ɨchû.

33Mbɨ nya'a na' tìnìd ətu ɨ bɔ. Chəi mbɨ nya'a sa' ɨsa'i məd ɨchî nɨ ku'nɨ. À kɨə we nɨ tɨ̀ wɨ ghà ənû ɨmbə̀' bə̂d tɨ ənɨ əghaŋ əməd ə? Ɨtènì məd ɨgwɨ ə si fə mì i."

34Wəd kyeŋ we nya'a foŋ əne, biirɨ əmbɨ Filip ni, "Mə bu' ɨbɔ ɨ ne, ghà ɨ num, wəd ɨkən wô ə gha ənû zô ɨmbə̀' ə we ə? À kɨ ɨmbə̀' məd ziə kɨ ɨmbə̀' wəd cherə ə?"

35Filip nya'a kɔ mbɨ əsɨ ə̀ŋwà'nì zô, ghà ɨkân chòm ɨmbə̀' ə Yeso ɨ bɔ.

36Əni mbɨ nya'ə yènə̀ wò ɨgwɨ ɨnânjì we, mbɨ nya'a pè əsɨ nɨ ətuŋ ə nya'a əŋgu, əne wəd kyeŋ we nya'a ghà ni, "Zə, à yɨ mɨnib mbô! À kɨə ye nɨ tɨ̀ zɨə kən ni tɨ mə niŋ əmɨ mɨnib ə?"

[37Filip nya'a ghà ni, "À mɨ ben ə Yeso Kristo ənɨ e fîŋ jìm, mə we tɨ̀ mə nà' mɨnib ɨ ne." Wəd kyeŋ we nya'a wìirɨ ni, "Mə ben ni Yeso Kristo yɨə Wan Ɔwiə̀."]

38Wəd kyeŋ we nya'a ghà mbɨ təmnɨ ɨkarɨ we. Mɨmə̌d mbe mɨbe nya'a swi'i wò nyɨ ɨŋga ətuŋ ze. Filip nya'a nà' mɨnib ɨ bɔ əŋgu.

39Əni mbɨ nya'a kɔ' jwɨ rɨŋga ətuŋ ze, Əzwî Ɔ̀nùŋìsig ə nya'a niŋ ə Filip wo mbɨ məd. Chəi wəd kyeŋ we nya'a wɨrɨ zə əməd. Əne wɨ nya'a kɔ wo i yènə̀ gha'ə.

40Àyɨə mbɨ nya'a zə ə Filip ə Azotùs. Ɨ wɨə nya'ə yènə̀ ghà ɨkân chòm ɨŋga ɨsɨ jìm. Ɨ wɨə nya'ə yènə̀ ghà əne wò pè ə Kàisàriyà.

Ìfà'ì 9

1À nya'a ənɨ ə nyùmə̀ we, Sôl nya'a wò ɨmbì kà'ə̀ ni tə bɨrɨ zwiirɨ məmə̀ə̀nì-ìnù Ɔ̀nùŋìsig. Əne wɨ nya'a wò əsɨ ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɔwiə̀,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

2pè ghà ɨ bɔ ni wɨ ŋwa’nɨ ɨŋwà’nɨ̀ nɨ to’rɨ əwi əmbɨ ə bə̂d mbe rɨŋga nəb tɨ ə̀kàtɨ̀ te rɨ ə Dàmaskɔ̀s, ɨmbə̀’ tə mɨ zə bə̂d mɔ’ɔ əŋgu nɨə beenɨ əbɔ’ Ɨnə̂njɨ̀ we nɨ Yeso nya’ə chwiə, kɨ̀ à kɨ ə mbaŋə̀ kɨ̀ à kɨ məyi, tə we tɨ̀ rə gywɨ̀ mɨmə̀d kod nɨŋ ye’e ə Jèrusalèm.

3Əni wɨ̀ nya’ə wòə̀ siə tiinɨ ɨban ə Dàmaskɔ̀s, ɨzeŋɨ zeŋɨ mɔ’ɔ rɨkaŋ nya’a sà’ te kad əməd.

4Wɨ̀ nya’a feŋ ə si, əne zu gî nɨ nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Sɔ̂l! Sɔ̂l! À kɨə nwèndɨ̀ tum rɨkyerɨ-ɨwu ɨmbə̀’ ə yè ə?”

5Sɔ̂l nya’a biirɨ ni, “Àwɔ̀ kɨə we, Ə̀nùŋɨ̀sɨg ə?” Gî ze nya’a wɨ̀ɨ̀rɨ̀ ni, “À yɨə mɔ̌ Yeso we nɨ àwɔ̀ ə nwèndɨ̀ rɨkyerɨ-ɨwu məd.

6Àyɨə nɔ’ wò nyɨ ə Dàmaskɔ̀s. À mɨ pè əŋgu, wəd mɔ’ɔ bɨrɨ gha ənû ze nɨ à berɨ ghɨ̀.”

7Mbaŋə̀ te nɨ nya’ə yènə̀ mbɨ Sɔ̂l nya’a təm mbə̀ŋnə. Mbɨ nya’a zu gî ze, àyɨə chəi mbɨ nya’a zə wəd.

8Sɔ̂l nya’a nɔ̀’ rɨ ə si, àyɨə ənɨ wɨ nya’a fɨ’ e əghə, chəi wɨ nya’a zə ɨsɨ. Əne mbɨ nya’a yim əbɔ əməd mbɨ wò nyɨ ə Dàmaskɔ̀s.

9Wɨ̀ nya’a chub ɨni ɨtad nɨ chəi wɨ zə ɨsɨ. Chəi wɨ nya’a bə̀ jɨg kɨ bè nɔ.

10À nya’a ənɨ ə nyùmə̀ we, mbaŋə̀ mɔ’ɔ nɨ nya’a ben ə Kristo, nɨ ɨkum məd nya’ə Ànàniàs, wɨə nya’ə chub ə Dàmaskɔ̀s. Tɨ̀taanɨ njə̀m nya’a chè əməd, wɨ zu nɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg tɔŋ əməd ni, “Ànàniàs!” Wɨ nya’a wɨ̀ɨ̀rɨ̀ ni, “Ə̀nùŋɨ̀sɨg, à yɨə mɔ̌ wɔ̂.”

11Ə̀nùŋɨ̀sɨg nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Tekɨ ɨnyod wò əkwɨ Judàs we nɨə chub Ɨnə̂njɨ̀ we nɨ Təmɨ. À mɨ pè əŋgu, à biirɨ mbaŋə̀ mɔ’ɔ ze rɨ ə Tasùs nɨ ɨkum məd ye’ ə Sɔ̂l. Ɨ wɨə kɔ̀ŋgɨ ə Ɔwiə̀.

12Tɨ̀taanɨ njə̀m fə chè əməd wɨ zə mbaŋə̀ mɔ’ɔ nɨ ɨkum məd ye’ ə Ànàniàs nɨ ye’e nyɨ zab mbɨ ɨbɔ ɨgwɨ məd ɨmbə̀’ wɨ wɨrɨ zə ɨsɨ.”

13Ànàniàs nya’a wɨ̀ɨ̀rɨ̀ ni, “Ə̀nùŋɨ̀sɨg, bə̂d mɨ̀nɔnɔ’ fə ghà ɨ num ɨmbə̀’ mbaŋə̀ zɔ̂. Mbɨ fə ghà ɨmbə̀’ ɨchî nɨ wɨ fə zɨ ŋgə’ nɔnɔ’ ɨgwɨ mbe bə̂d ə Jèrusalèm.

14Wɨ fə nɨŋ ɨka rɨ əmbɨ ə bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɔwɨ̀ə, əne wɨ fə ye’e əgha ɨmbə̀’ gywɨ̀ bə̂d mɨjɨ̀m mbe nɨə wumnɨ əwe.”

15Àyɨə Ə̀nùŋɨ̀sɨg nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Ndə̀, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mə fə chɔ’ əməd ni wɨ fa’ ɨ num. Wɨ̀ bɨrɨ jaŋ ənû ɨmbə̀’ əmɨ əmbɨ bə̂d mbe nɨ ka’i mɨJû, əmbɨ mɨfɔ̀n bə̀ fɔrɨ əmbɨ mɨIzre.

16Mə bɨrɨ chwi ŋgə’ jɨ̀m ze nɨ wɨ berɨ zə ɨmbə̀’ əmɨ ɨ bɔ.”

17Əne Ànàniàs nya’a wò nyɨ ɨŋga nəb ze, pè zab mbɨ ɨbɔ ɨgwɨ məd, ghà ni, “Aŋgɔb Sɔ̂l, Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso we nɨ kə’ jwɨ̀ ənɨ e ɨfə̌ ənɨ a kə̀’ ye’e əgha, fə chà əmɨ əsɨ ne ɨmbə̀’ à wɨrɨ zə ɨsɨ, Əzwî ə Zeŋɨ ə swɨ ɨŋga ne.”

18Àmei əwu əwən, əghɨ ə mɔ’ɔ ɨghabɨ əkəb əgwɨ ə nya’a feŋ tɨ ənɨ əghə əməd, əne wɨ nya’a wɨrɨ kɔ zə ɨsɨ. Wɨ nya’a nɔ̀’ nɨŋ mɨnɨb.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

19Əni wɨ nya'a fə jɨgɨ, ɨnyod məd nya'a wɨrɨ kàànì. Sɔ̂l nya'a chub ɨni nənɔ' ə Dàmaskɔ̀s. Ɨ wɨə nya'ə chubə mbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'a ben ə Kristo.

20Wɨ nya'a nɔ̀' əwu əwən wò nyɨ ɨŋga nəb ə̀kàtɨ ze rɨ əsɨ ze kɔ gha ɨŋgam Ɔwiə̀ ɨmbə̀' ə Yeso. Ɨ wɨə nya'ə ghàà ni, "Yeso yɨə Wan Ɔwiə̀."

21Bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya'a zu ɨnû mbe nɨ wɨ nya'ə ghàà, nya'a yiirɨ əne biirɨ ni, "Ka wɔ̂ wa kɨ i mbaŋə̀ ze niə kə̀'ə̀ nà'ə̀ ŋgə' əmbɨ ə bə̂d mbe niə tɔŋ ɨkum wɔ̂ ə? Wɨ rɨ wa ye'e i əgha ɨmbə̀' gywɨ bə̂d mbe niə wumnɨ ə mbaŋə̀ ze nɨ mbɨə tɔŋ əni Yeso, kod mɨməd niŋ wò əsɨ bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɔwiə̀ ə?"

22Àyɨə Sɔ̂l wɨə nya'ə ghà ɨŋgam Ɔwiə̀ əni ɨka. Wɨ nya'a bə̀ kubrɨ mɨchû mɨJû mbe nɨ nya'ə chub ə Dàmaskɔ̀s ɨchî nɨ wɨ nya'ə chwiə rɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ ə Ɔwiə̀ ni Yeso yɨə Wə̀d we nɨ Ɔwiə̀ zɔ'ɔ.

23Əni ɨni nənɔ' nya'a chě, mɨJû nya'a taŋ mɨnaŋ ni mbɨ zwiirɨ əməd,

24àyɨə mbɨ nya'a jə ɨsə ɨmbə̀' mɨnaŋ mbe əmbɨ Sɔ̂l. MɨJû mbe mbɨə nya'ə wòm əməd əni mɨchû ɨkam mbe rɨ əsɨ ze əziə mbɨ ɨzimɨ ɨmbə̀' zwiirɨ məd.

25Àyɨə bə̂d mbe nɨ nya'ə beenɨ əbɔ' Sɔ̂l nya'a niŋ əməd ɨzimɨ, swi əməd ɨŋga rɨka' ɨchû ɨbɨgɨ nɨ nya'a ə̀gù' ɨkam we nɨ nya'a kad əsɨ ze, ɨmbə̀' wɨ nod i.

26Əni Sɔ̂l nya'a wo ə Jèrusalèm, wɨ nya'a kə̀b nɨ fɔtɨ əbɔ' bə̂d mbe nɨ nya'a ben ə Kristo, àyɨə mɨməd mɨjìm mbɨə nya'ə bɔ əməd ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi mbɨ nya'a ben ni məd yɨ wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' bə̂d mbe nɨ ben ə Kristo.

27Banabàs nya'a niŋ ə Sɔ̂l mbɨ wo əsɨ bə̂d tom mbe, pè tò'rɨ ɨchî nɨ Sɔ̂l nya'a zə Ə̀nùŋìsɨg ɨnə̂njɨ, Ə̀nùŋìsɨg gham ɨ bɔ. Wɨ nya'a bə̀ tò'rɨ ɨchî nɨ Sɔ̂l nya'ə ghà ɨŋgam Ɔwiə̀ ə Dàmaskɔ̀s əni ɨkum Yeso əni fîŋ nɨ kă.

28Sɔ̂l nya'a chubɨ mbɨ mɨməd ə Jèrusalèm, yènə̀ ghà ɨŋgam Ɔwiə̀ əni ɨkum Ə̀nùŋìsɨg əni fîŋ nɨ kă.

29Ɨ wɨə nya'ə ghàmə̀ bə̀ tàŋə̀ mbɨ mɨJû mbe nɨ nya'ə ghàm ɨŋgam Grik, àyɨə mbɨ nya'a kə̀b zwiirɨ əməd.

30Əni bɔŋgɔb mbe nya'a kyerɨ ənû zɔ̂, mbɨ nya'a niŋ əməd swi'i wò ə Kàisàriyà, əne chà əməd ə Tasùs.

31À nya'a əni ə nyùmə̀ we, tɨfetɨ bə̂d Kristo rɨjìm te nɨ nya'ə Jùdeyà mbɨ te nɨ nya'ə Galiliî fɔrɨ te nɨ nya'ə Sàmàriyà nya'a chub əni əbɔrəbɔd. Bə̂d mbe nɨ nya'a benɨ mbɨə nya'ə wumnɨ Ə̀nùŋìsɨg. Əzwî ə Zeŋɨ ə ziə nya'ə wèèrɨə̀ bə̂d mbe nɨ nya'a ben ə Kristo. Ɨnun mɨməd wɨə nya'ə bə̀ nɔ'rɨə wò ɨmbì.

32Ɨchî nɨ Pità nya'ə yèn ɨŋga ɨsɨ mbe ɨjìm, wɨ nya'a bə̀ swi'i wò ghandɨ bə̂d Ɔwiə̀ mbe nɨ nya'ə chub ə Lidà.

33Əni wɨ nya'a pè əŋgu, wɨ nya'a zə mbaŋə̀ mɔ'ɔ nɨ ɨkum məd nya'ə Eniàs. Mbaŋə̀ ze nya'a fə bu'rə. Chəi wɨ nya'a nɔ' rɨ ɨgun əbà' əni ɨghəm ɨwu famɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

34Pità nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Eniàs, Yeso Kristo fə vɨ əwe. Nɔ' rətiə tekɨ e ba'." Eniàs nya'a nɔ̀' àmei əwu əwən.

35Bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya'ə chub ə Lidà fɔrɨ ə Sharòn nya'a zə əməd, əne ben Ɔ̀nùŋìsɨg.

36À nya'a ənɨ ə nyùmə̀ we, əyi mɔ'ɔ nɨ nya'a ben ə Kristo wɨə nya'ə chub ə Jopà. Ɨkum məd yɨə nya'ə Tabità. Ɨkum məd ənɨ ɨŋgam Grik yɨə Dokàs. Ɨ wɨə nya'ə ghì ɨnû chɔ̀m. Ɨ wɨə nya'ə bə̀ wèèrɨə̀ bə̂d ɨkwaŋ.

37Tabità nya'a gù əwɔn, kwɨ. Mbɨ nya'a sò əvɨ əməd wò nùŋ ɨŋga ətu ə nəb ə mɔ'ɔ ɨkaŋ.

38Lidà wɨə nya'a ɨban ə Jopà. Ənɨ bə̂d mbe nɨ nya'a ben ə Kristo nya'a zu ni Pità wɨ ə Lidà, mbɨ nya'a tom mbaŋə̀ rɨbe əsɨ məd ni mbɨ pe bu' ɨbɔ ɨ bɔ ghà ni, "Aŋgɔb, zambɨ ye'e əsɨ na ə Jopà."

39Pità nya'a nɔ̀' wò mbɨ mɨmə̌d. Ənɨ wɨ nya'a pe əŋgu, mbɨ nya'a nɨŋ əməd kɔ' wò ɨŋga ətu ə nəb ze rɨkaŋ. Mɨku əyi mɨjìm nya'a təmbɨ ɨban məd, chweŋə mɨsɨ, chwiə ngywɨ̌ rɨ ma'i bə̀ chwiə ngywɨ̌ rɨ cherə te nɨ Dokàs nya'a tekɨ ənɨ wɨ nya'a kɨrɨ ɨkă.

40Pità nya'a chà mɨmə̌d mɨjìm ɨsɨg, chìndɨ ɨtu ɨnywɨ ə si, kɔ̀ŋgɨ ə Ɔwiə̀, bèŋ nèŋ əvɨ ze ghà ni, "Tabità, nɔ' rətiə!" Wɨ nya'a fì' e əghə. Ənɨ wɨ nya'a zə ə Pità, wɨ nya'a nɔ̀' chubɨ.

41Pità nya'a yim əbɔ əməd, wèèrɨ əməd ni wɨ təm rətiə. Ənɨ wɨ nya'a ghɨ əne, wɨ nya'a tɔŋ bə̂d mbe nɨ nya'a ben ə Kristo mbɨ mɨku əyi mbe, chwiə Tabità nɨ ye' ɨkă əmbɨ mɨmə̌d.

42Ənû zô ə nya'a jàŋ ɨŋga Jopà jìm, əne bə̂d mɨnɔnɔ' nya'a ben Ɔ̀nùŋìsɨg.

43Pità nya'a chub ə Jopà ənɨ ɨkə nyùmə̀ mbɨ Saimòn we nɨ nya'ə tekɨə gôb fènə̀.

Ìfà'ì 10

1Mbaŋə̀ mɔ'ɔ ziə nya'ə Kàisàriyà nɨ ɨkum məd nya'ə Kɔneliùs. Wɨ yɨə nya'ə ətu ɨgwɨ mɨsɔgyì ɨkɨ fibɨ rəbɔ' mɨsɔgyɨ mbe nɨ nya'a rɨ ə Italì.

2Wɨ nya'a nùŋ fɨ̀ŋ ɨgun ə Ɔwiə̀. Ɨ wɨə nya'ə bə̀ wumnɨ əməd mbɨ ɨ ɨnəbɨ jìm. Ɨ wɨə nya'ə nà' ɨghɨ əmbɨ ə bə̂d ɨkwaŋ əbu əbu. Ɨ wɨə nya'ə bə̀ kɔŋgɨ ə Ɔwiə̀ ɨghəm jìm.

3À nya'a ɨghabɨ mɨnyùm mɨtad əziə əni ə mɔ'ɔ, tɨtaanɨ njə̀m nya'a chè əməd, wɨ zə aŋgɨrə̀ Ɔwiə̀ nɨ nya'a wò kààrɨ əməd ni, "Kɔneliùs!"

4Kɔneliùs nya'a toŋ əghə ɨgwɨ aŋgɨrə̀ we, bɔ, əne biirɨ ni, "À kɨ ənû ə ye, masà ə?" Aŋgɨrə̀ we nya'a wɨìrɨ ɨ bɔ ni, "Fɨ̀ŋ Ɔwiə̀ ə bɔ̀ŋ əku ɨmbə̀' ə̀kɔ̀ŋgɨ ze nɨ àwɔ̀ ə kɔ̀ŋgɨə̀ fɔrɨ ɨmbə̀' ɨkab we nɨ àwɔ̀ ə wèèrɨə̀ bə̂d ɨkwaŋ əŋgu. Əne wɨ bɨrɨ wɨirɨ e ə̀kɔ̀ŋgɨ.

5Àmei rɨnîn, tom bə̂d ə Jopà ni mbɨ wo nɨŋ mbaŋə̀ mɔ'ɔ nɨ ɨkum məd ye'ə Saimòn nɨ mbɨə bə̀ tɔŋ ənɨ Pità.

6Ɨ wɨə chubə mbɨ Saimòn we nɨə tekɨə gôb. Nəb məd zɨ əŋgo rɨbàà."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

7Əni aŋgirə we ni nya'a gham i bɔ nya'a fə wò i, wì nya'a tɔŋ mbi bə̂d ə̀fà'ì mibe bə̀ tɔŋ ə sɔgyì mɔ' rəbɔ' mìsɔgyì mbe ni nya'ə fà' əton məd. Sɔgyì we nya'a bə̀ nùŋ fìŋ igun ə Ɗwiə̀.

8Wì nya'a ghà inû jìm mbe ni nya'a ghǐ əmbi mìməd, əne tom mìməd ə Jopà ni mbi wo niŋ ə Pità ye'e mbi məd.

9À nya'a əni ze ni beeni, əni mbaŋə̀ te ritad nya'ə siə wò pe ə Jopà, Pità nya'a kɔ' wò idom nəb i kɔŋgi ə Ɗwiə̀. À yiə nya'a ighabi mìnyùmə̀ wum chɔ̀b rìbe əziə.

10Njì ri nya'ə zaŋ əməd, əne wì nya'a kə̀b əghi ə mɔ'ɔ ni jig. Àyiə əni mbi nya'ə kiri teki ighijig mbe, tìtaani njə̀m nya'a chè əməd.

11Wì nya'a zə ikaŋ əfì'ə, bə̀ zə əghi ə mɔ'ɔ ni nya'ə swi'ə rikaŋ ighabi əbapi ə ngywǐ ə kyeŋ. Ɨ mbiə nya'ə swi ə si əni ribu rikwè.

12Tikwiri nyam jìm tiə nya'a iŋga əbapi ə ngywǐ ze. Əne yiə nyam te niə yèn igwi iwu kwè, te niə kɔ ibum ə si mbi rinən.

13Gî mɔ'ɔ nya'a ghà i bɔ ni, "Pità, nɔ'ɔ zwiiri kud."

14Àyiə Pità nya'a wìirì ni, "Ɨndè' əmi, kyi Ə̀nùŋìsig. Chəi mə̀ kwe' kud əghi ə mɔ'ɔ ze ni rika zeŋ i, kì əze ni chəi bə̂d ə kurə."

15Gî ze nya'a wiri ghà i bɔ əni ighəm ni pè ibe ni, "Tirə̀ tɔŋ e əghi ze ni Ɗwiə̀ fə zeŋni ni à yi əghi ni rika zeŋ i."

16Ənû zô ə nya'a ghì ighəm tad, əne mbi nya'a wiri sa' sùŋ əbapi ə ngywǐ ze ikaŋ.

17Əni Pità nya'ə kiri kɔndi e ətu imbə̀' əton əni rìtaani njə̀m ze, mbaŋə̀ te ni Kɔneliùs nya'a tomi nya'a zə nəb Saimòn, əne təm ichû ikam.

18Mbi nya'a tɔŋ rikă biiri ni, "Saimòn we ni mbiə tɔŋ əni Pità wiə wa chub iŋga nəb əwɔ ə?"

19Əni Pità nya'ə kiri kɔndi e ətu imbə̀' əton əni rìtaani njə̀m ze, Əzwî ə Zeŋi ə nya'a ghà i bɔ ni, "Zə, bə̂d mìtad mbiə kə̀b əwe.

20Əne nɔ' rətiə swi'i wò ə si. Tirə̀ nyi'ni e inyod ni wo mbi mìməd, imbə̀' ighəm ni à yiə mɔ̀ tom mìməd."

21Pità nya'a zu əne, swi'i wo əsi mbaŋə̀ te, pè ghà əmbi mìməd ni, "Mə yiə wə̀d we ni mbə̀ə kə̀bə̀. Mbə ye'e əgha imbə̀' ə yè ə?"

22Mbaŋə̀ te nya'a wìirì ni, "Kɔneliùs, ni ye' ətu igwi mìsɔgyì iki fibì, fə tom əwa əsi ne. Məd wiə ghì inû ni ku'ni. Məd wiə wumni ə Ɗwiə̀. MìJû mìjìm mbiə ghà inû chɔ̀m imbə̀' əməd. Aŋgirə̀ Zeŋi kə' ghà i bɔ ni wì tom bə̂d əsi ne ni à wo əkwi məd, imbə̀' wì zu ənû ze ni à beri ni gha i bɔ."

23Pità nya'a zu əne, tɔŋ mbaŋə̀ te ni mbi ye'e ni mbi ni. À nya'a əni ze ni beeni, Pità nya'a nɔ̀' wò mbi mìməd. Bə̂d mɔ'ɔ mbe ni nya'a ben ə Kristo ə Jopà nya'a bə̀ wò mbi məd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

24Mbɨ nya'a wò nyɨ ə Kàisàriyà əni ze nɨ beenɨ. Kɔneliùs wɨə nya'ə wòmə mɨməd. Wɨ nya'a tɔŋ i ɨnəbɨ bə̀ tɔŋ mbi mɨsə̀' mbɨ wò fetɨ ɨŋga nəb məd.

25Əni Pità nya'a siə wo nyɨ ə nəb, Kɔneliùs nya'a wò bòm əməd, chìndì ɨtu ɨnywɨ ɨfě ɨ bɔ, wumnɨ əməd.

26Àyɨə Pità nya'a nò əməd ghà ni, "Təm rətiə, mə̌ yɨə wə̀d mɨsɔŋɨchù ɨghabɨ àwò."

27Əni Pità nya'ə kɨrɨ ghambɨə mbɨ Kɔneliùs, wɨ nya'a wò nyɨ ə nəb pè zə bə̂d mɨnɔnɔ' nɨ nya'a fə fetɨ əŋgu.

28Wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbə kàŋ kyerɨ ə ni chəi ta rɨkə chwi ni Jû jɨgnɨ kɨ̀ bè mò wə̀d əbeŋ ə cherə. Àyɨə Ɔwiə̀ fə chwi ɨ num ni tɨ mə tɔŋ əmɨ wə̀d mɔ'ɔ əni wə̀d nɨ rɨka zeŋ i, kɨ̀ əni ə wə̀d nɨ chəi əni tɨ̀ mbɨ jɨgnɨ mbɨ məd.

29Əne əni à kə̀' tom bə̂d əsɨ num, chəi mə ton nɨ ye'e. Mə sɨ biirɨ ni, à kə̀' chà bə̂d ni mbɨ tɔŋ əmɨ ni yè ə?"

30Kɔneliùs nya'a ghà ni, "À nya'a ɨghabɨ ə nyùmə wô, əni ɨni fə chè ɨkwè, mə wɨə nya'ə kɔ̀ŋgɨ̀ ə Ɔwiə̀ ɨŋga mɨ nəb əni mɨnyùm mɨtad əziə. Mə̀ nɨ zə, mbaŋə̀ mɔ'ɔ nɨ nya'a zɨ ngywɨ̌ nɨə teenɨə nya'a sà' təm əni mɨ ɨfě.

31Wɨ nya'a təm ghà ni, 'Kɔneliùs! Ɔwiə̀ fə zu e ə̀kɔ̀ŋgɨ̀. Wɨ fə bə̀ zə ɨkab we nɨ àwò ə nà' əmbɨ ə bə̂d ɨkwaŋ.

32Əne tom bə̂d ə Jopà ni mbɨ kəb ə Saimòn we nɨ mbɨə bə̀ tɔŋ əni Pità. Məd wɨə chub ɨŋga nəb Saimòn we nɨə tekɨə gôb. Nəb məd zɨ əŋgo rɨbàà.'

33Əni mə̀ nya'a zu əne, mə nya'a tom bə̂d əsɨ ne əwu əwən ni mbɨ tɔŋ əwe. À fə kàŋ ghɨ̀ ənû ə chòm ɨchî nɨ à ye'e. Tɨnîn tɨ̀ wɨ əgha mbà mɨjìm ɨfě Ɔwiə̀ ɨ zu ɨnû mbe nɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg gha ɨ ne ni à gha ɨ na."

34Pità nya'a kɔ ghamɨ ghà ni, "Tɨnîn mə kàŋ kyerɨ əni rəsì' ni chəi Ɔwiə̀ ə ghɨ̀ ɨghə.

35Məd wɨə nɨŋə bə̂d rɨŋga ɨbeŋ jìm, əne yɨ mbe nɨə wumnɨ əməd bə̀ ghɨ̀ ɨnû nɨ kù'nɨ̀.

36Mbə kyerɨ ɨŋgam we nɨ wɨ nya'a tom əmbɨ mɨIzre. Ɨŋgam we wɨə ghà ɨkə̂n chòm ɨmbə̀' əbɔrəbɔd ze nɨ tɨ̀ chè ənjìm ə Yeso Kristo berɨ mbɨ ə Ɔwiə̀. Yeso Kristo yɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg ɨgwɨ ə bə̂d mɨjìm.

37Mbə kyerɨ ənû ə kyeŋ ze nɨ nya'a ghɨ̌ ɨŋga Izre jìm. Ənû ze ə nya'a kɔ ə Galiliî əni Jɔ̌n we nɨ nya'ə nà' mɨnib nya'a gha ni bə̂d beŋ tə fîŋ, nɨŋ mɨnib.

38Mbə kyerɨ ɨchî nɨ Ɔwiə̀ nya'a na' Əzwî ə Zeŋɨ bə̀ nà' ɨka əmbɨ Yeso we rɨ ə Nazàret. Mbə kyerɨ ɨchî nɨ Yeso nya'a ghanə yèn ɨsɨ jìm, yènə̀ ghɨ̀ ɨchòm əni bə̂d bə̀ vɨə̀ bə̂d mɨjìm mbe nɨ debɨ̀rə̀ nya'ə tùmbɨə̀ mɨməd. Ɨ wɨə nya'ə ghɨ̀ əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ Ɔwiə̀ wɨə nya'a mbɨ məd.

39Tɨ̀ yɨ mɨzərɨmbin əni ɨnû jìm mbe nɨ wɨ nya'a ghɨ̌ ɨŋga Izre bə fərɨ ɨŋga Jèrusalèm. Mbɨ nya'a kòmbɨ̀ əməd əzed ə ba'nɨ, zwiirɨ.

40Àyɨə əni əni nya'a pe ɨtad, Ɔwiə̀ nya'a zwemnɨ əməd, ghɨ̀ wɨ jwɨ̀ bə̂d zə əməd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

41Ka’i bə̂d mɨjìm nya’a zə əməd. Wɨ nya’a jwɨ ɨ na, mba mbe nɨ Ɲwìə̀ nya’a chɔ’ ni tɨ ye’ mìzərɨmbin əni ɨnû ɨməd. Tɨ wɨə nya’ə jɨgə bə̀ nɔə mbɨ məd əni wɨ nya’a zwemə.

42Wɨ nya’a gha ɨ na ni tɨ gha ɨŋgam Ɲwiə̀ əmbɨ ə bə̂d. Wɨ nya’a bə̀ ghɨ̀ ni bə̂d kyerɨ ni məd yɨə wə̀d we nɨ Ɲwìə̀ chɔ’ɔ nùŋ ni wɨ sa’ bə̂d mbe nɨ ye’ ɨkă mbɨ mbe nɨ fə kwɨ.

43Bə̂d ɨkə̂n Ɲwiə̀ mɨjìm mbɨə nya’ə ghà ɨnû ɨmbə̀’ əməd ni Ɲwìə̀ bɨrɨ chè ənjìm məd, wa’ ɨnû rɨbə̀ŋ wə̀d jìm we nɨ nuŋ fìŋ ɨgwɨ məd.”

44Əni Pità nya’ə kɨrɨ ghàmə̀, Əzwî ə Zeŋɨ ə nya’a ye’e ɨgwɨ ə bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya’ə zwetɨ ɨŋgam we.

45Ənû ze ə nya’a chè mìJû mbe nɨ nya’a ben ə Kristo, əne yɨ mbe nɨ nya’a nɔ’ rɨ ə Jopà beenɨ əbɔ’ Pità. Mbɨ nya’a yiirɨ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨ nya’a zə ni Ɲwìə̀ fə bə̀ nà’ i ɨne’e we nɨ ye’ Əzwî ə Zeŋɨ əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ ka’i mìJû,

46ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨ nya’a zu əni mbɨə ghàm mɨŋgam ɨbeŋ cherə, bə̀ fɔrɨ əni mbɨə yiirɨə ə Ɲwiə̀. Pità nya’a ghà ni,

47“Tɨ wə̀d mɔ’ɔ ton ni tɨ rɨ̀ na’ a mɨnib əmbɨ ə bə̂d mbô nɨ Əzwî ə Zeŋɨ ə fə nyɨ ɨgwɨ mɨmə̀d ɨchî nɨ zɨə nya’a nyɨ ɨgwɨ na ə?”

48Əni wɨ nya’a ghɨ̀ əne, wɨ nya’a ghà ni mbɨ na’ mɨnib əmbɨ mɨmə̀d əni ɨkum Yeso Kristo. Əni mbɨ nya’a nɨŋ mɨnib mbe, mbɨ nya’a ghà ɨ bɔ ni wɨ chubɨ mbɨ nən ɨni mɔ’ɔ bɔŋ nɔ̀’.

Ìfà’ì 11

1Bə̂d tom Kristo mbɨ ə bə̂d mbe rɨ ə Jùdeyà nɨ nya’a ben ə Kristo nya’a zu ni bə̂d mbe nɨ ka’i mìJû fə bə̀ ben ɨŋgam Ɲwiə̀.

2Əne əni Pità nya’a kɔ’ wò ə Jèrusalèm, mìJû mbe nɨ nya’ə kə̀bə̀ ni mbɨ ne bə̂d mbe nɨ ka’i mìJû nya’a chu’ əməd

3ghà ni, “À kə’ wò əkwɨ bə̂d mbe nɨ ka’i mìJû bə̀ jɨg mbɨ mɨmə̀d ɨmbə̀’ ə ye ə?”

4Pità nya’a sɨ kɔ to’rɨ ɨnû mbe nɨ nya’a che əmbɨ mɨmə̀d ɨchî nɨ mbɨ nya’a kɔ.

5Wɨ nya’a ghà ni, “Əni mə nya’ə kɔ̀ŋgɨ ə Ɲwiə̀ ə Jopà, rɨtaanɨ njə̀m mɔ’ɔ nya’a chè əmɨ. Ɨŋga tɨtaanɨ njə̀m ze, mə nya’a zə əghɨ ə mɔ’ɔ nɨ nya’ə swi’ə rɨkaŋ ɨghabɨ əbapɨ ə ngywɨ̌ ə kyeŋ. Ɨ mbɨə nya’ə swi əghɨ ze rɨkaŋ əni rɨbu rɨkwè. Zɨə nya’a swi’i ye’e ɨban num.

6Mə nya’a nèŋ ɨŋga kwà’ ɨchî chɔ̀m, əne zə nyam te nɨ bə̂d ə zɨə̀, zə te rɨ əgyeŋ, zə te nɨə kɔ ɨbum ə si bə̀ zə rɨnən.

7Əne mə nya’a zu gî mɔ’ɔ nɨ nya’a gha ɨ num ni, 'Pità, nɔ’ɔ zwiirɨ kud.’

8Àyɨə mə nya’a wɨìrɨ ni, 'Ɨndè’ əmɨ, kyɨ Ə̀nùŋɨsɨg. Chəi əghɨ ə mɔ’ɔ ze nɨ rɨka zeŋ i, kɨ əze nɨ chəi bə̂d ə kurə, ə kwe’ nyɨ ɨŋga mɨ ɨchû.’

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

9Gî ze nya’a ghàm rikaŋ əni ighəm ni pe ibe ni, 'Tirə təŋ e əghi ze ni Ɲwiə fə zeŋni ni à yi əghi ni rika zeŋ i.’

10Ənû zô ə nya’a ghì ighəm tad, əne mbi nya’a wiri sùŋ əghi ze əjìm ikaŋ.

11Àmei əwu əwən, bəd mìtad ni mbi nya’a tom əsi num ri ə Kàisàriyà, nya’a ye’e nyi iŋga nəb ze ni mə nya’ə chubə.

12Əzwî ə Zeŋi ə nya’a ghà i num ni mə wo mbi mìməd, zi ri nyi’ni inyod. Mbi bɔŋgɔb mbô rìfuə nya’a bə̀ wò mbi num, əne tì nya’a wò nyi iŋga nəb mbaŋə̀ ze.

13Mbaŋə̀ ze nya’a ghà ichî ni wì kə’ zə aŋgirə̀ ni təm iŋga nəb məd ghà i bɔ ni, 'Tom bəd ə Jopà ni mbi wo niŋ ə Saimòn we ni mbiə bə̀ təŋ əni Pità ye’e mbi məd.

14Məd biri gha ikân mɔ’ɔ i ne ni biri ghi ni àwò mbi ə bəd mijìm mbe ni ye’ iŋga e nəb jwi rəŋgə’.’

15Əni mə nya’a kɔ ghami, Əzwî ə Zeŋi ə nya’a ye’e igwi mìməd àmei ichî ni ziə nya’a ye’e igwi na əni ikɔ.

16Əne mə nya’a kɔndi iŋgam Ə̀nùŋìsig, ichî ni wì nya’a gha ni, 'Jɔ̌n wiə nya’ə nà’ə minib, àyiə Ɲwìə biri na’ Əzwî ə Zeŋi i nən.’

17Əne ichî ni Ɲwìə fə na’ ine’e əmbi mìməd àmei ichî ni wì nya’a na’ i na əni ə nyùmə we ni tì nya’a ben Ə̀nùŋìsig Yeso Kristo, nji mɔ̌ kiə we ni tì mə ton ni ti Ɲwìə ghi i ənû ze ni wì kəbi ə?”

18Əni mbi nya’a zu ənû zô, chəi mbi nya’a wiri beri ənû ə cherə ni ghà. Əne mbi yiiri ə Ɲwiə̀, ghà ni, “Ɲwìə fə bə̀ nà’ əpan əmbi bəd mbe ni ka’i mìJû ni mbi beŋ tə fîŋ jig ìtènì.”

19Məsa’ əbeŋ nya’a zwiiri ə Stifìn, əne kɔ nwendi tikyeri-iwu bəd mbe ni nya’a ben ə Kristo. Bəd mbe ni nya’a ben ə Kristo nya’a jàŋ wò ə Fonesià, wò ə Saiprùs bə̀ wò ə Antiɔ̀k. Əni mbi nya’ə wòə̀, i mbiə nya’ə yènə̀ ghà iŋgam Ɲwiə̀ àmei əmbi mìJû.

20Àyiə bəd cherə ni nya’a ri ə Saiprùs bə̀ fɔri ri ə Sìrin, nya’a wò ə Antiɔ̀k kɔ ghà ikân chɔ̀m imbə̀’ Ə̀nùŋìsig Yeso əmbi ə bəd mbe ni ka’i mìJû.

21Ika Ə̀nùŋìsig wiə nya’a igwi mìməd, əne wì nya’a ghì ni inôn bəd, kwà’ wi kyeŋ, ben inû mbe ni mbi nya’ə ghàə̀, əne zì tə fîŋ igwi Ə̀nùŋìsig.

22Ifeti bəd Kristo we ri ə Jèrusalèm nya’a zu ənû ze, əne mbi nya’a tom ə Banabàs ə Antiɔ̀k.

23Əni wì nya’a wò pè zə ichî ni Ɲwìə nya’a ghi ìchɔ̀m əni ə bəd mbe, wì nya’a gha’, əne tìmbì mìməd mijìm ni mbi təm kàànì iŋga ənû ə Ɲwiə̀, bə̀ fà’ əmbi Ə̀nùŋìsig əni tə fîŋ rijìm.

24Banabàs yiə nya’ə wə̀d chɔ̀m. Əzwî ə Zeŋi ə nya’a swi iŋga məd. Wì nya’a bə̀ beri ibeni ni kaani. Ichî ni wì nya’ə ghà iŋgam Ɲwiə̀ nya’a ghì ni bəd mìnɔnɔ’ beŋ tə fîŋ ben Ə̀nùŋìsig.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

25Əne Banabàs nya'a wò kəb ə Sôl ə Tasùs.

26Əni wì nya'a zə əməd, wì nya'a niŋ əməd mbi wò ə Antiòk. Ɨ mbiə nya'ə bòmnìə mbi ə bâd mbe ni nya'a ben ə Kristo. Ɨ mbiə nya'ə bòmnì əne əni əghəm əwu ə fibì. Mbi nya'ə bòmnìə chwi inû imbə̀' ə Yeso əmbi ə bâd mìnənɔ'. À yi ə Antiòk ni mbi nya'a be kɔ təŋ bâd mbe ni nya'a ben ə Kristo əni ə Bâd Kristo.

27À nya'a əni ə nyùmə̀ we, bâd ìkən Ɗwiə mɔ'ɔ nya'a nə̀' ri ə Jèrusalèm swi'i wò ə Antiòk.

28Əzwî ə Zeŋi ə nya'a ghì ni wi mɔ'ɔ rəbɔ' mìmə̌d, ni ikum məd nya'ə Agabùs, nɔ' təm rətiə ghà ni njì kă kă biri nyi iŋga isig jìm. (Ənû zô ə nya'a ghì əni ə nyùmə̀ we ni Klodiùs nya'ə tùmbì ibeŋ jìm mbe ni məRom nya'a ma' bid baŋ ə).

29Əne bâd Kristo mbe ri ə Antiòk nya'a ben ni wə̀d mɔ' mɔ' rəbɔ' nən cha əghi ze ni tì wì chà, imbə̀' weeri bɔŋgəb mbe ni nya'ə chub ə Jèrusalèm.

30Mbi nya'a ghì ənû ze, əne tom ə Banabàs mbi Sôl mbi ikab we ni mbi nya'a feti ni mbi wo nà' əmbi ə bâd mbe ni nya'ə chà ifeti bâd Kristo we ri ə Jèrusalèm.

Ìfà'ì 12

1À nya'a əni ə nyùmə̀ we, ifôn Herò̀d nya'a kɔ nwendi tikyeri-iwu bâd mɔ'ɔ mbe ni nya'a iŋga ifeti bâd Kristo.

2Wì nya'a ghì mbi zwiiri ə Jems, aŋgəb Jǒn, əni ibi bid.

3Əni wì nya'a zə ni ənû ze ə nya'a bòŋ mìJû, wì nya'a wò imbì gywì ə Pità. Wì nya'a ghì ənû zô əni mbi nya'ə jigə ŋgə̀ŋ ze ni chəi ifu' we niə ghì ni ŋgə̀ŋ kɔ' iŋga.

4Əni Herò̀d nya'a fə gywi ə Pità, wì nya'a zì əməd ə ndəŋ, əne nà' əməd əmbi iwaŋ mìsɔgyì kwè, mbi mìsɔgyì mìkwè iŋga iwaŋ fibì, ni mbi nəŋgi əməd. Herò̀d nya'a nùŋ əməd siə kɔndiə ni mbi mi jig Əchwî ə Che-igun màànì, tə biri niŋ əməd wò ni mbi sa' əməd əsaŋ əsaŋ.

5Əne mbi nya'a nuŋ ə Pità ə nəb ndəŋ. Àyiə ifeti bâd Kristo wiə nya'ə kò̀ŋgì ə Ɗwiə igwi məd əni tə fîŋ rijìm.

6À nya'a izimi we ni itu' biri chig Herò̀d chì ə Pità nà' ni mbi sa' əməd əsaŋ əsaŋ, Pità wiə nya'ə gwen iŋga migharə̀ mìsɔgyì mìbe. Mbi nya'a kod əməd əni mìkàrə̀ mìbe. Mìsɔgyì nya'a bə̀ chub ichû ikam i nəŋgi ə nəb ndəŋ ze.

7Aŋgirə̀ Ə̀nùŋìsig nya'a sa' jwì, izeŋi zeŋi te iŋga nəb ndəŋ ze. Wì nya'a nìpì ə Pità iban ibeŋ nə̀ əməd ghà i bɔ ni, "Zambi nɔ'." Əni wì nya'a ghà əne, mìkàrə̀ mbe nya'a feŋgi ri əni ibɔ Pità.

8Aŋgirə̀ we nya'a ghà i bɔ ni, "Zi te ngywǐ bə̀ zì mbe itabi." Pità nya'a ghì àmei ichî we. Aŋgirə̀ we nya'a ghà i bɔ ni, "Niŋ e ngywǐ ma'i nib e inyod əŋgu beeni əbɔ' num."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

9Pità nya'a beeni əbɔ' məd mbɨ jwì rɨŋga nəb ndəŋ ze. Chəi wɨ nya'a kyerɨ ni ənû ze nɨ aŋgɨrə we nya'ə ghìə yɨ ənû rəsì'. Wɨ nya'a kɔndɨ ye' ni tə wɨə zəə rìtaanɨ njəm.

10Əni mbɨ nya'a fə che ɨwaŋ mìsɔgyì rɨtu bə chè we nɨ pe ɨbe, mbɨ nya'a pè ɨchû ɨkam ətəni we niə neŋ ɨŋga əbeŋ ze. Ɨchû ɨkam we nya'a fi' əmbɨ mìməd təzì' wi. Mbɨ nya'a jwì wò ɨsɨg. Əni mbɨ nya'a chè ɨnənjì kyeŋ mɔ', aŋgɨrə we nya'a sà' sàŋ əməd.

11Əni Pità nya'a kyerɨ ənû ze nɨ nya'a ghɨ əni məd, wɨ nya'a ghà ni, "Tìnîn mə fə kyerɨ əni rəsì' ni Ə̀nùŋìsɨg fə tom wi aŋgɨrə ni wɨ ye'e chì əmɨ rɨŋga tɨkyerɨ-ɨbɔ Herɔ̀d, bə chɨ əmɨ rɨ əni ɨnû jìm mbe nɨ mìJû ə kə̀'ə̀ wòmə̀ ni mbə bɨrɨ ghɨ əni ə num."

12Əni wɨ nya'a kyerɨ əne, wɨ nya'a wò əkwɨ Mèri, ɨŋgɔb Jɔ̌n, nɨ ɨkum məd cherə nya'ə Mak. Bə̂d mìnɔnɔ' nya'a fə fetɨ əŋgu. Əne ɨ mbɨə nya'ə kɔ̀ŋgì ə Ɗwiə̀.

13Əni wɨ nya'a goŋgɨ ɨchû ɨkam, wan əyi ə̀fà'ì mɔ'ɔ nɨ ɨkum məd nya'ə Rodà nya'a wò biirɨ wə̀d we niə goŋgiə.

14Əni wɨ nya'a zu gî Pità kyerɨ, wɨ nya'a gha' kwà' rɨŋgə', əne nòrə wò nyɨ ə nəb ghà əmbɨ ə bə̂d mbe ni Pità wɨ ɨchû ɨkam. Àyɨə chəi wɨ nya'a fi' ɨchû ɨkam ɨ bɔ.

15Mbɨ nya'a ghà ɨ bɔ ni, "À wɨə beə!" Àyɨə wɨ nya'a nyèŋ ni à yɨ rəsì'. Əne mbɨ nya'a ghà ni, "À yɨ aŋgɨrə məd!"

16Àyɨə Pità nya'a wò ɨmbì rəbə goŋgɨ i ɨchû ɨkam we goŋgɨ. Əni mbɨ nya'a fi' ɨkam we, mbɨ nya'a zə əməd, yiirɨ.

17Pità nya'a mə əni e əbɔ ni mbɨ kəm rəziə. Əni mbɨ nya'a kəmɨ, wɨ nya'a tò'rì ɨchî nɨ Ə̀nùŋìsɨg kə' chɨ əməd rɨ ə ndəŋ. Wɨ nya'a ghì əne ghà ni, "Mbə̀ gha ənû zɔ̂ əmbɨ Jems fɔrɨ əmbɨ ə bɔŋgɔb mbə." Əni wɨ nya'a ghà əne, wɨ nya'a nɔ̀' wò əsɨ ə cherə.

18Əni ɨtu' nya'a chɨgɨ, ə̀bùùrì ə kyeŋ ə nya'a jwɨ əka' mìsɔgyì mbe. Chəi mbɨ nya'a kyerɨ ənû ze nɨ ghɨ əni Pità.

19Herɔ̀d nya'a chà bə̂d ni mbɨ kəb ə Pità, àyɨə chəi mbɨ nya'a zə əməd. Wɨ nya'a nwèndì mìsɔgyì mbe, əne ghà ni mbɨ zwiirɨ mìməd. Əni mbɨ nya'a ghì əne, wɨ nya'a nɔ̀' rɨ ə Jùdeyà swi'i wò ə Kàisàriyà pè chub əŋgu əni ɨkə nyumə̀.

20Herɔ̀d nya'a sə ɨtəm əbɔ' bə̂d mbe rɨ ə Taì fɔrɨ ə Sidòn. Əne mbɨ nya'a fɔtɨ wò əsɨ məd əni ɨnòn. Mbɨ nya'a pè zə ə Blasiùs nɨ nya'ə nəŋgiə tɔ' Herɔ̀d, əne mbɨ nya'a fi ətu əməd ni wɨ weerɨ əwən. Mbɨ nya'a ghì əne, wò əsɨ Herɔ̀d pè ghà ɨ bɔ ni wɨ ghɨ mbə̀ chub əni əbɔrəbɔd, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ tɨjɨg tɨ mìməd tɨə nya'ə nɔ̀' rɨŋga əbeŋ ə Herɔ̀d.

21À nya'a ɨgwɨ əni ze nɨ mbɨ nya'a nuŋɨ, Herɔ̀d nya'a zɨ ti ngywɨ̌ rɨfɔ̀n wò chub ɨgun e ətən ɨfɔ̀n, ghàm əmbɨ ə bə̂d mbe.

22Əni wɨ nya'a ghàm əne, bə̂d mbe nya'a wumnɨ əməd, ghà rɨkă ni, "Zɔ̂ yɨə gî ŋwiə̀, ka'i gî wə̀d!"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

23Àmei əwu əwən, aŋgɨrə̀ Ə̀nùŋìsɨg nya’a zɨ əwən ə ka ka ɨgwɨ məd, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi wì nya’a na’ ɨwumnɨ we ye’ əmbɨ ə Ɲwiə̀. Tɨgwid nya’a nyɨ ɨŋga ɨnyod məd, kud əməd, wì kwɨ.

24Ɨŋgam Ɲwiə̀ wɨə nya’ə jàŋə̀ wò ɨmbì. Bə̂d mìnənə’ nya’a zu benɨ.

25Ənɨ Banabàs mbɨ Sə̂l nya’a maanɨ əfà’ì ze nɨ mbɨ nya’a wo fa’ ə Jèrusalèm, mbɨ nya’a bəndì wò ə Antiə̀k. Ənɨ mbɨ nya’ə bəndɨə̀, mbɨ nya’a nɨŋ ə Jə̀n we nɨ ɨkum məd cherə nya’ə Mak wò mbɨ məd.

Ìfà’ì 13

1Bə̂d ɨkən Ɲwiə̀ mbɨ məchwiə̀-ìnù mbɨə nya’a ɨŋga ɨfetɨ bə̂d Kristo we rɨ ə Antiə̀k. Mbɨ yɨə nya’ə Banabàs, mbɨ Simiòn nɨ mbɨ nya’ə bə̀ təŋ ənɨ Naijà, mbɨ Lusiùs nɨ nya’a rɨ ə Sìrin, mbɨ Maniàn nɨ nya’a kwi mbɨ Herə̀d nɨ nya’ə gəmnà, mbɨ Sə̂l.

2Ənɨ mbɨ nya’ə wumnɨ ə Ə̀nùŋìsɨg bə̀ chubə rɨ jɨg, Əzwî ə Zeŋɨ ə nya’a ghà əmbɨ mɨməd ni, “Mbə̀ sweŋ ə Banabàs mbɨ Sə̂l ɨ num ɨmbə̀’ mbɨ fa’ əfà’ì ze nɨ mə chə’ mɨməd ni mbɨ fa’a.”

3Ənɨ mbɨ nya’a fə chub rɨ jɨg bə̀ kə̀ŋgɨ ə Ɲwiə̀ màànì, mbɨ nya’a zab mbə ɨbɔ ɨgwɨ mɨməd, chà mɨməd ni mbɨ wò ə.

4Əzwî ə Zeŋɨ ə nya’a tom ə Banabàs mbɨ Sə̂l, əne mbɨ nya’a swi’i wò ə Selusià. Mbɨ nya’a nə̀’ rəŋgu nyɨ əbaŋ ɨgyɨ baanɨ wò əkəm əsɨ ze rɨŋga ɨgyì nɨ mbɨ nya’ə təŋ ənɨ Saiprùs.

5Ənɨ mbɨ nya’a pe ə Salamìs, mbɨ nya’a ghà ɨŋgam Ɲwiə̀ ɨŋga nəb tɨ ə̀kàtì tɨ mìJû. Ɨ mbɨə nya’ə əngu mbɨ Jə̀n Mak nɨ nya’ə wèèrɨə̀ mɨməd.

6Ənɨ mbɨ nya’a fə yen ɨŋga əkəm əsɨ ze əjìm, mbɨ nya’a wò pè ə Pafə̀s. Mbɨ nya’a pè əŋgu jwì ɨgwɨ ə wəd mìsà mə’ɔ nɨ nya’ə bə̀ ə wəd ɨkən mɨghab. Ɨ mbɨə nya’ə bə̀ təŋ əməd ənɨ Ba-Yeso.

7Ba-Yeso we yɨə nya’ə sə̀’ gəmnà we nɨ mbɨ nya’ə təŋ ənɨ Sejiùs Paulùs. Gəmnà we yɨə nya’ə wəd ɨwe. Wɨ nya’a təŋ ə Banabàs mbɨ Sə̂l ni mbɨ ye’e əsɨ ni ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨ wɨ nya’ə kə̀bə̀ ni mbɨ gha ɨŋgam Ɲwiə̀ ɨ ni.

8Àyɨə wəd mìsà we, nɨ ɨkum məd nya’ə Elimàs, (à yɨ ɨkum məd we ənɨ ɨŋgam Grik), nya’a ton i. Ɨ wɨə nya’ə kə̀bə̀ ni tɨ gəmnà we ben i ɨŋgam Ɲwiə̀.

9Əzwî ə Zeŋɨ ə nya’a swi ɨŋga Sə̂l we nɨ mbɨ nya’ə bə̀ təŋ ənɨ Pə̂l. Əne wɨ nya’a toŋ əghə ɨgwɨ Elimàs ghà ni,

10“Àwɔ̀, wan debɨrə̀! À bàn ɨnû jìm mbe nɨ kù’nɨ. À berɨ mɨnə̂njɨ jìm nɨ tambɨ bə̂d. Ɨnû rɨbə̀ŋ bə̀ swi ɨŋga e fîŋ. Ka à wa bɨrɨ sob e nɨ beŋ ɨnû chə̀m mbe nɨ Ə̀nùŋìsɨg ə ghɨə̀ ə?

11Tìnîn zə, Ə̀nùŋìsɨg bɨrɨ zɨ ŋgə’ ɨgwɨ ne. À bɨrɨ fɨg ə. Ka à bɨrɨ zə e ɨsɨ ənɨ ɨkə nyumə̀.” Àmei əwu əwən, əghə əməd ə nya’a fîn, əne wɨ nya’a kɔ kə̀b bə̂d ni mbɨ yim e əbɔ chà əwi.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

12Əni gɔmnà we nya'a zə ənû ze ni nya'a ghǐ, wì nya'a ben iŋgam Ɲwiə̀, imbə̀' ighəm
ni inû mbe ni mbi nya'ə chwi imbə̀' Ə̀nùŋìsig nya'a chè əməd.

13Pôl mbi ə bə̂d mbe ni nya'a mbi məd nya'a nyi əbaŋ igyì, nɔ̀' ri ə Pafɔ̀s wò ə Pegà ni
nya'a iŋga əbà əbeŋ ze ri ə Pamfilià. Əni mbi nya'a pè əŋgu, Jɔ̀n Mak nya'a sàŋ
mìməd bəndì wò ə Jèrusalèm.

14Mbi nya'a nɔ̀' ri ə Pegà wò ə Antiə̀k we ni nya'a iŋga əbà əbeŋ ze ri ə Pisidià. À
nya'a si əni əkwi mìJû, mbi nya'a wò nyi iŋga nəb ə̀kàtì mìJû pè chub ə si.

15Əni bə̂d mbe rəŋgu nya'a fə foŋ iŋgam Ɲwiə̀ riŋga ə̀ŋwà'nì ə tikə ri Mose, bə̀ foŋ
riŋga ə̀ŋwà'nì ə bə̂d ìkə̀n Ɲwiə̀, bə̂d mbe ni nya'ə chà nəb ə̀kàtì ze nya'a cha ikə̂n
əmbi Pôl mbi Banabàs ni, "Bɔŋgɔb, mbə mi beri iŋgam mɔ'ɔ ni timbi əwa, mbə̀ gha i
na."

16Pôl nya'a zu əne nɔ̀' təm, mə̀ əni e əbɔ ni mbi kəm rəziə. Əni mbi nya'a kəmi, wì
nya'a ghà ni: "Mbi bɔŋgɔb, mìIzre fəri mbə̀n mbe niə wumni ə Ɲwiə̀, mbə̀ zu.

17Ɲwìə̀ mìIzre nya'a chɔ' mba mìmbǎ' rəŋwe, əne ghì mìməd əni əbeŋ ə kyeŋ əni ə
nyùmə̀ we ni mbi nya'ə chub ə Ijìp. Wì nya'a niŋ ika kyeŋ chì mìməd riŋga əbeŋ ze.

18Wì nya'a nyì' mbi mìməd iŋga ibad rikwà'i əni ighəm iwu iwum kwè.

19Wì nya'a nimni ibeŋ sambe ə Kanàan, əne wèd mìIzre əni ə si ti mìməd.

20Inû mbô jìm nya'a niŋ ighabi ighəm iwu əki əkwè mbi iwum itân. "Wì nya'a nɔ̀' ri
əwɔ nà' bə̂d niə sa' əbeŋ əmbi mìməd wò pè əni ə wəd ìkə̀n Ɲwiə̀, Samwèl.

21À nya'a əni ə nyùmə̀ we, mbi nya'a ghà əmbi ə Ɲwiə̀ ni wì na' ifɔ̀n i nən. Əne Ɲwìə̀
nya'a nà' ə Sôl əmbi mìməd. Sôl yiə nya'ə wan Kish, ni nya'a riŋga inəbi Benjamìn.
Sôl nya'a tumbi mìməd ighəm iwu iwum kwè.

22Əni Ɲwiə̀ nya'a swi əməd ri igwi ətən, wì nya'a nùŋ Dèvîd əni ifɔ̀n. Wì nya'a ghà
imbə̀' ə Dèvîd ni, 'Mə fə zə ni Dèvîd, wan Jesè, yi ikwi wəd we ni mə gha'i. Wì biri
ghi inû jìm mbe ni mə kəbi.'

23Ti əbɔ' ə bɔn ti əni əghaŋ ə Dèvîd, Ɲwìə̀ fə chɔ' ə Yeso əni wəd ni biri chi mìIzre
rəŋgə', ichî ni wì nya'a fə ka'i.

24Bɔŋ Yeso nya'a siə ye'e, Jɔ̀n we ni nya'ə nà' minib, wiə nya'ə ghà əmbi mìIzre
mìjìm ni mbi beŋ tə fîŋ niŋ minib.

25Əni Jɔ̀n we ni nya'ə nà' minib nya'ə siə wò maani ə̀fà'ì ze ni Ɲwìə̀ nya'a cha əməd
ni wì ye'e fà', wì nya'a ghà ni, 'Mbə kɔn əzən ni mɔ̀ yiə we ə? Ka mɔ̀ yi əmi wəd we
ni mbə̀ə wòmə̀. Chô, àyiə mbə̀ zə ni wəd mɔ'ɔ wiə ye'e əni mi njìm, ni chəi mə̀ ku' ni
chi itabi ti əni iwu iməd.'

26"Mbi bɔŋgɔb, ni ye' bɔn ti əni əghaŋ ə Abràham, mbi mbə̀n mbe ni ka'i mìJû niə
wumni ə Ɲwiə̀, ikə̂n we ni Ɲwìə̀ fə chì əwa rəŋgə' fə ye'e i na.

27Bə̂d mbe niə chub ə Jèrusalèm mbi mbe ni nya'ə teki inû mìməd nya'a ghì ni inû
mbô jwi əni rəsì' ichî ni mbi nya'a sob ni mbi zwiiri əməd. Mbi nya'a ghi əne, imbə̀'

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

ɨghəm nɨ chəi mbɨ nya'a kyerɨ ni Yeso yɨə wəd we nɨ Ɲwìə zɔ'ɔ, kɨ be kyerɨ mɨŋgam bəd ɨkən Ɲwiə mbe nɨ mbɨə foŋ ɨni ɨkwɨ mɨJû jìm.

28Ka à bè ye'i ni chəi mbɨ nya'a zə əton nɨ tɨ mbɨ zwiirɨ əməd, àyɨə mbɨ nya'a ghà əmbɨ Pailèt ni wɨ ghɨ mɨsɔgyɨ zwiirɨ əməd.

29Ənɨ mbɨ nya'a ghɨ ni ɨnû jìm mbe nɨ bəd ɨkən Ɲwiə nya'a ŋwà'nɨ ɨmbə' əməd jwɨ ənɨ rəsì', mbɨ nya'a swi əməd rɨ əzed ə ba'nɨ, wò boŋ ɨŋga ɨsì.

30Àyɨə Ɲwiə nya'a zwemnɨ əməd.

31Ɨ wɨə nya'a jwɨ ɨni nənɔ' ɨfĕ bəd mbe nɨ nya'ə yènə mbɨ məd kɔ rɨ ə Galiliî wò pè ə Jèrusalèm. Bəd mbe nɨ wɨ nya'a jwɨ ɨfĕ mɨməd yɨ mɨzərɨmbin mbe nɨə sɨə ghà ɨnû ɨmbə' əməd əmbɨ mɨIzre tɨnîn.

32Əne tɨ fə ye'e mbɨ ɨkən chòm ɨ nən ni ənû ze nɨ Ɲwìə nya'a ka' əmbɨ mba mɨmbă' rəŋwe,

33wɨ fə ghɨ zɨə jwɨ ənɨ rəsì' ɨ na mbà mbe nɨ ye' bɔn tɨ ənɨ əghaŋ mɨməd. Wɨ fə ghɨ əne ɨchî nɨ wɨ nya'a zwemnɨ ə Yeso. Ə zɨə bə ɨŋga mɨSâm mbe nɨ pe ɨbe ni, 'Àwɔ̀ yɨ mɨ Wan, təchòŋ mə fə sɨ e Mbă'.'

34Ɲwìə nya'a ghà ɨmbə' ɨchî nɨ wɨ nya'a zwemnɨ əməd, nɨ ka wɨ bɨrɨ nɔ bɔb i ni: 'Mə bɨrɨ zɨ əbɔrəbɔd ə zeŋɨ ze nɨ mə nya'a ka' əmbɨ Dèvîd ɨgwɨ ne.'

35Ə zɨə bə ɨŋga əŋwà'nɨ ə mɨSâm ə cherə ni, 'Ka à bɨrɨ saŋ e ni e Wəd Zeŋɨ bɔb.'

36Ənɨ Dèvîd nya'a kɨrɨ ɨkă, wɨ nya'a ghɨ ɨnû mbe nɨ Ɲwìə nya'a kəbɨ ni wɨ ghɨ ə. Wɨ nya'a kwɨ mbɨ tweŋ əməd əbɔ' mɨmbă' məd rəŋwe, əne wɨ nya'a bɔb.

37Àyɨə chəi məd we nɨ Ɲwìə nya'a zwemnɨ nya'a bɔbɨ.

38Əne kyɨə bɔŋgəb, mbə̀ kyerɨ ni tɨ wɨə chè ənjìm wəd wô ghà ɨnû ɨ nən ɨmbə' ɨchî nɨ Ɲwìə ə wa' ɨnû rɨbòŋ bəd.

39Əne Ɲwìə fə wa' ɨnû rɨbòŋ wəd mɔ' mɔ' we nɨ ben ə Kristo, nɨ chəi tɨkə rɨ Mose te tɨ rɨ nya'a wa'.

40Əne mbə̀ we ə, njɨ ənû ze nɨ bəd ɨkən Ɲwiə nya'a ghă ə bɨrɨ ghɨ ənɨ ə nən. Ənû ze yɨ ni,

41'Mbən mbe nɨə chə'nɨ ɨŋgam Ɲwiə, mbə̀ neŋ ənû ze nɨ Ɲwìə ə ghɨə̀ yiirɨ, kwɨ, ɨmbə' ɨghəm nɨ mə bɨrɨ ghɨ ənû ə mɔ'ɔ ɨŋga ɨni mbe nɨ mbə̀ ye' ɨkă, nɨ wəd mɔ'ɔ mɨ gha ɨ nən, chəi mbə̀ bɨrɨ nɔ benɨ.'"

42Ənɨ Pôl mbɨ Banabàs nya'ə jwɨ rɨŋga nəb əkàtɨ ze, bəd mbe nya'a bu' ɨbɔ əmbɨ mɨməd ni mbɨ wɨrɨ bəndɨ ye'e əni əkwɨ ze nɨ beenɨ, ɨmbə' ghà ɨnû cherə ɨghabɨ mbô əmbɨ mɨməd.

43Ənɨ mbɨ nya'a jaŋ rɨŋga nəb əkàtɨ ze, mɨJû nənɔ' mbɨ ə bəd cherə mbe nɨ nya'a beŋ tə fîŋ ben ənû ə Ɲwiə mɨJû nya'a beenɨ əbɔ' Pôl mbɨ Banabàs. Əne Pôl mbɨ Banabàs

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

nya’a ghàm bə̀ tìmbɨ̀ mɨ̀mə̂d ni mbɨ wo ɨmbì nuŋ fîŋ ɨgun ə Ɲwiə̀ we niə̀ ghɨ̀ ɨ̀chòm ənɨ mɨ̀mə̂d.

44À nya’a əni əkwɨ ze nɨ beenɨ, bə̂d mɨ̀nɔnɔ’ rɨŋga əsɨ ze nya’a wò fetɨ ɨŋga nəb ə̀kàtɨ̀ ɨ zu ɨŋgam Ɲwiə̀.

45Àyɨə ənɨ mɨ̀Jû nya’a zə mɨnɔ̂n bə̂d mbe, ə̀dìì ə nya’a swi ɨŋga fîŋ tɨ mɨ̀mə̂d, əne mbɨ nya’a kɔ zɔm ə Pɔ̂l ghàà ni ənû ze nɨ wɨə ghàà yɨ mɨghab.

46Ənɨ mbɨ nya’a gha əne, Pɔ̂l mbɨ Banabàs nya’a ghà mbɨ ə fîŋ nɨ kă ni, “Zɨə nya’a kù’ ni tɨ be ghà ɨŋgam Ɲwiə̀ ɨ nən. Àyɨə ɨchî nɨ mbə̀ ton ɨŋgam we, əne zə ni chəɨ mbə̀ ku’ nɨ jɨg ɨ̀tènɨ̀ rɨ mì, tɨ̀ fə sàŋ əwən wò əbɔ’ bə̂d mbe nɨ ka’i mɨ̀Jû,

47ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg nya’a fə ghà ɨ na ni, 'Mə fə nùŋ e ni à ye’ ɨzeŋɨ zeŋɨ əmbɨ bə̂d mbe nɨ ka’i mɨ̀Jû, ɨmbə̀’ bə̂d mɨjìm rɨ ɨbu ɨsɨg jìm jwɨ rəŋgə’.'“

48Ənɨ bə̂d mbe nɨ ka’i mɨ̀Jû nya’a zu ənû zɔ̂, mbɨ nya’a gha’ əne yiirɨ ə Ɲwiə̀ ɨmbə̀’ ɨŋgam məd we nɨ wɨ ghamɨ dè əwən. Bə̂d mɨjìm mbe nɨ Ɲwiə̀ nya’a fə chɔ’ɔ ni mbɨ birɨ jɨg ɨ̀tènɨ̀ rɨ mì nya’a ben ənû ze nɨ mbɨ nya’ə ghà ɨmbə̀’ ə Kristo.

49Ɨŋgam Ə̀nùŋɨ̀sɨg nya’a jàŋ ɨŋga əbà əbeŋ ze əjìm.

50Àyɨə mɨ̀Jû mbe nya’a no məyi kyeŋ kyeŋ mbe nɨ nya’a nuŋ fîŋ ɨgun ə Ɲwiə̀ bə̀ no bə̂d kyeŋ mbe rɨŋga əsɨ ze. Əne mbɨ nya’a kɔ nwendɨ tɨkyerɨ-ɨwu Pɔ̂l mbɨ Banabàs, əne fid mɨ̀mə̂d rɨŋga əbà əbeŋ ze.

51Àyɨə Pɔ̂l mbɨ Banabàs nya’a kùd əgywɨ tɨ ənɨ mbə ɨwu ɨmbə̀’ patɨ mɨ̀mə̂d ni mbɨ beŋ tə fîŋ. Ənɨ mbɨ nya’a ghɨ əne, mbɨ nya’a nɔ̀’ wò ə Ikoniùm.

52Ɨgha’i mbɨ Əzwî ə Zeŋɨ nya’a swi ɨŋga bə̂d mbe nɨ nya’a ben ə Kristo ə Antiə̀k.

Ɨ̀fà’ì 14

1Pɔ̂l mbɨ Banabàs nya’a wò ə Ikoniùm chè wò nyɨ ɨŋga nəb ə̀kàtɨ̀ mɨ̀Jû ze nɨ nya’a əŋgu. Mbɨ nya’a ghà ɨŋgam Ɲwiə̀ ɨŋga nəb ə̀kàtɨ̀ ze ənɨ ɨnə̂njɨ̀ nɨ mɨ̀Jû nɔnɔ’ mbɨ ə bə̂d mɨnɔnɔ’ mbe nɨ ka mbɨ yɨə nya’ə mɨ̀Jû nya’a ben ɨŋgam we.

2Àyɨə mɨ̀Jû mbe nɨ chəɨ mbɨ nya’a ben Kristo nya’a no bə̂d mbe nɨ ka’i mɨ̀Jû, chə̀kɨ̀ fîŋ tɨ mɨ̀mə̂d ni mbɨ kɔ ban bə̂d mbe nɨ nya’a ben ə Kristo.

3Pɔ̂l mbɨ Banabàs nya’a chub ə Ikoniùm əgha ə se. Ɨ mbɨə nya’ə ghà ɨŋgam Ɲwiə̀ əŋgu ɨmbə̀’ Ə̀nùŋɨ̀sɨg mbɨ ə fîŋ nɨ kă. Ə̀nùŋɨ̀sɨg nya’a chwi ni ɨŋgam we nɨ mbɨ nya’ə ghà ɨmbə̀’ ɨ̀chòm məd yɨ ənû rəsì’ ɨchî nɨ wɨ nya’a ghɨ ni mbɨ ghɨ ɨnû yiirɨ bə̀ ghɨ̀ ɨnweenɨ-ɨnû.

4Bə̂d mbe rɨŋga əsɨ ze nya’a ghàbrə̀. Mbɨ mɔ’ɔ nya’a ben ɨnû mbe nɨ mɨ̀Jû nya’ə ghàà, mbɨ cherə nya’a ben mbe nɨ bə̂d tom mbe nya’ə ghàà.

5Bə̂d mbe nɨ ka’i mɨ̀Jû mbɨ mɨ̀Jû fɔrɨ bə̂d mbe nya’ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mɨ̀Jû nya’a kə̀b ni njɨ mbə chə bə̂d tom mbe bə̀ tumbɨ mɨ̀mə̂d ənɨ əti.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

6Əni bâd tom mbe nya'a zu ənû ze, mbɨ nya'a norə wò ə Listrà fərɨ ə Dâbe, nɨ nya'a ɨsɨ ɨŋga əbà əbeŋ ze rɨ ə Laikonià. Mbɨ nya'a bə̀ wò fərɨ ɨŋga ɨsɨ mbe nɨ nya'a ɨban ɨban.

7Mbɨ nya'a pè əŋgu ghà ɨkân chòm ɨmbə̀' Ə̀nùŋìsɨg Yeso.

8Mbaŋə̀ mə'ɔ ziə nya'ə Listrà nɨ nya'a bu'rə. Tɨ əni mbɨ nya'a gywɨ əməd, chəi wì nya'a kwe' yènì.

9Mbaŋə̀ ze nya'a chub ɨ zwetɨ ənû ze nɨ Pôl nya'ə ghàà. Pôl nya'a toŋ əghə ɨgwɨ məd, əne zə ni wì nya'a berɨ ɨbenɨ nɨ tɨ mbɨ ghì wì bɔtɨ.

10Əne Pôl nya'a ghà ɨ bɔ əni ə gî nɨ kă ni, "Nə'ɔ təm!" Mbaŋə̀ ze nya'a nə̀' təm kɔ yènì.

11Əni minôn bâd mbe nya'a zə ənû ze nɨ Pôl nya'a ghǐ, mbɨ nya'a kɔ kyeŋ rikă əni ɨŋgam əbeŋ Likaonià ghàà ni, "Mìŋwìə fə bèŋ əni ə bâd, swi'i ye'e əsɨ na!"

12Mbɨ nya'a kɔ təŋ ə Banabàs əni ə Zeòs, bə̀ kɔ təŋ ə Pôl əni ə Hemès, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ à yɨə məd nya'ə ghàmə̀.

13Wə̀d mbàn Zeòs, nɨ mbàn ŋwìə məd nya'a àmei ɨchû ɨkam ɨfě əsɨ ze, nya'a wò niŋ minom mbìrɨkun bə̀ niŋ tìkwě wò mbɨ rɨwən ɨchû mɨkam mbe. Wì nya'a ghì əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ məd mbɨ ɨnôn bâd we nya'a kəb na' ɨghɨ əfà əmbɨ ə bâd tom mbe.

14Àyɨə əni bâd tom mbe, Banabàs mbɨ Pôl, nya'a zu ənû ze, mbɨ nya'a sèèrì tə ngywǐ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi mbɨ nya'a gha' ənû ze. Əne mbɨ nya'a nòrə wò əka' ɨnôn bâd we, yènə kyeŋə ghàà ni,

15"Mba mìsə̀', mbə̀ kɨə ghì ənû zô ɨmbə̀' ə yè ə? Tì yɨə bâd mìsɔŋɨchù ɨghabɨ ə mbənə. Tì fə ye'e mbɨ ɨkân chòm ɨ nən ni mbə̀ saŋ ɨghɨ əko mbô beenɨ əbɔ' Ɔwìə we nɨ ye' ɨkă. À yɨə məd nya'a tekɨ ɨkaŋ, tekɨ si, tekɨ rìbàà bə̀ tekɨ ɨghɨjìm mbe nɨ ye' ɨŋga ɨghɨ mbô.

16À nya'a ɨŋga tìghəm rɨ bâd te nɨ nya'a fə chě, Ɔwìə nya'a sàŋ bâd ɨŋga ɨbeŋ jìm ni mbɨ chub ɨchî nɨ mbɨ gha'i.

17Àyɨə məd ziə fə chwi ɨnweenɨ ni tə wɨ əŋgu ɨchî nɨ wɨə ghì ìchòm əni ə bâd. Ɨ wɨə ghì ni mbə̀ŋ nɔ. Ɨ wɨə bə̀ ghì ni mbə̀ berɨ tɨjɨg əni ə nyùmə̀ we nɨ mbə̀ə kwəŋ ɨghɨ. Ɨ wɨə nà' ɨghɨjɨg ɨ nən. Ɨ wɨə bə̀ ghì ni ɨgha'i swi ɨŋga tə fîŋ."

18Mbɨ nya'a ghà ɨŋgam wô, àyɨə ziə nya'a kàŋ se əku nɨ təmnɨ bâd mbe ni tɨ mbɨ faarɨ ə əghɨ ə mɔ'ɔ əmbɨ mìmə̀d.

19MìJû mɔ'ɔ nya'a nə̀' rɨ ə Antiòk bə̀ nə̀' rɨ ə Ikoniùm wò ə Listrà. Mbɨ nya'a pè fi ɨtu minôn bâd mbe ni mbɨ beenɨ əbɔ' nən. Əne mbɨ nya'a tumbɨ ə Pôl əni əti. Mbɨ nya'a kəndɨ ni wɨ fə kwɨ, əne mbɨ nya'a sùŋ əməd rɨŋga Listrà chà ɨsɨg.

20Àyɨə əni bâd mbe nɨ nya'a ben ə Kristo nya'a wò kad əməd, wɨ nya'a nə̀' bəndɨ wò nyɨ ɨŋga Listrà. À nya'a əni ze nɨ beenɨ, wɨ nya'a nə̀' mbɨ Banabàs mbɨ wò ə Dâbe.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

21Əni Pôl mbɨ Banabàs nya'ə ghà ɨkân chòm ə Dâbe, mbɨ nya'a beŋ bâd mɨnɔnɔ' əni ə bâd niə beeni əbɔ' ə Kristo. Mbɨ nya'a ghɨ əne, bəndì wò ə Listrà fɔrɨ ə Ɨkoniùm bə fɔrɨ ə Antiɔ̀k.

22Ɨ mbɨə nya'ə yènə tìmbɨ ə bâd mbe nɨ nya'a ben ə Kristo, bə yènə ghàə ni mbɨ yim ɨbenɨ wɨ kaanə wo ɨmbì. Mbɨ nya'a bə ghà əmbɨ mɨməd ni, "Tɨ berɨ zə ŋgə' nɔnɔ' bɔŋ nyɨ ɨŋga ənû ɨfɔ̀n ə Ɲwiə̀."

23Əni mbɨ nya'a fə chɔ' bâd mbe niə chà tɨfetɨ bâd Kristo te ɨ mɔ' mɔ', mbɨ nya'a kɔ̀ŋgɨ ə Ɲwiə̀, chub rɨ jɨg, zɨ mɨməd ɨŋga tɨkyerɨ-ɨbɔ Ə̀nùŋɨsɨg we nɨ mbɨ nuŋ tə fîŋ ɨgwɨ məd.

24Mbɨ nya'a nɔ̀' rəŋgu chè ə Pisidià wò ə Pamfilià.

25Əni mbɨ nya'a ghà ɨŋgam Ɲwiə̀ ə Pegà, mbɨ nya'a nɔ̀' rəŋgu swi'i wò ə Atalià.

26Mbɨ nya'a nɔ̀' rəŋgu wò nyɨ əbaŋ ɨgyɨ baanɨ bəndì wò ə Antiɔ̀k. Antiɔ̀k yɨ əsɨ ze nɨ mbɨ nya'a kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀ ɨgwɨ mɨməd ni wɨ ghɨ ɨchɔ̀m mbɨ wò fa' əfà'ì ze nɨ mbɨ cherə nɔ' rɨ màànɨ̀.

27Əni mbɨ nya'a pe ə Antiɔ̀k, mbɨ nya'a fetɨ bâd Kristo mɨjìm, əne ghà ɨnû jìm mbe nɨ Ɲwìə̀ nya'a ghɨ əni ə nən bə ghà ɨchî nɨ wɨ nya'a fi' ɨnânjɨ̀ əmbɨ ə bâd mbe nɨ ka'i mɨJû ni mbɨ ben ə Kristo.

28Mbɨ nya'a chub əngu əgha ə se mbɨ ə bâd mbe nɨ nya'a ben ə Kristo.

Ɨfà'ì 15

1Bâd mɔ'ɔ nya'a swi'i rɨ ə Jùdeyà wò ə Antiɔ̀k. Mbɨ nya'a pè kɔ chwi ɨnû əmbɨ ə bâd Kristo mbe rəŋgu ghàə̀ ni, "Chəi mbə̀ bɨrɨ jwɨ rəŋgə' əwù ze nɨ chəi mbɨ ne əwən ɨchî nɨ ziə ye' ɨŋga tɨkə rɨ Mose."

2Pôl mbɨ Banabàs nya'a berɨ tàŋ kă kă mbɨ ə bâd mbe ɨmbə̀' ənû ze. Əne mbɨ nya'a chɔ' ə Pôl mbɨ Banabàs mbɨ ə bâd Kristo cherə, tom ni mbɨ kɔ' wò ə Jèrusalèm wò nweenɨ ənû ze mbɨ ə bâd tom fɔrɨ mbɨ ə bâd mbe nɨ nya'ə chà ɨfetɨ bâd Kristo.

3Əni ɨfetɨ bâd Kristo nya'a tom mɨməd əne, mbɨ nya'a wò chè ə Fonesià fɔrɨ ə Sàmàriyà yènə ghà ɨnû ɨmbə̀' ɨchî nɨ bâd mbe nɨ ka'i mɨJû fə ben ə Kristo. Əze ə nya'a ghɨ̀ ni ɨgha'i swi ɨŋga fîŋ bâd Kristo mɨjìm.

4Əni mbɨ nya'a wo pè ə Jèrusalèm, ɨfetɨ bâd Kristo, bâd tom Kristo mbɨ ə bâd mbe nɨ nya'ə chà ɨfetɨ bâd Kristo nya'a nɨŋ mɨməd kwà' ɨchî chòm. Pôl mbɨ Banabàs nya'a ghà ɨnû jìm mbe nɨ Ɲwìə̀ nya'a che ənjìm mɨməd ghɨ̀.

5Àyɨə bâd mɔ'ɔ mbe nɨ nya'a ben ə Kristo, nɨ nya'a rɨŋga ɨfɔtɨ mɨFarisiî, nya'a təm rətiə ghà ni, "Ziə kù' ni mbɨ ne bâd mbe nɨ ka'i mɨJû bə ghà əmbɨ mɨməd ni mbɨ nuŋ tɨkə rɨ Mose."

6Bâd tom Kristo mbe mbɨ ə bâd mbe nɨ nya'ə chà ɨfetɨ nya'a bòmnɨ̀ ɨmbə̀' nweenɨ ənû zô.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

7Əni mbɨ nya'a fə gham əni əgha ə se, Pità nya'a nɔ̀' təm rətiə ghà əmbɨ mìməd ni, "Mbɨ bɔŋgɔb, mbə̀ kyerɨ ni à nya'a ɨŋga ɨni mbe ni ɨnû mbô nya'a kɔ, Ɔwìə nya'a chɔ' əmɨ rəka' nən ni mə gha ɨkə̀n chɔ̀m əmbɨ bə̂d mbe ni ka'i mìJû, ɨmbə̀' mbɨ zu benɨ.

8Əne Ɔwìə we ni kyerɨ fîŋ rɨ bə̂d mɨjìm nya'a chwi ni tə fə chɔ'ɔ mìməd ɨchî ni wɨ nya'a na' Əzwî ə Zeŋɨ əmbɨ mìməd àmei ɨchî ni wɨ nya'a bə̀ na' ɨ na.

9Chəi wɨ nya'a ghɨ ni ɨkwepɨ jwɨ əka' na mbɨ mìməd. Ɨchî ni mbɨ nya'a ben ə Kristo, wɨ nya'a bə̀ wa' ɨnû rɨbɔ̀ŋ mìməd.

10Əne tìnîn mbə̀ kɨə kəb zwe'rɨ ə Ɔwiə̀ ɨchî ni mbɨə zì ɨkom ni nirɨ ɨgun ə bə̂d mbe ni ben ə Kristo, ni chəi mba mìmbə̀' rəŋwe kɨ̀ mbə̀ mbe tɨ̀ rɨ̀ bè', kɨ ɨmbə̀' ə yè ə?

11Àyɨə tɨ̀ benɨ ni tɨ̀ bɨrɨ jwɨ rəŋgə' ənjìm ɨchɔ̀m Ə̀nùŋɨsɨg Yeso, àmei ɨchî ni mìməd bɨrɨ bɨ jwɨ̀."

12Bə̂d mɨjìm mbe ni nya'a ɨŋga fetɨ we nya'a kəm rəziə ɨchî ni mbɨ nya'ə zwetɨ ɨnû mbe ni Banabàs mbɨ Pôl nya'ə ghà ɨmbə̀' ɨchî ni Ɔwiə̀ nya'a che ənjìm mìməd ghɨ̀ ɨnweenɨ-ɨnû bə̀ ghɨ̀ ɨnû yiirɨ əka' bə̂d mbe ni ka'i mìJû.

13Əni mbɨ nya'a fə ghamɨ màànì, Jems nya'a ghà ni, "Bɔŋgɔb, mbə̀ zwetɨ mə ghamə.

14Saimòn fə tò'rɨ̀ ɨchî ni Ɔwiə̀ nya'a be chwiə ni tə wiə nəŋgɨə bə̂d mbe ni ka'i mìJû. Wɨ̀ nya'a ghɨ̀ əne ɨchî ni wɨ nya'a chɔ' bə̂d mɔ'ɔ rəka' mìməd əni mbi.

15Mɨŋgam mbe ni bə̂d ɨkə̀n Ɔwiə̀ nya'a ŋwa'ni ə bòmnɨ̀ mbɨ ɨnû mbô ni mə gha ɨ nən. Mbɨ nya'a ŋwà'nɨ̀ ni,

16'Ənû zô ə mɨ chè, mə bɨrɨ wɨrɨ ye'e, əne nɔ̀ɔ̀rɨ̀ ənû ɨfɔ̀n ə Dèvîd ze ni nya'a bu'ə. Mə bɨrɨ wɨrɨ nɔɔrɨ tɨfum te, əne ghɨ̀ ənû ɨfɔ̀n ze ə təm kàànɨ̀.

17Mə bɨrɨ ghɨ əne, ɨmbə̀' əbù' ə bə̂d mɨjìm wɨrɨ kəb Ə̀nùŋɨsɨg. Bə̂d mɨjìm mbe ni ka'i mìJû ni mbɨə tɔŋ əni mbɨ bə̂d bɨrɨ bɨ kəb əmɨ.

18Əzô yɨ ənû ni Ə̀nùŋɨsɨg we ni nya'a ghɨ ni mbɨ kyerɨ ɨnû mbô nɔ̀' tɨ rəŋwe, ghə̀.'

19"Əne ənû ni mə kəndɨ yɨ ni, tɨ rɨ chə a bə̂d mbe ni ka'i mìJû niə beenɨ əbɔ' ə Ɔwiə̀.

20Àyɨə tɨ ŋwa'ni əmbɨ mìməd ni tɨ mbɨ jɨg ə tɨjɨg te ni mbɨ na' əni əghɨ əfà əmbɨ mbɨanèŋ, ni tɨ mbɨ ghɨ ə ɨfabrɨ-ɨnû, ni tɨ mbɨ kud ə nyam te ni mbɨ sweenɨ mbɨ ni tɨ mbɨ jɨg ə ənəm.

21Mbɨ nya'a fə kɔ gha ɨnû ɨmbə̀' rɨkə rɨ Mose ɨŋga ɨsɨ jìm nɔ̀' tɨ rəŋwe. Bə̂d mbɨə bə̀ foŋ ɨŋgam we ɨŋga nəb tɨ ə̀kàtɨ̀ ɨni ɨkwɨ mìJû jìm."

22Bə̂d tom Kristo mbɨ ə bə̂d mbe ni nya'ə chà ɨfetɨ we rɨ ə Jèrusalèm mbɨ ə bə̂d Kristo mɨjìm nya'a chɔ'ɔ mbaŋə̀ rɨbe rəka' mìməd, əne tom ni mbɨ wo ə Antiə̀k mbɨ Pôl fərɨ ə Banabàs. Mbɨ nya'a tom ə Judàs we ni mbɨ nya'ə bə̀ tɔŋ əni Bàsabàs mbɨ Sailàs. Mbɨ yɨə nya'ə bə̂d kyeŋ əka' bə̂d Kristo mbe ə Jèrusalèm.

23Mbɨ nya'a tom mìməd mbɨ ə̀ŋwà'nɨ̀ ni nya'a gha ni: "À yɨə mbə̀ mbə bɔŋgɔb bə̂d tom Kristo mbɨ ə bə̂d mbe niə chà ɨfetɨ we rɨ ə Jèrusalèm ŋwa'ni ə̀ŋwà'nɨ̀ zô. Tɨ wɨə

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

ŋwà'nì ɨ nən, mbàn mba bəŋgəb mbe nɨ ka'i mìJû nɨ ye' ə Antiòk, ə Sirià bà fərɨ ə Selisià. Tì wɨə chà'rì əwən.

24Tì fə zu ni bâd mə'ɔ fə nò' rəka' na ye'e əwɔ ghanə chə əwən mbɨ miŋgam bà təbə tə fîŋ, nɨ chəi tì nya'a gha ni mbɨ ghɨ əne.

25Tì fə bòmnì, zì mba ɨtu əni mbɨ mə', zə ni ziə bòŋ ni tì chɔ' bâd mɔ'ɔ tom əsɨ nən mbɨ Banabàs mbɨ Pôl. Mbɨ yɨ mba bəŋgəb nɨ tì gha'i kwà' riŋgə'.

26Mbɨ fə sweŋ ə ɨtènì ɨmbə' gham əmbɨ ə bâd ɨmbə' a Ɔ̀nùŋìsig Yeso Kristo.

27Əne tì fə tom ə Judàs mbɨ Sailàs əsɨ nən. Mbɨ bɨrɨ ghà ɨnû mbe nɨ tì ŋwa'nɨ ɨ nən mbənə mbənə.

28Ziə bòŋ əmbɨ Əzwî ə Zeŋɨ bà bòŋ ɨ na ni tɨ rì nyeŋ a ɨnû cherə ɨgwɨ nən chè rɨ əni mbô nɨ mbə berɨ nɨ ghì.

29Ɨnû mbe yɨ ni tɨ mbà jɨg ə tɨjɨg te nɨ mbɨ na' əni ɨghɨ àfà əmbɨ mbìanèŋ, tɨ mbà jɨg ə ənəm, tɨ mbà kud ə nyam te nɨ mbɨ sweenɨ, mbɨ ni tɨ mbà ghì ə ɨfabrɨ-ɨnû. Mbə bɨrɨ ghì ənû ə chòm əwù ze nɨ chəi mbà ghɨ ɨnû mbô. Mbà chub ɨchî chòm."

30Mbɨ nya'a tom bâd mbe, mbɨ swi' wò ə Antiòk. Mbɨ nya'a pè əŋgu fetɨ bâd Kristo mɨjìm əsɨ ə mə', nà' àŋwà'nì ze əmbɨ mɨməd.

31Əni mbɨ nya'a foŋ àŋwà'nì ze, mbɨ nya'a gha' kwà' riŋgə', ɨmbà' ɨghəm nɨ ənû ze nɨ nya'a jwɨ riŋga àŋwà'nì ze ə nya'a tìmbɨ mɨməd.

32Əne Judàs mbɨ Sailàs nɨ nya'ə bâd ɨkàn Ɔwiə mbənə mbənə nya'a ghà ɨnû nɔnɔ' tìmbɨ bəŋgəb mbe bà ghì ni ɨbenɨ mɨməd kaanə.

33Əni mbɨ nya'a fə chub əŋgu əni əkɔb ə nyumà, bəŋgəb mbe nya'a wɨrɨ chà mɨməd əni əbərəbəd əmbɨ mbe nɨ nya'a tom mɨməd.

34[Àyɨə Sailàs nya'a chub əŋgu.]

35Pôl mbɨ Banabàs nya'a tèn ə Antiòk. Mɨməd mbɨ ə bâd mɨnɔnɔ' cherə mbɨə nya'ə chwi ɨnû bà ghà ɨŋgam ɨmbà' Ɔ̀nùŋìsig.

36Əni ini mə'ɔ nya'a chě, Pôl nya'a ghà əmbɨ Banabàs ni, "Ye'e tì wɨrɨ bəndì wò mò bəŋgəb mbe riŋga ɨsɨ jìm mbe nɨ tì nya'a gha ɨŋgam Ɔwiə əŋgu, bà zə ɨchî nɨ mbɨ ye' ə."

37Banabàs nya'a kəb ni njɨ mbà niŋ ə Jǒn Mak wò mbɨ məd.

38Àyɨə Pôl nya'a kɔndɨ əzi ye' ni zɨ rɨka bəŋ i ni mbà niŋ əməd, ɨmbà' ɨghəm ni wɨ nya'a wa' əwən ə Pamfilià bəndì wò i. Chəi wɨ nya'a wo ɨmbì mbɨ nən əni àfà'ì ze nɨ mbà nya'a berɨ wo fà'.

39Ənû ze ə nya'a ghì mbɨ tàŋ kwà' riŋgə'. Əze ə nya'a ghì mbɨ ghàbrà. Banabàs nya'a niŋ ə Mak mbɨ ni mbɨ nyɨ əbaŋ ɨgyì wò ə Saiprùs.

40Àyɨə Pôl nya'a chɔ' ə Sailàs mbɨ wò ɨnôn. Bâd mbe nɨ nya'a ben ə Kristo nya'a kòŋgì ə Ɔwiə ɨgwɨ mɨməd ni Ɔ̀nùŋìsig ghɨ ɨchòm əni mɨməd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

41Pôl nya'a wò chè ə Sirià fərɨ Selisià, yènə̀ tìmbɨ̀ ə bə̂d Kristo rɨŋga tɨfetɨ te nɨ nya'a ɨŋga ɨsɨ mbe.

Ìfà'ì 16

1Pôl mbɨ Sailàs nya'a wò pè ə Də̂be fərɨ ə Listrà. Mbaŋə̀ mɔ'ɔ nɨ nya'a ben ə Kristo wɨə nya'a əŋgu nɨ ɨkum məd nya'ə Timotì. Ɨŋgɔb məd yɨə nya'ə əyi Jû nɨ nya'a ben ə Kristo, àyɨə mbă' məd yɨə nya'ə wə̀d rɨ ə Gris.

2Bə̂d mbe nɨ nya'a ben ə Kristo ə Listrà fərɨ ə Ikoniùm mbɨə nya'ə ghà ɨnû chɔ̀m ɨmbə̀' ə Timotì.

3Pôl nya'a kə̀b ni njɨ tə nɨŋ ə Timotì mbə wò ɨnə̂n. Əne wɨ̀ nya'a ne əməd ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mɨJû mɨjìm mbe nɨ nya'a ɨŋga ɨsɨ mbe nya'a kyerɨ ni mbă' məd yɨ rɨ ə Gris.

4Ɨchî nɨ mbɨ nya'ə yèn ɨsɨ ɨsɨ, mbɨ nya'ə yènə̀ ghàə̀ tɨkə te nɨ bə̂d tom mbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'ə chà ɨfetɨ we rɨ ə Jèrusalèm nya'a ben ni mbɨ nuŋ ə. Mbɨ nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni mbɨ nuŋ tɨkə te rɨjìm.

5Əze ə nya'a ghɨ̀ ni bə̂d rɨŋga tɨfetɨ bə̂d Kristo berɨ ɨbenɨ nɨ kaanɨ. Ɨnun bə̂d mbe nɨ nya'a ben ə Kristo wɨə nya'ə nɔ'rɨə wò ɨmbì ɨni jìm.

6Pôl mbɨ Sailàs fərɨ ə Timotì nya'a wò chè ə Frigià nɨ nya'a ɨŋga əbà əbeŋ ze rɨ ə Gàlesià. Chəi Əzwî ə Zeŋɨ ə nya'a ben ni mbɨ ghà ɨŋgam Ɔwiə̀ ə Esià.

7Əni mbɨ nya'ə sɨə wò pe ə Misià, mbɨ nya'a kə̀b ni njɨ mbə wo nyɨ ə Bitinià, àyɨə chəi Əzwî ə Yeso ə nya'a ben ni mbɨ wo nyɨ ɨŋga əbà əbeŋ ze.

8Əne mbɨ nya'a wò chè ə Misià, swi'i wò ə Troàs.

9À nya'a ɨzimɨ we, tɨ̀taanɨ njə̀m nya'a chè ə Pôl, wɨ̀ zə mbaŋə̀ mɔ'ɔ rɨ ə Màsèdonià nɨ nya'a təm bu' ɨbɔ ɨ bɔ ghà ni, "Baanɨ ye'e weerɨ əwa ə Màsèdonià."

10Əni Pôl nya'a zə rɨ̀taanɨ njə̀m ze, tɨ̀ nya'a tekɨ ɨnyod əwu əwən ɨ wo ə Màsèdonià, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ tɨ̀ nya'a kyerɨ ni Ɔwiə̀ fə tɔŋ əwa ni tɨ̀ wo ghà ɨkə̂n chɔ̀m əmbɨ ə bə̂d mbe rəŋgu.

11Tɨ̀ nya'a nyɨ əbaŋ ɨgyɨ̀ ə Troàs, baanɨ zɨ rɨ bɨgə̀, wò pè ə Samotràs nɨ nya'a əsɨ ɨŋga mɨgharə̀ ə sà. À nya'a əni ze nɨ beenɨ, tɨ̀ nya'a nyɨ əbaŋ ɨgyɨ̀ baanɨ wò ə Niapolìs.

12Tɨ̀ nya'a nɔ̀' rəŋgu wò ə Filipì, nɨ nya'a əsɨ ə kyeŋ əbà əbeŋ ze rɨ ə Màsèdonià. À yɨ məRom nya'ə tùmbɨ̀ əsɨ ze. Tɨ̀ nya'a chub ɨni mɔ'ɔ ɨŋga əsɨ ze.

13À nya'a əni əkwɨ mɨJû, tɨ̀ nya'a jwɨ̀ rɨŋga ɨkam wò ɨban ɨgyɨ̀, nɨ nya'a əsɨ ze nɨ tɨ̀ nya'a kɔndɨ ni mɨJû mbɨə nya'ə wò fetɨ əŋgu ɨ kɔ̀ŋgɨ̀ ə Ɔwiə̀. Tɨ̀ nya'a pè chub ə si kɔ ghambɨ mbɨ məyi mbe nɨ nya'a ye'e fetɨ.

14Əyi mɔ'ɔ rəbɔ' mbe nɨ nya'a zu ɨnû mbe nɨ tɨ̀ nya'ə ghàə̀ yɨə Lidià. Wɨ̀ yɨə nya'a rɨ ə Tìatirà. Ɨ wɨə nya'ə fèndɨə̀ ngywɨ̌ əka ɨnun. Ɨ wɨə nya'ə bə̀ wumnɨ ə Ɔwiə̀. Ə̀nùŋɨ̀sɨg nya'a fi' fîŋ məd ni wɨ̀ zɨ ətu ənɨ ənû ze nɨ Pôl nya'ə ghàə̀.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

15Əni mbi nya'a na' minib i bɔ fəri əmbi inəbi məd ijìm, wì nya'a bu' ibɔ i na ghà ni, "Mbə mi zə ni mə fə nùŋ mi fîŋ igun Ɔ̀nùŋìsig, mbà ye'e chub iŋga mi nəb." Wì nya'a ghà əne, fi mba itu, tì wò chubi mbi məd.

16À nya'a əni ə mɔ'ɔ ni tì nya'ə wò əsi ze ni mbi nya'ə kɔŋgi ə Ɔwiə̀, wan əyi mɔ'ɔ ni nya'ə ə̀bò'ò nya'a ye'e kumni əwa. Əzwî ribɔ̀ŋ ə ziə nya'a iŋga məd. Əzwî ze ziə nya'ə ghìə̀ ni wì gha ikwab. Əze ə nya'a ghì ni bə̂d mbe ni beri ə̀bò'ò ze beri ikab.

17I wiə nya'ə beeni əbɔ' Pɔ̂l mbi na, yènə̀ kyeŋə ghàə̀ ni, "Bə̂d mbɔ̂ yiə bə̂d ə̀fà'ì Ɔwiə̀ Ə̀chè-isig. Mìməd mbiə ghà inû imbə̀' inənjì we ni tì bə̂d chè əŋgu jwì rəŋgə'."

18I wiə nya'ə ghì ənû zɔ̂ ini nɔnɔ'. Əne Pɔ̂l nya'a sə itəm, bèŋ ghà əmbi əzwî ribɔ̀ŋ ze ni, "Mə ghà i ne əni ikum Yeso Kristo ni à jwi riŋga wan əyi wɔ̂." Əzwî ribɔ̀ŋ ze ə nya'a jwì àmei əwu əwən.

19Əni bə̂d mbe ni nya'a beri ə̀bò'ò ze nya'a zə ni chəi əni tì wan əyi we wiri ghì mbə beri ikab, mbi nya'a gywì ə Pɔ̂l mbi Sailàs, sùŋ mìməd wò əsam iwin, wò nùŋ mìməd ifĕ bə̂d mbe ni nya'ə tùmbì əsi ze.

20Mbi nya'a niŋ mìməd wò ifĕ məsa' mìsà'i pè ghà ni, "Bə̂d mbɔ̂ yi mìJû. I mbiə bùùrì əsi zɔ̂ na.

21I mbiə chwi michî mɔ'ɔ mbe ni chəi ta rikə, mbà məRom beni. Chəi əni tì rì bə̀ beeni əbɔ' michî mbe."

22Inɔ̂n bə̂d we nya'a fɔti əbɔ' bə̂d mbe ni nya'a beri ə̀bò'ò ze, zì isa'i igun ə Pɔ̂l mbi Sailàs. Məsa' mìsà'i mbe nya'a sèèrì ngywĭ ri Pɔ̂l mbi Sailàs, əne ghà əmbi mìsɔgyì ni mbi bu' mìməd əni ə mbàŋ.

23Əni mbi nya'a som mìməd kwà' ichî ribɔ̀ŋ, mbi nya'a wò zì mìməd ə nəb ndəŋ. Mbi nya'a ghà əmbi wə̀d we niə nəŋgiə nəb ndəŋ ze ni wì jeŋgi nəŋgi mìməd.

24Mbaŋə̀ ze nya'a zu ənû zɔ̂, wò zì mìməd iŋga ətu ə nəb ze riŋga, bə̀ zì ika' əni iwu mìməd.

25À nya'a si ighabi izimi ka, Pɔ̂l mbi Sailàs mbiə nya'ə kɔ̀ŋgì ə Ɔwiə̀, bə̀ kweri mikyî yiiri ə Ɔwiə̀. Bə̂d ndəŋ mbe ni nya'a əŋgu mbiə nya'ə zwetiə.

26Mbi ni zə, si nya'a sa' wùd, əne chì' əchi ə nəb ndəŋ ze. Àmei əwu əwən, michû nəb mijìm nya'a fi' ə. Mìkàrə̀ mbe ni mbi nya'a kod mìməd əŋgu bə̀ zà.

27Əni mbaŋə̀ ze ni nya'ə nəŋgi ə nəb ndəŋ ze nya'a nɔ̀' ri əŋgweni, wì nya'a zə michû nəb ndəŋ mbe əfì'ə. Wì nya'a zə əne, chɔ' fi ibi bid ri ə ba', kəb zwiiri i inyod, imbə̀' ighəm ni wì nya'a kɔndi ni bə̂d ndəŋ mbe fə jwì nòd əwən.

28Àyiə Pɔ̂l nya'a kyeŋ rìkă ghà ni, "Tirə ghi e əghəm əni e nyamnyod! Tì wi əgha mbà mijìm."

29Ibɔɔ nya'a ghì mbaŋə̀ ze ni nya'ə nəŋgi ə nəb ndəŋ ze bindi. Əne wì nya'a ghà ni mbi ye'e mbi ika'i. Wì nya'a niŋ ika'i we nòrə̀ wò nyi iŋga nəb ndəŋ ze pè gù ifĕ Pɔ̂l mbi Sailàs.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

30Wɨ nya'a ghɨ əne, niŋ mɨməd mbɨ jwɨ ɨsɨg pè biirɨ ni, "Mbɨ mɨmbă', mə kɨə wo ghɨ ye bɔŋ jwɨ rəŋgə' ə?"

31Mbɨ nya'a wiirɨ ni, "Nuŋ e fɨŋ ɨgun ə Ɔ̀nùŋɨsɨg Yeso, əne à bɨrɨ jwɨ rəŋgə', əne yɨ àwɔ̀ mbɨ ə bə̂d mɨjɨm mbe nɨ ye' ɨŋga e nəb."

32Mbɨ nya'a ghà əne, ghà ɨŋgam Ɔ̀nùŋɨsɨg ɨ bɔ fɔrɨ əmbɨ ə bə̂d mɨjɨm mbe nɨ nya'a ɨŋga nəb məd.

33Wɨ nya'a niŋ mɨməd àmei ɨzimɨ we wò sò ɨna mɨməd. Mbɨ nya'a nà' mɨnib ɨ bɔ əwu əwən bə̀ nà' əmbɨ ɨnəbɨ məd ɨjɨm.

34Wɨ nya'a ghɨ̀ əne, niŋ mɨməd mbɨ wò ɨŋga i nəb pè nà' ɨghɨjɨg əmbɨ mɨməd. Məd mbɨ ə bə̂d mɨjɨm mbe nɨ nya'a ɨŋga nəb nya'a kàŋ gha' ni mbə fə ben ə Ɲwiə̀.

35Əni ɨtu' nya'a chɨgɨ, bə̂d mbe nɨ nya'ə tùmbɨ̀ əsɨ ze nya'a tom mɨpùrɨsɨ̀ əsɨ ə mbaŋə̀ ze nɨ nya'ə nəŋgɨə nəb ndəŋ ze. Mbɨ nya'a ghà ɨ bɔ ni "Saŋ mbaŋə̀ te wo əwən."

36Mbaŋə̀ ze nɨ nya'ə nəŋgɨə nəb ndəŋ ze nya'a ghà ənû ze əmbɨ Pɔ̂l ni, "Məsa' mɨsà'i fə cha ɨkə̂n ni mə sàŋ əwən mbə̀ sɨ wo ə. Əne mbə̀ sɨ jwɨ̀ wò əni əbɔrəbɔd."

37Àyɨə Pɔ̂l nya'a ghà əmbɨ mɨpùrɨsɨ̀ mbe ni, "Tɨ̀ yɨ məRom. Mbɨ fə som əwa ɨfĕ bə̂d bə̀ zɨ̀ əwa ə nəb ndəŋ nɨ chəi tɨ̀ gu ənû ə mɔ'ɔ. Tɨ̀nîn ɨ mbɨ kɨə kəb chɨ̀ əwa ənjɨm ənjɨm ə? Chə̂! mbɨ ye'e chɨ̀ əwa mbənə mbənə."

38Mɨpùrɨsɨ̀ mbe nya'a wò ghà ɨnû mbe əmbɨ məsa' mɨsà'i mbe, əne mbɨ nya'a bɔ əni mbɨ nya'a zu ni mbɨ yɨ məRom.

39Əne mbɨ nya'a wò bu' ɨbɔ əmbɨ mɨməd, niŋ mɨməd mbɨ jwɨ̀ rɨ ə nəb ndəŋ ze. Mbɨ nya'a sɨ ghà əmbɨ mɨməd ni mbɨ saŋ əsɨ ze.

40Əni Pɔ̂l mbɨ Sailàs nya'a jwɨ̀ rɨ ə nəb ndəŋ ze, mbɨ nya'a wò əkwɨ Lidià. Əni mbɨ nya'a zə mbə bɔŋgɔb, mbɨ nya'a tìmbɨ̀ mɨməd, nɔ̀' wò əwən.

Ɨfà'ì 17

1Pɔ̂l mbɨ Sailàs nya'a chè ə Amfipolìs fɔrɨ ə Àpolonià wò pè ə Tèsàlonikà, nɨ ye' əsɨ nɨ nəb ə̀kàtɨ̀ mɨJû nya'ə əŋgu.

2Pɔ̂l nya'a wò nyɨ ɨŋga nəb ə̀kàtɨ̀ ze, ɨchî nɨ wɨ̀ nya'ə mɨə̀ ghɨə̀. Ɨ wɨə nya'ə tàŋ ɨŋgam Ɲwiə̀ ɨni ɨkwɨ ɨtad mbɨ mɨJû mbe nɨ nya'ə əŋgu.

3Ɨ wɨə nya'ə bə̀ tò'rɨ ɨŋgam Ɲwiə̀ bə̀ chwi rɨŋga Ɔ̀ŋwà'nɨ ə Ɲwiə̀ ni Wə̀d we nɨ Ɲwiə̀ zɔ'ɔ nya'a berɨ zə ŋgə', kwɨ bə̀ wirɨ zwemə. Ɨ wɨə nya'ə ghàə̀ ni, "Yeso wô nɨ mɨə̀ ghà ɨmbə̀' əməd ɨ nən yɨə Wə̀d we nɨ Ɲwɨə̀ zɔ'ɔ."

4Bə̂d mɔ'ɔ rəbɔ' mɨJû mbe nɨ nya'a zu ɨŋgam we nya'a benɨ, əne fɔtɨ əbɔ' Pɔ̂l mbɨ Sailàs. MəGris mɨnɔnɔ' nɨ nya'ə nùŋə̀ fɨŋ ɨgun ə Ɲwiə̀ mbɨ məyi kyeŋ kyeŋ nɔnɔ' nya'a bə̀ fɔtɨ əbɔ' mɨməd.

5Àyɨə əni mɨJû mɔ'ɔ nya'a zə əne, mbɨ nya'a kɔ ghɨ̀ ə̀dɨì. Mbɨ nya'a wò fetɨ mbɨ̀ɨritan rɨ ɨtu ɨzib əni ɨnə̂n. Mbɨ̀ɨritan mbe nya'a wò bù əchəb ɨŋga əsɨ ze, nòrə̀ wò əkwɨ Jasɨ̀n,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

nɨ nya'a əsɨ ze nɨ Pɔ̂l mbɨ Sailàs nya'ə chub əŋgu. Ɨ mbɨə nya'ə kə̀b ə Pɔ̂l mbɨ Sailàs ɨmbə̀' mbə mɨ zə mɨ̀məd, mbə chɨ chà ɨsɨg əmbɨ ə bə̂d.

6Àyɨə ənɨ chəi mbɨ nya'a zə ə Pɔ̂l mbɨ Sailàs, mbɨ nya'a sùŋ ə Jasìn mbɨ ə bə̂d mɔ'ɔ mbe nɨ nya'a ben ə Kristo wò ɨfě bə̂d mbe nɨ nya'ə tùmbì əsɨ ze. Mbɨ nya'a pè kyeŋ rɨkă ghà ni, "Bə̂d mbô nɨ fə beŋ ɨsɨg rətuŋə fə bə̀ ye'e əgha.

7Jasìn fə nɨŋ mɨ̀məd nuŋ ɨŋga i nəb. Chəi mɨ̀məd mɨjìm ə nùŋ rɨkə Kaisà. Ɨ mbɨə ghàə̀ ni ɨfɔ̂n cherə wɨ əŋgu nɨ mbɨə təŋ ənɨ Yeso."

8Ənɨ bə̂d mbe rɨŋga əsɨ ze mbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'ə tùmbì əsɨ ze nya'a zu ənû zɔ̂, zɨə nya'a təb mɨ̀məd.

9Əne mbɨ nya'a ghì ni Jasìn mbɨ ə bə̂d cherə mbe nɨ nya'a ben ə Kristo nà' ɨkab we nɨ bə̂d ə nà'ə̀ bəŋ mbɨ chɨ mɨ̀məd rɨ ə nəb ndəŋ. Ənɨ mbɨ nya'a na' ɨkab we, mbɨ nya'a sàŋ mɨ̀məd ni mbɨ wò əwən.

10À nya'a sɨ ɨzimɨ, bə̂d mbe rɨ ə Tèsàlonikà nɨ nya'a ben ə Kristo nya'a chà ə Pɔ̂l mbɨ Sailàs ə Berià. Ənɨ mbɨ nya'a pè əŋgu, mbɨ nya'a wò nyɨ ɨŋga nəb ə̀kàtɨ mɨJû.

11MɨJû mbe rɨ ə Berià nya'a berɨ fîŋ chòm chè mbe rɨ ə Tèsàlonikà, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ nya'a nɨŋ ɨŋgam Ɔwiə ənɨ tə fîŋ rɨjìm. Ɨ mbɨə nya'ə foŋ ɨŋgam Ɔwiə ɨni jìm ɨ zə ni ɨnû mbe nɨ Pɔ̂l nya'ə ghàə̀ kɨ ɨnû rəsì' ə?

12Mɨ̀məd nɔnɔ' nya'a ben ə Kristo. Məyi Gris kyeŋ kyeŋ mbɨ ə mbaŋə̀ Gris nɔnɔ' nya'a bə̀ ben ə Kristo.

13Àyɨə ənɨ mɨJû mbe rɨ ə Tèsàlonikà nya'a zu ni Pɔ̂l wɨə ghà ɨŋgam Ɔwiə ə Berià, mbɨ nya'a bə̀ wò əŋgu pè kɔ no bə̂d bə̀ təbə fîŋ tɨ mɨ̀məd.

14Àmei əwu əwən, bə̂d mbe nɨ nya'a ben ə Kristo ə Berià nya'a tom bə̂d ni mbɨ nɨŋ ə Pɔ̂l wò chà əŋgo rɨbàà. Àyɨə Sailàs mbɨ Timotì nya'a tèn ə Berià.

15Mbaŋə̀ te nɨ nya'a wo nɨŋ ə Pɔ̂l nya'a wò mbɨ məd əne əne wò pè ə Atèns. Ənɨ mbɨ nya'ə wɨrɨə bə̀ndɨə̀, Pɔ̂l nya'a tom mɨ̀məd əsɨ Sailàs mbɨ Timotì ni mbɨ zambɨ ye'e kumnɨ əwi.

16Ənɨ Pɔ̂l nya'ə wòm ə Sailàs mbɨ Timotì ə Atèns, fîŋ məd nya'a təb əməd ɨmbə̀' ɨchî nɨ wɨ̀ nya'a zə ni mbɨanèŋ nya'a swi ɨŋga əsɨ ze.

17Əne wɨ̀ nya'a wò kɔ taŋ ɨŋga nəb ə̀kàtɨ ze mbɨ mɨJû fərɨ mbɨ ə bə̂d mbe nɨ ka'i mɨJû nɨ nya'a nùŋ fîŋ ɨgun ə Ɔwiə. Wɨ̀ nya'ə bə̀ tàŋ əsam ɨwɨ̌n ɨni jìm mbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'ə wò əŋgu.

18Bə̂d ɨwe mɔ'ɔ nɨ mbɨ nya'ə təŋ ənɨ mɨEpikurià mbɨ mbɨ mɔ'ɔ mbe nɨ mbɨ nya'ə təŋ ənɨ MɨStɔ̀ik nya'a wò kumnɨ əməd kɔ tàŋɨ mbɨ məd. Mbɨ mɔ'ɔ rəbɔ' mɨ̀məd nya'a gha ni, "Əkywɨ-ɨchù wô kɨə kə̀b gha əzi ni yè ə?" Mbɨ cherə nya'a ghà ni, "Zɨə chub ɨghabɨ ni ɨ wɨə ghà ɨnû ɨmbə̀' mɨ̀ŋwɨə̀ rɨsɔ̀'ɔ̀." Mbɨ nya'a ghà əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ Pɔ̂l wɨə nya'ə ghà ɨŋgam Ɔwiə ɨmbə̀' ə Yeso, bə̀ ghà ɨmbə̀' ɨchî nɨ bə̂d bɨrɨ zwemə.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

19Əne mbɨ nya'a niŋ əməd wò ɨŋga ɨfetɨ bə̂d mbe nɨ nya'ə tùmbɨ̀ əsɨ ze, nɨ mbɨ nya'ə tɔŋ ənɨ ə Àriopagùs. Mbɨ nya'a pè ghà ni, "Tɨ̀ wɨə kəb kyerɨ ənû ə fi zɔ̂ nɨ àwɔ̀ ə chwiə.

20À wɨə ghà ɨnû rɨsɔ̀'ɔ̀ mɔ'ɔ nɨ chəi tɨ̀ kwe' kɨrɨ zu, əne tɨ̀ wɨə kəb kyerɨ əton tɨ ənɨ ɨnû mbɔ̂."

21MəAtèns mɨjìm mbɨ ə bə̂d rɨsɔ̀'ɔ̀ mbe nɨ nya'a əŋgu, mbɨə nya'ə chəkɨə nyùmə̀ jìm nɨ gha ɨnû, kɨ̀ nɨ zu ɨnû fi mbe nɨ nya'ə jwɨ̀ə̀.

22Əne Pɔ̂l nya'a təm ɨŋga mɨgharə̀ ɨfetɨ Àriopagùs we ghà ni, "Mbaŋə̀ te rɨ ə Atèns, mə kàŋ zə ni mbə mbɨə wumnɨ ə mɨ̀ŋwɨə̀ ənɨ mɨnə̂njɨ̀ jìm,

23ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ənɨ mə nya'ə chè ɨŋga əsɨ zɔ̂ ɨ nən, mə wɨə nya'ə yènə̀ nèŋ ɨghɨ mbe nɨ mbə̀ə wumnɨə. Əne mə nya'a zə ɨkwi ɨjə̀ŋ ə̀fààrɨ̀ mɔ'ɔ nɨ mbɨ ŋwa'nɨ ɨgun ni, 'Əmbɨ ŋwɨə̀ we nɨ chəi tɨ̀ kyerɨ.' Əne Ɔwɨə̀ we nɨ mbə̀ə wumnɨə nɨ chəi mbə̀ kyerɨ, yɨ wɨwən we nɨ mə̀ ye'e ɨ gha ɨ nən ɨmbə̀' əməd.

24Ka Ɔwɨə̀ we nɨ nya'a tekɨ ɨsɨg bə̀ tekɨ ɨghɨjìm mbe nɨ ye' ɨŋga, nɨ ye' Ə̀nùŋɨ̀sɨg ɨkaŋ fɔrɨ ɨgwɨ ə si wɨə chub ɨ ɨŋga mbàn te nɨ bə̂d mɨ̀sɔŋɨchù korɨ,

25kɨ̀ ni à yɨə bə̂d mɨ̀sɔŋɨchù ə nà' ɨghɨ ɨ bɔ, ɨghabɨ ni məd ə kwaŋ əghɨ ə mɔ'ɔ. Àyɨə məd zɨə ə nà' ɨ̀tènɨ̀ bə̀ nà' əzwî bə̀ nà' ɨghɨjìm əmbɨ ə bə̂d mɨjìm.

26Wɨ̀ nya'a tekɨ bə̂d ɨŋga ɨbeŋ jìm mbe nɨ ye' ɨŋga ɨsɨg wɔ̂ tɨ ənɨ ə wə̀d mɔ'. Wɨ̀ nya'a nùŋ ə nyùmə̀ we nɨ bə̂d bɨrɨ chub ɨgwɨ ə si bə̀ nùŋ mɨ̀nə̀rɨ̀ əbeŋ mbe nɨ mbɨ bɨrɨ chub ɨŋga.

27Wɨ̀ nya'a ghɨ əne ɨmbə̀' bə̂d kəb əməd, nùŋ ɨkɔndɨ wòm ni ɨghəm mbə̀ mbe tɨ̀ mbə bètɨ̀ ɨsɨ zə əməd. Àyɨə chəi Ɔwɨə̀ ə sa əgha rɨ ənɨ ə wə̀d mɔ' mɔ' rəbɔ' na.

28Wə̀d ɨwe mɔ'ɔ nya'a ghà ni, 'Tɨ̀ wɨ ɨkă, bə̀ yènə̀, bə̀ berɨ a ɨ̀tènɨ̀ ənɨ ɨka nɨ nɔ' rɨ bɔ.' Mbə bə̂d nɨə ŋwà'nɨ̀ ɨnû nya'a bə̀ ghà ni, 'À yɨ rəsɨ̀' ni tɨ yɨə bə̀ ə bɔn məd.'

29"Ɨchî nɨ tɨ̀ ye' bɔn Ɔwɨə̀, tɨ rɨ kɔndɨ a ni Ɔwɨə̀ wɨ ɨghabɨ anèŋ nɨ mbɨ tekɨ ənɨ ə gɔ̂l, kɨ ənɨ sɨrɨvà, kɨ ənɨ ɨtɨ. Ka məd yɨ əghɨ nɨ wə̀d nya'a kɔndɨ ɨŋga e ətu tekɨ ənɨ ɨbɔ.

30Chəi Ɔwɨə̀ nya'a zɨ ətu ənɨ ɨnû mbe nɨ bə̂d nya'a ghɨ̌ nɨ chəi mbɨ kyerɨ, àyɨə tɨ̀nîn ɨ wɨə ghà əmbɨ ə bə̂d mɨjìm ɨsɨ jìm ni mbɨ beŋ tə fîŋ.

31Wɨ̀ nya'a fə nùŋ əni nɨ wɨ̀ bɨrɨ chè ənjìm ə Wə̀d we nɨ wɨ̀ nya'a chɔ'ɔ sa' wə̀d jìm ɨŋga ɨsɨg wɔ̂ ɨchî nɨ ku'nɨ. Wɨ̀ fə chwɨ ənweenɨ əmbɨ ə bə̂d mɨjìm ni ənû zɔ̂ yɨ ənû rəsɨ̀'. Wɨ̀ nya'a ghɨ̀ əne ɨchî nɨ wɨ̀ nya'a zwemnɨ wə̀d we."

32Ənɨ mbɨ nya'a zu ənɨ Pɔ̂l nya'a gha ɨmbə̀' ənû nɨ zwemə, mbɨ mɔ'ɔ nya'a ba'rɨ əməd, àyɨə mbɨ cherə nya'a ghà ni, "Tɨ̀ bɨrɨ wɨrɨ zu ənû zɔ̂ ɨghəm cherə."

33Ənɨ mbɨ nya'a gha əne, Pɔ̂l nya'a nɔ̀' jwɨ̀ rɨŋga ɨfetɨ we.

34Àyɨə bə̂d mɔ'ɔ nya'a fɔtɨ əbɔ' məd ben ə Kristo. Wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' mɨ̀mə̂d yɨə nya'ə Dionisiùs, nɨ nya'a mbaŋə̀ rəbɔ' te nɨ nya'a ɨŋga ɨfetɨ Àriopagùs. Əyi mɔ'ɔ nɨ mbɨ nya'ə bə̀ tɔŋ ənɨ Dàmàris mbɨ ə bə̂d cherə nya'a bə̀ fɔtɨ əbɔ' məd ben ə Kristo.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Ìfà'ì 18

1Əni Pɔ̂l nya'a fə gham əmbi ifeti Àriopagùs we, wì nya'a nɔ̀' ri ə Atèns wò ə Kɔrèn.

2Wì nya'a pè əŋgu, zə wəd Jû mɔ'ɔ ni ikum məd nya'ə Àkwilà. Wì yiə nya'a ri ə Pontùs. Ikum iwi məd yiə nya'ə Prìsilà. Mbi nya'a cherə ye'e ri ə Italì. Mbi nya'a nɔ̀' ri ə Italì imbə̀' ighəm ni Ifɔ̂n Klodiùs nya'a sob ni mìJû mìjìm jwi ri ə Rom. Pɔ̂l nya'a wò zə mìməd,

3pè chubi mbi mìməd imbə̀' ighəm ni mbi nya'a beri əbɔ əfà'ì ə mɔ'. Wì nya'a chubi bə̀ fà'ə̀ mbi mìməd. Əbɔ əfà'ì mìməd yiə nya'a ni teki gôb te ni mbi nya'ə kod miŋweni əŋgu.

4I wiə nya'ə tàŋə̀ mbi mìJû iŋga nəb əkàtì ini ikwi ijìm. Əne wì nya'a fi itu mìJû bə̀ fi itu bə̂d mbe ni ka'i mìJû imbə̀' mbi ben ə Kristo.

5Əni Sailàs mbi Timotì nya'a ye'e ri ə Màsèdonià, Pɔ̂l nya'a zì ətu àmei ni gha iŋgam Ɔwiə̀ bə̀ fɔri ni to'ri əmbi mìJû ni Yeso yiə Wəd we ni Ɔwìə̀ zɔ'ɔ.

6Əni mbi nya'a ton iŋgam we ni wì nya'ə ghàə̀ bə̀ kɔ zɔm əməd, wì nya'a kùd mbi ìtŏŋ, ghà əmbi mìməd ni, "Ndòn biri nyi àmei igwi nən! Mbi ibɔ ə zeŋ. I kɔ rìnîn mə biri wo əsi bə̂d mbe ni ka'i mìJû."

7Əni wì nya'a ghà əne, wì nya'a sàŋ mìməd wo iŋga nəb mbaŋə̀ mɔ'ɔ ni ikum məd nya'ə Taitùs Justùs. Məd wiə nya'ə bə̀ wumni ə Ɔwiə̀. Nəb məd ziə nya'a iban ə nəb əkàtì mìJû.

8Krispùs bə̂, ni nya'a ətu iŋga nəb əkàtì ze mbi ə bə̂d mìjìm mbe ni nya'a iŋga nəb məd, nya'a ben Ə̀nùŋìsig. Bə̂d mìnɔnɔ' ə Kɔrèn nya'a zu ənû ze ni Pɔ̂l nya'ə ghàə̀, əne mbi nya'a bə̀ ben Ə̀nùŋìsig. Əni mbi nya'a beni, mbi nya'a niŋ minib.

9À nya'a izimi mɔ'ɔ, Ə̀nùŋìsig nya'a ghà əmbi Pɔ̂l iŋga rìtaani njəm ni, "Tirə̀ bɔ e! Ndə̀ imbì ghàm əmbi ə bə̂d! Tirə̀ tɔ kəm e rəziə!

10Mə wi mbi ne, əne chəi wəd mɔ'ɔ ni tì wì kɔ əwe əni ə ndàn, kì ni tì wì ghì əghəm əni ə ne, imbə̀' ighəm ni mbi bə̂d ə nɔ' iŋga əsi zɔ̂."

11Pɔ̂l nya'a zu əne, chub əŋgu əghəm əwu ə fibì mbi əmig rìfuə. Wì nya'a chub əne bə̀ siə ghà iŋgam Ɔwiə̀ əmbi ə bə̂d mbe rəŋgu.

12Əni Galiò nya'ə gɔmnà əbà əbeŋ ze ri ə Àkàiyà, mìJû mɔ'ɔ ri əsi ze nya'a fɔti wò gywì ə Pɔ̂l niŋ wò ə nəb isa'i.

13Mbi nya'a pè əŋgu ghà ni, "Mbaŋə̀ zɔ̂ ziə fi itu bə̂d ni mbi wumni ə Ɔwiə̀ əni minənjì ni chəi iŋga ta rikə."

14Əni Pɔ̂l nya'ə nirə ghàmə̀, Galiò nya'a ghà əmbi mìJû mbe ni, "MìJû, mbə̀ zweti! À mi ye' ni mbə̀ kə̀' zi isa'i igwi ə mbaŋə̀ zɔ̂ ni wiə gù ənû ə mɔ'ɔ, kì ni wiə ghi ənû ribɔ̀ŋ ə kyeŋ ə mɔ'ɔ, nji mə beri əton ni zweti ənû ze ni mbəə ghàə̀.

15Àyiə ichî ni mbəə tàŋ imbə̀' miŋgam bə̀ tàŋ imbə̀' rikum bə̀ tàŋ imbə̀' tə rikə, mbə̀ neŋ ənû rəŋgu mbənə mbənə. Ka mə biri ben əmi ni sa' inû ighabi mbɔ̂!"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

16Əni wɨ nya'a ghà əne, wɨ nya'a fid mɨməd rɨŋga nəb ɨsa'i ze.

17MɨJû mbe mɨjìm nya'a gywɨ ə Sòstenès, nɨ nya'ə ətu ɨŋga nəb àkàtɨ ze, som əməd ɨfĕ nəb ɨsa'i ze. Àyɨə chəi Galiò nya'a nɨŋ əze əni ənû ə mɔ'ɔ.

18Pôl nya'a wɨrɨ chub ə Kɔrèn ɨni nɔnɔ'. Əni wɨ nya'a maanɨ rəŋgu, wɨ nya'a sàŋ bɔŋgɔb mbe, nɨŋ ə Prìsilà mbɨ Àkwilà mbɨ nyɨ əbaŋ ɨgyɨ baanɨ wò ə Sirià. Bɔŋ mbɨ nya'a siə nɔ' riə Senkrià, wɨ nya'a serɨ e ətu ɨchî nɨ wɨ nya'a fə ka' əmbɨ ə Ɲwiə̀.

19Əni mbɨ nya'a pe ə Efesùs, wɨ nya'a sàŋ ə Prìsilà mbɨ Àkwilà əŋgu. Məd ziə nya'a wò nyɨ ɨŋga nəb àkàtɨ kɔ taŋɨ mbɨ mɨJû.

20Əni mbɨ nya'a gha ɨ bɔ ni wɨ chub əni əgha nɨ tɔ yi sààrɨ, wɨ nya'a ton i.

21Àyɨə əni wɨ nya'a siə wo ə, wɨ nya'a kà' mɨməd ni, "Ɲwìə mɨ benɨ, mə bɨrɨ wɨrɨ ye'e əsɨ nən." Əni wɨ nya'a ghà əne, wɨ nya'a nyɨ əbaŋ ɨgyɨ nɔ' rɨ ə Efesùs.

22Əni wɨ nya'a pe ə Kàisàriyà, wɨ nya'a jwɨ rɨŋga əbaŋ ɨgyɨ ze, kɔ' wò chà'rɨ bə̂d rɨŋga ɨfetɨ we rɨ ə Jèrusalèm. Wɨ nya'a ghɨ əne, swi'i wò ə Antiə̀k.

23Əni wɨ nya'a chub əŋgu əni ə nyùmə̀ mɔ'ɔ, wɨ nya'a nɔ̀' ghanə yèn ɨsɨ ɨsɨ ɨŋga əba əbeŋ ze rɨ ə Gàlesià fɔrɨ ə Frigià. Wɨ nya'ə yènə̀ tìmbɨ ə bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya'a ben ə Kristo.

24À nya'a əni ə nyùmə̀ we, Jû mɔ'ɔ nɨ ɨkum məd nya'ə Àpolòs nya'a wò ə Efesùs. Mbɨ nya'a gywɨ əməd ə Àlèzandrià. Wɨ nya'a berɨ ɨŋgam ɨchû bə̀ kyerɨ ɨnû mbe nɨ ye' ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɲwiə̀ kwà' ɨchî chɔ̀m.

25Wɨ nya'a fə kwembɨ ɨnû ɨmbə̀' Ɨnə̂njɨ we nɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg nya'a chwiə. Ɨ wɨə nya'ə ghà ɨŋgam Ɲwiə̀ bə̀ chwi ɨnû ɨmbə̀' ə Yeso ɨchî nɨ ku'nɨ, ka à be ye'i ni wɨ nya'a kyerɨ àmei ənû ɨmbə̀' ɨchî nɨ Jɔ̌n nya'ə nà' mɨnib.

26Wɨ nya'a kɔ gha ɨŋgam Ɲwiə̀ ɨŋga nəb àkàtɨ əni ə fîŋ nɨ kă. Àyɨə əni Prìsilà mbɨ Àkwilà nya'a zu əni wɨ nya'ə ghàə̀, mbɨ nya'a nɨŋ əməd wò jeŋgɨ to'rɨ Ɨnə̂njɨ we nɨ Ɲwiə̀ nya'ə chwiə.

27Əni wɨ nya'ə kə̀b baanɨ wo ə Àkàiyà, bə̂d Kristo mbe rɨ ə Efesùs nya'a tìmbɨ əməd, əne ŋwà'nɨ̀ əmbɨ bə̂d Kristo mbe rɨ ə Àkàiyà ni mbɨ nɨŋ əməd. Əni wɨ nya'a pe əŋgu, wɨ nya'a nà' əwèèrɨ ə kyeŋ əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ Ɲwiə̀ nya'a ghɨ ìchɔ̀m əni mɨməd mbɨ ben ə Kristo.

28Wɨ nya'a ton ɨnû mbe nɨ mɨJû nya'ə ghà ɨfĕ bə̂d, əne baŋ mɨməd ɨchî nɨ wɨ nya'ə chwi rɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni Yeso yɨə Wə̀d we nɨ Ɲwiə̀ zɔ'ɔ.

Ìfà'ì 19

1Əni Àpolòs nya'ə Kɔrèn, Pôl nya'a chè ətu ətu ɨŋga ɨsɨ mbe rɨŋga əbà əbeŋ ze wò ə Efesùs. Wɨ nya'a pè zə bə̂d mɔ'ɔ nɨ nya'a ben ə Kristo.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

2Əne wɨ nya'a biirɨ əmbɨ mɨməd ni, "Əzwî ə Zeŋɨ ə wa nya'a ye'e ɨgwɨ nən əni mbə̀ nya'a ben ə Kristo ə?" Mbɨ nya'a wìirɨ̀ ni, "Chə̂, chəi tɨ̀ be kwe' zu ni Əzwî ə Zeŋɨ ə zɨ əŋgu."

3Wɨ̀ nya'a biirɨ ni, "Mbə nya'a niŋ mɨnib mbi ə?" Mbɨ nya'a wìirɨ̀ ni, "À yɨ mbe nɨ Jɔ̌n nya'ə ghà ɨmbə̀' mbɨwən."

4Pɔ̂l nya'a ghà ni, "Jɔ̌n wɨə nya'ə nà' mɨnib ghàə̀ ni bə̂d beŋ tə fîŋ niŋ mɨnib. Ɨ wɨə nya'a bə̀ ghà əmbɨ ə bə̂d ni mbɨ ben wəd we nɨ bɨrɨ ye'e əni i njìm, əne yɨ wɨ nya'ə ghà ə Yeso."

5Əni mbɨ nya'a zu ənû zɔ̂, mbɨ nya'a niŋ mɨnib əni ɨkum Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso.

6Əni Pɔ̂l nya'a zab mbi ɨbɔ ɨgwɨ mɨməd, Əzwî ə Zeŋɨ ə nya'a ye'e ɨgwɨ mɨməd, mbɨ kɔ gham mɨŋgam rɨsə̀'ə̀, bə̀ kɔ ghà ɨkə̂n Ɲwiə̀.

7Mbaŋə̀ rɨjìm te nɨ nya'a əŋgu tɨə nya'a ɨghabɨ ə wum chɔ̀b rɨbe.

8Pɔ̂l nya'a wò nyɨ ɨŋga nəb ə̀kàtɨ̀. Ɨ wɨə nya'ə ghàmə̀ əŋgu əmɨg ətad əni ə fîŋ nɨ kə̌. Ɨ wɨə nya'ə bə̀ tàŋə̀ mbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'ə əŋgu. Ɨ wɨə nya'ə bə̀ kə̀bə̀ ni mbɨ kyerɨ ni ənû ɨfɔ̀n ə Ɲwiə̀ yɨ ənû rəsì'.

9Àyɨə mbɨ mɔ'ɔ nya'a koorɨ mbə ɨtə̌ŋ. Chəi mbɨ nya'a ben ənû ze nɨ Pɔ̂l nya'ə ghàə̀. Mbɨ nya'a kɔ ghà ɨnû rɨbɔ̀ŋ ɨmbə̀' Ɨnə̂njɨ̀ we nɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg nya'ə chwiə. Əne Pɔ̂l nya'a jwɨ̀ i rəka' mɨməd. Wɨ̀ nya'a niŋ bə̂d mbe nɨ nya'a ben ə Kristo mbɨ ni, mbɨ kɔ taŋ ɨni jìm ɨŋga ɨ̀chàm we nɨ Tìranùs nya'ə chwi ɨnû ɨŋga.

10Wɨ̀ nya'a tàŋ mbɨ mɨməd ɨghəm ɨwu ɨbe. Əne bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya'ə chub ə Esià, əne yɨ mɨJû mbɨ mbe nɨ ka'i mɨJû, nya'a zu ɨŋgam Ə̀nùŋɨ̀sɨg.

11Ɲwiə̀ nya'a chè ənjìm ə Pɔ̂l ghɨ ɨnû yiirɨ ka ka nɨ chəi bə̂d kwe' zə.

12Əne bə̂d mbɨə nya'ə niŋ ɨghɨ ngywɨ̌ mbe nɨ mbɨə fuə mɨnimə bə̀ niŋə ɨkubɨ ngywɨ̌ te nɨ bə̂d ə tɨŋə̀ fà'ə̀ mbɨ rɨwən, nɨ nya'a kwe' betɨ ɨnyod Pɔ̂l, wò əsɨ bə̂d əwən mbɨ rɨwən. Ɨwən mɨməd nya'a bətɨ. Ɨzwî rɨbɔ̀ŋ nya'a bə̀ jwɨ̀ rɨŋga bə̂d mbe nɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ nya'a ɨŋga mɨməd.

13MɨJû mɔ'ɔ mbe nɨ nya'ə yènə̀ chɨ̀ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ nya'a bə̀ kə̀b nɨ təŋ ɨkum Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso ɨgwɨ ə bə̂d mbe nɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ nya'a ɨŋga mɨməd. Ɨ mbɨə nya'ə ghà əmbɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ mbe ni, "Mə ghà ɨ nən əni ɨkum Yeso we nɨ Pɔ̂l ə ghà ɨŋgam Ɲwiə̀ ɨmbə̀' əməd ni mbə̀ jwɨ ə."

14Bən mbaŋə̀ sambe nɨ nya'ə bən ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwiə̀, nɨ ɨkum məd nya'ə Skevà, mbɨə nya'ə ghɨ̀ ənû zɔ̂.

15Àyɨə əzwî rɨbɔ̀ŋ ze ə nya'a ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mə kyerɨ ə Yeso bə̀ kyerɨ ə Pɔ̂l, àyɨə mbə̀ kɨ mɨwe ə?"

16Mbaŋə̀ ze nɨ əzwî rɨbɔ̀ŋ ze ə nya'a ɨŋga məd nya'a feŋ ɨgwɨ mɨməd, som, əne baŋ mɨməd mɨjìm. Əze ə nya'a ghɨ̀ mbɨ jwɨ̀ rɨŋga nəb ze nòrə̀ tɨsə̀' ɨkyerɨ, mbɨ ɨna ə ɨnyod.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

17MɨJû mɨjìm mbɨ ə bə̂d mɨjìm mbe nɨ ka’i mɨJû nɨ nya’ə chub ə Efesùs nya’a zu ənû zə̂. Mbɨ nya’a zu əne bɔ kwà’ rɨŋgə’. Əne mbɨ nya’a nà’ ɨwumnɨ kyeŋ əmbɨ Ə̀nùŋɨsɨg Yeso.

18Bə̂d mɨnɔnɔ’ rəbɔ’ mbe nɨ nya’a ben ə Kristo nya’a wò ben tə rɨgùrɨ-ɨnû ɨfě bə̂d Kristo bə̀ ghà ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbe nɨ mbɨ nya’ə ghɨ̀ə̀.

19Bə̂d mɔ’ɔ rəbɔ’ mbe nɨ nya’ə ghɨ̀ mɨsà nya’a fetɨ mbə ɨ̀ŋwà’nɨ̀ mɨsà tɔ̀n ɨfě bə̂d mɨjìm. Mbɨ nya’a taŋ ɨnun ɨkab tɨ ənɨ ɨ̀ŋwà’nɨ̀ mbe jìm, wɨ jwɨ̀ əkam chu’ ɨwum tân.

20Əne ɨŋgam Ə̀nùŋɨsɨg wɨə nya’ə jàŋə̀ wò ɨmbì. Ɨ wɨə nya’ə bə̀ bètɨə̀ fîŋ rɨ bə̂d mɨnɔnɔ’. Bə̂d mbe nɨ nya’a zu nya’a benɨ.

21Ənɨ ɨnû mbə̂ nya’a fə che i, Əzwî ə Ɲwɨə̀ ə nya’a ghɨ̀ Pə̂l nùŋ ɨŋga i fîŋ ni tə bɨrɨ chè ə Màsèdonià bə̀ chè ə Àkàiyà bɔŋ wò ə Jèrusalèm. Wɨ̀ nya’a ghà ni, “Mə mɨ fə wò pè əŋgu, mə berɨ bɨ wo ə Rom.”

22Əne wɨ̀ nya’a tom mbaŋə̀ rɨbe rəbɔ’ te nɨ nya’ə wèèrɨ̀ əməd, əne yɨə Timotì mbɨ Erastùs, ni mbɨ wo ə Màsèdonià. Məd ziə nya’a chub ə Esià ənɨ əkɔb ə nyumə̀.

23À nya’a ənɨ ə nyùmə̀ we, əchɔb ə ka ka ə nya’a jwɨ̀ ə Efesùs ɨmbə̀’ Ɨnə̂njɨ we nɨ Ə̀nùŋɨsɨg nya’a chwiə.

24Mbaŋə̀ mɔ’ɔ nɨ ɨkum nya’ə Dèmetriùs, nɨ nya’ə kywɨ ɨghɨ ənɨ ə sɨrɨvà, nya’a kywɨ rɨfeenɨ mbàn rɨ ŋwɨə̀-əyi we nɨ mbɨ nya’ə tɔŋ ənɨ Atemìs. Ɨ wɨə nya’ə kywɨə fènə̀. Əne bə̂d əfà’ì məd nya’a berɨ ɨkab nɔnɔ’.

25Wɨ̀ nya’a fetɨ mbi bə̂d əfà’ì bə̀ fetɨ bə̂d əfà’ì cherə mbe nɨ nya’ə fà’ ɨkwɨ əfà’ì mɔ’ mbɨ məd, ghà əmbɨ mɨ̀məd ni, “Mbɨ bɔŋgɔb, mbə kyerɨ ni a mbə̂n yɨ rɨ ənɨ əfà’ì zə̂.

26Mbə mbɨə zəə bə̀ zuə ni Pə̂l wə̂ fə fì ɨtu bə̂d bə̀ beŋ fîŋ rɨ bə̂d mɨnɔnɔ’ ɨchî nɨ wɨə ghàə̀ ni ka mɨ̀ŋwɨə̀ mbe nɨ mbɨ tekɨ ənɨ ɨbɔ yɨ i mɨ̀ŋwɨə̀ mɔ’ɔ. Ɨ wɨə ghà ənû zə̂ ə Efesùs bə̀ ghà ɨŋga ɨsɨ jìm mbe nɨ ye’ əbà əbeŋ ze rɨ ə Esià.

27Ənû nɨ tɨ berɨ nɨ bɔ yɨ ni əfà’ì zə̂ ɨ na ə bɨrɨ berɨ ɨkum rɨbɔ̀ŋ, mbàn ŋwɨə̀-əyi Atemìs, wɨ kyeŋ, bə̀ chè ətu əkŏ. Ɨ mbe tɨ mbɨ swi əməd tɨ ənɨ ɨkyĕŋ məd. Məd yɨ ŋwɨə̀-əyi we nɨ bə̂d mɨjìm mbe rɨ ə Esià mbɨ mbe rɨŋga ɨsɨg jìm ə wumnɨə.”

28Ənɨ bə̂d mbe nya’a zu ənû zə̂, mbɨ nya’a sə ɨtəm kwà’ rɨŋgə’, kyeŋ rɨkă ghà ni, “Atemìs we rɨ əmbɨ məEfesùs ə kàŋ dabə!”

29Ə̀bùùrɨ̀ ə nya’a swi ɨŋga əsɨ ze əjìm. Əne bə̂d mɔ’ɔ nya’a gywɨ ə Gayùs mbɨ Àristakùs nɨ nya’ə rɨ ə Màsèdonià. Ɨ mbɨə nya’ə bə̀ yènə̀ mbɨ Pə̂l. Mbɨ nya’a gywɨ mɨ̀məd əne sùŋ wò ə săm əferɨ.

30Pə̂l ziə nya’ə kəb ni njɨ tə wò ɨfě ɨnə̂n bə̂d we, àyɨə chəɨ bə̂d mbe nɨ nya’a ben ə Kristo nya’a saŋ əməd ni wɨ̀ wo əŋgu.

31Bə̂d kyeŋ mɔ’ɔ rɨŋga əbà əbeŋ ze, nɨ nya’ə bə mɨsə̀’ məd, nya’a chà ɨkə̂n ɨ bɔ bu’ ɨbɔ ɨ bɔ ni tɨ wɨ̀ tɔ wo i ɨŋga săm ze.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

32Òbùùrì ə nya’a jwì ɨŋga ɨfetɨ we. Mbɨ mɔ’ɔ mbɨə nya’ə kyeŋə ghà ənû ə mɔ’, mbɨ mɔ’ɔ kyeŋə ghà ənû ə cherə. Chəi bə̂d mìnɔnɔ’ nya’a kyerɨ əton nɨ mbɨ nya’a wo fetɨ.

33MìJû nya’a tin mbaŋə̀ mɔ’ɔ nɨ ɨkum məd nya’ə Àlèzandà chà ɨfě ni wɨ to’rɨ əton nɨ bə̂d nya’a wo fetɨ. Wɨ nya’a ghì ənweenɨ ənɨ əbɔ ni mbɨ kəm rəziə tə to’rɨ ənû ze əmbɨ mɨmə̌d.

34Ənɨ mbɨ nya’a zə ni məd yɨə Jû, mɨmə̌d mɨjìm nya’a fɔtɨ kyeŋ rɨkă ɨghabɨ ənɨ mɨawà mɨbe ghàà ni, “Atemìs we rɨ əmbɨ məEfesùs ə dabə!”

35Ənɨ wə̀d we nɨ nya’ə ŋwà’nì ə̀ŋwà’nì ɨŋga əsɨ ze nya’a ghɨ̌ ɨnɔ̂n bə̂d we kəm rəziə, wɨ nya’a ghà ni, “MəEfesùs, wə̀d mɔ’ɔ wɨə wa əŋgu nɨ chəi wɨ kyerɨ ni à yɨ məEfesùs ə nùŋə̀ mbàn Atemìs we nɨ dabə, fərɨ ni à yɨ mɨmə̌d bə̀ nùŋə̀ anèŋ məd we nɨ nya’a feŋ rɨkaŋ ə?

36Chəi wə̀d nɨ tɨ̀ wɨ ton ənû zɔ̂, əne mbə̀ bɔɔnɨ ɨnyod. Tɨ mbə̀ ghɨ ə ənû ə mɔ’ɔ zɨ rɨ kəndɨ.

37Mbə fə nɨŋ bə̂d mbɔ̂ ye’e əgha nɨ chəi mbɨ jɨ rɨŋga mbàn mɨŋwìə mɔ’ɔ, nɨ chəi mbɨ bə̀ zəm a ŋwìə̀-əyi.

38Əne à mɨ ye’ nɨ Dèmetriùs mbɨ mbi bə̂d ə̀fà’ì berɨ ɨsa’i mbɨ wə̀d mɔ’ɔ, nəb rɨ ɨsa’i tɨ əŋgu, bə̂d nɨə sa’ mɨsa’i mbɨ ə bə̀ əŋgu. Mbɨ wo putɨ mbə mɨsà’i əŋgu.

39Mbə mɨ wɨrɨ kəb ənû ə cherə, mbɨ bɨrɨ nweenɨ əze ənɨ mbɨ bɨrɨ yim ɨfetɨ.

40Ənû nɨ tɨ̀ berɨ nɨ bɔ yɨ ni mbɨ bɨrɨ zɨ ɨsa’i ɨgwɨ na ni tɨ̀ fə bu əchɔb rə̀chɔ̀ŋ. Chəi ənɨ tɨ rɨ̀ tò’rɨ̀ əton nɨ tɨə jù’ə̀.”

41Ənɨ wɨ nya’a gha əne, wɨ nya’a ghà əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya’a fetɨ ni mbɨ sɨ wo əwən.

Ìfà’ì 20

1Ənɨ əchɔb ze ə nya’a fə mì i, Pɔ̂l nya’a chà bə̂d ni mbɨ tɔŋ bə̂d mbe nɨ nya’a ben ə Kristo. Ənɨ wɨ nya’a fə timbɨ mɨmə̌d bə̀ ndà’nì mbɨ mɨmə̌d, wɨ nya’a nɔ̀’ wò ə Màsèdonià.

2Ənɨ wɨ nya’ə chè ɨŋga ɨba ɨbeŋ mbe, wɨ nya’ə yènə̀ tìmbɨ ə bə̂d rɨŋga ɨsɨ mbe ənɨ mɨŋgam nɔnɔ’. Ɨ wɨə nya’ə ghì əne wò pè ə Gris.

3Wɨ nya’a chub əŋgu əmɨg ətad. Ənɨ wɨ nya’ə tekɨ ɨnyod nɨ baanɨ wo ə Sirià, wɨ nya’a zu ni mɨJû mɔ’ɔ mbɨə nya’ə taŋ mɨnaŋ ɨmbə̀’ zwiirɨ əwi, əne wɨ nya’a nuŋ ɨŋga i fɨ̂ŋ ni tə bɨrɨ bəndɨ wo che ə Màsèdonià bɔŋ sɨə wò ə Sirià.

4Sopatà nɨ nya’ə wan Pirùs tɨ ə Berià nya’a wò mbɨ məd. Bə̂d mɔ’ɔ mbe rɨ ə Tèsàlonikà nɨ nya’a wo mbɨ məd yɨə nya’ə Àristakùs mbɨ Sèkundùs. Gayùs rɨ ə Də̂be nya’a bə̀ wò mbɨ məd. Timotì nya’a bə̀ wo mbɨ məd fərɨ ə Taikikùs mbɨ Trofimùs nɨ nya’a rɨ ə Esià.

5Mbaŋə̀ tɔ̂ nya’a wò ɨmbì pè wòm əwa ə Troàs.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

6Əni əchwî ze ni mbi nya'ə jigə ŋgəŋ ni chəi ifu' we niə ghì ni ŋgəŋ kɔ' nya'a fə che i, tì nya'a nyi əbaŋ igyì ri ə Filipì niŋ ini tân wò kumni mìməd ə Troàs. Tì nya'a chub əŋgu ini sambe.

7À nya'a igwi əni ritu iŋga kàb, tì nya'a wò feti i jig Itari Ɔ̀nùŋìsig. Ichî ni Pɔ̂l nya'a kəbi ni tə biri nɔ' əni ze ni beeni, i wiə nya'ə ghàmbìə̀ mbi ə bə̂d mbe wò pè izimi ka.

8Inam nənɔ' mbiə nya'ə berə iŋga ətu ə nəb ze rikaŋ ni tì nya'a feti əŋgu.

9Əjɔŋ ə mɔ'ɔ ni ikum məd nya'ə Yutikùs nya'a chub ichû windò. Ichî ni Pɔ̂l nya'ə rəbə gham i ghami, wì nya'a feŋ əŋgweni kă kă. Əne wì nya'a feŋ ri əni ə nəb ikaŋ ze ni pe əni iwaŋ itad. Mbi nya'a wò yim əməd nɔ̀ əni wì fə kwi i.

10Pɔ̂l nya'a swi'i wò ə si pè gundi igwi məd, niŋ əməd yim əni i igɔ̂ ghà ni, "Ti mbə̀ bɔ ə. I wiə kiri i ikă!"

11Əni Pɔ̂l nya'a bəndì wò iŋga ətu ə nəb ze rikaŋ, wì nya'a jig Itari Ɔ̀nùŋìsig bə̀ jig əghijig mbi ə bə̂d mbe. Wì nya'a ghàmbì mbi mìməd wò pè əni itu' nya'a chigi. Əni itu' nya'a chigi, wì nya'a nɔ̀' wo i.

12Mbi nya'a niŋ əjɔŋ ze wò mbi məd iŋga nəb ikă. Igha'i nya'a swi iŋga fîŋ ri bə̂d mbe.

13Tì nya'a wò imbì nyi əbaŋ igyì baani wò ə Asòs, ni nya'a əsi ze ni tì nya'a beri pe niŋ ə Pɔ̂l əŋgu. Pɔ̂l nya'a teki ni tì nyi əbaŋ igyì imbə̀' ighəm ni məd ziə wiə nya'a kəb yen ə si.

14Əni wì nya'a kumni əwa ə Asòs, tì nya'a niŋ əməd iŋga əbaŋ igyì, baani wò ə Mitilenè.

15À nya'a əni ze ni beeni, tì nya'a nyi əbaŋ igyì, nɔ̀' ri ə Mitilenè baani wò iban ə Kiòs. À nya'a əni ze ni beeni, tì nya'a baani wò ə Samòs. À si əni ze ni nya'a yi beeni, tì nya'a wò ə Miletùs.

16I ghi ni ti wì chəki i nyùmə̀ ə Esià, wì nya'a fə nuŋ iŋga i fîŋ ni tə biri chè iban ə Efesùs. Wì nya'a kiə zàmbìə̀ wò imbə̀' ichî mi chwiə, wì pè ə Jèrusalèm bɔŋ əni ə Pentekɔ̀s ə siə kù'ə̀.

17Pɔ̂l nya'a pè ə Miletùs chà mbi tɔŋ bə̂d mbe ni nya'ə chà ifeti bə̂d Kristo we ri ə Efesùs ni mbi ye'e kumni əwi.

18Əni mbi nya'a wo əsi məd, wì nya'a ghà əmbi mìməd ni, "Mbə kàŋ kyeri ichî ni mə̀ nya'ə chub əka' nən əni mìnyùmə̀ jìm mbe ni mə̀ nya'a mbi nən, kɔ ri əni ritu ze ni mə̀ nya'a pe ə Esià.

19Mə nya'a kàŋ swi inyod, fà' əmbi Ɔ̀nùŋìsig mbi misi əghə, ka à bè ye'i ni mə wiə nya'ə zə ŋgə' ichî ni mìJû mɔ'ɔ nya'a taŋ minaŋ imbə̀' zwiiri əmi.

20Mbə kàŋ kyeri ni chəi mə̀ nya'a nyi'ni inyod ni gha ənû ə mɔ'ɔ ze ni tì ziə nya'a wèèrì əwən. Mə wiə nya'ə chwi inû i nən ifĕ bə̂d bə̀ chwi ənəb ənəb.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

21Mə wɨə nya'ə ghà əmbɨ mɨJû bə̀ ghà əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ ka'i mɨJû ni mbɨ beŋ tə fîŋ wumnɨ ə Ɲwiə̀, bə̀ nùŋ fîŋ ɨgun a Ə̀nùŋɨsɨg Yeso.

22"Əne tɨ̀nîn, Əzwî ə Ɲwiə̀ ə fə tom əmɨ ni mə wò ə Jèrusalèm. Chəi mə̀ kyerɨ ənû ze nɨ bɨrɨ ghɨ ənɨ ə num əŋgu.

23Ənû nɨ mə̀ kyerɨ yɨ ni Əzwî ə Zeŋɨ ə ziə ghà ɨ num ɨsɨ jìm ni ndəŋ fərɨ ŋgə' mbɨə wòm əmɨ.

24Àyɨə chəi mə niŋ mɨ ɨtɨ̀nɨ̀ ni à yɨ əghɨ ə mɔ'ɔ ɨ num. Mə wɨə kə̀b àmei ni mə maanɨ əfà'ì ze nɨ Ə̀nùŋɨsɨg Yeso nya'a zɨ ɨŋga tum rɨkyerɨ-ɨbɔ. Ə̀fà'ì ze yɨ ni mə̀ gha ɨkə̂n chòm ɨmbə̀' ɨchòm we nɨ Ɲwiə̀ ə ghɨə̀.

25"Əne tɨ̀nîn mə kyerɨ ni chəi wə̀d mɔ'ɔ rəka' mbə̀n mbe nɨ nya'ə yènə̀ ghà ɨŋgam ɨmbə̀' ənû ɨfɔ̀n ə Ɲwiə̀ bɨrɨ wɨrɨ zə əmɨ.

26Əne mə wɨə ghà ɨ nən rə̀chɔ̀ŋ ni wə̀d mɔ'ɔ rəbɔ' nən mɨ sam ɨtɨ̀nɨ̀, ka əze yɨə wɨrɨ i mɨ ɨsa'i,

27ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi mə̀ nya'a nuŋ ənû ə mɔ'ɔ ze nɨ Ɲwɨə̀ nya'a taŋ nùŋ ɨmbə̀' əwən nɨ chəi mə̀ gha ɨ nən.

28Əne mbə̀ nəŋgɨ ə ɨnyod mbənə mbənə, bə̀ nəŋgɨ bə̂d Kristo mɨjìm mbe nɨ Əzwî ə Zeŋɨ ə fə nuŋ əwən ni mbə̀ nəŋgɨ. Mbə̀ nəŋgɨ ɨfetɨ bə̂d Ɲwiə̀ we nɨ wɨ fə ghɨ̌ ənɨ wi ənjìm ənəm ze nɨ Wan məd nya'a chəmnɨ.

29Mə kyerɨ ni mə̀ mɨ nɔ̀', bə̂d nɨ ye' ɨghabɨ ɨfɔn tətɔ bɨrɨ ye'e əka' nən, kə̀b nimnɨ ɨfetɨ bə̂d Ɲwiə̀.

30Bə̂d bɨrɨ jwɨ rəka' nən nɨ bɨrɨ gha mɨghab ɨmbə̀' suŋ bə̂d mbe nɨ ben ə Kristo ni mbɨ beenɨ əbɔ' mɨmə̌d.

31Əne mbə̀ we əwən kɔndɨə ni ənɨ ɨghəm ɨwu ɨtad, chəi mə nya'a wa' ənû nɨ patɨ wə̀d mɔ' mɔ' rəbɔ' nən ɨzimɨ mbɨ əziə mbɨ mɨsɨ əghə.

32"Tɨ̀nîn mə fə zɨ̀ əwən ɨŋga rɨkyerɨ-ɨbɔ Ɲwiə̀ bə̀ zɨ ɨŋga ɨŋgam məd we niə ghɨ̀ ni wɨ ghɨ̀ ɨchòm ənɨ nən. Ɨkə̂n chòm we tɨ̀ wɨ ghɨ̀ mbə kwi kàànɨ̀ bə̀ ghɨ̀ mbə jɨg ɨghɨ mbe nɨ Ɲwiə̀ nuŋ əmbɨ ə bə̂d mɨjìm mbe nɨ wɨ zeŋnɨ.

33Chəi mə̀ kwe' feenɨ ə gôl, kɨ̀ ə sɨrɨvà, kɨ̀ ə ngywɨ̌ wə̀d mɔ'ɔ.

34Mbə̀ kàŋ kyerɨ ə ni ɨbɔ mbô mbɨə nya'ə fà'ə̀ bə̀ nà' ɨghɨ mbe nɨ mɔ̌ mbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'a mbɨ num nya'a kwaŋɨ.

35Ənɨ ɨnû jìm, mə fə chwɨ ɨ nən ni ziə bɔ̀ŋ ni tɨ̀ fa' rɨkă ɨmbə̀' weerɨ bə̂d mbe nɨ kwaŋ ɨghɨ. Mbə̀ kɔndɨ ɨŋgam Ə̀nùŋɨsɨg Yeso ɨchî nɨ wɨ nya'a gha ni, 'Wə̀d we niə nà'ə̀, wɨə berɨ əbɔrəbɔd chè we niə niŋə.'"

36Ənɨ wɨ nya'a fə gha ɨnû mbô, mɨmə̌d mɨjìm nya'a chìndɨ ɨtu ɨnywɨ ə si kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀.

37Mɨmə̌d mɨjìm nya'a chweŋ mɨsɨ, bomnɨ ɨgô mbɨ Pôl bə̀ sɔərɨ ndə̀' rɨ məd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

38Mbɨ nya'a kàŋ kən əku ɨmbə̀' ɨŋgam we nɨ wɨ̀ nya'a ghà əmbɨ mɨ̀məd ni chəi mbɨ bɨrɨ nɔ wɨrɨ zə əwi. Mbɨ nya'a ghɨ əne, niŋ əməd wò chà ɨŋga əbaŋ ɨgyɨ̀.

Ìfà'ì 21

1Əni tì nya'a fə saŋ mɨ̀məd, tì nya'a nyɨ əbaŋ ɨgyì, baanɨ zɨ rɨ bɨ̀gə̀ wò ə Kôs. À nya'a əni ze nɨ beenɨ, tì nya'a wò ə Rodès. Tì nya'a nɔ̀' rəŋgu wò ə Patarà.

2Tì nya'a pè zə əbaŋ ɨgyì nɨ nya'ə baaniə wò ə Fonesià, əne tì nya'a nyɨ əbaŋ ɨgyì ze kɔ wǒ.

3Əni tì nya'a zə ə Saiprùs, tì nya'a chè əton əton baanɨ wò ə Sirià, pè təm ə Taì. Mbɨ nya'a berɨ chɨ ɨghɨ mbe nɨ əbaŋ ze ə nya'a be'e nùŋ əŋgu.

4Tì nya'a pè kəb bə̂d mbe nɨ nya'a ben ə Kristo chubɨ mbɨ mɨ̀məd ɨni sambe. Əzwî ə Zeŋɨ ə nya'a ghì ni bə̂d mbe ghà əmbɨ Pôl ni tɨ wɨ̀ wo əwi ə Jèrusalèm.

5Əni ɨni mbe nɨ tì nya'a berɨ chub əŋgu nya'a fə mì i, tì nya'a sàŋ mɨ̀məd, nɔ̀' wò əwa. Bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya'a ben ə Kristo mbɨ məyi mɨ̀məd fərɨ bɔn nya'a niŋ əwa wò chà. Mbɨ nya'a chubɨ mbɨ na pè əni tì nya'a jwɨ rɨŋga əsɨ ze. Tì nya'a pè əŋgo rɨ̀bàà, chìndì ɨtu ɨnywɨ ə si kɔ̀ŋgɨ ə Ɗwiə̀.

6Əni tì nya'a maanɨ, tì nya'a ndà'nì mbɨ mɨ̀məd, sɨ nɔ̀' wò nyɨ əbaŋ. Mbɨ nya'a bə̀ndì wò əwən ɨnu'.

7Tì nya'a wò ɨmbì mbɨ ɨghanɨ we kɔ rɨ ə Taì wò pè ə Tolemaìs. Tì nya'a pè chà'rɨ bɔŋgɔb mbe nɨ nya'a əŋgu, àyɨə tì nya'a chubɨ mbɨ mɨ̀məd àmei əni ə fibì.

8À nya'a əni ze nɨ beenɨ, tì nya'a nɔ̀' rəŋgu wò ə Kàisàriyà. Tì nya'a pè chubɨ mbɨ Filip we nɨ nya'ə ghà Ɨkə̂n chɔ̀m. Məd yɨə nya'ə rəbɔ' mbaŋə̀ te sambe nɨ Əzwî ə Zeŋɨ ə nya'a chɔ' ni mbɨ ghapɨ ɨghɨjɨg.

9Wì nya'a berɨ bɔn məyi mɨkwè nɨ chəi mbɨ nya'a kɨrɨ nam. Bɔn məyi mbe mbɨə nya'ə ghà ɨkə̂n Ɗwiə̀.

10Əni tì nya'a fə chub əŋgu ɨni mɔ'ɔ, wəd ɨ̀kə̀n Ɗwiə̀ mɔ'ɔ nɨ ɨkum məd nya'ə Agabùs, nya'a swi'i rɨ ə Jùdeyà ye'e ə Kàisàriyà.

11Wì nya'a ye'e əsɨ na, pè niŋ ɨ̀kɔ̀bì Pôl kod mbi ɨwu bə̀ kod mbi ɨbɔ ghà ni, "Əzwî ə Zeŋɨ ə ghà ni, 'À yɨ ɨchî nɨ mɨJû mbe rɨ ə Jèrusalèm bɨrɨ kod mbaŋə̀ ze nɨ berɨ ɨ̀kɔ̀bì wô, əne zì əməd ɨŋga tɨkyerɨ-ɨbɔ bə̂d nɨ ka'i mɨJû.'"

12Əni tì nya'a zu ənû zô, mbă mbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'a əŋgu nya'a bu' ɨbɔ əmbɨ Pôl ni tɨ wɨ̀ wò əwi ə Jèrusalèm.

13Àyɨə Pôl nya'a wɨ̀ɨrì ni, "Mbə̀ kɨ əni ghɨ̀ə̀ ye ə? Mbə̀ kɨə chweŋə misɨ bə̀ wɔ̀'rɨ mbɨ ɨwu ə? Mə fə tekɨ mɨ ɨnyod nɨ nyɨ ə ndəŋ bə̀ fərɨ nɨ kwɨ ə Jèrusalèm ɨmbə̀' Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso."

14Ɨchî nɨ chəi əni tì rì nya'a kwepɨ ənû ze nɨ nya'a ɨŋga fìŋ məd, tì nya'a sàŋ, əne ghà ni, "Ə̀nùŋɨ̀sɨg ghì ənû ze nɨ wɨ̀ kəbɨ."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

15Əni tì nya'a chub əŋgu ɨni mɔ'ɔ, tɨ nya'a feti mba ɨghɨ kɔ' wò ə Jèrusalèm.

16Bəd mɔ'ɔ rəbɔ' mbe nɨ nya'a ben ə Kristo nɨ nya'a rɨ ə Kàisàriyà nya'a wò mbɨ na. Mbɨ nya'a nɨŋ əwa tɨ wò chub əkwɨ Mnasìn. Mnasìn yɨə nya'ə rɨ ə Saiprùs. Məd yɨə nya'ə wɨ mɔ'ɔ rəbɔ' bəd rɨtu mbe nɨ nya'a ben ə Kristo.

17Əni tì nya'a wò pè ə Jèrusalèm, bɔŋgɔb mbe rəŋgu nya'a nɨŋ əwa kwà' ɨchî chòm.

18À nya'a əni ze nɨ beenɨ, mbă mbɨ Pɔ̂l nya'a wò zə ə Jems. Bəd mɨjìm mbe nɨ nya'ə chà ɨfetɨ bəd Kristo mbɨə nya'ə bə̀ əŋgu.

19Pɔ̂l nya'a chà'rì mɨməd, əne ghà ɨnû jìm mbe nɨ Ɲwìə nya'a chè ənjìm əfà'ì əməd ghì əka' bəd mbe nɨ ka'i mɨJû.

20Əni mbɨ nya'a zu ənû zɔ̂, mbɨ nya'a yiirɨ ə Ɲwiə, ghà əmbɨ Pɔ̂l ni, "Aŋgɔb, zə ɨchî nɨ mɨJû, chu' mbɨ ə chu' fə ben ə Kristo. Mɨməd mɨjìm fə zɨ ətu nɨ nuŋ tɨkə rɨ Mose.

21Bəd fə ghà əmbɨ mɨməd ɨmbə̀' əwe, ni à wɨə ghà əmbɨ mɨJû mbe nɨ ye' əka' bəd mbe nɨ ka'i mɨJû ni tɨ mbɨ nuŋ ə tɨkə rɨ Mose, ni tɨ mbɨ ne ə mbə bɔn mbaŋə̀ fɔrɨ ni tɨ mbɨ beenɨ ə əbɔ' mɨchî əbeŋ mɨJû.

22Tɨ kɨə wò ghɨ ye ə? Mbɨ bɨrɨ kaŋ zu ni à fə ye'e.

23Əne ghɨ ənû ze nɨ tɨ gha ɨ ne. Mbaŋə̀ rɨkwè tɨ mbɨ na nɨ fə ka' kàn əmbɨ ə Ɲwiə.

24Nɨŋ mbaŋə̀ tɔ̂ wò zeŋnɨ e ɨnyod bə̀ zeŋnɨ mɨməd, əne nà' ɨghɨ əfà mbe nɨ mbɨ berɨ nɨ nà'. À mɨ ghì əne, mbɨ bɨrɨ serɨ mbə ɨtu. Əne bəd mɨjìm bɨrɨ kyerɨ ni chəi rəsì' əni ɨnû mbe nɨ mbɨ zu ɨmbə̀' əwe. Mbɨ bɨrɨ kyerɨ ni à wɨə nùŋə̀ tɨkə rɨ Mose.

25À ye' ɨmbə̀' bəd mbe ni ka'i mɨJû nɨ fə ben ə Kristo, tɨ fə cha ə̀ŋwà'nɨ əmbɨ mɨməd nɨ gha ni tɨ fə sob ni tɨ mbɨ jɨg ə əghɨ ə mɔ'ɔ ze nɨ mbɨ na' əni əghɨ əfà əmbɨ mbɨanèŋ, ni tɨ mbɨ jɨg ə ənəm, ni tɨ mbɨ kud ə nyam nɨ mbɨ sweenɨ fɔrɨ ni tɨ mbɨ ghɨ ə ɨfabrɨ-ɨnû."

26Pɔ̂l nya'a nɨŋ mbaŋə̀ te. À nya'a əni ze nɨ beenɨ, wɨ nya'a zeŋnɨ i ɨnyod bə̀ zeŋnɨ mɨməd mbɨ wò ɨŋga mbàn Ɲwìə, əne nà' ɨnun ɨni mbe nɨ mbɨ bɨrɨ chubɨ bɔŋ ɨni nɨ zeŋnɨ ɨnyod mi ə. Mbɨ nya'a bə̀ nà' əni nɨ na' ɨghɨ əfà ɨgwɨ ətu ə wəd mɔ' mɔ' rəbɔ' mɨməd.

27Əni ɨni mbe sambe nya'ə sɨə wò mì, mɨJû mɔ'ɔ nɨ nya'a ye'e rɨ ə Esià, nya'a zə ə Pɔ̂l ɨŋga mbàn Ɲwìə, əne mbɨ nya'a no ɨnɔ̂n bəd we ɨjìm. Mbɨ nya'a gywì ə Pɔ̂l,

28kyeŋ rɨkă ghà ni, "MɨIzre, mbə weerɨ əwa! Mbaŋə̀ zɔ̂ zɨə chwiə ɨŋga ɨsɨ ɨjìm ni bəd ban mɨIzre, ban tɨkə rɨ Mose bə̀ ban əsɨ zɔ̂. Tɨnîn wɨ fə nɨŋ mbaŋə̀ nɨ ka'i mɨJû ye'e mbɨ rɨwən ɨŋga mbàn Ɲwìə. Əne mbɨ fə tìbrì əsɨ ə zeŋɨ zɔ̂."

29Ɨ mbɨə nya'ə ghà əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ nya'a zə ə Trofimùs mbɨ Pɔ̂l ə Jèrusalèm. Trofimùs yɨə nya'a rɨ ə Efesùs. Əne mbɨ nya'a kɔndɨ ni Pɔ̂l fə nɨŋ əməd mbɨ wò nyɨ ɨŋga mbàn Ɲwìə.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

30Ə̀bùùrɨ ə nya’a jwɨ əka’ ə bə̂d mɨjìm ə Jèrusalèm, əne mbɨ nya’a norə wò fetɨ, gywɨ ə Pə̂l, sùŋ əməd chɨ rɨŋga mbàn Ɲwìə̀. Mbɨ nya’a bə̀ wùpɨ̀ mɨchû ɨkam mbe rɨ ə mbàn Ɲwìə̀ àmei əwu əwən.

31Əni mbɨ nya’a kə̀b zwiirɨ ə Pə̂l, ɨŋgam nya’a wò pè əmbɨ ətu ə kyeŋ ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀ məRom ni əchɔb ə fə gù ɨŋga Jèrusalèm jìm.

32Əni wɨ nya’a zu ənû ze, wɨ nya’a niŋ ɨtu ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀ ɨkɨ fibɨ̀ bə̀ niŋ mɨsɔgyɨ̀ àmei əwu əwən, mbɨ nòrə̀ swi’i wò əsɨ ɨnə̂n bə̂d we. Əni ɨnə̂n bə̂d we nya’a zə ətu ə kyeŋ ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀ məRom bə̀ zə mɨsɔgyɨ̀ mbe, mbɨ nya’a sob nɨ som ə Pə̂l.

33Ətu ə kyeŋ ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀ nya’a wò gywɨ ə Pə̂l, ghà mbɨ kod əməd əni mɨkàrə̀ mɨbe. Wɨ nya’a biirɨ wə̀d we nɨ Pə̂l ye’ wɨwən bə̀ biirɨ ənû ze nɨ wɨ ghɨ̌.

34Bə̂d mɔ’ɔ rɨŋga ɨnə̂n bə̂d we mbɨə nya’ə kyeŋə rɨkă ghà ənû ə fibɨ̀, mbɨ mɔ’ɔ kyeŋə ghà ənû ə cherə. Ɨchî nɨ bə̂d nya’ə rəbə jù’ ə ju’u, chəi əni tɨ ətu ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀ nya’a kyerɨ rəsì’ ɨmbə̀’ ənû ze, əne wɨ nya’a ghà ni mbɨ niŋ ə Pə̂l wò ɨŋga ɨkam mɨsɔgyɨ̀.

35Əni wɨ nya’a pè əni mɨstep, mɨsɔgyɨ̀ mbe nya’a sɨ bè’ əməd ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨnə̂n bə̂d we wɨə nya’ə kə̀b som əməd zwiirɨ.

36Bə̂d mbe mɨjìm nɨ nya’ə beenɨ əbɔ’ məd mbɨə nya’ə yènə̀ kyeŋə rɨkă ghàə̀ ni, “Mbə̀ zwiirɨ əməd!”

37Əni mbɨ nya’ə sɨə wò nyɨ ɨŋga ɨkam mɨsɔgyɨ̀ mbɨ Pə̂l, wɨ nya’a biirɨ əmbɨ ətu ə kyeŋ ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀ ni, “Mə̀ gha ənû ə mɔ’ɔ ɨ ne ə?” Ətu ə kyeŋ ze ə nya’a biirɨ ɨ bɔ ni, “À wɨə ghàm ə Grik ə?

38Əne ka àwɔ̀ yɨ e wə̀d Ijìp we nɨ nya’a cherə bù əchɔb, niŋ məzwìirɨ-bə̂d chu’ rɨkwè wò mbɨ mbɨwən ɨŋga ɨbad rɨkwà’i ə?”

39Pə̂l nya’a wìirɨ ni, “Mɔ̌ yɨə Jû. Mə yɨ rɨ ə Tasùs ə Selisià. Mə yɨ rɨŋga əsɨ ə kyeŋ. Mə bu’ ɨbɔ ɨ ne ni à saŋ əmɨ mə gham əmbɨ ə bə̂d mbô.”

40Əni ətu ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀ nya’a saŋ əməd ni wɨ ghàmə̀, Pə̂l nya’a təm ɨgun mɨstep, ghɨ ənweenɨ əni mbɨ ɨbɔ ni mbɨ kəm rəziə. Əni mbɨ nya’a kəmɨ, wɨ nya’a ghà əmbɨ mɨmə̌d əni ɨŋgam Hibrù ni,

Ɨfà’ì 22

1“Mbɨ bɔŋgɔb mbɨ mbɨ mɨmbă’, mbə̀ zwetɨ ənû ze nɨ mə̀ bɨrɨ gha ɨfɛ̌ nən ɨmbə̀’ chɨ ɨnû rɨ ɨgwɨ num.”

2Əni mbɨ nya’a zu əni wɨ nya’ə ghàm əmbɨ mɨmə̌d əni ɨŋgam Hibrù, mbɨ nya’a wɨrɨ yi jeŋgɨ kəm rəziə. Əne wɨ nya’a ghà ni,

3“Mɔ̌ yɨə Jû. Mbɨ nya’a gywɨ əmɨ ə Tasùs ə Selisià. Mə nya’a kwi əgha ə Jèrusalèm bə̀ kwembɨ ə̀ŋwà’nì əton ə Gàmalièl. Mə nya’a kwembɨ rɨkə te nɨ mbɨ nya’a na’ əmbɨ mba mɨmbă’ rəŋwe. Mə wɨə nya’ə bə̀ zɨ ətu əni ə̀fà’ì ə Ɲwiə̀ ɨchî nɨ mbə̀n mɨjìm ə zɨ rə̀chɔ̀ŋ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

4Mə wɨə nya'ə nwèndì rɨkyerɨ-ɨwu bə̂d mbe nɨ nya'ə beenɨ əbɔ' Ɨnə̂njì wɔ̂ nɨ Kristo nya'ə chwɨə. Mə wɨə nya'ə zwiirɨə mbɨ mɔ'ɔ. Mə wɨə nya'ə gywɨ̀ə mbaŋə̀ mbɨ məyi korə wò nà'ə̀ ni mbɨ zɨ ə ndəŋ.

5Ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə mbɨ məsa' əbeŋ mɨjìm mbe tɨ mbɨ ben ni ənû zɔ̂ nɨ mɨə ghà ɨ nən yɨ ənû rəsì'. Mə nya'a nɨŋ ɨŋwà'nì rɨ əmbɨ mɨməd ɨ wò nà' əmbɨ mɨJû mbe nɨ nya'a ə Dàmaskɔ̀s. Əne mə nya'a wò əŋgu ɨmbə̀' gywɨ bə̂d Kristo, kod nɨŋ ye'e ə Jèrusalèm ɨmbə̀' mbɨ chə mɨməd.

6"À nya'a ɨghabɨ əzi ə ka, ənɨ mə nya'ə sɨə tiinɨ ə Dàmaskɔ̀s, ɨzeŋɨ zeŋɨ kyeŋ nɨ nya'a rɨkaŋ nya'a sà' te kad əmɨ.

7Mə nya'a feŋ ə si, əne zu gî nɨ nya'a biirɨ ɨ num ni, 'Sɔ̂l, Sɔ̂l, à kɨə nwèndì tum rɨkyerɨ-ɨwu ɨmbə̀' ə yè ə?'

8Mə nya'a biirɨ ni, 'Àwɔ̀ kɨə we Ə̀nùŋɨsɨg ə?' Wɨ nya'a wɨirɨ ɨ num ni, 'Mɔ̌ yɨə Yeso we rɨ ə Nazàret, nɨ àwɔ̀ ə nwèndì rɨkyerɨ-ɨwu ɨməd.'

9Mbaŋə̀ te nɨ nya'a mbɨ num, nya'a zə ɨzeŋɨ zeŋɨ we, àyɨə chəɨ mbɨ nya'a zu gî ze nɨ nya'a gham ɨ num.

10Mə nya'a biirɨ ni, 'Mə ghɨ ye Ə̀nùŋɨsɨg ə?' Ə̀nùŋɨsɨg nya'a ghà ɨ num ni, 'Nɔ' rətiə, wò nyɨ ə Dàmaskɔ̀s. À mɨ pè əŋgu, wəd mɔ'ɔ bɨrɨ gha ənû ze nɨ Ɲwiə̀ chɔ' əwe ni à fa' ɨ bɔ.'

11Chəɨ ənɨ tɨ mə nya'a zə ɨsɨ ɨmbə̀' ɨzeŋɨ zeŋɨ we, əne mbaŋə̀ te nɨ nya'ə yènə̀ mbɨ num nya'a yim mɨ əbɔ tɨ wò nyɨ ə Dàmaskɔ̀s.

12"Mbaŋə̀ mɔ'ɔ zɨə nya'ə əŋgu nɨ ɨkum məd nya'ə Ànàniàs. Ɨ wɨə nya'ə nùŋ ɨ fîŋ ɨgun ə Ɲwiə̀. Ɨ wɨə nya'ə bə̀ nùŋə̀ tɨkə rɨ Mose. MɨJû mɨjìm mbɨə nya'ə ghà ɨnû chɔ̀m ɨmbə̀' əməd.

13Wɨ nya'a ye'e əsɨ num, pè təm ɨban num, ghà ni, 'Aŋgəb Sɔ̂l, wɨrɨ kɔ zə ɨsɨ.' Àmei əwu əwən, mə nya'a wɨrɨ kɔ zə ɨsɨ, əne mə nya'a zə əməd.

14Wɨ nya'a ghà ni, 'Ɲwiə̀ mba mɨmbə̌' rəŋwe fə chɔ' əwe ni à kyerɨ ɨnû mbe nɨ wɨ kə̀bɨ, ni à zə Wə̀d məd we nɨə ghɨ ɨnû nɨ kù'nɨ mbɨ ni à zu ɨŋgam rɨ ɨchû məd,

15ɨmbə̀' ɨghəm nɨ à bɨrɨ gha ɨnû jìm mbe nɨ à fə zə bə̀ zu ɨmbə̀' əməd əmbɨ ə bə̂d mɨjìm.

16Əne tɨnîn à kɨə wòm ə ye ə? Nɔ' rətiə, nɨŋ mɨnib, kɔ̀ŋgɨ Ə̀nùŋɨsɨg ɨmbə̀' wɨ so mbe ɨnû rɨbɔ̀ŋ.'

17"Mə nya'a bəndì wo ə Jèrusalèm. Əni mə̀ nya'ə kɔ̀ŋgɨ ə Ɲwiə̀ ɨŋga mbàn Ɲwiə̀, tɨtaanɨ njəm nya'a chè əmɨ

18mə zə Ə̀nùŋɨsɨg nɨ nya'a gha ɨ num ni, 'Zambɨ ghɨ, nɔ' rɨ ə Jèrusalèm əmad əmad, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəɨ bə̂d mbe rəŋgu bɨrɨ ben ɨnû mbe nɨ àwɔ̀ ə ghà ɨmbə̀' əmɨ.'

19Mə nya'a wɨirɨ ni, 'Ə̀nùŋɨsɨg, mbɨ kàŋ kyerɨ ni mə wɨə nya'ə wò ɨŋga nəb tɨ ə̀kàtɨ rɨjìm ɨmbə̀' gywɨ bə̂d zɨ ə ndəŋ bə̀ som mbe nɨ ben əwe.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

20Əni mbi nya'ə zwiiri ə Stifìn we ni nya'ə ghà inû imbə̀' əwe, mə nya'a təm iban ben ni mbi zwiiri əməd. Mə wiə nya'ə nəŋgiə ngywǐ ri bə̂d mbe ni nya'a zwiiri əməd.'

21Ə̀nùŋìsig nya'a ghà i num ni, 'Ndə̀, imbə̀' ighəm ni mə biri cha əwe əsa əgha əsi ə bə̂d mbe ni ka'i mìJû."'

22Bə̂d mbe mbiə nya'ə zweti iŋgam Pɔ̂l ye'e pè əni wì nya'a gha iŋgam wɔ̂. Əne mbi nya'a kɔ kyeŋ rìkă ghà ni, "Mbə̀ nimni mbaŋə̀ zɔ̂ riŋga isig! Wì rika ku'i ni wiri chub ikă!"

23Əni mbi nya'ə kyeŋ əne, ŋwìə̀ tə ngywǐ bə̀ sab əgywi iŋga ifə,

24ətu ə kyeŋ igwi mìsɔgyì nya'a ghà ni mìsɔgyì niŋ əməd wò iŋga ikam mìməd, pè te əməd əni ə ŋgwad imbə̀' jeŋgi nwèndì əton ni bə̂d mbe nya'ə kyeŋ igwi ətu əməd.

25Àyiə əni mbi nya'a kod əməd əni mini', wì nya'a ghà əmbi ətu igwi mìsɔgyì iki fibì ni nya'a təm iban ni, "Tikə ə wa chwi ni mbə̀ te wə̀d Rom əni ə ŋgwad ni chəi mbi sob isa'i ni wì fə gù ə?"

26Əni ətu igwi mìsɔgyì iki fibì we nya'a zu ənû ze, wì nya'a wò əsi ətu ə kyeŋ igwi mìsɔgyì pè biiri i bɔ ni, "À kiə kəb ghi ye ə? Kyeri ni mbaŋə̀ zɔ̂ yiə wə̀d Rom."

27Əne ətu ə kyeŋ igwi mìsɔgyì nya'a wò biiri əmbi Pɔ̂l ni, "Gha i num, àwɔ̀ kiə wə̀d Rom ə?" Pɔ̂l nya'a wìirì ni, "Ee."

28Ətu ə kyeŋ igwi mìsɔgyì nya'a ghà ni, "Mə nya'a zon ənû ni ye' wə̀d Rom əni ikab nənɔ'." Pɔ̂l nya'a wìirì i bɔ ni, "Mə̌ yiə wan top si Rom."

29Əne mbaŋə̀ te ni nya'ə kə̀b nwèndì ə Pɔ̂l nya'a wiri sùŋgì rəbɔ̀'ɔ̀ əwu əwən. Ətu ə kyeŋ igwi mìsɔgyì nya'a bə̀ bɔ, imbə̀' ighəm ni wì nya'a zə ni tə fə kod ə Pɔ̂l ni ye' wə̀d Rom.

30Ətu ə kyeŋ igwi mìsɔgyì nya'ə kə̀b kyeri əton ni mìJû mbe nya'a zi isa'i igwi ə Pɔ̂l. Əne à nya'a əni ze ni beeni, wì nya'a ghà mbi zà ə Pɔ̂l, ghà əmbi ə bə̂d kyeŋ mbe ri ə mbàn Ɲwìə̀ bə̀ ghà əmbi məsa' əbeŋ mijìm ni mbi ye'e bòmnì. Əne wì nya'a niŋ ə Pɔ̂l nùŋ ifě mìməd.

Ìfà'ì 23

1Pɔ̂l nya'a toŋ əghə igwi məsa' əbeŋ mbe ghà ni, "Mbi bɔŋgɔb, i pe rəchə̀ŋ, mə fə chub ifě Ɲwiə̀ mbi ə fìŋ ni zeŋi kwà' ichî chɔ̀m."

2Ətu igwi ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀ ni nya'ə Ànàniàs, nya'a ghà əmbi ə bə̂d mbe ni nya'a təm iban ə Pɔ̂l ni mbi nib ichû məd.

3Pɔ̂l nya'a ghà i bɔ ni, "Ɲwìə̀ biri nib əwe, àwɔ̀ əbeki ə wə̀d. À chub əwɔ i sa' əmi ichî ni ziə ye' iŋga rìkə̌, àyiə à wiri ghà ni mbi nib əmi ni chəi iŋga rìkə̌ əne ə?"

4Mbaŋə̀ te ni nya'a təmbi iban ə Pɔ̂l nya'a biiri i bɔ ni, "À kiə zɔ̀m ətu igwi ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀ ə?"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

5Pɔ̂l nya'a wìirì ni, "Mbɨ bɔŋgɔb, chəi mə̀ kə' kyerɨ ni məd yɨ ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɔwìə̀, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ ə Ɔwiə̀ ni, 'Tɨrə̀ ghà e ənû rɨbɔ̀ŋ ɨgun ə wə̀d we nɨə tùmbɨ mbe bə̂d.'"

6Ənɨ Pɔ̂l nya'a zə ni əbà ə fibɨ tɨ ənɨ mbaŋə̀ te yɨə nya'ə mɨSadusiî bə̀ zə ni əbà ə cherə yɨ nya'ə mɨFarisiî, wɨ nya'a kyeŋ rɨkă əka' məsa' əbeŋ mbe ghà ni, "Mbɨ bɔŋgɔb, mɔ̌ yɨə Farisiî, bə̀ ye' wan Farisiî. Mbə mbɨə sa' əmɨ əgha ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mə wɨə nuŋ ɨkɔndɨ wòmə̀ ni bə̂d bɨrɨ zwemə."

7Ənɨ wɨ nya'a ghà əne, mɨFarisiî mbɨ mɨSadusiî nya'a kɔ tàŋɨ, əne ɨfetɨ we nya'a ghàbrə̀.

8MɨSadusiî mbɨə nya'ə ghàə̀ ni chəi bə̂d bɨrɨ zwemə fɔrɨ ni chəi mbɨaŋgɨrə̀ kɨ ɨzwî əŋgu. Àyɨə mɨFarisiî nya'a ben ɨnû mbɔ̂ jìm.

9Mbaŋə̀ te nya'a wɨrɨ kɔ kyeŋ rɨkă, əne məchwiə rɨkə̀ mɔ'ɔ rɨŋga ɨfɔtɨ mɨFarisiî nya'a nə̀' təm rətiə ghà ni, "Chəi mbaŋə̀ zɔ̂ ghɨ ənû rɨbɔ̀ŋ ə mɔ'ɔ. Ɨghə̀m əzwî kɨ aŋgɨrə̀ fə ghàm ɨ bɔ."

10Ənɨ tàŋ ze nya'a beŋ ənɨ əchɔb nɨ kă, ətu ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀ nya'a bɔ ni mbaŋə̀ te bɨrɨ təndɨ ə Pɔ̂l tɨkə rɨkə. Əne wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨsɔgyɨ̀ mbe ni mbɨ swi'i wò nɨŋ ə Pɔ̂l ənɨ ɨ̀kă, wò ɨŋga ɨkam mɨmə̀d.

11À nya'a ɨzimɨ we, Ə̀nùŋɨ̀sɨg nya'a təm ɨban ə Pɔ̂l ghà ni, "Yim fîŋ! Ɨchî nɨ à fə gha ənû ɨmbə̀' əmɨ ə Jèrusalèm, à berɨ bɨ gha ə Rom."

12À nya'a ɨsɔsɔ əni ze nɨ beenɨ, mɨJû mɔ'ɔ nya'a bòmnɨ̀ taŋ mɨnaŋ, kà' ni chəi mbə̀ bɨrɨ jɨg kɨ bè nɔ pè ənɨ mbə̀ fə zwiirɨ ə Pɔ̂l.

13Ɨnun mbaŋə̀ te nɨ nya'a taŋ ənû zɔ̂ nya'a chè rɨ ənɨ ɨwum kwè.

14Mbɨ nya'a taŋ əne, wò əsɨ bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɔwìə̀ mbɨ ə bə̂d kyeŋ mbe rɨŋga əbeŋ mɨJû. Mbɨ nya'a pè ghà ni, "Tɨ̀ fə kà' kàn ni chəi tɨ̀ bɨrɨ jɨg əghɨ ə mɔ'ɔ pè ənɨ tɨ̀ fə zwiirɨ ə Pɔ̂l.

15Əne mbənə mbɨ məsa' əbeŋ tom ɨkə̂n tɨ̀nîn əmbɨ ətu ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀ ni wɨ cha ə Pɔ̂l ɨ nən. Mbə̀ ghɨ ɨghabɨ ni mbə mbɨə kəb jeŋgɨ nwendɨ ɨsa'i məd kwà' ɨchî chòm. Tɨ̀ fə tekɨ ɨnyod nɨ zwiirɨ əməd bɔŋ wɨ sɨə pe əgha."

16Àyɨə wan njàbɨ Pɔ̂l, wɨ mbaŋə̀, nya'a zu ɨchî nɨ mbɨ nya'ə taŋ mɨnaŋ mbe, əne wɨ nya'a wò nyɨ ɨŋga ɨkam mɨsɔgyɨ̀ ghà ənû ze əmbɨ Pɔ̂l.

17Pɔ̂l nya'a zu əne tɔŋ ətu ə mɔ' ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀ ɨkɨ fibɨ̀ ghà ɨ bɔ ni, "Nɨŋ əjɔŋ zɔ̂ wò mbɨ məd əsɨ ətu ə kyeŋ ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀. Wɨ̀ berɨ ənû ə mɔ'ɔ nɨ gha ɨ bɔ."

18Əne ətu ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀ ɨkɨ fibɨ̀ we nya'a nɨŋ əjɔŋ ze mbɨ wò əsɨ ətu ə kyeŋ ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀. Wɨ̀ nya'a pè gha ɨ bɔ ni, "Pɔ̂l, wə̀d ndəŋ we, kə' tɔŋ əmɨ ghà ni mə nɨŋ əjɔŋ zɔ̂ ye'e əsɨ ne. Wɨ̀ berɨ ənû ə mɔ'ɔ nɨ gha ɨ ne."

19Ətu ə kyeŋ ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀ nya'a yim əbɔ əjɔŋ ze mbɨ tindɨ ɨban ɨban, əne biirɨ ɨ bɔ ni, "À berɨ ənû ə ye nɨ gha ɨ num ə?"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

20Əjɔŋ ze ə nya'a wìirì ni, "MɨJû mɔ'ɔ fə ben ni mbɨ bɨrɨ gha ɨ ne ni à nɨŋ ə Pôl swi'i wò mbɨ məd ɨŋga ɨchàm mɨməd ɨsɔ. Ɨ mbɨə ghì ɨghabɨ ni mbɨ kəb jeŋgɨ nwendɨ ənû ɨmbə̀' əməd kwà' ɨchî chɔ̀m.

21Tɨrə̀ ben e ənû ze nɨ mbɨ gha ɨ ne, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mɨməd mɔ'ɔ nɨ chè rɨ ənɨ ɨwum kwè fə nə̀mbì əsɨ ə mɔ'ɔ ɨ wom əməd. Mbɨ fə kà' kàn ni chəɨ mbɨ bɨrɨ jɨg kɨ̀ bè nɔ pè ənɨ mbə fə zwiirɨ ə Pôl. Tɨnîn mbɨ fə tekɨ ə ɨnyod sɨə wòmə̀ ye' ni à ben ənû ze nɨ mbɨ gha ɨ ne."

22Əne ətu ə kyeŋ ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀ nya'a patɨ əjɔŋ ze ni, "Tɨrə̀ tɔ ghà e əmbɨ wə̀d mɔ'ɔ ni à fə gha ənû zô ɨ num." Wɨ̀ nya'a ghɨ əne, gha ɨ bɔ ni wɨ̀ wo ɨ.

23Ətu ə kyeŋ ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀ nya'a tɔŋ ɨtu be ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀ ɨkɨ fibɨ̀, ghà əmbɨ mɨməd ni, "Mbə̀ nɨŋ mɨsɔgyɨ̀ əkɨ əbe, nɨŋ mbe nɨə kɔ'ə ngyi ɨwum sambe, bə̀ nɨŋ mbe nɨə bè' ɨwɔŋ əkɨ əbe. Mbə̀ bɨrɨ nɔ̀' ɨzimɨ ənɨ mɨnyùm əbùə wò ə Kàisàriyà.

24Mbə̀ bə tekɨ ngyi rɨ mɔ'ɔ nɨ Pôl bɨrɨ kɔ' ɨgun. Mbə̀ nəŋgɨ əməd kwà' ɨchî chɔ̀m wò nà' əmbɨ gɔmnà Felìz."

25Ətu ə kyeŋ ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀ nya'a ŋwa'nɨ ɨmbə̀' ənû zô ni:

26"À yɨə mɔ̌ Klodiùs Lisiàs ŋwa'nɨ əŋwà'nɨ̀ zô. Mə wɨə ŋwa'nɨ ɨ ne àwɔ̀ Wə̀d kyeŋ, gɔmnà Felìz. Mə chà'rɨ̀ əwe.

27MɨJû nya'a gywɨ̀ mbaŋə̀ zô, kəb zwiirɨ əməd. Ənɨ mɔ̌ mbɨ mbɨ mɨsɔgyɨ̀ nya'a wo jwɨ̀ ɨgwɨ məd, mə nya'a zu ni à yɨə wə̀d Rom, əne mə nya'a chɨ̀ əməd rɨŋga rɨkyerɨ-ɨbɔ mɨməd.

28Mə nya'a kəb kyerɨ ɨsa'i we nɨ mbɨ zɨ ɨgwɨ məd, əne mə nya'a nɨŋ əməd wò ɨŋga ɨchàm mɨməd.

29Mə nya'a pè zə ni mbɨ nya'a zɨ̀ ɨsa'i ɨgwɨ məd ɨmbə̀' ɨnû mɔ'ɔ mbe nɨ de tɨkə tɨ mɨməd, àyɨə chəɨ ənû ə mɔ'ɔ nɨ wɨ̀ nya'a ghɨ̌ nɨ tɨ̀ mbɨ zwiirɨ əməd kɨ̀ nɨ tɨ̀ mbɨ zɨ̀ əməd ə ndəŋ.

30Ənɨ mbɨ nya'a gha ɨ num ni mbɨ fə taŋ mɨnaŋ ni mbɨ bɨrɨ zwiirɨ əməd, mə nya'a chà əməd əsɨ ne əwu əwən. Mə fə bə̀ ghà əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ zɨ̀ ɨsa'i ɨgwɨ məd ni mbɨ ye'e ghà ənû ze nɨ mbɨ berɨ mbɨ məd ɨ ne."

31Mɨsɔgyɨ̀ mbe nya'a ghɨ̀ àmeɨ ɨchî nɨ ətu ə kyeŋ ze ə nya'a gha əmbɨ mɨməd. Əne mbɨ nya'a nɨŋ ə Pôl ɨzimɨ wò ə Antipatrìs.

32À nya'a əni ze nɨ beenɨ, mɨsɔgyɨ̀ mbe nɨ nya'ə yèn ɨwu, nya'a wɨrɨ bə̀ndɨ̀ wò ɨkam mɨsɔgyɨ̀. À yɨ mbe nɨ nya'a kɔ' ngyi nya'a wò mbɨ Pôl.

33Ənɨ mbɨ nya'a pè ə Kàisàriyà, mbɨ nya'a nà' əŋwà'nɨ̀ ze əmbɨ gɔmnà we, bə̀ nà' ə Pôl ɨ bɔ.

34Ənɨ gɔmnà we nya'a foŋ əŋwà'nɨ̀ ze, wɨ̀ nya'a biirɨ əbà əbeŋ ze nɨ Pôl nɔ' rəŋgu. Ənɨ wɨ̀ nya'a zu ni Pôl yɨ rɨ ə Selisià,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

35wɨ nya'a ghà ni, "Mə bɨrɨ zu ənû ɨmbə̀' e ɨsa'i əni bə̂d mbe nɨ zɨ ɨsa'i ɨgwɨ ne fə ye'e." Əni wɨ nya'a ghà əne, wɨ nya'a ghà ni mbɨ niŋ əməd wò nùŋ ɨŋga tɔ' Herɔ̀d, nəŋgɨ əməd.

Ìfà'ì 24

1Əni ɨni nya'a chè ɨtân, ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɔwìə̀ nɨ nya'ə Ànàniàs mbɨ ə bə̂d kyeŋ mɔ'ɔ rɨŋga əbeŋ mìJû mbɨ wə̀d mɔ'ɔ nɨ nya'a kyerɨ tɨkə, nɨ ɨkum məd nya'ə Tètulùs, nya'a swi'i wo ə Kàisàriyà. Mbɨ nya'a wò pè ghà ɨsa'i we nɨ mbɨ berɨ mbɨ Pôl əmbɨ gɔmnà Felìz.

2Əni mbɨ nya'a tɔŋ ə Pôl wɨ ye'e, Tètulùs nya'a kɔ ɨsa'i ɨgwɨ məd ghà ni: "Wə̀d kyeŋ, Felìz, tɨ fə chub əni əbɔrəbɔd əton ne əgha ə sê. Ɨwe we nɨ à berɨ fə ghɨ̀ ni ɨnû nɔnɔ' kwepɨ ɨŋga əbeŋ zô.

3Tɨ ben ɨnû jìm mbe nɨ à ghɨ̌ əni ɨnânjɨ jìm bə̀ fərɨ ɨŋga ɨsɨ jìm. Tɨ wɨə nà' məben-əwe ɨ ne əni ta fîŋ rɨjìm.

4Chəi mə kə̀b nɨ chəkɨ e nyùmə̀, àyɨə mə wɨə bu' ɨbɔ ɨ ne ni à niŋ fîŋ chɔ̀m zwetɨ ənû ze nɨ tɨ̀ berɨ nɨ gha ɨ ne əni əkwirɨ ɨŋgam.

5Tɨ fə zə ni mbaŋə̀ zô yɨə wə̀d nɨə kə̀b ɨsa'i. Ɨ wɨə bə̀ bù əchəb əka' mìJû mɨjìm ɨŋga ɨsɨg. Məd yɨ ətu ɨgwɨ ɨfɔtɨ we nɨ mbɨə tɔŋ əni ɨfɔtɨ Nazarîn.

6Wɨ nya'a kə̀b ni njɨ tə tìbrɨ̀ mbàn Ɔwìə̀, àyɨə tɨ̀ nya'a gywɨ̀ əməd. [Tɨ nya'a kə̀b sa' əməd ɨchî nɨ ta rɨkə chwɨə.

7Àyɨə Lisiàs nɨ ye' ətu ə kyeŋ ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀ nya'a ye'e niŋ əməd rɨŋga ta rɨkyerɨ-ɨbɔ əni ɨkă.

8Wɨ nya'a ghà ni mbaŋə̀ te nɨ zɨ ɨsa'i ɨgwɨ məd ye'e əni e ɨfĕ.] À mɨ nwèndɨ̀ əməd àwɔ̀ àwɔ̀, à bɨrɨ kwembɨ ɨnû rɨ bɔ ɨmbə̀' ɨnû jìm mbe nɨ tɨ̀ zɨ ɨgwɨ məd."

9MɨJû mbe nya'a bə̀ fɔtɨ əbɔ' Tètulùs zɨ̀ ɨsa'i ɨgwɨ ə Pôl ghà ni ɨnû jìm mbe nɨ wɨ ghă yɨ ɨnû rəsì'.

10Əni gɔmnà we nya'a ghɨ ənweenɨ əni mbi ɨbɔ ni Pôl ghàmə̀, wɨ nya'a ghà ni: "Mə kyerɨ ni à fə sa' əbeŋ zô ɨghəm ɨwu nɔnɔ', əne mə kàŋ gha' nɨ təm əni e ɨfĕ ɨmbə̀' chɨ ɨnû mbe nɨ mbaŋə̀ tô zɨ ɨgwɨ num.

11Nwendɨ ɨchî chɔ̀m, à bɨrɨ zə ni chəi ɨni kɨrɨ chè wum chɔ̀b rɨbe nɨ mə nya'a kɔ' wò ə Jèrusalèm ɨmbə̀' wumnɨ ə Ɔwiə̀.

12Chəi mə nya'a taŋɨ mbɨ wə̀d mɔ'ɔ, kɨ bè no ɨnôn bə̂d ɨŋga mbàn Ɔwìə̀, kɨ ɨŋga nəb tɨ əkàtɨ kɨ ɨŋga Jèrusalèm.

13Chəi əni tɨ mbɨ chwi ɨ ne ni ɨnû mbe nɨ mbɨ zɨ ɨgwɨ num yɨ ɨnû rəsì'.

14Àyɨə mə ben ɨ ne ni mə wɨə wumnɨ ə Ɔwìə̀ mba mɨmbă' rəŋwe ɨchî nɨ mɨə beenɨ əbɔ' Ɨnânjɨ we nɨ Kristo nya'a chwɨə, nɨ mɨmə̀d ə tɔŋə ni à yɨ ɨfɔtɨ mɨghab. Mə bə̀ ben

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

ɨnû jìm mbe nɨ Mose nya'a ŋwà'nì ɨŋga ə̀ŋwà'nì ə rɨkə, bə̀ ben mbe nɨ bə̂d ɨkə̀n Ɔwiə̀ nya'a ŋwà'nì.

15Mə wɨə nùŋ ɨkɔndɨ wòmə̀ wə̀d we nɨ Ɔwiə̀ nya'a ka'i, ɨchî nɨ mɨmə̌d ə bə̀ wòmə̀. Ɨkɔndɨ we yɨ ni bə̂d mbe nɨ ɨnû mɨmə̌d ku'nɨ mbɨ mbe nɨ chəɨ ɨnû mɨmə̌d kù'nì bɨrɨ zwemə.

16Ə̀ne mə wɨə kywɨ ənywɨ ɨ zə ni mɨ fîŋ zeŋ ɨfə̌ Ɔwiə̀ bə̀ zeŋ ɨfə̌ bə̂d.

17"Ə̀nɨ ɨghəm ɨwu nya'a fə chè ɨnɔnɔ', mə nya'a wɨrɨ wò ə Jèrusalèm ɨmbə̀' na' ɨkab əmbɨ ə bə̂d ɨkwaŋ mbe nɨ ye' ɨŋga mɨ əbeŋ, bə̀ nà' ɨghɨ ə̀fà əmbɨ ə Ɔwiə̀.

18Ə̀nɨ mə nya'ə ghì ənû zô, mbɨ nya'a zə əmɨ ɨŋga mbàn Ɔwìə̀ ənɨ mə̀ nya'a fə zeŋnɨ mɨ ɨnyod. Chə nya'a i ɨnə̂n bə̂d əbɔ' num, chəɨ əchɔb ə nya'a bə gù.

19Àmei mɨJû mɔ'ɔ nɨ nya'a rɨ ə Esià nya'a əŋgu. Mbɨ mɨ berɨ ənû ə mɔ'ɔ mbɨ num, mbɨ ye'e zɨ ɨsa'i ɨgwɨ num ənɨ e ɨfə̌.

20Ɨchî nɨ chəɨ mɨmə̌d əgha, bə̂d mbô sɨ ghà ənû ze nɨ mə̀ nya'a gŭ ənɨ mə̀ nya'a ɨfə̌ məsa' əbeŋ,

21kɨrɨ ənɨ à yɨ ənû zô ə mɔ' nɨ mə nya'a təm əka' mɨmə̌d kyeŋ rɨkə̌ ghà ni, 'Mbə̀ mbɨə sa' əmɨ rəchòŋ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mə̀ ben ni bə̂d bɨrɨ zwemə.'"

22Felìz nɨ nya'a jeŋgɨ kyerɨ Ɨnə̂njɨ̀ we nɨ Yeso nya'a chwiə, nya'a chà ɨsa'i we ɨmbì, ghàə̀ ni, "Ə̀nɨ Lisiàs nɨ ye' ətu ə kyeŋ ɨgwɨ mɨsɔgyì swi'i ye'e, mə bɨrɨ sob ɨsa'i wô."

23Ə̀nɨ wɨ nya'a gha əne, wɨ nya'a ghà əmbɨ ətu ɨgwɨ mɨsɔgyì ɨkɨ fibì ni wɨ nɨŋ ə Pôl wò nəŋgɨ əməd, àyɨə wɨ na' əpan ɨ bɔ ni wɨ ghɨ ɨnû mbe nɨ wɨ gha'i, fɔrɨ ni wɨ saŋə ni mɨsə̀' məd ye'e nà' ɨghɨ mbe nɨ wɨ kwaŋɨ.

24Ə̀nɨ ɨni mɔ'ɔ nya'a chə̌, Felìz nya'a ye'e mbɨ i ɨwi nɨ ɨkum məd nya'ə Drùsilà. Ɨwi məd yɨə nya'ə Jû. Wɨ nya'a ye'e əne, chà mbɨ tɔŋ ə Pôl, əne zu ɨnû mbe nɨ wɨ nya'ə ghà ɨmbə̀' ɨchî nɨ tɨ wə̀d nùŋ fîŋ ɨgun ə Kristo Yeso.

25Àyɨə ənɨ Pôl nya'ə kɔ gha ɨmbə̀' ɨnû nɨ ku'nɨ, ɨmbə̀' ənû nɨ yimbɨ ɨnyod fɔrɨ ɨmbə̀' ənû nɨ Ɔwiə̀ bɨrɨ sa' wə̀d jìm, Felìz nya'a bɔ, əne ghà ni, "À we tɨ à sɨ wò e rɨnîn. Ə̀nɨ mə wɨrɨ berɨ əpan ə cherə, mə bɨrɨ tɔŋ e."

26Ɨ wɨə nya'ə bə̀ kɔndɨə ni Pôl bɨrɨ na' ɨkab ɨ ni. Əze ə nya'a ghì ni wɨ kɨə chàə̀ bə̂d ni mbɨ tɔŋ ə Pôl ni wɨ ye'e mbə̀ ghambə.

27Ə̀nɨ ɨghəm ɨwu nya'a che ɨbe, Posiòs Festùs, nya'a jɨg ətən ə Felìz ɨghabɨ ə gɔmnà. Ɨchî nɨ Felìz nya'ə kə̀bə̀ ni mɨJû gha' əməd, wɨ nya'a sàŋ ə Pôl ə nəb ndəŋ.

Ɨfà'ì 25

1Ə̀nɨ ɨni nya'a chè ɨtad nɨ Festùs nya'a pè ɨŋga əbà əbeŋ ze nɨ wɨ nya'a wo tùmbɨ, wɨ nya'a nɔ̀' rɨ ə Kàisàriyà kɔ' wò ə Jèrusalèm.

2Bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɔwìə̀ mbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'ə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mɨJû nya'a wò ghà ɨnû ɨ bɔ ɨmbə̀' ə Pôl. Mbɨ nya'a ghà əne, bu' ɨbɔ ɨ bɔ ni,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

3wɨ ghɨ ìchɔ̀m ənɨ ə nən chà ə Pɔ̂l ə Jèrusalèm. Mbɨ nya'a ghà əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ nya'a fə taŋ ni mbə bɨrɨ nəmbɨ ɨnə̂njɨ̀, wòm əməd zwiirɨ.

4Festùs nya'a wìirɨ̀ ni Pɔ̂l wɨ ə nəb ndəŋ ə Kàisàriyà fərɨ ni əmad ze, məd ziə bɨrɨ wo əŋgu.

5Wɨ̀ nya'a wò ɨmbì ghà ni, "Mbə̀ saŋ bə̂d kyeŋ mɔ'ɔ rəbɔ' mbe niə tekɨ ɨnû ɨŋga əbeŋ mɨJû swi'i wò mbɨ num. Wɨ̀ mɨ gù ənû ə mɔ'ɔ, mbɨ sɨ zɨ̀ ɨsa'i ɨgwɨ məd."

6Ənɨ wɨ̀ nya'a fə chubɨ mbɨ mɨ̀məd ɨni famɨ kɨ̀ ɨni wum, wɨ̀ nya'a swi'i wò ə Kàisàriyà. À nya'a əni ze nɨ beenɨ, wɨ̀ nya'a wò chub ɨŋga nəb ɨsa'i, ghà ni mbɨ niŋ ə Pɔ̂l ye'e mbɨ wɨwən.

7Ənɨ Pɔ̂l nya'a ye'e, mɨJû mbe nɨ nya'a swi'i rɨ ə Jèrusalèm nya'a təm kad əməd kɔ zɨ ɨnû ka ka nɔnɔ' ɨgwɨ məd nɨ chəi ənɨ tɨ̀ mbɨ chwi ni ɨnû mbe yɨ ɨnû rəsì'.

8Ɨ chɨ ənû rɨ ɨgwɨ ni, Pɔ̂l nya'a ghà ni, "Chəi mə̀ kwe' ghà ənû rɨbɔ̀ŋ dè rɨkə mɨJû, dè mbàn Ɲwìə̀ kɨ̀ dè ə Kaisà."

9Àyɨə Festùs nya'ə kə̀b ghɨ ni mɨJû gha' əməd, əne wɨ̀ nya'a ghà əmbɨ Pɔ̂l ni, "À wa kə̀b kɔ' wo ə Jèrusalèm ɨmbə̀' mə̀ sa' əwe əŋgu dè ɨnû mbô nɨ mbɨ zɨ ɨgwɨ ne ə?"

10Pɔ̂l nya'a wìirɨ̀ ni, "Mə yɨ əni ɨŋga nəb ɨsa'i Kaisà, nɨ ye' əsɨ nɨ tɨ̀ à sa' əmɨ əŋgu. Chəi mə̀ gu ənû ə mɔ'ɔ əmbɨ mɨJû ɨchî nɨ à kàŋ kyerɨ.

11Əne mə mɨ fə ghì ɨnû rɨbɔ̀ŋ, kɨ̀ mə fə gù ənû ə mɔ'ɔ nɨ tɨ̀ mbɨ zwiirɨ əmɨ, chəi mə̀ ton nɨ kwɨ. Àyɨə ɨchî nɨ chəi rəsì' ɨŋga ɨnû mbô nɨ mbɨ zɨ ɨgwɨ num, chəi wə̀d mɔ'ɔ nɨ tɨ̀ wɨ nà' əmɨ əmbɨ mɨ̀məd. Mə kə̀b ni Kaisà sa' ɨsa'i wô."

12Ənɨ Festùs nya'a fə ghambɨ mbɨ ə mbaŋə̀ te nɨ nya'ə kəərɨ əməd, wɨ̀ nya'a wìirɨ̀ ni, "À fə ghà ni Kaisà sa' ɨsa'i wô, əne à bɨrɨ wò əsɨ Kaisà!"

13Ənɨ ɨni mɔ'ɔ nya'a chě, ɨfɔ̂n Agripà mbɨ Benis nya'a wo cha'rɨ ə Festùs ə Kàisàriyà.

14Ɨchî nɨ mbɨ nya'a chub əŋgu ɨni nɔnɔ', Festùs nya'a ghà ɨmbə̀' ɨsa'i Pɔ̂l əmbɨ Ɨfɔ̂n Agripà ni, "Mbaŋə̀ mɔ'ɔ zɨ əgha nɨ Felìz nya'a saŋ ə nəb ndəŋ.

15Ənɨ mə̀ nya'a wo ə Jèrusalèm, bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɲwìə̀ mbɨ ə bə̂d kyeŋ ɨŋga əbeŋ mɨJû nya'a ghà ɨmbə̀' ɨsa'i məd ɨ num. Mbɨ nya'a kə̀b ni mə sob ɨsa'i ni mbɨ zwiirɨ əməd.

16Mə nya'a wìirɨ̀ əmbɨ mɨ̀məd ni ka'i ɨchî əbeŋ məRom nɨ yim wə̀d nà' əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ zɨ ɨsa'i ɨgwɨ məd, bɔŋ wɨ̀ siə bòmnɨə̀ mbɨ mɨ̀məd. Mbɨ berɨ nà' əpan ɨ bɔ ni wɨ̀ chɨ ɨnû rɨ ɨgwɨ ni.

17Ənɨ mbɨ nya'a ye'e fetɨ əgha, chəi mə nya'a chəkɨ ə nyùmə̀. Àmei ɨgwɨ əni ze nɨ beenɨ, mə nya'a wò chub ɨŋga nəb ɨsa'i ghà ni mbɨ ye'e mbɨ ə mbaŋə̀ ze.

18Ənɨ bə̂d mbe nɨ nya'a zɨ ɨsa'i ɨgwɨ məd nya'a nɔ' rətiə, chəi mbɨ nya'a zɨ tɨkwɨrɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ ɨgwɨ məd ɨghabɨ te nɨ mə̀ nya'ə kɔndiə.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

19Ɨ mbiə nya'ə tàŋə̀ mbɨ məd ɨmbə̀' ɨnû nɨ dè ənû ə ŋwiə mɨ̀məd fɔrɨ ɨmbə̀' mbaŋə̀ mɔ'ɔ nɨ ɨkum məd nya'ə Yeso, nɨ nya'a fə kwɨ, àyɨə Pɔ̂l wɨə ghàə̀ ni ɨ wɨ ɨkă.

20Chəi mə̀ nya'a kyerɨ ɨchî nɨ nwendɨ tɨkwɨrɨ ɨnû tɔ̂, əne mə nya'a biirɨ əmbɨ Pɔ̂l ni tɨ̀ wɨ̀ wò ə Jèrusalèm ɨmbə̀' mə̀ sa' əməd əŋgu dè ɨnû mbɔ̂ nɨ mbɨ zɨ ɨgwɨ məd ə?

21Àyɨə ənɨ wɨ̀ nya'a gha ni mbɨ nuŋ əwi ə nəb ndəŋ pè ənɨ Kaisà sa' ɨsa'i we, mə nya'a ghà ni mbɨ nuŋ əməd pè ənɨ mə bɨrɨ cha əməd əsɨ Kaisà."

22Agripà nya'a ghà əmbɨ Festùs ni, "Mə bɨrɨ gha' nɨ zu rɨ əmbɨ ə mbaŋə̀ ze mɔ̌ mɔ̌." Festùs nya'a wɨ̀ɨrɨ̀ ɨ bɔ ni, "À bɨrɨ zu rɨ ɨ bɔ ɨsɔ."

23À nya'a əni ze nɨ beenɨ, Agripà mbɨ Benis nya'a yèn ɨghabɨ mɨfɔ̀n wò nyɨ ɨŋga ɨchàm. Wɨ̀ nya'a wò nyɨ mbɨ ɨtu kyeŋ ɨgwɨ mɨ̀sɔgyɨ̀ fɔrɨ mbɨ ə bə̂d kyeŋ kyeŋ rɨŋga əsɨ ze. Əni mbɨ nya'a nyɨ əne, Festùs nya'a ghà ni mbɨ nɨŋ ə Pɔ̂l ye'e mbɨ wɨwən.

24Festùs nya'a ghà ni, "Ɨfɔ̀n Agripà mbɨ ə bə̂d mɨjìm mbe nɨ ye' əgha mbɨ na, mbə zə mbaŋə̀ zɔ̂ nɨ mɨ̀Jû mɨ̀jìm mbe rɨ ə Jèrusalèm mbɨ mbe rɨ əgha nya'a zɨ ɨsa'i ɨgwɨ məd, kyeŋə ghàə̀ ni wɨ rɨka kù' i nɨ wɨrɨ chub ɨkă.

25Mə nya'a zə ni chəi wɨ ghɨ ənû ə mɔ'ɔ nɨ tɨ mbɨ zwiirɨ əməd, àyɨə ɨchî nɨ məd ziə gha ni Kaisà sa' ɨsa'i we, mə nya'a ben ni mə bɨrɨ cha əməd ə Rom.

26Chəi mə̀ kaŋ berɨ ənû ə mɔ'ɔ nɨ tɨ mə ŋwà'nɨ̀ əmbɨ ɨfɔ̀n kyeŋ ɨmbə̀' əməd. Əne mə fə nɨŋ əməd ye'e ɨfɛ̌ nən, màànɨ̀ ɨfɛ̌ ne àwɔ̀ ɨfɔ̀n Agripà, ɨmbə̀' tɨ mɨ fə nwèndɨ̀ ɨsa'i məd, mə we tɨ mə berɨ ənû nɨ ŋwà'nɨ̀.

27À bɨrɨ kaŋ ye' ənû ə neŋ ni mə̀ cha wə̀d ndəŋ əsɨ ɨfɔ̀n kyeŋ nɨ chəi mə ŋwa'nɨ ɨsa'i we nɨ mbɨ zɨ ɨgwɨ məd."

Ɨfà'ì 26

1Agripà nya'a ghà əmbɨ Pɔ̂l ni, "Nɨŋ əpan zɔ̂ ghà ənû ze nɨ à berɨ nɨ ghà." Əni wɨ nya'a gha əne, Pɔ̂l nya'a nɔ əbɔ, kɔ gham ɨmbə̀' chɨ ɨnû rɨ ɨgwɨ ni. Wɨ̀ nya'a ghà ni:

2"Ɨfɔ̀n Agripà, mə zə ni mɨ ətu ə kaŋ bɔ̀ŋ rə̀chɔ̀ŋ ni à yɨ əni e ɨfɛ̌ nɨ mə bɨrɨ ghàm ɨmbə̀' chɨ ɨnû jìm mbe nɨ mɨ̀Jû zɨ ɨgwɨ num,

3ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mə̀ kyerɨ ni à kàŋ jeŋgɨ kyerɨ mɨchî mɨ̀Jû mɨ̀jìm bə̀ kyerɨ ɨnû mbe nɨ mbiə tàŋə̀ rɨ ɨgun. Əne mə wiə bu' ɨbɔ ɨ ne ni à yim fîŋ zwetɨ ənû ze nɨ mə bɨrɨ ghà.

4"Mɨ̀Jû mɨ̀jìm kàŋ kyerɨ ɨchî nɨ mə nya'ə chub ɨŋga mɨ əbeŋ bə̀ fɔrɨ ə Jèrusalèm tɨ ənɨ mə nya'ə wan kwa.

5À mɨ ye' nɨ mbɨ gha' nɨ gha rəsì', njɨ mbɨ fə kyerɨ ə nɔ̀' tɨ rəŋwe ni mɔ̌ yiə Farisiî. MɨFarisiî yɨ ɨfɔtɨ we nɨ jeŋgɨ kàànɨ̀ ɨŋga a ənû ə ŋwiə̀.

6Mə təm əgha rɨnîn ni mbɨ sa' əmɨ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mə̀ nuŋ ɨkɔndɨ wòm ənû ze nɨ Ɗwiə nya'a ka' əmbɨ mba mɨ̀mbă' rəŋwe.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

7Mba ɨnəbɨ mbe wum chɔ̀b rɨbe tɨə wòm ənû ze nɨ Ɲwìə̀ nya'a ka'i. Ɨ mbɨə ghì əne ɨchî nɨ mbɨə wumnɨ əməd əni tə fîŋ rɨjìm əziə mbɨ ɨzimɨ. À yɨ ɨmbə̀' ənû zô nɨ mìJû zɨ ɨsa'i ɨgwɨ num, kyɨ ɨfɔ̂n!

8Ziə kɨə kàŋə̀ chèə̀ wəd mɔ' mɔ' rəbɔ' nən nɨ ben ni Ɲwìə̀ wɨə zwemnɨ ɨvɨ bə̂d ɨmbə̀' ə ye ə?

9"Mə nya'a kàŋ kɔndɨ ni mə we tì mə ghì ɨnû nɔnɔ' nɨ chəkɨ ɨkum Yeso we rɨ ə Nazàret.

10Mə wɨə nya'ə ghì əne ə Jèrusalèm. Bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɲwìə̀ nya'a nà' ɨka ɨ num ni mə wupɨ bə̂d Kristo nɔnɔ' ə nəb ndəŋ. Əni mbɨ nya'a sob ni mbɨ zwiirɨ mìməd, mə nya'a bə̀ benɨ.

11Mə wɨə nya'ə chəə mìməd ɨghəm nɔnɔ' ɨŋga nəb ə̀kàtì rɨjìm. Mə wɨə nya'ə kəb ghì ni mbɨ zɔm ə Yeso. Mə nya'a kàŋ jeŋgɨ sə ɨtəm əbɔ' mìməd, əne mə nya'a wò ɨŋga ɨsɨ rɨsə̀'ɔ̀ ɨmbə̀' nwendɨ tɨkyerɨ-ɨwu mìməd.

12"À yɨ ɨmbə̀' ənû zô nɨ bə̂d kyeŋ mbe rɨ ə mbàn Ɲwìə̀ nya'a na' ɨka ɨ num bə̀ tom əmɨ ə Dàmaskɔ̀s.

13À nya'a əzi ə ka əni ze nɨ mə̀ nya'ə wòə̀, kyɨ ɨfɔn, mə nya'a zə ɨzeŋɨ zeŋɨ nɨ nya'a rɨkaŋ nɨ nya'a te chè ə nyumə̀. Ɨzeŋɨ zeŋɨ we nya'a te kad əmɨ bə̀ kad mbaŋə̀ te nɨ nya'a mbɨ num.

14Tɨ nya'a feŋgɨ ə si mba mɨjìm. Əne mə nya'a zu gî nɨ nya'a gham ɨ num əni ɨŋgam Hibrù ni, 'Sɔ̂l, Sɔ̂l, à kɨə nwèndɨ tum rɨkyerɨ-ɨwu ɨmbə̀' ə yè ə? Ziə bɨrɨ tɔ e ɨchî nɨ ziə tɔ rɨkun ze nɨ te mbàŋ mbə̌' məd.'

15Mə nya'a biirɨ ni, 'Àwɔ̀ kɨə we, Ə̀nùŋìsɨg ə?' Ə̀nùŋìsɨg nya'a ghà ni, 'Mɔ̌ yɨə Yeso we nɨ àwɔ̀ ə nwèndì tɨkyerɨ-ɨwu ɨməd.

16Nɔ'ɔ təm, mə fə jwɨ əni e ɨfə̌, ɨmbə̀' chɔ' əwe ni à fa' ɨ num, ghà ɨnû mbe nɨ à zə ɨmbə̀' əmɨ bə̀ ghà mbe nɨ mə̀ bɨrɨ chwi ɨ ne.

17Mə bɨrɨ chɨ əwe rɨŋga rɨkyerɨ-ɨbɔ mbe bə̂d bə̀ chɨ rɨŋga rɨkyerɨ-ɨbɔ bə̂d mbe nɨ ka'i mìJû, nɨ ye' bə̂d mbe nɨ mɨə tom əwe əsɨ mìməd

18ni à fi' əghə mìməd ɨmbə̀' mbɨ jwɨ rɨŋga ɨsɨ firɨ wò ɨŋga ɨzeŋɨ zeŋɨ, bə̀ jwì rɨ əsɨ ze nɨ Satàn ə tùmbɨə̀ wo əsɨ ə Ɲwiə̀. Mbɨ mɨ ghì əne, Ɲwìə̀ bɨrɨ wa' ɨnû rɨbə̀ŋ mìməd bə̀ nùŋ mìməd əka' bə̂d mbe nɨ wɨ fə zeŋnɨ ɨmbə̀' ɨchî nɨ mbɨ nuŋ tə fîŋ ɨgwɨ num.'

19"Əne kyɨ Ɨfɔ̂n Agripà, chəɨ mə nya'a ton nɨ ghɨ ənû ze nɨ Ə̀nùŋìsɨg nya'a gha ɨ num ɨŋga rɨtaanɨ njəm.

20Mə nya'a bè kɔ gha ɨŋgam Ɲwiə̀ ə Dàmaskɔ̀s, beenɨ ə Jèrusalèm, beenɨ ɨŋga ɨsɨ jìm mbe rɨ ə Jùdeyà bə̀ fɔrɨ əka' bə̂d nɨ ka'i mìJû. Mə wɨə nya'ə ghàə̀ ni mbɨ beŋ tə fîŋ beenɨ əbɔ' ə Ɲwiə̀. Mə wɨə nya'ə bə̀ ghàə̀ ni mbɨ ghɨ ɨnû mbe nɨ chwi ni mbɨ fə bèŋ tə fîŋ.

21À yɨ ɨmbə̀' ənû zô nɨ mìJû nya'a gywɨ əmɨ ɨŋga mbàn Ɲwìə̀ kəb zwiirɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

22Ɨ pè rəchɔ̀ŋ, Ɔwìə fə wèèrì əmɨ. Əne mə təm əgha ɨ gha ɨmbə̀’ ə Kristo əmbɨ ə bə̂d mɨjìm, əne yɨ əmbɨ mbɨ kwa bə̀ fərɨ əmbɨ mbɨ kyeŋ. Mə wɨə ghà àmei ɨnû mbe nɨ bə̂d ɨkə̀n Ɔwiə̀ mbɨ Mose nya’a gha ni mbɨ bɨrɨ nɨ ghɨ̀.

23Mbɨ nya’a ghà ni Wə̀d we nɨ Ɔwìə̀ zɔ’ɔ berɨ zə ŋgə’. Mbɨ nya’a bə̀ ghà ni ɨchî nɨ məd yɨ wɨ rɨtu nɨ zwemə, wɨ̀ bɨrɨ gha ɨnû ɨmbə̀’ ɨzeŋɨ zeŋɨ əmbɨ mɨJû bə̀ ghà əmbɨ bə̂d nɨ ka’i mɨJû.”

24Ɨchî nɨ Pɔ̂l nya’ə ghàmə̀ ɨmbə̀’ chɨ ɨnû rɨ ɨgwɨ ni, Festùs nya’a ghà ənɨ ə gî nɨ kă ni, “Pɔ̂l, à wɨə beə! Ə̀ŋwà’nɨ̀ ze nɨ à kwembɨ əku fə ghɨ̀ à sɨə beə!”

25Àyɨə Pɔ̂l nya’a wɨ̀ɨrɨ̀ ni, “Chəɨ məə beə, kyɨə wə̀d kyeŋ Festùs. Mə wɨə ghàə̀ rəsɨ̀’.

26Ə̀ton nɨ mɨə ghà ɨnû mbɔ̂ ɨ ne nɨ chəɨ mɨə bəə, kyɨ ɨfɔ̀n, yɨ ni à fə kyerɨ e ɨnû mbɔ̂ jìm, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəɨ mbɨ nya’a ghɨ ɨnû rəŋgu ɨbu əsɨ ə mɔ’ɔ.

27Ɨfɔ̀n Agripà, à ben ɨnû mbe nɨ bə̂d ɨkə̀n Ɔwiə̀ nya’a ŋwà’nɨ̀ ə? Mə kyerɨ ni à benɨ!”

28Agripà nya’a biirɨ əmbɨ Pɔ̂l ni, “À kəndɨ ni à we tɨ̀ à nɨŋ àmei ɨkə nyumə̀ bèŋ əmɨ ənɨ wə̀d Kristo ə?”

29Pɔ̂l nya’a wɨ̀ɨrɨ̀ ni, “Mɨ ə̀kɔ̀ŋgɨ̀ əmbɨ ə Ɔwiə̀ yɨ ni àwɔ̀ mbɨ ə bə̂d mbɔ̂ nɨə zu ɨnû mbɔ̂ nɨ mɨə ghà rə̀chɔ̀ŋ mbɨ ye’ ɨghabɨ ə mɔ̌, kɨ̀ à kɨ ənɨ ɨkə nyumə̀ kɨ̀ ənɨ ə nyùmə̀ se. Àyɨə tɨ mbɨ ye’ ə bə̂d ndəŋ ɨghabɨ ə mɔ̌.”

30Ənɨ wɨ̀ nya’a gha əne, ɨfɔ̀n we, gɔmnà, Benis mbɨ ə bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya’a chubɨ mbɨ mɨmə̌d nya’a nɔ̀’ rətiə.

31Ənɨ mbɨ nya’ə jwɨ̀ə̀, mbɨ nya’a ghà mbənə mbənə ni, “Chəɨ mbaŋə̀ zɔ̂ ghɨ ənû ə mɔ’ɔ nɨ tɨ̀ mbɨ zwiirɨ əməd, kɨ̀ nɨ tɨ̀ mbɨ zɨ̀ əməd ə nəb ndəŋ.”

32Agripà nya’a ghà əmbɨ Festùs ni, “Àbu ɨchî nɨ mbaŋə̀ zɔ̂ fə chà i ɨsa’i əmbɨ Kaisà, njɨ à kə̀’ chɨ̀ əməd saŋɨ.”

Ɨfà’ì 27

1Ənɨ Festùs nya’a ben ni tɨ̀ nyɨ əbaŋ ɨgyɨ̀ wò ə Italì, wɨ̀ nya’a nà’ ə Pɔ̂l mbɨ ə bə̂d ndəŋ cherə əmbɨ ə mbaŋə̀ mɔ’ɔ nɨ ɨkum məd nya’ə Juliùs. Juliùs we yɨə nya’ə ətu ɨgwɨ mɨsɔgyɨ̀ ɨkɨ fibɨ̀ rɨŋga Ɨnɔ̂n Mɨsɔgyɨ̀ Kaisà.

2Tɨ̀ nya’a nyɨ əbaŋ ɨgyɨ̀ nɨ nya’a ye’e rɨ ə Àdràmitiùm, nɨ nya’a sɨə wo nɔ̀’ yènə̀ təmbɨ ɨsɨ mbe nɨ ɨbaŋ ɨgyɨ̀ ə təmbɨ ə Esià. Mbaŋə̀ mɔ’ɔ nɨ ɨkum məd nya’ə Àristakùs, nɨ nya’a rɨ ə Tèsàlonikà ə Màsèdonià nya’a mbɨ na.

3À nya’a əni ze nɨ beenɨ, tɨ̀ nya’a pè ə Sidòn. Juliùs nya’a ghɨ̀ ɨchɔ̀m ənɨ ə Pɔ̂l, sàŋ əməd ni wɨ̀ wo əsɨ mbɨ mɨsə̀’ ɨmbə̀’ mbɨ na’ ɨghɨ mbe nɨ wɨ̀ kəbɨ.

4Tɨ̀ nya’a nɔ̀’ rɨ əwɔ kɔ wɔ̌, àyɨə ɨchî nɨ ɨfə nya’ə tin əwa rɨ əbà rɨ ɨfě, tɨ̀ nya’a bèŋ wò chè əbà ə Saiprùs ze nɨ si nya’a kən ni tɨ əfim che i əŋgu.

5Ənɨ tɨ̀ nya’a fə baanɨ rɨbàà we nɨ nya’a ɨban ə Selisià mbɨ Pamfilià, tɨ̀ nya’a wò pè ə Mirà ə Lisià.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

6Əni tì nya'a pè əŋgu, ətu igwi mìsɔgyì iki fibì we nya'a zə əbaŋ igyì ni nya'a ri ə Àlèzandrià siə wò ə Italì. Wì nya'a zì əwa iŋga əbaŋ ze.

7Tì nya'a nye'ə yèn əton ə ŋgə' kă kă ini nɔnɔ'. Tì nya'a yèn əne wò pè iban ə Nidùs. Chəi əfim ə nya'a ben ni tì wo imbì. Əne tì nya'a chè iban ə Salmonè ni nya'a əbà ri ə Kret ze ni chəi əfim ə che əŋgu.

8Tì nya'ə yèn iban mboŋ əton ə ŋgə' kă kă wò pè əsi ə mɔ'ɔ ni mbi nya'ə tɔŋ əni Əsi ə Chɔ̀m ni Ibaŋ ə Təm əŋgu. Əsi ze ziə nya'a iban ə Laseà.

9Tì nya'a fə chəki nyùmə nɔnɔ', əne zi ri nya'a wiri bɔŋ i ni yen iŋga rìbàà imbə' əfim. Əni ze ni mìJû nya'ə chubə rijig ə nya'a fə bə chei, əne Pôl nya'a kəəri mìmə̌d ghà ni,

10"Bɔŋgɔb, mə zə ni ŋgə' mbi inimi nɔnɔ' biri jwì əni ighani wô. Ka àmei əbaŋ mbi ighi mbe ni əbaŋ ə be'e biri nim, mbà bâ biri kwi."

11Àyiə chəi ətu igwi mìsɔgyì we nya'a zì ətu əni ənû ze ni Pôl nya'ə ghàà. I wiə nya'ə zwetiə ye' əze ni ətu ə kyeŋ iŋga əbaŋ mbi ə mbaŋə̀ ze ni nya'a beri əbaŋ ze nya'ə ghàà.

12Ichî ni chəi əsi ze ni mbi nya'a pè təm nya'a ku' ni tì mbi chub əŋgu əni ə nyùmə we ni ifə ə kɔ əku, bâd mìnɔnɔ' nya'a ghà ni mbi wo imbì, ighəm mbə pè ə Fonìz. Fonìz yiə nya'a əsi ə kyeŋ ə Kret. Ə ziə nya'ə neŋ əbà ze ni nyùmə ə jwìə̀. Tì nya'a chub əŋgu pè əni nyùmə ifə we nya'a chě.

13Əni əfim ze ri əbà ri əton ə nya'a kɔ chě tipiî rìpiî, mbaŋə̀ te nya'a kɔndi ni tì fə beri ənû ze ni tì nya'ə kəbə̀. Əne ti nya'a sùŋ ətəni ze niə ghì əbaŋ ə təm iŋga igyì, chì. Tì nya'a ghi əne, kɔ yen iban ə Kret, kwà' iban mboŋ.

14Chəi əgha ə nya'a saari, əfim ze ni mbi nya'ə tɔŋ əni "Əfim ri əbà ze ni nyùmə ə jwìə̀," ə nya'a kɔ chè iŋga Kret swi'ə ye'e.

15Əni əfim ze ə nya'a pè tin əbaŋ ze, tì nya'a sàŋ ziə kɔ nəŋi, imbə̀' ighəm ni chəi tì nya'a kyeri ichî ni tin wo imbì.

16Tì wiə nya'ə yèn əbà ze ni chəi əfim ə nya'ə chè əŋgu. Tì nya'a yèn əne wò pè əkəm əsi ə si ə kwa ə mɔ'ɔ ni minib kari ni mbi nya'ə tɔŋ əni ə Kaudà. Tì nya'a pè əŋgu zə ŋgə' bɔŋ teki ə kànu'.

17Mbi nya'a sùŋ ə kànu' we zì iŋga əbaŋ ze, kod əbaŋ ze əni mini' imbə̀' ti ziə jaŋ i. Mbi nya'a bɔ ni mbi biri wo nyi iŋga risi ze ni nya'a əŋgo rìbàà ə Libià, əne mbi nya'a swi ngywĭ te ni ifə ə tinə ghì əbaŋ ə yènə̀, sàŋ ni əfim ze ə tin əbaŋ ze.

18Əfim ze ziə nya'ə kàà wò imbì, əne igwi əni ze ni nya'a beeni, mbi nya'a kɔ chi ighi riŋga əbaŋ ze mà'rì igyì.

19Əni ini nya'a pè itad, mbi nya'a chì ighi ri əni əbaŋ ze əni mbə ibɔ mà'rì igyì.

20Əni chəi nyùmə kì ritəmi nya'a jwi əton ikaŋ ini nɔnɔ', mbi ichî ni əfim ze ə nya'a kă kă wò imbì, tì nya'a wa' tikɔndi rijìm ni tì we tì rì jwì rəŋgə'.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

21Ɨchî nɨ mbɨ nya'a chub ənɨ əgha ə se zɨ rɨ jɨg, Pôl nya'a nɔ̀' təm əka' mìməd ghà ni, "Məmbe, njɨ mbə̀ nya'a zu ənû ze nɨ mə̀ nya'a gha ɨ nən, chub ə Kret. À kɨ nɨ mbə̀ nya'a zu, njɨ chəi əfim zô ə chəkɨ əbaŋ zô, njɨ chəi tɨ̀ bə nimnɨ ɨghɨ mbô.

22Àyɨə tɨ̀nîn mə ghà ɨ nən ni mbə̀ yim fîŋ. Chəi wəd mɔ' rəbɔ' nən bɨrɨ kwɨ, àmei əbaŋ zô ə bɨrɨ nim,

23ɨmbə̀' ɨghəm nɨ à kɨə kə' ɨzimɨ wô, aŋgɨrə̀ Ɲwìə̀ we nɨ mə ye' wəd məd, nɨ ye' Ɲwìə̀ we nɨ mɨə wumnɨə, kə' ye'e təm ɨban num,

24ghà ni, 'Tɨrə̀ bɔ e, kyɨə Pôl, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ à berɨ wo təm ɨfɛ̌ Kaisà. Zə ni Ɲwìə̀ fə ghɨ ɨchɔ̀m ənɨ ə ne. Wɨ fə ghɨ ni bə̂d mɨjìm mbe nɨə yènə̀ mbɨ ne tèn əwən.'

25Əne mbə̀ yim fîŋ, kyɨ məmbe. Mə wɨə nùŋ mɨ fîŋ ɨgun ə Ɲwiə̀ ni ɨnû mbe bɨrɨ ghɨ àmei ɨchî nɨ wɨ gha ɨ num.

26Àyɨə tɨ̀ berɨ wo jwɨ ənɨ əkəm əsɨ ə si nɨ mɨnib karɨ."

27À nya'a ɨghabɨ ɨzimɨ ka ɨzimɨ we nɨ nya'a pe wum chɔ̀b rɨkwè nɨ əfim ze ə nya'ə tin əwa ɨgwɨ rɨ̀bàà Adriatìk, mbaŋə̀ te nɨ nya'ə tin əbaŋ ze nya'a kɔndɨ ni mbə fə sɨə tiinɨ ɨban ə si.

28Əne mbɨ nya'a nɨŋ ɨni' chuŋ əghɨ ə mɔ'ɔ əŋgu mà' ɨŋga rɨ̀bàà we. Mbɨ nya'a ghɨ̀ əne zə ni rɨ̀bàà we nya'a sà ɨŋga ɨghabɨ mɨ̀metà ɨwum kwè. Mbɨ nya'a yì wo ɨmbì rɨpiî, mà' ɨni' we zə ni rɨ̀bàà we nya'a sà ɨŋga ɨghabɨ mɨ̀metà ɨwum tad.

29Mbɨ nya'a bɔ ni əbaŋ ze ə bɨrɨ wo nun ɨwɔ̌, əne mbɨ nya'a swi ɨtənɨ kwè rənjìm əbaŋ ze. Mbɨ nya'a bə̀ kə̀b ni ɨtu' zambɨ chɨg.

30Mbaŋə̀ te nɨ nya'ə tin əbaŋ ze nya'a kə̀b nod əwən rɨŋga əbaŋ ze. Əne mbɨ nya'a swi ə kànu' we chà ɨŋga ɨgyɨ̀. Ɨ mbɨə nya'ə ghɨ̀ ɨghabɨ ni mbə mbɨə kəb swi ɨtənɨ mbe rɨ ɨfɛ̌ əbaŋ ze.

31Pôl nya'a ghà əmbɨ ətu ɨgwɨ mɨ̀sɔgyɨ̀ ɨkɨ fibɨ̀ bə̀ ghà əmbɨ mɨ̀sɔgyɨ̀ mbe ni, "Mbaŋə̀ tô mɨ ton chub ə ɨŋga əbaŋ zô, chəi ənɨ tɨ̀ mbə jwɨ̀ rəŋgə'."

32Əne mɨ̀sɔgyɨ̀ mbe nya'a sopɨ mɨni' mbe nɨ mbɨ nya'a kod ə kànu' we əŋgu, sàŋ wɨ̀ koŋ.

33Ənɨ ɨtu' nya'ə sɨə wo chɨg, Pôl nya'a bu' ɨbɔ əmbɨ bə̂d mbe ni mbɨ jɨg. Wɨ nya'a ghà ni, "Təchɔ̀ŋ yɨ ɨni wum chɔ̀b rɨ̀kwè nɨ mbə̀ə wòmə̀ ni əfim zô ə sobə, chəi mbə̀ bə kɨrɨ jɨg ɨni mbô wum chɔ̀b rɨ̀kwè.

34Əne mə wɨə bu' ɨbɔ ɨ nən ni mbə̀ jɨg əghɨ ə mɔ'ɔ. Tɨjɨg te bɨrɨ na' ɨka ɨ nən, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi nyôŋ ətu mɔ' bɨrɨ nim rɨ ɨgwɨ ətu ə wəd mɔ'ɔ rəbɔ' nən."

35Ənɨ wɨ nya'a ghà əne, wɨ nya'a nɨŋ ŋgə̀ŋ, kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀ ɨfɛ̌ mɨ̀məd mɨjìm, bə' kɔ jɨgɨ.

36Mbaŋə̀ te rɨjìm nya'a zə əne yim fîŋ bə̀ jɨg əghɨ ə mɔ'ɔ.

37Mba mɨjìm mbe nɨ nya'a ɨŋga əbaŋ ze nya'a ɨghabɨ əkɨ əbe mbɨ ɨwum sambe chɔ̀b rɨ̀fuə.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

38Əni wəd jìm nya'a fə jig kod, mbi nya'a chì kywì te ni nya'a iŋga əbaŋ ze mà'rì iŋga rìbàà. Əze ə nya'a ghì əbaŋ ze ə zàm.

39Əni itu' nya'a chigi, chəi mbaŋə̀ te ni nya'ə tin əbaŋ ze nya'a kyeri əsi ə si ze ni mbi nya'a əŋgu. Àyiə mbi nya'a zə əsi ə mɔ'ɔ ni risi ə nya'a əŋgu. Mbi nya'a zə əne kəb ni nji mbə tin əbaŋ ze wò təm əsi ze.

40Mbi nya'a sopi mini' ti əni itəni mbe niə yim ibaŋ iŋga igyì. Mbi nya'a bə̀ zà mini' mbe ni nya'a yim ighi mbe ni mbiə tin ə əbaŋ əŋgu. Mbi nya'a ghi əne, nɔ ngywǐ əbaŋ ze ni nya'a ifě. Əni mbi nya'a ghi əne, əbaŋ ze ə nya'a wò əŋgo rìbàà.

41Àyiə əbaŋ ze ə nya'a wò nun idum risi, əne nyi ten iŋga risi ze. Əbà ze ri ifě nya'a nyi iŋga risi ze, ghì chəi əni ti əbaŋ ze ə wiri yènì. Minib niə nɔ̀'ə̀ swi'ə nya'a nun njìm əbaŋ ze, sandi tikə rikə.

42Mìsɔgyì mbe nya'a taŋ ni mbə biri zwiiri bə̂d ndəŋ mbe mijìm, imbə̀' ti wi mɔ'ɔ zɔ' i rìbàà we norə.

43Àyiə ətu igwi mìsɔgyì we nya'a kə̀b ni nji tə chi ə Pôl rəŋgə', əne wì nya'a sob ni ti mbi zwiiri ə bə̂d ndəŋ mbe. Wì nya'a ghà əmbi ə mbaŋə̀ te ni nya'a kyeri ichî ni zɔ' igyì ni mbi be tòm iŋga rìbàà we zɔ' wo jwì əsaŋ.

44Wì nya'a si ghà əmbi əbù' ə bə̂d ni mbi beeni igun mìplaŋ fəri igun tikə ri ighi te ni nya'a sandi ri əni əbaŋ ze. Wô yi inənjì ni mbà mijìm nya'a jwi əsaŋ ni chəi mbaŋə̀ mɔ'ɔ nyi ŋgə'.

Ìfà'ì 28

1Əni tì nya'a pe əsaŋ ni chəi mbaŋə̀ mɔ'ɔ nya'a nyi ŋgə', mbi nya'a ghà i na ni ikum əkəm əsi ə si ze yiə Maltà.

2Bə̂d əbeŋ ze nya'a ghì ikwi chòm mɔ'ɔ əni ə na ni chəi tì kwe' zə. Mbi nya'a niŋ mbà mijìm kwà' ichî ìchɔ̀m. Mbi nya'a bə̀ nepi iwid i na imbə̀' ighəm ni mbə̀ŋ ziə nya'ə nɔə, ifə bə̀ kɔə.

3Pôl nya'a feti ibiŋ rika'i mɔ'ɔ zì ijə̀ŋ. Əni wì nya'a zi əne, tindum ə nya'a jwì riŋga tika'i te imbə̀' ighəm ni iwid we wiə nya'ə nòmə̀. Zì nya'a jwì əne nom əbɔ əməd tèn əŋgu.

4Əni bə̂d əbeŋ mbe nya'a zə rindum ze ni nya'ə nəŋ əni əbɔ ə Pôl, mbi nya'a ghà mbənə mbənə ni, "Mbaŋə̀ zô beri ye' wəd niə zwiiri ə bə̂d! Ka à bè ye'i ni wì fə nod ivi iŋga rìbàà, chəi ŋwìə̀-əyi we niə sa'ə bə̂d biri ben i ni wì chub ikǎ."

5Àyiə Pôl nya'a ŋwì rindum ze iŋga iwid. Chəi əghi ə mɔ'ɔ ə nya'a ghi əməd.

6Bə̂d mbe nya'a wòm i zə ni wì biri mòd kì ni wì biri sa' gu ə si kwi. Àyiə əni mbi nya'a wom əni əgha ə se, zə ni chəi ənû ə mɔ'ɔ ə nya'a ghi əməd, mbi nya'a bèŋ tə fîŋ ghà ni məd yiə ŋwìə̀ mɔ'ɔ.

7Mbaŋə̀ ze ni nya'ə tùmbì əkəm əsi ze, ni ikum məd nya'ə Pobliùs, nya'a beri mbeŋ iban əsi ze. Wì nya'a niŋ əwa əkwi ni nəŋgi əwa ini itad.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

8Mbă' Pobliùs wiə nya'a ɨgun əbà' mbɨ ɨfə fɔrɨ nu. Pôl nya'a wò nèŋgì əməd, pè kɔ̀ŋgì ə Ɲwiə̀, zab mbi ɨbɔ ɨgwɨ məd, vì əməd.

9Əni wì nya'a ghɨ əne, èbù' ə bâd əwɔn mbe rɨŋga əkəm əsɨ ze nya'a wò əsɨ Pôl, wì vì mɨmə̀d.

10Mbɨ nya'a nà' ɨghɨ nɔnɔ' ɨ na. Əni tì nya'a kəb wo a, mbɨ nya'a zì ɨghɨ mbe nɨ tì nya'a kəbɨ ɨŋga əbaŋ.

11Əni əmɨg ə nya'a che ətad, tì nya'a wò nyɨ əbaŋ nɨ nya'a əkəm əsɨ ze əni ə nyùmə̀ we nɨ ɨfə nya'ə kɔ əku. Əbaŋ ze ziə nya'a rɨ ə Àlèzandrià. Mbɨ nya'a tɔ bɔn mɨŋwìə̀ ɨfě əbaŋ ze.

12Tì nya'a pè təm ə Sirakùs, chubɨ əŋgu ɨni ɨtad.

13Tì nya'a nɔ̀' rəŋgu wò ə Regiùm. À nya'a əni ze nɨ beenɨ, əfim rɨ əbà ze rɨ əton ə nya'a kɔ chě. À sɨ ɨgwɨ əni ze nɨ nya'a pe ɨbe, tì nya'a wò ə Pùtiolì.

14Tì nya'a pè əŋgu, zə bâd nɨ nya'a ben ə Kristo. Mbɨ nya'a tɔŋ əwa ni tì chubɨ mbɨ mɨmə̀d ɨni sambe. Əne yɨ ɨchî nɨ tì nya'a wò pè ə Rom.

15Əni bâd mbe nɨ nya'a ben ə Kristo ə Rom nya'a zu ɨmbə̀' əwa, mbɨ nya'a nɔ̀' rɨ Ɨbeŋ Ɨwin Apiùs bə̀ nɔ̀' rɨ ə Nəb Ni Rɨtad ye'e kumnɨ əwa. Əni Pôl nya'a zə mɨmə̀d, wɨ nya'a nà' məben-əwe əmbɨ ə Ɲwiə̀, əne fîŋ məd nya'a wɨrɨ kààni.

16Əni tì nya'a pè ə Rom, mbɨ nya'a sàŋ ə Pôl ni wì chub əni ɨ ɨghəm. Ɨ wiə nya'ə chubə mbɨ sɔgyì we nɨ nya'ə nəŋgɨ əməd.

17Əni ɨni nya'a che ɨtad, Pôl nya'a tɔŋ bâd mbe nɨ nya'ə chàà mɨJû. Əni mbɨ nya'a fetɨ, wɨ nya'a ghà əmbɨ mɨmə̀d ni, "Mbɨ bɔŋgɔb, ka à bè ye'i ni chəi mə nya'a ghɨ ənû ə mɔ'ɔ əni mba bâd, kɨ bè ghà ənû ə mɔ'ɔ ɨmbə̀' mɨchî mba mɨmbă' rəŋwe, mbɨ nya'a gywì əmɨ ə Jèrusalèm zì ɨŋga tɨkyerɨ-ɨbɔ məRom.

18Əni mbɨ nya'a nwendɨ əmɨ, mbɨ nya'a kəb saŋ əmɨ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ nya'a zə ni chəi mə nya'a gu ənû ə mɔ'ɔ nɨ tì mbɨ zwiirɨ əmɨ.

19Àyɨə əni mɨJû nya'a ton nɨ zu ənû ze nɨ məRom nya'ə ghàà, mə nya'a berɨ ghà ni mbɨ cha ɨsa'i we əmbɨ Kaisà, ka à bè ye'i ni chəi mə berɨ ɨsa'i nɨ zɨ ɨgwɨ mbɨ bâd.

20À yɨ əton nɨ mə ghà ni mbə̀ ye'e mə zə əwən, bə̀ ghàmbì mbɨ nən, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ à yɨ ɨmbə̀' Wə̀d we nɨ mɨIzre nuŋ rɨkɔndɨ ɨ wòm, nɨ ghɨ ni mbɨ kod əmɨ əni mɨkàrə̀ mbô."

21Mbɨ nya'a wìirì ni, "Chəi tì zə ɨŋwà'nì rɨ ə Jùdeyà ɨmbə̀' əwe. Chəi mba bɔŋgɔb mbe nɨ ye'e rəŋgu bə̀ putɨ ənû ə mɔ'ɔ ɨ na ɨmbə̀' əwe, kɨ bè ghà ənû rɨbɔ̀ŋ ə mɔ'ɔ ɨmbə̀' əwe.

22Àyɨə tì bɨrɨ gha' nɨ zu te rɨkɔndɨ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ tì ə kyerɨ ni bâd mbɨə ton ɨfɔtɨ fi wô ɨsɨ jìm."

23Mbɨ nya'a nùŋ əni nɨ mbɨ bɨrɨ wɨrɨ wo zə ə Pôl. Əni əni ze ə nya'a ye'e kù', mbɨ nya'a jwɨ kwà' mɨnɔnɔ' wò əsɨ ze nɨ Pôl nya'ə chubə. Wɨ nya'a kɔ to'rɨ ənû ɨmbə̀' ənû

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

ɨfɔ̀n ə Ɲwiə̀ kɔ ɨsɔsɔ wò pè ɨkwirɨ. Wɨ̀ nya'a bə̀ nɨŋ mɨŋgam rɨŋga ə̀ŋwà'nɨ̀ tɨkə rɨ Mose bə̀ nɨŋ rɨŋga ə̀ŋwà'nɨ̀ mbe nɨ bə̂d ɨ̀kə̀n Ɲwiə̀ nya'a ŋwa'nɨ ghɨ̀ mbɨ kyerɨ ni ɨnû mbe nɨ tɨə ghà ɨmbə̀' ə Yeso yɨ ɨnû rəsì'.

24Bə̂d mɔ'ɔ nya'a ben ənû ze nɨ wɨ̀ nya'ə ghàə̀, àyɨə chəi mbɨ mɔ'ɔ nya'a benɨ.

25Ɨchî nɨ chə nya'a i mɨ̀mə̌d ənɨ ɨchû mɔ', mbɨ nya'a jwɨ̀ rɨŋga nəb Pɔ̂l, ənɨ wɨ̀ nya'a fə ghă ənû zɔ̂ ə mɔ' ni, "Əzwî ə Zeŋɨ ə nya'a kù' ɨchî nɨ ziə nya'a chè ənjìm wə̀d ɨ̀kə̀n Ɲwiə̀ Aizayà ghà əmbɨ mbə mɨ̀mbă' rəŋwe ni,

26'Ndə̀ əsɨ ə bə̂d mbɔ̂, ghà əmbɨ mɨ̀mə̌d ni; Mbə bɨrɨ kaŋ zwetɨ yì zwetɨ, àyɨə chəi mbə ɨtu bɨrɨ zeŋ. Mbə bɨrɨ kaŋ nèŋ yì nèŋ, àyɨə chəi mbə bɨrɨ zə kyerɨ,

27ɨmbə̀' ɨghəm nɨ fîŋ rɨ bə̂d mbɔ̂ fə tu, chəi ɨtŏŋ mɨ̀mə̌d ə wɨrɨə jeŋgɨə zu ɨnû, mbɨ fə bə̀ kubrɨ ə əghə; njɨ mbɨ bɨrɨ zə ɨsɨ ənɨ ə əghə, bə̀ zu ənû ənɨ mbə ɨ̀tŏŋ, bə̀ kyerɨ ɨnû mbɨ zeŋ ɨŋga tə fîŋ, əne bèŋ ye'e əsɨ num ɨmbə̀' mə vɨ mɨ̀mə̌d.'

28"Əne mə wɨə kə̀bə̀ ni mbə̀ kyerɨ ni Ɲwiə̀ fə cha ɨkə̂n ɨmbə̀' ɨchî nɨ wɨə chɨ̀ə bə̂d rəŋgə' əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ ka'i mɨ̀Jû. Mbɨ bɨrɨ zwetɨ."

[29Ənɨ Pɔ̂l nya'a fə ghà ɨnû mbɔ̂, mɨ̀Jû mbe nya'a jwɨ̀ yènə̀ tə̀ŋə̀ mbənə mbənə kwà' rɨ̀kă.]

30Pɔ̂l nya'a chub əŋgu ɨghəm ɨwu ɨbe ɨ swi. Ɨ wɨə nya'ə chub ɨŋga nəb nɨ wɨ̀ nya'ə chwɨə. Ɨ wɨə nya'ə nɨŋə bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya'ə wò əsɨ məd.

31Ɨ wɨə nya'ə ghà ɨmbə̀' ənû ɨfɔ̀n ə Ɲwiə̀, bə̀ chwi ɨnû ɨmbə̀' Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso Kristo əsaŋ əsaŋ mbɨ ə fîŋ nɨ kă. Chəi wə̀d mɔ'ɔ nya'a kən əməd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Rom

Rom 1

1À yiə mɔ̌ Pɔ̂l, ni mə ye’ wə̀d əfà’ì Kristo Yeso, ŋwa’ni ə̀ŋwà’nì zɔ̂. Ɲwìə̀ nya’a tɔŋ əmi ni mə̀ ye’ wə̀d tom Kristo. Wì nya’a bə̀ chɔ’ əmi ni mə̀ gha ikə̂n chɔ̀m.

2Ɲwìə̀ nya’a fə bè kà’ ikə̂n chɔ̀m wɔ̂ ənjìm bə̂d ìkə̀n imə̀d. Əne mbi nya’a ŋwa’ni iŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɲwiə̀.

3Ikə̂n chɔ̀m wɔ̂ yi imbə̀’ Wan mə̀d, ni nya’ə ti əni əghaŋ ə Dèvîd əni igywi.

4Ɲwìə̀ nya’a chwi əni i ika, ənjìm Əzwî ə Zeŋi, ni Yeso Kristo a Ə̀nùŋìsig yi i Wan. Wì nya’a chwi əne ichî ni wì nya’a zwemni əmə̀d.

5Ɲwiə̀ wiə ghì ìchɔ̀m əni ə na ənjìm ə Wan mə̀d we. Tì yiə bə̀ ə bə̂d tom imbə̀’ jaŋ ikum mə̀d əka’ bə̂d mìjìm mbe ni ka’i mìJû, imbə̀’ mbi zì tə fîŋ igwi mə̀d bə̀ zuuni əmə̀d.

6Mbə̀n bə̂ mbi əbɔ’ bə̂d mbe ni Ɲwìə̀ nya’a tɔŋ ni mbi ye’ bə̂d Yeso Kristo.

7Mə wiə ŋwà’nì əmbi ə bə̂d mìjìm mbe ni ye’ ə Rom. Ɲwìə̀ ə gha’ əwən kwà’ riŋgə’, əne wì fə tɔŋ əwən ni mbi ye’ mbi bə̂d. Ɲwìə̀ a Mbă’ mbi Ə̀nùŋìsig Yeso Kristo ghi ìchɔ̀m əni ə nən bə̀ nà’ əbɔrəbɔd i nən.

8Ənû ritu yi ni, mə wiə nà’ məben-əwe əmbi mi Ɲwiə̀ ənjìm ə Yeso Kristo imbə̀’ mbə̀n mìjìm. Mə wiə ghì əne imbə̀’ ighəm ni bə̂d riŋga isig jìm mbiə zu ichî ni mbə̀ nuŋ fîŋ igun ə Ɲwiə̀.

9Ɲwìə̀ we ni miə fà’ i bɔ əni mi fîŋ jìm, ichî ni miə ghà ikə̂n chɔ̀m imbə̀’ Wan mə̀d, yiə zərimbin i num ni əni mìnyùmə̀ jìm mbe ni miə kɔ̀ŋgì əmə̀d, mə wiə kɔndi əwən.

10Mə wiə kɔ̀ŋgìə̀ nənə ni, wì mi beni, mə we tì mə ye’e əsi nən.

11Mə wiə kàŋə̀ kə̀b zə əwən, imbə̀’ mə ghì Əzwî ə na’ ine’e i nən. Ine’e we biri ghi ni mbə̀ kaanə.

12Əne yi ni, ibeni we tì beri igun ə Kristo tìmbì əwa mbă mbă, wən tìmbì wum, wum bə̀ tìmbì wən.

13Mbi bɔŋgɔb, mə kə̀b ni mbə̀ kyeri ni mə wiə nya’ə kàŋə̀ kə̀b ni ye’e əsi nən ighəm nənɔ’, àyiə inû mɔ’ɔ nya’a kən əmi. Mə nya’a kə̀b ye’e imbə̀’ mə̀ ghi ni bə̂d mɔ’ɔ rəka’ nən ben ə Ɲwiə̀, àmei ichî ni mə nya’a bə̀ ghì əka’ bə̂d cherə mbe ni ka’i mìJû.

14Mə yiə wə̀d njɔ̌ əmbi ə bə̂d mbe ni kyeri ənû fɔri əmbi mbe ni chəi mbi kyeri ənû. Mə yiə bə̀ wə̀d njɔ̌ əmbi ə bə̂d iwe bə̀ fɔri əmbi ineŋ.

15À yi əton ni mə kàŋ kə̀b ni bi gha ikə̂n chɔ̀m əmbi mbə̀n mbe ni ye’ ə Rom.

16Chəi mi ətu ə nìd imbə̀’ ikə̂n chɔ̀m, imbə̀’ ighəm ni ikə̂n chɔ̀m yi ika Ɲwiə̀ niə chìə̀ wə̀d jìm we ni beni rəŋgə’. Wì biri be chi mìJû, beeni chì bə̂d mbe ni ka’i mìJû.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

17Ɨkân chòm wô wɨə chwi ɨchî nɨ Ɲwiə̀ ə ghɨ̀ ni bə̂d təm kù'nɨ̀ ənjìm ɨbenɨ. Ɨ wɨə kɔ rɨ əni ɨchî nɨ bə̂d nuŋ fîŋ ɨgun ə Kristo bə̀ wò nwì àmei əni ɨchî nɨ bə̂d nuŋ fîŋ ɨgun ə Kristo. Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni, "Wə̀d we nɨ ɨnû məd kù'nɨ̀ bɨrɨ ten ənjìm ɨbenɨ."

18Ɲwiə̀ we nɨ ye' ɨkaŋ wɨə chwi ni tə wɨə sə ɨtəm əbɔ' ə bə̂d mbe nɨ chəi mbɨə wumnɨ əməd. Ɨ wɨə bə̀ sə əbɔ' mbe nɨə ghɨ̀ ɨzɨg, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨzɨg mɨmə̀d wɨə kənə ni tɨ bə̂d kyerɨ ə rəsì' ɨmbə̀' əməd.

19Ənû ze nɨ tɨ̀ bə̂d kyerɨ ɨmbə̀' ə Ɲwiə̀ ə zeŋ əmbɨ mɨmə̀d, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ à yɨə Ɲwiə̀ ziə fə ghɨ ni ziə zeŋ əmbɨ mɨmə̀d.

20Tɨ əni Ɲwiə̀ nya'a tekɨ ɨsɨg, mɨchî məd mbe nɨ chəi əni tɨ̀ bə̂d zə, əne yɨ ɨka məd we nɨ ten i koŋ mbɨ ɨchî nɨ məd ye' ə Ɲwiə̀, fə jwì zeŋ ɨchî nɨ bə̂d ə zə ɨghɨ mbe nɨ wɨ̀ tekɨ. Ənе chəi əni tɨ̀ mbɨ ghà ni chəi mbɨ kyerɨ ə Ɲwiə̀.

21Ka à bè ye'i ni mbɨ nya'a kyerɨ ə Ɲwiə̀, àyɨə chəi mbɨ nya'a nà' ɨwumnɨ we ɨ bɔ ni məd yɨə Ɲwiə̀, kɨ̀ bè nà' məben-əwe ɨ bɔ. Ɨ mbɨə nya'ə kəndɨ ye' ɨnû əko. Əne ɨchî nɨ tɨkɔndɨ tɨ mɨmə̀d nya'a tɨ əko, chəi mbɨ nya'ə wɨrɨə kəndɨ ənû ə chòm ə mɔ'ɔ.

22Mbɨ nya'a ghà ni mbə berɨ ɨwe, àyɨə mbɨ nya'a bèŋ əni ɨneŋ.

23Əmbɨ mɨmə̀d nɨ wumnɨ ə Ɲwiə̀ we nɨ chəi wɨ̀ bɨrɨ nɔ kwɨ, mbɨ nya'a bèŋ sɨə wumnɨə ye' mbɨanèŋ mbe nɨ fu wə̀d mɨsɔŋɨchù nɨə kwɨə. Mbɨ nya'a bə̀ sɨə wumnɨ rɨnən mbɨ ə nyam ɨwu kwè fɔrɨ te nɨə kɔ ɨbum ə si.

24Ɨchî nɨ mbɨ nya'a ghɨ əne, Ɲwiə̀ nya'a nà' mɨmə̀d əmbɨ rɨfeenɨ te nɨ nya'a ɨŋga fîŋ tɨ mɨmə̀d, nɨ nya'ə rɨfeenɨ nɨ ghɨ ɨnyɔɔnɨ-ɨnû, rɨfeenɨ nɨ ghɨ ɨfabrɨ-ɨnû mbɨ rɨfeenɨ nɨ ghɨ ɨnû mbe nɨə bèènɨ̀ ɨnyod mɨmə̀d.

25Mbɨ nya'a kwepɨ rəsì' ɨmbə̀' ə Ɲwiə̀, sɨə benə ye' mɨghab. Ɨ mbɨə nya'ə wumnɨə bə̀ fà'ə̀ ye' əmbɨ əghɨ ze nɨ Ɲwiə̀ tekɨ. Chəi mbɨ nya'ə ghɨ̀ əne əni ə Ɲwiə̀ we nɨ nya'a tekɨ əghɨ ze. Məd yɨə Ɲwiə̀ we nɨ mbɨə yɨɨrɨə koŋ! À yɨ əne.

26À yɨ əton nɨ Ɲwiə̀ nya'a nà' mɨmə̀d əmbɨ rɨfeenɨ te nɨə bèènɨ̀ ɨnyod mɨmə̀d. Məyi mɨmə̀d nya'a sàŋ mbaŋə̀ sɨə nɨə məyi cherə.

27À yɨə bə̀ əndəŋ əndəŋ ni mbaŋə̀ rɨ nya'ə sàŋə̀ məyi bən beenɨ əbɔ' mbaŋə̀ rɨ cherə. Mbaŋə̀ tɨə nya'ə ghɨ̀ ɨnû tɨnɨd ətu mbɨ ə mbaŋə̀ rɨ cherə. Mbɨ nya'a fə berɨ ɨchə nɨ ku'nɨ mbɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbe nɨ mbɨ nya'ə ghɨ̀ə̀.

28Ɨchî nɨ chəi mbɨ nya'a zə ni ziə kù' nɨ kyerɨ ə Ɲwiə̀, Ɲwiə̀ nya'a ghɨ̀ ni mbɨ berɨ tɨkɔndɨ rɨbɔ̀ŋ, ɨmbə̀' sɨə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ chəi mbɨ nya'a berɨ nɨ ghɨ̀.

29Tɨkwɨrɨ ɨzɨg jìm, tɨkwɨrɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ jìm, tɨkwɨrɨ ɨchî jìm nɨ feenɨ ɨghɨ bə̀ fɔrɨ tɨkwɨrɨ ɨbə jìm fə swi ɨŋga fîŋ tɨ mɨmə̀d. Ənû nɨ ghɨ ə̀dìì, ənû nɨ zwiirɨ bə̂d, ənû nɨ chɔb, ənû nɨ tambɨ bə̂d fɔrɨ ənû nɨ taŋ mɨnaŋ fə bə̀ swi ɨŋga fîŋ tɨ mɨmə̀d. Ɨ mbɨə ghɨ̀ mɨnɨə,

30ɨ mbɨə chə̀kɨ̀ rɨkum bə̂d, ɨ mbɨə bàn ə Ɲwiə̀, ɨ mbɨə tə̀ənɨ̀ə bə̂d, ɨ mbɨə seenɨə, ɨ mbɨə nɔ̀ ɨnyod, ɨ mbɨə tekɨ mɨnə̂njɨ̀ fi nɨ ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ, ɨ mbɨə bə̀ ghɨ̀ rɨzuə̀ əmbɨ mbə mɨmbə̆' bə̀ fɔrɨ əmbɨ mbə mɨnɨ̆ŋ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

31Ɨ mbɨə ghɨ̀ əneŋ. Chəi mbɨə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ mbɨ ka'i. Chəi mbɨə kən əni ə wəd. Chəi mbɨə bə dìirìə̀ wə̀d.

32Ka à bè ye'i ni mbɨ kyerɨ tɨkə rɨ Ɲwiə̀ ni bə̂d mbe niə ghɨ̀ tɨkwɨrɨ ənû tô berɨ kwɨ, àyiə ɨ mbɨə kɨrɨ wò ɨmbì rəbə ghɨ̀ə̀ ɨnû mbe ghɨ. Ɨ mbɨə bə̀ tìmbɨ ə bə̂d mbe niə ghɨ̀ ɨnû rəŋgu.

Rom 2

1Kɨ̀ àwò kɨə we, tɨrə̀ ghà e ni, "Chəi mə̀ kə' kyerɨ" əni àwò ə sob mɨsa'i bə̂d cherə. Àyiə kyerɨ ni əni àwò ə sob ɨsa'i wə̀d cherə, à wɨə zɨ̀ ɨsa'i ɨgwɨ ne, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ àwò we niə sob mɨsà'i wɨə ghɨ̀ àmei ɨnû mbe nɨ məd ə bə̀ ghɨ̀ə̀.

2Tɨ̀ kyerɨ ni Ɲwiə̀ wɨə sa'ə bə̂d mbe niə ghɨ̀ tɨkwɨrɨ ənû tô ɨchî nɨ ku'nɨ.

3Kɨ̀ àwò kɨə we, à wa kəndɨ ni əni àwò ə sob mɨsa'i ɨgwɨ ə bə̂d mbe niə ghɨ̀ tɨkwɨrɨ ənû tô, sɨə bə̀ kɨrɨ ghɨ̀ ɨnû rəŋgu, ni à we tɨ̀ à nòrə̀ tɨ əni ɨchî nɨ Ɲwiə̀ bɨrɨ sa' əwe ə?

4À wɨə wa tə̀ə̀nɨ̀ ɨchə̀m nənə' we nɨ Ɲwiə̀ ə ghɨ̀ əni ə ne, ɨchî nɨ wɨ saŋ ni à ghɨ ɨnû mbe nɨ chəi mbɨ ku'u, bə̀ fərɨ ɨchî nɨ wɨə yimə fîŋ ə? Chəi à kyerɨ ni ɨchə̀m Ɲwiə̀ yɨ nɨ ghɨ ni à beŋ e fîŋ ə?

5Àyiə ɨchî nɨ à berɨ fîŋ nɨ kă, nɨ chəi əni tɨ̀ mbɨ bèŋ, əne kyerɨ ni Ɲwiə̀ wɨ rəbə sə i ɨtəm sə əbə' ne. Əne wɨ̀ bɨrɨ zɨ ɨchə nɨ ka ɨgwɨ ne əni ze nɨ wɨə sob mɨsa'i ɨchî nɨ ku'nɨ.

6Ɲwiə̀ bɨrɨ chwɨ wə̀d mə' mə' ɨchî nɨ wɨ̀ fa'i.

7Wɨ̀ bɨrɨ na' ɨtènɨ̀ rɨ mì əmbɨ ə bə̂d mbe niə yimə fîŋ ghɨ̀ ɨchə̀m, niə kə̀b ɨzeŋɨ zeŋɨ mbɨ ɨwumnɨ fərɨ ənû nɨ chəi bə̂d bɨrɨ nə kwɨ.

8Ɲwiə̀ bɨrɨ sə ɨtəm bə̀ chə mbe niə kə̀b ɨghɨ àmei əmbɨ tə nyamnyod, nɨ mbɨə bə̀ ton ɨnû mbe nɨ ye' mbɨ rəsì' ɨmbə̀' sɨə ghɨ̀ ye' ɨnû ɨzɨg.

9Ɲgə' nɨ che əbə bɨrɨ nyɨ ɨgun ə wə̀d jìm we niə ghɨ̀ ɨnû rɨbə̀ŋ. Zɨ̀ bɨrɨ be nyɨ ɨgun mɨ̀Jû, beenɨ nyɨ ɨgun ə bə̂d mbe nɨ ka'i mɨ̀Jû.

10Àyiə Ɲwiə̀ bɨrɨ na' ɨzeŋɨ zeŋɨ mbɨ ɨwumnɨ fərɨ əbərəbəd əmbɨ ə bə̂d mbe niə ghɨ̀ ɨnû chə̀m. Wɨ̀ bɨrɨ be na' əmbɨ mɨ̀Jû, beenɨ nà' əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ ka'i mɨ̀Jû,

11ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi Ɲwiə̀ ə ghɨ̀ ɨghə.

12Bə̂d mɨjìm mbe niə ghɨ̀ ɨnû rɨbə̀ŋ, nɨ chəi mbɨ kyerɨ tɨkə rɨ Mose, bɨrɨ nim ɨghabɨ bə̂d nɨ chəi mbɨ kyerɨ tɨkə te. Àyiə Ɲwiə̀ bɨrɨ nɨŋ tɨkə rɨ Mose sa' bə̂d mɨ̀jìm mbe nɨ kyerɨ rɨkə, àyiə ɨ mbɨə kɨrɨ ghɨ ɨnû rɨbə̀ŋ,

13ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ka'i bə̂d mbe niə zu rɨkə mbe ə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku'nɨ. À yɨ mbe niə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ tɨkə ə ghàə̀ nɨ Ɲwiə̀ bɨrɨ ben nɨ ɨnû mɨ̀mə̀d ə kù'nɨ.

14Ənɨ bə̂d mbe nɨ ka'i mɨ̀Jû, nɨ chəi mbɨ kyerɨ tɨkə rɨ Mose, ghɨ ɨnû mbe nɨ ye' ɨŋga rɨ̀kə̀ ɨchî nɨ zɨə nə' rɨŋga fîŋ tɨ mɨ̀mə̀d, əne mbɨ fə chwɨ nɨ tɨkə te tɨ ɨŋga fîŋ tɨ mɨ̀mə̀d, ka à be ye'i ni chəi mbɨ kyerɨ tɨkə rɨ Mose.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

15Ɨ mbɨə chwiə ni mbɨ fə ŋwà'nɨ̀ ɨnû mbe nɨ ye' ɨŋga rɨ̀kə̌ ɨŋga fîŋ tɨ mɨ̀mə̌d. Fîŋ ze niə sa'ə mɨ̀mə̌d ə bə̀ chwiə ni à yɨ rəsì'. Tɨkɔndɨ tɨ mɨ̀mə̌d bɨrɨ siə sa'ə mɨ̀mə̌d ɨmbə̀' ɨnû nɨ ku'nɨ fɔrɨ ɨmbə̀' mbe nɨ chəi mbɨ ku'nɨ.

16Ɨkə̂n chɔ̀m we nɨ miə ghàə̀ ə chwi ni əni ze nɨ Ɗwìə̀ bɨrɨ sa' ɨsɨg ənjìm ə Yeso Kristo, wɨ̀ bɨrɨ bɨ sa' tɨkɔndɨ te nɨ ye' ənə̀mə.

17À ye' àwɔ̀? À wɨə ghàə̀ ni tə yɨə Jû. À wɨə nuŋ e fîŋ ye' ɨgwɨ rɨkə rɨ Mose. À wɨə bə̀ goŋ ɨgɔ̂ ɨmbə̀' ɨchî nɨ à kyerɨ ə Ɗwiə̀.

18À kyerɨ ənû ze nɨ wɨə kə̀b ni à ghɨ ə. À fə kwembɨ rɨkə kyerɨ ənû nɨ ku'nɨ.

19À kàŋ kyerɨ e ni tə wɨə yimə mbàŋ əmbɨ ɨfɨgɨ. À bə̀ kàŋ kyerɨ e ni tə yɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ ye' ɨŋga ɨsɨ firɨ.

20À wɨə ghàə̀ ni tə wɨə kəərɨ ɨneŋ. À wɨə bə̀ ghàə̀ ni tə wɨə chwi ɨnû əmbɨ ə bɔn kwa. À wɨə ghà əne ɨmbə̀' ɨchî nɨ à kyerɨ ni ɨwe jìm mbɨ rəsì' jìm wɨ ɨŋga rɨkə.

21À mɨ ye'ə chwi ɨnû əmbɨ ə bə̂d cherə, chəi ənɨ tɨ̀ à bə̀ chwi əmbɨ e ɨnyod ə? À mɨ ye'ə ghàə̀ ni tɨ bə̂d jɨ ə, à wɨə wa bə̀ jɨ ə?

22Àwɔ̀ we niə ghàə̀ ni tɨ wə̀d ni i ɨwi kɨ̀ ɨnom wə̀d cherə, à wɨə wa bə̀ ni ɨwi kɨ̀ ɨnom wə̀d cherə ə? Àwɔ̀ we niə bànə̀ mbɨanèŋ, à wɨə wa jɨ rɨŋga mbàn tɨ mɨ̀ŋwɨ̀ə̀ ə?

23Àwɔ̀ we niə goŋ ɨgɔ̂ ni tə kyerɨ tɨkə, à wɨə wa tìbrɨ̀ ə Ɗwiə̀ ɨchî nɨ àwɔ̀ ə gù rɨkə te ə?

24Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɗwiə̀ ni, "À yɨ mbə̀n ə ghɨ̀ ni bə̂d mbe nɨ ka'i mɨ̀Jû zɔ̀m ə Ɗwiə̀."

25Ənû nɨ ne mbaŋə̀ yɨ ənû ə chɔ̀m əwù ze nɨ à nùŋ rɨkə. À mɨ ye'ə gùə̀ rɨkə, əne à fə sɨ ɨghabɨ ni chəi mbɨ kɨrɨ ne əwe.

26Mbaŋə̀ ze nɨ chəi mbɨ kɨrɨ ne əməd mɨ ye'ə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ ye' ɨŋga rɨ̀kə̌, njɨ chəi mbɨ wa bɨrɨ nɨŋ ni mbɨ fə nè əməd ə?

27Mbaŋə̀ ze nɨ chəi mbɨ kɨrɨ ne məd, àyɨə ɨ wɨə nùŋ rɨkə, bɨrɨ zɨ ɨsa'i ɨgwɨ ne, àwɔ̀ we nɨ kyerɨ rɨkə mbɨ bə̀ nè əwe, àyɨə chəi àwɔ̀ ə nùŋ rɨkə te.

28Ka wə̀d yɨ i Jû rəsì' àmei ɨmbə̀' ɨchî nɨ à yɨə Jû gywɨ əməd. Chəi ənû nɨ mbɨ ne mbaŋə̀ ə chwi ni məd yɨə siə Jû.

29Wə̀d yɨə Jû rəsì' ɨŋga fîŋ. Ənû nɨ ne mbaŋə̀ yɨ ənû rɨŋga fîŋ. À yɨə bə̀ ənû nɨ Əzwî Ɗwiə̀ ə ghɨ̀ə̀. Ka Jû rəsì' yɨ i ɨchî nɨ mbɨ ŋwa'nɨ ɨŋga ə̀ŋwà'nɨ̀. Ka'i bə̂d ə wumnɨ ə Jû rəsì'. À yɨə Ɗwiə̀ ə wumnɨ əməd.

Rom 3

1MɨJû ə chè bə̂d mbe nɨ ka'i mɨJû ənɨ ə ye ə? Njìm ze nɨ wə̀d bɨrɨ jɨg ɨchî nɨ mbɨ ne əməd kɨə ye ə?

2Wɨ̀ bɨrɨ jɨg njìm nɔnɔ' ənɨ mɨnə̂njɨ̀ jìm. Ənû rɨtu yɨ ni, Ɗwiə̀ nya'a bè zɨ̀ i ɨŋgam ɨŋga tɨkyerɨ-ɨbɔ mɨJû.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

3Ziə kiə wò ye’ ri ye ichî ni chəi mbi mɔ’ɔ nya’a ben iŋgam we ə? Ichî ni chəi mbi nya’a beni wa nya’a nimni ichî ni Ɲwìə ə ghì inû mbe ni wì ka’ ə?

4Chê! Mbə̀ kyeri ni Ɲwìə wiə ghà rəsì’, ka à bè ye’i ni wə̀d jìm yiə wə̀d mighab. Ə zi iŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɲwiə ni, “Mbi beri chwiə ni iŋgam we ni àwɔ̀ ə ghàə̀ yi iŋgam ni ku’ni, əne à biri jig isa’i əwù ze ni mbi sa’ əwe.”

5Mba inû ribɔ̀ŋ mi ye’ə chwiə ni Ɲwìə wiə ghì inû ni ku’ni, nji tì kiə wò ghà ni ye ə? Ni chəi Ɲwìə ə ghì inû ni ku’ni əwù ze ni wì sə itəm chə əwa ə? (Mə wiə ghàm ichî ni bə̂d mìsɔŋichù ə ghàmə̀.)

6Chê! À mi ye’ ni chəi Ɲwìə ə ghì inû ni ku’ni, nji wì kiə wò sa’ isig ri ye ə?

7Mighab mbe ni miə ghàə̀ mi ye’ə ghì ni bə̂d kyeri rəsì’ imbə̀’ ə Ɲwìə mbi ni mbi nà’ iwumni i bɔ, nji əton ni mbiə kiri zi isa’i igwi num ni mə wiə ghì inû ribɔ̀ŋ ki imbə̀’ ə yè ə?

8Nji mbə̀ ghà ni, “Tì ghi ibə imbə̀’ ìchɔ̀m ye’e,” ichî ni bə̂d mɔ’ɔ ə chə̀kì əwa ni iŋgam wɔ̂ yi ri na ə? Ɲwìə biri zi isa’i igwi mìmə̀d ichî ni ku’ni.

9Əne ki ni ye ə? Mbă mìJû ə wa bɔ̀ŋ chè bə̂d cherə ə? Chê! Ka àbei ripiî! Tì fə chwi ni inû ribɔ̀ŋ mbiə tùmbìə̀ bə̂d mijìm, əne yi mìJû mbi ə bə̂d ni ka’i mìJû.

10Ə zi iŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɲwiə ni: “Chəi wə̀d mɔ’ɔ əŋgu niə ghì inû ni ku’ni, ka àbei i mɔ’;

11chəi ətu wə̀d mɔ’ɔ ə kiri zeŋ imbə̀’ ə Ɲwiə, chəi wə̀d niə kə̀b kyeri ə Ɲwiə.

12Bə̂d mijìm fə fid njìm əni ə Ɲwiə. Chəi mbiə ghì inû mbe ni Ɲwìə nya’a teki mìmə̀d ni mbi ghi ə. Chəi wə̀d mɔ’ɔ əŋgu niə ghì ìchɔ̀m, ka àbei i mɔ’.”

13“Tìfig ədɔ’ ti mìmə̀d yi ighabi misî ni ye’ əjə. I mbiə niŋə mbə mìchù tambiə bə̂d.” “Iŋgam we niə jwì riŋga ichû mìmə̀d yi ighabi mitigi jɔ.”

14“Mizɔ̂m mbi miŋgam niə təbə fîŋ mbiə jwì riŋga ichû mìmə̀d.”

15“Iwu mìmə̀d mbiə zàmə̀ ni wo zwiiri bə̂d.

16Isi jìm mbe ni mbiə wòə̀, i mbiə yènə̀ chə̀kì ighi bə̀ yènə̀ ziə̀ ŋgə’ igwi ə bə̂d.

17Chəi mbi kyeri ichî ni tì mbi chub əni əbɔrəbɔd.”

18“Chəi mbi kyeri ni tì mbi wumni ə Ɲwiə.”

19Tìnîn tì fə kyeri ni inû mbe ni tikə ə ghàə̀, i tiə ghà ye’ əmbi ə bə̂d mbe ni ye’ əton rikə, imbə̀’ ti mbi beri ə ənû ni wiri ghà. Əne Ɲwìə biri sa’ bə̂d mìjìm mbe ni ye’ iŋga isig.

20Chəi wə̀d mɔ’ɔ əŋgu ni təm kù’nì ifĕ Ɲwìə ichî ni wiə ghì inû mbe ni ye’ iŋga rìkə̂.
Tikə tiə ghì ni bə̂d kyeri ni i mbiə ghì inû ribɔ̀ŋ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

21Tìnîn, Ɲwiə̀ fə chwi ɨchî nɨ tɨ̀ bə̂d təm kù'nɨ̀ ɨfɛ̌ məd. Chəi ənû nɨ təm kù'nɨ̀ ɨfɛ̌ məd
berɨ ənû nɨ ghɨ mbɨ rɨkə, ka à be ye'i ni tɨkə rɨ Mose mbɨ ə bə̂d ɨkə̀n Ɲwiə̀ nya'a fə ghà
əne.

22Ɲwiə̀ fə ghɨ̀ ni bə̂d mɨ̀jìm mbe nɨ benɨ təm kù'nɨ̀ ɨfɛ̌ məd ənjìm ɨchî nɨ mbɨ ben ə
Yeso Kristo. Chəi ɨkwepɨ əka' bə̂d,

23ɨmbə̀' ɨghəm nɨ bə̂d mɨ̀jìm fə ghɨ̀ ɨnû rɨbə̀ŋ əne chəi wɨrɨ i ɨzeŋɨ zeŋɨ Ɲwiə̀ ɨŋga
mɨ̀məd.

24Ɲwiə̀ fə ghɨ̀ ni mbɨ təm kù'nɨ̀ ɨchî nɨ wɨ̀ ghɨ ɨchə̀m ənɨ mɨ̀məd. Ɨ̀chə̀m we yɨ ɨne'e nɨ
wɨ̀ na' əmbɨ mɨ̀məd ənjìm ə Kristo Yeso nɨ nya'a cho' ɨtu mɨ̀məd.

25Ɲwiə̀ nya'a chà əməd ənɨ əghɨ ə̀fà ɨmbə̀' ənəm əməd ə so mba ɨnû rɨbə̀ŋ ənjìm ɨchî
nɨ tɨ̀ nuŋ fîŋ ɨgwɨ məd. Ɲwiə̀ nya'a chwi ənjìm ɨnyi' fîŋ ni tə wɨə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku'nɨ ɨchî
nɨ chəi wɨ̀ nya'a chə bə̂d mbe nɨ nya'a be ghɨ̀ ɨnû rɨbə̀ŋ.

26Wɨ̀ nya'a ghɨ̀ əne ɨmbə̀' chwiə tìnîn ni məd ziə wɨə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku'nɨ mbɨ ni məd ziə
wɨə ghɨ̀ ni bə̂d mbe nɨ nuŋ fîŋ ɨgun ə Yeso təm kù'nɨ̀.

27Əne tɨ̀ kɨə wɨrɨə goŋ ɨgô ɨmbə̀' ə ye ə? Chə wɨrɨ i ənû ə mɔ'ɔ nɨ tɨ̀ rɨ goŋ ɨgô ɨmbə̀' əzɨ
əwən. Əton ə kɨ ni yè ə? À kɨ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ tɨə nùŋ rɨkə ə? Chə̂! À yɨ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ
tɨ̀ benɨ.

28Tɨ̀ benɨ ni wə̀d ə təm kù'nɨ̀ ənjìm ɨbenɨ, ka'i ɨmbə̀' ɨchî nɨ wɨə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ ye'
ɨŋga rɨkə̌.

29Ɲwiə̀ wa kɨə mei wɨ mɨJû ə? Ka məd wa kɨə bə i Ɲwiə̀ bə̂d mbe nɨ ka'i mɨJû ə? Ee,
məd yɨə bə̀ ə Ɲwiə̀ bə̂d mbe nɨ ka'i mɨJû,

30ɨchî nɨ məd mei we mɔ'. Wɨ̀ bɨrɨ ghɨ ni bə̂d mbe nɨ mbɨ ne mɨ̀məd təm kù'nɨ̀ ənjìm
ɨbenɨ, bə̀ ghɨ̀ ni bə̂d mbe nɨ chəi mbɨ ne mɨ̀məd bə təm kù'nɨ̀ ənjìm ɨbenɨ.

31Əne tɨ̀ wa wa' rɨkə ɨmbə̀' ɨbenɨ wô ə? Chə̂! Tɨ̀ wɨə yim rɨkə kwà' ɨchî chə̀m.

Rom 4

1À kɨə ye nɨ tɨ̀ rɨ̀ ghà ni Abràham, a mbə̌' rəŋwe, nya'a berɨ ɨchî nɨ wɨ̀ nya'a nuŋ fîŋ
ɨgun ə Ɲwiə̀ ə?

2À mɨ ye' nɨ Ɲwiə̀ nya'a ben ni Abràham nya'a təm kù'nɨ̀ ɨmbə̀' ɨnû mbe nɨ wɨ̀ nya'ə
ghɨ̀ə̀, njɨ wɨ̀ berɨ ənû ə mɔ'ɔ nɨ goŋ ɨgô ɨmbə̀' əzɨ əwən, àyɨə ka'i ɨfɛ̌ Ɲwiə̀.

3Ziə kɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni yè ə? Ə zɨ ɨŋga ni, "Abràham nya'a nùŋ i fîŋ ɨgun ə
Ɲwiə̀, əne Ɲwiə̀ nya'a ben ni məd ə təm kù'nɨ̀."

4Ka ɨchwɨ wə̀d ə̀fà'ì yɨ ɨne'e. Ɨchwɨ məd yɨ əghɨ ze nɨ wɨ̀ berɨ nɨŋ ɨmbə̀' ə̀fà'ì ze nɨ wɨ̀
fa'i.

5Ɲwiə̀ wɨə nɨŋ ə wə̀d we nɨ chəi wɨə fà' ɨ bɔ ɨghabɨ ni wɨ̀ fə təm kù'nɨ̀, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ
wə̀d we ə nuŋ i fîŋ ɨgun ə Ɲwiə̀ we nɨə nɨŋə ni bə̂d mbe nɨ chəi mbɨə wumnɨ əməd fə
təm kù'nɨ̀.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

6Dèvîd nya’a bə̀ ghà ɨmbə̀’ ɨchî nɨ Ɲwìə̀ bɨrɨ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə wə̀d we nɨ təm kù’nɨ̀. Chəi Ɲwìə̀ bɨrɨ ghɨ̀ əne ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wə̀d we ghɨ ənû ə mɔ’ɔ. Dèvîd nya’a ŋwà’nɨ̀ ni:

7“Ɲwìə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə bə̂d mbe nɨ wɨ̀ fə wa’ tɨ̀guri-ɨnû mɨ̀mə̌d, nɨ wɨ̀ fə bə nimnɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ mɨ̀mə̌d.

8Ɲwìə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə wə̀d we nɨ chəi wɨ̀ wɨrɨ ŋwà’nɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbe nɨ wɨ̀ ghɨ̌ ənɨ ɨkum məd.”

9Ɲwìə̀ wa nya’a zɨ əbɔrəbɔd zô àmei ɨgun ə bə̂d mbe nɨ mbɨ nya’a ne mɨ̀mə̌d, kɨ̀ wɨ̀ wa nya’a bə̀ zɨ̀ fɔrɨ ɨgun mbe nɨ chəi mbɨ nya’a ne mɨ̀mə̌d ə? Tɨ̀ wɨə ghàə̀ ni, Ɲwìə̀ nya’a ben ni Abràham ə təm kù’nɨ̀ ɨmbə̀’ ɨbenɨ məd.

10Ɲwìə̀ nya’a ben ni məd ə təm kù’nɨ̀ əwù zi ə? À kɨ bɔŋ mbɨ nya’a sɨə ne əməd kɨ̀ ənɨ mbɨ nya’a fə ne əməd ə? Ɲwìə̀ nya’a bè ben əməd bɔŋ mbɨ nya’a sɨə ne əməd.

11Abràham nya’a nɨŋ ənû nɨ mbɨ nya’a ne əməd ɨghabɨ ənweenɨ ni wɨ̀ nya’a fə bè təm kù’nɨ̀. Wɨ̀ nya’a ghɨ̀ əne ənjìm ɨchî nɨ wɨ̀ nya’a benɨ nɨ chəi mbɨ nya’a kɨrɨ ne əməd. À yɨ əton nɨ Abràham yɨə mbə̌’ kyeŋ əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ nuŋ fîŋ ɨgun ə Ɲwiə̀ àyɨə chəi mbɨ kɨrɨ ne mɨ̀mə̌d. Ɲwìə̀ fə ghɨ̀ ni mbɨ təm kù’nɨ̀ ənjìm ɨbenɨ.

12Abràham yɨə bə̀ ə mbə̌’ kyeŋ əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ mbɨ ne mɨ̀mə̌d. Ka àmei ni mbɨ fə ne mɨ̀mə̌d, à yɨə bə̂ ni ɨ mbɨə beenɨ əbɔ’ ɨbenɨ we nɨ a mbə̌’ kyeŋ Abràham nya’a berɨ bɔŋ mbɨ nya’a sɨə ne əməd.

13Chəi ənû ze nɨ Ɲwìə̀ nya’a kà’i əmbɨ Abràham fɔrɨ əmbɨ ə bə̂d tɨ ənɨ əghaŋ əməd ni mbɨ bɨrɨ nɨ jɨg ɨsɨg nya’a ye’e ənjìm rɨkə. Zɨə nya’a ye’e ənjìm ɨbenɨ we nɨ nya’a ghɨ ni wɨ̀ təm kù’nɨ̀.

14À mɨ ye’ ni à yɨə bə̂d mbe nɨə nùŋ rɨkə bɨrɨ jɨg ɨsɨg, njɨ ɨbenɨ yɨ ətu àkə̌, ɨnû mbe nɨ Ɲwìə̀ ka’i bə̀ chè ətu àkə̌,

15ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ tɨkə tɨə ghɨ̀ ni Ɲwìə̀ sə ɨtəm. Mbə̀ kyerɨ ə ni əsɨ ze nɨ chəi rɨkə əŋgu, chə bə̀ i ɨgu-ənû əŋgu.

16Ɲwìə̀ nya’a kà’ ɨghɨ ənjìm ɨbenɨ, ɨmbə̀’ ənjìm ɨchɔ̀m məd, bɔn mɨjìm tɨ ənɨ əghaŋ ə Abràham mbe tɨ̀ mbɨ jɨg ɨghɨ mbe nɨ wɨ̀ nya’a kà’i. Ka ɨghɨ mbe nɨ wɨ̀ nya’a kà’i nya’a àmei əmbɨ ə bə̂d mbe nɨə nùŋə̀ rɨkə, ɨ mbɨə nya’a bə̂ əmbɨ mbe nɨ nya’a benɨ ɨchî nɨ Abràham nya’a bə benɨ. Abràham yɨə mbə̌’ ɨgwɨ mbà mɨjìm.

17Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ ə Ɲwiə̀ ni Ɲwìə̀ nya’a ghà əmbɨ Abràham ni, “Mə fə ghɨ̀ e ənɨ ə mbə̌’ ɨgwɨ ɨbeŋ nɔnɔ’.” Abràham yɨ a mbə̌’ ɨfə̌ Ɲwiə̀ we nɨ wɨ̀ nya’a nuŋ fîŋ ɨgwɨ məd. Məd yɨə Ɲwìə̀ we nɨə nà’ ɨtènɨ̀ əmbɨ ɨvɨ bə̂d. Məd wɨə bə̀ ghàə̀ ni ɨghɨ mbe nɨ chə nya’a i mbɨ ye’ əŋgu.

18Abràham nya’a ben əne nùŋ ɨkɔndɨ wòm, ka à be ye’i ni chəi wɨ̀ nya’a berɨ əton nɨ nuŋ ɨkɔndɨ ni tə bɨrɨ ye’ ə “Mbə̌’ ɨgwɨ ɨbeŋ nɔnɔ’.” Ɲwìə̀ nya’a ka’ əməd ni, “Bɔn tɨ ənɨ e əghaŋ bɨrɨ kaŋ nɔ’.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

19Chəi ɨbenɨ məd nya'a bɔd ənɨ wɨ nya'a neŋ ni i nyamnyod nya'a fə sɨ i ɨghabɨ əvɨ əghɨ. Wɨ nya'a fə sɨ i ɨghabɨ ɨghəm ɨwu ɨkɨ fibì ənɨ ə nyùmə̀ we. Chəi ɨbenɨ məd nya'a bə bɔd ɨchî nɨ wɨ nya'ə nèŋə̀ ni chəi i ɨwi, Sèra, nya'a kɨrɨ gywɨ.

20Chəi ənû ə mɔ'ɔ nɨ tɨ ziə nya'a kwepɨ ɨbenɨ məd, əne chəi wɨ nya'a bid ənû ze nɨ Ɲwìə̀ nya'a ka'i. Ɨbenɨ fîŋ məd nya'a kààní, əne wɨ nya'a yiirɨ ə Ɲwiə̀.

21Wɨ nya'a kàŋ ben ɨŋga i fîŋ ni Ɲwiə̀ we tɨ wɨ ghɨ ənû ze nɨ wɨ nya'a ka'i.

22À yɨ ɨmbə̀' ɨbenɨ məd nɨ, "Ɲwìə̀ nya'a ben ni məd ə təm kù'nɨ."

23Chəi mbɨ nya'a ŋwa'nɨ ɨŋgam we ni, "Ɲwìə̀ nya'a ben ni məd ə təm kù'nɨ," àmei ɨmbə̀' ɨghəm məd rəzì'.

24Mbɨ nya'a bə̀ ŋwà'nɨ ɨmbə̀' a ɨghəm. Ɲwìə̀ bɨrɨ ben ni tɨ fə təm kù'nɨ ənjìm ɨchî nɨ tɨ ben əməd we nɨ nya'a zwemnɨ ə Yeso a Ɔ̀nùŋɨsɨg.

25Ɲwiə̀ nya'a nà' əməd ni mbɨ zwiirɨ ɨmbə̀' mba ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Wɨ nya'a bə̀ zwemnɨ əməd ɨmbə̀' tɨ təm kù'nɨ.

Rom 5

1Ɨchî nɨ Ɲwìə̀ ben ni tɨ fə təm kù'nɨ ənjìm a ɨbenɨ, əne tɨ wɨ ənɨ əbɔrəbɔd mbɨ ə Ɲwiə̀ ənjìm a Ɔ̀nùŋɨsɨg Yeso Kristo.

2Ənjìm ɨchî nɨ tɨ ben əməd, tɨ fə bə̀ nyɨ ɨŋga ɨchɔ̀m we nɨ tɨ ye' ɨŋga tɨnîn. Əne tɨ goŋ ɨgô nùŋ ta rɨkɔndɨ wòm ni tɨ bɨrɨ chubɨ mbɨ ə Ɲwiə̀ ɨŋga ɨwumnɨ məd.

3Ka àmei əne, tɨ bɨrɨ bɨ goŋ ɨgô ɨmbə̀' ɨchî nɨ tɨə zəə ŋgə', ɨmbə̀' ɨghəm nɨ tɨ kyerɨ ni ɨzə-ŋgə' wɨə ghɨ ni bə̂d nyi' fîŋ,

4ɨnyi' fîŋ wɨə ghɨ ni bə̂d berɨ mɨchî chɔ̀m, mɨchî chɔ̀m mbɨə ghɨ ni bə̂d berɨ ɨkɔndɨ ni Ɲwìə̀ bɨrɨ ghɨ ənû ze nɨ wɨ ka'i.

5Ka ɨchî nɨ tɨ nuŋ ɨkɔndɨ wɨə tam i əwa, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ Ɲwìə̀ fə chwi ni tə gha' əwa, əne wɨ fə zɨ ɨgha'i ɨŋga ta fîŋ ənjìm Əzwî ə Zeŋɨ ze nɨ wɨ na' ɨ na.

6Ənɨ tɨ nya'a kɨrɨ bɔd, nyùmə̀ nya'a kù' əne Kristo nya'a kwɨ ɨgwɨ ɨtu bə̂d mbe nɨ chəi mbɨ nya'ə wumnɨ ə Ɲwiə̀.

7Təsì' yɨ ni ziə kàŋ se əmbɨ ə wə̀d ni wɨ kwɨ ɨgwɨ ətu wə̀d nɨ təm kù'nɨ, ka à be ye'i ni wə̀d mɔ'ɔ we tɨ wɨ yim fîŋ kwɨ ɨgwɨ ətu ə wə̀d chɔ̀m.

8Ɲwìə̀ nya'a chwi ni tə gha' əwa əni: Ənɨ tɨ nya'a kɨrɨ ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ, Kristo nya'a kwɨ ɨgwɨ mba ɨtu.

9Tɨnîn nɨ tɨ fə təm kù'nɨ ənjìm ənəm ze nɨ Kristo nya'a chəmnɨ, wɨ bɨrɨ kaŋ ghɨ ni tɨ Ɲwìə̀ wɨrɨ sə i ɨtəm mbɨ na,

10ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ənɨ tɨ nya'a kɨrɨ bə̂d pən Ɲwiə̀, wɨ nya'a màànɨ taŋ mbɨ na ənjìm ɨvɨ Wan məd. Tɨnîn nɨ tɨ fə maanɨ taŋ, ɨtènɨ Kristo bɨrɨ ghɨ ni tɨ jwɨ rəŋgə'.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

11Ka'i əjìm əze, tɨ wɨə bə̀ goŋ ɨgô ɨmbə̀' ə Ɲwiə̀ ənjìm a Ə̀nùŋɨsɨg Yeso Kristo. Məd fə
màànɨ a taŋ mbɨ ə Ɲwiə̀.

12Ɨchî nɨ ɨnû rɨbə̀ŋ nya'a ye'e ɨŋga ɨsɨg ənjìm wə̀d mɔ', ɨvɨ bə̀ ye'e ənjìm ɨnû rɨbə̀ŋ, əne
ɨvɨ nya'a ye'e əmbɨ ə bə̂d mɨjìm ɨmbə̀' ɨghəm nɨ bə̂d mɨjìm nya'a ghɨ ɨnû rɨbə̀ŋ.

13Ɨnû rɨbə̀ŋ nya'a fə sɨ i ɨŋga ɨsɨg bɔŋ Ɲwìə̀ nya'a sɨə nà' rɨkə. Chəi mbɨə taŋgɨ ɨnû
rɨbə̀ŋ ənɨ chəi rɨkə əŋgu.

14Àyɨə ɨvɨ wɨə nya'ə tùmbɨ̀ ɨsɨg kɔ rɨ ənɨ ə nyùmə̀ Adàm wò pè ənɨ ə nyùmə̀ Mose. Ɨ
wɨə nya'ə tùmbɨ̀ əne wò pè ɨgwɨ ə bə̂d mbe nɨ chəi mbɨ nya'a ghɨ ɨnû rɨbə̀ŋ ɨghabɨ ə
Adàm. Adàm yɨə nya'ə əmɨgɨ tɨ ənɨ ə wə̀d we nɨ nya'a wo ye'e.

15Àyɨə ka ɨne'e we nɨ Ɲwìə̀ ə nà'ə̀ yɨ i əndəŋ əndəŋ mbɨ ɨchî nɨ Abràham nya'a ɨgu-
ənû. À mɨ ye' nɨ bə̂d mɨ̀nɔnɔ' nya'a kwɨ ənjìm ɨgu-ənû wə̀d mɔ', əne yɨə Adàm, njɨ à
yɨə kaŋ rəsì' nɨ ɨ̀chɔ̀m Ɲwiə̀ mbɨ ɨne'e we nɨ Ɲwìə̀ ə nà'ə̀ bɨrɨ kaŋ nɔ' əku əmbɨ ə bə̂d
mɨ̀nɔnɔ' ənjìm ɨ̀chɔ̀m wə̀d mɔ', əne yɨə Yeso Kristo.

16Ka ɨne'e we nɨ Ɲwìə̀ ə nà'ə̀ yɨ i ɨghabɨ əghɨ ze nɨ nya'a ghɨ ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ wə̀d
we mɔ' nya'a gu ənû. Ɲwìə̀ nya'a sob ɨsa'i ɨgwɨ ɨgu-ənû wə̀d we mɔ', əne zɨ̀ ɨsa'i ɨgwɨ
ə bə̂d mɨjìm. Àyɨə ɨne'e we nɨ Ɲwìə̀ ə nà'ə̀, nɨ nya'a ye'e ənjìm tɨ̀guri-ɨnû nɔnɔ', nya'a
ghɨ̀ Ɲwìə̀ ben nɨ bə̂d ə təm kù'nɨ̀.

17À mɨ ye' nɨ ɨvɨ wɨə nya'ə tùmbɨ̀ ɨsɨg ənjìm ɨgu-ənû wə̀d mɔ', njɨ à yɨə bə̀ rəsì' nɨ bə̂d
mbe nɨ jɨg ɨ̀chɔ̀m nɔnɔ' bə̀ jɨg ɨne'e we nɨ ghɨ nɨ mbɨ təm kù'nɨ̀ bɨrɨ chub ɨkă tùmbɨ̀ ɨsɨg
ənjìm ə wə̀d mɔ', əne yɨə Yeso Kristo.

18Əne ɨchî nɨ ɨgu-ənû wə̀d mɔ' nya'a zɨ ɨsa'i ɨgwɨ ə bə̂d mɨjìm, əne tɨ̀ghɨrɨ-ɨnû wə̀d mɔ'
we nɨ təm kù'nɨ̀ fə ghɨ̀ bə̂d mɨjìm təm kù'nɨ̀ bə̀ ghɨ̀ nɨ bə̂d mɨ̀jìm jɨg ɨ̀tènɨ̀.

19Ɨchî nɨ ənjìm rɨ̀zuə̀ wə̀d mɔ', bə̂d mɨ̀nɔnɔ' mbɨə nya'ə sɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbə̀ŋ, əne bə̂ ənjìm
ɨchî nɨ wə̀d mɔ' nya'a zuunɨ, bə̂d mɨ̀nɔnɔ' bɨrɨ təm kù'nɨ̀.

20Tɨkə nya'a ye'e ɨ ghɨ nɨ ɨnû rɨbə̀ŋ nɔ'. Àyɨə əsɨ ze nɨ ɨnû rɨbə̀ŋ nɔ'ɔ, ɨ̀chɔ̀m Ɲwiə̀ bɨrɨ
nɔ' chè,

21ɨmbə̀' ɨchî nɨ ɨnû rɨbə̀ŋ nya'ə tùmbɨ̀ ɨsɨg ənjìm ɨvɨ, əne bə̂ ɨ̀chɔ̀m bɨrɨ bɨ tumbɨ ɨsɨg
ənjìm ɨchî nɨ bə̂d təm kù'nɨ̀. Əze ə bɨrɨ ghɨ nɨ bə̂d jɨg ɨ̀tènɨ̀ rɨ mì ənjìm ə Yeso Kristo a
Ə̀nùŋɨsɨg.

Rom 6

1Tɨ̀ kɨə wo gha nɨ yè ə? Tɨ̀ wa wo ɨmbì ghɨ̀ ɨnû rɨbə̀ŋ ɨmbə̀' ɨ̀chɔ̀m Ɲwiə̀ nɔ' ə?

2Chə̂! Mba mbe nɨ fə kwɨ dè ɨnû rɨbə̀ŋ kɨə kɨrɨ wò ɨmbì ghɨ̀ ɨnû rɨbə̀ŋ ɨmbə̀' ə yè ə?

3Chəi mbə̀ kyerɨ nɨ mba mɨjìm mbe nɨ nya'a nɨŋ mɨnɨb ənɨ ɨkum Kristo Yeso nya'a bə̀
kwɨ mbɨ məd ɨchî nɨ tɨ̀ nya'a nɨŋ mɨnɨb ə?

4Əne tɨ̀ nya'a fə kwɨ mbɨ tweŋ əwa mbɨ məd ɨchî nɨ tɨ̀ nya'a nɨŋ mɨnɨb, ɨmbə̀' ɨchî nɨ
mbɨ nya'a zwemnɨ ə Kristo ənjìm ɨwumnɨ Mbă', əne bə̂ tɨ̀ bɨrɨ bɨ yen ɨŋga ɨ̀tènɨ̀ fi.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

5À mɨ ye’ nɨ tì fə fətɨ mbɨ məd ɨchî nɨ tì kwɨ mbɨ məd, əne bâ tì bɨrɨ bɨ fətɨ mbɨ məd
ɨchî nɨ wì nya’a zwemə.

6Tì kyerɨ ni mbɨ nya’a fə kòmbì à nyamnyod ənun əzed ə ba’nɨ mbɨ məd, ɨmbə̀’ nimnɨ
nyamnyod ɨnû rɨbə̀ŋ. Əne chəɨ ənɨ tì rì wɨrɨ chub ənɨ ɨbò’ò əton ɨnû rɨbə̀ŋ,

7ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəɨ ɨnû rɨbə̀ŋ wɨrɨ berɨ ɨka nɨ tumbɨ wəd we nɨ fə kwɨ.

8Ɨchî nɨ tì fə kwɨ mbɨ Kristo, tì bə ben ni tì bɨrɨ bɨ chub ɨkă mbɨ məd.

9Tì kyerɨ ni ɨchî nɨ Ɲwìə nya’a fə zwemnɨ ə Kristo, ka wì bɨrɨ nɔ wɨrɨ kwɨ i. Əne chəɨ
ɨvɨ wɨrɨ berɨ ɨka ɨgwɨ məd.

10Ɨvɨ we nɨ wì nya’a kwɨ, wì nya’a kwɨ ɨmbə̀’ ɨnû rɨbə̀ŋ fən ɨghəm mɔ’. Ɨchî nɨ wì ye’
ɨkă, wì yɨ ɨkă ɨmbə̀’ ə bəd wumnɨ ə Ɲwiə̀.

11Mbə̀ bə nɨŋ ni mbə fə kwɨ dè ɨnû rɨbə̀ŋ, àyɨə mbə mbɨ ɨkă ɨmbə̀’ wumnɨ ə Ɲwiə̀
ənjìm ə Kristo Yeso.

12Əne tɨ mbə̀ ben ə ni ɨnû rɨbə̀ŋ tumbɨ tə nyamnyod te nɨə kwɨə, əne ghì mbə̀ zuunɨ ɨnû
rɨbə̀ŋ mbe nɨ tə nyamnyod ə feenɨə.

13Tɨ mbə̀ ben ə ni mbə ɨsɨ ɨnyod mɔ’ɔ ghɨ ɨnû rɨbə̀ŋ. Əze ə bɨrɨ ye’ ɨghabɨ ɨghɨ əfà’ì nɨ
mbə̀ə ghì ɨnû ɨzɨg əŋgu. Àyɨə mbə̀ ben ni ə ɨnyod ye’ əmbɨ ə Ɲwiə̀ ɨghabɨ ə bəd nɨ fə
kwɨ wɨrɨ ye’ ɨkă. Mbə̀ ben ni mbə ɨsɨ ɨnyod ye’ əmbɨ ə Ɲwiə̀ ənɨ ɨghɨ əfà’ì nɨ kù’nì.

14Chəɨ ɨnû rɨbə̀ŋ wɨrɨ berɨ ɨka ɨgwɨ nən, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəɨ əwən əton rɨkə. Mbə mbɨ
əton ɨchə̀m Ɲwiə̀.

15À kɨ ənû ə ye ə? Tɨ wa ghɨ ɨnû rɨbə̀ŋ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ tì ye’ əton ɨchə̀m Ɲwiə̀, ka’i
əton rɨkə ə? Châ!

16Chəɨ mbə̀ kyerɨ ni mbə mɨ nà’ ə ɨnyod əmbɨ ə wəd mɔ’ɔ ɨghabɨ ɨbò’ò nɨə zuunɨə, əne
mbə yɨə sɨ ɨbò’ò əmbɨ ə wəd we nɨ mbə̀ə zuunɨ əməd ə? Əne yɨ ɨbò’ò əmbɨ ɨnû rɨbə̀ŋ
mbe nɨə ghì ni bəd kwɨ, kì ɨbò’ò əmbɨ ɨzuunɨ we nɨə ghì ni bəd təm kù’nì.

17Àyɨə mə wɨə nà’ məben-əwe əmbɨ ə Ɲwiə̀ ni mbə̀n mbe nɨ nya’a kwe’ ben ɨbò’ò
əmbɨ ɨnû rɨbə̀ŋ, fə bèŋ tə fîŋ rɨjìm sɨə zuunɨ ye’ ɨnû mbe nɨ Ɲwìə ə chwi ɨ nən.

18Chəɨ ɨnû rɨbə̀ŋ wɨrɨ berɨ ənû ə mɔ’ɔ nɨ ghɨ mbɨ nən, əne mbə yɨə sɨ ɨbò’ò əmbɨ ɨnû nɨ
təm kù’nì.

19Mə wɨə ghàm ənɨ ɨŋgam bəd mɨsɔŋɨchù, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə kɨrɨ bɔd. Ɨchî nɨ mbə̀
nya’a kwe’ nà’ mbə ɨsɨ ɨnyod ənɨ ɨbò’ò əmbɨ ɨnyɔɔnɨ-ɨnû bə̀ fɔrɨ əmbɨ ɨnû rɨbə̀ŋ nɔnɔ’,
əne tɨnîn mbə̀ na’ mbə ɨsɨ ɨnyod ənɨ ɨbò’ò əmbɨ ɨnû nɨ təm kù’nì, ɨmbə̀’ mbə̀ ye’ bəd nɨ
zeŋɨ.

20Ənɨ mbə̀ nya’a ɨbò’ò əmbɨ ɨnû rɨbə̀ŋ, chəɨ mbə̀ nya’a berɨ ənû ə mɔ’ɔ nɨ ghì mbɨ ənû
nɨ təm kù’nì.

21Mbə nya’a jɨg ye tɨ ənɨ ɨnû mbe nɨ mbə ɨtu ə nìd ɨmbə̀’ mbɨwən tɨnîn ə? Ɨnwĭ rɨ ənɨ
ɨnû mbe yɨ ɨvɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

22Tìnîn nɨ chəi ɨnû rɨbòŋ wɨrɨ berɨ ənû ə mɔ'ɔ nɨ ghɨ mbɨ nən, mbà yɨ sɨ ɨbò'ò əmbɨ ə Ɗwiə̀. Əghɨ ze nɨ mbə̀ bɨrɨ jɨg yɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ, əne ɨnwǐ yɨ ɨtènɨ̀ rɨ mì,

23ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨchwɨ rɨ ənɨ ɨnû rɨbòŋ yɨ ɨvɨ, àyɨə ɨne'e we nɨ Ɗwìə̀ ə nà'ə̀ yɨ ɨtènɨ̀ rɨ mì ɨchî nɨ tɨ̀ ye' ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo Yeso a Ə̀nùŋɨ̀sɨg.

Rom 7

1Mbɨ bəŋgəb, mə wɨə ghàm əmbɨ ə mbə̀n mbe nɨ kyerɨ rɨkə. Chəi mbə̀ kyerɨ nɨ tɨkə tɨə yimə wə̀d àmei ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ wɨ̀ ye' ɨkă ə?

2Tɨkə tɨə yim əyi namɨ mbɨ i nom ənɨ ɨnom we kɨrɨ i ɨkă. Àyɨə ɨnom we mɨ fə kwɨ, chəi tɨkə te wɨrɨ yim əməd.

3Wɨ̀ mɨ chubɨ mbɨ ə mbaŋə̀ cherə ənɨ ɨnom məd kɨrɨ i ɨkă, mbɨ bɨrɨ təŋ əməd ənɨ əyi nɨə niirɨə mbaŋə̀. Àyɨə ɨnom məd mɨ fə kwɨ, chəi tɨkə te wɨrɨ yim əməd. Wɨ̀ mɨ nam ɨnom cherə, ka məd yɨ i əyi nɨə niirɨə mbaŋə̀.

4Mbɨ bəŋgəb, à yɨ əndəŋ əndəŋ nɨ chəi tɨkə wɨrɨ berɨ ənû ə mɔ'ɔ nɨ ghɨ mbɨ nən ənjìm ə nyamnyod Kristo, ɨmbə̀' mbə̀ ye' bə̂d wə̀d cherə. Mbə yɨə bə̂d wə̀d we nɨ Ɗwìə̀ nya'a zwemnɨ. Tɨ̀ yɨə bə̂d məd ɨmbə̀' tɨ̀ fa' əmbɨ ə Ɗwiə̀ ɨchî nɨ ku'nɨ.

5Ənɨ tɨ̀ nya'ə ghɨ̀ ɨnû rɨbòŋ, tɨfeenɨ ɨnû rɨbòŋ te nɨ nya'a ɨŋga na, nɨ tɨkə nya'ə nɔ̀ɔ̀rɨ̀ə̀, tɨə nya'ə fà' ɨŋga ta nyamnyod ɨ ghɨ nɨ tɨ̀ kwɨ.

6Àyɨə tìnîn, Ɗwìə̀ fə chɨ̀ əwa rɨ əton rɨkə, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ tɨ̀ fə kwɨ əmbɨ ɨghɨ mbe nɨ nya'ə yim əwa ənɨ ə bə̂d ndəŋ. Əne yɨ ɨmbə̀' tɨ̀ fa' ənɨ ɨnânjɨ̀ fi we nɨ tɨ̀ berɨ ənjìm Əzwî, nɨ ka'i əton tɨkə ənun te nɨ mbɨ nya'a ŋwa'nɨ.

7Tɨ̀ kɨə wo gha nɨ yè ə? Nɨ tɨkə yɨ ənû rɨbòŋ ə? Chə̂! À kɨ nɨ chə nya'a i rɨkə, njɨ chəi mə̀ nya'a kyerɨ ənû rɨbòŋ. Njɨ chəi mə̀ nya'a kyerɨ ənû nɨ feenɨ ɨghɨ wə̀d cherə ənɨ chəi nya'a i ɨŋga rɨkə nɨ, "Tɨrə̀ feenɨ e ɨghɨ wə̀d cherə."

8Àyɨə ənû rɨbòŋ ə nya'a zə əpan chè ənjìm ɨkə we nɨ gha nɨ tɨ wə̀d feenɨ i ɨghɨ wə̀d cherə, əne ghɨ̀ nɨ mə berɨ tɨkwɨrɨ ɨchî jìm nɨ feenɨ ɨghɨ bə̂d. À mɨ ye' nɨ chəi rɨkə, njɨ ɨnû rɨbòŋ fə bə̀ kwɨ.

9Mə nya'a kwe' chub ɨkă ənɨ chəi nya'a i rɨkə. Àyɨə ənɨ rɨkə nya'a ye'e, ɨnû rɨbòŋ nya'a wɨrɨ nɔ',

10əne mə nya'a kwɨ. Ɨkə we nɨ nya'a ka' ɨtènɨ̀, nya'a chwi ɨ num nɨ tə yɨ ɨvɨ,

11ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨnû rɨbòŋ nya'a zə əpan chè ənjìm ɨkə we, tambɨ əmɨ bə̀ zwiirɨ əmɨ.

12Əne tɨkə ə zeŋ, ənû ze nɨ Ɗwìə̀ nya'a sob ə bə̀ zeŋ. Zɨə təm kù'nɨ̀ bə̀ bòŋ.

13Əghɨ ze nɨ nya'a bəŋ ə wa nya'a ye'e ɨmbə̀' zwiirɨ əmɨ ə? Chə̂! À yɨ ɨnû rɨbòŋ nya'a ghɨ nɨ mə̀ che ənjìm ɨnû mbe nɨ nya'a bəŋɨ ghɨ̀ mbe nɨ tɨ̀ mbɨ zwiirɨ əmɨ. Əne tɨ̀ we tɨ̀ rɨ̀ zə nɨ ɨnû rɨbòŋ yɨ ɨnû rɨbòŋ, bə̀ zə nɨ ənjìm rɨkə, ɨnû rɨbòŋ fə wɨrɨ bə chè əbɔ.

14Tɨ̀ kyerɨ nɨ tɨkə yɨ rɨ əmbɨ Əzwî, àyɨə chəi əzwî ɨŋga num. Mbɨ fə fen əmɨ ənɨ ə̀bò'ò əmbɨ ɨnû rɨbòŋ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

15Chəi mɨ ətu ə kɨrɨ zeŋ ɨmbə̀’ ɨnû mbe nɨ miə ghɨ̀ə̀, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi miə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ mə kə̀bɨ. Mə wɨə ghɨ̀ ye’ mbe nɨ mə̀ banɨ.

16Mə mɨ ye’ə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ chəi mə̀ kəbɨ nɨ ghɨ̀, njɨ mə fə ben nɨ tɨkə ə bə̀ŋ.

17Ɨchî nɨ ziə ye’ əne, ka’i mə̌ ə wɨrɨə ghɨ̀ ɨnû mbô. À yɨ ɨnû rɨbə̀ŋ mbe nɨ ye’ ɨŋga num ə ghɨ̀ə̀.

18Mə kyerɨ ni chəi ənû ə chə̀m ə mɔ’ɔ ɨŋga num, əne yɨ ɨŋga mɨ ɨnyod. Mə wɨə kə̀ŋə̀ kə̀b nɨ ghɨ ɨchə̀m, àyɨə chəi ənɨ tɨ̀ mə ghɨ̀.

19Chəi miə ghɨ̀ ɨchə̀m we nɨ mə kə̀b nɨ ghɨ̀, àyɨə ɨbə we nɨ chəi mə̀ kəb nɨ ghɨ̀ yɨ wɨwən we nɨ miə ghɨ̀ə̀.

20Mə mɨ ye’ə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ chəi mə̀ kəb nɨ ghɨ̀, əne yɨ ni ka’i mə̌ ə wɨrɨə ghɨ̀ə̀. À yɨ ɨnû rɨbə̀ŋ mbe nɨ ye’ ɨŋga num ə ghɨ̀ə̀.

21Əne mə fə zə ni ɨkə mɔ’ɔ wɨ əŋgu ni mə mɨ kə̀b ghɨ ɨchə̀m, à yɨ ɨbə ə ye’e.

22Mə kə̀ŋ gha’ tɨkə rɨ Ɲwiə̀ ənɨ mɨ fîŋ jìm,

23àyɨə mə zə ɨkə cherə ɨŋga mbɨ ɨsɨ ɨnyod nɨə mà’ə̀ bid mbɨ ɨkə we nɨ ye’ ɨŋga mɨ fîŋ. Ɨkə we wɨə ghɨ̀ ni mə ben əbò’ò əmbɨ ɨnû rɨbə̀ŋ mbe nɨ ye’ ɨŋga mbɨ ɨsɨ ɨnyod.

24Mə yɨə kaŋə wə̀d ŋgə’! À kɨə we bɨrɨ fe əmɨ rɨ ənɨ ə nyamnyod zô nɨə ghɨ̀ ni mə̀ kwɨ ə?

25Mə wɨə nà’ məben-əwe əmbɨ ə Ɲwiə̀ ənjìm ə Yeso Kristo a Ə̀nùŋɨ̀sɨg! Ɨŋga mɨ fîŋ, mə̌ yɨ ə̀bò’ò əmbɨ tɨkə rɨ Ɲwiə̀, àyɨə əmbɨ mɨ nyamnyod, mə̌ yɨə ə̀bò’ò əmbɨ rɨkə te nɨə ghɨ̀ ni wə̀d ghɨ ɨnû rɨbə̀ŋ.

Rom 8

1Tɨ̀nîn chəi wə̀d mɔ’ɔ nɨ tɨ̀ wɨ̀ zɨ̀ ɨsa’i ɨgwɨ ə bə̂d mbe nɨ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo Yeso,

2ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨkə Əzwî we nɨə ghɨ̀ ni bə̂d jɨg ɨtènɨ̀ ɨchî nɨ mbɨ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo Yeso fə chɨ̀ əmɨ rɨŋga tɨkə te nɨə ghɨ̀ ni wə̀d ghɨ̀ ɨnû rɨbə̀ŋ əne kwɨ.

3Ənû ze nɨ chəi rɨkə nya’a ghɨ̀ ɨmbə̀’ ɨchî nɨ nyamnyod ə feenɨə ɨsɨg, Ɲwɨ̀ə̀ fə ghɨ̀. Wɨ̀ nya’a ghɨ̀ əne ɨchî nɨ wɨ̀ nya’a cha i Wan wɨ̀ ye’e ɨghabɨ ə wə̀d ɨnû rɨbə̀ŋ ɨmbə̀’ nimnɨ ɨnû rɨbə̀ŋ. Əne wɨ̀ nya’a nimnɨ ɨnû rɨbə̀ŋ ɨchî nɨ wɨ̀ nya’a na’ i ɨnyod ənɨ əghɨ ə̀fà.

4Ɲwiə̀ nya’a ghɨ̀ əne ɨmbə̀’ ɨnû mbe nɨ ku’nɨ ɨchî nɨ ziə ye’ ɨŋga rɨ̀kə̀ mbɨ jwɨ ənɨ rəsɨ̀’ ɨŋga mba mbe nɨə chub ɨchî nɨ Əzwî ə kəbɨ, ka’i ɨchî nɨ nyamnyod kəbɨ.

5Bə̂d mbe nɨə chub ɨchî nɨ nyamnyod kəbɨ, mbɨə nùŋ tə fîŋ ye’ ɨgun ɨghɨ mbe nɨ nyamnyod ə feenɨə. Àyɨə mbe nɨə chub ɨchî nɨ Əzwî ə kəbɨ, mbɨə nùŋ tə fîŋ ye’ ɨgun ɨghɨ mbe nɨ Əzwî ə nà’ə̀.

6Wə̀d mɨ nuŋ fîŋ ɨgwɨ ɨghɨ mbe nɨ nyamnyod ə feenɨə, wɨ̀ bɨrɨ kwɨ, àyɨə wɨ̀ mɨ nuŋ fîŋ ye’ ɨgwɨ ɨghɨ mbe nɨ Əzwî ə nà’ə̀, wɨ̀ bɨrɨ jɨg ɨtènɨ̀ bə̀ chub ənɨ əbərəbɔd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

7Fîŋ ze niə feeni ighi mbe ni nyamnyod ə kəbə ziə ghì inû mbe ni chəi Ɔwiə̀ kəbi. Chəi ziə nùŋ tikə ri Ɔwiə̀. À yi rəsì' ni chəi zi biri nɔ nùŋ.

8Chəi bə̂d mbe niə ghì inû mbe ni nyamnyod kəbi mbe tì mbi ghì ni fîŋ Ɔwiə̀ bɔŋ ə.

9Àyiə chəi mbə̀n ə ghì inû mbe ni nyamnyod ə feeniə. Mbə mbiə ghì ye' mbe ni Əzwî ə ghà i nən, əne yi əwù ze ni Əzwî ə Ɔwiə̀ ə kaŋ ye' iŋga nən. Ka wə̀d we ni chəi Əzwî ə Kristo iŋga məd yi i wə̀d Kristo.

10Kristo mi ye' əni ifəti mbi nən, ka à bè ye'i ni tə nyamnyod fə kwi imbə̀' inû ribə̀ŋ, ə əzwî ə zi ikă imbə̀' ighəm ni mbə̀ fə təm kù'nì.

11À mi ye' ni Əzwî ə wə̀d we ni nya'a zwemni ə Yeso ə ye' iŋga nən, nji məd we ni nya'a zwemni ə Kristo biri bi na' ìtènì əmbi tə nyamnyod te niə kwiə. Wì biri ghi əne ənjìm Əzwî əməd ze ni ye' iŋga nən.

12Əne, kyiə bɔŋgəb, tì yiə bə̂d njɔ, àyiə ka'i əmbi ə nyamnyod, imbə̀' chub ichî ni nyamnyod kəbi.

13Mbə mi chub ichî ni nyamnyod kəbi, mbə biri kwi, àyiə mbə mi che ənjìm Əzwî zwiiri inû ribə̀ŋ mbe ni nyamnyod ə ghìə̀, mbə biri tènə̀.

14Bə̂d mijìm mbe ni Əzwî ə Ɔwiə̀ ə tùmbìə̀ yiə bɔn Ɔwiə̀.

15Chəi Əzwî ze ni Ɔwiə̀ fə na' i nən ə ghì ni mbə ben ìbò'ò, əne wiri kɔ bɔ, àyiə mbə fə beri Əzwî ze ni ghi əwən əni ə bɔn Ɔwiə̀. À yi Əzwî ə ghi ni tì kyeŋ ni, "Mbă'! mi Mbă'!"

16Əzwî ziə fə fəti mbi mba izwî ghà ni tì yiə bɔn Ɔwiə̀.

17Tì mi ye' bɔn, əne yi ni tì yi məjinəb Ɔwiə̀ ni fəti ənû əjinəb mbi Kristo. Əne yi əni tì zə ŋgə' mbi məd imbə̀' bi beri iwumni we ni Ɔwiə̀ biri na' i bɔ.

18Mə kyeri ni chəi ŋgə' ze ni tiə zəə rìnîn kù' əni izeŋi zeŋi we ni Ɔwiə̀ biri chwi i na.

19Ighijìm mbe ni Ɔwiə̀ teki mbiə kàŋə̀ wòmə̀ ni wì chwi bɔn mbe ni ye' mbi məd,

20imbə̀' ighəm ni ighijìm mbe ni wì nya'a teki nya'a beri chè ətu àkŏ. Chəi mbi nya'a beri che ətu əko əni ə ighəm. Mbi nya'a beri chè ichî ni wə̀d we ni nya'a teki ighi mbe nya'a kəbi, bə̀ nùŋ ikɔndi wòm

21ni wì biri chi ighi mbe ni wì nya'a teki imbə̀' ti mbi bɔb ə. Wì biri ghì mbi chub əni ə ighəm iŋga izeŋi zeŋi, imbə̀' ighəm ni mbi yiə bɔn Ɔwiə̀.

22Tì kyeri ni i pe rìnîn, ighijìm mbe ni Ɔwiə̀ nya'a teki mbiə kiri chwem ighabi əyi niə zu ribu' əni wiə nombiə.

23Ka àmei ighi mbe ni Ɔwiə̀ nya'a teki mbe ə chwèmə̀. Mba bə ni Əzwî ə Ɔwiə̀ ə ye' iŋga na, ni Əzwî ze ə ye' ine'e ritu we ni Ɔwiə̀ na' i na, wiə bə̀ chwèm iŋga ta fîŋ ichî ni tiə wòmə̀ ni Ɔwiə̀ niŋ əwa əni mbi bɔn, imbə̀' cho' ta nyamnyod ti əni ŋgə' rijìm.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

24Ɨchî nɨ tɨ̀ nuŋ rɨkɔndɨ ɨchî wô, Ɲwìə̀ fə chɨ əwa rəŋgə'. Ɨghɨ mbe nɨ tɨə zəə əne nùŋ rɨkɔndɨ wòm, ka'i ɨnû nɨ tɨ̀ rɨ̀ nùŋ ɨkɔndɨ wòm. À kɨə we nɨə nùŋ ɨkɔndɨ wòm əghɨ ze nɨ wɨə zə ə?

25À mɨ ye' nɨ tɨə nùŋ ɨkɔndɨ wòm əghɨ ze nɨ chəi tɨə zəə, njɨ tɨ̀ bɨrɨ wòm mbɨ ɨyim fîŋ.

26À yɨə bə̀ əndəŋ əndəŋ nɨ Əzwî ə zɨə wèèrɨ̀ əwa ɨchî nɨ tɨ̀ bɔrɨ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi tɨ̀ kyerɨ ɨchî nɨ kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀ ɨchî nɨ tɨ̀ berɨ nɨ kɔ̀ŋgɨ̀. Àyɨə ənɨ chəi tɨ̀ berɨ ɨŋgam nɨ ghàm, Əzwî zɨə ə zɨə kɔ̀ŋgɨ̀ ə Ɲwiə̀ ənɨ a ɨghəm.

27Əne Ɲwìə̀ we nɨə kyè'rɨə̀ fîŋ ə kyerɨ ɨkɔndɨ we nɨ Əzwî ə berɨ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ Əzwî ə zɨə kɔ̀ŋgɨ̀ ə Ɲwiə̀ ɨgwɨ ə bə̂d Ɲwiə̀ ɨchî nɨ Ɲwìə̀ kəbɨ.

28Tɨ̀ kyerɨ nɨ ənɨ ɨnû jìm, Ɲwìə̀ wɨə fà'ə̀ nɨ bə̂d mbe nɨ gha' əməd zə ɨchɔ̀m, əne yɨə bə̂d mbe nɨ wɨ̀ nya'a tɔŋ nɨ mbɨ ye' mbɨ bə̂d ɨchî nɨ wɨ̀ nya'a fə nuŋɨ.

29Bə̂d mbe nɨ Ɲwiə̀ nya'a be kyerɨ, wɨ̀ nya'a fə bə̀ chɔ' nùŋ nɨ mbɨ bɨrɨ ye' ɨghabɨ i Wan, ɨmbə̀' Wan we ye' wan fə̀d ɨŋga ɨnəbɨ kyeŋ.

30Bə̂d mbe nɨ wɨ̀ nya'a chɔ'ɔ, wɨ̀ nya'a bə̀ tɔŋ ənɨ mbɨ; mbe nɨ wɨ̀ nya'a tɔŋə, wɨ̀ nya'a bə̀ ghɨ̀ mbɨ təm kù'nɨ̀; mbe nɨ wɨ̀ nya'a ghɨ mbɨ təm kù'nɨ̀, wɨ̀ nya'a bə̀ ghɨ̀ mbɨ berɨ ɨwumnɨ.

31Tɨ̀ kɨə wò gha nɨ ye ɨmbə̀' ənû zô ə? Ɲwiə̀ mɨ ye' i mbɨ na, à kɨə we nɨ tɨ̀ wɨ̀ baŋ əwa ə?

32Məd we nɨ chəi wɨ̀ nya'a yim i Wan rəbɔ'ɔ, àyɨə wɨ̀ nya'a nà' əməd ənɨ əghɨ ə̀fà ɨgwɨ mba ɨtu mbà mɨjìm, ka məd mbɨ i Wan wa bɨrɨ na' i ɨghɨjìm ɨ na ə?

33À kɨə we nɨ bɨrɨ zɨ ɨsa'i ɨgun ə bə̂d mbe nɨ Ɲwiə̀ chɔ' ə? À yɨə Ɲwiə̀ benɨ nɨ mbɨ fə təm kù'nɨ̀.

34À kɨə we nɨ bɨrɨ gha nɨ mbɨ fə gù ɨsa'i ə? À wa kɨə Kristo Yeso nɨ nya'a kwɨ, ee, nɨ Ɲwiə̀ nya'a zwemnɨ, nɨ chub əbà əbɔ ə jɨgɨ ə Ɲwiə̀, kɔ̀ŋgɨ̀ əməd ɨgwɨ mba ɨtu ə?

35À kɨə we bɨrɨ ghabrɨ əwa tɨ ənɨ ɨchî nɨ Kristo gha' əwa ə? À kɨə ŋgə', kɨ̀ à kɨ ɨnû ka ka, kɨ̀ à kɨ ənû nɨ nwendɨ tɨkyerɨ-ɨwu, kɨ̀ à kɨ ə njì kă kă, kɨ̀ à kɨ ənû nɨ yen tɨsɔ̀' ɨkyerɨ, kɨ̀ à kɨ ənû nɨ nim, kɨ̀ à kɨ ənû nɨ kwɨ ɨchû ɨbɨ ə?

36Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɲwiə̀ nɨ, "Ɨmbə̀' əwe, bə̂d mbɨə zwiirɨ əwa ɨnɨ jìm. Ɨ mbɨə nɨŋ əwa ɨghabɨ nɨ tɨ̀ yɨə njɨ̀g nɨ mbɨə wo kyemɨ."

37Chô, ɨŋga ɨnû mbô jìm, tɨ̀ chè bə̂d mbe nɨ che bid ənjìm əməd we nɨ gha' əwa.

38Mə kàŋ kyerɨ nɨ ka àbei ɨvɨ, kɨ̀ ɨtènɨ̀, kɨ̀ mbɨaŋgɨrə̀, kɨ̀ ɨzwî mbe nɨ ye' əton ɨkaŋ, kɨ̀ ɨghɨ mbe nɨ ye' rɨ̀nîn, kɨ̀ mbe nɨ bɨrɨ ye'e,

39kɨ̀ ɨghɨ mbe nɨ ye' ɨkaŋ, kɨ̀ mbe nɨ ye' ɨŋga si, kɨ̀ əghɨ ə mɔ'ɔ ə cherə rəbɔ' ɨghɨ mbe nɨ Ɲwiə̀ tekɨ, mbe tɨ̀ mbɨ ghabrɨ əwa tɨ ənɨ ɨchî nɨ Ɲwiə̀ gha' əwa ɨchî nɨ tɨ̀ ye' ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo Yeso, a Ə̀nùŋɨ̀sɨg.

Rom 9

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1Mə wɨə ghà rəsì’ ɨchî nɨ mə ye’ əni ɨfɔtɨ mbɨ Kristo. Chəi miə ghàə̀ mɨghab. Əzwî ə
Zeŋɨ ze nɨ ye’ ɨŋga mɨ fîŋ ə fə ghì mə kyerɨ ni chəi miə ghàə̀ mɨghab.

2Ə̀kənì mbɨ ə ŋgə’ nɨ chəi ɨnwǐ fə swi ɨŋga mɨ fîŋ.

3Mə nya’a kàŋ kəb ni njɨ Ɲwìə zɨ ndòn ɨgwɨ num, sob əmɨ tɨ əni ɨfɔtɨ we nɨ mə berɨ
mbɨ Kristo ɨmbə̀’ ətu mbɨ bɔŋgɔb mbe nɨ tì fɔtɨ ɨnəbɨ.

4Mbɨ yɨ mìIzre. Ɲwìə nya’a fə niŋ mìməd əni mbi bɔn, əne ghì mbɨ zə ɨzeŋɨ zeŋɨ. Wɨ
nya’a san tɨso mbɨ mìməd, nà’ rɨkə əmbɨ mìməd, ghì mbɨ wumnɨ əməd bə̀ kà’ ɨnû
nɔnɔ’ əmbɨ mìməd.

5Mbɨ yɨə bɔn tɨ əni əghaŋ mìmbă’ ɨnəbɨ mìIzre. Wəd we nɨ Ɲwìə zɔ’ɔ ə jwì rɨŋga ɨnəbɨ
we. Məd yɨə Ɲwìə we nɨə tùmbì ɨghɨjìm. Tì yiirɨ ə Ɲwiə koŋ. À yɨ əne.

6Ka’i ɨghabɨ ni ɨŋgam Ɲwiə nya’a chè ətu ə̀kŏ. Əne mbə̀ kyerɨ ni ka mìIzre mìjìm yɨ ə
bə̂d Ɲwiə.

7Ka bɔn mɨjìm tɨ əni əghaŋ ə Abràham yɨ ə bɔn Ɲwiə. Ɲwìə nya’a ghà əmbɨ Abràham
ni, “À yɨ ənjìm ə Aizìk nɨ à bɨrɨ berɨ bɔn mbe nɨ mə ka’ ɨ ne.”

8Əzô ə chwi ni ka’i bɔn mɨjìm tɨ əni əghaŋ ə Abràham nɨ ye’ bɔn Ɲwiə. À yɨə bɔn mbe
nɨ Ɲwìə ka’ ənû əmbɨ mìməd ye’ bɔn tɨ əni əghaŋ ə Abràham.

9Ənû ze nɨ Ɲwìə nya’a ka’i yɨ ni, “Əni ə nyùmə wô əghəm əwu, mə bɨrɨ wɨrɨ ye’e, əne
Sèra bɨrɨ gywɨ wan mbaŋə̀.”

10Ka’i əjìm əze. Ənû ɨghabɨ əzô ə nya’a bə̀ ghì əni ə Rèbekà əni wì nya’a bɔŋ ɨbum
gywɨ mìŋwìə mbɨ ɨnom mɔ’. Ɨnom we yɨə Aizìk nɨ ye’ a mbă’ kyeŋ rəŋwe.

11Àyɨə bɔŋ Rèbekà nya’a sɨə gywɨ mìməd, kì bɔŋ bɔn mbe nya’a sɨə ghì ənû ə chòm kɨ
ənû rɨbòŋ, (əne yɨ ɨmbə̀’ ənû ze nɨ Ɲwìə ə chɔ’ɔ mbi bə̂d ə wo ɨmbì

12ka’i ɨmbə̀’ ɨnû mɔ’ɔ mbe nɨ mbɨ nya’a ghǐ, à yɨ ɨmbə̀’ ɨchî nɨ Ɲwìə nya’a tɔŋ
mìməd), Ɲwìə nya’a ghà ɨ bɔ ni, “Wɨ kyeŋ bɨrɨ fà’ əmbɨ wɨ kwa.”

13Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɲwiə ni, “Mə nya’a gha’ ə Jekô̂b, àyɨə mə nya’a bàn ə Esaò.”

14Əne tì kɨə wo gha ni yè ə? Ni Ɲwìə wɨə ghì ɨnû nɨ chəi mbɨ kù’nì ə? Chô̂!

15Wì nya’a ghà əmbɨ Mose ni, “Mə bɨrɨ diirɨ wəd we nɨ mə gha’ nɨ dìirì, bə̀ kàn əni we
nɨ mə gha’ nɨ kàn əni məd.”

16Əne yɨ ni, ka Ɲwìə wɨə dìirì i bə̂d ɨchî nɨ bə̂d mìsɔŋɨchù kəbɨ, kɨ ɨmbə̀’ ɨnû mɔ’ɔ mbe
nɨ mbɨə ghìə̀. Ɲwìə wɨə dìirìə̀ bə̂d ɨchî nɨ wì gha’i.

17Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɲwiə ni Ɲwìə nya’a ghà əmbɨ Ferò ni, “Mə nya’a nùŋ əwe əni
ɨfɔ̀n ɨmbə̀’ niŋ əwe chwi mɨ ɨka. Əze ə bɨrɨ ghɨ ni bə̂d gha ənû ɨmbə̀’ əmɨ ɨŋga ɨsɨg
jìm.”

18Əne məd wɨə dìirìə̀ wəd we nɨ wì kəb nɨ dìirì. Ɨ wɨə bə̀ tuurɨə fîŋ wəd we nɨ wì kəb
nɨ tuurɨ fîŋ məd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

19Mbə biri biiri i num ni, “Ɗwìə kiə kiri zi əzi ə bâd imbə’ ə yè ə? À kiə we ni tì wì ton ənû ze ni Ɗwìə kəb ə?”

20Àwɔ̀ wəd mìsɔŋichù kiə kaŋ əwe ni biri wiiri iŋgam əmbi ə Ɗwiə ə? Tì əghi ze ni mbi bɔmi wiri ghà əmbi ə wəd we ni bɔm əməd ni, “À bɔm əmi əni imbə’ ə yè ə?”

21Chəi əbɔm rikyiŋ wa beri ika igun əbɔm ə, i niŋ mbə’ əbɔmi fibì bɔm tikyiŋ ribe əŋgu, fi fibì əni əni ənû, fi fibì i zi ighi iŋga əbəŋ əbəŋ ə?

22Ɗwìə nya’a kəb chwi i isə itəm bə ghì ni bâd kyeri ika məd. Àyiə wì nya’a kaŋ yim fîŋ mbi ə bâd mbe ni nya’a ghi ni wì sə itəm. Bâd mbe ni nya’a ghi ni wì sə itəm yi mbe ni nya’a beri kwi.

23Wì nya’a bə kəb chwi i mbôn ze ni chəi zì biri nɔ mì, ni ye’ mbôn ze ni wì chwi igwi ə bâd mbe ni wiə dìirìə. Bâd mbe ni wiə dìirìə yi mbe ni wì nya’a fə teki ni mbi chub iŋga iwumni məd.

24Tì yiə bâd mbe ni wì nya’a tɔŋ əni mbi. Chəi wì nya’a tɔŋ əwa àmei rəka’ mìJû. Wì nya’a bə tɔŋ rəka’ bâd mbe ni ka’i mìJû.

25Wì nya’a fə ghà iŋga Ɔ̀ŋwà’nì ze ni wəd ìkən Hosià nya’a ŋwa’ni ni, “Bâd mbe ni ka mìməd yiə nya’a ə mbi bâd, mə biri tɔŋ əni 'Mbi bâd.' Mbe ni chəi mə nya’a gha’i, mə biri tɔŋ əni 'Bâd ni mə gha’i kwà’ riŋgə’.’

26Iŋga əsi ze ni mbi nya’a gha əmbi mìməd ni, 'Ka mbə yi ə mbi bâd,' mbi biri tɔŋ mìməd əni ə 'Bɔn Ɗwiə we ni ye’ ikă.'“

27Aizayà nya’a zə̀’ imbə’ ə Izre ghà ni, “Ka à bè ye’i ni inun mìIzre yi ighabi risi əŋgo rìbàà, àmei mbe ni bu’u biri jwì rəŋgə’,

28imbə’ ighəm ni Ɔ̀nùŋìsig biri zambi sob misa’i bâd ri igwi ə si fən ighəm mɔ’.”

29Aizayà nya’a bè ghà ni, “À mi ye’ ni chəi Ɔ̀nùŋìsig nya’a nuŋ bɔn i na, nji wì nya’a fə nimni əwa màànì, ichî ni wì nya’a nimni ə Sodòm mbi Gòmorà.”

30Tì kiə wo gha ni yè? Tì biri gha ni bâd mbe ni ka’i mìJû, ni chəi mbi nya’ə kəb ənû ni təm kù’nì, fə təm kù’nì ənjìm ibeni.

31Àyiə chəi mìIzre ni nya’ə kəbə̀ ni mbə̀ təm kù’nì ənjìm rikə nya’a təm kù’nì, imbə’ ighəm ni chəi mbi nya’ə nùŋə̀ rikə te.

32Əton ki ni yè ə? À yi imbə’ ighəm ni chəi mbi nya’a kəb ənû ni təm kù’nì ənjìm ibeni. Mbi nya’a ghì ighabi ni ənû ni təm kù’nì yi ənjìm inû mbe ni mbi nya’ə ghìə̀. Mbi fə tìgrì igun “iti we ni bâd ə tìgrì igun.”

33Ə zi iŋga Ɔ̀ŋwà’nì ə Ɗwiə ni, “Zə, mə fə nùŋ iti ə Zayòn ni biri ghi ni bâd tìgrə, iwɔ̌ ni biri ghi ni mbi gu ə. Chəi Ɗwìə biri na’ tìnìd ətu əmbi wəd we ni nuŋ fîŋ igwi məd.”

Rom 10

1Mbi bɔŋgɔb, əghi ze ni mi fîŋ ə kəbə̀, ni miə bə̀ kɔ̀ŋgì ə Ɗwiə imbə’ əzi əwən yi ni wì chi mìIzre rəŋgə’.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

2Mə we tɨ mə ben ni ɨ mbɨə zɨ ətu nɨ fa’ əmbɨ ə Ɲwiə̀, àyɨə chəi mbɨ zɨ ətu ye’ ɨgun ənû ze nɨ mbɨ kyerɨ ɨmbə̀’ ə Ɲwiə̀.

3Chəi mbɨ kyerɨ ɨchî nɨ Ɲwiə̀ ə ghɨ̀ ni bə̂d təm kù’nɨ̀. Ɨ mbɨə kə̀bə̀ ye’ mbə mɨnə̂njɨ̀ nɨ ghɨ ni mbə̀ təm kù’nɨ̀. Chəi mbɨ nya’a gundɨ ə si ɨmbə̀’ Ɲwiə̀ ghɨ ni mbɨ təm kù’nɨ̀.

4Tɨkə rɨ Mose fə nwì ənɨ ə Kristo, ɨmbə̀’ wə̀d jìm we nɨ nuŋ fîŋ ɨgun ə Kristo təm kù’nɨ̀.

5Mose nya’a ŋwà’nɨ̀ ɨmbə̀’ ɨnû nɨ təm kù’nɨ̀ ɨchî nɨ zɨə ye’ rɨkə ni, “Wə̀d we nɨə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ ye’ ɨŋga rɨkə bɨrɨ chub ɨkă ɨmbə̀’ rɨwən.”

6Àyɨə ənû nɨ təm kù’nɨ̀ ɨchî nɨ wə̀d nuŋ fîŋ ɨgun ə Kristo ə ghà ni, “Tɨrə̀ ghà e ɨŋga e fîŋ ni, 'À kɨə we nɨ bɨrɨ wo nyɨ ɨkaŋ ə?'” (Əne yɨ ɨmbə̀’ swi ə Kristo ə si).

7“Kɨ̀ 'À kɨə we nɨ bɨrɨ swi’ ɨŋga əbeŋ ɨvɨ bə̂d ə?'” (Əne yɨ ɨmbə̀’ zwemnɨ ə Kristo nɨŋ əməd kɔ’).

8Ə̀ŋwà’nɨ̀ ə Ɲwiə̀ kɨə ghàə̀ ni yè ə? Ə zɨə ghàə̀ ni, “Ɨŋgam we wɨ ɨban ne, ɨ wɨ ɨŋga e ɨchû bə̀ fərɨ ɨŋga e fîŋ” (əne yɨ ɨŋgam ɨmbə̀’ ɨbenɨ we nɨ tɨə ghà ɨmbə̀’ wɨwən).

9À mɨ ghà ənɨ e ɨchû ni Yeso yɨ Ə̀nùŋ̀ɨsɨg bə̀ ben ɨŋga e fîŋ ni Ɲwìə̀ nya’a zwemnɨ əməd, à bɨrɨ jwɨ rəŋgə’.

10À yɨ ɨmbə̀’ ɨchî nɨ wə̀d benɨ nɨ ghɨ̀ ni wɨ̀ təm kù’nɨ̀. À yɨə bə̀ ɨmbə̀’ ɨchî nɨ wə̀d ə ghàm ənɨ i ɨchû nɨ ghɨ̀ ni wɨ̀ jwɨ rəŋgə’.

11Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni, “Ka Ɲwìə̀ bɨrɨ na’ i tɨ̀nɨd ətu əmbɨ wə̀d we nɨ nuŋ fîŋ ɨgwɨ məd,”

12ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi ɨkwepɨ əka’ mɨ̀Jû mbɨ ə bə̂d mbe nɨ ka’i mɨ̀Jû. Àmei Ə̀nùŋ̀ɨsɨg we mɔ’ nɨ ye’ Ə̀nùŋ̀ɨsɨg ɨgwɨ ə bə̂d mɨjìm. Àmei məd ə bə̀ zɨ̀ əbɔrəbɔd əbu əbu ɨgwɨ ə bə̂d mɨjìm mbe nɨə kɔ̀ŋgɨ̀ əməd.

13Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni, “Wə̀d jìm we nɨə kɔ̀ŋgɨ̀ ə Ɲwiə̀ ənɨ ɨkum Ə̀nùŋ̀ɨsɨg bɨrɨ jwɨ rəŋgə’.”

14Àyɨə bə̂d kɨə wo kɔŋgɨ əməd rɨ yè nɨ chəi mbɨ nuŋ tə fîŋ ɨgwɨ məd ə? Mbɨ kɨə wo nuŋ tə fîŋ ɨgwɨ məd rɨ yè nɨ chəi mbɨ kwe’ zu ənû ɨmbə̀’ əməd ə? Mbɨ kɨə wo zu ənû ɨmbə̀’ əməd rɨ yè nɨ chəi wə̀d ghà ɨŋgam Ɲwiə̀ əmbɨ mɨmə̌d ə?

15Mbɨ kɨə wo gha ɨŋgam Ɲwiə̀ ɨmbə̀’ əməd rɨ yè nɨ chəi mbɨ tom mɨmə̌d ə? Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni, “À yɨə kàŋ ənû ə chòm ni bə̂d mbe nɨə ghà ɨkə̂n chòm mbɨə ye’e!”

16Àyɨə ka’i bə̂d mɨjìm kɨrɨ ben ɨkə̂n chòm we. Wə̀d ɨkə̀n Ɲwiə̀ Aizayà nya’a ghà ni, “Ə̀nùŋ̀ɨsɨg, à kɨə we fə ben ɨkə̂n we nɨ tɨə ghà ə?”

17Əne ɨbenɨ wɨə ye’e tɨ ənɨ ɨnû mbe nɨ bə̂d ə zuə, ɨnû mbe nɨ bə̂d ə zuə mbɨə ye’e ənjìm ɨnû mbe nɨ mbɨ ghà ɨmbə̀’ ə Kristo.

18Àyɨə mə wɨə biirɨə ni: chəi mbɨ kɨrɨ zu ə? Təsì’ yɨ ni mbɨ fə zu. Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni, “Ɨkə̂n we nɨ mbɨə ghàə̀ fə jàŋ si jìm, mɨŋgam mɨmə̌d fə wò pè ɨnwɨ̌ ɨsɨg.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

19Mə yì biiriɨ ni, chəi mìIzre nya'a zu ɨtu mìməd zeŋ ə? Tɨtu, Mose nya'a ghà ni, "Mə biriɨ ghì ni mbə̀ ghɨ ə̀dìì ɨgwɨ ə bə̂d mbe nɨ chəi mbɨ ku' əni tì mbɨ təŋ əni əbeŋ. Mə biriɨ niŋ əbeŋ nɨ bə̂d məd ye' əneŋ əneŋ, ghì mbə sə ɨtəm."

20Aizayà nya'a beriɨ fîŋ nɨ kă ɨchî nɨ wì nya'a gha ni, "Bə̂d mbe nɨ chəi mbɨ nya'ə kəb əmɨ fə zə əmɨ. Mə fə chwi mɨ ɨnyod əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ chəi mbɨ nya'ə biiriɨ əmɨ."

21À ye' ɨmbə̀' ə Izre, wɨ nya'a ghà ni, "Mə zǐ zi sèm mbɨ ɨbɔ ɨmbə̀' niŋ bə̂d niə ghì rɨzuə̀ bə̀ kà ətu."

Rom 11

1Mə wɨə biiriə ni Ɲwìə̀ wa fə ton mbi bə̂d ə? Chə̂! Mə yɨə wə̀d Izre. Mə yɨə wan tɨ əni əghaŋ ə Abràham. Mə yɨ riŋga ɨnəbɨ Benjamìn.

2Chəi Ɲwìə̀ kiriɨ ton mbi bə̂d mbe nɨ wɨ nya'a be chɔ'. Chəi mbə̀ kyeriɨ ənû ze nɨ Ə̀ŋwà'nɨ ə Ɲwiə̀ ə gha ɨmbə̀' Èlaijà, ɨchî nɨ wɨ nya'a gha əmbɨ ə Ɲwiə̀ ɨmbə̀' ənû ze nɨ mɨIzre nya'a ghɨ ə?

3Wɨ nya'a ghà ni, "Ə̀nùŋɨsig, mbɨ fə zwiiriɨ mbe bə̂d ɨkə̀n bə̀ sà' te rɨkwi ɨjə̀ŋ ə̀fààrɨ. Àmei mə̌ mɔ' sɨ bù'. Ɨ mbɨə bə̀ kə̀b zwiiriɨ əmɨ."

4Ɲwìə̀ nya'a wìirɨ ɨ bɔ ni yè ə? Wɨ nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Mə fə nùŋ bə̂d chu' sambe əni mbum, nɨ chəi mbɨ kiriɨ wumni ŋwìə̀ əko we nɨ mbɨə təŋ əni ə Bal."

5Ə̀ne bə̂, əni ə nyùmə̀ wô rɨnîn, ə̀bù' ə bə̂d ə zɨ əŋgu nɨ Ɲwiə̀ chɔ' ənjìm ɨchɔ̀m məd.

6Wɨ nya'a chɔ' bə̂d mbe ənjìm ɨchɔ̀m məd, ka'i ɨmbə̀' ɨnû mbe nɨ mbɨ nya'a ghǐ. À kɨ nɨ wɨ nya'a chɔ' mìməd ənjìm ɨnû mbe nɨ mbɨ nya'a ghǐ, njɨ ka ɨchɔ̀m Ɲwiə̀ yɨə wiriɨ i ɨchɔ̀m Ɲwiə̀.

7Ə̀ne kɨ nɨ yè ə? Chəi mɨIzre nya'a beriɨ əghɨ ze nɨ mbɨ nya'ə kə̀bə̀. Bə̂d mbe nɨ Ɲwìə̀ nya'a chɔ'ɔ nya'a beriɨ əzɨ əwən, àyɨə ə̀bù' ə bə̂d nya'a ghɨ tə fîŋ tu.

8Ə̀ zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ ə Ɲwiə̀ ni, "Ɲwìə̀ nya'a nà' əzwî ze niə ghɨ ni bə̂d fundɨ əmbɨ mìməd, bə̀ nà' əghə ɨmbə̀' tɨ mbɨ zə ə ɨsɨ bə̀ nà' ɨtə̌ŋ ɨmbə̀' tɨ mbɨ zu ə ɨnû. Mbɨ nya'a chub əne ye'e pè rə̀chə̀ŋ."

9Dèvîd nya'a bə̀ ghà ni, "Əsɨ ze nɨ mbɨə jɨg əŋgu yɨ ətam nɨ mbɨ biriɨ gywɨ mìməd ɨŋga. À yɨə bə̀ əgum ze nɨ mbɨ biriɨ gu ɨgun, bə̀ ye' əsɨ nɨ mbɨ biriɨ chə mìməd əŋgu.

10Əghə mìməd ə fə fin ɨmbə̀' tɨ mbɨ zə ə ɨsɨ. Njìm tɨ mìməd fə bə̀ gumə koŋ."

11Ə̀ne mə wɨə biiriə ni mbɨ wa kə̀' tɨgriɨ ɨmbə̀' wiriɨ gu ə? Chə̂! À yɨ ɨmbə̀' ɨchî nɨ mbɨ nya'a gu ənû nɨ bə̂d mbe nɨ ka'i mɨJû nya'a jwɨ rəŋgə'. Mbɨ nya'a jwɨ ɨmbə̀' mɨJû ghɨ ə̀dìì.

12À mɨ ye' nɨ ɨgu-ənû mɨJû nya'a ghɨ ni bə̂d riŋga ɨsig jɨg ɨchɔ̀m, bə̀ ghì ni ɨchî nɨ mbɨ nya'a ton ə Ɲwiə̀ ə nya'a ghì ni bə̂d mbe nɨ ka'i mɨJû jɨg ɨchɔ̀m, njɨ à yɨ ənû nɨ bɔŋɨ ni mɨIzre mɨjìm fə fɔtɨ əbɔ' mìməd!

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13Mə yɨ əni ghàm ɨ nən, mbən mbe nɨ ka’i mìJû. Ɨchî nɨ mə ye’ wəd tom əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ ka’i mìJû, mə wɨə zì ətu əni əfà’ì ze nɨ Ɗwiə̀ chɔ’ əmɨ ni mə fa’ ə

14ɨmbə̀’ mbɨ bɔŋgəb mìJû ghɨ ədìì əne ghì mə chɨ mbɨ mɔ’ɔ rəŋgə’.

15Ɨchî nɨ Ɗwiə̀ nya’a ton mɨməd nya’a mɨ chwi ni wɨ fə maanɨ taŋ mbɨ ə bə̂d rɨŋga ɨsɨg, njɨ ka ɨchî nɨ wɨ wɨrɨ ben mɨməd rɨ wa chwi i ni mbɨ fə kwɨ wɨrɨ zwemə ə?

16Mbɨ mɨ ye’ə nà’ə̀ ŋgə̀ŋ rɨtu əni əghɨ əfà əmbɨ ə Ɗwiə̀, njɨ ŋgə̀ŋ ze jìm yɨ zɨ məd. Mbɨ mɨ ye’ə nà’ əghaŋ əzed əni əghɨ əfà əmbɨ ə Ɗwiə̀, njɨ rɨtəb rɨjìm yɨə bə̀ rɨ məd.

17Mbɨ nya’a sopɨ rɨtəb mɔ’ɔ rɨ əni əzed olìf chɔ̀m, əne niŋ ɨghə rɨ əni əzed ə olìf bŭ’ wò ban əni əzed ə olìf chɔ̀m ze, ɨmbə̀’ wɨ sɔ mɨnib rɨ əni əghaŋ əzed ə olìf chɔ̀m. Mbə̀n bə̂d nɨ ka’i mìJû yɨ ɨghabɨ ɨghə rɨ əni əzed ə olìf bŭ’ nɨ mbɨ niŋ ban əni əzed ə olìf chɔ̀m.

18Əne tɨ mbə̀ goŋ ə ɨgô ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə̀ fə niŋ rɨmbin rɨtəb te nɨ mbɨ sopɨ. Mbə mɨ ye’ə goŋ ɨgô, njɨ mbə̀ kyerɨ ni ka’i mbə̀n ə jə əghaŋ ze, à yɨ əghaŋ ze ə jə əwən.

19Wəd mɔ’ɔ rəbɔ’ nən bɨrɨ ghà ni, “Mbɨ nya’a sopɨ rɨtəb te ɨmbə̀’ ban əmɨ əni rɨmbin mɨməd.”

20Əze yɨ rəsì’. Mbɨ nya’a sopɨ rɨtəb te, əne yɨ mìJû, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi mbɨ nya’a benɨ, àyɨə mbən ə təm kààni àmei ɨmbə̀’ ɨchî nɨ mbə̀ benɨ. Əne tɨ mbə̀ nɔ ə ɨnyod, àyɨə mbə̀ we əwən ɨmbə̀’ ənû ze nɨ tì zɨə ghì.

21À mɨ ye’ nɨ chəi Ɗwiə̀ nya’a saŋ rɨtəb chɔ̀m te ni tɨ chubɨ, njɨ chəi wɨ bɨrɨ bɨ saŋ əwən.

22Mbə̀ zə ɨchî nɨ Ɗwiə̀ ə ghì ɨchɔ̀m bə̀ tɔə. Ɨ wɨə tɔ əmbɨ ə bə̂d mbe nɨə gù ənû, àyɨə ɨ wɨə ghì ɨchɔ̀m əni ə nən, əne mbə̀ chub àmei ɨŋga ɨchɔ̀m məd. Mbə mɨ ton ghɨ ə əne, wɨ bɨrɨ bɨ sob əwən wa’.

23Ka àbei mìJû, mbɨ mɨ wa’ ɨchî nɨ chəi mbɨ benɨ, Ɗwiə̀ bɨrɨ wɨrɨ ban mɨməd, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ məd ə berɨ ɨka nɨ wɨrɨ ban mɨməd əni əzed ə chɔ̀m ze ɨghəm cherə.

24À mɨ ye’ nɨ mbɨ fə sob əwən tɨ əni əzed ə olìf bŭ’, əne ban əni əzed ə olìf konɨ, nɨ ka’i ɨchî nɨ zɨə berɨ nɨ ye’ we, njɨ zɨə zàm ni mbɨ bɨrɨ wɨrɨ ban rɨtəb te əni əzed mɨməd.

25Mbɨ bɔŋgəb, mə kə̀b ni mbə̀ kyerɨ ənû ze nɨ ye’ ənə̀mə, ɨmbə̀’ tɨ mbə̀ kɔndɨ ə ni mbə we əku. Ənû ze yɨ ni: Ɗwiə̀ fə ghì ni fîŋ tɨ mìIzre tu. Tɨ bɨrɨ tu wò pè əni ɨnun bə̂d mbe nɨ ka’i mìJû nɨ berɨ ye’e əmbɨ ə Ɗwiə̀ fə ku’u.

26Nyùmə̀ we mɨ kù’, mìIzre mìjìm bɨrɨ jwɨ rəŋgə’. Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɗwiə̀ ni, “Wəd we nɨ bɨrɨ chɨ bə̂d rəŋgə’ bɨrɨ ye’e rɨ ə Zayə̀n. Wɨ bɨrɨ nimnɨ ənû ze nɨ chəi bə̂d ə wumnɨ ə Ɗwiə̀ tɨ əni ə bɔn Jekô̂b.

27Fô yɨə fɨso fe nɨ mə san mbɨ mɨməd əni mə wa’ ɨnû rɨbə̀ŋ mɨməd.”

28À ye’ ɨmbə̀’ ɨkə̂n chɔ̀m, mìJû yɨə bə̂d pə̀n Ɗwiə̀ ɨmbə̀’ əwən. À ye’ ɨmbə̀’ ɨchî nɨ Ɗwiə̀ chɔ’ mɨməd, Ɗwiə̀ ə gha’ mɨməd kwà’ rɨŋgə’ ɨmbə̀’ mɨmbă’ mɨməd rəŋwe.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

29Ɲwìə mɨ fə nà’ ɨne’e əmbɨ ə bə̂d bə̀ təŋ mɨ̀mə̌d əni mbi, chəi wɨ̀ bɨrɨ wɨrɨ kwepɨ i fîŋ.

30Ɨchî nɨ mbə̀ nya’a kwe’ ghɨ̀ rɨ̀zuə̀ əmbɨ ə Ɲwiə̀, əne tɨ̀nîn wɨ fə dɨ̀ɨ̀rɨ̀ əwən ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mɨJû nya’a bə̀ ghɨ rɨ̀zuə̀.

31Əne mɨ̀mə̌d mbɨə ghɨ̀ rɨ̀zuə̀ rɨ̀nîn ɨmbə̀’ Ɲwiə̀ diirɨ mɨ̀mə̌d ɨchî nɨ wɨ fə diirɨ əwən.

32Ɲwiə̀ fə zɨ bə̂d mɨ̀jìm ə ndəŋ ɨmbə̀’ ɨchî nɨ mbɨ nya’a ghɨ rɨ̀zuə̀. Wɨ nya’a ghɨ̀ əne ɨmbə̀’ wɨrɨ diirɨ mɨ̀mə̌d mɨjìm.

33Wəi! Mbə̀ zə ɨchî nɨ Ɲwiə̀ ə ghɨ̀ ɨ̀chɔ̀m əni ə bə̂d mɨ̀jìm. Mbə̀ zə ɨchî nɨ wɨ̀ berɨ ɨwe bə̀ kyerɨ ɨnû jìm! Chəi əni tɨ̀ wə̀d kyerɨ tɨkɔndɨ məd! Chəi əni tɨ̀ wə̀d kyerɨ mɨchî məd!

34Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni, “À kɨə we nɨ kyerɨ ɨkɔndɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg ə? Kɨ̀ à kɨə we nɨə kəərɨ əməd ə?

35À kɨə we nɨ kwe’ na’ ɨghɨ ɨ bɔ, ɨmbə̀’ wɨ̀ wɨrɨ wɨ̀ ə?”

36À yɨə məd nya’a tekɨ ɨghɨjìm, ɨghɨjìm mbɨ əŋgu ənjìm məd, ɨghɨjìm yɨə bə mbɨ məd. Tɨ̀ wumnɨ əməd koŋ. À yɨ əne.

Rom 12

1Mbɨ bəŋgəb, mə wɨə bu’ ɨbɔ ɨ nən ni ɨchî nɨ Ɲwiə̀ ə dɨ̀ɨ̀rɨ̀ əwa, mbə̀ na’ ə ɨnyod əmbɨ ə Ɲwiə̀ ɨghabɨ əghɨ ə̀fà ze nɨ ye’ ɨkă, nɨ zeŋɨ, nɨ Ɲwiə̀ bə̀ gha’. Əzô yɨ ɨchî nɨ ku’nɨ nɨ tɨ̀ mbə wumnɨ ə Ɲwiə̀.

2Tɨ mbə̀ beenɨ ə əbɔ’ ɨnû mbe nɨ bə̂d ɨŋga ɨsɨg wô ə ghɨ̀ə̀, àyɨə mbə̀ saŋə ni Ɲwiə̀ beŋ əwən ɨchî nɨ wɨə nà’ rɨkɔndɨ fi ɨ nən, ɨmbə̀’ mbə kyerɨ ənû ze nɨ wɨ̀ kə̀bɨ. Əne yɨ ni mbə̀ kyerɨ ɨnû mbe nɨ ye’ mbɨ chɔ̀m, kyerɨ mbe nɨ wɨ̀ gha’i bə̀ kyerɨ mbe nɨ ku’nɨ.

3Ɨchî nɨ Ɲwiə̀ fə ghɨ ɨ̀chɔ̀m əni ə num, mə wɨə ghà əmbɨ wə̀d jìm əka’ nən ni tɨ wɨ̀ kɔndɨ i ni tə chè ɨchî nɨ tə ye’ ə, àyɨə wə̀d jìm kɔndɨ ənû ɨmbə̀’ i ɨnyod ɨchî nɨ ku’nɨ. Wə̀d mɔ’ mɔ’ kɔndɨ beenɨ əbɔ’ ɨchî nɨ Ɲwiə̀ na’ ɨbenɨ ɨ bɔ.

4Mbə̀ kyerɨ ə ni nyamnyod ə berɨ ɨsɨ ɨnyod nɔnɔ’, àyɨə chəi ɨsɨ ɨnyod jìm berɨ ɨkwɨ ə̀fà’ì mɔ’.

5Əne mba mbô nɨ nɔ’ɔ, tɨ̀ yɨə nyamnyod mɔ’ ɨchî nɨ tɨ̀ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo. Wə̀d mɔ’ mɔ’ fə sɨ ɨba rɨ ənɨ ə nyamnyod wə̀d jìm.

6Tɨ̀ berɨ mɨne’e nɨ kwepə beenɨ əbɔ’ ɨchî nɨ Ɲwiə̀ ghɨ ɨ̀chɔ̀m əni ə na. Ɨne’e wə̀d mɔ’ɔ mɨ ye’ ni wɨ zu ɨkə̂n Ɲwiə̀ ghà, wɨ gha ɨchî nɨ ɨbenɨ məd chwiə.

7Ɨne’e wə̀d mɔ’ɔ mɨ ye’ ni wɨ fa’a, wɨ bə fà’. Ɨne’e wə̀d mɔ’ɔ mɨ ye’ ni wɨ chwi ənû, wɨ bə chwiə.

8Ɨne’e wə̀d mɔ’ɔ mɨ ye’ ni wɨ timbɨ bə̂d, wɨ bə tìmbɨ̀. Ɨne’e wə̀d mɔ’ɔ mɨ ye’ ni wɨ na’ ɨghɨ əmbɨ ə bə̂d, wɨ saŋnɨ. Ɨne’e wə̀d mɔ’ɔ mɨ ye’ ni wɨ tumbɨ bə̂d, wɨ tumbɨ ənɨ i fîŋ jìm. Ɨne’e wə̀d mɔ’ɔ mɨ ye’ ni wɨ ghɨ ɨ̀chɔ̀m əni ə bə̂d ŋgə’, wɨ ghɨ̀ əne mbɨ ɨgha’i.

9Mbə̀ gha’ bə̂d ənɨ tə fîŋ rɨ̀jìm. Mbə̀ ban ɨnû rɨbɔ̀ŋ, yim ɨnû nɨ ghɨ ɨ̀chɔ̀m kwɨ ɨgun.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

10Mbə̀ gha’ mbə bəŋgəb ɨchî nɨ bəŋgəb berɨ gha’rɨ ə ɨnyod. Mbə̀ bə wumnɨ mbə bəŋgəb chè ɨchî nɨ mbə̀ə wumnɨ ə ɨnyod.

11Tɨ mbə̀ tə ghɨ ə ɨgwed ənɨ mbə̀ə fà’ əmbɨ ə Ɲwiə̀. Mbə̀ saŋ Əzwî ə nyɨ ɨŋga tə fîŋ ghɨ ni mbə̀ fa’ rɨkă. Mbə̀ fa’ əmbɨ Ə̀nùŋ̀ɨsɨg ənɨ tə fîŋ rɨ̀jìm.

12Mbə̀ gha’rɨ əwən ɨmbə̀’ ɨnû mbe nɨ mbə̀ nuŋ rɨkəndɨ ɨ wòm, yim fîŋ ənɨ mɨ̀nyùmə̀ jìm mbe nɨ mbə̀ə zəə ŋgə’ bə̀ kəŋgɨ ə Ɲwiə̀ ənɨ mɨ̀nyùmə̀ jìm.

13Bə̂d Ɲwiə̀ mɔ’ɔ mɨ kwaŋ ɨghɨ, mbə̀ na’ ɨghɨ mbe əmbɨ mɨ̀mə̀d. Mbə̀ nɨŋ bə̂d rɨ̀sə̀’ə̀ ɨŋga tə nəb.

14Mbə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə bə̂d mbe nɨə nwèndɨ̀ tə rɨkyerɨ-ɨwu. Mbə̀ zɨ ye’ əbɔrəbɔd, ka’i ndə̀n.

15Mbə̀ gha’rɨ mbɨ ə bə̂d mbe nɨə gha’rɨə, bə̀ zə̀’ mbɨ mbe nɨə zə̀’ə̀.

16Mbə̀ chub ənɨ ənû ə mɔ’ mbɨ mbə bəŋgəb. Tɨ mbə̀ nɔ ə ɨnyod, àyɨə mbə̀ jɨgnɨ mbɨ ə bə̂d kwa kwa. Tɨ mbə̀ kəndɨ ə ni mbə berɨ ɨwe chè bə̂d mɨ̀jìm.

17Tɨ̀ mbə̀ wi ə ɨbə ənɨ ɨbə, àyɨə mbə̀ kywɨ ənywɨ ghɨ̀ ye’ ɨnû mbe nɨ wə̀d jìm kyerɨ ni à yɨ ɨnû chə̀m.

18Ɨchî mɨ chwiə, mbə̀ ghɨ ɨnû jìm ənɨ əzən əbà ɨ zə ni mbə̀ chub ənɨ əbɔrəbɔd mbɨ ə wə̀d jìm.

19Mbɨ bəŋgəb nɨ mə̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’, tɨ mbə̀ wi ə pə̀n, àyɨə mbə saŋ ənû nɨ wi pə̀n əmbɨ ə Ɲwiə̀, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni, Ə̀nùŋ̀ɨsɨg ə ghà ni, “À yɨ mə̌ ə wiə̀ pə̀n. Mə bɨrɨ wì.”

20Àyɨə “Njì rɨ mɨ ye’ə zaŋ e wə̀d pə̀n, à na’ ɨghɨjɨg ɨ bɔ; ədɔ’ ə mɨ ye’ə ne əməd, à nà’ əghɨ ə mɔ’ɔ ɨ bɔ ni wɨ̀ nɔ. À mɨ ghɨ̀ əne, ətu əməd ə bɨrɨ nìd.”

21Tɨrə̀ ben e ni ɨnû rɨbə̀ŋ baŋ əwe, àyɨə baŋ ɨnû rɨbə̀ŋ mbɨ ɨchə̀m.

Rom 13

1Wə̀d jìm zuunɨ bə̂d mbe nɨə tùmbɨ̀ əbeŋ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəɨ mbɨ berɨ ɨka nɨ tumbɨ bə̂d kɨrɨ ənɨ à yɨə Ɲwiə̀ na’ ɨka we əmbɨ mɨ̀mə̀d. À yɨə Ɲwiə̀ nuŋ bə̂d mbe nɨə tùmbɨ̀ ɨbeŋ.

2Ə̀ne wə̀d we nɨ ton bə̂d mbe nɨə tùmbɨ̀ əbeŋ, fə bə̀ ton bə̂d mbe nɨ Ɲwiə̀ chɔ’ɔ. Bə̂d mbe nɨ ghɨ əne bɨrɨ zɨ ɨsa’i ɨgwɨ mbə ɨtu,

3ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ bə̂d mbe nɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbə̀ŋ mbɨə bɔə bə̂d mbe nɨə tùmbɨ̀ mɨ̀mə̀d, àyɨə ka mbe nɨə ghɨ̀ ɨnû chə̀m mbɨə bɔ ə mɨ̀mə̀d. Mbə wa kə̀b ni tɨ mbə̀ bɔ ə bə̂d mbe nɨə tùmbɨ̀ əwən ə? Mbə̀ ghɨ ɨnû chə̀m, ɨmbə̀’ mbɨ ben əwən.

4Mbɨ yɨə bə̂d əfà’ì Ɲwiə̀. Ɨ mbɨ əŋgu ɨmbə̀’ weerɨ əwən. Mbə mɨ ye’ə ghɨ̀ ɨbə, mbə berɨ bɔ mɨ̀mə̀d, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨ berɨ fà’ mbɨ ɨka we nɨ Ɲwiə̀ na’ əmbɨ mɨ̀mə̀d. Mbɨ yɨə bə̂d əfà’ì Ɲwiə̀ ɨmbə̀’ zɨ ɨchə ɨgwɨ ə bə̂d mbe nɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbə̀ŋ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

5Əne mbə beri zuuni mìməd, ka àmei imbə̀’ ichî ni mbi biri zi ichə igwi nən, àyiə bə̀ imbə̀’ ni ti tə fîŋ sa’ i əwən.

6Əton ni mbə̀ə bə̀ mà’ mìtagsì yi ni, bə̂d mbe niə tùmbì əwən yiə bə̂d əfà’ì Ɲwiə̀. Mbi beri zi ətu àmei əni əfà’ì ze.

7Mbə̀ na’ ighi əmbi ə bə̂d mbe ni mbə̀ beri ni na’ əmbi mìməd. Mbə̀ ma’ mìtagsì əmbi ə bə̂d mbe niə feti mìtagsì. Mbə̀ chwi mìtagsì igwi ighi mbe ni mbə beri əmbi ə bə̂d mbe ni mbiə chwi əmbi mìməd. Mbə̀ bɔ bə̂d mbe ni mbə̀ beri ni bɔ, bə̀ wumni mbe ni mbə̀ beri ni wumni.

8Ti mbə̀ yim ə njɔ̌ wə̀d. Njɔ̌ ze ni mbə̀ beri ni yimi yi ni gha’ mbə bɔŋgɔb, imbə̀’ ighəm ni wə̀d we ni gha’ wi cherə fə nùŋ tikə rijìm.

9Ə zi iŋga tikə ri Mose ni, “Tirə̀ ni e əyi cherə kì mbaŋə̀ cherə. Tirə̀ zwiiri e wə̀d. Tirə̀ ji e. Tirə̀ feeni e əghi ə wə̀d.” Tikə tô mbi rikə cherə fə fəti əni ikə we ni gha ni, “À beri gha’ wə̀d ni tindi iban ne ichî ni à gha’ e nyamnyod.”

10Wə̀d mi gha’ wə̀d we ni tindi iban məd, ka wì biri ghi i ibə əni məd. Əne i gha’ bə̂d yi ni nuŋ tikə rijìm.

11Ka’i əjìm əze, mbə̀ fə kàŋ kyeri ə nyùmə̀ wô rìnîn. À yiə nyùmə̀ i nən ni nɔ’ ri əŋgweni, imbə̀’ ighəm ni ənû ni jwi rəŋgə’ fə tiini iban na tìnîn chè ri əni nyùmə̀ we ni tì nya’a be beni.

12Izimi fə kà chè, itu’ fə siə wo chig. Əne tì wa’ inû mbe ni bə̂d ə ghì iŋga isi firi, əne tìŋ ighi bid imbə̀’ zɔŋ əni isi ə zeŋə.

13Tì ghi mba inû ichî ni ku’ni, àmei ighabi ichî ni bə̂d ə ghì inû əziə. Ti rì wo a əni ichwî ni bə̂d ə ghì inû əbəŋ əbəŋ, kì ni bə̂d ə nɔə beə. Ti rì ni a məyi kì mbaŋə̀ ni ka’i a iwi kì a inom, kì bè ghi inyamni-inû. Ti rì chɔb a. Ti rì bi ghì a ə̀dìì.

14Àyiə mbə̀ ghi ni Ə̀nùŋìsig Yeso Kristo kubri əwən ichî ni ngywǐ ə kubrə bə̂d. Əne ti mbə̀ na’ ə əpan əmbi tə nyamnyod ni ti ghi inû ribɔ̀ŋ mbe ni nyamnyod ə feeniə.

Rom 14

1Mbə̀ niŋ bə̂d mbe ni ibeni mìməd bɔri, àyiə ti mbə̀ taŋ ə mbi mìməd imbə̀’ tikɔndi mɔ’ɔ te ni mbi beri.

2Wə̀d mɔ’ɔ ə ben ni tə we tì rə jig ighijìm, àyiə we ni ibeni məd bɔri we tì wì jig àmei mbòb.

3Ti we niə jig ighijìm təəni i we ni chəi wiə jig ighijìm. Ti we ni chəi wiə jig ighijìm bi sob i isa’i igwi we niə jig ighijìm, imbə̀’ ighəm ni Ɲwìə̀ fə niŋ əməd əni wi.

4Àwɔ̀ kiə we niə sob isa’i igwi ə wə̀d əfà’ì wə̀d cherə ə? À yi mbǎ’ əfà’ì məd biri gha ni wì fə fà’ ichî chɔ̀m kì ni wì fə fa’ ichî ribɔ̀ŋ. Wì biri fa’ ichî chɔ̀m imbə̀’ ighəm ni Ə̀nùŋìsig ə beri ika ni ghi ni wì ghi əne.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

5Wəd mɔ’ɔ wiə kɔndiə ni ini mɔ’ɔ ə bɔ̀ŋ chè ini cherə. Wɨ cherə wiə kɔndiə ni ini jìm yɨ əndəŋ əndəŋ. Wəd mɔ’ mɔ’ ben ni ənû ze nɨ wiə kɔndiə yɨ əze nɨ ku’nɨ.

6Wəd we nɨ zə ni əni ə mɔ’ɔ ə chè mbɨ cherə, wiə ghì əne ɨmbə̀’ wumnɨ Ə̀nùŋìsɨg. We niə jɨg ɨghɨjìm, wiə jɨg ɨmbə̀’ wumnɨ Ə̀nùŋìsɨg, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mìmə̀d mɨjìm mbiə nà’ məben-əwe əmbɨ ə Ɲwiə̀ ɨmbə̀’ ɨghɨjɨg mbe. We nɨ chəi wiə jɨg ɨghɨjìm, wiə ghì əne ɨmbə̀’ wumnɨ Ə̀nùŋìsɨg. Məd wiə bə̀ nà’ məben-əwe əmbɨ Ɲwiə̀ ɨmbə̀’ ɨghɨjɨg mbe.

7Chəi wəd mɔ’ɔ rəbɔ’ na nɨ ye’ ɨkă əni i ɨghəm. Chəi wəd mɔ’ɔ rəbɔ’ na niə kwɨ əni i ɨghəm.

8Tì mɨ ye’ ɨkă, tì wɨ ɨka ɨmbə̀’ wumnɨ Ə̀nùŋìsɨg. Tì mɨ kwɨ, tì fə kwɨ ɨmbə̀’ wumnɨ Ə̀nùŋìsɨg. Əne tì mɨ ye’ ɨkă kì tì mɨ fə kwɨ, tì yiə bə̂d Ə̀nùŋìsɨg.

9Kristo nya’a kwɨ bə̀ wɨrɨ zwemə ɨmbə̀’ wì ye’ Ə̀nùŋìsɨg ɨgwɨ ɨvɨ bə̂d bə̀ fɔrɨ ɨgwɨ ə bə̂d mbe nɨ ye’ ɨkă.

10À kiə sob ɨsa’i ɨgwɨ we aŋgɔb ɨmbə̀’ ə ye? Kɨ à kiə tə̀ənì we aŋgɔb ɨmbə̀’ ə ye? Mbə̀ kyerɨ ni mba mɨjìm bɨrɨ təm ɨfĕ Ɲwiə̀ ni wɨ sa’ əwa.

11Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ ə Ɲwiə̀ ni, “Ə̀nùŋìsɨg ə ghà ni, 'Ɨchî nɨ mə̀ ye’ ɨkă, wəd jìm bɨrɨ chindɨ ɨtu ɨnywɨ əni mɨ ɨfĕ, wəd jìm bɨrɨ ghà əni i ɨchû ni mə̌ yiə Ɲwiə̀.'“

12Əne wəd mɔ’ mɔ’ rəbɔ’ na bɨrɨ gha ɨnû mbe nɨ wɨ ghĭ əmbɨ ə Ɲwiə̀.

13Tɨ tɨrə̀ bə̀ sa’ a mba bɔŋgɔb, àyiə tì nuŋ ɨŋga ta fîŋ ni chəi tì bɨrɨ nuŋ əghɨ nɨ tì wəd tɨgrɨ ɨgun, kì əghɨ nɨ tì ziə kən ɨnə̂njì əmbɨ wa aŋgɔb.

14Ɨchî nɨ mə̀ ye’ əni ɨfɔtɨ mbɨ Ə̀nùŋìsɨg Yeso, mə kyerɨ ni chəi əghɨjɨg ə mɔ’ɔ nɨ zɨ rɨka zeŋ i ɨfĕ Ɲwiə̀. Əghɨjɨg ə mɔ’ɔ ze tì ziə chubɨ zɨ rɨ zeŋ əmbɨ wəd we nɨ kɔndɨ ni zɨ rɨka zeŋ i.

15Əghɨ ze nɨ àwɔ̀ ə jɨgə mɨ ye’ə tɔbə we aŋgɔb, njɨ ziə chwi ni chəi àwɔ̀ ə wɨrɨə ghì ɨnû mbɨ ɨgha’i. Tɨrə̀ ben e ni əghɨ ze nɨ àwɔ̀ ə jɨg ə nimnɨ ɨbenɨ wəd mɔ’ɔ we nɨ Kristo nya’a kwɨ ɨgwɨ ətu əməd.

16Tɨrə̀ ben e ni əghɨ ze niə bɔŋ ɨ ne ə ye’ əghɨ nɨ bə̂d ə ghà ni zɨ rɨka bɔŋ i.

17Mbə̀ kyerɨ ni ka ənû ɨfɔ̀n ə Ɲwiə̀ yɨ i ənû nɨ jɨg bə̀ nɔ. À yɨ ənû nɨ ghɨ ɨnû nɨ kù’nì, ənû nɨ chub əni əbɔrəbɔd mbɨ ənû nɨ chub əni ɨgha’i ɨchî nɨ tì ye’ əni ɨfɔtɨ mbɨ Əzwî ə Zeŋɨ.

18Əni wəd ə fà’ əmbɨ Kristo ɨkwɨ ɨchî wô, Ɲwiə̀ wiə gha’ə, bə̂d bə̀ ben ni ɨ wiə ghì ənû nɨ ku’nɨ.

19Əne tì beenɨ əbɔ’ ɨnû mbe niə ghì ni tì chub əni əbɔrəbɔd, bə̀ beenɨ ye’ əbɔ’ mbe niə ghì ni tì təm kààni ɨnə̂n.

20Tɨ mbə̀ chəkɨ ə əfà’ì ə Ɲwiə̀ ɨmbə̀’ əghɨjɨg. Ɨghɨjɨg jìm ə zeŋ, àyiə zɨ rɨka bə̀ŋ i ni mbə̀ jɨg əghɨ ze nɨ bɨrɨ ghɨ ni ɨbenɨ wəd cherə bɔd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

21Ziə bɔ̀ŋ ni tɨ wəd kud i nyam, kɨ bè nɔ mɨnɔ’, kɨ bè ghɨ əghɨ mɔ’ɔ ze nɨ bɨrɨ ghɨ ni ɨbenɨ we aŋgɔb bɔd.

22Ənû ze nɨ à benɨ ə ten i ɨ ne mbɨ ə Ɲwiə̀. Ɲwìə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə bə̂d mbe nɨ chəi mbɨ zɨ ɨsa’i ɨgun ə ɨnyod, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨə ghɨ ɨnû mbe nɨ mbɨ kyerɨ ni mbɨ yɨ ɨnû nɨ ku’nɨ.

23Ɲwiə̀ bɨrɨ zɨ ɨsa’i ɨgun ə bə̂d mbe nɨə bid ɨkwɨ əghɨjɨg ə mɔ’ɔ bɔŋ wɨrɨ jɨg, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi mbɨə jɨg ənjìm ɨbenɨ. Ənû ə mɔ’ɔ ze nɨ wəd ə ghɨə̀ nɨ chəi ziə ye’e rɨ ənɨ ɨbenɨ yɨ ənû rɨbɔ̀ŋ.

Rom 15

1Mba mbe nɨ a ɨbenɨ kaanɨ berɨ yim fîŋ mbɨ mbe nɨ ɨbenɨ mɨməd kɨrɨ bɔd. Tɨ rɨ̀ ghɨ a àmei ɨnû mbe nɨ bɨrɨ ghɨ ni ta fîŋ bɔŋ ə.

2Wəd mɔ’ mɔ’ rəbɔ’ na zə ni fîŋ aŋgɔb məd bɔŋ ɨmbə̀’ wɨ chub ɨchî chòm. Wɨ bə̀ ghɨ ni ɨbenɨ məd kaanə.

3Chəi Kristo nya’a ghɨ ni àmei i fîŋ bɔŋ ə. Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ ə Ɲwiə̀ ni, “Mɨzə̂m bə̂d mbe nɨ zɔm əwe fə feŋ ɨgwɨ num.”

4Ɨŋgam wô yɨ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨnû mbe nɨ mbɨ nya’a ŋwa’nɨ rəŋwe, mbɨ nya’a ŋwà’nɨ ɨmbə̀’ kəərɨ əwa. Mbɨ nya’a ŋwa’nɨ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ənjìm ɨnyi’ fîŋ bə̀ fɔrɨ ənjìm ɨka we nɨ Ə̀ŋwà’nɨ ə Ɲwiə̀ ə nà’ ɨ na, tɨ̀ we tɨ̀ rɨ̀ wòm ɨnû mbe nɨ Ɲwiə̀ nya’a ka’ ɨ na.

5Ɲwìə̀ we nɨə ghɨ̀ ni tɨ̀ berɨ ɨnyi’ fîŋ, bə̀ berɨ ɨka fîŋ ghɨ ni mbə̀ chub ənɨ ənû ə mɔ’ mbɨ mbə bɔŋgɔb ɨchî nɨ mbə̀ə beenɨ əbɔ’ Kristo Yeso,

6ɨmbə̀’ mbə mbe tɨ mbə̀ fɔtɨ gî yiirɨ ə Ɲwiə̀ Mbə̀’ a Ə̀nùŋìsɨg Yeso Kristo.

7Mbə nɨŋ wəd mɔ’ mɔ’ ɨchî nɨ Kristo fə nɨŋ əwən. Mbə̀ ghɨ əne ɨmbə̀’ na’ ɨwumnɨ əmbɨ ə Ɲwiə̀.

8Mə ghà ɨ nən ni Kristo nya’a beŋ ənɨ ə wəd əfà’ì əmbɨ mɨJû, ɨmbə̀’ chwi ni Ɲwìə̀ wɨə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ wɨ ghə̌, fɔrɨ ni wɨ bɨrɨ ghɨ ɨnû mbe nɨ wɨ nya’a ka’i əmbɨ mɨmbə̌’ ɨnəbɨ mɨməd.

9Wɨ nya’a ghɨ əne ɨmbə̀’ bə̂d mbe nɨ ka’i mɨJû mbe tɨ mbɨ bə̀ wumnɨ ə Ɲwiə̀ ɨmbə̀’ ɨchî nɨ wɨə dɨìrɨə̀ mɨməd. Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ ə Ɲwiə̀ ni, “Mə bɨrɨ yiirɨ əwe əka’ bə̂d mbe nɨ ka’i mɨJû, bə̀ kwerɨ mɨkyî yiirɨ əwe.”

10Ə zɨə bə̀ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ ə Ɲwiə̀ ni, “Mbə̀n mbe nɨ ka’i mɨJû, mbə̀ gha’rɨ mbɨ ə bə̂d ɨməd.”

11Mbɨ bə̀ yì ŋwa’nɨ ni, “Mbə̀n mɨjìm mbe nɨ ka’i mɨJû yiirɨ Ə̀nùŋìsɨg bə̀ ghɨ̀ ni bə̂d mɨjìm yiirɨ əməd.”

12Wəd ɨkə̀n Ɲwìə̀ Aizayà nya’a bə̀ yì ghà ni, “Wan bɨrɨ jwɨ rɨ ənɨ əghaŋ ə Jesè, nɨ bɨrɨ tumbɨ bə̂d mbe nɨ ka’i mɨJû, əne mbɨ bɨrɨ nuŋ tə rɨkɔndɨ ɨgwɨ məd.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13Ɲwìə we niə ghɨ ni mbə̀ berɨ ɨghɨ mbe nɨ mbə̀ə wòmə̀, bə ghɨ ni ɨgha'i swi ɨŋga tə fîŋ, mbə̀ chub əni əbɔrəbɔd ɨchî nɨ mbə̀ ben əməd, ɨmbə̀' Əzwî ə Zeŋɨ ə ghɨ ni mbə̀ wo ɨmbì wòm ɨnû mbe nɨ Ɲwiə̀ nya'a ka'i.

14Mbɨ bɔŋgɔb, mə kàŋ kyerɨ ɨmbə̀' əwən ni ɨ̀chòm ə swi ɨŋga tə fîŋ, ni mbə kyerɨ ɨnû jìm mbɨ ni mbə mbe tɨ̀ mbə kəərɨ mbə bɔŋgɔb.

15Mə fə ŋwà'nɨ̀ ɨnû mɔ'ɔ ɨ nən mbɨ ɨka fîŋ ɨmbə̀' nɔɔrɨ mbə ɨtu, ɨmbə̀' ɨ̀chòm we nɨ Ɲwiə̀ na' ɨ num

16ni mə ye' wəd əfà'ì Kristo Yeso əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ ka'i mɨJû. Mə wiə fà' ɨghabɨ ə wəd mbàn Ɲwiə̀ ɨchî nɨ miə ghà ɨkə̂n chòm ɨmbə̀' ə Ɲwiə̀. Əne yɨ ɨmbə̀' bə̂d mbe nɨ ka'i mɨJû ye' ɨghɨ əfà nɨ Ɲwiə̀ benɨ, nɨ Əzwî ə Zeŋɨ fə bə ghɨ ni mbɨ zeŋ.

17Əne, ɨchî nɨ mə ye' əni ɨfɔtɨ mbɨ Kristo Yeso, mə berɨ əton nɨ goŋ ɨgô ɨmbə̀' əfà'ì ze nɨ miə fà' əmbɨ ə Ɲwiə̀.

18Chəɨ mə bɨrɨ tɔ gha ənû ə mɔ'ɔ, kɨrɨ əni mə gha àmei əze nɨ Kristo che ənjìm num bɔŋ ghɨ̀. Wɨ nya'a ghɨ̀ ni bə̂d mbe nɨ ka'i mɨJû zuunɨ ə Ɲwiə̀ ənjìm ɨnû mbe nɨ miə ghàə̀, ənjìm ɨnû mbe nɨ miə ghɨ̀ə̀,

19ənjìm ɨnweenɨ-ɨnû nɨ kaanɨ, ənjìm ɨnû yiirɨ bə̀ fɔrɨ ənjìm ɨka we nɨ Əzwî ə Ɲwiə̀ ə nà'ə̀. Əne mə fə ghà ɨkə̂n chòm ɨmbə̀' ə Kristo ɨŋga ɨsɨ jìm, kɔ rɨ ə Jèrusalèm kad wò pè əbà əbeŋ ze rɨ ə Ilirikùm.

20Ənû nɨ miə kəbə̀ yɨ ni mə gha ɨkə̂n chòm ye' ɨŋga ɨsɨ mbe nɨ chəɨ bə̂d kɨrɨ zu ənû ɨmbə̀' ə Kristo əŋgu, ɨmbə̀' tɨ mə kod əmɨ ɨgun əchɨ ə nəb wəd cherə.

21Àyɨə ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ ə Ɲwiə̀ ni, "Bə̂d mbe nɨ chəɨ mbɨ kwe' gha ɨmbə̀' əməd əmbɨ mɨməd bɨrɨ zə əməd, mbe nɨ chəɨ mbɨ kwe' zu ɨmbə̀' əməd bɨrɨ zu, ɨtu mɨməd zeŋ."

22Mə nya'ə kəb ye'e əsɨ nən ɨghəm nɔnɔ', àyɨə ɨnû mɔ'ɔ nya'a kən əmɨ.

23Àyɨə tɨ̀nîn nɨ chəɨ mə wɨrɨ berɨ əfà'ì ɨŋga ɨba ɨbeŋ mbô mbɨ ɨchî nɨ mə nya'a kàŋ kəb ɨghəm ɨwu nɔnɔ' nɨ ye' əsɨ nən,

24mə fə nùŋ ɨŋga mɨ ɨkɔndɨ ni mə bɨrɨ zə əwən əni miə chèə̀ wò ə Speìn. Mə mɨ ye'e, mə bɨrɨ chubɨ moorɨ mbɨ nən əni əkɔb ə nyùmə̀, ɨmbə̀' mbə wèèrɨ̀ chà əmɨ əni miə siə wɨrɨə wòə̀.

25Tɨ̀nîn, mə wɨ ɨnə̂njɨ wò ə Jèrusalèm ɨ wo na' ɨghɨ əmbɨ ə bə̂d Ɲwiə̀ mbe nɨ ye' əŋgu.

26Ɨfetɨ bə̂d Kristo we rɨ ə Màsèdonià mbɨ we rɨ ə Àkàiyà nya'a zə ni ziə bɔŋ ni mbɨ chob ɨkab əni ə ɨghəm nà' əmbɨ ə bə̂d ɨkwaŋ mbe nɨ ye' əka' bə̂d Ɲwiə̀ mbe nɨ ye' ə Jèrusalèm.

27Mbɨ nya'a gha' nɨ ghɨ̀ əne əni ə ɨghəm. Təsì' yɨ ni, mbɨ nya'a berɨ ghɨ əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨchî nɨ bə̂d mbe nɨ ka'i mɨJû fə fɔtɨ mbɨ mɨJû ɨ jɨg əbɔrəbɔd ze nɨ Əzwî ə Ɲwiə̀ ə nà'ə̀, əne bə̂, mbɨ berɨ bɨ weerɨ mɨJû mbɨ ɨghɨ mbe nɨ mbɨ berɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

28Əni mə fə maani əfà'ì zô, nà' ɨkab we nɨ mə fetɨ əmbɨ mɨməd, mə bɨrɨ che mo əwən bɔŋ siə wò ə Speìn.

29Mə kyerɨ ni əni mə ye'e əsɨ nən, əbɔrəbɔd ze nɨ Kristo ə nà' əbu əbu ə bɨrɨ swi ɨgwɨ nən.

30Mbɨ bɔŋgɔb, mə wɨə bu' ɨbɔ ɨ nən ənjìm a Ɔ̀nùŋìsɨg Yeso Kristo bə̀ fɔrɨ ənjìm ɨgha'i we nɨ Əzwî ə nà' ɨ na, ni mbə fɔtɨ mbɨ num jeŋgɨ kɔ̀ŋgì ə Ɗwiə̀ ɨgwɨ num.

31Mbə̀ kɔŋgɨ ə Ɗwiə̀ ni wɨ chɨ əmɨ rɨŋga tɨkyerɨ-ɨbɔ bə̂d mbe nɨ chəi mbɨ ben ə Kristo ə Jùdeyà, bə̀ kɔ̀ŋgì ni bə̂d Ɗwiə̀ mbe rɨ ə Jèrusalèm nɨŋ ɨkab we nɨ mɨə wò nà' əmbɨ mɨməd.

32Mbə̀ ghɨ əne, ɨmbə̀' Ɗwìə̀ mɨ benɨ, mə we tɨ mə ye'e əsɨ nən mbɨ ɨgha'i, mbə ghì mɨ fîŋ zùtɨ.

33Ɗwìə̀ we niə nà' əbɔrəbɔd chubɨ mbɨ mbə̀n mɨjìm. À yɨ əne.

Rom 16

1Mə kə̀b ni mbə̀ kyerɨ a njàbɨ Febè. Məd wɨə wèèrì ɨŋga ɨfetɨ bə̂d Kristo we rɨ ə Senkrià.

2Mbə̀ nɨŋ əməd əni ɨkum Ɔ̀nùŋìsɨg ɨchî nɨ ziə ku' ni mbɨ nɨŋ bə̂d Ɗwiə̀. Mbə̀ bə̀ wèèrì əməd mbɨ əghɨ ə mɔ'ɔ ze nɨ wɨ biirɨ ɨ nən, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ məd ziə fə wèèrì bə̂d mɨnɔnɔ', bə̀ wèèrì əmɨ.

3Mbə̀ cha'rɨ ə Priskà mbɨ Àkwilà. Mɔ̌ mbɨ mɨməd mbɨə fà' əmbɨ Kristo Yeso.

4Mbɨ nya'a sɔ̀ŋ ə ɨtènì ɨmbə̀' əmɨ. Ka àmei mɔ̌ ə nà' məben-əwe əmbɨ mɨməd, tɨfetɨ bə̂d Kristo rɨjìm te nɨ ka'i tɨ mɨJû tɨə bə̀ nà' məben-əwe əmbɨ mɨməd.

5Mbə̀ bə̀ cha'rɨ ɨfetɨ bə̂d Kristo we niə bòmnì ɨŋga nəb mɨməd. Mbə̀ cha'rɨ ə Epenetùs. Məd yɨ mɨ sə̀' nɨ mə̀ gha'i kwà' rɨŋgə'. À yɨə məd nya'a be ben ə Kristo əbà əbeŋ ze rɨ ə Esià.

6Mbə̀ cha'rɨ ə Mèri. Məd fə fa' ɨ nən kwà' rɨkă.

7Mbə̀ cha'rɨ ə Àndronikùs mbɨ Juniàs. Mbɨ yɨ mbɨ ɨfurɨ nɨ tì nya'a ə nəb ndəŋ ɨnôn. Bə̂d tom Kristo jeŋgɨ kyerɨ mɨməd kwà' ɨchî chɔ̀m. Mbɨ nya'a bè ben ə Kristo rəbɔ' num.

8Mbə̀ cha'rɨ ə Àmpliatùs. Məd yɨ mɨ sə̀' nɨ mə̀ gha'i kwà' rɨŋgə' ɨchî nɨ wɨ ye' əni ɨfɔtɨ mbɨ Ɔ̀nùŋìsɨg.

9Mbə̀ cha'rɨ ə Òbanùs. Məd yɨə wə̀d əfà'ì Kristo mbɨ na. Mbə̀ bə̀ chà'rì ə Stakìs. Məd yɨ mɨ sə̀' nɨ mə̀ gha'i kwà' rɨŋgə'.

10Mbə̀ cha'rɨ ə Apelès. Məd fə chwi ni tə yɨə kàŋ ə wə̀d Kristo. Mbə̀ cha'rɨ bə̂d mbe nɨ ye' ɨŋga nəb Àrìstobulùs.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

11Mbə̀ cha’rɨ ə Hèrədiòn. Məd yɨ mɨ əfurɨ. Mbə̀ bə chà’rì bə̂d Kristo mbe nɨ ye’ ɨŋga nəb Nasisùs.

12Mbə̀ cha’rɨ ə Trifenà mbɨ Trifosà. Mìməd mbɨə fà’ əmbɨ Ə̀nùŋìsɨg. Mbə̀ chà’rì ə Pesì nɨ ye’ mɨ sə̀’ nɨ mə̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’. Məd fə fà’ kwà’ rɨ̀kə̌ əmbɨ Ə̀nùŋìsɨg.

13Mbə̀ cha’rɨ ə Rufùs. Ə̀nùŋìsɨg fə chɔ’ əməd ənɨ wi. Mbə̀ bə chà’rì ɨŋgɔb məd nɨ bə ye’ avɨ wum.

14Mbə̀ cha’rɨ ə Asinkritùs mbɨ Flegòn mbɨ Hemès mbɨ Pàtrobàs mbɨ Hamàs, bə̀ chà’rì bə̂d Kristo mbe nɨ ye’ mbɨ mìməd.

15Mbə̀ cha’rɨ ə Fìlologùs mbɨ Julià mbɨ Nerèùs bə̀ cha’rɨ njàbɨ məd. Mbə̀ bə chà’rì ə Olimpàs mbɨ ə bə̂d Ɲwiə̀ mìjìm mbe nɨ ye’ mbɨ mìməd.

16Mbə̀ cha’rɨ wə̀d mɔ’ mɔ’ kwà’ ɨchî chɔ̀m. Mbə̀ cha’rɨ əne chwi ɨgha’i we nɨ ye’ əka’ bə̂d Kristo. Tɨfetɨ bə̂d Kristo rɨjìm chà’rì əwən.

17Mbɨ bɔŋgɔb, mə wɨə bu’ ɨbɔ ɨ nən ni mbə̀ we əwən mbɨ ə bə̂d mbe nɨə ghì ni bə̂d Kristo ghabrə mbɨ ni mbɨ feb ɨnə̂njì. Ɨ mbɨə ghì əne ɨchî nɨ mbɨə ton ɨnû mbe nɨ mbə̀ nya’a fə be kwembɨ. Tɨ mbə̀ tiinɨ ə ɨban mìməd,

18ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi tɨkwɨrɨ bə̂d tô ə fà’ əmbɨ a Ə̀nùŋìsɨg Kristo. Ɨ mbɨə fà’ àmei əmbɨ tə rɨbum. Ɨ mbɨə nɨŋ ɨŋgam nɨə nə̀mə̀ wə̀ŋ bə̀ nɨŋ ɨŋgam nɨə bɔtɨə tambɨə bə̂d mbe nɨ chəi mbɨ kyerɨ ənû.

19Wə̀d jìm ə kyerɨ ni mbə mbɨə zuunɨ Ə̀nùŋìsɨg. À yɨ əton nɨ ɨgha’i kaŋ swi ɨŋga mɨ fîŋ ɨmbə̀’ əwən. Mə kə̀b ni mbə̀ berɨ ɨwe ɨmbə̀’ ghɨ àmei ɨnû mbe nɨ ye’ mbɨ chɔ̀m fɔrɨ ni mbə̀ chub ənɨ mìmbûd nɨ chəi mbə̀ kyerɨ ɨchî nɨ ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ.

20Ɲwiə̀ we nɨə nà’ əbɔrəbɔd bɨrɨ zambɨ baŋ ə Satàn, əne ghì ni mbə̀ berɨ ɨka ɨgwɨ məd. A Ə̀nùŋìsɨg Yeso Kristo ghɨ ɨchɔ̀m ənɨ ə nən.

21Timotì nɨə fà’ə̀ mbɨ num wɨə bə̀ chà’rì əwən. Lusiùs mbɨ Jasìn fɔrɨ ə Sosipatà, nɨ ye’ mbɨ ɨfurɨ, mbɨə bə̀ chà’rì əwən.

22Mə̌ Tetiùs, nɨ ŋwa’nɨ ə̀ŋwà’nì zô, ə bə̀ chà’rì əwən ənɨ ɨkum Ə̀nùŋìsɨg.

23Gayùs, nɨ mɨə chub əkwɨ məd mbɨ ə bə̂d Kristo mbe nɨə fetɨ ɨŋga nəb məd bə̀ chà’rì əwən. Erastùs, nɨə nuŋ ɨkab ɨŋga əsɨ zô mbɨ Kwatùs, wa aŋgɔb, bə̀ chà’rì əwən.

[24A Ə̀nùŋìsɨg Yeso Kristo ghɨ ɨchɔ̀m ənɨ mbə̀n mɨjìm. À yɨ əne.]

25Tì yiirɨ ə Ɲwiə̀ we nɨ tì wɨ ghì mbə tə̀m kàànì ənjìm ɨkə̂n chɔ̀m, ənjìm ɨŋgam we nɨ mɨə ghà ɨmbə̀’ ə Yeso Kristo bə̀ fɔrɨ ənjìm ɨnû mbe nɨ nya’a ənə̀mə tɨ əŋwe rəŋwe nɨ mbɨ fə du əsaŋ.

26Tɨnîn mbɨ fə to’ ɨnû mbe əsaŋ ənjìm ɨŋwà’nì mbe nɨ bə̂d ɨkə̀n Ɲwiə̀ nya’a ŋwà’nì ghì ni ɨbeŋ ɨjìm kyerɨ. Ɲwìə̀ we nɨ ten i koŋ nya’a fə sob əne, ɨmbə̀’ ɨbeŋ jìm ben əməd bə̀ zuunɨ əməd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

27Mbə̀ na’ ɨwumnɨ we nɨ ten i koŋ, ənjìm ə Yeso Kristo, əmbɨ ə Ɲwìə̀ we mɔ’ nɨ berɨ ɨwe! À yɨ əne.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1 Kɔrèn

1 Kɔrèn 1

1À yiə mɔ̌ Pɔ̂l mbɨ wa aŋgɔb Sòstenès ŋwa'nɨ ə̀ŋwà'nɨ zɔ̂. Ɲwìə nya'a tɔŋ əmɨ ɨchî nɨ wɨ nya'a kə̀b ni mə ye' wə̀d tom Kristo Yeso.

2Tɨ wiə ŋwa'nɨ əmbɨ ɨfetɨ bə̂d Ɲwiə̀ we rɨ ə Kɔrèn, əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ Ɲwìə ghɨ̌ mbɨ zeŋ ɨchî nɨ mbɨ ye' əni ɨfɔtɨ mbɨ Kristo, nɨ Ɲwìə nya'a bə̀ tɔŋə ni mbɨ ye' mbi bə̂d. Tɨ wiə bə̀ ŋwa'nɨ əmbɨ ə bə̂d mìjìm mbe niə wumnɨ a Ə̀nùŋìsɨg Yeso Kristo ɨsɨ jìm. Məd yɨ Ə̀nùŋìsɨg mɨmə̌d bə̀ fɔrɨ wa.

3Ɲwiə̀ a Mbă' mbɨ Ə̀nùŋìsɨg Yeso Kristo ghɨ ìchɔ̀m əni ə nən bə̀ na' əbɔrəbɔd ɨ nən.

4Mə wiə nà' məben-əwe əmbɨ ə Ɲwiə̀ ɨghəm jìm ɨmbə̀' ìchɔ̀m we nɨ wɨ che ənjìm ə Kristo Yeso ghì əni ə nən.

5Wɨ fə nà' mɨne'e ɨ nən əni mɨnə̂njɨ jìm ɨchî nɨ mbə̀ ye' əni ɨfɔtɨ mbɨ Kristo. Wɨ fə ghì ni mbə̀ gha ɨnû jìm mbe nɨ wɨ kə̀bɨ ni mbə̀ ghă. Wɨ nya'a bə̀ ghì ni mbə̀ kyerɨ ɨnû jìm mbe nɨ wɨ kəbɨ ni mbə̀ kyerɨ.

6Əzɔ̂ ə chwi ɨ nən ni ɨnû mbe nɨ miə ghà ɨmbə̀' ə Kristo berɨ ye' ənû rəsì'.

7Əne chəi mbə̀ kwaŋ ɨne'e mɔ'ɔ we nɨ Əzwî ə nà' ɨchî nɨ mbə̀ə wòm əni tə fîŋ rɨjìm ni a Ə̀nùŋìsɨg Yeso Kristo bɨrɨ wɨrɨ ye'e.

8Məd bɨrɨ ghɨ ni mbə̀ təm kààní wò pè əni ɨnwɨ̌, ɨmbə̀' tɨ wɨ zə i ənû rɨbɔ̀ŋ ə mɔ'ɔ ɨgwɨ nən əni ze nɨ wɨ bɨrɨ wɨrɨ ye'e.

9Ɲwìə we niə ghì ənû ze nɨ wɨ ka'i nya'a tɔŋ əwən ni mbə̀ chub əni ɨfɔtɨ mbɨ Wan məd Yeso Kristo a Ə̀nùŋìsɨg.

10Mbɨ bɔŋgɔb, mə wiə bu' ɨbɔ ɨ nən əni ɨkum a Ə̀nùŋìsɨg Yeso Kristo ni mbə̀n mɨjìm chub əni ənû ə mɔ', mbɨ ni tɨ ə̀ghàbrì ə nyɨ i əka' nən, àyiə mbə̀ nuŋ tə fîŋ əni zɨ mɔ' bə̀ nùŋ tə rɨkɔndɨ əni wɨ mɔ'.

11Mbɨ bɔŋgɔb, mə wiə ghà əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ bə̂d mɔ'ɔ rɨŋga ɨnəbɨ Kloè fə ghà ɨ num ni mbə mbɨə tàŋə̀.

12Ənû nɨ miə ghàə̀ yɨ ni wɨ mɔ' rəbɔ' nən wiə ghàə̀ ni tə wiə beenɨ əbɔ' ə Pɔ̂l, wɨ cherə wiə ghàə̀ ni tə wiə beenɨ əbɔ' ə Àpolòs, wɨ cherə wiə ghàə̀ ni tə wiə beenɨ əbɔ' ə Sefàs, wɨ cherə wiə bə̀ yiə ghàə̀ ni tə wiə beenɨ əbɔ' ə Kristo.

13Mbɨ wa fə ghabrɨ ə Kristo ə? À wa kiə Pɔ̂l nɨ mbɨ nya'a kòmbì əzed ə ba'nɨ ɨmbə̀' əwən ə? Kɨ mbɨ wa nya'a nà' mɨnib ɨ nən ye' əni ɨkum Pɔ̂l ə?

14Mə wiə nà' məben-əwe əmbɨ ə Ɲwìə ni chəi mə̀ nya'a na' mɨnib əmbɨ ə wə̀d mɔ'ɔ rəbɔ' nən chè rɨ əni ə Krispùs mbɨ Gayùs.

15Əne chəi wə̀d mɔ'ɔ nɨ tɨ wɨ ghà ni mbə nya'a nɨŋ mɨnib əni mɨ ɨkum.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

16Mə kyeri ni mə nya'a bə̀ nà' minib əmbi inəbi Stefanàs. I chè ri əni bə̂d mbɔ̂, chəi mə wiri kɔndi ni mə nya'a nà' minib əmbi wə̀d cherə.

17Chəi Kristo nya'a tom əmi ni mə̀ na' minib. Wi nya'a tom əmi ye' ni mə̀ gha ikə̂n chɔ̀m əni iŋgam ni chəi wi nɔ' ri əni iwe bə̂d mìsɔŋichù, nji chəi ənû ze ni tiə ghà imbə̀' ichî ni Yeso nya'a kwi əzed ə ba'ni ə wiri beri ika.

18Iŋgam imbə̀' ichî ni Yeso nya'a kwi əzed ə ba'ni yi ənû əneŋ əmbi ə bə̂d mbe niə nimə, àyiə əmbi mbà mbe niə jwì rəŋgə', iŋgam we ə chwi ichî ni Ɔwìə̀ beri ika.

19Ə zi iŋga Ə̀ŋwà'nì ə Ɔwiə̀ ni, "Mə biri chwi əmbi ə bə̂d mbe ni kɔndi ni mbə̀ beri iwe ni mbi yi ineŋ, bə̀ chwi əmbi mbe ni kɔndi ni mbə kyeri ənû ni chəi mbi kyeri ənû ə mɔ'ɔ."

20Ziə niə ye' əne, nji əzɔ̂ ə nùŋ wə̀d we ni kɔndi ni tə beri iwe ə yi ə, nùŋ wə̀d we niə chwi rìkə̌ ə yi ə, bə̀ nùŋ wə̀d we niə tàŋ inû əni ə nyùmə̀ wɔ̂ ə yi ə? Imbə̀' Ɔwìə̀ fə ghì ni iwe bə̂d riŋga isig beŋ əni ənû əneŋ ə?

21Ɔwìə̀ nya'a niŋ i iwe ghì ni ti bə̂d niŋ ə iwe bə̂d mìsɔŋichù kyeri əməd. Ə̀ne ziə nya'a bɔ̀ŋ i bɔ ni wi chi bə̂d rəŋgə' ənjìm ichî ni mbi nya'a ben ənû əneŋ ze ni tì nya'ə ghàə̀.

22MìJû mbiə kə̀b zə inû yiiri ni chwi ni ənû ze ni tiə ghàə̀ yi ənû rəsì'. Bə̂d mbe ni ka'i mìJû mbiə kə̀bə̀ ni tì gha inû mbe ni beri iwe iŋga,

23àyiə tì wiə ghà imbə̀' ə Kristo ni mbi nya'a kombi əzed ə ba'ni. Chəi mìJû gha' ni zu ənû zɔ̂. À yiə bə̀ ənû əneŋ əmbi ə bə̂d mbe ni ka'i mìJû.

24Àyiə əmbi ə bə̂d mbe ni Ɔwìə̀ nya'a tɔŋ əni mbi, əne yi mìJû mbi ə bə̂d mbe ni ka'i mìJû, Kristo yi wə̀d we ni Ɔwìə̀ che ənjìm məd chwi i ika bə̀ chwi i iwe.

25Bə̂d mɔ'ɔ mbiə kɔndiə ni ichî ni Ɔwìə̀ nya'a ghǐ mbi kòmbì ə Kristo əzed ə ba'ni yi ənû əneŋ. Àyiə ənû ze ə beri iwe iŋga chè iwe bə̂d mìsɔŋichù. Mbi mɔ'ɔ mbiə bə̀ kɔndiə ni ichî ni Ɔwìə̀ nya'a ghǐ mbi kòmbì ə Kristo ə chwi ni Ɔwìə̀ ə bɔd. Àyiə ənû ze ə beri ika chè ika bə̂d mìsɔŋichù.

26Bɔŋgəb, mbə̀ kɔndi ichî ni mbə nya'a əni ə nyùmə̀ we ni Ɔwìə̀ nya'a tɔŋ əwən ni mbə̀ ye' mbi bə̂d. Chəi mbə̀n mìnɔnɔ' nya'a beri iwe ichî ni bə̂d riŋga isig ə nèŋə̀ bə̂d iwe. Chəi mbə̀n mìnɔnɔ' nya'a beri mbìrimbin kyeŋ iŋga əbeŋ. Chəi mbə̀n mìnɔnɔ' nya'a beri mbɔ̂n.

27Àyiə Ɔwìə̀ nya'a chɔ' bə̂d mbe riŋga isig ni bə̂d ə kɔndi ni mbi yi ineŋ, imbə̀' na' tìnìd ətu əmbi mbe ni kɔndi ni mbə beri iwe. Ɔwìə̀ nya'a chɔ' ighi mbe riŋga isig ni bə̂d ə kɔndi ni à yi ighi ni bɔri, imbə̀' na' tìnìd ətu əmbi mbe ni kɔndi ni mbə beri ika.

28Ɔwìə̀ nya'a chɔ' bə̂d mbe ni bə̂d ə tìbrìə̀ mbi mbe ni bə̂d ə tə̀ənì iŋga isig, ni ye' mbe ni bə̂d ə kɔndi ni à yi ighi əko, imbə̀' nimni mbe ni bə̂d ə kɔndi ni mbi yiə bə̂d kyeŋ.

29Wi nya'a ghì əne imbə̀' ti wə̀d mìsɔŋichù goŋ i igɔ̂ ifə̌ məd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

30À yiə Ɲwìə nya’a ghǐ ni mbə̀ ye’ əni ifəti mbi Kristo Yeso. Məd yi we ni Ɲwìə ghi ni tì che ənjìm məd beri iwe. Wì fə ghì ni tì təm kù’nì. Wì fə zeŋni əwa bə̀ cho’ mba itu.

31Ə zi iŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɲwiə̀ ni, “Wə̀d we niə kəb goŋ igô, wì goŋ imbə̀’ ənû ze ni Ə̀nùŋìsig ghǐ.”

1 Kɔrèn 2

1Mbi bɔŋgəb, əni mə̀ nya’a ye’e əsi nən, chəi mə̀ nya’a gha inû mbe ni ye’ ənə̀mə imbə̀’ ə Ɲwìə̀ i nən əni miŋgam kyeŋ kì mbi iwe kyeŋ,

2imbə̀’ ighəm ni əni mə̀ nya’a mbi nən, mə nya’a nùŋ iŋga mi fîŋ ni chəi mə biri gha ənû ə cherə chè ri əni ənû imbə̀’ ə Yeso Kristo fəri ənû imbə̀’ ichî ni mbi nya’a kombi əməd əzed ə ba’ni.

3Əni mə̀ nya’a ye’e əsi nən, mə nya’a bɔd, əne ibɔɔ nya’a ghì mə bindi ni chəi mə̀ biri fa’ ichî chə̀m.

4Əni mə̀ nya’ə ghà iŋgam Ɲwiə̀ i nən, chəi mə̀ nya’a niŋ iwe mbi iŋgam nəmi nəmi bɔŋ ghàm. Mə wiə nya’ə ghàə̀ ye’ ichî ni Əzwî ə nya’ə chwi inənjì i num bə̀ nà’ ika i num.

5Mə wiə nya’ə ghì əne imbə̀’ mbə̀ nuŋ fîŋ ye’ igun ika we ni Ɲwìə̀ ə nà’ə̀, ka’i igun iwe bə̂d mìsɔŋichù.

6Əni tì ye’ əka’ bə̂d Kristo mbe ni fə kaani, tì wiə ghàm iŋgam iwe. Ka iwe we yi i ri əmbi ə bə̂d mbe riŋga isig wô, kì ri əmbi izwî mbe niə tùmbì isig wô, ni ika mìməd biri mì.

7Tì wiə ghàmə̀ ye’ imbə̀’ iwe we ni Ɲwiə̀ ə nà’ə̀. Iwe we wi ənə̀mə, ni chəi bə̂d kyeri, ni bɔŋ Ɲwìə̀ nya’a siə teki isig, wì nya’a fə ghà ni tə biri che ənjìm iwe we nà’ iwumni i na.

8Chəi wə̀d mɔ’ɔ rəbɔ’ mbe niə tùmbì isig wô nya’a kyeri ənû zô. À ki ni mbi nya’a kyeri, nji chəi mbi nya’a kombi Ə̀nùŋìsig we ni mbiə na’ iwumni i bɔ.

9Ə zi iŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɲwiə̀ ni, “Ənû ze ni chəi ighə kwe’ zə, kì ə̀tŏŋ ə kwe’ zu, kì ni wə̀d kwe’ kəndi iŋga i fîŋ, yi əze ni Ɲwìə̀ fə teki nùŋ əmbi ə bə̂d mbe ni gha’ əməd.”

10Àyiə Ɲwìə̀ fə chwi inû mbe i na ənjìm Əzwî əməd. Əzwî ze ə ziə kyè’ inû jìm, ka àbei inû mbe ni ye’ ənə̀mə imbə̀’ ə Ɲwiə̀.

11À kiə we ni kyeri tikəndi bə̂d mìsɔŋichù chè ri əni əzwî ze ni ye’ iŋga məd ə? Əne bô, chəi əni ti wə̀d kyeri tikəndi Ɲwiə̀ chè ri əni Əzwî ə Ɲwiə̀.

12Tìnîn Əzwî ze ni Ɲwìə̀ ə nà’ ə fə si i iŋga na. Chəi əzwî ze ni ye’ iŋga isig iŋga na. Əzwî ze ni Ɲwìə̀ ə nà’ ə zi iŋga na imbə̀’ tì kyeri mine’e mbe ni Ɲwìə̀ na’ i na.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13Chəi tiə ghà inû mbô əni miŋgam ni tì niŋ ti əni iwe bâd mìsɔŋichù. Tì wiə ghàà ye’ əni miŋgam ni Əzwî ə Ɲwià ə na’ i na. Tì wiə niŋə miŋgam mbe to’ri inû rəsì’ imbà’ Əzwî ə Ɲwià əmbi ə bâd mbe ni Əzwî ə Ɲwià ə ye’ iŋga mìməd.

14Ka wàd we ni chəi Əzwî ə Ɲwià iŋga məd we ti wì ben inû rəsì’ mbe ni Əzwî ə Ɲwìà ə nà’à, imbà’ ighəm ni mbi yi ənû əneŋ i bɔ. Chəi əni tì wì kyeri inû mbe imbà’ ighəm ni àmei Əzwî ə Ɲwià ze tì ziə ghì ni wì kyeri.

15Wàd we ni Əzwî ə Ɲwià ə ye’ iŋga məd we tì wì zə inû jìm, ətu əməd ə zeŋ imbà’ mbiwən, àyiə chəi əni ti ətu ə wàd cherə zeŋ imbà’ inû mbe ni wiə ghàà.

16Ə zi iŋga Àŋwà’nì ə Ɲwià ni, “À kiə we ni kyeri inû mbe ni Ɲwìà ə kɔndiə imbà’ kəəri əməd ə?” Àyiə tì we tì rì kyeri inû mbô imbà’ ighəm ni ənû ze ni Kristo ə kɔndiə ə zi iŋga ta fîŋ.

1 Kɔrèn 3

1Bɔŋgəb, chəi əni tì mə nya’a ghàm i nən ichî ni tì mə nya’a ghàm əmbi ə bâd mbe ni Əzwî ə Ɲwià ə ye’ iŋga mìməd. Mə nya’a beri gham i nən ighabi ni mbə yiə bâd riŋga isig, kì ighabi ni mbə yiə bɔn bɔd əni ənû ə Kristo.

2Mə wiə nya’ə nà’ ibən i nən, ka’i tijig ni kaani, imbà’ ighəm ni chəi mbà nya’a kiri ku’ ni jig tijig ni kaani. Ka àbei tìnîn chəi mbà kiri ku’,

3imbà’ ighəm ni mbà yiə kiri ighabi ə bâd riŋga isig. Əni mbàə ghì ədìì bà chɔbə, imbà’ mbə mbiə ghì ichî ni bâd riŋga isig ə ghìà ə? Imbà’ mbə mbiə ghì inû ighabi ə bâd ni chəi mbi kiri kyeri Ònùŋìsig ə?

4Wàd mɔ’ɔ rəbɔ’ nən mi ghà ni tə wiə beeni əbɔ’ ə Pôl, wi cherə bà ghà ni tə wiə beeni əbɔ’ ə Àpolòs, imbà’ mbə mbiə ghì ighabi ə bâd ni chəi mbi kiri kyeri Ònùŋìsig ə?

5Àpolòs kiə we? Pôl bà ə we? Tì yiə àmei bâd àfà’ì mbe ni mbà nya’a che ənjìm mìməd ben ə Yeso Kristo. Wàd mɔ’ mɔ’ rəbɔ’ na wiə fà’ àfà’ì ze ni Ònùŋìsig nya’a na’ i bɔ.

6Mə nya’a kon, Àpolòs nya’a chùb. À yiə Ɲwìà nya’a ghì ni ighi mbe kwi.

7Ka wàd we ni nya’a koni kì we ni nya’a chubi yi i əghi ə mɔ’ɔ. We ni che bâd mìjìm yiə Ɲwià we ni nya’a ghi ni ighi mbe kwi.

8Wàd we ni koni mbi we ni chubi mbiə ghì àmei ənû ə mɔ’, àyiə Ɲwìà biri chwi wàd mɔ’ mɔ’ rəbɔ’ mìməd ichî ni wì fà’i.

9Tì yiə bâd niə fà’ inôn əmbi ə Ɲwià. Mbə yiə mbeŋ Ɲwìà, bà ye’ nəb ni Ɲwìà kori.

10Ɲwìà nya’a ghì ìchòm əni ə num, ghì mə bɔm əchi ə nəb ighabi əbɔm nəb ni jeŋgi kyeri àfà’ì. Wàd cherə wiə kod igun əchi ze. Àyiə wàd mɔ’ mɔ’ we i ichî ni wiə kod igun əchi ze,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

11ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi əchɨ ə nəb ə cherə nɨ tɨ wə̀d bɔm chè rɨ ənɨ əze nɨ Ɲwìə̀ nya’a fə bɔmɨ. Əchɨ ze yɨə Yeso Kristo.

12Wə̀d mɔ’ɔ mɨ kod nəb ɨgun əchɨ ze ənɨ ə gôl, ənɨ ə sɨrɨvà, ənɨ əti əka ənun, ənɨ ɨzed, ənɨ ɨgwəŋ kɨ ənɨ ɨzaŋ,

13mbɨ bɨrɨ zə əfà’ì əməd ɨchî nɨ wɨ korɨ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Əni ze nɨ Kristo bɨrɨ wɨrɨ ye’e pè sa’ ɨsɨg, ə bɨrɨ chwi ɨkwɨ nəb we nɨ wə̀d we korɨ. Ɨwid bɨrɨ du əfà’ ə wə̀d əsaŋ. Ɨwid we bɨrɨ zwe’rɨ ɨkwɨ əfà’ì ze nɨ wə̀d mɔ’ mɔ’ fə fà’ì.

14Əghɨ ze nɨ wə̀d bɔm ɨgun əchɨ ze mɨ ton fɨ i, wə̀d we bɨrɨ nɨŋ ɨchɔ’ əfà’ì.

15Əghɨ ze nɨ wə̀d bɔm ə mɨ fɨ ə, wɨ bɨrɨ nim i ɨchɔ’ əfà’ì. Məd ziə bɨrɨ jwɨ rəŋgə’ àmei ɨghabɨ ɨchî nɨ wə̀d jwɨ rɨŋga ɨwid.

16Chəi mbə̀ kyerɨ ni mbə yɨə mbàn Ɲwìə̀ mbɨ ni Əzwî ə Ɲwiə̀ ə zɨ ɨŋga nən ə?

17Wə̀d mɔ’ɔ mɨ nimnɨ mbàn Ɲwìə̀, Ɲwìə̀ bɨrɨ bɨ nimnɨ əməd, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbàn Ɲwìə̀ ə zeŋ. Mbə yɨə mbàn ze.

18Tɨ wə̀d mɔ’ɔ tambɨ i i ɨnyod. Wə̀d mɔ’ɔ rəbɔ’ nən mɨ kɔndɨ ni tə yɨə wə̀d ɨwe, ɨchî nɨ bə̂d rɨŋga ɨsɨg kyerɨ bə̂d ɨwe, wɨ beŋ ənɨ əneŋ ɨmbə̀’ wɨ berɨ ɨwe we nɨ Ɲwìə̀ ə nà’ə̀,

19ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ənû ze nɨ bə̂d rɨŋga ɨsɨg wô kɔndɨ ni à yɨ ɨwe, Ɲwìə̀ wɨə zəə ni à yɨ ənû əneŋ. Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɲwiə̀ ni, “Ɲwìə̀ wɨə gywɨə̀ bə̂d mbe nɨ kɔndɨ ni mbə berɨ ɨwe àmei ənjìm ɨwe mɨməd.”

20Mbɨ bə̀ yì ŋwà’nì ni, “Ə̀nùŋɨsɨg ə kyerɨ ni tɨkɔndɨ bə̂d mbe nɨ kɔndɨ ni mbə berɨ ɨwe yɨ ətu əkŏ.”

21Əne tɨ wə̀d mɔ’ɔ goŋ i ɨgô ni tə wɨə beenɨ əbɔ’ wə̀d mɨsɔŋɨchù mɔ’ɔ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Ɲwìə̀ fə nà’ ɨghɨjìm ɨ nən.

22Kɨ̀ à kɨ ə Pôl, kɨ̀ ə Àpolòs, kɨ̀ ə Pità, kɨ ɨsɨg wô, kɨ ɨtènì, kɨ ɨvɨ, kɨ ə nyùmə̀ wô, kɨ nyùmə̀ we nɨ bɨrɨ ye’e, Ɲwìə̀ fə nà’ ɨghɨ mbô ɨjìm ɨ nən.

23Mbə̀ yɨə bə̂d Kristo. Kristo yɨə bə̀ ə wə̀d Ɲwìə̀.

1 Kɔrèn 4

1Bə̂d berɨ neŋ əwa ni tɨ yɨə bə̂d əfà’ì Kristo fɔrɨ bə̂d nɨ Ɲwìə̀ ghɨ ni mbɨ gha ɨnû mbe nɨ ye’ ənə̀mə ɨmbə̀’ əməd.

2Ənû nɨ mbɨ kəb rɨ əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ mbɨ zɨ ɨnû ɨŋga tɨkyerɨ-ɨbɔ mɨməd yɨ ni mbɨ berɨ fà’ ənɨ tə fîŋ rɨjìm.

3Ɨ num, à yɨ ənû ə kwa ni mbə̀ sa’ əmɨ, kɨ̀ ni bə̂d mɨsɔŋɨchù cherə sa’ əmɨ. Chəi mə̌ ə bèə̀ sa’ə mɨ ɨnyod.

4Chəi mə̀ kyerɨ ənû rɨbɔ̀ŋ ə mɔ’ɔ ze nɨ mə ghɨ, àyɨə zɨ rɨka chwi i ni chə mə̀ kwe’ ghɨ̀ ənû rɨbɔ̀ŋ. Àmei Ə̀nùŋɨsɨg we nɨ tɨ̀ wɨ sa’ əmɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

5Əne tɨ mbə̀ sob ə ɨsa'i ɨgun ə wə̀d mɔ'ɔ bɔŋ nyùmə̀ siə kù'ə̀. Mbə̀ womə pè əni Ə̀nùŋìsig wiri ye'e. Məd biri du inû mbe ni bə̂d ə ghì iŋga isi firi, bə̀ chwi rikɔndi te ni ye' iŋga fîŋ ri bə̂d. Əni ə nyùmə̀ we, Ɲwìə̀ biri na' məben-əwe əmbi wə̀d jìm ichî ni ziə ku' əmbi wə̀d mɔ' mɔ'.

6Tìnîn, kyiə bɔŋgɔb, mə fə niŋ mi ənû mbi əzi Àpolòs ighabi əmigi. Mə niŋ əne imbə̀' weeri əwən, imbə̀' mbə̀ kwembi ənû ri na imbə̀' iŋgam we niə ghàə̀ ni, "Mbə̀ ghi àmei inû mbe ni ye' iŋga Ə̀ŋwà'nì ə Ɲwiə̀." Mbə mi ghì əne, chəi mbə̀ biri nɔ wə̀d mɔ', əne tə̀ənì wi cherə.

7À kiə ye ni mbə̀ beri ni chwi ni mbə̀ chè bə̂d cherə ə? À kiə ye ni mbə̀ beri ni ka'i Ɲwìə̀ na' i nən ə? Wì mi nya'a nà' ighi i nən, nji əton ni mbə̀ə goŋ igô ighabi ni chəi wì nya'a na' ighi i nən ki imbə̀' ə yè ə?

8Mbə mbiə ghì ighabi ni mbə fə beri ighijìm mbe ni mbə̀ kəbi! Mbə mbiə ghì ighabi ni mbə fə beri mbôn! Mbə mbiə ghì ighabi ni mbə fə si mifôn, ka à bè ye'i ni ka tì yi a mifôn! Mə wiə kàŋə̀ kəbə̀ ni mbə ye' mifôn imbə̀' tì bə̀ ye' mifôn mbi nən!

9Ziə chub i num ighabi ni Ɲwìə̀ fə nùŋ əwa, mbà bə̂d tom, ni tì ye' bə̂d ni si nwìə̀ əni iwaŋ imbə̀' ə bə̂d zə əwa. Tì yi ighabi ə bə̂d ni mbi fə sob isa'i ni mbi zwiiri mìmə̂d, imbə̀' ighəm ni isig wiə nèŋ əwa, mbìaŋgirə̀ mbiə nèŋ əwa, bə̂d mìsɔŋichù bə̀ nèŋ əwa.

10Tì yi ineŋ imbə̀' ichî ni tiə fà' əmbi Kristo, àyiə mbə yiə bə̂d iwe ichî ni mbə̀ fɔti mbi Kristo. Tì ə bɔd, àyiə mbən ə kà. Bə̂d mbiə wumni əwən, àyiə i mbiə tìbrì əwa!

11Ɨ pe rìnîn, tì wiə chubə njì, ədɔ' ə ziə ne əwa, tì wiə zì ita ngywǐ, bə̂d mbiə som əwa, chəi tì beri ikwi.

12Tì wiə fà' rìkă əni mba ibɔ. Əni bə̂d zɔm əwa, tì wiə nà'ə̀ ye' əbɔrəbɔd. Əni mbi nwendi ta rikyeri-iwu, tì wiə nyì'ə̀.

13Əni mbi chəki ta rikum, ti wiə wìirì əni iŋgam chɔ̀m. Ɨ pe rìnîn bə̂d fə niŋ əwa ighabi ni tì yi ighi ribɔ̀ŋ fɔri ighabi ni tì yi rifiŋi.

14Chəi miə ŋwà'nì ənû zô imbə̀' i na' tìnìd ətu i nən. Mə wiə ŋwà'nì imbə̀' kəəri əwən ichî ni mbə̀ ye' mbi bɔn ni mə̀ gha'i kwà' riŋgə'.

15Ka à bè ye'i ni mbə̀ beri bə̂d ni kaŋ nɔ' əku niə chwi ichî ni tì bə̂d Kristo chubi, àyiə chəi mbə̀ beri mìmbǎ' nənɔ'. Mɔ̌ yi ə mbǎ' əni ifɔti mbi Kristo Yeso ichî ni miə ghà ikə̂n chɔ̀m.

16Əne mə wiə bu' ibɔ i nən ni mbə̀ beeni əbɔ' mə əwu yènì.

17Əzô yi əton ni miə tom ə Timotì əsi nən. Məd yi mi wan ni mə̀ gha'i kwà' riŋgə'. Məd wiə fà' əmbi Ə̀nùŋìsig əni i fîŋ jìm. Məd biri nɔɔri mbə itu imbə̀' inû mbe ni mə̀ nya'ə ghì əni mə̀ nya'a ben ə Kristo Yeso, ni ye' inû mbe ni miə chwi isi jìm iŋga rifeti bə̂d Kristo rijìm.

18Bə̂d mɔ'ɔ rəbɔ' nən mbiə seeniə. Ɨ mbiə kɔndiə ni chəi mə̀ biri wiri ye'e əsi nən.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

19Àyiə Ɗwià mɨ benɨ, mə bɨrɨ zambɨ ye’e əsɨ nən. Mə mɨ ye’e, mə bɨrɨ pe nwèndì ɨnû mbe nɨ bâd mbe niə seenɨ ə ghàà, bà nwèndì ɨka we nɨ mbɨ berɨ.

20Ka ənû ɨfòn ə Ɗwiə yɨ i ənû ɨmbà’ mɨŋgam, à yɨ ənû ɨmbà’ ɨka nɨ ghɨ ɨnû mbe nɨ Ɗwià kəbɨ.

21Mbə kɨə kəbə ni ye ə? Mbà wa kàb ye’ ni mà ye’e əsɨ nən mbɨ fɨŋgyeŋ, kì ni mà ye’e mbɨ ɨgha’i fərɨ əzwî ə bətɨ bətɨ ə?

1 Kərèn 5

1Mə fə kàŋ zu ənɨ bâd ə ghàà ni əfabɨrɨ-ənû ə zɨ əka’ nən, nɨ ye’ ɨkwɨ mɔ’ɔ we nɨ chə bei əka’ bâd mbe nɨ chəi mbɨə wumnɨ ə Ɗwiə. Mə fə zu ni mbaŋà mɔ’ɔ ziə ni ɨwi i mbǎ’.

2Àyiə mbə mbɨə seeniə! Njɨ ɨmbà’ àkànì ə kà’ swi ɨŋga tə fîŋ, mbə chì mbaŋà ze nɨ ghì ənû zô rəka’ nən ə?

3Ka à bè ye’i ni chəi əmɨ əka’ nən mǒ mǒ, àyiə mə əzwî ə zɨ i mbɨ nən. Mbà nɨŋ ni mə wɨ əka’ nən, əne mə fə sob ɨsa’i ɨgun ə mbaŋà ze nɨ ghɨ ənû zô

4ənɨ ɨkum Yeso Kristo. Ənɨ mbà fetɨ, əne mɨ əzwî mbɨ ɨka we nɨ a Ɔ̀nùŋìsɨg Yeso nya’a na’ ɨ nən ə ye’ mbɨ nən,

5mbà saŋ mbaŋà zô ɨŋga tɨkyerɨ-ɨbɔ Satàn ni wì chəkɨ nyamnyod məd, ɨmbà’ əzwî əməd ə jwɨ rəŋgə’ əni ze nɨ Ɔ̀nùŋìsɨg Yeso bɨrɨ wɨrɨ ye’e.

6Ɨchî nɨ mbəə goŋ ɨgô rɨka bɔ̀ŋ i. Chəi mbà kyerɨ ni àmei akə ɨfu’ we niə ghì ni ŋgə̀ŋ kɔ’ we ə nɔ̀ɔ̀rì ŋgə̀ŋ jìm ə?

7Mbà chɨ ɨfu’ ənun we niə ghì ni ŋgə̀ŋ kɔ’, ɨmbà’ mbà ye’ ɨghabɨ ə ŋgə̀ŋ fi nɨ chəi ɨfu’ we niə ghì ni ŋgə̀ŋ kɔ’ ɨŋga. Mə kyerɨ ni mbə yiə kaŋ əne, ɨmbà’ ɨghəm nɨ mbɨ nya’a nà’ ə Kristo ənɨ əghɨ àfà ɨgwɨ mba ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Məd yɨ ɨghabɨ ə wan njɨg we nɨ mìJû nya’ə kyem əni Əchwî ə Che-ɨgun.

8Əne tɨ jɨg əchwî ze, ka’i mbɨ ə ŋgə̀ŋ ze nɨ ɨfu’ ənun we niə ghì ni ŋgə̀ŋ kɔ’ ye’ ɨŋga. Ɨfu’ ənun we niə ghì ni ŋgə̀ŋ kɔ’ yɨ ənû nɨ ghì ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbɨ ənû nɨ ghɨ ɨzɨg. Àyiə tɨ jɨg əchwî ze ye’ əni ə ŋgə̀ŋ nɨ chəi ɨfu’ we niə ghì ni ŋgə̀ŋ kɔ’ ɨŋga. Tì jɨg əni ə fîŋ zeŋɨ zeŋɨ bà siə ghà ɨnû mbe nɨ ye’ mbɨ rəsì’.

9Mə nya’a ŋwa’nɨ ɨ nən ni tɨ mbà jɨg àsà’ mbɨ ə bâd mbe niə ghì ɨfabrɨ-ɨnû.

10Ka’i mà gha bâd rɨŋga ɨsɨg wô niə ghì ɨfabrɨ-ɨnû, kì mbe niə ghì əjə, kì mbe niə jɨə, kì mbe niə wumnɨ mbìanèŋ. Mbə mɨ kəb ghɨ əne, njɨ mbə berɨ jwɨ rɨŋga ɨsɨg wô.

11Àyiə rìnîn, mə wiə ŋwà’nì ɨ nən ye’ ni tɨ mbà jɨg àsà’ mbɨ wəd mɔ’ɔ we nɨ gha ni tə ben ə Kristo, àyiə ɨ wiə kirɨ ghɨ ɨfabrɨ-ɨnû, kì ɨ wiə ghì əjə, kì ɨ wiə wumnɨ mbìanèŋ, kì ɨ wiə chəkì rɨkum bâd, kì ɨ wiə nɔə beə, kì ɨ wiə jɨə. Tɨ mbà be jɨg ə mbɨ ɨkwɨ wəd wô.

12À wa kɨ əzum rɨmbin nɨ sa’ bâd mbe nɨ chəi ɨŋga ɨfetɨ bâd Kristo ə? Ɨmbà’ mbə berɨ sa’ ye’ bâd mbe nɨ ye’ ɨŋga ɨfetɨ bâd Kristo ə?

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13À yɨə Ɲwìə bɨrɨ sa’ bə̂d mbe nɨ chəi ɨŋga ɨfetɨ bə̂d Kristo. Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɲwiə̀ ni, “Mbə̀ fid ɨzɨg we nɨ ye’ əka’ nən.”

1 Kɔrèn 6

1Ənɨ wə̀d mɔ’ɔ rəbɔ’ nən berɨ ɨsa’i mbɨ wə̀d Kristo cherə, wɨ kɨə nɨŋ ɨsa’i we wò əsɨ ə bə̂d mbe nɨ chəi mbɨə wumnɨ ə Ɲwiə̀ ɨmbə̀’ ə ye ə? Njɨ ɨmbə̀’ wɨ kə̀’ nɨŋ wò ye’ əsɨ bə̂d Ɲwiə̀ ə?

2Chəi mbə̀ kyerɨ ni à yɨə bə̂d Ɲwiə̀ bɨrɨ sa’ ɨsɨg wə̂ ə? À mɨ ye’ ni à yɨə mbə̀nə bɨrɨ sa’ ɨsɨg, njɨ mbə̀ rɨ wa ku’ ə nɨ sa’ bɔn tɨ mɨsa’i ə?

3Chəi mbə̀ kyerɨ ni à yɨə mbă bɨrɨ sa’ mbɨaŋgɨrə̀ ə? À nɨə ye’ əne, njɨ tɨ̀ berɨ bɨ sa’ ɨnû nɨ dè ɨtènì wə̂!

4Əne mbə mɨ berɨ mɨsa’i ɨghabɨ mbə̂, mbə̀ kɨə chɔ’ɔ bə̂d mbe nɨ chəi mbɨə nà’ ɨwumnɨ əmbɨ mɨ̀məd ɨŋga ɨfetɨ ni mbɨ sa’ ɨnû rəŋgu ɨmbə̀’ ə yè ə?

5Mə wɨə ghà ənû zə̂ ɨmbə̀’ na’ tɨ̀nɨ̀d ətu ɨ nən. Zɨə wa chwi ni chəi wə̀d mɔ’ɔ əka’ nən nɨ kaŋ berɨ ɨwe nɨ tɨ̀ wɨ sa’ bə̂d Kristo ə?

6Àyɨə mə wɨə zəə ye’ ni wə̀d Kristo wɨə nɨŋə wə̀d Kristo cherə mbɨ wò ɨfě bə̂d mbe nɨ chəi mbɨ ben ə Kristo ni mbɨ sa’ mɨ̀məd!

7Ənû nɨ berɨ mɨsa’i əka’ nən ə chwi ni chəi mbə̀ə ghɨ̀ ɨnû ɨghabɨ ə bə̂d Kristo. Zɨ rɨ wa bɔŋ i ni mbɨ ghɨ ənû rɨbɔ̀ŋ ye’ ənɨ ə nən ə? Zɨ rɨ wa bɔŋ ni mbɨ fɨg ye’ əwən ə?

8Àyɨə mbə mbɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ bə̀ fɨgə̀ ka àbei mbə bɔŋgɔb ɨŋga ɨfetɨ.

9Chəi mbə̀ kyerɨ ni chəi bə̂d mbe nɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ bɨrɨ jɨg ənû ɨfɔ̀n ə Ɲwiə̀ ə? Tɨ wə̀d mɔ’ɔ tambɨ i əwən: chəi bə̂d mbe nɨə ghɨ̀ ɨfabrɨ-ɨnû bɨrɨ nɔ jɨg ənû ɨfɔ̀n ə Ɲwiə̀, kɨ̀ mbe nɨə wumnɨ mbɨanèŋ, kɨ̀ mbe nɨə niirɨə məyi kɨ̀ mbaŋə̀, kɨ̀ mbaŋə̀ nɨə nɨə tɨ cherə,

10kɨ̀ mɨjɨ, kɨ̀ bə̂d mbe nɨə ghɨ̀ əjə, kɨ̀ mbe nɨə nɔə beə, kɨ̀ mbe nɨə chə̀kɨ̀ rɨkum bə̂d, kɨ̀ mɨjɨ bagɨ.

11Bə̂d mɔ’ɔ rəbɔ’ nən mbɨə nya’ə ghɨ̀ ɨnû mbə̂. Àyɨə Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso Kristo mbɨ Əzwî à Ɲwiə̀ fə sò əwən bə̀ zeŋnɨ əwən, ghɨ̀ mbə təm kù’nɨ̀.

12Wə̀d mɔ’ɔ we tɨ̀ wɨ ghà ni, “Mə we tɨ̀ mə ghɨ̀ ɨnû jìm.” À yɨ əne, àyɨə ka’i ɨnû jìm bɨrɨ weerɨ əwe. Mə kyerɨ ni, “Mə we tɨ̀ mə ghɨ̀ ɨnû jìm,” àyɨə chəi mə bɨrɨ ben əbò’ò əmbɨ ənû ə mɔ’ɔ.

13Wə̀d cherə we tɨ̀ wɨ ghà ni, “Ɨghɨ mbe nɨ bə̂d jɨgɨ mbɨə chèə̀ wò ɨŋga ɨbum, mbɨ ni ɨbum wɨ əŋgu ɨmbə̀’ yim ɨghɨjɨg.” À yɨ əne, àyɨə Ɲwiə̀ bɨrɨ zɨ ɨnwɨ̌ ənɨ ɨnû mbə̂ ɨbe. Chəi tɨ berɨ nɨ nɨŋ nyamnyod ghɨ̀ ɨfabrɨ-ɨnû əŋgu. Tɨ berɨ nɨŋ fà’ ye’ əmbɨ ə Ɲwiə̀. À yɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg ə nəŋgɨə nyamnyod.

14Ɲwiə̀ we nɨ nya’a zwemnɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg bɨrɨ bɨ zwemnɨ əwa ənɨ i ɨka.

15Chəi mbə̀ kyerɨ ni tə nyamnyod yɨ ɨba rɨ ənɨ ə nyamnyod Kristo ə? Əne mə̀ wa nɨŋ ɨba rɨ ənɨ nyamnyod Kristo fɔtɨ mbɨ nyamnyod ə̀kùnì ə? Chə̂!

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

16Chəi mbə kyerɨ ni mbaŋə̀ ze nɨ fɔtɨ i ɨnyod mbɨ ə̀kùnɨ̀ fə bèŋ siə nyamnyod mɔ’ mbɨ məd ə? Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni, “Mɨ̀məd mbe mɨbe bɨrɨ fɔtɨ siə nyamnyod mɔ’.”

17Àyɨə wəd we nɨ fɔtɨ i ɨnyod mbɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg, əzwî əməd mbɨ Əzwî Ə̀nùŋɨ̀sɨg fə sɨ əzwî ə mɔ’.

18Mbə̀ ton ɨfabrɨ-ɨnû! Chəi ɨnû rɨbɔ̀ŋ jìm cherə mbe nɨ bə̂d ə ghɨ̀ ə bètɨ̀ə nyamnyod, àyɨə wəd we nɨə ghɨ̀ ɨfabrɨ-ɨnû wɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ əni i nyamnyod.

19Chəi mbə̀ kyerɨ ni tə nyamnyod yɨə mbàn əmbɨ Əzwî ə Zeŋɨ ze nɨ ye’ ɨŋga nən, nɨ Ɲwìə̀ nya’a na’ ɨ nən ə? Ka tə nyamnyod yɨ i tən.

20Ɲwìə̀ nya’a fə zon əwən əni ɨkab nɔnɔ’. Əne mbə̀ nɨŋ ə ɨnyod wumnɨ ə Ɲwiə̀ əŋgu.

1 Kɔrèn 7

1Tɨ̀nîn, ɨ wo əni ɨnû mbe nɨ mbə̀ nya’a ŋwa’nɨ: Mə ghà ni zɨə bɔ̀ŋ ni tɨ mbaŋə̀ nam i.

2Àyɨə ɨchî nɨ ɨfabrɨ-ɨnû fə nɔ’ɔ, zɨə kù’ ni mbaŋə̀ mɔ’ mɔ’ berɨ i ɨwi, əyi mɔ’ mɔ’ bə̀ berɨ i ɨnom.

3Ɨnom ghɨ ənû ze nɨ ɨnom berɨ ghɨ̀ mbɨ i ɨwi. Əyi berɨ bɨ ghɨ̀ ənû ze nɨ əyi berɨ ghɨ̀ mbɨ i ɨnom.

4Chəi əyi berɨ ɨka ɨgun i ɨnyod. À yɨ ɨnom məd berɨ ɨka ɨgun ɨnyod məd. Chəi ɨnom bə̀ berɨ ɨka ɨgun i ɨnyod. À yɨ ɨwi məd berɨ ɨka ɨgun ɨnyod məd.

5Tɨ̀ wəd ton i nɨ na’ i ɨnyod əmbɨ awîn, kɨrɨ əni mbə̀ fə ben ni mbə bɨrɨ ghɨ əne əni ɨkə nyumə̀, ɨmbə̀’ mbə̀ nɨŋ ə nyumə̀ kɔ̀ŋgɨ ə Ɲwiə̀. Mbə mɨ fə màànɨ̀, mbə wɨrɨ fɔtɨ əsɨ ɨmbə̀’ tɨ Satàn numbɨ i əwən ənjìm ɨchî nɨ chəi mbə̀ə yimbɨ ɨnyod.

6Mə wɨə ghàà̀ ni mbə̀ ghɨ əne, ka’i ni à yɨ mə̀ sobɨ sobɨ.

7Mə kə̀b ni wəd jìm ye’ ɨghabɨ ə mɔ̌. Àyɨə wəd mɔ’ mɔ’ ə berɨ i ɨne’e nɨ Ɲwìə̀ na’i. Wəd mɔ’ ə berɨ i ɨkwɨ ɨne’e, wɨ cherə bə̀ berɨ wi.

8Tɨ̀nîn, mə wɨə ghà əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ chəi mbɨ namɨ bə̀ ghà əmbɨ mɨku əyi ni: zɨə bɔ̀ŋ ni mbɨ chubɨ rɨ nam ɨchî nɨ mə̀ bə chubɨ.

9Àyɨə à mɨ ye’ nɨ chəi əni tɨ̀ mbɨ yimbɨ ə ɨnyod, mbɨ nam. Zɨə bɔ̀ŋ ni mbɨ nam chè ɨchî nɨ ɨnyod bɨrɨ nòm əbɔ’ məyi kɨ̀ əbɔ’ ə mbaŋə̀.

10Mə wɨə ghà əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ fə namɨ ni: Tɨ əyi ghabrɨ i tɨ əni i ɨnom. Ka’i mɔ̌ ə ghàà̀, à yɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg ə ghàà̀.

11Àyɨə wɨ̀ mɨ ghàbrɨ̀ tɨ əni i ɨnom, tɨ wɨ̀ wɨrɨ nam i. Wɨ̀ mɨ kə̀b nam, wɨ̀ berɨ maanɨ tàŋ wɨrɨ chubɨ mbɨ i ɨnom. Tɨ mbaŋə̀ saanɨ i ɨnamɨ mbɨ i ɨwi.

12Mə wɨə ghà əmbɨ əbù’ ə bə̂d ni: Mbaŋə̀ mɔ’ɔ ze nɨ ben ə Kristo mɨ berɨ i ɨwi nɨ chəi wɨ̀ ben ə Kristo, əne əyi we bə̀ ben ni tə bɨrɨ chubɨ mbɨ məd, tɨ wɨ̀ saanɨ i ɨnamɨ mbɨ əyi we. À yɨə mɔ̌ ə ghàà̀, ka’i Ə̀nùŋɨ̀sɨg.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13Əyi mɔ’ɔ mɨ berɨ i ɨnom nɨ chəi wɨ̀ ben ə Kristo, əne mbaŋə̀ ze bə̀ ben ni tə bɨrɨ chubɨ mbɨ məd, tɨ wɨ̀ saanɨ i ɨnamɨ mbɨ ə mbaŋə̀ ze.

14Ɲwìə̀ wɨə ghì ni mbaŋə̀ ze nɨ chəi zɨ̀ ben ə Kristo zeŋ ənjìm i ɨwi. Ɨ wɨə bə̀ ghìə̀ ni əyi we nɨ chəi wɨ̀ ben ə Kristo bə̀ zeŋ ənjìm i ɨnom. Zɨə mɨ ton ye’i əne, njɨ mbə bɔn bɨrɨ chubɨ rɨzeŋ. Àyɨə ɨchî nɨ zɨə ye’ əne, mbə bɔn ə zeŋ.

15Wə̀d mɔ’ɔ rəbɔ’ mbe nɨ chəi mbɨ ben ə Kristo mɨ kə̀b saŋ we nɨ ben ə Kristo, mbə̀ saŋ əməd wɨ̀ wo i. Ɨchî nɨ zɨə ye’ əne, chəi mbɨ kod ɨnom kɨ əyi we nɨ ben ə Kristo ni wɨ̀ berɨ chubɨ mbɨ məd. Ɲwìə̀ fə tɔŋ əwən ni mbə̀ chub ənɨ əbɔrəbɔd.

16Əyi, à kyerɨ tɨ ənɨ ə ye ni ka’i àwɔ̀ bɨrɨ chɨ e ɨnom rəŋgə’ ə? Ɨnom, à kyerɨ tɨ ənɨ ə ye ni ka’i àwɔ̀ bɨrɨ chɨ e ɨwi rəŋgə’ ə?

17Wə̀d mɔ’ mɔ’ chub àmei ɨchî nɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg ghɨ ni wɨ̀ chubɨ. Wɨ̀ bə̀ chub àmei ɨchî nɨ Ɲwìə̀ nya’a tɔŋ əməd. Wɔ̂ yɨ mɨ ɨkə we nɨ mɨə nà’ əmbɨ ə bə̂d ɨŋga rɨfetɨ bə̂d Kristo rɨ̀jìm.

18Mbɨ wa nya’a fə nè wə̀d mɔ’ɔ ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ Ɲwìə̀ nya’a tɔŋ əməd ə? Tɨ wɨ̀ kə̀b i nɨ chɨ ɨnweenɨ mbe nɨ chwi ni mbɨ fə nè əməd. Chəi mbɨ wa nya’a kɨrɨ ne wə̀d mɔ’ɔ ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ Ɲwìə̀ nya’a tɔŋ əməd ə? Tɨ wɨ̀ kə̀b i ni mbɨ ne əməd.

19Mbɨ mɨ fə nè wə̀d kɨ̀ chəi mbɨ kɨrɨ ne əməd, ka əze yɨ i ənû ə mɔ’ɔ. Ənû nɨ ku’nɨ yɨ ni mbɨ nuŋ tɨkə rɨ Ɲwiə̀.

20Wə̀d mɔ’ mɔ’ chub àmei ɨchî nɨ Ɲwìə̀ nya’a tɔŋ əməd.

21Àwɔ̀ wa kɨə nya’ə ə̀bɔ̀’ɔ̀ ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ Ɲwìə̀ nya’a tɔŋ əwe ə? Tɨ əze ə tɔb i əwe. Àyɨə à mɨ berɨ əpan nɨ jwɨ̀ rɨ ənɨ ə̀bɔ̀’ɔ̀, nɨŋ əpan ze jwɨ̀ e.

22Wə̀d we nɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg nya’a tɔŋ əməd ənɨ wɨ̀ nya’a ə̀bɔ̀’ɔ̀, fə sɨ ənɨ i ɨghəm ɨchî nɨ wɨ̀ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg. À yɨə bə̀ əndəŋ əndəŋ ni wə̀d we nɨ nya’a ənɨ i ɨghəm ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg nya’a tɔŋ əməd fə sɨ ə̀bɔ̀’ɔ̀ ə Kristo.

23Ɲwìə̀ nya’a fə zon əwən ənɨ ɨkab nɔnɔ’. Əne tɨ mbə̀ beŋ ənɨ ɨbɔ̀’ɔ̀ ə bə̂d mɨ̀sɔŋɨchù.

24Mbɨ bɔŋgɔb, wə̀d mɔ’ mɔ’ chub àmei ɨchî nɨ Ɲwìə̀ nya’a tɔŋ əməd.

25Tɨ̀nîn, ɨmbə̀’ məyi mbe nɨ chəi mbɨ kɨrɨ nam: chəi mə̀ berɨ ɨkə rɨ əmbɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg nɨ gha ɨ nən. Àyɨə mə bɨrɨ na’ mɨ ɨkɔndɨ ɨghabɨ wə̀d nɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg fə diirɨ əne ghì mə ye’ wə̀d nɨ tɨ̀ mbə ben ənû ze nɨ mɨə ghàə̀.

26Mə mɨ nèŋ ŋgə’ ze nɨ ye’ rɨ̀nîn, mə kɔndɨ ni zɨə bɔ̀ŋ ni wə̀d chub i ɨchî nɨ wɨ̀ ye’ ə.

27À wa fə nam? Tɨrə̀ kə̀b e nɨ saanɨ ɨnamɨ. Chəi à kɨrɨ nam? Tɨrə̀ kə̀b e əyi.

28À mɨ nam, chəi à ghɨ ənû rɨbɔ̀ŋ. Wan əyi mɨ nam, chəi wɨ̀ ghɨ ənû rɨbɔ̀ŋ. Àyɨə bə̂d mbe nɨ namɨ bɨrɨ berɨ ŋgə’ nɔnɔ’ ɨŋga ɨsɨg wɔ̂. Əne chəi mə kəb ni ŋgə’ ze nyɨ ɨgwɨ nən.

29Mbɨ bɔŋgɔb, ənû nɨ mɨə ghàə̀ yɨ ni nyùmə̀ nɨ ɨsɨg wɔ̂ bɨrɨ nwìə̀ fə tɨɨnɨ. Əne ɨ kɔ rɨ̀nîn, mbaŋə̀ te nɨ berɨ məyi chub ɨghabɨ ni chəi mbɨ kɨrɨ nam.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

30Bə̂d mbe niə dìə̀ chub ɨghabɨ ni chəi mbiə dìə̀, mbe niə gha’ə chub ɨghabɨ ni chəi mbiə gha’ə, mbe niə zon ɨghɨ chub ɨghabɨ ni chəi mbɨ berɨ ɨghɨ,

31mbe niə fà’ə̀ mbɨ ɨghɨ riŋga ɨsɨg bə̀ chub ɨghabɨ ni chəi mbɨ berɨ ənû nɨ ghì mbɨ mbɨwən, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨsɨg wô nɨ ye’ rìnîn wɨə che i che.

32Chəi mə̀ kə̀b ni mbə̀ nwì’ ɨnyod. Mbaŋə̀ ze nɨ chəi zɨ namɨ ziə kon ɨmbə̀’ Ə̀nùŋìsɨg, ɨchî nɨ tì wɨ ghì ni fîŋ Ə̀nùŋìsɨg bə̀ŋ ə.

33Àyɨə mbaŋə̀ ze nɨ namɨ ziə kon ɨnû riŋga ɨsɨg, ɨchî nɨ tì wɨ ghì fîŋ ɨwi məd bə̀ŋ.

34Əne tɨkəndɨ məd ə ghàbrə̀. Əyi nɨ chəi wɨ namɨ kì əyi rɨ kyerɨ mbaŋə̀ wɨə kon ɨmbə̀’ Ə̀nùŋìsɨg, ɨchî nɨ chub ɨzeŋɨ zeŋɨ ənɨ ə nyamnyod bə̀ fərɨ ənɨ əzwî. Əyi nɨ namɨ wɨə kon ɨnû riŋga ɨsɨg, ɨchî nɨ tì wɨ ghì fîŋ ɨnom məd bə̀ŋ.

35Mə wɨə ghà ənû zô ɨmbə̀’ weerɨ əwən, ka’i ni mə kə̀b ton ni tɨ mbə̀ ghìə̀ mbə ɨnû. Mə wɨə kə̀bə̀ ye’ ni mbə̀ chub ɨchî nɨ ku’nɨ. Mə wɨə bə̀ kə̀bə̀ ni tɨ əghɨ ə mɔ’ɔ ə ghabrɨ i tə rɨkəndɨ ɨchî nɨ mbə̀ə fà’ əmbɨ Ə̀nùŋìsɨg.

36Mbaŋə̀ mɔ’ɔ mɨ kəndɨ ni chəi tɨə ghì ɨnû ɨchî nɨ ku’nɨ əmbɨ wi əyi kwirɨ, wɨ mɨ ye’ə nòm əku ɨchî nɨ ziə berɨ nɨ ye’ əne, wɨ ghì ənû ze nɨ wɨ kəbɨ. Wɨ nam. Ka’i ənû rɨbə̀ŋ nɨ nam.

37Àyɨə mbaŋə̀ mɔ’ɔ mɨ fə tekɨ ɨŋga i fîŋ, nɨ chəi mbɨ nyeŋ əməd, àyɨə ɨ we tɨ wɨ yimbɨ i ɨnyod ɨchî nɨ wɨə nòmə̀, əne fə nùŋ ɨŋga i fîŋ ni chəi tə bɨrɨ nam wi əyi kwirɨ, mbaŋə̀ ze fə ghì ənû nɨ ku’nɨ.

38Əne mbaŋə̀ ze nɨ nam wi əyi kwirɨ fə ghì ənû nɨ ku’nɨ. Ze nɨ ton i nɨ nam, fə ghì ənû nɨ bəŋ chè.

39Əyi berɨ chubɨ mbɨ i ɨnom ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ ɨnom məd kɨrɨ i ɨkă. Àyɨə ɨnom məd mɨ fə kwɨ, ɨ wɨ tɨ wɨ nam mbaŋə̀ mɔ’ɔ ze nɨ wɨ gha’i, àyɨə mbaŋə̀ ze berɨ ye’ wə̀d Kristo.

40Ənɨ mɨ ɨkəndɨ, mə kyerɨ ni wɨ bɨrɨ gha’ chè əbɔ əwù ze nɨ chəi wɨ wɨrɨ nam. Mə kəndɨ ni Əzwî ə Ɔwiə̀ ə zɨ ɨŋga num, əne à yɨ əzɨ əwən ə ghɨ ni mə̀ gha əne.

1 Kɔrèn 8

1Tìnîn mə wɨə kə̀b ghà ɨmbə̀’ tɨjɨg te nɨ mbɨ na’ ənɨ ɨghɨ əfà əmbɨ mbìanèŋ: Tɨ kyerɨ ni, “Mba mɨjìm ə berɨ ɨwe,” ɨchî nɨ mbə̀n mɨmɔ’ɔ ə ghàə̀. Ɨwe wɨə ghì ni bə̂d nɔ ɨnyod, àyɨə ɨgha’i wɨə korə bə̂d ənɨ mbɨ mɔ’.

2Chəi wə̀d mɔ’ɔ we nɨ kəndɨ ni tə kyerɨ ənû kɨrɨ kyerɨ ɨchî nɨ tɨ wɨ kə̀’ kyerɨ.

3Ɔwiə̀ ə kyerɨ wə̀d we nɨ gha’ əməd.

4Əne, mə wɨə kə̀b gha ɨmbə̀’ tɨjɨg te nɨ mbɨ na’ ənɨ əghɨ əfà əmbɨ mbìanèŋ: Tɨ kyerɨ ni, “Ka anèŋ yɨ i əghɨ nɨ ye’ ɨkă” ɨchî nɨ mbə̀n mɨmɔ’ɔ ə ghàə̀. Tɨ bə̀ kyerɨ ni, “Ɔwiə̀ mei we mɔ’” ɨchî nɨ mbə̀n mɨmɔ’ɔ ə bə̀ ghàə̀.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

5Ka à bè ye'i ni ɨghɨ mɔ'ɔ mbe nɨ mbǎn mɨmɔ'ɔ ə tɔŋ ənɨ mìŋwìə ɨ mbɨ ɨkaŋ kì ɨgwɨ ə si, ɨchî nɨ à yɨ rəsì' ni mìŋwìə nɔnɔ' mbɨ mì-ənùŋìsɨg nɔnɔ' mbɨə bə əŋgu,

6àyɨə ɨ na, Ɗwìə mei we mɔ', nɨ ye' Mbǎ'. Ɨghɨjìm yɨ rɨ ɨ bɔ. Tì wɨ ɨka ɨmbə̀' əməd. Tì bə̀ berɨ Ə̀nùŋìsɨg mɔ', nɨ ye' ə Yeso Kristo. Ɗwìə nya'a tekɨ ɨghɨjìm ənjìm məd. Tì wɨə bə̀ ɨka ɨmbə̀' əməd.

7Àyɨə ka'i wəd jìm kyerɨ ənû zô. Bə̂d mɔ'ɔ mbe nɨ fə jeŋgɨ məd mbɨ mbɨanèŋ mɨ ye'ə jɨgə tɨkwɨ rɨjɨg tô, ɨ mbɨə kɨrɨ kɔndɨə ni à yɨ rɨjɨg nɨ mbɨ na' ənɨ əghɨ əfà əmbɨ mbɨanèŋ. Əne fîŋ tɨ mɨməd te nɨ bɔrɨ tɨə sa'ə mɨməd, mbɨ sɨə kɔndɨə ni mbə mbɨ rɨzeŋ.

8Ka rɨjɨg bɨrɨ ghɨ i ni tì ye' bə̂d chòm ɨfě Ɗwìə. Chəi tì bɨrɨ sam əghɨ ə mɔ'ɔ əwù ze nɨ chəi tì jɨgɨ. Chəi tì bɨrɨ bɨ jɨg njìm mɔ'ɔ əwù ze nɨ tì jɨgɨ.

9Mbə̀ we əwən ni tɨ ɨchî nɨ tɨ mbə̀ jɨg əghɨ ə mɔ'ɔ kì ɨchî nɨ chəi ənɨ tì mbə̀ jɨg ə ghɨ ni bə̂d mbe nɨ ɨbenɨ mɨməd bɔd gu ənû.

10Wəd mɔ'ɔ we nɨ fîŋ məd bɔrɨ mɨ zə əwe, àwɔ̀ nɨ berɨ ɨwe, nɨ àwɔ̀ ə jɨg ɨŋga mbàn anèŋ, ka wì wa bɨrɨ gha'i nɨ bɨ jɨg ɨghɨ mbe nɨ mbɨ na' ənɨ ɨghɨ əfà əmbɨ mbɨanèŋ ə?

11Əne yɨ ni aŋgɔb wô nɨ bɔrɨ, nɨ Kristo nya'a bə̀ kwɨ ɨmbə̀' əməd, fə nim ɨmbə̀' ɨchî nɨ à berɨ ɨwe.

12Ənɨ à ghɨ ənû rɨbɔ̀ŋ ənɨ mbe bɔŋgɔb ənɨ ɨkwɨ ɨchî wô, əne zì əna ənɨ ə fîŋ tɨ mɨməd te nɨ fə be bɔrɨ i, kyerɨ ni à fə ghì ənû rɨbɔ̀ŋ ənɨ Kristo.

13Əne, əghɨ ze nɨ mə̀ jɨg ə mɨ ghì ni wum aŋgɔb gu ənû, chəi mə̀ bɨrɨ nɔ wɨrɨ kud nyam, ɨmbə̀' tɨ wum aŋgɔb gu i.

1 Kɔrèn 9

1Ɨmbə̀' mə wɨ ənɨ mɨ ɨghəm ə? Ɨmbə̀' mə yɨə wəd tom Kristo ə? Ɨmbə̀' mə fə zə ə Yeso a Ə̀nùŋìsɨg ə? Ɨmbə̀' mbə̀ fə ben Ə̀nùŋìsɨg ɨmbə̀' ɨchî nɨ mə̀ fa' rɨka ə?

2À mɨ ye' nɨ chəi bə̂d mɔ'ɔ ben ni mə yɨə wəd tom Kristo, njɨ mə kyerɨ ni mbən ə benɨ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbə̀ yɨ ənweenɨ ze nɨ chwi ni mɔ̌ yɨə wəd tom Kristo.

3Ənɨ bə̂d ə biirɨ ɨ num ni mə kɨə ghàə̀ ni mə yɨə wəd tom Kristo ɨmbə̀' ə ye ə? Mə bɨrɨ wiirɨ ni:

4Zì rɨ wa ku'i ni mbə̀ na' ɨghɨjɨg fɔrɨ mɨno' ɨ na ə?

5Zì rɨ wa ku'i ni tì yenə mbɨ mba məyi nɨ ben ə Kristo ɨchî nɨ bə̂d tom cherə mbɨ ə bɔŋgɔb Ə̀nùŋìsɨg mbɨ Pità ə ghìə ə?

6Kì à wa kɨ àmei mɔ̌ mbɨ Banabàs nɨ berɨ fà' ənɨ mba ɨbɔ bɔŋ jɨg ə?

7À kɨə sɔgyì wi nɨ wì mɨ fà' wì chwɨ i ɨnyod zi ə? À kɨə we nɨ bɨrɨ kon mbeŋ vaìn nɨ chəi wì bɨrɨ kud rɨtam vaìn mɔ'ɔ ə? À kɨə we nɨə nəŋgɨə njɨg nɨ chəi wì bɨrɨ nɔ ɨbən məd ə?

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

8Mə wiə wa ghà ənû zô ti əni rikəndi bâd mìsəŋichù ə? Imbə̀’ tikə ri Mose tiə bə̀ ghà àmei əndəŋ əndəŋ ə?

9Ə zi iŋga tikə ri Mose ni, “Tirə̀ kod e ichû rikun əni ziə kwètìə̀ kywi-kə̀’.” Ɔwìə̀ wa nya’a ghà ənû zô àmei imbə̀’ mbìrikun ə?

10Imbə̀’ wì nya’a ghà ye’ imbə̀’ əwa ə? Mbi nya’a bə̀ ŋwà’nì ye’ imbə̀’ əwa, imbə̀’ ighəm ni wəd we niə ni’ ibən wiə ni’ə, we niə kwètìə̀ kywì wiə bə̀ kwètìə̀. I mbiə ghì əne imbə̀’ beri əba ti əni ighi mbe.

11Tì mi fə kon ighi mbe ni Əzwî ə na’ i na əka’ nən, nji ziə wa nɔ’ əku əwù ze ni tì biiri ighi mɔ’ɔ ri nən ə?

12Bâd mɔ’ɔ mi beri ika ni biiri ighi mbô ri nən, nji chəi tì beri ika chè mìməd ə? Àyiə chəi tì niŋ ika we. Tì fə nyi’ inû jìm imbə̀’ ti rì kən a ikân chòm we ni tiə ghà imbə̀’ ə Kristo.

13Chəi mbə̀ kyeri ni bâd mbe niə fà’ iŋga mbàn Ɔwìə̀ mbiə jigə ri ə mbàn Ɔwìə̀ ə? Chəi mbə̀ bə kyeri ni bâd mbe niə nà’ ighi àfà mbiə niŋ əbà ri əni ighi mbe ni mbiə na’ əni mbən ə?

14À yiə bə̀ əndəŋ əndəŋ ni Ònùŋìsig fə sobi ni bâd mbe niə ghà ikân chòm jig ri əni ikân chòm we.

15Àyiə chəi mə̀ kiri niŋ ika wô imbə̀’ ghi inû ighabi mbô. Chəi miə ŋwà’nì àŋwà’nì zô imbə̀’ mbə ghi inû ighabi mbô əni ə num. Ziə biri kaŋ bòŋ ni mə̀ kwi chè ichî ni wəd mɔ’ɔ biri ghi ni ti mə̀ goŋ əmi igô imbə̀’ ichî ni miə ghà ikân chòm ni chəi mbiə chwi əmi.

16Mə mi ghà ikân chòm, ka’i ənû i num ni goŋ igô, imbə̀’ ighəm ni mə beri gha ikân chòm. Ɔgə’ biri nyi igwi num əwù ze ni chəi mə gha ikân chòm!

17Mə mi ye’ə ghà ikân chòm əni mi ighəm, nji mə biri kəb ichɔ’ àfà’ì. À mi ye’ ni chəi miə ghà əni mi ighəm, nji mə wiə ghì ye’ ənû ze ni Ɔwìə̀ zi iŋga tum rikyeri-ibɔ.

18Əne mi ichɔ’ àfà’ì kiə ye ə? Àmei ni mə mi ye’ə ghà ikân chòm, ti mə̀ ghi əmi ni bâd chwi əmi. Əne chəi mə biri niŋ ika we ni mə beri imbə̀’ ghì ni mbə̀ chwi əmi.

19Ka à bè ye’i ni mə wi əni mi ighəm, ni chəi mə̀ ben àbò’ò əmbi wəd mɔ’ɔ, àyiə mə fə ben àbò’ò əmbi wəd jìm imbə̀’ mə̀ ghi ni bâd mìnənɔ’ ben ə Kristo.

20Əni mə̀ ye’ əka’ mìJû, mə yi ighabi wì mɔ’ɔ rəbɔ’ mìməd, imbə̀’ mə ghi ni mbi ben ə Kristo. Əni mə̀ ye’ əka’ bâd mbe niə nùŋ rikə, mə yi ighabi ə wəd niə nùŋ rikə, imbə̀’ mə̀ ghi ni bâd mbe niə nùŋ rikə ben ə Kristo, ka à be ye’i ni chəi miə nùŋ rikə.

21Əni mə̀ ye’ əka’ bâd mbe ni chəi mbiə nùŋ rikə, mə yi ighabi ə wəd ni chəi wiə nùŋ rikə. Ka à be ye’i ni chəi miə nùŋ rikə te, àyiə mə wi əton rikə Kristo, imbə̀’ mə̀ ghi ni bâd mbe ni chəi mbiə nùŋ tikə ri Ɔwiə̀ ben ə Kristo.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

22Əni mə ye’ əka’ bâd mbe ni bəri, mə bə bəd, imbə’ mə ghi ni bâd mbe ni bəri ben ə Kristo. Mə fə bèŋ əni ighijìm əmbi ə bâd mìjìm, imbə’ mə che əni tikwiri inânjì jìm chì mbi mɔ’ɔ rəŋgə’.

23Mə wiə ghì inû mbô jìm imbə’ jaŋ ikân chòm. Mə wiə ghì əne imbə’ mə bə beri əbərəbəd ze ni ikân chòm ə ghì ni bâd beri ə.

24Chəi mbə kyeri ni əni ənòtì, bâd mìjìm mbiə nòrə, àyiə àmei wəd mɔ’ we ə niŋ ichwi ə? Əne mbə notə əni ikwi inânjì ni tì mbə niŋ ichwi we.

25Bâd mìjìm mbe niə feriə mbiə yimbi inyod ichî chòm əni inû jìm. I mbiə ghì əne imbə’ niŋ ichwi ni ye’ tìkwě te niə bəə. Àyiə tì wiə ghì əne imbə’ niŋ te ni chəi tiə bəə.

26Əne chəi miə nòtì əŋgu əŋgu. Chəi miə bə zòŋ ighabi ə wəd niə kòm əsi əko.

27Mə wiə yimbi mi inyod imbə’ wi ben əbò’ò i num, imbə’ mə mi ghà ikân chòm əmbi ə bâd cherə, ti mə sam əmi ichwi we.

1 Kɔrèn 10

1Mbi bɔŋgəb, mə kəb ni mbə wiri kɔndi ni à yiə pà’ nya’ə chàə mba mìmbă’ rəŋwe iŋga ibad rikwà’i. Mə bə kəb ni mbə wiri kɔndi ni mìməd mijìm nya’a baani iŋga rìbàà.

2Mìməd mijìm nya’a niŋ minib ichî ni mbi nya’ə yèn əton ə pà’. Mbi nya’a bə niŋ ichî ni mbi nya’ə yèn iŋga rìbàà. Mbi nya’a niŋ ichî ni mbi nya’ə beeni əbɔ’ ə Mose.

3Mìməd mijìm nya’a jig ikwi ighijig mɔ’. À yiə Ɔwìə nya’a na’ ighijig mbe əmbi mìməd.

4Mìməd mijìm nya’a bə nɔ minib mɔ’. À yiə Ɔwìə nya’a bə na’ minib mbe əmbi mìməd. Mbi nya’a nɔ minib mbe ni nya’ə jwì ri əni iwɔ̌ we ni Ɔwìə nya’a nà’ əmbi mìməd. Iwɔ̌ we wiə nya’ə yènə mbi mìməd. Iwɔ̌ we yiə nya’ə Kristo.

5Ka à bè ye’i əne, chəi fîŋ Ɔwìə nya’a bɔŋ əbɔ’ bâd mìnɔnɔ’ rəka’ mìməd. Mbi nya’a kwi, əne ivi bâd mbe ni nya’a kwi nya’a jàŋ iŋga ibad rikwà’i.

6Inû mbô yi inweeni i na tìnîn imbə’ tì kwembi inû rəŋgu ni ti rì feeni a inû ribòŋ, ichî ni mbi nya’ə feeniə.

7Ti mbə wumni ə mbìanèŋ, ichî ni mìməd mɔ’ɔ nya’ə wumniə. Ə zi iŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɔwiə ni, “Bâd mbe nya’a chub ə si i jig bə nɔ. Mbi nya’a ghì əne, nɔ̀’ kɔ bini.”

8Ti rì ghi a ifabri-inû, ichî ni mìməd mɔ’ɔ nya’a ghĭ, əne mìməd chu’ iwum be chɔ̀b ritad nya’a kwi igwi əni ə mɔ’.

9Ti rì kwa’ni a Ə̀nùŋìsig ichî ni mìməd mɔ’ɔ nya’a kwa’ni, əne jɔ ri nya’a zwiiri mìməd.

10Ti mbə ghambi ə, ichî ni mìməd mɔ’ɔ nya’a ghambi, əne Ɔwìə nya’a chà aŋgirə niə zwiiriə bâd ni wì wo nimni mìməd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

11Ɨnû mbô nya'a ghì əni mìməd ɨghabɨ ənweenɨ əmbɨ ə bəd cherə. Mbɨ nya'a bə ŋwà'nì ɨmbə' mbà mbe nɨ ye' ɨkă əni ə nyùmə wô nɨ ɨsɨg ə sɨə wo nwìə.

12Əne wəd mɔ'ɔ we nɨ kɔndɨ ni tə fə təm kààni berɨ we i ɨmbə' wɨ sɨ gù.

13Chəi ənû ə mɔ'ɔ ə kwe' numbɨ əwən nɨ chəi zɨə kwe' numbɨ bəd cherə. Ɲwìə wɨə ghì ənû ze nɨ wɨ kà'i, əne ka wɨ bɨrɨ saŋ i ni ənû ə mɔ'ɔ ə numbɨ əwən chè ə ɨka. Əni mbɨ numbɨ əwən, wɨ bɨrɨ chwi ɨnənjì, ɨmbə' mbə mbe tì mbə nyì' ənû ze.

14Əne mbɨ bɔŋgɔb nɨ mə gha'i kwà' rɨŋgə', mbə ton ənû nɨ wumnɨ mbìanèŋ.

15Mə wɨə ghà əmbɨ ə bəd nɨ berɨ ɨwe ni: Mbə kwa'nɨ mbə ɨtu ɨmbə' ənû zô nɨ mə bɨrɨ gha ɨ nən.

16To' ze nɨ tɨə nɔə rɨŋga əni tɨə jɨg Ɨtarɨ Ə̀nùŋìsɨg, əne nà' məben-əwe əmbɨ ə Ɲwiə, ka à wa kɨ i ni mbà mɨjìm mbɨə nɔ ənəm ə Kristo ə? Ɲgəŋ ze nɨ tɨə bə'rɨə bə jɨgə, ka à wa kɨ i ni mbà mɨjìm mbɨə kurə nyamnyod Kristo ə?

17Chiŋ ŋgəŋ mei mɔ', əne mbà mbe nɨ nɔ'ɔ mbɨə jɨgə tɨ əni ə chiŋ ŋgəŋ ze mɔ'. Əze ə chwi ni tì yɨə nyamnyod mɔ'.

18Mbə neŋ mìIzre: Ɨmbə' bəd mbe nɨə jɨg ɨghɨ mbe nɨ mbɨ na' əni ɨghɨ əfà fə fɔtɨ mbɨ mbe nɨə na' ɨghɨ əfà mbe əmbɨ ə Ɲwiə ə?

19Mə kɨ əni ghàə ni yè ə? Mə kɨ əni ghàə ni ɨghɨ mbe nɨ mbɨ na' əni ɨghɨ əfà əmbɨ mbìanèŋ yɨ ɨghɨ mɔ'ɔ ə, kì ni anèŋ yɨ əghɨ ə mɔ'ɔ ə?

20Chə̂! Mə wɨə ghàə ye' ni bəd mbe nɨ chəi mbɨə wumnɨ ə Ɲwìə mbɨə nà' ɨghɨ əfà ye' əmbɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ, ka'i əmbɨ ə Ɲwiə. Chəi mə kəb ni mbə fɔtɨ mbɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ.

21Chəi əni tɨ mbə nɔ rɨŋga to' Ə̀nùŋìsɨg bə nɔ rɨŋga to' ɨzwî rɨbɔ̀ŋ. Chəi əni tɨ mbə jɨg ɨgun ə tebrə̀ Ə̀nùŋìsɨg bə jɨg ɨgun ə tebrə̀ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ.

22Tɨ wa kəb ni Ə̀nùŋìsɨg sə ɨtəm ə? Tɨ wa kà chè əməd ə?

23Bəd mɔ'ɔ mbɨə ghàə ni, "Tɨ we tɨ rɨ ghɨ ɨnû jìm." À yɨ əne, àyɨə chəi ɨnû jìm mbe tɨ mbɨ wèèrì əwən. "Tɨ we tɨ rɨ ghɨ ɨnû jìm," ɨchî nɨ mbɨ gha, àyɨə chəi ɨnû jìm ə ghɨ ni ɨbenɨ kaanə.

24Tɨ wəd mɔ'ɔ kəb i àmei ɨnû mbe nɨ bɔŋ ɨ bɔ. Wɨ kəb ye' mbe nɨ bɔŋ əmbɨ ə bəd cherə.

25Mbə kud əghɨ ze nɨ mbɨə fèn ɨwin nyam, zɨ rɨ biirɨ ənû ə mɔ'ɔ ze nɨ bɨrɨ ghì ni tə fîŋ sa' əwən.

26Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nì ə Ɲwiə ni, "Si mbɨ ɨghɨjìm mbe nɨ ye' ɨgwɨ ə si yɨ mbɨ Ə̀nùŋìsɨg."

27Wəd mɔ'ɔ we nɨ chəi wɨ ben ə Kristo mɨ won əwən ni mbə wo jɨg, əne mbə bə ben nɨ wò, mbə pe jɨg əghɨ ze nɨ wɨ nuŋ ɨfĕ nən, zɨ rɨ biirɨ ənû ə mɔ'ɔ ze nɨ bɨrɨ ghì ni tə fîŋ sa' əwən.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

28Àyiə wəd mɔ’ɔ mi ghà i nən ni, “Mbi fə nà’ ighi mbô əni ighi əfà əmbi mbìanèŋ,” ti mbà jig ə ighi mbe imbà’ wəd we ni ghà ənû ze i nən. Ti mbà bi jig ə imbà’ ti fîŋ sa’ i wəd mɔ’ɔ.

29Mə wiə ghà ye’ fîŋ wəd we ni gha ənû ze i nən, ka’i zən. Əton ni fîŋ wəd cherə biri sa’ əghi ze ni miə jigə kì əze ni chəi miə jigə ki imbà’ ə yè ə?

30Mə mi nà’ məben-əwe əmbi ə Ɲwiə, əne jig tijig te, nji əton ni bəd biri zi əzum imbà’ ighi mbe ni mə na’ məben-əwe bɔŋ jig ki imbà’ ə yè ə?

31Əne, kì à jig, kì à nɔ, kì à ghi ənû ə mɔ’ɔ, ghi inû mbe jìm imbà’ wumni ə Ɲwiə.

32Mbà we əwən ni ti mbà ghi ə ənû ə mɔ’ɔ ze ni biri ghi ni mìJû kì bəd mbe ni ka’i mìJû kì bəd riŋga ifeti bəd Ɲwiə gu ənû.

33Mbà ghi ighabi ə mɔ̌, imbà’ ighəm ni mə wiə kəbi ni fîŋ ri bəd mijìm bɔŋ ichî ni miə ghì inû jìm. Chəi mə kəb ni ghi àmei inû mbe ni bɔŋ i num. Mə wiə kəb ghì ye’ mbe ni bɔŋ əmbi ə bəd mìnɔnɔ’, imbà’ i mbe tì mbi jwì rəŋgə’.

1 Kɔrèn 11

1Mbà beeni əbɔ’ mi əwu yènì, ichî ni miə beeni əbɔ’ əzi ə Kristo.

2Mə wiə ben əwən imbà’ ighəm ni mbə mbiə kəndi əmi əni inû jìm. Mə wiə bà ben əwən ni mbə mbiə ghì àmei ichî ni mə nya’a chwi i nən.

3Mə wiə kəbà ni mbà kyeri ni ətu igwi ə mbaŋà rìjìm yiə Kristo, kyeri ni ətu igwi əyi yi inom məd, bà kyeri ni ətu igwi ə Kristo yiə Ɲwiə.

4Mbaŋà jìm ze ni zi əghi ə mɔ’ɔ kubri e ətu əni wiə kɔ̀ŋgì ə Ɲwiə kì əni wiə ghà ikən Ɲwiə wiə tìbrì ə Kristo ni ye’ ətu igwi məd.

5Əyi jìm we ni chəi wì kubri e ətu əni wiə kɔ̀ŋgì ə Ɲwiə kì əni wiə ghà ikən Ɲwiə, wiə tìbrì i inom ni ye’ ətu igwi məd. Ə zi əndəŋ əndəŋ ighabi ni mbi fə seri ətu əməd.

6Əyi mi ton kubri e ətu, wì seri. À mi ye’ ni ətu əyi mɔ’ɔ ə biri nìd əni mbi seri kì əni wì seri e ətu ziə, wì kubri ətu ze.

7Chəi mbaŋà beri kubri e ətu, imbà’ ighəm ni məd yi ighabi ə Ɲwìə. Məd wiə bà chwi iwumni we ni Ɲwìə beri, àyiə əyi wiə chwi ye’ iwumni we ni mbaŋà beri.

8Chəi Ɲwìə nya’a niŋ əsi inyod ti əni əyi teki mbaŋà. Wì nya’a niŋ əsi inyod ti əni mbaŋà teki əyi.

9Chəi Ɲwìə nya’a teki mbaŋà əmbi əyi. Wì nya’a teki əyi əmbi ə mbaŋà.

10À yi əton ni əyi beri beri əghi ə mɔ’ɔ ni kubri e ətu imbà’ chwi ni tə wi əton i inom fɔri imbà’ ighəm ni mbìaŋgirə mbiə nèŋ inû mbe niə chèà.

11Àyiə ichî ni tì ye’ əni ifəti mbi Ònùŋìsig, chəi əyi əni i ighəm ni chəi mbaŋà. Chəi bəi mbaŋà əni i ighəm ni chəi əyi.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

12Ɨchî nɨ mbɨ nya'a tekɨ əyi rɨ əni ə mbaŋə̀, əne tìnîn, à yɨ əyi ə gywɨ ə mbaŋə̀. Ɨnû mbô jìm yɨ rɨ əmbɨ ə Ɲwiə̀.

13Mbə̀ kwa'nɨ mbə ɨtu zə ni ziə wa bɔ̀ŋ ni əyi kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀ nɨ chəi wɨ kubrɨ e ətu ə?

14Ɨmbə̀' ɨchî nɨ Ɲwìə̀ nya'a nuŋ ɨnû ɨŋga ɨsɨg ə chwi ɨ nən ni à yɨ tìnìd ətu əmbɨ ə mbaŋə̀ nɨ nuŋ nyôŋ rɨ se ə?

15Àyɨə əyi mɨ berɨ nyôŋ rɨ se, à yɨ ɨwumnɨ ɨ bɔ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ Ɲwìə̀ nya'a nà' nyôŋ rɨ se ɨ bɔ ni wɨ kubrɨ e ətu əŋgu.

16Wə̀d mɔ'ɔ mɨ kəb taŋ ənû zô, wɨ kyerɨ ni chəi mbă kɨ rɨfetɨ bə̂d Ɲwiə̀ berɨ ɨchî cherə nɨ ghɨ ɨnû chè rɨ əni ɨchî wô.

17Ɨŋga rɨkə tô nɨ beenɨ, chəi mə bɨrɨ ben ni mbə mbɨə ghì ənû nɨ ku'nɨ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ əni mbə̀ bomnɨ, mbə mbɨə ghì ye' ɨnû mbe nɨə ye'e mbɨ ə ŋgə', ka'i mbe nɨə ye'e mbɨ ɨchɔ̀m.

18Ənû rɨtu yɨ ni, mə fə zu ni əni mbə̀ fetɨ ɨghabɨ ə bə̂d Kristo, ə̀ghàbrì ə ziə jwì əka' nən. Mə we tì mə ben ni à yɨ rəsì'.

19Mə kyerɨ ni ə̀ghàbrì ə berɨ jwì əka' nən ɨmbə̀' mbɨ kyerɨ bə̂d Kristo rəsì'.

20Əni mbə̀ bomnɨ, ka'i Ɨtarɨ Ə̀nùŋìsɨg nɨ mbə̀ə jɨgə,

21ɨmbə̀' ɨghəm nɨ əni mbə̀ə jɨgə, wə̀d mɔ' mɔ' rəbɔ' nən wɨə wò ɨmbì jɨgə tɨ rɨjɨg. Əni ɨnwĭ mbɨ mɔ'ɔ mbɨə chubə njì, mbɨ cherə fə nɔ be.

22À kɨ ənû ə ye! Chəi mbə̀ berɨ tə nəb nɨ tì mbə̀ jɨg bə̀ nɔ ɨŋga ə? Kì mbə mbɨə kə̀b təənɨ ɨfetɨ bə̂d Ɲwiə̀, əne tìbrì bə̂d mbe nɨ chəi mbɨ berɨ əghɨ ə mɔ'ɔ ə? Mbə̀ wa kə̀b ni mə ben ni ənû zô nɨ mbə̀ə ghɨ ə bɔ̀ŋ ə? Chə̂! Chəi mə bɨrɨ benɨ!

23Ənû ze nɨ mə nya'a zu rɨ əmbɨ Ə̀nùŋìsɨg ziə, à yɨ əzɨ əwən ze nɨ mə nya'a gha ɨ nən. Ənû rəŋgu yɨ ni: ɨzimɨ we nɨ mbɨ nya'a fen Ə̀nùŋìsɨg Yeso, wɨ nya'a nɨŋ chiŋ ŋgə̀ŋ,

24əni wɨ nya'a fə kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀, wɨ nya'a bə'rɨ ghà ni, "Əzô yɨ mɨ nyamnyod nɨ mə̀ na' əni əghɨ ə̀fà ɨgwɨ mbə ɨtu. Mbə̀ siə ghì əne kɔndɨ əmɨ."

25À yɨə bə̀ əndəŋ əndəŋ ni, əni mbɨ nya'a fə jɨgɨ màànì, wɨ nya'a nɨŋ to' mɨno' ghà ni, "To' mɨno' zô yɨ fɨso fi fe nɨ mə san əni mɨ ənəm. Əni mìnyùmə̀ jìm mbe nɨ mbə̀ nɔ rɨŋga to' zô, mbə̀ siə ghì əne kɔndɨ əmɨ."

26Əne yɨ ni əni mìnyùmə̀ jìm mbe nɨ mbə̀ə jɨgə ŋgə̀ŋ zô bə̀ nɔə rɨŋga to' zô, mbə mbɨə ghà ɨmbə̀' ɨvɨ Ə̀nùŋìsɨg. Mbə bɨrɨ gha əne pè əni wɨ wɨrɨ ye'e.

27Əne, wə̀d mɔ'ɔ we nɨ jɨg ŋgə̀ŋ zô, kì nɨ nɔ rɨŋga to' Ə̀nùŋìsɨg əni ɨnə̂njì nɨ rɨka ku'i, təŋgə̀ŋ fə gù ɨchî nɨ wɨ ghɨ ənû rɨbɔ̀ŋ əni ə nyamnyod Ə̀nùŋìsɨg bə̀ fɔrɨ əni ənəm əməd.

28Wə̀d mɔ' mɔ' kye' i ɨnyod bɔŋ wɨ siə jɨgə ŋgə̀ŋ ze. Wɨ bə̀ kye' i ɨnyod bɔŋ wɨ siə nɔ rɨŋga to' ze,

29ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wə̀d mɔ'ɔ we nɨ jɨg ŋgə̀ŋ ze bə̀ nɔ mɨno' mbe nɨ chəi wɨ kyerɨ ni à yɨə nyamnyod Ə̀nùŋìsɨg nɨ wɨə jɨgə bə̀ nɔə, bɨrɨ jɨg bə̀ nɔ bè' ndɔ̀n ɨgwɨ ni.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

30À yɨ əton nɨ bə̂d mɨnənɔ’ əka’ nən ə bɔrə bə̀ wɔ̀nə̀, mbɨ mɔ’ɔ fə bə̀ kwɨ.

31Tɨ̀ mɨ kàŋ kyè’ a ɨnyod, chəi Ɲwìə̀ bɨrɨ zɨ ɨsa’i ɨgwɨ na.

32Əni Ə̀nùŋɨ̀sɨg ə sa’ əwa bə̀ chə əwa, ɨ wɨə kə̀bə̀ ni tɨ̀ təm kàànì, ɨmbə̀’ tɨ wɨ̀ zɨ i ɨsa’i ɨgwɨ na əni ə nyùmə̀ we nɨ wɨ̀ bɨrɨ sa’ ɨsɨg.

33Əne, mbɨ bɔŋgəb, əni mbə̀ bomnɨ ɨ jɨg, mbə̀ wom məmbə.

34Njì mɨ ye’ə zaŋə wə̀d mɔ’ɔ, wɨ̀ jɨg rɨŋga i nəb, ɨmbə̀’ əni mbə̀ fɔtɨ, tɨ Ɲwìə̀ zɨ i ɨsa’i ɨgwɨ nən. Əni mə̀ ye’e, mə bɨrɨ kəərɨ əwən ɨmbə̀’ ɨnû mɔ’ɔ mbe nɨ sɨ bù’.

1 Kɔrèn 12

1Mbɨ bɔŋgəb, tɨ̀nîn mə kə̀b ni mbə̀ kyerɨ rəsì’ ɨmbə̀’ mɨne’e mbe nɨ Əzwî ə Zeŋɨ ə nà’ə̀.

2Mbə̀ nya’a fə kyerɨ ə ni əni chəi mbə̀ nya’a kɨrɨ ben ə Ɲwiə̀, ɨ mbɨə nya’ə fèbrì əwən ni mbə̀ wumnɨ mbɨanèŋ nɨ chəi mbɨə ghàmə̀.

3Əne tɨ̀nîn mə kə̀b ni mbə̀ kyerɨ ni chəi wə̀d mɔ’ɔ we nɨə ghà ɨŋgam nɨ Əzwî ə Ɲwiə̀ ə na’ ɨ bɔ we tɨ̀ wɨ̀ ghà ni, “Ndə̀n nyɨ ɨgwɨ ə Yeso.” Mə bə̀ kə̀b ni mbə̀ kyerɨ ni chəi wə̀d mɔ’ɔ we tɨ̀ wɨ̀ ghà ni, “Yeso yɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg,” nɨ ka’i Əzwî ə Zeŋɨ ə ghɨ ni wɨ̀ gha əne.

4Mɨne’e mbɨ əŋgu tɨkwɨrɨkwɨ, àyɨə àmei Əzwî ə Zeŋɨ ə nà’ mɨne’e mbe.

5Ɨ̀fà’ì mbɨ əŋgu tɨkwɨrɨkwɨ, àyɨə àmei Ə̀nùŋɨ̀sɨg we mɔ’ ə nà’ ɨ̀fà’ì mbe.

6Mɨnə̂njɨ nɨ fà’ mbɨ əŋgu tɨkwɨrɨkwɨ, àyɨə àmei Ɲwiə̀ we mɔ’ ə ghɨ̀ ni wə̀d jìm fa’ əfà’ì ze nɨ wɨ̀ na’ ɨ bɔ.

7Ɲwiə̀ wɨə chwɨə ni e Əzwî ə zɨ ɨŋga wə̀d mɔ’ mɔ’, ɨmbə̀’ təŋgàŋ weerɨ bə̂d mɨjìm.

8Ɲwiə̀ wɨə nà’ Əzwî ze nɨə ghɨ̀ ni bə̂d gha ɨŋgam ɨwe əmbɨ wə̀d mɔ’. Ɨ wɨə bə̀ chè àmei ənjìm Əzwî ze ghɨ̀ ni wɨ cherə gha ɨŋgam nɨ chwɨə ni wɨ̀ kyerɨ ənû.

9Ɲwiə̀ wɨə ghɨ̀ ni wə̀d mɔ’ berɨ ɨbenɨ ənjìm Əzwî ze ə mɔ’. Ɨ wɨə bə̀ chè àmei ənjìm Əzwî ze nà’ ɨne’e nɨ vɨ bə̂d əwən əmbɨ wɨ cherə.

10Ɲwiə̀ wɨə nà’ ɨka əmbɨ wə̀d mɔ’ ni wɨ̀ ghɨ ɨnû yiirɨ. Ɨ wɨə nà’ ɨne’e əmbɨ wɨ cherə ni wɨ̀ gha ɨkə̂n Ɲwiə̀. Ɨ wɨə nà’ ɨne’e əmbɨ wɨ cherə ni wɨ̀ kyerɨ ɨkwepɨ rəbɔ’ mɨne’e mbe nɨ Əzwî ə Zeŋɨ ə nà’ rəbɔ’ mbe nɨ chəi Əzwî ə Zeŋɨ ə nà’ə̀. Ɨ wɨə nà’ ɨne’e əmbɨ wɨ cherə ni wɨ̀ gham mɨŋgam tɨkwɨrɨkwɨ. Ɨ wɨə bə̀ nà’ ɨne’e əmbɨ wɨ cherə ni wɨ̀ to’rɨ mɨŋgam mbe.

11Ɨnû mbô jìm yɨ rɨ əmbɨ Əzwî ze ə mɔ’. Əzwî ze ə zɨə nà’ ɨne’e əmbɨ wə̀d mɔ’ mɔ’ ɨchî nɨ wɨ̀ kə̀bɨ.

12Ɨchî nɨ nyamnyod mei mɔ’ mbɨ ɨsɨ ɨnyod nənɔ’, əne ɨsɨ ɨnyod jìm, ka mbɨ bè nɔ’ ɨ, yɨə nyamnyod mɔ’. À yɨ ɨchî nɨ nyamnyod Kristo ye’ we.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13Tɨ nya'a niŋ mɨnib ənjìm Əzwî ze ə mɔ'. Əne tɨ fə fɔtɨ siə nyamnyod mɔ'. Ɒwìə nya'a zɨ Əzwî ze ə mɔ' ɨŋga ta fîŋ, kɨ tɨ yɨ mɨJû kɨ bə̂d nɨ ka'i mɨJû, kɨ tɨ yɨ ɨbò'ò kɨ bə̂d nɨ ye' ənɨ ə ɨghəm.

14Chəi nyamnyod berɨ àmei əsɨ ɨnyod ə mɔ'. Zɨ berɨ ɨsɨ ɨnyod nɔnɔ'.

15Əwu ə mɨ ghà ni, "Ɨchî nɨ ka mɔ̌ yɨ əmɨ əbɔ, əne ka mɔ̌ yɨ əmɨ əba rɨ ənɨ ə nyamnyod." Ka əze ə bɨrɨ ghɨ i ni tɨ məd ye'i əba rɨ ənɨ ə nyamnyod.

16Ə̀tɔ̌ŋ ə mɨ ghà ni, "Ɨchî nɨ ka mɔ̌ yɨ əmɨ ɨghə, əne ka mɔ̌ yɨ əmɨ əba rɨ ənɨ ə nyamnyod." Ka əze ə bɨrɨ ghɨ i ni tɨ məd ye'i əba rɨ ənɨ ə nyamnyod.

17Nyamnyod jìm mɨ ye' ɨghə, zɨ kɨə wo zu ənû rɨ ye ə? Nyamnyod jìm mɨ ye' ə̀tɔ̌ŋ, zɨ kɨə wo ŋwe'rɨ ɨghɨ rɨ ye ə?

18Ɨchî nɨ zɨə ye' əne, Ɒwìə nya'a tekɨ nyamnyod mbɨ ɨsɨ ɨnyod nɔnɔ'. Əne wɨ nya'a zɨ ɨsɨ ɨnyod ɨ mɔ' mɔ' ɨgun ə nyamnyod ze àmei ɨchî nɨ wɨ nya'a kə̀bɨ.

19Ɨsɨ ɨnyod jìm mɨ ye' àmei əsɨ ə mɔ', njɨ nyamnyod jìm kɨə wo ye' rɨ ye ə?

20Ɨchî nɨ zɨə ye' əne, ɨsɨ ɨnyod nɔnɔ' mbɨ əŋgu, àyɨə nyamnyod mei mɔ'.

21Chəi ənɨ tɨ ɨghə ghà əmbɨ əbɔ ni, "Chəi mə̀ kəb əwe!" Chəi ənɨ tɨ ətu ə bə̀ ghà əmbɨ ɨwu ni, "Chəi mə̀ kəb əwən!"

22Ənû nɨ ye' əŋgu yɨ ni chəi ənɨ tɨ nyamnyod fà' ɨchî chɔ̀m nɨ chəi ɨsɨ ɨnyod mɔ'ɔ mbe nɨ ye' ɨghabɨ ni mbɨ ə bɔd.

23Ɨsɨ ɨnyod mbe nɨ chəi bə̂d ə nèŋə̀ ni mbɨ yɨ ɨghɨ mɔ'ɔ, yɨ mbe nɨ tɨə jeŋgɨə wumnɨə. Mbe nɨ chəi mbɨ bɔŋ nɨ zə, yɨ mbe nɨ tɨə jeŋgɨə nəŋgɨə.

24Chəi tɨə jeŋgɨə nəŋgɨ ɨsɨ ɨnyod mbe nɨ bɔŋ nɨ zə. Àyɨə Ɒwìə nya'a fə fɔtɨ ɨsɨ ɨnyod jìm ənɨ mbɨ mɔ', əne nà' ɨwumnɨ kyeŋ əmbɨ ɨsɨ ɨnyod mbe nɨ chəi bə̂d ə nèŋə̀ ni mbɨ yɨ əghɨ ə mɔ'ɔ.

25Wɨ nya'a ghì əne ɨmbə̀' tɨ ə̀ghàbrì ə jwɨ i əka' ɨsɨ ɨnyod mbe. Wɨ nya'a kə̀b ye' ni ɨsɨ ɨnyod jìm nəŋgɨ mbə bɔŋgɔb.

26Əsɨ ɨnyod ə mɔ' ə mɨ ye'ə zəə ŋgə', ɨsɨ ɨnyod jìm bɨrɨ bɨ zə ŋgə' mbɨ məd. Mbɨ mɨ nà' ɨwumnɨ əmbɨ əsɨ ɨnyod ə mɔ', ɨsɨ ɨnyod jìm bɨrɨ gha'rɨ mbɨ məd.

27Tìnîn, mbə̀ yɨə nyamnyod Kristo, əne wə̀d mɔ' mɔ' rəbɔ' nən yɨ əba rɨ ənɨ ə nyamnyod ze.

28Ɒwìə fə chɔ' bə̂d ɨŋga ɨfetɨ bə̂d Kristo. Mbɨ rɨtu yɨə bə̂d tom, mbe nɨ pe ənɨ mbɨ be yɨə bə̂d ɨkə̀n, mbe nɨ pè ənɨ mbɨ tad yɨ məchwiə-ɨnù, beenɨ mbe nɨə ghì ɨnû yɨɨrɨ, beenɨ mbe nɨə vì ɨwɔn, beenɨ mbe nɨə wèèrì mbɨ cherə, beenɨ mbe nɨə tekɨ ɨchî nɨ ɨnû bɨrɨ yènì, beenɨ mbe nɨə ghàm mɨŋgam tɨkwɨrɨkwɨ.

29Bə̂d mɨjìm wa kɨə bə̂d tom ə? Bə̂d mɨjìm wa kɨə bə̂d ɨkə̀n ə? Bə̂d mɨjìm wa kɨ məchwiə-ɨnù ə? Bə̂d mɨjìm mbɨə wa ghì ɨnû yɨɨrɨ ə?

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

30Bə̂d mɨjìm wa berɨ ɨne’e nɨ vɨ ɨwɔn ə? Bə̂d mɨjìm mbɨə wa ghàm mɨŋgam rɨsɔ̀’ɔ̀ ə? Bə̂d mɨjìm mbə wa tò’rɨ̀ mɨŋgam mbe ə?

31Mbà kaŋ kàb ye’ mɨne’e mbe nɨ chè mbô. Mə bɨrɨ chwi ɨnə̂njɨ̀ ɨ nən nɨ bɔŋ chè mɨnə̂njɨ jìm.

1 Kɔrèn 13

1Mə mɨ ye’ə ghàm ənɨ mɨŋgam bə̂d mìsɔŋɨchù kɨ̀ ənɨ ɨŋgam mbɨaŋgɨrə̀, àyɨə chəɨ mə̀ gha’ bə̂d, mə yɨ ɨghabɨ mɨkakaŋ nɨə ja ɨsɨ, kɨ̀ ɨghabɨ ə ŋgòŋ nɨ mbɨə bu’ə.

2Mə mɨ berɨ ɨne’e nɨ gha ɨkə̂n Ɔwɨə̀, bə̀ kyerɨ ɨnû jìm mbe nɨ ye’ ənə̀mə bə̀ berɨ ɨwe jìm, mə mɨ berɨ ɨbenɨ nɨ tɨ̀ mə ghàm tɨwum mə̀nə̀, àyɨə chəɨ mə gha’ bə̂d, mə yɨ əghɨ əko.

3Mə mɨ nà’ ɨghɨjìm mbe nɨ mə̀ berɨ əmbɨ ə bə̂d ɨkwaŋ, bə̀ nà’ ka àbei mɨ ɨnyod ni mbɨ tɔn ə, àyɨə chəɨ mə̀ gha’ bə̂d, chəɨ mə̀ bɨrɨ jɨg əghɨ ə mə’ɔ rəŋgu.

4Ɨgha’i wɨə ghɨ̀ ni wə̀d yim fîŋ. Ɨ wɨə bə̀ ghɨ̀ ni wə̀d ghɨ ɨchɔ̀m. Ka ɨgha’i wɨə ghɨ̀ i ni wə̀d ghɨ ədìì, kɨ̀ ni wə̀d goŋ ɨgô, kɨ̀ ni wə̀d nɔ ɨnyod.

5Ka ɨgha’i wɨə ghɨ̀ i ni wə̀d seenɨ, kɨ̀ ni wə̀d kəb əghɨ àmei əmbɨ i nyamnyod, kɨ̀ ni wə̀d kɨə sə ɨtəm, kɨ̀ ni wə̀d nuŋ ɨnû rɨbɔ̀ŋ jìm mbe nɨ mbɨ ghɨ ənɨ məd.

6Chəɨ ɨgha’i gha’ nɨ zə ni bə̂d ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Wɨ kàb ye’ ni bə̂d ghɨ ɨnû nɨ ku’nɨ.

7Ɨgha’i wɨə kə̀bə̀ ni bə̂d yim fîŋ ənɨ ɨnû jìm. Ɨ wɨə ghɨ̀ ni bə̂d nuŋ fîŋ ɨgwɨ ɨghɨjìm. Ɨ wɨə ghɨ̀ ni bə̂d nuŋ ɨkɔndɨ wom ɨnû jìm mbe nɨ tɨ̀ benɨ. Ɨ wɨə bə̀ ghɨ̀ ni bə̂d chi ɨnû jìm.

8Chəɨ ɨgha’i ə nɔ mìə̀. À ye’ ɨmbə̀’ ənû nɨ gha ɨkə̂n Ɔwɨə̀, zɨə bɨrɨ nwɨə̀. À ye’ ɨmbə̀’ ənû nɨ gham mɨŋgam rɨsɔ̀’ɔ̀, zɨə bɨrɨ nwɨə̀. À ye’ ɨmbə̀’ ənû nɨ berɨ ɨwe, zɨə bɨrɨ bɨ nwɨə̀.

9Ɨwe we nɨ tɨ̀ berɨ mei əkwirɨ əkwirɨ. Tɨ̀ wɨə bə̀ ghà ɨkə̂n Ɔwɨə̀ àmei əkwirɨ əkwirɨ.

10Ənɨ əghɨ ze nɨ bɔŋ màànɨ̀ ə ye’e, əze nɨ ye’ àmei əkwirɨ əkwirɨ ə bɨrɨ nim.

11Ənɨ mə̀ nya’ə wan kwa, mə wɨə nya’ə ghàm ɨghabɨ ə wan kwa, mə wɨə nya’ə kɔndɨ ɨnû ɨghabɨ wan kwa, mə nya’a berɨ ɨwe wan kwa. Ənɨ mə nya’a kwi sɨə wə̀d kyeŋ, mə nya’a wa’ ɨnû bɔn kwa.

12Tɨ̀nîn, əghɨ ze nɨ tɨə zə ɨghabɨ ni à yɨ ɨŋga əneŋ-ɨfə̌ yɨ əzîŋ nɨ ye’ əfubrɨ əfubrɨ̀, àyɨə ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ Kristo bɨrɨ wɨrɨ ye’e, tɨ̀ bɨrɨ zə əməd tɨfə̌ rɨfə̌. Tɨ̀nîn, mə kyerɨ ə Ɔwɨə̀ əkwirɨ əkwirɨ, àyɨə ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ Kristo bɨrɨ wɨrɨ ye’e, mə bɨrɨ kyerɨ əməd màànɨ̀, àmei ɨchî nɨ məd bə̀ kyerɨ əmɨ màànɨ̀.

13Əne ɨnû mbô ɨtad fə ten i koŋ. Əne yɨ ənû nɨ nuŋ fîŋ ɨgun ə Kristo, ənû nɨ nuŋ ɨkɔndɨ wòm ɨnû jìm mbe nɨ tɨ̀ benɨ mbɨ ənû nɨ gha’ aŋgəb. Àyɨə ənû ze nɨ che mbɨ cherə yɨ ənû nɨ gha’ aŋgəb.

1 Kɔrèn 14

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1Mbà kywɨ ənywɨ zə ni ɨgha'i ye' əghɨ ze niə tin əwən wò ɨmbì. Mbà jeŋgɨ kəb ye' mɨne'e mbe nɨ Əzwî ə Zeŋɨ ə nà'à, màànì ɨne'e nɨ gha ɨkân Ɲwià.

2Chəi wəd mɔ'ɔ we niə ghàm ɨŋgam rɨsò'ò ə ghàm əmbɨ ə bâd. Ɨ wiə ghàmà ye' əmbɨ ə Ɲwià, ɨmbà' ɨghəm nɨ chəi wəd cherə kyerɨ ənû ze nɨ wiə ghàà. À yɨ Əzwî ə Zeŋɨ ə ghɨ ni wì gha ɨnû mbe nɨ ye' ənàmə.

3Wəd we niə ghà ɨkân Ɲwià wiə ghàà ye' əmbɨ ə bâd, ɨmbà' mbɨ təm kààni. Ɨkân we wiə tìmbì mìməd bà nəəriə mìməd.

4Wəd we niə ghàm miŋgam rɨsò'ò wiə ghì ni məd ziə təm kààni. We niə ghà ɨkân Ɲwià wiə ghì ye' ni ɨfetɨ bâd Kristo təm kààni.

5Mə kəb ni mbən mìjìm gham miŋgam rɨsò'ò, àyiə ənû nɨ mə jeŋgɨ kəb yɨ ni mbà gha ɨkân Ɲwià. Wəd we niə ghà ɨkân Ɲwià ə chè we niə ghà ɨŋgam rɨsò'ò, kɨrɨ əni wəd mɔ'ɔ ye' əŋgu niə tò'rì ɨŋgam we. Wì berɨ to'rɨ ɨmbà' ɨfetɨ bâd Kristo jìm təm kààni.

6Mbɨ bɔŋgəb, mə mɨ ye'e əsɨ nən tìnîn pè kɔ ghàm ɨ nən əni ɨŋgam rɨsò'ò, ə ze ə kɨə wo weerɨ əwən əni ə ye? Chəi ziə bɨrɨ weerɨ əwən, kɨrɨ əni mà ye'e mbɨ ənû nɨ Ɲwìà chwi ɨ num, kì mbɨ ənû nɨ Ɲwìà kəbɨ ni mbà kyerɨ, kì mbɨ ɨkân Ɲwià, kì mbɨ ənû nɨ kəərɨ əwən.

7Mbà niŋ ka àbei ɨghɨ mbe nɨ mbɨə bu' əbin mbɨ mbɨwən nɨ chəi ìtènì ɨŋga ɨghɨ mbe, əne yɨ ɨghabɨ əmbarɨ kì ɨghabɨ ɨnoŋɨ ŋgyi, wəd kɨə wo chè rɨ yè bɔŋ kyerɨ ɨkyî we nɨ mbɨə bèrà, kɨrɨ əni gî mɔ' mɔ' jwɨ əsaŋ ə?

8Tàŋ mɨ nà' gî nɨ chəi bâd jeŋgɨ kyerɨ, à kɨə we nɨ bɨrɨ tekɨ ɨnyod ɨ wo ma' bid ə?

9À yɨ əndəŋ əndəŋ mbɨ nən. Mbə mɨ ghàm ɨŋgam nɨ chəi wɨ zeŋɨ, wəd kɨə wo chè rɨ yè bɔŋ kyerɨ ənû ze nɨ mbəə ghà ə? Mbə mɨ ye'ə ghà əne, njɨ mbə mbɨə ghàmà ye' əmbɨ ɨfə.

10Ka'i ənû ə bɨrɨ ni tɨkwɨrɨ ɨŋgam əbeŋ nɔnɔ' tɨ ɨŋga ɨsɨg, àyɨə chəi wɨ mɔ' əbɔ' nɨ chəi bâd ə zu ɨnû mbe nɨ mbɨə ghàà.

11Mə mɨ ton kyerɨ əmɨ ɨŋgam əbeŋ we nɨ wəd mɔ'ɔ ə ghàmà, əne mɔ̌ yɨə wəd rɨsò'ò ɨ bɔ, məd yɨə bà ə wəd rɨsò'ò ɨ num.

12À yɨ bà əndəŋ əndəŋ mbɨ nən. Ɨchî nɨ mbəə kàŋà kəb nɨ berɨ mɨne'e mbe nɨ Əzwî ə Zeŋɨ ə nà'à, əne mbà kywɨ ənywɨ zə ni mbà berɨ mɨne'e mbe niə ghì ni ɨfetɨ bâd Kristo təm kààni.

13Əne, wəd we niə ghàm ɨŋgam rɨsò'ò berɨ kɔŋgɨ ə Ɲwìà ni wì na' ɨka ɨ bɔ ni wì to'rɨ ɨnû mbe nɨ wiə ghàà,

14ɨmbà' ɨghəm nɨ mə mɨ kɔ̀ŋgì ə Ɲwià əni ɨŋgam rɨsò'ò, mɨ əzwî ə ziə kɔ̀ŋgì ə Ɲwià, àyiə chəi mɨ fîŋ əni ənû ze nɨ miə ghàà.

15Əne, mà kɨə wò ghɨ ye ə? Mə bɨrɨ kɔŋgɨ ə Ɲwià əni mɨ əzwî bà kɔ̀ŋgì əməd ɨŋga mɨ fîŋ. Mə bɨrɨ kwerɨ mɨkyî nɨ yiirɨ ə Ɲwià əni mɨ əzwî bà kwerɨ mɨkyî nɨ yiirɨ əməd ɨŋga mɨ fîŋ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

16À bə̀ kàŋ kɔndɨ ni ənɨ àwɔ̀ ə yiirɨ ə Ɔwiə̀ ənɨ e əzwî, tɨ̀ wə̀d mɔ'ɔ we nɨ ye'e əka' nən, nɨ chəi ətu əməd ə zeŋ ɨmbə̀' ənû ze nɨ àwɔ̀ ə ghàə̀, ghà ni "À yɨ əne" ɨchî nɨ àwɔ̀ ə kɔ̀ŋgɨ ə Ɔwiə̀ nà' məben-əwe ɨ bɔ ə? Tɨ̀ wɨ yiirɨ ə Ɔwiə̀ mbɨ ne nɨ chəi wɨ kyerɨ ənû ze nɨ àwɔ̀ ə ghàə̀ ə?

17À we tɨ̀ à nà' məben-əwe ɨchî nɨ ku'nɨ, àyɨə chəi əze ə weerɨ wə̀d cherə we nɨ ye' əŋgu ni wɨ təm kààní.

18Mə wɨə nà' məben-əwe əmbɨ ə Ɔwiə̀ ni mə wɨə ghàm mɨŋgam rɨsɔ̀'ɔ̀ chè mbən mɨjìm.

19Àyɨə ɨŋga ɨfetɨ bə̂d Kristo, mə bɨrɨ gha' nɨ gham ɨnû ɨtân ɨmbə̀' kəərɨ bə̂d, nɨ mbɨ bɨrɨ zu ɨtu mìmə̌d zeŋ, chè ɨchî nɨ mə̀ bɨrɨ gham ɨnû chu' wum ənɨ ɨŋgam rɨsɔ̀'ɔ̀.

20Mbɨ bɔŋgɔb, tɨ tə rɨkɔndɨ ye'i ɨghabɨ tɨ bɔn kwa. Mbə̀ ye' ɨghabɨ ə bɔn bɔd ənɨ ziə de ɨnû rɨbɔ̀ŋ, àyɨə mbə̀ berɨ tɨkɔndɨ bə̂d kyeŋ.

21Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ ə Ɔwiə̀ ni, "Ə̀nùŋìsɨg ə ghà ni, mə bɨrɨ chè ənjìm bə̂d mbe nɨə ghàm mɨŋgam rɨsɔ̀'ɔ̀, bə̀ chè ənjìm mɨchû bə̂d rɨsɔ̀'ɔ̀ ghàm əmbɨ ə bə̂d mbô. Ka à bè ye'i əne, chəi mbɨ bɨrɨ zwetɨ ənû ze nɨ mɨə ghàə̀."

22Əne, ənû nɨ gham mɨŋgam rɨsɔ̀'ɔ̀ yɨ ənweenɨ əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ chəi mbɨ ben ə Kristo, ka'i əmbɨ mbe nɨ ben əməd. Àyɨə ənû nɨ gha ɨkə̂n Ɔwiə̀ yɨ əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ ben ə Kristo, ka'i əmbɨ mbe nɨ chəi mbɨ ben əməd.

23Ənɨ bə̂d mɨjìm rɨŋga ɨfetɨ bə̂d Kristo ye'e bòmnɨ, əne wə̀d jìm kɔ gham ɨŋgam rɨsɔ̀'ɔ̀, ka bə̂d mbe nɨ chəi əbɔ' ɨfetɨ we, kɨ̀ mbe nɨ chəi mbɨ ben ə Kristo nɨ ye'e nyɨ, wa bɨrɨ gha ə ni mbə fə be ə?

24Àyɨə bə̂d mɨjìm mɨ ye'ə ghà ɨkə̂n Ɔwiə̀, əne we nɨ chəi wɨ ben ə Kristo, kɨ̀ we nɨ chəi əməd əbɔ' ɨfetɨ bə̂d Kristo ye'e nyɨ, wə̀d jìm bɨrɨ ghɨ wɨ kyerɨ ni tə wɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ, əne ɨnû jìm mbe nɨ mbə̀ə ghàə̀ bɨrɨ sa' əməd.

25Ɨnû mbe nɨ ye' ənəmə ɨŋga fɨ̀ŋ məd bɨrɨ jwɨ əsaŋ. Əne wɨ bɨrɨ gundɨ ə si wumnɨ ə Ɔwiə̀ ghà ni, "À yɨ rəsì' ni Ɔwiə̀ wɨ mbɨ nən."

26Mbɨ bɔŋgɔb, tɨ̀ gha ni yè ə? Ənɨ mbə̀ bomnɨ, wə̀d mɔ'ɔ na' ɨkyî, wɨ cherə chwi ənû, wɨ cherə gha ənû ze nɨ Ɔwiə̀ gha ɨ bɔ, wɨ cherə gham ɨŋgam rɨsɔ̀'ɔ̀, wɨ cherə to'rɨ ɨŋgam we. Mbə̀ sɨə ghɨ̀ ɨnû jìm ɨmbə̀' mbən mɨjìm təm kààní.

27Wə̀d mɔ'ɔ mɨ kə̀b gham ɨŋgam rɨsɔ̀'ɔ̀, mbɨ ye' àmei mɨbe, kɨ̀ mbɨ mɨ nɔ', mbɨ ye' mɨtad. Wə̀d mɔ' mɔ' ghamə nà' əpan əmbɨ wɨ cherə. Wə̀d cherə to'rɨ mɨŋgam mbe.

28À mɨ ye' nɨ chəi wə̀d nɨ tò'rɨ̀, wə̀d mɔ' mɔ' rəbɔ' bə̂d mbô kəm rəziə ɨŋga ɨfetɨ. Wɨ sɨə ghàm àmei əmbɨ i ɨnyod fɔrɨ əmbɨ ə Ɔwiə̀.

29Bə̂d ɨkə̂n mɨbe kɨ̀ mɨtad ghamə. Ə̀bù' ə bə̂d ə jeŋgɨ kɔndɨ mbə ɨtu ɨmbə̀' ɨnû mbe nɨ mbɨə ghàə̀.

30Ɔwiə̀ mɨ ghà ənû əmbɨ wə̀d mɔ'ɔ we nɨ chub ə si, we nɨ kə' təm rətiə kəm rəziə.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

31Mbàn mɨjìm mbe tɨ mbə ghà ɨkân Ɲwiə̀ ɨ mɔ’ mɔ’, ɨmbə̀’ wə̀d jìm kwembɨ ənû. Əze ə bɨrɨ ghɨ ni mbə̀ tìmbɨ̀ mbə bɔŋgɔb.

32Bə̂d mbe niə ghà ɨkân Ɲwiə̀ mbe tɨ mbɨ ghɨ ni mbə ɨzwî zuunɨ əwən,

33ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ka Ɲwìə̀ yɨ i Ɲwìə̀ niə bùùrɨ ɨsɨ. Məd yiə Ɲwìə̀ niə kə̀b əbɔrəbɔd. Ɨchî nɨ ziə ye’ ɨŋga tɨfetɨ bə̂d Ɲwiə̀ mɨjìm,

34məyi kəm rəziə ɨŋga rɨfetɨ. Chəi mbɨ ben ni mbɨ ghamə, àyiə mbɨ berɨ zuunɨ mbə mɨnom ɨchî nɨ ziə ye’ ɨŋga tɨkə rɨ Mose.

35Mbɨ mɨ kəb kyerɨ ənû ə mɔ’ɔ, mbɨ biirɨ əmbɨ mbə mɨnom ɨŋga nəb, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ à yɨ tìnìd ətu əmbɨ əyi nɨ ghàm ɨŋga ɨfetɨ bə̂d Kristo.

36Ɨŋgam Ɲwiə̀ wa nya’a kɔ rɨ nən ə? Kɨ à wa kɨ àmei ɨ nən nɨ wɨ fə pe ə?

37Wə̀d mɔ’ɔ mɨ kəndɨ ni tə yiə wə̀d ɨkə̀n, kɨ ni mɨne’e mbe nɨ Əzwî ə Zeŋɨ ə nà’ ɨ mbɨ ɨŋga məd, wɨ kyerɨ ni ənû zô nɨ miə ŋwà’nɨ ɨ nən yɨ ɨkə Ə̀nùŋɨsɨg.

38Wə̀d mɔ’ɔ mɨ tə̀ə̀nɨ ənû zô, Ɲwìə̀ bɨrɨ bɨ təənɨ əməd.

39Əne, kyɨə bɔŋgɔb, mbə̀ kaŋ zɨ ətu nɨ zə ni mbə̀ ghà ɨkân Ɲwiə̀, àyiə tɨ mbə̀ təmnɨ ə ənû nɨ gham mɨŋgam rɨsə̀’ə̀.

40Mbə̀ ghɨ ɨnû jìm ɨchî nɨ ku’nɨ bə̀ beenɨ əbɔ’ ɨwaŋ ɨnû.

1 Kɔrèn 15

1Mbɨ bɔŋgɔb, mə wɨə kə̀b nɔɔrɨ mbə ɨtu ɨmbə̀’ ɨkân chɔ̀m we nɨ mə̀ nya’a gha ɨ nən, mbə zu benɨ, əne fə təm ɨgun kàànɨ.

2Mbə bɨrɨ jwɨ rəŋgə’ ənjìm ɨkân chɔ̀m wô əwù ze nɨ mbə̀ yim ɨŋgam Ɲwiə̀ we nɨ mə̀ gha ɨ nən wɨ kàànɨ. Mbə mɨ ton ghɨ ə əne, njɨ ɨnû mbe nɨ mbə̀ benɨ yɨ ətu ə̀kŏ.

3Ənû ə kyeŋ rɨtu ze nɨ mbɨ nya’a gha ɨ num, mə̀ nya’a bə̀ ghà ɨ nən. Ənû ze yɨ ni Kristo nya’a kwɨ ɨmbə̀’ mba ɨnû rɨbɔ̀ŋ, ɨchî nɨ mbɨ nya’a ŋwa’nɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ ə Ɲwiə̀.

4Mbɨ nya’a tweŋ əməd, əne Ɲwìə̀ nya’a zwemnɨ əməd ənɨ ɨnɨ nya’a che ɨtad, ɨchî nɨ mbɨ nya’a ŋwa’nɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ ə Ɲwiə̀.

5Wɨ nya’a jwɨ ɨfĕ Pità, bə̀ jwɨ ɨfĕ bə̂d tom mbe wum chɔ̀b rɨbe.

6À nya’a ənɨ ə nyùmə̀ cherə, wɨ nya’a jwɨ ɨghəm we mɔ’ ɨfĕ bə̂d mbe nɨ nya’ə beenɨ əbɔ’ məd. Bə̂d mbe nya’a chè rɨ ənɨ əkɨ ətân. Mɨmə̂d mɨnɔnɔ’ mbɨə kɨrɨ ɨkă, ka à bè ye’i ni mbɨ mɔ’ɔ fə kwɨ.

7Wɨ nya’a bə̀ yì jwɨ ɨfĕ Jems. Ənɨ əgha ə nya’a saarɨ, wɨ nya’a bə̀ jwɨ ɨfĕ bə̂d tom mɨjìm.

8Wɨ nya’a sɨ nwìə̀ jwɨ ənɨ mɨ ɨfĕ. Mɔ̌ yɨ ɨghabɨ ə wə̀d nɨ mbɨ nya’a gywɨ nɨ chəi nyùmə̀ nya’a kɨrɨ ku’.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

9À yɨ əne ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ rəbɔ’ bə̂d tom Kristo mɨ̀jìm, mə̌ yɨə we nɨ kə chè mbɨ mɨjìm. Chəi mə̀ ku’ nɨ tɨ̀ mbɨ tɔŋ əmɨ əni ə wə̀d tom, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mə wɨə nya’ə nwə̀ndɨ̀ rɨkyerɨ-ɨwu bə̂d mbe nɨ nya’a ɨŋga ɨfetɨ bə̂d Ɔwɨə̀.

10Mə yɨə wə̀d we nɨ mə ye’ wɨwən ənjìm ɨ̀chɔ̀m Ɔwɨə̀. Chəi ɨ̀chɔ̀m we nɨ Ɔwɨ̀ə nya’a ghɨ̌ əni ə num nya’a che ətu ə̀kə̌. Àyɨə mə nya’a fà’ rɨkă chè mɨ̀mə̌d mɨjìm. Ka à bè ye’i ni ka’i mə̌ nya’a fà’i, àyɨə Ɔwɨə̀ nya’a che ənjìm ɨ̀chɔ̀m məd ghɨ̀ mə fà’.

11Əne yɨ ni kɨ̀ à kɨ ɨŋgam Ɔwɨə̀ we nɨ mə̀ nya’ə ghàə̀, kɨ̀ we nɨ mɨ̀mə̌d nya’a ghàə̀, ənû nɨ ye’ əŋgu yɨ ni mbə nya’a zu benɨ.

12Mbɨ mɨ ye’ə ghàə̀ ni Ɔwɨ̀ə nya’a zwemnɨ ə Kristo, njɨ ziə sɨ wɨrɨ chè rɨ yè nɨ bə̂d mɔ’ɔ rəbɔ’ nən ə ghà ni chəi bə̂d bɨrɨ zwemə ə?

13À mɨ ye’ ni chəi bə̂d bɨrɨ zwemə, njɨ chəi Ɔwɨ̀ə nya’a bə̀ zwemnɨ ə Kristo.

14À mɨ bə̀ ye’ nɨ chəi Ɔwɨ̀ə nya’a zwemnɨ ə Kristo, njɨ ɨŋgam Ɔwɨə̀ we nɨ tɨə ghàə̀ yɨ ətu ə̀kə̌. Ɨchî nɨ mbə̀ nuŋ fîŋ ɨgun ə Kristo yɨə bə̀ ətu ə̀kə̌.

15Ziə mɨ nɨə ye’ əne, njɨ ziə chwi ni tɨ̀ wɨə ghà ɨnû nɨ chəi Ɔwɨ̀ə nya’a ghɨ̌, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ tɨ̀ nya’a gha ɨmbə̀’ əməd ni wɨ̀ nya’a zwemnɨ ə Kristo. Əne chəi wɨ̀ nya’a zwemnɨ əməd, əwù ze nɨ à yɨ rəsì’ ni chəi ɨvɨ bə̂d bɨrɨ nɔ zwemə.

16À mɨ ye’ nɨ chəi ɨvɨ bə̂d bɨrɨ nɔ zwemə, njɨ chəi Ɔwɨ̀ə nya’a bə̀ zwemnɨ ə Kristo.

17À mɨ ye’ nɨ chəi Ɔwɨ̀ə nya’a kaŋ zwemnɨ ə Kristo, njɨ ɨchî nɨ mbə̀ nuŋ fîŋ ɨgun ə Kristo yɨ ətu ə̀kə̌, njɨ mbə mbɨə bə̀ kɨrɨ ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ.

18Əne yɨ ni bə̂d mbe nɨ nya’a be ben ə Kristo bɔŋ kwɨ fə nim.

19Ənû ze nɨ tɨə nùŋə̀ fîŋ ɨgun ə Kristo wòmə̀ mɨ ye’ə nwɨ̀ə àmei ənɨ ɨ̀tènɨ̀ wô, njɨ bə̂d bɨrɨ kàn ənɨ ə na chè ɨchî nɨ mbɨ bɨrɨ kən ənɨ ə bə̂d cherə.

20À yɨ rəsì’ ni Ɔwɨ̀ə nya’a zwemnɨ ə Kristo. À yɨə bə̀ rəsì’ ni Kristo yɨə wə̀d rɨtu nɨ Ɔwɨ̀ə zwemnɨ rəbɔ’ bə̂d mbe nɨ nya’a fə kwɨ.

21Ɨchî nɨ ɨvɨ nya’a ye’e ɨŋga ɨsɨg ɨmbə̀’ ənû ze nɨ wə̀d mɔ’ nya’a ghɨ̌, əne bə̂ ənû nɨ zwemə fə bə̀ ye’e ɨmbə̀’ ɨchî nɨ wə̀d cherə nya’a zwemə.

22Bə̂d mɨjìm berɨ kwɨ ɨchî nɨ mbɨ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Adàm, əne bə̂ bə̂d mɨjìm bɨrɨ chub ɨkă ɨchî nɨ mbɨ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo.

23Ɔwɨ̀ə bɨrɨ zwemnɨ wə̀d mɔ’ mɔ’ ɨwaŋ ɨwaŋ. Wə̀d rɨtu we nɨ wɨ̀ zwemnɨ yɨə Kristo. Ənɨ Kristo wɨrɨ ye’e, wɨ̀ bɨrɨ beenɨ zwemnɨ bə̂d mbe nɨ ye’ mbɨ Kristo.

24Ənɨ wɨ̀ ghɨ̀ əne ɨnwɨ̌ bɨrɨ sɨ ye’e. Ənɨ ə nyùmə̀ we, Kristo bɨrɨ nimnɨ ɨzwî jìm mbe nɨ ye’ ɨkaŋ, nimnɨ ɨzwî jìm mbe nɨ ye’ ɨŋga ɨfə bə̀ nimnɨ ɨzwî jìm mbe nɨ ye’ ɨŋga ɨsɨg, sɨ nà’ ənû ɨfɔ̀n əmbɨ Ɔwɨ̀ə Mbă’.

25Kristo berɨ tumbɨ ɨsɨg pè ənɨ wɨ̀ fə nuŋ mbɨ bə̂d pə̀n mɨjìm əton mbɨ ɨwu.

26Wə̀d pə̀n we nɨ wɨ̀ bɨrɨ sɨ nwɨ̀ə nimnɨ yɨ ɨvɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

27Ə zɨ ɨŋga Ɔ̀ŋwà’nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni, “Ɲwìə̀ fə nùŋ ɨghɨjìm əton ɨwu ɨməd.” Ziə mɨ ye’ ɨŋga Ɔ̀ŋwà’nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni, “Ɲwìə̀ fə nùŋ ɨghɨjìm əton ɨwu ɨməd,” əne ziə zeŋ ni chəi Ɲwìə̀ əbɔ’ ɨghɨ mbe. À yɨə məd ziə nuŋ ɨghɨjìm əton ə Kristo.

28Ənɨ Ɲwìə̀ fə nuŋ ɨghɨjìm əton məd, Wan ziə bɨrɨ chub əton ə Ɲwiə̀ we nɨ nuŋ ɨghɨjìm əton məd, ɨmbə̀’ Ɲwìə̀ ye’ ɨgwɨ ɨghɨjìm bə̀ tùmbɨ ɨghɨjìm.

29À mɨ ye’ nɨ chəi Ɲwìə̀ bɨrɨ zwemnɨ bə̂d, njɨ əton nɨ bə̂d ə nɨŋə mɨnib ənɨ ɨkum bə̂d nɨ fə kwɨ kɨ ɨmbə̀’ ə yè ə? À mɨ ye’ nɨ chəi Ɲwìə̀ bɨrɨ nɔ zwemnɨ bə̂d, njɨ bə̂d kɨə nɨŋə mɨnib ənɨ ɨkum mɨ̀mə̌d ɨmbə̀’ ə yè ə?

30Ɲgə’ kɨə beenɨ əbɔ’ na ənɨ mɨ̀nyùmə̀ jìm ɨmbə̀’ ə yè ə?

31Mbɨ bɔŋgəb, mə wɨ ɨchû ɨvɨ ɨni jìm! À yɨ əne ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mə wɨə goŋ ɨgô ɨmbə̀’ əwən ɨchî nɨ tɨ̀ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo Yeso a Ɔ̀nùŋɨ̀sɨg.

32À mɨ ye’ ni mə kaŋ kə̀’ zɔ̀ŋ mbɨ ə “nyam rɨ tɔtə” ə Efesùs, ɨchî nɨ bə̂d mɨ̀sɔŋɨchù ə kɔndɨə, njɨ njìm nɨ mə̀ bɨrɨ jɨg kɨə ye? À mɨ ye’ nɨ chəi Ɲwìə̀ bɨrɨ zwemnɨ bə̂d, njɨ tɨ̀ ghɨ ənû ze nɨ mbɨ ŋwa’nɨ ni, “Tɨ̀ jɨg bə̀ nɔ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨsɔ tɨ̀ bɨrɨ kwɨ.”

33Tɨ wə̀d mɔ’ɔ tambɨ i əwən, àyɨə mbə̀ kyerɨ ni: “Mɨ̀sə̀’ rɨbɔ̀ŋ mbɨə chə̀kɨə̀ bə̂d chɔ̀m.”

34Mbə̀ wɨrɨ kɔndɨ mbə ɨtu kwà’ ɨchî chɔ̀m. Tɨ mbə̀ wɨrɨ ghɨ ə ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Chəi bə̂d mɔ’ɔ rəbɔ’ nən kyerɨ ə Ɲwiə̀. Mə wɨə ghà ənû zô ɨmbə̀’ na’ tɨ̀nɨ̀d ɨtu ɨ nən.

35Wə̀d mɔ’ɔ bɨrɨ biirɨ ni, “Ɲwìə̀ kɨə wo zwemnɨ ɨvɨ bə̂d rɨ ye ə? Mbɨ bɨrɨ berɨ ɨkwɨ nyamnyod wi ə?”

36Àwɔ̀ yɨ əneŋ! À mɨ kon fɨtam, ka fɨ bɨrɨ gwed i kɨrɨ ənɨ fɨ fə bè kwɨ.

37Ka əghɨ ze nɨ à konɨ bɨrɨ ye’ àmei əzɨ əwən əwù ze nɨ ziə fə kwi. À kon àmei fɨtam, ɨghə̀m à yɨ fɨtam kywɨ kɨ̀ fɨtam əghɨ ə cherə.

38Ɲwìə̀ wɨə nà’ ɨnyod əmbɨ fɨtam ɨchî nɨ wɨ̀ nya’a nuŋɨ. Ɨ wɨə nà’ ɨnyod əmbɨ fɨtam ɨgwɨ ɨchî nɨ ziə ku’ əmbɨ fɨtam fe.

39Ka nyamnyod jìm yɨ i ɨkwɨ mɔ’. Ɨkwɨ mɔ’ɔ yɨ əmbɨ ə bə̂d, ɨkwɨ cherə yɨ əmbɨ ə nyam, ɨkwɨ cherə yɨ əmbɨ rɨnən, ɨkwɨ cherə yɨ əmbɨ əgwi.

40Ɨghɨ mbe nɨ ye’ ɨkaŋ mbɨ əŋgu, mbe nɨ ye’ ɨgwɨ ə si mbɨə bə̀ əŋgu. Àyɨə ɨghɨ mbe nɨ ye’ ɨkaŋ mbɨə teenɨə ənɨ ə ɨkwɨ ɨchî, mbe nɨ ye’ ə si mbɨə bə̀ teenɨə ənɨ ə ɨkwɨ ɨchî.

41Nyùmə̀ wɨə te ənɨ i ɨkwɨ ɨchî, ɨmɨg wɨə te ənɨ i ɨkwɨ ɨchî, tɨtəmɨ bə̀ te ənɨ ə ɨkwɨ ɨchî. Ɨchî nɨ fɨtəmɨ fibɨ ə teə ə kwepɨ rɨ ənɨ ɨchî nɨ fɨ cherə ə bə̀ teə.

42À yɨ ɨchî nɨ ziə bɨrɨ ye’ we ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ bə̂d bɨrɨ zwemə. Əghɨ ze nɨ mbɨ kon ə ziə kwɨə. Ka əze nɨ mbɨ nɔ ɨkaŋ ə ziə nɔ̀ kwɨ i.

43Ənɨ mbɨ konɨ, chəi əghɨ ze ə bɔŋɨ, àyɨə ənɨ mbɨ nɔ ɨkaŋ, əghɨ ze ə bɨrɨ te. Ənɨ mbɨ konɨ, əghɨ ze ə bɔd, àyɨə ənɨ mbɨ nɔ ɨkaŋ, əghɨ ze ə bɨrɨ kà.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

44Əni mbi koni, əghi ze ə beri nyamnyod əgô, àyiə əni mbi nɔ ikaŋ, Əzwî ə biri ye' iŋga nyamnyod ze. Nyamnyod əgô mi ye' əŋgu, əne yi ni nyamnyod ni Əzwî ə ye' iŋga ə beri bi ye' əŋgu.

45Ə zi iŋga Ə̀ŋwà'nì ə Ɲwiə̀ ni, "Ìtènì wiə nya'a iŋga Adàm ni nya'ə wəd ritu." Adàm we ni si nwìə̀ yi Əzwî niə nà' ìtènì.

46Ka'i nyamnyod ze ni Əzwî ə ye' iŋga ni Ɲwìə̀ nya'a be teki. Ɲwìə̀ nya'a bè teki nyamnyod əgô, beeni teki ze ni Əzwî ə ye' iŋga.

47Ɲwìə̀ nya'a teki mbaŋə̀ ritu əni richa'. Məd yiə si. Mbaŋə̀ ze ni beeni yi rikaŋ.

48Bəd mbe ni mbi teki əni richa', yi ighabi ə mbaŋə̀ ze ni mbi nya'a teki əni richa'. Mbe ni ye' bəd rikaŋ, yi ighabi ə mbaŋə̀ ze ni ye' ikaŋ.

49Ichî ni tì ye' ighabi ə mbaŋə̀ ze ni mbi nya'a teki əni richa', əne bô tì biri bi ye' ighabi əməd we ni ye'e rikaŋ.

50Bɔŋgɔb, ənû ze ni miə ghà i nən yi ni, chəi əghi ze ni beri nyamnyod bə̀ beri ənəm ə ze tì ziə jig ənû ifɔ̀n ə Ɲwiə̀. Chə bəi əghi ze niə kwiə ə ze tì ziə jig ighi mbe ni chəi mbiə kwiə.

51Mbə̀ zweti mə̀ gha ənû ə mɔ'ɔ ze ni ye' ənə̀mə i nən. Ənû ze yi ni: ka mba mijìm biri kwi a, àyiə Ɲwìə̀ biri kwepi mbà mijìm

52əni ikə nyumə̀. Ziə biri ghì ighabi ichî ni wəd ə gwìpə̀ əghə. Ənû zô ə biri ghì əni ə nyùmə̀ we ni tàŋ ze ni si nwìə̀ biri ghàm. Əni tàŋ ze ghàmi, Ɲwìə̀ biri nɔ̀ ivi bəd. Əne chəi mbi biri nɔ wiri kwi. Wì biri bi kwepi əwa.

53Əghi ze niə kwiə ə biri beŋ əni əze ni chəi ziə kwiə. Nyamnyod zô niə kwiə biri beŋ əni ze ni chəi ziə kwiə.

54Əni əghi ze niə kwiə ə fə beŋ əni əze ni chəi ziə kwiə, nyamnyod ze niə kwiə bə̀ beŋ əni ze ni chəi ziə kwiə, iŋgam Ɲwiə̀ we ni mbi ŋwa'ni biri jwi əni rəsì' ni, "Ɲwiə̀ fə baŋ ivi nimni."

55"Ivi, chəi à biri wiri baŋ bəd ə? Ivi, mbe mitigi mbi ə?"

56Mitigi mbe ni ivi ə niŋə zwiiriə bəd yi inû ribɔ̀ŋ. Inû ribɔ̀ŋ mbiə niŋ ika ri əni tikə ri Mose.

57Àyiə tì nà' məben-əwe əmbi ə Ɲwiə̀ ni ghi ni tì baŋ inû ribɔ̀ŋ ənjìm à Ə̀nùŋìsig Yeso Kristo!

58Əne mbi bɔŋgɔb ni mə̀ gha'i kwà' riŋgə', mbə̀ təm kàànì. Ti mbə̀ ben ə ni əghi ə mɔ'ɔ chi' əwən. Mbə̀ fa' ə̀fà'ì ze ni Ə̀nùŋìsig zi iŋga tə rikyeri-ibɔ. Mbə̀ fa' əne wò imbì. Mbə mi ye'e ghì əne, mbə̀ kyeri ni chəi ənû ə mɔ'ɔ ze ni mbə̀ ghi əmbi Ə̀nùŋìsig ə biri che ətu ə̀kŏ.

1 Kɔrèn 16

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1Tìnîn, mə kəb gha ɨmbə̀’ ənû nɨ chob ɨkab ɨmbə̀’ weerɨ bə̂d Ɲwiə̀. Mbə̀ ghì ənû ze nɨ mə̀ nya’a ghă əmbɨ rɨfetɨ bə̂d Kristo te nɨ ye’ ə Gàlesià.

2Ənû ze yɨ ni: ɨni Sɔndè jìm, wə̀d mɔ’ mɔ’ rəbɔ’ nən chɨ ɨnun ɨkab mɔ’ɔ rəbɔ’ we nɨ wì fà’i, nùŋ, ɨmbə̀’ ənɨ mə̀ ye’e, tɨ mbə̀ wɨrɨ chob ə ɨkab we.

3Ənɨ mə̀ ye’e, mə bɨrɨ ŋwa’nɨ ɨmbə̀’ bə̂d mbe nɨ mbə̀ chɔ’ɔ, əne tom mɨmə̌d ə Jèrusalèm ni mbɨ wo nà’ ɨkab we nɨ mbə̀ chobɨ.

4Zɨə mɨ chwi ni mə̀ bə wò, mbɨ bɨrɨ yen mbɨ num.

5Mə bɨrɨ ye’e əsɨ nən ənɨ mə̀ fə che ə Màsèdonià, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mə fə tekɨ ni mə bɨrɨ chè ə Màsèdonià.

6Ɨghə̀m mə bɨrɨ chubɨ mbɨ nən ənɨ ɨkə nyùmə̀, kì mə bè chub əwɔ ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ ɨfə ə kɔ əku, ɨmbə̀’ mbə̀ weerɨ chà əmɨ əsɨ ze nɨ mɨə wòə̀.

7Mɨ rɨka kə̀b əmɨ nɨ zə əwən tìnîn ənɨ mɨə chèə̀. Mə̀ kàŋ kə̀b chubɨ mbɨ nən ənɨ əgha nɨ tɔ saarɨ, əne yɨ əwù ze nɨ Ə̀nùŋìsɨg benɨ.

8Àyɨə rìnîn, mə bɨrɨ kɨrɨ chub ə Efesùs pè əni ə Pentekɔ̀s,

9ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ əpan ə chɔ̀m ə fə jwì ɨ num ni mə̀ fa’ ə̀fà’ì ə kyeŋ, àyɨə chəɨ bə̂d mìnənɔ’ kəbɨ ni mə fa’ ə̀fà’ì ze.

10Timotì mɨ ye’e, mbə̀ zə ni wɨ chub ɨchî chɔ̀m əka’ nən. Məd wɨə fà’ əmbɨ Ə̀nùŋìsɨg ɨchî nɨ mə̌ ə bə̀ fà’ə̀.

11Tɨ wə̀d mɔ’ɔ təənɨ i əməd. Mbə̀ weerɨ əməd ni wɨ yèn ənɨ əbɔrəbɔd ənɨ wɨə wɨrɨə bə̀ndɨə̀ ye’e əsɨ num. Mə wɨə wòm əməd ni wɨ ye’e mbɨ ə bɔŋgɔb cherə mbe nɨ ben ə Kristo.

12À ye’ ɨmbə̀’ wa aŋgɔb Àpolòs, mə̀ wɨə nya’ə kàŋə̀ ghà ɨ bɔ ni məd mbɨ ə bɔŋgɔb cherə ye’e əsɨ nən. Chəɨ wɨ kə̀b nɨ ye’e tìnîn, àyɨə wɨ bɨrɨ ye’e ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ wɨ berɨ əpan.

13Mbə̀ we əwən. Mbə̀ nùŋ fîŋ nɨ kaanɨ ɨgun ə Kristo. Tɨ mbə̀ bɔ ə. Mbə̀ təm kàànì.

14Mbə̀ ghɨ ɨnû jìm mbɨ ɨgha’i.

15Mbɨ bɔŋgɔb, mbə̀ nya’a fə kyerɨ ə ni ɨnəbɨ Stefanàs yɨə nya’ə ɨnəbɨ rɨtu nɨ nya’a ben ə Kristo ə Àkàiyà. Mbɨ nya’a fə sweŋ ə ɨnyod nɨ fa’ əmbɨ ə bə̂d Ɲwiə̀. Ənɨ mə wɨə bu’ ɨ bɔ ɨ nən ni,

16mbə̀ zuunɨ bə̂d ɨghabɨ mbô, bə̀ zuunɨ wə̀d jìm we nɨə fà’ə̀ bə̀ nwì’ ɨnyod mbɨ na ənɨ ə̀fà’ì zô.

17Mə nya’a kàŋ gha’ əku ənɨ Stefanàs mbɨ Fɔtunatùs fərɨ ə Àkàikùs nya’a ye’e, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨ nya’a fa’ ə̀fà’ì ze nɨ, à kɨ nɨ mbə̀ nya’a əgha mbɨ num, njɨ à yɨə mbə̀nə kə’ berɨ fà’.

18Mbɨ nya’a ghì mɨ fîŋ zùtì ɨchî nɨ mbɨ nya’a bə̀ ghɨ tən zùtì. Zɨə bə̀ŋ ni bə̂d kyerɨ ni mɨmə̌d mbɨə fà’ ə̀fà’ ə chɔ̀m.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

19Tɨfetɨ bə̂d Kristo te rɨ əbà əbeŋ ze rɨ ə Esià chà'rì əwən. Àkwilà mbɨ Priskà mbɨ ɨfetɨ bə̂d Kristo we nɨə nyɨ ɨŋga nəb mìmə̌d bə̀ chà'rì əwən kwà' ɨchî chòm ənɨ ɨkum Ə̀nùŋìsɨg.

20Bə̂d mɨjìm mbe nɨ ben ə Kristo bə̀ chà'rì əwən. Mbə̀ cha'rɨ wə̀d mɔ' mɔ' kwà' ɨchî chòm. Mbə̀ cha'rɨ əne chwi ɨgha'i we nɨ ye' əka' bə̂d Kristo.

21À yɨə mə̌ Pɔ̂l kaŋ ŋwa'nɨ ə̀chà'rì zɔ̂ ənɨ mɨ əbɔ.

22À mɨ ye' nɨ chəi wə̀d mɔ'ɔ gha' Ə̀nùŋìsɨg, ndɔ̀n yɨ zɨ məd. A Ə̀nùŋìsɨg, ye'e!

23Ə̀nùŋìsɨg Yeso ghɨ ɨchòm ənɨ ə nən.

24Mə gha' mbə̀n mɨjìm ɨchî nɨ tì ye' ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo Yeso. À yɨ əne.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

2 Kɔrèn

2 Kɔrèn 1

1À yiə mɔ̌ Pɔ̂l, ni mə ye’ wəd tom Kristo Yeso ichî ni Ɲwìə kəbi, ŋwa’ni əŋwà’nì zɔ̂. Mə wiə ŋwà’nì əmbi ifeti bɔ̂d Ɲwiə we ni ye’ ə Kɔrèn. Mə wiə bə̀ ŋwà’nì əmbi ə bɔ̂d Ɲwiə mijìm mbe ni ye’ əbà əbeŋ ze ri ə Àkàiyà. Mɔ̌ mbi Timotì ni ye’ wa aŋgɔb mbiə chà’rì əwən.

2Ɲwiə a Mbă’ mbi Ɔ̀nùŋìsig Yeso Kristo ghi ìchɔ̀m əni ə nən bə̀ nà’ əbɔrəbɔd i nən.

3Tì yiiri ə Ɲwiə ni ye’ Mbă’ a Ɔ̀nùŋìsig Yeso Kristo. Məd yiə Mbă’ niə dìirìə bɔ̂d. Məd yiə bə̀ ə Ɲwìə we niə nəərìə bɔ̂d əni mìnyùmə̀ jìm.

4Məd wiə nəəri əwa əni mìnyùmə̀ jìm mbe ni tì ye’ əŋgə’, imbə̀’ mbă mbe tì ri bə̀ nəəri bɔ̂d mbe ni ye’ iŋga tikwiri ŋgə’ jìm. Tì nəəri mìməd ichî ni Ɲwìə ə bə̀ nəəri əwa.

5Tì wiə zəə ŋgə’ əni inû nɔnɔ’ ichî ni Kristo nya’ə bə̀ zəə. Əne ənjìm ə Kristo, Ɲwìə wiə nəəri əwa əni minânjì nɔnɔ’.

6Tì mi ye’ə zəə ŋgə’, nji tì wiə zə imbə̀’ əwən, imbə̀’ Ɲwìə nəəri əwən bə̀ chì əwən rəŋgə’. Ɲwìə mi ye’ə nəəri əwa, nji wì biri bi nəəri əwən, imbə̀’ mbə nyi’ə bə̀ yim fîŋ əton ikwi ŋgə’ ze ni mbă ə bə̀ zəə.

7Chəi əghi ə mɔ’ɔ ni tì ziə chì’ ikɔndi we ni tì nùŋ igwi nən, imbə̀’ ighəm ni tì kyeri ni ichî ni mbəə zə ikwi ŋgə’ ze ni mbă ə bə̀ zəə, yiə bə̀ ichî ni Ɲwìə ə nəəri əwən ichî ni wiə bə̀ nəəri əwa.

8Mba bɔŋgɔb, tì kəb ni mbə kyeri ŋgə’ ze ni tì nya’ə zə iŋga əbà əbeŋ ze ri ə Esià. Ikom we ni mbi nya’a zi igwi na nya’a kaŋ faŋ bə̀ nìd. I wiə nya’ə kəb nyem əwa. Wi nya’a ghì tì kɔndi ni chəi tì biri wiri chub ikă.

9À yi rəsì’ ni ə ziə nya’a ighabi ni mbi nya’a fə sob ni mbi zwiiri əwa. Ənû zɔ̂ ə nya’a ghì imbə̀’ tì ri zi a mba inû iŋga ta rikyeri-ibɔ. Ziə nya’a ghì imbə̀’ tì zi mba inû ye’ iŋga rikyeri-ibɔ Ɲwìə we niə zwemniə bɔ̂d.

10Məd we ni nya’a chi əwa riŋga ŋgə’ ribɔ̀ŋ ze ni nya’a nirə zwiiri əwa, biri kiri wo imbì chi əwa. Tì fə nuŋ ta rikɔndi igwi məd ni wì biri kiri yi chi əwa rəŋgə’

11ichî ni mbəə kɔ̀ŋgì ə Ɲwiə igwi na. Əze ə biri ghì ni bɔ̂d mìnɔnɔ’ na’ məben-əwe əmbi ə Ɲwiə imbə̀’ əwa, imbə̀’ ighəm ni wì biri wiiri ə̀kɔ̀ŋgì ə bɔ̂d mìnɔnɔ’, əne nà’ ighi mbe ni mbi kɔŋgi əməd nən.

12Tìnîn, ənû ze ni tiə goŋ igô igun yi ni, ta fîŋ ə zeŋ ni tì wiə ghì inû ni zeŋi, mbi ni tì wiə ghì inû mbe ni ye’ mbi rəsì’ ichî ni tì ye’ iŋga isig, màànì ichî ni tì ye’ əka’ nən. À yi ìchɔ̀m Ɲwìə, ka’i iwe bɔ̂d mìsɔŋichù ghi əni ə num nya’a ghi ni ti ghi əne.

13Tì nya’a ŋwà’nì àmei inû mbe ni mbə mi foŋ, mbə itu biri zeŋ. Mi ikɔndi yi ni mbə biri jeŋgi kyeri inû mbe ijìm.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

14Chəi mbə̀ kiri jeŋgi kyeri əwa. Mbə biri jeŋgi kyeri mbə itu zeŋ əni ze ni Ə̀nùŋìsig Yeso biri wiri ye'e, imbə̀' mbə̀ goŋ igô imbə̀' əwa ichî ni tiə bə̀ goŋ imbə̀' əwən.

15Əni ənû ze nya'a zeŋ i num əne, mə nya'a kə̀b ni mə biri be ye'e əsi nən imbə̀' mbə̀ beri əbərəbəd ighəm be.

16Mə wiə nya'ə kə̀bə̀ ni mə biri chè mo əwən əni miə wò ə Màsèdonià bə̀ fəri əni miə wìrə̀ bə̀ndìə̀, imbə̀' mbə̀ weeri chà əmi əni miə wò ə Jùdeyà.

17Mə wa nya'a taŋ ənû zô mbiə fîŋ rìbe ighabi ə wə̀d niə feri feri ə? Mə wiə wa taŋ inû ichî ni bə̂d mìsɔŋichù ə taŋ ə, ni tì mə ghà ni, "Ee, ee," bə̀ wiri beŋ ghà ni, "Chə̂, chə̂" àmei əwu əwən ə?

18Ɲwìə̀ wiə kà' inû bə ghìə̀, əne ka iŋgam we ni tiə ghà i nən yi i ənû ni gha ni "Ee" kì ənû ni gha ni "Chə̂,"

19imbə̀' ighəm ni ka Yeso Kristo ni ye' Wan Ɲwìə̀ we ni mə̌, Silvanùs mbi Timotì nya'ə ghà imbə̀' əməd əka' nən wiə ghà i ni "Ee" bə̀ wiri beŋ ghà ni "Chə̂" àmei əwu əwən. Məd wiə ghà àmei ni "Ee."

20Məd yi we niə ghì ni inû jìm mbe ni Ɲwìə̀ ka'i mbi jwi əni rəsì'. À yi əton ni tiə che ənjìm məd ghàə̀ ni, "À yi əne" imbə̀' yiiri ə Ɲwiə̀.

21À yiə Ɲwiə̀ ghi ni mbə̌ mbi nən təm kàəni ichî ni tì ye' əni ifəti mbi Kristo. Wì fə chə' əwa əni mbi bə̂d,

22zì ənweeni əməd igwi na, bə̀ zì e Əzwî iŋga ta fîŋ. Əzwî ze yi əghi rəbə' mbe ni wì ka'i ni tə biri na' i na.

23Mə wiə təŋ ə Ɲwiə̀ ni wì ye' zərimbin i num ni əton ni chəi mə nya'a wiri ye'e ə Kərèn yi ni, chəi mə̀ nya'a kəb chəki tə fîŋ.

24Chəi tiə nyèm əwən ni mbə̀ ben inû mbe ni tiə ghàə̀. Tì kyeri ni mbə fə nùŋ fîŋ zì kàəni igun ə Kristo. Àyiə tì wiə fà'ə̀ mbi nən imbə̀' igha'i swi iŋga tə fîŋ.

2 Kərèn 2

1Mə nya'a fə nùŋ iŋga mi fîŋ ni chəi mə̀ biri wiri ye'e mo əwən, imbə̀' ti mə̀ təəni əmi tə fîŋ.

2Mə mi təəni tə fîŋ, nji à ki miwe cherə ye' əŋgu ni biri ghi ni igha'i swi iŋga mi fîŋ chè àmei ri əni mbə̀n mbe ni mə̀ təəni tə fîŋ ə?

3Mə nya'a ŋwa'ni ə̀ŋwà'nì ze ichî ni mə̀ nya'a ŋwa'ni, imbə̀' mə mi ye'e, ti bə̂d mbe ni kə' beri ghi ni igha'i swi iŋga mi fîŋ wiri bèŋ ə wiri təəni mi fîŋ. Mə kyeri rəsì' imbə̀' mbə̀n mijìm ni igha'i mi swi iŋga mi fîŋ, wi biri bi swi iŋga tən.

4Əni mə nya'a ŋwa'ni ə̀ŋwà'nì ze i nən, mə nya'a kàŋ kə̀n əku, mi fîŋ bə̀ təb əmi, əne mə nya'a zə̀'. Chəi mə̀ nya'a ŋwa'ni imbə̀' təəni tə fîŋ. Mə nya'a ŋwà'nì imbə̀' mbə̀ kyeri ni mə kàŋ gha' əwən kwà' riŋgə'.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

5Wəd mɔ’ɔ mɨ tɔɔnɨ fîŋ wəd cherə, chəi wɨ ghɨ əne ye’ ənɨ ə num. Wɨ fə chè ənɨ ɨkwɨ ɨnânjɨ mɔ’ɔ ghɨ ye’ ənɨ mbən mɨjìm. Chəi mə bɨrɨ gha əku ɨmbə’ ənû zô.

6Ɨchə we nɨ bâd mìnɔnɔ’ əka’ nən nya’a zɨ ɨgwɨ məd fə kù’.

7Àyɨə rìnîn, mbə berɨ wa’ ɨnû rɨbɔ̀ŋ məd bə nəərɨ əməd ɨmbə’ tɨ wɨ kən i əku, njɨ ɔ̀kənì ze ə bɨrɨ ghì ni ɨbenɨ məd wɨrɨ bɔd.

8Əne mə wɨə bu’ ɨbɔ ɨ nən ni mbə chwi ɨ bɔ ni mbə kɨrɨ gha’ əməd.

9Mə nya’a ŋwa’nɨ ə̀ŋwà’nì ze ɨmbə’ zwe’rɨ əwən ɨ zə ni mbə mbɨə zuunɨ əmɨ ənɨ ɨnû jìm ə.

10Mbə mɨ fə wa’ ɨnû rɨbɔ̀ŋ wəd mɔ’ɔ, mə fə bə wa’. Mə mɨ fə wa’, njɨ ənû ze nɨ mə fə wa’a, mə fə wa’ ɨfĕ Kristo ɨmbə’ əwən.

11Tɨ ghɨ əne ɨmbə’ tɨ Satàn che i əwa ənɨ ɨwe, ɨmbə’ ɨghəm nɨ tɨ kyerɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ jìm mbe nɨ wɨə taŋə.

12Ənɨ mə nya’a wò ə Troàs ɨ gha ɨkân chòm ɨmbə’ ə Kristo əŋgu, Ə̀nùŋìsɨg nya’a chwi əpan ɨ num ni mə fa’ ɨ bɔ.

13Chəi mɨ fîŋ nya’a zurɨ ɨmbə’ ɨghəm nɨ chəi mə nya’a zə wum aŋgɔb Taitùs əŋgu. Əne mə nya’a ndà’nì mbɨ ə bâd mbe nɔ̀’ wò ə Màsèdonià.

14Tɨ na’ məben-əwe əmbɨ ə Ɔwiə ni, ənjìm ɨchî nɨ tɨ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo, ɨ wɨə che ɨmbì na ɨghəm jìm ghìə̀ ni tɨ yèn ɨghabɨ ə bâd nɨ che bid. Ɨ wɨə ghì ni tɨ jaŋ ɨnû mbe nɨ tɨ kyerɨ ɨmbə’ ə Kristo ɨsɨ jìm. Ɨnû mbe yɨ ɨghabɨ ɨfɔ chòm.

15Tɨ yɨ ɨghabɨ əghɨ ze nɨə nyù’rɨ ɨfɔ chòm nɨ Kristo ə nà’ əmbɨ ə Ɔwiə. Tɨ wɨə nyù’rɨ ɨfɔ chòm əka’ bâd mbe nɨ Ɔwiə̀ ə chɨ rəŋgə’ bə fərɨ əka’ mbe nɨə nimə.

16Əmbɨ ə bâd mbe nɨə nimə, ɨfɔ we wɨə zwiirɨ ə bâd. Əmbɨ mbe nɨə jwɨ̀ rəŋgə’, ɨfɔ we wɨə nà’ ɨtènɨ. À kɨə we nɨ kaŋ kù’ nɨ fa’ ɨkwɨ ə̀fà’ì wô ə?

17Ka tɨ yɨ a ɨghabɨ ə bâd mìnɔnɔ’ mbe nɨə nɨŋ ɨŋgam Ɔwiə be’rɨ ɨwin əŋgu ɨmbə’ jɨg njìm. Tɨ wɨə ghà rəsì’ ənɨ ta fîŋ rɨjìm ɨfĕ Ɔwiə ɨchî nɨ tɨ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo. À yɨə Ɔwiə̀ ziə tom əwa ni tɨ ghamə.

2 Kɔrèn 3

1Tɨ wa bɨrɨ wɨrɨ kɔ gha ɨmbə’ a ɨnyod mbă mbă ni tɨ yɨə bâd ə̀fà’ì chòm ə? Kɨ mbə wa kə̀b, ɨchî nɨ bâd mɔ’ɔ ə ghɨə̀, ni tɨ ŋwa’nɨ ə̀ŋwà’nɨ ɨ nən, kɨ ni mbə̀ ŋwa’nɨ ə̀ŋwà’nɨ ɨmbə’ əwa, ɨmbə’ bâd ben ni tɨ wɨə fà’ ɨchî chòm ə?

2Mbə̀n mbô yɨ mba ɨŋwà’nɨ nɨ mbɨ ŋwa’nɨ ɨŋga ta fîŋ, ɨmbə’ wəd jìm mɨ foŋ, wɨ kyerɨ ənû ze nɨ ye’ ɨŋga.

3Mbə mbɨə chwiə ni mbə yɨ ə̀ŋwà’nɨ ze nɨ Kristo nya’a ŋwà’nɨ, əne tom əwa mbɨ əzɨ əwən. Chəi wɨ nya’a ŋwa’nɨ ənɨ fɨmbən ə̀ŋwà’nɨ. Wɨ nya’a ŋwà’nɨ ye’ ənɨ Əzwî ə Ɔwiə we nɨ ye’ ɨkă. Chəi wɨ nya’a ŋwa’nɨ ɨgun əbapɨ əti. Wɨ nya’a ŋwà’nɨ ye’ ɨŋga fîŋ rɨ bâd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

4Tɨ wɨə ghà əne ɨchî nɨ tɨ che ənjìm ə Kristo nùŋ fîŋ ɨgun ə Ɗwiə̀.

5Tɨ rɨka kù’ a nɨ gha ni ɨnû mbô yɨ rɨ na. À yɨə Ɗwiə̀ ghɨ ni tɨ ku’ ə.

6Wɨ fə ghɨ̀ ni tɨ ku’ nɨ fà’ əton fɨso fi. Ka fɨso fi fe yɨ i əghɨ nɨ mbɨ ŋwa’nɨ. Fɨso fe yɨ rɨ əmbɨ ə Əzwî. Tɨkə te nɨ mbɨ ŋwa’nɨ tɨə ye’e mbɨ ɨvɨ, àyɨə Əzwî ə zɨə nà’ ɨtènɨ.

7Tɨkə te nɨ mbɨ nya’a chəb ɨgun əbapɨ əti tɨə nya’ə ye’e mbɨ ɨvɨ. Tɨ nya’a kɔ mbɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ. Əne tɨ nya’a ghɨ̀ ni tɨ mɨIzre neŋ ə ɨfĕ Mose ɨchî nɨ wɨ nya’ə teə. Ɨzeŋɨ zeŋɨ we wɨə nya’ə sɨ̀grə̀ nimə.

8Ɨzeŋɨ zeŋɨ we mɨ nya’ə te əne, njɨ ka ɨnû mbe nɨ Əzwî ə Zeŋɨ ə ghɨ̀ə̀ ə wa bɨrɨ ye’e i mbɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ niə te chè əbɔ ə?

9Ɨnû mbe nɨ nya’a zɨ ɨsa’i ɨgwɨ ə bə̂d mɨ nya’a ye’e mbɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ, njɨ əze niə ye’e mbɨ ɨnû nɨ təm kù’nɨ̀ bɨrɨ ye’e mbɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ nɨ che əbɔ!

10À yɨ rəsì’ ni əghɨ ze nɨ nya’a kwe’ berɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ fə nimnɨ i ɨzeŋɨ zeŋɨ ɨmbə̀’ ɨzeŋɨ zeŋɨ we nɨ che əbɔ.

11Əghɨ ze nɨ nya’ə sɨ̀grə̀ nimə mɨ nya’a ye’e mbɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ, njɨ əze nɨ ten i koŋ fə ye’e mbɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ nɨ che əbɔ!

12Ɨchî nɨ tɨ nuŋ ta rɨkəndɨ ɨgun ənû zô, tɨ wɨə ghɨ̀ ɨnû mbɨ ɨka fîŋ.

13Chəɨ əwa ɨghabɨ ə Mose nɨ nya’a nɨŋ ngywɨ̌ kubrɨ i ɨfĕ əŋgu, ɨmbə̀’ tɨ mɨIzre zə ə ɨzeŋɨ zeŋɨ we nɨ nya’ə sɨ̀grə̀ nimə.

14Àyɨə fîŋ tɨ mɨ̀mə̀d nya’a tu. Ɨ pe rəchə̀ŋ, mbɨ mɨ foŋ ə̀ŋwà’nɨ̀ fɨso ənun, ngywɨ̌ ze zɨə kɨrɨ kənə fîŋ tɨ mɨ̀mə̀d. Àmei ɨmbə̀’ ɨchî nɨ bə̂d ye’ ənɨ ɨfətɨ mbɨ Kristo nɨ tɨ mbɨ chɨ̀ ngywɨ̌ ze.

15À yɨ rəsì’ ni ɨ pe rəchə̀ŋ, mbɨ mɨ foŋ ə̀ŋwà’nɨ̀ tɨkə rɨ Mose, ngywɨ̌ zɨə kɨrɨ kənə fîŋ tɨ mɨ̀mə̀d.

16Àyɨə wə̀d mɨ bèŋ wo əsɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg, wɨ̀ bɨrɨ chɨ ngywɨ̌ ze.

17Tɨ̀nîn Ə̀nùŋɨ̀sɨg yɨ Əzwî ze, əne əsɨ ze nɨ Əzwî Ə̀nùŋɨ̀sɨg ə ye’ əŋgu, bə̂d mbɨ ənɨ ə ɨghəm.

18Mba mɨjìm mbe nɨ chəɨ ngywɨ̌ kən ta rɨfĕ, nɨ tɨə zə ɨzeŋɨ zeŋɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg ɨchî nɨ wɨə mèŋnɨ̀ ɨghabɨ ni à yɨ ɨŋga əneŋ ɨfĕ, fə bèŋ ɨghabɨ əməd ɨchî nɨ tɨə teə wò ɨmbɨ̀ ɨmbɨ̀. Ɨzeŋɨ zeŋɨ we yɨ rɨ əmbɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg we nɨ ye’ Əzwî.

2 Kɔrèn 4

1Ɗwiə̀ fə diirɨ əwa nà’ ə̀fà’ì zô ɨ na, əne chəɨ ta fîŋ bɨrɨ bɔd.

2Tɨ fə ton ɨnû mbe nɨ bə̂d ə ghɨ̀ ənə̀mə, nɨ ye’ ɨnû mbe niə nà’ tɨ̀nɨd ətu. Tɨ fə ton nɨ ghɨ ɨbekɨ ɨnû, kɨ̀ nɨ nyam ɨŋgam Ɗwiə̀ mbɨ mɨghab. Àyɨə ɨchî nɨ tɨə ghà rəsì’ əsaŋ əsaŋ, tɨ wɨə chwɨə ni bə̂d kyerɨ ni ɨnû mbe nɨ tɨə ghɨ̀ə̀ yɨ ɨnû nɨ bɔŋ ɨfĕ Ɗwiə̀.

3À mɨ ye’ nɨ ngywɨ̌ kən ɨkə̂n chə̀m, njɨ zɨə kən àmei əmbɨ ə bə̂d mbe niə nimə.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

4Mbà zə ni ŋwìà we riŋga isig wô fə kən fîŋ bâd mbe ni chəi mbi ben ə Kristo, imbà’ ti mbi zə ə izeŋi zeŋi ri əni ikân chòm imbà’ Kristo. Kristo wi ighabi ə Ɔwià.

5Chəi tiə ghà imbà’ a inyod. Tì wiə ghàà ye’ ni Yeso Kristo yi Ɔ̀nùŋìsig. Tì wiə bə ghàà ni tì yi ìbò’ò i nən imbà’ ə Yeso.

6Ɔwià we ni nya’a gha ni, “Izeŋi zeŋi te iŋga isi firi,” fə te iŋga ta fîŋ imbà’ na’ izeŋi zeŋi i na, imbà’ tì kyeri izeŋi zeŋi Ɔwià we niə te əni ifĕ Kristo.

7Àyiə tì beri mbôn zô iŋga rikyiŋ si, imbà’ ziə zeŋ ni ika kyeŋ wô yi wi Ɔwià, ka’i wa.

8Ɔgə’ ziə nyi igwi na əni minônjì jìm, àyiə chəi ziə zwiiri əwa. Mba itu mbiə bùùrìà, àyiə chəi tì kiri bəd.

9Bâd mbiə nwèndì ta rikyeri-iwu, àyiə chəi Ɔwìà wa’ əwa. Bâd mbiə gywì əwa tum ə si, àyiə chəi əni ti mbi zwiiri əwa.

10Bâd mbiə kəb zwiiri əwa, əne yi ni tì wiə bè’ ikwi ivi we ni Yeso nya’a kwi iŋga ta nyamnyod, imbà’ bâd bə zə ìtènì məd iŋga na.

11Əni tì ye’ ika, tì wi ichû ivi əni mìnyùmà jìm imbà’ ə Yeso, imbà’ bâd zə ìtènì məd iŋga ta nyamnyod te niə kwiə.

12Əne tì wi ichû ivi ighəm jìm, imbà’ mbà jig ìtènì.

13Tì beri ikwi ibeni mə’ mbi məd we ni nya’a ŋwa’ni ni, “Mə nya’a beni, əne mə fə ghàm.” Mba bâ ti bà beni, əne tì wiə ghàmà.

14Tì kyeri ni Ɔwià we ni nya’a zwemni Ɔ̀nùŋìsig Yeso biri bi zwemni əwa mbi Yeso. Wì biri niŋ əwa mbi nən wò ifĕ məd.

15Inû mbô jìm yi imbà’ weeri əwən, imbà’ ìchòm we niə jàŋà wò əmbi ə bâd mìnənə’, i we tì wi ghì ni bâd na’ məben-əwe əmbi ə Ɔwià, imbà’ wumni əməd.

16Chəi ta fîŋ ə bərə. Ka à bè ye’i ni ta nyamnyod tiə chàərìà wòà, àyiə Ɔwià wiə nà’ ìtènì fi i na ini jìm.

17Ka ŋgə’ kwa kwa zô ni tiə zəə biri tandi i. I ziə teki əwa ni mbi na’ iwumni we ni ten i koŋ i na. Iwumni we ə chè ŋgə’ zô jìm.

18Əne yi ni chəi tiə nèŋ ighi mbe ni bâd ə zəə. Tì wiə nèŋà ye’ mbe ni chəi əni tì bâd zə, imbà’ ighəm ni ka ighi mbe ni bâd ə zəə biri tandi i, àyiə mbe ni chəi əni tì bâd zə biri ten i koŋ.

2 Kərèn 5

1Tì kyeri ni mbi mi sà’ iŋweni we ni tiə chub iŋga igwi ə si, əne yi a nyamnyod, nji tì beri nəb mə’ə ikaŋ ni à yiə Ɔwià ziə kori, ni ka’i bâd mìsəŋichù kori. Nəb ze biri ten i koŋ.

2Tì wiə sə ichû iŋga nyamnyod zô, əne tì wiə kəbà ni Ɔwià na’ nyamnyod fi ze rikaŋ i na.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

3Tɨ mɨ ye’ ɨŋga nyamnyod fi ze, njɨ chəi əwa rɨsɔ̀’ ɨkyerɨ.

4Əni tɨ kɨrɨ ɨŋga nyamnyod zɔ̂, tɨ wɨə sɔ ɨchû əton ɨghɨ mbe nɨə nɨd əwa. Chəi tɨ kəb nimnɨ nyamnyod ənun. Tɨ wɨə kəbə̀ ye’ ni Ɲwiə̀ zɨ nyamnyod fi ɨgwɨ na, ɨmbə̀’ nyamnyod ze nɨ bɨrɨ ten i koŋ nɨŋ rɨmbin ze nɨə kwɨə.

5Ɲwiə̀ nya’a fə tekɨ əwa ni tɨ bɨrɨ berɨ nyamnyod fi. Əne wɨ fə nà’ e Əzwî ɨ na. Əzwî ze yɨ əghɨ rəbɔ’ mbe nɨ wɨ nya’a ka’ ni tə bɨrɨ na’ ɨ na.

6Əne tɨ wɨə ben ənɨ mɨnyùmə̀ jɨm ni ɨnû mbô yɨ ɨnû rəsɨ̀’. Tɨ bə̀ kyerɨ ni tɨ mɨ ye’ ɨŋga nyamnyod zɔ̂, njɨ tɨ wɨ əsa əgha rɨ əmbɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg.

7Tɨ wɨ ɨkă ɨmbə̀’ ɨbenɨ, ka’i ɨmbə̀’ ɨghɨ mbe nɨ tɨə zəə.

8Ee, ɨnû mbe nɨ tɨ benɨ yɨ mbɨ rəsɨ̀’, əne tɨ bɨrɨ kəb saŋ nyamnyod zɔ̂, ɨmbə̀’ chub ɨŋga nyamnyod fi mbɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg.

9Əne, kɨ̀ tɨ kɨ ɨŋga nyamnyod zɔ̂, kɨ̀ ənɨ tɨ fə saŋ nyamnyod zɔ̂, ənû nɨ tɨ kəbɨ yɨ ni fɨ̂ŋ Ə̀nùŋɨ̀sɨg bɔŋ ə.

10Mba mɨjɨ̀m berɨ təm ɨfĕ Kristo ni wɨ sa’ əwa, ɨmbə̀’ wə̀d mɔ’ mɔ’ nɨŋ əghɨ ze nɨ ku’ ɨ bɔ. Wɨ̀ bɨrɨ nɨŋ ɨ̀chɔ̀m kɨ̀ wɨ̀ nɨŋ ɨbə beenɨ əbɔ’ ɨchî nɨ wɨ̀ nya’a fa’ ənɨ wɨ̀ nya’a kɨrɨ ɨŋga nyamnyod zɔ̂ rɨ ɨgwɨ ə si.

11Tɨ kyerɨ əton ɨmbə̀’ ənû nɨ wumnɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg, əne tɨ wɨə kywɨ ənywɨ ɨ ghɨ ni bə̂d cherə bə kyerɨ. Ɲwiə̀ fə kyerɨ əwa màànɨ̀, əne mə kyerɨ ni mbə fə bə̀ kyerɨ ənû zɔ̂ tə fɨ̂ŋ zeŋ.

12Chəi tɨ kəb nɨ wɨrɨ gha ɨ nən ni tɨ yɨə bə̂d əfà’ì chɔ̀m, àyɨə tɨ wɨə nà’ əpan ɨ nən ni mbə̀ goŋ ɨgɔ̂ ɨmbə̀’ əwa, ɨmbə̀’ mbə mbe tɨ mbə wɨ̀ɨrɨ̀ ɨŋgam əmbɨ ə bə̂d mbe nɨə goŋ ɨgɔ̂ ɨmbə̀’ ɨnû mbe nɨ bə̂d ə zəə, nɨ ka’i mbe nɨ ye’ ɨŋga fɨ̂ŋ.

13Tɨ mɨ ye’ə beə, njɨ tɨ wɨə be ɨmbə̀’ ə Ɲwiə̀. Mba ɨtu mɨ kù’nɨ̀, njɨ mbɨ kù’nɨ̀ ɨmbə̀’ əwən.

14Əghɨ ze nɨə tin əwa yɨ ɨgha’i we nɨ Kristo gha’ əwa, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ tɨ kyerɨ ni wə̀d mɔ’ nya’a kwɨ ɨgwɨ ətu ə bə̂d mɨjɨ̀m, əne bə̂d mɨjɨ̀m fə bə̀ kwɨ.

15Wɨ̀ nya’a kwɨ ɨgwɨ ətu ə bə̂d mɨ̀jɨ̀m. Wɨ̀ nya’a kwɨ ɨmbə̀’ tɨ bə̂d mbe nɨ ye’ ɨkă wɨrɨ chub ənɨ ə ɨghəm. Mbɨ chubɨ ye’ ɨmbə̀’ məd we nɨ nya’a kwɨ Ɲwɨə̀ zwemnɨ əməd.

16Əne, ɨ kɔ rɨ̀nɨ̂n chəi tɨə wɨrɨə neŋə wə̀d ɨchî nɨ wə̀d mɨ̀sɔŋɨchù ə nɛ̀ŋə̀. Ka à bɛ̀ ye’i ni tɨ nya’a kwe’ nɛ̀ŋ ə Kristo ɨchî nɨ bə̂d mɨ̀sɔŋɨchù ə nɛ̀ŋə̀, àyɨə chəi tɨə wɨrɨə nɛ̀ŋ əməd əne.

17Əze ə chwɨə ni wə̀d mɔ’ɔ mɨ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo, məd yɨə sɨə wə̀d fi. Ɨnû ənun fə chè, mbɨ fi fə ye’e.

18Ɨnû mbô jɨm yɨ rɨ əmbɨ ə Ɲwiə̀. Wɨ nya’a chè ənjɨm ə Kristo màànɨ̀ taŋ mbɨ na. Wɨ fə nà’ əfà’ì ze nɨ maanɨ taŋ ɨ na ni tɨ sɨə fà’ə̀.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

19Əne yɨ ni, Ŋwiə̀ nya'a chè ənjìm ə Kristo màànì taŋ mbɨ ə bə̂d ɨmbə̀' mbɨ ye' bə̂d ɨməd. Chəi wì nya'a taŋ tìguri-ɨnû bə̂d ɨgwɨ mìmə̌d. Wì nya'a zì ɨkə̂n ɨmbə̀' ənû nɨ maanɨ taŋ ɨŋga ta rɨkyerɨ-ɨbɔ ni tɨ siə ghà əmbɨ ə bə̂d.

20Tì yiə bə̂d nɨ təm ənɨ ɨkum Kristo. Ŋwiə̀ wiə che ənjìm na bu' ɨbɔ əmbɨ ə bə̂d. Əne tì wiə bu' ɨbɔ ɨ nən ənɨ ɨkum Kristo ni mbə maanɨ taŋ mbɨ ə Ŋwiə̀.

21Ŋwiə̀ nya'a ghì ni Kristo ye' wə̀d ɨnû rɨbə̀ŋ nɨ chə nya'a i ənû rɨbə̀ŋ ɨgwɨ məd, ɨmbə̀' ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ məd, tì we tì rɨ təm kù'nì ɨfě Ŋwiə̀.

2 Kɔrèn 6

1Ɨchî nɨ tiə fà' ɨnə̂n mbɨ ə Ŋwiə̀, əne tì wiə bu' ɨbɔ ɨ nən ni tɨ mbə̀ ben ə ni ɨchə̀m we nɨ Ŋwiə̀ ghɨ ənɨ ə nən wì che ətu ə̀kə̌.

2Ŋwìə̀ ə ghà ni, "Ənɨ nyùmə̀ nya'a ku' ənɨ miə ghì ɨchə̀m, mə nya'a zu ənû ze nɨ à nya'a ghă; mə nya'a weerɨ əwe əni ze nɨ mə nya'ə chìə̀ bə̂d rəŋgə'." Mə ghà ɨ nən ni tɨ̀nîn yiə nyùmə̀ we nɨ Ŋwìə̀ ə ghì ɨchə̀m, tɨ̀nîn yiə nyùmə̀ we nɨ Ŋwìə̀ ə chìə̀ bə̂d rəŋgə'!

3Chəi tiə kən ɨnə̂njì əmbɨ wə̀d mɔ'ɔ, ɨmbə̀' tɨ mbɨ gha ə ənû rɨbə̀ŋ ɨmbə̀' ə̀fà'ì ze nɨ tiə fà'ə̀.

4Àyiə ɨghabɨ ə bə̂d ə̀fà'ì Ŋwiə̀, tɨ wiə chwiə ni tɨ yiə bə̂d ə̀fà'ì chə̀m ənɨ tɨkwɨrɨ ɨnə̂njì jìm. Tì wiə nyì' əton ə ŋgə', tɨ wiə zə tɨkwɨrɨ ŋgə' jìm, ɨnû mbiə nyèm əwa, ɨnû rɨbə̀ŋ nənɔ' mbiə nyɨ ɨgwɨ na.

5Ɨ mbiə som əwa. Ɨ mbɨ ziə əwa ə ndəŋ. Ɨ mbiə bù əchɔb kəb zwiirɨ əwa. Tì wiə nwì' ɨnyod mbɨ ɨfà'ì. Tì wiə ni ɨzimɨ mɔ'ɔ zɨ rɨ gwenɨ. Tì wiə chubə njì.

6Tì wiə chwiə ni tɨ yiə bə̂d nɨ zeŋɨ. Tì wiə chwiə ni tiə kyerɨ ənû. Tì wiə yimə fîŋ. Tì wiə ghì ɨchə̀m. Əzwî ə Zeŋɨ ə zɨ ɨŋga na. Tì wiə gha'ə bə̂d ənɨ ta fîŋ rɨjìm.

7Tì wiə ghà ɨŋgam rəsì'. Tì wiə ghì ɨnû ənɨ ɨka we nɨ Ŋwìə̀ na' ɨ na. Mba ɨnû mbe nɨ təm kù'nì yɨ ɨghɨ bid nɨ tì yim əbɔ ə jɨgɨ, ɨ zə̀ŋ, bə̀ yim əbɔ ə tweŋ, ɨ kən ɨnyod.

8Bə̂d mɔ'ɔ mbiə wumnɨ əwa, mbɨ mɔ'ɔ tìbrì əwa. Bə̂d mɔ'ɔ mbiə ghà ɨnû rɨbə̀ŋ ɨmbə̀' əwa, mbɨ mɔ'ɔ gha ɨnû chə̀m ɨmbə̀' əwa. Bə̂d mɔ'ɔ mbiə ghàà ni ka tɨ yɨ a bə̂d mbe nɨ tɨ ye' mbɨwən, àyiə tì yiə kaŋ mbɨwən.

9Bə̂d mɔ'ɔ mbiə ghì mbɨ na ɨghabɨ ni chəi mbɨ kyerɨ əwa, àyiə mbɨ kàŋ jeŋgɨ kyerɨ əwa. Bə̂d mɔ'ɔ mbiə som əwa, àyiə chəi mbɨ kɨrɨ zwiirɨ əwa.

10Bə̂d mɔ'ɔ mbiə ghì mbɨ na ɨghabɨ ni tì yiə bə̂d niə kənə̀, àyiə tì wiə gha'rɨ əwa ɨghəm jìm. Bə̂d mɔ'ɔ mbiə ghì mbɨ na ɨghabɨ ni tɨ yiə bə̂d ɨkwaŋ, àyiə tɨ wiə ghì ni bə̂d mɨnənɔ' berɨ mbə̂n. Bə̂d mɔ'ɔ mbiə neŋ əwa ni tì yiə bə̂d nɨ chəi əghɨ, àyiə tì berɨ ɨghɨjìm.

11Mba mìsə̀' ə Kɔrèn! Tɨ fə ghàm ɨ nən əsaŋ əsaŋ. Tɨ fə fì' ta fîŋ ɨ nən.

12Chəi ɨnwɨ̌ ənɨ ɨchî nɨ tì gha' əwən, àyiə chəi mbə gha' əwa ɨchî nɨ tì gha' əwən.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13Mə wɨə ghàm ɨ nən tìnîn ɨghabɨ ni mbə yɨ mbɨ bɔn. Əne, ɨchî nɨ tì fi’ ta fîŋ ɨ nən, mbə̀ bə fì’ tən ɨ na.

14Tì mbə fa’ ə ɨnɔ̂n mbɨ ə bə̂d mbe nɨ chəi mbɨ kyerɨ ə Ɲwiə̀. À kɨ ɨfɔtɨ wi nɨ ənû nɨ təm kù’nì ə berɨ mbɨ ənû nɨ ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ ə? Kì à kɨ ɨfɔtɨ wi nɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ berɨ mbɨ ɨsɨ firɨ ə?

15Tì Kristo mbɨ Belià zì ɨnû ənɨ mbɨ mɔ’ ə? À kɨ ənû ə ye nɨ wə̀d we nɨ ben ə Ɲwiə̀ berɨ mbɨ we nɨ chəi wì ben əməd ə?

16À kɨ ənû ə ye nɨ mbàn Ɲwìə̀ berɨ mbɨ mbɨanèŋ ə? Tì yɨə mbàn Ɲwìə̀ we nɨ ye’ ɨkă. Ɲwìə̀ ziə ə ghà ni: “Mə bɨrɨ chubɨ mbɨ mɨməd bə̀ yèn əka’ mɨməd. Mə bɨrɨ ye’ Ɲwiə̀ mɨməd, mɨməd bə̀ ye’ mbɨ bə̂d.”

17Ə̀nùŋɨsɨg ə ghà ni, “Mbə̀ jwɨ rəka’ mɨməd əne ghàbrì mbɨ mɨməd. Tɨ mbə̀ betɨ ə əghɨ ə mɔ’ɔ ze nɨ rɨka zeŋ i, əne mə bɨrɨ wɨrɨ nɨŋ əwən.

18Mə bɨrɨ ye’ ə Mbă’, əne mbə bɨrɨ ye’ mbɨ bɔn mbaŋə̀ mbɨ mbɨ bɔn məyi. Əzô yɨ ənû nɨ Ə̀nùŋɨsɨg Ɲwiə̀kɔ’ ghă.”

2 Kɔrèn 7

1Mbɨ bɔŋgəb nɨ mə̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’, ɨchî nɨ Ɲwìə̀ ka’ ɨnû mbô ɨ na, əne tɨ ton ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbe nɨə ghɨ̀ ni nyamnyod mbɨ əzwî chubɨ rɨ zeŋ. Tì kywɨ ənywɨ zə ni tɨ zeŋ màànɨ̀ ɨchî nɨ tɨə wumnɨ ə Ɲwiə̀.

2Mbə tekɨ əsɨ ɨ na ɨŋga tə fîŋ. Chəi tɨ ghɨ ənû rɨbɔ̀ŋ ənɨ ə wə̀d mɔ’ɔ. Chəi tɨ febrɨ wə̀d mɔ’ɔ. Chəi tɨ nyem wə̀d mɔ’ɔ ɨmbə̀’ jɨg əməd.

3Chəi mə ghà ənû zô ɨmbə̀’ zɨ ɨsa’i ɨgwɨ nən, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mə fə be kə̀’ ghà ni mbə mbɨ ɨŋga ta fîŋ. Tì bɨrɨ kwɨ ɨnɔ̂n bə̀ tèn ɨnɔ̂n.

4Mɨ fîŋ ziə kaŋ ɨgwɨ nən. Mə wɨə kàŋə̀ nɔ ɨnyod ɨmbə̀’ əwən. Mbə fə tìmbì əmɨ kwà’ ɨchî chɔ̀m. Ɨŋga a ŋgə’ jìm, ɨgha’i nɨ chè əbɔ ə swi ɨŋga mɨ fîŋ ɨmbə̀’ əwən.

5Ka àbei ənɨ tɨ nya’a pe ə Màsèdonià, chəi nya’a i əzwìirì ɨ na, àyɨə tì wɨə nya’ə zə ŋgə’ ənɨ tɨkwɨrɨ ɨnə̂njɨ jìm. Tì wɨə nya’ə tàŋə̀ mbɨ ə bə̂d. Ɨbɔɔ nya’a bə̀ swi ɨŋga ta fîŋ.

6Àyɨə Ɲwiə̀ we nɨə nəərɨə bə̂d mbe nɨ ɨnû ə chè mɨməd, nya’a nəərɨ əwa ɨchî nɨ Taitùs nya’a ye’e.

7Ka àmei ɨchî nɨ Taitùs nya’a we ə nya’a nəərɨ əwa. Ɨchî nɨ mbə̀ nya’a timbɨ əməd nya’a bə̀ nəərɨ əwa. Wì nya’a ghà ɨ na ɨmbə̀’ ɨchî nɨ mbə̀ mbɨə kəb nɨ zə əmɨ. Wì nya’a ghà ɨmbə̀’ ɨchî nɨ mbə mbɨə kə̀n ɨmbə̀’ ɨnû mbe nɨ mbə̀ nya’a ghɨ̌. Wì nya’a bə̀ ghà ɨmbə̀’ ɨchî nɨ mbə̀ zɨ ɨka nɨ ghɨ ɨnû mbe nɨ mə̀ nya’a gha ɨ nən. Ɨnû mbô nya’a ghɨ̀ ɨgha’i swi ɨŋga mɨ fîŋ.

8Ə̀ŋwà’nì ze nɨ mə̀ nya’a cha ɨ nən ə nya’a mɨ ghɨ̀ ni ə̀kə̀nì ə swi ɨŋga tə fîŋ, njɨ chəi mə kən ɨmbə̀’ əzɨ əwən, ka à bè ye’i ni mə nya’a kə̀n ənɨ ɨkə nyumə. Mə nya’a kə̀n, ɨmbə̀’ ɨchî nɨ mə nya’a zə ni ziə nya’a ghɨ̀ ə̀kə̀nì ə swi ɨŋga tə fîŋ ənɨ əkɔb ə nyùmə.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

9Tìnîn mə wiə gha'ə, ka'i imbə̀' ichî ni ə̀kə̀nì ə nya'a swi iŋga tə fîŋ. Mə wiə gha' imbə̀' ichî ni ə̀kə̀nì ze ə nya'a ghì ni mbə bèŋ tə fîŋ. Ichî ni ikwi ə̀kə̀nì we ni Ɔwìə̀ kəbi nya'a swi iŋga tə fîŋ, əne chəi tì nya'a ghi ənû ribə̀ŋ ə mɔ'ɔ əni ə nən.

10Ikwi ə̀kə̀nì we ni Ɔwiə̀ kəb ə ziə ghì ni bə̂d beŋ tə fîŋ. Ə ziə ghì ni bə̂d jwi rəŋgə'. Chəi bə̂d beri ni kə̀n imbə̀' ənû zô! Ə̀yiə ikwi ə̀kə̀nì we ni bə̂d riŋga isig kəb ə ziə ghì ni bə̂d kwi.

11Mbə̀ zə əghi ze ni ikwi ə̀kə̀nì we ni Ɔwiə̀ kəb ə fə ghi iŋga nən. Mbə̀ fə ghì ika ni chi mbə ibɔ riŋga inû mɔ'ɔ mbe ni mbi nya'a chu' əwən imbə̀' mbiwən. Mbə̀ nya'a sə itəm əbɔ' wə̀d we ni nya'a gu ənû. Mbə̀ nya'a bɔ ni Ɔwìə̀ biri chə əwən. Mbə̀ mbiə kə̀bə̀ ni mə̀ ye'e mò əwən. Mbə̀ fə zi ika ni ghi inû ni ku'ni. Mbə̀ nya'a bə̀ chə wə̀d we ni nya'a gu ənû! Əni inû jìm, mbə fə chwi ni chəi mbə̀ gu ənû ə mɔ'ɔ.

12Əne ka à bè ye'i ni mə nya'a ŋwà'nì i nən, chəi mə nya'a ŋwa'ni imbə̀' wə̀d we ni nya'a gu ənû, ki imbə̀' we ni wì nya'a gu ənû i bɔ. Mə nya'a ŋwà'nì, imbə̀' ifě Ɔwiə̀, mbə mbe tì mbə zə ichî ni mbə̀ gha' əwa bə̀ zə ichî ni mbə̀ə zuuni əwa.

13Ənû zô ə fə kə̀ŋ nəəri əwa. I yì əbɔ' ichî ni mbə̀ fə nəəri əwa, tì wiə bə̀ kə̀ŋə̀ gha' ichî ni igha'i nya'a swi iŋga fîŋ Taitùs, imbə̀' ighəm ni mbə̀n mijìm nya'a ghì fîŋ məd zùtì.

14Mə wiə nya'ə goŋ igô əmbi Taitùs imbə̀' əwən, əne chəi mbə̀ nya'a na' tìnìd ətu i num. Ichî ni inû jìm mbe ni tì nya'a gha i nən yiə nya'a inû rəsì', əne bə̂ ənû ze ni tì nya'ə goŋ igô ifě Taitùs imbə̀' əwən fə bə̀ jwì əni rəsì'.

15I wiə gha' əwən rìnîn chè ichî ni wì nya'ə beə gha'ə, màànì əni wì kɔndi ichî ni mbə̀n mijìm nya'ə zuuni əməd, bə kɔndi ichî ni mbə̀ nya'a niŋ əməd mbi ibɔɔ fɔri iwumni kyeŋ.

16Mə kaŋ gha' əku imbə̀' ighəm ni mə we tì mə nùŋ mi fîŋ igwi nən əni inû jìm!

2 Kɔrèn 8

1Mba bɔŋgəb, tì kə̀b ni mbə̀ kyeri ìchɔ̀m we ni Ɔwiə̀ nya'a ghi əni rifeti bə̂d Kristo te ri əbà əbeŋ ze ri ə Màsèdonià.

2I mbiə nya'a zə ŋgə' əku, ə̀yiə igha'i nya'a swi iŋga fîŋ ti mìmə̀d. Əze ə nya'a ghì ni mbi saŋnə chè əbɔ, ka à bè ye'i ni ikwaŋ mìmə̀d nya'a bə̀ chè əbɔ.

3Mə we tì mə ghà ni mbi nya'a nà' ikab chè ichî ni mbi nya'a beri. Mbi nya'a nà' ichî ni mbi nya'a gha' ni na', ka'i ni mbi nya'a nyèŋ mìmə̀d nyeŋi.

4Mbi nya'a bu' ibɔ i na əni tə fîŋ rìjìm ni tì na' əpan mbə̀ weeri bə̂d Ɔwiə̀ mbe ni ye' bə̂d kwaŋ ə Jèrusalèm.

5Mbi nya'a ghì ənû zô chè ichî ni tì nya'a kɔndi. Mbi nya'a bè nà' ə inyod əmbi Ə̀nùŋìsig. Mbi nya'a beeni nà' ə inyod i na ichî ni Ɔwiə̀ nya'a kəb ni mbi ghi əne.

6Əne tì nya'a bu' ibɔ əmbi Taitùs, ni nya'a kɔ ə̀fà'ì zô, ni wì wo imbì màànì ə̀fà'ì ə chɔ̀m zô əka' nən.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

7Tìnîn, ɨchî nɨ mbə̀ ye’ ɨmbì ənɨ ɨnû jìm, əne yɨ ənɨ ɨbenɨ, ənɨ ɨŋgam, ənɨ ɨkyerɨ ɨnû, ənɨ ə fîŋ chɔ̀m nɨ weerɨ bə̂d bə̀ fɔrɨ ənɨ ɨgha’i we nɨ mbə̀ gha’ əwa, mbə̀ zə ni mbə̀ bə ye’ ɨmbì ənɨ ənû nɨ saŋnə.

8Chəɨ mə ghà ənû zô ɨ nən ɨghabɨ ni à yɨ mə sobɨ sobɨ. Mə wɨə kəb mɨg ye’ ɨchî nɨ mbə̀ gha’ bə̂d ənɨ tə fîŋ rɨ̀jìm mbɨ ɨchî nɨ bə̂d cherə gha’ ənû nɨ wèèrì.

9Mbə kyerɨ ɨchɔ̀m we nɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso Kristo nya’a ghɨ̌, nɨ ka à bè ye’i ni wɨ nya’a berɨ mbɔ̂n, àyɨə wɨ nya’a bèŋ ənɨ wə̀d ɨkwaŋ ɨmbə̀’ əwən, ɨmbə̀’ ənjìm ɨchî nɨ wɨ kwaŋɨ, mbə mbe tɨ̀ mbə berɨ mbɔ̂n.

10Ɨkə we nɨ mə̀ berɨ nɨ na’ ɨ nən ɨmbə̀’ ənû zô yɨ ni: ziə kù’ ni mbə̀ maanɨ ənû ze nɨ mbə̀ nya’a be kɔ əghəm əwu. Mbə yɨə bə̂d rɨtu nɨ nya’a be kəb na’ ə̀wèèrì. Mbə yɨə bə̀ ə bə̂d rɨtu nɨ nya’a ghɨ əne.

11Mbə̀ maanə fetɨ ɨkab we ɨchî nɨ mbə nya’a be kaŋ nuŋ ɨŋga tə fîŋ ni mbə bɨrɨ wèèrì. Mbə̀ kaŋ ghɨ əne ənɨ ɨghɨ mbe nɨ mbə̀ berɨ,

12ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wə̀d mɨ berɨ fîŋ chɔ̀m nɨ wèèrì, Ɔwìə bɨrɨ nɨŋ əghɨ ze nɨ wɨ na’a ɨchî nɨ wɨ berɨ ɨghɨ, ka’i ɨchî nɨ chəɨ wɨ berɨ ɨghɨ.

13Chəɨ mə̀ kəb nɨ ghɨ ni ɨnû zam ɨgwɨ ə bə̂d mɔ’ɔ, sɨ nìd ye’ ɨgwɨ nən. Mə kə̀b ye’ ni bə̂d mɨ̀jìm ye’ əndəŋ əndəŋ.

14Tìnîn nɨ mbə̀ berɨ ɨghɨ nɔnɔ’, mbə̀ na’ ɨghɨ mbe nɨ mbɨ kəbɨ, ɨmbə̀’ ənɨ mbɨ bə̀ berɨ ɨghɨ nɔnɔ’, mbɨ bɨrɨ bɨ na’ mbe nɨ mbə̀ kəbɨ. Mbə mɨ ghì əne, bə̂d mɨ̀jìm bɨrɨ ye’ əndəŋ əndəŋ.

15Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɔwiə̀ ni, “Chəɨ wə̀d we nɨ nya’a fetɨ ɨghɨ nɔnɔ’, nya’a berɨ mbɨ nɔ’ əku. Chəɨ we nɨ nya’a fetɨ àmei rɨpiî, nya’a berɨ mbɨ kə əku.”

16Mə wɨə nà’ məben-əwe əmbɨ ə Ɔwiə̀ nɨ nya’a ghɨ ni Taitùs berɨ fîŋ chɔ̀m nɨ weerɨ əwən ɨchî nɨ mə̀ bə berɨ.

17Chəɨ wɨ nya’a ben àmei ənû ze nɨ tɨ̀ nya’a gha ɨ bɔ. Àyɨə ɨchî nɨ wɨ kaŋ gha’ nɨ weerɨ əwən, məd ziə wɨə ye’e əsɨ nən ənɨ i ɨghəm.

18Tɨ̀ wɨə chà əməd mbɨ aŋgɔb cherə nɨ tɨfetɨ bə̂d Kristo rɨ̀jìm jeŋgɨ kyerɨ əməd ɨmbə̀’ ɨchî nɨ wɨə ghà ɨkə̂n chɔ̀m.

19Ka àmei əze, tɨfetɨ bə̂d Kristo rɨ̀jìm fə bə̀ chɔ’ əməd ni wɨ yenə mbɨ na ənɨ tɨə wo na’ ə̀wèèrì zô ə Jèrusalèm. Tɨ̀ wɨə wo nà’ ɨmbə̀’ wumnɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg fɔrɨ ɨmbə̀’ chwi fîŋ chɔ̀m ze nɨ tɨ̀ berɨ.

20Tɨ̀ wɨə kə̀bə̀ ni tɨ wə̀d mɔ’ɔ gha i ni chəɨ tɨ̀ jeŋgɨ yim ɨne’e wô nɨ tɨə wo nà’,

21ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ tɨ̀ wɨə kə̀b ghɨ ɨnû nɨ ku’nɨ ɨfɛ̌ Ɔwiə̀ bə fɔrɨ ɨfɛ̌ bə̂d.

22Əne tɨ̀ wɨə bə̀ chà wa aŋgɔb mbɨ mɨmə̌d. Aŋgɔb wô yɨ we nɨ tɨ̀ fə zwe’rɨ əməd ɨghəm nɔnɔ’ zə ni wɨə kaŋ gha’ ənû nɨ weerɨ ənɨ ɨnû nɔnɔ’. Wɨ̀ gha’ ənû nɨ wèèrì tìnîn chè ɨchî nɨ wɨ nya’ə bèə̀ ghɨə̀. Ɨ wɨə ghɨ̀ əne ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wɨ fə nuŋ i fîŋ ɨgwɨ nən.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

23À ye’ ɨmbə̀’ ə Taitùs, məd wɨə fà’ə̀ mbɨ num ɨchî nɨ tɨə fà’ ɨ nən ɨnɔ̂n. À ye’ ɨmbə̀’ mba bɔŋgɔb, à yɨ tɨfetɨ bə̂d Kristo tom mɨ̀mə̌d. Ɨ mbɨə ghì ni Kristo berɨ ɨwumnɨ.

24Ənе mbə̀ chwi ənweenɨ əmbɨ ə bə̂d mbɔ̂ ni mbə gha’ mɨ̀mə̌d, bə̀ chwi əton nɨ tɨə goŋ ɨgɔ̂ ɨmbə̀’ əwən, ɨmbə̀’ tɨfetɨ bə̂d Kristo te zə.

2 Kɔrèn 9

1Chəi əton ɨ num nɨ ŋwa’nɨ ɨ nən ɨmbə̀’ ə̀wèèrì ze nɨ mbə̀ə kəb cha əmbɨ ə bə̂d Ɲwiə̀ mbe nɨ ye’ ə Jèrusalèm.

2Mə kyerɨ ni mbə kàŋ gha’ nɨ wèèrì, əne mə wɨə goŋ ɨgɔ̂ ɨmbə̀’ əwən əmbɨ ə bə̂d Kristo mbe nɨ ye’ ə Màsèdonià. Mə wɨə ghà əmbɨ mɨ̀mə̌d ni bə̂d Kristo mbe nɨ ye’ ə Àkàiyà nya’a fə tekɨ ə ɨnyod nɨ na’ ə̀wèèrì ze nɔ’ tɨ rɨ əghəm əwu. Ɨchî nɨ mbə̀ gha’ nɨ na’ ə̀wèèrì ze ə fə ŋwè bə̂d mɨ̀nɔnɔ’ əka’ mɨ̀mə̌d ni mbɨ bə wèèrì.

3Mə wɨə tomə bɔŋgɔb mbɔ̂ ɨmbə̀’ tɨ zɨə chwi ni ɨchî nɨ tɨə goŋ ɨgɔ̂ ɨmbə̀’ ənû ze nɨ mbə̀ fə ghɨ yɨ ətu ə̀kə̌. Mə wɨə tom mɨ̀mə̌d ɨmbə̀’ mbə̀ tekɨ ɨnyod, ɨchî nɨ mə̀ nya’a fə gha əmbɨ ə bə̂d cherə ni mbə kə̀’ fə tekɨ.

4À mɨ ye’ nɨ chəi mbə̀ kɨrɨ tekɨ ɨnyod, njɨ bə̂d mɔ’ɔ rɨ ə Màsèdonià mɨ ye’e mbɨ num pè zə ni chəi mbə̀ kɨrɨ tekɨ ɨnyod, mba ɨtu bɨrɨ nìd. Mba ɨtu mɨ nìd, njɨ zɨə kɨə wo ye’ rɨ ye mbɨ mbə̀n mbe nɨ tɨ̀ nuŋ ta fîŋ ɨgwɨ nən ə?

5Ənе mə kàŋ kə̀’ kɔndɨ ni zɨə kù’ ni mə̀ bu’ ɨbɔ əmbɨ ə bɔŋgɔb mbɔ̂ ni mbɨ be ye’e əsɨ nən ɨmbə̀’ mbə̀ tekɨ ɨne’e kyeŋ we nɨ mbə̀ kə’ kà’. Əze ə bɨrɨ chwi ni mbə nà’ ɨne’e we ɨchî nɨ mbə̀ gha’, ka’i ni à yɨ mbɨ nyeŋ əwən nyeŋɨ.

6Ənû ze nɨ mɨə ghàə̀ yɨ ni: Wə̀d we nɨ kon ɨghɨ rɨpiî, bɨrɨ bɨ kwəŋ ɨghɨ rɨpiî. We nɨ kon ɨghɨ nɔnɔ’, bɨrɨ bɨ kwəŋ ɨghɨ nɔnɔ’.

7Wə̀d mɔ’ mɔ’ berɨ nà’ àmei ɨchî nɨ wɨ fə tekɨ ɨŋga i fîŋ ni tə bɨrɨ nà’. Tɨ wɨ na’ i yènə̀ dùmbɨə̀. Tɨ wɨ bɨ na’ i ɨghabɨ ni à yɨ mbɨ nyeŋ əməd nyeŋɨ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Ɲwiə̀ wɨə gha’ə wə̀d we nɨə nà’ ɨghɨ mbɨ ɨgha’i ɨŋga i fîŋ.

8Ɲwiə̀ we tɨ̀ wɨ nà’ ɨghɨjìm ɨ nən chè mbe nɨ mbə̀ kəbɨ, ɨmbə̀’ mbə̀ berɨ ɨghɨjìm ənɨ mɨ̀nyùmə̀ jìm, ɨmbə̀’ mbə̀ bɨ nà’ ni mbɨ ghɨ̀ ɨnû chɔ̀m əŋgu.

9Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni: “Ɨ wɨə sàŋnə, ɨ wɨə nà’ ɨghɨ əmbɨ ə bə̂d ɨkwaŋ. Ɨchî nɨ wɨə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku’nɨ ə tèn i koŋ.”

10Ɲwiə̀ we nɨə nà’ ɨghɨ ŋgwèd əmbɨ wə̀d we nɨə fà’ə̀ mbeŋ, bə̀ nà’ə̀ ŋgə̀ŋ ni bə̂d jɨg, bɨrɨ na’ ɨghɨjìm mbe nɨ mbə̀ kəbɨ mbɨ nɔ’. Ənе bə̂d mɨ̀nɔnɔ’ bɨrɨ jɨg tɨ ənɨ ɨchî nɨ mbə̀n ə sàŋnə.

11Mbə mɨ ye’ə sàŋnə, njɨ Ɲwìə̀ bɨrɨ ghɨ ni mbə̀ berɨ ɨghɨ nɔnɔ’ ənɨ tɨkwɨrɨ ɨnə̂njɨ̀ jìm. Ɨsaŋnɨ we bɨrɨ ghɨ ni bə̂d mɨ̀nɔnɔ’ che ənjìm na nà’ məben-əwe əmbɨ ə Ɲwiə̀.

12Ənе ka ənû zɔ̂ nɨ mbə̀ ghɨ bɨrɨ na’ àmei ɨghɨ mbe nɨ bə̂d Ɲwiə̀ kəbɨ, zɨə bɨrɨ bɨ ghɨ ni bə̂d mɨ̀nɔnɔ’ na’ məben-əwe əmbɨ ə Ɲwiə̀.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13Mbə mɨ ye’ə ghì ɨnû ɨghabɨ mbô, njɨ mbə fə chwi ɨkwɨ bə̂d mbe nɨ mbə̀ ye’ mbɨwən. Əne bə̂d mìnənə’ bɨrɨ yiirɨ ə Ɲwiə̀ ɨmbə̀’ ɨchî nɨ mbə̀ beenɨ əbɔ’ ɨkə̂n chòm we nɨ mbə̀ nya’a ben ɨmbə̀’ ə Kristo. Mbɨ bɨrɨ bɨ na’ məben-əwe əmbɨ ə Ɲwiə̀ ɨmbə̀’ ɨghɨ mbe nɨ mbə̀ na’ əmbɨ mɨmə̌d fɔrɨ ɨmbə̀’ mbe nɨ mbə̀ na’ əmbɨ ə bə̂d cherə.

14Mbɨ bɨrɨ kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀ ɨgwɨ nən mbɨ ɨgha’i ɨŋga tə fîŋ ɨmbə̀’ chòm kyeŋ we nɨ Ɲwiə̀ ghɨ əni ə nən.

15Tɨ nà’ məben-əwe əmbɨ ə Ɲwiə̀ ɨmbə̀’ ɨne’e məd we nɨ wɨ nya’a na’ ɨ na, nɨ ye’ ɨne’e we nɨ chəi əni tɨ bə̂d mə̀!

2 Kɔrèn 10

1Mə̌ Pə̂l, wɨə nɨŋ ɨkum Kristo we nɨ nya’ə bɔtɨ ɨnyod bə̀ bɔtɨə fîŋ bu’ ɨbɔ ɨ nən. Bə̂d mɔ’ɔ rəbɔ’ nən mbɨə ghàà ni mə wɨə swi ɨnyod əni mə ye’ əni ə ɨfə̌, àyɨə mə berɨ ɨka fîŋ əni chəi əmɨ mbɨ nən.

2Mə wɨə bu’ ɨbɔ ni əni mə̀ ye’e əsɨ nən, tɨ mbə̀ nyeŋ əmɨ mə̀ ghamə mbɨ ɨka fîŋ. Mə kyerɨ ni mə we tɨ mə ghàm mbɨ ɨka fîŋ əbɔ’ bə̂d mbe nɨ kɔndɨ ni tɨ wɨə ghì ɨnû ɨchî nɨ bə̂d mìsɔŋɨchù ə ghɨə̀.

3Ka à bè ye’i ni tɨ wɨ ɨŋga ɨsɨg, àyɨə chəi tɨə mà’ə̀ bid ɨchî nɨ bə̂d mìsɔŋɨchù ə mà’ə̀.

4Ka ɨghɨ bid mbe nɨ tɨə zɔ̀ŋə̀ mbɨ rɨwən yɨ i ɨghɨ bid bə̂d mìsɔŋɨchù. Mbɨ yɨ ɨghɨ bid Ɲwiə̀ nɨ berɨ ɨka nɨ chəkɨ ɨsɨ mbe nɨ bə̂d pə̀n məd ka əŋgu.

5Tɨ wɨə nɨŋ ɨghɨ bid mbe nimnɨ ɨnû mɔ’ɔ mbe nɨ bə̂d ə tàŋ ɨmbə̀’ mbɨwən. Tɨ wɨə bə̀ nɨŋə nimnɨ ɨnû jìm mɔ’ɔ mbe nɨ mbɨ nɔ nɨ kən ni tɨ bə̂d kyerɨ ə Ɲwiə̀. Tɨ wɨə nɨŋ ɨghɨ bid mbe baŋə tɨkɔndɨ rɨjìm, sɨ ghì ni tɨ zuunɨ ə Kristo.

6Əni mbə̀ fə chwi ni mbə mbɨə zuunɨ ə Kristo, tɨ bɨrɨ sɨ zɨ ɨchə ɨgwɨ ə bə̂d mbe nɨə chəi mbɨə zuunɨ əməd.

7Mbə mbɨə neŋ ɨghɨ àmei əsaŋ əsaŋ. Wə̀d mɔ’ɔ mɨ kyerɨ ni tə yɨə wə̀d Kristo, wɨ bə kyerɨ ni tɨ yɨə bə̀ə bə̂d Kristo ɨghabɨ ə məd.

8Ka à bè ye’i ni mə wɨə goŋ ɨgô əku ɨmbə̀’ ɨka we nɨ Ə̀nùŋɨsɨg na’ ɨ na, chəi mɨ ətu ə bɨrɨ nɨd. Ɨka we yɨ ni tɨ ghɨ mbə təm kààni, ka’i nɨ ghɨ ni tə fîŋ bɔd.

9Tɨ zɨə chub i ɨghabɨ ni mə wɨə fàŋ əwən mbɨ ɨŋwà’nɨ,

10ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ bə̂d mɔ’ɔ mbɨə ghàà ni, “Ɨ̀ŋwà’nɨ mbe nɨ wɨ ŋwa’nɨ mbɨə kà əku bə̀ tɔə, àyɨə əni wɨ ye’ əka’ na, ɨ wɨə bɔrə, chəi ɨŋgam məd ə bə̀ yim mɨnib.”

11Tɨkwirɨ bə̂d tô berɨ kyerɨ ni ɨnû mbe nɨ tɨ ŋwa’nɨ nɨ chəi əwa rɨmbin, tɨ bɨrɨ ghɨ əni tɨ ye’ mbɨ nən.

12Chəi tɨ bɨrɨ tɔ mɨg ta rɨtəb kɨ bè mɨg à ɨnyod mbɨ mɨmə̌d mɔ’ɔ mbe nɨə goŋ ɨgô ni mbə mbɨə fà’ə̀ chè bə̂d cherə. Mbɨ yɨ ɨneŋ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨ mbɨə mɨg ə ɨnyod mbənə mbənə. Ɨ mbɨə bə̀ mɨg tə rɨtəb mbənə mbənə.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13À ye’ ɨmbə̀’ əwa, chəi tɨ̀ bɨrɨ goŋ ɨgɔ̂ chè ɨchî nɨ tɨ̀ berɨ nɨ goŋ. Àyɨə tɨ̀ mɨ kəb goŋ, tɨ̀ bɨrɨ goŋ pè ənɨ ɨ̀nərɨ̀ əfà’ì we nɨ Ɔwìə na’ ɨ na, bə̀ goŋ əka’ nən.

14Chəi tɨ̀ nya’a chè ɨ̀nərɨ̀ ənɨ tɨ̀ nya’a ye’e əsɨ nən. Tɨ̀ yɨə bə̂d rɨtu nɨ nya’a ye’e əsɨ nən mbɨ ɨkə̂n chòm ɨmbə̀’ ə Kristo.

15Chəi tɨ̀ bɨrɨ goŋ ɨgɔ̂ ɨmbə̀’ əfà’ì ze nɨ bə̂d cherə fa’i. À ɨkɔndɨ yɨ ni ɨchî nɨ ə ɨbenɨ ə kwiə, a əfà’ì əka’ nən ə bɨrɨ bə̀ siə nɔ’ə wò ɨmbì,

16ɨmbə̀’ tɨ we tɨ̀ rɨ̀ bə̀ ghà ɨkə̂n chòm wô ɨŋga ɨbeŋ cherə. Tɨ̀ rɨka kəb a nɨ goŋ ɨgɔ̂ ɨmbə̀’ əfà’ì ze nɨ mbɨ fa’ ɨŋga ɨsɨ əfà’ì wə̀d cherə.

17Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ̀ ə Ɔwiə ni, “Wə̀d mɔ’ɔ mɨ kə̀b goŋ ɨgɔ̂, wɨ̀ goŋ ye’ ɨmbə̀’ ənû ze nɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg ghɨ̌.”

18Chəi Ə̀nùŋɨ̀sɨg ben wə̀d we nɨ gha ni tə fà’ chè bə̂d cherə. Ɨ wiə benɨ ye’ we nɨ məd ziə ghà ni wɨ fə fà’ ɨchî chòm.

2 Kɔrèn 11

1Mə kə̀b ni mbə̀ yim fîŋ mbɨ num ɨchî nɨ mə̀ fundɨ rɨpiî. Mbə̀ wom yim fîŋ mbɨ num!

2Mə wiə ghɨ̀ ə̀dɨì ɨgwɨ nən ɨchî nɨ Ɔwìə ziə ə bə̀ ghɨ̀ə. Mbə yɨ əyi rɨ kyerɨ mbaŋə̀ nɨ mə̀ nya’a nyɨ əmbɨ ɨnom mɔ’, əne yɨə Kristo.

3Àyɨə mə wɨə bɔə ni ɨchî nɨ jɔ nya’a nɨŋ ɨwe tambɨ ə Efà, ɨ mbe tɨ mbɨ bə̀ fèbrɨ̀ tə rɨkɔndɨ tɨ ənɨ ɨchî nɨ mbə̀ə fà’ əmbɨ Kristo ənɨ ə fîŋ jìm bə̀ fɔrɨ ənɨ ə fîŋ nɨ zeŋɨ.

4Mə wɨə ghà əne ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə mbɨə zàmbɨ̀ə benə wə̀d mɔ’ɔ we nɨ ye’e ghà ɨnû ɨ nən ɨmbə̀’ ə Yeso cherə chè rɨ ənɨ we nɨ tɨ̀ nya’a gha ɨ nən ɨmbə̀’ əməd, kɨ̀ ɨmbə̀’ əzwî ə cherə chè rɨ ənɨ əze nɨ mbə nya’a nɨŋɨ, kɨ̀ mbə zu ɨkə̂n chòm cherə chè rɨ ənɨ we nɨ mbə nya’a benɨ.

5Chəi mə̀ kɔndɨ ni mə kə chè “bə̂d tom Kristo mbe nɨə ghàə̀ ni mbə chè mbɨ mɨjìm.”

6Chəi mə̀ kyerɨ ɨchî nɨ ghàm ɨchî chòm, àyɨə mə berɨ ɨwe. Tɨ̀ fə nɨŋ tɨkwɨrɨ ɨnə̂njɨ̀ jìm ɨ ghɨ ni ɨnû mbô zeŋ ɨ nən.

7Mə wa nya’a ghɨ̀ ənû rɨbə̀ŋ ənɨ mə nya’a swi mɨ ɨnyod ɨmbə̀’ nɔ əwən, kɨ ɨchî nɨ mə̀ nya’a gha ɨkə̂n chòm rɨ əmbɨ ə Ɔwiə ɨ nən ətu ə̀kŏ ə?

8Mə nya’a jɨ rɨ əmbɨ rɨfetɨ bə̂d Kristo cherə ɨchî nɨ mə nya’ə nɨŋ əwèèrɨ̀ tɨ əmbɨ mɨ̀mə̌d ɨmbə̀’ fa’ ɨ nən.

9Ənɨ mə̀ nya’a mbɨ nən kwaŋ əghɨ ə mɔ’ɔ, chəi mə̀ nya’a chə wə̀d mɔ’ɔ rəbɔ’ nən, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨ bəŋgɔb mbe rɨ ə Màsèdonià nya’a na’ ɨghɨ mbe nɨ mə̀ nya’a kwaŋɨ. Mə nya’a ton, əne mə wɨə bə̀ kɨrɨ ton nɨ chə əwən.

10Mə wɨə ghà rəsì’ ɨchî nɨ Kristo nya’ə ghàə̀. Əne chəi wə̀d mɔ’ɔ rɨŋga əbà əbeŋ ze rɨ ə Àkàiyà we tɨ̀ wɨ̀ təmnɨ ɨchî nɨ mɨə goŋ ɨgɔ̂.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

11Əton kɨ ni ye ə? À kɨ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi mə̀ gha’ əwən ə? Ɗwìə̀ ə kyerɨ ni mə̀ kàŋ gha’ əwən.

12Mə biɨ wo ɨmbì ghɨ ənû ze nɨ miə ghìə̀, ɨmbə̀’ chɨ ətən rɨ ɨnyɨ bə̂d mbe niə ghàə̀ nɨ mbə mbɨ əndəŋ əndəŋ mbɨ na ənɨ ɨnû mbe nɨ mbɨə goŋ ɨgô ɨmbə̀’ mbɨwən.

13Tɨkwɨrɨ bə̂d tô yɨə bə̂d tom mɨghab. Ɨ mbɨə tambɨ ə bə̂d ənɨ ɨnû mbe nɨ mbɨə ghìə̀. Ɨ mbɨə bə̀ bègrə̀ ɨghabɨ ni mbə yɨə bə̂d tom Kristo rəsì’.

14Chəi ənû əbìrɨ ənɨ ənû zô! Satàn ziə wɨə bègrə̀ ɨghabɨ ni tə yɨə aŋgɨrə̀ Ɗwiə̀ niə nà’ ɨzeŋɨ zeŋɨ.

15Əne ka’i ənû rɨsə̀’ə̀ ni bə̂d əfà’ì məd mbɨə bə̀ bègrə̀ ɨghabɨ ni mbə yɨə bə̂d niə ghɨ ɨnû nɨ ku’nɨ. Ɨnwɨ̌ mɨməd biɨ ye’ ɨchî nɨ ɨfà’ì mɨməd chwiə.

16Mə̀ yì ghà ni, tɨ wəd mɔ’ɔ kɔndɨ i ni mə yɨ əneŋ. Àyɨə mbə mɨ kɔndɨ əne, mbə sɨ niŋ ni mə yɨ əneŋ, ɨmbə̀’ mə bə goŋ ɨgô rɨpiî.

17Ənû zô nɨ miə ghà ɨmbə̀’ ənû nɨ goŋ ɨgô, ka’i Ə̀nùŋìsɨg nà’ ɨka ɨ num ni mə̀ ghà əne. Mə wɨə ghàə̀ ye’ ɨghabɨ əneŋ.

18Bə̂d mɨnɔnɔ’ mbɨə goŋ ɨgô ɨchî nɨ bə̂d ɨŋga ɨsɨg ə goŋə, əne mə biɨ bɨ goŋ.

19Ɨchî nɨ mbə̀ ye’ bə̂d ɨwe, mbə mbɨə gha’ə nɨ ben ɨnû mbe nɨ ɨneŋ ə ghàə̀!

20Mbə mbɨə benə wəd mɔ’ɔ we nɨ beŋ əwən ənɨ ɨbò’ò, kɨ̀ we nɨ tambɨ əwən fè mbə ɨghɨ, kɨ̀ we nɨ nyem əwən ɨmbə̀’ jɨg mbə ɨghɨ, kɨ̀ we nɨ ghɨ ɨghabɨ ni tə yɨə Wəd kyeŋ mɔ’ɔ, kɨ̀ we nɨ tum əbɔ ənɨ ə ɨfě.

21Mɨ ətu ə ziə nìd nɨ gha ɨ nən ni tɨ̀ nya’a bɔd əku nɨ ghɨ tɨkwɨrɨ ɨnû tô! Ənû ze nɨ wəd mɔ’ɔ yim fîŋ goŋ ɨgô ɨmbə̀’ əzɨ əwən, mə wɨə ghàm ɨghabɨ əneŋ, mə biɨ bɨ yim fîŋ goŋ ɨgô ɨmbə̀’ əzɨ əwən.

22Mbɨ wa kɨ mɨHibrù ə? Mɔ̌ yɨə bə wɨ mɔ’ɔ. Mbɨ wa kɨ mɨIzre ə? Mɔ̌ yɨə bə wɨ mɔ’ɔ. Mbɨ wa kɨə bɔn tɨ ənɨ əghaŋ ə Abràham ə? Mɔ̌ yɨə bə wɨ mɔ’ɔ.

23Mbɨ wa kɨə bə̂d əfà’ì Kristo ə? Mə wɨə ghàm ɨghabɨ ətəd. Mə chè mɨməd. Mə fə fà’ rɨkă chè mɨməd, mə fə nyɨ ndəŋ ɨghəm nɔnɔ’, mbɨ fə som əmɨ ɨghəm nɨ chəi ənɨ tɨ̀ mbɨ taŋ, mə fə jwì rɨ ɨchû ɨvɨ ɨghəm nɔnɔ’.

24MɨJû nya’a te əmɨ ənɨ ə ŋgwad ɨghəm ɨwum ɨtad chɔ̀b əbùə. Mbɨ nya’a ghɨ əne ɨghəm tân.

25Mbɨ nya’a bu’ əmɨ ənɨ ə mbàŋ ɨghəm ɨtad. Mbɨ nya’a tumbɨ əmɨ ənɨ əti ɨghəm mɔ’. Ɨbaŋ ɨgyì nya’a sandɨ mbɨ num ɨŋga ɨghəm ɨtad. Mə nya’a nəŋ ɨgwɨ rɨbàà ɨzimɨ mɔ’ mbɨ əzi ə mɔ’.

26Mə wɨə nya’ə kɨə yènə̀. Mə nya’a nɨrə koŋ ɨŋga ɨgyì kyeŋ. Mɨjɨ ka ka nya’a nɨrə zwiirɨ əmɨ. Mbɨ bə̂d əbeŋ nya’a nɨrə zwiirɨ əmɨ. Bə̂d mbe nɨ ka’i mɨJû nya’a nɨrə zwiirɨ əmɨ. Mə nya’a nɨrə kwɨ ɨŋga ɨsɨ kyeŋ. Mə nya’a nɨrə kwɨ ɨŋga ɨbad rɨkwà’i. Mə nya’a nɨrə kwɨ ɨŋga rɨbàà. Bɔŋgɔb mɨghab nya’a nɨrə zwiirɨ əmɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

27Mə wiə nya'ə fà' rìkă bə̀ nwì' inyod. Chəi mə nya'a gweni izimi nənə'. Mə wiə nya'a chub ə njì, ədə' ə bə̀ ne əmi. Mə wiə nya'ə chub ighəm nənə' ni chəi əghijig. Mə wiə nya'ə kwaŋ ngywǐ əne ifə wiə nya'ə kə əmi.

28I yi əbə' inû mbô, mə wiə nya'ə kən inû ini jìm imbə̀' tifeti bə̂d Kristo rijìm.

29À kiə we ni bəri, ni chəi mə̀ bə bəd ə? À kiə we ni mbi ghi ni wì ghǐ ənû ribə̀ŋ, ni chəi mi fîŋ təb əmi ə?

30À mi kàŋ ye' ni mə beri goŋ igô, nji mə biri goŋ imbə̀' inû mbe ni chwi ni mə bəd.

31Ɔwìə̀ Mbă' Ə̀nùŋìsig Yeso ə kyeri ni chəi miə ghà mighab. Tì yiiri məd koŋ!

32Əni mə nya'a ə Dàmaskə̀s, gəmnà we ni nya'a əton ifə̀n Aretàs nya'a chà mìsəgyì ni mbi nəŋgi əsi ze imbə̀' gywi əmi.

33Àyiə bə̂d mə'ə nya'a swi əmi iŋga rika' ichû windò ni nya'a àgù' ikam, əne mə nya'a vi riŋga tikyeri-ibə məd.

2 Kərèn 12

1Mə beri goŋ igô. Ka à bè ye'i ni chəi njìm əŋgu, àyiə mə biri wo imbì ghà inû mbe ni mə nya'a zə iŋga rìtaani njə̀m bə̀ ghà mbe ni Ə̀nùŋìsig nya'a chwi i num.

2Mə kyeri mbaŋə̀ Kristo mə'ə, ni ighəm iwu fə che wum chə̀b rìkwè, ni Ɔwìə̀ nya'a ghǐ wì wò ikaŋ we ni che rikaŋ jìm. Kì wì nya'a wo əni i nyamnyod kì əni əzwî, chəi mə kyeri, à yiə Ɔwìə̀ kyeri.

3Mə kyeri ni Ɔwiə̀ nya'a ghi mbaŋə̀ zô wo ə Paradaìs, kì à ki əni i nyamnyod, kì à ki əni əzwî, chəi mə kyeri, à yiə Ɔwìə̀ kyeri.

4Mə kyeri ni wì nya'a wò ə Paradaìs pè zu inû ni chəi əni ti wə̀d ghà, ni ye' inû ni chəi mbi ben ni wə̀d mìsəŋichù wiri ghà.

5Mə biri goŋ igô imbə̀' ə mbaŋə̀ ighabi zô, àyiə chəi mə biri goŋ igô imbə̀' mi ighəm. Mə biri goŋ àmei imbə̀' inû mbe ni chwiə ni mə bəd.

6Mə mi kəb goŋ igô, chəi mə biri ye' əneŋ, imbə̀' ighəm ni mə biri gha rəsì'. Àyiə chəi mə biri goŋ igô, imbə̀' ti wə̀d mə'ə kəndi i ni mə chè wə̀d we ni mə̀ ye' wiwən. Wì neŋ ye' inû mbe ni miə ghìə̀ kì mbe ni miə ghàə̀.

7I ghi ni ti mə nə əmi inyod imbə̀' inû yiiri kyeŋ mbe ni Ɔwìə̀ nya'a chwi i num, wì nya'a zi əwən iŋga mi nyamnyod, ni ye' əghi ni Satàn nya'a tom ni ziə chə əmi, imbə̀' ti mə nə əmi inyod.

8Mə nya'a bu' ibə əmbi Ə̀nùŋìsig ighəm itad ni wì chi əwən zô.

9Àyiə wì nya'a wìirì i num ni, "Ìchə̀m we ni miə ghìə̀ ə kù' i ne, imbə̀' ighəm ni wə̀d biri zə mi ika jìm əni wì fə bəri." Əne mə biri jeŋgi gha' imbə̀' ichî ni mə bəri, imbə̀' ika Kristo we tì wi chub iŋga num.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

10À yɨ əton nɨ ɨmbə̀’ ə Kristo, mɨ fîŋ zɨ i ɨchî chɔ̀m mbɨ ɨghɨ mbe niə ghì ni mə bɔd, mbɨ mɨzɔ̂m, mbɨ ɨnû mbe niə nyèm əmɨ, mbɨ ɨchî nɨ bə̂d ə nwèndì tum rɨkyerɨ-ɨwu fɔrɨ mbɨ ɨchî nɨ ŋgə’ nɔnɔ’ ə nyɨ ə ɨgwɨ num, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ənɨ mə bɔrɨ, mə wɨ ɨkă.

11Mə fə bèŋ ənɨ əneŋ! À yɨə mbənə nyem əmɨ ni mə̀ ghɨ əne. Njɨ à yɨə mbənə nya’a berɨ gha ni mə wɨə fà’ ɨchî nɨ ku’nɨ. Ka à bè ye’i ni mə yɨ əghɨ əko, àyɨə chəɨ mə kə chè “bə̂d tom Kristo mbe niə ghàà ni mbə chè mbɨ mɨjìm.”

12Mə nya’a niŋ ɨyim fîŋ nɨ kaanɨ ghì ɨnweenɨ-ɨnû, ghì ɨnû yiirɨ bə̀ ghì ɨnû kyeŋ kyeŋ əka’ nən ɨ chwi ni mə yɨə wə̀d tom Kristo rəsì’.

13Mə wa nya’a ghɨ ənû ə mɔ’ɔ ɨŋga rɨfetɨ bə̂d Kristo cherə nɨ chəɨ mə nya’a ghɨ ɨ nən ə? Ɨmbə̀’ àmei ni chəɨ mə nya’a chə əwən ə? Əze ə mɨ bə, mbə̀ wa’ mbɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ!

14Mə wɨə tekɨ mɨ ɨnyod nɨ ye’e əsɨ nən ənɨ ɨghəm nɨ pe ɨtad. Chəɨ mə bɨrɨ chə əwən, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəɨ mə kəb ɨkab. Mə kə̀b ye’ əwən. Ka’i bɔn berɨ nuŋ ɨghɨ əmbɨ mbə mɨmbă’ fɔrɨ əmbɨ mbə mɨnɨ̌ŋ. À yɨə mɨmbă’ mbɨ mɨnɨ̌ŋ berɨ nuŋ ɨghɨ əmbɨ mbə bɔn.

15Mə bɨrɨ kaŋ gha’ nɨ na’ ɨghɨjìm mbe nɨ mə berɨ bə̀ nà’ mɨ ɨnyod ɨ nən. Mə mɨ gha’ əwən əku, mbə wa bɨrɨ gha’ əmɨ àmei rɨpiî ə?

16Mbə bɨrɨ kaŋ ben ni chəɨ mə nya’a chə əwən. Àyɨə bə̂d mɔ’ɔ rəbɔ’ nən nya’a ghà ni mə wɨə nya’ə ghì kòb tambɨ əwən.

17Mə wa nya’a chè ənjìm wə̀d mɔ’ɔ rəbɔ’ mbe nɨ mə̀ nya’a tom ɨ nən nyèm əwən ɨmbə̀’ jɨg mbə ɨghɨ ə?

18Mə nya’a bu’ ɨbɔ əmbɨ Taitùs ni wì ye’e əsɨ nən. Mə nya’a bə̀ tom ə wə̀d Kristo cherə mbɨ məd. Taitùs wa nya’a nyèm əwən ɨmbə̀’ jɨg əwən ə? Tɨ rɨ wa nya’a fa’ a ənɨ əzwî ə mɔ’ ə? Tɨ rɨ wa nya’a ghɨ a ɨnû ənɨ ɨnə̂njɨ mɔ’ ə?

19Mbə mbɨə wa kə̀’ə̀ kɔndɨə ni ənɨ ə nyùmə̀ wɔ̂ jìm, tɨ wɨə kə̀’ə̀ chì ɨnû rɨ ɨgwɨ na ɨfĕ nən ə? Tɨ wɨə kə̀’ə̀ ghàm ɨfĕ Ɔwiə̀ ɨghabɨ ə bə̂d nɨ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo. Mbɨ bɔŋgɔb nɨ mə̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’, ɨghɨjìm mbe nɨ tɨə ghɨə̀ yɨ nɨ ghɨ ni mbə̀ təm kàànì.

20Mə wɨə bɔə ni mə mɨ ye’e, chəɨ mə bɨrɨ zə əwən ɨchî nɨ mə̀ kəb ni mbə̀ ye’ ə. Mə wɨə bə̀ bɔə ni chəɨ mbə bɨrɨ zə əmɨ ɨchî nɨ mbə̀ kəb ni mə ye’ ə. Mə wɨə bɔə ni ɨghəm mə bɨrɨ zə bə̂d niə tàŋə̀, zə mbe niə ghì ə̀dìì, zə mbe niə sə ɨtəm, zə mbe niə siə, zə mbe niə chə̀kì rɨkum mbɨ cherə, zə mbe niə ghì mɨniə, zə mbe niə tərə bə̀ zə mbe niə bùùrì ɨsɨ.

21Mə wɨə bɔə ni ənɨ mə̀ wɨrɨ ye’e, Ɔwiə̀ we nɨ mɨə wumniə bɨrɨ swi əmɨ ɨfĕ nən. Mə wɨə bə̀ bɔə ni mə bɨrɨ dì ɨmbə̀’ bə̂d mɨnɔnɔ’ mbe nɨ nya’a kwe’ ghì ɨnû rɨbɔ̀ŋ, àyɨə chəɨ mbɨ kɨrɨ beŋ tə fîŋ tɨ ənɨ ɨnyɔɔnɨ-ɨnû, tɨ ənɨ ɨfabrɨ-ɨnû bə̀ fɔrɨ tɨ ənɨ ɨnyamnɨ-ɨnû mbe nɨ mbɨ nya’ə ghɨə̀.

2 Kɔrèn 13

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1Tìnîn yɨ ɨghəm nɨ pe ɨtad nɨ miə ye’e əsɨ nən. Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɔwiə̀ ni, “Mbɨ mɨ zì ɨsa’i ɨgun ə wə̀d mɔ’ɔ, mɨzərɨmbin mɨbe kì mɨtad berɨ təm ben ni mbɨ kə̀’ zə ənû ze.”

2Mə nya’a fə patɨ bə̂d mbe nɨ nya’a ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ bə̀ patɨ bə̂d cherə ənɨ mə nya’a ye’e ənɨ ɨghəm nɨ pe ɨbe. Mə yɨ əni wɨrɨə patɨ mìmə̌d tìnîn nɨ chəi əmɨ mbɨ nən, ni ənɨ mə wɨrɨ ye’e, chəi mə bɨrɨ diirɨ mìmə̌d.

3Ɨchî nɨ mbə̀ kəb ənweenɨ ni ɨŋgam we nɨ miə ghàə̀ yɨ rɨ əmbɨ ə Kristo, mə bɨrɨ chwi ɨ nən. Chəi Kristo bɔrɨ nɨ ghɨ ənû ɨ nən, àyɨə̀ məd wɨə fà’ə̀ kwà’ rɨkə̌ əka’ nən.

4Mbɨ nya’a kombɨ əməd əzed ə ba’nɨ ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ wì nya’a bɔrɨ, àyɨə̀ ɨ wɨ ɨkə̌ ənɨ ɨka Ɔwiə̀. Ɨchî nɨ tɨ̀ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ məd, tɨ̀ bə̀ bɔd, àyɨə̀ ɨchî nɨ tɨə fà’ ɨ nən, tɨ̀ bɨrɨ chubɨ mbɨ məd ənjìm ɨka Ɔwiə̀.

5Mbə̀ kwa’nɨ ə ɨnyod mbənə mbənə zə ni mbə kɨrɨ nuŋ fîŋ ɨgun ə Kristo ə. Mbə̀ kwa’nɨ ə ɨnyod. Chəi mbə̀ zə ni əzwî ə Yeso Kristo ə zɨ ɨŋga nən ə? Kɨrɨ ənɨ mbə fə gù ə̀kwà’nɨ̀ ze!

6Mə kaŋ kyerɨ ni mbə bɨrɨ zə ni chəi tɨ̀ kɨrɨ gu ə̀kwà’nɨ̀ ze.

7Tìnîn, tɨ̀ wɨə kɔ̀ŋgɨ̀ ə Ɔwiə̀ ni tɨ̀ mbə tɔ ghɨ ə ənû rɨbɔ̀ŋ. Tɨ̀ wɨə kɔ̀ŋgɨ̀ əne, ka’i nɨ chwi ni tɨ̀ fə chè ə̀kwà’nɨ̀ ze. Tɨ̀ wɨə kɔ̀ŋgɨ̀ ɨmbə̀’ mbə ghɨ ɨnû mbe nɨ ku’nɨ, ka à be ye’i ni ziə chub ɨghabɨ ni tɨ̀ fə gù ə̀kwà’nɨ̀ ze.

8Chəi ənɨ tɨ̀ rɨ̀ ghɨ ənû ə mɔ’ɔ ze nɨ chwi ni chəi tɨ̀ gha’ rəsɨ̀’, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ tɨ̀ fə təm àmei ɨgun rəsɨ̀’.

9Tɨ̀ wɨə gha’ə ni ənɨ tɨ̀ bɔrɨ, mbə̀ mbɨə kàə̀. Tɨ̀ wɨə kɔ̀ŋgɨ̀ ə Ɔwiə̀ ni mbə̀ bɔŋ ə màànɨ̀.

10Mə wɨə ŋwa’nɨ ɨnû mbô nɨ chəi əmɨ mbɨ nən, ɨmbə̀’ ənɨ mə̀ ye’e, chəi mə bɨrɨ nɨŋ ɨka we nɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg na’ ɨ num nya əbɔ’ nən. Ɨka we yɨ nɨ ghɨ ni mbə̀ təm kààǹɨ, ka’i nɨ ghɨ ni mbə̀ bɔd.

11Mbɨ bɔŋgəb, ɨ màànɨ̀, tɨ̀ bɨrɨ wɨrɨ zəənɨ. Mbə̀ kywɨ ənywɨ zə ni mbə̀ ghɨ mbə mɨchî bɔŋ ə. Mbə̀ zu ɨnû mbe nɨ mə bu’ ɨbɔ gha ɨ nən. Mbə̀ fɔtɨ mbə mɨchù ənɨ wɨ mɔ’ bə̀ chub ənɨ əbɔrəbɔd. Mbə mɨ ghɨ̀ əne Ɔwɨə̀ we nɨ ɨgha’i mbɨ əbɔrəbɔd ye’ rɨ bɔ bɨrɨ ye’ mbɨ nən.

12Mbə̀ cha’rɨ wə̀d mɔ’ mɔ’ kwà’ ɨchî chòm. Mbə̀ cha’rɨ əne chwi ɨgha’i we nɨ ye’ əka’ bə̂d Kristo.

13Bə̂d Ɔwiə̀ mɨjìm mbɨə chà’rɨ̀ əwən.

14Ɨchòm Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso Kristo, ɨgha’i Ɔwiə̀ mbɨ ɨfɔtɨ we nɨ tɨ̀ berɨ mbɨ Əzwî ə Zeŋɨ ye’ mbɨ mbə̀n mɨjìm.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Gàlesià

Gàlesià 1

1À yɨə mɔ̌ Pɔ̂l, nɨ mə ye’ wə̀d tom Kristo, ŋwa’nɨ ə̀ŋwà’nɨ̀ zɔ̂. Ka’i bə̂d nya’a chɔ’ əmɨ tom. Ka ɨka we nɨ chɔ’ əmɨ yɨ i rɨ əmbɨ ə bə̂d. Ɨka we yɨ rɨ əmbɨ Yeso Kristo bə̀ fɔrɨ rɨ əmbɨ Ɗwìə̀ Mbă’ we nɨ nya’a zwemnɨ əməd.

2Bə̂d Kristo mɨ̀jìm mbe nɨ ye’ əgha fə fɔtɨ mbɨ num chà ə̀chà’rɨ̀ əmbɨ mbə̀n mbe nɨ ye’ ɨŋga rɨfetɨ bə̂d Kristo te rɨ əbà əbeŋ ze rɨ ə Gàlesià.

3Ɗwìə̀ Mbă’ mbɨ a Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso Kristo ghɨ ɨ̀chɔ̀m ənɨ ə nən bə̀ nà’ əbɔrəbɔd ɨ nən.

4Yeso Kristo nya’a nà’ i ɨnyod ənɨ əghɨ ə̀fà ɨmbə̀’ mba ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Wɨ̀ nya’a ghɨ̀ əne ɨmbə̀’ chɨ əwa rɨŋga ɨsɨg wɔ̂ nɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ swi ɨŋga. Wɨ̀ nya’a ghɨ̀ əne ɨchî nɨ Ɗwìə̀ a Mbă’ nya’a kə̀bɨ.

5Tɨ̀ wumnɨ Ɗwiə̀ koŋ koŋ. À yɨ əne.

6Ziə chè əmɨ ni mbə mbɨə kɨə zàmbɨ̀ə̀ wa’ əməd we nɨ nya’a tɔŋ əwən ənjìm ɨ̀chɔ̀m we nɨ Kristo ə ghɨ̀ə̀. Ə̀ne mbə mbɨə sɨə beeniə ye’ əbɔ’ ɨkə̂n chɔ̀m cherə.

7Ka’i ni ɨkə̂n chɔ̀m cherə wɨ əŋgu, àyɨə bə̂d mɔ’ɔ mbɨə bùùrɨ̀ mbə ɨtu. Ɨ mbɨə bə̀ kə̀b beŋ ɨkə̂n chɔ̀m ɨmbə̀’ ə Kristo.

8Àyɨə ka àbei mbă kɨ̀ aŋgɨrə̀ nɨ ye’e rɨkaŋ, wə̀d mɔ’ɔ rəbɔ’ na mɨ ghà ɨkə̂n chɔ̀m nɨ kwepɨ rɨ ənɨ we nɨ tɨ̀ nya’a ghà ɨ nən, Ɗwìə̀ zɨ ndɔ̀n ɨgwɨ məd!

9Ɨchî nɨ tɨ̀ nya’a fə gha rɨmbì, mə yɨ əni yɨə ghàə̀ rɨ̀nîn ni: Wə̀d mɔ’ɔ mɨ ye’ə ghà ɨkə̂n chɔ̀m ɨ nən nɨ kwepɨ rɨ ənɨ we nɨ mbə̀ nya’a fə be zu benɨ, Ɗwìə̀ zɨ ndɔ̀n ɨgwɨ məd.

10Mə̀ wɨə wa kə̀bə̀ ni bə̂d gha ni mə bɔ̀ŋ, kɨ̀ ni Ɗwìə̀ gha ni mə bɔ̀ŋ ə? Kɨ̀ mə̀ wɨə wa kə̀b ghɨ ni fîŋ rɨ bə̂d bɔŋ ə? Mə mɨ ye’ə kɨrɨ kəb nɨ ghɨ ni bə̂d gha ni mə bɔ̀ŋ, njɨ ka mɔ̌ yɨ əmɨ wə̀d ə̀fà’ì Kristo.

11Mbɨ bɔŋgɔb, mə kə̀b ni mbə kyerɨ ni ka ɨkə̂n chɔ̀m wɔ̂ nɨ mɨə ghàə̀ yɨ i rɨ əmbɨ ə bə̂d mɨ̀sɔŋɨchù.

12Ka’i wə̀d mɨ̀sɔŋɨchù mɔ’ɔ nya’a gha ɨkə̂n chɔ̀m wɔ̂ ɨ num, kɨ̀ ni à yɨə wə̀d mɔ’ɔ nya’a chwi ɨ num. À yɨə Yeso Kristo ziə nya’a chwi ɨ num.

13Mbə nya’a fə zu ɨchî nɨ mə nya’ə ghɨ̀ ɨnû ənɨ mə nya’a kɨrɨ ɨŋga ənû ə Ɗwiə̀ mɨ̀Jû. Mbə nya’a zu ɨchî nɨ mə̀ nya’ə nwə̀ndɨ̀ rɨkyerɨ-ɨwu bə̂d mbe nɨ nya’a ɨŋga ɨfetɨ bə̂d Ɗwiə̀ kwà’ ənɨ ɨkă. Mbə nya’a bə̀ zu ɨchî nɨ mə̀ nya’ə bə̀ kə̀b nimnɨ ɨfetɨ we.

14Mə wɨə nya’ə wò ɨmbì ənɨ ənû ə Ɗwiə̀ mɨ̀Jû chè mɨ̀Jû nɔnɔ’ nɨ nya’a tum rɨghə̀m. Mə nya’a kàŋ jeŋgɨ zɨ̀ ətu nɨ ghɨ ɨnû mbe nɨ mba mɨ̀mbă’ rəŋwe nya’ə ghɨ̀ə̀.

15Bɔŋ mbɨ nya’a sɨə gywɨ əmɨ, Ɗwìə̀ nya’a ghɨ̀ ɨ̀chɔ̀m ənɨ ə num chɔ’ əmɨ bə̀ tɔŋ əmɨ ni mə̀ ye’ wə̀d məd. Wɨ̀ nya’a kàŋ gha’ əku

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

16ni chwi i Wan i num, imbə̀’ mə gha ikə̂n chòm imbə̀’ əməd əmbi ə bə̂d mbe ni ka’i mìJû. Əni wì nya’a ghi ìchòm we əni ə num, chəi mə̀ nya’a ghambi mbi wə̀d mɔ’ɔ.

17Chəi mə̀ nya’a be wò ə Jèrusalèm i zə bə̂d mbe ni nya’a ə bə̂d tom Kristo imbì num. Mə nya’a wò əwu əwən ye’ ə Àrebìà bɔŋ mə̀ nya’a si wiri bə̀ndì wò ə Dàmaskɔ̀s.

18Əni ighəm iwu nya’a chè itad, mə nya’a kɔ’ wò ə Jèrusalèm i wò zə ə Pità. Mə nya’a pè chubi mbi məd ini wum chɔ̀b rìtân.

19Chəi mə nya’a zə wə̀d tom cherə chè ri əni ə Jems we ni ye’ aŋgɔb Ə̀nùŋìsig Yeso.

20Ɲwìà ə kyeri ni ənû ze ni miə ŋwà’nì i nən yi ənû rəsì’.

21Mə nya’a nɔ̀’ rəŋgu wo iŋga iba ibeŋ mbe ri ə Sirià mbi ə Silisià.

22Chəi bə̂d riŋga rifeti bə̂d Kristo te ri ə Jùdeyà nya’a be kiri zə əmi.

23Mbi nya’a zu àmei əni ni bə̂d nya’ə ghàà ni, “Mbaŋə̀ ze ni nya’ə nwèndì ta rikyeri-iwu wiə siə ghà inû imbə̀’ ibeni we ni wì nya’ə kəb nimni.”

24Əne mbi nya’a wumni ə Ɲwiə imbə̀’ əmi.

Gàlesià 2

1Əni ighəm iwu nya’a che wum chɔ̀b rìkwè, mə nya’a bə̀ yì kɔ’ wò ə Jèrusalèm mbi Banabàs. Mə nya’a bə̀ niŋ ə Taitùs tì wò inə̂n.

2Mə nya’a wò əŋgu imbə̀’ ighəm ni à yiə Ɲwìà nya’a chwi i num ni mə̀ wo əŋgu. Mə nya’a wò pè tò’rì ikə̂n chòm we ni mə nya’ə ghà əmbi ə bə̂d mbe ni ka’i mìJû. Mə nya’a tò’rì àmei əmbi ə bə̂d mbe ni nya’ə chà ifeti we ri ə Jèrusalèm. Mə nya’a ghì əne imbə̀’ ti əfà’ì ze ni miə fà’ə̀ kì əze ni mə nya’a fə fa’i, ə che ətu ə̀kɔ̌.

3Chəi mbi nya’a be nyèŋ ni mbi ne ə Taitùs ni nya’a mbi num, ka à be ye’i ni məd yiə nya’ə ri ə Gris.

4Ənû zə̂ ə nya’a kɔ ichî ni bɔŋgɔb mighab mɔ’ɔ nya’a nya’ri ye’e nyi əka’ na kə̀b kyeri ichî ni tì nya’a chubi əni a ighəm ichî ni tì ye’ əni ifɔti mbi Kristo Yeso. Mbi nya’a kə̀b ye’ ni tì ben ə̀bò’ò əton tikə ri Mose.

5Chəi tì nya’a ben ənû ze ni mbi nya’ə ghàà, ka àbei əni ikə nyùmə̀, imbə̀’ mbə̀ wo imbì ben ikə̂n chòm rəsì’ we ni tì nya’a gha i nən.

6Chəi bə̂d mbə̂ ni bə̂d nya’ə nèŋə̀ ni mbi yiə bə̂d kyeŋ nya’a yi ənû ə mɔ’ɔ əbɔ’ ikə̂n chòm we ni mə̀ nya’ə ghàà. (Kì bə̂d mbə̂ nya’a yim mbìrimbin mbi, ka əze yi i ənû ə mɔ’ɔ i num. Ənû ni mə̀ kyeri yi ni chəi Ɲwìà ə nèŋə̀ bə̂d ye’ əni mbìrimbin mbe ni mbi yimi).

7Àyiə mbi nya’a zə ni Ɲwìà fə zì ənû ni gha ikə̂n chòm əmbi ə bə̂d mbe ni ka’i mìJû iŋga tum rikyeri-ibɔ, àmei ichî ni wì nya’a zi ənû ni gha ikə̂n chòm əmbi mìJû iŋga rikyeri-ibɔ Pità.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

8Ɨtu mɨməd nya’a zeŋ ni Ɔwìə we nɨ nya’a chɔ’ ə Pità tom ni wɨ fà’ əka’ mɨJû, nya’a bə̀ chɔ’ əmɨ tom ni mə fa’ əka’ ə bə̂d mbe nɨ ka’i mɨJû.

9Əni ə Jems mbɨ Pità fɔrɨ ə Jɔ̌n, nɨ nya’ə tə’ ɨŋga ɨfetɨ we, nya’a zə ɨchɔ̀m we nɨ Ɔwìə nya’a ghɨ̌ əni ə num, mbɨ nya’a te əbɔ ə jɨgɨ mbɨ num mbɨ Banabàs ɨ chwi ni tɨ̀ wɨ əni ənû ə mɔ’ mbɨ mɨməd. Mbɨ nya’a ghɨ̀ əne ɨmbə̀’ tɨ̀ wo əsɨ ə bə̂d mbe nɨ ka’i mɨJû, mɨməd sɨ wò əsɨ mɨJû.

10Ənû nɨ mbɨ nya’a gha ɨ na àmei ni tɨ̀ kɔndɨ ənû nɨ weerɨ bə̂d ɨkwaŋ, nɨ ye’ ənû nɨ mə nya’ə kàŋ kəb nɨ ghɨ̀.

11Əni Pità nya’a ye’e ə Antiɔ̀k, mə nya’a ghàm əbɔ’ məd ɨfɛ̌ bə̂d. Mə nya’a ghàm əbɔ’ məd ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wɨ nya’a ghɨ̀ ənû nɨ rɨ ku’ i,

12ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ bɔŋ bə̂d mbe nɨ Jems nya’a tomɨ nya’a ye’e, ɨ wɨə nya’ə jɨgə mbɨ ə bə̂d mbe nɨ ka’i mɨJû. Àyɨə ənɨ mbɨ nya’a ye’e, wɨ nya’a kɔ sùŋgɨ i rəbɔ̀’ɔ̀ bə̀ kɔ ghàbrɨ i ɨnyod. Wɨ̀ nya’a ghɨ̀ əne, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wɨ̀ nya’ə bɔə bə̂d mbe nɨ nya’ə ghàə̀ ni mbɨ ne bə̂d mɨjìm mbe nɨ ben ə Kristo.

13Ənɨ wɨ nya’ə ghɨ̀ əbèkɨ̀ ənû zɔ̂, mɨJû cherə nya’a beenɨ əbɔ’ məd. Ka àbei ə Banabàs, wɨ̀ nya’a bə̀ fèbə̀ ɨchî nɨ wɨ̀ nya’a beenɨ əbɔ’ bə̂d mbe nɨ nya’ə ghɨ̀ əbèkɨ̀ ənû zɔ̂.

14Ənɨ mə nya’a zə ni chəi mbɨ nya’ə beenɨ əbɔ’ rəsì’ we nɨ ye’ ɨŋga ɨkə̂n chɔ̀m, mə nya’a ghà əmbɨ Pità ɨfɛ̌ mɨməd mɨjìm ni, “Àwɔ̀ yɨə Jû, əne à mɨ ye’ə ghɨ̀ ɨnû ɨghabɨ ə wəd nɨ ka’i Jû, ne àwɔ̀ yɨə Jû, njɨ àwɔ̀ kɨə wò nyeŋ bə̂d mbe nɨ ka’i mɨJû ni mbɨ ghɨ ɨnû ɨghabɨ mɨJû rɨ ye ə?”

15Mbă, tɨ̀ yɨə bɔn təb si mɨJû. Ka tɨ̀ yɨ a “Bə̂d nɨ ka’i mɨJû nɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ,” ɨchî nɨ bə̂d mɔ’ɔ ə tɔŋə mɨməd.

16Ənû nɨ tɨ̀ kyerɨ yɨ ni chəi wəd təm kù’nɨ̀ ɨfɛ̌ Ɔwiə ɨchî nɨ wɨə nùŋə̀ tɨkə rɨ Mose. Wɨ̀ təm kù’nɨ̀ àmei ɨchî nɨ wɨ̀ nuŋ fîŋ ɨgun ə Yeso Kristo. Mba bə̂ fə nuŋ fîŋ ɨgun ə Kristo Yeso, əne tɨ̀ fə təm kù’nɨ̀ ənjìm ɨchî nɨ tɨ̀ nuŋ fîŋ ɨgun ə Kristo, ka’i ɨmbə̀’ ɨchî nɨ tɨ̀ nuŋ tɨkə rɨ Mose. Chəi wəd bɨrɨ təm kù’nɨ̀ ɨchî nɨ wɨə nùŋə̀ rɨkə.

17Tɨ̀ mɨ ye’ə kəb təm kù’nɨ̀ ɨchî nɨ tɨ̀ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo, àyɨə tɨ̀ zə ni tɨ̀ wɨə kɨrɨ ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ, əze ə wa chwiə ni Kristo wɨə ghɨə̀ ni bə̂d ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ ə? Chə̂!

18Mə mɨə wɨrɨə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ mə nya’a fə tonɨ, njɨ zɨə chwiə ni mə fə gù ɨkə.

19Mə wɨə nya’ə nùŋə̀ rɨkə, əne tɨ̀nîn, mə fə zə ni chəi ənɨ tɨ̀ rɨkə weerɨ əmɨ. Əne mə yɨ ɨghabɨ ə wəd nɨ rɨkə fə zwiirɨ, ɨmbə̀’ mə chubɨ ɨkă fà’ əmbɨ ə Ɔwiə̀. Mbɨ fə kòmbɨ̀ əmɨ əzed ə ba’nɨ mbɨ Kristo,

20əne ka’i mɔ̌ ye’ ɨkă. Wəd we nɨ ye’ ɨkă yɨə Kristo we nɨ ye’ ɨŋga num. Ɨ̀tènɨ̀ we nɨ mə berɨ tɨ̀nîn yɨ ɨmbə̀’ ɨchî nɨ mə nuŋ fîŋ ɨgun ə Wan Ɔwìə we nɨ nya’a gha’ əmɨ əne nà’ i ɨnyod ənɨ əghɨ ə̀fà ɨmbə̀’ əmɨ.

21Chəi mə ton ni Ɔwìə wɨə ghɨ ɨchɔ̀m. Àyɨə wəd mɨ berɨ təm kù’nɨ̀ ɨchî nɨ wɨə nùŋə̀ rɨkə, njɨ Kristo nya’a kwɨ ətu ə̀kɔ̌.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Gàlesià 3

1Wəi, mbàn məGàlesià yɨ ɨneŋ! À kɨə we nù' əwən ə? Ɨmbə̀' mbɨ nya'a fə kàŋ chwi ɨ nən ziə zeŋ ni mbɨ nya'a kòmbɨ̀ ə Yeso Kristo əzed ə ba'nɨ ə?

2Mbə̀ sɨ mə biirɨ àmei ənû zô ə mɔ' ɨ nən: Ɲwìə wa nya'a nà' əzwî ɨ nən ɨmbə̀' ɨchî nɨ mbə̀ nya'a ghɨ ɨnû mbe nɨ ye' ɨŋga rɨ̀kə̌, kɨ̀ ɨmbə̀' ɨchî nɨ mbə̀ nya'a ben ənû ze nɨ mbə̀ nya'a zu ə?

3Mbə̀ kɨə kàŋ ɨneŋ əni ɨmbə̀' ə yè ə? Mbə nya'a kɔ mbɨ Əzwî ə Ɲwiə̀, əne mbə kɨə kəb màànɨ̀ ənɨ ə ɨka ə?

4Ɨnû nənɔ' mbe nɨ nya'a ghɨ̌ ənɨ ə nən wa nya'a ətu ə̀kə̌ ə? Chô, ka à yɨə nya'a i ətu ə̀kə̌.

5Ɲwìə we nɨ na' Əzwî ɨ nən bə̀ fa' ɨnû yiirɨ əka' nən wa nya'a ghɨ əne ɨmbə̀' ɨchî nɨ mbə̀ nya'a ghɨ ɨnû mbe nɨ ye' ɨŋga rɨ̀kə̌, kɨ̀ ɨmbə̀' ɨchî nɨ mbə̀ nya'a ben ənû ze nɨ mbə̀ nya'a zu ə?

6Mbə̀ kɔndɨ ə Abràham. Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni, "Wɨ nya'a ben ə Ɲwiə̀, əne Ɲwìə nya'a nɨŋ ni məd ə təm kù'nɨ̀."

7Əne mbə̀ kyerɨ ni bə̂d mbe nɨ nuŋ fîŋ ɨgun ə Ɲwiə̀ yɨə bɔn tɨ ənɨ əghaŋ ə Abràham.

8Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ə nya'a fə ghà rɨmbì ni Ɲwiə̀ bɨrɨ ghɨ ni bə̂d mbe nɨ ka'i mɨJû təm kù'nɨ̀ ənjìm ɨchî nɨ mbɨ nuŋ fîŋ ɨgwɨ məd. Əne wɨ nya'a fə bè ghà ɨkə̂n chòm əmbɨ ə Abràham ni, "Mə bɨrɨ che ənɨ e njìm zɨ̀ əbɔrəbɔd ɨgwɨ ɨbeŋ jìm."

9Əne Ɲwiə̀ bɨrɨ bɨ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə bə̂d mbe nɨə nùŋə̀ fîŋ ɨgwɨ məd, ɨchî nɨ wɨ nya'a zɨ̌ ɨgun ə Abràham nɨ nya'a bə nùŋ fîŋ ɨgwɨ məd.

10Ndɔ̀n zɨ ɨgun ə bə̂d mɨjìm mbe nɨ zɨ ətu àmei nɨ ghɨ ɨnû mbe nɨ ye' ɨŋga rɨ̀kə̌. Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni, "Ndɔ̀n zɨ ɨgun ə wə̀d jìm we nɨ chəi wɨə nùŋ ɨnû jìm mbe nɨ ye' ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ̀ rɨkə fɔrɨ ɨgwɨ we nɨ chəi wɨə bə̀ ghɨ̀ə̀."

11Tɨ̀nîn zɨə zeŋ ni chəi wə̀d mɔ'ɔ nɨ təm kù'nɨ̀ ɨfə̌ Ɲwiə̀ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨ wɨə nùŋə̀ rɨ̀kə̌. Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni, "Bə̂d mbe nɨə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku'nɨ bɨrɨ chub ɨkə̌ ənjìm ɨchî nɨ mbɨ nuŋ fîŋ ɨgun ə Ɲwiə̀."

12Chəi ənû nɨ nuŋ rɨkə berɨ ənû nɨ ghɨ̀ mbɨ ənû nɨ nuŋ fîŋ ɨgun ə Ɲwiə̀. Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni, "Wə̀d we nɨə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ ye' ɨŋga rɨ̀kə̌ ɨghəm jìm bɨrɨ chubɨ ɨkə̌ ɨmbə̀' rɨwən."

13Kristo nya'a cho' mba ɨtu tɨ ənɨ ə ndɔ̀n ze nɨ rɨkə nya'a zɨ ɨgwɨ na. Wɨ nya'a ghɨ̀ əne ɨchî nɨ wɨ nya'a be' ndɔ̀n ɨmbə̀' əwa. Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni, "Ndɔ̀n zɨ ɨgun ə wə̀d jìm we nɨ mbɨ tɨŋ ɨkaŋ əzed."

14Kristo Yeso nya'a ghɨ̀ əne ɨmbə̀' əbɔrəbɔd ze nɨ Ɲwiə̀ nya'a ka'i əmbɨ Abràham ə nyɨ ɨgun ə bə̂d mbe nɨ ka'i mɨJû. Ɨchî nɨ ziə ye' əne, Əzwî ə Zeŋɨ ze nɨ Ɲwiə̀ nya'a ka'i ə bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ na ənjìm ɨchî nɨ tɨ̀ nuŋ fîŋ ɨgwɨ məd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

15Mbɨ bəŋgəb, mə bɨrɨ nɨŋ ənweenɨ rɨ ənɨ ɨnû mbe nɨ bə̂d mìsɔŋɨchù ə ghì ɨni jìm: Bə̂d mɨ fə ben ənû ə mɔ'ɔ, san fɨso, chəɨ wə̀d nɨ tɨ̀ wɨ̀ wɨrɨ ghà ni chəɨ ənɨ tɨ̀ fɨso fe təm, kɨ̀ nɨ tɨ̀ wɨ̀ yì ənû ə mɔ'ɔ ənɨ fɨso fe.

16Ɲwìə̀ nya'a kà' ɨnû mbô əmbɨ Abràham bə̀ kà' əmbɨ ə wan tɨ ənɨ əghaŋ əməd. Chəɨ Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ə gha ni, "Əmbɨ ə bɔn tɨ ənɨ əghaŋ əməd," əne yɨə bə̂d mɨ̀nɔnɔ'. Zɨə̀ ghà ye' ni, "Əmbɨ ə wan tɨ ənɨ e əghaŋ," əne yɨə Kristo.

17Ənû nɨ mə̀ gha yɨ ni, "Ɲwìə̀ nya'a san fɨso mbɨ Abràham kà' ni tə bɨrɨ nuŋ fɨso fe. Əne ka rɨkə te nɨ sɨ ye'e ənɨ ɨghəm ɨwu fə che əkɨ əkwè mbɨ ɨwum tad bɨrɨ nimnɨ i fɨso fe nɨ Ɲwìə̀ nya'a fə be san, əne ghɨ̀ ni ənû ze nɨ Ɲwìə̀ nya'a ka'i ə che ətu ə̀kŏ."

18Ɲwìə̀ mɨ ye'e nà' ɨghɨ əmbɨ ə bə̂d ənjìm ɨchî nɨ mbɨə nùŋə̀ rɨkə, njɨ ka à yɨə wɨrɨ i ɨchî nɨ wɨ̀ nya'a kà'i. Wɨ̀ nya'a nà' ɨghɨ əmbɨ Abràham àmei ɨchî nɨ wɨ̀ nya'a ka'i.

19Ɲwìə̀ nya'a nà' rɨkə ɨmbə̀' ə yè ə? Wɨ nya'a yì rɨkə əbɔ' fɨso ɨmbə̀' ɨghəm nɨ bə̂d mbɨə nya'ə gù ɨnû. Tɨkə nya'a berɨ ye' əŋgu pè ənɨ ə wan we nɨ Ɲwìə̀ nya'a ka'i ɨnû mbe ɨ bɔ ye'e. Ɲwìə̀ nya'a chè ənjìm mbɨaŋgɨrə̀ nà' rɨkə əmbɨ Mose ni wɨ̀ na' əmbɨ ə bə̂d. Əne wə̀d wɨ ɨŋga mɨgharə̀ Ɲwìə̀ mbɨ ə bə̂d.

20Wə̀d mɨ ye' ɨŋga mɨgharə̀, əne yɨ ni bə̂d ə nɔ'. Àyɨə Ɲwìə̀ mei we mɔ'.

21Tɨkə ə wa ton ɨnû mbe nɨ Ɲwìə̀ kà' ə? Chə̂! Ɨkə mɔ'ɔ mɨ kə̀' ye' əŋgu nɨ tɨ̀ wɨ nà' ɨtènì, njɨ ənû nɨ təm kù'nɨ ɨfĕ Ɲwiə̀ berɨ ye'e ənjìm ɨchî nɨ bə̂d ə nùŋə̀ rɨkə.

22Àyɨə ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni ɨsɨg jìm wɨ əton ɨnû rɨbə̀ŋ. Əne ɨnû mbe nɨ Ɲwìə̀ nya'a ka'i ənjìm ɨchî nɨ bə̂d nuŋ fɨ̀ŋ ɨgun ə Yeso Kristo, ɨ we tɨ̀ wɨ̀ nà' əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ benɨ.

23Bɔŋ ənû nɨ nuŋ fɨ̀ŋ ɨgun ə Kristo nya'a sɨə ye'e, tɨkə nya'a wùb əwa ɨghabɨ ni tɨ̀ yɨə bə̂d ndəŋ. Tɨ nya'a wùb əne pè ənɨ Ɲwìə̀ nya'a chwi ənû nɨ nuŋ fɨ̀ŋ ɨgun ə Kristo.

24Tɨkə tɨə nya'ə tùmbɨ̀ əwa pè ənɨ Kristo nya'a ye'e. Əne Kristo nya'a ye'e ɨmbə̀' tɨ̀ təm kù'nɨ ɨfĕ Ɲwiə̀ ənjìm ɨchî nɨ tɨ̀ nuŋ fɨ̀ŋ ɨgwɨ məd.

25Àyɨə tɨ̀nîn nɨ ənû nɨ nuŋ fɨ̀ŋ ɨgun ə Kristo ə fə ye'e, chə wɨrɨ əwa əton rɨkə te nɨ nya'ə tùmbɨ̀ əwa.

26Mbə̀n mɨjìm yɨə bɔn Ɲwiə̀ ənjìm ɨchî nɨ mbə̀ nuŋ fɨ̀ŋ ɨgun ə Kristo Yeso.

27Mbə̀n mɨjìm mbe nɨ nya'a fɔtɨ mbɨ Kristo ənɨ mbə̀ nya'a nɨŋ mɨnib, fə sɨ ɨghabɨ ə Kristo.

28Əne chə wɨrɨ i Jû kɨ̀ wə̀d nɨ ka'i Jû, chə wɨrɨ i əbò'ò kɨ̀ wə̀d nɨ ye' ənɨ i ɨghəm, chə wɨrɨ i mbaŋə̀ kɨ əyi, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbə̀n mɨ̀jìm fə sɨə wə̀d mɔ' ɨchî nɨ mbə̀ ye' ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo Yeso.

29Mbə mɨ ye' bə̂d Kristo, əne yɨ ni mbə yɨə bɔn tɨ ənɨ əghaŋ ə Abràham. Ɨchî nɨ mbə̀ ye' bɔn tɨ ənɨ əghaŋ ə Abràham, əne yɨ ni mbə bɨrɨ jɨg ɨghɨ mbe nɨ Ɲwìə̀ ka'i.

Gàlesià 4

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1Ənû nɨ miə ghàà yɨ ni, əjɨnəb mɨ ye’ wan kwa, əne yɨ ni ɨ wɨə kɨrɨ i ɨghabɨ àbò’ò niə zu ɨnû rɨ əmbɨ ə bâd cherə, ka à bè ye’ i ni ɨghɨjìm yɨ mbɨ məd.

2Wɨ bɨrɨ chub əton ə bâd mbe niə nəŋgɨ əməd bà chub əton mbe niə nəŋgɨ ɨghɨ məd pè əni ə nyùmà we nɨ mbă’ məd nya’a nuŋɨ.

3À yɨ əndəŋ əndəŋ mbɨ na. Əne yɨ ni əni tì nya’ə bɔn kwa, tì yiə nya’ə ìbò’ò əton ɨzwî mbe nɨ nya’ə tùmbì ɨsɨg.

4Àyiə əni ə nyùmà nya’a fə ku’u, Ɔwìà nya’a tom i Wan. Mbɨ nya’a gywɨ əməd ɨghabɨ ə wàd mìsɔŋɨchù. Wɨ nya’a bà kwi ɨŋga rìkǎ,

5ɨmbà’ wɨ cho’ ɨtu bâd mbe nɨ nya’a əton rɨkə. Wɨ nya’a ghì əne ɨmbà’ tì ye’ bɔn Ɔwià.

6Ɨchî nɨ mbà ye’ bɔn, Ɔwìà fə chà Əzwî ə Wan məd ɨŋga ta fîŋ. Əzwî ze ə ziə kyeŋə ghàà ni, “Mbă’, mɨ Mbă’!”

7Əne ka àwɔ̀ yiə wɨrɨ e àbò’ò. Àwɔ̀ yiə wan. Ɨchî nɨ àwɔ̀ yiə wan, əne àwɔ̀ yɨ əjɨnəb.

8À nya’a rɨ ɨmbì, əni chəi mbà nya’a kɨrɨ kyerɨ ə Ɔwià, mbə yiə nya’a ìbò’ò əmbɨ ɨghɨ mbe nɨ ka nya’a bei mìŋwìà.

9Àyiə rìnîn nɨ mbə fə kyerɨ ə Ɔwìà, kì mə we tì mə ghà ni nɨ Ɔwìà fə kyerɨ əwən, mbà kiə kəb wɨrɨ beŋ əbɔ’ ɨzwî mbe niə tùmbì ɨsɨg, nɨ bɔrɨ, nɨ chəi əghɨ əmbɨ mìməd ɨmbà’ ə yè ə?

10Mbə mbiə wumnɨ ɨni mɔ’ɔ, wumnɨ əmɨg ə mɔ’ɔ, wumnɨ mìnyùmà mɔ’ɔ bà wumnɨ ɨghəm ɨwu mɔ’ɔ!

11Mə wɨə bɔə ni ɨghəm mə fə fà’ ɨgwɨ nən ətu àkŏ.

12Mbɨ bɔŋgəb, mə wɨə bu’ ɨbɔ ɨ nən ni mbà ye’ ɨghabɨ ə mŏ, ɨmbà’ ɨghəm nɨ mə fə bà sɨ ɨghabɨ ə mbànə. Chəi mbà nya’a gu ənû ə mɔ’ɔ ɨ num.

13Mbà kàŋ kyerɨ ə ni à yɨ ɨmbà’ əwɔn nɨ mə nya’a be ghà ɨkân chòm ɨ nən.

14Ka à bè ye’i ni mɨ əwɔn yiə nya’a àkwà’nì ɨ nən, chəi mbà nya’a təəni əmɨ kì bè ton əmɨ. Àyiə mbə nya’a niŋ əmɨ ɨghabɨ ni mŏ yiə aŋgɨrà Ɔwìà, kì ɨghabɨ ni mŏ yiə Kristo Yeso ziə.

15Mbə mbiə nya’a kiə gha’riə. À kɨ ənû ə ye sɨ ghɨ ə? Mə we tì mə ghà ni, à mɨ ye’ nɨ ɨchî nya’a chwiə, njɨ mbə nya’a ghì ɨnû jìm ɨ num, ka àbei nɨ chɔ’rɨ ə əghə nà’ ɨ num.

16Mə wa fə bèŋ əni ə wàd pàn ɨchî nɨ mə ghà rəsì’ ɨ nən ə?

17Bâd mbe niə kàb beŋ ɨkân chòm mbiə kàbà ni mbə ben ɨnû mbe nɨ mbiə ghàà, àyiə chəi əze ə bɨrɨ weerɨ əwən. Ɨ mbiə kàb ghabrɨ əwən tɨ əni ə num ɨmbà’ mbà ben ɨnû mbe nɨ mbiə ghàà.

18Ziə bòŋ ni mbà ben ɨnû mbe nɨ mbiə ghàà əwu ze nɨ mbiə ghì ɨnû mbe nɨ bɨrɨ weerɨ əwən. Mbɨ ghɨ əne əni mìnyùmà jìm, ka àmei əni mà ye’ əka’ nən.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

19Mbɨ bɔn nɨ mə̀ gha'i kwà' rɨŋgə', mə wɨə yɨə zu rɨbu' ɨghabɨ əyi nɨə nombɨə. Mə bɨrɨ zu əne pè ənɨ mbə̀ ye' ɨghabɨ ə Kristo.

20Mə kàŋ kə̀b ni njɨ mə wɨ mbɨ nən tìnîn ɨmbə̀' mə̀ kwepɨ ɨchî nɨ mɨə ghàmə̀, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mɨ fîŋ zɨə kàŋə̀ təb əmɨ ɨmbə̀' əwən!

21Mbə̀n mbe nɨə kə̀b chub əton rɨkə, mbə̀ gha ɨ num: chəi mbə̀ kyerɨ ənû ze nɨ ye' ɨŋga rɨ̀kə̌ ə?

22Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɔwiə̀ ni Abràham nya'a berɨ bɔn mbaŋə̀ mɨbe. Wɨ fibɨ̀ yɨə nya'a tɨ ənɨ əyi nɨ nya'a əbò'ò. Wɨ fibɨ̀ yɨə nya'a tɨ ənɨ əyi nɨ ka nya'a ɨ əbò'ò.

23Mbɨ nya'a gywɨ wan mbaŋə̀ we nɨ ɨŋgɔb məd nya'a əbò'ò ɨchî nɨ mbɨə gywɨə bɔn cherə, àyɨə mbɨ nya'a gywɨ we nɨ ka ɨŋgɔb məd yɨə nya'a ɨ əbò'ò ɨchî nɨ Ɔwɨə̀ nya'a ka'i.

24Tɨ̀ we tɨ̀ rɨ̀ mɨg ənû zô əni: məyi mbô mɨbe ə təm ənɨ tɨso rɨbe. Əyi we nɨə gywɨə bɔn nɨ bɨrɨ ben ɨbò'ò yɨə Hagà. Məd ə təm ənɨ fɨso fe nɨ mbɨ nya'a san ɨkaŋ Ɨwum Sinài.

25Hagà ə təm ənɨ Ɨwum Sinài ə Àrebìà. Məd yɨ ɨghabɨ ə Jèrusalèm wô rəchòŋ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ məd mbɨ mbi bɔn yɨ ɨbò'ò.

26Àyɨə ka Sèra yɨ ɨ əbò'ò. Məd ə təm ənɨ Jèrusalèm we nɨ ye' ɨkaŋ. Məd yɨ a nɨ̌ŋ.

27Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɔwiə̀ ni, "Gha'rɨ əwe, kyɨə əyi nɨ chəi wɨə gywɨə! Kwerɨ ɨkyî, kyeŋ rɨkă, àwò we nɨ chəi à kwe' zu rɨbu' wan! Əyi we nɨ ɨnom məd nya'a wa' əməd bɨrɨ berɨ bɔn nɨ nɔ'ɔ chè mbɨ əyi we nɨ berɨ ɨnom."

28Mbɨ bɔŋgɔb, mbə̀nə, ɨghabɨ ə Aizìk, yɨə bɔn Ɔwiə̀ ɨchî nɨ wɨ̀ nya'a fə ka'i.

29À nya'a ənɨ ə nyùmə we, wan mbaŋə̀ we nɨ mbɨ nya'a gywɨ əməd ɨchî nɨ mbɨə gywɨə bɔn cherə, nya'a nwèndì tɨkyerɨ-ɨwu wan mbaŋə̀ we nɨ Əzwî ə Ɔwiə̀ ə nya'a ghɨ̌ mbɨ gywɨ əməd. À yɨ ɨchî nɨ zɨə ye' we rɨ̀nîn.

30Zɨə kɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Ɔwiə̀ ni yè ə? Ə zɨ ɨŋga ni, "Kəndɨ əbò'ò ze mbɨ ə wan məd, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ka wan əbò'ò we bɨrɨ fɔtɨ ɨ ɨmbə̀' jɨg ɨghɨ mbɨ we nɨ ka ɨŋgɔb məd yɨ ɨ əbò'ò."

31Əne, kyɨə bɔŋgɔb, ka tɨ̀ yɨ əwa bɔn əyi we nɨ ye' əbò'ò. Tɨ̀ yɨə bɔn əyi we nɨ ka'i əbò'ò.

Gàlesià 5

1Kristo fə chɨ̀ əwa rɨ əton əbò'ò, ɨmbə̀' tɨ rɨ̀ wɨrɨ chub a əton əbò'ò. Mbə̀ təm kààǹɨ, ɨmbə̀' tɨ wə̀d mɔ'ɔ ghɨ̀ ɨ ni mbə̀ wɨrɨ ben əbò'ò əmbɨ rɨkə.

2Mbə̀ zwetɨ! Mɔ̌ Pɔ̂l wɨə ghà ɨ nən ni mbə mɨ tɔ ben ni mbɨ ne əwən, njɨ ənû ze nɨ Kristo ghɨ̌ ɨmbə̀' əwən ə fə chè ətu əkɔ̌.

3Mə yì ghà əmbɨ wə̀d jìm we nɨ ben ni mbɨ ne əməd ni wɨ̀ berɨ nuŋ tɨkə rɨjìm.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

4Mbàn mbe niə kəb təm kù'nì ichî ni mbəə nùŋ rikə, fə sùŋgì ri əni ə Kristo. Mbə̀ fə ton ìchòm we ni Ɲwìə̀ ghǐ əni nən.

5Tì wiə kàŋə̀ wòmə̀ ni Ɲwìə̀ ghi tì təm kù'nì ənjìm ichî ni tì nuŋ fîŋ igwi məd. Ɨ wiə ghì əne ənjìm Əzwî əməd.

6Ichî ni tì ye' əni ifəti mbi Kristo, əne chəi ənû ni mbi ne wəd kì ənû ni chəi mbi ne wəd ə beri ənû ə mə'ə ni ghì. Ənû ə kyeŋ yi ni chwi ni tì fə nuŋ fîŋ igun ə Kristo ichî ni tiə gha'ə bə̂d.

7Mbə mbiə kə̀'ə̀ ghì mbə inû ichî chòm. À kiə we təmni əwən ni ti mbə̀ beeni ə əbə' rəsì' ə?

8Ka'i Ɲwìə̀ we ni nya'a təŋ əwən ni mbə̀ ye' mbi bə̂d ghi ni ti mbə̀ beeni əwən əbə' rəsì'.

9Bə̂d mbiə ghàə̀ ni, "Àmei akə ifu' we niə ghì ni ŋgə̀ŋ kə' we ə ghì ni ŋgə̀ŋ jìm kə'."

10Mə wiə nùŋ mi fîŋ igwi nən ichî ni tì ye' əni ifəti mbi Ə̀nùŋìsig ni chəi mbə̀ biri niŋ ikəndi cherə chè ri əni we ni mə̀ na' i nən. Ɲwìə̀ biri sa' wəd we niə chə əwən, kì à kiə we nji'.

11Mbi bəŋgəb, mə mi ye'ə ghàə̀ ni mbi ne bə̂d, nji əton ni bə̂d ə kiri nwendi tum rikyeri-iwu ki imbə̀' ə yè ə? À mi ye' ni mə̀ kaŋ gha əne, nji chəi ənû ze ni miə ghà imbə̀' ichî ni Kristo nya'a kwi əzed ə ba'ni ə wiri beri ənû ə mə'ə ni ghì.

12À ye' imbə̀' bə̂d mbe niə təb əwən, mə kə̀b ni mbi wo imbì za' ə inyod mbənə mbənə!

13Mbi bəŋgəb, Ɲwìə̀ nya'a təŋ əwən ni mbə̀ ye' mbi bə̂d, imbə̀' ti mbə̀ wiri ben ə ìbò'ò əmbi rikə. Ti ənû zô ni chəi mbə̀ wiri ben ìbò'ò ə chwi ni mbə̀ ghi inû mbe ni tə nyamnyod ə feeniə. Mə kə̀b ye' ni igha'i ghi ni mbə̀ fa' əmbi mbə bəŋgəb,

14imbə̀' ighəm ni tikə rijìm fə fəti əton ikə mə'. Ikə we mə' yi ni, "À beri gha' wəd ni tindi iban ne ichî ni à gha' e nyamnyod."

15Ti mbə̀ ye' əwən ighabi ə nyam ri tətə niə nombiə bə̀ kurə ti cherə. Mbə̀ we əwən imbə̀' mbə niə nimni əwən mbənə mbənə.

16Ənû ni mi ghà yi ni: mbə̀ chub ichî ni Əzwî ə kəbi. Ti mbə̀ ghi ə inû mbe ni tə nyamnyod ə feeniə,

17imbə̀' ighəm ni inû mbe ni nyamnyod ə feeniə yi mbe ni chəi Əzwî ə kəbi, mbe ni Əzwî ə kəbi yi mbe ni chəi nyamnyod kə̀bi. Mìməd mbô mìbe mbiə zə̀ŋə̀ imbə̀' ti mbə̀ ghi ə inû mbe ni mbə̀ kəbi.

18Àyiə mbə mi ye'ə ghì àmei inû mbe ni Əzwî ə kəbi, nji chəi rikə wiri beri ika igwi nən.

19Inû mbe ni nyamnyod ə feeniə mbi zeŋ. Mbi yi ənû ni ni mbaŋə̀ kì məyi əbeŋ əbəŋ, ənû ni ghi inyəəni-inû, ənû ni ghi inyamni-inû,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

20ənû nɨ wumnɨ mbìanèŋ, ənû nɨ ghɨ mìsà, ənû nɨ ghɨ pàn, ənû nɨ chɔb, ənû nɨ ghɨ ɔ̀dìì, ənû nɨ sə ɨtəm, ənû nɨ ghɨ ɨghabɨ ni àmei mbànə berɨ ɨghɨ, ənû nɨ ghabrɨ bə̂d, ənû nɨ ghɨ rɨfɔtɨ kwa kwa,

21ənû nɨ feenɨ ɨghɨ bə̂d, ənû nɨ nɔ be, ənû nɨ nɔ bùùrì mbɨ ɨnû cherə ɨghabɨ mbe. Mə wɨə patɨ əwən rìnîn, ɨchî nɨ mə̀ nya'a be patɨ ni, chəi bə̂d mbe nɨə ghì tɨkwɨrɨ ɨnû tô bɨrɨ jɨg ənû ɨfɔ̀n ə Ɲwiə̀.

22Àyɨə ɨnû mbe nɨ Əzwî ə kə̀bə̀ yɨ ənû nɨ gha' bə̂d, ənû nɨ kɨə gha'rɨə, ənû nɨ chub ənɨ əbɔrəbɔd, ənû nɨ yim fîŋ, ənû nɨ berɨ ɨbɔŋ fîŋ, ənû nɨ ghɨ ɨchɔ̀m, ənû nɨ nuŋ fîŋ ɨgun ə bə̂d,

23ənû nɨ swi ɨnyod mbɨ ənû nɨ yimbɨ ɨnyod. Chəi ɨkə mɔ'ɔ nɨ ton ɨnû mbô.

24Bə̂d Kristo Yeso fə kòmbì tə nyamnyod bə̀ kòmbì ɨnû mbe nɨ nyamnyod ə kə̀bə̀ bə̀ feenɨ əzed ə ba'nɨ.

25À yɨ Əzwî ə ghì ni tì ye' ɨkă, əne tì ghɨ ɨnû mbe nɨ Əzwî ə kə̀bə̀.

26Tɨ rì nɔ a ɨnyod. Tɨ rì ghɨ a ni bə̂d cherə sə ɨtəm. Tɨ rì ghɨ a ə̀dìì.

Gàlesià 6

1Mbɨ bɔŋgəb, wə̀d mɔ'ɔ rəbɔ' nən mɨ ghì ənû rɨbɔ̀ŋ, mbə̀n mbe nɨə ghì ɨnû mbe nɨ Əzwî ə kəbɨ wɨrɨ ghì ni wì təm, àyɨə mbə̀ ghɨ əne ənɨ əbɔrəbɔd. Mbə̀ we əwən ɨmbə̀' ə̀kwà'nì ə bə nyɨ ɨgwɨ nən.

2Wə̀d mɔ'ɔ mɨ ye' əŋgə', mbə̀ weerɨ əməd. Mbə mɨ ghì əne, njɨ mbə fə nùŋ ɨkə we nɨ Kristo nya'a na' ɨ na.

3Wə̀d mɔ'ɔ mɨ kɔndɨ ni tə yɨ əghɨ ə mɔ'ɔ, nɨ ka məd yɨ i əghɨ ə mɔ'ɔ, njɨ ɨ wɨə tambɨ i ɨnyod.

4Wə̀d mɔ' mɔ' neŋ ti rɨghɨrɨ-ɨnû. Tɨ mɨ bɔ̀ŋ, ɨ we tì wì goŋ ɨgô ni tə wɨə ghɨ ɨchî chɔ̀m, nɨ chəi wì berɨ nɨ mɨg i ɨnyod ənɨ ə wə̀d cherə,

5ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wə̀d mɔ' mɔ' berɨ be' i ɨkom.

6Wə̀d mɔ'ɔ we nɨ mbɨ chwi ɨŋgam Ɲwiə̀ ɨ bɔ berɨ na' əbà tɨ ənɨ ɨghɨ chɔ̀m jìm mbe nɨ wì berɨ əmbɨ we nɨ chwi ɨŋgam we ɨ bɔ.

7Tɨ mbə̀ tambɨ ə ɨnyod. Chəi wə̀d nɨ tì wì ba'rɨ ə Ɲwiə̀. Wə̀d bɨrɨ kwəŋ àmei əghɨ ze nɨ wì konɨ.

8Wə̀d mɨ kon əghɨ ze nɨ nyamnyod məd ə feeniə, əghɨ ze nɨ wì bɨrɨ kwəŋ yɨ ɨvɨ. Wì mɨ kon əghɨ ze nɨ Əzwî ə kə̀bə̀, əghɨ ze nɨ wì bɨrɨ kwəŋ yɨ ɨtènì rɨ mì.

9Tɨ rì bɔd əwa nɨ ghɨ ɨchɔ̀m. Tì mɨ ton bɔd əwa, tì bɨrɨ kwəŋ ɨghɨ nɔnɔ' ənɨ ə nyùmə̀ ku'u.

10Əne, tì mɨ berɨ əpan, tì ghɨ ɨchɔ̀m ənɨ ə wə̀d jìm, màànì ənɨ mbe nɨ ben ə Kristo.

11Mbə̀ zə ɨchî nɨ mə̀ nɨŋ mɨ əbɔ ŋwà'nì ə̀ŋwà'nì zô ɨ nən ənɨ əghə ə̀ŋwà'nì nɨ faŋgɨ!

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

12Bə̂d mbe niə kə̀b nyeŋ ni mbɨ ne əwən mbiə kə̀b chwi əsaŋ əsaŋ ni mbə bə̀ŋ. Ɨ mbiə ghì əne ɨmbə̀’ tɨ bə̂d nwendɨ ə tɨkyerɨ-ɨwu mɨ̀mə̌d ɨchî nɨ mbiə ghàə̀ ni àmei ənjìm ɨchî nɨ Kristo nya’a kwɨ əzed ə ba’nɨ nɨ tɨ̀ bə̂d jwɨ̀ rəŋgə’.

13Ka àbei bə̂d mbe niə ghàə̀ ni mbɨ ne bə̂d, chəi mɨ̀mə̌d ə nùŋ rɨ̀kə. Àyiə ɨ mbiə kə̀bə̀ ni mbɨ ne əwən ɨmbə̀’ mbɨ goŋ ɨgô ni mbə fə ghɨ̀ mbɨ nè əwən.

14À ye’ ɨmbə̀’ əmɨ, chəi mə̀ bɨrɨ nɔ goŋ ɨgô, kɨrɨ ənɨ mə goŋ ɨmbə̀’ ənû ze nɨ ɨvɨ à Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso Kristo əzed ə ba’nɨ ə nya’a ghɨ̌. Ɨchî nɨ Yeso Kristo nya’a kwɨ əzed ə ba’nɨ, əne chəi ɨghɨ rɨŋga ɨsɨg wɨrɨ berɨ ənû ə mɔ’ɔ nɨ ghɨ̀ mbɨ num. Chəi mə̀ bə berɨ ənû ə mɔ’ɔ nɨ ghɨ̀ mbɨ ɨghɨ rɨŋga ɨsɨg.

15Kɨ̀ mbɨ nè wə̀d, kɨ̀ chəi mbɨ ne wə̀d, chəi əze ə berɨ ənû ə mɔ’ɔ nɨ ghɨ̀. Ənû ə kyeŋ nɨ ye’ əŋgu yɨ ni tɨ̀ yiə siə bə̂d fi.

16Ɗwiə̀ zɨ əbɔrəbɔd bə̀ dɨ̀ɨrɨ̀ bə̂d mbe nɨ nuŋ ɨkə wô. Wɨ̀ bə ghɨ əne ɨgun ə bə̂d Ɗwiə̀ mɨ̀jìm.

17Nə̀’ tɨ rə̀chə̀ŋ, tɨ wə̀d mɔ’ɔ wɨrɨ chə i əmɨ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨnweenɨ mbɨ ɨgwɨ num nɨ chwi ni mə̌ yiə siə wə̀d Kristo.

18Mbɨ bəŋgɔb, à Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso Kristo ghɨ ɨ̀chə̀m ənɨ ə nən. À yɨ əne.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Efesùs

Efesùs 1

1À yiə mɔ̌ Pɔ̂l, nɨ mə ye’ wə̀d tom Kristo Yeso ənjìm ɨchî nɨ Ŋwiə̀ nya’a kəbɨ, ŋwa’nɨ
ə̀ŋwà’nì zɔ̂. Mə wɨə ŋwà’nì əmbɨ mbə̀n bə̂d Ŋwiə̀ mbe nɨ ye’ ə Efesùs nɨ berɨ ɨbenɨ
ɨchî nɨ mbə̀ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo Yeso.

2Ŋwìə̀ a Mbă’ mbɨ Ə̀nùŋ̀ɨsɨg Yeso Kristo ghɨ ɨ̀chɔ̀m ənɨ ə nən bə̀ nà’ əbɔrəbɔd ɨ nən.

3Tɨ yiirɨ ə Ŋwiə̀ we nɨ ye’ Mbă’ a Ə̀nùŋ̀ɨsɨg Yeso Kristo. Wɨ̀ fə zɨ̀ əbɔrəbɔd ɨgwɨ na
ɨchî nɨ tɨ̀ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo. Ə̀ne yɨ əbɔrəbɔd əjìm ze nɨ Əzwî ə ziə ɨgwɨ na rɨŋga
ɨsɨ mbe nɨ ye’ ɨkaŋ.

4Bɔŋ Ŋwiə̀ nya’ə siə tekɨ ɨsɨg, wɨ̀ nya’a fə chɔ’ əwa ɨchî nɨ tɨ̀ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo ni
tɨ̀ ye’ bə̂d zeŋɨ ɨfĕ məd, bə̀ ye’ bə̂d nɨ chəɨ ənû rɨbə̀ŋ ɨgwɨ na. Wɨ̀ nya’a chɔ’ əne ɨchî nɨ
wɨ̀ gha’ əwa.

5Wɨ̀ nya’a fə bè chɔ’ nùŋ ni wɨ̀ bɨrɨ nɨŋ əwa ənɨ mbi bɔn ənjìm ə Yeso Kristo. Wɨ̀
nya’a chɔ’ əne ɨchî nɨ wɨ̀ nya’a kaŋ gha’ bə̀ kəb nɨ ghɨ.

6Tɨ̀ yiirɨ əməd ɨmbə̀’ ɨ̀chɔ̀m zeŋɨ məd we nɨ wɨ̀ na’ ɨ na ə̀bù-ə̀bù ɨchî nɨ tɨ̀ ye’ bə̂d Wan
məd we nɨ wɨ̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’.

7Ŋwiə̀ fə cho’ mba ɨtu ənjìm ənəm ə Kristo ze nɨ wɨ̀ nya’a chəmnɨ əzed ə ba’nɨ. Wɨ̀ fə
bə̀ wa’ mba ɨgu ənû ənjìm ɨ̀chɔ̀m məd we nɨ kaŋ nɔ’.

8Ɨ wɨə ghɨ̀ ɨ̀chɔ̀m we ənɨ ə na ə̀bù-ə̀bù. Ɨ wɨə bə̀ ghɨ̀ə̀ ni tɨ̀ berɨ ɨwe jìm bə̀ kyerɨ ə̀ton ɨnû
jìm.

9Wɨ̀ nya’a nɨŋ ɨwe jìm mbɨ ɨkyerɨ-ɨnû jìm ghɨ̀ tɨ̀ kyerɨ ɨnû mɔ’ɔ mbe nɨ nya’a ənə̀mə.
Wɨ̀ nya’a ghɨ̀ əne ɨchî nɨ wɨ̀ nya’a kəbɨ fərɨ ɨmbə̀’ ɨchî nɨ wɨ̀ nya’a fə taŋ nùŋ ənɨ ɨfɔtɨ
mbɨ Kristo.

10Wɨ̀ nya’a nuŋ əne, ɨmbə̀’ ənɨ nyùmə̀ ku’u, wɨ̀ bɨrɨ nɨŋ ɨghɨjìm mbe nɨ ye’ ɨkaŋ mbɨ
mbe nɨ ye’ ɨgwɨ ə si fɔtɨ mbɨ Kristo nɨ ye’ ətu ɨgwɨ ɨghɨ mbe ɨjìm.

11Ŋwiə̀ nya’a ghɨ̀ ɨnû jìm ɨchî nɨ wɨ̀ nya’a fə taŋɨ bə̀ nùŋ. Wɨ̀ nya’a chɔ’ əwa ənɨ ɨfɔtɨ
mbɨ Kristo ni tɨ̀ ye’ mbi bə̂d àmei ɨchî nɨ wɨ̀ nya’a kəbɨ bə̀ nùŋ.

12Wɨ̀ nya’a ghɨ̀ əne ɨmbə̀’ mbà mbe nɨ tɨ̀ nya’a bə̂d rɨtu nɨ nùŋ ɨkɔndɨ ɨgun ə Kristo
yiirɨ ə Ŋwiə̀.

13Mbə̀n bə̂ mbɨə nya’a ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo, ənɨ mbə̀ nya’a zu ɨŋgam we nɨ ye’ wɨ rəsì’,
nɨ ye’ ɨkə̂n chɔ̀m ɨmbə̀’ ɨchî nɨ Ŋwiə̀ bɨrɨ chɨ əwən rəŋgə’. Mbə nya’a zu benɨ, əne
Ŋwiə̀ nya’a zɨ̀ ənweenɨ ɨgwɨ nən nɨ ye’ Əzwî ə Zeŋɨ ze nɨ wɨ̀ nya’a ka’i.

14Əzwî ə Zeŋɨ ze yɨ ənweenɨ nɨ chwi ni tɨ̀ bɨrɨ kɔ berɨ ɨghɨ mbe nɨ Ŋwiə̀ ka’ əmbɨ mbi
bə̂d wò pè ənɨ wɨ̀ cho’ ɨtu mɨmə̌d. Tɨ̀ yiirɨ ə Ŋwiə̀.

15Tɨ ənɨ mə̀ nya’a zu ɨmbə̀’ ɨbenɨ we nɨ mbə̀ berɨ ɨgwɨ Ə̀nùŋ̀ɨsɨg Yeso bə̀ zu ɨchî nɨ
mbə̀ gha’ bə̂d Ŋwiə̀ mɨjìm,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

16chəi mə̀ nya'a sob nɨ ben ə Ŋwiə̀ ɨmbə̀' əwən. Mə wɨə kɔndɨ əwən ənɨ mɨə kɔŋgɨ ə Ŋwiə̀ ɨghəm jìm.

17Mə wɨə kɔ̀ŋgɨ̀ ə Ŋwiə̀ nɨ ye' Mbə̌' a Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso Kristo, nɨ ye' Mbə̌' nɨ ɨwumnɨ jìm ye' wɨ məd, ni wɨ̀ na' e Əzwî ɨ nən ɨmbə̀' mbə̀ berɨ ɨwe. Mə wɨə bə̀ kɔ̀ŋgɨ̀ə̀ ni wɨ̀ chwi wi rəsì' ɨ nən ɨmbə̀' mbə̀ jeŋgɨ kyerɨ əməd.

18Mə wɨə kɔ̀ŋgɨ̀ ə Ŋwiə̀ ni wɨ̀ fi' tə fîŋ mbə̀ zə ɨzeŋɨ zeŋɨ ɨmbə̀' mbə̀ kyerɨ ɨnû mbe nɨ mbɨə nùŋ rɨkɔndɨ wòmə̀, nɨ ye' ɨnû mbe nɨ Ŋwiə̀ tɔŋ əwən ɨmbə̀' mbɨwən. Ɨnû mbe yɨ ɨchòm rɨ mì we nɨ Ŋwiə̀ ka' əmbɨ mbi bə̂d.

19Mə wɨə kɔ̀ŋgɨ̀ ə Ŋwiə̀ ni wɨ̀ ghɨ mbə̀ kyerɨ ni ɨka məd we nɨ chəi ənɨ tɨ mbɨ mɨg, ə dabə chè əbɔ. Ɨka we wɨə fà' ɨŋga mba mbe nɨ nuŋ fîŋ ɨgwɨ məd. Ɨka məd we yɨ ɨka kyeŋ we nɨ

20wɨ̀ nya'a fa' mbɨ wɨwən ənɨ wɨ̀ nya'a zwemnɨ ə Kristo, ghɨ wɨ̀ chub əbà əbɔ ə jɨg əməd ɨŋga ɨsɨ mbe nɨ ye' ɨkaŋ.

21Məd wɨə tùmbɨ̀ ɨzwî jìm mbe nɨ ye' əton ɨkaŋ, ka à be ye'i ni mbɨ berɨ ɨka. Ɨkum məd ə chè tɨkum rɨjìm te nɨ mbɨə tɔŋ əka' ə bə̂d tɨ̀nîn fɔrɨ ənɨ mbɨ bɨrɨ tɔŋ ənɨ ə nyùmə̀ we nɨə ye'e.

22Ŋwiə̀ fə nùŋ ɨghɨjìm əton ɨwu məd. Wɨ̀ fə bə̀ ghɨ̀ ni məd ye' ətu ɨgwɨ ɨghɨjìm ɨmbə̀' weerɨ ɨfetɨ bə̂d Kristo.

23Ɨfetɨ we yɨə nyamnyod Kristo. Ɨ wɨə swe ɨnû mbe nɨ bu rɨ ənɨ Kristo. Kristo ziə wɨə bə swe ɨnû jìm ɨsɨ jìm.

Efesùs 2

1Mbə nya'a fə kwɨ ɨmbə̀' tə rɨgùrɨ-ɨnû. Mbə fə bə̀ kwɨ ɨmbə̀' mbə ɨnû rɨbɔ̀ŋ.

2Mbə mbɨə nya'ə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbe ɨchî nɨ mbə̀ nya'ə beenɨ əbɔ' ɨnû rɨŋga ɨsɨg, bə̀ beenɨ əbɔ' wə̀d we nɨə tùmbɨ̀ ɨzwî mbe nɨ ye' ɨŋga ɨfə, nɨ ye' ɨzwî mbe nɨə fà' rɨ̀nîn ɨŋga bə̂d mbe nɨ ghɨ̀ rɨzuə̀ əmbɨ ə Ŋwiə̀.

3Mba mɨjìm kwe' ye' ɨghabɨ mɨ̀mə̀d ɨchî nɨ tɨ̀ nya'ə feenɨ ɨghɨ mbe nɨ ta nyamnyod nya'ə kə̀bə̀. Tɨ̀ wɨə nya'ə bə̀ beenɨ əbɔ' ɨghɨ mbe nɨ ta nyamnyod fɔrɨ ta rɨkɔndɨ nya'ə bə̀ kə̀bə̀. Ɨ beenɨ əbɔ' mba mɨchî, Ŋwiə̀ nya'a sə ɨtəm əbɔ' na ɨchî nɨ wɨ̀ nya'a sə əbɔ' wə̀d jìm.

4Àyɨə Ŋwiə̀ we nɨə dɨɨrɨ̀ bə̂d kwà' ɨchî chòm, nɨə bə̀ gha' əwa kwà' rɨŋgə' ghɨ ni,

5ka àbei ye'i ni ta rɨgùrɨ-ɨnû nya'a fə zwiirɨ əwa, wɨ̀ nya'a ghɨ ni tɨ̀ chub ɨkə̌ ɨchî nɨ tɨ̀ ye' ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo. À yɨ ənjìm ɨchòm Ŋwiə̀ nɨ mbə̀ fə jwɨ̀ rəŋgə'.

6Ŋwiə̀ nya'a zwemnɨ əwa mbɨ Kristo, ɨmbə̀' tɨ̀ chubɨ mbɨ məd ɨŋga ɨsɨ mbe rɨkaŋ ɨchî nɨ tɨ̀ ye' ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo Yeso.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

7Wɨ nya'a ghɨ əne, ɨmbə̀' əni nyùmə̀ we niə ye'e, məd we tɨ wɨ chwiə ni chəi əni tɨ mbɨ mɨg ɨchɔ̀m məd we nɨ kaŋ nɔ', ɨchî nɨ wɨə ghɨ ɨchɔ̀m we əni ə na ənjìm ə Kristo Yeso.

8Ɨchî nɨ mbə̀ benɨ, Ŋwìə̀ fə ghɨ ɨchɔ̀m əni nən chɨ əwən rəŋgə'. Ka'i mbə̀nə ghɨ ənû zô. À yɨ ɨne'e nɨ nɔ' rɨ əmbɨ ə Ŋwiə̀.

9Chəi Ŋwìə̀ nya'a chɨ əwən rəŋgə' ɨmbə̀' ɨchî nɨ mbə̀ nya'a ghɨ ənû ə mɔ'ɔ. Əne tɨ wə̀d mɔ'ɔ goŋ i ɨgô.

10Tɨ̀ yɨ əbɔ ə̀fà'ì ə Ŋwiə̀ nɨ wɨ nya'a tekɨ ɨmbə̀' tɨ chubɨ əni ɨfɔtɨ mbɨ Kristo Yeso siə ghɨ ɨnû chɔ̀m mbe nɨ Ŋwìə̀ nya'a fə be tekɨ rɨmbì ni tɨ̀ siə ghɨ̀ə̀.

11Mbə̀ kɔndɨ ni à nya'a əni ə nyùmə̀ mɔ'ɔ, "Bə̂d mbe nɨ mbɨ nya'a ne mɨ̀mə̌d" mbɨə nya'ə tɔŋə mbə̀n bə̂d mbe nɨ ka'i bɔn tɔb si mɨ̀Jû ni, "Bə̂d nɨ chəi mbɨ ne mɨ̀mə̌d," nɨ ye' ɨkwɨ we nɨ bə̂d ə ghɨ̀ əni ɨbɔ.

12À nya'a əni ə nyùmə̀ we, chəi mbə̀ nya'a əni ənû ə mɔ' mbɨ Kristo, chəi mbə̀ nya'a əbɔ' ɨnəbɨ mɨ̀Izre we nɨ Ŋwìə̀ nya'a chɔ'ɔ, chəi mbə̀ nya'a kyerɨ ɨnû mbe nɨ Ŋwìə̀ nya'a san tɨso kà' əmbɨ mɨ̀mə̌d. Mbə mbɨə nya'a ɨŋga ɨsɨg, àyɨə chəi mbə̀ nya'a nuŋ rɨkɔndɨ ɨgwɨ ɨghɨ mbe nɨ mbɨ nya'ə wòmə̀, chəi mbə̀ nya'a be kyerɨ ə Ŋwiə̀.

13Àyɨə tɨ̀nîn, ənjìm ənəm ze nɨ Kristo nya'a chəmnɨ, mbɨ fə nɨŋ mbə̀n mbe nɨ nya'a kwe' əsa əgha rɨ əni ə Ŋwiə̀, mbə tiinɨ ɨban məd ɨchî nɨ mbə̀ fə sɨ əni ɨfɔtɨ mbɨ Kristo Yeso.

14Məd ziə nya'a ghɨ̀ əbɔrəbɔd ə nyɨ əka' mɨ̀Jû mbɨ ə bə̂d mbe nɨ ka'i mɨ̀Jû ɨchî nɨ wɨ nya'a fɔtɨ əwa əni mbɨ mɔ'. Əne wɨ fə swe əkən ze nɨ nya'ə ghabrɨ əwa, əne yɨə pə̀n ze nɨ nya'a əka' na.

15Əni wɨ nya'a kwɨ əzed ə ba'nɨ, wɨ nya'a nimnɨ tɨkə rɨ Mose bə̀ nimnɨ ɨnû mbe nɨ tɨkə nya'ə kə̀bə̀ ni bə̂d ghɨ ə. Wɨ nya'a ghɨ əne ɨmbə̀' nɨŋ tɨnəbɨ tɔ rɨ̀be tekɨ ɨnəbɨ fi mɔ'. Əze ə nya'a ghɨ̀ ni əbɔrəbɔd ə nyɨ əka' tɨnəbɨ tô rɨ̀be.

16Kristo nya'a kwɨ əzed ə ba'nɨ fɔtɨ tɨnəbɨ tô rɨ̀be əni ə nyamnyod mɔ'. Əze ə nya'a maanɨ taŋ mɨ̀mə̌d əne ghɨ̀ mbɨ wò əmbɨ ə Ŋwiə̀. Ziə nya'a ghɨ̀ ni ənû ze nɨ mbɨ nya'ə chɔb ɨmbə̀' əzɨ əwən ə mi ə.

17Wɨ nya'a ye'e pè ghà ɨkə̂n chɔ̀m ɨmbə̀' əbɔrəbɔd əmbɨ mbə̀n mbe nɨ nya'a əsa əgha rɨ əni ə Ŋwiə̀. Wɨ nya'a bə̀ ghà əmbɨ mɨ̀Jû mbe nɨ nya'a tiinɨ ɨban ə Ŋwiə̀.

18À yɨə Kristo ghɨ ni mba mɨjìm, əne yɨ mɨ̀Jû mbɨ ə bə̂d nɨ ka'i mɨ̀Jû, tɨ̀ berɨ ɨnə̂njɨ̀ nɨ wò əmbɨ ə Mbə̌' ənjìm Əzwî ə Zeŋɨ.

19Əne ka mbə yɨə wɨrɨ əwən bə̂d rɨ̀sɔ̀'ɔ̀ mbɨ ɨ̀nɔ̀'ɔ̀. Mbə yɨə siə bə̂d əbeŋ ə mɔ' mbɨ ə bə̂d Ŋwiə̀. Mbə yɨə bə̀ ə bə̂d ɨŋga ɨnəbɨ Ŋwiə̀,

20nɨ mbɨ bɔm ɨgun əchɨ ze nɨ bə̂d tom Kristo mbɨ ə bə̂d ɨ̀kə̀n Ŋwiə̀ nya'a bɔmɨ. À yɨə Kristo Yeso ziə nɨ ye' ɨti rɨ ɨbu nəb.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

21Əni ɨfɔti mbɨ məd, nəb ze jìm fə sɨ əni zɨ mɔ’. Bə̂d mìnɔnɔ’ bɨrɨ ye’e nyɨ ɨŋga zɨ kwi siə mbàn Ɔwiə̀ zeŋɨ.

22Əni ɨfɔti mbɨ məd, ɨ mbɨə bə̀ bɔmə mbàn mbe nɨ ka’i mɨJû əni əsɨ ze nɨ Ɔwiə̀ nɨ ye’ əzwî ə chub əŋgu.

Efesùs 3

1À yɨ ɨmbə̀’ ənû zə̂ nɨ Ɔwiə̀ fɔti bə̂d əni mbɨ mɔ’ nɨ mə̌, Pə̂l, mə̀ ye’ wə̀d ndəŋ ɨmbə̀’ mbàn mbe nɨ ka’i mɨJû. Mə yɨə wə̀d ndəŋ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mə wɨə ghà ɨkə̂n chɔ̀m ɨmbə̀’ ə Kristo Yeso.

2Mə kyerɨ ni mbə fə zu ɨmbə̀’ ə̀fà’ì ze nɨ Ɔwiə̀ chɔ’ əmɨ na’ ɨ num. Wɨ nya’a chɔ’ əmɨ ni mə gha ɨmbə̀’ ɨchɔ̀m we nɨ wɨ ghɨ əni ə nən.

3Ɔwiə̀ nya’a ghɨ mə kyerɨ ɨnû mbe nɨ ye’ ənə̀mə, ɨchî nɨ mə̀ fə kə’ ŋwà’nɨ əni akə ɨŋgam.

4Mbə mɨ foŋ, mbə ɨtu bɨrɨ zeŋ ɨmbə̀’ ənû ze nɨ mə̀ kyerɨ dè ənû zə̂ nɨ ye’ ənə̀mə ɨmbə̀’ ə Kristo.

5Chəi Ɔwiə̀ nya’a ghɨ ni tɨghəm rɨ bə̂d te nɨ nya’a fə che kyerɨ ənû zə̂, ɨchî nɨ wɨ fə che ənjìm Əzwî tɨ̀nîn chwi əmbɨ mbi bə̂d tom zeŋɨ bə̀ chwi əmbɨ mbi bə̂d ɨkə̀n.

6Ənû zə̂ nɨ ye’ ənə̀mə yɨ ni, ənjìm ɨkə̂n chɔ̀m, bə̂d mbe nɨ ka’i mɨJû fə sɨ məjɨnəb mbɨ mɨJû. Mbɨ fə sɨ ɨsɨ ɨnyod tɨ əni ə nyamnyod mɔ’. Mbɨ fə bə̀ berɨ əbà əni ənû ze nɨ Ɔwiə̀ nya’a che ənjìm ə Kristo Yeso kà’.

7Mə wɨə fà’ə̀ nɨ ghà ɨkə̂n chɔ̀m wɔ̂ ənjìm ɨchɔ̀m Ɔwiə̀ we nɨ wɨ che ənjìm ɨka məd nè’ əmɨ əŋgu.

8Ka à bè ye’i ni mə kə chè wɨ kwa rəbɔ’ bə̂d Ɔwiə̀ mɨjìm, àyɨə Ɔwiə̀ nya’a ghɨ ɨchɔ̀m əni ə num ni mə̀ gha əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ ka’i mɨJû ɨmbə̀’ mbə̂n ze nɨ chəi zɨ̀ bɨrɨ nɔ mì, nɨ tɨ̀ berɨ àmei ɨchî nɨ bə̂d kyerɨ ə Kristo.

9Wɨ nya’a bə̀ chɔ’ əmɨ ni mə̀ ghɨ wə̀d jìm kyerɨ ənû zə̂ nɨ ye’ ənə̀mə, nɨ Ɔwiə̀ we nɨ nya’a tekɨ ɨghɨjìm, nya’a nə̀m ɨŋga i fîŋ tɨ əni wɨ nya’a tekɨ ɨsɨg.

10Wɨ nya’a ghɨ ənе, ɨmbə̀’ tɨ̀nîn, ənjìm ɨfetɨ bə̂d Kristo, ɨzwî ka ka mbe nɨ ye’ ɨkaŋ fɔrɨ mɨfə̂n mɨmə̌d mbe tɨ mbɨ zə ɨwe Ɔwiə̀ əni mɨnə̂njɨ nɔnɔ’.

11Əzə̂ yɨ ənû nɨ wɨ nya’a fə taŋɨ bɔŋ wɨ nya’a siə tekɨ ɨsɨg. Wɨ fə chè ənjìm ə Kristo Yeso a Ə̀nùŋɨsɨg ghɨ ənû rəŋgu.

12Əni ɨfɔti mbɨ Kristo bə̀ fɔrɨ ənjìm ɨbenɨ we nɨ tɨ̀ nuŋ ɨgwɨ məd, tɨ̀ fə berɨ ɨka nɨ wò əsɨ ə Ɔwiə̀ nɨ chəi ɨbɔɔ.

13Əne mə wɨə bu’ ɨbɔ ni tɨ tə fîŋ bɔd i, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mə wɨə zəə ŋgə’ ɨmbə̀’ əwən. Ɨnû mbô jìm yɨ ɨmbə̀’ weerɨ əwən.

14Mə mɨ kɔndɨ ənû ze nɨ Ɔwiə̀ nya’a fə taŋɨ, mə chìndì ɨtu ɨnywɨ ɨfə̌ Mbə̌’

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

15we nɨ ɨnəbɨ jìm we nɨ ye’ ɨkaŋ mbɨ we nɨ ye’ ɨgwɨ ə si niŋ ɨkum rɨ ɨbɔ.

16Mə wɨə kɔ̀ŋgɨ ə Ɲwiə̀ ni, ɨchî nɨ wɨ berɨ mbôn ze nɨ ka zɨ bɨrɨ nɔ mi i, ɨ we tɨ wɨ ghɨ tə fîŋ kaanɨ ənjìm ɨka we nɨ Əzwî əməd ə nà’ə̀.

17Mə wɨə bə̀ kɔ̀ŋgɨə̀ ni ə ɨbenɨ ghɨ ni Kristo chub ɨŋga tə fîŋ fɔrɨ ni mbə̀ gha’ ə Ɲwiə̀ bə̀ gha’ mbə bɔŋgɔb. Mbə mɨ ghɨ əne, mbə bɨrɨ ye’ ɨghabɨ əzed nɨ ɨghaŋ nyɨ ə si, bə̀ ye’ ɨghabɨ ə nəb nɨ mbɨ bɔm ɨgun əchɨ.

18Mə wɨə kɔ̀ŋgɨ ə Ɲwiə̀ ni mbə̀nə mbɨ ə bə̂d Ɲwiə̀ mɨjìm berɨ ɨka nɨ kyerɨ ni Kristo ə gha’ əwən əndan.

19Mə wɨə kɔ̀ŋgɨ ə Ɲwiə̀ ni mbə̀ kyerɨ ni ɨchî nɨ Kristo gha’ əwən ə chè ɨchî nɨ tɨ bə̂d kyerɨ. Mbə mɨ kàŋ kyerɨ ɨchî nɨ wɨ gha’ əwən njɨ mbə mɨchì bɨrɨ sɨ ye’ ɨghabɨ mɨchî Ɲwiə̀.

20À yɨə Ɲwiə̀ na’ ɨka we niə fà’ ɨŋga na. Məd we nɨ tɨ wɨ ghɨ ɨnû nɨ nɔ’ chè mbe nɨ tɨ rɨ biirɨ, kɨ mbe nɨ tɨ kɔndɨ.

21Tɨghəm rɨ bə̂d rɨjìm te nɨ ye’ ɨŋga ɨfetɨ bə̂d Kristo mbɨ ə bə̂d mbe nɨ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo Yeso wumnɨ Ɲwiə̀ koŋ koŋ! À yɨ əne.

Efesùs 4

1Mɔ̌, nɨ mə ye’ wəd ndəŋ ɨmbə̀’ ɨchî nɨ mɨə fà’ əmbɨ Ə̀nùŋɨsɨg, wɨə bu’ ɨbɔ ɨ nən ni mbə̀ chub ɨchî nɨ ku’nɨ, nɨ ye’ ɨchî we nɨ Ɲwiə̀ nya’a tɔŋ əwən ni mbə̀ chubɨ.

2Mbə̀ swi ɨnyod bə̀ bɔtɨ ɨnyod. Mbə̀ yim fîŋ bə̀ chwiə ni mbə gha’ mbə bɔŋgɔb ɨchî nɨ mbə̀ə chì ɨnû mɔ’ɔ mbe nɨ mbɨ ghɨ ənɨ ə nən.

3Mbə ghɨ ɨnû jìm ɨmbə̀’ nuŋ ɨfɔtɨ we nɨ Əzwî ə nà’ ənjìm əbɔrəbɔd ze nɨ kod əwən fɔtɨ.

4Nyamnyod ze mɔ’, Əzwî ə bə̀ ə mɔ’. Ənû ze nɨ Ɲwiə̀ nya’a tɔŋ əwən ni mbə̀ nuŋ ɨkɔndɨ ɨ wòm mɨə bə̀ àmei ə mɔ’.

5Ə̀nùŋɨsɨg we mɔ’, ɨbenɨ we mɔ’, ənû nɨ niŋ mɨnib ze ə mɔ’.

6Ɲwiə̀ mei we mɔ’ nɨ ye’ Mbă’ ɨgwɨ mbi bə̂d mɨjìm. Məd wɨə tùmbɨə̀ mbi bə̂d mɨjìm. Məd wɨə fà’ə̀ mbi ɨfà’ì ənjìm mbi bə̂d mɨjìm. Məd wɨ ɨŋga mbi bə̂d mɨjìm ənɨ Əzwî.

7Àyɨə Kristo fə ghɨ ɨchòm ənɨ ə na, nà’ ɨne’e əmbɨ wəd mɔ’ mɔ’ ni wɨ fa’ əŋgu àmei ɨchî nɨ wɨ kəbɨ.

8À yɨ əton nɨ mbɨ ŋwà’nɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ ə Ɲwiə̀ ni, “Ənɨ wɨ nya’a wo ɨkaŋ, wɨ nya’a niŋ bə̂d mbe nɨ wɨ nya’a gywɨ wò mbɨ mɨməd. Wɨ nya’a bə̀ nà’ mɨne’e əmbɨ ə bə̂d.”

9Mbɨ kɨ mɨ ŋwà’nɨ ni, “Wɨ nya’a wo ɨkaŋ,” əne yɨ mbɨ gha ni ye ə? Əne yɨ mbɨ gha ni wɨ nya’a bə̀ swi’i wò ɨŋga ɨsɨ mbe rɨ əton.

10We nɨ nya’a swi’i yɨə bə we nɨ nya’a wo chè rɨkaŋ rɨjìm. Wɨ nya’a wò ɨmbə̀’ ghɨ ni ɨghɨjìm bɔŋ ə màànɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

11À yiə məd nya’a na’ mine’e əmbi ə bâd; wì nya’a ghì mbi mɔ’ɔ əni ə bâd tom, ghì mbi mɔ’ɔ əni ə bâd ìkàn, ghì mbi mɔ’ɔ əni ə bâd mbe niə jàŋ ikân chòm, ghì mbi mɔ’ɔ əni ə bâd niə nəŋgiə bà chwi inû əmbi ə bâd Ɲwiə̀.

12Wì nya’a ghi əne, i teki bâd Ɲwiə̀ ni mbi fa’ i bɔ, imbə̀’ nyamnyod Kristo kwi

13wò pè əni mba mijìm biri fəti siə wəd mɔ’ əni a ibeni, bə jeŋgi kyeri Wan Ɲwiə̀, bə kwi ku’ si ighabi ə Kristo.

14Əne ti rì ye’ a ighabi ə bɔn kwa niə ben inû jìm mbe ni bâd mighab ə chwi əmbi mìməd. Bâd mighab mbô mbiə tiə mighab tambiə bâd imbə̀’ mbi febə.

15Àyiə əni tiə ghà rəsì’ mbi igha’i, tì beri kwi əni minânjì jìm si ighabi ə Kristo, ni ye’ ətu.

16À yi əton məd ni isi inyod jìm fəti ghì nyamnyod mɔ’. Tinyê tiə ghì ni isi inyod jìm fəti. Əsi inyod ə mɔ’ ə mi ye’ə fà’ ichî chòm, igha’i biri ghi ni inyod jìm siə kwiə wò imbì.

17Mə wiə ghà i nən kwà’ rikă əni ikum Ə̀nùŋìsig ni ti mbi rəbə chub ə ichî ni bâd mbe ni ka’i mìJû ə chubə. Tikɔndi ti mìməd yi ətu əkŏ.

18I mbiə kiri iŋga izimi. Chəi mbi beri ənû ə mɔ’ɔ iŋga ìtènì we ni Ɲwiə̀ ə nà’ə̀, imbə̀’ ighəm ni chəi itu fîŋ mìməd ben ni mbi kyeri ənû.

19Chəi ətu mìməd ə wiriə nìrə̀. Mbi fə na’ ə inyod əmbi inû ribòŋ. I mbiə bə kəb ni ghi tikwiri ifabri-inû jìm.

20Ka’i ənû ze ni mbə̀ nya’a kwembi imbə̀’ ə Kristo ə ze!

21Mə kyeri ni mbə nya’a fə zu imbə̀’ əməd. Mə bə kyeri ni mbi nya’a bə̀ chwi inû i nən imbə̀’ əməd ni ye’ inû rəsì’ imbə̀’ ə Yeso.

22Mbi nya’a chwi i nən ni mbə̀ wa’ nyamnyod ənun, əne yi inû ənun mbe ni mbə̀ nya’ə ghìə̀. Inû ənun mbe yi rifeeni ribòŋ te ni nya’ə tambi əwən bə̀ chəki əwən.

23Mbə saŋə ni Ɲwiə̀ ghi tə fîŋ bə̀ ghì tə rikɔndi beŋ əni ri fi,

24bə̀ ghì ni mbə̀ zi inyod fi we ni mbi nya’a teki ni wì ye’ ighabi ə Ɲwiə̀, ichî ni wiə ghì inû rəsì’ mbe ni kù’nì, bə ye’ mbe ni zeŋi.

25Əne ti mbə ghàə̀ mighab: Wəd mɔ’ mɔ’ rəbɔ’ na gha àmei wi rəsì’ əmbi mbi bɔŋgɔb, imbə̀’ ighəm ni mba mìjìm yiə si isi inyod ri əni ə nyamnyod mɔ’.

26Mbə mi sə itəm, ti mbə ben ə ni isə itəm we ghi ni mbə̀ ghi ənû ribòŋ. Ti mbə̀ ben ə ni nyùmə nyi ikòb ni mbə̀ə kiri sə itəm.

27Ti mbə̀ tɔ na’ ə əpan əmbi debìrə̀.

28Ti wəd we niə jiə rəbə ji i. Wì kɔ fa’ əni mbi ibɔ, beri ighi ichî ni ku’ni, imbə̀’ bi weeri bâd ikwaŋ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

29Tɨ ɨŋgam rɨbɔ̀ŋ mɔ’ɔ jwɨ i rɨŋga mbə mìchù. Mbə̀ gha àmei ɨnû mbe nɨ bɔŋɨ, nɨ tɨ̀ mbɨ weerɨ bə̂d ɨchî nɨ mbɨ kəbɨ. Ənû mbe nɨ mbə̀ə ghàə̀ berɨ ghɨ ni bə̂d mbe nɨə zuə zə ɨchɔ̀m.

30Tɨ mbə̀ ghɨ ə ni Əzwî ə Ɲwiə̀ ə Zeŋɨ ə kənə. Əzwî ə Zeŋɨ ze yɨ ənweenɨ nɨ chwi ni mbə yɨə bə̂d Ɲwiə̀ wò pè əni ze nɨ Ɲwìə̀ bɨrɨ cho’ mbə ɨtu.

31Mbə̀ wa’ mɨŋgam jìm mbe nɨə təbə fîŋ rɨ bə̂d, wa’ ənû nɨ chəb, wa’ ənû nɨ sə ɨtəm, wa’ ənû nɨ tàŋ, wa’ ənû nɨ ghambɨ wə̀d, bə̀ wa’ ənû nɨ ghɨ tɨkwɨrɨ ɨbə jìm.

32Àyɨə mbə ghɨ ɨchɔ̀m əni mbə bɔŋgəb, berɨ ɨbɔtɨ fîŋ bə̀ wa’ ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbə bɔŋgəb, ɨchî nɨ Ɲwiə̀ fə che ənjìm ə Kristo wa’ mba ɨnû rɨbɔ̀ŋ.

Efesùs 5

1Mbə yɨə bɔn Ɲwiə̀ nɨ wɨ̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’, əne mbə̀ kywɨ ənywɨ nɨ ye’ ɨghabɨ əməd.

2Mbə̀ gha’ mbə bɔŋgəb ɨchî nɨ Kristo gha’ əwa əne kwɨ ɨgwɨ mba ɨtu. Məd yɨ ɨghabɨ əghɨ əfà nɨə nyù’rɨ ɨfɔ chɔ̀m. Məd yɨə bə̀ ɨghabɨ ɨchəmnɨ nɨ mbɨə na’ əmbɨ ə Ɲwiə̀.

3Tɨ mbə̀ tɔ ghambɨ ə ɨmbə̀’ ənû nɨ ni məyi kɨ̀ mbaŋə̀ əbəŋ əbəŋ, ənû nɨ ghɨ ɨnyɔɔnɨ-ɨnû kɨ̀ ənû nɨ feenɨ ɨghɨ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəɨ bə̂d Ɲwiə̀ berɨ ghɨ̀ tɨkwɨrɨ ɨnû tô.

4Zɨ rɨka ku’i ni mbə̀ gham əbɔb ɨŋgam, gham mɨŋgam əneŋ kɨ̀ bè gham mɨŋgam əbènɨ, àyɨə mbə na’ məben-əwe əmbɨ ə Ɲwiə̀ ɨmbə̀’ ɨnû mbe nɨ wɨ̀ ghɨ əni ə nən.

5Mbə kyerɨ ni chəɨ wə̀d we nɨə ni əyi kɨ̀ mbaŋə̀ əbəŋ əbəŋ, kɨ̀ we nɨə nyɔɔnɨə, kɨ̀ we nɨə feenɨ ɨghɨ (əne yɨə wə̀d nɨə wumnɨ mbɨanèŋ) berɨ əghɨ ə mɔ’ɔ nɨ wɨ̀ bɨrɨ jɨg ɨŋga ənû ɨfɔ̀n ə Kristo mbɨ ə Ɲwiə̀.

6Tɨ mbə̀ ben ə ni wə̀d mɔ’ɔ tambɨ əwən mbɨ mɨŋgam əko, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ à yɨ ɨmbə̀’ ɨnû mbô nɨ ɨsə ɨtəm Ɲwiə̀ bɨrɨ ye’e ɨgwɨ ə bə̂d mbe nɨə ghɨ̀ rɨzuə̀.

7Əne tɨ mbə̀ berɨ ə ənû ə mɔ’ɔ nɨ ghɨ mbɨ tɨkwɨrɨ bə̂d tô.

8À nya’a əni ə nyùmə̀ mɔ’ɔ, mbə mbɨə nya’a ɨŋga ɨsɨ firɨ, àyɨə rɨ̀nîn nɨ mbə̀ fə sɨə bə̂d Ə̀nùŋɨ̀sɨg, mbə mbɨ ɨŋga ɨzeŋɨ zeŋɨ. Əne mbə̀ chub ɨghabɨ ə bə̂d nɨ ye’ ɨŋga ɨzeŋɨ zeŋɨ,

9ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ mɨ ye’ə te ɨgun ə bə̂d, mbɨ bɨrɨ ghɨ ɨnû nɨ bɔŋɨ bə̀ ku’nɨ bə̀ ye’ mbɨ rəsì’.

10Mbə̀ kywɨ ənywɨ kwembɨ ənû ze nɨ bɔŋ əmbɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg ɨmbə̀’ sɨə ghɨ̀ə̀.

11Tɨ mbə zɨ ə ɨbɔ ɨŋga ɨnû əko mɔ’ɔ mbe nɨ bə̂d ə ghɨ̀ ɨŋga ɨsɨ firɨ, àyɨə mbə̀ du ɨnû mbe əsaŋ ni bə̂d zə.

12À yɨ tɨ̀nìd ətu ɨ be ghà ɨmbə̀’ ɨnû mbe nɨ bə̂d mbe ə ghɨ̀ ənə̀mə.

13Bə̂d bɨrɨ zə ɨghɨjìm əni ɨzeŋɨ zeŋɨ te du ɨghɨ mbe əsaŋ,

14ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨghɨjìm mbe nɨ bə̂d ə zəə yɨ mbe nɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ ə te ɨgun. À yɨ əton nɨ mbɨ ŋwa’nɨ ni, “Àwɔ̀ nɨə gwenə, nɔ’ rɨ əŋgwenɨ zwemə, əne ɨzeŋɨ zeŋɨ Kristo bɨrɨ te ɨgwɨ ne.”

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

15Əne mbə we ɨchî nɨ mbə̀ə chubə. Tɨ mbə̀ chub ə ɨghabɨ ɨneŋ. Mbə̀ chub ɨghabɨ ə bə̂d ɨwe.

16Tɨ mbə ben ə ni əpan ə mɔ'ɔ ze nɨ mbə berɨ nɨ ghɨ ɨnû nɨ ku'nɨ ə chè ətu ə̀kŏ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ bə̂d mbɨə ghì ɨnû rɨbə̀ŋ nənɔ' ənɨ ə nyùmə̀ wô.

17Əne tɨ mbə̀ ghɨ ə ɨghabɨ ɨneŋ, àyɨə mbə̀ kywɨ ənywɨ nɨ kyerɨ ənû ze nɨ Ə̀nùŋ̀ɨsɨg kəbɨ.

18Tɨ mbə̀ nɔ ə mɨnɔ' be, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbə mɨ nɔ be, mbə bɨrɨ ghɨ ɨnû mbe nɨ bɨrɨ chəkɨ əwən. Mbə̀ saŋə ye' ni Əzwî ə Zeŋɨ ə swi ɨŋga nən.

19Mbə̀ kwerɨ mɨkyî əka' nən ənɨ mɨ̀sâm, kwerɨ mɨkyî nɨ yiirɨ ə Ɲwiə̀ bə̀ kwerɨ mɨkyî nɨ nɔ' rɨ əmbɨ Əzwî. Mbə̀ kwerɨ mɨkyî yiirɨ Ə̀nùŋ̀ɨsɨg ɨŋga tə fîŋ.

20Mbə̀ kɨə nà' məben-əwe əmbɨ ə Ɲwiə̀ nɨ ye' Mbă'. Mbə̀ kɨə ghì əne ənɨ mɨ̀nyùmə̀ jìm bə̀ fɔrɨ ɨmbə̀' ɨghɨjìm. Mbə̀ ghɨ əne ənɨ ɨkum a Ə̀nùŋ̀ɨsɨg Yeso Kristo.

21Mbə zuunɨ ə mbənə mbənə ɨmbə̀' chwi ni mbə̀ mbɨə wumnɨ ə Kristo.

22Məyi, mbə̀ zuunɨ mbə mɨnom ɨchî nɨ mbə̀ə zuunɨ Ə̀nùŋ̀ɨsɨg,

23ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨnom yɨ ətu ɨgwɨ i wi, ɨchî nɨ Kristo ye' ətu ɨgwɨ ɨfetɨ bə̂d Kristo. Ɨfetɨ we yɨə nyamnyod məd nɨ wì chɨ rəŋgə'.

24Ɨchî nɨ ɨfetɨ bə̂d Kristo ə zuunɨ ə Kristo, əne bə, məyi berɨ zuunɨ mbə mɨnom ənɨ ɨnû jìm.

25Mɨnom, mbə̀ gha' mbə məyi ɨchî nɨ Kristo gha' ɨfetɨ bə̂d ɨməd. Wɨ̀ nya'a kwɨ ɨgwɨ ətu ɨfetɨ we,

26ɨmbə̀' ɨfetɨ we chub ɨzeŋɨ zeŋɨ ɨchî nɨ wɨ̀ nya'a so ənɨ mɨnib bə̀ sò ənɨ ɨŋgam Ɲwiə̀.

27Wɨ̀ nya'a ghɨ əne ɨmbə̀' nuŋ ɨfetɨ we ənɨ i ɨfĕ, nɨ wɨ̀ fə yè'ɨ wɨ bɔŋ, nɨ chəɨ rɨfɨŋ ɨgun, nɨ chəɨ ɨfĕ nyɔpɨ, nɨ chəɨ ənɔ'ɔ kɨ̀ əghɨ ə mɔ'ɔ ɨghabɨ əze ɨgun, ɨmbə̀' ɨfetɨ we chub ɨzeŋɨ zeŋɨ nɨ chəɨ əghəm ɨgun.

28Əndəŋ əndəŋ, mɨnom berɨ gha' mbə məyi ɨchî nɨ mbɨ gha' tə nyamnyod. Mbaŋə̀ ze nɨ gha' i ɨwi ə bə̀ gha' i ɨnyod.

29Chəɨ wə̀d mɔ'ɔ kwe' bàn i ɨnyod. Ɨ wɨə jə ɨnyod we bə̀ nəŋgɨə kwà' ɨchî chə̀m, ɨchî nɨ Kristo ə ghì əmbɨ ɨfetɨ bə̂d ɨməd.

30Tì yɨə ɨsɨ ɨnyod rɨ ənɨ ə nyamnyod məd.

31Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nì ə Ɲwiə̀ ni, "À yɨ əton nɨ mbaŋə̀ bɨrɨ saŋ i mbă' mbɨ i nɨŋ wo fɔtɨ mbɨ i ɨwi, mɨ̀mə̀d mbe mɨbe sɨə nyamnyod mɔ'."

32Əzô yɨ ənû ə kyeŋ nɨ ye' ənə̀mə nɨ mə̀ kyerɨ ni ə zɨə berɨ ənû nɨ ghɨ mbɨ Kristo fɔrɨ mbɨ ɨfetɨ bə̂d Kristo.

33Əne mbaŋə̀ mɔ' mɔ' rəbɔ' nən gha' i ɨwi ɨchî nɨ wɨ̀ gha' i ɨnyod. Əyi berɨ bɨ wumnɨ i nom.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Efesùs 6

1Bɔn, mbə zuuni mbə mìmbǎ' mbi mbə mìnǐŋ imbə̀' ighəm ni mbə̀ ye' əni ifɔti mbi
Ə̀nùŋìsig. Ə ze yi ənû ni ku' ni mbə̀ ghi ə.

2Ə zi iŋga Ə̀ŋwà'nì ə Ɲwiə̀ ni, "Wumni e mbǎ' mbi e nǐŋ." Wô yi ikə ritu ni nwi mbi
ənû ni Ɲwìə̀ kà'i.

3"Wumni mìməd imbə̀' mbe inû yen ichî chɔ̀m, à chubi tàndì igwi ə si."

4Mìmbǎ', ti mbə̀ ghi ə inû mbe ni biri ghì ni mbə bɔn sə itəm, àyiə mbə dandi mìməd
bə̀ ghi ni mbi kwi əton rikə Ə̀nùŋìsig.

5Ìbò'ò, mbə̀ zuuni mbə mìmbǎ' əfà'ì mbe ri igwi ə si. Mbə̀ gundi ə si əmbi mìməd bə̀
wumni mìməd. Mbə̀ ghi əne əni ə fîŋ ni zeŋi ighabi ni mbə mbiə wumni ə ye' ə
Kristo.

6Mbə ghi əne, ka àmei əni mbiə nèŋ əwən, kì ni mbi gha' əfà'ì ze ni mbəə fà'ə. Mbə̀
fa' əni tə fîŋ rijìm ighabi ni mbə̀ yi ìbò'ò Kristo, niə ghì inû mbe ni Ɲwiə̀ kəbi.

7Mbə fa' əni ə fîŋ chɔ̀m ighabi ni mbə mbiə fà' ye' əmbi Ə̀nùŋìsig, ka'i əmbi ə bə̂d.

8Mbə kyeri ni ti mi ghì ìchɔ̀m mɔ'ɔ, Ə̀nùŋìsig biri chɔ' a əfà'ì, kì ti ki ìbò'ò kì bə̂d ni
ye' əni ə ighəm.

9Mìmbǎ' əfà'ì, mbə bə ghì əndəŋ əndəŋ mbi mbə ìbò'ò. Ti mbə̀ ka' ə ni mbə biri chə
mìməd. Mbə kyeri ni mbə̀n mijìm ə beri Mbǎ' əfà'ì mɔ' ni ye' ikaŋ. Chəi məd ə ghì
ighə.

10Ənû ze ni mə biri si nwìə̀ gha i nən yi ni: Mbə̀ chub əni ifɔti mbi Ə̀nùŋìsig imbə̀' ikǎ
məd we ni che ika jìm we tì wi ghì tə fîŋ kààní.

11Mbə̀ zi ighi bid Ɲwiə̀ imbə̀' mbə beri ikǎ təm kən ə inyod ti əni minaŋ debìrə̀,

12imbə̀' ighəm ni chəi tiə zɔ̀ŋə̀ mbiə bə̂d pən ni ye' bə̂d mìsɔŋichù. Tì wiə zɔ̀ŋə̀ ye'
izwî ka ka mbe ni ye' ikaŋ mbi mifôn mìməd. Tì wiə zɔ̀ŋ izwî ka ka mbe ni ye' iŋga
isi firi mbô ni ye' iŋga isig rìnîn. Tì wiə bə̀ zɔ̀ŋ izwî ribɔ̀ŋ mbe ni ye' iŋga ifə.

13Əne mbə̀ zi ighi bid Ɲwiə̀ jìm imbə̀' əni ribɔ̀ŋ ze ə mi ye'e, mbə təm kààní. Mbə̀ niə
fə ghi inû jìm, mbə kiri təm kààní.

14Əne mbə̀ təm kààní, kod inû rəsì' əni ə ikyeri ighabi ni à yi ìkɔ̀bì. Mbə̀ zi ənû ni təm
kù'nì ighabi ni à yiə pariwa ətəni.

15Mbə̀ teki inyod gha ikə̂n chɔ̀m we niə ghì ni bə̂d chub əni əbɔrəbɔd àmei ichî ni bə̂d
mbe niə teki inyod i wo zɔ̀ŋ ə zi itabi əni mbə iwu.

16I yi əbɔ' inû mbô jìm, mbə̀ niŋ ichî ni mbə̀ nuŋ fîŋ igun ə Kristo ighabi ni à yi ə̀gù' ə
bid ni mbə mbe tì mbə niŋ nimni iwid we niə beriə ti əni ə kyed te ni wə̀d rìbɔ̀ŋ tumi.

17Mbə̀ niŋ ichî ni Ɲwiə̀ fə chì əwən rəŋgə' ighabi ni à yi idəm ətəni ni kən ətu. Mbə̀ bə
niŋ iŋgam Ɲwìə̀ ighabi ni à yi ibi bid ni Əzwî ə nà'ə̀.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

18Mbə̀ kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀ əni mìnyùmə̀ jìm bə̀ fɔrɨ əni mbə̀ə ghì ɨnû jìm. Mbə̀ ghɨ əne ɨchî
nɨ Əzwî ə na' ɨka ɨ nən. Əne mbə̀ chub ɨkyè'e. Tɨ mbə̀ bɔd ə nɨ kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀ ɨgwɨ ə
bə̂d məd mɨjìm.

19Mbə̀ kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀ ɨgwɨ num bə, ni Ɲwiə̀ na' ɨŋgam ɨ num əni mɨə ghàmə̀, ɨmbə̀' mə
ghàm mbɨ fîŋ nɨ kaanɨ əne ghì bə̂d kyerɨ ənû ze nɨ ye' ənə̀mə ɨmbə̀' ɨkə̂n chòm.

20Mə wɨ ə nəb ndəŋ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mə̀ təm əni ɨkum Yeso Kristo. Mbə̀ kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀
ni mə̀ gha ɨkə̂n we mbɨ fîŋ nɨ kă, ɨchî nɨ mə̀ kaŋ berɨ nɨ ghàm.

21Taikikùs, nɨ ye' aŋgɔb nɨ mə̀ gha'i kwà' rɨŋgə', nɨ bə ye' wə̀d nɨə fà' əmbɨ Ə̀nùŋìsɨg
əni ɨ fîŋ jìm, bɨrɨ gha ɨnû jìm ɨmbə̀' əmɨ ɨ nən ɨmbə̀' mbə̀ kyerɨ ɨchî nɨ mə ye'ə bə̀ kyerɨ
əghɨ ze nɨ mɨə ghìə̀.

22Mə wɨə tom əməd əsɨ nən ɨmbə̀' ənû zô ni mbə̀ kyerɨ ɨchî nɨ tì ye'ə. Mə wɨə bə̀ tom
əməd ni wì timbɨ əwən.

23Ɲwiə̀ Mbă', mbɨ Ə̀nùŋìsɨg Yeso Kristo na' əbɔrəbɔd, nà' ɨgha'i bə̀ nà' ɨbenɨ əmbɨ ə
bəŋgɔb mɨjìm.

24Ɲwìə̀ ghɨ ìchòm əni ə bə̂d mɨjìm mbe nɨ gha' a Ə̀nùŋìsɨg Yeso Kristo mbɨ ɨkwɨ
ɨgha'i we nɨ ka wɨ bɨrɨ nɔ mi i.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Filipì

Filipì 1

1À yiə mɔ̌ Pɔ̂l mbɨ Timotì, nɨ tì ye’ bə̂d əfà’ì Kristo Yeso, ŋwa’nɨ əŋwà’nì zɔ̂. Tì wiə ŋwà’nì əmbɨ mbən bə̂d Ɲwiə̀ mɨjìm mbe nɨ ye’ ə Filipì, nɨ ye’ əni ɨfɔtɨ mbɨ Kristo. Tì wiə ŋwà’nì əmbɨ mbən mbe nɨ ye’ ɨtu niə chà ɨfetɨ bə̂d Kristo. Tì wiə bə̀ ŋwà’nì əmbɨ mbən mbe niə wèèrì mìmə̌d.

2Ɲwiə̀ a Mbă’ mbɨ Ə̀nùŋìsɨg Yeso Kristo ghɨ ìchɔ̀m əni ə nən bə̀ nà’ əbɔrəbɔd ɨ nən.

3Mə wiə nà’ məben-əwe əmbɨ mɨ Ɲwiə̀ əni mìnyùmə̀ jìm mbe nɨ mə kɔndɨ əwən.

4Əni mìnyùmə̀ jìm mbe nɨ miə kɔ̀ŋgì ə Ɲwiə̀ ɨmbə̀’ mbən mɨjìm, mə̀ wiə kɔ̀ŋgìə̀ mbɨ ɨgha’i ɨŋga mɨ fîŋ,

5ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə mbiə wèèrì əmɨ nɨ jaŋ ɨkə̂n chɔ̀m ɨmbə̀’ ə Kristo. Mbə nya’a kɔ ghɨ əne tɨ əni mbə̀ nya’a zu ɨkə̂n chɔ̀m we benɨ. Mbə mbiə bə̀ kirɨ ghɨ əne ye’e pè rìnîn.

6Mə kàŋ kyerɨ ni Ɲwiə̀ we nɨ nya’a kɔ əfà’ì ə chɔ̀m zɔ̂ ɨŋga nən birɨ chè ɨmbì mbɨ əzɨ əwən wò pè əni ze nɨ Kristo Yeso birɨ wirɨ ye’e.

7Ziə kàŋ kù’ ni mə kɔndɨ əne ɨmbə̀’ mbən mɨjìm, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mə kàŋ gha’ əwən əku. Ɲwiə̀ wiə ghì ìchɔ̀m əni mba mɨjìm ɨchî nɨ tiə fà’ ɨ bɔ. Ɨ wiə ghì əne əni mə̀ ye’ ə nəb ndəŋ, əni miə ghà ni ɨkə̂n chɔ̀m yɨ ənû rəsì’ ka’i mɨghab bə̀ fɔrɨ əni mə nya’ə ghìə̀ ni bə̂d ben ɨnû mbe nɨ ye’ ɨŋga ɨkə̂n chɔ̀m.

8Ɲwiə̀ ə kyerɨ ni mə gha’ əwən fɔrɨ ni mə wiə bə̀ kàŋə̀ kəb nɨ zə mbən mɨjìm. Mə wiə ghɨ əne àmei ɨchî nɨ Kristo Yeso ziə gha’ əwən.

9Mə wiə kɔ̀ŋgì ə Ɲwiə̀ ni mbə̀ gha’ mbə bɔŋgɔb wò ɨmbì. Mə wiə bə̀ kɔ̀ŋgìə̀ ni mbə̀ kyerɨ rəsì’ ɨmbə̀’ ə Ɲwiə̀ bə̀ kyerɨ ɨkwepɨ rəbɔ’ ɨnû chɔ̀m mbɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ,

10ɨmbə̀’ mbə̀ chɔ’ əze nɨ jeŋgɨ bɔ̀ŋ. Mbə mɨ ghì əne, mbə birɨ chub ɨzeŋɨ zeŋɨ fɔrɨ ni chəi bə̂d birɨ gha ɨnû rɨbɔ̀ŋ ɨmbə̀’ əwən əni ze nɨ Kristo birɨ wirɨ ye’e.

11Àmei Yeso Kristo we tɨ wɨ ghì ni mbə̀ ghɨ ɨnû ɨchî nɨ ku’nɨ, ɨmbə̀’ bə̂d wumnɨ ə Ɲwiə̀ bə̀ yiirɨ əməd.

12Mbɨ bɔŋgɔb, mə kə̀b ni mbə̀ kyerɨ ni ənû ze nɨ nya’a ghɨ əni ə num ə nya’a wèèrì nɨ ghì ni ɨkə̂n chɔ̀m wo ɨmbì.

13Ziə nya’a ghì ni mìsɔgyì mɨjìm mbe nɨ nya’ə nəŋgɨ ə tɔ’ mbiə bə̂d cherə mɨjìm kyerɨ ni mə wɨ ə nəb ndəŋ ɨmbə̀’ ɨchî nɨ miə ghà ɨkə̂n chɔ̀m ɨmbə̀’ ə Kristo.

14Ɨchî nɨ mə ye’ ə nəb ndəŋ ə fə ghì ni bɔŋgɔb nɔnɔ’ rəbɔ’ mbe nɨ ben ə Kristo jeŋgɨ ghà ɨŋgam Ɲwiə̀ əni ə fîŋ nɨ kă fɔrɨ əni chəi mbiə bə̀ bɔ ə.

15À yɨ rəsì’ ni bə̂d mɔ’ɔ mbiə ghà ɨkə̂n chɔ̀m ɨmbə̀’ ə Kristo ənjìm ə̀dìì bə̀ fɔrɨ ənjìm əwindɨ, àyiə mbɨ mɔ’ɔ mbiə ghàə̀ mbiə fîŋ chɔ̀m.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

16Mbe niə ghàà mbɨ ə fîŋ chòm mbɨə ghì əne mbɨ ɨgha'i, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ kyerɨ ni mə wɨ əgha ɨmbə̀' ɨchî nɨ Ɲwìə na' əfà'ì ɨ num ni mə̀ chwi ni ɨkə̂n chòm yɨ ənû rəsì' ka'i mɨghab.

17Chəi bə̂d mbe niə ghì ədìì ə ghà ɨkə̂n chòm mbɨ ə fîŋ nɨ zeŋɨ. Ɨ mbɨə ghàà ye' ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ kəb ni bə̂d mìnənə' beenɨ əbə' mìmə̌d. Ɨ mbɨə kəndɨə ni ɨnû mbe nɨ mbɨə ghìà bɨrɨ ghɨ mə̀ jeŋgɨ nyɨ ŋgə' ɨchî nɨ mə̀ ye' ə nəb ndəŋ.

18Ka əze yɨ i ənû ə mə'ə! Ənû ə kyeŋ nɨ ye' əŋgu yɨ ni ənɨ mɨnə̂njɨ̀ jìm, kɨ̀ à kɨ mbɨ ə fîŋ chòm kɨ̀ mbɨ ə fîŋ rɨbə̀ŋ, mə wɨə gha'ə ni ɨ mbɨə ghà ɨkə̂n chòm ɨmbə̀' ə Kristo.

19Mə wɨə gha' ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mə̀ kyerɨ ni ənjìm ə̀kə̀ŋgɨ̀ ze nɨ mbən ə kə̀ŋgɨ̀ə bə̀ fərɨ ənjìm ə̀wèèrɨ̀ ze niə nə' rɨ əmbɨ Əzwî ə Yeso Kristo, Ɲwiə̀ bɨrɨ chɨ əmɨ rəŋgə' koŋ.

20Ənû nɨ mə kàŋ kə̀b bə̀ kyerɨ ni ziə bɨrɨ jwɨ ənɨ ənû ze nɨ mə̀ fə bə̀ nùŋ mɨ ɨkəndɨ ɨ wòm yɨ ni chəi mɨ ətu ə bɨrɨ nə nìd ɨmbə̀' ənû ze nɨ miə ghìə̀. Àyɨə ənɨ mɨnyùmə̀ jìm, màànì rɨnîn, mə berɨ ɨka fîŋ ɨmbə̀' wumnɨ ə Kristo mbɨ mɨ ɨtènì jìm, kɨ̀ à kɨ ənɨ mə̀ ye' ɨkă kɨ̀ ənɨ mə̀ fə kwɨ,

21ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mə mɨ ye' ɨkă, à yɨ ɨmbə̀' wumnɨ ə Kristo mə mɨ kwɨ, əze ə bəŋɨ chè.

22Mə mɨ chə' nɨ chub ɨkă, mə bɨrɨ wò ɨmbì ghɨ ɨnû cherə nɨ kaanɨ. Àyɨə əbà ze nɨ mə bɨrɨ chə', chəi mə kɨrɨ kyerɨ.

23Ɨnû mbô be mbɨ ɨgwɨ num. Ziə kàŋ se nɨ chə' əzɨ ə fibì. Ənû nɨ mə̀ kaŋ kə̀b yɨ ni mə̀ saŋ ɨsɨg wô wò chubɨ mbɨ Kristo. Əze yɨ ənû nɨ bəŋɨ chè.

24Àyɨə ziə bə̀ŋ ni mə̀ chub ɨkă ɨmbə̀' weerɨ əwən.

25Mə kyerɨ ni ənû zô yɨ ənû rəsì'. Mə bə̀ kyerɨ ni mə bɨrɨ chub ɨkă ɨmbə̀' wò ɨmbì wèèrɨ̀ mbə̀n mɨjìm, ɨmbə̀' ɨgha'i swi ɨŋga tə fîŋ ɨchî nɨ mbə̀ ben ə Kristo,

26ɨmbə̀' ənɨ mə wɨrɨ ye'e əsɨ nən, mbə bɨrɨ kaŋ berɨ əton nɨ wumnɨ ə Kristo Yeso ɨmbə̀' ənû ze nɨ wɨ che ənɨ mɨ njìm ghɨ.

27Kɨ̀ à kɨ ənû ə ye ə, mbə mɨchî berɨ kù'nì mbɨ ɨchî nɨ ɨkə̂n chòm ɨmbə̀' ə Kristo chwi, ɨmbə̀' ziə mɨ chwi ni mə ye'e zə əwən kɨ̀ ni tɨ mə̀ ye'e əmɨ, mə bɨrɨ zu ni mbə fə təm kàànì mbɨ ə fîŋ mə' fərɨ mbɨ ɨkəndɨ mə', bə̀ zu ni mbə mbɨə kywɨ ənywɨ ɨnə̂n ɨ zə ni bə̂d nuŋ fîŋ ɨgun Kristo ɨchî nɨ ɨkə̂n chòm chwiə.

28Tɨ mbə̀ bə ə mbə bə̂d pə̀n. Əzô ə bɨrɨ chwi əmbɨ mìmə̌d ni mbɨ bɨrɨ nim, àyɨə mbə bɨrɨ jwɨ rəŋgə'. Ɲwiə̀ fə ghà ni ziə bɨrɨ ye' əne.

29Ɲwiə̀ fə nà' əpan ɨ nən ni mbə̀ fa' əmbɨ Kristo, ka àmei nɨ ben əməd, à yɨ bə̀ nɨ zə ŋgə' ɨmbə̀' əməd.

30Mbə mbɨə zə̀ŋə̀ tɨnîn mbɨ ə bə̂d pə̀n àmei ɨchî nɨ mə̀ nya'ə bə̀ zə̀ŋə̀. Mbə̀ mbɨə zuə ni mə wɨə bə̀ kɨrɨ zəŋə̀.

Filipì 2

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1Ɨchî nɨ mbə̀ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo ziə̀ tìmbɨ̀ əwən. Ɨchî nɨ wɨ̀ gha’ əwən wɨə̀ nəərɨ əwən. Mbə mbɨ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Əzwî ə Ɲwìə̀. Mbə mbɨə̀ ghɨ̀ ɨchɔ̀m ənɨ mbə bɔŋgɔb. Mbɨ mbɨə̀ kə̀n ənɨ wə̀d mɔ’ɔ we rəbɔ’ nən nɨə̀ zəə ŋgə’.

2Əne mbə̀ ghɨ ni ɨgha’i swi ɨŋga mɨ fîŋ ɨchî nɨ mbə̀ə nuŋ rɨkɔndɨ ənɨ wɨ mɔ’, ɨchî nɨ mbə̀ə gha’ə mbə bɔŋgɔb, ɨchî nɨ mbə̀ə ghɨ̀ ɨnû ənɨ mbɨ mɔ’ mbɨ ɨchî nɨ mbə̀ə kɔndɨ ənû ə mɔ’.

3Tɨ mbə̀ ghɨ ə ɨghabɨ ni àmei mbə̀nə berɨ ɨghɨ. Tɨ mbə̀ bɨ ghɨ ə ɨnû nɨ chwi ni mbə mbɨə̀ nɔ̀ ɨnyod, àyɨə mbə swi ɨnyod kɔndɨ ni bə̂d cherə ə chè əwən.

4Tɨ mbə̀ neŋ ə àmei ɨnû mbe nɨ de əwən. Mbə̀ neŋə mbɨ mbe nɨ de bə̂d cherə.

5Mbə̀ ghɨ ɨnû ɨchî nɨ Kristo Yeso nya’ə ghɨə̀.

6Wɨ̀ nya’a berɨ mɨchî Ɲwiə̀, àyɨə chəɨ wɨ̀ nya’a kəb chwi ni tə wɨ əndəŋ əndəŋ mbɨ ə Ɲwiə̀.

7Wɨ̀ nya’a saŋ i ɨkyěŋ, swi i ɨnyod ənɨ ə̀bɔ̀’ɔ̀. Mbɨ nya’a gywɨ əməd ɨchî nɨ mbɨə̀ gywɨə̀ bə̂d mɨ̀sɔŋɨchù. Wɨ̀ nya’a ye’e ɨghabɨ ə wə̀d mɨ̀sɔŋɨchù, əne bə̂d nya’a zə əməd.

8Ɨchî nɨ wɨ̀ yɨə̀ nya’ə wə̀d mɨ̀sɔŋɨchù əne, wɨ̀ nya’a swi i ɨnyod, zuunɨ wɔ̀ pè ənɨ wɨ̀ nya’a benɨ nɨ kwɨ. Wɨ̀ nya’a kwɨ əzed ə ba’nɨ.

9Əne Ɲwiə̀ fə nɔ̀ əməd nùŋ əsɨ ze nɨ che ɨsɨ jìm. Wɨ̀ fə bə̀ nà’ ɨkum ɨ bɔ nɨ che tɨkum rɨjìm.

10Wə̀d mɔ’ɔ mɨ tɔŋ ɨkum Yeso, bə̂d mɨ̀jìm ɨkaŋ, ɨgwɨ ə si, mbɨ əton ə si bɨrɨ chìndɨ̀ ɨtu ɨnywɨ ə si.

11Wə̀d jìm bɨrɨ ben əsaŋ əsaŋ ni Yeso Kristo yɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg, ɨmbə̀’ bə̂d mɨ̀jìm wumnɨ ə Ɲwiə̀ Mbă’.

12Mbɨ bɔŋgɔb nɨ mə̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’, ɨchî nɨ mbə̀ nya’ə zuunɨ ə Ɲwiə̀ ɨghəm jìm ənɨ mə̀ nya’a mbɨ nən, əne tɨ̀nîn nɨ chəɨ əmɨ mbɨ nən, mbə̀ jeŋgɨ zuunɨ əməd. Ɲwiə̀ fə chɨ̀ əwən rəŋgə’, əne mbə̀ kywɨ ənywɨ màànɨ̀ ɨchî nɨ wɨ̀ chɨ̀ əwən rəŋgə’ ɨchî nɨ mbə̀ə bɔ əməd bə̀ wumnɨ əməd.

13Mbə̀ kyerɨ ə ni Ɲwiə̀ wɨə̀ fà’ ɨŋga nən ɨ ghɨ ni mbə̀ ghɨ ɨnû chɔ̀m mbe nɨ wɨ̀ kəbɨ, mbɨ ni mbə̀ gha’ nɨ ghɨ ɨnû mbe.

14Mbə ghɨ ɨnû jìm nɨ chəɨ mbə̀ə ghàmbɨ̀ə̀ kɨ̀ nɨ mbə̀ə tàŋə̀,

15ɨmbə̀’ tɨ bə̂d gha ə ɨnû rɨbɔ̀ŋ ɨmbə̀’ əwən, fɔrɨ ɨmbə̀’ mbə̀ zeŋ ɨghabɨ ə bɔn Ɲwiə̀ nɨ chəɨ ɨgu ənû ɨgwɨ nən. Ɨgu ənû yɨ əka’ bə̂d mbe nɨə̀ ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ bə̀ ghɨ̀ ɨnû nɨ chəɨ mbɨ ku’nɨ. Mbə̀ berɨ chub əka’ mɨ̀mə̌d ɨchî nɨ rɨtəmɨ ə te ɨŋga ɨsɨg.

16Mbə̀ yim ɨŋgam we nɨə̀ nà’ ɨtènɨ̀, ɨmbə̀’ mə̀ goŋ ɨgô əni ze nɨ Kristo bɨrɨ wɨrɨ ye’e ni chəɨ mə̀ nya’a notɨ ətu ə̀kŏ kɨ̀ bə̀ fà’ ətu ə̀kŏ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

17Kì mə be kwɨ, mɨ ənəm ə bɨrɨ ye’ ɨghabɨ ɨchəmnɨ nɨ mbɨ zɨ ɨgun ɨghɨ əfà. Ɨghɨ əfà mbe yɨ ɨbenɨ we nɨ mbə̀ nuŋ ɨgun ə Ɔwiə̀. Əne mɨ ɨnyod wɨə bə̀ŋə̀, mə bə̀ gha’rɨ ɨchî nɨ mbə̀n ə bə̀ gha’rɨə.

18Əne bə, ə ɨnyod bə̀ bəŋ, mbə̀ bə gha’rɨ ɨchî nɨ mə̌ ə bə̀ gha’rɨə.

19Ə̀nùŋìsɨg Yeso mɨ benɨ, mə bɨrɨ tom ə Timotì əsɨ nən, ɨmbə̀’ ɨgha’i swi ɨŋga mɨ fîŋ ənɨ wì wɨrɨ ye’e pe gha ɨnû ɨ num ɨmbə̀’ əwən.

20Chəɨ mə̀ wɨrɨ berɨ wə̀d mə’ɔ ɨghabɨ əməd nɨə kə̀ŋə̀ kə̀bə̀ ni mbə̀ chub ɨchî chə̀m.

21Bə̂d mɨjìm mbə mbɨə zì ɨtu àmei ənɨ ɨnû mbe nɨ mbɨ kəbɨ, ka’i mbe nɨ Yeso Kristo kə̀bɨ.

22Mbə kyerɨ ə ni Timotì nya’a chwi nɨ tə yɨə wə̀d əfà’ì chə̀m. Ɨghabɨ ə wan mbɨ i mbə̌’, wì fə fà’ mbɨ num nɨ gha ɨkə̂n chə̀m.

23Mə wɨə kəndɨə ni mə bɨrɨ tom əməd əsɨ nən ənɨ mə̀ kyerɨ ɨchî nɨ ɨnû bɨrɨ yènì mbɨ num.

24Mə kyerɨ ni Ə̀nùŋìsɨg mɨ benɨ, mə bɨrɨ zambɨ ye’e əsɨ nən mə̌ mə̌.

25Mə kə̀ŋ kəndɨ ni zɨə bə̀ŋ ni mə̀ wɨrɨ tom ə Èpàfroditùs əsɨ nən. Məd yɨ wa aŋgəb. Məd wɨə fà’ə̀ mbɨ num bə̀ ghà ɨkə̂n chə̀m mbɨ num ɨghabɨ ə sɔgyì chə̀m. À yɨə məd nɨ mbə̀ nya’a tom ni wì ye’e weerɨ əmɨ.

26Ɨ wɨə kə̀bə̀ ni njɨ tə zə mbə̀n mɨjìm. Fîŋ zɨə təb əməd ɨmbə̀’ ɨchî nɨ mbə̀ nya’a zu ni wɨ nya’a wə̀n.

27À yɨ rəsì’ ni wɨ nya’a wə̀n sɨə wò kwɨ. Àyɨə chəɨ Ɔwiə̀ nya’a diirɨ àmei əməd. Wɨ nya’a bə̀ dìirɨ əmɨ, njɨ ə̀kə̀nì nɨ che əbɔ ə nya’a swi ɨgwɨ num.

28Əne mə wɨə kə̀ŋə̀ gha’ə nɨ wɨrɨ cha əməd, ɨmbə̀’ ənɨ mbə̀ zə əməd, ɨgha’i bɨrɨ swi ɨŋga tə fîŋ. Chəɨ mə bɨrɨ wɨrɨ nwì’ ɨnyod ɨmbə̀’ əwən.

29Əne mbə nɨŋ əməd mbɨ ɨgha’i ɨchî nɨ mbə̀ə nɨŋə bə̂d mbe nɨ ben ə Kristo. Mbə̀ na’ ɨwumnɨ əmbɨ ə bə̂d nɨ ye’ ɨghabɨ əməd,

30ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wɨ nya’a nɨrə kwɨ ɨchî nɨ wɨ nya’ə fà’ əmbɨ Kristo. Wɨ nya’a bə̀ sə̀ŋ i ɨtènì ɨmbə̀’ weerɨ əmɨ nɨ chəɨ ənɨ tɨ mbə nya’a ghì əne.

Filipì 3

1Mbɨ bəŋgəb, bəŋ mə sɨə màànɨə̀, mə wɨə ghà ɨ nən ni mbə̀ gha’ ɨchî nɨ mbə̀ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Ə̀nùŋìsɨg. Ka’i ŋgə’ mə’ɔ ɨ num nɨ wɨrɨ ŋwa’nɨ ɨnû mbe nɨ mə̀ nya’a be ŋwà’nì ɨ nən. Mə wɨə ghì əne ɨmbə̀’ tɨ ŋgə’ nyɨ i ɨgwɨ nən.

2Mbə̀ we ə mbɨ ə bə̂d mbe nɨə ghì ɨnû rɨbə̀ŋ. Mbɨ yɨ ɨghabɨ ə bu. Ɨ mbɨə yènə̀ ghàə̀ ni mbɨ berɨ ne bə̂d.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

3À yɨə mbă nɨ mbɨ ne ɨchî rəsì’. Əzwî ə ziə wèèrì əwa ni tɨ wumnɨ ə Ɲwiə̀. Tì wiə gha’ ɨchî nɨ tì ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo Yeso əne chəi tiə zì ta fîŋ ənɨ ɨnû mbe nɨ bə̂d mìsɔŋɨchù ə ghìə̀,

4ka à bè ye’i ni mə berɨ əton nɨ zɨ fîŋ ənɨ ɨnû mbe nɨ bə̂d mìsɔŋɨchù ə ghìə̀. Wə̀d mɔ’ɔ mɨ kɔndɨ ni tə berɨ əton nɨ zɨ fîŋ ənɨ ɨnû mbe nɨ bə̂d mìsɔŋɨchù ə ghìə̀, njɨ mə berɨ chè əməd.

5Mbɨ nya’a nè əmɨ ənɨ mə̀ nya’a ɨni famɨ. Mɨ mbă’ mbɨ mɨ niŋ yiə nya’ə mìIzre riŋga ɨnəbɨ Benjamìn, əne mə̌ yiə kàŋə̀ wə̀d Hibrù rəsì’. Ɨ beenɨ əbɔ’ rɨkə, mə yɨ riŋga ɨfɔtɨ mìFarisiî.

6Ɨ zɨ ətu ənɨ ənû ə mɔ’ɔ, mə wiə nya’ə nwèndì rɨkyerɨ-ɨwu bə̂d Kristo. Ɨ təm kù’nì ɨchî nɨ rɨkə chwiə, chəi bə̂d kwe’ ghà ənû rɨbɔ̀ŋ ɨmbə̀’ əmɨ.

7Mə nya’a kɔndɨ ni mə we tì mə jɨg njìm rɨ nɨ ɨnû mbô, àyɨə tìnîn mə fə zə ni mbɨ yɨ ɨnimɨ. Mbɨ yɨ ɨnimɨ ɨmbə̀’ ɨchòm we nɨ Kristo ghɨ ənɨ ə num.

8Təsì’ nɨ ye’ əŋgu yɨ ni ɨnû jìm yɨ ɨnimɨ ənɨ mə mɨg mbɨ ənû ə kyeŋ ze nɨ bɔŋɨ chè. Ənû ə kyeŋ ze yɨ nɨ kyerɨ ə Kristo Yeso wum Ə̀nùŋìsɨg. Mə fə nim ɨnû mbe jìm ɨmbə̀’ ə Kristo Yeso. Mə fə zə ni ɨnû mbe jìm yɨ ɨnyɔrɨ, ɨmbə̀’ mə chubɨ mbɨ Kristo

9əne fɔtɨ sɨ ənû ə mɔ’ mbɨ məd. Chəi mə̀ təm kù’nì ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ miə ghì ɨnû mbe nɨ ye’ ɨŋga rɨkə. Mə təm ku’nɨ ənjìm ɨchî nɨ mə̀ nuŋ fîŋ ɨgun ə Kristo. Ɲwiə̀ fə ghì ni mə təm kù’nì ənjìm ɨchî nɨ mə̀ nuŋ fîŋ ɨgun ə Kristo.

10Mə wiə kəb kyerɨ ə Kristo. Mə wiə bə̀ kəb kyerɨ ɨka we nɨ Kristo nya’a berɨ ənɨ wì nya’a zwemə. Mə wiə kə̀b zə ŋgə’ ɨchî nɨ wì nya’a bə zə. Mə wiə bə̀ kə̀b kwɨ ɨchî nɨ wì nya’a bə kwɨ

11ɨmbə̀’ ɨchî mɨ chwiə, mə bə̀ zwemə.

12Chəi mə̀ gha ni mə fə berɨ ɨnû mbô jìm, kì ni mə fə bɔ̀ŋ màànì, àyɨə mə wiə kywɨ ənywɨ ɨmbə̀’ berɨ mbɨwən. Kristo Yeso nya’a ghɨ ni mə̀ ye’ wə̀d məd ɨmbə̀’ berɨ ɨnû mbô jìm.

13Mbɨ bɔŋgɔb, chəi mə̀ gha ni mə fə berɨ mbɨwən, àyɨə ənû ə mɔ’ nɨ mə ghɨ yɨ ni: mə fə neb ɨnû mbe nɨ fə che, əne mə wiə kywɨ ənywɨ ɨmbə̀’ beenɨ əbɔ’ mbe nɨ ye’ ɨmbì.

14Mə wiə kywɨ ənywɨ wò pe ənɨ ɨnwǐ ɨmbə̀’ berɨ ɨne’e we nɨ Ɲwiə̀ che ənjìm ə Kristo Yeso nuŋ ɨ num ɨkaŋ.

15Mba mɨjìm mbe nɨ ye’ bə̂d Kristo nɨ fə kaanɨ berɨ nuŋ ta rɨkɔndɨ ənɨ wɨ mɔ’ ɨmbə̀’ ɨnû mbô. Àyɨə mbə mɨ berɨ tɨkɔndɨ cherə, Ɲwiə̀ bɨrɨ ghɨ ni ziə zeŋ ɨ nən.

16Àmei ni tɨ yim ɨnû mbe nɨ tɨ nya’a fə be kyerɨ.

17Mbɨ bɔŋgɔb, mbə̀ mɨg əmɨ ənɨ ɨnû mbe nɨ miə ghìə̀. Mbə niŋ ənweenɨ rɨ ənɨ bə̂d mbe niə ghì ɨnû mbe nɨ tì nya’ə ghìə̀.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

18Mə nya'a fə ghà ɨ nən ɨghəm nɔnɔ', əne mə wɨə bə̀ yɨə ghà ɨ nən tìnîn mbɨ mɨsɨ əghə ni bə̂d mìnɔnɔ' mbɨ əŋgu nɨə chub ɨghabɨ ə bə̂d pə̀n Kristo ɨchî nɨ chəɨ mbɨə ben nɨ zu əton nɨ wì nya'a kwɨ əzed ə ba'nɨ.

19Bə̂d mbô bɨrɨ nwì ɨŋga ɨwid rɨ nìmə, əne ŋwìə̀ mìmə̌d yɨ ɨghɨ mbe nɨ nyamnyod tɨ mìmə̌d ə feenɨə. Ɨ mbɨə gha'ə ɨmbə̀' ɨnû mbe nɨ njɨ ɨtu mìmə̌d kə' nìd ɨmbə̀' mbɨwən. Ɨ mbɨə kɔndɨ àmei ɨnû rɨŋga ɨsɨg.

20À ye' ɨmbə̀' əwa, a əbeŋ yɨ ɨkaŋ. Tì wɨə wòmə̀ ni Ɔ̀nùŋìsɨg Yeso Kristo, nɨ bɨrɨ chì əwa rəŋgə', bɨrɨ ye'e rəŋgu.

21Məd bɨrɨ kwepɨ ta nyamnyod tô nɨə kwɨə, əne ghì tì berɨ nyamnyod ɨghabɨ zɨ məd ze nɨ wì nya'a zwemə mbɨ zɨwən. Wì bɨrɨ ghɨ əne ənjìm ɨka we nɨə ghì ni wì tumbɨ ɨghɨjìm.

Filipì 4

1Mbɨ bɔŋgɔb, mə gha' əwən bə̀ kàŋ kə̀b nɨ zə əwən. Mbə mbɨə ghì ni mɨ fîŋ bɔŋ ə. Mbə yɨə bə̀ ɨchɔ' ə̀fà'ì ənɨ ə̀fà'ì ze nɨ mə fa'i. Ɔne kyɨə bɔŋgɔb nɨ mə̀ gha'i kwà' rɨŋgə', mbə̀ təm kààni ɨchî nɨ mbə̀ ye' ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Ɔ̀nùŋìsɨg.

2Mə wɨə bu' ɨ bɔ ɨ ne àwɔ̀ Euodià bə̀ bu' ɨ ne àwɔ̀ Sintikè ni mbə chub ənɨ ənû ə mɔ' ɨchî nɨ mbə̀ ye' bə̂d Ɔ̀nùŋìsɨg.

3Mə wɨə bə̀ gha ɨ ne, àwɔ̀ nɨə fà'ə̀ mbɨ num ənɨ e fîŋ jìm, ni à weerɨ məyi mbô ghì mbɨ chub ənɨ əbɔrəbɔd, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mìmə̌d, Klemèn mbɨ ə bə̂d cherə fə fà' rɨkə̌ mbɨ num nɨ ghà ɨkə̂n chɔ̀m. Tɨkum tɨ mìmə̌d tɨ ɨŋga ə̀ŋwà'nì ze nɨ mbɨ ŋwa'nɨ rɨkum bə̂d mbe nɨ bɨrɨ jɨg ɨtènì.

4Mbə̀ gha'rɨ ɨghəm jìm ɨchî nɨ mbə̀ ye' ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo. Mə yì ghà ɨ nən ni: Mbə gha'rɨ!

5Mbə̀ chwi əmbɨ wə̀d jìm ni mbə berɨ ɨbɔtɨ fîŋ. Ɔ̀nùŋìsɨg bɨrɨ zambɨ ye'e.

6Tɨ mbə̀ nwì' ə ɨnyod ɨmbə̀' ənû ə mɔ'ɔ, àyɨə mbə kɔŋgɨ ə Ɔwiə̀ ɨmbə̀' ɨnû jìm, nɔn ɨnû jìm mbe nɨ mbə kwaŋɨ bə̀ nà' məben-əwe ɨ bɔ.

7Mbə mɨ ghì əne, njɨ əbɔrəbɔd ə Ɔwiə̀, nɨ chəɨ ənɨ tɨ ɨwe bə̂d mìsɔŋɨchù kyerɨ màànì, bɨrɨ ghɨ ni tɨ tə fîŋ bɔrɨ i, bə̀ ghì ni tɨ tə rɨkɔndɨ tɔb i əwən ɨchî nɨ mbə̀ ye' ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo.

8Mbɨ bɔŋgɔb, ənû nɨ sɨ nwìə̀ yɨ ni, ənû ə mɔ'ɔ mɨ bɔ̀ŋ, ənû ə mɔ'ɔ mɨ ye' əŋgu nɨ bə̂d ə yiirɨə, mbə nuŋ tə rɨkɔndɨ ɨgun ɨnû mbe. Ənû nɨ ye' əzɨ rəsì', ənû nɨ tɨ bə̂d wumnɨ, ənû nɨ ku'nɨ, ənû nɨ zeŋɨ, ənû nɨ bə̂d ə gha'ə mbɨ ənû nɨ tɨ bə̂d feenɨ, yɨ mbe nɨ tì mbə nùŋ tə rɨkɔndɨ ɨgun.

9Mbə̀ ghɨ ɨnû mbe nɨ mə̀ nya'a chwi ɨ nən mbə benɨ. Mbə̀ ghì mbe nɨ mbə nya'a zu rɨ num bə̀ zə ənɨ mɨə ghìə̀. Ɔne Ɔwìə̀ nɨə nà' əbɔrəbɔd bɨrɨ chubɨ mbɨ nən.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

10Ɨgha'i kyeŋ wɨ ɨŋga mɨ fîŋ ɨchî nɨ mə ye' əni ɨfɔtɨ mbɨ Ɔ̀nùŋɨsɨg, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ əgha ə fə kàŋ sà nɨ chəi mbə̀ weerɨ əmɨ. Mbə nya'a kàŋ gha' nɨ weerɨ, àyɨə chəi mbə̀ nya'a berɨ əpan.

11Chəi mə̀ gha əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mə̀ nya'a kwaŋ əghɨ ə mɔ'ɔ. Mə wɨə ghà ye' ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mə fə kwembɨ ni kɨ̀ à kɨ ənû ə ye ə, ɨghɨ mbe nɨ mə berɨ mbɨ kù'.

12Mə kyerɨ ɨchî nɨ chub əni mə kwaŋɨ fərɨ əni mə berɨ ɨghɨ nɨ nɔ'ɔ, ɨmbə̀' ɨsɨ jìm bə̀ fərɨ əni mìnyùmə̀ jìm, mə fə mə̀d mbɨ ɨghɨ mbe nɨ mə berɨ, kɨ̀ mə jɨg kod kɨ̀ mə chubɨ njì, kɨ̀ mə berɨ ɨghɨ mbɨ nɔ' kɨ̀ mə berɨ mbɨ kə.

13Mə we tɨ̀ mə ghɨ̀ ɨnû jìm ənjìm ɨka we nɨ Kristo na' ɨ num.

14Àyɨə mbə nya'a ghɨ̀ ɨchòm ɨchî nɨ mbə weerɨ əmɨ əni mə̀ nya'a əŋgə'.

15Mbə̀n məFilipì kàŋ kyerɨ ə kwà' ɨchî chòm ni əni mə̀ nya'a nɔ' rɨ ə Màsèdonià kɔ gha ɨkân chòm, chəi ɨfetɨ cherə nya'a weerɨ əmɨ. Àmei mbənə nya'a weerɨ əmɨ.

16Ka àbei əni mə nya'a ə Tèsàlonikà, mbə nya'a chà əwèèrɨ̀ ɨ num chè rɨ əni ɨghəm mɔ'.

17Chəi mə̀ gha əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mə̀ kəb ni mbə na' ɨghɨ ɨ num. Mə kə̀b ye' ni Ɲwìə chwɨ əwən ɨchî nɨ mbə̀ weerɨ əmɨ.

18Mə fə berɨ ɨghɨjìm mbe nɨ mə nya'a kwaŋɨ mbɨ nɔ' chè. Mə fə berɨ ɨghɨjìm mbe nɨ mə̀ kwaŋɨ tìnîn nɨ Èpàfroditùs fə na' ɨkab we nɨ mbə̀ tom ɨ num. Ɨkab we yɨ ɨghabɨ ɨghɨ əfà nɨə nyù'rɨ ɨfɔ chòm əne ghɨə̀ ni fîŋ Ɲwìə bɔŋ ə.

19Mɨ Ɲwìə bɨrɨ na' ɨghɨjìm mbe nɨ mbə̀ kəbɨ. Wɨ̀ bɨrɨ che ənjìm ə Kristo Yeso na' ɨ nən rɨŋga mbôn nɔnɔ' ze nɨ wɨ̀ berɨ.

20Bə̂d wumnɨ Ɲwìə a Mbă' koŋ koŋ. À yɨ əne.

21Mbə̀ cha'rɨ bə̂d Kristo mɨjìm əwɔ. Mba mɨjìm mbɨ əni ɨfɔtɨ mbɨ Kristo ɨchî nɨ tɨ̀ nùŋ fîŋ ɨgwɨ məd.

22Bə̂d Kristo mɨjìm chà'rɨ̀ əwən, màànɨ̀ mbe nɨə fà' ɨŋga tɔ' Kaisà.

23Ɔ̀nùŋɨsɨg Yeso Kristo ghɨ ɨchòm əni ə nən.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Kòlosè

Kòlosè 1

1À yiə mɔ̌ Pôl, ni mə ye’ wəd tom Kristo Yeso ni Ɲwìə chɔ’ɔ, mbi Timotì ni ye’ wa aŋgɔb, ŋwa’ni əŋwà’nì zô.

2Tì wiə ŋwà’nì əmbi ə mbən bəd Ɲwiə mbe ni nuŋ fìŋ igun ə Kristo ə Kòlosè. Ɲwiə a Mbă’ ghi ìchòm əni ə nən bə nà’ əbɔrəbɔd i nən.

3Tì wiə nà’ məben-əwe əmbi ə Ɲwiə ni ye’ Mbă’ a Ə̀nùŋìsig Yeso Kristo. Tì wiə na’ əni mìnyùmə jìm mbe ni tiə kɔ̀ŋgì ə Ɲwiə imbə̀’ əwən.

4Tì wiə nà’ imbə̀’ ighəm ni tì fə zu ichî ni mbə̀ nuŋ fìŋ igun ə Kristo Yeso bə̀ zu ichî ni mbə̀ə gha’ə bəd Ɲwiə mìjìm.

5Tì wiə bə̀ nà’ imbə̀’ inû mbe ni mbə nuŋ rikɔndi wòm ni Ɲwìə nuŋ i nən ikaŋ. Mbə nya’a fə be zu ənû zô iŋga iŋgam rəsì’ we ni ye’ ikə̂n chòm we

6ni fə ye’e i nən. Ikə̂n chòm wô wiə kwiə bə̀ ghìə ni bəd mìjìm iŋga isig ghi inû mbe ni Ɲwiə kəbi, àmei ichî ni mbə nya’a fə be kɔ ghǐ, kɔ ri əni ze ni mbə̀ nya’a zu bə̀ kyeri rəsì’ imbə̀’ ìchòm Ɲwiə.

7Mbə nya’a zu ənû imbə̀’ ìchòm Ɲwiə ri əmbi Epafràs ni ye’ wa aŋgɔb ni tì gha’i kwà’ riŋgə’, ni tiə bə̀ fà’ inə̂n mbi məd. Məd wiə fà’ əmbi Kristo əni i fìŋ jìm əni əza rimbin.

8Məd fə ghi tì kyeri ni Əzwî ə Ɲwiə ə ziə ghì ni tì gha’ mba bɔŋgɔb.

9À yi əton ni ti əni ze ni tì nya’a zu imbə̀’ əwən, chəi tì kiri sob ni kɔ̀ŋgi ə Ɲwiə imbə̀’ əwən. Tì wiə kɔ̀ŋgìə ni Əzwî əməd ə ghi mbə̀ jeŋgi kyeri inû mbe ni wì kəbi. Mbə itu biri kaŋ zeŋ mbə kyeri inû mbe ənjìm iwe we ni Əzwî ə nà’ə̀.

10Tì wiə kɔ̀ŋgì əməd imbə̀’ wì ghi ni mbə̀ chub ichî ni Ə̀nùŋìsig kəbi. Tì wiə bə̀ kɔ̀ŋgìə ni mbə̀ siə ghì inû jìm mbe ni biri ghi ni fìŋ məd bɔŋ ə. Ichî ni mbə̀ə chubə biri ghi ni mbə ghi ìchòm əni tikwiri inə̂njì nɔnɔ’ bə̀ ghì ni mbə siə jeŋgiə kyeri ə Ɲwiə wò imbì.

11Ɲwiə we ni beri ika ni chè ika jìm ghi ni mbə̀ jeŋgi təm kàànì imbə̀’ mbə̀ siə nyì’ əton ə ŋgə’, siə yimə fìŋ, siə gha’ə bɔŋgɔb,

12bə̀ siə nà’ məben-əwe əmbi Mbă’ we ni ghi ni mbə ku’ ni beri əbà ri əni ighi mbe ni wì nuŋ əmbi mbi bəd iŋga əsi ze ni izeŋi zeŋi ə teə.

13Wì fə chi əwa riŋga tikyeri-ibɔ məd we niə tùmbì isi firi, əne zì iŋga ənû ifɔ̀n ə Wan məd we ni wì gha’i kwà’ riŋgə’.

14À yiə wan we nya’a cho’ mba itu bə̀ wa’ mba inû ribɔ̀ŋ.

15Kristo we ni mbiə zəə yi ighabi ə Ɲwiə we ni chəi bəd ə zəə. Məd yiə wan fə̀d igwi ighijìm mbe ni Ɲwiə teki.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

16Ɲwiə̀ nya’a chè ənjìm məd tekɨ ɨghɨjìm mbe nɨ ye’ ɨkaŋ mbɨ mbe nɨ ye’ ɨgwɨ ə si. Wɨ̀ nya’a chè ənjìm məd tekɨ ɨghɨ mbe nɨ mbɨə zəə mbɨ mbe nɨ chəi mbɨə zəə. Wɨ̀ nya’a chè ənjìm məd tekɨ mbɨàŋgɨrə̀, tekɨ ɨzwî mbe nɨə tùmbɨ̀ ɨsɨ mbe rɨ ɨgwɨ si bə̀ tekɨ ɨzwî ka ka mbe nɨə tùmbɨ̀ ɨsɨ mbe rɨ əton ɨkaŋ. Ɲwiə̀ nya’a tekɨ ɨghɨjìm ənjìm məd, bə̀ tekɨ ɨghɨjìm ɨmbə̀’ mbɨ wumnɨ əməd.

17Ɲwiə̀ nya’a tekɨ əməd bɔŋ wɨ̀ nya’ə siə tekɨ ɨghɨjìm. À yɨ ɨŋga məd nɨ ɨghɨjìm fɔtɨ ənɨ mbɨ mɔ’.

18Məd yɨ ətu rɨ ənɨ nyamnyod məd, əne yɨ ɨfetɨ bâd Kristo. Məd yɨ ɨkɔ rɨ ənɨ ɨfetɨ we. Məd yɨə bə ə wan fə̀d nɨ zwemə tɨ ənɨ ɨvɨ. Əne yɨ ni məd yɨ ə̀chèmbì ənɨ ɨghɨjìm.

19Zɨə nya’a bɔ̀ŋ əmbɨ ə Ɲwiə̀ ni Wan məd berɨ mɨchî məd mɨjìm ɨŋga ni.

20Zɨə nya’a bə̀ bɔ̀ŋ ɨ bɔ ni wɨ̀ chè ənjìm məd màànɨ̀ tàŋ mbɨ ɨghɨjìm, əne yɨ ɨghɨ mbe nɨ ye’ ɨgwɨ ə si mbɨ mbe nɨ ye’ ɨkaŋ. Wɨ̀ nya’a bə̀ ghɨ̀ ni bâd mɨ̀jìm chub ənɨ əbɔrəbɔd. Wɨ̀ nya’a ghɨ̀ əne ənjìm ənəm Wan məd ze nɨ wɨ̀ nya’a chəmnɨ əzed ə ba’nɨ.

21À nya’a ənɨ ə nyùmə̀ mɔ’ɔ, mbə mbɨə nya’a əsa əgha rɨ ənɨ ə Ɲwiə̀. Mbə mbɨə nya’a ənɨ ə pə̀n mbɨ məd ɨmbə̀’ ɨchî nɨ mbə mbɨə nya’ə kɔndɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ bə̀ ghɨ̀ə̀.

22Àyɨə rɨ̀nîn wɨ̀ fə màànɨ̀ tàŋ mbɨ nən ɨchî nɨ Kristo nya’a kwɨ əzed ə ba’nɨ. Kristo nya’a kwɨ ɨmbə̀’ nɨŋ əwən nɨ mbə̀ fə zeŋ, nɨ chəi ənû rɨbɔ̀ŋ ə mɔ’ɔ kɨ̀ ɨsa’i mɔ’ɔ ɨgwɨ nən wò ɨfě Ɲwiə̀.

23Mbə berɨ chè ɨmbì yim ə ɨbenɨ bə̀ təm ɨŋga ɨbenɨ we kàànɨ̀. Tɨ mbə̀ suŋgɨ ə rɨ ənɨ ɨnû mbe nɨ mbə̀ nya’a nuŋ rɨkɔndɨ ɨgun ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ mbə̀ nya’a zu ɨkə̂n chɔ̀m. Mbɨ fə ghà ɨkə̂n chɔ̀m wô ɨŋga ɨsɨg jìm. Ɲwiə̀ nya’a chɔ’ əmɨ, mɔ̌ Pôl, ni mə̀ gha ɨkə̂n chɔ̀m rəŋgu.

24Mə wɨə gha’ə rɨ̀nîn ɨchî nɨ mɨə zəə ŋgə’ ɨmbə̀’ əwən, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mə wɨə màànɨ̀ ɨchî nɨ Kristo nya’a zə ŋgə’ ɨmbə̀’ i nyamnyod. Nyamnyod ze yɨ ɨfetɨ bâd məd.

25Ɲwiə̀ nya’a fə nà’ ɨka ɨ num ni mə̀ fa’ əmbɨ ɨfetɨ we, ɨmbə̀’ mə̀ ghɨ ni mbə̀ jeŋgɨ kyerɨ ɨŋgam məd.

26Mbɨ nya’a fə nə̀m ɨŋgam we rəŋwe rəŋwe bə̀ nə̀m rɨ əmbɨ rɨghəm rɨ bâd nənɔ’. Àyɨə rɨ̀nîn Ɲwiə̀ fə ghɨ ni bâd məd kyerɨ ɨŋgam rəŋgu.

27Ɲwiə̀ nya’a kàŋ kə̀b ni bâd məd kyerɨ ni ənû ə kyeŋ ze nɨ ye’ ənə̀mə yɨə bə̀ əmbɨ ə bâd mbe nɨ ka’i mɨJû. Ənû ze nɨ ye’ ənə̀mə yɨ ni Kristo wɨ ɨŋga mbə̀n mbe nɨ ka’i mɨJû. Əne yɨ ni mbə birɨ bɨ berɨ ɨwumnɨ ɨghabɨ wɨ məd.

28Tɨ̀ wɨə ghà ənû ɨmbə̀’ ə Kristo əmbɨ ə wə̀d jìm. Tɨ̀ wɨə nɨŋ ɨwe we nɨ Ɲwiə̀ na’ ɨ na patɨə mɨ̀məd bə̀ chwi ɨnû əmbɨ wə̀d jìm, ɨmbə̀’ tɨ nɨŋ wə̀d jìm we nɨ fə kwi kàànɨ ɨchî nɨ wɨ̀ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo wò ɨfě Ɲwiə̀.

29Mə wɨə ghɨ̀ ɨnû mbô ənɨ ɨka jìm we nɨ Kristo na’ ɨ num.

Kòlosè 2

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1Mə wɨə kəbə̀ ni mbə̀ kyerɨ ni mə wɨə fà’ rɨka ɨmbə̀’ əwən, ɨmbə̀’ bə̂d mbe rɨ ə Laodisià, fərɨ ɨmbə̀’ bə̂d mɨjìm mbe nɨ chəɨ mbɨ kyerɨ əmɨ.

2Əton yɨ ni mə wɨə kəb nəərɨ fîŋ tɨ mɨmə̌d ni mbɨ gha’ mbə bɔŋgɔb əne chub əni ənû mɔ’, ɨmbə̀’ mbɨ berɨ mbɔ̂n ze nɨ bɨrɨ ghɨ ni mbɨ berɨ ɨwe bə̀ jeŋgɨ kyerɨ ɨnû mbe nɨ ye’ ənə̀mə ɨmbə̀’ ə Ɔwiə̀. Ɨnû mbe nɨ ye’ ənə̀mə yɨə Kristo ziə.

3Ɔwìə̀ fə nə̀m ɨwe jìm bə̀ nə̀m ɨkyerɨ-ɨnû jìm ɨŋga məd.

4Mə wɨə ghà əne ɨmbə̀’ tɨ wə̀d mɔ’ɔ nɨŋ i mɨŋgam nəmɨ nəmɨ mɔ’ɔ tambɨ əwən əŋgu.

5Ka à bè ye’i ni chəɨ əmɨ mbɨ nən əni nyamnyod, àyɨə mə wɨ mbɨ nən əni əzwî. Mə wɨə gha’ə nɨ zə ni mbə mbɨə chub ɨchî chə̀m. Mə wɨə bə̀ gha’ə nɨ zə ni mbə berɨ ɨbenɨ nɨ kaanɨ ɨgun ə Kristo.

6Ɨchî nɨ mbə̀ fə ben ni Kristo Yeso yɨ Ə̀nùŋìsɨg, əne mbə̀ wo ɨmbì chub əni ənû ə mɔ’ mbɨ məd.

7Mbə̀ sɔɔrɨ mbə ɨghaŋ mbɨ jeŋgɨ nyɨ ɨŋga məd, nùŋ ə ɨtènì àmei ɨgwɨ məd bə̀ ghì ni ə ɨbenɨ kaanɨ ɨchî nɨ mbɨ nya’a chwi ɨ nən. Mbə̀ na’ məben-əwe ɨ bɔ ɨghəm jìm ɨmbə̀’ ɨnû jìm mbe nɨ wɨə ghì əni ə nən.

8Tɨ mbə̀ ben ə ni wə̀d mɔ’ɔ nɨŋ ɨwe əko bə̂d mɨsɔŋɨchù tambɨ əwən əŋgu, əne ghì mbə̀ ben ɨbò’ò ɨ bɔ. Ɨwe əko we yɨ rɨ əni mɨchî mɨmbə̌’ mbɨ rəŋwe bə̀ fərɨ rɨ əmbɨ ɨzwî mbe nɨə tùmbì ɨsɨg. Ka ɨwe əko wô yɨ i rɨ əmbɨ Kristo.

9Mɨchî Kristo əni wɨ nya’ə wə̀d mɨsɔŋɨchù yɨə nya’a ɨghabɨ mɨchî Ɔwiə̀.

10Ɨtènì wɨ ɨŋga nən ɨ swi ɨchî nɨ mbə̀ ye’ əni ɨfɔtɨ mbɨ Kristo. Məd ə chè ɨzwî jìm mbe nɨ ye’ ɨkaŋ bə̀ chè ɨzwî jìm mbe nɨ ye’ ɨŋga ɨsɨg.

11Ɨchî nɨ mbə̀ ye’ əni ɨfɔtɨ mbɨ məd, əne mbɨ nya’a fə bə̀ ne əwən. Ka’i bə̂d mɨsɔŋɨchù nya’a ne əwən əni mbə ɨbɔ. À yɨə Kristo ziə nya’a ne əwən ɨchî nɨ wɨ chɨ əwən rɨ əton ɨka we nɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ nya’a berɨ ɨgwɨ nən.

12Mbɨ nya’a fə tweŋ əwən mbɨ Kristo əni ə nyùmə̀ we nɨ mbə̀ nya’a nɨŋ mɨnib. Ɔwìə̀ fə bə zwemnɨ əwən mbɨ məd ənjìm ɨchî nɨ mbə̀ ben ni məd ə berɨ ɨka nɨ ghɨ əne. À yɨə məd nya’a zwemnɨ ə Kristo.

13Əni mbə̀ nya’a fə kwɨ ɨmbə̀’ mbə ɨnû rɨbɔ̀ŋ fərɨ ɨmbə̀’ ɨchî nɨ chəɨ mbɨ nya’a kɨrɨ ne əwən əni mbə̀ nya’a kɨrɨ ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ, Ɔwìə̀ nya’a wa’ ta rɨgùrɨ-ɨnû jìm, əne ghì mbə chub ɨka mbɨ Kristo.

14Wɨ nya’a ghì əne ɨchî nɨ wɨ nya’a fu əghɨ ze nɨ mbɨ nya’a ŋwa’nɨ ta rɨgùrɨ-ɨnû ɨgun bə̀ fu rɨkə te nɨ nya’a əbɔ’ wò kombɨ əzed ə ba’nɨ.

15Wɨ nya’a fe ɨka rɨ əmbɨ ɨzwî ka ka mbe nɨ ye’ ɨkaŋ bə̀ fe rɨ əmbɨ ɨzwî ka ka mbe nɨ ye’ ɨŋga ɨsɨg. Əze ə nya’a chwi əmbɨ ə bə̂d mɨjìm ni wɨ fə baŋ mɨmə̌d əzed ə ba’nɨ.

16Əne tɨ wə̀d mɔ’ɔ zɨ i ɨsa’i ɨgwɨ nən ɨmbə̀’ ɨghɨ mbe nɨ mbɨə jɨgə, kɨ ɨmbə̀’ mbe nɨ mbɨə nɔ, kɨ ɨmbə̀’ ənû nɨ jɨg əchwî, kɨ ɨmbə̀’ əchwî ɨmɨg fi, kɨ ɨmbə̀’ əni əkwɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

17Mbô yɨ ɨziŋɨ tɨ əni ɨghɨ mbe nɨ bɨrɨ ye'e. Tì we tì rɨ zə rəsì' we nɨ ye' ɨŋga ɨnû mbô àmei ənjìm ə Kristo.

18Tɨ mbə ben ə ni wəd mɔ'ɔ ghɨ mbà nim ɨne'e we nɨ Ɲwiə ka' ɨ nən ɨchî nɨ wɨə nyeŋ əwən ni mbə swi ɨnyod bà nyèŋà ni mbà wumnɨ mbìaŋgɨrà. Bəd mbe niə ghì əne mbɨə ghàà ni mbə zə ɨnû mbe ɨŋga rìtaanɨ njàm. Ɨ mbɨə nɔ̀ ɨnyod ɨmbà' ɨghɨ mbe nɨ mbɨ kəndɨ ni mbə kyerɨ, àyɨə chəi mbɨ berɨ əton nɨ nɔ ɨnyod.

19Chəi mìməd ə wɨrɨə beenɨ əbɔ' Kristo we nɨ ye' ətu rɨ əni ə nyamnyod mìməd. Nyamnyod ze yɨ ɨfetɨ bəd Kristo. À yɨə Kristo ə jəə nyamnyod ze. À yɨə məd ə fɔtɨ ɨsɨ ɨnyod mbe nɨ gumə, bà fɔtɨ rɨnye tɨ kwɨə ɨchî nɨ Ɲwiə kəbɨ.

20Mbə mɨ fə kwɨ mbɨ Kristo, əne wɨ fə chɨ əwən rɨ əton ɨka we nɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ mbe rɨŋga ɨsɨg berɨ ɨgwɨ nən. À kɨə ye sɨ ghɨ ni mbà chub ɨghabɨ bəd nɨ kɨrɨ ɨŋga ɨsɨg ə? Mbə kɨə zuunɨ rɨkə te rɨŋga ɨsɨg ɨmbà' ə yè ə? Tɨ mɔ'ɔ rəbɔ' yɨ ni:

21"Tɨ mbà yim ə əghɨ zô! Tɨ mbà zwe'rɨ ə əghɨ zɨə! Tɨ mbə betɨ ə ɨghɨ mɔ'ɔ!"

22(Əne yɨ mbɨə ghà ɨmbà' ɨghɨjìm mbe niə bəə əni mbɨ fa' mbɨ mbɨwən). Ɨ mbɨə ghà əne beenɨ əbɔ' rɨkə te nɨ bəd mìsɔŋɨchù ə nùŋà bà fɔrɨ əbɔ' ɨnû mbe nɨ mbɨə chwɨə.

23Tɨkə tɔ tɨ ɨghabɨ ni tì berɨ ɨwe ɨŋga ɨchî nɨ tɨə nyèŋà bəd ni mbɨ wumnɨ ə Ɲwiə, swi ɨnyod bà chə ɨnyod, àyɨə chəi tɨ berɨ ɨka nɨ yim bəd ni mbɨ ton ɨnû mbe nɨ nyamnyod ə kəbà.

Kòlosè 3

1Ɲwìà mɨ fə zwemnɨ əwən mbɨ Kristo, əne mbà sɨ kɔ kəb ye' ɨghɨ mbe nɨ ye' ɨkaŋ, əsɨ ze nɨ Kristo chub əbà əbɔ ə jɨg ə Ɲwiə.

2Mbà nuŋ tə rɨkəndɨ àmei ɨgun ɨghɨ mbe nɨ ye' ɨkaŋ, ka'i ɨgun mbe nɨ ye' ə si.

3Mbə fə kwɨ, əne ə ɨtènì wɨ ənəmə mbɨ Kristo ɨfĕ Ɲwiə.

4Əni Kristo nɨ ye' a ɨtènì wɨrɨ jwì, mbà bɨrɨ bɨ jwɨ mbɨ məd ɨŋga ɨwumnɨ məd.

5Əne mbə zwiirɨ ɨghɨ rɨ ɨgwɨ ə si mbe nɨ tə nyamnyod ə feeniə. Əne yɨ ənû nɨ niirɨ məyi kì mbaŋà əbəŋ əbəŋ, ənû nɨ ghɨ ɨnyɔɔnɨ-ɨnû, ənû nɨ feenɨ əyi kì mbaŋà, tɨkəndɨ ɨmbà' ɨnû rɨbɔ̀ŋ, ənû nɨ ghɨ əjə. (Əjə yɨ ənû nɨ wumnɨ anèŋ.)

6À yɨ ɨmbà' ɨnû mbô nɨ Ɲwìà bɨrɨ sə ɨtəm əbɔ' bəd mbe nɨ chəi mbɨə zuunɨ əməd.

7Mbə mbɨə nya'ə kwe'ə ghì ɨnû mbô əni mbà nya'ə nɨŋə ni à mɨ ye' nɨ chəi ɨnû mbô, njɨ chəi bəi ɨtènì.

8Àyɨə rìnîn, mbə berɨ wa' ɨnû mbô jìm. Əne yɨ ənû nɨ sə ɨtəm, ənû nɨ chɔb, ənû nɨ ghɨ ɨbə, ənû nɨ ghambɨ wəd mbɨ ənû əni gham əbɔb ɨŋgam.

9Tɨ mbà gha ə mɨghab əmbɨ mbə bɔŋgɔb, ɨmbà' ɨghəm nɨ mbə fə wa' nyamnyod ənun bà wa' ɨnû ənun mbe nɨ mbà nya'ə ghɨà.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

10Tìnîn, mbə fə niŋ nyamnyod fi. Ɔwìə wiə beŋə nyamnyod fi zô ni zì jeŋgi kyeri əməd bə̀ chub ighabi əməd.

11Əne chəi wiri i ikwepi əka’ bə̂d ni ka’i mìJû mbi mìJû, chəi wiri i ikwepi əka’ bə̂d mbe ni mbi ne mbi mbe ni chəi mbi ne mìməd, chəi wiri i ikwepi əka’ bə̂d əgyeŋ, əka’ bə̂d ni kiri iŋga izimi, chəi wiri i ikwepi əka’ ìbò’ò mbi ə bə̂d ni ye’ əni ə ighəm. Kristo yi inû jìm. Məd wi iŋga bə̂d mijìm mbe ni ye’ əni ənû ə mɔ’ mbi məd.

12Əne mbə̀n mbe ni Ɔwìə fə chɔ’ ni mbə̀ ye’ mbi bə̂d beri ye’ bə̂d zeŋi ni wì gha’i kwà’ riŋgə’. Mbə beri diiri bə̂d cherə. Mbə beri beri ibɔŋ fîŋ. Mbə beri beri bɔti inyod. Mbə beri beri ibɔti fîŋ bə̀ beri iyim fîŋ.

13Əne mbə̀ yim fîŋ mbənə mbənə bə̀ wa’ tìguri-inû wəd we ni gu ənû əmbi aŋgɔb. Ichî ni Ə̀nùŋìsig fə wa’ mbə igu inû, əne bə̂, mbə beri bi wa’ mbi bə̂d cherə.

14Igwi inû mbô jìm yi igha’i. Igha’i yi əghi niə korə bə̂d mijìm ni mbi ye’ əni mbi mɔ’.

15Mbə̀ saŋ ə ni əbɔrəbɔd ze ni Kristo ə nà’ə̀ ə tumbi tə fîŋ. À yi imbə̀’ əbɔrəbɔd zô ni Ɔwìə nya’a tɔŋ əwən ni mbə̀ ye’e fɔti iŋga nyamnyod mɔ’. Mbə na’ məben-əwe əmbi ə Ɔwiə̀ əni mìnyùmə̀ jìm.

16Iŋgam imbə̀’ ə Kristo kaŋ tèn iŋga tə fîŋ kwà’ ichî chòm. Mbə chwi inû, bə̀ kəəri mbə bɔŋgɔb əni iwe jìm. Mbə̀ kweri mìsâm, kweri mikyî ni yiiri ə Ɔwiə̀ bə̀ kweri mikyî ni nɔ’ ri əmbi Əzwî na’ əmbi ə Ɔwiə̀. Mbə̀ ghi əne mbi igha’i kyeŋ iŋga tə fîŋ.

17Əne inû jìm mbe ni mbə̀ə ghìə̀, kì əni mbe ni mbə̀ə ghàə̀, mbə ghi əni ikum Ə̀nùŋìsig Yeso. Mbə miə ghìə̀ əne, mbə biri siə chè ənjìm məd nà’ məben-əwe əmbi Ɔwiə̀ Mbə̌’.

18Məyi, mbə zuuni mbə minom. Əzô yi ənû ni ku’ əmbi Ə̀nùŋìsig.

19Minom, mbə̀ gha’ mbə məyi. Ti mbə̀ nya ə əbɔ’ mìməd.

20Bɔn, mbə̀ zuuni mbə mìmbə̌’ bə̀ zuuni mbə mìnǐŋ əni inû jìm, imbə̀’ ighəm ni əze ə bɔ̀ŋ əmbi Ə̀nùŋìsig.

21Mìmbə̌’, ti mbə̀ nɔmbi ə mbə bɔn, nji fîŋ ti mìməd biri bɔd.

22Ìbò’ò, mbə̀ zuuni mbə mìmbə̌’ ə̀fà’ì mbe ri igwi ə si əni inû jìm. Ti mbə̀ zuuni ə mìməd àmei əni mbiə neŋ əwən, imbə̀’ mbi gha’ əwən. Mbə̀ fa’ əmbi mìməd əni tə fîŋ rìjìm, fà’ə̀ bɔ Ə̀nùŋìsig.

23Kì à ki ikwi ə̀fà’ì wi, mbə̀ fa’ əni tə fîŋ rijìm, ighabi ni mbə mbiə fà’ ye’ əmbi Ə̀nùŋìsig, ka’i əmbi ə bə̂d.

24Mbə mi ye’ə fà’ə̀, mbə̀ kyeri ni Ə̀nùŋìsig biri chɔ’ ə ə̀fà’ì əni ighi mbe ni wi nuŋ i nən ikaŋ. Mbə mbiə fà’ə̀ ye’ əmbi Ə̀nùŋìsig Kristo.

25Mbi biri chwi wəd we niə ghì inû ribɔ̀ŋ igwi inû ribɔ̀ŋ mbe ni wì ghǐ. Mbə̀ kyeri ni chəi Ɔwiə̀ ə ghì ighə.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Kòlosè 4

1Mìmbǎ’ əfà’ì, mbə̀ ghɨ mbɨ mbə ɨbò’ò ɨchî nɨ ku’nɨ bə bɔŋ. Mbə̀ kyerɨ ni mbə bə̀ berɨ
Mbǎ’ əfà’ì ɨkaŋ.

2Mbə̀ kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀ ənɨ mìnyùmə̀ jìm. Mbə mɨ ye’ə kɔ̀ŋgɨə̀, mbə̀ chub ɨkyè’e bə̀ nà’
məben-əwe ɨ bɔ.

3Mbə̀ bə kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀ ə ɨgwɨ na, ɨmbə̀’ wɨ̀ na’ əpan ni tɨ̀ gha ɨnû mbe nɨ ye’ ənə̀mə
ɨmbə̀’ ə Kristo. À yɨ ɨnû mbe ghɨ ni mə̀ ye’ ə nəb ndəŋ.

4Mbə̀ kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀ ni mə̀ gha ɨnû mbe mbɨ zeŋ, àmei ɨchî nɨ mə kə’ berɨ ghɨ̀.

5Mbə̀ we əwən ɨchî nɨ mbə̀ə ghɨ̀ə̀ mbɨ ə bə̂d mbe nɨ ka’i bə̂d Kristo. Mbə̀ nɨŋ əpan ze
nɨ mbə̀ berɨ fà’ mbɨ mɨmə̌d ɨchî chɔ̀m.

6Ɨŋgam we nɨə jwɨ rɨ ənɨ mbə mɨchù berɨ mɨə nə̀m ɨghabɨ ni mbɨ fə nù’ ənɨ fɨŋgwaŋ.
Mə kə̀b ni mbə̀ kyerɨ ɨchî nɨ wiirɨ ɨŋgam əmbɨ wə̀d jìm.

7Taikikùs nɨ ye’ aŋgəb nɨ mə̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’ bɨrɨ gha ɨnû jìm ɨ nən ɨmbə̀’ əmɨ. Məd
wɨə fà’ ənɨ i fîŋ jìm. Məd yɨə bə wum aŋgəb əfà’ì ɨchî nɨ tɨə fà’ əmbɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg.

8Mə fə tom əməd ɨ nən ɨmbə̀’ ənû zô, ni mbə̀ kyerɨ ɨchî nɨ tɨ̀ ye’e. Mə wɨə bə̀ tom
əməd ni wɨ̀ timbɨ əwən.

9Məd wɨə ye’e mbɨ Ò̀nèsimùs, nɨ ye’ aŋgəb nɨ mə̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’. Məd wɨə bə̀ fà’
ənɨ i fîŋ jìm. Məd yɨ wɨ mɔ’ɔ rəbɔ’ nən. Mɨmə̌d mbô bɨrɨ gha ɨnû jìm mbe nɨ fə che
əgha ɨ nən.

10Àristakùs, nɨ mə ye’ ə nəb ndəŋ mbɨ məd wɨə chà’rɨ̀ əwən. Mak we nɨ məd mbɨ
Banabàs ye’ bɔn tɨ ənɨ əghaŋ ə wə̀d mɔ’ wɨə bə̀ chà’rɨ̀ əwən. (Mbɨ fə gha ɨ nən ɨmbə̀’
əməd. Wɨ̀ mɨ ye’e əsɨ nən mbə̀ nɨŋ əməd ɨchî chɔ̀m.)

11Yeso we nɨ mbɨə tɔŋ ənɨ Jostùs wɨə bə̀ chà’rɨ̀ əwən. Mbô mei mɨJû mbe nɨ ye’ əbɔ’
bə̂d mbe nɨə fà’ə̀ mbɨ num ɨmbə̀’ ənû ɨfɔ̀n ə Ɲwiə̀. Mbɨ fə kàŋ kəŋgɨ əmɨ kwà’ ɨchî
chɔ̀m.

12Epafràs, nɨ ye’ wə̀d əfà’ì Kristo, nɨ bə̀ ye’ wə̀d rəbɔ’ nən wɨə chà’rɨ̀ əwən. Ɨ wɨə
kɔ̀ŋgɨ ə Ɲwiə̀ kwà’ rɨka ɨghəm jìm kɔndɨ əwən ni mbə̀ təm kààǹɨ bə̀ jeŋgɨ kyerɨ ɨnû jìm
mbe nɨ Ɲwiə̀ kə̀bɨ.

13Mɔ̌ yɨə zərɨmbin ɨ bɔ ni wɨ fə fa’ kwà’ rɨ̀kǎ ɨ nən bə̀ fà’ kwà’ rɨ̀kǎ əmbɨ bə̂d mbe nɨ
ye’ ə Laodisià fɔrɨ ə Hirapolìs.

14Luk, nɨ ye’ wə̀d ɨfu’ nɨ mə̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’ fɔrɨ ə Demàs bə̀ chà’rɨ̀ əwən.

15Mbə na’ mɨ ə̀chà’rɨ̀ əmbɨ ə bɔŋgəb mbe nɨ ye’ ə Laodisià, əmbɨ Nimfà fɔrɨ əmbɨ ə
bə̂d Kristo mbe nɨə nyɨ ɨfetɨ ɨŋga nəb məd.

16Ənɨ mbɨ fə foŋ ə̀ŋwà’nɨ̀ zô əka’ nən, mbə̀ zə ni mbɨ bə foŋ ɨŋga ɨfetɨ bə̂d Kristo we rɨ
ə Laodisià. Mbə̀ bə zə ni mbə̀ foŋ ə̀ŋwà’nɨ̀ ze nɨ nɔ’ rɨ ə Laodisià.

17Mbə̀ gha əmbɨ Akipùs ni wɨ maanɨ əfà’ì ze nɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg zɨ ɨŋga tɨkyerɨ-ɨbɔ məd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

18Àyɨə mɔ̌, Pɔ̂l ŋwà’nɨ̀ ɔ̀chà’rɨ̀ zɔ̂ ənɨ mɨ əbɔ. Mbɔ̀ kɔndɨ ɨchî nɨ mbɨ kod əmɨ ənɨ mɨkàrɔ̀. Ŋwìɔ̀ ghɨ ɨ̀chɔ̀m ənɨ ə nən.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1 Tèsàlonikà

1 Tèsàlonikà 1

[1]À yiə mɔ̌ Pɔ̂l mbɨ Sailàs fɔrɨ ə Timotì ŋwa'nɨ ə̀ŋwà'nɨ zɔ̂. Tɨ wiə ŋwà'nɨ ɨ nən mbə̀n bə̂d Kristo mbe nɨ ye' ɨŋga ɨfetɨ we rɨ ə Tèsàlonikà, nɨ mbə̀ ye' bə̂d Ɔwiə̀ Mbă' fɔrɨ bə̂d Ə̀nùŋìsɨg Yeso Kristo. Ɔwìə̀ ghɨ ɨchɔ̀m ənɨ ə nən bə̀ nà' əbɔrəbɔd ɨ nən.

[2]Tɨ wiə nà' məben-əwe əmbɨ ə Ɔwiə̀ ɨmbə̀' mbə̀n mɨjìm. Tɨ wiə ghì əne ənɨ mìnyùmə̀ jìm mbe nɨ tiə kɔ̀ŋgì ə Ɔwiə̀ kɔndɨ əwən.

[3]Ənɨ tiə kɔŋgɨ Ɔwiə̀ a Mbă', tì wiə kɔndɨ ɨnû mbe nɨ mbə̀ə ghìə̀ ɨchî nɨ mbə̀ nuŋ fîŋ ɨgun ə Yeso. Tɨ wiə bə̀ kɔndɨ ɨchî nɨ mbə̀ə fà'ə̀ rìkă ɨmbə̀' weerɨ bə̂d ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbə gha' mìmə̂d. Tɨ wiə bə̀ kɔndɨ ɨchî nɨ mbə̀ə nyì'ə̀ fîŋ wòm ɨchî nɨ a Ə̀nùŋìsɨg Yeso Kristo bɨrɨ chɨ əwən rəŋgə'.

[4]Mba bɔŋgɔb, tɨ kyerɨ ni Ɔwìə̀ ə gha' əwən kwà' rɨŋgə' əne wɨ nya'a chɔ' əwən ni mbə̀ ye' mbi bə̂d.

[5]Tɨ kyerɨ əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ tɨ nya'a ye'e əsɨ nən mbɨ ɨkə̂n chɔ̀m. Chəɨ tɨ nya'a ye'e mbɨ ɨkə̂n chɔ̀m àmei ənɨ ɨŋgam. Tɨ nya'a bə̀ ghà ɨkə̂n chɔ̀m ənɨ ɨka we nɨ Əzwî ə Zeŋɨ ə nà'ə̀. Tɨ nya'a bə̀ kàŋ chwi ɨchî nɨ tɨ ben ni ɨnû mbe nɨ ye' ɨŋga ɨkə̂n chɔ̀m yɨ ɨnû rəsì'. Mbə kyerɨ ɨnû mbe nɨ tɨ nya'a ghɨ̌ ənɨ tɨ nya'a əka' nən. Tɨ wiə nya'a ghɨ ɨnû mbô jìm ɨmbə̀' weerɨ əwən.

[6]Mbə mbɨə nya'ə ghɨ ɨnû mbe nɨ tɨ nya'ə ghìə̀ bə̀ ghìə̀ mbe nɨ Ə̀nùŋìsɨg nya'ə ghìə̀. Ka à bè ye'i ni mbə mbɨə nya'ə zəə ŋgə', Əzwî ə Zeŋɨ ə nya'a ghɨ ni mbə̀ nɨŋ ɨŋgam we mbɨ ɨgha'i.

[7]Əze ə nya'a ghɨ ni bə̂d mɨjìm mbe nɨ nya'a ben ə Kristo ə Màsèdonià fɔrɨ ə Àkàiyà mbɨ beenɨ əbɔ' tə rɨkyerɨ-ɨwu.

[8]Ka àmei ni ɨŋgam Ɔwiə̀ fə̀ jàŋ rɨ nən wò ɨŋga ɨbeŋ mbe rɨ ə Màsèdonià fɔrɨ ə Àkàiyà, ənû ɨmbə̀' ɨbenɨ we nɨ mbə̀ nuŋ ɨgun ə Ɔwiə̀ fə̀ bə̀ jàŋ ɨsɨ jìm. Chəɨ ənû ə mɔ'ɔ nɨ tɨ rɨ wɨrɨ ghà ɨmbə̀' əzɨ əwən,

[9]ɨmbə̀' ɨghəm nɨ bə̂d mbe nɨ ye' ɨŋga ɨba ɨbeŋ mbe fə ghà mbənə mbənə ɨmbə̀' ɨkwɨ ɨchî nɨ mbə̀ nya'a nɨŋ əwa əka' nən. Mbɨ fə bə̀ ghà ɨmbə̀' ɨchî nɨ mbə̀ nya'a ton ənû nɨ wumnɨ mbìanèŋ sɨ bèŋ kɔ wumnɨ ə Ɔwiə̀ we nɨ ye' ɨka bə̀ ye' wɨ rəsì'.

[10]Mbɨ nya'a bə̀ ghà ni mbə mbɨə wòmə̀ ni Wan Ɔwìə̀ we nɨ wɨ nya'a zwemnɨ wɨrɨ ye'e rɨkaŋ. Wan we yiə Yeso we niə chì əwa rɨŋga ŋgə' ze nɨ Ɔwìə̀ bɨrɨ sə ɨtəm chə bə̂d ɨnû rɨbə̀ŋ.

1 Tèsàlonikà 2

[1]Mba bɔŋgɔb, mbə fə kyerɨ ə ni ɨchî nɨ tɨ nya'a ye'e mò əwən, rɨ nya'a chè i ətu ə̀kɔ̌.

[2]Bə̂d mbe rɨ ə Filipì nya'a ghɨ tɨ zə ŋgə'. Mbɨ nya'a bə̀ na' tìnìd ətu ɨ na ɨchî nɨ mbə̀ kyerɨ. Àyiə Ɔwìə̀ nya'a nà' ɨka ɨ na ni tɨ gha ɨkə̂n chɔ̀m ɨ nən, ka à bè ye'i ni chəɨ bə̂d mìnənɔ' nya'a kəb ni tɨ gha ɨkə̂n we.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

3Ka ɨchî nɨ tɨ̀ nya’ə ghà ɨŋgam Ɲwiə̀ yɨ i rɨ ənɨ ɨchî nɨ tɨ̀ feb ənû, kɨ̀ rɨ ənɨ tɨkɔndɨ rɨbɔ̀ŋ, kɨ̀ ɨmbə̀’ tambɨ əwən.

4Tɨ̀ wɨə ghà àmei ɨchî nɨ Ɲwìə̀ kəbɨ ni tɨ̀ ghamə. Wɨ̀ fə nèŋ əwa zə ni tɨ̀ kù’ ni wɨ̀ saŋ ɨkə̂n chòm wô ɨŋga ta rɨkyerɨ-ɨbɔ. Chəi tɨə ghà ɨmbə̀’ ghɨ ni fîŋ rɨ bə̂d bɔŋ ə. Tɨ̀ wɨə ghàə̀ ye’ ɨmbə̀’ fîŋ Ɲwìə̀ we nɨ kyerɨ ta rɨkɔndɨ bɔŋ ə.

5Mbə̀ kyerɨ ə ni chəi tɨ̀ nya’a gha ɨŋgam nəmɨ nəmɨ ɨ nən ɨmbə̀’ tambɨ əwən. Ɲwìə̀ ə bə̀ kyerɨ ni ka tɨ̀ yɨ a bə̂d əjə, əne chəi tɨ̀ nya’a gha ɨnû mbe ɨmbə̀’ nəm ni tɨ̀ yɨə bə̂d əjə.

6Chəi tɨ̀ nya’a kəb ni bə̂d wumnɨ əwa, kɨ̀ à kɨ ə mbə̀nə kɨ̀ bə̂d cherə,

7ka à be ye’i ni, ɨghabɨ ə bə̂d tom Kristo, njɨ tɨ̀ nya’a biirɨ ɨghɨ rɨ nən. Tɨ̀ wɨə nya’ə kàŋə̀ bɔtɨə əka’ nən ɨghabɨ ɨŋgɔb nɨə nəŋgɨə mbi bɔn.

8Əne ɨchî nɨ tɨ̀ nya’a gha’ əwən kwà’ rɨŋgə’, chəi tɨ̀ nya’a kəb àmei nɨ ghɨ ni mbə̀ kyerɨ ɨkə̂n chòm ɨmbə̀’ ə Ɲwiə̀. Tɨ̀ nya’a bə̀ kəb nɨ ghɨ ɨnû jìm ɨmbə̀’ weerɨ əwən, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ tɨ̀ nya’a gha’ əwən. Əne tɨ̀ wɨə bə̀ kɨrɨ gha’ əwən ənɨ ta fîŋ rɨ̀jìm.

9Mba bɔŋgɔb, mbə̀ kyerɨ ə ɨchî nɨ tɨ̀ nya’ə fà’ əka’ nən kwà’ rɨ̀kə̆. Tɨ̀ wɨə nya’ə fà’ əziə mbɨ ɨzimɨ ɨmbə̀’ tɨ rɨ̀ chə a wə̀d mɔ’ɔ rəbɔ’ nən ənɨ tɨ̀ nya’ə ghà ɨkə̂n chòm ɨmbə̀’ ə Ɲwiə̀ ɨ nən.

10Mbənə mbɨ ə Ɲwiə̀ yɨ mɨzərɨmbin ni tɨ̀ wɨə nya’ə chub ɨzeŋɨ zeŋɨ, ni tɨ̀ wɨə nya’ə ghɨ̀ ɨnû nɨ kù’nɨ̀ fɔrɨ ni tɨ̀ wɨə nya’ə ghɨ̀ ɨnû nɨ chəi ənɨ tɨ̀ wə̀d mɔ’ɔ ghà ɨnû rɨbɔ̀ŋ ɨmbə̀’ əwa əmbɨ mbə̀n mbe nɨ ben ə Kristo.

11Mbə kyerɨ ə ni tɨ̀ wɨə fà’ə̀ mbɨ nən ɨchî nɨ mbə̆’ ə fà’ə̀ mbɨ mbi bɔn.

12Tɨ̀ wɨə nya’ə tìmbɨ̀ əwən, nəərɨə əwən bə̀ ghà ɨ nən ni mbə̀ chub ɨchî nɨ bɨrɨ ghɨ ni fîŋ Ɲwiə̀ bɔŋ ə. À yɨə məd tɔŋ əwən ni mbə̀ ye’e nyɨ ɨŋga ənû ɨfɔ̀n əməd bə̀ fɔrɨ ɨŋga ɨwumnɨ məd.

13Tɨ̀ wɨə bə̀ nà’ məben-əwe əmbɨ ə Ɲwiə̀ ɨghəm jìm ɨmbə̀’ ənû zô ni ənɨ tɨ̀ nya’a ye’e mbɨ ɨŋgam Ɲwiə̀ ɨ nən, mbə nya’a zu benɨ, ka’i ɨghabɨ ni à yɨ ɨŋgam bə̂d mɨsɔŋɨchù. Mbə nya’a kàŋ ben ni à yɨ ɨŋgam Ɲwiə̀. Ɨŋgam we wɨə fà’ ɨŋga mbə̀n mbe nɨ ben ə Kristo.

14Mba bɔŋgɔb, ɨnû mbe nɨ nya’a ghɨ ənɨ ə bə̂d mbe nɨ nya’a ɨŋga rɨfetɨ bə̂d Ɲwiə̀ te rɨ ə Jùdeyà nɨ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo Yeso nya’ə bə̀ ghɨ̀ ənɨ ə nən. Mbə mbɨə nya’ə zəə ŋgə’ rɨ əmbɨ mbə bə̂d əbeŋ àmei ɨchî nɨ mbɨ nya’ə zəə rɨ əmbɨ mɨJû.

15Mbɨ mɔ’ɔ nya’a zwiirɨ ə Yeso, mbɨ mɔ’ɔ nya’a zwiirɨ bə̂d ɨkə̀n Ɲwiə̀, mbɨ mɔ’ɔ nya’a fid əwa tɨ ɨŋga ɨbeŋ mɨmə̆d. Ɨ mbɨə nya’ə ghɨ̀ ɨnû nɨ chəi fîŋ Ɲwìə̀ nya’a bɔŋ əbɔ’ mɨmə̆d. Mbɨ yɨə bə̂d pən wə̀d ɨjìm,

16ɨchî nɨ mbɨ nya’ə kə̀b kən ni tɨ rɨ gham a əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ ka’i mɨJû ɨmbə̀’ mbɨ jwɨ̀ rəŋgə’. Àyɨə tɨ̀ nya’a wo ɨmbì rəbə gham a ghamɨ. Ɨchî nɨ mbɨ nya’ə ghɨ̀ əne mbɨ nya’a swe mbə ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbɨ swi. Ɲwiə̀ nya’a sə ɨtəm əbɔ’ mɨmə̆d ənɨ ɨnwɨ̌.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

17Mba bɔŋgɔb, əni ti nya'a beri saŋ əwən əni ikə nyùmə̀, ti nya'a kywi ənywi kàŋ kə̀b kwà' rika ni ye'e əsi nən imbə̀' wiri zə əwən. Chə nya'a i əwa mbi nən, àyiə ti wiə nya'ə kɔndi əwən ighəm jìm.

18Ti nya'a kàŋ kə̀b ni wiri ye'e əsi nən àyiə Satàn nya'a kən əwa. Mɔ̌, Pɔ̂l, nya'a kàŋ kəb ye'e ighəm nɔnɔ'.

19À ki miwe ə ghì ni ti nuŋ ikɔndi igwi ighi mbe ni ti ə wòm ə? À ki miwe biri ghi ni ti gha'ri ə? À ki miwe biri ghi ni ti goŋ igô ifě Ɔ̀nùŋìsig Yeso ighabi ə yiə bə̂d ni chè ə̀nòtì əni wì wiri ye'e ə? Ka à wa ki i mbə̀nə ə?

20À yi rəsì' ni à yiə mbə̀nə biri ghi ni ti goŋ igô bə̀ chub əni igha'i.

1 Tèsàlonikà 3

1Əni chəi əni ti nya'a wò imbì nyì' zi ri zə əwən, ti nya'a ben ni chub ə Atèns tə̀zì' wa.

2Ti nya'a tom wa aŋgɔb Timotì ni wi ye'e ghi tə fîŋ kaanə fəri ni wi timbi əwən ichî ni mbə nuŋ fîŋ igun ə Kristo. Məd wiə fà' əmbi ə Ɔwiə̀ mbi na ichî ni tiə ghà ikə̂n chɔ̀m imbə̀' ə Kristo.

3Ti nya'a bə̀ tom əməd imbə̀' ti wə̀d mɔ'ɔ bəri i ichî ni mbiə nwə̀ndì tə rikyeri-iwu. Mbə fə kàŋ kyeri ə ni mbi beri nwə̀ndì ta rikyeri-iwu.

4Mbə kyeri ə ni əni ti nya'a mbi nən, ti wiə nya'ə ghà i nən ni mbi biri nwendi ta rikyeri-iwu. Ənû ze ə fə jwì àmei ichî ni ti nya'a gha i nən.

5À yi əton ni ichî ni chəi əni ti mə nya'a wiri nyì' wò imbì, mə nya'a tom ə Timotì əsi nən ni wi ye'e zə ni mbə mbiə kiri nuŋ fîŋ igun ə Kristo ə. Mə nya'a ghì əne imbə̀' ighəm ni mə̀ wiə nya'ə bɔə ni ighə̀m ənumbi bə̂d fə numbi əwən əne ghì ə̀fà'ì ze ni ti nya'a fa' ə chè ətu ə̀kɔ̌.

6Tìnîn Timotì fə bə̀ndì ye'e əsi na mbi ikə̂n chɔ̀m imbə̀' ichî ni mbə̀ nuŋ fîŋ igun ə Kristo fəri imbə̀' ichî ni mbə̀ gha' mbə bɔŋgɔb. Wì fə ghà i na ni mbə mbiə kɔndi əwa ighəm jìm əni ə fîŋ chɔ̀m. Wi fə bə̀ ghà ni mbə mbiə kəb zə əwa àmei ichî ni tiə bə̀ kəb zə əwən.

7Mbi bɔŋgɔb, ichî ni mbə̀ nuŋ fîŋ igun ə Kristo ə ziə nəəri əwa əni tiə zə ikwi ŋgə' jìm bə̀ fəri əni mbiə nwə̀ndì ta rikyeri-iwu.

8Tìnîn ta fîŋ fə wiri bə̀ndì ye'e ichî ni mbə̀ təm kàànì iŋga ibeni we ni mbə̀ nuŋ igun Ɔ̀nùŋìsig Yeso.

9Ti kiə kaŋ wo na' məben-əwe ni ku' əmbi Ɔwiə̀ imbə̀' əwən ri ye, imbə̀' chwi igha'i we ni ti beri ifě a Ɔwiə̀ imbə̀' əwən ə?

10Ti wiə kɔ̀ŋgì ə Ɔwiə̀ əni ta fîŋ rijìm əziə mbi izimi ni ti we ti ri wiri zə əwən əne ghì mbə jeŋgi beri əghi ze ni kiri bu' ichî ni mbə̀ nuŋ fîŋ igun ə Kristo.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

11Tì wiə kɔ̀ŋgì ə Ɲwiə̀ ni ye’ à Mbǎ’ bə̀ kɔ̀ŋgì a Ɔ̀nùŋìsig Yeso ni mbi ghì əpan ə jwi ni tì ye’e əsi nən.

12Ɔ̀nùŋìsig ghi ni igha’i we ni ye’ əka’ nən bə̀ fɔri əka’ bə̂d mìjìm swi gwèə̀, àmei ichî ni wa bə̀ swi igwi nən gwèə̀.

13Tì wiə kɔ̀ŋgìə̀ ni wì ghi tə fîŋ kaani imbə̀’ chəi əni ti wə̀d mɔ’ɔ zi ənû igwi nən fɔri imbə̀’ mbə̀ chub izeŋi zeŋi ifě Ɲwiə̀ a Mbǎ’ əni a Ɔ̀nùŋìsig Yeso wiri ye’e mbi mbi bə̂d.

1 Tèsàlonikà 4

1Mba bɔŋgɔb, i wo imbì, tì nya’a fə chwi ichî ni tì mbə̀ chubi imbə̀’ ghi ni fîŋ Ɲwìə̀ bɔŋ ə. À yi rəsì’ ni mbə mbiə chub əne. Tìnîn tì wiə bu’ ibɔ bə̀ ghà i nən əni ikum Ɔ̀nùŋìsig Yeso ni mbə̀ wo imbì ghi əne chè ichî ni mbə̀ nya’ə bèə̀ ghìə̀.

2Mbə fə kyeri ə tikə te ni Ɔ̀nùŋìsig Yeso nya’a na’ ika i na ni tì chwi i nən.

3Ənû ze ni Ɲwìə̀ kəbi yi ni mbə̀ chub izeŋi zeŋi imbə̀’ ti mbə̀ ni ə məyi kì mbaŋə̀ əbəŋ əbəŋ.

4Wə̀d mɔ’ mɔ’ rəbɔ’ nən kyeri ichî ni yimbi i inyod əni inânjì ni zeŋi bə̀ fɔri əni inânjì ni ku’ni.

5Tì wə̀d mɔ’ɔ rəbɔ’ nən feeni i ənû ni ni əyi kì mbaŋə̀ əku ichî ni bə̂d mbe ni chəi mbi kyeri ə Ɲwiə̀ ə ghìə̀.

6Tì wə̀d mɔ’ɔ rəbɔ’ nən chəki i fîŋ wi aŋgɔb əni ənû zô. Ti wì niŋ i iwi wi aŋgɔb. Ɔ̀nùŋìsig biri chə bə̂d mbe niə ghì tikwiri inû ribɔ̀ŋ tô rijìm, àmei ichî ni tì nya’a fə gha i nən bə̀ pati əwən.

7Chəi Ɲwìə̀ nya’a tɔŋ əwa ni tì ye’ mbi bə̂d imbə̀’ ghi inyɔɔni-inû. Wì nya’a tɔŋ əwa ye’ ni tì chub izeŋi zeŋi.

8Chəi wə̀d mɔ’ɔ we ni ton tikə tô ton wə̀d mìsɔŋichù, wì ton ye’ Ɲwiə̀ we niə nà’ e Əzwî ə Zeŋi i nən.

9Tìnîn chəi tì beri əton ni wiri ŋwa’ni i nən imbə̀’ ichî ni mbə̀ beri gha’ mbə bɔŋgɔb. Ɲwìə̀ ziə fə chwi i nən ni mbə̀ gha’ bɔŋgɔb.

10À yi rəsì’ ni mbə kàŋ gha’ mbə bɔŋgɔb mìjìm mbe ni ye’ iŋga isi jìm mbe ri ə Màsèdonià. Àyiə tì wiə bu’ ibɔ i nən, kyiə bɔŋgɔb, ni mbə̀ wo imbì ghi əne tìnîn chè ichî ni mbə̀ nya’ə bèə̀ ghìə̀.

11Mbə̀ kywi ənywi ghi inû jìm imbə̀’ chub əni əbɔrəbɔd. Ti mbə̀ zi ə mbə mìchù iŋga inû bə̂d cherə. Wə̀d jìm zi e ətu àmei əni e əfà’ì bə̀ fà’ əni mbi ibɔ ichî ni tì nya’a gha i nən.

12Mbə̀ ghi əne imbə̀’ bə̂d mbe ni ka’i bə̂d Kristo wumni əwən fɔri imbə̀’ ti mbə̀ kəb ə ni bə̂d cherə na’ ighi mbe ni mbə̀ kəbi.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13Mba bɔŋgɔb, tì wiə kəbə̀ ni mbə̀ kyeri rəsì' imbə̀' bə̂d mbe ni fə kwi, imbə̀' ti mbə̀ kən ə ighabi ə bə̂d ni chəi mbi nuŋ ikɔndi ni mbə biri chubi mbi ə Ɲwiə̀.

14Tì ben ni Yeso nya'a kwi wiri zwemə. Tì bə̀ ben ni Ɲwìə̀ biri wiri niŋ bə̂d mbe ni nya'a ben Yeso bɔŋ kwi ni mbi chubi mbi Yeso.

15Ənû zô ni tiə ghà i nən yi ənû ni Ə̀nùŋìsig ziə nya'a ghă. Wì nya'a ghà ni ka mbà mbe ni ye' ikă əni ə nyùmə̀ we ni Ə̀nùŋìsig wiri ye'e biri be wò a imbì mbe ni fə kwi.

16Əni ə nyùmə̀ we ni Ə̀nùŋìsig ziə biri swi' rikaŋ, bə̂d biri zu iŋgam ka ka, zu gî aŋgirə̀ kyeŋ bə̀ zu tàŋ Ɲwìə̀. Bə̂d mbe ni nya'a ben ə Kristo bɔŋ kwi biri be zwemə.

17Mbe niə zwemə, Ɲwìə̀ si niŋ mba mbe ni ye' ikă ni si bu' igwi isig ni tì wo fəti mbi mìməd iŋga pà', əne bòmnì mbi Ə̀nùŋìsig iŋga ifə. Əne tì biri siə chubə mbi Ə̀nùŋìsig koŋ.

18Əne mbə siə nəəriə wə̀d mɔ' mɔ' mbi iŋgam wô.

1 Tèsàlonikà 5

1Mba bɔŋgɔb, chəi əton ni ŋwa'ni i nən imbə̀' nyùmə̀ kì imbə̀' ini mbe ni Ə̀nùŋìsig biri wiri ye'e,

2imbə̀' ighəm ni mbə̀ fə kyeri ə kwà' ichî chòm ni əni ze ni Ə̀nùŋìsig biri wiri ye'e ə biri ye' àmei ighabi ichî ni iji ə ye'e izimi.

3Əni bə̂d ə ghàə̀ ni, "Tì wi a əni əbɔrəbɔd, chəi əton ni bɔ ənû ə mɔ'ɔ," ŋgə' ribòŋ biri sa' nyi igwi mìməd àmei ighabi ichî ni əyi ə zu ribu' əni wiə nombiə. Chəi bə̂d biri vi riŋga ŋgə' ze.

4Àyiə mba bɔŋgɔb, chəi mbən ə ghì inû ribòŋ ighabi ə bə̂d mbe ni ye' iŋga isi firi, ni əni ze ə biri sa' ye'e igwi nən ichî ni iji ə ye'e.

5Mbə̀n mijìm mbiə ghì inû ni ku'ni àmei ichî ni bə̂d ə ghì əziə əni isi ə zeŋə. Ka ti yi a bə̂d ni chəi tiə ghì inû ni ku'ni ighabi mbe niə ghì inû izimi kì iŋga isi firi.

6Əne ti rì gweni a ichî ni bə̂d cherə ə gwenə ni chəi mbi kyeri inû niə chèə̀, àyiə ti chub ikyè'e kyeri inû niə cheə bə̀ yimbi a inyod.

7Bə̂d mbe niə gwenə, mbiə gwen izimi, mbe niə nɔə beə, mbiə nɔə beə izimi.

8Àyiə ichî ni tiə ghì inû ni ku'ni, tì yimbi a inyod, zì fîŋ igun ə Kristo bə̀ gha' mbə bɔŋgɔb àmei ighabi ichî ni sɔgyì zi ə pariwa ətəni ni kən igô. Mbə̀ nùŋ ikɔndi wòm ichî ni Ə̀nùŋìsig biri chi əwa rəŋgə' àmei ighabi ichî ni sɔgyì zi idəm ətəni ni kən ətu.

9Chəi Ɲwiə̀ nya'a chɔ' əwa imbə̀' zi ŋgə' igwi na. Wì nya'a chɔ' əwa ye' ni tì biri jwi rəŋgə' ənjìm a Ə̀nùŋìsig Yeso Kristo,

10ni nya'a kwi igwi mba itu imbə̀' kì ti wi ikă kì ti fə kwi, tì we ti ri chubi mbi məd.

11Əne mbə̀ siə tìmbì mbə bɔŋgɔb ghìə̀ ni ibeni wə̀d mɔ' mɔ' kaanə. Mbə̀ siə ghi əne àmei ichî ni mbə̀ə ghì rìnîn.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

12Mba bɔŋgɔb, tɨ̀ wɨə bu’ ɨbɔ ɨ nən ni mbə na’ ɨwumnɨ əmbɨ ə bə̂d mbe niə fà’ rɨ̀kă ɨ nən, chà əwən bə̀ kəərɨ əwən.

13Mbə̀ wumnɨ mɨ̀məd bə̀ chwiə ni mbə gha’ mɨ̀məd ɨmbə̀’ ɨnû jìm mbe nɨ mbɨə ghɨ̀ ɨ nən. Mbə̀ chub ənɨ əbɔrəbɔd mbɨ mbə bɔŋgɔb.

14Mba bɔŋgɔb, tɨ̀ wɨə bu’ ɨ bɔ ɨ nən ni mbə̀ patɨ mɨgwed, nɔɔrɨ ɨka mbe niə bɔ ɨnû, wèèrɨ̀ mbe niə kəb əwèèrɨ̀, bə nyi’ə ghàm əmbɨ wə̀d jìm.

15Mbə̀ zə ni tɨ wə̀d mɔ’ɔ rəbɔ’ nən wi i ɨbə ɨgwɨ ɨbə, àyɨə mbə kywɨ ənywɨ ghɨ̀ ɨ̀chɔ̀m ənɨ wə̀d mɔ’ mɔ’ bə̀ ghɨ̀ ənɨ ə wə̀d jìm.

16Mbə̀ chub ənɨ ɨgha’i ənɨ mɨ̀nyùmə̀ jìm,

17kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀ ənɨ mɨ̀nyùmə̀ jìm,

18bə̀ nà’ məben-əwe əmbɨ ə Ɲwiə̀ ɨmbə̀’ ɨnû jìm. Mbô yɨ ɨnû mbe nɨ Ɲwiə̀ kəbɨ rɨ nən ɨchî nɨ mbə̀ ye’ ənɨ fɔtɨ mbɨ Kristo Yeso.

19Tɨ̀ mbə̀ kən ə ə̀fà’ì ze nɨ Əzwî ə Zeŋɨ ə fà’ ɨŋga nən.

20Tɨ mbə̀ təənɨ ə mɨkə̂n mbe nɨ bə̂d ə ghàə̀,

21àyɨə mbə̀ zwe’rɨ mɨkə̂n mbe mɨ̀jìm, yim mbe nɨ bɔŋɨ,

22bə̀ ton tɨkwɨrɨ ɨnû jìm mbe nɨ rɨka bɔŋ i.

23Ɲwìə̀ ziə we niə nà’ əbɔrəbɔd ghɨ ni mbə̀ zeŋ màànɨ̀. Ɲwìə̀ ghɨ ni Əzwî mbɨ tə fîŋ fɔrɨ tə nyamnyod ghɨ ɨnû nɨ ku’nɨ ɨmbə̀’ tɨ wə̀d mɔ’ɔ zə i ənû rɨbɔ̀ŋ ɨgwɨ nən ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ a Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso Kristo bɨrɨ wɨrɨ ye’e.

24Məd we nɨ tɔŋ əwən wɨə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ wɨ̀ ka’i. Wɨ̀ bɨrɨ ghɨ̀ ɨnû mbô.

25Mba bɔŋgɔb, mbə̀ kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀ ɨgwɨ na.

26Mbə̀ cha’rɨ bə̂d Kristo mɨjìm kwà’ ɨchî chɔ̀m. Mbə̀ cha’rɨ əne chwi ɨgha’i we nɨ ye’ əka’ bə̂d Kristo.

27Mə wɨə ghà ɨ nən ɨfĕ Ə̀nùŋɨ̀sɨg ni wə̀d mɔ’ɔ foŋ ə̀ŋwà’nɨ̀ zô əmbɨ ə bə̂d Kristo mɨ̀jìm.

28A Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso Kristo ghɨ ɨ̀chɔ̀m ənɨ ə nən.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

2 Tèsàlonikà

2 Tèsàlonikà 1

[1]À yiə mɔ̌ Pɔ̂l mbɨ Sailàs fɔrɨ ə Timotì ŋwa'nɨ ə̀ŋwà'nɨ̀ zɔ̂. Tɨ̀ wɨə ŋwà'nɨ̀ ɨ nən mbə̀n bə̂d Kristo mbe nɨ ye' ɨŋga ɨfetɨ we rɨ ə Tèsàlonikà, nɨ mbə̀ bə ye' bə̂d Ɔwiə̀ a Mbə̌' fɔrɨ bə̂d Ə̀nùŋìsɨg Yeso Kristo.

[2]Ɔwìə̀ Mbə̌' mbɨ Ə̀nùŋìsɨg Yeso Kristo ghɨ ɨchɔ̀m ənɨ ə nən bə̀ nà' əbɔrəbɔd ɨ nən.

[3]Mba bɔŋgɔb, tɨ̀ berɨ na' məben-əwe əmbɨ ə Ɔwiə̀ ɨghəm jìm ɨmbə̀' əwən. Tɨ̀ berɨ ghɨ ənе ɨchî nɨ ziə kuʼnɨ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ə ɨbenɨ wɨə kwiə wò ɨmbì. Mbə mbɨə bə̀ ghaʼə mbə bɔŋgɔb wò ɨmbì.

[4]Ə̀ne tɨ̀ wɨə goŋ ɨgô ɨmbə̀' əwən ɨŋga rɨfetɨ bə̂d Ɔwiə̀ ɨchî nɨ mbə̀ə nyì'ə̀ bə̀ fɔrɨ ɨmbə̀' ɨchî nɨ ə ɨbenɨ kaanɨ ənɨ mìnyùmə̀ jìm mbe nɨ mbɨə nwèndì tə rɨkyerɨ-ɨwu fɔrɨ ənɨ mbɨə zəə ŋgə'.

[5]Ɨnû mbô jìm ə chwi ni Ɔwìə̀ bɨrɨ sa' bə̂d ɨchî nɨ kuʼnɨ. Ə̀ne Ɔwìə̀ bɨrɨ zə ni mbə kuʼ nɨ nyɨ ɨŋga ənû ɨfɔ̀n əməd. Mbə mbɨə zəə ŋgə' ɨmbə̀' ənû ɨfɔ̀n rəŋgu.

[6]Ɔwìə̀ wɨə ghì ɨnû nɨ kuʼnɨ, ə̀ne wɨ̀ bɨrɨ chə bə̂d mbe nɨə chə əwən.

[7]Wɨ̀ bɨrɨ na' ə̀zwìirì əmbɨ mbə̀n mbe nɨə zəə ŋgə', bə̀ na' ɨ na. Wɨ̀ bɨrɨ ghì ə̀ne ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ Ə̀nùŋìsɨg Yeso bɨrɨ swi' rɨkaŋ mbɨ mbi mbɨaŋgɨrə̀ nɨ berɨ ɨka.

[8]Wɨ̀ bɨrɨ swi'i mbɨ ɨwid nɨə berɨə, pè zɨ̀ ɨchə̂ ɨgun ə bə̂d mbe nɨ chəɨ mbɨ kyerɨ ə Ɔwiə̀, zɨ̀ ɨgun mbe nɨ ton nɨ wumnɨ əməd bə̀ zɨ̀ ɨgun mbe nɨ chəɨ mbɨə ghì ɨnû mbe nɨ ye' ɨŋga ɨkə̂n chɔ̀m a Ə̀nùŋìsɨg Yeso.

[9]Ɔwìə̀ bɨrɨ zɨ ŋgə' ɨgwɨ mɨmə̌d, bə̀ ghì nɨ ɨchə̂ we chə mɨmə̌d koŋ. Wɨ̀ bɨrɨ chɨ mɨmə̌d rɨ ɨfə̌ Ə̀nùŋìsɨg Yeso. Chəɨ mbɨ bɨrɨ bɨ nyɨ ɨŋga ɨwumnɨ məd we nɨ kaŋ dabə.

[10]Ɨgwɨ əni ze nɨ wɨ̀ bɨrɨ ye'e, bə̂d ɨməd bɨrɨ yiirɨ, bə̂d mɨjìm mbe nɨ ben əməd bə̀ nà' ɨwumnɨ ɨ bɔ. Mbə̀n bə bɨrɨ ye' əbɔ' mɨmə̌d, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbə̀ ben ənû ze nɨ tɨ̀ nyaʼə ghà ɨ nən.

[11]Ə̀ne tɨ̀ wɨə kɔ̀ŋgɨ a Ɔwiə̀ ɨghəm jìm ni wɨ̀ ghɨ mbə̀ kuʼ nɨ chub ɨchî nɨ wɨ̀ nyaʼa tɔŋ əwən ni mbə̀ chubɨ. Tɨ̀ wɨə bə̀ kɔ̀ŋgɨə̀ ni ənjìm ɨka məd, mbə mbe tɨ̀ mbə ghɨ̀ ɨchɔ̀m we nɨ mbə̀ kəbɨ nɨ ghɨ, bə̀ màànì ə̀fà'ì ze nɨ ɨbenɨ ghɨ ni mbə̀ faʼa.

[12]Tɨ̀ wɨə kɔ̀ŋgɨ ə Ɔwiə̀ ni bə̂d wumnɨ Ə̀nùŋìsɨg Yeso ɨmbə̀' əwən. Tɨ̀ wɨə bə̀ kɔ̀ŋgɨə̀ ni bə̂d bə wumnɨ əwən. Ənû zɔ̂ ə bɨrɨ ghɨ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ a Ɔwiə̀ mbɨ Ə̀nùŋìsɨg Yeso Kristo mbɨə ghɨ ɨchɔ̀m ənɨ ə nən.

2 Tèsàlonikà 2

[1]Mba bɔŋgɔb, ɨmbə̀' ənû nɨ a Ə̀nùŋìsɨg Yeso Kristo bɨrɨ wɨrɨ ye'e, fɔrɨ ɨmbə̀' ɨchî nɨ tɨ̀ bɨrɨ fetɨ wo kumnɨ əməd, tɨ̀ wɨə buʼ ɨbɔ ɨ nən ni,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

2ti mbə itu buuri i kì tə fîŋ təb əwən imbə’ bə̂d mbe niə ghà ni əni ze ni Ə̀nùŋìsig biri wiri ye’e fə pè. Ka mbi bè ghà ə ni à yi Əzwî ə gha i na, kì ni à yiə mbă nya’a ŋwa’ni, kì ni à yiə mbă nya’a ghami, ti mbə̀ ben ə.

3Ti mbə̀ ben ə ni wə̀d mɔ’ɔ che əni ikwi inə̂njì mɔ’ɔ tambi əwən, imbə̀’ ighəm ni chəi əni ze ə biri kiri ye’e, pè əni bə̂d mbe ni biri ton inû jìm imbə̀’ ə Ŋwiə̀ fə ye’e, wə̀d we ni ton ə Ŋwiə̀ bə̀ ton tikə ri məd bə̀ jwì bə̂d zə. Məd yi we ni biri nim.

4Wì biri ton ighijìm mbe ni bə̂d ə təŋ ni ŋwìə̀, kì mbe ni bə̂d ə wumniə, əne ghà ni tə chè ighi mbe jìm. Wì biri wo chub iŋga mbàn Ŋwìə̀ ghà ni tə yiə Ŋwiə̀.

5Chəi mbə̀ wiri kɔndi ni əni mə nya’a mbi nən mə nya’a ghà ənû zô i nən ə?

6Mbə kyeri ənû ze niə kiri yim əməd tìnîn, imbə̀’ əni nyùmə̀ ku’u, wi jwì bə̂d zə.

7Ənû ze ni Satàn ə ghì ni bə̂d ton ə Ŋwiə̀ bə̀ ton tikə ri məd fə siə fà’ə̀. Àmei məd we ni yim ənû ze biri wo imbì yim pè əni Ŋwìə̀ chi əməd ri inə̂njì.

8À yi əni ə nyùmə̀ we ni wə̀d we niə ton ə Ŋwiə̀ bə̀ tonə tikə ri məd biri jwì mbi zə. Ə̀nùŋìsig Yeso biri zwiiri əməd əni ifə we niə jwì riŋga ichû məd, əne nimni əməd əni izeŋi zeŋi we ni biri te əni ə nyùmə̀ we ni wì wiri ye’e.

9Wə̀d we ni ton ə Ŋwiə̀ bə̀ ton tikə ri məd biri ye’e mbi ika we ni Satàn na’ i bɔ. Wì biri pe ghì tikwiri inû yiiri mighab jìm, ghì tikwiri inweeni-inû mighab jìm bə̀ ghì tikwiri inû mighab jìm ni dabə.

10Wì biri niŋ tikwiri inə̂njì ribòŋ jìm tambi bə̂d mbe ni biri nim imbə̀’ ighəm ni chəi mbi ben rəsì’ imbə̀’ Ə̀nùŋìsig Yeso imbə̀’ jwi rəŋgə’.

11Əne Ŋwìə̀ fə fèbrì tikɔndi ti mìməd imbə̀’ mbi ben ənû əko.

12Wì fə bə̀ ghì əne imbə̀’ wì zi isa’i igun ə bə̂d mìjìm mbe ni chəi mbi nya’a ben rəsì’, ni mbiə ghì ye’ inû ni chəi mbi ku’ni.

13Mba bəŋgɔb ni Ə̀nùŋìsig gha’i kwà’ riŋgə’, tì beri na’ məben-əwe əmbi ə Ŋwiə̀ ighəm jìm imbə̀’ əwən, imbə̀’ ighəm ni Ŋwiə̀ nya’a chɔ’ əwən imbə̀’ chi rəŋgə’ ənjìm ichî ni Əzwî ə Ŋwìə̀ ə ghi mbə zeŋ bə̀ fəri ənjìm ichî ni mbə̀ ben rəsì’.

14Ŋwìə̀ nya’a təŋ əwən imbə̀’ chi rəŋgə’ ənjìm ikə̂n chòm we ni tì nya’a gha i nən. Əne yi imbə̀’ bə̂d na’ ikwi iwumni we ni mbiə nà’ əmbi a Ə̀nùŋìsig Yeso Kristo i nən.

15Əne kyiə bəŋgɔb, mbə̀ təm kààni, yim inû mbe ni tì nya’a chwi i nən kì à ki əni miŋgam mbe ni tì nya’ə ghàà kì iŋga ə̀ŋwà’ni ze ni tì ŋwa’ni i nən.

16A Ə̀nùŋìsig Yeso Kristo ziə mbi Ŋwìə̀ a Mbă’, ni gha’ əwa ənjìm ìchòm məd, nəəri əwa koŋ bə̀ ghi ni tì nuŋ ikɔndi wòm inû chòm mbe ni wì ka’ i na.

17Wì nəəri əwən bə̀ nà’ ika i nən ni mbə̀ ghi ənû chòm jìm bə̀ ghà iŋgam chòm jìm.

2 Tèsàlonikà 3

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1Mba bɔŋgɔb, ɨ wo ɨmbì, mbə̀ kɔŋgɨ ə Ɔwiə̀ ɨgwɨ na ni ɨkə̂n chɔ̀m ɨmbə̀’ Ə̀nùŋìsɨg zambɨ kɨə jàŋə̀ wo ɨmbì, bə̂d zu benɨ bə̀ wumnɨ, àmei ɨchî nɨ mbə̀ nya’a zu benɨ bə̀ wumnɨ.

2Mbə̀ kɔŋgɨ ə Ɔwiə̀ ni wì chɨ əwa rɨŋga rɨkyerɨ-ɨbɔ mɨzɨg bə̀ chì rɨŋga rɨkyerɨ-ɨbɔ bə̂d ɨnû rɨbɔ̀ŋ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ka’i bə̂d mɨjìm ben ə Yeso Kristo.

3Àyɨə Ə̀nùŋìsɨg Yeso wɨə ghì ɨnû mbe nɨ wì ka’i. Wì bɨrɨ ghɨ tə fîŋ kaanə bə̀ kən əwən rɨ əmbɨ Satàn Wə̀d Ɨnû Rɨbɔ̀ŋ.

4Ə̀nùŋìsɨg ə fə ghì ni tì nuŋ ta fîŋ ɨgwɨ nən ɨchî nɨ mbə̀ə ghìə̀ bə̀ kɨrɨ wò ɨmbì ghì ɨnû mbe nɨ tì gha ɨ nən.

5Ə̀nùŋìsɨg ghɨ ni mbə̀ jeŋgɨ kyerɨ ɨchî nɨ Ɔwìə̀ gha’ əwən, bə̀ ghì ni mbə nyi’ ənɨ bə̂d ə nwèndì tə rɨkyerɨ-ɨwu àmei ɨchî nɨ Kristo ziə nya’a bə nyì’.

6Mba bɔŋgɔb, tì wɨə ghà ɨ nən ənɨ ɨkum Ə̀nùŋìsɨg Yeso Kristo ni tɨ mbə̀ jɨgnɨ ə mbɨ ə bə̂d Kristo mbe nɨə ghì ɨgwed, nɨ chəɨ mbɨə beenɨ əbɔ’ rɨkə te nɨ tì nya’a na’ ɨ nən.

7Mbə fə kyerɨ ə kwà’ ɨchî chɔ̀m ni mbə berɨ fà’ àmei ɨchî nɨ tì nya’ə fà’ə̀. Chəɨ tì nya’ə ghì ɨgwed ənɨ tì nya’a mbɨ nən.

8Chəɨ tì nya’a jɨg tɨjɨg wə̀d mɔ’ɔ nɨ chəɨ tì nya’a chwɨ. Tì wɨə nya’ə fà’ə̀ kwà’ rɨkă əziə mbɨ ɨzimɨ ɨmbə̀’ tɨ rì chə a wə̀d mɔ’ɔ rəbɔ’ nən.

9Tì wɨə nya’ə ghì əne, ka’i ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəɨ tì nya’a berɨ ɨka we nɨ biirɨ əwèèrì rɨ nən. Tì wɨə nya’ə ghì əne ɨmbə̀’ mbə̀ fa’ àmei ɨchî nɨ mbə̀ nya’a zə ənɨ tɨə fà’ə̀.

10Ka àbei ənɨ tì nya’a mbɨ nən, tì wɨə nya’ə ghà ɨ nən ni, “Wə̀d mɔ’ɔ mɨ ton ni ka tə bɨrɨ fa’ i, tɨ wì bɨ jɨg i.”

11Tì wɨə ghà əne ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨ fə ghà ɨ na ni bə̂d mɔ’ɔ rəbɔ’ nən yɨ mɨgwed. Mbɨ yɨ mbìaŋganyi’, nɨ chəɨ mbɨə fà’ əghɨ ə mɔ’ɔ.

12Tì wɨə ghà əmbɨ tɨkwɨrɨ bə̂d tô bə̀ kəərɨə mìmə̂d ənɨ ɨkum Ə̀nùŋìsɨg Yeso Kristo ni mbɨ nye’ chubɨ fà’ mbə ɨfà’ì bə̀ berɨ əghɨ nɨ ni ə ɨnyod əŋgu.

13Mba bɔŋgɔb, tɨ mbə̀ bɔd ə nɨ ghɨ ɨnû nɨ ku’nɨ.

14Wə̀d mɔ’ɔ mɨ ton i nɨ zuunɨ ɨnû mbe nɨ tì ŋwa’nɨ ɨŋga ə̀ŋwà’nì zô, mbə̀ nweenɨ əməd. Tɨ mbə̀ berɨ ə ənû ə mɔ’ɔ nɨ ghɨ mbɨ məd, ɨmbə̀’ ətu ə nid ɨ bɔ.

15Tɨ mbə̀ nɨŋ əməd ɨghabɨ ni à yɨə wə̀d pə̀n, àyɨə mbə̀ patɨ əməd ɨchî nɨ mbə̀ə patɨ aŋgɔb nɨ ben ə Kristo.

16Ə̀nùŋìsɨg ziə nɨə nà’ əbɔrəbɔd, na’ əbɔrəbɔd ɨ nən ənɨ mìnyùmə̀ jìm bə̀ fɔrɨ ənɨ mɨnə̂njì jìm. Ə̀nùŋìsɨg chubɨ mbɨ mbə̀n mɨjìm.

17À yɨə mɔ̌ Pɔ̂l ŋwa’nɨ ə̀chà’rì zô ənɨ mɨ əbɔ. Əzô yɨ ənweenɨ nɨ mɨə zɨ ɨgun ɨ̀ŋwà’nì jìm mbe nɨ mɨə ŋwà’nɨə̀. Əzô yɨ mɨ əbɔ ə̀ŋwà’nɨ.

18A Ə̀nùŋìsɨg Yeso Kristo ghɨ ɨchɔ̀m ənɨ mbə̀n mɨjìm.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1 Timotì

1 Timotì 1

1À yiə mɔ̌ Pɔ̂l ŋwa'nɨ ə̀ŋwà'nɨ̀ zɔ̂. Mə yiə wə̀d tom Kristo Yeso ɨchî nɨ Ɲwìə̀ we niə chɨ̀ əwa rəŋgə' mbɨ Kristo Yeso we nɨ tɨ̀ nuŋ ta rɨkɔndɨ ɨgwɨ məd gha əne.

2Mə wiə ŋwà'nɨ̀ ɨ ne àwɔ̀ Timotì, nɨ à ye' mɨ wan rəsì' ɨchî nɨ tɨ̀ ben ə Kristo. Ɲwìə̀ Mbă' mbɨ Kristo Yeso a Ə̀nùŋ̀ɨsig ghɨ ɨ̀chɔ̀m ənɨ ə ne, dìirɨ̀ əwe bə̀ nà' əbɔrəbɔd ɨ ne.

3Mə yì ghà ɨ ne àmei ɨchî nɨ mə nya'a be ghà bɔŋ mə̀ nya'ə siə wò ə Màsèdonià ni à chub ə Efesùs. Bə̂d mɔ'ɔ mbɨ əŋgu niə chwi ɨnû cherə, əne mə kə̀b ni à təmnɨ mɨ̀mə̀d.

4Gha əmbɨ mɨ̀mə̀d ni tɨ mbɨ wɨrɨə gha ə tɨpo' əko mbɨ ənû ɨmbə̀' tɨwaŋ bə̂d nɨ chəi ɨnwɨ̌. Ɨnû mbô mbɨə ghɨ̀ə̀ ni bə̂d taŋ ə. Chəi tàŋ ə ghì ni bə̂d ghɨ ɨnû mbe nɨ Ɲwìə̀ kəbɨ. Bə̂d bɨrɨ kyerɨ ɨnû mbe nɨ Ɲwìə̀ kəbɨ àmei ənjìm ɨbenɨ.

5Ə̀ton nɨ mə gha ənû zɔ̂ ɨ ne yɨ ni bə̂d Kristo berɨ gha' əwən mbənə mbənə. Ɨgha'i we berɨ jwɨ rɨŋga fîŋ nɨ zeŋɨ, rɨŋga fîŋ nɨ chəi ɨnû rɨbɔ̀ŋ ɨŋga bə̀ fərɨ rɨŋga ɨbenɨ we nɨ ye' wɨ rəsì'.

6Bə̂d mɔ'ɔ fə wa' ɨnû mbe nɨ mbɨ berɨ nɨ ghà. Ə̀ne mbɨ fə bèŋ siə ghàə̀ ye' mɨŋgam əko.

7Mbɨ nya'a kə̀b ni njɨ mbə mbɨə chwiə tɨkə rɨ Mose, àyɨə chəi mbɨ nya'a kyerɨ ɨnû mbe nɨ mbɨ nya'ə ghàə̀, kì mbe nɨ mbɨ nya'a bèə̀ ghàə̀ ni mbə kyerɨ.

8Tɨ̀ kyerɨ ni tɨkə ə bɔ̀ŋ əwù ze nɨ mbɨ fa' mbɨ rɨwən ənɨ ɨnə̂njɨ̀ nɨ ku'nɨ.

9Tɨ̀ bə̀ kyerɨ ni chəi Ɲwiə̀ nya'a na' rɨkə ɨmbə̀' bə̂d mbe niə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku'nɨ. Wɨ̀ nya'a nà' ye' ɨmbə̀' mbe niə gù rɨkə fərɨ əmbɨ mbe nɨ chəi mbɨə zuunɨ əməd. Wɨ̀ nya'a nà' ɨmbə̀' mbe nɨ chəi mbɨə wumnɨ əməd fərɨ ɨmbə̀' mbe niə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Wɨ̀ nya'a nà' ɨmbə̀' mbe nɨ chəi mbɨ zeŋ ɨfə̌ məd bə̀ nà' ɨmbə̀' mbe niə tə̀ə̀nɨ̀ ənû ə Ɲwiə̀. Wɨ̀ nya'a nà' ɨmbə̀' mbe niə zwiirɨə mbə mɨ̀mbə̀' mbɨ mbə mɨ̀nɨ̌ŋ, ɨmbə̀' mbe niə zwiirɨə mbɨ cherə,

10ɨmbə̀' mbe niə ghɨ̀ ɨfabrɨ-ɨnû, ɨmbə̀' mbaŋə̀ te niə niə mbaŋə̀ rɨ cherə, ɨmbə̀' mbe niə gywɨ̀ə̀ bə̂d wo fə̀ndɨ̀ə̀, ɨmbə̀' mbe niə ghà mɨghab, ɨmbə̀' mbe niə nɔ gû àyɨə ɨ mbɨə kɨrɨ ghà mɨghab. Wɨ̀ nya'a bə̀ nà' ɨmbə̀' mbe niə ghɨ̀ ɨnû cherə mbe nɨ chəi mbɨ ku'nɨ mbɨ mbe nɨ bə̂d Ɲwiə̀ ə chwiə.

11Tɨ̀ we tɨ̀ rɨ̀ zə ɨnû mbô ɨŋga ɨkə̂n chɔ̀m we nɨ Ɲwiə̀ zɨ ɨŋga tum rɨkyerɨ-ɨbɔ. Məd yiə Ɲwìə̀ we nɨ bə̂d ə yiirɨə bə̀ wumniə.

12Mə wiə nà' məben-əwe əmbɨ Kristo Yeso a Ə̀nùŋ̀ɨsig. Wɨ̀ fə nà' ɨka ɨ num ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wɨ̀ fə neŋ əmɨ zə ni ɨ we tɨ̀ wɨ̀ zɨ̀ i fîŋ ɨgwɨ num. Ə̀ne wɨ̀ nya'a chɔ' əmɨ ni mə fa' ɨ bɔ.

13Ka à bè ye'i ni mə wiə nya'ə ghà ɨnû rɨbɔ̀ŋ ɨgwɨ məd, nwə̀ndɨ̀ə̀ tɨkyerɨ-ɨwu bə̂d mbe nɨ nya'ə beenɨ əbɔ' məd bə̀ zɔ̀m əməd, àyɨə wɨ̀ nya'a dìirɨ̀ əmɨ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi mə

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

nya'a kyeri ənû ze ni mə nya'ə ghìə. Wì nya'a bə̀ dìirì əmi imbə̀' ichî ni chəi mə̀ nya'a bə kiri ben əməd.

14À Ənùŋìsig nya'a ghì ìchòm əni ə num wi swi siə gwèə̀. Wì nya'a bə̀ nà' ibeni i num bə̀ ghì ni igha'i swi iŋga mi fîŋ ichî ni mə̀ ye' əni ifəti mbi Kristo Yeso.

15Iŋgam wô yi wi rəsì' ni ku' ni tì ben əni ta fîŋ rijìm. Iŋgam rəŋgu yi ni: Kristo Yeso nya'a ye'e iŋga isig imbə̀' chi bə̂d mbe niə ghì inû ribòŋ rəŋgə'. Mə̌ yiə kàŋ ə wə̀d inû ribòŋ we ni bə̌ chè bə̂d mijìm mbe niə ghì inû ribòŋ.

16Àyiə Ɔwìə̀ nya'a dìirì əmi imbə̀' Kristo Yeso chwi ichî ni wì kaŋ jeŋgi yim fîŋ imbə̀' əmi, mə̌ we ni ye' wə̀d inû ribòŋ ni bə̌ chè mbi mijìm. Wì nya'a ghì əne imbə̀' mə ye' ənweeni əmbi ə bə̂d mijìm mbe ni biri ni ben əməd əne jig ìtènì ri mì.

17Bə̂d wumni bə̀ yiiri Ifɔ̂n we ni ten i koŋ, ni chəi wì biri nɔ kwi, ni chəi bə̂d ə zə əməd, ni ye' àmei we mɔ' koŋ koŋ. À yi əne.

18Mə ghà i ne, àwɔ̀ Timotì mi wan, ni à ghi inû mbɔ̂ beeni əbɔ' mbe ni wə̀d ìkən Ɔwìə̀ nya'a ghă imbə̀' əwe. À mi beeni əbɔ' inû mbe, à we tì à zɔ̀ŋ ichî ni ku'ni imbə̀' ikən chòm we ni ye' wi rəsì'.

19Əni àwɔ̀ ə ghìə̀ əne, à beri yim e ibeni wi kaanə bə̀ beri fîŋ ni zeŋi. Ichî ni chəi bə̂d mɔ'ɔ ə zweti inû mbe ni fîŋ ti mìmə̌d ə ghàə̀, mbi fə nimni ibeni we ni mbi nya'a beri.

20Mbi mɔ'ɔ rəbɔ' mìmə̌d yiə Haimenaùs mbi Àlèzandà. Mə fə sàŋ mìmə̌d iŋga tikyeri-ibɔ Satàn imbə̀' mbi kwembi ni zi rika bɔŋ i ni gha iŋgam ribòŋ imbə̀' ə Ɔwiə̀.

1 Timotì 2

1Ənû ritu yi ni mə wiə bu' ibɔ ni mbə̀ nɔn ighi ri əmbi ə Ɔwiə̀, kɔ̀ŋgì əməd, biiri ighi bə̀ nà' məben-əwe i bɔ igwi ətu ə wə̀d jìm.

2Mbə̀ ghi əne igwi ətu mifɔ̀n bə̀ fəri igwi ətu ə bə̂d mìjìm mbe niə tùmbìə̀ bə̂d, imbə̀' tì nye' bəti chubi bə̀ chub əni əbərəbəd, əne nà' iwumni əmbi ə Ɔwiə̀ əni tikwiri inənjì jìm bə̀ fəri ni tì ghì inû ni ku'ni.

3Ənû ni kɔŋgi ə Ɔwiə̀ igwi ətu ə bə̂d mijìm ə kàŋ bɔ̀ŋ. Ɔwiə̀ ziə niə chì əwa rəŋgə' ə beni ni ziə bɔ̀ŋ.

4Məd ə kə̀b ni wə̀d jìm kyeri rəsì' imbə̀' jwi rəŋgə'.

5Ɔwìə̀ mei we mɔ'. Wə̀d we ni ye' iŋga migharə̀ niə màànìə̀ taŋ ze ni Ɔwiə̀ beri mbi ə bə̂d mei we mɔ'. Təŋgàŋ yiə Kristo Yeso.

6Wì nya'a nà' i inyod əni əghi əfà imbə̀' cho' itu bə̂d mìjìm. Əzô yi ənweeni ni əni ə nyùmə̀ nya'a ku'u, Ɔwiə̀ nya'a kə̀b ni bə̂d mìjìm jwi rəŋgə'.

7À yi imbə̀' ənû zô ni Kristo nya'a chɔ' əmi ni mə gha iŋgam Ɔwiə̀, bə̀ ye' wə̀d tom, bə̀ ye' wə̀d niə chwi inû imbə̀' ibeni, mbi we niə chwi rəsì' imbə̀' Kristo əmbi bə̂d mbe ni ka'i mìJû. Chəi miə ghàə̀ mighab. Mə wiə ghàə̀ ye' rəsì'.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

8Mə kəb ni ɨsɨ jìm mbe nɨ bə̂d fetɨ əŋgu ɨ wumnɨ ə Ɔwiə̀, mbaŋə̀ te nɨ zeŋɨ nɔɔrɨ ɨbɔ kəŋgɨ ə Ɔwiə̀. Mbɨ berɨ ghɨ əne nɨ chəi mbɨə sə ɨtəm bə̀ fɔrɨ ənɨ chəi mbɨə tàŋə̀.

9Mə bə kəb ni məyi yè' ɨnyod ɨchî nɨ ku'nɨ. Mbɨ zɨ ngywɨ̌ te nɨ ku'nɨ ɨfě bə̂d cherə. Tɨ mbɨ ba' ə mbə ɨtu zɨ ɨyè'è ɨgun kɨ̀ bè tìŋ ɨghɨ mbe nɨ mbɨ tekɨ ənɨ ə gôl kɨ̀ ənɨ ə pə̂l. Tɨ mbɨ zɨ ə ngywɨ̌ əka ɨnun.

10Mbɨ yè' ə ɨnyod ye' ənɨ ɨnû chòm mbe nɨ mbɨə ghɨ̀ə̀, nɨ ye' ɨnû mbe nɨ məyi mbe nɨ gha ni mbə mbɨə wumnɨ ə Ɔwiə̀ ə ghɨ̀ə̀.

11Məyi berɨ kwembɨ ɨnû rəziə rəziə mbɨ ɨwumnɨ jìm.

12Chəi mə̀ ben ni əyi mɔ'ɔ chwi ənû kɨ̀ ni əyi tumbɨ mbaŋə̀. Wɨ berɨ kəm rəziə ənɨ mbɨə chwi ɨnû.

13Əton yɨ ni Ɔwiə̀ nya'a bè tekɨ Adàm bɔŋ wɨ̀ nya'a siə tekɨ ə Efà.

14Chəi Satàn nya'a tambɨ ə Adàm. Wɨ̀ nya'a tambɨ ye' əyi we. Əne əyi we nya'a beŋ ənɨ ə wə̀d rɨtu nɨ nya'a gu ɨkə Ɔwiə̀.

15Àyɨə Ɔwiə̀ bɨrɨ chɨ əyi rəŋgə' ənjìm ɨchî nɨ wɨə gywɨə bɔn. Wɨ̀ bɨrɨ ghɨ əne əwù ze nɨ wɨ wò ɨmbì nùŋ ɨ ɨbenɨ, gha' bə̂d, chub ɨzeŋɨ zeŋɨ bə̀ ghɨ̀ ɨnû ənɨ ɨnə̂njɨ̀ nɨ ku'nɨ.

1 Timotì 3

1Ɨŋgam wô yɨ ɨŋgam rəsì' ni: mbaŋə̀ mɨ kaŋ nùŋ ɨŋga ɨ fîŋ ni tə kəb ye' ətu ɨgwɨ ə bə̂d Kristo, əne yɨ ni wɨ fə nuŋ ɨ fîŋ ni tə bɨrɨ fa' ə̀fà'ì ɨwumnɨ.

2Əne ətu nɨə chà ɨfetɨ bə̂d Kristo berɨ ye' wə̀d nɨ chəi bə̂d ə ghàmbì əməd. Wɨ̀ berɨ berɨ àmei əyi mɔ'. Wɨ̀ berɨ ye' əbɔtɨ ə wə̀d. Wɨ̀ berɨ kyerɨ ɨchî nɨ yimbɨ ɨ ɨnyod. Wɨ̀ berɨ ye' wə̀d nɨə wumnɨ ɨ ɨnyod. Wɨ̀ berɨ nɨŋ bə̂d rɨsɔ̀'ɔ̀ ɨŋga ɨ nəb. Wɨ̀ berɨ kyerɨ ɨchî nɨ chwi ɨnû.

3Tɨ wɨ̀ ye'ɨ wə̀d nɨə nɔə mɨno' beə. Tɨ wɨ̀ ye'ɨ wə̀d nɨ gha' ənû nɨ zɔ̀ŋ. Wɨ̀ berɨ ye' wə̀d nɨə bɔtɨə, ka'ɨ wə̀d nɨə tàŋə̀ mbɨ ə bə̂d. Tɨ wɨ̀ ye'ɨ wə̀d nɨ gha' ɨkab.

4Wɨ̀ berɨ kyerɨ ɨchî nɨ yim bə̂d mɨjìm mbe nɨə chub ɨŋga nəb məd. Wɨ̀ berɨ ghɨ̀ ni bɔn məd zuunɨ əməd bə na' ɨwumnɨ ɨ bɔ ənɨ mɨnə̂njɨ̀ jìm.

5Mbaŋə̀ mɨ ton kyerɨ ɨ ɨchî nɨ yim bə̂d mbe nɨ ye' ɨŋga nəb məd, njɨ wɨ̀ kɨə wò chè rɨ ye bɔŋ nəŋgɨ ɨfetɨ bə̂d Ɔwiə̀ ə?

6Tɨ wɨ̀ ye'ɨ wə̀d nɨ cherə ben ənû ə Kristo, ɨmbə̀' tɨ wɨ̀ nɔ ɨ ɨnyod, Ɔwiə̀ chə əməd ɨchî nɨ wɨ̀ nya'a chə ə debɨ̀rə̀.

7Bə̂d mbe nɨ ka'ɨ bə̂d Kristo berɨ gha ɨnû chòm ɨmbə̀' əməd, ɨmbə̀' tɨ wɨ̀ berɨ ɨ tɨ̀nɨ̀d ətu əne feŋ ɨŋga ətam ə debɨ̀rə̀.

8Bə̂d mbe nɨə weerɨ ɨŋga ɨfetɨ bə̂d Kristo berɨ bɨ ye' bə̂d nɨ bə̂d cherə ə wumnɨ ə. Mbɨ berɨ ye' bə̂d nɨ təm ɨgun rəsì'. Tɨ mbɨ ye' ə bə̂d nɨə ghàm ɨŋgam be be. Tɨ mbɨ ye' ə bə̂d nɨə zɨ ətu ənɨ mɨno'. Tɨ mbɨ ye' ə bə̂d mbe nɨə ghɨ̀ ədɔ' ənɨ ɨkab.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

9Mbɨ berɨ yim rəsì’ we nɨ Ɲwiə̀ ghɨ ni bə̂d kyerɨ. Mbɨ berɨ ghɨ əne mbɨ ə fîŋ nɨ zeŋɨ.

10Bə̂d mbe nɨ fə ben ə Kristo berɨ be zwe’rɨ mɨmə̀d. Mbɨ mɨ zwe’rɨ zə ni chəi ɨgu ənû mɔ’ɔ ɨgwɨ mɨmə̀d, mbɨ sɨ sàŋ ni mbɨ fà’ ɨghabɨ ə bə̂d nɨə weerɨ ɨŋga ɨfetɨ bə̂d Kristo.

11Əndəŋ əndəŋ, məyi mɨmə̀d berɨ ye’ mbe nɨ bə̂d ə bə̀ wumnɨ mɨmə̀d. Tɨ mbɨ ye’ə məyi nɨə chəkɨ rɨkum bə̂d. Mbɨ berɨ ye’ ɨbɔtɨ məyi bə̀ ye’ məyi nɨ bə̂d nuŋ tə fîŋ ɨgwɨ mɨmə̀d ənɨ ɨnû jìm.

12Mbaŋə̀ ze nɨə weerɨ ɨŋga ɨfetɨ bə̂d Kristo berɨ berɨ i ɨwi àmei mɔ’. Wɨ berɨ yim mbi bɔn bə̀ yim bə̂d mbe nɨə chub ɨŋga nəb məd ɨchî chɔ̀m.

13Bə̂d mbe nɨə weerɨ ɨŋga ɨfetɨ bə̂d Kristo mɨ fa’ ɨchî chɔ̀m, bə̂d bɨrɨ wumnɨ mɨmə̀d. Ɨ mbe tɨ mbɨ ghàm mbɨ ɨka fîŋ ɨmbə̀’ ɨbenɨ we nɨ mbɨ berɨ ɨgun ə Kristo Yeso.

14Ə zɨ ɨŋga mɨ ɨkɔndɨ ni mə bɨrɨ zambɨ ye’e əsɨ ne. Àyɨə mə wɨə ŋwà’nɨ ɨnû mbô ɨ ne ɨmbə̀’

15à mɨ ye’ nɨ mə̀ tanɨ, à we tɨ à kyerɨ ɨchî nɨ tɨ̀ bə̂d ghɨ̀ ɨnû ɨŋga ɨfetɨ bə̂d Ɲwiə̀, nɨ ye’ ɨfetɨ Ɲwiə̀ we nɨ ye’ ɨkă. Bə̂d Ɲwiə̀ mbô mbɨə yimə rəsì’ we nɨ ye’ ɨŋga ɨkə̂n chɔ̀m àmei ɨchî nɨ tə’ mbɨ əchɨ ə yimə nəb.

16Ənû ze nɨ ye’ ənə̀mə nɨ Ɲwiə̀ ghɨ tɨ kyerɨ ɨchî nɨ tɨ̀ ben ə Kristo yɨ ni: Kristo nya’a nɨŋ nyamnyod wə̀d mɨsɔŋɨchù ye’e ɨŋga ɨsɨg, Əzwî ə Zeŋɨ ə nya’a chwi ni məd wɨə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku’nɨ, mbɨàŋgɨrə̀ nya’a zə əməd, mbɨ nya’a gha ɨmbə̀’ əməd ɨŋga ɨbeŋ jìm, bə̂d rɨŋga ɨsɨg jìm fə nuŋ tə fîŋ ɨgwɨ məd, Ɲwiə̀ nya’a nɨŋ əməd ɨkaŋ əne nà’ ɨwumnɨ ɨ bɔ.

1 Timotì 4

1Əzwî ə Zeŋɨ ə zɨə ghàà̀ zɨə zeŋ ni ɨŋga ɨni mbe nɨə wo ye’e, bə̂d mɔ’ɔ bɨrɨ wa’ ɨbenɨ we nɨ mbɨ berɨ, sɨə zuunɨə ye’ bə̂d mbe nɨə zwetɨ ɨnû rɨ əmbɨ ɨzwî mbe nɨə tambɨə bə̂d. Mbɨ bɨrɨ bɨ chwi ɨnû mɨghab mbe nɨ ɨzwî rɨbɔ̀ŋ ə kə̀bə̀ ni bə̂d benɨ.

2Bə̂d mbe nɨə chwi tɨkwɨrɨ ɨnû tô yɨ ɨbekɨ bə̂d fɔrɨ bə̂d mɨghab. Fîŋ tɨ mɨmə̀d fə kwɨ.

3Ɨ mbɨə tonə ni tɨ bə̂d nam ə mbɨ ni tɨ mbɨ jɨg ə tɨkwɨrɨ ɨghɨjɨg mɔ’ɔ. Ɲwiə̀ nya’a tekɨ rɨjɨg tô ni bə̂d mbe nɨ ben əməd bə̀ kyerɨ rəsì’ kɔŋgɨ əməd na’ məben-əwe ɨ bɔ bɔŋ sɨ jɨg.

4Ɨghɨjìm mbe nɨ Ɲwiə̀ nya’a tekɨ ə bɔŋ. Chəi əghɨ ə mɔ’ɔ nɨ tɨ bə̂d ton. Àyɨə bə̂d berɨ na’ məben-əwe ɨ bɔ ɨmbə̀’ ɨghɨjìm mbe nɨ wɨ na’ əmbɨ mɨmə̀d,

5ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨŋgam Ɲwiə̀ mbɨ ə̀kɔ̀ŋgɨ fə ghɨ̀ ni ɨghɨ mbe zeŋ.

6À mɨ ghà ɨnû mbô nɨ mə gha ɨ ne əmbɨ ə bə̂d Kristo bə̀ beenɨ əbɔ’ mɨŋgam mbe nɨə ghɨ̀ ni ɨbenɨ kaanə bə̀ beenɨ əbɔ’ rəsì’ we nɨ à nya’a fə zu, njɨ à bɨrɨ kaŋ ye’ wə̀d ə̀fà’ì Kristo Yeso chɔ̀m.

7Ton tɨpo’ əko mɔ’ɔ te nɨ chəi tɨə ghɨ̀ ni bə̂d kyerɨ ə Ɲwiə̀. Dandɨ e ɨnyod nɨ ghɨ ɨnû mbe nɨ chwi ni à wɨə wumnɨ ə Ɲwiə̀.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

8Ənû ni ghi inû mbe ni biri ghi ni inyod kaani ə bòŋ, àyiə ənû ni ghi mbe ni chwi ni à wiə wumni ə Ɔwiə ə bòŋ chè əni inû jìm, imbə̀’ ighəm ni Ɔwìə fə kà’ ìtènì ri mì i ne tìnîn bə̀ fəri əni ə nyùmə̀ we ni biri ye’e.

9Iŋgam wô yi wi rəsì’ ni ku’ ni bə̂d ben əni tə fîŋ rijìm.

10Ti wiə kywi ənywi ni fa’ rikă imbə̀’ ighəm ni ti nuŋ ta rikɔndi igun ə Ɔwìə we ni ye’ ikă. Məd wiə chìə bə̂d mijìm mbe ni kəb ni mbi chi əwən rəŋgə’, màànì mba mbe ni nuŋ ta rikɔndi igwi məd.

11Chwi inû mbô jìm əmbi ə bə̂d mbe ni ben ə Kristo bə̀ ghà ni mbi siə ghìə̀.

12Tirə̀ ben e ni wə̀d mɔ’ɔ təəni əwe imbə̀’ ighəm ni àwɔ̀ yiə wan kwa. À beri ye’ əmig əmbi ə bə̂d mbe ni ben ə Kristo ichî ni àwɔ̀ ə ghàmə̀, ichî ni àwɔ̀ ə ghì inû, ichî ni àwɔ̀ ə gha’ə bə̂d bə̀ fəri ichî ni àwɔ̀ chub ə zeŋi zeŋi.

13Zə ni à niŋ ə nyumə̀ foŋ iŋgam Ɔwiə əmbi ə bə̂d əsaŋ əsaŋ, niŋ ə nyumə̀ gha iŋgam Ɔwiə bə̀ niŋ ə nyumə̀ chwi inû. Ghi àmei əne pè əni mə̀ ye’e.

14Tirə̀ wa’ e ine’e we ni à beri, ni Əzwî ə Zeŋi ə nya’a na’ i ne əni ə nyùmə̀ we ni bə̂d ìkən Ɔwiə nya’a gha inû imbə̀’ əwe, bə̂d niə chà ifeti bə̀ zab mbə ibɔ igwi ne.

15Ghi inû mbô ni mə̀ gha i ne, bə̀ jeŋgi zì e fîŋ igun, imbə̀’ bə̂d mìjìm zə ichî ni e əfà’ì ə wò imbì.

16We əwe imbə̀’ e nyamnyod bə̀ we əwe imbə̀’ inû mbe ni àwɔ̀ ə chwiə. Yim inû mbe ni mə̀ gha i ne imbə̀’ ighəm ni à mi ghì əne, àwɔ̀ mbi ə bə̂d mbe niə zu inû mbe ni àwɔ̀ ə ghàà̀ biri jwì rəŋgə’.

1 Timotì 5

1Tirə̀ gham e əbɔ’ mbaŋə̀ te ni fə nuni chè əwe, àyiə kəəri mìmə̀d ighabi ni mbi yi mbe mìmbă’. Ghi ə mbi ə bɔn ijɔŋ ighabi ni mbi yi mbe bɔŋgɔb.

2Ghi ə mbi məyi mbe ni fə nuni chè əwe ighabi ni mbi yi mbe mìnĭŋ. Ghi inû əni izeŋi zeŋi mbi mikwiri ighabi ni mbi yi te njàbi.

3Wumni miku əyi mbe ni chəi wə̀d ə nəŋgi mìmə̀d.

4Àyiə iku əyi mi beri bɔn kì wì mi beri bɔn bɔn, bɔn mbe kì bɔn bɔn mbe beri be kwembi ichî ni ghi ənû ze ni ənû ə Ɔwiə ə kəb ni mbi ghi əni inəbi mìmə̀d, əne wi ichî ni mìmbă’ mìmə̀d mbi mìmbă’ kyeŋ mìmə̀d nya’ə nəŋgi mìmə̀d. Mbi ghi əne imbə̀’ ighəm ni əzô ə bɔ̀ŋ əmbi ə Ɔwiə.

5Iku əyi we ni chəi wə̀d niə nəŋgi əməd, ni ye’ tə̀zì’ wi, fə nùŋ ti rikɔndi igun ə Ɔwiə. I wiə wò imbì nɔn inû ri əmbi ə Ɔwiə bə̀ kɔ̀ŋgì əməd izimi mbi əziə.

6Àyiə iku əyi we niə jig isig fə kwi, ka à bè ye’i ni i wiə kiri ikă.

7Gha inû mbô ni mə gha i ne, imbə̀’ ki wə̀d mɔ’ɔ ghà i ənû ribɔ̀ŋ ə mɔ’ɔ igwi mìmə̀d.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

8Wəd mɨ ton i nɨ nəŋgɨ mbi ɨfurɨ, màànì mbe nɨ ye’ ɨnəbɨ məd, əne wɨ fə wa’ i ɨbenɨ. Wɨ fə bɑ̂ chè wəd we nɨ chəi wɨ ben ə Kristo.

9Tɨrə ŋwa’nɨ e ɨkum ɨku əyi əbɔ’ rɨkum mɨku əyi mbe nɨ tì mbɨ wèèrì, kɨrɨ ənɨ wɨ fə pe ɨghəm ɨwu ɨwum rɨfuə. Wɨ berɨ ye’ ɨku əyi nɨ nya’a nam àmei ɨnom mɔ’.

10Bɑ̂d berɨ kyerɨ əməd ɨmbə̀’ ɨnû chɔ̀m mbe nɨ wɨə ghɨə̀, ɨghabɨ ɨchî nɨ wɨə nɨə̀ bɔn ɨchî chɔ̀m, ɨchî nɨ wɨə nɨŋə bɑ̂d əkwɨ ni, ɨchî nɨ wɨə sò ɨwu bɑ̂d Ɔwɨə̀, ɨchî nɨ wɨə weerɨ bɑ̂d mbe nɨ ye’ əŋgə’ mbɨ ɨchî nɨ wɨə nà’ i ɨnyod nɨ ghɨ ɨnû chɔ̀m ənɨ tɨkwɨrɨ ɨnə̂njɨ̀ jìm.

11Tɨrə̀ ŋwa’nɨ e rɨkum mɨku əyi mbe nɨ chəi mbɨ kɨrɨ pè ɨghəm ɨwu ɨwum rɨfuə, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨnû mbe nɨ nyamnyod tɨ mɨ̀məd ə feenɨə̀ bɨrɨ ghɨ̀ ni mbɨ kəb nɨ wɨrɨ nam, əne wa’ ənû nɨ fa’ əmbɨ Kristo.

12Mbɨ mɨ tɔ ghɨ̀ əne, Ɔwɨə̀ bɨrɨ sa’ mɨ̀məd ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨ fə wa’ ənû ze nɨ mbɨ nya’a fə be kà’.

13Ka àmei əze, mbɨ bɨrɨ kwembɨ ənû nɨ kɔ ghɨ ɨgwed. Mbɨ bɨrɨ bə̀ kɔ ghanə nyɨrə nəb. Ka àmei ənû nɨ ghɨ ɨgwed, mbɨ bɨrɨ kɔ ghanə ghɨ̀ mɨnɨə bə̀ kɔ zɨ ɨchû ɨŋga ɨnû mbe nɨ chəi mbɨ de mɨ̀məd. Mbɨ bɨrɨ bə̀ kɔ ghà ɨnû nɨ chəi mbɨ berɨ nɨ ghà.

14Əne mə wɨə kəərɨə mɨku əyi mbe nɨ chəi mbɨ kɨrɨ nunə ni mbɨ wɨrɨ nam, gywɨ bɔn, nəŋgɨ bɑ̂d mbe nɨ ye’ ɨŋga nəb tɨ mɨ̀məd, ɨmbə̀’ tɨ bɑ̂d pə̀n berɨ ə əpan nɨ gha ɨnû rɨbɔ̀ŋ ɨgwɨ na,

15ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mɨku əyi mɔ’ɔ fə fèbə̀ sɨə beenɨ əbɔ’ ə Satàn.

16Əyi we nɨ ben ə Kristo mɨ berɨ mbɨ ɨfurɨ mɔ’ɔ nɨ ye’ mɨku əyi, wɨ berɨ weerɨ mɨ̀məd. Tɨ wɨ saŋ i ni ɨfetɨ bɑ̂d Kristo be’ ɨkom we, ɨmbə̀’ ɨfetɨ we wèèrì ye’ mɨku əyi mbe nɨ chəi bɑ̂d nɨ tɨ mbɨ wèèrì mɨ̀məd.

17Zə ni mbɨ na’ ɨwumnɨ əmbɨ ə bɑ̂d mbe nɨə chà ɨfetɨ bɑ̂d Kristo bə̀ jeŋgɨ chɔ’ ə̀fà’ì mɨ̀məd, màànì mbe nɨə fà’ rɨkă nɨ ghà ɨŋgam Ɔwɨə̀ bə̀ fɔrɨ ni chwi ɨnû ɨmbə̀’ ə Kristo.

18Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɔwɨə̀ ni, “Tɨrə̀ kod e ɨchû rɨkun ni tɨ zɨ kud i kywɨ ənɨ zɨə tə̀’rɨə̀ kywì kwètɨə̀,” mbɨ ni, “Mbɨ berɨ chwɨ wəd ə̀fà’ì.”

19Tɨrə̀ ben e ni mbɨ zɨ ɨsa’i ɨgun ə wəd mɔ’ɔ rəbɔ’ mbe nɨə chà ɨfetɨ, kɨrɨ ənɨ bɑ̂d mɨbe kì bɑ̂d mɨtad ye’e mbɨ ɨsa’i we ɨghabɨ mɨzərɨmbin.

20Bɑ̂d mɔ’ɔ mɨ ye’ə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ nɨ chəi mbɨ ben nɨ beŋ tə fîŋ, ghàm əbɔ’ mɨ̀məd ɨfĕ bɑ̂d Kristo mɨjìm, ɨmbə̀’ əbù’ ə bɑ̂d ə bɔ nɨ wɨrɨ ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ.

21Mə wɨə ghà ɨ ne ɨfĕ Ɔwɨə̀, ɨfĕ Kristo Yeso bə̀ fɔrɨ ɨfĕ mbɨaŋgɨrə̀ mbe nɨ Ɔwɨə̀ chɔ’ɔ, ni à nuŋ rɨkə tô nɨ mə na’ ɨ ne zɨ rɨ ghɨ ɨghə, kì nɨ chwɨə ni à gha’ wəd mɔ’ɔ.

22Tɨrə̀ kɨə zàmbɨə̀ zab e mbe ɨbɔ ɨgun ə bɑ̂d ənɨ àwɔ̀ ə zɔ’ə mɨ̀məd ənɨ ə bɑ̂d nɨə chà ɨfetɨ. Tɨrə̀ zɨ e əbɔ ɨŋga ɨnû rɨbɔ̀ŋ bɑ̂d cherə. Nuŋ e ɨnyod ni wɨ chub ɨzeŋɨ zeŋɨ.

23Tɨrə̀ bə̀ nɔ e àmei mɨnɨb. Bə nɔ ɨkə mɨno’ ɨmbə̀’ əwɔn ze nɨə nà’ə̀ ŋgə’ ɨŋga fe ɨbum fɔrɨ ɨmbə̀’ ɨwɔn cherə mbe nɨə sà’ə̀ nà’ə̀ ŋgə’ ɨ ne.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

24Ɨnû rɨbɔ̀ŋ bə̂d mɔ’ɔ mbɨ əsaŋ əsaŋ nɨ bə̂d ə zəə. Ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbe ə zeŋ chwiə ni mbɨ fə gù ɨsa’i bɔŋ mbɨ be sɨə sa’ə mɨ̀mə̀d. Ɨnû rɨbɔ̀ŋ bə̂d cherə bɨrɨ jwì əsaŋ əni əgha ə tɔ sààrì.

25Əndəŋ əndəŋ bə̂, bə̂d mbɨə zəə ɨnû chɔ̀m mbe nɨ bə̂d ə ghìə̀. Ka à bè ye’i mbe nɨ chəi bə̂d ə zəə, chəi əni tɨ mbɨ nə̀m.

1 Timotì 6

1Bə̂d Kristo mɨjìm mbe nɨ ye’ ɨbò’ò berɨ na’ ɨwumnɨ əmbɨ mbə mɨ̀mbə̌’ ə̀fà’ì əni rɨkwɨrɨ ɨnə̂njɨ jìm, ɨmbə̀’ tɨ bə̂d mbe nɨ chəi mbɨ ben ə Kristo gha ə ɨnû rɨbɔ̀ŋ mɔ’ɔ ɨmbə̀’ ə Ɔwiə fɔrɨ ɨmbə̀’ ɨkə̂n chɔ̀m we nɨ tɨə ghàə̀.

2Tɨ ɨbò’ò mbe nɨ berɨ mɨ̀mbə̌’ ə̀fà’ì nɨ ben ə Kristo təənɨ ə mɨ̀mbə̌’ ə̀fà’ì mbe ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mɨ̀mə̀d mɨjìm fə sɨə bə̂d Kristo. Àyɨə mbɨ berɨ fa’ əmbɨ mɨ̀mə̀d kwà’ ɨchî chɔ̀m, chè ɨchî nɨ tɨ mbɨ fa’ əmbɨ mɨ̀mbə̌’ mbe nɨ chəi mbɨ ben ə Kristo. Mbɨ berɨ ghɨ əne ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ bə̂d mbe nɨ bɨrɨ jɨg njìm tɨ əni ə̀fà’ì ze yɨə bə̂d nɨ ben ə Kristo nɨ bə̀ ye’ mbe nɨ mbɨ gha’i kwà’ rɨŋgə’. À berɨ chwi ɨnû mbô bə̀ zə ni bə̂d Kristo beenɨ əbɔ’.

3Wə̀d mɔ’ɔ we nɨə chwi ɨnû nɨ kwepɨ rɨ əni mbô, nɨ chəi wɨ ben ɨŋgam rəsì’ we nɨ a Ə̀nùŋ̀ɨsɨg Yeso Kristo ghə̌, nɨ chəi wɨ bə̀ ben ɨnû mbe nɨ tɨə chwi ɨmbə̀’ ɨchî nɨ tɨ̀ bə̂d Kristo chubɨ,

4wɨə nɔ̀ ɨnyod. Chəi wɨ kyerɨ ənû ə mɔ’ɔ. Wɨ berɨ fîŋ rɨbɔ̀ŋ. Fîŋ ze zɨə ghɨ̀ ni wɨ ghanə chɔbə bə̀ tàŋ ɨmbə̀’ əton əni mɨŋgam əko mɔ’ɔ. Əchɔb mbɨ ə tàŋ mbɨə ye’e mbɨ ə̀dìì, mbɨə ye’e mbɨ ɨnû nɨ ghabrɨ bə̂d, mbɨə ye’e mbɨ ənû nɨ gham ɨnû rɨbɔ̀ŋ ɨmbə̀’ bə̂d cherə, mbɨə ye’e mbɨ ɨnû nɨ kɔndɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ ɨmbə̀’ bə̂d cherə.

5Ɨ mbɨə bə̀ ye’e mbɨ ənû nɨ ghɨ ni əchɔb ə kɨə gùə̀ əka’ bə̂d mbe nɨ chəi ənû ə chɔ̀m ɨŋga fîŋ tɨ mɨ̀mə̀d fɔrɨ əka’ mbe nɨ chəi mbɨə ghà rəsì’. Ɨ mbɨə kɔndɨə ni ənû ə Ɔwiə yɨ ɨnə̂njɨ nɨ tɨ̀ mbɨ chè əŋgu berɨ ɨkab.

6Ənû ə Ɔwiə ze tɨ̀ zɨə ghɨ̀ ni wə̀d berɨ ɨkab. Wɨ bɨrɨ berɨ ɨkab əwù ze nɨ wə̀d ben ni ɨghɨ mbe nɨ tə berɨ ə kù’.

7Əton yɨ ni chəi tɨ̀ nya’a ye’e ɨŋga ɨsɨg mbɨ əghɨ ə mɔ’ɔ. Chəi tɨ̀ bɨrɨ bɨ nɨŋ əghɨ ə mɔ’ɔ jwì rɨŋga ɨsɨg mbɨ əzɨ əwən.

8Əne tɨ̀ mɨ berɨ ɨghɨjɨg bə̀ berɨ ngywɨ̌, mbe ə kù’ ɨ na.

9Àyɨə bə̂d mbe nɨə kəb berɨ ɨkab bɨrɨ nyɨ ɨŋga ə̀kwà’nì əne feŋ ɨŋga ətam ze nɨ bɨrɨ ghɨ ni mbɨ ghɨ ɨnû ɨneŋ nɔnɔ’ bə̀ ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbe nɨ nyamnyod tɨ mɨ̀mə̀d ə feeniə. Ɨnû rɨbɔ̀ŋ rəŋgu mbe tɨ mbɨ chəkɨ mɨ̀mə̀d bə̀ nimnɨ mɨ̀mə̀d,

10ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ənû nɨ gha’ ɨkab yɨ əsɨ nɨ tɨkwɨrɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ jìm ə jwì rəŋgu. À yɨ ənû nɨ beenɨ əbɔ’ ɨkab ze ə ghɨ̀ ni bə̂d mɨnɔnɔ’ wa’ ɨbenɨ, əne ghɨ̀ ə̀kə̀nɨ ə swi ɨŋga fîŋ tɨ mɨ̀mə̀d ɨmbə̀’ ɨchî nɨ mbɨə zəə ŋgə’.

11À ye’ ɨmbə̀’ əwe, àwɔ̀ wə̀d Ɔwìə̀, fə ton ɨnû mbô jìm. Ghɨ ye’ ənû mbe nɨ ku’nɨ, bə̀ ghɨ̀ ye’ mbe nɨ Ɔwìə̀ kəbɨ. Nuŋ fîŋ ɨgun ə Kristo, gha’ bə̂d, chi ɨnû bə̀ berɨ ɨbɔtɨ fîŋ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

12Kaŋ zòŋ ɨchî chòm ɨmbə̀’ ɨbenɨ we nɨ à nuŋ ɨgun ə Kristo. À berɨ kywɨ ənywɨ kwà’ rɨkă ɨmbə̀’ jɨg ɨtènì rɨ mì. Ɲwìə̀ nya’a təŋ əwe ni à jɨg ɨtènì we ənɨ à nya’a ben ɨfĕ mɨzərɨmbin nənə’ ni àwò yɨə wə̀d Kristo.

13Ɨfĕ Ɲwìə̀ we nɨə nà’ ɨtènì əmbɨ ɨghɨjìm fərɨ ɨfĕ Kristo Yeso we nɨ nya’a gha rəsì’ ɨfĕ Pontiùs Pailèt, mə ghà ɨ ne ni,

14ghɨ ɨnû jìm mbe nɨ Ɲwìə̀ kəbɨ pè əni ze nɨ Ə̀nùŋɨsɨg Yeso Kristo bɨrɨ wɨrɨ ye’e. À mɨ ghì əne, chəi wə̀d mɔ’ɔ bɨrɨ gha ənû rɨbòŋ ɨmbə̀’ əwe, kɨ̀ bè zì ənû ɨgwɨ ne.

15Əni nyùmə̀ ku’u, Ɲwìə̀ bɨrɨ ghɨ ni Kristo wɨrɨ ye’e. Ɲwìə̀ yɨ we nɨ bə̂d məd ə wumniə. Àmei məd ye’ Ə̀tùmbɨ ɨsɨg nɨ ye’ Ɨfɔ̀n ɨgwɨ mɨfɔ̀n mbɨ Ə̀nùŋɨsɨg ɨgwɨ mɨ-ə̀nùŋɨsɨg.

16Àmei məd we mɔ’ nɨ chəi wɨ̀ bɨrɨ nɔ kwɨ. Məd wɨə chub ɨŋga ɨzeŋɨ zeŋɨ we nɨ chəi ənɨ tɨ wə̀d tindɨ ɨban. Chəi wə̀d mɔ’ɔ kwe’ zə əməd. Chəi wə̀d mɔ’ɔ bɨrɨ nɔ zə əməd. Ɨsɨg jìm wumnɨ əməd, məd bə̀ tumbɨ ɨsɨg mbɨ ɨka we nɨ ten i koŋ. À yɨ əne.

17À ye’ ɨmbə̀’ bə̂d mbɔ̂n mbe nɨ ye’ ɨŋga ɨsɨg wɔ̂, gha əmbɨ mɨmə̌d ni tɨ mbɨ nɔ ə ɨnyod, kɨ̀ bè nùŋ tə rɨkəndɨ ɨgun mbɔ̂n ze nɨə che i che. Mbɨ nuŋ rɨkəndɨ ye’ ɨgun ə Ɲwìə̀ we nɨə nà’ ɨghɨ ɨ na əbù-əbù. Ɨ wɨə nà’ ɨmbə̀’ tɨ chub ɨchî chòm.

18Gha əmbɨ mɨmə̌d ni mbɨ ghì tɨkwɨrɨ chòm jìm bə̀ ghà ni mbɨ saŋnɨ mbɨ ni mbɨ na’ ɨghɨ əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ kwaŋ ɨghɨ.

19Mbɨ mɨ ye’ə ghì ɨnû mbɔ̂, njɨ mbɨ fə zì əchɨ nɨ kaanɨ ɨmbə̀’ ɨghɨ mbe nɨ mbɨ bɨrɨ berɨ əwu rənjìm. Mbɨ bɨrɨ bɨ jɨg ɨtènì we nɨ ye’ wɨ rəsì’.

20Àwò Timotì, jeŋgɨ yim ɨnû mbe nɨ Ɲwiə̀ zɨ ɨŋga te rɨkyerɨ-ɨbɔ. Tɨrə̀ zɨ e ətu ənɨ mɨŋgam mbe nɨ chəi mbɨ berɨ ənû nɨ ghì mbɨ ə Ɲwiə̀. Tɨrə̀ zɨ e ətu ənɨ mɨŋgam əko mɔ’ɔ mbe nɨ bə̂d ə taŋ ɨgun, nɨ mbɨə ghà ni à yɨ ɨwe, àyɨə ka à yɨ i ɨwe.

21Bə̂d mɔ’ɔ mbɨə ghàə̀ ni mbə berɨ ɨwe. Əze ə fə ghɨ ni mbɨ wa’ ɨbenɨ we nɨ mbe nya’a be berɨ. Ɲwìə̀ ghɨ ɨchòm ənɨ mbə̀n mɨjìm.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

2 Timotì

2 Timotì 1

1À yiə mɔ̌ Pɔ̂l, ni mə ye’ wə̀d tom Kristo Yeso ichî ni Ɲwìə̀ nya’a kəbi, ŋwa’ni əŋwà’nì zɔ̂. Ɲwìə̀ nya’a tom əmi ni mə̀ gha imbə̀’ ìtènì we ni wi nya’a ka’i ichî ni ti ye’ əni ifɔti mbi Kristo Yeso.

2Mə wiə ŋwà’nì i ne, àwɔ̀ Timotì, ni ye’ mi wan ni mə gha’i kwà’ riŋgə’. Ɲwìə̀ Mbă’ mbi ə Kristo Yeso a Ə̀nùŋìsig ghi ìchɔ̀m əni ə ne, dìirì əwe bə̀ nà’ əbɔrəbɔd i ne.

3Mə wiə nà’ məben-əwe əmbi ə Ɲwìə̀ we ni miə fà’ i bɔ mbi mi fîŋ ni zeŋi. Mə wiə ghì əne ichî ni mbi mìmbă’ rəŋwe nya’ə bə̀ ghìə̀. Mə wiə kɔndi əwe əni mìnyùmə̀ jìm mbe ni miə kɔ̀ŋgì ə Ɲwiə̀ izimi mbi əziə.

4Mə wiə kɔndi misi mbe ni à nya’a chweŋi, əne mə wiə kàŋə̀ kəb ni nji mə wiri zə əwe, imbə̀’ igha’i swi iŋga mi fîŋ.

5Mə fə bə̀ wiri kɔndi ibeni rəsì’ we ni à beri, ni ye’ ikwi ibeni we ni Lɔis avi we kyeŋ mbi Yunis avi we nya’a beri. Mə kyeri ni à beri ikwi we rìnîn.

6Ichî ni à ben ə Kristo əni, mə wiə kə̀bə̀ ni à nɔɔri ine’e we ni ye’ iŋga ne, ni Ɲwìə̀ nya’a na’ i ne əni ə nyùmə̀ we ni mə nya’a zab mbi ibɔ igwi ne.

7Chəi Əzwî ze ni Ɲwìə̀ na’ i na ə ghì ni tì beŋ əni ìkwèd. Ə ziə ghì ye’ ni tì beri ika, gha’ bə̂d bə̀ yimbi inyod.

8Əne ti e ətu ə nid i ni gha imbə̀’ a Ə̀nùŋìsig, kì ni gha imbə̀’ ichî ni mə̀ ye’ wə̀d ndəŋ imbə̀’ əməd. Àyiə teki inyod ni zə ikwi ŋgə’ we ni miə zə imbə̀’ ikə̂n chɔ̀m. À biri kaŋ ghi əne ənjìm ika we ni Ɲwìə̀ na’ i ne.

9Ɲwìə̀ nya’a chi əwa rəŋgə’, əne tɔŋ əwa ni tì ye’ mbi bə̂d imbə̀’ chub izeŋi zeŋi. Chəi tì nya’a ghi ənû ə mɔ’ɔ bɔŋ wì nya’a siə tɔŋ əwa. Wì nya’a tɔŋ əwa imbə̀’ ighəm ni wì nya’a fə nuŋ əne. Wì nya’a bə̀ tɔŋ imbə̀’ ìchɔ̀m məd we ni wì nya’a fə ghi əni ə na rəŋwe rəŋwe ənjìm ə Kristo Yeso.

10Àyiə rìnîn, inû mbɔ̂ jìm fə jwì zeŋ i na ənjìm ichî ni Kristo Yeso we niə chì əwa rəŋgə’ nya’a ye’e. Wì fə nimni ika we ni ivi beri igwi na, əne chè ənjìm ikə̂n chɔ̀m chwi ichî ni bə̂d biri chub ikă bə̀ chwi ichî ni chəi bə̂d biri nɔ kwi.

11À yi imbə̀’ ikə̂n chɔ̀m wɔ̂ ni Kristo nya’a chɔ’ əmi ni mə̀ gha iŋgam Ɲwiə̀, ni mə̀ ye’ wə̀d tom məd, mbi ni mə̀ chwi inû imbə̀’ əməd.

12À yi əton ni miə zəə ŋgə’ ichî ni miə zəə. Àyiə chəi mi ətu ə nìd imbə̀’ ighəm ni mə kyeri wə̀d we ni mə nuŋ mi fîŋ igwi məd. Mə bə̀ kàŋ kyeri ni i we tì wì nəŋgi ənû ze ni wì zi iŋga tum rikyeri-ibɔ pè əni ze ni Ɲwiə̀ biri sa’ isig.

13Yim iŋgam rəsì’ we ni mə̀ gha i ne ighabi ənweeni ni à biri beeni əbɔ’. Yim ibeni we ni à beri bə̀ gha’ bə̂d. Ghi əne ichî ni tì ye’ əni ifɔti mbi Kristo Yeso.

14Nəŋgi rəsì’ we ni Əzwî ə Zeŋi ze ni ye’ iŋga na ə zi iŋga te rikyeri-ibɔ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

15Kyeri ni bâd Kristo mìnənɔ’ ri əbà əbeŋ ze ri ə Esià fə fìd njìm əni ə num. Ka àbei Faigelùs mbi Hemogenès, mbi fə bə̀ fìd njìm əni num.

16Mə wiə kɔ̀ŋgì Ɔ̀nùŋìsig ni wì diiri bâd mbe riŋga nəb Ònèsiforùs, imbə̀’ ighəm ni məd wiə nya’a kiə zùtì mi fìŋ. Chəi ətu əməd ə nya’a nid imbə̀’ əmi ichî ni mə nya’a ə nəb ndəŋ.

17Əni wì nya’a ye’e ə Rom, wì nya’a kəb əmi kwà’ riŋgə’ pè əni wì nya’a zə əmi.

18Mə wiə kɔ̀ŋgì Ɔ̀nùŋìsig Yeso ni wì diiri əməd əni ze ni wì biri sa’ isig! À kyeri e ichî ni wì nya’a weeri əmi ə Efesùs.

2 Timotì 2

1À ye’ imbə̀’ əwe, àwɔ̀ Timotì mi wan, à beri təm kaani iŋga ìchɔ̀m we ni Ɔwiə̀ ghi əni ə na ənjìm ichî ni tì ye’ əni ifɔti mbi Kristo Yeso.

2Niŋ inû mbe ni à nya’a zu əni mə̀ nya’ə gha ifě mìzərimbin nənɔ’, əne zì iŋga rikyeri-ibɔ bâd mbe ni tì wə̀d zi fìŋ igwi mìmə̀d, imbə̀’ mbi bə̀ chwi əmbi ə bâd cherə.

3À beri zə ŋgə’ mbi na ighabi ə sɔgyì chɔ̀m niə fà’ əmbi Kristo Yeso.

4Chəi sɔgyì mɔ’ɔ ni kiri əni àfà’ì ni tì wì zi mbi ibɔ iŋga inû riŋga əbeŋ, imbə̀’ ighəm ni wì beri fà’ imbə̀’ ghi ni wə̀d kyeŋ məd gha’ əməd.

5Chəi mbiə nà’ ine’e əmbi wə̀d we ni noti, kiri əni wì beeni əbɔ’ rikə ə̀nòtì.

6Wə̀d mbeŋ we niə fà’ rìkă beri beri əbà ritu ri əni mbi kwəŋ ighi.

7Kwa’ni inû mbô ni miə gha i ne iŋga e ətu, imbə̀’ ighəm ni Ɔ̀nùŋìsig biri ghi ni à kyeri inû rəŋgu ijìm e ətu ə zeŋ.

8Kɔndi ə Yeso Kristo, ni nya’ə wan ti əni əghaŋ ə Dèvîd. Ɔwìə̀ nya’a zwemni məd. Wô yi ikân chɔ̀m we ni miə ghàà.

9À yi imbə̀’ ikân chɔ̀m wô ni miə zəə ŋgə’ pè əni mbi fə kod əmi əni mìkàrà mbô ighabi ni mə yiə wə̀d ni gu ikə. I mbe tì mbi kod əmi, àyiə chəi əni tì mbi kod iŋgam Ɔwiə̀ əni mìkàrà.

10Əne mə wiə nyì’ əton inû jìm imbə̀’ bâd mbe ni Ɔwiə̀ chɔ’ɔ jwi rəŋgə’ bə̀ beri iwumni we ni ten i koŋ ichî ni mbi ye’ əni ifɔti mbi Kristo Yeso.

11Iŋgam wô yi iŋgam rəsì’ ni: Tì mi fə kwi mbi Kristo, tì biri bi chub ikă mbi məd.

12Tì mi nyi’, tì biri bi tumbi isig mbi məd. Tì mi ton əməd, wì biri bi ton əwa.

13Tì mi ton nuŋ a ibeni igwi məd, wì biri kiri gha’ əwa, imbə̀’ ighəm ni chəi əni tì wì wiri ton ənû ze ni wì nya’a fə be beni.

14Kiə nɔ̀ɔ̀rì itu bâd Kristo imbə̀’ inû mbô. Pati mìmə̀d ifě Ɔwiə̀ ni ti mbi taŋ ə imbə̀’ əton əni miŋgam əko mɔ’ɔ, imbə̀’ ighəm ni chəi taŋ ə wèèrìə̀ wə̀d. I ziə chə̀kìə̀ fìŋ ri bâd mbe niə zwetiə.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

15Kywɨ ənywɨ ghì ni Ɗwìà ben àfà'ì ze nɨ àwò ə fà'à, ɨmbà' à ye' wàd àfà'ì nɨ chəi e ətu ə nìrà, bə ye' we nɨə chwi ɨŋgam we nɨ ye' wɨ rəsì' əni ɨnânjì nɨ ku'nɨ.

16Ton mɨŋgam mɔ'ɔ mbe nɨ chəi mbɨə ghì ni bâd kyerɨ ə Ɗwià, ɨmbà' ɨghəm nɨ əni mbɨə ghàmà, mbɨ bɨrɨ gha ɨnû nənɔ' nɨ chwiə ni chəi mbɨə wumnɨ ə Ɗwià.

17Ɨnû mbe nɨ mbɨə ghàà bɨrɨ jaŋ àmei ɨchî nɨ mɨchɔ'ɔ ə jàŋ ɨgwɨ ɨnyod wàd. Bâd mɔ'ɔ rəbɔ' mbe nɨə ghà ɨnû mbô yɨə Haimenaùs mbɨ Filetùs.

18Mbɨ fə kàŋ wa' ɨnû rəsì'. Ɨ mbɨə ghàà ni ənû nɨ zwemə ə nya'a fə chè. Ɨ mbɨə bə chàkì ɨbenɨ bâd mɔ'ɔ.

19Àyɨə əchɨ ə nəb ə ka ka ze nɨ Ɗwìà fə zi ə kàŋ təm kààni. Mbɨ ŋwà'nì ɨgun ni, "Ə̀nùŋìsig ə kyerɨ bâd mbe nɨ ye' mbɨ məd," mbɨ ni, "Wàd jìm we nɨə ghà ni tə yɨə wàd Ə̀nùŋìsig berɨ wa' ɨnû rɨbòŋ."

20Tɨkwirɨ ɨkaŋ ə nɔ' ɨŋga nəb kyeŋ. Mbɨ tekɨ mbɨ mɔ'ɔ əni ə gôl bà tekɨ mbɨ cherə əni ə sɨrɨvà. Mbɨ tɔ mbɨ mɔ'ɔ əni əzed bà tekɨ mbɨ cherə əni əbɔmɨ. Mbɨ mɔ'ɔ yɨ mbɨ əni ənù. Mbɨ cherə yɨ mbe nɨ mbɨə fà'à mbɨ mbɨwən ɨni jìm.

21Wàd mɔ'ɔ mɨ zeŋnɨ i ɨnyod wa' mbi ɨnû rɨbòŋ, wì bɨrɨ ye' ɨghabɨ əkaŋ ze nɨ Ɗwìà bɨrɨ nɨŋ fà' mbɨ əzɨ əwən əni ənù. Wì bɨrɨ fə zeŋ màànì. Əne Mbă' àfà'ì məd bɨrɨ nɨŋ əməd fà' mbɨ məd ɨchî nɨ wì fə tekɨ i ɨnyod nɨ ghɨ ɨnû chòm jìm.

22Ton ɨnû rɨbòŋ mbe nɨ ŋgwà' bâd ə feeniə. Beenɨ ye' əbɔ' ɨnû jìm mbe nɨə ghì ni à ghɨ ɨnû nɨ ku'nɨ. Əne yɨ ənû nɨ nuŋ fîŋ ɨgun ə Kristo, ənû nɨ gha' bâd cherə mbɨ ənû nɨ chub əni əbɔrəbɔd. Ghɨ ɨnû mbô fɔtɨ mbɨ ə bâd mbe nɨə kɔ̀ŋgì Ə̀nùŋìsig əni ə fîŋ nɨ zeŋɨ.

23Tɨrà berɨ e ənû ə mɔ'ɔ nɨ ghɨ mbɨ ɨnû ɨneŋ mbe nɨ bâd ə tàŋ ɨmbà' mbɨwən, nɨ chəi ɨwe ɨŋga. À fə bè kyerɨ e ni taŋ te tɨə ye'e mbɨ əchɔb.

24Tɨ wàd àfà'ì Ə̀nùŋìsig ye'i wàd nɨə tàŋà. Wì berɨ ye' wàd nɨə ghì ɨchòm əni ə wàd jìm. Wì berɨ ye' wàd nɨ kyerɨ ɨchî nɨ chwi ɨnû. Wì berɨ bɨ ye' wàd nɨə yimə fîŋ.

25Wì chwi ɨnû əni ɨbɔtɨ fîŋ əmbɨ ə mbe nɨə ton ɨnû mbe nɨ wɨə chwiə. Ɨghəm Ɗwìà bɨrɨ ben ni mbɨ beŋ tə fîŋ kyerɨ rəsì' ɨmbà' ə Kristo.

26Mbɨ bɨrɨ wɨrɨ berɨ ɨwe, əne vɨ rɨŋga ətam ze nɨ debìrà kə' zì əmbɨ mìmə̀d. Wì kə' fə gywɨ mìmə̀d ɨmbà' mbɨ ghɨ ɨnû mbe nɨ wì kəbɨ.

2 Timotì 3

1Kyerɨ ni ɨŋga ɨni mbe nɨ sɨ nwìà, ŋgə' rɨbòŋ bɨrɨ ye'e.

2Bâd bɨrɨ sɨə gha' àmei ə ɨnyod, sɨə gha' àmei ɨkab, sɨə nɔ ɨnyod, sɨə seeniə, sɨə zòm ə bâd bà sɨə ghì rɨzuà əmbɨ mbə mìmbă' fərɨ əmbɨ mbə mìnĭŋ. Chəi mbɨ bɨrɨ na' məben-əwe ɨmbà' ɨnû mbe nɨ mbɨ ghɨ əni mìmə̀d. Chəi mbɨ bɨrɨ ben ənû ə Ɗwià.

3Chəi mbɨ bɨrɨ neŋ bâd ni mbɨ yɨə bâd. Chəi mbɨ bɨrɨ diirɨ bâd. Mbɨ bɨrɨ sɨə chàkì rɨkum bâd cherə. Chəi mbɨ bɨrɨ yimbɨ ɨnyod. Mbɨ bɨrɨ sɨə tɔə. Mbɨ bɨrɨ ban ɨnû chòm.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

4Mbɨ bɨrɨ sɨə fènə bə̂d, sɨə ghì ɨnû zɨ rɨ kəndɨ, bə̀ sɨə nɔ ɨnyod. Mbɨ bɨrɨ sɨə gha’ ɨnû mbe nɨ nyamnyod tɨ mìmə̀d ə feenɨə chè ɨchî nɨ mbɨ gha’ ə Ɲwiə̀.

5Mbɨ bɨrɨ sɨə ghì ɨghabɨ ə bə̂d nɨ kyerɨ ə Ɲwiə̀, àyɨə mbɨ bɨrɨ ton ɨka Ɲwiə̀ we nɨ tì wɨ ghɨ ni mbɨ ye’ bə̂d Ɲwiə̀ rəsì’. Tɨrə̀ berɨ e ənû ə mɔ’ɔ nɨ ghì mbɨ tɨkwɨrɨ bə̂d tô.

6Mbɨ mɔ’ɔ rəbɔ’ mìmə̀d mbɨə nyɨ ɨŋga nəb rɨ bə̂d. Mbɨ mɨ nyɨ əne, mbɨ tambɨ məyi mbe nɨ fîŋ tɨ mìmə̀d bərɨ, nɨ ɨnû rɨbə̀ŋ fə nyem mìmə̀d fərɨ ənɨ mbɨ fə na’ tə fîŋ əmbɨ tɨkwɨrɨ ɨnû rɨbə̀ŋ jìm mbe nɨ nyamnyod tɨ mìmə̀d ə feenɨə.

7Ɨ mbɨə zwetɨ ɨnû rɨ əmbɨ wə̀d jìm, àyɨə chəɨ mbɨ bɨrɨ nɔ kyerɨ rəsì’ ɨmbə̀’ ə Ɲwiə̀.

8Ɨchî nɨ Janès mbɨ Jambrès nya’a ton ənû ze nɨ Mose nya’ə ghàə̀, əne bə̂d mbô mbɨə bə̀ ton rəsì’. Chəɨ ɨwe mìmə̀d ə wɨrɨə fà’ə̀. Ka ɨbenɨ mìmə̀d yɨ i wɨ rəsì’.

9Àyɨə chəɨ mbɨ bɨrɨ wo əsa əgha, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ bə̂d mɨjìm bɨrɨ zə ənû əneŋ mìmə̀d ze ɨchî nɨ mbɨ nya’a zə əzɨ ə Janès mbɨ Jambrès.

10À ye’ ɨmbə̀’ əwe, àwɔ̀ Timotì, à fə kyerɨ e ɨnû mbe nɨ mə̀ nya’ə chwɨə, à fə kyerɨ e ɨchî nɨ mə̀ nya’ə ghì ɨnû, à fə kyerɨ e ɨnû mbe nɨ mə̀ nya’ə kəb ghì. À fə kyerɨ e ɨchî nɨ mə̀ nya’a nuŋ fîŋ ɨgun ə Ɲwìə̀. À fə kyerɨ e ɨchî nɨ mə̀ nya’ə yimə fîŋ. À fə kyerɨ e ɨchî nɨ mə̀ nya’ə gha’ ə bə̂d. À fə kyerɨ e ɨchî nɨ mə nya’ə nyì’ əton ə ŋgə’.

11À fə kyerɨ e ɨchî nɨ mbɨ nya’ə nwèndɨ tum rɨkyerɨ-ɨwu bə̀ kyerɨ ɨchî nɨ mə̀ nya’ə zəə ŋgə’. À fə kyerɨ e ɨnû mbe nɨ nya’a ghɨ ənɨ ə num ə Antiɔ̀k, ə Ikoniùm fərɨ ə Listrà, ɨchî nɨ mə nya’a nyi’ ənɨ mbɨ nya’ə nwèndɨ tum rɨkyerɨ-ɨwu kwà’ rɨkă. À yɨ Ə̀nùŋɨsɨg nya’a chɨ əmɨ rɨŋga ŋgə’ tô rɨjìm.

12Mbɨ bɨrɨ kàŋ nwendɨ tɨkyerɨ-ɨwu bə̂d mɨjìm mbe nɨ ben ə Kristo Yeso. Mbɨ berɨ ghɨ əne ɨmbə̀’ ɨchî nɨ ɨ mbɨə chub ɨchî nɨ Ɲwìə̀ kəbɨ.

13Àyɨə bə̂d mbe nɨə ghì ɨnû rɨbə̀ŋ mbɨ mbe nɨə nɨŋ rɨkum bə̂d cherə tambɨə bə̂d əŋgu bɨrɨ rəbə ghì ə ɨnû rɨbə̀ŋ ghɨ̌ wò ɨmbì. Mbɨ bɨrɨ mɨə tambɨ ə bə̂d, bə̂d bə tambɨ ə mìmə̀d.

14Àyɨə à ye’ ɨmbə̀’ əwe, àwɔ̀ Timotì, che ɨmbì ghì ɨnû mbe nɨ à nya’a fə kwembɨ bə̀ ben ənɨ e fîŋ jìm, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ à kyerɨ bə̂d mbe nɨ à kwembɨ ɨnû mbe rɨ əmbɨ mìmə̀d.

15À nya’a fə kyerɨ ɨŋgam Ɲwiə̀ tɨ ənɨ à nya’ə wan kwa. Ɨŋgam we fə kəərɨ əwe ɨmbə̀’ à berɨ ɨwe jwɨ rəŋgə’ ɨchî nɨ à nuŋ fîŋ ɨgun ə Kristo Yeso.

16À yɨə Ɲwìə̀ nya’a fe bə̂d ni mbɨ ŋwà’nɨ Ɨŋgam Ɲwiə̀ jìm. Ɨŋgam Ɲwiə̀ ə bəŋ ni mbɨ nɨŋ chwi ɨnû, ni mbɨ nɨŋ gham əbɔ’ ə bə̂d, ni mbɨ nɨŋ ghà ənû rɨbə̀ŋ ze nɨ wə̀d ghɨ̌ ɨmbə̀’ wɨ kwepə. Wɨ bə̀ bə̀ŋ ni mbɨ nɨŋ chwi ɨchî nɨ tɨ bə̂d chub ɨchî nɨ ku’nɨ,

17ɨmbə̀’ wə̀d we nɨə fà’ əmbɨ ə Ɲwìə̀ kyerɨ ɨnû jìm bə̀ kyerɨ ɨchî nɨ ghɨ ɨnû chɔ̀m jìm.

2 Timotì 4

1Mə wɨə ghà ɨ ne ɨfɛ̌ Ɲwiə̀ bə̀ fərɨ ɨfɛ̌ Kristo Yeso we nɨ bɨrɨ sa’ bə̂d mbe nɨ ye’ ɨka mbɨ mbe nɨ fə kwɨ, bə̀ gha ɨmbə̀’ ɨchî nɨ wɨ̀ bɨrɨ wɨrɨ ye’e ɨ tumbɨ ɨsɨg ni:

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

2gha ɨŋgam Ɗwiə̀. Kɨ̀ bə̂d gha’ nɨ zu kɨ̀ chəi mbɨ gha’ nɨ zu, gha e gha. Mbɨ mɨ ghɨ ənû rɨbɔ̀ŋ, à gha əmbɨ mɨ̀mə̌d. Gham əbɔ’ mbe niə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Mbɨ mɨ ghɨ̀ ɨnû nɨ ku’nɨ, à tɨ̀mbɨ̀ mɨ̀mə̌d. À berɨ yim fîŋ ənɨ à ghɨ̀ ɨnû mbô.

3Nyùmə̀ wɨə ye’e nɨ chəi bə̂d bɨrɨ gha’ nɨ zu ɨŋgam rəsì’. Mbɨ bɨrɨ fetɨ məchwiə̀-ɨ̀nù ɨban mɨ̀mə̌d nɨ bɨrɨ gha ɨnû mbe nɨ ɨ̀tŏŋ mɨ̀mə̌d ə zòə̀ nɨ zu.

4Mbɨ bɨrɨ zindɨ mbə ɨ̀tŏŋ nɨ zu ɨnû rəsì’. Ənə mbɨ bɨrɨ bèŋ siə zwetɨə ye’ tɨpo’ əko.

5À ye’ ɨmbə̀’ əwe, àwɔ̀ Timotì, yimbɨ e ɨnyod ənɨ ɨnû jìm. Nyɨ’ fîŋ ənɨ à zəə ŋgə’. À berɨ fà’ ɨmbə̀’ zə ni bə̂d ye’e əsɨ Kristo. Ghɨ ɨnû jìm mbe nɨ Ɗwiə̀ zɨ ɨŋga te rɨkyerɨ-ɨbɔ.

6À ye’ ɨmbə̀’ əmɨ, nyùmə̀ fə ku’i nɨ mbɨ bɨrɨ na’ əmɨ ənɨ əghɨ ə̀fà. Nyùmə̀ fə kù’i nɨ mə bɨrɨ saŋ ɨsɨg.

7Mə fə kàŋ zɔ̀ŋ ɨchî chɔ̀m ɨchî nɨ mɨə fà’ əmbɨ Kristo. Mə fə nòtɨ wò pè ənɨ ɨnwɨ̌. Mə fə nùŋ mɨ fîŋ ɨgun ə Kristo wò pè ənɨ ɨnwɨ̌.

8Ənə Ə̀nùŋɨ̀sɨg we niə sa’ə bə̂d ɨchî nɨ ku’nɨ bɨrɨ na’ əjwɨ-əgu ɨ num əni ze nɨ wɨ̀ bɨrɨ ye’e ɨ sa’ ɨsɨg. Wɨ̀ bɨrɨ na’ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mə wɨə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku’nɨ. Chəi wɨ̀ bɨrɨ na’ àmei ɨ num. Wɨ̀ bɨrɨ bɨ na’ əmbɨ ə bə̂d mbe niə wòmə̀ ni wɨ̀ wɨrɨ ye’e.

9Kywɨ ənywɨ zambɨ ye’e əsɨ num,

10ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Demàs fə wa’ əmɨ wo əwi ə Tèsàlonikà. Wɨ̀ fə wò əŋgu ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wɨ̀ gha’ ɨnû rɨŋga ɨsɨg wô. Kresèn fə wò ə Gàlesià. Taitùs fə bə̀ wò ə Dalmatià.

11Àmei Luk ye’ əgha mbɨ num. Ənɨ àwɔ̀ ə ye’e, nɨŋ ə Mak ye’e mbɨ məd, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wɨ̀ bɨrɨ weerɨ əmɨ ənɨ mɨ ə̀fà’ì.

12Mə fə tom ə Taikikùs ə Efesùs.

13Ənɨ àwɔ̀ ə ye’e, bə nɨŋ mɨ ngywɨ̌ ma’i ze nɨ mə nya’a nuŋ mbɨ Kapùs ye’e mbɨ zɨwən. Mə nya’a nùŋ ngywɨ̌ ze ənɨ mə̀ nya’a ə Troàs. Bə nɨŋ mbɨ ɨ̀ŋwà’nɨ̀ mbe nɨ mbɨ karɨ ye’e mbɨ mbɨwən, màànɨ̀ mbe nɨ mbɨ tekɨ ənɨ ə gôb rɨ njɨg.

14Àlèzandà we niə kywɨ ɨghɨ ənɨ ə kɔpà nya’a zɨ̀ ŋgə’ nɔnɔ’ ɨgwɨ num. Ə̀nùŋɨ̀sɨg bɨrɨ chwɨ əməd ɨmbə̀’ ɨnû mbe nɨ wɨ̀ nya’a ghɨ̌.

15Àwɔ̀ we əwe ɨmbə̀’ əməd, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wɨ̀ fə ton ɨnû mbe nɨ tɨ̀ nya’ə ghàə̀. Wɨ̀ nya’a ton kwà’ rɨkă.

16Ənɨ ə nyùmə̀ rɨtu we nɨ mə nya’a təm ni mbɨ sa’ əmɨ, chəi wə̀d mɔ’ɔ nya’a ye’e ɨ kəŋgɨ əmɨ. Wə̀d jìm nya’a wa’ əmɨ. Tɨ Ɗwiə̀ ŋwa’nɨ ɨ ɨnû mbe nɨ mbɨ ghɨ ənɨ rɨkum tɨ mɨ̀mə̌d.

17Mbɨ nya’a ghɨ̀ əne, àyɨə Ə̀nùŋɨ̀sɨg nya’a təm ɨban num, na’ ɨka ɨ num ni mə gha ɨŋgam Ɗwiə̀ jìm, ɨmbə̀’ ə bə̂d mɨjìm mbe nɨ ka’i mɨJû zu. Ənɨ mə̀ nya’a gha əne, Ə̀nùŋɨ̀sɨg nya’a chɨ̀ əmɨ rɨ ɨchû ɨvɨ, ɨchî nɨ mbɨ nya’a nɨrə sobə ni mbɨ zwiirɨ əmɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

18Ɔ̀nùŋìsɨg bɨrɨ chì əmɨ rɨŋga tɨkwɨrɨ ŋgə’ jìm, əne nɨŋ əmɨ kwà’ ənɨ əbɔrəbɔd wò zì ɨŋga ənû ɨfɔ̀n əməd ze nɨ ye’ ɨkaŋ. Ɨwumnɨ ye’ wɨ məd koŋ koŋ. À yɨ əne.

19Cha’rɨ ə Priskà mbɨ Àkwilà, bə̀ chà’rì bə̂d mbe nɨ ye’ ɨŋga nəb Ònèsiforùs.

20Erastùs nya’a tèn əwi ə Kɔrèn. Mə nya’a bə̀ sàŋ ə Trofimùs ə Miletùs, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨ wɨə nya’ə wɔ̀nə̀.

21Kywɨ ənywɨ ye’e bɔŋ ə nyùmə̀ we nɨ ɨfə ə kɔ əku sɨə kù’ə̀. Eubulùs bə̀ chà’rì əwe. Pudèns mbɨ Lainùs mbɨ Klaudià mbɨ ə bə̂d Kristo mɨjìm chà’rì əwe.

22Ɔ̀nùŋìsɨg chubɨ mbɨ e əzwî. Ɲwìə̀ ghɨ ɨchɔ̀m ənɨ mbə̀n mɨjìm.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Taitùs

Taitùs 1

1À yiə mɔ̌ Pɔ̂l, ni mə ye’ wəd əfà’ì Ɲwìə bə ye’ wəd tom Yeso Kristo, ŋwa’ni əŋwà’nì zɔ̂. Ɲwìə nya’a chɔ’ əmi ni mə ghì ni ibeni bə̂d mbe ni wì chɔ’ɔ wi kaanə, fɔri ni mbi kyeri rəsì’ we ni biri ghi ni mbi chub ichî ni Ɲwìə kəbi.

2Təsì’ wɔ̂ biri ghi ni tì nuŋ rikɔndi wòm ìtènì ri mì we ni Ɲwìə ka’i. Ɲwìə we ni chəi wiə ghà mighab nya’a kà’ ìtènì wɔ̂ bɔŋ wì nya’a siə teki isig.

3Əni nyùmə nya’a ku’u, Ɲwìə ni chì əwa rəŋgə’ nya’a ghì ni bə̂d kyeri rəsì’ we ichî ni wì nya’a zi ikə̂n we iŋga tum rikyeri-ibɔ.

4Mə wiə ŋwà’nì i ne, àwɔ̀ Taitùs, ni ye’ mi wan rəsì’ ichî ni mɔ̌ mbi ne tì ben ə Kristo. Ɲwìə Mbă’ mbi Kristo Yeso niə chì əwa rəŋgə’, ghi ìchòm əni ə ne bə̀ nà’ əbɔrəbɔd i ne.

5Əton ni mə nya’a saŋ əwe ə Kret yi ni à teki inû jìm mbe ni nya’a kiri bu’ iŋga ifeti bə̂d Kristo we. Mə nya’a bə̀ sàŋ əwe əŋgu ni à chɔ’ bə̂d mbe niə chà tifeti bə̂d Kristo iŋga isi jìm mbe ni ye’ ə Kret àmei ichî ni mə nya’a fə gha i ne.

6Wəd niə chà ifeti bə̂d Kristo beri ye’ we ni chəi igu ənû igwi məd. Wì beri beri àmei əyi mɔ’. Bɔn məd beri ben ə Kristo. Ti mbi ye’ ə bɔn niə ghì ritǎn ki bɔn niə ghì rìzuə̀.

7Ətu igwi ifeti bə̂d Kristo yiə wəd niə nəŋgi əfà’ì ə Ɲwiə̀. Wì beri ye’ wəd ni chəi igu ənû igwi məd. Ti wì ye’i wəd niə seeniə, kì wəd niə kiə sə itəm, kì wəd niə nɔə beə, kì wəd niə zɔ̀ŋə̀, kì wəd niə ghì ədɔ’ əni ikab.

8Wì beri ye’ wəd niə niŋə bə̂d əkwi ni. Wì beri ye’ wəd niə gha’ə ni ghì ìchòm. Wì beri ye’ wəd niə ghì inû mbi iwe. Wì beri ye’ wəd ni təm kù’nì ifĕ Ɲwiə̀. Wì beri ye’ wəd ni chub izeŋi zeŋi bə̀ ye’ wəd niə yimbi inyod.

9Wì beri yim iŋgam Ɲwiə̀ we ni mbi chwi i bɔ, imbə̀’ məd ziə we tì wì chwi rəsì’ imbə̀’ ənû ə Ɲwiə̀ ichî ni ku’ni, fɔri ni məd we tì wì bə̀ chwi əmbi ə bə̂d mbe niə taŋ ənû ə Ɲwiə̀ ni inû mbe ni mbiə tàŋə̀ yi inû rəsì’.

10Mə wiə ghà əne imbə̀’ ighəm ni bə̂d mìnɔnɔ’ mbi əŋgu ni chəi mbiə zuuniə bə̂d kyeŋ, màànì mìJû mbe niə ghàà̀ ni mbi ne bə̂d. I mbiə ghà iŋgam ni chəi wiə yim minib. I mbiə bə̀ tambi ə bə̂d.

11À beri ghi ni mbi kubri mbə mìchù, imbə̀’ ighəm ni i mbiə bùùrì minəbi jìm ichî ni mbiə chwi inû mbe ni chəi mbi beri ni chwiə. I mbiə ghì əne imbə̀’ beri ikab əni inə̂njì ni chəi wi ku’ni.

12Wəd mɔ’ɔ rəbɔ’ mìməd ni nya’ə wəd-iwe nya’a ghà ni, “MəKret mbiə ghà mighab ighəm jìm. I mbiə ghì izig ighabi nyam ri tɔtɔ. Mbi yi migwed niə jig əku.”

13Ənû zɔ̂ ni wəd-iwe we nya’a ghă yi ənû rəsì’. Əne à beri gham əbɔ’ tikwiri bə̂d tɔ̂ kwà’ rìkă, imbə̀’ ibeni mìməd wiri kàànì.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

14Əne chəi mbɨ bɨrɨ wɨrɨ zwetɨ rɨpo’ əko mɔ’ɔ te nɨ mìJû nya’a tekɨ, kɨ̀ bè zwetɨ ɨnû mbe nɨ bə̂d mbe nɨ ton rəsì’ ə ghàà.

15Ɨnû jìm ə zeŋ əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ fîŋ tɨ mìməd zeŋɨ, àyɨə chəi mbɨ zeŋɨ əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ chəi fîŋ tɨ mìməd bə zeŋ. Chəi mbɨ bə zeŋ əmbɨ mbe nɨ chəi mbɨ nuŋ fîŋ ɨgun ə Kristo, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨbə fə nyɨ ɨŋga tɨkɔndɨ tɨ mìməd bə̀ nyɨ ɨŋga fîŋ tɨ mìməd.

16Ɨ mbɨə ghàà ni mbə kyerɨ ə Ɲwiə̀, àyɨə ənû mbe nɨ mbɨə ghìə̀ mbɨə chwiə ni ɨ mbɨə ton əməd. Chəi bə̂d gha’ mìməd. Chəi mbɨə zuunɨ ə Ɲwiə̀. Mbɨ rɨka kaŋ ku’ əwən nɨ ghɨ ənû ə chɔ̀m ə mɔ’ɔ.

Taitùs 2

1À ye’ ɨmbə̀’ əwe, àwɔ̀ Taitùs, chwi àmei ɨnû mbe nɨ ye’ mbɨ rəsì’ bə̀ ye’ mbe nɨ ku’nɨ.

2Gha əmbɨ ə mbaŋə̀ te nɨ fə kaanɨ ni tɨ bɔtɨ ɨnyod, chwi ni mbə fə kààní, chwi ni mbə kyerɨ ɨnû, chwi ni ə ɨbenɨ ə kààní, chwi ni mbə gha’ bə̂d Kristo bə̀ chwi ni mbə kyerɨ ɨchî nɨ nyì’ əton ə ŋgə’.

3Əndəŋ əndəŋ, bə ghà əmbɨ məyi mbe nɨ fə kaanɨ ni mbɨ chub ɨzeŋɨ zeŋɨ. Tɨ mbɨ chəkɨ ə rɨkum bə̂d kɨ̀ bè ben əbò’ò əmbɨ mɨno’. Mbɨ berɨ ye’ məyi nɨə chwi ɨnû chɔ̀m,

4ɨmbə̀’ dandɨ məyi bɔd ni mbɨ gha’ mbə mɨnom bə̀ gha’ mbə bɔn,

5ni mbɨ yimbɨ ə ɨnyod chub àmei mbɨ mbə mɨnom, ni mbɨ kyerɨ ɨchî nɨ nuŋ tə nəb, ni mbɨ ghɨ ìchɔ̀m, ni mbɨ zuunɨ mbə mɨnom. Mbɨ mɨ ghì əne, chəi bə̂d bɨrɨ gha ɨnû rɨbɔ̀ŋ ɨmbə̀’ ɨŋgam Ɲwiə̀.

6Əndəŋ əndəŋ, bə gha əmbɨ ɨjɔŋ ni mbɨ yimbɨ ə ɨnyod.

7Chwi ənɨ ɨnû jìm ni àwɔ̀ yɨ əmɨg ɨchî nɨ àwɔ̀ ə ghì ɨnû chɔ̀m. Chwi ɨnû ɨchî chɔ̀m ənɨ e fîŋ jìm.

8Gha àmei ɨŋgam nɨ ku’nɨ nɨ chəi ənɨ tì wəd zə ənû rɨbɔ̀ŋ ɨŋga. À mɨ ghì əne, tìnìd ətu bɨrɨ yim mbe bə̂d pən, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi mbɨ zə ənû rɨbɔ̀ŋ nɨ tì mbɨ gha ɨmbə̀’ əwa.

9Gha əmbɨ ɨbò’ò ni mbɨ zuunɨ mbə mìmbă’ əfà’ì bə̀ ghì ni fîŋ tɨ mìməd bɔŋ ɨchî nɨ mbɨə ghì ɨnû jìm kwà’ ɨchî chɔ̀m. Tɨ mbɨ chaanɨ ə ɨŋgam mbɨ mìməd

10kɨ̀ bè jɨ əghɨ ə mɔ’ɔ. Mbɨ berɨ chwi ni mbə yɨə bə̂d chɔ̀m bə̀ chwi ni mbə mbɨə fà’ ənɨ tə fîŋ rɨjìm. Mbɨ berɨ ghɨ əne ɨmbə̀’ chwi ni ənɨ ɨnû jìm ni ɨ mbe tɨ mbɨ ghì bə̂d gha’ nɨ zu ɨŋgam Ɲwìə̀ we nɨə chì əwa rəŋgə’.

11Ɲwìə̀ nya’a ghì ni bə̂d kyerɨ ìchɔ̀m məd, ɨmbə̀’ wɨ chɨ mìməd mɨjìm rəŋgə’.

12Ìchɔ̀m we wɨə ghì ni tì ton ɨnû mbe nɨə ghìə̀ ni tɨ rì wumnɨ a Ɲwiə̀ bə̀ ton nɨ beenɨ əbɔ’ ɨnû rɨŋga ɨsɨg. Ɨ wɨə ghì ni tɨ yimbɨ ɨnyod, wumnɨ ə Ɲwiə̀ bə̀ chub ɨŋga ɨsɨg wô ɨchî nɨ ku’nɨ.

13Tì wɨə nùŋə̀ rɨkɔndɨ wòm əbɔrəbɔd ze nɨ Ɲwiə̀ ka’ ɨ na. Əbɔrəbɔd ze ə bɨrɨ ye’e ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ a Ɲwiə̀ kyeŋ Ə̀nùŋìsɨg Yeso Kristo wɨrɨ ye’e mbɨ ɨwumnɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

14Yeso Kristo nya'a nà' i ɨnyod ɨmbə̀' cho' mba ɨtu tɨ əni ɨnû rɨbɔ̀ŋ jìm. Wɨ nya'a bə̀ nà' ɨmbə̀' zeŋɨ əwa ni tɨ̀ ye' bə̂d niə zɨ̀ ətu nɨ ghɨ ɨnû chɔ̀m.

15Gha ɨnû mbô. Niŋ ɨka jìm we nɨ Kristo na' ɨ ne tìmbɨ̀ bə̂d əŋgu, bə̀ niŋ ghàm əbɔ' mɨ̀mə̂d. Tɨrə̀ ben e ni wə̀d mɔ'ɔ təənɨ əwe.

Taitùs 3

1Nɔ̀ɔrɨ ətu bə̂d Kristo mbe rɨ ə Kret ni mbɨ zuunɨ bə̂d mbe niə tùmbɨ̀ mɨ̀mə̂d bə̀ zuunɨ mbe nɨ berɨ ɨka ɨgwɨ mɨ̀mə̂d. Tɨ mbɨ ghɨ ə rɨ̀zuə̀ əmbɨ mɨ̀mə̂d. Mbɨ tekɨ ɨnyod nɨ kɨə ghɨ̀ ɨ̀chɔ̀m.

2Tɨ mbɨ gha ə ənû rɨbɔ̀ŋ ɨgwɨ ə wə̀d. Mbɨ chub əni əbɔrəbɔd, ghɨ̀ ɨ̀chɔ̀m bə̀ chwi ɨbɔtɨ fîŋ əni wə̀d jìm.

3Mba bə, tɨ̀ nya'a kwe' ghɨ̀ ɨnû ɨneŋ bə̀ kwe' ghɨ̀ rɨ̀zuə̀. Mbɨ nya'a kwe' tambɨ əwa tɨ̀ febə. Mbɨ nya'a kwe' ghɨ tɨ ben ɨbò'ò əmbɨ tɨkwɨrɨ ɨnû jìm mbe nɨ nyamnyod ə feenɨə bə̀ gha'ə. Tɨ̀ wɨə nya'ə ghɨ̀ ɨzɨg əni ə bə̂d. Tɨ̀ wɨə nya'ə bə̀ ghɨ̀ ə̀dìì. Bə̂d mbɨə nya'ə bàn əwa. Tɨ̀ wɨə nya'ə bə̀ bàn à ɨnyod mbă mbă.

4Àyɨə əni Ɔwìə̀ we niə chɨ̀ əwa rəŋgə' nya'a chwi ɨ̀chɔ̀m məd ɨ na bə̀ chwi ɨchî nɨ wɨ gha' əwa,

5wɨ nya'a chɨ̀ əwa rəŋgə'. Chəi wɨ nya'a ghɨ əne ɨmbə̀' ɨnû chɔ̀m mɔ'ɔ mbe nɨ tɨ̀ nya'a ghɨ̌. Wɨ nya'a chɨ̀ əwa ye' ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wɨ̀ diirɨ əwa əne che ənjìm Əzwî ə Zeŋɨ sò əwa tɨ zeŋ, bèŋ əwa tɨ si ɨghabɨ ə bɔn bɔd bə̀ nà' ɨtènɨ fi ɨ na.

6Ɔwìə̀ nya'a che ənjìm ə Yeso Kristo niə chɨ̀ əwa rəŋgə' əne na' Əzwî ə Zeŋɨ ze ɨ na əbù-əbù.

7Wɨ nya'a nà' əne ɨmbə̀' tɨ̀ we tɨ rɨ chè ənjìm ɨ̀chɔ̀m we təm kù'nɨ ɨfə̌ məd bə̀ jɨg ɨtènɨ rɨ mì we nɨ tɨ̀ nuŋ ɨkɔndɨ ɨ wòm.

8Ɨnû mbô jìm nɨ mə̀ fə gha ɨ nən yɨ ɨnû rəsì'. Mə kə̀b ni à gha ɨnû mbô kòmbɨ, ɨmbə̀' bə̂d mbe nɨ ben ə Ɔwìə̀ we əwən bə̀ ghɨ̀ ɨnû chɔ̀m. Ɨnû mbô yɨ ɨnû chɔ̀m. Mbɨ bɨrɨ bɨ wèèrɨ̀ wə̀d jìm.

9Tɨrə̀ berɨ e ənû ə mɔ'ɔ nɨ ghɨ mbɨ ɨnû ɨneŋ mbe nɨ bə̂d ə taŋ ɨmbə̀' mbɨwən: Mbɨ yɨ ɨnû nɨ ghàm ɨmbə̀' tɨwaŋ bə̂d nɨ chəi ɨnwɨ̌, ɨnû nɨ ghabrɨ bə̂d mbɨ ɨnû nɨ taŋ ɨmbə̀' ɨnû mbe nɨ tɨkə ə ghàə̀. Chəi njìm əni ɨnû mbô. Chəi mbɨ bɨrɨ bɨ weerɨ wə̀d mɔ'ɔ.

10Əni à fə patɨ wə̀d mɔ'ɔ we niə saaniə bə̂d ɨghəm mɔ' kɨ ɨghəm be, tɨrə̀ wɨrɨ berɨ e ənû ə mɔ'ɔ nɨ ghɨ̀ mbɨ məd.

11À fə bè kyerɨ e ni ɨkwɨ wə̀d wô fə ton rəsì' mbɨ ni ɨ wɨə bə̀ kɨrɨ ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Wɨ fə sob ɨ ɨsa'ɨ ziə.

12Əni mə̀ tom ə Atemàs kɨ ə Taikikùs əsɨ ne, kywɨ ənywɨ zə ni à zambɨ ye'e kumnɨ əmɨ ə Nikopolìs, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mə fə kà' ni mə bɨrɨ chub əŋgu əni ə nyùmə̀ we nɨ ɨfə ə kɔ əku.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13Kywɨ ənywɨ zàmbì chà ə Àpolòs mbɨ Zenàs we nɨ kyerɨ tɨkə ɨnə̂njì we nɨ mbɨə wòə̀. Zə ni mbɨ berɨ ɨghɨjìm mbe nɨ mbɨ kəbɨ.

14Bə zə ni mba bə̂d kwembɨ ənû nɨ ghɨ ìchɔ̀m, ɨmbə̀' mbɨ weerɨ mbe nɨ kwaŋ ɨghɨ. Tɨ mbɨ ye' ə bə̂d nɨ chəi mbɨə ghì ìchɔ̀m.

15Bə̂d mɨjìm mbe nɨ ye' əgha mbɨ num chà'rì əwe. Bə chà'rì bə̂d Kristo mìjìm mbe nɨ gha' əwa. Ŋwìə̀ ghɨ ìchɔ̀m ənɨ mbə̀n mɨjìm.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Filemòn

Filemòn 1

1À yiə mɔ̌ Pɔ̂l, ni mə ye’ wəd ndəŋ imbə̀’ ə Kristo Yeso mbi Timotì ni ye’ wa aŋgəb, ŋwa’ni əŋwà’nì zɔ̂. Tì wiə ŋwà’nì i ne, àwɔ̀ Filemòn, ni ye’ aŋgəb niə fà’ə̀ mbi na. Tì gha’ əwe kwà’ riŋgə’.

2Tì wiə bə̀ ŋwà’nì i ne, àwɔ̀ Afià, ni ye’ a njàbi. Tì wiə bə̀ ŋwà’nì i ne, àwɔ̀ Akipùs, ni ye’ ə sɔgyì Kristo ighabi ə mbă. Tì wiə bə̀ ŋwà’nì əmbi ə bə̂d mìjìm mbe ni ye’ iŋga ifeti bə̂d Kristo we niə nyi iŋga e nəb.

3Ɗwìə̀ a Mbă’ mbi Ə̀nùŋìsig Yeso Kristo ghi ìchɔ̀m əni ə nən bə̀ nà’ əbɔrəbɔd i nən.

4Mə wiə nà’ məben-əwe əmbi ə Ɗwiə̀ ighəm jìm əni miə kɔ̀ŋgì əməd kɔndi əwe, àwɔ̀ Filemòn.

5Mə wiə ghì əne imbə̀’ ighəm ni mə zu ichî ni à gha’ bə̂d Ɗwiə̀ mìjìm, bə̀ zu ichî ni à ben Ə̀nùŋìsig Yeso.

6Mə wiə kɔ̀ŋgì ə Ɗwiə̀ ni ichî ni àwɔ̀ ə ghà inû imbə̀’ e ibeni, ə ze tì ziə ghì ni bə̂d jeŋgi kyeri ìchɔ̀m jìm we ni ye’ wa ichî ni tì ye’ əni fɔti mbi Kristo.

7Aŋgəb, ichî ni à gha’ bə̂d ə fə ghì ni igha’i kaŋ swi iŋga mi fîŋ. Ichî ni àwɔ̀ ə zùtə̀ fîŋ ri bə̂d Ɗwiə̀ fə bə̀ nəəri əmi.

8Mə we tì mə beri fîŋ ni ka ichî ni mə̀ ye’ əni ifɔti mbi Kristo ni gha i ne ni à ghi ənû ze ni ku’ni,

9àyiə ichî ni mə gha’ əwe, mə kə̀b ye’ ni bu’ ibɔ i ne. À yiə mɔ̌ Pɔ̂l, ni mbi zi əmi ə ndəŋ imbə̀’ ighəm ni mə təm əni ikum Kristo Yeso,

10ə bu’ ibɔ i ne imbə̀’ mi wan, Ò̀nèsimùs, ni mə̀ ye’ mbă’ məd ichî ni mə̀ ye’ ə nəb ndəŋ.

11À nya’a rimbì, chəi wì nya’a beri əfà’ì i ne, àyiə tìnîn wì fə beri əfà’ì i ne bə̀ beri i num.

12Mə wiə wiriə chà əməd i ne, məd we ni kaŋ ye’ mi fîŋ.

13Mə kàŋ kə̀’ gha’ ni nuŋ əməd əgha mbi num, imbə̀’ i we tì wì fà’ i num əni əze rimbin ichî ni mə ye’ ə nəb ndəŋ imbə̀’ ikə̂n chɔ̀m we ni miə ghàə̀.

14Àyiə chəi mə̀ gha’ ni ghi ənû ə mɔ’ɔ ze ni chəi à beni, imbə̀’ ìchɔ̀m we ni à biri ghì ye’ ni à ghì əni e igha’i, ka’i ni à yi mbi nyeŋ əwe nyeŋi.

15Ighàm, à yi əton ni wì nya’a saŋ əwe əni ikə nyumə̀, imbə̀’ à we tì à wiri niŋ əməd rəbɔ’ koŋ.

16Chəi à biri wiri niŋ əməd ighabi əbò’ò. À biri niŋ əməd ighabi wə̀d ni chè əbò’ò. Məd yi aŋgəb ni tì gha’i kwà’ riŋgə’. Mə gha’ əməd, àyiə mə kyeri ni à gha’ əməd chè əmi. Gha’ əməd ighabi əbò’ò fɔri ighabi aŋgəb ichî ni tì ye’ əni ifɔti mbi Ə̀nùŋìsig.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

17Əne à mɨ kəndɨ ni mɔ̌ yɨə wəd nɨə fà’ə̀ mbɨ ne, nɨŋ əməd ɨchî nɨ tɨ̀ à nɨŋ əmɨ.

18À mɨ ye’ ni wɨ gu ənû ɨ ne, kɨ̀ ni wɨ ə yim e əghɨ ə mɔ’ɔ, ŋwa’nɨ ənɨ mɨ ɨkum.

19Àyɨə mɔ̌ Pɔ̂l ŋwa’nɨ ə̀ŋwà’nɨ̀ zɔ̂ ənɨ mɨ əbɔ, mə bɨrɨ wi ɨ ne. Kyerɨ ni à yim njɔ ɨ num ɨmbə̀’ ɨchî nɨ mə nya’a ghɨ ni à ben ə Kristo.

20Ee, kyɨə aŋgɔb, mə kəb ni à ghɨ ɨchɔ̀m wɔ̂ ɨ num ənɨ ɨkum Ə̀nùŋɨ̀sɨg. Kaŋ zùtɨ mɨ fîŋ ɨchî nɨ tɨ̀ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo.

21Mə kàŋ kyerɨ ənɨ rəsì’ ni à bɨrɨ ghɨ ɨnû mbe nɨ mə gha ɨ ne. Mə wɨə ŋwa’nɨ ɨ ne ni à kyerɨ ni à bɨrɨ ghɨ ɨnû mbe chè ɨchî nɨ mə̀ nya’a ghɨ ɨ ne.

22Ənû ə cherə yɨ ni, tekɨ ətu ə nəb ə bə̂d rɨ̀sɔ̀’ɔ̀ ɨ num, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mə wɨə wòmə̀ ni ənjìm ə̀kɔ̀ŋgɨ ze nɨ mbə̀ə kɔ̀ŋgɨ̀ə̀, Ɗwiə̀ we tɨ wɨ wɨrɨ nà’ əmɨ ɨ nən.

23Epafràs, nɨ tɨ̀ ye’ ə nəb ndəŋ ɨnɔ̂n ɨmbə̀’ ɨkum Kristo Yeso, wɨə chà’rɨ̀ əwe.

24Mbɨ bɔŋgɔb mbe nɨ mɨə fà’ə̀ mbɨ mɨmə̌d əne yɨə Mak, Àristakùs, Demàs mbɨ Luk bə̀ chà’rɨ̀ əwe.

25Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso Kristo ghɨ ɨchɔ̀m ənɨ mbə̀n mɨjìm.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Mɨhibrù

Mɨhibrù 1

1À nya'a əŋwe, Ɔwiə̀ nya'a chè ənjìm mbi bə̂d ɨkə̀n ghàm əmbɨ mba mɨmbə̌' rəŋwe. Ɨ wɨə nya'ə ghɨ̀ əne ɨghəm nənɔ' bə̀ fɔrɨ əni mɨchî nənɔ'.

2Àyɨə ɨŋga nyùmə̀ wô nɨ sɨ nwɨə̀, wɨ̀ fə ghàm ɨ na ənjìm i Wan we nɨ wɨ̀ nya'a nuŋ əni əjɨnəb ɨgwɨ ɨghɨjìm. Wɨ̀ nya'a chè ənjìm məd tekɨ ɨsɨg.

3Wan we wɨə chwi ɨchî nɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ Ɔwiə̀ ə teə. Ɨnû jìm ɨmbə̀' əməd mbɨə chwi ɨchî nɨ Ɔwiə̀ ziə ye' ə. Ɨ wɨə ghɨ̀ə̀ ni ɨsɨg chub ɨchî nɨ wɨ ye' ə. Ɨ wɨə ghɨ̀ əne ənjìm ɨka we nɨ ye' əni ɨŋgam məd. Əni wɨ̀ nya'a fə ghɨ̌ Ɔwiə̀ wa' ɨnû rɨbə̀ŋ bə̂d, wɨ̀ nya'a chub əbà əbɔ ə jɨg ə Məd we nɨ berɨ ɨka jìm.

4Ɔwiə̀ nya'a ghɨ ni Wan məd dabə chè mbɨaŋgɨrə̀, ɨchî nɨ ɨkum we nɨ wɨ̀ nya'a na' ɨ bɔ bə chè wɨ mɨmə̌d.

5À kɨ əmbɨ aŋgɨrə̀ wi nɨ Ɔwiə̀ nya'a kwe' gha ɨ bɔ ni, "Àwɔ̀ yɨ mɨ Wan, tə̀chə̀ŋ mə fə sɨ e Mbə̌' ə"? Kɨ̀ à kɨ̀ əmbɨ aŋgɨrə̀ wi nɨ wɨ̀ nya'a gha ɨ bɔ ni, "Mə bɨrɨ ye' Mbə̌' məd, məd bɨrɨ ye' mɨ Wan ə"?

6Əni Ɔwiə̀ nya'a cha i wan fə̀d ɨŋga ɨsɨg, wɨ̀ nya'a ghà ni, "Mbɨaŋgɨrə̀ Ɔwiə̀ mɨjìm berɨ wumnɨ əməd."

7Wɨ̀ nya'a ghà ɨmbə̀' mbi mbɨaŋgɨrə̀ ni, "Wɨ̀ ghɨ̀ ni mbi mbɨaŋgɨrə̀ ye' ɨghabɨ ɨfə, bə̀ ghɨ̀ ni mbi bə̂d əfà'ì ye' ɨghabɨ mɨnemɨ ɨwid."

8Àyɨə wɨ̀ nya'a ghà ɨmbə̀' i Wan ni, "À bɨrɨ chub ɨgun e ətən ɨfɔ̀n koŋ koŋ, kyɨə Ɔwiə̀. À wɨə tùmbɨə̀ mbe bə̂d ɨchî nɨ ku'nɨ.

9À wɨə gha'ə ɨnû nɨ ku'nɨ bə̀ bànə̀ mbe nɨ chəɨ mbɨ ku'nɨ, əne Ɔwiə̀, e Ɔwiə̀ fə zɔ' e əni mɨwud ɨmbə̀' ɨgha'i swi ɨŋga e fîŋ. Wɨ̀ fə zɔ' e chè ɨchî nɨ wɨ̀ zɔ' mbe bɔŋgəb."

10Wɨ̀ nya'a bə̀ ghà ni, "Àwɔ̀ Ə̀nùŋɨ̀sɨg, nya'a tekɨ si tɨ əni ɨkɔ. À nya'a tekɨ ɨkaŋ əni mbe ɨbɔ.

11Si mbɨ ɨkaŋ bɨrɨ nim, àyɨə à bɨrɨ tènə̀. Si mbɨ ɨkaŋ bɨrɨ chə̀ə̀rɨ̀ ɨghabɨ ə ngywɨ̌.

12À bɨrɨ gwi' si bə̀ gwi' ɨkaŋ ɨchî nɨ mbɨə gwi' ə ngywɨ̌. Si mbɨ ɨkaŋ bɨrɨ kwepɨ ɨchî nɨ mbɨə kwepɨ ə ngywɨ̌. Àyɨə à wɨ e ɨchî. Chəɨ mbe ɨghəm ɨwu bɨrɨ nɔ mì."

13À kɨ əmbɨ aŋgɨrə̀ wi nɨ Ɔwiə̀ nya'a kwe' ghà ni, "Chub əni mɨ əbɔ ə jɨgɨ pè əni mə baŋ mbe bə̂d pə̀n əne ghɨ̀ ni mbɨ ye' ɨghɨ nɨ à bɨrɨ teerɨ mbe ɨwu ɨgun ə"?

14Ɨmbə̀' mbɨaŋgɨrə̀ mɨjìm yɨ ɨzwî nɨə fà'ə̀, nɨ Ɔwiə̀ nya'a tom ni mbɨ weerɨ bə̂d mbe nɨ bɨrɨ jwɨ̀ rəŋgə' ə?

Mɨhibrù 2

1Tɨ̀ jeŋgɨ zɨ̀ ətu əni ɨnû mbe nɨ tɨ fə zu, ɨmbə̀' tɨ rɨ̀ saŋ a ɨnû mbe sɨə beenɨ ye' əbɔ' ɨnû cherə.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

2Ɨkân we nɨ mbɨaŋgɨrə̀ nya'a gha əmbɨ mba mɨmbă' rəŋwe yɨə nya'a ɨkân rəsì'. Əne bâd mɨjìm mbe nɨ chəi mbɨ nya'a ghì ɨnû mbe nɨ mbɨ nya'a gha ɨŋga ɨkân we, kì mbe nɨ chəi mbɨ nya'a ghɨ ɨnû mbe, nya'a berɨ ɨchə nɨ ku'nɨ.

3Tì kɨə wò nod ɨchə we rɨ ye ənɨ chəi tì zɨ ətu ənɨ ənû ə kyeŋ ze ni Ɗwìə̀ bɨrɨ chì əwa rəŋgə' ə? À yɨ Ə̀nùŋìsɨg ziə nya'a bè ghà ɨmbə̀' əzɨ əwən. Bâd mbe nɨ nya'a zu nya'a bə̀ ghì tì kyerɨ ni à yɨ rəsì' ni Ɗwìə̀ bɨrɨ chì əwa rəŋgə'.

4Ɗwìə̀ nya'a bə̀ chwi ni ɨkân we nɨ mbɨaŋgɨrə̀ nya'a gha yɨ wɨ rəsì', ɨchî nɨ wɨ nya'a ghì ɨnweenɨ-ɨnû, ghì ɨnû nɨ che bâd bə̀ ghì ɨnû yiirɨ tɨkwɨrɨkwɨ. Wɨ nya'a bə̀ ghàpɨ mɨne'e mbe nɨ Əzwî ə Zeŋɨ ə nà'ə̀. Wɨ nya'a ghì əne ɨchî nɨ wɨ nya'a kəbɨ.

5Chəi Ɗwìə̀ nya'a nuŋ ni ɨsɨg we nɨ tɨə ghàm ɨmbə̀' wɨwən ye' əton mbɨaŋgɨrə̀.

6Ə zɨ əsɨ ə mɔ'ɔ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ ə Ɗwiə̀ ni, "Wəd mɨsɔŋɨchù kɨə we nɨ àwò ə kɔndɨ əməd ə, kɨ wəd mɨsɔŋɨchù kɨə we nɨ àwò ə nəŋgɨ əməd ə?"

7À fə ghɨ ni wɨ tɔ swi' əton mbɨaŋgɨrə̀ àmei ənɨ ɨkə nyumə̀. À fə ghì ni wɨ berɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ bə̀ berɨ ɨwumnɨ.

8À fə bə̀ nuŋ ɨghɨjìm əton məd. Ənɨ Ɗwìə̀ nya'a nuŋ ɨghɨjìm əton məd, chəi wɨ nya'a saŋ əghɨ ə mɔ'ɔ. Àyɨə tɨnîn chəi tì kɨrɨ zə ɨghɨjìm əton məd.

9Àyɨə tì wɨə zə ə Yeso nɨ Ɗwìə̀ nya'a ghɨ ni wɨ tɔ swi' əton mbɨaŋgɨrə̀ ənɨ ɨkə nyumə̀. Wɨ fə ghì ni wɨ berɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ bə̀ berɨ ɨwumnɨ. Wɨ nya'a zə ŋgə', ɨmbə̀' ənjìm ɨchòm Ɗwìə̀, ɨ we tì wɨ kwɨ ɨgwɨ ətu ə bâd mɨjìm.

10Ɨ ghɨ ni mbɨ wumnɨ bâd mɨsɔŋɨchù ɨchî nɨ mbɨə wumnɨ əməd, zì ə nya'a kù' ni Ɗwìə̀ ghɨ ni wəd we nɨə chɨə̀ bâd rəŋgə' bɔŋ ə màànì ɨchî nɨ wɨ nya'a zə ŋgə'. À yɨə Ɗwìə̀ nya'a tekɨ ɨghɨjìm, ɨghɨjìm mbɨə bə̀ əŋgu ənjìm məd.

11Məd we nɨə zeŋnɨ ə bâd mbɨ ə bâd mbe nɨ mbɨ zeŋnɨ mɨmə̀d, berɨ àmei mbă' mɔ'. À yɨ əton nɨ chəi ətu əməd ə nìd nɨ tɔŋ mɨmə̀d ni mbɨ yɨ mbi bɔŋgɔb.

12Wɨ nya'a ghà ni, "Mə birɨ sa' ɨnû ɨmbə̀' əwe əmbɨ mbɨ bɔŋgɔb. Mə birɨ yiirɨ əwe ɨŋga ɨfetɨ mɨmə̀d."

13Wɨ nya'a yì ghà ni, "Mə birɨ nuŋ mɨ fîŋ ɨgun ə Ɗwiə̀." Wɨ nya'a bə̀ yì ghà ni, "À yɨə mə̀ wô mbɨ ə bɔn mbe nɨ Ɗwìə̀ fə na' ɨ num."

14Əne ɨchî nɨ bɔn mbe berɨ nyamnyod mbɨ ənəm, məd ziə nya'a bə̀ ye' wəd mɨsɔŋɨchù, ɨmbə̀' ənjìm ɨvɨ məd, wɨ birɨ nimnɨ əməd we nɨ berɨ ɨka ɨgwɨ ɨvɨ, əne yɨə debɨ̀rə̀.

15Wɨ birɨ nimnɨ əne chì bâd mbe nɨ ənû nɨ bɔ ɨvɨ ə nya'a ghɨ̌ mbɨ chub ənɨ ɨbò'ò ənɨ mbɨ nya'a kirɨ ɨkă.

16Ziə zeŋ ni ka'i mbɨaŋgɨrə̀ nɨ wɨə wèèrɨə̀. Ɨ wɨə wèèrɨə̀ ye' bɔn tɨ ənɨ əghaŋ ə Abràham.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

17À yɨ əton nɨ wɨ nya'a berɨ ye' ɨghabɨ mbi bɔŋgɔb ənɨ ɨnû jìm, ɨmbə̀' wɨ ye' ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀. Ɨ wɨə dìirɨə̀ bə̂d bə̀ fà' əmbɨ ə Ɲwiə̀ ənɨ i fîŋ jìm. Ɨ wɨə ghì əne ɨmbə̀' Ɲwìə̀ wa' ɨnû rɨbɔ̀ŋ bə̂d.

18Ɨchî nɨ wɨ nya'a zə ŋgə' ənɨ Satàn nya'a numbɨ əməd, ɨ we tì wɨ bə̀ wèèrɨ̀ bə̂d mbe nɨ Satàn ə numbɨ mìməd.

Mɨhibrù 3

1Mbɨ bɔŋgɔb zeŋɨ nɨ Ɲwìə̀ nya'a bə tɔŋə, mbə̀ jeŋgɨ kɔndɨ ə Yeso nɨ tɨ ben ni məd yɨə wə̀d tom fɔrɨ ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀.

2Wɨ nya'a fà' ənɨ i fîŋ jìm əmbɨ Ɲwìə̀ we nɨ nya'a chɔ' əməd. Wɨ nya'a fà' ɨchî nɨ Mose nya'a bə fà' ənɨ i fîŋ jìm ɨŋga nəb Ɲwìə̀.

3Ɨ mbɨə nà' ɨwumnɨ əmbɨ Yeso chè ɨchî nɨ mbɨə nà' əmbɨ Mose, àmei ɨchî nɨ mbɨə bə nà' ɨwumnɨ əmbɨ wə̀d we nɨ bɔm nəb chè ɨchî nɨ mbɨə nà' əmbɨ ə nəb ze nɨ wɨ bɔmɨ.

4Zɨə zeŋ ni nəb jìm ə berɨ wə̀d nɨ bɔmɨ, àyɨə wə̀d nɨ tekɨ ɨghɨjìm yɨə Ɲwìə̀.

5Mose nya'a fà' ɨŋga nəb Ɲwìə̀ ənɨ i fîŋ jìm. Wɨ nya'a ghì əne àmei ɨghabɨ wə̀d ə̀fà'ì. Ɨ wɨə nya'ə ghà ɨmbə̀' ɨnû mbe nɨ Ɲwìə̀ bɨrɨ nɨ ghà.

6Kristo wɨə fà' ənɨ i fîŋ jìm ɨgwɨ ə nəb Ɲwìə̀ ɨghabɨ ə wan. Tɨ yɨə nəb məd əwù ze nɨ tɨ yim a ɨbenɨ wɨ kààní bə̀ nùŋ ta rɨkɔndɨ àmei ɨgwɨ ɨghɨ mbe nɨ tɨə goŋ ɨgô wòmə̀.

7Əzwî ə Ɲwìə̀ ə zɨə ghàə̀ ni, "Tə̀chɔ̀ŋ, mbə̀ mɨ nɨə zu gî Ɲwìə̀,

8tɨ mbə̀ tuurɨ ə tə fîŋ, ɨchî nɨ mbə mɨmbə̀' rəŋwe nya'a ka ətu ghì əne ənɨ mbɨ nya'a kwa'nɨ mɨməd ɨŋga ɨbad rɨkwà'i.

9Mbə mɨmbə̀' rəŋwe nya'a kwà'nɨ əmɨ ɨŋga ɨbad rɨkwà'i ka à bè ye'i ni mbɨ nya'a zə ɨnû mbe nɨ mə nya'a ghɨ̌ ənɨ ɨghəm ɨwu ɨwum kwè.

10Mə nya'a sə ɨtəm əbɔ' ɨghəm bə̂d we, əne ghà ni, 'Fîŋ tɨ mɨməd tɨə kɨə febə, chəi mbɨ kɨrɨ kyerɨ mbɨ mɨchì.'

11Mə nya'a sə ɨtəm kàn ghà ni, 'Chəi mbɨ bɨrɨ nɔ nyɨ ɨŋga əsɨ əzwɨìrɨ̀ ze nɨ mə bɨrɨ na' əmbɨ mɨməd.'"

12Mbə̀ we əwən, kyɨə bɔŋgɔb, ɨmbə̀' tɨ wə̀d mɔ'ɔ rəbɔ' nən berɨ i fîŋ rɨbɔ̀ŋ nɨ chəi zɨ ben ə Ɲwiə̀, əne ghì mbə̀ sàŋ Ɲwìə̀ we nɨ ye' ɨkə̌.

13Àyɨə mbə̀ kəərɨ əwən mbənə mbənə ɨni jìm, ɨchî nɨ mbɨə kɨrɨ tɔŋə əni ze ni, "Tə̀chɔ̀ŋ." Mbə ghɨ əne ɨmbə̀' tɨ ənû rɨbɔ̀ŋ ə mɔ'ɔ ə tambɨ i əwən, əne ghì tə fîŋ tu.

14Tɨ bɨrɨ ye' ənɨ ənû ə mɔ' mbɨ Kristo ənɨ tɨ yim ənû ze nɨ tɨ nya'a be benɨ wò pè ənɨ ɨnwɨ̌.

15Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ ə Ɲwìə̀ ni, "Tə̀chɔ̀ŋ, mbə mɨ nɨə zu gî Ɲwìə̀, tɨ mbə̀ tuurɨ ə tə fîŋ, ɨchî nɨ mbə mɨmbə̀' rəŋwe nya'a ka ətu ghì əne."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

16À kɨ mɨwe nɨ nya'a zu gî Ɲwiə̀ kɨrɨ ka ətu ə? Ka à wa kɨ i bə̂d mɨ̀jìm mbe nɨ Mose nya'a nɨŋ mbɨ jwì rɨ ə Ijìp ə?

17À kɨ əbɔ' mɨwe nɨ Ɲwìə̀ nya'a sə ɨtəm ɨghəm ɨwu ɨwum kwè ə? Ka à wa kɨ i əbɔ' bə̂d mbe nɨ nya'a ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ, əne gù kwɨrɨ ɨŋga ɨbad rɨkwà'i ə?

18À kɨ əmbɨ mɨwe nɨ Ɲwìə̀ nya'a kan ni chəi mbɨ bɨrɨ nɔ nyɨ ɨŋga əsɨ əzwìirì ze nɨ wɨ bɨrɨ nà' əmbɨ mɨmə̌d ə? Ka à wa kɨ i əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ chəi mbɨ nya'ə zuunɨ əməd ə?

19Əne tɨ fə zə ni chəi ənɨ tɨ mbɨ nya'a nyɨ ɨŋga əsɨ əzwìirì ze ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi mbɨ nya'a benɨ.

Mɨhibrù 4

1Ənû ze nɨ Ɲwìə̀ nya'a ka'i ə kɨrɨ təm. Wɨ nya'a kà' ni bə̂d bɨrɨ nyɨ ɨŋga əsɨ əzwìirì ze nɨ wɨ bɨrɨ na' əmbɨ mɨmə̌d. Əne tɨ we əwa ɨmbə̀' tɨ wə̀d mɔ'ɔ rəbɔ' nən nim i əpan nɨ nyɨ ɨŋga əsɨ əzwìirì ze.

2Ɨkə̂n chɔ̀m nya'a ye'e ɨ na ɨchî nɨ wɨ nya'a bə̀ ye'e əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'a ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ ɨŋga ɨbad rɨkwà'i. Mbɨ nya'a zu ɨkə̂n we àyɨə chəi wɨ nya'a weerɨ mɨmə̌d, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ nya'a zu àyɨə chəi mbɨ nya'a benɨ.

3Àmei mba mbe nɨ fə benɨ bɨrɨ nyɨ ɨŋga əsɨ əzwìirì ze. Ɲwìə̀ nya'a ghà ɨmbə̀' bə̂d mbe nɨ chəi mbɨ nya'a benɨ ni, "Mə nya'a sə ɨtəm əne kàn ni, 'Chəi mbɨ bɨrɨ nɔ nyɨ ɨŋga əsɨ əzwìirì ze nɨ mə bɨrɨ na' əmbɨ mɨmə̌d.'" Wɨ nya'a ghà əne, ka à be ye'i ni əfà' əməd ə nya'a fə mì i ənɨ wɨ nya'a tekɨ ɨsɨg.

4Wɨ nya'a ghà əsɨ ə mɔ'ɔ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ ə Ɲwiə̀ ɨmbə̀' əni ze nɨ pe ənɨ mbɨ sambe ni, "Ɲwìə̀ nya'a màànɨ mbi ɨfà'ì jìm, əne zwìirì əni ze nɨ pe ənɨ mbɨ sambe."

5Wɨ nya'a bə̀ yì ghà ɨŋga əsɨ əŋwà'nɨ ze ni, "Chəi mbɨ bɨrɨ nɔ nyɨ ɨŋga əsɨ əzwìirì ze nɨ mə bɨrɨ na' əmbɨ mɨmə̌d."

6Bə̂d mɔ'ɔ bɨrɨ nyɨ ɨŋga əsɨ əzwìirì ze. Chəi mbe nɨ nya'a be zu ɨkə̂n chɔ̀m nya'a nyɨ ɨŋga əsɨ əzwìirì ze ɨmbə̀' rɨzuə̀.

7Ɲwìə̀ nya'a yì nùŋ əni ə mɔ'ɔ nɨ mbɨə tɔŋ ənɨ "Təchɔ̀ŋ". Ɨghəm ɨwu nɔnɔ' nɨə fə che rɨ ənɨ bə̂d mbe nya'a ghɨ rɨzuə̀, wɨ nya'a che ənjìm ə wə̀d ɨkə̀n Dèvîd ghà ɨŋgam we nɨ wɨ nya'a be ghà. Ɨŋgam we yɨ ni, "Təchɔ̀ŋ, mbə mɨ nɨə zu gî Ɲwìə̀, tɨ mbə̀ tuurɨ ə tə fîŋ."

8À kɨ nɨ Jòsuà nya'a cha mɨmə̌d ɨŋga əsɨ əzwìirì ze, njɨ chəi Ɲwìə̀ nya'a wɨrɨ yì ghà ɨmbə̀' əni ə cherə.

9Əne əni əzwìirì ə zɨə kɨrɨ i əmbɨ ə bə̂d Ɲwiə̀.

10Wə̀d mɔ'ɔ mɨ fə nyɨ ɨŋga əsɨ əzwìirì ze nɨ Ɲwiə̀ ka'i, wɨ bɨrɨ zwiirɨ tɨ ənɨ mbi ɨfà'ì àmei ɨchî nɨ Ɲwìə̀ nya'a bə zwìirì tɨ ənɨ mbi.

11Əne tɨ kywɨ ənywɨ nyɨ ɨŋga əsɨ əzwìirì ze. Tɨ wə̀d mɔ'ɔ sam i, ɨchî nɨ mɨJû nya'a ghɨ rɨzuə̀ sam.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

12Ɨŋgam Ɲwiə wɨ ɨkă. Ɨ wɨə bə̀ ghì ənû ze nɨ Ɲwiə̀ kəbɨ. Wɨ tɔ chè ɨbi ɨba jìm. Ɨ wɨə zum ə wə̀d wò pè əsɨ ze nɨ ɨtènì mbɨ əzwî ghabrə. Ɨ wɨə bə̀ wò pè əsɨ ze nɨ tɨnaanɨ ɨnyod mbɨ rɨfɔm ghabrə. Ɨ wɨə sa'ə tɨkɔndɨ bə̂d bə̀ sa' ɨnû mbe nɨ fîŋ tɨ mɨmə̀d ə kə̀bə̀.

13Chəɨ əghɨ ə mɔ'ɔ rəbɔ' mbe nɨ Ɲwiə̀ tekɨ nɨ tɨ̀ ziə nəmbɨ rɨ ənɨ əghə əməd. Ɨghɨjìm mbɨ əsaŋ ɨfĕ məd we nɨ tɨ̀ bɨrɨ gha ɨnû jìm mbe nɨ tɨ̀ fə ghɨ ɨ bɔ.

14Tɨ̀ berɨ ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwiə̀ nɨ dabə. Məd yɨə Yeso Wan Ɲwiə̀ we nɨ nya'a wò ɨkaŋ. Əne tɨ̀ yim ənû ze nɨ tɨ̀ benɨ ziə kaanə.

15Chəɨ tɨ̀ berɨ ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwiə̀ nɨ chəɨ ənɨ tɨ̀ wɨ kə̀n ɨmbə̀' ɨchî nɨ tɨ̀ bɔrɨ. Tɨ̀ berɨ ye' we nɨ mbɨ nya'a numbɨ əməd ənɨ mɨnə̂njɨ̀ jìm ɨchî nɨ mbɨə bə̀ numbɨ əwa, àyɨə chəɨ wɨ̀ nya'a ghɨ̌ ənû rɨbɔ̀ŋ.

16Əne tɨ̀ nɨŋ fîŋ nɨ kă tindɨ ɨban ətən ɨfɔ̀n ə Ɲwiə̀ we nɨə ghì ɨchɔ̀m, ɨmbə̀' məd we tɨ̀ wɨ dɨìrɨ̀ əwa bə̀ ghì ɨchɔ̀m ənɨ ə na ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ tɨ̀ kəb ə̀wèèrɨ̀.

Mɨhibrù 5

1Ɨ mbɨə chɔ' ɨtu jìm ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwiə̀ rəka' bə̂d məd. Ɨ mbɨə chɔ'ə mɨmə̀d ni mbɨ fa' əmbɨ ə Ɲwiə̀ dè ɨtu bə̂d mbe. Ɨ wɨə nà' ɨchəmnɨ bə̀ nà' ɨghɨ ə̀fà əmbɨ ə Ɲwiə̀ ɨgwɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ mɨmə̀d.

2Ɨ wɨə nye'ə ghì ɨnû ənɨ əbɔrəbɔd ənɨ ə bə̂d mbe nɨə fàn ɨnû, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəɨ mbɨ kyerɨ ɨnû mbe nɨ mbɨə ghìə̀. Ɨchî nɨ mbɨ bɔd yɨə bə̀ ɨchî nɨ məd ziə bə bɔd ənɨ mɨnə̂njɨ̀ nɔnɔ'.

3Ɨchî nɨ ziə ye' əne, wɨ berɨ na' ɨghɨ ə̀fà ɨmbə̀' mbɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ bə̀ nà' ɨmbə̀' mbɨ bə̂d cherə.

4Chəɨ wə̀d mɔ'ɔ nɨ tɨ̀ wɨ ye' ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwiə̀ ɨmbə̀' ɨchî nɨ wɨ gha' ɨwumnɨ we. Àmei Ɲwiə̀ berɨ chɔ' əməd ɨchî nɨ wɨ nya'a chɔ' ə Eròn.

5Əndəŋ əndəŋ, ka'i Kristo ziə nya'a kəb ɨwumnɨ we nɨ ye' ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwiə̀, àyɨə Ɲwiə̀ nya'a ghà ɨ bɔ ni, "Àwɔ̀ yɨ mɨ Wan, tə̀chɔ̀ŋ mə fə sɨ e Mbă'."

6Wɨ nya'a bə̀ yì ghà ɨŋga əsɨ ə̀ŋwà'nɨ ə cherə ni, "Àwɔ̀ yɨə wə̀d mbàn Ɲwiə̀ koŋ, ənɨ ɨwaŋ Mèlkizedèk."

7Əni Yeso nya'a ɨgwɨ ə si, ɨ wɨə nya'ə kɔ̀ŋgɨ ə Ɲwiə̀ bə̀ nɔn ɨnû rɨ əmbɨ ə Ɲwiə̀ we nɨ tɨ̀ wɨ nya'a fe əməd tɨ əmbɨ ɨvɨ. Ɨ wɨə nya'ə kɔŋgɨ əne mbɨ əwob ə ka ka fɔrɨ mbɨ mɨsɨ əghə. Ɲwiə̀ nya'a zu ə̀kɔ̀ŋgɨ əməd ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wɨ nya'a swɨ ɨ ɨnyod wumnɨ ə Ɲwiə̀.

8Ka wɨ bè ye'i Wan Ɲwiə̀, wɨ nya'a kwembɨ ənû nɨ zuunɨ ə Ɲwiə̀ ɨchî nɨ wɨ nya'a zə ŋgə'.

9Əni Ɲwiə̀ nya'a fə ghɨ̌ wɨ bɔ̀ŋ màànɨ̀, wɨ nya'a bèŋ sɨə ghɨə̀ ni bə̂d mɨjìm mbe nɨə zuunɨ əməd jwɨ̀ rəŋgə' koŋ.

10Əne Ɲwiə̀ nya'a chɔ' əməd ni wɨ ye' ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn ənɨ ɨwaŋ Mèlkizedèk.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

11Tì beri inû nənɔ’ ni ghà imbə̀’ ənû zô, àyiə ziə kàŋ se ni to’ri i nən, imbə̀’ ighəm ni chəi mbə̀ə kiə zàmbìə̀ kyeri inû mbe ni mbi chwi i nən.

12Tìnîn, nji mbə mbiə siə chwi inû, àyiə mbə mbiə wiriə kə̀bə̀ ni wə̀d mɔ’ɔ yi chwi inû ritu mbe ni mbə̀ nya’a be kwembi imbə̀’ iŋgam Ɔwiə̀. Mbə kiri kə̀b ye’ ibən, ka’i ighijig ni kaani.

13Wə̀d we niə nyɔŋ àmei ibən yiə wan bɔd. Chəi wì kiri kyeri inû mbe ni ye’ iŋga iŋgam Ɔwiə̀ imbə̀’ inû ni ku’ni.

14Ighijig ni kaani yi əmbi ə bə̂d kyeŋ mbe ni fə kwembi inû mə̀d əne kyeri ikwepi rəbɔ’ inû chòm mbi inû ribòŋ.

Mìhibrù 6

1Tì saŋ inû mbe ni tì nya’a be kwembi imbə̀’ ə Kristo, əne wò imbì kwembi mbe ni fə kaani. Ti ri wiri gha a inû ritu mbe ni bə̂d beŋ tə fîŋ ti əni inû mbe niə zwiiriə bə̂d mbi ni bə̂d nuŋ fîŋ igun ə Ɔwiə̀.

2Ti ri wiri gha a imbə̀’ ənû ni niŋ minib, imbə̀’ ənû ni zab ibɔ igwi ə bə̂d, imbə̀’ ənû ni bə̂d biri zwemə fɔri imbə̀’ ənû ni Ɔwìə̀ biri sob misa’i koŋ.

3Ɔwìə̀ mi beni, tì biri saŋ inû mbô wo imbì.

4Ziə kàŋ seə ni wiri ghi ni bə̂d bèŋ tə fîŋ bə̀ndì wò əmbi ə Ɔwiə̀ əwù ze ni mbi kwe’ zə izeŋi zeŋi Ɔwiə̀, kwe’ zwe’ri ighi rikaŋ mbe ni wì ne’ əwa əŋgu, Əzwî ə Zeŋi ə nyi iŋga mìmə̌d,

5mbi bə̀ kwe’ zwe’ri ichî ni iŋgam Ɔwiə̀ bɔŋi bə̀ zə inû yiiri mbe ni biri jwì əni nyùmə̀ we niə wo ye’e.

6Mbi mi fə ton ə Ɔwiə̀, nji ziə kàŋ seə ni wiri ghi ni mbi beŋ tə fîŋ, imbə̀’ ighəm ni i mbiə wiriə kòmbì ə Wan Ɔwìə̀ əzed ə ba’ni bə̀ nà’ə̀ tìnìd ətu i bɔ əsaŋ əsaŋ.

7Ɔwìə̀ biri zi əbɔrəbɔd igun ə si ze ni mbə̀ŋ chubi, zi ghǐ ighi kwi, bə̂d mbe ni mbi kon ighi mbe imbə̀’ mìmə̌d bə̀ jig.

8Chəi si ze ni ìjə̀ŋì mbi ifu ə kwi igun weeri ənû ə mɔ’ɔ. Ɔwìə̀ we ti wì fə̌ si ze. Mbi biri si nwìə̀ tòn əni iwid.

9Bɔŋgəb ni tì gha’i kwà’ riŋgə’, ka tì ye’ə ghà a əne, tì kàŋ kyeri əni rəsì’ imbə̀’ əwən ni mbə beri ighi ni bɔŋi chè, ni ye’ ighi mbe ni biri ghi mbə̀ jwi rəŋgə’.

10Ɔwìə̀ wiə ghì àmei inû ni ku’ni. Ka məd biri neb i inû mbe ni mbə̀ fə ghi. Ka məd biri bi neb i igha’i we ni mbiə chwi i bɔ əni mbə̀ nya’ə weeri bə̂d məd bə̀ kiri wò imbì wèèrìə̀.

11Tì wiə kə̀bə̀ ni wə̀d mɔ’ mɔ’ rəbɔ’ nən wo imbì àmei əne, fà’ əni i fîŋ jìm wò pè əni inwǐ, imbə̀’ mbə̀ beri ighi mbe ni mbə̀ nuŋ tə rikɔndi i wòm.

12Chəi tì kə̀b ni mbə̀ ghi igwed. Mbə̀ ghi ye’ inû mbe ni bə̂d mbe ni ənjìm ibeni fɔri ənjìm iyim fîŋ nya’ə ghìə̀. Mbi nya’ə ghì əne imbə̀’ jig ighi mbe ni Ɔwìə̀ nya’a ka’i.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13Əni Ɲwìə nya'a ka' ə Abràham, wɨ nya'a kàn ziə ziə ni tə bɨrɨ ghɨ ənû ze nɨ tə ka'i. Wɨ nya'a ghɨ̀ əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi wɨ nya'a berɨ wəd mɔ'ɔ nɨ chè əməd.

14Wɨ nya'a kà' əne ghà ni, "Mə bɨrɨ kaŋ zɨ əbɔrəbɔd ɨgwɨ ne bə̀ ghɨ̀ ni bɔn tɨ əni e əghaŋ san."

15Abràham nya'a yim fîŋ bə̀ wòm, əne wɨ nya'a berɨ əghɨ ze nɨ Ɲwìə nya'a ka' ɨ bɔ.

16Əni bə̂d ə kànə̀, ɨ mbɨə kàn əni ɨkum wəd we nɨ che mìməd. Əni mbɨ kàn əne, ənû ə tàŋ ə mɔ'ɔ ze nɨ mbɨ berɨ ə bɨrɨ mi i.

17Əni Ɲwìə nya'a kəb ghɨ ziə zeŋ əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ wɨ nya'a ka' mìməd ni chəi tə bɨrɨ nɔ kwepɨ ənû ze nɨ tə nya'a fə nuŋɨ, wɨ nya'a niŋ i ɨkum kàn əŋgu.

18Ɨnû nɨ chəi əni tɨ mbɨ kwepɨ mbɨ ɨbe nɨ chəi Ɲwìə bɨrɨ nɔ gha mɨghab ɨmbə̀' mbɨwən. Əne mbà mbe nɨ fə norɨ wo nəmbɨ̀ əton məd mbe tɨ rɨ̀ yim fîŋ ɨmbə̀' berɨ ənû ze nɨ tɨə nùŋ rɨkɔndɨ wòmə̀.

19Ənû zô nɨ tɨə wòmə̀ yɨ əghɨ ze nɨ a ɨtènɨ̀ təm ɨgun kààǹɨ nɨ chəi əni tɨ əghɨ ə mɔ'ɔ chì'. Ziə bɨrɨ ghɨ̀ ni tɨ̀ wo əsɨ ɨwumnɨ ze nɨ ye' ənjìm ngywɨ̌ ze nɨ mbɨ tam ɨŋga mbàn Ɲwìə,

20nɨ ye' əsɨ ze nɨ Yeso nya'a nyɨ ɨŋga ɨmbə̀' əwa. Məd fə sɨ ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə koŋ əni ɨwaŋ Mèlkizedèk.

Mɨhibrù 7

1Mèlkizedèk wô yɨə nya'a ɨfɔ̂n ə Salèm. Wɨ yɨə nya'a bə̀ ə wəd mbàn Ə̀chè-ɨsɨg Ɲwìə. Wɨ nya'a bòmnɨ̀ mbɨ Abràham əni Abràham nya'ə bəndɨ̀ rɨ əni ɨbid we nɨ wɨ nya'a baŋ mɨfɔ̂n mɨ̀kwè. Əni mbɨ nya'a bomnɨ əne, Mèlkizedèk nya'a zɨ̀ əbɔrəbɔd ɨgun ə Abràham.

2Abràham nya'a ghàpɨ̀ ɨghɨ mbe nɨ wɨ nya'a ye'e rɨ ə bid mbɨ mbɨwən ɨsɨ wum, nà' əsɨ ə fibɨ̀ ɨ bɔ. Əton rɨtu əni ə Mèlkizedèk yɨ ni, "Ɨfɔ̂n nɨ ɨnû məd ku'nɨ." Wɨ yɨə nya'ə bə̀ ɨfɔ̂n ə Salèm, əne əton ə cherə əni ɨkum we yɨ ni, "Ɨfɔ̂n niə ghɨ̀ ni bə̂d chub əni əbɔrəbɔd."

3Chəi mbɨ ŋwa'nɨ ɨmbə̀' mbə̌' məd, ɨmbə̀' ɨŋgɔb məd kɨ̀ ɨmbə̀' ɨnəbɨ məd. Chəi mbɨ ŋwa'nɨ ɨmbə̀' ɨchî nɨ mbɨ nya'a gywɨ əməd kɨ̀ ɨmbə̀' ɨchî nɨ wɨ nya'a kwɨ, àyɨə ɨchî nɨ wɨ yɨə nya'a ɨghabɨ ə Wan Ɲwìə, wɨ yɨə wəd mbàn Ɲwìə koŋ.

4Mbə̀ zə ɨchî nɨ Mèlkizedèk nya'a dabə! Abràham a mbə̌' ɨnəbɨ mɨIzre nya'a nà' əsɨ ə fibɨ̀ rəbɔ' ɨsɨ wum tɨ əni ɨghɨ mbe nɨ wɨ nya'a niŋ rɨ ə bid ɨ bɔ.

5Bə̂d tɨ əni əghaŋ ə Levì nɨ ye' bə̂d mbàn Ɲwìə berɨ ɨkə mɔ' ɨŋga tɨkə rɨ Mose nɨ gha ni mbɨ niŋ əsɨ ə fibɨ̀ ɨŋga mbɨ wum tɨ əmbɨ ə bə̂d, əne yɨ rɨ əmbɨ ə bɔŋgɔb mɨ̀məd, ka à be ye'i ni mbɨ yɨə bə̀ ə bɔn tɨ əni əghaŋ ə Abràham.

6Ka Mèlkizedèk yɨə nya'a i rɨŋga ɨnəbɨ Levì, àyɨə wɨ nya'a niŋ əsɨ ə fibɨ̀ ɨŋga mbɨ wum rɨ əmbɨ Abràham. Wɨ nya'a niŋ əne zɨ̀ əbɔrəbɔd ɨgwɨ məd we nɨ Ɲwìə nya'a ka' ənû ze ɨ bɔ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

7Ziə zeŋ ni wəd we niə nà' əbərəbəd ə chè we niə niŋə.

8Ɨ wo əni ə bâd mbàn Ɔwià, à yiə bâd niə kwiə ə niŋ əsi ə fibì iŋga mbi wum. Ɨ wo əni ə Mèlkizedèk, mbi ŋwà'nì ni à yiə wəd ni kiri ikă nya'a niŋi.

9Wəd we tì wi be ghà ni Levì ziə, ni nya'ə niŋ əsi ə fibì iŋga mbi wum, nya'a bə̀ nà' əsi ə fibì iŋga mbi wum ənjìm ə Abràham,

10imbə̀' ighəm ni əni Mèlkizedèk nya'a bomni mbi Abràham, Levì wiə nya'a kiri i iŋga micheŋ Abràham ni nya'ə mbă' məd rəŋwe.

11À yi ənjìm bâd mbàn ni rikə nya'a ye'e. Əne à mi ye' ni ìfà'ì bâd mbàn mbe ni nya'a riŋga inəbi Levì nya'a bɔŋi màànì, nji əton ni mbi biri wiri kəb wəd mbàn cherə ti əni iwaŋ Mèlkizedèk, ni ka'i ti əni iwaŋ Eròn, ki ni ye ə?

12À yi imbə̀' ighəm ni mbi mi kwepi iwaŋ bâd mbàn Ɔwià, tikə ri bə̀ kwepə.

13Wəd wô ni mbiə ghà inû mbô imbə̀' əməd yi riŋga inəbi cherə. Chəi wəd mɔ'ɔ riŋga inəbi we kwe' fà' ighabi wəd mbàn Ɔwià.

14Ziə zeŋ ni a Ɔ̀nùŋìsig yiə nya'a riŋga inəbi Judà. Chəi Mose nya'a gha ənû ə mɔ'ɔ imbə̀' bâd mbàn Ɔwià dè inəbi we.

15Ənû ze ni tì gha ə jwì zeŋ ni wəd mbàn Ɔwià cherə fə jwì, ni ye' ighabi ə Mèlkizedèk.

16Məd yiə wəd mbàn Ɔwià, ka' i imbə̀' ichî ni tikə inəbi chwi əne. Məd yiə wəd mbàn Ɔwià ənjìm ika we ni ye' əni ìtènì we ni chəi əni tì əghi ə mɔ'ɔ nimni.

17Mbi nya'a ŋwà'nì imbə̀' əməd ni, "Àwɔ̀ yiə wəd mbàn Ɔwià koŋ, əni iwaŋ Mèlkizedèk."

18Mbi nya'a tindi ikə ritu we iban imbə̀' ighəm ni wi nya'a bori fori imbə̀' ighəm ni chəi wì nya'ə weeriə bâd.

19Chəi ikə nya'a ghi ni ənû ə mɔ'ɔ ə bɔŋ màànì. Əne inû mbe ni tì nuŋ fîŋ igun tìnîn ə bɔ̀ŋ chè mbe ni tì nya'a be nùŋ fîŋ igun. Tì wiə che ənjìm inû mbe tindi iban ə Ɔwià.

20Ɔwià nya'a kàn əni wì nya'ə nùŋ əməd əni i wəd mbàn. Chəi wì nya'a kan əni wì nya'ə nùŋə̀ bâd mbàn cherə.

21Ɔwià nya'a kàn, nùŋ wəd mbàn wô ghà i bɔ ni, "Ɔ̀nùŋìsig ə fə kàn, chəi wì biri wiri kwepi i fîŋ, 'Àwɔ̀ yiə wəd mbàn Ɔwià koŋ.'"

22Ichî ni Ɔwià nya'a kan əne, Yeso fə ghì ni tì beri fiso fe ni bɔŋi chè.

23Bâd mbàn Ɔwià ritu nya'a nɔ' imbə̀' ighəm ni chəi ivi nya'a saŋ ni mbi wò imbì mbi əfà'ì,

24àyiə məd ə yim e əfà'ì wəd mbàn Ɔwià koŋ, imbə̀' ighəm ni məd ziə ə bə̀ ten i koŋ.

25Əne məd ə beri ika əni mìnyùmə̀ jìm ni chi bâd mbe ni che ənjìm məd tindi iban ə Ɔwià rəŋgə', imbə̀' ighəm ni məd wi i ikă koŋ imbə̀' kɔŋgi ə Ɔwià igwi mìməd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

26Ɨkwɨ ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə wô fə kàŋ kù’ ɨ na. Məd ə zeŋ. Chəi ɨgu ənû ɨgwɨ məd. Chəi ɨbə ɨgwɨ məd. Chəi məd əbɔ’ bə̂d mbe niə ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Mbɨ nya’a fə bə̀ nɔ̀ əməd ɨkaŋ.

27Chəi wɨ berɨ əton, ɨghabɨ ɨtu cherə ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə, nɨ na’ ɨghɨ əfà ɨni jìm, rɨtu ɨgwɨ mbi ɨnû rɨbɔ̀ŋ, beenɨ mbɨ bə̂d cherə. Wɨ nya’a fə ghɨ əne fən ɨghəm mɔ’. Əne yɨ ənɨ wɨ nya’a na’ i ɨnyod ənɨ əghɨ əfà.

28Tɨkə rɨ Mose nya’a chwi ni mbɨ chɔ’ bə̂d nɨ tɨ mbɨ nya’a gù ənû ənɨ ɨtu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə, àyɨə ɨŋgam we nɨ Ɲwìə nya’a ka’a kàn, nɨ nya’a sɨ beenɨ rənjìm tɨkə te, nya’a chɔ’ Wan nɨ Ɲwìə fə ghɨ wɨ zeŋ màànì koŋ.

Mɨhibrù 8

1Ənû ə kyeŋ nɨ ye’ ɨŋga ənû zô yɨ ni, tɨ berɨ ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə nɨ ye’ ɨghabɨ wô nɨ tɨ gha ɨmbə̀’ əməd. Ɨ wɨ ɨkaŋ əbà əbɔ ə jɨg ətən ɨfɔ̀n ə Ɲwiə̀ Ə̀chè-ɨsɨg.

2Ɨ wɨə fà’ ɨŋga Əsɨ nɨ Zeŋɨ Màànì nɨ ye’ ɨŋwenɨ rəsì’ we nɨ Ə̀nùŋɨsɨg ziə korɨ, nɨ ka’ɨ bə̂d mɨsɔŋɨchù korɨ.

3Ɨ mbɨə chɔ’ ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə jìm ni mbɨ na’ ɨchəmnɨ bə̀ nà’ ɨghɨ əfà əmbɨ ə Ɲwiə̀. Əne ziə ku’ ni wə̀d mbàn wô bə berɨ əghɨ nɨ nà’.

4À kɨ nɨ məd ə kə’ ɨgwɨ ə si, njɨ ka məd yɨ i wə̀d mbàn Ɲwìə, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ bə̂d mbàn Ɲwìə mbɨ əŋgu niə nà’ ɨchəmnɨ ɨchî nɨ tɨkə rɨ Mose chwiə.

5Ɨnû mbe nɨ mɨməd ə ghɨ ɨŋga əsɨ ɨwumnɨ yɨ əmɨgɨ bə̀ fɔrɨ əzîŋɨ tɨ ənɨ mbe nɨ ye’ ɨkaŋ. Ənɨ Mose nya’a kəb kod ɨŋwenɨ we, Ɲwìə nya’a patɨ əməd ni, “Zə ni à tekɨ ɨghɨjìm ɨchî nɨ mə̀ nya’a chwi ɨ ne ɨkaŋ ɨwum.”

6Àyɨə tɨnîn əfà’ì ze nɨ Ɲwìə na’ əmbɨ Yeso ə chè əzɨ mɨməd, àmei ɨchî nɨ fɨso fe nɨ məd ye’e mbɨ fɨwən bə chè fɨso ə nun, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ fɨso fe ə berɨ ɨnû nɨ bɔŋ chè mbe nɨ ye’ ɨŋga fɨso ənun.

7À kɨ nɨ chəi ənû ə mɔ’ɔ ə nya’a bə ɨŋga fɨso rɨtu fe, njɨ chəi əton ənɨ fɨso fe nɨ beenɨ.

8Àyɨə Ɲwìə nya’a zə ɨbə əka’ mbi bə̂d, əne wɨ nya’a ghà ni, “Ə̀nùŋɨsɨg ə ghà ni, ɨni bɨrɨ ye’e, nɨ mə bɨrɨ san fɨso fi mbɨ mɨIzre fɔrɨ mbɨ mɨJudà.

9Ka fɨso fô yɨ i ɨghabɨ fe nɨ mə nya’a san mbɨ mɨmbə̀’ mɨməd rəŋwe əni ze nɨ mə nya’a nɨŋ mɨməd əni mɨ əbɔ, chɨ rɨ ə Ijìp. Chəi mbɨ nya’ə wɨrɨə nùŋ fɨso fe nɨ mə nya’a sanɨ mbɨ mɨməd, əne chəi mə̀ nya’a wɨrɨ zɨ ətu ənɨ ɨnû mbe nɨ mbɨ nya’ə ghɨə̀.

10Ə̀nùŋɨsɨg ə ghà ni, fɨso fe nɨ mə̀ bɨrɨ san mbɨ mɨIzre yɨ ni: ənɨ ɨni mbe fə che i, mə bɨrɨ zɨ tum rɨkə ɨŋga ɨtu mɨməd, bə̀ ŋwà’nì ɨŋga fîŋ tɨ mɨməd. Mə bɨrɨ ye’ Ɲwìə mɨməd, mɨməd bə̀ ye’ mbɨ bə̂d.

11Chəi wə̀d nɨ bɨrɨ chwi ənû əmbɨ wi aŋgɔb, kɨ bè ghà əmbɨ wi aŋgɔb ni, 'Kyerɨ Ə̀nùŋɨsɨg,' ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mɨməd mɨjɨm bɨrɨ kyerɨ əmɨ, kɔ rɨ ənɨ wɨ kwa wò pè ənɨ wɨ kyeŋ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

12Mə biri wa’ inû ribòŋ mìməd. Chəi mə biri wiri kəndi tìguri-inû mìməd.”

13Ichî ni wì nya’ə ghà imbə̀’ fiso fi ə chwiə ni nyùmə̀ fiso ənun fə chè i. Əghi ze niə siə nùnə̀, ni nyùmə̀ məd fə che i, ə biri zambi nim.

Mìhibrù 9

1Fiso ritu nya’a beri tikə ni nya’a chwi ichî ni mbiə wumni ə Ɲwiə̀. Fi nya’a bə̀ chwi əsi ni mbiə wumni əməd igwi ə si.

2Mbi nya’a kod iŋweni sobri əni ə ngywǐ, əne ghì itu ibe. I mbiə nya’ə təŋ ətu ze niə nèŋ isig əni Əsi ə Zeŋi. I mbiə nya’ə nùŋ əghi ze ni mbiə te ənam igun bə̀ nùŋ ə tebrə̀ fəri ŋgə̀ŋ ze ni mbi nuŋ əmbi ə Ɲwiə̀ iŋga ətu ze.

3I mbiə nya’ə təŋ ətu ə nəb ze riŋga əni Əsi ni Zeŋi Màànì.

4Ikwi ijə̀ŋ əfààrì ni mbi nya’ə tən ə ineŋ igun wiə nya’a iŋga ətu ə nəb ze. Mbi nya’a teki ikwi ijə̀ŋ we əni gôl. Tikub ə fiso ni mbi nya’a zɔ’ iba jìm əni ə gôl ziə nya’a bə iŋga ətu ə nəb ze. Fikyiŋ ni mbi nya’a teki əni ə gôl zi ə manà iŋga mbi mbàŋ Eròn ni nya’ə chə̀’ə̀ fə nya’a bə iŋga ətu ə nəb ze. Ibapi əti mbe ibe ni mbi nya’a ŋwa’ni rikə igun mbiə nya’a bə iŋga ətu ə nəb ze.

5Mìcherùb ni nya’ə chwiə ni Ɲwìə̀ wi əsi ze mbiə nya’a igun əkubri ə tikub ə fiso ze. I mbiə nya’ə təŋ əsi ze ni tikub ə fiso ze ə nya’a əŋgu ni à yi əsi ni Ɲwìə̀ ə wa’ inû ribòŋ bə̂d. Ka tì biri ghà a imbə̀’ inû mbô jìm tìnîn izweŋi zweŋi.

6Əni mbi fə teki ighijìm ichî wô, bə̂d mbàn Ɲwìə̀ mbiə nya’ə wò nyi iŋga ətu ə nəb ze niə nèŋ isig ighəm jìm imbə̀’ fà’ mbə ìfà’ì.

7Àmei ətu igwi ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀ ə nyi iŋga ətu ə nəb ze riŋga. I wiə ghì əne àmei ighəm mə’ iŋga əghəm əwu. Wì mi kəb nyi, wì biri niŋ ənəm ni wì biri chəmni imbə̀’ e ətu fəri imbə̀’ inû ribòŋ mbe ni bə̂d ə ghìə̀ ni chəi mbi kyeri.

8Ichî ni ziə ye’ ichî wô, Əzwî ə Zeŋi ə ziə chwiə ni chəi mbi kiri fi’ inənjì ni wo iŋga Əsi ni Zeŋi Màànì ni ətu ə nəb ze niə nèŋ isig ə kiri əŋgu.

9Əzô yi ənweeni niə chwi inû imbə̀’ nyùmə̀ wô. Əne yi ni chəi icheəmni mbi ighi əfà mbe tì mbi zeŋni fîŋ wə̀d we niə wumni ə Ɲwìə̀.

10Ighi mbô ə beri inû ni ghi àmei mbi ighijig, mbi mino’ fəri mbi tikwiri inənjì ni bə̂d ə zeŋni inyod. Tô yi rikə te niə ghì ni bə̂d zeŋ ri əsaŋ. Ti biri ye’ əŋgu pè əni Ɲwìə̀ kwepi ighijìm.

11Kristo nya’a ye’e ighabi ətu igwi ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀ əni ighi chòm mbe ni fə si əgha. Iŋweni we ni məd ə fà’ iŋga ə bòŋ màànì. À yiə bə̀ iŋweni ni chè miŋweni jìm. Ka’i bə̂d nya’a kod iŋweni we, əne yi ni, ka iŋweni we yi i əba ri əni isig wô.

12Əni Kristo nya’a nyi iŋga Əsi ze ni Zeŋi Màànì fən ighəm mə’, chəi wì nya’a niŋ ənəm ə gywi mbi ənəm ə bon mbìrikun imbə̀’ na’ əni ighi əfà. Wì nya’a niŋ ye’ e ənəm cho’ itu ə bə̂d əŋgu koŋ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13À mɨ ye’ nɨ mbɨ sab ənəm ə gywɨ mbɨ ənəm ə mbɨrɨkun bə̀ fù’ əburɨ tɨ ənɨ ə wan rɨkun ɨgun ə bə̂d mbe nɨ chəi mbɨ zeŋɨ, əne əze ə ghɨ̀ ni ɨnyod mɨ̀mə̌d zeŋ,

14njɨ ənəm ə Kristo ə bɨrɨ zeŋnɨ əwa chè. Əzwî ze nɨ ten i koŋ ə nya’a ghɨ̀ ni Kristo na’ i ɨnyod əmbɨ ə Ɲwiə̀ ənɨ əghɨ ə̀fà nɨ chəi ənɔ’ɔ ɨmbə̀’ zeŋnɨ ta fîŋ tɨ ənɨ ɨnû rɨbə̀ŋ mbe niə ghɨ̀ ni bə̂d kwɨ. Əne yɨ ɨmbə̀’ tɨ̀ fa’ əmbɨ ə Ɲwiə̀ we nɨ ye’ ɨkă.

15Məd wɨ ɨŋga mɨgharə̀ Ɲwiə̀ mbɨ ə bə̂d ənɨ fɨso fi fe nɨ mbɨ sanɨ, ɨmbə̀’ bə̂d mbe nɨ Ɲwiə̀ nya’a təŋ ənɨ mbi jɨg ɨghɨ mbe nɨ wɨ̀ nya’a ka’ əmbɨ mɨ̀mə̌d koŋ. Kristo nya’a kwɨ ɨmbə̀’ cho’ ɨtu mɨ̀mə̌d tɨ ənɨ ɨnû rɨbə̀ŋ mbe nɨ mbɨ nya’ə ghɨ̀ əton fɨso rɨtu.

16Bəŋ mbɨ sɨə ghɨ̀ ənû ze nɨ ye’ ɨŋga ɨtə wə̀d, mbɨ berɨ be chwɨə ni wə̀d we nɨ tə i fə kwɨ.

17Ɨ mbɨə ghɨ̀ ənû ze nɨ ye’ ɨŋga ɨtə wə̀d àmei ənɨ wə̀d we nɨ tə i fə kwɨ. Chəi mbɨə ghɨ̀ ənû ze nɨ ye’ ɨŋga ɨtə wə̀d ənɨ rəŋgə̀ŋ kɨrɨ i ɨkă.

18À yɨ əton nɨ chəi ənɨ tɨ̀ mbɨ nya’a ghɨ̀ ni fɨso rɨtu fe təm nɨ chəi ənəm.

19Ənɨ Mose nya’a fə ghà rɨkə rɨjìm əmbɨ ə bə̂d mbe mɨjìm, wɨ̀ nya’a nɨŋ ɨnaŋ bə̀ nɨŋ ndàb niə bə̀ŋə̀ buù nɨ mbɨ nya’a tekɨ ənɨ nyôŋ rɨ njɨ̀g. Wɨ̀ nya’a nɨŋ əne chùb ɨŋga ənəm ə bən mbɨrɨkun mbɨ əzɨ ə gywɨ nɨ mbɨ fɔtɨ təpɨ ɨŋga mɨnib, əne ŋwɨ̀ɨ̀rɨ̀ ɨgun ə̀ŋwà’nɨ̀ ze nɨ rɨkə ye’ ɨŋga bə̀ ŋwɨ̀ɨ̀rɨ̀ ɨgun ə bə̂d mbe mɨjìm.

20Ɨ wɨə nya’ə ŋwɨ̀ɨ̀rɨ̀ə̀ ghàə̀ ni, “Əzô yɨ ənəm nɨ chwi ni Ɲwiə̀ fə san fɨso mbɨ nən.”

21À yɨ əndəŋ əndəŋ ni wɨ̀ nya’a bə̀ ŋwɨ̀ɨ̀rɨ̀ ənəm ze ɨgun ɨŋwenɨ we bə̀ ŋwɨ̀ɨ̀rɨ̀ ɨgun ɨghɨjìm mbe nɨ mbɨ nya’ə wumnɨ ə Ɲwiə̀ əŋgu.

22À yɨ rəsì’ ni ə zɨ ɨŋga rɨkə ni à bù’ àmei rɨpiî ənəm ə zeŋnɨ ɨghɨjìm. Ənəm ə mɨ ton chəmbɨ i, chəi mbɨ bɨrɨ wa’ ɨnû rɨbə̀ŋ bə̂d.

23Zɨə nya’a kù’ ni mbɨ zeŋnɨ ɨmɨgɨ rɨ ənɨ ɨghɨ mbe nɨ ye’ ɨkaŋ ənɨ ɨghɨ ə̀fà mbô, àyɨə ɨghɨ mbe nɨ ye’ ɨkaŋ mbɨə kə̀b ye’ ɨghɨ ə̀fà mbe nɨ bəŋ chè mbô.

24Chəi Kristo nya’a nyɨ ɨŋga əsɨ ɨwumnɨ ze nɨ mbɨ tekɨ ənɨ ɨbɔ, nɨ ye’ əmɨgɨ ənɨ əzɨ rəsì’. Wɨ nya’a nyɨ ɨkaŋ, ɨmbə̀’ chub ɨfə̌ Ɲwiə̀ ɨmbə̀’ əwa.

25Chəi wɨ̀ nya’a na’ i ɨnyod ənɨ əghɨ ə̀fà ɨghəm nənɔ’, ɨchî nɨ ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwiə̀ ə nyɨ ɨŋga Əsɨ nɨ Zeŋɨ Màànɨ̀ ɨghəm ɨwu jìm mbɨ ənəm nɨ ka’i əzɨ əməd.

26À kɨ nɨ wɨ̀ nya’a ghɨ̀ əne, njɨ wɨ̀ nya’a berɨ zə ŋgə’ ɨghəm nənɔ’ tɨ ənɨ Ɲwiə̀ nya’a tekɨ ɨsɨg. Àyɨə ɨchî nɨ zɨə ye’ əne, wɨ̀ nya’a fə jwɨ̀ fən ɨghəm mɔ’ ənɨ ɨsɨg ə sɨə wo nwiə̀, ɨmbə̀’ wa’ ɨnû rɨbə̀ŋ ɨchî nɨ wɨ̀ nya’a na’ i ɨnyod ənɨ əghɨ ə̀fà.

27Ɨchî nɨ Ɲwiə̀ nya’a fə nuŋ ni wə̀d ə berɨ kwɨ ɨghəm we mɔ’, à sɨ əwu rənjìm wɨ̀ sa’ əməd,

28yɨə bə̀ ɨchî nɨ wɨ̀ nya’a na’ ə Kristo ənɨ əghɨ ə̀fà fən ɨghəm we mɔ’, ɨmbə̀’ wɨ̀ be’ ɨnû rɨbə̀ŋ bə̂d mɨ̀nənɔ’. Ka wɨ̀ bɨrɨ ye’e ənɨ ɨghəm nɨ pe ɨbe ɨ ghɨ ni Ɲwiə̀ wa’ ɨnû rɨbə̀ŋ bə̂d. Wɨ̀ bɨrɨ ye’e ɨmbə̀’ chɨ bə̂d rəŋgə’, əne yɨ mbe niə wòm əməd ənɨ tə fîŋ rɨjìm.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Mɨhibrù 10

1Tɨkə rɨ Mose yɨ əzîŋɨ rɨ əni ɨghɨ chòm mbe nɨ bɨrɨ ye'e. Ka rɨkə te yɨ i ɨghɨ chòm mbe. Ka tɨ bɨrɨ nɔ ghɨ i ni bâd mbe nɨ tindɨ ɨban ə Ɔwiə bɔŋ màànì àmei ɨmbə̀' ɨchî nɨ mbɨə nà' tɨkwɨrɨ ɨghɨ əfà ə mɔ' ɨgwɨ əghəm əwu.

2À mɨ kə̀' ye' ni ɨghɨ əfà mbe tɨ̀ mbɨ zeŋnɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ, njɨ chəi mbɨ kɨrɨ saŋ ənû nɨ na' ɨghɨ əfà ə? À mɨ ye' nɨ mbɨ nya'a fə zeŋnɨ bâd mbe nɨə wumnɨ ə Ɔwiə fən ɨghəm mɔ', njɨ chəi fîŋ tɨə wɨrɨə sa'ə mɨməd ɨmbə̀' ɨnû rɨbɔ̀ŋ.

3Àyɨə ɨnû nɨ faarɨ ɨghɨ mbe ə ghɨ̀ ni bâd kɔndɨ mbə ɨnû rɨbɔ̀ŋ ɨghəm ɨwu jìm,

4ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ka ənəm ə mbɨrɨkun mbɨ ənəm ə gywɨ ə ze tɨ̀ zɨə nimnɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ.

5À yɨ əton nɨ əni Yeso nya'a wo ye'e ɨŋga ɨsɨg, wɨ̀ nya'a ghà ni, "Chəi à kəb ɨghɨ əfà mbɨ ɨghɨ mbe nɨ mbɨə chəmnɨ əwe əŋgu. À fə tekɨ ye' nyamnyod nà' ɨ num.

6Chəi à gha' ɨghɨ əfà mbe nɨ mbɨə tòn ɨ ne. Chəi à bə̀ gha' ɨchəmnɨ we nɨ mbɨə nà' ɨmbə̀' ɨnû rɨbɔ̀ŋ.

7Əne mə nya'a ghà ni, 'Ɔwìə zə, mə fə ye'e ɨmbə̀' ghɨ ənû ze nɨ à kə̀bɨ,' àmei ɨchî nɨ mbɨ ŋwà'nɨ̀ ɨmbə̀' əmɨ ɨŋga əŋwà'nɨ̀ rɨkə."

8Wɨ̀ nya'a bè ghà ni, "Chəi à kəbɨ kɨ̀ gha' ɨghɨ əfà mbɨ ɨchəmnɨ mbɨ ɨghɨ əfà tənɨ fərɨ ɨchəmnɨ ɨmbə̀' ɨnû rɨbɔ̀ŋ." (Bâd mbɨə nya'ə nà' ɨghɨ mbô ɨchî nɨ zɨə ye' ɨŋga rɨkə rɨ Mose).

9Wɨ̀ nya'a bə̀ yì ghà ni, "Zə, mə fə ye'e ɨmbə̀' ghɨ ənû ze nɨ à kəbɨ." Əne Ɔwìə fə nimnɨ fɨso rɨtu ɨmbə̀' nuŋ fe nɨ beenɨ.

10Ɨchî nɨ Yeso Kristo nya'a ghɨ ənû ze nɨ Ɔwìə nya'a kə̀bɨ, Ɔwìə fə che ənjìm məd zeŋnɨ əwa tɨ əni mba ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Kristo nya'a ghɨ̀ əne ɨchî nɨ wɨ̀ nya'a na' i ɨnyod əni əghɨ əfà fən ɨghəm mɔ'.

11Wə̀d mbàn jìm wɨə təmə fà' mbɨ ɨfà'ì ɨni jìm. Ɨ wɨə nà' ɨkwɨ əfà mɔ' ɨghəm nɔnɔ', nɨ chəi əghɨ əfà ze bɨrɨ nɔ nimnɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ.

12Àyɨə əni Kristo nya'a na' əghɨ əfà fən ɨghəm mɔ' ɨmbə̀' nimnɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ, wɨ̀ nya'a chub əbà əbɔ ə jɨg ə Ɔwiə.

13Wɨ̀ bɨrɨ chub əŋgu wòm nyùmə̀ we nɨ Ɔwìə bɨrɨ ghɨ bâd pən məd əni ətən nɨ wɨ̀ bɨrɨ teerɨ mbɨ ɨwu ɨgun.

14Ənjìm əghɨ əfà ə mɔ', wɨ̀ fə zeŋnɨ bâd Ɔwiə, mbɨ bɔ̀ŋ màànì koŋ.

15Əzwî ə Zeŋɨ yɨə bə̀ ə zərɨmbin ɨ na əni ɨnû mbe nɨ wɨ̀ nya'a ghă. Əzwî ze ə nya'a bè ghà ni,

16"Ənùŋɨsɨg ə ghà ni, fô yɨ fɨso fe nɨ mə bɨrɨ san mbɨ mɨməd əni ɨni mbe fə che: Mə bɨrɨ zɨ tum rɨkə ɨŋga fîŋ tɨ mɨməd, bə̀ ŋwà'nɨ̀ tɨkə te ɨŋga ɨtu mɨməd."

17Wɨ̀ bə̀ yì ghà ni, "Chəi mə bɨrɨ wɨrɨ kɔndɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbɨ tɨ̀gurɨ-ɨnû mɨməd."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

18Əne chəi əton ni wiri na’ ighi əfà imbə̀’ inû ribòŋ əni mbi fə wa’ inû ribòŋ.

19Mbi bəŋgəb, tì kyeri ni tì biri nyi iŋga Əsi ni Zeŋi Màànì ənjìm ənəm ə Yeso.

20Wì nya’a chè ənjìm ə ngywǐ ze ni mbi nya’a tam fi’ inânjì fi i na ni tì che əŋgu jig ìtènì. Wì nya’a ghì əne ichî ni wì nya’a kwi imbə̀’ əwa.

21Tì beri ədabi ə wəd mbàn niə nəŋgi ə nəb Ɔwìə.

22Əne tì tindi iban ə Ɔwiə mbi ə fîŋ jìm bə̀ nùŋ ta rikəndi jìm àmei igwi məd. Tì ghì əne mbi ə fîŋ ni mbi fə zeŋni ti əni rikəndi ribòŋ. Tì bə̀ ghì əne əni ə nyamnyod ni mbi so əni minib ni zeŋi.

23Tì jeŋgi yim inû mbe ni tì beni bə̀ nùŋ ikəndi wòm, imbə̀’ ighəm ni Ɔwìə biri ghi inû mbe ni wì ka’i.

24Tì kəndi ichî ni timbi əwa mbă mbă, imbə̀’ tì gha’ a inyod bə̀ siə ghì inû chòm.

25Ti rì wa’ a ənû ni kiə fetiə, ichî ni bə̂d mɔ’ɔ ə ghìə̀, àyiə tì timbi a inyod mbă mbă. Mbə jeŋgi ghì əne ichî ni mbə̀ zə ni əni ze ni Ə̀nùŋìsig biri wiri ye’e fə tiini.

26Tì mi kyeri inû ribòŋ wiri ghì, əni mbi fə ghi tì kyeri rəsì’, nji tì kyeri ni chəi əghi əfà ə mɔ’ɔ ni wiri bù’ ni tì ziə ghì Ɔwiə wa’ inû ribòŋ.

27Ənû ni si bù’ yi ni tì chubi mbi ibɔɔ wòm əni ze ni Ɔwìə biri sa’ isig. Tì bə̀ bɔ iwid ka ka we ni biri nimni bə̂d pən Ɔwiə.

28Chəi mbi nya’ə diiri ə wəd mɔ’ɔ we ni chəi wì nya’ə nùŋə̀ rikə ri Mose. Mbi nya’a zwiiri əməd əni mbi nya’a zu iŋgam ri əmbi mìzərimbin mibe kì ri əmbi mìzərimbin mitad.

29Ziə niə ye’ əne, nji mbə kɔn əzən ni à ki ikwi ichə ni kaani ri ye ni tì mbi nà’ əmbi ə wəd we ni təəni Wan Ɔwìə, tìbrì ənəm ze ni mbi nya’a niŋ san fiso fe ni nya’a zeŋni əməd, bə̀ zòm Əzwî ə Ɔwiə ze niə ghì ìchòm əni ə na ə?

30Tì kyeri məd we ni nya’a gha ni, “À yiə mǒ ə wìə pən. Mə biri wì.” Wì nya’a bə̀ yì ghà ni, “Ə̀nùŋìsig biri sa’ mbi bə̂d.”

31Ənû ni wəd jìm beri ni bɔ yi ni feŋ iŋga tikyeri-ibɔ Ɔwìə we ni ye’ ikă.

32Mbə̀ kəndi ini mbe ni nya’a fə che i. Mbə̀ kəndi ichî ni əni mbə̀ nya’a zə izeŋi zeŋi Ɔwiə, mbə mbiə nya’ə kàŋə̀ zəə ŋgə’ àyiə mbə nya’a nyì’ kwà’ ichî chòm.

33À nya’a əni mìnyùmə̀ mɔ’ɔ, i mbiə nya’ə zòm əwən bə̀ chə əwən əka’ bə̂d. Əni mìnyùmə̀ cherə, mbə mbiə nya’ə wèèrìə̀ bə̂d cherə mbe ni mbi nya’ə zòmə̀ mìməd bə̀ chəə mìməd.

34Mbə mbiə nya’ə dìirìə̀ bə̂d mbe ni nya’a ə nəb ndəŋ. Əni mbi nya’a fe mbə ighi, mbə̀ nya’a ben əni igha’i. Mbə mbiə nya’a ghì əne imbə̀’ ighəm ni mbə̀ nya’a kyeri ni mbə beri ighi ni bɔŋ chè mbe, ni ye’ ighi ni biri ten i koŋ.

35Əne ti mbə̀ wa’ əwən ənû ni nuŋ fîŋ igun Ə̀nùŋìsig, imbə̀’ ighəm ni əze ə biri ye’e mbi ichɔ’ əfà’ì kyeŋ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

36Mbə beri nyi’, imbə̀’ mbə ghi ənû ze ni Ɲwìə̀ kə̀bi. Mbə mi ghì əne, mbə biri beri əghi ze ni Ɲwìə̀ ka’ i nən.

37Ə zi iŋga Ə̀ŋwà’nì ə Ɲwiə̀ ni, “À bu’ àmei ikə nyùmə̀, we niə ye’e biri ye’e. Ka wi biri wiri tandi i.

38Wə̀d we niə ghì inû ni ku’ni biri chubi ikă ənjìm ibeni. Wi mi bèŋ rəbɔ’ɔ, ka mi fîŋ biri bɔŋ i mbi məd.”

39Chəi əwa əbɔ’ bâd mbe niə bèŋ rəbɔ’ɔ. Tì mi bèŋ rəbɔ’ɔ nji tì biri nim. Tì yi əbɔ’ bâd mbe ni beni, əne tì fə jwì rəŋgə’.

Mìhibrù 11

1Ibeni yi ni kyeri ni tì biri beri ighi mbe ni tiə wòmə̀. À yi bə̀ ni kyeri ni tì biri beri ighi mbe ni chəi tiə zəə.

2À yi ənjìm ibeni bâd mbe rəŋwe ni Ɲwìə̀ nya’a chwi ni tə gha’ mìmə̀d.

3À yi ənjìm ibeni ni tì kyeri ni Ɲwìə̀ nya’a teki isig àmei əni i iŋgam. Əne yi ni wi nya’a teki ighi mbe ni tiə zəə ti əni mbe ni chəi tiə zəə.

4À yi ibeni nya’a ghi ni Abèl nà’ əghi àfà əmbi ə Ɲwiə̀ ni nya’a bɔŋ chè əzi ə Kaìn. À yi ənjìm ibeni məd ni Ɲwìə̀ nya’a gha ni məd wiə ghì inû ni ku’ni. Ɲwìə̀ nya’a ghà əne imbə̀’ ighəm ni wi nya’a ben ighi mbe ni wi nya’a na’a. Abèl nya’a kwi, àyiə ənjìm ibeni məd, i wiə kiri ghàmə̀.

5À yi ibeni nya’a ghi ni Ɲwìə̀ niŋ ə Enə̀k ikaŋ ni chəi wi nya’a kiri kwi. Chəi əni tì mbi nya’a wiri zə əməd, imbə̀’ ighəm ni Ɲwìə̀ nya’a fə niŋ əməd. Bɔŋ Ɲwìə̀ nya’a siə niŋ əməd, bâd nya’a ben ni məd wiə nya’ə ghìə̀ ni fîŋ Ɲwìə̀ bɔ̀ŋ ə.

6Ibeni mi bù i, chəi əni tì bâd ghì fîŋ Ɲwìə̀ bɔ̀ŋ, imbə̀’ ighəm ni wə̀d we niə kəb tindi iban ə Ɲwiə̀ beri ben ni Ɲwìə̀ wi əŋgu bə̀ ben ni wi biri chɔ’ àfà’ì bâd mbe niə kə̀b əməd əni tə fîŋ rìjìm.

7À yi ibeni nya’a ghǐ ni Noà zuuni ə Ɲwiə̀, əne teki əbaŋ igyì ze ni nya’a chi inəbi məd rəŋgə’. Wi nya’a ghì əne əni Ɲwìə̀ nya’a fə pati əməd dè inû mbe ni chəi wi nya’a kiri zə. À yi ibeni məd nya’a ghi ni Ɲwìə̀ zi isa’i igwi isig. Əne Ɲwìə̀ nya’a niŋ ni məd wiə ghì inû ni ku’ni ənjìm ibeni.

8À yi ibeni nya’a ghi ni Abràham zuuni ə Ɲwiə̀ əni wi nya’a tɔŋ əməd ni wi jwi ə wò əsi ze ni wi nya’a wo na’ i bɔ. Wi nya’a jwi wò, ka à bè ye’i ni chəi wi nya’a kyeri əsi ze ni wi nya’ə wò əŋgu.

9À yi ibeni nya’a ghi ni wi wo chub iŋga əbeŋ ze ni Ɲwìə̀ nya’a ka’ ni tə biri na’ i bɔ. Wi nya’a wò chub əŋgu ichî ni wə̀d rìsɔ̀’ ə chub iŋga əbeŋ ə cherə. Wi nya’a chub iŋga mìŋwènì ichî ni Aizìk mbi Jekɔ̂b nya’a bə chubi. Mbi nya’a beri bi jig ighi mbe ni Ɲwìə̀ nya’a ka’ əmbi Abràham.

10Abràham nya’a ghì əne imbə̀’ ighəm ni i wiə nya’ə nèŋ imbì imbə̀’ chub iŋga əsi ni əchi ə nəb ə nya’a si əŋgu, ni wə̀d we ni nya’a ŋwa’ əsi ze bə̀ bɔm yiə Ɲwiə̀.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

11À yɨ ɨbenɨ nya'a ghɨ ni Abràham nɨ nya'a fə nun i, mbɨ Sèra nɨ nya'a kòm əyi, we tɨ wɨ nya'a berɨ wan, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wɨ nya'a ben ni wə̀d we nɨ ka' əməd bɨrɨ ghɨ ənû ze nɨ wɨ ka'i.

12Əne tɨ ənɨ ə wə̀d wô mɔ', nɨ nya'a fə sɨ i ɨghabɨ əvɨ ə wə̀d, mbɨ nya'a berɨ bɔn tɨ ənɨ əghaŋ əməd nɨ nya'a nɔ' ɨghabɨ rɨtəmɨ te rɨ əton ɨkaŋ, bə̀ nɔ' ɨghabɨ rɨsɨ ze nɨ ye' əŋgo rɨbàà nɨ chəɨ ənɨ tɨ wə̀d taŋ.

13Mɨməd mbô mɨjìm nya'a nùŋ ɨbenɨ ɨgun ə Ɔwiə pè ənɨ mbɨ nya'a kwɨ. Mbɨ nya'a kwɨ nɨ chəɨ mbɨ nya'a kɨrɨ berɨ ɨghɨ mbe nɨ Ɔwìə nya'a ka' əmbɨ mɨməd. Mbɨ nya'a zə ɨghɨ mbe rɨ əsa əgha, əne mbɨ nya'a gha' kwà' rɨŋgə'. Mbɨ nya'a zə əne, kyerɨ ni mbə yɨə bə̂d rɨsə̀'ə̀ nɨə che ə che ɨŋga ɨsɨg wô.

14Bə̂d mbe nɨə ghà tɨkwɨrɨ ɨnû tô fə ghɨ̀ zɨə zeŋ ni ɨ mbɨə kə̀b əbeŋ ze nɨ ye' əzɨ mɨməd.

15À kɨ nɨ mbɨ nya'ə kəndɨə ye' əbeŋ ze nɨ mbɨ nya'a jwɨ rəŋgu, njɨ mbɨ nya'a berɨ əpan nɨ wɨrɨ bə̀ndɨ̀ wò əŋgu.

16Mbɨ nya'a kə̀b ye' əbeŋ ze nɨ bɔŋɨ chè əze, əne yɨ əbeŋ ze nɨ ye' ɨkaŋ. Chəɨ ətu ə nìd əmbɨ ə Ɔwiə ənɨ mbɨ tɔŋ əməd ni wɨ yɨə Ɔwìə mɨməd. Chəɨ zɨə nìd ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wɨ fə tekɨ əsɨ əmbɨ mɨməd.

17À yɨ ɨbenɨ nya'a ghɨ̌ ni Abràham na' ə Aizìk ənɨ əghɨ ə̀fà ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ Ɔwìə nya'a kwa'nɨ əməd. Məd we nɨ Ɔwìə nya'a ka' ɨnû mbe ɨ bɔ nya'a fə tekɨ ɨnyod nɨ na' i wan we mɔ' ənɨ əghɨ ə̀fà.

18Ɔwìə nya'a fə ghà ɨ bɔ ni, "À yɨ ənjìm ə Aizìk nɨ à bɨrɨ berɨ bɔn mbe nɨ mə̀ ka'i."

19Abràham nya'a ben ni Ɔwìə we tɨ wɨ zwemnɨ bə̂d, əne yɨ ɨnə̂njɨ̀ mɔ'ɔ nɨ ghà ni wɨ nya'a wɨrɨ nɨŋ ə Aizìk nɨ nya'a fə kwɨ.

20À yɨ ɨbenɨ nya'a ghɨ ni Aizìk zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə Jekô̂b bə̀ zɨ̀ ɨgun ə Esaò ɨmbə̀' ɨnû mbe nɨ nya'a wo ghɨ ənɨ mɨməd.

21À yɨ ɨbenɨ nya'a ghɨ ni ənɨ Jekô̂b nya'ə sɨə wo kwɨ, wɨ nya'a zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə bɔn mbaŋə̀ Jòsê̂f ɨ mɔ' mɔ'. Wɨ nya'a gundɨ zə'rɨ ɨgun i mbàŋ, wumnɨ ə Ɔwiə.

22À yɨ ɨbenɨ nya'a ghɨ ni ənɨ ə Jòsê̂f nya'ə sɨə wò kwɨ, wɨ ghà ɨmbə̀' ɨchî nɨ mɨIzre bɨrɨ jwɨ̀ rɨ ə Ijìp bə̀ ghà ɨmbə̀' ɨchî nɨ mbɨ bɨrɨ tweŋ əməd.

23À yɨ ɨbenɨ nya'a ghɨ ni, ənɨ mbɨ nya'a gywɨ ə Mose, mbə̌' məd mbɨ ɨŋgəb məd nya'a nə̀m əməd əmɨg ətad. Mbɨ nya'a ghɨ̀ əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ nya'a zə ni wan we nya'a təm. Chəɨ mbɨ nya'a bɔ ənû ze nɨ ɨfô̂n we rɨ ə Ijìp nya'a sobɨ.

24À yɨ ɨbenɨ nya'a ghɨ ni ənɨ Mose nya'a fə kwɨ i, wɨ nya'a ton ni tɨ mbɨ tɔŋ əwɨ ənɨ ə wan wan əyi Ferò.

25Wɨ nya'a də̀b ye' nɨ zə ŋgə' mbɨ ə bə̂d Ɔwiə, chè ɨchî nɨ nɨŋ ɨkə nyumə̀ ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbe nɨ nyamnyod ə feenɨə.

26Wɨ nya'a zə ni ənû nɨ zə ŋgə' ɨmbə̀' Wə̀d we nɨ Ɔwìə zɔ'ɔ ə bɔ̀ŋ chè mbô̂n ze rɨ ə Ijìp, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨ wɨə nya'ə nèŋ ɨmbɨ̀ ɨmbə̀' ɨchɔ' ə̀fà'ì we nɨ wɨ bɨrɨ berɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

27À yɨ ɨbenɨ nya'a ghɨ ni wɨ nɔ' rɨ ə Ijìp, nɨ chəi wɨ nya'a bɔ ni ɨfɔ̂n we rɨ ə Ijìp bɨrɨ sə ɨtəm. Wɨ nya'a ton nɨ beŋ rəbɔ'ɔ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wɨ nya'a zə əməd we nɨ chəi bə̂d ə zəə.

28À yɨ ɨbenɨ nya'a ghɨ ni wɨ nuŋ ni mɨJû kɔ jɨg Əchwî ə Che-ɨgun bə̀ ghɨ̀ ni mbɨ ŋwiirɨ ənəm ətu əkɔŋ, ɨmbə̀' tɨ aŋgɨrə̀ we nɨə zwiirɨ ə bə̂d zwiirɨ i bɔn mbaŋə̀ fə̀d mɨməd.

29À yɨ ɨbenɨ nya'a ghɨ ni mɨIzre baanɨ ɨŋga Rɨbàà Bàgɨ ɨghabɨ ni à yɨ ɨgun ə si zobɨ. Àyɨə ənɨ mɨIjìp nya'a nɨrə ghɨ̀ əne, mbɨ nya'a koŋ.

30À yɨ ɨbenɨ nya'a ghɨ ni ɨgù' ɨkam mbe rɨ ə Jerikò bu' ə si ənɨ mɨIzre nya'a nɨŋ ɨni sambe yènɨ kad.

31À yɨ ɨbenɨ nya'a ghɨ ni tɨ əkùnɨ ze nɨ mbɨ nya'ə tɔŋ ənɨ ə Rahàb kwɨ i mbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'a ghɨ rɨzuə̀. Chəi wɨ nya'a kwɨ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wɨ nya'a nɨŋ mɨànàŋgɔŋ mbe nɨ nya'a ye'e jɨrɨ neŋ ə Jerikò. Wɨ nya'a nɨŋ mɨməd kwà' ənɨ əbɔrəbɔd.

32Mə̀ gha wò pè ə yi? Chəi mə̀ berɨ nyùmə̀ nɨ ghà ɨmbə̀' ə Gidiòn, ɨmbə̀' ə Baràk, ɨmbə̀' ə Samsɨn, ɨmbə̀' ə Jeftà, ɨmbə̀' ə Dèvîd, ɨmbə̀' ə Samwèl fɔrɨ ɨmbə̀' bə̂d ɨkən Ɔwiə̀

33mbe nɨ ɨbenɨ mɨməd nya'a ghɨ mbɨ mɔ'ɔ mà' bid mbɨ ɨbeŋ mɨfɔ̀n cherə chè, mbɨ mɔ'ɔ sa' bə̂d ɨchɨ nɨ ku'nɨ, mbɨ mɔ'ɔ berɨ ɨnû mbe nɨ Ɔwìə nya'a ka' əmbɨ mɨməd, mbɨ mɔ'ɔ kubrɨ mɨchû mɨŋgwàba',

34mbɨ mɔ'ɔ nimnɨ ɨwid ka ka, mbɨ mɔ'ɔ nòd ɨvɨ rɨ ɨchû ɨbi, mbɨ mɔ'ɔ nya'a bɔd àyɨə Ɔwìə nya'a nà' ɨka əmbɨ mɨməd, mbɨ mɔ'ɔ nya'a berɨ ɨka nɨ ma' bid əne ghɨ̀ mɨnɔ̂n mɨsɔgyɨ̀ rɨŋga ɨbeŋ cherə nòrə̀.

35À yɨ ɨbenɨ nya'a ghɨ ni məyi nɨŋ mbə ɨfurɨ mbe nɨ nya'a kwɨ wɨrɨ zwemə. Mbɨ nya'a chə mbɨ mɔ'ɔ ə nəb ndəŋ, àyɨə mbe nya'a ton ni tɨ mbɨ chɨ əwən sàŋɨ̀, ɨmbə̀' mbə mɨ kwɨ, mbə bɨrɨ wɨrɨ zwemə əne jɨg ɨtènɨ̀ we nɨ bɔŋɨ chè.

36Mbɨ nya'a ba'rɨ mbɨ mɔ'ɔ, te mbɨ mɔ'ɔ ənɨ ə ŋgwad, kod mbɨ mɔ'ɔ ənɨ mɨkàrə̀ zɨ ə ndəŋ.

37Mbɨ nya'a tumbɨ mbɨ mɔ'ɔ ənɨ əti, sandɨ mbɨ mɔ'ɔ ɨba be ənɨ əsɔ̌, zwiirɨ mbɨ mɔ'ɔ ənɨ ɨbi bid. Mbɨ mɔ'ɔ mbɨə nya'ə tɨŋə̀ gôb rɨ njɨg bə̀ tɨŋə̀ gôb rɨ gywɨ ghanə yènə̀. Mbɨ mɔ'ɔ mbɨə nya'a chub ənɨ ɨkwaŋ, mbɨ nwèndɨ̀ tɨkyerɨ-ɨwu mbɨ mɔ'ɔ bə̀ chə mbɨ mɔ'ɔ kwà' ɨchî rɨbɔ̀ŋ.

38Chəi ɨsɨg wɔ̂ nya'a ku' əmbɨ mɨməd. Ɨ mbɨə nya'ə yèn ɨŋga rɨbad rɨkwà'i bə̀ yen ɨkaŋ rɨwum. Ɨ mbɨə nya'ə chub àmei ɨŋga mɨsùm fɔrɨ ɨŋga rɨbɨgɨ te rɨŋga si.

39Ɔwìə nya'a ben bə̂d mbɔ̂ mɨjìm ɨmbə̀' ɨbenɨ mɨməd, àyɨə chəi mbɨ nya'a nɨŋ ɨghɨ mbe nɨ Ɔwìə nya'a ka' əmbɨ mɨməd.

40Ɔwìə nya'a fə taŋ ənû nɨ bɔŋɨ chè nùŋ ɨ na. Əne yɨ ni àmei ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ na nɨ tɨ̀ mbɨ bɔ̀ŋ màànɨ̀.

Mɨhibrù 12

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1Ɨchî nɨ mìzərɨmbin mbô ɨnôn kyeŋ kaŋ kad əwa, əne tɨ̀ wa’ ɨnû jìm mbe nɨə kən ɨnônjɨ̀ ɨ na bə̀ wa’ ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbe nɨ kod əwa. Tɨ̀ notɨ ənòtɨ̀ ze nɨ ye’ ɨmbì ɨ na mbɨ ɨnyi’ fîŋ.

2Tɨ̀ neŋ àmei Yeso we nɨ a ɨbenɨ kɔ bə̀ nwìə̀ àmei ɨgwɨ məd. Wɨ̀ nya’a nyì’ əzed ə ba’nɨ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wɨ̀ nya’a kyerɨ ɨgha’i we nɨ nya’a ɨmbì ɨ bɔ. Wɨ̀ nya’a bə̀ tə̀ənɨ̀ ɨchî nɨ wɨ̀ nya’a wo berɨ tɨ̀nìd ətu ənɨ mbɨ nya’a kombɨ əməd əzed ə ba’nɨ. Ɨ wɨə sɨ əbɔ ə jɨgɨ ətən ɨfɔ̀n ə Ŋwɨə̀.

3Mbə̀ kəndɨ ɨchî nɨ wɨ̀ nya’a nyi’i mbɨ ə bə̂d ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbe nɨ nya’ə bàn əməd. Mbə̀ bə nyi’, ɨmbə̀’ tɨ mbə̀ bɔd əwən əne sùŋgɨ̀ rə̀bɔ̀’ɔ̀.

4Mbə mbɨə mà’ə̀ bid mbɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ, àyɨə chəɨ mbə̀ kɨrɨ ma’ wò pè əsɨ ze nɨ tɨ̀ mbɨ zwɨirɨ əwən.

5Mbə wa fə neb ɨŋgam Ŋwɨə̀ we nɨə tɨ̀mbɨ̀ əwən nɨ mbə yɨə bɔn məd ə? Ɨŋgam we ə ghà nɨ, “Mɨ wan, Ŋwɨə̀ mɨ chə e, tɨrə̀ nɨŋ e nɨ à yɨ əfed. Tɨ e fîŋ bɔd ɨ əwù ze nɨ Ŋwɨə̀ gham əbɔ’ ne,

6ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Ŋwɨə̀ wɨə chəə wə̀d jìm we nɨ wɨ̀ gha’i. Ɨ wɨə bə̀ chəə wə̀d jìm we nɨ wɨ̀ ben nɨ à yɨ ɨ wan.”

7Mbə̀ kàŋ nyì’ ənɨ mbɨə chə əwən. À yɨ ɨchî nɨ Ŋwɨə̀ ə ghɨə̀ mbɨ mbɨ bɔn. Wan mɔ’ɔ wɨə wa əŋgu nɨ chəɨ mbă’ məd ə chə əməd əwù ze nɨ wɨ̀ gù ənû ə?

8Ŋwɨə̀ mɨ ton chə ɨ əwən ɨchî nɨ wɨə chəə mbɨ bɔn cherə, njɨ ka mbə yɨə kàŋ ə bɔn məd. Mbə yɨə bɔn nɨ chəɨ mbă’.

9Ənû ə cherə yɨ nɨ, tɨ̀ nya’a kwe’ berɨ mɨ̀mbă’ ɨgwɨ ə sɨ nɨ nya’ə chə əwa. Tɨ̀ wɨə nya’ə wumnɨə mɨ̀məd ɨchî nɨ mbɨ nya’ə ghɨ̀ əne. À mɨ ye’ ɨchî nɨ tɨ̀ nya’ə ghɨə̀ we, njɨ ka tɨ̀ wa bɨrɨ swɨ a ɨnyod əmbɨ a Mbă’ we nɨ na’ əzwî ɨ na chè ɨchî nɨ tɨ̀ nya’ə swɨ əmbɨ mɨ̀məd ə? Tɨ̀ berɨ swɨ ɨnyod ɨmbə̀’ chub ɨkă.

10Mba mɨ̀mbă’ rɨ ɨgwɨ ə sɨ mbɨə nya’ə chə əwa ɨchî nɨ zɨə nya’a ku’ əmbɨ mɨ̀məd. Ɨ mbɨə nya’ə ghɨ̀ əne àmei ənɨ ɨkə nyùmə̀. Àyɨə Ŋwɨə̀ wɨə chə əwa ɨmbə̀’ weerɨ əwa. Ɨ wɨə ghɨ̀ əne ɨmbə̀’ tɨ̀ chub ɨzeŋɨ zeŋɨ ɨghabɨ əməd.

11Chəɨ ənû ze nɨ mbɨə chə əwa ə nya’a bɔŋ ənɨ ə nyùmə̀ we. Ə zɨə nya’ə tɔə kwà’ rɨŋgə’. Àyɨə əmad ə nɨə zombɨ, ɨchə we ghɨ nɨ bə̂d mbe nɨ mbɨ chə mɨ̀məd ghɨ ɨnû nɨ ku’nɨ bə̀ ghɨ̀ nɨ mbɨ chub ənɨ əbɔrəbɔd.

12Əne mbə̀ zə nɨ mbə ɨbɔ nɨə sɨə bɔrə wɨrɨ kàànɨ̀, bə̀ zə nɨ mbə̀ sèmbɨ̀ mbə ɨtu ɨnywɨ nɨə bindɨə.

13Mbə̀ tekɨ mɨnônjɨ̀ nɨ yen ɨgun mbɨ təm, ɨmbə̀’ tɨ bə̂d mbe nɨə tè’ ɨwu bu’rɨ ə mbə ɨwu. Mɨnônjɨ̀ mbe ghɨ ye’ nɨ ɨwu mbe kaanə.

14Mbə̀ kywɨ ənywɨ zə nɨ mbə̀ chub ənɨ əbɔrəbɔd mbɨ ə bə̂d mɨjìm, bə̀ kywɨ ənywɨ zə nɨ mbə̀ chub ɨzeŋɨ zeŋɨ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəɨ wə̀d we nɨ rɨka zeŋ ɨ bɨrɨ nɔ zə Ə̀nùŋɨ̀sɨg.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

15Mbə̀ zə ni tɨ wə̀d mə'ɔ sam i ɨ̀chə̀m we nɨ Ɲwiə̀ ə ghɨ̀ə̀, bə̀ zə ni tɨ wə̀d mə'ɔ ye'i ɨghabɨ ɨghaŋ niə nywɨ̀ə̀ niə kwiə ghɨ̀ə̀ ni bə̂d mɨ̀nənə' zə ŋgə' mbɨ ɨni'i we niə jwɨ rəŋgu.

16Mbə̀ zə ni tɨ wə̀d mə'ɔ ni i məyi kɨ̀ mbaŋə̀ əbəŋ əbəŋ, bə̀ zə ni tɨ wə̀d mə'ɔ chub i nɨ chəi wɨə bɔ ə Ɲwɨə̀ ɨchî nɨ Esaò nya'a ghɨ̌. Wɨ̀ nya'a fen i ɨkyěŋ ɨghabɨ ə wan fə̀d ənɨ əkaŋ əghɨjɨg.

17Mbə kyerɨ ə ni əwu rənjɨ̀m, ənɨ wɨ̀ nya'ə kə̀b nɨŋ əbɔrəbɔd rɨ əmbɨ i mbǎ', mbǎ' məd nya'a ton i ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi ənɨ tɨ wɨ̀ nya'a kwepɨ ənû ze nɨ wɨ̀ nya'a fə ghɨ̌, ka à bè ye'i ni ɨ wɨ̀ nya'ə kə̀b əbɔrəbɔd ze mbɨ mɨsɨ əghə.

18Chəi mbə̀ kɨrɨ pe, ɨchî nɨ mɨ̀Izre nya'a pe, ənɨ ɨwum nɨ tɨ bə̂d bètɨ̀, nɨ ye' ɨwum we nɨ ɨwid ə berə ɨgun. Chəi mbə̀ kɨrɨ pe ɨŋga ɨsɨ firɨ. Chəi mbə̀ kɨrɨ pe ɨŋga ɨsɨ mbe niə finə kɨ̀ɨm. Chəi əfim ə ka ka ə kɨrɨ kumnɨ əwən.

19Chəi mbə̀ kɨrɨ zu gî taŋ kɨ̀ bè zu ɨŋgam we nɨ nya'a ghamɨ. Ənɨ Ɲwɨə̀ nya'a ghamɨ, bə̂d mbe nɨ nya'a zu nya'a bu' ɨbɔ ni tɨ wɨ̀ wɨrɨ gham i,

20ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi ənɨ tɨ mbɨ nya'a nyɨ̀' ɨŋgam we nɨ nya'a gha ni, "Ka àbei nyam, zɨ mɨ bètɨ̀ ɨwum wɔ̂, mbɨ tumbɨ ənɨ əti zwiirɨ."

21Ɨghɨ mbe nɨ mbɨ nya'a zə̌ nya'a ghɨ̀ ni ɨfeŋɨ yim mɨ̀mə̌d. Mbɨ nya'a ghɨ̀ Mose ghà ni, "Mə wɨə bindɨə bə̀ bɔə."

22Mbə fə ye'e ɨkaŋ Ɨwum Zayòn. Mbə fə ye'e ə Jèrusalèm we nɨ ye' ɨkaŋ, nɨ ye' əsɨ ə Ɲwɨə̀ we nɨ ye' ɨkǎ. Mbə fə ye'e əsɨ mbɨ̀aŋgɨrə̀ chu' mbɨ ə chu' nɨ fətɨ chub ənɨ ɨgha'i.

23Mbə fə ye'e əsɨ ɨfetɨ bɔn fə̀d Ɲwɨə̀ mbe nɨ mbɨ fə ŋwa'nɨ tɨkum tɨ mɨ̀mə̌d ɨkaŋ. Mbə fə ye'e əsɨ Ɲwɨə̀ we niə sa'ə bə̂d mɨjɨ̀m. Mbə fə ye'e əsɨ ɨzwî bə̂d mbe niə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku'nɨ, nɨ Ɲwɨə̀ fə ghɨ̌ mbɨ bɔ̀ŋ màànɨ̀.

24Mbə fə ye'e əsɨ ə Yeso we nɨ nya'a ye'e mbɨ fɨso fi. Mbə fə bə̀ ye'e əsɨ ənəm ze nɨ mbɨ nya'a ŋwiirɨ. Ənəm ze ə ziə ghà ənû nɨ bɔŋ chè əze nɨ ənəm ə Abèl ə nya'a ghǎ.

25Mbə̀ zə ni tɨ mbə̀ ton ə məd we niə ghàm ɨ nən. À mɨ ye' nɨ chəi bə̂d mbe nɨ nya'a ton wə̀d we nɨ nya'a patɨ mɨ̀mə̌d ɨgwɨ ə si nya'a jwɨ rəŋgə', njɨ tɨ̀ kɨə wo chè rɨ ye bɔŋ norɨ məd we niə patɨ əwa rɨkaŋ ə?

26Gî məd nya'a ghɨ̀ si wùd, àyɨə rɨ̀nîn wɨ̀ fə kà' ni, "Chəi mə bɨrɨ wɨrɨ ghɨ ni àmei si wud ɨghəm cherə. Mə bɨrɨ bɨ ghɨ ni ɨkaŋ bə wùd."

27Ɨŋgam we ni, "Ɨghəm cherə," ə chwi ni ɨghɨ mbe nɨ mbɨ tekɨ ənɨ ɨbɔ bɨrɨ wùd, ɨmbə̀' mbe nɨ chəi ənɨ tɨ mbɨ ghɨ̀ mbɨ wùd mbɨ tenə.

28Ənɨ tɨ̀ na' məben-əwe əmbɨ ə Ɲwɨə̀ ɨchî nɨ tɨ̀ berɨ ənû ɨfɔ̀n nɨ chəi ənɨ tɨ̀ mbɨ ghɨ̀ ziə wùd. Tɨ̀ wumnɨ ə Ɲwɨə̀ ɨchî nɨ bɔŋ ɨ bɔ. Tɨ̀ wumnɨ əməd bə̀ bɔ əməd,

29ɨmbə̀' ɨghəm nɨ a Ɲwɨə̀ yɨ ɨwid niə tɔn ɨghɨ.

Mɨhibrù 13

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1Mbə̀ che ɨmbì gha’ əwən mbənə mbənə ɨchî nɨ bɔŋgəb ə gha’ ə ɨnyod.

2Tɨ mbə̀ wa’ ə ənû nɨ nɨŋ bə̂d rɨsə̀’ə̀ əkwɨ nən, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ bə̂d mɔ’ɔ nya’a ghì əne nɨŋ mbɨaŋgɨrə̀ əkwɨ nən zɨ rɨ kyerɨ.

3Mbə̀ kɔndɨ bə̂d mbe nɨ ye’ ə nəb ndəŋ, ɨghabɨ ni mbə mbɨ ə nəb ndəŋ mbɨ mɨ̀mə̂d. Mbə̀ kɔndɨ mbe nɨ mbɨə chəə mɨ̀mə̂d, ɨghabɨ ni mbə mbɨə zəə ŋgə’ mbɨ mɨ̀mə̂d. Mbə̀ ghì əne ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə̀ yɨə sɨə nyamnyod mɔ’ mbɨ mɨ̀mə̂d.

4Wə̀d jìm yim ɨnamɨ mbɨ ɨwumnɨ. Tɨ mbə̀ ghì ə ɨfabrɨ-ɨnû, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Ɲwìə̀ bɨrɨ sa’ bə̂d mbe nɨə ghì ɨfabrɨ-ɨnû, bə̀ sa’ mbe nɨə ni məyi kì mbaŋə̀ əbəŋ əbəŋ.

5Tɨ mbə̀ zɨ ə ədɔ’ ənɨ ɨkab. Mbə̀ ben ni ɨghɨ mbe nɨ mbə̀ berɨ ə kù’, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Ɲwìə̀ fə ghà ni, “Chəi mə̀ bɨrɨ nɔ saŋ əwən kɨ̀ bè wa’ əwən.”

6Əne tɨ we tɨ rɨ ghà ənɨ ta fîŋ rɨjìm ni, “Ə̀nùŋɨ̀sɨg wɨə wèèrɨ̀ əmɨ, əne chəi mə̀ bɨrɨ bɔ. À kɨə ye nɨ tɨ wə̀d mɨ̀sɔŋɨchù ghì ənɨ ə num ə?”

7Mbə̀ kɔndɨ bə̂d mbe nɨ nya’ə chà əwən. À yɨ mɨ̀mə̂d nya’a be gha ɨŋgam Ɲwìə̀ ɨ nən. Mbə̀ kɔndɨ ɨchî nɨ mbɨ nya’ə chubə, əne beenɨ əbɔ’ ɨchî nɨ mbɨ nya’a nuŋ fîŋ ɨgun ə Ɲwìə̀.

8Yeso Kristo wɨ əndəŋ əndəŋ ɨchî nɨ wɨ̀ kɨə kə’ rɨwɔ̀, ɨchî nɨ wɨ̀ ye’ rəchɔ̀ŋ mbɨ ɨchî nɨ wɨ̀ bɨrɨ ten əne koŋ.

9Tɨ mbə̀ ben əwən ni tɨkwɨrɨ ɨnû rɨsə̀’ jìm mbe nɨ bə̂d ə chwɨə beŋ tə fîŋ tɨ ənɨ ɨnə̂njɨ̀ rəsɨ̀’. À yɨ ɨ̀chɔ̀m Ɲwìə̀ bɨrɨ ghɨ ni tə fîŋ kaanə, ka’i ənû nɨ zuunɨ rɨkə ɨmbə̀’ rɨjɨg. Chəi tɨkə te ə wèèrɨ̀ bə̂d mbe nɨə beenɨ əbɔ’ rɨwən.

10Tɨ̀ berɨ ɨkwi ɨjə̀ŋ ə̀fàà̀rɨ̀ mɔ’ɔ nɨ chəi bə̂d mbe nɨə fà’ ɨŋga ɨŋwenɨ Ɲwìə̀ berɨ ɨka nɨ jɨg əghɨ ə mɔ’ɔ ze nɨ mbɨ tɔn ɨgun ɨkwi ɨjə̀ŋ we.

11Ətu ɨgwɨ ə bə̂d mbàn Ɲwìə̀ wɨə nya’ə nɨŋ ənəm ə nyam te nɨ mbɨ nya’a warɨ wò nyɨ ɨŋga Əsɨ nɨ Zeŋɨ Màànɨ̀. Ɨ wɨə nya’ə nà’ ənɨ əghɨ ə̀fà nɨ chɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Ɨ mbɨə nya’ə tɔ̀nə̀ nyam te ənjìm əsɨ ze nɨ mbɨ nya’ə chubə.

12À yɨ ɨchî nɨ Yeso nya’a bə zə ŋgə’ ənjìm ɨkam ɨmbə̀’ bə̂d zeŋ ənjìm ənəm əməd.

13Əne tɨ̀ wo əsɨ məd ənjìm əsɨ ze nɨ mbɨ chubɨ, bə̀ nɨŋ tɨ̀nɨ̀d ətu we nɨ mbɨ nya’a zɨ ɨgwɨ məd.

14Chəi tɨ̀ berɨ əsɨ ze nɨ ten ɨghəm mɔ’. Tɨ̀ wɨə wòmə̀ ye’ əsɨ ze nɨ bɨrɨ ye’e.

15Əne tɨ̀ che ənjìm məd wò ɨmbì nà’ əghɨ ə̀fà nɨ yɨɨrɨ ə Ɲwìə̀, əne yɨ ni, tɨ̀ nɨŋ mba mɨ̀chù mbe nɨ ben ni məd yɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg wumnɨ əməd əŋgu.

16Tɨ̀ mbə̀ wa’ ə ənû nɨ ghɨ ɨ̀chɔ̀m. Tɨ mbə̀ bɨ wa’ ə ənû nɨ ghapɨ ɨghɨ mbe nɨ mbə̀ berɨ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ tɨkwɨrɨ ɨghɨ ə̀fà tô ə bɔ̀ŋ əmbɨ ə Ɲwìə̀.

17Mbə̀ zuunɨ bə̂d mbe nɨə chà əwən, bə̀ ghì ɨnû mbe nɨ mbɨ gha ɨ nən. Ɨ mbɨə nəŋgɨ əwən nɨ chəi mbɨ ə zwɨɨ̀rɨ̀ə̀. Mbɨ berɨ gha ɨnû mbe nɨ mbɨ fə ghɨ əmbɨ ə Ɲwìə̀. Mbə mɨ

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

zuuni mìməd, mbɨ bɨrɨ fà' mbɨ ɨgha'i ka'i mbɨ ə̀kə̀nì, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi ə̀kə̀nì ə bɨrɨ weerɨ əwən.

18Mbə̀ kəŋgɨ ə Ɔwìə̀ ɨgwɨ na. Tɨ kàŋ kyerɨ ni ta fîŋ ə zeŋ. Tɨ wɨə bə̀ kəb ghì ɨnû jìm ɨchî nɨ ku'nɨ.

19Mə jeŋgɨ yì bu' ɨbɔ ɨ nən ni mbə̀ kəŋgɨ ə Ɔwìə̀ ni mə wɨrɨ zambɨ ye'e əsɨ nən.

20Ɔwìə̀ we nɨə nà' əbɔrəbɔd, nɨ nya'a che ənjìm ənəm ze nɨ wɨ nya'a nɨŋ san fɨso fe nɨ ten i koŋ əne zwemnɨ ə Yeso a Ə̀nùŋɨsɨg nɨ ye' ənə̂ŋgɨ-njɨg nɨ dabə,

21na' ɨghɨ chòm jìm ɨ nən ɨmbə̀' mbə ghɨ ɨnû mbe nɨ wɨ kəbɨ. Wɨ che ənjìm ə Yeso Kristo ghɨ ɨnû mbe nɨ bəŋ ɨ bɔ ɨŋga na. Tɨ wumnɨ ə Yeso Kristo koŋ koŋ. À yɨ əne.

22Mbɨ bəŋgəb, mə wɨə bu' ɨbɔ ɨ nən ni mbə̀ nɨŋ ɨŋgam wô nɨ mɨə tìmbɨ əwən əŋgu ənɨ ə fîŋ chòm, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi ə̀ŋwà'nɨ zô nɨ mə ŋwa'nɨ ɨ nən ə jeŋgɨ sà.

23Mbə̀ kyerɨ ni mbɨ fə chɨ wa aŋgəb Timotì rɨ ə nəb ndəŋ. Wɨ mɨ zàmbɨ pè əgha, mə bɨrɨ ye'e zə əwən mbɨ məd.

24Mbə̀ cha'rɨ bə̂d mɨjìm mbe nɨə chà əwən bə̀ chà'rɨ̀ bə̂d Ɔwiə̀ mɨjìm. Mba bəŋgəb mbe rɨ ə Italì bə̀ chà'rɨ̀ əwən.

25Ɔwìə̀ ghɨ ɨchòm ənɨ mbə̀n mɨjìm. À yɨ əne.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Jems

Jems 1

1À yiə mɔ̌ Jems, ni mə ye’ wəd əfà’ì Ɔwìə mbi wi Ɔ̀nùŋìsig Yeso Kristo, ŋwa’ni əŋwà’nì zô. Mə wiə ŋwà’nì əmbi mbən minəbi mìJû mbe wum chɔb rìbe ni jaŋ iŋga isig jìm. Mə chà’rì əwən.

2Mbi bɔŋgəb, mbə̀ gha’ri əwən əni mìnyùmə̀ jìm mbe ni tikwiri ìkwà’nì nɔnɔ’ nyi igwi nən.

3Mbə̀ fə kyeri ə ni mbi mi zwe’ri ə ibeni, mbə mbe tì mbə nyì’.

4Mbə̀ zə ni mbə̀ nyi’ ə wò imbì. Mbə̀ mi ghì əne, mbə biri kwi kàànì, mbə michî bə̀ bɔ̀ŋ màànì ni chəi mbə̀ bɔd əni əba ə mɔ’ɔ.

5Wəd mɔ’ɔ rəbɔ’ nən mi kwaŋ iwe, wì nɔn ri əmbi ə Ɔwiə̀. Məd wiə nà’ ighi əmbi ə bə̂d mìjìm əbu əbu. I wiə bə̀ nà’ əni ə fîŋ chɔ̀m. Wì biri na’ iwe i bɔ.

6Àyiə əni wì nɔni, wì ben iŋga i fîŋ ni Ɔwìə̀ biri na’ i bɔ. Ti wì bid i, imbə̀’ ighəm ni wəd we niə bìrə̀ yi ighabi minib iŋga rìbàà ni əfim ə tinə mbi nɔ̀’ə̀ swi’ə.

7Ti ikwi wəd we kɔndi i ni Ɔ̀nùŋìsig biri na’ əghi ə mɔ’ɔ i bɔ.

8Fîŋ məd zi iba ibe. Əni inû jìm mbe ni wiə ghìə̀, i wiə bid i biri.

9Aŋgəb we ni chəi bə̂d ə nèŋ əməd ni wì yi əghi ə mɔ’ɔ beri gha’ əni Ɔwìə̀ nɔ əməd.

10Aŋgəb we ni beri mbɔ̂n beri gha’ əni Ɔwìə̀ swi əməd, imbə̀’ ighəm ni wəd mbɔ̂n yi ighabi ìkwě niə nə̀ŋə̀ kwiə.

11Nyùmə̀ wiə teə mbi əzu’ ə ka ka. Əzu’ ze ə ziə ghì ni ighi nəŋə. Ighi mbe niə nəŋə, tìkwě feŋgi. Tìkwě te ni nya’a kaŋ bɔ̀ŋ fə wiri bèŋ bə i. À yiə bə̀ əndəŋ əndəŋ ni wəd mbɔ̂n biri nim ichî ni wiə beeni əbɔ’ mbi inû.

12Ɔwìə̀ zi əbɔrəbɔd igun ə wəd we niə nyì’ əni ə̀kwà’nì ə nyi igwi məd, imbə̀’ ighəm ni əni wì chè ə̀kwà’nì ze, wì biri niŋ ine’e. Ine’e we yi ìtènì ri mì we ni Ɔwìə̀ nya’a ka’ əmbi ə bə̂d mbe ni gha’ əməd.

13Əni ənumbi ə nyi igun ə wəd, ti wì ghà i ni, “À yiə Ɔwìə̀ numbi əmi,” imbə̀’ ighəm ni chəi ənû ribɔ̀ŋ ə mɔ’ɔ ni tì ziə numbi ə Ɔwiə̀. Chəi Ɔwìə̀ ziə ə bə̀ numbi ə wəd.

14Ənumbi ə ziə nyi igun ə wəd əni inû mbe ni wiə feeniə zi ətam i bɔ bə̀ tambi əməd.

15Inû mbe ni wiə feeniə biri nyi iŋga fîŋ məd, si ghì ni wì ghì inû ribɔ̀ŋ. Əni inû ribɔ̀ŋ mbe fə kaani iŋga məd, mbi biri zwiiri əməd.

16Mbi bɔŋgəb ni mə̀ gha’i kwà’ riŋgə’, ti wəd mɔ’ɔ tambi i əwən.

17Ighi chɔ̀m jìm mbi ine’e jìm we ni bɔŋi màànì yi rikaŋ. Mbi yi ri əmbi ə Mbă’ we ni nya’a teki ighijìm mbe ni ye’ ikaŋ, ni à yiə məd ə nà’ izeŋi zeŋi. Ka məd wiə kwepi i. Ka ichî ni wiə beŋ inyod wiə ghì i ni isi fin.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

18À yiə məd ziə, əni i ighəm, nya'a gha' ni niŋ əwa əni mbi bən ənjìm iŋgam məd we ni ye' wi rəsì'. Wì nya'a niŋ əwa imbə̀' tì beri timbin ritu rəbɔ' ighi mbe ni wì nya'a teki.

19Mbi bɔŋgɔb ni mə̀ gha'i kwà' riŋgə', mbə̀ beri kyeri ənû zô. Wəd jìm tɔ ìtŏŋ zu ənû. Ti wì kiə ghàm i. Ti wì kiə sə i itəm,

20imbə̀' ighəm ni əni wəd ə sə itəm, chəi wì biri ghi inû mbe ni Ɔwìə kəbi.

21Əne mbə̀ wa' izwî inû jìm bə̀ wa' inû izig jìm mbe ni mbiə ghìə̀. Mbə swi ə inyod, ben iŋgam Ɔwiə̀ we ni wì zi iŋga tə fîŋ. Iŋgam we biri ghì ni mbə̀ jwi rəŋgə'.

22Ti mbə̀ ye' ə bə̂d niə zu iŋgam Ɔwiə̀ zu, əne tambi ə inyod. Mbə̀ ghi inû mbe ni iŋgam we gha ni mbə̀ ghì ə.

23Wəd we niə zu iŋgam Ɔwiə̀, àyiə chəi wiə ghìə̀, yi ighabi wəd ni neŋ i inyod iŋga əneŋ-ifĕ.

24Wì biri neŋ i inyod kwà' ichî chòm si nɔ̀' wo i. Àmei əwu əwən, wì biri neb ichî ni wì kiə kə'ə.

25Ɔwìə̀ biri zi əbɔrəbɔd igun ə wəd we ni jeŋgi neŋ rikə te ni bɔŋi màànì, ni ye' rikə te niə ghì ni wəd chub əni i ighəm. Wì biri zi əbɔrəbɔd ze imbə̀' wì wo imbì ghì inû mbe ni ye' iŋga rikə te, ni chəi wì neb inû mbe ni wì nya'a be zu, àyiə i wiə ghì inû rəŋgu.

26Wəd mɔ'ɔ rəbɔ' nən wa kɔndi ni tə kààni iŋga ənû ə Ɔwiə̀ ə? Wì mi ton yimbi i i ichû, i wiə tambi i inyod, əne ənû ə Ɔwiə̀ əməd ze yi ətu àkŏ.

27Ənû ə Ɔwiə̀ ze ni Ɔwiə̀ Mbă' ben ni ziə zeŋ, ni chəi ənû ribɔ̀ŋ iŋga, yi ni nəŋgi michi bə̀ fɔri ni nəŋgi miku əyi mbe niə zəə ŋgə'. À yiə bə ni ti wəd ben i ni inû riŋga isig chəki əməd.

Jems 2

1Mbi bɔŋgɔb, ichî ni mbə̀ ben Ə̀nùŋìsig Yeso Kristo we ni bə̂d ə wumniə, ti mbə̀ ghì ə əghə.

2Tì niŋ ni mbaŋə̀ mɔ'ɔ ni zi mìkàrə̀ gôl bə̀ zì ngywĭ əka inun ye'e nyi iŋga ə ifeti, wəd ikwaŋ mɔ'ɔ ni zi ibe' ngywĭ bə̀ ye'e nyi.

3Mbə mi nà' iwumni əmbi ə mbaŋə̀ ze ni zi ngywĭ əka inun əne ghà i bɔ ni, "Chub igun ətən ə chòm zô," àyiə mbə ghà əmbi ə wəd ikwaŋ we ni, "Təm ə yiə" kì ni, "Chub iban mbi iwu,"

4nji chəi mbə̀ kiri ghabri bə̂d əka' nən, bə̀ sa' bə̂d mbi rikɔndi ribɔ̀ŋ ə?

5Mbi bɔŋgɔb ni mə̀ gha'i kwà' riŋgə', mbə̀ zweti! Ɔwiə̀ nya'a chɔ' bə̂d mbe ni ye' bə̂d kwaŋ iŋga isig imbə̀' mbi ye' bə̂d mbɔ̂n ichî ni mbi ben ə Yeso Kristo. Əne mbi biri jig ənû ifɔ̀n ze ni Ɔwiə̀ nya'a ka' əmbi ə bə̂d mbe ni gha' əməd.

6Àyiə mbə fə tìbrì wəd ikwaŋ. Ka à wa ki i bə̂d mbɔ̂n mbe ə nyèm əwən ə? Ka à wa ki i mìmə̂d ə sùŋ əwən niŋə wò iŋga nəb isa'i ə?

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

7Ka à wa kɨ i mɨmǒd ə chǎkɨ ɨkum ɨwumnɨ we nɨ Ɗwìə̀ na’ ɨ nən ə?

8Mbə mɨ kàŋ nuŋ ɨkə we nɨ ɨfɔ̀n we niə nùŋ ɨsɨg nya’a gha mbɨ ŋwa’nɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ ə Ɗwiə̀ ni, “À berɨ gha’ wə̀d nɨ tindɨ ɨban ne ɨchî nɨ à gha’ e nyamnyod,” njɨ mbə̀ fə ghɨ ənû nɨ ku’nɨ.

9Mbə mɨ ye’ə ghɨ ə̀ghə, njɨ mbə fə ghɨ ənû rɨbɔ̀ŋ. Ə̀ne ɨkə fə yim əwən ɨchî nɨ wɨ yim bə̂d mbe nɨ fə gù ɨkə.

10Wə̀d mɔ’ɔ mɨ nuŋ tɨkə rɨjìm əne gù àmei ɨkə mɔ’, əne wɨ fə gù tɨkə te rɨjìm.

11Wə̀d we nɨ nya’a gha ni, “Tɨrə̀ ni e ɨwi kɨ ɨnom wə̀d cherə,” nya’a bə̀ ghà ni, “Tɨrə̀ zwiirɨ e wə̀d.” À mɨ ye’ nɨ chəi à ni ɨwi kɨ ɨnom wə̀d cherə, àyɨə à zwiirɨ wə̀d, à fə gù ɨkə.

12Mbə ghàmə̀ bə̀ ghɨ ɨnû ɨghabɨ ə bə̂d mbe nɨ Ɗwìə̀ bɨrɨ sa’ mɨmǒd ə̀ton ɨkə we niə ghɨ ni bə̂d chub ənɨ ə ɨghəm,

13ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ənɨ Ɗwìə̀ ə sa’ə bə̂d, chəi wɨ bɨrɨ diirɨ mbe nɨ chəi mbɨə bə̀ dìirɨ mbɨ cherə. Wə̀d mɨ ye’ə dìirɨə̀ bə̂d, Ɗwìə̀ bɨrɨ bɨ diirɨ əməd ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ wɨə sob mɨsa’i.

14Mbɨ bɔŋgɔb, njìm nɨ wə̀d bɨrɨ jɨg kɨə yè, əwù ze nɨ wɨ gha ni tə ben ə? Tɨ ɨbenɨ we chɨ̀ əməd rəŋgə’ ə?

15Aŋgɔb mɔ’ɔ kɨ njàbɨ mɔ’ɔ mɨ ye’ əŋgu nɨ kwaŋ ngywɨ̌ bə̀ kwaŋ ɨghɨjɨg,

16əne wə̀d mɔ’ɔ rəbɔ’ nən gha əmbɨ aŋgɔb we kɨ əmbɨ ə njàbɨ ze ni, “Wo e ənɨ əbɔrəbɔd. Ghɨ e ɨnyod nom ə, bə̀ jɨg kod,” nɨ chəi wɨ na’ ɨghɨ mbe nɨ bɨrɨ ghɨ ni ɨnyod məd chub ɨchî chɔ̀m, njɨ njìm nɨ wɨ bɨrɨ jɨg kɨə ye?

17Ə̀ne ɨbenɨ tə̀zì’ wi nɨ chəi ɨnû chɔ̀m mbe nɨ wə̀d ə ghɨ̀ə̀ əbɔ’ yɨ ətu ə̀kǒ.

18Wə̀d mɔ’ɔ bɨrɨ gha ni, “À benɨ, àyɨə mə wɨə ghɨ̀ə̀ ɨnû chɔ̀m.” Wɨ mɨ ghà əne, mə bɨrɨ gha ɨ bɔ ni, “Chwi e ɨbenɨ ɨ num nɨ chəi ɨnû chɔ̀m mbe nɨ àwɔ̀ ə ghɨ̀ə̀, əne mə bɨrɨ chwi mɨ ɨbenɨ ɨ ne ənɨ ɨnû chɔ̀m mbe nɨ miə ghɨ̀ə̀.”

19À ben ni Ɗwiə̀ mei we mɔ’. Ziə bɔŋ! Ka àbei ɨzwî rɨbɔ̀ŋ, mbɨ bə̀ ben əne, àyɨə ɨ mbɨə benə bə̀ bindɨə.

20Ə̀nêŋ! À wa kəb ni mbɨ chwi ɨ ne ni ɨbenɨ nɨ chəi ɨnû chɔ̀m mbe nɨ wə̀d ə ghɨ̀ə̀ yɨ ətu ə̀kǒ ə?

21Ə̀nɨ chəi Abràham nya’a ton nɨ na’ i wan we nɨ mbɨ nya’ə tɔŋ ənɨ ə Aizìk ənɨ ə̀ghɨ ə̀fà əmbɨ ə Ɗwìə̀, ɨmbə̀’ Ɗwìə̀ nya’a nɨŋ ni wɨ fə ghɨ ənû nɨ ku’nɨ ə?

22À fə zə ni ɨbenɨ məd nya’a yènì mbɨ ɨnû chɔ̀m mbe nɨ wɨ nya’ə ghɨ̀ə̀. À fə bə̀ zə ni ɨbenɨ məd nya’a bɔ̀ŋ màànì ənjìm ɨnû chɔ̀m mbe nɨ wɨ nya’ə ghɨ̀ə̀.

23Ə̀ŋwà’nɨ ə Ɗwiə̀ ə nya’a jwɨ ənɨ rəsì’ ɨchî nɨ ziə nya’a gha ni, “Abràham nya’a ben ə Ɗwiə̀ əne Ɗwìə̀ nya’a ben ni məd ə təm kù’nɨ.” Ə̀ze ə nya’a ghɨ ni Ɗwìə̀ tɔŋ əməd ənɨ i sə̀’.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

24Əne à fə zə ni Ɲwiə wɨə benə ni wəd ə təm kù'nɨ ɨmbə' ɨnû chɔ̀m mbe nɨ wɨə ghɨə̀, ka àmei ɨmbə' ɨbenɨ təzì' wi.

25À yɨ bə əndəŋ əndəŋ nɨ Ɲwiə̀ nya'a ben ni ə̀kùnì ze nɨ mbɨ nya'ə təŋ əni ə Rahàb nya'a təm kù'nɨ ənjìm ənû ə chɔ̀m ze nɨ wɨ̀ nya'a ghɨ̌ əni mɨànàŋgɔŋ mɨIzre mbe nɨ nya'a wo jɨrɨ neŋ ə Jerikò. Wɨ̀ nya'a nɨŋ mɨməd ɨchî chɔ̀m əne cha mɨməd ni mbɨ wò əwən ɨnənjɨ̀ cherə.

26Ɨchî nɨ nyamnyod nɨ chəi əzwî yɨ ətu ə̀kŏ, əne bə̂, ɨbenɨ nɨ chəi ɨnû chɔ̀m mbe nɨ wəd ə ghɨə̀ yɨ ətu ə̀kŏ.

Jems 3

1Mbɨ bɔŋgɔb, tɨ bə̂d mɨnənɔ' rəka' nən ye' əwən məchwiə-ɨnù, ɨmbə' ɨghəm nɨ mbə̀ fə kyerɨ ə ni Ɲwiə̀ bɨrɨ sa' mbà mbe nɨə chwi ɨnû ənɨ ɨnənjɨ̀ nɨ kaanɨ.

2Mba mɨjìm mbɨə fàn ɨnû ənɨ mɨnənjɨ̀ nənɔ'. Wəd mɔ'ɔ mɨ ye' əŋgu nɨ chəi wɨə fàn ənɨ ɨnû mbe nɨ wɨə ghàə̀, njɨ məd ə bɔŋ màànì, bə̀ kyerɨ ɨchî nɨ yimbɨ i ɨnyod jìm.

3Tɨ mɨ zɨ ətənɨ ɨŋga ɨchû ngyi ɨmbə' zɨ zuunɨ əwa, əne tɨ we tɨ rɨ ghɨ ni zɨ wo əsɨ ze nɨ tɨ kəbɨ.

4Mbə̀ bə nèŋ əbaŋ ɨgyɨ, ka à bè ye'i ni zɨə faŋ, əfim ə ka ka ə bə̀ tin əməd, əghɨ ze nɨə bèŋ əməd yɨ ətənɨ ə kwa kwa. Wəd we nɨə tinə wɨə bèŋ ətənɨ ə kwa kwa ze ghɨ ni zɨə wo əsɨ ze nɨ wɨ̀ kəbɨ.

5À yɨ ɨchî nɨ zɨə ye' we mbɨ ɨnemɨ. Ɨnemɨ yɨ əsɨ ɨnyod nɨ kaŋ kə, àyɨə ɨ wɨə goŋ ɨgô ɨmbə' ɨnû kyeŋ. Mbə̀ kɔndɨ ɨchî nɨ akə ɨwid ə tɔ̀nə̀ bu' kyeŋ!

6Tɨ əbɔ' ɨsɨ ɨnyod mbe nɨ ye' ɨŋga na, ɨnemɨ yɨ ɨsɨg nɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ swi ɨŋga. Ɨ wɨə chə̀kɨə̀ nyamnyod wəd jìm, bə̀ tɔ̀n ɨtènì məd jìm. À yɨ ɨwid rɨ nìmə we nɨ ye' əsɨ ɨchə ə tɔ̀n əməd.

7Wəd mɨsɔŋɨchù we tɨ wɨ̀ yimbɨ əne fə bə̀ yimbɨ tɨkwirɨ nyam jìm fɔrɨ tɨkwirɨ tɨnən jìm. Əne yɨə nyam te nɨə kɔ ɨbum ə si mbɨ te nɨ ye' ɨŋga ɨgyɨ.

8Àyɨə chəi wəd mɨsɔŋɨchù mɔ'ɔ nɨ tɨ wɨ̀ yimbɨ ɨnemɨ. Ɨnemɨ yɨ ənû rɨbɔ̀ŋ nɨ chəi əni tɨ wəd yimbɨ. Mɨtɨgɨ rɨbɔ̀ŋ mbɨ ɨŋga ɨ swi nɨ tɨ mbɨ zwiirɨ wəd.

9Tɨ wɨə nɨŋ ɨnemɨ yiirɨ ə Ə̀nùŋɨsɨg Mbă'. Tɨ wɨə bə̀ nɨŋə zɨə̀ ndɔ̀n ɨgwɨ ə bə̂d mbe nɨ Ɲwiə̀ tekɨ ni mbɨ ye' ɨghabɨ ə məd.

10Ənû nɨ yiirɨ ə Ɲwiə̀ mbɨ ənû nɨ zɨ ndɔ̀n ɨgun ə wəd mbɨə jwɨ̀ àmei rɨŋga ɨchû mɔ'. Mbɨ bɔŋgɔb, tɨ zɨə ye'i əne!

11Tɨ̀ mɨnib zwɨ̀ mbɨ mbe nɨə nywɨə̀ jwɨ̀ rɨŋga jwɨ̀-əmboŋ mɔ' ə?

12Mbɨ bɔŋgɔb, tɨ əzed ə maŋgòrə̀ ə kɔ əkwebɨ ə? Kɨ̀ tɨ əzed ə namsɨ̀ ə kɔ mɨtamtɨg ə? Chəi mɨnib nɨə nywɨə̀ mbɨ mɨnib zwɨ̀ mbe tɨ mbɨ jwɨ̀ rɨ əni jwɨ̀-əmboŋ mɔ'.

13À kɨə we əka' nən nɨ berɨ ɨwe bə̀ kyerɨ ənû ə? Wɨ̀ berɨ chwi mbi ɨnû chɔ̀m mbe nɨ wɨə ghɨə̀ ɨchî nɨ wɨə ghɨ̀ ɨnû ənɨ ɨbɔtɨ fîŋ bə̀ fɔrɨ ənɨ ɨwe.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

14À mɨ berɨ ədìì rɨbɔ̀ŋ, à mɨ bə̀ kə̀b ɨghɨ àmei ɨmbə̀’ e ɨghəm, tɨrə̀ goŋ e ɨgô ɨmbə̀’ əzɨ əwən kɨ̀ bè ton ɨnû mbe nɨ ye’ mbɨ rəsì’.

15Ka ɨkwɨ ɨwe wô yɨ i we nɨ Ɔwiə̀ ə nà’ə̀. Wɨ yɨ rɨ əmbɨ ə bə̂d rɨ ɨgwɨ ə si, ka’i rɨ əmbɨ Əzwî ə Ɔwìə̀. Wɨ yɨ rɨ əmbɨ ə debɨ̀rə̀.

16Əsɨ nɨ ədìì mbɨ ənû nɨ wə̀d ə kə̀b ɨghɨ àmei ɨmbə̀’ i ɨghəm ye’ əŋgu, əbùùrɨ̀ mbɨ tɨkwɨrɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ jìm bɨrɨ ye’ əŋgu.

17Ɨwe we nɨ Ɔwiə̀ ə nà’ə̀ wɨə ghɨ̀ə̀ nɨ tɨ̀ chub zeŋɨ zeŋɨ, chub ənɨ əbɔrəbɔd, berɨ ɨbɔtɨ fîŋ, zwetɨ ɨnû nɨ bə̂d ə ghàə̀, diirɨ bə̂d bə̀ ghɨ̀ ɨchɔ̀m. Ɨ wɨə bə̀ ghɨ̀ nɨ tɨ rɨ̀ ghɨ a ɨghə mbɨ nɨ tɨ rɨ̀ ghɨ a ɨbekɨ ɨnû.

18Bə̂d mbe nɨə ghɨ̀ə̀ nɨ bə̂d chub ənɨ əbɔrəbɔd mɨ kon əbɔrəbɔd ɨŋga bə̂d, mbɨ bɨrɨ kwəŋ ɨnû chɔ̀m.

Jems 4

1Ənû nɨ zɔ̀ŋ mbɨ ənû nɨ chɔb kɨ rɨ ə yɨ əka’ nən ə? Ka à wa kɨ̀ i rɨ ənɨ ɨghɨ mbe nɨ tə fîŋ ə feenɨə, nɨ ye’ mbe nɨə kɨə zɔ̀ŋ ɨŋga nən ə?

2Mbə mbɨə kə̀b ɨghɨ, àyɨə chəɨ mbə̀ berɨə, əne mbə mbɨə zwiirɨ ə bə̂d ɨmbə̀’ berɨ ɨghɨ mbe. Mbə mbɨə ghə̀’nɨ̀ ɨghɨ bə̂d, àyɨə chəɨ ənɨ tɨ̀ mbə nɨŋ, əne mbə mbɨə chɔbə bə̀ zɔ̀ŋə̀ ɨmbə̀’ nɨŋ ɨghɨ rəŋgu. Chəɨ mbə̀ berɨ ɨghɨ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəɨ mbə̀ə nɔnə rɨ əmbɨ ə Ɔwiə̀.

3Mbə mbɨə nɔn ɨghɨ, àyɨə chəɨ mbɨə nà’ ɨ nən ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə mbɨə nɔnə mbɨ rɨkɔndɨ rɨbɔ̀ŋ. Mbə mbɨə nɔn ɨmbə̀’ nɨŋ ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ tə nyamnyod ə feenɨə.

4Mbə yɨ ɨghabɨ məyi namɨ nɨə niirɨə mbaŋə̀! Chəɨ mbə̀ kyerɨ nɨ wə̀d we nɨə kə̀b jɨg əsə̀’ mbɨ ɨsɨg yɨə wə̀d pə̀n Ɔwiə̀ ə? Əne wə̀d mɔ’ɔ we nɨ gha’ ənû nɨ jɨg əsə̀’ mbɨ ɨsɨg yɨə wə̀d pə̀n Ɔwiə̀.

5Kɨ̀ mbə̀ wa kɔndɨ nɨ à yɨ ətu əkǒ nɨ Ə̀ŋwà’nɨ̀ ə Ɔwiə̀ ə ghà nɨ, “Ɔwiə̀ wɨə ghə̀’nɨ̀ Əzwî əməd ze nɨ wɨ̀ ghɨ nɨ zɨə ye’ ɨŋga na.”

6À yɨə Ɔwiə̀ wɨə ghɨ̀ ɨchɔ̀m ənɨ ə na ɨmbə̀’ tɨ berɨ ɨka nɨ baŋ ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ̀ ə Ɔwiə̀ nɨ, “Ɔwiə̀ wɨə tonə bə̂d mbe nɨə nɔ̀ ɨnyod, àyɨə ɨ wɨə ghɨ̀ ɨchɔ̀m ənɨ mbe nɨə swɨ ɨnyod.”

7Əne mbə̀ zuunɨ ə Ɔwiə̀ ənɨ ɨnû jìm. Mbə̀ ton ə debɨ̀rə̀, əne wɨ̀ bɨrɨ nod i tɨ ənɨ ə nən.

8Mbə̀ tindɨ ɨban ə Ɔwiə̀, əne wɨ̀ bɨrɨ bɨ tindɨ ɨban nən. Mbə̀n mbe nɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ, mbə̀ so mbə ɨbɔ! Mbə̀n mbe nɨ berɨ fîŋ rɨbe, mbə̀ zeŋnɨ tə fîŋ!

9Mbə̀ kənə, dì bə̀ chweŋ mɨsɨ. Mbə̀ kwepɨ ɨchə’rɨ ənɨ əwob, bə̀ kwepɨ ɨgha’i ənɨ ə̀kə̀nɨ̀.

10Mbə̀ swɨ ɨnyod ɨfě Ə̀nùŋɨ̀sɨg, əne wɨ̀ bɨrɨ nɔ əwən.

11Mbɨ bɔŋgɔb, tɨ wə̀d gha i ɨnû rɨbɔ̀ŋ ɨgwɨ wi aŋgɔb. Wə̀d we nɨə ghà ɨnû rɨbɔ̀ŋ ɨgwɨ wi aŋgɔb kɨ̀ beə sa’ əməd wɨə ghàə̀ nɨ tɨkə rɨ Ɔwiə̀ rɨka ku’i. Məd wɨə bə̀ sa’ə tɨkə rɨ

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Ɗwiə̀. Àwɔ̀ mɨ ye’ wə̀d nɨə sa’ə tɨkə rɨ Ɗwiə̀, njɨ ka àwɔ̀ wɨə nùŋ e rɨkə te. À wɨə sa’ə rɨwən.

12Wə̀d nɨə nà’ə̀ rɨkə bə̀ sa’ə mɨsa’i mei we mɔ’. Àmei məd we tɨ̀ wɨ̀ chɨ̀ bə̂d rəŋgə’. Àmei məd we tɨ̀ wɨ̀ bə̀ nimnɨ bə̂d. Ə̀ne àwɔ̀ kɨə we nɨ sa’ we aŋgɔb ə?

13Mbə̀ zu, mbə̀n mbe nɨə ghàə̀ ni, “Tə̀chə̀ŋ kɨ̀ ɨsɔ tɨ̀ bɨrɨ wo ɨŋga əbeŋ ə mɔ’ɔ, pè chub əghəm əwu, ghɨ̀ ɨwin, jɨg njìm.”

14Chəi mbə̀ kyerɨ ɨnû mbe nɨ bɨrɨ ye’e ɨsɔ. Ə̀ ɨtènì kɨə ye ə? Mbə yɨ ɨghabɨ ə ndi’ nɨ nam ɨsɨ ənɨ ɨkə nyùmə̀, əmad ə nɨə zombɨ, zɨ nim i.

15Njɨ mbə̀ kə̀’ ghà ye’ ni, “Ə̀nùŋɨ̀sig mɨ benɨ, tɨ̀ bɨrɨ chub ɨkă ghɨ ənû zô kɨ̀ əzɨ ə cherə.”

16Tɨ̀nîn, mbə mbɨə nɔ̀ ɨnyod bə̀ goŋ ɨgô. Ə̀nû nɨ goŋ ɨgô yɨ ənû rɨbə̀ŋ.

17Ə̀ne wə̀d we nɨ kyerɨ ənû nɨ ku’nɨ nɨ tɨ̀ wɨ̀ ghɨ̀, àyɨə chəi wɨ̀ ghɨ̌, fə gù ənû.

Jems 5

1Mbə̀n bə̂d mbə̂n, mbə̀ zwetɨ! Mbə̀ chweŋ mɨsɨ, zə̀’ kwà’ rɨkă ɨmbə̀’ ŋgə’ nɔnɔ’ ze nɨə ye’e ɨgwɨ nən!

2Mbə̂n ze nɨ mbə̀ berɨ fə bèŋ ənɨ ɨghɨ əko. Ɨsə’ɨ fə kud tə ngywɨ̌.

3Gôl mbɨ ə sɨrɨvà we nɨ mbə̀ berɨ fə bèŋ ənɨ ɨghɨ əko. Ɨghɨ mbə̂ nɨ beŋ ənɨ ɨghɨ əko bɨrɨ ye’ ənweenɨ ɨ nən ni mbə mbɨə ghɨ̀ əjə. Mbə̂n ze bɨrɨ tɔn əwən ɨchî nɨ ɨwid ə tɔ̀n ə wə̀d. Mbə fə fetɨ mbə̂n nùŋ ɨŋga ɨnɨ mbə̂ nɨ sɨ nwɨə̀.

4Mbə̀ zə, bə̂d mbe nɨ nya’ə fà’ ɨŋga tə mbeŋ, nɨ mbə̀ nya’a yim ɨkab mɨ̀mə̀d ənɨ ɨ̀kă, mbɨə zə̀’ əwob ɨmbə̀’ əwən. Əwob ə bə̂d mbe nɨ nya’a kwəŋ mbə ɨghɨ fə pè ɨŋga ə̀tə̀ŋ ə Ɗwɨə̀ Ə̀tùmbɨ ɨsɨg.

5Mbə fə chub ɨgwɨ ə sɨ ɨŋga mbə̂n. Mbə mbɨə bə̀ ghɨ̀ àmei ɨnû mbe nɨə ghɨ̀ nɨ tə fɨ̂ŋ bəŋə. Mbə fə jɨg faŋ ɨghabɨ ə nyam nɨ mbɨə wo wàd.

6Mbə fə sob ɨsa’ɨ zwiirɨ bə̂d nɨ chəi mbɨ gu ənû. Chəi ɨchî nɨ tɨ̀ mbɨ fè ə ɨnyod rɨ nən.

7Mbɨ bəŋgəb, mbə̀ yim fɨ̂ŋ pè əni ze nɨ Ə̀nùŋɨ̀sig bɨrɨ wɨrɨ ye’e. Mbə̀ zə, wə̀d nɨə fà’ə̀ mbeŋ wɨə wòmə̀ ni ɨghɨjɨg kɔ’ ə mbeŋ. Ɨ wɨə yimə fɨ̂ŋ wòmə̀ kɔ rɨ ənɨ mbə̀ŋ chubɨ wò pè ənɨ mbə̀ŋ ə sobə.

8Mbə̀n bə̂, mbə̀ yim fɨ̂ŋ ghɨ̀ ə ɨbenɨ kaanə ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Ə̀nùŋɨ̀sig bɨrɨ zambɨ ye’e.

9Mbɨ bəŋgəb, tɨ mbə̀ ghambɨ ə mbə bəŋgəb ɨmbə̀’ tɨ Ɗwɨə̀ sa’ ɨ əwən. Mbə̀ zə, wə̀d we nɨ bɨrɨ sa’ ɨsɨg fə sɨ ɨ ɨchû nəb!

10Mbɨ bəŋgəb, mbə̀ kəndɨ bə̂d ɨ̀kə̀n mbe nɨ nya’ə ghà ɨnû ənɨ ɨkum Ə̀nùŋɨ̀sig. Mbə̀ nɨŋ ənweenɨ rɨ əmbɨ mɨ̀mə̀d nɨ yim fɨ̂ŋ əton ə ŋgə’.

11Mbə̀ zə, Ɗwɨə̀ nya’a zɨ̀ əbərəbəd ɨgwɨ mɨ̀mə̀d ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨ nya’a nyì’. Mbə fə zu ɨchî nɨ Job nya’a nyi’ɨ bə̀ zə ɨchî nɨ Ɗwɨə̀ nya’a ghɨ ɨchə̀m ənɨ məd ənɨ ɨnwɨ̌. Ɗwɨə̀ wɨə kɔə mɨsɨn bə̀ dɨɨrɨə̀ bə̂d.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

12Mbɨ bəŋgəb, ənû nɨ che ɨnû jìm yɨ ni tɨ mbə̀ kan ə, kɨ̀ à kɨ ənɨ ɨkaŋ, kɨ̀ à kɨ ənɨ ə si, kɨ̀ ənɨ əghɨ ə cherə nɨ tɨ̀ bə̂d kàn ɨgun. Mbə mɨ ben ənû ə mɔ'ɔ, mbə̀ gha àmei ni, "Ee". Mbə mɨ ton ənû ə mɔ'ɔ, mbə̀ gha àmei ni, "Chə̂." Mbə̀ ghɨ àmei əne ɨmbə̀' tɨ Ɲwiə̀ zɨ i ɨsa'i ɨgwɨ nən.

13Wə̀d mɔ'ɔ rəbɔ' nən wɨə wa əŋgə' ə? Wɨ̀ kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀. Wə̀d mɔ'ɔ rəbɔ' nən wɨə wa gha'rɨ əwi ə? Wɨ̀ kwerɨ ɨkyî yiirɨ ə Ɲwiə̀.

14Wə̀d mɔ'ɔ rəbɔ' nən wɨə wa wɔ̀n ə? Wɨ̀ tɔŋ bə̂d mbe nɨə chà ɨfetɨ bə̂d Kristo mbɨ ye'e kɔ̀ŋgɨ ə Ɲwiə̀ ɨgwɨ məd, bə̀ zɔ' əməd ənɨ mɨwud ənɨ ɨkum Ə̀nùŋɨ̀sɨg.

15Ə̀kɔ̀ŋgɨ ə wə̀d we nɨ ben ə Ɲwiə̀ bɨrɨ ghɨ ni wə̀d əwɔn we bɔtɨ. Ə̀nùŋɨ̀sɨg bɨrɨ ghɨ ni ɨnyod məd wɨrɨ kàànɨ̀. À mɨ ye' nɨ wɨ̀ ghɨ̌ ɨnû rɨbɔ̀ŋ mɔ'ɔ, Ɲwiə̀ bɨrɨ wa' ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbe.

16Əne mbə ben tə rɨ̀gùrɨ-ɨnû mbənə mbənə, kɔ̀ŋgɨ ə Ɲwiə̀ ɨgwɨ mbə bəŋgəb, ɨmbə̀' Ɲwiə̀ ghɨ ni mbə̀ bɔtɨ. Ə̀kɔ̀ŋgɨ ə wə̀d we nɨ təm kù'nɨ̀, ə berɨ ɨka kyeŋ nɨ ghɨ ənû ze nɨ wɨ̀ kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀ nɔn.

17Èlaijà yɨə nya'ə wə̀d mɨ̀sɔŋɨchù ɨghabɨ ə mbă. Wɨ̀ nya'a kɔ̀ŋgɨ ə Ɲwiə̀ ənɨ i fîŋ jìm ni tɨ mbə̀ŋ nɔ i. Əne chəi mbə̀ŋ nya'a bə nɔ ənɨ ɨghəm ɨwu ɨtad mbɨ əmɨg rɨ̀fuə.

18Ənɨ wɨ̀ nya'a wɨrɨ kɔ̀ŋgɨ ə Ɲwiə̀, Ɲwiə̀ nya'a ghɨ̀ mbə̀ŋ nɔ, tɨjɨg kɔ'.

19Mbɨ bəŋgəb, wə̀d mɔ'ɔ rəbɔ' nən mɨ fèbə̀ tɨ ənɨ rəsɨ̀', wɨ cherə wɨrɨ nɨŋ əməd rəbɔ'ɔ,

20wɨ̀ kyerɨ ni wə̀d we nɨ wɨrɨ nɨŋ wə̀d nɨ ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ tɨ ənɨ ɨchî nɨ wɨ̀ febə, bɨrɨ chɨ ɨtènɨ̀ wə̀d we nɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ rɨ ɨchû ɨvɨ, əne ghɨ̀ Ɲwiə̀ wa' ɨnû rɨbɔ̀ŋ nɔnɔ' mbe nɨ wɨ̀ nya'ə ghɨ̀ə̀.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1 Pità

1 Pità 1

1À yiə mɔ̌ Pità, nɨ mə ye’ wəd tom Yeso Kristo, ŋwa’nɨ əŋwà’nɨ̀ zô. Mə wɨə ŋwà’nɨ̀ əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ Ɔwiə̀ chɔ’ɔ, nɨ ye’ ɨ̀nɔ̀’ɔ̀ mbe nɨ jaŋ ɨŋga Pontùs, ɨŋga Gàlesià, ɨŋga Kàpàdosià, ɨŋga Esià bə̀ fɔrɨ ɨŋga Betinià.

2Ɔwiə̀ Mbă’ nya’a chɔ’ əwən ni mbə̀ ye’ mbi bə̂d ɨchî nɨ wɨ̀ nya’a fə nuŋɨ. Əzwî əməd ə fə ghɨ̀ mbə zeŋ, ɨmbə̀’ mbə̀ zuunɨ ə Yeso Kristo bə̀ ghɨ̀ ni ənəm əməd ze nɨ wɨ̀ nya’a chəmnɨ ə zeŋnɨ əwən. Ɨ̀chɔ̀m Ɔwiə̀ mbɨ əbɔrəbɔd əməd ye’e ɨgwɨ nən ɨ ə̀bù-ə̀bù.

3Tɨ̀ yiirɨ ə Ɔwiə̀ we nɨ ye’ Mbă’ a Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso Kristo! Məd wɨə dɨ̀ɨrɨ̀ əwa kwà’ ɨchî chɔ̀m. Wɨ̀ fə ghɨ̀ ni tɨ̀ jɨg ɨ̀tènɨ̀ fi ɨchî nɨ wɨ̀ zwemnɨ ə Yeso Kristo. Əzô ə fə ghɨ̀ ni tɨ̀ nuŋ rɨkɔndɨ wom ɨnû mbe nɨ Ɔwiə̀ ka’ ɨ na.

4Zɨə fə bə̀ ghɨ̀ ni mbə̀ jɨg ɨghɨ mbe nɨ wɨ̀ nuŋ ɨkaŋ əmbɨ mbi bə̂d. Wɨ̀ fə nùŋ ɨghɨ mbe ɨkaŋ əsɨ nɨ chəɨ mbɨ bɨrɨ nɔ bɔb, chəɨ mbɨ bɨrɨ nɔ bə, chəɨ mbɨ bɨrɨ nɔ chɔ’rə.

5Ɔwiə̀ fə chè ənjìm i ɨka kən əwən ɨchî nɨ mbə̀ nuŋ fîŋ ɨgun ə Kristo, ɨmbə̀’ mbə̀ jwɨ rəŋgə’ əwu rənjìm.

6Əne mbə gha’rɨ əwən ɨmbə̀’ ənû zô nɨ Ɔwiə̀ fə ghɨ̌, ka à be ye’i ni tɨ̀nîn bə̂d mbɨə kɨrɨ kwa’nɨ əwən ənɨ ɨnû nɔnɔ’, mbə̀ mbɨə bə̀ kɨrɨ wo zə ŋgə’ ənɨ ɨkə nyumə̀.

7Ɨnû mbô yɨ nɨ zwe’rɨ əwən ɨ zə ni ə ɨbenɨ ə bə̀ kàŋ kàànì ə. Ka àbei ə gôl nɨ tɨ mbɨ chə̀kɨ̀, ɨ mbɨə zwe’rɨ ənɨ mbɨ tɔn ɨŋga ɨsweŋ ɨwid ənam. Əne mbɨ berɨ bɨ zwe’rɨ ə ɨbenɨ we nɨ ye’ əghɨ əka ɨnun chè ə gôl. Ɨbenɨ we mɨ kàànì, Ɔwiə̀ ziə bɨrɨ yiirɨ əwən, mbə bə̀ berɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ mbɨ ɨwumnɨ ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ Yeso Kristo bɨrɨ wɨrɨ ye’e.

8Mbə gha’ əməd, ka à be ye’i ni chəɨ mbə kɨrɨ zə əməd. Mbə nuŋ fîŋ ɨgwɨ məd, ka à be ye’i ni chəɨ mbə̀ə zə əməd. Mbə̀ kàŋ gha’rɨ mbɨ ɨkwɨ ɨgha’i we nɨ chəɨ ənɨ tɨ wəd ghà ənɨ ɨ̀chù.

9Ɨchî nɨ mbə̀ fə benɨ, mbə̀ bɨrɨ jwɨ rəŋgə’.

10Bə̂d ɨkə̂n nya’a kàŋ kə̀b nɨ kyerɨ ɨmbə̀’ ənû zô nɨ jwɨ rəŋgə’. Mbɨ nya’a jeŋgɨ kə̀b bə̀ nwèndɨ̀ ənû ɨmbə̀’ ɨ̀chɔ̀m we nɨ Ɔwiə̀ nya’a wo ghɨ ənɨ ə nən.

11Mbɨ nya’a bə̀ jeŋgɨ nwèndɨ̀ ɨnû ze nɨ Əzwî ə Kristo ze nɨ ye’ ɨŋga mɨ̀mə̀d ə nya’a be ghà əmbɨ mɨ̀mə̀d ɨmbə̀’ ɨchî nɨ Kristo nya’a wo zə ŋgə’. Mbɨ nya’a bə̀ jeŋgɨ nwèndɨ̀ ɨwumnɨ kyeŋ we nɨ wɨ̀ nya’a wo berɨ. Mbɨ nya’a bə̀ jeŋgɨ nwèndɨ̀ ɨmbə̀’ wəd we nɨ məd ye’ wɨwən bə̀ nwèndɨ̀ ə nyùmə̀ we nɨ ɨnû mbe bɨrɨ ghɨ̀.

12Ɔwiə̀ nya’a chwi əmbɨ mɨ̀mə̀d ni chəɨ mbɨ nya’ə fa’ə ye’ ɨmbə̀’ ə ɨghəm. Ɨ mbɨə nya’ə fa’ə ye’ ɨmbə̀’ weerɨ əwən. Ɨ mbɨə nya’ə ghà ɨnû mbe nɨ mbə̀ nya’a fə zu rɨ əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya’a chè ənjìm Əzwî ə Zeŋɨ ze nɨ Ɔwiə̀ cha rɨkaŋ gha ɨkə̂n chɔ̀m. Mbɨaŋgɨrə̀ mbɨə nya’ə bə̀ kə̀b kyerɨ ənû rəŋgu.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13Mbə̀ tekɨ tə fîŋ ɨmbə̀’ ghɨ ɨnû mbe nɨ Ɲwiə̀ kəbɨ. Mbə̀ yimbɨ ə ɨnyod kwà’ ɨchî chɔ̀m. Mbə̀ jeŋgɨ nuŋ tə rɨkɔndɨ àmei ɨgun ɨ̀chɔ̀m we nɨ Ɲwìə̀ bɨrɨ ghɨ əni ə nən əni Yeso Kristo wɨrɨ ye’e.

14Ɨchî nɨ mbə ye’ bɔn nɨə zuuniə, tɨ mbə wɨrɨ beenɨ ə əbɔ’ ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbe nɨ tə nyamnyod nya’ə feeniə əni ə nyùmə̀ we nɨ chəi mbə̀ nya’a kɨrɨ kyerɨ ə Ɲwiə̀.

15Àyiə mbə ghɨ ɨnû jìm ɨzeŋɨ zeŋɨ, àmei ɨchî nɨ məd we nɨ tɔŋ əwən bə zeŋ.

16Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ ə Ɲwiə̀ ni, “Mbə chub ɨzeŋɨ zeŋɨ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mə zeŋ.”

17Ɨchî nɨ mbə̀ə tɔŋ ə Ɲwiə̀ əni ə Mbă’ əni mbə̀ə kɔ̀ŋgɨ əməd, əne mbə̀ kyerɨ ni chəi məd ə ghɨ̀ ɨghə əni wɨə sa’ə bə̂d. Əne mbə̀ bɔ əməd ɨchî nɨ mbə̀ ye’ ɨghabɨ ɨnə̀’ə̀ ɨgwɨ ə si əgha.

18Mbə̀ kyerɨ ni Ɲwìə̀ nya’a fə cho’ mbə ɨtu tɨ əni mɨchî rɨbɔ̀ŋ mbe nɨ mbə nya’a nɨŋ rɨ əmbɨ mbə mɨ̀mbă’ rəŋwe. Chəi wɨ̀ nya’a ghɨ əne əni ə sɨrɨvà kɨ əni ə gôl nɨ tɨ̀ mbɨ bə.

19Wɨ̀ nya’a cho’ ye’ əni ənəm əka ɨnun ze nɨ Kristo nya’a chəmnɨ. Kristo yɨ ɨghabɨ ə wan njɨ̀g nɨ chəi ənɔ’ɔ kɨ̀ ədurɨ ɨgun.

20Ɲwiə̀ nya’a fə chɔ’ əməd bɔŋ wɨ̀ nya’ə sɨə tekɨ ɨsɨg. Wɨ fə ghɨ̀ ni bə̂d kyerɨ əməd ɨŋga ɨni mbô nɨ sɨ nwìə̀. Wɨ nya’a ghɨ̀ əne ɨmbə̀’ weerɨ əwən.

21Mbə̀ fə chè ənjìm məd ben ə Ɲwiə̀ nɨ nya’a zwemnɨ əməd bə̀ na’ ɨwumnɨ ɨ bɔ. À yɨ əton nɨ mbə berɨ nuŋ tə fîŋ bə̀ nùŋ tə rɨkɔndɨ àmei ɨgun ə Ɲwiə̀.

22Mbə fə ghɨ tə fîŋ zeŋ ɨchî nɨ mbə̀ə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ ye’ mbɨ rəsì’. Mbə mbɨə kàŋə̀ gha’ə mbə bɔŋgɔb kwà’ ɨchî chɔ̀m. Əne mbə̀ gha’ mɨ̀məd kwà’ rɨŋga fîŋ.

23Mbɨ fə gywɨ əwən ɨghəm cherə ɨmbə̀’ mbə̀ jɨg ɨtènì fi ənjìm ɨŋgam Ɲwiə̀ we nɨ ye’ ɨkă. Ka ɨtènì we yɨ i rɨ əmbɨ ə mbă’ nɨə kwɨə. Wɨ yɨ rɨ əmbɨ ə Mbă’ nɨ chəi wɨ̀ bɨrɨ nɔ kwɨ.

24Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ ə Ɲwiə̀ ni, “Bə̂d mɨjìm yɨ ɨghabɨ ɨfu, ɨwumnɨ mɨ̀məd yɨ ɨghabɨ wɨ rɨ̀kwě. Ɨfu wɨə kwɨə, rɨ̀kwě nə̀ŋə̀ feŋgɨə,

25àyiə ɨŋgam Ə̀nùŋɨ̀sɨg ə ten i koŋ.” Ɨŋgam we yɨ ɨkə̂n chɔ̀m we nɨ mbɨ gha ɨ nən.

1 Pità 2

1Mbə wa’ ɨnû rɨbɔ̀ŋ jìm, wa’ ɨnû nɨ fɨg bə̂d, wa’ ɨbekɨ ɨnû, wa’ ɨnû nɨ ghɨ ə̀dìì bə̀ wa’ ɨnû nɨ ghɨ mɨniə.

2Ɨghabɨ ə bɔn bɔd nɨə kɨrɨ nyɔŋ ɨbən, mbə kəb ye’ ɨbən zeŋɨ we nɨ əzwî ə nà’ə̀, ɨmbə̀’ mbə mɨ nyɔŋ, mbə bɨrɨ kwi kàànì, Ɲwìə̀ chɨ̀ əwən rəŋgə’.

3Mbə fə zwe’rɨ zə ni Ə̀nùŋɨ̀sɨg ə bɔŋ.

4Mbə ye’e əsɨ məd we nɨ ye’ ɨti we nɨ ye’ ɨka. Bə̂d nya’a ton əməd, àyiə Ɲwiə̀ nya’a chɔ’ əməd. Məd ə bɔ̀ŋ kwà’ rɨŋgə’ ɨfě Ɲwiə̀.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

5Mbə ye'e ɨghabɨ əti nɨ ye' ɨka ɨmbə̀' mbɨ nɨŋ əwən bɔm nəb əzwî əŋgu. Mbə mɨ ghì əne, mbə bɨrɨ ye' bə̂d mbàn Ɲwìə̀ zeŋɨ, əne chè ənjìm ə Yeso Kristo na' ɨghɨ ə̀fà əzwî mbe nɨ Ɲwiə̀ benɨ.

6Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nì ə Ɲwiə̀ ni, "Mbə̀ zə, mə wɨə zi ɨti ə Zayə̀n. À yɨ ɨti ɨbu nəb nɨ mə nya'a chɔ' nùŋ, wɨ bə̀ŋ kwà' rɨŋgə'. Chəi wə̀d we nɨ nuŋ fîŋ ɨgwɨ məd bɨrɨ nɔ berɨ tìnìd ətu."

7Əmbɨ mbə̀n mbe nɨ benɨ, ɨti we ə bə̀ŋ kwà' rɨŋgə', àyɨə əmbɨ mbe nɨ chəi mbɨ benɨ, "Ɨti we nɨ məbɔmɨ nəb nya'a tonɨ, fə bèŋ ənɨ ɨti rɨ ɨbu nəb,"

8fɔrɨ ni, "À yɨ ɨti nɨ bɨrɨ ghɨ ni bə̂d tɨgrə, bə̀ ye' ɨwɔ̌ nɨ bɨrɨ ghɨ ni bə̂d gu ə." Ɨ mbɨə tɨgrə ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi mbɨə ghì ɨnû mbe nɨ ye' ɨŋga ɨŋgam Ɲwiə̀. Əzô yɨ ənû nɨ Ɲwìə̀ nya'a fə nuŋ əmbɨ mɨmə̌d.

9À ye' ɨmbə̀' əwən, mbə̀ yɨ ɨnəbɨ nɨ Ɲwiə̀ nya'a chɔ'ɔ. Mbə yɨə bə̂d mbàn Ɲwìə̀ nɨə fà' əmbɨ ɨfɔ̀n kyeŋ. Mbə yɨ əbeŋ nɨ zeŋɨ. Mbə yɨə bə̂d Ɲwiə̀ ɨmbə̀' gha ɨnû yiirɨ mbe nɨ wɨ fə ghɨ̌. À yɨə məd nya'a tɔŋ əwən rɨŋga ɨsɨ firɨ əne zɨ ɨŋga əsɨ ə zeŋɨ ze nɨ wɨ na' əmbɨ ə bə̂d.

10À nya'a ənɨ ə nyùmə̀ mɔ'ɔ, ka mbə yɨə nya'ə əwən bə̂d Ɲwiə̀, àyɨə tɨnîn mbə yɨə sɨə bə̂d ɨməd. À nya'a ənɨ ə nyùmə̀ mɔ'ɔ, chəi Ɲwìə̀ nya'a kɨrɨ diirɨ əwən, àyɨə tɨnîn wɨ fə dɨìrɨ̀ əwən.

11Mbɨ bɔŋgɔb nɨ mə̀ gha'i kwà' rɨŋgə', mbə̀ kyerɨ ni mbə yɨ ɨnɔ̀'ɔ̀ fɔrɨ ni mbə̀ yɨə bə̂d rɨsɔ̀'ɔ̀ ɨŋga ɨsɨg wɔ̂. Əne mə wɨə bu' ɨbɔ ɨ nən ni tɨ mbə̀ ghɨ ə ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbe nɨ tə nyamnyod ə feenɨə. Mbɔ̂ yɨ ɨnû mbe nɨə mà'ə̀ bid ɨŋga tə fîŋ.

12Mbə mɨchì əka' bə̂d mbe nɨ ka'i mɨJû berɨ bə̀ŋ, ɨmbə̀' ka mbɨ bè gha ə ni mbə yɨə bə̂d nɨə ghì ɨnû rɨbɔ̀ŋ, mbɨ bɨrɨ zə ɨnû chɔ̀m mbe nɨ mbə̀ə ghì əne yiirɨ ə Ɲwiə̀ əni ze nɨ wɨ bɨrɨ wɨrɨ ye'e.

13Ɨchî nɨ mbə̀ ben Ə̀nùŋɨ̀sɨg, mbə̀ zuunɨ bə̂d mɨjìm mbe nɨ mbɨ nuŋ ɨgwɨ nən ni mbɨ tumbɨ əwən, kɨ à kɨ ɨfɔ̀n kyeŋ nɨ ye' ɨgwɨ mɨfɔ̀n cherə,

14kɨ mɨgɔmnà mbe nɨ wɨ chɔ' nùŋ ni mbɨ chə bə̂d mbe nɨə ghì ɨnû rɨbɔ̀ŋ, bə̀ wumnɨ mbe nɨə ghì ɨnû nɨ ku'nɨ.

15Ɲwìə̀ nya'a kə̀b ye' ni mbə̀ ghɨ ɨnû nɨ ku'nɨ ɨmbə̀' kubrɨ mɨchû ɨneŋ bə̂d mbe nɨə ghà ɨnû nɨ chəi mbɨ kyerɨ.

16Mbə̀ chub ɨghabɨ ə bə̂d mbe nɨ ye' ənɨ ə ɨghəm, àyɨə tɨ mbə nɨŋ əwən ɨchî nɨ mbə̀ə chub ənɨ ə ɨghəm ɨmbə̀' ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Mbə̀ chub ɨchî nɨ bə̂d ə̀fà'ì Ɲwiə̀ berɨ chubɨ.

17Mbə̀ wumnɨ bə̂d mɨjìm, gha' bɔŋgɔb mbe nɨ ben ə Kristo, bɔ ə Ɲwiə̀ bə̀ wumnɨ ɨfɔ̂n kyeŋ.

18Bə̂d ə̀fà'ì, mbə zuunɨ mbə mɨmbă' ə̀fà'ì mbɨ ɨwumnɨ jìm. Tɨ mbə̀ wumnɨ ə àmei mbe nɨ berɨ fîŋ chɔ̀m bə̀ berɨ ɨbɔtɨ fîŋ. Mbə zuunɨ fɔrɨ mbe nɨə nyaə.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

19Ɔwiə̀ biri zi əbərəbɔd igun ə wə̀d we niə nyì'ə̀ fîŋ zuə ribu' bə̀ zəə ŋgə' ətu əko, imbə̀' ighəm ni wì kyeri ni məd wi əŋgu.

20Njìm kiə ye, ni à mi gu ənû, mbi som əwe, à nyì' ə? Àyiə à mi ghi ənû ni ku'ni, əne zə ŋgə' imbə̀' əzi əwən, Ɔwiə̀ biri zi əbərəbɔd igwi ne.

21À yi imbə̀' ikwi ŋgə' wô ni Ɔwiə̀ nya'a tɔŋ əwən ni mbə̀ ye' mbi bə̂d. Mbə̀ kyeri ni Kristo nya'a bə̀ zə ŋgə' imbə̀' əwən. Əne wì nya'a chwi ənweeni i nən imbə̀' mbə siə beeni əbɔ' tikyeri-iwu iməd.

22Chəi wì nya'a ghi ənû ribə̀ŋ ə mɔ'ɔ. Chəi mighab mɔ'ɔ nya'a jwì riŋga ìchù iməd.

23Əni mbi nya'a zɔm əməd, chəi wì nya'a bə̀ zɔ̀m bə̂d mbe ni nya'a zɔm əməd. Əni wì nya'ə zə ŋgə', chəi wì nya'a gha ni tə biri wì. Wì nya'a nuŋ i fîŋ ye' igun ə Ɔwiə̀ we niə sa'ə bə̂d ichî ni ku'ni.

24Kristo ziə nya'a be' mba inû ribə̀ŋ iŋga i inyod əni wì nya'a əzed ə ba'ni. Wì nya'a ghi əne imbə̀' ti rì wiri ghi a inû ribə̀ŋ. Tì siə chub àmei ichî ni ku'ni. Ina mbe ni nya'a igwi məd fə ghi mbə bəti.

25Mbə mbiə nya'a ighabi ə njìg te ni nya'a febə, àyiə tìnîn mbə fə wiri bə̀ndì wo əsi Ənə̂ŋgì-njìg, ni ye' Wə̀d we niə nə̀m əwən.

1 Pità 3

1À yi əndəŋ əndəŋ ni mbə̀n məyi beri zuuni mbə minom, imbə̀' à mi ye' ni chəi wi mɔ'ɔ rəbɔ' mìmə̀d kiri ben iŋgam Ɔwiə̀, məyi mìmə̀d mbe ti mbi beŋ mìmə̀d əni tə righiri-inû, ni chəi mbi gha ənû ə mɔ'ɔ.

2Mbi biri bèŋ əni mbi zə ichî ni mbə̀n məyi ə wumni mìmə̀d fɔri imbə̀' ichî ni mbə̀ə ghì inû ni zeŋi.

3Ti ichî ni mbə̀ təm ye'e i ri əsaŋ. Ti ziə ye'e əni ikwi ichî ni mbə̀ə teki tə nyôŋ ri ətu kì əni ichî ni mbə̀ə tìŋ ighi mbe ni mbi teki əni gôl kì əni mbə̀ə zìə̀ ngywǐ ri chòm.

4Ichî ni mbə̀ təm beri jwì ye' riŋga fîŋ. Ka ikwi itəm wô wiə bəi. Wi yi ri əni əzwî ze niə bətiə. Əzwî ze niə bətiə yi əghi əka inùn əghə ə Ɔwiə̀.

5À yi əni ikwi ichî wô ni məyi zeŋ mbe rəŋwe nya'ə yè' ə inyod. I mbiə nya'ə yè' àmei ichî ni mbi nya'ə zuuniə mbə minom.

6Sèra wiə nya'a əne. I wiə nya'ə zuuni ə Abràham, əne i wiə nya'ə tɔŋ əməd əni ə masà. Mbə yiə bɔn məd əwù ze ni mbə̀ə ghi inû ni ku'ni fɔri əni chəi mbə̀ə bɔ ənû ə mɔ'ɔ.

7Əndəŋ əndəŋ, mbə̀n minom beri wumni mbə məyi bə̀ chubi mbi mìmə̀d ichî ni ku'ni. Mbə miə ye'ə ghì əne, nji mbə̀ kyeri ni mìmə̀d ə bɔd chè əwən. Mbə ghi əne imbə̀' ighəm ni Ɔwiə̀ biri na' ìtènì əmbi mbə̀n mìjìm. Mbə ghi əne imbə̀' ti əghi ə mɔ'ɔ ə kən i ə ə̀kə̀ŋgì.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

8Ɨ nwìə̀, mbə̀n mɨjìm berɨ chub ənɨ ənû ə mɔ'. Mbə̀ kən ənɨ mbə bɔŋgɔb, gha' mbə bɔŋgɔb, ghì ɨchɔ̀m ənɨ mbə bɔŋgɔb bə̀ swɨ ə ɨnyod ənɨ mbə̀ ye' əka' mbə bɔŋgɔb.

9Tɨ mbə̀ wɨ ə ɨbə ɨgwɨ ɨbə. Tɨ mbə wɨ ə mɨzə̂m ɨgwɨ mɨzɔ̀m. Bə̂d mɨ ghì ənû ənɨ ə nən, mbə̀ wɨ ye' ənɨ əbɔrəbɔd. Ɲwiə̀ nya'a tɔŋ əwən ni mbə ghɨ əne ɨmbə̀' wɨ̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgwɨ nən.

10Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà'nɨ ə Ɲwiə̀ ni, "Wə̀d we nɨ gha' nɨ chub ɨchî chɔ̀m bə̀ zə ɨni chɔ̀m, berɨ yimbɨ i ɨnemɨ ɨmbə̀' tɨ wɨ̀ gha i ɨŋgam rɨbɔ̀ŋ. Wɨ̀ bə yimbɨ i ɨchû ɨmbə̀' tɨ wɨ̀ gha i mɨghab.

11Wɨ̀ berɨ wa' ɨnû rɨbɔ̀ŋ əne bèŋ sɨə ghì ye' ɨnû chɔ̀m. Wɨ̀ berɨ kywɨ ənywɨ ɨmbə̀' chub ənɨ əbɔrəbɔd mbɨ wə̀d jìm.

12Əghə Ə̀nùŋɨ̀sɨg ə zɨ ɨgun ə bə̂d nɨə ghì ɨnû chɔ̀m. Ɨ̀tŏŋ məd mbɨ əjə nɨ zu ə̀kɔ̀ŋgì mɨ̀məd. Àyɨə chəɨ wɨ̀ gha' bə̂d mbe nɨə ghì ɨnû rɨbɔ̀ŋ."

13À kɨə we nɨ tì wɨ̀ ghì əghəm ənɨ ə nən əwù ze nɨ mbə̀ zɨ ətu nɨ ghɨ ɨnû nɨ ku'nɨ ə?

14Àyɨə ka mbə bè ye'ə zəə ŋgə' ɨmbə̀' ɨchî nɨ mbə̀ə ghì ɨnû nɨ ku'nɨ, Ɲwìə̀ bɨrɨ zɨ əbɔrəbɔd ɨgwɨ nən. Əne tɨ mbə̀ bɔ ə, kì bè nwì' ə nyamnyod.

15Àyɨə mbə wumnɨ ə Kristo ɨŋga tə fîŋ ni məd yɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg. Mbə̀ tekɨ ɨnyod ənɨ mɨ̀nyùmə̀ jìm nɨ wiirɨ ɨŋgam əmbɨ ə wə̀d jìm we nɨ biirɨ əton ɨmbə̀' ɨkɔndɨ we nɨ mbə berɨ. Mbə̀ ghɨ əne mbɨ ɨbɔtɨ fîŋ fɔrɨ mbɨ ɨwumnɨ.

16Mbə̀ berɨ fîŋ nɨ zeŋɨ, ɨmbə̀' ɨtu nid bə̂d mbe nɨə ghà ɨnû rɨbɔ̀ŋ ɨmbə̀' mɨchî chɔ̀m mbe nɨ mbə̀ berɨ ɨchî nɨ mbə̀ ye' bə̂d Kristo,

17ɨmbə̀' ɨghəm nɨ zɨə bɔ̀ŋ ni mbə zə ŋgə' ɨmbə̀' ɨchî nɨ mbə̀ə ghì ɨchɔ̀m ɨchî nɨ Ɲwiə̀ kəbɨ, chè ɨchî nɨ zə ŋgə' ənɨ mbə̀ə ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ.

18Kristo nya'a kwɨ ɨmbə̀' ɨnû rɨbɔ̀ŋ fən ɨghəm mɔ'. Wə̀d nɨ nya'ə ghì ɨnû nɨ ku'nɨ nya'a kwɨ ɨgwɨ ətu ə bə̂d mbe nɨə ghì ɨnû rɨbɔ̀ŋ, ɨmbə̀' wɨ nɨŋ əwa wò əsɨ ə Ɲwiə̀. Mbɨ nya'a zwiirɨ nyamnyod məd, àyɨə Əzwî ə Ɲwiə̀ ə nya'a ghì wɨ wirɨ chub ɨkə̆.

19À yɨ Əzwî ze ə nya'a ghɨ ni wɨ wo ghà ɨŋgam Ɲwiə̀ əmbɨ ɨzwî mbe nɨ nya'a ə ndəŋ.

20Mbô yɨ ɨzwî bə̂d mbe rəŋwe nɨ chəɨ mbɨ nya'a zuunɨ ə Ɲwiə̀ ənɨ wɨ nya'a yim fîŋ wom ənɨ ə nyùmə̀ we nɨ Noà nya'ə kombɨ əbaŋ ɨgyì ze. Àmei bə̂d rɨpiî, əne yɨə bə̂d famɨ nya'a jwɨ rəŋgə' ɨŋga əbaŋ ze.

21Mɨnib mbô nɨ mbɨ nya'ə nəŋ ɨgun nya'a təm ənɨ ənû nɨ bə̂d ə nɨŋə mɨnib. À yɨ mɨnib mbe ə chì əwən rəŋgə' tɨ̀nîn. Ka ənû nɨ nɨŋ mɨnib yɨ i ənû nɨ chɨ rɨfɨŋ tɨ ənɨ ɨnyod. À yɨ ənû nɨ mbə̀ ka' əmbɨ ə Ɲwiə̀ mbɨ ə fîŋ nɨ zeŋɨ. Ənû nɨ nɨŋ mɨnib ə zɨə chì əwən rəŋgə' ənjìm ɨchî nɨ Yeso Kristo nya'a zwemə.

22Wɨ fə wo ɨkaŋ pè chub əbà əbɔ ə jɨgɨ ə Ɲwiə̀. Ɨ wɨə sɨə tùmbɨ mbɨaŋgɨrə̀ bə̀ tùmbɨ ɨzwî jìm mbe nɨ ye' ɨkaŋ fɔrɨ ɨgwɨ ə si.

1 Pità 4

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1Kristo nya'a zə ŋgə' əni mbi nya'a kombi əməd, əne mbə beri bi beri tikwiri ikəndi te ni wi nya'a beri, imbə' ighəm ni chəi wəd mɔ'ɔ we ni fə zə ŋgə' biri wiri beri ənû ni ghì mbi inû ribòŋ.

2Əne mbə niŋ nyùmə we ni bu' i nən igwi ə si ghì inû mbe ni Ɔwiə kəbi, ka'i mbe ni bâd ri igwi ə si ə kəbə.

3Nyùmə we ni mbə kiə kə'ə ghì inû mbe ni bâd mbe ni ka'i mìJû gha' ni ghì fə chè i. Mbə mbiə nya'ə ghì inyamni-inû. Mbə mbiə nya'ə feeni məyi, məyi bə feeni ə mbaŋə. Mbə mbiə nya'ə nɔə beə. Mbə mbiə nya'ə jig əchwî ni bâd ə nɔə bùùrìə. Mbə mbiə nya'ə bə wumni mbianèŋ ni chəi tikə ri Ɔwiə ben ni mbə ghi əne.

4Tìnîn i mbiə yiiriə ni chəi mbə ə wiriə fəti əbɔ' mìməd imbə' ghi inû ribòŋ mbe ni mbə nya'ə beə ghìə. Ichî ni chəi mbəə wiriə fəti əbɔ' mìməd, i mbiə siə zɔ̀m əwən.

5Mbi biri gha inû mbe ni mbi fə ghi əmbi ə məd we ni fə teki inyod ni sa' bâd mbe ni ye' ikă mbi mbe ni fə kwi.

6Əzô yi əton ni mbi nya'a gha ikân chòm fəri əmbi ivi bâd, ka à bè ye'i ni mbi nya'a fə sa' mìməd ichî ni mbiə sa'ə bâd cherə. Əne yi imbə' izwî mìməd ye' ighabi Əzwî ə Ɔwiə.

7Inwĭ ighijìm fə tiini, əne mbə nuŋ mbə itu mbi zeŋ bə yimbi ə inyod imbə' kyeri ichî ni kəŋgi ə Ɔwiə.

8Ənû ni che inû jìm yi ni mbə gha' ə inyod mbənə mbənə kwà' riŋga fîŋ, imbə' ighəm ni igha'i wiə kubri inû ribòŋ nɔnɔ'.

9Mbə niŋ mbə bɔŋgəb iŋga tə nəb. Àyiə mbə mi niŋ, ti mbə dumbi ə.

10Mbə niŋ mine'e mbe ni Ɔwìə na' əmbi wəd mɔ' mɔ' rəbɔ' nən wèèrì mbə bɔŋgəb əŋgu. Əne yi ichî ni Ɔwìə ə che əni ə njìm ghìə tikwiri chòm jìm əni ə bâd.

11Wəd mɔ'ɔ mi ye'ə ghà iŋgam Ɔwiə, wi gha àmei ənû ze ni Ɔwìə gha i bɔ. Wi mɔ'ɔ mi ye'ə fà'ə, wi fa' àmei əni ika we ni Ɔwìə na' i bɔ, imbə' əni inû jìm, bâd mbe ti mbi yiiri ə Ɔwiə ənjìm ə Yeso Kristo. Iwumni jìm mbi ika jìm yi wi məd koŋ koŋ. À yi əne.

12Mbi bɔŋgəb ni mə gha'i kwà' riŋgə', ti mbə yiiri ə ni ìkwà'nì ka ka mbiə ye'e igwi nən imbə' zwe'ri ə ibeni. Ziə biri ye' ighabi ni inû rìsə' mɔ'ɔ mbiə ghì əni ə nən.

13Àyiə mbə gha' ichî ni mbəə zəə ŋgə' ichî ni Kristo nya'a bə zə. Igha'i biri swi iŋga tə fîŋ əni wi wiri ye'e iŋga izeŋi zeŋi məd.

14Bâd mi ye'ə zɔ̀m əwən imbə' ichî ni mbə ben ə Kristo, Ɔwìə biri zi əbɔrəbɔd igwi nən. Əne yi ni Əzwî ə Zeŋi ze ni ye' Əzwî ə Ɔwiə ə fə si i igwi nən.

15Wəd mɔ'ɔ rəbɔ' nən mi ye'ə zəə ŋgə', ti wi zə i imbə' ighəm ni wi zwiiri wəd, ki imbə' ighəm ni wi jî, ki imbə' ighəm ni wi ghi ənû ribòŋ, ki imbə' ighəm ni wi zi i ichû iŋga inû bâd cherə.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

16Àyiə wəd mɔ’ɔ rəbɔ’ nən mɨ ye’ə zəə ŋgə’ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ məd yiə wəd Kristo, tɨ ətu ə məd ə nid i. Wɨ yiirɨ ə Ɲwiə̀ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wɨ ben ɨkum Kristo.

17Nyùmə̀ fə ku’ nɨ Ɲwiə̀ bɨrɨ kɔ sa’ bə̂d. Wɨ bɨrɨ kɔ mbɨ ɨnəbɨ Ɲwiə̀. Wɨ mɨ niə kɔ mbɨ na, njɨ ɨnwɨ̌ bə̂d mbe nɨ chəi mbɨə zuunɨ ɨkə̂n chɔ̀m ɨmbə̀’ ə Ɲwiə̀ kɨə wo ye’ rɨ ye ə?

18Ə zɨ ɨŋga Ə̀ŋwà’nɨ̀ ə Ɲwiə̀ ni, “Ziə mɨ ye’e se əmbɨ ə bə̂d mbe niə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku’nɨ nɨ jwɨ rəŋgə’, njɨ ziə kɨə wo ye’ rɨ ye mbɨ mbe nɨ chəi mbɨə wumnɨ ə Ɲwiə̀ fɔrɨ mbe niə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ ə?”

19Əne bə̂d mbe niə zəə ŋgə’ ɨchî nɨ Ɲwiə̀ kəbɨ, che ɨmbì ghɨ ɨnû nɨ ku’nɨ. Mbɨ bə nà’ ə ɨ̀tènɨ̀ əmbɨ Ɲwiə̀ we nɨ nya’a tekɨ mɨ̀mə̌d. Məd wɨə ghɨ̀ ɨnû jìm mbe nɨ wɨ̀ ka’i.

1 Pità 5

1Mə yiə wəd niə chà ɨfetɨ bə̂d Kristo. Mə yiə zərɨmbin ɨchî nɨ Kristo nya’a zə ŋgə’. Mə yiə bə̀ wɨ mɔ’ɔ rəbɔ’ bə̂d mbe nɨ bɨrɨ zə ɨzeŋɨ zeŋɨ we nɨ Ɲwiə̀ bɨrɨ chwi əni Kristo wɨrɨ ye’e. Əne mə wɨə bu’ ɨbɔ əmbɨ mbə̀n mbe niə chà ɨfetɨ bə̂d Kristo ni,

2mbə nəŋgɨ njɨ̀g rɨ Ɲwiə̀ te nɨ wɨ̀ zɨ ɨŋga tə rɨkyerɨ-ɨbɔ. Tɨ mbə̀ ghɨ̀ ə əne ɨghabɨ ni ɨ mbɨə nyeŋ əwən nyeŋɨ. Mbə̀ ghɨ əne ɨchî nɨ mbə̀ benɨ fɔrɨ ɨchî nɨ Ɲwiə̀ kəbɨ. Tɨ mbə̀ ghɨ̀ ə əne ɨmbə̀’ ədɔ’ ɨkab. Mbə̀ ghɨ ye’ ɨmbə̀’ ɨchî nɨ mbə̀ gha’ nɨ fà’.

3Tɨ mbə̀ nyem ə bə̂d mbe nɨ mbɨ zɨ ɨŋga tə rɨkyerɨ-ɨbɔ, àyiə mbə̀ ye’ əmbɨ mɨ̀mə̌d ɨghabɨ əmɨgɨ.

4Əni Ənə̂ŋgɨ̀-njɨ̀g kyeŋ ye’e, mbə bɨrɨ niŋ əchwî əgu ə zeŋɨ ze nɨ chəi ziə bɨrɨ nɔ chɔ’rɨ.

5Ɲgwà’ bə̂d, mbə̀ zuunɨ bə̂d mbe nɨ fə kaanɨ chè əwən. Mbə̀n mɨjìm swi ə ɨnyod fà’ əmbɨ mbə bɔŋgəb ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ, “Ɲwiə̀ wɨə bànə̀ bə̂d mbe niə nɔ ɨnyod, àyiə ɨ wɨə ghɨ̀ ɨchɔ̀m əni mbe niə swi ɨnyod.”

6Əne mbə swi ə ɨnyod əton ɨka Ɲwiə̀, ɨmbə̀’ nyùmə̀ mɨ niə ku’ə wɨ̀ nɔ̀ɔ̀rɨ̀ əwən.

7Mbə saŋ ɨnû jìm mbe niə chə əwən ɨ bɔ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ à yiə məd ə nəŋgɨ əwən.

8Mbə̀ yimbɨ ɨnyod bə̀ chub ɨkyè’e. Ə wəd pə̀n, əne yiə debɨ̀rə̀ wɨə yènə̀ zù’ə̀ ɨghabɨ ə ŋgwàba’. Ɨ wɨə kə̀bə̀ wəd mɔ’ɔ we nɨ wɨ̀ bɨrɨ nimnɨ.

9Tɨ mbə̀ benə ni ə ɨbenɨ bɔd. Mbə̀ fe ə ɨnyod rɨ bɔ. Mbə̀ kyerɨ ni mbə bɔŋgəb ɨŋga ɨsɨg jìm mbɨə zə ɨkwɨ ŋgə’ we nɨ mbə̀n ə zəə.

10Mbə̀ niə fə zə ŋgə’ əni ɨkə nyùmə̀, Ɲwiə̀ we niə ghɨ̀ ɨchɔ̀m əni ə wəd jìm bɨrɨ wɨrɨ tekɨ ɨghɨjìm ɨ nən. Wɨ̀ bɨrɨ ghɨ ni ə ɨbenɨ wɨrɨ kàànɨ̀ bə̀ ghɨ ni mbə təm kàànɨ̀. À yiə məd nya’a che ənjìm ə Kristo tɔŋ əwən ni mbə ye’e nyɨ ɨŋga ɨzeŋɨ zeŋɨ məd we nɨ chəi wɨ bɨrɨ nɔ’ mì.

11Məd tumbɨ ɨsɨg koŋ koŋ. À yɨ əne.

12À yiə Sailàs weerɨ əmɨ ni mə ŋwa’nɨ akə ə̀ŋwà’nɨ̀ wô ɨ nən. Məd yɨ aŋgəb nɨ mə̀ kyerɨ ni wɨ̀ nuŋ fîŋ ɨgun ə Kristo. Mə ŋwà’nɨ̀ ə̀ŋwà’nɨ̀ zô ɨmbə̀’ timbɨ əwən fɔrɨ nɨ ghɨ mbə̀ kyerɨ ni Ɲwiə̀ wɨə kə̀ŋə̀ ghɨ̀ ɨchɔ̀m əni ə nən. Mbə təm kàànɨ ɨŋga ɨchɔ̀m we.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13Mbə bɔŋgəb mbe riŋga ɨfetɨ bə̂d Kristo we rɨ ə Babilɔ̀n cha ə̀chà’rɨ̀ ɨ nən. À yɨə Ɲwiə̀ nya’a bə chɔ’ mɨ̀mə̌d. Mɨ wan, Mak, ə bə̀ chà’rɨ̀ əwən.

14Mbə̀ cha’rɨ wə̀d mɔ’ mɔ’ kwà’ ɨchî chɔ̀m əne chwi ɨgha’i bə̂d Kristo. Ɲwìə̀ na’ əbɔrəbɔd əmbɨ ə mbə̀n mɨjìm mbe nɨ ye’ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Kristo.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

2 Pità

2 Pità 1

1À yiə mɔ̌ Saimon Pità, ni mə ye’ wəd əfà’ì fɔri wəd tom Yeso Kristo, ŋwa’ni əŋwà’nì zô. Mə wiə ŋwà’nì əmbi mbən mbe ni ə ibeni ye’ əndəŋ əndəŋ mbi wa ənjìm a Ɔwiə̀ Yeso Kristo niə chìə̀ bə̂d rəŋgə’. Məd wiə ghì inû ni kù’nì.

2Ɔwiə̀ ghi ìchɔ̀m əni ə nən bə nà’ əbɔrəbɔd i nən i swi. Wì ghi əne ənjìm ichî ni mbə̀ kyeri əməd bə̀ kyeri ə Yeso a Ə̀nùŋìsig.

3Ɔwiə̀ fə chè ənjìm i ika nà’ ighijìm mbe ni tì kəbi, imbə̀’ tì chub ikă wumni əməd. Wì fə nà’ əne ənjìm ichî ni tì kyeri əməd. Wì nya’a tɔŋ əwa ni tì beri əbà iŋga iwumni məd bə̀ fɔri iŋga ìchɔ̀m məd.

4Wì nya’a chè ənjìm ika we na’ mine’e mbe ni wì nya’a ka’ ni tə biri na’ i na, ni chəi əni tì wəd taŋ inun. Wì nya’a ghì əne imbə̀’ ənjìm mine’e mbô, mbə mbe tì mbə nòd inû ribɔ̀ŋ mbe ni bə̂d riŋga isig ə feeniə, si bèŋ ye’ ighabi ə Ɔwiə̀.

5Ichî ni Ɔwiə̀ fə ghǐ inû mbô i na, mbə̀ beri kaŋ kywi ənywi zə ni ichî ni mbə̀ nuŋ fîŋ igun ə Ɔwiə̀ ə ghi ni mbə̀ ghi ìchɔ̀m. Ichî ni mbə̀ə ghi ìchɔ̀m ə ghi ni mbə̀ kyeri ə Ɔwiə̀.

6Ichî ni mbə̀ kyeri ə Ɔwiə̀ ə ghi ni mbə̀ yimbi inyod. Ichî ni mbə̀ə yimbi inyod ə ghi ni mbə̀ chi inû. Ichî ni mbə̀ə chì inû ə ghi ni mbə̀ wumni ə Ɔwiə̀.

7Ichî ni mbə̀ə wumni ə Ɔwiə̀ ə ghi ni mbə̀ gha’ mbə bɔŋgɔb. Ichî ni mbə̀ə gha’ mbə bɔŋgɔb ə ghi ni mbə̀ gha’ bə̂d cherə.

8Mbô yi inû mbe ni mbə̀ beri ghì. Mbə mi ghì əne wò imbì, mbə biri fə fà’ ichî chɔ̀m bə̀ ghì inû chɔ̀m nɔnɔ’. Əze ə chwi ni ka’i ətu əkǒ ni mbə̀ kyeri a Ə̀nùŋìsig Yeso Kristo.

9Wəd mɔ’ɔ we ni chəi wiə ghì inû mbô yi ighabi ə wəd we ni chəi wiə zə isi ichî chɔ̀m. Wì yiə bə̀ ighabi ifigi. Wì fə neb ni Ɔwiə̀ nya’a fə zeŋni əwi ti əni inû ribɔ̀ŋ ə nun.

10Əne kyiə bɔŋgɔb, mbə̀ jeŋgi kywi ənywi zə ni mbə̀ chub àmei ichî ni Ɔwiə̀ nya’a chɔ’ əwən bə̀ tɔŋə ni mbə̀ ye’ mbi bə̂d. Mbə mi chub əne, nji chəi mbə biri nɔ ghi inû ribɔ̀ŋ.

11Əne Ɔwiə̀ biri na’ ika jìm i nən ni nyi iŋga ənû ifɔ̀n ri mì a Ə̀nùŋìsig Yeso Kristo we niə chì əwa rəŋgə’.

12Mə wiə nɔ̀ɔ̀rì mbə itu ighəm jìm imbə̀’ inû mbô, ka à bè ye’i ni mbə fə bè kyeri inû rəŋgu bə̀ kyeri ni mbə fə təm kàànì iŋga rəsì’ we ni mbi nya’a chwi i nən.

13Mə kàŋ kɔndi ni ziə kù’ ni mə nɔɔri mbə itu imbə̀’ inû mbô əni mə kiri ikă.

14Mə kyeri ni mə biri zambi saŋ isig ichî ni a Ə̀nùŋìsig Yeso Kristo fə ghǐ ziə zeŋ i num.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

15Mə biri kywi ənywi zə ni əni mə fə saŋ isig, mbə mbe ti mbə siə kəndi inû mbô jìm.

16Chəi ti nya'a beeni əbɔ' tipo' əko te ni bâd nya'a niŋ iwe teki əni ti nya'ə ghà i nən imbə' ika a Ɔ̀nùŋìsig Yeso Kristo fəri imbə' nyùmə we ni wi biri wiri ye'e. Ti yiə nya'ə mizərimbin əni wi nya'a jig ənû ifɔ̀n.

17Ɲwiə Mbă' nya'a nà' iwumni bə nà' izeŋi zeŋi i bɔ əni ə nyùmə we ni gî Ɲwiə we ni mbiə nà' iwumni kyeŋ i bɔ nya'a gham i bɔ ni, "Wô yi mi Wan ni mə gha'i kwà' riŋgə', mi fîŋ ə bɔ̀ŋ əku imbə' əməd!"

18Ti nya'a zu gî zô ni nya'a gham rikaŋ əni ti nya'a mbi məd ikaŋ iwum Ɲwiə.

19Əne ti fə kyeri ni iŋgam we ni bâd ìkən nya'a ghă imbə' əməd yiə kaŋ iŋgam rəsì'. Mbə jeŋgi zì ətu əni iŋgam wô, imbə' ighəm ni i wi ighabi ənam niə te iŋga isi firi. Mbə ghi inû mbe ni iŋgam wô gha i nən imbə' itu' mi chig i chigi, Kristo te iŋga tə fîŋ ichî ni təbid ə te ənjitu'.

20Ənû ritu ni mbə beri ni kyeri yi ni chəi wəd mɔ'ɔ ni ti wi tò'rì ənû ze ni bâd ìkən Ɲwiə nya'a ŋwa'ni iŋga Ɔ̀ŋwà'nì ə Ɲwiə əni i ighəm,

21imbə' ighəm ni chəi ikân Ɲwiə nya'a ye'e ichî ni bâd mìsəŋichù nya'a kəbi. À yi Əzwî ə Zeŋi ə nya'a ghi ni bâd gha ikân Ɲwiə.

2 Pità 2

1Bâd ìkən mighab mbiə nya'a əka' bâd mbi rəŋwe àmei ichî ni məchwiə-ìnù mighab biri bi ye' əka' nən. Mbi biri nya'ri ye'e mbi miŋgam mighab imbə' ə Ɲwiə. Miŋgam mighab mbe yi miŋgam ni biri nimni bâd. Mbi biri bi ton Mbă' àfà'ì mìməd we ni nya'a cho' itu mìməd. Mbi mi ghì əne, Ɲwiə biri zambi nimni mìməd.

2Bâd mìnənɔ' biri kiri beeni əbɔ' inyamni-inû məchwiə-ìnù mighab mbe. À yi imbə' inû mbe ni mbiə ghìə ni bâd biri gha inû ribɔ̀ŋ imbə' ichî rəsì' we ni bâd beri chubi.

3Ichî ni mbi gha' ənû ni ghi əjə, mbi biri gha tipo' əko i nən imbə' jig əwən. Əgha ə fə kàŋ sà ni Ɲwiə nya'a fə zi isa'i igwi mìməd. Ɲwiə we ni biri nimni mìməd wi i ikyè'e.

4Wi biri ghi əne imbə' ighəm ni wi nya'a bə chə mbìaŋgirə mbe ni nya'a ghi inû ribɔ̀ŋ. Wi nya'a mà' mìməd iŋga əsi ichə, ni ye' əsi ni wi kod mìməd əni mìkàrə iŋga isi mbe niə finə kìim, imbə' mbi chub əŋgu pè əni ze ni wi biri sa' isig.

5Wi nya'a chə isig rəŋwe, àyiə wi nya'a chì ə Noà mbi ə bâd cherə sambe rəŋgə'. Wi nya'a ghì əne əni ə nyùmə we ni minib nya'a kubri isig bâd mbe ni chəi mbi nya'ə wumni ə Ɲwiə. Noà wiə nya'ə sa'ə ni bâd ghi inû ni ku'ni.

6Ɲwiə nya'a bə zì ichə igwi isi mbe ni mbi nya'ə təŋ əni ə Sodòm mbi Gòmorà. Wi nya'a nimni isi mbe əni iwid. Wi nya'a ghì ni mbi ye' ənweeni əmbi ə bâd mbe ni chəi mbiə wumni əməd.

7Wi nya'a bə chi ə Lôt rəŋgə'. Lôt yiə nya'ə wəd chòm. I wiə nya'ə kàŋə kən imbə' inyamni-inû mbe ni bâd mbe ni chəi mbi nya'ə wumni ə Ɲwiə nya'ə ghìə.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

8Fîŋ mbaŋə̀ zô nɨ nya'ə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku'nɨ ziə nya'ə təb əməd ɨni jìm ɨmbə̀' ɨchî nɨ ɨ wɨ̀ nya'ə zəə bə̀ zuə ɨnû mbe nɨ bə̂d mbe nɨ chəi mbɨ nya'ə wumnɨ ə Ɲwiə̀ nya'ə ghɨ̀ə̀ bə̀ ghàə̀.

9Əne yɨ ni Ə̀nùŋɨ̀sɨg ə kyerɨ ɨchî nɨ chɨ bə̂d mbe niə wumnɨ əməd tɨ əni ɨ̀kwà'nɨ̀. Wɨ̀ bə̀ kyerɨ ɨchî nɨ chə mbe nɨ chəi mbiə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku'nɨ. Wɨ̀ bɨrɨ nuŋ mɨ̀mə̌d wò pè əni ze nɨ wɨ̀ bɨrɨ nwɨ̀ə̀ sa' ɨsɨg,

10màànɨ̀ mbe niə beenɨ əbɔ' ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbe nɨ nyamnyod tɨ mɨ̀mə̌d ə feeniə. Ɨ mbiə bə̀ tonə ni chəi Ɲwɨ̀ə̀ berɨ ɨka nɨ tumbɨ əwən. Məchwɨə̀-ɨnû mɨghab mbô mbiə seeniə bə̀ berɨ ɨka fîŋ. Chəi mbiə bɔə nɨ zɔm ɨghɨ mbe nɨ mbiə wumnɨ ɨkaŋ.

11Ka àbei mbɨ̀aŋgɨrə̀ nɨ berɨ ɨka bə̀ berɨ əzîŋ chè məchwɨə̀-ɨ̀nù mɨghab mbô, chəi mbɨ kwe' zɨ̀ ɨsa'ɨ ɨgwɨ ɨghɨ mbe nɨ mbiə wumnɨ ɨkaŋ ɨmbə̀' chəkɨ mɨ̀mə̌d ɨfə̌ Ɲwiə̀.

12Bə̂d mbô mbiə ghɨ̀ ye' ɨnû mbe niə kɔ' ɨŋga fîŋ tɨ mɨ̀mə̌d. Chəi mbiə kəndɨ ɨnû bɔŋ ghɨ̀. Mbɨ yɨ ɨghabɨ ə nyam rɨ tətɔ nɨ mbɨ nya'a gywɨ mɨ̀mə̌d ni bə̂d gywɨ ə zwiirɨ. Ɨ mbiə chəkɨ ɨnû mbe nɨ chəi mbɨ kyerɨ, əne mbɨ bɨrɨ bɨ zwiirɨ mɨ̀mə̌d ɨchî nɨ mbiə zwiirɨə nyam rɨ tətɔ.

13Mbɨ bɨrɨ chwɨ mɨ̀mə̌d əni ə ŋgə' ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨ mbiə zɨ̀ə̀ ŋgə' ɨgun ə bə̂d cherə. À yɨ ɨgha'ɨ əmbɨ mɨ̀mə̌d nɨ ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ nyamnyod tɨ mɨ̀mə̌d ə kə̀bə̀ əziə. Mbɨ yɨ ɨghabɨ tɨfɨŋɨ bə̀ fɔrɨ ɨghabɨ ɨnyɔɔrɨ. Əni mbiə jɨgə mbɨ nən, ɨ mbiə tambɨ əwən.

14Ɨ mbiə kɨə nə̀ŋə̀ məyi mbe niə niirɨə mbaŋə̀ ɨmbə̀' ni mɨ̀mə̌d. Chəi mbiə bɔrə nɨ ghɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Ɨ mbiə tambɨ ə bə̂d mbe nɨ chəi fîŋ tɨ mɨ̀mə̌d kɨrɨ kaanɨ. Mbɨ fə kwembɨ ənû nɨ kɨə ghɨ̀ əjə. Ɲwɨ̀ə̀ bɨrɨ zɨ ndɔ̀n ɨgwɨ mɨ̀mə̌d.

15Chəi mbiə wɨrɨə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku'nɨ. Ɨ mbiə siə ghɨ̀ àmei ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Ɨ mbiə ghɨ̀ ye' ɨnû mbe nɨ Balàm nɨ nya'ə wan Beò nya'ə ghɨ̀ə̀. Balàm nya'a gha' ɨkab we nɨ wɨ̀ nya'a wo berɨ tɨ əni ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbe nɨ wɨ̀ nya'ə ghɨ̀ə̀.

16Əni wə̀d ɨ̀kə̀n wô nya'ə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ məd mbe, jàkas, nɨ chəi wɨə ghàmə̀, nya'a ghàm əbɔ' əməd. Jàkas we nya'a ghàm əbɔ' əməd əni ə gî wə̀d. Əze ə nya'a təmnɨ ətəd əməd ze.

17Məchwɨə̀-ɨnû mɨghab mbô yɨ ɨghabɨ mɨjwɨ̀-əmboŋ nɨ fə zomɨ. Mbɨ yɨ ɨghabɨ ə pà' nɨ əfim ə bè'è chè ɨ che, nɨ chəi zɨə ghɨ̀ ni mbə̀ŋ nɔ. Ɲwɨ̀ə̀ fə nùŋ rɨmbin əmbɨ mɨ̀mə̌d ɨŋga əsɨ ze niə finə kɨ̀ɨm.

18Ɨ mbiə ghàm mɨŋgam əneŋ goŋ ɨgô. Ɨ mbiə nɨŋə ɨnyamnɨ-ɨnû mbe nɨ nyamnyod ə feeniə tambiə bə̂d mbe nɨ fə cherə jwɨ̀ rəbɔ' mbe niə chub ɨŋga ɨfebrɨ-ɨnû.

19Ɨ mbiə kà'ə̀ ni mbə bɨrɨ chɨ̀ bə̂d mbô rəŋgə', àyɨə əni ə ɨghəm, mbɨ yɨ ɨ̀bò'ò əmbɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wə̀d yɨ ə̀bò'ò əmbɨ əghɨ ze nɨ baŋ əməd.

20Bə̂d mɨ fə kyerɨ a Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso Kristo niə chɨ̀ əwa rəŋgə', əne nòrɨ̀ tɨ əni ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbe nɨ ye' ɨŋga ɨsɨg, àyɨə ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbe wɨrɨ gywɨ̀ mɨ̀mə̌d baŋə, njɨ ŋgə' ze nɨ bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ mɨ̀mə̌d bɨrɨ bə chè ze nɨ mbɨ nya'ə be ɨŋga.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

21Ziə nya'a kàŋ bɔ̀ŋ ni tɨ mbɨ be kyerɨ ə ɨnû nɨ ku'nɨ, chè ɨchî nɨ mbɨ kyerɨ, əne wɨrɨ firɨ njìm əni rɨkə zeŋɨ te nɨ mbɨ nya'a na' əmbɨ mìməd.

22Ənû ze nɨ nya'a ghì əni mìməd ə chwiə ni miŋgam ma'i mbô mɨbe fə jwì əni rəsì'. Miŋgam rəŋgu yɨ ni, "Bu mɨ zèŋ, zì wɨrɨ bèŋ wò jig mbi mɨzèŋ," mbɨ ni, "Mbɨ mɨ fə sò ə kuŋə, wì bɨrɨ wɨrɨ bàndì wò biŋgɨ ɨŋga richa'."

2 Pità 3

1Mbɨ bɔŋgɔb nɨ mə gha'i kwà' riŋgə', ə̀ŋwà'nì zô nɨ mə ŋwa'nɨ ɨ nən tìnîn yɨ ə̀ŋwà'nì ze nɨ pe əni mbɨ ɨbe. Ɨŋga ìŋwà'nì mbô ɨbe, mə fə kywɨ ənywɨ nɨ nɔ̀ɔ̀rì mbə ɨtu ɨmbə̀' ɨnû mbe nɨ mbə̀ nya'a fə be kyerɨ, ɨmbə̀' mbə̀ wɨrɨ kɔndɨ ɨnû rəŋgu mbɨ ə fîŋ nɨ zeŋɨ.

2Mə kəb ni mbə̀ kɔndɨ ɨŋgam we nɨ bə̂d ɨkə̀n Ɔwiə̀ zeŋɨ nya'a ghàm rəŋwe bə̀ kɔndɨ rɨkə te nɨ Ə̀nùŋìsig nɨ chìə̀ bə̂d rəŋgə' nya'a che ənjìm mbə bə̂d tom nà' ɨ nən.

3Ənû rɨtu nɨ mbə̀ berɨ nɨ kyerɨ yɨ ni ɨŋga ɨni mbe nɨ sɨ nwìə̀, məba'rɨ-bə̂d bɨrɨ ye'e pè ba'rɨ əwən. Mbɨ bɨrɨ beenɨ əbɔ' ɨnû mbe nɨ nyamnyod tɨ mìməd ə feeniə.

4Mbɨ bɨrɨ biirɨ ni, "Ɨmbə̀' Yeso nya'a kà' ni tə bɨrɨ wɨrɨ ye'e ə? Məd wi ə? Tɨ əni mba mìmbă' rəŋwe nya'a fə saŋ ɨsig, ɨnû jìm mbɨə kɨrɨ i àmei ɨchî nɨ mbɨ nya'a i tɨ əni Ɔwiə̀ nya'a tekɨ ɨsig!"

5Mbɨ kàŋ kyerɨ ə bɔŋ siə təəni ənû ze ni, à nya'a rəŋwe, Ɔwiə̀ nya'a tekɨ ɨkaŋ bə̀ tekɨ si àmei əni i ɨŋgam. Wì nya'a ghàbrì si tɨ əni mɨnib, əne si nya'a jwì rɨŋga mɨnib.

6À yɨə bə̀ ənjìm ɨchî nɨ mɨnib nya'a kubrɨ ɨsɨ nɨ Ɔwiə̀ nya'a nimnɨ ɨsig we rəŋwe.

7À yɨə bə̀ àmei əni ɨŋgam nɨ Ɔwiə̀ fə nuŋ ni tə bɨrɨ nimnɨ ɨkaŋ wô nɨ ye' rìnîn bə̀ nimnɨ si zô nɨ ye' rìnîn ɨŋga ɨwid. Ɔwiə̀ fə nùŋ ni ɨkaŋ mbɨ ə si chubɨ pè əni ze nɨ wì bɨrɨ sa' mìməd bə̀ nimnɨ bə̂d mbe nɨ chəɨ mbɨə wumnɨ əməd.

8Mbɨ bɔŋgɔb nɨ mə gha'i kwà' riŋgə', tɨ mbə̀ təəni ə ənû zô ə mɔ'. Ənû rəŋgu yɨ ni əmbɨ Ə̀nùŋìsig əni ə mɔ' yɨ ɨghabɨ ɨghəm ɨwu chu' fibì, mbɨ ni ɨghəm ɨwu chu' fibì yɨ ɨghabɨ əni ə mɔ'.

9Chəɨ Ə̀nùŋìsig ə kɨə chəkɨə nyumə̀ bɔŋ ghɨ ɨnû mbe nɨ wɨ ka'i, ɨchî nɨ bə̂d mɔ'ɔ ə kɔndɨə ni ɨ wɨə chə̀kɨə̀. Àyɨə məd wɨə yimə fîŋ mbɨ nən ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəɨ wɨ kəb ni wə̀d mɔ'ɔ nim. Wɨ kəb ye' ni wə̀d jìm beŋ i fîŋ, wa' mbi ɨnû rɨbɔ̀ŋ.

10Àyɨə əni ze nɨ Ə̀nùŋìsig bɨrɨ wɨrɨ ye'e ə zɨ ɨghabɨ ɨchî nɨ ɨjɨ ə ye'e. Əni ze, ɨkaŋ bɨrɨ jù' rɨkă nim. Ɨwid bɨrɨ tɔn ɨghɨjìm mbe nɨ ye' ɨkaŋ, mbɨ sam. Ɨwid bɨrɨ tɔn si bə̀ tɔ̀n ɨghɨjìm mbe nɨ ye' ɨgwɨ ə si, mbɨ nim.

11Ɨchî nɨ Ɔwiə̀ bɨrɨ nimnɨ ɨghɨ mbô jìm ɨchî wô, mbə̀ kɨə wo ye' ɨkwɨ bə̂d mbi ə? Mbə berɨ chub ɨzeŋɨ zeŋɨ bə̀ sweŋ ə ɨnyod əmbɨ ə Ɔwiə̀

12ɨchî nɨ mbɨə wòm əni ze nɨ wì bɨrɨ wɨrɨ ye'e. Mbə̀ kywɨ ənywɨ zə ni əni ze ə zambɨ ye'e. Ɨgwɨ əni ze, ɨwid bɨrɨ tɔn ɨkaŋ, wɨ nim. Əzu' rɨ əni ɨwid we bə̀ ghì ni ɨghɨ mbe nɨ ye' ɨkaŋ mbɨ sam.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13À ye’ ɨmbə̀’ əwa, tɨ̀ wɨə wòm ɨkaŋ fi mbɨ si fi ze nɨ Ɔwìə̀ ka’ ɨ na, nɨ ye’ əsɨ ze nɨ
wə̀d jìm bɨrɨ chub ɨchî nɨ ku’nɨ.

14Əne kyɨə bɔŋgɔb nɨ mə̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’, ɨchî nɨ mbɨə wòm ɨnû mbô, mbə̀ kywɨ
ənywɨ zə ni mbə̀ chub ɨzeŋɨ zeŋɨ ɨmbə̀’ tɨ Ɔwìə̀ zə i ɨgu ənû mɔ’ɔ ɨgwɨ nən. Mbə̀ bə zə
ni mbə̀ chub ənɨ əbɔrəbɔd mbɨ ə Ɔwiə̀.

15Mbə̀ neŋ ɨchî nɨ Ɔwìə̀ ə yimə fîŋ mbɨ nən, əne nɨŋ əze ɨghabɨ əpan nɨ wɨ̀ na’ ɨ nən ni
mbə̀ jwɨ rəŋgə’. Wa aŋgɔb Pôl, nɨ tɨ̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’, nya’a bə̀ ŋwà’nɨ̀ ənû zô ɨ nən
ɨchî nɨ Ɔwìə̀ nya’a na’ ɨwe ɨ bɔ ni wɨ̀ ghɨ əne.

16Ənû ze nɨ wɨ̀ ŋwa’nɨ mbɨ ɨŋga ɨ̀ŋwà’nɨ̀ jìm mbe nɨ wɨ̀ ŋwa’nɨ. Ɨnû mɔ’ɔ mbɨ ɨŋga
ɨ̀ŋwà’nɨ̀ mbe nɨ Pôl ŋwa’nɨ nɨ chəi ənɨ tɨ ɨtu bə̂d zeŋ ɨmbə̀’ mbɨwən. Bə̂d mbe nɨ chəi
mbɨ kyerɨ ɨnû, nɨ ɨbenɨ mɨ̀mə̂d kɨrɨ bɔd, bɨrɨ to’rɨ ɨnû mbô ɨchî cherə. Bə̂d mbɨə kwepɨ
ɨnû ɨŋga ɨ̀ŋwà’nɨ̀ mbô àmei ɨchî nɨ mbɨə kwepɨ ɨŋga ɨ̀ŋwà’nɨ̀ Ɔwiə̀ cherə. Ɨchî nɨ mbɨə
ghɨ̀ əne, ɨ mbɨə tɔŋə ŋgə’ ɨgwɨ mbə ɨtu.

17Əne mbə̀nə mbɨ bɔŋgɔb nɨ mə̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’, mbə̀ fə bè kyerɨ ə ənû zô. Mbə̀ we
əwən ɨmbə̀’ ɨchî nɨ bə̂d mbe nɨ chəi mbɨ kyerɨ tɨkə ə kəb febrɨ əwən, njɨ mbə bɨrɨ nim
ɨnə̂njɨ̀, əne feŋ rɨ əsɨ ze nɨ mbə kə’ fə təm ɨgun kààǹɨ.

18Àyɨə mbə wo ɨmbì kwi ɨŋga ɨ̀chɔ̀m fɔrɨ ɨŋga ənû nɨ kyerɨ a Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso Kristo nɨə
chɨ̀ əwa rəŋgə’. Bə̂d mɨ̀jìm wumnɨ məd kɔ rɨ̀nîn wò nwì koŋ! À yɨ əne.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1 Jɔ̌n

1 Jɔ̌n 1

1Tɨ wɨə ŋwà'nɨ ə̀ŋwà'nɨ zô ɨ nən ɨmbə̀' Ɨŋgam. Ɨŋgam we wɨə nya'a i əŋgu bɔŋ Ɔwìə̀ nya'a sɨə tekɨ ɨsɨg. Tɨ nya'a zu əməd əni wɨ nya'ə ghàm ɨ na. Tɨ nya'a kàŋ zə əməd mbă mbă. Tɨ nya'a nèŋ əməd bə̀ kàŋ bètɨ əməd mbă mbă. Ɨŋgam we wɨə ghɨ̀ ni bə̂d jɨg ɨtènɨ̀.

2Ɨ̀tènɨ̀ we nya'a chwi i ɨnyod əsaŋ. Tɨ nya'a zə əməd, əne tɨ wɨə ghà rəsì' ɨmbə̀' əməd ɨ nən. Tɨ wɨə bə̀ ghàà̀ ni məd yɨə nya'ə ɨ̀tènɨ̀ rɨ mì we nɨ nya'a i mbɨ Mbă', nɨ Mbă' ziə nya'a ghɨ̌ tɨ kyerɨ.

3Ɨnû mbe nɨ tɨ nya'a zə bə̀ zu yɨ mbô tɨə ghà ɨ nən. Əne yɨ ɨmbə̀' mbə̀ fɔtɨ mbɨ na əni ɨfɔtɨ we nɨ tɨ berɨ mbɨ Mbă' bə̀ berɨ mbɨ Wan məd Yeso Kristo.

4Tɨ wɨə ŋwà'nɨ ɨnû mbô ɨ nən ɨmbə̀' ɨgha'i swi ɨŋga ta fìŋ.

5Ɨkə̂n we nɨ tɨ nya'a zu rɨ əmbɨ ə Wan Ɔwìə̀, nɨ tɨə bə̀ ghà ɨ nən yɨ ni, Ɔwiə̀ yɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ, fɔrɨ ni chəi ɨsɨ firɨ berɨ ənû ə mɔ'ɔ nɨ ghɨ̀ mbɨ məd.

6Tɨ mɨ ghà ni tɨ wɨ əni ɨfɔtɨ mbɨ məd, àyɨə tɨ wɨə kirɨ ɨŋga ɨsɨ firɨ, əne yɨ ni tɨ wɨə ghàà̀ mɨghab fɔrɨ ni chəi tɨə beenɨ əbɔ' rəsì'.

7Tɨ mɨ ye' ɨŋga ɨzeŋɨ zeŋɨ, ɨchî nɨ məd ziə bə ye' ɨŋga ɨzeŋɨ zeŋɨ, njɨ tɨ wɨ əni ɨfɔtɨ mbă mbă, əne ənəm ə Yeso, Wan məd, ə ziə sò mba ɨnû rɨbɔ̀ŋ jìm.

8Tɨ mɨ ghà ni chəi ənû rɨbɔ̀ŋ ə mɔ'ɔ ɨŋga na, njɨ tɨ wɨə tambɨ a ɨnyod, əne chəi rəsì' ɨŋga ɨnû mbe nɨ tɨə ghàà̀.

9Tɨ mɨ ben mba ɨnû rɨbɔ̀ŋ, njɨ məd we nɨə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ wɨ̀ ka'i bə̀ ghɨ̀ mbe nɨ ku'nɨ, bɨrɨ wa' mba ɨnû rɨbɔ̀ŋ bə̀ zeŋnɨ əwa rɨ əni ta rɨ̀gùrɨ-ɨnû jìm.

10Tɨ mɨ ghà ni chəi tɨ kwe' ghɨ̀ ənû rɨbɔ̀ŋ, əne tɨ wɨə ghàà̀ ni Ɔwìə̀ yɨə wə̀d mɨghab. Chə bəi ɨŋgam məd ɨŋga ta fìŋ.

1 Jɔ̌n 2

1Mbɨ bən nɨ mə̀ gha'i kwà' rɨŋgə', mə wɨə ŋwà'nɨ ɨnû mbô ɨ nən ɨmbə̀' tɨ mbə̀ ghɨ ə ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Àyɨə wə̀d mɔ'ɔ mɨ ghɨ̀ ənû rɨbɔ̀ŋ, tɨ berɨ wə̀d mɔ'ɔ nɨə bu' ɨbɔ əmbɨ Mbă' ɨgwɨ mba ɨtu. Məd yɨə Yeso Kristo we nɨə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku'nɨ.

2Məd yɨ əghɨ ə̀fà ze nɨ Ɔwìə̀ che ənjìm məd wa' mba ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Ka wɨ̀ bɨrɨ wa' i àmei mba ɨnû rɨbɔ̀ŋ, wɨ̀ bɨrɨ bɨ wa' mbɨ bə̂d mɨ̀jìm rɨŋga ɨsɨg.

3Tɨ mɨ ye'ə nùŋə̀ rɨkə rɨ Ɔwiə̀, njɨ ziə chwi ni tɨ ə kyerɨ əməd.

4Wə̀d mɔ'ɔ we nɨ ghà ni tə kyerɨ əməd, àyɨə chəi wɨə nùŋə̀ rɨkə məd, yɨə wə̀d mɨghab. Chəi rəsì' ɨŋga ɨnû mbe nɨ wɨə ghàà̀.

5Wə̀d mɔ'ɔ mɨ ye'ə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ ye' ɨŋga ɨŋgam məd, əne yɨ ni ɨgha'i ɨgwɨ ə Ɔwiə̀ ə kàŋ swi ɨŋga fìŋ məd. Wô yɨ ɨnə̂njɨ nɨ kyerɨ ni tɨ wɨ əni ɨfɔtɨ mbɨ məd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

6Wəd mɔ’ɔ we nɨ ghà ni tə wɨ əni ənû ə mɔ’ mbɨ ə Ɲwiə berɨ beenɨ àmei əbɔ’ tɨkyerɨ-ɨwu Yeso Kristo.

7Mbɨ bɔŋgɔb nɨ mə gha’i kwà’ rɨŋgə’, ka ɨkə wô nɨ miə ŋwà’nì ɨ nən yɨ i ɨkə fi. À yɨ ɨkə ənun nɨ mbə̀ nya’a fə kyerɨ tɨ ənɨ mbə̀ nya’a ben ə Kristo. Ɨkə ənun we yɨ ɨŋgam we nɨ mbə̀ nya’a fə be zu.

8Àyiə ɨkə wô nɨ miə ŋwà’nì ɨ nən yiə kàŋ wɨ fi. Bə̂d mbiə zə rəsì’ we nɨ ye’ ɨŋga ɨkə wô tɨ ənɨ ɨchî nɨ Kristo nya’ə ghì ɨnû bə̀ fɔrɨ tɨ ənɨ ɨchî nɨ mbə̀n ə bə̀ ghì ɨnû, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨsɨ firɨ fə siə che i, əne ɨzeŋɨ zeŋɨ rəsì’ fə siə teə.

9Wəd we nɨ ghà ni tə wɨ ɨŋga ɨzeŋɨ zeŋɨ àyiə ɨ wiə kirɨ ban wi aŋgɔb, wiə kirɨ i ɨŋga ɨsɨ firɨ.

10We nɨ gha’ wi aŋgɔb wɨ ɨŋga ɨzeŋɨ zeŋɨ, əne chəɨ ənû ə mɔ’ɔ ɨŋga məd nɨ tɨ̀ ziə ghì ni wɨ̀ tɨ̀grə gù.

11Àyiə we nɨ ban wi aŋgɔb wiə kirɨ i ɨŋga ɨsɨ firɨ. Məd wiə yèn ɨŋga ɨsɨ firɨ, əne chəɨ wɨ̀ kyerɨ əsɨ ze nɨ wiə wòə̀, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨsɨ firɨ fə ghì ni tɨ̀ wɨ̀ wirɨ zə i ɨsɨ.

12Mbɨ bɔn nɨ mə gha’i kwà’ rɨŋgə’, mə wiə ŋwà’nì ɨ nən ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Ɲwìə fə wa’ mbə ɨnû rɨbɔ̀ŋ ɨmbə̀’ ə Kristo.

13Mɨ̀mbə̆’, mə wiə ŋwà’nì ɨ nən ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə̀ kyerɨ məd we nɨ nya’a i əŋgu bɔŋ Ɲwìə nya’a siə tekɨ ɨsɨg. Ɲgwà’ bə̂d, mə wiə ŋwà’nì ɨ nən ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə fə baŋ wəd rɨbɔ̀ŋ.

14Mbɨ bɔn, mə wiə ŋwà’nì ɨ nən ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə̀ kyerɨ ə Mbə̆’. Mɨ̀mbə̆’, mə wiə ŋwà’nì ɨ nən ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə̀ kyerɨ məd we nɨ nya’a i əŋgu bɔŋ Ɲwìə nya’a siə tekɨ ɨsɨg. Ɲgwà’ bə̂d, mə wiə ŋwà’nì ɨ nən ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə̀ berɨ ɨka, ɨŋgam Ɲwiə wɨ ɨŋga nən, mbə̀ fə bə̀ baŋ wəd rɨbɔ̀ŋ.

15Tɨ mbə̀ gha’ ə ɨsɨg kì be gha’ ɨghɨ mbe nɨ ye’ ɨŋga ɨsɨg. Wəd mɔ’ɔ mɨ gha’ ɨsɨg, əne chəɨ wɨ̀ gha’ ə Mbə̆’,

16ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ka ɨghɨjìm mbe nɨ ye’ ɨŋga ɨsɨg, əne yɨ ɨghɨ mbe nɨ nyamnyod ə feeniə, mbe nɨ əghə ə nèŋə̀ feeniə mbɨ mbe nɨ bə̂d ə nɔ̀ ɨnyod ɨmbə̀’ mbɨwən, yɨ i rɨ əmbɨ ə Mbə̆’. Mbɨ yɨ rɨŋga ɨsɨg.

17Ɨsɨg mbɨ ɨghɨjìm mbe nɨ bə̂d ə feeniə wiə che i che, àyiə wəd we niə ghì ɨnû mbe nɨ Ɲwìə kəbɨ bɨrɨ ten i koŋ.

18Mbɨ bɔn, nyùmə̀ we nɨ ɨsɨg ə wò nwìə fə tiinɨ. Mbə nya’a fə zu ni wəd pən Kristo wiə ye’e. Tɨ̀nîn bə̂d pən Kristo nɔnɔ’ fə ye’e. Əzô ə fə ghì tɨ̀ kyerɨ ni nyùmə̀ we nɨ ɨsɨg ə wò nwìə fə tiinɨ.

19Bə̂d pən mbô yɨ rəka’ na, àyiə chə nya’a i mɨ̀məd ɨŋga a ɨfɔtɨ. À kɨ nɨ mbɨ nya’a rɨŋga a ɨfɔtɨ, njɨ mbɨ nya’a chubɨ mbɨ na. Àyiə mbɨ nya’a jwɨ̀ ɨmbə̀’ ziə zeŋ ni chə nya’a i mɨ̀məd ɨŋga a ɨfɔtɨ.

20À ye’ ɨmbə̀’ əwən, Wəd Zeŋɨ fə zɔ’ əwən, əne mbə̀n mɨjìm fə kyerɨ rəsì’.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

21Chəi miə ŋwà’nì ɨ nən ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi mbə̀ kyerɨ rəsì’. Mə wɨə ŋwà’nì ye’ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbə kyerɨ rəsì’ bə̀ kyerɨ ni chəi mɨghab ə jwì əni rəsì’.

22Wəd mɨghab kɨə we? Ka à wa kɨ i wəd we niə ghàə̀ ni ka Yeso yɨ i wəd we nɨ Ɗwìə̀ zɔ’ ə? Wəd we nɨ ton ə Mbǎ’ bə̀ ton Wan yɨə wəd pən Kristo.

23Wəd we nɨ ton Wan fə bə̀ ton ə Mbǎ’. We nɨ ben Wan fə bə̀ ben ə Mbǎ’.

24Ɨnû mbe nɨ mbə̀ nya’a zu tɨ əni mbə̀ nya’a ben ə Kristo, mbə̀ nuŋ ɨŋga tə fîŋ. Mbə mɨ nùŋ ɨnû mbe, mbə bɨrɨ ye’ əni ɨfɔtɨ mbɨ ə Wan fɔrɨ mbɨ ə Mbǎ’.

25Ənû ze nɨ Wan fə ka’ ni tə bɨrɨ na’ ɨ na yɨ ɨtènì rɨ mì.

26Mə wɨə ŋwà’nì ənû zô ɨ nən ɨmbə̀’ bə̂d mbe niə kə̀b tambɨ əwən.

27À ye’ ɨmbə̀’ əwən, Əzwî ze nɨ Kristo nya’a cha ɨ nən ə fə ten i ɨŋga nən, əne chəi əni tɨ wəd mɔ’ɔ wɨrɨ chwi ənû ɨ nən. Əzwî ə ziə chwi ɨnû jìm ɨ nən. Ɨnû mbe nɨ ziə chwiə yɨ ɨnû rəsì’, nɨ chəi mɨghab ɨŋga. Mbə̀ ghɨ ɨnû mbe əne chubɨ əni ɨfɔtɨ mbɨ Kristo.

28Əne tìnîn, kyɨə bɔn nɨ mə̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’, mbə̀ chubɨ əni ɨfɔtɨ mbɨ məd, ɨmbə̀’ əni wì wɨrɨ ye’e, chəi tì bɨrɨ bɔ. Chəi tìnìd ətu bɨrɨ ghɨ ni tì nəmbɨ rɨ bɔ.

29Mbə mɨ kyerɨ ni Kristo wɨə ghì ɨnû nɨ ku’nɨ, njɨ mbə bɨrɨ bɨ kyerɨ ni wəd jìm we niə ghì ɨnû nɨ ku’nɨ yɨə wəd Ɗwìə̀.

1 Jǒn 3

1Mbə̀ zə ɨchî nɨ Mbǎ’ gha’ əwa chè əbɔ. Əze ə fə ghì wì tɔŋ əwa ni tì yɨ mbi bɔn. Tì yɨə kàŋ mbɨwən. Əton nɨ chəi ɨsɨg kyerɨ əwa yɨ ni chəi wì nya’a be kyerɨ əməd.

2Mbɨ bɔŋgɔb nɨ mə̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’, tì yɨə bɔn Ɗwiə̀ tìnîn. Chəi ziə kɨrɨ zeŋ ni tì kɨə wò ye’ rɨ ye əni ə Kristo wɨrɨ ye’e. Ənû nɨ tì kyerɨ yɨ ni tì bɨrɨ ye’ ɨghabɨ əməd, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ tì bɨrɨ zə əməd ɨchî nɨ wì ye’ ə.

3Əne wəd jìm we nɨ nuŋ ɨkɔndɨ wô ɨgwɨ məd fə zeŋnɨ i ɨnyod ɨchî nɨ məd ziə bə zeŋ.

4Wəd jìm we niə ghì ənû rɨbə̀ŋ fə gù ɨkə, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ənû rɨbə̀ŋ yɨ ənû nɨ gu ɨkə.

5Mbə̀ kyerɨ ə ni Kristo nya’a ye’e ɨmbə̀’ nimnɨ ɨnû rɨbə̀ŋ. Mbə̀ bə̀ kyerɨ ə ni chəi məd ə ghì ɨnû rɨbə̀ŋ.

6Chəi wəd we nɨ ye’ əni ɨfɔtɨ mbɨ məd bɨrɨ kɨrɨ wò ɨmbì nɨ ghì ɨnû rɨbə̀ŋ. Chəi ətu ə wəd we niə kɨrɨ wò ɨmbì nɨ ghì ɨnû rɨbə̀ŋ ə kɨrɨ zeŋ ɨmbə̀’ əməd. Chəi wì be kwe’ kyerɨ wəd we nɨ wì ye’ wɨwən.

7Mbɨ bɔn nɨ mə̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’, tɨ mbə̀ ben ə ni wəd mɔ’ɔ tambɨ əwən. Wəd we niə ghì ɨnû nɨ ku’nɨ ə təm kù’nì ɨchî nɨ Kristo bə təm kù’nì.

8Wəd we niə ghì ɨnû rɨbə̀ŋ yɨə wəd debìrə. Wəd debìrə, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ debìrə nya’a fə kɔ ghǐ ənû rɨbə̀ŋ tɨ əni Ɗwiə̀ nya’a tekɨ ɨsɨg. Wan Ɗwiə̀ nya’a ye’e ɨmbə̀’ nimnɨ ɨnû mbe nɨ debìrə nya’ə ghìə̀.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

9Chəi wəd we nɨ ye’ wəd Ɲwiə we tɨ wɨ kɨrɨ wò ɨmbì nɨ ghì ɨnû rɨbòŋ, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mɨchî Ɲwiə mbɨ ɨŋga məd. Chəi əni tɨ wɨ wɨrɨ ghì ənû rɨbòŋ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ məd yɨə wəd Ɲwìə.

10Ɨchî nɨ tɨ rɨ kyerɨ bə̂d mbe nɨ ye’ bɔn Ɲwiə mbɨ mbe nɨ ye’ bɔn debɨ̀rə̀ yɨ ni: Ka wəd we nɨ chəi wɨə ghì ɨnû nɨ ku’nɨ, kɨ̀ we nɨ chəi wɨ gha’ wi aŋgɔb yɨ i wəd Ɲwìə.

11Ɨkə̂n we nɨ mbə̀ nya’a kɔ zu tɨ əni mbə̀ nya’a ben ə Kristo yɨ ni: tɨ̀ berɨ gha’ a ɨnyod mbă mbă.

12Tɨ rɨ ye’ a ɨghabɨ ə Kaìn nɨ nya’ə wan wəd rɨbòŋ. Wɨ nya’a zwiirɨ wi aŋgɔb Abèl. Wɨ nya’a zwiirɨ əməd ɨmbə̀’ ə yè ə? Wɨ nya’a zwiirɨ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ tɨ̀guri-ɨnû məd nya’a bə, àyɨə mbɨ aŋgɔb məd nya’a bɔ̀ŋ.

13Mbɨ bɔŋgɔb, tɨ mbə̀ bid ə ni ɨsɨg ə bàn əwən.

14Tɨ̀ ə kyerɨ ni tɨ wɨə nya’a ɨghabɨ ɨvɨ bə̂d, àyɨə tɨ̀nîn, tɨ fə jɨg ɨtènɨ̀, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ tɨ gha’ mba bɔŋgɔb. Wəd we nɨ chəi wɨ gha’ wi aŋgɔb wɨə kɨrɨ i ɨghabɨ əvɨ ə wəd.

15Wəd we nɨə bàn wi aŋgɔb yɨ əzwɨ̀ɨrɨ̀-bə̂d. Mbə fə bə̀ kyerɨ ə ni chəi əzwɨ̀ɨrɨ̀-bə̂d bɨrɨ jɨg ɨtènɨ̀ rɨ mì.

16Ɨchî nɨ tɨ rɨ kyerɨ ənû ze nɨ ɨgha’i kaŋ ye’ wɨwən yɨ ni: Kristo nya’a kwɨ ɨgwɨ mba ɨtu. Əne mbà bə, tɨ̀ berɨ bɨ kwɨ ɨgwɨ ɨtu mba bɔŋgɔb.

17Tɨ̀ wəd mɔ’ɔ we nɨ berɨ mbə̂n ghà i ni tə gha’ ə Ɲwiə əwu ze nɨ wɨ zə wi aŋgɔb nɨ kwaŋ əghɨ ə mɔ’ɔ àyɨə chəi wɨ wèèrɨ̀ əməd ə?

18Mbɨ bɔn nɨ mə̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’, tɨ rɨ gha’ a bə̂d àmei ənɨ ɨŋgam bə̀ fɔrɨ ənɨ ɨchù. Tɨ̀ berɨ chwi ənɨ ɨnû mbe nɨ tɨə ghɨ̀ə bə̀ fɔrɨ ənɨ rəsì’ we nɨ tɨə ghàə̀ ni tɨ gha’ mɨ̀məd.

19Əne yɨ ɨchî nɨ tɨ̀ bɨrɨ kyerɨ ni tɨ̀ yɨə bə̂d nɨə ghà rəsì’. Əze ə bɨrɨ ghɨ ni ta fîŋ bɔtɨ ɨfə̌ Ɲwiə

20ənɨ mɨ̀nyùmə̀ jɨ̀m mbe nɨ ta fîŋ ə sa’ əwa. Tɨ̀ ə kyerɨ ni Ɲwìə ə chè ta fîŋ. Tɨ̀ bə̀ kyerɨ ni məd ə kyerɨ ɨnû jɨ̀m.

21Mbɨ bɔŋgɔb nɨ mə̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’, à mɨ ye’ ni chəi ta fîŋ ə sa’ əwa, njɨ chəi tɨ̀ berɨ bɔ ənɨ tɨ̀ ye’ ɨfə̌ Ɲwiə.

22Məd wɨə nà’ ɨghɨjɨ̀m mbe nɨ tɨ̀ biirɨ ɨ bɔ. Ɨ wɨə ghɨ̀ əne ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ tɨ̀ wɨə nùŋ tɨkə rɨ məd bə̀ ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ bɔŋ ɨ bɔ.

23Ɨkə we nɨ Ɲwìə na’ ɨ na yɨ ni tɨ ben Wan məd Yeso Kristo bə̀ gha’ mba bɔŋgɔb. Tɨ̀ ghɨ əne àmei ɨchî nɨ Kristo nya’a fə gha ɨ na.

24Bə̂d mɨ̀jɨ̀m mbe nɨ nuŋ tɨkə rɨ Ɲwiə mbɨ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ məd. Məd ziə wɨ bə̀ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ mɨ̀məd. Tɨ̀ ə kyerɨ ni məd wɨ ənɨ ənû ə mɔ’ mbɨ na ənjɨ̀m Əzwî ze nɨ wɨ na’ ɨ na.

1 Jǒn 4

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1Mbɨ bɔŋgɔb nɨ mə̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’, tɨ mbə̀ ben ə wə̀d jìm we nɨ gha ni Əzwî ə Ɲwiə̀ ə zɨ ɨŋga məd, àyɨə mbə̀ zwe’rɨ ɨzwî jìm ɨmbə̀’ zə ni mbɨ yɨ rɨ əmbɨ ə Ɲwiə̀ kɨ̀ chə ə, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ bə̂d ɨ̀kə̀n mɨghab nɔnɔ’ fə jàŋ ɨŋga ɨsɨg.

2Ɨchî nɨ mbə̀ bɨrɨ kyerɨ wə̀d we nɨ Əzwî ə Ɲwiə̀ ə ye’ ɨŋga məd yɨ ni: Wə̀d jìm we nɨ ben ni Yeso Kristo nya’a ye’e ɨŋga ɨsɨg ɨŋga nyamnyod wə̀d mɨ̀sɔŋɨchù, Əzwî ə Ɲwiə̀ ə zɨ ɨŋga məd.

3Chəi Əzwî ə Ɲwiə̀ ɨŋga wə̀d jìm we nɨ chəi wɨ ben ə Yeso. Əzwî ze nɨ ye’ ɨŋga məd yɨ rɨ əmbɨ wə̀d pə̀n Kristo. Mbə nya’a fə zu ni əzwî ze ə bɨrɨ ye’e, əne tɨ̀nîn ə ziə si i ɨŋga ɨsɨg.

4Mbɨ bɔn nɨ mə̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’, mbə yɨə bə̂d Ɲwiə̀ əne mbə fə baŋ bə̂d ɨ̀kə̀n mɨghab mbe. Mbə fə baŋ mɨ̀mə̀d ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Əzwî ze nɨ ye’ ɨŋga nən ə chè əze nɨ ye’ ɨŋga ɨsɨg.

5Bə̂d ɨ̀kə̀n mɨghab mbô yɨə bə̂d rɨŋga ɨsɨg, əne ɨnû mbe nɨ mbɨə ghàà yɨ ɨnû rɨŋga ɨsɨg. Ɨsɨg wɨə zwetɨ ɨnû mbe nɨ mbɨə ghàà.

6Tɨ yɨə bə̂d Ɲwiə̀, əne wə̀d mɔ’ɔ we nɨ kyerɨ ə Ɲwiə̀ wɨə zwetɨ ɨnû mbe nɨ tɨə ghàà. Chəi wə̀d we nɨ ka’i wə̀d Ɲwiə̀ ə zwetɨ ɨnû mbe nɨ tɨə ghàà. Wô yɨ ɨchî nɨ tɨ̀ rɨ̀ kyerɨ ɨkwepɨ rɨ ənɨ əzwî ze nɨə ghɨ̀ ni tɨ̀ kyerɨ rəsɨ̀’ bə̀ fɔrɨ tɨ ənɨ əze nɨə tambɨə bə̂d.

7Mbɨ bɔŋgɔb nɨ mə̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’, tɨ̀ wo ɨmbɨ̀ nɨ gha’ mba bɔŋgɔb, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ à yɨə Ɲwiə̀ ə ghɨ̀ə̀ ni bə̂d gha’ mbə bɔŋgɔb. Wə̀d we nɨ gha’ mbi bɔŋgɔb yɨə wə̀d Ɲwiə̀, əne məd ə kyerɨ ə Ɲwiə̀.

8We nɨ chəi wɨ gha’ mbi bɔŋgɔb rɨka kyerɨ i ə Ɲwiə̀. Mbə̀ kyerɨ ni Ɲwiə̀ wɨə gha’ə bə̂d.

9Ɲwiə̀ wɨə chwi ɨchî nɨ wɨ gha’ əwa əni: Wɨ nya’a tom i Wan we mɔ’ ɨŋga ɨsɨg ɨmbə̀’ tɨ̀ we tɨ̀ rɨ̀ chè ənjìm məd jɨg ɨ̀tə̀nɨ̀.

10Wô yɨə kaŋ ɨgha’i rəsɨ̀’. Ka’i ni tɨ̀ nya’a gha’ ə Ɲwiə̀, àyɨə ni məd ziə nya’a gha’ əwa əne tom i Wan ni wɨ ye’ əghɨ ə̀fà ze nɨ wɨ bɨrɨ chè ənjìm məd wa’ mba ɨnû rɨbə̀ŋ.

11Mbɨ bɔŋgɔb nɨ mə̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’, wô mɨ ye’ ɨchî nɨ Ɲwiə̀ gha’ əwa, njɨ tɨ̀ berɨ bɨ gha’ a ɨnyod mbə̌ mbə̌.

12Chəi wə̀d mɔ’ɔ kwe’ zə ə Ɲwiə̀, àyɨə tɨ̀ mɨ gha’ a ɨnyod mbə̌ mbə̌, Ɲwiə̀ bɨrɨ ye’ ənɨ ənû ə mɔ’ mbɨ na. Wɨ nɨə ghɨ əne, ɨgha’i bɨrɨ swi ɨŋga ta fîŋ.

13Ɲwiə̀ fə nà’ e Əzwî ɨ na, əne wô yɨ ɨnə̂njɨ̀ nɨ tɨ̀ kyerɨ ni məd wɨ ənɨ ənû ə mɔ’ mbɨ na bə̀ kyerɨ ni tɨ̀ wɨ ənɨ ənû ə mɔ’ mbɨ məd.

14Tɨ̀ nya’a fə zə, əne tɨ̀ wɨə ghà əmbɨ ə bə̂d ni Mbə̌’ nya’a tom i Wan ni wɨ ye’ wə̀d nɨə chɨ̀ ɨsɨg jìm rəŋgə’.

15Wə̀d we nɨ ben ni Yeso yɨə Wan Ɲwiə̀ wɨ ənɨ ənû ə mɔ’ mbɨ ə Ɲwiə̀. Ɲwiə̀ wɨə bə̀ ənɨ ənû ə mɔ’ mbɨ məd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

16Əne tɨ fə kyerɨ bə̀ ben ni Ɲwìə̀ ə gha’ əwa. Ɲwìə̀ wɨə gha’ə bə̂d, əne wə̀d we nɨ gha’ wi aŋgɔb wɨ əni ənû ə mɔ’ mbɨ ə Ɲwìə̀, Ɲwìə̀ ziə wɨə bə̀ əni ənû ə mɔ’ mbɨ məd.

17Ɨchî nɨ ziə ye’ əne, ɨgha’i berɨ swi ɨŋga ta fìŋ, ɨmbə̀’ chəi tɨ bɨrɨ bɔ ənû ə mɔ’ɔ əni ze nɨ Ɲwìə̀ bɨrɨ sa’ ɨsɨg. Chəi tɨ bɨrɨ bɔ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ a ɨtènì ɨŋga ɨsɨg wô yɨ ɨghabɨ wɨ Kristo.

18Chəi ɨbɔɔ əsɨ ze nɨ ɨgha’i ye’ əŋgu. Àyɨə ɨgha’i we nɨ bɔŋɨ màànì wɨə fid ɨbɔɔ jìm, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ɨbɔɔ ə berɨ ənû nɨ ghì mbɨ ɨchə, əne chəi ɨgha’i swi ɨŋga fìŋ wə̀d we nɨə bɔə.

19Tɨ wɨə gha’ə Ɲwiə̀ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ məd ziə nya’a bè gha’ əwa.

20Wə̀d mɔ’ɔ mɨ ghà ni tə gha’ ə Ɲwìə̀, àyɨə wɨ bàn wi aŋgɔb, əne məd yɨə wə̀d mɨghab, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ ka wə̀d we nɨ chəi wɨ gha’ wi aŋgɔb nɨ wɨə zəə, bɨrɨ bɨ gha’ i Ɲwìə̀ we nɨ chəi wɨ kwe’ zə.

21Ɨkə we nɨ Ɲwìə̀ fə na’ ɨ na yɨ ni, wə̀d we nɨ gha’ əməd berɨ bɨ gha’ wi aŋgɔb.

1 Jɔ̌n 5

1Wə̀d we nɨ ben ni Yeso yɨə Wə̀d we nɨ Ɲwìə̀ zɔ’ɔ yɨə wə̀d Ɲwìə̀. Wə̀d we nɨ gha’ mbǎ’ wan, ə bə̀ gha’ wan məd.

2Ɨchî nɨ tɨ kyerɨ ni tɨ gha’ bɔn Ɲwiə̀ yɨ ni: Tɨ berɨ gha’ ə Ɲwiə̀ bə̀ nùŋ tɨkə rɨ məd.

3Ɨ gha’ ə Ɲwìə̀ ə chwiə ni tɨ berɨ nuŋ tɨkə rɨ məd. Chəi tɨkə te jeŋgɨ se ɨ na nɨ nuŋ,

4ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ wə̀d Ɲwìə̀ jìm fə baŋ ɨsɨg. Tɨ we tɨ rɨ baŋ ɨsɨg ənjìm ɨchî nɨ tɨ nuŋ fìŋ ɨgun ə Yeso.

5À kɨə we nɨ tɨ wɨ baŋ ɨsɨg ə? Àmei wə̀d we nɨ ben ni Yeso yɨə Wan Ɲwìə̀.

6Əni Yeso Kristo nya’a ye’e, wɨ nya’a chwiə ni tə yɨə Wan Ɲwìə̀ ɨchî nɨ wɨ nya’a nɨŋ mɨnib mbɨ ɨchî nɨ wɨ nya’a chəmnɨ e ənəm əzed ə ba’nɨ. Chəi wɨ nya’a nɨŋ àmei mɨnib, wɨ nya’a nɨŋ mɨnib bə̀ chəmnɨ e ənəm. Əzwî ziə ə ziə ghàə̀ ni ənû zô yɨ ənû rəsì’, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ à yɨə Ɲwìə̀ ə nà’ Əzwî rəsì’.

7Mɨzərɨmbin mɨtad mbɨə ghàə̀ ni ənû zô yɨ ənû rəsì’.

8Mɨzərɨmbin mbô yɨ Əzwî ə Ɲwìə̀, mɨnib mbɨ ənəm. Mɨzərɨmbin mbô mɨtad mbɨə ghà àmei ənû ə mɔ’.

9Bə̂d mɨsɔŋɨchù mɨ ghà ənû ze nɨ mbɨ zə, tɨ wɨə benə, àyɨə əze nɨ Ɲwìə̀ ghǎ ə chè əzɨ mɨmə̌d. Ɲwìə̀ ziə fə ghà ni ənû ɨmbə̀’ i Wan yɨ ənû rəsì’.

10Wə̀d we nɨ ben Wan Ɲwìə̀ fə bə̀ ben ənû ze nɨ Ɲwìə̀ ghǎ. We nɨ chəi wɨ ben ənû ze nɨ Ɲwìə̀ ghǎ ɨmbə̀’ i Wan wɨə ghàə̀ ni Ɲwìə̀ yɨə wə̀d mɨghab, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ chəi məd ben ənû ze nɨ Ɲwìə̀ ghǎ ɨmbə̀’ i Wan.

11Ənû ze nɨ wɨ ghǎ ɨmbə̀’ i Wan yɨ ni: Ɲwìə̀ nya’a ghɨ ni tɨ jɨg ɨtènì rɨ mì, əne à yɨə Wan məd ə nà’ ɨtènì rɨ mì we ɨ na.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

12Wəd we nɨ ye’ əni ənû ə mɔ’ mbɨ ə Wan bɨrɨ jɨg ɨtènì we. Ka wəd we nɨ chəi əməd əni ənû ə mɔ’ mbɨ ə Wan Ɲwìə̀ bɨrɨ jɨg i ɨtènì we.

13Mə wɨə ŋwà’nì ənû zô əmbɨ mbən mbe nɨ ben Wan Ɲwìə̀, ɨmbə̀’ mbə̀ kyerɨ ni mbə bɨrɨ jɨg ɨtènì rɨ mì.

14Əton nɨ chəi tɨə bɔə əni tɨə kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀ yɨ ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ tì fə kyerɨ ni məd wɨə zu ɨnû mbe nɨ tɨə biirɨə əwù ze nɨ tì biirɨ ɨchî nɨ wì kəbɨ.

15Ɨchî nɨ tì kyerɨ ni məd wɨə zu əwa əni tɨə biirɨə ɨnû rɨ bɔ, əne tì bə̀ kyerɨ ni wì bɨrɨ na’ ɨghɨ mbe nɨ tɨə biirɨə.

16Wəd mɔ’ɔ mɨ zə wi aŋgɔb əni wɨə ghì ənû rɨbɔ̀ŋ ze nɨ chəi zɨə bɨrɨ ghɨ ni wɨ kwɨ, wì kɔŋgɨ ə Ɲwìə̀ ni wì na’ ɨtènì ɨ bɔ. Mə wɨə ghà ye’ mbe nɨə ghì ɨnû rɨbɔ̀ŋ mbe nɨ chəi mbɨ bɨrɨ ghɨ ni wì kwɨ. Ənû rɨbɔ̀ŋ ə mɔ’ɔ ə zɨ əŋgu nɨə ghì ni bə̂d kwɨ. Chəi mə̀ ghà ni wì kɔŋgɨ ə Ɲwiə̀ ɨgwɨ ə bə̂d mbe nɨə ghì ɨkwɨ ənû rɨbɔ̀ŋ we.

17Ɨgu ənû jìm yɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ, àyɨə ɨnû rɨbɔ̀ŋ mɔ’ɔ mbɨ əŋgu nɨ chəi mbɨə ghì ni wə̀d kwɨ.

18Tì ə kyerɨ ni chəi wə̀d Ɲwìə̀ mɔ’ɔ əŋgu nɨə wò ɨmbì kɨrɨ ghì ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Wan Ɲwìə̀ wɨə nəŋgɨ əməd, əne chəi əni tɨ Satàn wɨrɨ ghɨ ənû ə mɔ’ɔ əni məd.

19Tì ə kyerɨ ni tɨ yɨə bə̂d Ɲwiə̀. Tì bə̀ kyerɨ ni ɨsɨg jìm wɨ əton ə Satàn.

20Tì bə̀ kyerɨ ni Wan Ɲwìə̀ fə ye’e. Wì fə ghì ni tì kyerɨ ɨnû, ɨmbə̀’ tì kyerɨ Ɲwìə̀ we nɨ ye’ wɨ rəsì’. Tì wɨ əni ɨfɔtɨ mbɨ Ɲwìə̀ we nɨ ye’ wɨ rəsì’. Tì wɨə bə̀ əni ɨfɔtɨ mbɨ Wan məd Yeso Kristo. Məd yɨə Ɲwìə̀ rəsì’ we nɨə ghì ni bə̂d jɨg ɨtènì rɨ mì.

21Mbɨ bən nɨ mə̀ gha’i kwà’ rɨŋgə’, tɨ mbə̀ berɨ ə ənû ə mɔ’ɔ nɨ ghì mbɨ mbɨanèŋ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

2 Jɔ̌n

2 Jɔ̌n 1

[1]À yiə mɔ̌, ni mə ye’ wəd we niə chà ifeti bə̂d Kristo, ŋwa’ni əŋwà’nì zɔ̂. Mə wiə ŋwà’nì i ne, àwɔ̀ Əyi kyeŋ we ni Ɔwiə̀ nya’a chɔ’ɔ fɔri əmbi mbe bɔn. Mə kàŋ gha’ əwən əni rəsì’. Ka àmei mɔ̌ gha’ əwən, bə̂d mijìm mbe ni kyeri rəsì’ we ni tiə ghàə̀ bə̀ gha’ əwən.

[2]Mə gha’ əwən imbə̀’ ighəm ni tì kyeri rəsì’, əne rəsì’ we biri ten i iŋga na koŋ.

[3]Ɔwiə̀ Mbă’ mbi Yeso Kristo, Wan Mbă’, ghi ìchɔ̀m əni ə nən, dìirì əwən bə̀ nà’ əbɔrəbɔd i nən. Inû mbɔ̂ biri ye’ mba ichî ni tì kyeri rəsì’ fɔri imbə̀’ ichî ni tì gha’ əwa mbă mbă.

[4]Mə nya’a kàŋ gha’ əku ni zə ni mbe bɔn mɔ’ɔ mbiə beeni əbɔ’ rəsì’ àmei ichî ni Mbă’ nya’a gha i na.

[5]Tìnîn mə wiə bu’ ibɔ i ne, kyi àwɔ̀ Əyi Kyeŋ, ni ka ikə wɔ̂ ni miə ŋwà’nì i ne yi i ikə fi. À yi ikə ni tì nya’a fə kyeri ti əni tì nya’a ben ə Kristo. Ikə rəŋgu yi ni tì gha’ əwa mbă mbă.

[6]Igha’i wɔ̂ ni miə ghà imbə̀’ wiwən yi ni tì nuŋ tikə ri Ɔwiə̀. Ikə wɔ̂, ichî ni mbə̀ nya’a zu ri əni mbə̀ nya’a ben ə Kristo yi ni mbə̀ gha’ mbə bɔŋgəb.

[7]Mətambi-bə̂d mìnɔnɔ’ fə jàŋ iŋga isig. Chəi mbi ben ni Yeso Kristo nya’a ye’e iŋga isig iŋga nyamnyod wəd mìsɔŋichù. Ikwi wəd ighabi wɔ̂ yi ətambi-bə̂d fɔri wəd pən Kristo.

[8]Mbə̀ we əwən imbə̀’ ti mbə̀ nim ə əghi ze ni mbə̀ fə fa’ imbə̀’ əzi əwən, àyiə mbə̀ wo imbì fà’ imbə̀’ mbə̀ beri ichɔ’ əfà’ì i swi.

[9]Wəd we ni chəi wiə ghì inû mbe ni Yeso nya’ə chwi i na, àyiə i wiə wo imbì ghìə̀ ye’ inû mbe ni che mbe ni wì chwiə, chəi məd əni ənû ə mɔ’ mbi ə Ɔwiə̀. We niə ghì inû mbe ni Kristo nya’ə chwiə wi əni ənû ə mɔ’ mbi Mbă’ fɔri mbi ə Wan.

[10]Wəd mɔ’ɔ mi ye’e əsi nən ni chəi wiə chwi ikə wɔ̂, ti mbə̀ niŋ ə məd əkwi nən kì bè chà’rì əməd.

[11]Wəd mɔ’ɔ we ni cha’ri əməd wiə fɔtiə mbi məd əni inû izig mbe ni wiə ghìə̀.

[12]Mə beri inû nɔnɔ’ ni gha i nən, àyiə chəi mə biri ŋwà’nì iŋga əŋwà’nì. Mə kɔndi ye’ ni mə biri ye’e zə əwən bə̀ ghàmbì mbi nən mɔ̌ mɔ̌, imbə̀’ igha’i swi iŋga ta fìŋ.

[13]Bɔn e njàbi ze ni Ɔwiə̀ chɔ’ɔ mbiə chà’rì əwe.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

3 Jɔ̌n

3 Jɔ̌n 1

[1]À yiə mɔ̌, ni mə ye’ wəd niə cha ifeti bə̂d Kristo, ŋwa’ni əŋwà’nì zɔ̂. Mə wiə ŋwà’nì i ne, àwɔ̀ Gayùs ni mə gha’i kwà’ riŋgə’. Mə kaŋ gha’ əwe əni rəsì’.

[2]Wum aŋgəb ni mə gha’i kwà’ riŋgə’, mə wiə kɔ̀ŋgì ə Ɔwiə̀ ni inû jìm yeni mbi ne kwà’ ichî chɔ̀m. Mə wiə bə̀ kɔ̀ŋgìə̀ ni e inyod kaanə ichî ni e fîŋ bə̀ kààni.

[3]Mə nya’a kàŋ gha’ əku əni bɔŋgəb mɔ’ɔ nya’a ye’e pè ghà i num imbə̀’ ichî ni àwɔ̀ ə beeni əbɔ’ rəsì’. Mə kyeri ni àwɔ̀ wiə kàŋə̀ beeni əbɔ’ rəsì’ we ighəm jìm.

[4]Chəi igha’i cherə iŋga mi fîŋ ni che ri əni ichî ni mə zu ni mbi bɔn mbiə beeni əbɔ’ rəsì’.

[5]Wum aŋgəb ni mə gha’i kwà’ riŋgə’, à wiə kàŋə̀ fà’ əni e fîŋ jìm əni àwɔ̀ ə ghì inû əmbi ə bə̂d Kristo, màànì əmbi mbe ni ye’ bə̂d rìsɔ̀’ɔ̀.

[6]Mbi fə ghà əmbi ifeti wi ri əgha imbə̀’ ichî ni àwɔ̀ ə gha’ə bə̂d. À biri fə kàŋ ghì ənû ə chɔ̀m əwù ze ni à na’ ighi mbe ni mbi kəbi əni mbiə siə wiriə wò ə. Əze ə biri kaŋ bɔ̀ŋ əmbi ə Ɔwìə̀,

[7]imbə̀’ ighəm ni mbi fə jwì i wo fà’ əmbi Kristo ni chəi mbi ben ni niŋ əghi ə mɔ’ɔ ri əmbi ə bə̂d mbe ni chəi mbi kiri ben ə Kristo.

[8]Əne tì beri kəŋgi bə̂d ighabi mbɔ̂, imbə̀’ tì fa’ inɔ̂n mbi mìməd ichî ni tiə ghà rəsì’ imbə̀’ Kristo.

[9]Mə fə ŋwà’nì ənû ə mɔ’ɔ əmbi ifeti bə̂d Kristo. Àyiə chəi Dìotrefès, niə kiə gha’ ənû ni che imbì əni inû jìm, ben ni mə beri ika ni gha ənû ə mɔ’ɔ.

[10]Əni mə ye’e, mə biri ghi mbə̀ kyeri inû jìm mbe ni wì fə ghǐ, əne yi inû ribɔ̀ŋ mbe ni wiə ghà imbə̀’ əwa. Ighabi ni chəi əze ə kiri ku’, chəi məd ə niŋə bɔŋgəb əkwi ni əwù ze ni mbi ye’e. I wiə bə̀ təmniə bə̂d mbe niə kəb niŋ bɔŋgəb mbɔ̂ əkwi nən. Mbi mi tɔ niŋ, wì chì mìməd riŋga ifeti bə̂d Kristo.

[11]Wum aŋgəb ni mə gha’i kwà’ riŋgə’, tirə̀ mìg e ənû ribɔ̀ŋ. Mig ye’ ənû ə chɔ̀m. Wəd we niə ghì ìchɔ̀m yiə wəd Ɔwiə̀. Chəi wəd we niə ghì inû ribɔ̀ŋ kwe’ zə ə Ɔwiə̀.

[12]Wəd jìm wiə ghà inû chɔ̀m imbə̀’ ə Dèmetriùs. Məd wiə chub àmei ichî ni rəsì’ we ni ye’ iŋga Ɔ̀ŋwà’nì ə Ɔwiə̀ kəbi. Mba bə tì bə̀ ben ni məd wiə chub ichî ni rəsì’ chwiə. Əne mbə̀ kyeri ni ənû ze ni tì gha yi ənû rəsì’.

[13]Mə beri inû nɔnɔ’ ni gha i nən, àyiə chəi mə kəb ni ŋwa’ni iŋga əŋwà’nì.

[14]Mə kɔndi ni mə biri zambi ye’e zə əwe. Əni mə ye’e, tì biri ghambi inɔ̂n.

[15]Ɔwìə̀ na’ əbɔrəbɔd i ne. Mbe mìsə̀’ mbe ni ye’ əgha mbi chà’rì əwe. Bə cha’ri mba mìsə̀’ i mɔ’ mɔ’.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Jûd

Jûd 1

1À yiə mɔ̌ Jûd, ni mə ye’ wəd əfà’ì Yeso Kristo bə ye’ aŋgɔb Jems, ŋwa’ni əŋwà’nì zô. Mə wiə ŋwà’nì əmbi ə bə̂d mbe ni Ɔwìə Mbă’ nya’a gha’i kwà’ riŋgə’, əne tɔŋ mìməd ni mbi ye’ mbi bə̂d, bə nùŋ mìməd wòm nyùmə we ni Yeso Kristo biri wiri ye’e.

2Ɔwìə diiri əwən, na’ əbɔrəbɔd i nən bə ghì ni igha’i swi iŋga tə fîŋ.

3Mbi bɔŋgɔb ni mə gha’i kwà’ riŋgə’, mə wiə nya’ə kàŋə̀ kə̀b ni ŋwa’ni i nən imbə̀’ ichî ni mba mijìm fɔti jwì rəŋgə’, àyiə mə nya’a zə ni ziə bɔ̀ŋ ni mə ŋwa’ni tìmbì əwən ni mbə̀ zɔŋə wò imbì imbə̀’ ibeni we ni Ɔwìə nya’a fə zi iŋga rikyeri-ibɔ mbi bə̂d fən ighəm mɔ’.

4Mə wiə ghà əne imbə̀’ ighəm ni bə̂d mɔ’ɔ ni chəi mbiə wumni ə Ɔwiə̀ fə nya’ri ye’e nyi əka’ nən. I mbiə bèŋ ìchɔ̀m a Ɔwìə̀ imbə̀’ ghi inyamni-inû. I mbiə bə̀ ton ə Yeso Kristo ni àmei məd ye’ a Mbă’ əfà’ì bə̀ ye’ a Ə̀nùŋìsig we mɔ’. Ə̀ŋwà’nì ə Ɔwìə̀ ə nya’a fə ghà rəŋwe ni Ɔwìə̀ biri zi isa’i igwi mìməd.

5Ka à bè ye’i ni mbə nya’a fə kyeri inû mbô jìm, àyiə mə kə̀b nɔɔri mbə itu ni Ə̀nùŋìsig ni nya’a chi mìIzre ri ə Ijìp, nya’a wiri nimni mbe ni chəi mbi nya’a beni.

6Mə wiə bə̀ nɔ̀ɔ̀rì mbə itu imbə̀’ mbìaŋgirə̀ mbe ni chəi mbi nya’a yim isi mbe ni Ɔwìə̀ nya’a na’ əmbi mìməd. Mbi nya’a sàŋ əsi ze ni mbi nya’ə chub əŋgu. Ɔwìə̀ fə kod mìməd əni mìkàrə̀ koŋ əne nùŋ iŋga isi mbe ri əton niə finə kìim. Mbi biri chub əŋgu siə wòm Əni ə kyeŋ ze ni Ɔwìə̀ biri sa’ isig.

7Mbə̀ kɔndi ə Sodòm mbi Gòmorà bə̀ kɔndi ibeŋ mbe ni nya’a iban iban. I mbiə nya’ə ghì inyamni-inû bə̀ ghì tikwiri ifabri-inû jìm mbe ni bə̂d ə feeniə. Ichî ni mbiə zəə ŋgə’ iŋga iwid we ni ten i koŋ yi ənweeni əmbi ə bə̂d mìjìm.

8À yiə bə̀ əndəŋ əndəŋ ni məchwiə̀-ìnù mighab mbô ə zə inû mɔ’ɔ iŋga tə njə̀m niə ghì ni mbi fiini tə nyamnyod, tə̀ə̀nì ika Ɔwiə̀ bə̀ zɔ̀m ighi mbe ni mbiə wumni ikaŋ.

9Ka àbei Maikìl ni ye’ ətu igwi mbìaŋgirə̀, əni wì nya’ə tàŋə̀ mbi ə debìrə̀ imbə̀’ we rəbɔ’ mìməd ni biri niŋ əvi ə Mose, chəi wì nya’a kɔndi ni zi isa’i igun ə debìrə̀ imbə̀’ chəki ikum məd. Wì nya’a ghà i bɔ àmei ni, “Ə̀nùŋìsig gham əbɔ’ nè.”

10Àyiə bə̂d mbô mbiə ghàm iŋgam ribɔ̀ŋ imbə̀’ inû mɔ’ɔ mbe ni chəi itu mìməd zeŋ imbə̀’ mbiwən. Inû mbe ni mbi che kyeri kyeri mbiə chə̀kì mìməd. Mbi yi ighabi ə nyam ri tɔtɔ niə ghì inû əbəŋ əbəŋ.

11Ɔgə’ biri nyi igwi mìməd! I mbiə ghì inû mbe ni Kaìn nya’a ghǐ. I mbiə ghì əfebri-ənû ze ni Balàm nya’a ghǐ imbə̀’ ədɔ’ ikab. I mbiə ghì rìzuə̀ àmei ichî ni Korà nya’a ghǐ. Əne mbi biri nim ighabi ə Korà.

12Bə̂d mbô yi ighabi tifiŋi niə fiini əwən əni mbiə jigə tijig igha’i mbi nən. Chəi itu ə nìd mìməd əni mbiə jigə mbi nən. I mbiə nəŋgi àmei tə nyamnyod. Mbi yi ighabi ə pà’

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

ni ifə ə tinə, ni chəi tiə ghì ni mbəŋ nɔ. Mbi yi ighabi ized mbe ni chəi tiə kɔ ritam, ka àbei əni ə nyùmə we ni ized ə kɔ ritam. Mbi yi ighabi ized ni mbi fə chɔ' ri ə si, mbi kwi.

13Mbi yi ighabi ribàà niə kɔ'ə swi'ə kwà' rìkă ghì əjo. Əjo ze yi tìnìd ətu əmbi mìməd. Mbi yi ighabi ritəmi te niə yènì yeni, ni Ɔwiə̀ fə nuŋ əsi əmbi mìməd iŋga isi mbe niə finə kìim. Mbi biri chub əŋgu koŋ.

14À yi imbə̀' ə bə̂d mbô ni Enɔ̀k nya'a ghami rəŋwe. Enɔ̀k yiə nya'ə ti əni əghaŋ ə Adàm ni pè əni iwaŋ sambe. Wì nya'a ghà ni, "Mbə̀ zə, Ə̀nùŋìsig wiə ye'e mbi mbi mbìaŋgirə̀ zeŋi chu' mbi ə chu'

15i sa' bə̂d mìjìm chə mìməd, bə̀ zì isa'i igwi ə bə̂d mìjìm mbe ni chəi mbiə wumni ə Ɔwiə̀. Wì biri zi isa'i igwi mìməd imbə̀' inû izig mbe ni mbiə ghìə̀. Wì biri bi zi isa'i imbə̀' miŋgam ribɔ̀ŋ jìm mbe ni bə̂d mbe niə ghì inû ribɔ̀ŋ, ni chəi mbiə wumni ə Ɔwiə̀ ə gha imbə̀' əməd."

16Bə̂d mbô mbiə ghàmbìə̀. Chəi ənû ə mɔ'ɔ ə bɔŋ əmbi mìməd. I mbiə beeni əbɔ' inû ribɔ̀ŋ mbe ni nyamnyod ti mìməd ə feeniə. I mbiə niŋə mbə mìchù goŋ igô imbə̀' tə nyamnyod. I mbiə bə̀ ghàm miŋgam nəmi nəmi imbə̀' beri ighi mbe ni mbi kəbi.

17Àyiə mbi bɔŋgɔb ni mə gha'i kwà' riŋgə', mbə̀ beri kəndi inû mbe ni bə̂d tom a Ə̀nùŋìsig Yeso Kristo nya'a fə gha i nən.

18Mbi nya'a ghà i nən ni, "Iŋga ini mbe ni si nwìə̀, məba'ri-bə̂d biri ye'e. Mbi biri beeni əbɔ' inû mbe ni nyamnyod ti mìməd ə feeniə. Inû mbe mbiə ghìə̀ ni ti mbi wumni ə Ɔwiə̀."

19Mìməd mbiə ghàbrə̀ bə̂d. Mìməd mbiə beeni əbɔ' inû mbe ni nyamnyod ti mìməd ə kə̀bə̀. Chəi Əzwî ə Ɔwiə̀ iŋga mìməd.

20À ye' mbə̀nə, mbi bɔŋgɔb ni mə gha'i kwà' riŋgə', mbə̀ wo imbì kwi iŋga ə ibeni we ni fə zeŋi màànì. Mbə̀ kɔŋgi ə Ɔwiə̀ ichî ni Əzwî ə Zeŋi ə na' ika i nən.

21Mbə̀ chub kyeri ni Ɔwiə̀ ə gha' əwən ichî ni mbiə wòmə̀ ni a Ə̀nùŋìsig Yeso Kristo diiri əwən, ghì mbə̀ jig ìtènì ri mì.

22Mbə̀ diiri bə̂d mbe niə bìrə̀,

23chì mbi mɔ'ɔ riŋga iwid əne chì mìməd rəŋgə'. Mbə̀ diiri mbi mɔ'ɔ, àyiə mbə̀ we əwən imbə̀' inû ribɔ̀ŋ mìməd niə tàb əwən. Mbə̀ ban ka àbei ngywĭ te ni inyod mìməd fə fiini əni inû ribɔ̀ŋ.

24Tì yiiri ə Ɔwiə̀ we ni tì wì nùŋ əwən ni ti mbə̀ gu ə. I we tì wì ghì ni mbə̀ zeŋ màànì ifĕ məd bə̀ ghì ni mbə̀ siə gha'riə.

25Mbi na' iwumni, nà' ənû ifɔ̀n ə kyeŋ, nà' ika bə̀ nà' ənû ni tumbi isig əmbi ə Ɔwiə̀ we mɔ'. Məd wiə chì əwa rəŋgə' ənjìm a Ə̀nùŋìsig Yeso Kristo. Inû mbô mbiə nya'a i mbi məd kɔ ri əni ə nyùmə we ni nya'a fə che i. I mbiə mbi məd tìnîn. Mbi biri ye' mbi məd koŋ. À yi əne.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Ɨnû Əwu Rənjìm

Ɨnû Əwu Rənjìm 1

1Ə̀ŋwà'nɨ̀ zô yɨ ɨmbə̀' ɨnû mbe nɨ bɨrɨ zambɨ ghì, nɨ Ɔwiə̀ nya'a ghǎ əmbɨ Yeso Kristo ni wɨ̀ chwi əmbɨ mbi bə̂d əfà'ì. Yeso Kristo nya'a tom wi aŋgɨrə̀ əsɨ i wə̀d əfà'ì nɨ ɨkum məd nya'ə Jǒn. Wɨ̀ nya'a tom əməd ni wɨ̀ ghɨ bə̂d kyerɨ ɨnû mbô.

2Jǒn fə ghà ɨnû jìm mbe nɨ wɨ̀ nya'a zə, əne yɨ ɨnû ɨmbə̀' ɨŋgam Ɔwiə̀ mbɨ ɨnû ɨmbə̀' ə Yeso Kristo.

3Ɔwiə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə wə̀d we nɨ foŋ mɨŋgam mbô ɨmbə̀' ɨnû mbe nɨ bɨrɨ ghì. Ɔwiə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə bə̂d mbe nɨ zu mɨŋgam mbô bə̀ ghì ɨnû mbe nɨ mbɨ ŋwà'nì, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ nyùmə̀ we nɨ ɨnû mbô bɨrɨ ghì fə tiinə.

4À yɨə mǒ Jǒn ŋwa'nɨ ə̀ŋwà'nɨ zô. Mə wɨə ŋwa'nɨ əmbɨ rɨfetɨ bə̂d Kristo te sambe nɨ ye' əbà əbeŋ ze rɨ ə Esià. Məd we nɨ ye' rìnîn, nɨ nya'a bei əŋgu, nɨ bɨrɨ wɨrɨ ye'e, ghɨ ìchòm ənɨ ə nən bə̀ nà' əbɔrəbɔd ɨ nən. Ɨzwî mbe sambe nɨ ye' ɨfě ətən ɨfɔ̀n əməd bə ghì ìchòm ənɨ ə nən bə̀ nà' əbɔrəbɔd ɨ nən.

5Yeso Kristo we nɨə ghà rəsì', nɨ ye' wə̀d rɨtu nɨ nya'a zwemə mbɨ ni à yɨə məd ə tùmbì mɨfɔ̀n mɨjìm rɨ ɨgwɨ ə si, ghɨ ìchòm ənɨ ə nən bə̀ nà' əbɔrəbɔd ɨ nən. Yeso ə gha' əwa, əne wɨ̀ nya'a chè ənjìm ənəm ze nɨ wɨ̀ nya'a chəmnɨ, chì əwa rɨ əton ɨka we nɨ ɨnû rɨbɔ̀ŋ nya'a berɨ ɨgwɨ na.

6Wɨ̀ nya'a ghì əwa ənɨ mɨfɔ̀n bə̀ fɔrɨ ənɨ ə bə̂d mbàn ɨŋga ənû ɨfɔ̀n ə Ɔwiə̀. Wɨ̀ nya'a ghì əne ɨmbə̀' tì fà' əmbɨ Ɔwiə̀ məd, nɨ bə̀ ye' Mbǎ' məd. Tì wumnɨ Yeso Kristo nɨ berɨ ɨka nɨ tumbɨ ɨsɨg koŋ koŋ! À yɨ əne.

7Mbə̀ zə, ɨ wɨə ye'e ɨŋga pà'. Bə̂d mɨjìm bɨrɨ zə əməd, ka àbei mbe nɨ nya'a zum əməd. Mɨnəbɨ jìm rɨ ɨgwɨ ə si bɨrɨ di ɨmbə̀' əməd. À yɨ ɨchî nɨ zɨə bɨrɨ nɨ ye' we! À yɨ əne.

8Ə̀nùŋɨ̀sɨg Ɔwiə̀ we nɨ ye' rɨ̀nîn, nɨ nya'a bei əŋgu, nɨ bɨrɨ wɨrɨ ye'e, ə ghà ni, "Mǒ yɨə Alfà fɔrɨ ə Omegà."

9Mǒ, Jǒn we nɨ ye' wən aŋgəb, wɨ ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ nən ɨchî nɨ tɨə zəə ŋgə', ɨchî nɨ tɨ chub ɨŋga ənû ɨfɔ̀n ə Ɔwiə̀ bə̀ fɔrɨ ɨchî nɨ tɨə yimə fîŋ nyì' əton ə ŋgə'. Ɨnû mbô yɨ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ tɨ ye' ənɨ ɨfɔtɨ mbɨ Yeso. Mbɨ nya'a chà əmɨ ɨŋga əkəm əsɨ ə si nɨ mɨnib karɨ, nɨ mbɨə tɔŋ ənɨ ə Patmòs. Mbɨ nya'a chà əmɨ əŋgu ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mə̀ wɨə nya'ə ghà ɨŋgam Ɔwiə̀ mbɨ ni mə wɨə nya'ə ghà rəsì' ɨmbə̀' ə Yeso.

10À nya'a ɨgwɨ əni Ə̀nùŋɨ̀sɨg, Əzwî ə nya'a ye'e ɨgwɨ num, əne mə nya'a zu gî kǎ kǎ ənɨ mɨ njìm. Gî ze nya'a ghàm ɨghabɨ ə tàŋ

11ni, "Ɔwa'nɨ ɨnû mbe nɨ àwò ə zəə. À mɨ ŋwà'nɨ, à tom əmbɨ rɨfetɨ bə̂d Kristo te sambe: əmbɨ ɨfetɨ wɨ rɨ ə Efesùs, əmbɨ we rɨ ə Smainà, əmbɨ we rɨ ə Pegamùm, əmbɨ we rɨ ə Tìatirà, əmbɨ we rɨ ə Sadìs, əmbɨ we rɨ ə Fìlàdelfià fɔrɨ əmbɨ we rɨ ə Laodisià."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

12Mə nya'a bèŋ nèŋ ɨmbə̀' zə wə̀d we nɨ nya'ə ghàm ɨ num. Ənɨ mə̀ nya'a beŋ nèŋ əne, mə nya'a zə ɨghɨ sambe nɨ mbɨə te ɨnam ɨgun. Mbɨ nya'a tekɨ ɨghɨ mbe ənɨ ə gôl.

13Wə̀d mɔ'ɔ nɨ nya'a ɨghabɨ ə Wan Wə̀d wɨə nya'ə əka' ɨghɨ mbe nɨ mbɨə te ɨnam ɨgun. Wɨ̀ nya'a zɨ̀ ngywɨ̌ se, bə̀ neb əwâm nɨ mbɨ nya'a tekɨ ənɨ ə gôl.

14Nyôŋ ətu rɨməd tɨə nya'ə fuə ɨghabɨ ə ndàb rɨ̀fɨ. Əghə əməd ə zɨə nya'ə te ɨchî nɨ ɨnemɨ ɨwid ə teə.

15Tɨkyerɨ-ɨwu məd tɨə nya'a ɨghabɨ ə brɔnz nɨ mbɨ tɔn ɨŋga ɨsweŋ ɨwid ənam, chi' kwà' ɨchî chɔ̀m. Gî məd zɨə nya'a ɨghabɨ ɨchî nɨ mɨgyî nɔnɔ' ə jù'ə̀.

16Wɨ̀ nya'a yim rɨtəmɨ sambe ɨŋga e əbɔ ə jɨgɨ. Ɨbi bid ɨba jìm nɨ nya'ə tɔə wɨə nya'ə jwɨ̀ rɨŋga ɨ̀chù ɨməd. Ɨfɛ̌ məd wɨə nya'ə te ɨchî nɨ nyùmə̀ ə teə kwà' rɨkă.

17Ənɨ mə̀ nya'a zə əməd, mə nya'a gù ə si ɨban ɨwu məd sɨ ɨghabɨ əvɨ ə wə̀d. Àyɨə wɨ̀ nya'a zab e əbɔ ə jɨgɨ ɨgwɨ num ghà ni, "Tɨrə̀ bɔ e, mɔ̌ yɨə wɨ rɨtu bə̀ ye' we nɨ sɨ nwɨ̀ə̀.

18Mɔ̌ yɨə we nɨ ye' ɨkă. Mə nya'a kwɨ, àyɨə zə, mə wɨ ɨkă koŋ. Mə berɨ ɨka ɨgwɨ ɨvɨ bə̀ fɔrɨ ɨgwɨ əbeŋ ɨvɨ bâd.

19Əne ŋwà'nɨ̀ ɨnû jìm mbe nɨ à fə zə, əne yɨ mbe nɨ ye' rɨ̀nîn mbɨ mbe nɨ bɨrɨ ghɨ̀ əwu rənjìm.

20Ənû ze nɨ ye' ənə̀mə ɨmbə̀' rɨtəmɨ te sambe nɨ à zə ɨŋga mɨ əbɔ ə jɨgɨ bə̀ fɔrɨ ɨmbə̀' ɨghɨ mbe sambe nɨ mbɨə te ɨnam ɨgun yɨ ni: rɨtəmɨ te sambe yɨ mbɨàŋgɨrə̀ mbe nɨə nəŋgɨ rɨfetɨ bâd Kristo te sambe, ɨghɨ mbe sambe nɨ mbɨə te ɨnam ɨgun, nɨ mbɨ nya'a tekɨ ənɨ ə gôl yɨ rɨfetɨ bâd Kristo te sambe."

Ɨnû Əwu Rənjìm 2

1Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso nya'a gha ɨ num ni, "Ɲwa'nɨ əmbɨ aŋgɨrə̀ we nɨə nəŋgɨ ɨfetɨ bâd Kristo we rɨ ə Efesùs ni: "Wə̀d we nɨ yim rɨtəmɨ te sambe ɨŋga e əbɔ ə jɨgɨ, nɨə yèn əka' ɨghɨ mbe sambe nɨ mbɨə te ɨnam ɨgun, nɨ mbɨ tekɨ ənɨ ə gôl, ə ghà ni,

2Mə kyerɨ ɨnû mbe nɨ àwɔ̀ ə ghɨ̀ə̀. Mə kyerɨ ɨchî nɨ à fə fà'i rɨkă bə̀ kyerɨ ɨchî nɨ à fə nyi' ətɔn ə ŋgə'. Mə kyerɨ ni chəɨ à gha' nɨ zə bâd mbe nɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ. Mə bə̀ kyerɨ ni à fə kwà'nɨ̀ bâd mbe nɨə ghàə̀ ni mbə̀ yɨə bâd tom àyɨə ka'i mbɨwən, əne zə ni mbɨ yɨə bâd mɨghab.

3Mə kyerɨ ni à wɨə nyì'ə̀ bə̀ zəə ŋgə' əku ɨmbə̀' əmɨ, àyɨə chəɨ à kɨrɨ bɔd.

4Àyɨə mə berɨ ənû zô ɨmbə̀' əwe. Ənû rəŋgu yɨ ni chəɨ àwɔ̀ ə wɨrɨə gha'ə bâd ɨchî nɨ à nya'ə beə gha'ə.

5Əne kɔndɨ ɨchî nɨ à nya'a beə bɔŋ à nya'a sɨə gùə̀! Beŋ e fîŋ sɨə wɨrɨə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ à nya'ə beə ghɨ̀ə̀. À mɨ ton ghɨ e əne, mə bɨrɨ ye'e əsɨ ne, pè chɨ̀ əghɨ ze nɨ àwɔ̀ ə te ənam ɨgun rɨ əsɨ ze nɨ zɨə ye' əŋgu.

6Àyɨə ənû ə chɔ̀m ze nɨ à ghɨ̌ yɨ ni: à bàn ɨnû mbe nɨ bâd mbe nɨə beenɨ əbɔ' Nikolaùs ə ghɨ̀ə̀, àmei ɨchî nɨ mə̀ bə bàn.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

7“Wəd we nɨ tɨ wɨ zu ənû, wɨ zu ənû ze nɨ Əzwî ə ghàə əmbɨ rɨfetɨ bâd Kristo. Mə bɨrɨ na’ ɨka əmbɨ ə bâd mbe nɨ baŋ ɨnû rɨbòŋ ni mbɨ jɨg rɨ əni əzed ze niə ghì ni bâd jɨg ɨtènì. Əzed ze zɨ ɨŋga paradaìs Ɲwìə̀.”

8Ə̀nùŋìsɨg nya’a bə̀ ghà ɨ num ni: “Ɲwa’nɨ əmbɨ aŋgɨrə̀ we nɨ ye’ ɨŋga ɨfetɨ bâd Kristo we rɨ ə Smainà ni, 'Ɨŋgam wô yɨ rɨ əmbɨ wɨ rɨtu nɨ bə̀ ye’ we nɨ sɨ nwìə̀, nɨ nya’a kwɨ wɨrɨ zwemə.

9Mə kyerɨ ɨchî nɨ àwò ə zəə ŋgə’ bə̀ kyerɨ ɨchî nɨ à kwaŋɨ, àyɨə àwò yɨə wəd ɨkab. Mə kyerɨ ɨnû mbe nɨ bâd mbe niə ghà ni mbə yɨə mìJû, àyɨə ka’i mbɨwən ə ghàə ɨmbə̀’ chəkɨ e ɨkum. Mbɨ yɨ rɨŋga ɨfetɨ Satàn.

10Tɨrə̀ bɔ e ənû ze nɨ à bɨrɨ zə ŋgə’ ɨmbə̀’ əzɨ əwən. Zə, debìrə̀ bɨrɨ zɨ mbən mɨmɔ’ɔ ə ndəŋ, ɨmbə̀’ zwe’rɨ əwən. Mbɨ bɨrɨ nwendɨ tə rɨkyerɨ-ɨwu ɨni wum. Mbə̀ nuŋ fɨ̀ŋ ɨgun ə Kristo wò pè əni mbɨ zwiirɨ əwən. Mə bɨrɨ ne’ əwən mbɨ ɨtènì.

11Wəd we nɨ tɨ wɨ zu ənû, wɨ zu ənû ze nɨ Əzwî ə ghàə əmbɨ rɨfetɨ bâd Kristo. Ka ɨvɨ we nɨ pe əni wɨ ɨbe bɨrɨ betɨ i wəd we nɨ baŋ ɨnû rɨbòŋ.'“

12Ə̀nùŋìsɨg nya’a bə̀ gha ɨ num ni: “Ɲwa’nɨ əmbɨ aŋgɨrə̀ we nɨ ye’ ɨŋga ɨfetɨ bâd Kristo we rɨ ə Pegamùm ni, 'Ɨŋgam wô yɨ rɨ əmbɨ wəd we nɨ berɨ ɨbɨ bid we niə tɔ ɨba jìm.

13Mə kyerɨ əsɨ ze nɨ àwò ə chub əŋgu, əne yɨ əsɨ ze nɨ ətən ɨfòn ə Satàn ə ye’ əŋgu. Yim mɨ ɨkum wɨ wò ɨmbì. Chəɨ à nya’a sob nɨ nuŋ fɨ̀ŋ ɨgwɨ num, ka àbei əni ə nyùmə Antipàs we nɨ nya’ə ghà ɨnû ɨmbə̀’ əmɨ əni i fɨ̀ŋ jìm. Mbɨ nya’a zwiirɨ əməd əka’ nən əsɨ ze nɨ Satàn ə chubə.

14Àyɨə mə berɨ ɨnû mɔ’ɔ rɨpiî ɨmbə̀’ əwe. Bâd mɔ’ɔ mbɨ əka’ nən niə beenɨ əbɔ’ ɨnû mbe nɨ Balàm nya’ə chwiə. Balàm nya’a chwi ɨchî əmbɨ Balàk ni wɨ febrɨ mɨIzre ɨmbə̀’ mbɨ jɨg ɨghɨ mbe nɨ mbɨ nya’a na’ əni ɨghɨ əfà əmbɨ mbɨanèŋ. Wɨ nya’a bə̀ febrɨ mɨməd ni mbɨ ghɨ ɨfabrɨ ɨnû.

15À yɨə bə̀ əndəŋ əndəŋ ni bâd mɔ’ɔ mbɨ əka’ nən niə beenɨ əbɔ’ ɨnû mbe nɨ Nikolaùs nya’ə chwiə.

16Əne beŋ e fɨ̀ŋ! À mɨ ton beŋ e, mə bɨrɨ zambɨ ye’e əsɨ ne pè mà’ bid mbɨ mɨməd mbɨ ɨbɨ bid we nɨ ye’ ɨŋga mɨ ɨchû.

17Wəd we nɨ tɨ wɨ zu ənû, wɨ zu ənû ze nɨ Əzwî ə ghà əmbɨ rɨfetɨ bâd Kristo. Mə bɨrɨ na’ ə manà mɔ’ɔ rəbɔ’ we nɨ ye’ ənəmə əmbɨ wəd jìm we nɨ baŋ ɨnû rɨbòŋ. Mə bɨrɨ na’ ɨtɨ rɨfɨ nɨ mbɨ ŋwa’nɨ ɨkum fɨ ɨgun ɨ bɔ. Chəɨ wəd mɔ’ɔ kyerɨ ɨkum we chè rɨ əni wəd we nɨ nɨŋ ɨtɨ we.'“

18Ə̀nùŋìsɨg nya’a bə̀ gha ɨ num ni: “Ɲwa’nɨ əmbɨ aŋgɨrə̀ we nɨ ye’ ɨŋga ɨfetɨ bâd Kristo we rɨ ə Tìatirà ni, 'Ɨŋgam wô yɨ rɨ əmbɨ ə Wan Ɲwìə̀ we nɨ əghə əməd ə berɨ ɨghabɨ ɨnemɨ ɨwɨd, nɨ tɨkyerɨ-ɨwu məd ye’ ɨghabɨ ə brɔnz nɨ mbɨ chi’i.

19Mə kyerɨ ɨnû mbe nɨ àwò ə ghɨ̀ə̀. Mə kyerɨ ɨchî nɨ à gha’ mbe bɔŋgɔb bə̀ kyerɨ ni à fə nuŋ e fɨ̀ŋ ɨgwɨ num. Mə bə̀ kyerɨ ni à wɨə fa’ə fɔrɨ ni à wɨə nyì’ əton ə ŋgə’. Ɨ̀fà’ì mbe nɨ à sɨ nwìə̀ fa’, mbɨ chè mbɨ rɨtu.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

20Àyiə mə beri ənû ə mɔ'ɔ imbə̀' əwe. Ənû ze yi ni, chəi à təmni əyi we ni mbiə tɔŋ əni ə Jesebèl. I wiə ghàà ni tə yiə wəd ìkàn əyi. I wiə chwi inû imbə̀' febri mbi bə̂d əfà'ì ni mbi ghi ifabri-inû fɔri ni mbi jig tijig te ni mbi na' əni əghi əfà əmbi mbìanèŋ.

21Mə nya'a nà' nyùmə̀ i bɔ ni wì beŋ i fìŋ imbə̀' ifabri-inû mbe ni wì nya'ə ghìə̀, àyiə wì nya'a ton i.

22Zə, mə biri zi əwɔn igwi məd, bə̀ zì ŋgə' kyeŋ igun ə mbaŋə̀ te niə ni əməd, kiri əni mbi beŋ tə fìŋ ti əni inû mbe ni mbiə ghìə̀ mbi məd.

23Mə biri zwiiri bɔn məd. Tifeti bə̂d Kristo rìjìm biri kyeri ni mɔ̌ yiə wəd niə kyè'rìə̀ tikɔndi bə̂d bə̀ kyè'rìə̀ fìŋ ti mìməd. Mə biri chwi wəd mɔ' mɔ' rəbɔ' nən beeni əbɔ' inû mbe ni mbə̀ ghǐ.

24Àyiə əmbi ə mbàn mbe ni bu' ə Tìatirà, ni chəi mbiə beeni əbɔ' inû mbô, ni chəi mbə̀ kiri kwembi inû mbe ni ye' ənəmə imbə̀' ə Satàn, mə ghà i nən ni chəi mə biri zi ikom cherə igwi nən.

25Ikom we ni mə̀ biri zi igwi nən mei ni mbə̀ nuŋ fìŋ igwi num pè əni mə̀ biri wiri ye'e.

26Mə biri na' ika ni tumbi ibeŋ jìm əmbi ə wəd we ni baŋ inû ribòŋ bə̀ siə ghì inû mbe ni mə̀ kəbi wò pè əni inwǐ.

27Məd biri tumbi ibeŋ mbe əni ika jìm àmei ichî ni wəd ə zwiə rikyiŋ si əni ə mbàŋ ətəni, ti sandi tikə rikə.

28Wì biri beri ikwi ika we ni mi Mbǎ' nà' i num. Mə biri na' təbid i bɔ.

29Wəd we ni tì wì zu ənû, wì zu ənû ze ni Əzwî ə ghà əmbi rifeti bə̂d Kristo.'"

Inû Əwu Rənjìm 3

1Ə̀nùŋìsig nya'a bə̀ gha i num ni: "Ɲwa'ni əmbi aŋgirə̀ we iŋga ifeti bə̂d Kristo we ri ə Sadìs ni, 'Iŋgam wô yi ri əmbi wəd we ni yim izwî Ɲwiə̀ mbe sambe bə̀ yim ritəmi te sambe. I wiə ghàà ni, mə kyeri inû mbe ni àwɔ̀ ə ghìə̀: mə kyeri ni à wiə ghì ighabi ni à wiə kiri ikǎ, àyiə à fə kwi.

2Nɔ' ri əŋgweni, ghì ni ti əghi ze ni bu' iŋga ne ə kwi i, imbə̀' ighəm ni mə̀ fə zə ni chəi inû mbe ni àwɔ̀ ə ghìə̀ kiri bɔŋ màànì ifě mi Ɲwiə̀.

3Əne kɔndi inû mbe ni mbi nya'a chwiə i ne à zu. Beŋ e fìŋ, nùŋ inû mbe. À mi ton nɔ' e ri əŋgweni, mə biri ye'e ighabi iji. Chəi à biri kyeri ə nyùmə̀ we ni mə̀ biri ye'e.

4Àyiə bə̂d mɔ'ɔ ripiî mbi ə Sadìs ni chəi mbi kiri tab tə ngywǐ. Mbi biri yen mbi num iŋga ngywǐ ti rìfi, imbə̀' ighəm ni mbi kàŋ kù' ni ghi əne.

5Wəd we ni baŋ inû ribòŋ biri bi zi ngywǐ ti rìfi ighabi mìməd. Chəi mə̀ biri nimni ikum məd riŋga ə̀ŋwà'nì ze ni mbi ŋwa'ni tikum bə̂d mbe ni biri jig ìtènì. Mə biri gha ifě mi Mbǎ' bə̀ ghà ifě mbìaŋgirə̀ məd ni mə kyeri əməd.

6Wəd we ni tì wì zu ənû, wì zu ənû ze ni Əzwî ə ghà əmbi rifeti bə̂d Kristo.'"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

7Ɔ̀nùŋìsɨg nya’a bə̀ gha ɨ num ni, “Ɲwa’nɨ əmbɨ aŋgɨrə̀ we nɨ ye’ ɨŋga ɨfetɨ bə̂d Kristo we rɨ ə Fìlàdelfià ni, 'Ɨŋgam wɔ̂ yɨ rɨ əmbɨ wə̀d we nɨ zeŋɨ, nɨə bə̀ ghà rəsì’. Məd ə berɨ əfí’i ze nɨ ye’ əzɨ ɨfɔ̀n Dèvîd. Wɨ̀ mɨ fi’i nəb, chəi wə̀d nɨ tɨ̀ wɨ̀ wùb. Wɨ̀ mɨ wùb nəb, chəi wə̀d nɨ tɨ̀ wɨ̀ fì’i.

8Mə kyerɨ ɨnû mbe nɨ àwɔ̀ ə ghɨ̀ə̀. Zə, mə fə fì’ ɨchû nəb ɨ ne nɨ chəi wə̀d nɨ tɨ̀ wɨ̀ wùb. Mə kyerɨ ni e ɨka ə kə, àyɨə à fə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ mə̀ nya’a gha ɨ ne. Mə bə̀ kyerɨ ni chəi à ton əmɨ.

9Zə, mə bɨrɨ ghɨ ni bə̂d mɨghab mbe nɨ ye’ ɨŋga ɨfetɨ bə̂d Satàn ye’e gundɨ ə si əni e ɨfě, əne ben ni mə gha’ əwe. Mɨ̀məd mbɨə ghàə̀ ni mbɨ yɨə mɨJû, àyɨə ka mbɨ yɨə mbɨwən.

10Ɨchî nɨ à fə yim fîŋ nyì’ ɨchî nɨ mə nya’a gha ɨ ne, mə bɨrɨ nəm əwe əni ə nyùmə̀ we nɨ ŋgə’ bɨrɨ ye’e ɨgwɨ ɨsɨg jìm ɨmbə̀’ kwa’nɨ bə̂d mbe nɨ ye’ ɨgwɨ ə si.

11Mə bɨrɨ zambɨ ye’e. Àwɔ̀ nuŋ fîŋ ɨgwɨ num, ɨmbə̀’ tɨ wə̀d mɔ’ɔ fe ɨ ɨne’e we nɨ à berɨ.

12Mə bɨrɨ nuŋ wə̀d we nɨ baŋ ɨnû rɨbɔ̀ŋ əni ə tə’ ɨŋga mbàn mɨ Ɲwɨ̀ə̀. Chəi wɨ̀ bɨrɨ nɔ jwɨ rɨŋga mbàn ze. Mə bɨrɨ ŋwà’nɨ̀ ɨkum mɨ Ɲwɨə̀ ɨgwɨ məd, bə̀ ŋwà’nɨ̀ ɨkum tɨ əni əsɨ mɨ Ɲwɨə̀. Əsɨ ze yɨə Jèrusalèm fi we nɨ Ɲwɨə̀ ə swɨə rɨkaŋ. Mə bɨrɨ bɨ ŋwà’nɨ̀ mɨ ɨkum fi ɨgwɨ məd.

13Wə̀d we nɨ tɨ̀ wɨ̀ zu ənû, wɨ̀ zu ənû ze nɨ Əzwî ə ghàə̀ əmbɨ rɨfetɨ bə̂d Kristo.'“

14Ɔ̀nùŋìsɨg nya’a bə̀ ghà ɨ num ni, “Ɲwa’nɨ əmbɨ aŋgɨrə̀ we nɨ ye’ ɨŋga ɨfetɨ bə̂d Kristo we rɨ ə Laodisià ni, 'Wɔ̂ yɨ ɨŋgam rɨ əmbɨ À yɨ əne. Məd wɨə ghà rəsì’. Ɨ wɨə bə̀ ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ wɨ̀ ghă. Ɲwɨ̀ə̀ nya’a chè ənjìm məd tekɨ ɨghɨjìm.

15Mə kyerɨ ɨnû mbe nɨ àwɔ̀ ə ghɨ̀ə̀. Chəi àwɔ̀ ə nòmə̀ kɨ̀ beə zwɨ̀ə̀. Mə kə̀b ni à nomə kɨ̀ ni à zwɨ ə!

16Əne ɨchî nɨ à zabɨ, nɨ chəi àwɔ̀ ə nòmə̀ kɨ̀ zwɨ̀ə̀, mə bɨrɨ chwɨ əwe rɨŋga mɨ ɨchû.

17À wɨə ghàə̀ ni, 'Mə yɨə wə̀d mbɔ̂n, mə berɨ ɨghɨ nənɔ’, chəi mə kwaŋ əghɨ ə mɔ’ɔ.' Àyɨə chəi à kyerɨ ni tə yɨə wə̀d ŋgə’, ni tə yɨə wə̀d nɨ bə̂d ə neŋə kə̀nə̀, ni tə yɨə wə̀d ɨkwaŋ, ni tə yɨ ɨfɨgɨ fɔrɨ ni tə wɨ rɨsɔ̀’ ɨkyerɨ.

18Əne mə wɨə kəərɨ əwe ni à zon ə gɔ̂l rɨ num, nɨ ye’ ə gɔ̂l we nɨ mbɨ tən ɨŋga ɨwid chi’ kwà’ ɨchî chɔ̀m. À mɨ ghɨ̀ əne à bɨrɨ berɨ mbɔ̂n. Bə zon ngywɨ̌ rɨ̀fɨ zɨ̀, ɨmbə̀’ chɨ rɨ̀nɨ̀d ətu we nɨ bə̂d ə zəə ni à wɨ rɨsɔ̀’ ɨkyerɨ. Zon ɨfu’ əghə zɨ̀ ɨŋga e əghə ɨmbə̀’ à wɨrɨ zə ɨsɨ.

19Mə wɨə ghàm əbɔ’ bə̂d mbe nɨ mə gha’i. Mə wɨə bə̀ chəə mbe nɨ mə gha’i. Əne, zə ni à zɨ ətu nɨ nòm, bə̀ zə ni à bèŋ e fîŋ.

20Zə, mə təm ɨchû nəb ɨ goŋgɨ, wə̀d mɔ’ɔ mɨ zu mɨ gî, fi’ ɨchû nəb, mə bɨrɨ nyɨ ɨŋga nəb tɨ̀ jɨg ɨnɔ̂n.

21Mə bɨrɨ ben ni wə̀d we nɨ baŋ ɨnû rɨbɔ̀ŋ chub ɨgun ətən ɨfɔ̀n ɨban num, àmei ɨchî nɨ mə̀ nya’a bə baŋ mbɨ bə̂d pə̀n əne chub ɨban mɨ Mbă’ ɨgun ətən ɨfɔ̀n əməd.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

22Wəd we nɨ tɨ wɨ zu ənû, wɨ zu ənû ze nɨ Əzwî ə ghà əmbɨ rɨfetɨ bə̂d Kristo.'"

Ɨnû Əwu Rənjìm 4

1Əni mə nya'a fə zə inû mbô jìm, mə nya'a neŋ ikaŋ, əne zə ichû nəb əfì'ə. Gî ze ni mə̀ nya'a be zu ni nya'ə ghàm i num ighabi ə taŋ, nya'a ghà ni, "Kɔ' ye'e əgha. Əni inû mbô fə che, mə biri chwi inû mbe ni beri ghì i ne."

2Àmei əwu əwən, Əzwî ə nya'a ye'e igwi num, əne mə nya'a zə ətən ifɔ̀n ikaŋ, bə̀ zə wəd we ni nya'a chub igun ətən ze.

3Ɨnyod wəd we ni nya'a chub igun ətən ifɔ̀n ze wiə nya'ə te ighabi ə jaspà bə̀ teə ighabi ə kaneliàn. Tənàbə ni nya'a ighabi ə emeràl nya'a kad ətən ifɔ̀n ze.

4Ɨtən ifɔ̀n cherə iwum be chɔ̀b rikwè nya'a kad ətən ifɔ̀n ze. Bə̂d kyeŋ iwum be chɔ̀b rikwè nya'a chub igun itən ifɔ̀n mbe. Mbi nya'a zì ngywɨ̌ ti rìfi bə̀ zì ridəm mifɔ̀n ni mbi nya'a teki əni gôl.

5Ɨbi mbə̀ŋ wiə nya'ə ŋwàŋə̀, gî ri mɔ'ɔ ghàmə̀, mbə̀ŋ bə̀ kùmə̀ ri əni ətən ifɔ̀n ze. Tibiŋ rika'i sambe tiə nya'ə berə ifě məd. Tibiŋ rika'i te yi izwî mbe sambe niə fà' əmbi ə Ɔwiə̀.

6Əghi ə mɔ'ɔ ziə nya'a ifě ətən ifɔ̀n ze ighabi rìbàà mìmanèm ni tɨ wəd zə ighi ənjìm, ichî ni mbiə zə ənjìm ə kristal. Ɨghi mɔ'ɔ ikwè ni ye' ikă, nya'a təm kad ətən ifɔ̀n ze əni iba məd mbe ikwè. Əghə ə nya'a swi igwi ighi mbe ifě bə̀ fɔri ə njìm.

7Əghi ritu ze ni ye' ikă ziə nya'a ighabi ə ŋgwàba'. Əze ni pe əni mbi ibe ziə nya'a ighabi ə rikun. Əze ni pe əni mbi itad ə nya'a beri ifě ighabi wi wəd. Əze ni pe əni mbi ikwè ziə nya'a ighabi izam niə fìrə̀.

8Ɨghi mbe ikwè i mɔ' mɔ' nya'a beri tibabì rìfuə. Əghə ə nya'a swi igun bə̀ swi əton ribabi te. Ɨghi mbe mbiə nya'ə kweri ikyî əziə mbi izimi zi ri sob. Ɨ mbiə nya'ə kweriə ni, "Ə̀nùŋìsig Ɔwiə̀kɔ' ə zeŋ, ə zeŋ, ə zeŋ. Məd yi we ni nya'a bei əŋgu, ni ye' əŋgu rìnîn, ni biri wiri ye'e!"

9Əni ighi mbe ni ye' ikă na' wumni, yiiri bə̀ nà' məben-əwe əmbi məd we ni chub igun ətən ifɔ̀n ze, ni wɨ ye' ikă koŋ koŋ,

10bə̂d kyeŋ mbe iwum be chɔ̀b rikwè gundi ə si ifě məd we ni chub igun ətən ifɔ̀n, wumni əməd we ni ten i koŋ. Mbi mà'rì tə ridəm mifɔ̀n ə si ifě ətən ifɔ̀n ze, kweri ikyî ghà ni,

11"Ə̀nùŋìsig à Ɔwiə̀, àwɔ̀ ə kù' ni wəd jìm yiiri əwe, nà' iwumni i ne bə̀ ghà ni à beri ika, imbə̀' ighəm ni à nya'a teki ighijìm, ighijìm mbi əŋgu bə̀ ye' ikă ichî ni à nya'a kəbi."

Ɨnû Əwu Rənjìm 5

1Mə nya'a zə ə̀ŋwà'nì ni mbi kari iŋga əbɔ ə jigi məd we ni nya'a chub igun ətən ifɔ̀n. Mbi nya'a ŋwà'nì inû igun ə̀ŋwà'nì ze iba jìm, kad ə̀ŋwà'nì ze si neŋ isi sambe.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

2Mə nya'a bə̀ zə aŋgɨrə̀ kă kă mɔ'ɔ, nɨ nya'ə sa' ənɨ gî kă kă ni, "À kɨə we nɨ ku'u nɨ tɨ̀ wɨ̀ kye'rɨ ɨneŋ we fi' ə̀ŋwà'nɨ̀ ze nɨ mbɨ karɨ ə?"

3Chəi wə̀d mɔ'ɔ ɨkaŋ kɨ̀ ɨgwɨ ə si kɨ̀ əton ə si nɨ tɨ̀ wɨ̀ kə̀' fì' ə̀ŋwà'nɨ̀ ze kɨ̀ bè nèŋ ɨŋga.

4Mə nya'a chweŋ mɨsɨ kwà' rɨŋgə' ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi wə̀d mɔ'ɔ nɨ kə' kù' nɨ fi' ə̀ŋwà'nɨ̀ ze kɨ̀ nɨ be nèŋ ɨŋga.

5Wə̀d mɔ'ɔ rəbɔ' bə̂d kyeŋ mbe nya'a ghà ɨ num ni, "Tɨrə̀ chweŋ e mɨsɨ. Zə, Ɲgwàba' we rɨŋga ɨnəbɨ Judà, nɨ ye' rɨ ənɨ əghaŋ Ɨfɔ̀n Dèvîd, fə baŋ mbi bə̂d pə̀n, əne ɨ we tɨ̀ wɨ̀ kye'rɨ ɨneŋ we ɨsɨ mbe sambe, fi' ə̀ŋwà'nɨ̀ ze."

6Mə nya'a zə Wan njɨ̀g nɨ nya'a təm ɨŋga mɨgharə̀ ətən ɨfɔ̀n, ɨŋga mɨgharə̀ ɨghɨ mbe ɨkwè nɨ ye' ɨkă bə̀ təm əka' bə̂d kyeŋ mbe. Zɨə chub ɨghabɨ ni mbɨ nya'a fə kyemɨ Wan njɨ̀g we, àyɨə ɨ zɨ ɨ ɨkă. Zɨ̀ nya'a berɨ ndɔŋ sambe mbɨ əghə ə sambe. Əghə ze sambe yɨ ɨzwî mbe sambe nɨə fà' əmbɨ ə Ɲwiə̀, nɨ Ɲwìə̀ nya'a cha ɨŋga ɨsɨg jìm.

7Wan njɨ̀g we nya'a wò nɨŋ ə̀ŋwà'nɨ̀ ze rɨŋga əbɔ ə jɨgɨ məd we nɨ nya'a chub ɨgun ətən ɨfɔ̀n.

8Ənɨ wɨ̀ nya'a nɨŋ ə̀ŋwà'nɨ̀ ze, ɨghɨ mbe ɨkwè nɨ ye' ɨkă mbɨ ə bə̂d kyeŋ mbe ɨwum be chə̀b rɨkwè, nya'a gundɨ ə si ɨfĕ Wan njɨ̀g we. Wɨ mɔ' mɔ' rəbɔ' mɨ̀məd nya'a yim ɨnoŋɨ ngyi bə̀ yim ɨŋgupɨ ɨkaŋ nɨ mbɨ nya'a tekɨ ənɨ ə gôl. Insèns nya'a swi ɨŋga ɨŋgupɨ ɨkaŋ mbe. Insèns we yɨ ɨkə̀ŋgɨ̀ bə̂d Ɲwiə̀.

9Mbɨ nya'a kwerɨ ɨkyî fi ghà ni, "Àwɔ̀ ə kàŋ kù' nɨ nɨŋ ə̀ŋwà'nɨ̀ ze, kye'rɨ mɨneŋ mbe, fi'i, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ nya'a kyem əwe, əne ənjìm ənəm ze nɨ à nya'a chəmnɨ, à fə cho' bə̂d nà' əmbɨ ə Ɲwiə̀ rɨŋga mɨnəbɨ jìm, rɨŋga mɨŋgam jìm, rɨŋga ɨsɨ jìm bə̀ fɔrɨ rɨŋga ɨbeŋ jìm.

10À fə ghɨ mɨ̀məd ənɨ ə bə̂d mbàn ɨŋga e ənû ɨfɔ̀n, ɨmbə̀' mbɨ fa' əmbɨ à Ɲwiə̀. À fə bə̀ ghɨ̀ ni mbɨ tumbɨ si."

11Mə nya'a wɨrɨ nèŋ əne zu gî mbɨàŋgɨrə̀ əkam mbɨ əkam fɔrɨ chu' mbɨ ə chu'. Mbɨ nya'a təm kad ətən ɨfɔ̀n ze, kad ɨghɨ mbe ɨkwè nɨ ye' ɨkă bə̀ kad bə̂d kyeŋ mbe.

12Ɨ mbɨə nya'ə kwerɨ ɨkyî ənɨ ə gî kă kă ghàə̀ ni, "Wan njɨ̀g we nɨ mbɨ nya'a kyemɨ ə kù' ni mbɨ na' ɨka, na' mbɔ̂n, na' ɨwe, na' ɨwumnɨ bə̀ na' ɨzeŋɨ zeŋɨ ɨ bɔ. Wɨ bə̀ kù' ni mbɨ zɨ əbɔrəbɔd ɨgwɨ məd!"

13Mə nya'a zu gî ɨghɨjìm mbe nɨ Ɲwìə̀ nya'a tekɨ ɨkaŋ, tekɨ ɨgwɨ ə si, tekɨ əton ə si, tekɨ ɨŋga rɨbàà. Mə nya'a bə̀ zu gî ɨghɨjìm mbe nɨ ye' ɨŋga mɨ̀məd. Ɨghɨ mbe mbɨə nya'ə kwerɨ ɨkyî ghàə̀ ni, "Mbə̀ na' əbɔrəbɔd, nà' wumnɨ, yiirɨ bə̀ tìmbɨ̀ ɨka məd we nɨ chub ɨgun ətən ɨfɔ̀n. Mbə̀ bə ghɨ̀ əne ənɨ ə Wan njɨ̀g koŋ koŋ."

14Ɨghɨ mbe ɨkwè nɨ ye' ɨkă nya'a wɨ̀ɨrɨ̀ ni, "À yɨ əne!" Bə̂d kyeŋ mbe nya'a gundɨ ə si wumnɨ ə Ɲwiə̀ bə̀ wumnɨ Wan njɨ̀g.

Ɨnû Əwu Rənjìm 6

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

1Mə nya'a zə əni Wan njìg we nya'a kye'ri ineŋ ritu rəbɔ' mineŋ mbe sambe. Mə nya'a bə̀ zu gî əghi ə mɔ' rəbɔ' ighi mbe ikwè ni ye' ikă ichî ni zì nya'a gham ighabi ichî ni mbə̀ŋ ə kùmə̀. Zì nya'a ghà ni, "Ye'e!"

2Mə nya'a nèŋ əne zə ngyĭ rìfi. Wə̀d we ni nya'a kɔ' ngyĭ ze nya'a yimi kyed. Mbi nya'a nà' idəm ifɔ̀n i bɔ, əne wì nya'a jwì ighabi ə wə̀d ni che ibid imbə̀' wò baŋ mbi bə̂d pə̀n.

3Əni Wan njìg we nya'a kye'ri ineŋ we ni pe əni wi ibe, mə nya'a zu əghi ze ni pe əni mbi ibe rəbɔ' ighi mbe ikwè ni ye' ikă ni nya'a ghà ni, "Ye'e!"

4Ngyĭ cherə nya'a jwì ye'e. Ɨ ziə nya'ə bàŋə̀ buù. Mbi nya'a nà' ika əmbi wə̀d we ni nya'a kɔ' ngyĭ ze ni wì niŋ əbɔrəbɔd ri igwi ə si imbə̀' bə̂d zwiiri mbə bɔŋgɔb. Mbi nya'a nà' ibi bid kyeŋ i bɔ.

5Əni Wan njìg nya'a kye'ri ineŋ we ni pe wi itad, mə nya'a zu gî əghi ze ni pe əni mbi itad rəbɔ' ighi mbe ikwè ni ye' ikă ni nya'a gha ni, "Ye'e!" Mə nya'a neŋ əne zə ngyĭ firi. Wə̀d we ni nya'a kɔ' ngyĭ ze nya'a yim əghi ze ni mbiə mìg ighi igun.

6Mə nya'a zu əghi ə mɔ'ɔ ighabi ə gî wə̀d əka' ighi mbe ikwè ni ye' ikă ni gha ni, "Mbi biri zon ə kirə əburi ə kywi-kɔ̀' əni ikab ə̀fà'ì əni ə fibì, bə̀ zon ə mikirə̀ əburi ə kywi mitad əni ikab ə̀fà'ì əni ə fibì. Tirə̀ chəki e miwud mbi mino'!"

7Əni Wan njìg we nya'a kye'ri ineŋ we ni pe əni wi ikwè, mə nya'a zu gî əghi ze ni pe əni mbi ikwè rəbɔ' ighi mbe kwè ni ye' ikă ni nya'a gha ni, "Ye'e!"

8Mə nya'a neŋ, əne zə ngyĭ ni nya'a əfu'ni əfu'nì. Ikum wə̀d we ni nya'a kɔ' ngyĭ ze yi Ɨvi. Əbeŋ ivi bə̂d ziə nya'ə beeni əbɔ' məd. Mbi nya'a na' ika əmbi mìməd ni mbi zwiiri bə̂d riŋga əbà ə fibì ti əni mbi kwè igwi ə si əni ə bid, əni ə njì kă kă, əni iwɔn bə̀ fɔri əni ə nyam tô tô te ri igwi ə si.

9Əni Wan njìg we nya'a kye'ri ineŋ we ni pe əni wi itân, mə nya'a nèŋ əton ikwi ijə̀ŋ ə̀fààrì, əne zə izwî bə̂d mbe ni mbi nya'a zwiiri imbə̀' ichî ni mbi nya'ə ghà iŋgam Ɔwiə̀ fɔri imbə̀' ichî ni mbi nya'a yim iŋgam Ɔwiə̀ wi kàànì.

10Mbi nya'a kyeŋ əni ə gî kă kă ni, "Ə̀tùmbì isig ni zeŋi màànì, niə ghì inû mbe ni wì ghă, əgha ə kiə wo sa ri ye bɔŋ à sob isa'i bə̂d mbe ni ye' igwi ə si əne wì ichî ni mbi nya'a zwiiri əwa ə?"

11Ɔwìə̀ nya'a nà' ngywĭ rìfi əmbi əzwî ə mɔ' mɔ' rəbɔ' izwî mbe, ghà əmbi mìməd ni mbi zwiiri əni akə nyùmə̀ pè əni inun bə̂d mbe niə fà' əmbi Kristo mbi inun bɔŋgɔb mbe ni mbi biri zwiiri ichî ni mbi nya'a zwiiri mìməd fə ku'u.

12Əni Wan njìg we nya'a kye'ri ineŋ we ni pe əni wi rìfuə, mə nya'a neŋ, əne zə ni si nya'a wùd kwà' rìkă. Nyùmə̀ nya'a fin ighabi tikuri idì firi, imig bə̀ bàŋ ighabi ənəm.

13Titəmi te ri əton ikaŋ nya'a feŋgi ə si ichî ni əfim ə chi' əzed titam ri bɔd feŋgiə.

14Ikaŋ nya'a kad ighabi ə̀ŋwà'nì ni mbi kari. Wi nya'a kad əne nim. Tiwum rijìm mbi ikəm isi si ni minib kari nya'a nɔ' ri əni isi mbe ni mbi nya'a əŋgu.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

15Əne mɨfɔ̀n mbe rɨ ɨgwɨ ə si, bə̂d kyeŋ kyeŋ, ɨtu ɨgwɨ mìsɔgyì, bə̂d mbɔ̂n, bə̂d ɨka ka, wə̀d jìm, ɨbò'ò mbɨ ə bə̂d nɨ ye' əni ə ɨghəm nya'a nə̀mbì ɨŋga mìsùm bə̀ nə̀mbì əka' rɨwɔ̌ te ɨkaŋ rɨwum.

16Mbɨ nya'a kyeŋ ghà əmbɨ rɨwum te bə̀ ghà əmbɨ rɨwɔ̌ te ni, "Mbə̀ su ɨgwɨ na, nə̀m əwa rɨ əmbɨ ə məd we nɨ chub ɨgun ətən ɨfɔ̀n, bə̀ nə̀m əwa rɨ əni ɨchə we nɨ Wan njɨ̀g bɨrɨ chə əwa,

17ɨmbə̀' ɨghəm nɨ əni ə kyeŋ ze nɨ Ɔwìə̀ mbɨ ə Wan njɨ̀g bɨrɨ chə bə̂d ə fə ye'e. À kɨə we nɨ tɨ wɨ̀ chubɨ ɨkă əni mbɨ chə əməd ə?"

Ɨnû Əwu Rənjìm 7

1Əni rɨ̀taani njə̀m ze nya'a chě, mə nya'a zə mbɨ̀aŋgɨrə̀ mɨkwè nɨ nya'a təm əni rɨbu te rɨ̀kwè ɨgwɨ ə si. Ɨ mbɨə nya'ə kən ɨfim mbe ɨkwè rɨ ɨgwɨ ə si ɨmbə̀' tɨ əfim ə mɔ'ɔ ə chè i ɨgwɨ ə si kɨ ɨgwɨ rɨbàà kɨ̀ chè nun əzed ə mɔ'ɔ.

2Mə nya'a zə aŋgɨrə̀ cherə nɨ nya'ə kɔ' rɨ əbà ze nɨ nyùmə̀ ə jwɨ̀ə̀. Wɨ̀ nya'a yim əghɨ ze nɨ Ɔwìə̀ we nɨ ye' ɨkă ə zɨ̀ ənweenɨ ɨgwɨ mbɨ bə̂d. Wɨ̀ nya'a kyeŋ rɨkă əbɔ' mbɨ̀aŋgɨrə̀ mbe mɨkwè nɨ nya'a berɨ ɨka nɨ ghɨ əghəm əni ə si bə̀ ghɨ̀ əni rɨbàà.

3Wɨ̀ nya'ə kyeŋə ghàə̀ ni, "Tɨ mbə̀ ghɨ ə əghəm əni ə si kɨ̀ əni rɨbàà kɨ̀ əni ɨzed pè əni tɨ fə zɨ ənweenɨ əni ɨkəŋ ɨsɨ bə̂d mbe nɨə fà' əmbɨ a Ɔwiə̀."

4Mə nya'a zu ɨnun bə̂d we nɨ wɨ̀ nya'a zɨ ənweenɨ ɨgun mɨmə̌d. Mbɨ yɨə nya'ə chu' ɨkɨ fibɨ̀ mbɨ ɨwum kwè chɔ̀b rɨkwè. Mbɨ yɨə nya'a rɨŋga mɨnəbɨ Izre mbe wum chɔ̀b rɨbe.

5Wɨ̀ nya'a zɨ̀ ənweenɨ ɨgun ə bə̂d chu' wum chɔ̀b rɨbe ɨŋga ɨnəbɨ Judà, zɨ̀ ɨgun ə bə̂d chu' wum chɔ̀b rɨbe ɨŋga ɨnəbɨ Rubèn, zɨ̀ ɨgun ə bə̂d chu' wum chɔ̀b rɨbe ɨŋga ɨnəbɨ Gad,

6zɨ̀ ɨgun ə bə̂d chu' wum chɔ̀b rɨbe ɨŋga ɨnəbɨ Ashà, zɨ̀ ɨgun ə bə̂d chu' wum chɔ̀b rɨbe ɨŋga ɨnəbɨ Naftalì, zɨ̀ ɨgun ə bə̂d chu' wum chɔ̀b rɨbe ɨŋga ɨnəbɨ Mànasè,

7zɨ̀ ɨgun ə bə̂d chu' wum chɔ̀b rɨbe ɨŋga ɨnəbɨ Simiòn, zɨ ɨgun ə bə̂d chu' wum chɔ̀b rɨbe ɨŋga ɨnəbɨ Levì, zɨ̀ ɨgun ə bə̂d chu' wum chɔ̀b rɨbe ɨŋga ɨnəbɨ Isakà

8zɨ̀ ɨgun ə bə̂d chu' wum chɔ̀b rɨbe ɨŋga ɨnəbɨ Zebulùn, zɨ̀ ɨgun ə bə̂d chu' wum chɔ̀b rɨbe ɨŋga ɨnəbɨ Jòsêf, zɨ̀ ɨgun ə bə̂d chu' wum chɔ̀b rɨbe ɨŋga ɨnəbɨ Benjamìn.

9Əni rɨ̀taani njə̀m ze nya'a chě, mə nya'a nèŋ, əne zə ɨnɔ̂n bə̂d nɨ nya'a kwà' wɨ kyeŋ, nɨ chəɨ əni tɨ wə̀d nya'a taŋ. Mbɨ yɨə nya'ə rɨŋga ɨbeŋ jìm, rɨŋga mɨnəbɨ jìm, rɨŋga ɨsɨ jìm bə̀ fɔrɨ rɨŋga mɨŋgam jìm. Mbɨ nya'a təm ɨfě ətən ɨfɔ̀n bə̀ təm ɨfě Wan njɨ̀g. Mbɨ nya'a zɨ̀ ngywɨ̌ tɨ rɨ̀fɨ bə̀ yim ɨzaŋ.

10Ɨ mbɨə nya'ə kyeŋ əni gî kă kă ghàə̀ ni, "À Ɔwìə̀ we nɨ chub ɨgun ətən ɨfɔ̀n mbɨ ə Wan njɨ̀g fə chɨ əwa rəŋgə'!"

11Mbɨ̀aŋgɨrə̀ mbe mɨjìm nya'a təm kad ətən ɨfɔ̀n ze, kad bə̂d kyeŋ mbe bə̀ kad ɨghɨ mbe ɨkwè nɨ ye' ɨka. Mbɨ nya'a gù nòkɨ̀ ə si rəkubə ɨfě ətən ɨfɔ̀n ze wumnɨ ə Ɔwiə̀,

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

12ghàə̀ ni, “À yɨ əne! Tɨ̀ yiirɨ à Ɲwiə̀, wumnɨ əməd, nà’ məben-əwe ɨ bɔ, məd ə zeŋ, ɨ wɨə nà’ əbɔrəbɔd, wɨ̀ berɨ ɨwe bə̀ berɨ ɨka koŋ koŋ! À yɨ əne.”

13Wɨ mɔ’ɔ rəbɔ’ bə̂d kyeŋ mbe nya’a biirɨ ɨ num ni, “Bə̂d mbɔ̂ nɨ zɨ ngywɨ̌ tɨ rɨ̀fɨ kɨ mɨ̀we ə? Mbɨ kɨ rɨ ə yi ə?”

14Mə nya’a wɨ̀ɨrɨ̀ ɨ bɔ ni, “Chəi mə̀ kyerɨ, kyɨə masà. Àwɔ̀ ə kyerɨ.” Wɨ̀ nya’a ghà ɨ num ni, “Mbɔ̂ yɨə bə̂d mbe nɨ fə chè ɨŋga ŋgə’ ze nɨ chè əbɔ, àyɨə chəi mbɨ kwɨ. Mbɨ fə sò tə ngywɨ̌ ɨŋga ənəm ə Wan njɨ̀g tɨ sɨə fuə.

15Əne ɨ mbɨ ɨfě ətən ɨfɔ̀n ə Ɲwiə̀ fà’ ɨ bɔ əziə mbɨ ɨzimɨ ɨŋga mbàn məd. Məd we nɨ chub ɨgun ətən ɨfɔ̀n bɨrɨ kubrɨ mɨ̀məd.

16Chəi njì bɨrɨ nɔ wɨrɨ zaŋ mɨ̀məd. Chəi ədɔ’ ə bɨrɨ nɔ wɨrɨ ne mɨ̀məd. Chəi əchwî kɨ̀ ɨsɨ nomɨ ka ka bɨrɨ nɔ wɨrɨ tən mɨ̀məd,

17ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ Wan njɨ̀g we nɨ təm ɨŋga mɨgharə̀ ətən ɨfɔ̀n ze bɨrɨ nəŋgɨ mɨ̀məd ɨghabɨ ənə̂ŋgɨ-njɨ̀g; wɨ̀ bɨrɨ kə̀ŋ mɨ̀məd wò ənɨ mɨ̀jwɨ-əmboŋ mɨnib nɨə nà’ ɨtènɨ. Ɲwiə̀ bɨrɨ fu mɨsɨ jìm tɨ ənɨ əghə mɨ̀məd.”

Łnû Əwu Rənjìm 8

1Ənɨ Wan njɨ̀g nya’a kye’rɨ ɨneŋ we nɨ pe ənɨ wɨ sambe, ɨsɨ mbe nɨ ye’ ɨkaŋ nya’a zwɨ̀ rɨ nyɔ̀ɔ̀m. Mbɨ nya’a zwɨ̀ ənɨ əkwɨrɨ ə awà.

2Mə nya’a zə mbɨ̀aŋgɨrə̀ mbe sambe nɨə təm ɨfě Ɲwiə̀. Mbɨ nya’a nà’ tàŋ sambe əmbɨ mɨ̀məd.

3Aŋgɨrə̀ cherə, nɨ nya’a yim əkaŋ nɨ mbɨ tekɨ ənɨ ə gôl, nya’a ye’e təm ɨban ɨkwɨ ɨjə̀ŋ əfàà̀rɨ̀. Mbɨ nya’a nà’ insèns nɔnɔ’ ɨ bɔ ni wɨ̀ nyam əbɔ’ ɨ̀kɔ̀ŋgɨ̀ bə̂d Ɲwiə̀ mɨ̀jìm əne tɔ̀n ɨgun ɨkwɨ ɨjə̀ŋ we nɨ mbɨ nya’a tekɨ ənɨ ə gôl, nɨ nya’a ɨfě ətən ɨfɔ̀n ə Ɲwiə̀.

4Ndi’ ze nɨ nya’ə jwɨ̀ rɨ ənɨ insèns we nya’a fɔtɨ əbɔ’ ɨ̀kɔ̀ŋgɨ̀ bə̂d Ɲwiə̀, əne nɔ̀’ rɨ ɨkye əbɔ aŋgɨrə̀ we wò ɨfě Ɲwiə̀.

5Aŋgɨrə̀ we nya’a nɨŋ əkaŋ ze, swe ənɨ mbɨ̀akyiwid nɨə ghə̀’ə̀, ma’ ɨgwɨ ə si. Wɨ̀ nya’a chɨ̀ mbɨ̀akyiwid mbe rɨ ənɨ ɨkwɨ ɨjə̀ŋ əfàà̀rɨ̀ we. Ənɨ wɨ̀ nya’a ghɨ̀ əne mbə̀ŋ nya’a kùm, gî rɨ mɔ’ɔ ghàm, ɨbɨ mbə̀ŋ ŋwàŋ, si bə̀ wùd.

6Mbɨ̀aŋgɨrə̀ mbe sambe nɨ nya’a yim tàŋ te sambe nya’a tekɨ ə ɨnyod nɨ fə.

7Aŋgɨrə̀ rɨtu nya’a fə i taŋ, əne əwəŋ mbɨ ɨwid, nɨ nya’a nyamɨ mbɨ ənəm, nya’a feŋgɨ ɨgwɨ ə si. Əba ə fibɨ̀ ənɨ mbɨ ghapɨ si ɨba ɨtad nya’a fɨə. Əba ə fibɨ̀ ənɨ mbɨ ghapɨ ɨzed ɨba ɨtad nya’a fɨə. Łfu zwî jìm nya’a bə̀ fɨə.

8Aŋgɨrə̀ we nɨ pe ənɨ mbɨ mɨbe nya’a fə i tàŋ, əne mbɨ nya’a mà’ əghɨ ə mɔ’ɔ nɨ nya’a ɨghabɨ ɨwum kyeŋ nɨə fɨə ɨŋga rɨ̀bàà. Əba ə fibɨ̀ ənɨ mbɨ ghapɨ rɨ̀bàà ɨba ɨtad nya’a bə̀ŋ ənɨ ənəm.

9Əba ə fibɨ̀ ənɨ mbɨ ghapɨ ɨghɨ mbe nɨə chub ɨŋga rɨ̀bàà ɨba ɨtad nya’a kwɨ. Mbɨ nya’a chəkɨ əba ə fibɨ̀ ənɨ mbɨ ghapɨ ɨbaŋ ɨgyɨ̀ ɨba ɨtad.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

10Aŋgirə̀ we ni pe əni mbi mitad nya'a fə i tàŋ, əne fitəmi kyeŋ ni nya'ə te ighabi ika'i nya'a nɔ' rikaŋ feŋ igun əba ə fibì əni mbi ghapi migyî iba itad bə̀ feŋ igun mìjwì-əmboŋ.

11Ikum fitəmi fe yiə Ə̀nywì-ə̀nywî. Əba ə fibì əni mbi ghapi minib iba itad nya'a bèŋ siə nywìə̀. Bə̂d mìnənɔ' ni nya'a nɔ minib mbe nya'a kwi imbə̀' ighəm ni minib mbe mbiə nya'ə nywìə̀.

12Aŋgirə̀ we ni pe əni mbi mikwè nya'a fə i tàŋ, əne əghi ə mɔ'ɔ ə nya'a nun əbà ə fibì əni mbi ghapi nyùmə̀ iba itad, əni mbi ghapi imig iba itad, bə̀ fɔri əni mbi ghapi ritəmi iba itad. Əba ə fibì əni mbi itad əni izeŋi zeŋi mìməd nya'a fin. Chəi nyùmə̀ nya'a te əni əba ə fibì əni mbi ghapi əni iba itad. Chəi imig mbi ritəmi nya'a te əni əbà ə fibì əni mbi ghapi izimi iba itad.

13Mə nya'a nèŋ, əne zə izam ni nya'ə fid əton ikaŋ. I wiə nya'ə ghàmə̀ rikă ghàə̀ ni, "Ŋgə' biri nyi, ŋgə' biri nyi, ŋgə' biri nyi igun ə bə̂d mbe ni ye' igwi ə si əni ə nyùmə̀ we ni mbìaŋgirə̀ cherə mitad fə tə tàŋ!"

Inû Əwu Rənjìm 9

1Aŋgirə̀ we ni pe əni mbi mitân nya'a fə i tàŋ, əne mə nya'a zə fitəmi ni nya'a nɔ' rikaŋ feŋ igwi ə si. Mbi nya'a nà' əfi' ti əni ichû ibigi ni chəi inwĭ i bɔ.

2Wì nya'a fi' ichû ibigi we ni chəi inwĭ, əne ndi' nya'a jwì riŋga ibigi we ichî ni ndi' ə jwì riŋga isweŋ iwid ənam kyeŋ. Nyùmə̀ mbi əton ikaŋ nya'a fin ti əmbi ə ndi' ze.

3Ŋgwèmi nya'a jwì riŋga ndi' ze ye'e igwi ə si. Mbi nya'a nà' ika ni nya'a ighabi ika mbìrikafu'-ikon əmbi ŋgwèmi te.

4Mbi nya'a ghà əmbi mìməd ni ti mbi tɔ ghi ə əghəm əni ifu we ri igwi ə si, ki əni ikwi ighijìm mbe niə zì rifu', ki əni ikwi ized jìm. Mbi ghi əghəm àmei əni ə bə̂d mìsɔŋichù mbe ni chəi Ŋwìə̀ zi ənweeni əni ikəŋ isi mìməd.

5Ŋwìə̀ nya'a ben ni ŋgwèmi te chə mìməd əmig ətân, àyiə ti mbi zwiiri ə mìməd. Mbi nya'a chə mìməd ziə tɔ ichî ni tikafu'-ikon mi te wəd ziə tɔ.

6Əni əmig ze ətân, bə̂d biri kəb ni ivi niŋ əwən, àyiə chəi mbi biri zə ivi. Mbi biri kəb ni mbə̀ kwi, àyiə chəi ivi biri ye'e.

7Ŋgwèmi tô tiə nya'a ighabi ə ngyi ni mbi nya'a zi ighi igun imbə̀' niŋ wò əkɔb bid. Ighi mɔ'ɔ ni mbi kywi əni ə gôl mbiə nya'a igwi itu mìməd ighabi tidəm mifɔn. Tifĕ ti mìməd tiə nya'a ighabi ti bə̂d mìsɔŋichù.

8Nyôŋ ətu ti mìməd tiə nya'a ighabi ə nyôŋ ti məyi. Əsɔŋ ə mìməd ziə nya'a ighabi əsɔŋ mìŋgwàba'.

9Ti nya'a zì mipariwà ətəni kən igô əŋgu. Tibabì ti mìməd tiə nya'ə ghàm əni tiə fìrə̀ ighabi ichî ni tikari te ni ngyi tiə sùŋə̀ nòrə̀ wò əkɔb bid ə ghàmə̀.

10Ti beri tikon mbi ifim əŋgu ighabi ti mbìrikafu'-ikon. À yi əni rikon te ni ti beri ika ni chə bə̂d əmig ətân.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

11Aŋgirə we ni nya'ə nəŋgi ibigi we ni chəi inwǐ yi ifòn mìmməd. Ikum məd əni iŋgam Hibrù yiə Àbadòn. Ikum məd əni iŋgam Grik yiə Àpoliòn. (Əton əni ikum we yiə, "Wəd niə chəki ighi.")

12Ɲgə' kă kă ritu fə chè. Ɲgə' ri kă kă cherə ribe tiə kiri wo ye'e.

13Aŋgirə we ni pe əni mbi rìfuə nya'a fə i tàŋ, əne mə nya'a zu gî ni nya'a ri əni ə ndəŋ te rikwè ni nya'a əni ribu ikwi ijəŋ əfààrì we ni mbi nya'a teki əni ə gôl. Ikwi ijəŋ we wiə nya'a ifě Ɲwiə.

14Gî ze nya'a ghà əmbi aŋgirə we ni pe əni mbi rìfuə ni, "Za mbìaŋgirə mbe mikwè ni mbi kod igyì kyeŋ we ni mbiə təŋ əni ə Yufretìs."

15Aŋgirə we nya'a zà mbìaŋgirə mbe mikwè. Ɲwìə nya'a fə nùŋ ni igwi ə awà wô, igwi əni zô, iŋga imig wô bə fəri iŋga əghəm əwu zô, mbìaŋgirə mbe biri zwiiri bəd əba ə fibì əni mbi ghapi bəd mìsəŋichù iba itad.

16Mə nya'a zu inun mìsəgyì we ni nya'a kə' ngyi. Inun mìmməd yiə nya'a chu' əkam əki əbe.

17Mə nya'a zə bəd mbe ni nya'a kə' ngyi bə zə ngyi te iŋga rìtaani njəm ze. Mbi nya'a zì mipariwà ni kən igô ni nya'ə bàŋə ighabi iwid, finə fù'nə ighabi ə safi, bə bàŋə fù'nə ighabi ə səlfò. Itu ngyi te tiə nya'a ighabi ti mìŋgwàba'. Iwid mbi ə ndi' fəri ə səlfò mbiə nya'ə jwì riŋga mìchù mìmməd.

18Ɲgə' kă kă tô ritad nya'a zwiiri əba ə fibì əni mbi ghapi bəd mìsəŋichù iba itad. Ɲgə' kă kă tô yi iwid, ndi' mbi ə səlfò we niə jwì riŋga mìchù ngyi te.

19Ika ngyi te wi iŋga mìchù mìmməd bə fəri iŋga tikon ti mìmməd. Tikon ti mìmməd yi ighabi ə jɔ mbi itu. I mbiə niŋə tikon tô ghì əghəm əni ə bəd.

20Chəi àbù' ə bəd mìsəŋichù ze ni chəi ŋgə' kă kă tô nya'a zwiiri mìmməd nya'a beŋ tə fîŋ ti əni ighi mbe ni mbi nya'a teki əni mbə ibɔ. Chəi mbi kiri sob ni wumni izwî ribòŋ bə fəri ni wumni mbìanèŋ mbe ni mbi teki əni ə gôl, əni ə siriva, əni ə brɔnz, əni iti bə fəri əni ized. Chəi əni tì mbìanèŋ mbô zə isi, zu ənû kì bè yènì.

21Chəi mbi nya'a beŋ tə fîŋ ti əni ichî ni mbiə zwiiri ə bəd, ti əni ichî ni mbiə ghì mìsà, ti əni ichî ni mbiə ghì ifabri-inû, kì ri əni ichî ni mbiə jiə.

Inû Əwu Rənjìm 10

1Mə nya'a zə aŋgirə cherə ni beri ika. I wiə nya'ə swi'ə rikaŋ ye'e. Ngywǐ aŋgirə we yiə nya'ə pà'. Tənàbə nya'a kad ətu əməd. Ifě məd wiə nya'ə te ichî ni nyùmə ə teə. Iwu məd mbiə nya'a ighabi ə tə' niə beriə ichî ni iwid ə beriə.

2Wì nya'a yim èŋwà'nì ə kwa kwa ni mbiə kariə, àyiə chəi mbi nya'a kad əze ni wì nya'a yimi. Wì nya'a te əwu ə jigi igun rìbàà bə te əwu ə tweŋ igun ə si.

3Wì nya'a kyeŋ əni gî kă kă ichî ni ŋgwàba' ə zù'ə. Əni wì nya'a kyeŋ əne, mbəŋ nya'a kùm ighəm sambe.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

4Əni mbəŋ ze nya'a kum ighəm sambe, mə nya'a nirə ŋwà'nì inû mbe ni mbəŋ ze nya'a kumi ghà i num, àyiə mə nya'a zu gî ni nya'a ghàm rikaŋ ghà ni, "Tirə tɔ ghà e ənû ze ni mbəŋ kum ighəm sambe ghà i ne. Tirə bi tɔ ŋwà'nì e ə si."

5Aŋgirə we ni mə nya'a zə ni nya'a təm igun rìbàà bə̀ təm igun ə si nya'a nɔ̀ e əbɔ ə jigi ikaŋ

6əne kàn əni ikum məd we ni ten i koŋ, ni à yiə məd nya'a teki ikaŋ bə̀ teki ighijìm mbe ni ye' ikaŋ, teki si bə̀ teki ighijìm mbe ni ye' igwi ə si, teki rìbàà bə̀ teki ighijìm mbe ni ye' iŋga rìbàà. Wì nya'a kàn ghà ni, "Chəi Ɔwiə̀ biri wiri wòm.

7Àyiə əni aŋgirə we ni pe əni mbi sambe fə i tàŋ, Ɔwiə̀ biri ghi inû mbe ni ye' ənəmə, ichî ni wì nya'a fə ghă əmbi mbi bə̂d əfà'ì mbe ni ye' bə̂d ìkən iməd."

8Əni wì nya'a gham əne, gî ze ni mə nya'a zu rikaŋ nya'a wiri ghàm i num ghà ni, "Ndə̀ wo niŋ əŋwà'nì ze ni ye' əfì'ə ti ikye əbɔ aŋgirə we ni təm igun rìbàà bə̀ təm igun ə si."

9Əne mə nya'a wò əsi aŋgirə we pè ghà i bɔ ni wì na' əŋwà'nì ə kwa kwa ze i num. Wì nya'a ghà i num ni, "Niŋ kud, wən biri nəm iŋga e ichû ighabi ə ju, àyiə wən biri bèŋ fe ibum."

10Mə nya'a niŋ əŋwà'nì ə kwa kwa ze ri ikye əbɔ aŋgirə we kud. Wən nya'a nəm ighabi ə ju iŋga mi ichû, àyiə əni mə nya'a fə kuri, wən nya'a bèŋ fum ibum.

11Mbi nya'a ghà i num ni, "À beri wiri gha ikən Ɔwiə̀ imbə̀' ənû ze ni wì kà'i əmbi ə bə̂d mìnɔnɔ', əmbi ə bə̂d iŋga ibeŋ nɔnɔ', əmbi ə bə̂d niə ghàm miŋgam jìm bə̀ ghà əmbi mìfɔ̀n."

Inû Əwu Rənjìm 11

1Mbi nya'a nà' əmigi i num ni nya'a ighabi ə mbàŋ. Mbi nya'a nà' əne ghà i num ni, "Ndə̀ wo mìg mbàn Ɔwiə̀ igwi ə si bə̀ mìg ikwi ijəŋ əfààrì, bə̀ taŋ bə̂d mbe niə wumni ə Ɔwiə̀ iŋga mbàn ze.

2Àyiə tirə mìg e ikye ikam we ni kad mbàn ze, imbə̀' ighəm ni mbi fə nà' əmbi ə bə̂d mbe ni ka'i mìJû. Mbi biri tə'ri əsi ə zeŋi əni əmig iwum kwè chɔ̀b rìbe.

3Mə biri na' ika əmbi mbi mìzərimbin mibe ni zi tikuri idì, ni mbi wò ghà ikən we ni mə ghà əmbi mìməd əni ini chu' fibì mbi əki əbe mbi iwum rìfuə."

4Mìzərimbin mbô mibe yi ized olìf mbe ibe mbi ighi mbe ibe ni mbiə te inam igun. Ighi mbe mbi ifě Ənùŋìsig ri igwi ə si.

5Wəd mɔ'ɔ mi kəb ghi əghəm əni mìməd, iwid jwì riŋga ichû mìməd nimni bə̂d pən mìməd. À yi əni ikwi ichî wô ni mbi biri zwiiri wəd mɔ'ɔ we niə kəb ghi əghəm əni mìməd.

6Mbi beri ika ni wub əton ikaŋ imbə̀' ti mbəŋ nɔ i əni ə nyùmə we ni mìməd ə ghà ikən Ɔwiə̀. Mbi beri ika ni beŋ minib əni ənəm, bə̀ beri ika ni ghì ni tikwiri ŋgə' kă kă jìm ye'e igwi ə si əni mìnyùmə jìm mbe ni mbi kəbi.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

7Əni mbɨ fə maani ni gha ɨkən we, nyam kyeŋ ze ni kɔ' riŋga ɨbɨgɨ we ni chəi ɨnwɨ̌ bɨrɨ ma' bid mbɨ mìməd, baŋ mìməd əne zwiirɨ mìməd.

8Ɨvɨ mìməd bɨrɨ nokɨ ɨgun ɨnənjì ɨŋga əbeŋ ə kyeŋ ze ni mbɨ nya'a kombɨ Ə̀nùŋìsɨg mìməd əzed ə ba'ni. Bəd mbɨə tɔŋ əsɨ ze əni ɨnənjì cherə ni Sodòm fɔrɨ ə Ijìp.

9Bəd riŋga ɨsɨ jìm, riŋga mɨnəbɨ jìm, bəd niə ghàm tɨkwɨrɨ ɨŋgam əbeŋ jìm mbɨ ə bəd riŋga ɨbeŋ jìm bɨrɨ toŋ ɨghə ɨgwɨ ɨvɨ mìməd əni ini ɨtad rɨ əbà. Chəi mbɨ bɨrɨ ben ni mbɨ tweŋ ɨvɨ mìməd.

10Ɨgha'i bɨrɨ swi ɨŋga fìŋ bəd mbe niə chub ɨgwɨ ə si, ɨmbə̀' ɨghəm ni mìzərɨmbin mbe fə kwɨ. Mbɨ bɨrɨ chaani mɨne'e mbənə mbənə bə̀ ghì ɨgha'i ɨmbə̀' ɨghəm ni bəd ɨkən mbô mɨbe mbɨə nya'ə chə ə bəd rɨ ɨgwɨ ə si.

11Əni ini mbe ɨtad rɨ əbà nya'a fə chě, Ɗwìə nya'a chà əzwî niə nà' ɨtènì. Ziə nya'a ye'e nyɨ ɨŋga mìməd, əne ɨvɨ bəd mbe nya'a nɔ̀' təm rətiə. Ɨfeŋɨ nya'a yim bəd mbe nɨ nya'a zə mìməd.

12Əne bəd ɨkən mbô mɨbe nya'a zu gî kă kă nɨ nya'a ghàm rɨkaŋ ghàə̀ əmbɨ mìməd ni, "Mbə̀ kɔ' ye'e əgha!" Əni bəd pən mìməd nya'ə nèŋə̀, mbɨ nya'a wo ɨkaŋ ɨŋga pà'.

13Àmei əni ə nyùmə̀ we, si nya'a wùd kwà' rɨkă, əba ə fibì əni mbɨ ghapɨ nəb te riŋga əsɨ ze ɨsɨ wum nya'a bu'ə. Si ze nya'a wùd əne, zwiirɨ bəd chu' sambe. Ə̀bù' ə bəd ə nya'a bɔ kwà' riŋgə', əne mbɨ nya'a nà' ɨwumni əmbɨ ə Ɗwìə we ni ye' ɨkaŋ.

14Ɗgə' kă kă ze ni pe əni tɨ rɨbe fə chè i, àyɨə ze ni pe əni tɨ rɨtad bɨrɨ zambɨ ye'e.

15Aŋgɨrə̀ we ni pe əni mbɨ sambe nya'a fə i tàŋ, əne gî rɨ kă kă mɔ'ɔ tɨə nya'ə ghàmə̀ rɨkaŋ ghàə̀ ni, "Ənû ɨfɔ̀n rɨ ɨgwɨ ɨsɨg ə fə bèŋ sɨ ənû ɨfɔ̀n a Ə̀nùŋìsɨg mbɨ əzɨ wəd məd we ni wɨ zɔ'ɔ. Əne məd bɨrɨ tumbɨ ɨsɨg koŋ koŋ."

16Bəd kyeŋ mbe ɨwum be chɔ̀b rɨkwè niə chub ɨgun ɨtən ɨfɔ̀n ɨfě Ɗwiə̀ nya'a gù nòkì ə si rəkubə wumni ə Ɗwiə̀.

17Ɨ mbɨə nya'ə wumniə ghàə̀ ni, "Tɨ nà' məben-əwe ɨ ne, àwɔ̀ Ə̀nùŋìsɨg Ɗwìə̀kɔ', we ni ye' tìnîn, nɨ nya'a be i əŋgu, ni à fə niŋ e ɨka kyeŋ əne à fə kɔ tumbɨ ɨsɨg.

18Bəd nɨ ka'i mìJû nya'a sə ɨtəm kwà' riŋgə', àyɨə nyùmə̀ we nɨ àwɔ̀ bɨrɨ chə mìməd fə ye'e. Nyùmə̀ fə kù'i nɨ à bɨrɨ sa' ɨvɨ bəd, nɨ à bɨrɨ na' ɨchɔ' əfà'ì əmbɨ mbe bəd əfà'ì, əmbɨ mbe bəd ɨkən, əmbɨ mbe bəd fɔrɨ əmbɨ ə bəd mìjìm mbe niə wumni əwe, əne yɨ mbɨ kwa mbɨ mbɨ kyeŋ. Nyùmə̀ fə kù'i nɨ à bɨrɨ nimni bəd mbe niə chəkìə̀ si."

19Mbɨ nya'a fi' mbàn Ɗwìə̀ ze nɨ ye' ɨkaŋ, əne bəd nya'a zə tɨkub ə fɨso ze ɨŋga. Ɨbi mbə̀ŋ wɨə nya'ə ŋwàŋə̀, gî rɨ ghàmə̀, mbə̀ŋ kùmə̀, si wùd, əwəŋ ə feŋgɨ kwà' rɨkă.

Ɨnû Əwu Rənjìm 12

1Ənweeni-ənû nɨ chè əbɔ ə nya'a jwɨ ɨkaŋ: Əyi mɔ'ɔ wɨə nya'a əŋgu, nɨ ngywɨ̌ məd yɨə nya'ə nyùmə̀. Wɨ nya'a nùŋ mbi ɨwu ɨgun ɨmɨg, bə̀ zɨ ɨdəm ɨfɔ̀n nɨ berɨ tɨtəmɨ wum chɔ̀b rɨbe.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

2Əyi we wɨə nya’a rɨbùmə̀. Ɨ wɨə nya’ə nombɨə sɨə wò gywɨ. Tɨbu’ te nɨ wɨ̀ nya’ə zuə tɨə nya’ə ghɨ̀ ni wɨ̀ zə̀’ə̀ kwà’ rɨkă.

3Ənweenɨ-ənû ə cherə ə nya’a jwɨ̀ ɨkaŋ: Tɨsɔ̀’ɔ̀ jɔ bagɨ zɨə nya’a əŋgu. Zɨ̀ nya’a berɨ ɨtu sambe, berɨ ndəŋ wum bə̀ berɨ tɨdəm ɨfɔ̀n sambe ɨgwɨ ɨtu məd mbe.

4Ɨkon məd nya’a sùŋ əbà ə fibɨ̀ ənɨ mbɨ ghapɨ rɨtəmɨ ɨba ɨtad. Wɨ̀ nya’a sùŋ əne mà’ ɨgwɨ ə si. Tɨsɔ̀’ɔ̀ jɔ ze nya’a təm ɨfĕ əyi we nɨ nya’ə nombɨə, ɨmbə̀’ wɨ̀ mɨ gywɨ, zɨ̀ kud wan məd.

5Əyi we nya’a gywɨ wan mbaŋə̀. Wan mbaŋə̀ we yɨ we nɨ bɨrɨ tumbɨ ɨbeŋ jìm ənɨ ɨka jìm. Mbɨ nya’a zàmbɨ̀ fè wan mbaŋə̀ we wò mbɨ wɨwən əmbɨ ə Ɗwiə̀ fɔrɨ ɨgun ətən ɨfɔ̀n əməd.

6Əyi we nya’a nòrə̀ wò ɨŋga ɨbad rɨkwà’i, əsɨ nɨ Ɗwiə̀ nya’a fə tekɨ ɨ bɔ, əsɨ nɨ mbɨ bɨrɨ nəŋgɨ əməd ənɨ ɨni chu’ fibɨ̀ mbɨ əkɨ əbe mbɨ ɨwum rɨfuə.

7Bid nya’a kɔ ɨkaŋ. Maikɨ̀l nɨ ye’ aŋgɨrə̀ kyeŋ mbɨ mbi mbɨaŋgɨrə̀ nya’a zɔ̀ŋ tɨsɔ̀’ɔ̀ jɔ ze. Tɨsɔ̀’ɔ̀ jɔ ze mbɨ mbi mbɨaŋgɨrə̀ nya’a bə̀ fɔtɨ zɔ̀ŋ ə Maikɨ̀l mbɨ mbi mbɨaŋgɨrə̀.

8Àyɨə Maikɨ̀l mbɨ mbi mbɨaŋgɨrə̀ nya’a baŋ mɨmə̀d, əne chəɨ tɨsɔ̀’ɔ̀ jɔ ze mbɨ mbi mbɨaŋgɨrə̀ nya’a wɨrɨ berɨ tɨmbin ɨkaŋ.

9Mbɨ nya’a mà’ tɨsɔ̀’ɔ̀ jɔ ze ɨgwɨ ə si, nɨ ye’ jɔ ze nɨ nya’a rəŋwe, nɨ mbɨə tɔŋ ənɨ ə Debɨ̀rə̀ kɨ ə Satàn. Jɔ ze zɨə nya’ə tambɨ ɨsɨg jìm. Mbɨ nya’a mà’ əməd mbɨ mbɨaŋgɨrə̀ məd mɨjìm ɨgwɨ ə si.

10Mə nya’a zu gî kă kă ɨkaŋ. Gî ze zɨə nya’ə ghàà ni, “Tɨnîn Ɗwiə̀ fə chɨ̀ mbi bə̂d rəŋgə’, wɨ̀ fə chwi i ɨka. Ɨ wɨə tùmbɨə̀ bə̂d mɨjìm ɨghabɨ ɨfɔ̀n! Tɨnîn wə̀d we nɨ Ɗwiə̀ zɔ’ɔ fə chwi i ɨka, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ mbɨ fə chɨ̀ wə̀d we nɨ nya’ə təm ɨfĕ a Ɗwiə̀ mà’ ɨgwɨ ə si. Məd wɨə nya’ə chu’ə mba bɔŋgɔb mbe nɨ nya’a ben ə Kristo. Ɨ wɨə nya’ə chu’ə mɨmə̀d əziə mbɨ ɨzimɨ.

11Mbɨ fə baŋ əməd ənjìm ɨvɨ Wan njɨ̀g bə̀ fɔrɨ ənjìm ɨkə̂n chòm we nɨ mbɨ nya’ə ghàà. Chəɨ mbɨ nya’ə bɔ ɨvɨ, ka à be ye’i ni ɨ mbɨə nya’ə kə̀b zwiirɨ mɨmə̀d.

12Əne ɨkaŋ mbɨ wə̀d jìm we nɨ ye’ ɨkaŋ, mbə̀ gha’ əwən! Àyɨə ŋgə’ kyeŋ bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ nən, àwò si mbɨ rɨbàà, ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ debɨ̀rə̀ we fə swi’i ye’e əsɨ nən mbɨ ɨsə ɨtəm kyeŋ. Wɨ kyerɨ ni i nyùmə̀ fə tumnə!”

13Ənɨ tɨsɔ̀’ɔ̀ jɔ ze nya’a zə ni mbɨ fə mà’ əməd ɨgwɨ ə si, zɨ̀ nya’a kɔ fid əyi we nɨ nya’a gywɨ wan mbaŋə̀ we.

14Àyɨə mbɨ nya’a nà’ tɨbabɨ̀ ɨzam kyeŋ əmbɨ əyi we. Tɨbabɨ̀ te tɨə nya’a rɨbe. Mbɨ nya’a nà’ ɨ bɔ ni wɨ̀ firə tɨ ənɨ rɨsɔ̀’ɔ̀ jɔ ze wò ɨŋga ɨbad rɨkwà’i, əsɨ nɨ mbɨ bɨrɨ nəŋgɨ əməd ɨghəm ɨwu ɨtad rɨ əbà.

15Tɨsɔ̀’ɔ̀ jɔ ze nya’a chwɨ mɨnib rɨŋga i ɨchû ɨmbə̀’ mbɨ be’ əyi we wò. Mɨnib mbe mbɨə nya’a ɨghabɨ ɨgyɨ̀ kyeŋ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

16Àyiə si nya’a wèèrì əyi we. Zì nya’a fi’ i ichû mèd igyì kyeŋ we ni tìsò’ò jɔ ze nya’a chwi riŋga i ichû.

17Tìsò’ò jɔ ze nya’a sə itəm əbɔ’ əyi we. Əne zì nya’a wò kɔ ma’ bid mbi ə bɔn mbe ni bu’u ti əni bɔn əyi we, əne yiə bâd mbe niə nuŋ tikə ri Ɲwiə mbi mbe ni nya’ə ghà rəsì’ imbə̀’ ə Yeso.

[18Tìsò’ò jɔ ze nya’a təm əŋgo rìbàà.]

Inû Əwu Rənjìm 13

1Mə nya’a zə nyam kyeŋ ni zì nya’ə jwì riŋga rìbàà. Zì nya’a beri ndɔŋ wum bə̀ beri itu sambe. Ndɔŋ te i mɔ’ mɔ’ nya’a beri ridəm mifɔ̀n kwa kwa igun. Itu mbe i mɔ’ mɔ’ nya’a beri tikum ni zɔm ə Ɲwiə igun.

2Nyam kyeŋ ze ni mə nya’a zə ziə nya’a ighabi əfɔn. Iwu məd mbiə nya’a ighabi iwu bê. Ichû məd wiə nya’a ighabi ichû ŋgwàba’. Tìsò’ò jɔ ze nya’a nà’ i ika, nà’ i ətən ifɔ̀n bə̀ nà’ ika kyeŋ ni tumbi bâd əmbi ə nyam kyeŋ ze.

3Ə ziə nya’a ighabi ni nyam kyeŋ ze nya’a beri əna əni ətu əməd ə fibì ni ti ziə nya’a zwiiri əməd. Àyiə mbi nya’a fə vì əna ze. Bâd mìjìm ri igwi ə si nya’a yiiri ichî ni chəi əna ze ə nya’a zwiiri nyam kyeŋ ze. Mbi nya’a yiiri əne beeni əbɔ’ məd.

4Bâd mbiə nya’ə wumni rìsò’ò jɔ ze imbə̀’ ighəm ni zi nya’a fə nà’ ika ni tumbi bâd əmbi ə nyam kyeŋ ze. I mbiə nya’ə bə̀ wumniə nyam kyeŋ ze ghàà ni, “À kiə we ni ye’ ighabi ə nyam kyeŋ zô ə? À kiə we ni tì wì zɔ̀ŋ əməd ə?”

5Mbi nya’a sàŋ ni nyam kyeŋ ze ghàmə̀ goŋ igô bə̀ zɔ̀m ə Ɲwiə. Mbi nya’a bə̀ ben ni zi chwi ika ni tumbi bâd əni əmig iwum kwè chɔ̀b rìbe.

6Zì nya’a kɔ ghami zɔ̀m ə Ɲwiə, kɔ zɔ̀m ikum Ɲwiə, kɔ zɔ̀m əsi ze ni Ɲwìə ə chubə bə̀ kɔ zɔ̀m bâd mìjìm mbe niə chub ikaŋ.

7Mbi nya’a sàŋ əməd ni zì ma’ bid mbi ə bâd Ɲwiə bə̀ baŋ mìmə̀d. Mbi nya’a nà’ ika i bɔ ni zì tumbi bâd riŋga inəbi jìm, riŋga isi jìm, riŋga miŋgam jìm bə̀ fɔri riŋga ibeŋ ijìm.

8Bâd mìjìm mbe niə chub igwi ə si biri wumni nyam kyeŋ ze. Əne yi mbe ni chəi mbi nya’a ŋwa’ni rikum ti mìmə̀d iŋga àŋwà’nì ze ni mbi ŋwa’ni ikum bâd mbe ni biri jig ìtènì. Ɲwìə nya’a fə ŋwà’nì rikum te bɔŋ wì nya’a siə teki isig. Àŋwà’nì ze yi əzi ə Wan njìg we ni mbi nya’a kyemi.

9Wə̀d we ni tì wì zu, wì zu:

10Mbi mi beri gywi wə̀d mɔ’ wò mbi wiwən, mbi beri bi gywi niŋ wò. Mbi mi beri zwiiri wə̀d mɔ’ɔ əni ibi bid, mbi beri bi zwiiri. Əne yi ni bâd Ɲwiə beri nyi’. Mbi bə̀ beri kiri nuŋ fìŋ igwi məd.

11Mə nya’a zə nyam kyeŋ cherə ni nya’ə jwì riŋga si. Zì nya’a beri ndɔŋ rìbe ni nya’a ighabi ti wan njìg. I ziə nya’ə ghàmə̀ àmei ichî ni tìsò’ò jɔ ze nya’ə bə̀ ghàmə̀.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

12Ɨ ziə nya'ə tùmbìə̀ bə̂d mbɨ ɨka we nɨ nyam kyeŋ rɨtu ze nya'a na' ɨ bɔ. Ɨ ziə nya'ə ghì əne ɨfĕ nyam kyeŋ rɨtu ze. Ɨ ziə nya'ə ghì ni si mbɨ ə bə̂d mɨjìm mbe nɨ ye' ɨgwɨ ə si wumnɨ nyam kyeŋ rɨtu ze nɨ mbɨ nya'a fə vɨ əna əməd.

13Ɨ ziə nya'ə ghì ɨnû yiirɨ kyeŋ kyeŋ nɨ nya'a chè bə̂d. Zɨ nya'a ghì ɨwid nɔ̀' rɨkaŋ feŋ ə si ɨfĕ bə̂d mɨjìm.

14Mbɨ nya'a sàŋ ni zɨ ghɨ ɨnû yiirɨ ɨfĕ nyam rɨtu ze ɨmbə̀' tambɨ bə̂d mɨjìm mbe nɨ ye' ɨgwɨ ə si. Ɨ ziə nya'ə ghàà ni mbɨ bɔm anèŋ ɨmbə̀' wumnɨ nyam kyeŋ rɨtu ze nɨ mbɨ nya'a wad ənɨ ɨbi bid, àyiə ɨ ziə kirɨ ɨkă.

15Mbɨ nya'a sàŋ ni zɨ fə əzwî ɨŋga anèŋ nyam kyeŋ rɨtu ze, ɨmbə̀' anèŋ we ghàmə̀ əne ghì ni mbɨ zwiirɨ bə̂d mɨjìm mbe nɨ chəɨ mbɨə wumnɨə anèŋ we.

16Ɨ ziə nya'ə bə̀ ghì ni mbɨ zɨ ənweenɨ ɨgun əbɔ ə jɨgɨ kɨ ənɨ əkəŋ ɨsɨ bə̂d mɨjìm, kɨ à kɨ ə bə̂d kwa kɨ mbɨ kyeŋ, kɨ à kɨ ə bə̂d mbə̂n kɨ bə̂d ɨkwaŋ, kɨ à kɨ ə ɨbò'ò kɨ bə̂d nɨ ye' ənɨ ə ɨghəm,

17ɨmbə̀' tɨ wə̀d mə'ɔ fen ɨ ɨghɨ kɨ zon ɨghɨ nɨ chəɨ wɨ berɨ ənweenɨ ze ɨgwɨ məd. Ənweenɨ ze yɨ ɨkum nyam kyeŋ ze kɨ ə nombà we nɨ təm ənɨ ɨkum məd.

18Ənû zə̂ ə kəb ɨwe. Wə̀d we nɨ kyerɨ ənû we tɨ wɨ kə̀b ə nombà nyam kyeŋ zə̂, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ à yɨə nombà wə̀d mɨsɔŋɨchù. Nombà məd we yɨ əkɨ rɨfuə mbɨ ɨwum rɨfuə chə̀b rɨfuə.

Ɨnû Əwu Rənjìm 14

1Mə nya'a nəŋ, əne zə Wan njɨg nɨ nya'a təm ɨkaŋ ɨwum Zayə̀n. Ɨ wɨə nya'ə mbɨ ə bə̂d chu' ɨkɨ fibì mbɨ ɨwum kwè chə̀b rɨkwè. Mbɨ nya'a ŋwa'nɨ ɨkum Wan njɨg bə̀ ŋwà'nɨ ɨkum Mbă' məd ənɨ ɨkəŋ ɨsɨ mɨməd.

2Mə nya'a zu gî nɨ gham rɨkaŋ ɨchî nɨ mɨgyî nɔnɔ' ə jù'ə̀ bə̀ fərɨ ɨchî nɨ mbə̀ŋ ə kùmə̀ kwà' rɨkă. Gî ze nya'a ghàm ɨchî nɨ məbu' mɨnoŋ ə bu'ə mbə mɨnoŋ ŋgyi.

3Bə̂d mbe chu' ɨkɨ fibì mbɨ ɨwum kwè chə̀b rɨkwè nya'a təm ɨfĕ ətən ɨfə̀n, ɨfĕ ɨghɨ ɨkwè mbe nɨ ye' ɨkă bə̀ fərɨ ɨfĕ bə̂d kyeŋ mbe nya'ə kwerɨ ɨkyî fi. Chəɨ wə̀d mə'ɔ nɨ tɨ wɨ nya'a kwembɨ ɨkyî we chè rɨ ənɨ ə bə̂d mbe chu' ɨkɨ fibì mbɨ ɨwum kwè chə̀b rɨkwè nɨ Ɗwiə̀ nya'a cho' mɨməd rɨ ɨgwɨ ə si.

4Bə̂d mbə̂ yɨə mbe nɨ chəɨ mbɨ fiinɨ ə ɨnyod mbɨ məyi, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəɨ mbɨ nya'a kirɨ ni məyi. À yɨə bə̂d mbə̂ ə beenɨ əbɔ' Wan njɨg ɨsɨ jìm mbe nɨ wɨə wòə̀. Mbɨ fə cho' mɨməd rəka' əbù' ə bə̂d mbe rɨ ɨgwɨ ɨsɨg əne nà' əmbɨ ə Ɗwiə̀ fərɨ əmbɨ ə Wan njɨg ɨghabɨ ɨghɨ rɨtu nɨ mbɨ kwəŋɨ.

5Chəɨ mɨghab kwe' jwɨ rɨŋga ɨchû mɨməd. Chə bəɨ ɨgu ənû ɨgwɨ mɨməd.

6Mə nya'a zə aŋgɨrə̀ cherə niə fìd əton ɨkaŋ. Aŋgɨrə̀ we nya'a berɨ ɨkə̂n chə̀m we nɨ ten ɨ koŋ nɨ gha əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ ye' ɨgwɨ ə si, nɨ gha əmbɨ bə̂d ɨŋga ɨbeŋ jìm, nɨ gha əmbɨ bə̂d ɨŋga mɨnəbɨ jìm, nɨ gha əmbɨ ə bə̂d niə ghàmə̀ mɨŋgam jìm bə̀ fərɨ nɨ gha əmbɨ ə bə̂d mɨjìm ɨsɨ jìm.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

7Wɨ nya'a ghà əni ə gî kă kă ni, "Mbə̀ bɔ ə Ɲwiə̀ bə̀ nà' ɨwumni ɨ bɔ, ɨmbə̀' ɨghəm ni nyùmə̀ we ni məd biri sa' bə̂d fə kù'. Mbə̀ wumni əməd we ni nya'a teki ikaŋ, teki si, teki rìbàà bə̀ teki mìjwì-əmboŋ!"

8Aŋgirə̀ ni pe əni mbi mibe nya'a beeni əbɔ' wi ritu we. Ɨ wiə nya'ə ghàà ni, "Babilòn kyeŋ ə fə bu' ə! Wɨ fə bu' ə! Wɨ nya'a ghɨ ibeŋ jìm nɔ mino' kă kă ti əni ichî ni wɨ nya'ə ghɨ ifabri inû."

9Aŋgirə̀ cherə ni pe əni mbi mitad wiə nya'ə beeni əbɔ' mìməd. Ɨ wiə nya'ə ghàà əni ə gî kă kă ni, "Wəd mɔ'ɔ mi wumni nyam kyeŋ ze bə̀ wumni anèŋ məd, mbi mi fə bə̀ zɨ ənweeni əni əkəŋ isi əməd kɨ igun əbɔ əməd,

10Ɲwìə̀ biri sə itəm əbɔ' məd əne chə əməd. Əne yi ighabi ni wɨ fə zɨ mino' iŋga to' məd ni chəi wɨ nyami, əne ghɨ ni wɨ nɔ. Ɲwìə̀ biri chə wəd wô iŋga iwid, iŋga sɔlfò ifĕ mbɨaŋgirə̀ zeŋi bə̀ fɔri ifĕ Wan njig.

11Ndi' ti əni iwid we ni Ɲwìə̀ ə chəə mìməd biri miə kɔ'ə ikaŋ koŋ koŋ. Chəi əzwìirɨ əziə kɨ izimi əmbi ə bə̂d mbe niə wumni ə nyam kyeŋ ze kɨ anèŋ məd. Chəi əzwìirɨ əmbi wəd we ni mbi zi ənweeni ze ni ye' ikum məd igwi məd."

12Əne yi ni bə̂d Ɲwiə̀ beri nyì', mbi beri nùŋ tikə ri Ɲwiə̀ bə̀ nùŋ fìŋ igun ə Yeso.

13Ɲwìə̀ zi əbərəbɔd igun ə bə̂d mbe ni kwi əni mbi ye' əni ifɔti mbi Ə̀nùŋìsig! Əzwî ə ghà ni, "Ee, à yiə kàŋ əne. Mbi biri zwiiri ti əni ìfà'ì mbe ni mbiə fà'ə̀, ɨmbə̀' ɨghəm ni inû mbe ni mbi fə ghĭ biri beeni əbɔ' mìməd!"

14Mə nya'a nèŋ, əne zə pà' rìfi. Wəd mɔ'ɔ ni nya'a ighabi ə Wan Wəd nya'a chub igun ə pà' ze. Wɨ nya'a zɨ idəm ifɔ̀n ni mbi nya'a teki əni ə gôl. Wɨ nya'a bə̀ yim ibi tɔtɔ ni mbiə kwə̀ŋ ighi əngu.

15Aŋgirə̀ cherə nya'a jwì riŋga mbàn Ɲwìə̀ pè kyeŋ əni ə gî kă kă əmbi wəd we ni chub igun ə pà' ze, ghà ni, "Kwəŋ ighi ri igwi ə si mbi ibi we ni à yimi, ɨmbə̀' ɨghəm ni nyùmə̀ ni kwəŋ ighi fə kù'. Ɨghi mbe ni mbi beri ni kwəŋ igwi ə si fə tànə̀."

16Əne wəd we ni nya'a chub igun ə pà' ze nya'a ŋwì fi ibi igun ə si əne kwə̀ŋ ighi ri igwi ə si.

17Aŋgirə̀ cherə nya'a jwì riŋga mbàn Ɲwìə̀ ze ni ye' ikaŋ. Wɨ nya'a bə̀ beri ibi tɔtɔ ni kwəŋ ighi əŋgu.

18Aŋgirə̀ cherə, ni nya'a beri ika igwi iwid, nya'a jwì ri iban ikwi ijə̀ŋ ə̀fààrɨ pè kyeŋ əni ə gî kă kă əmbi we ni beri ibi tɔtɔ we ni, "Niŋ fe ibi tɔtɔ ni kwəŋ ighi əŋgu sopi iza vaìn ti əni ized vaìn mbe ri igwi ə si, ɨmbə̀' ɨghəm ni ritam vaìn te ri igwi ə si fə tànə̀."

19Əne aŋgirə̀ we nya'a ŋwì fi ibi sob iza ri əni ized vaìn mbe ri igwi ə si. Wɨ nya'a feti ritam te mà' iŋga ibigi kyeŋ ni mbiə mìnə̀ mino' iŋga. Əzô ə chwi ichî ni Ɲwìə̀ ə sə itəm.

20Mbi nya'a mìn ritam vaìn te iŋga əsi ze ni mbiə mìnə̀ mino' əsaŋ əsi ze. Ənəm ə nya'a koŋ ri əsi ze yèn ighabi mìkilometà əki ətad, bə̀ sà iŋga ighabi ə metà mɔ' mbi əkwiri.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Ɨnû Əwu Rənjìm 15

[1]Mə nya'a zə ənweeni-ənû ə cherə ɨkaŋ. Ənweeni-ənû ze ə nya'a chè əbɔ. Mbìaŋgɨrə̀ sambe mbɨə nya'ə əŋgu. Mbɨ nya'a yim ŋgə' rɨ kă kă sambe, nɨ ye' te nɨ sɨ nwìə̀. Ɲgə' te mɨ fə mì i, ka Ɲwìə̀ bɨrɨ wɨrɨ sə i ɨtəm.

[2]Mə nya'a zə əghɨ ə mɔ'ɔ nɨ nya'a ɨghabɨ ə rɨbàà mɨmanèm nɨ mbɨ nyamɨ mbɨ ɨwid. Mə nya'a bə̀ zə bə̂d mbe nɨ nya'a baŋ nyam kyeŋ rɨtu ze, baŋ anèŋ məd bə̀ baŋ ə nombà we nɨ təm ənɨ ɨkum məd. Mbɨ nya'a təm ɨban rɨbàà mɨmanèm we mbɨ mɨnoŋɨ ŋgyi nɨ Ɲwìə̀ nya'a na' əmbɨ mɨmə̌d.

[3]Ɨ mbɨə nya'ə kwerɨ ɨkyî we nɨ wə̀d ə̀fà'ì Ɲwìə̀ Mose nya'a kwerɨ. Ɨ mbɨə nya'ə bə̀ kwerɨ we nɨ Wan njɨ̀g nya'a bə kwerɨ. Ɨkyî we yɨ ni, "Ə̀nùŋɨ̀sɨg Ɲwìə̀kɔ'! Ɨnû mbe nɨ àwɔ̀ ghɨ̀ə̀ mbɨ chè əbɔ. Mbe mɨchì ə kàŋ kù'. À yɨə bə̀ mɨchî rəsì'. Àwɔ̀ yɨ ɨfɔ̀n ɨgwɨ ɨbeŋ jìm!

[4]Ə̀nùŋɨ̀sɨg, à kɨə we nɨ chəɨ wɨ bɨrɨ bɔ əwe ə? À kɨə we nɨ chəɨ wɨ bɨrɨ yɨɨrɨ e ɨkum ə? Àmei àwɔ̀ rə̀zì' we nɨ zeŋɨ màànì. Bə̂d rɨŋga ɨbeŋ jìm bɨrɨ ye'e wumnɨ əwe, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wə̀d jìm fə zə ɨchî nɨ àwɔ̀ ə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku'nɨ."

[5]Ənɨ ənû zô ə nya'a chě, mə nya'a zə mbàn Ɲwìə̀ ze nɨ ye' ɨkaŋ əfì'ə. Mə nya'a bə̀ zə ɨŋwenɨ we nɨ chwɨə ni Ɲwìə̀ wɨ mbɨ mbɨ bə̂d.

[6]Mbìaŋgɨrə̀ mbe sambe nɨ nya'a yim ŋgə' rɨ kă kă te sambe nya'a jwɨ rɨŋga mbàn ze. Wɨ mɔ' mɔ' rəbɔ' mɨmə̌d nya'a zɨ̀ ngywɨ̌ əka ɨnun nɨ nya'ə zeŋə bə̀ teenɨə. Mbɨ nya'a bə̀ neb ɨwâm nɨ mbɨ nya'a tekɨ ənɨ ə gôl.

[7]Əghɨ ə mɔ' rəbɔ' ɨghɨ ɨkwè mbe nɨ ye' ɨkă nya'a nà' ɨŋgupɨ ɨkaŋ sambe nɨ mbɨ nya'a tekɨ ənɨ ə gôl əmbɨ mbìaŋgɨrə̀ mbe sambe. Ɨsə ɨtəm Ɲwìə̀ we nɨ tən i koŋ koŋ nya'a swi ɨŋga ŋgupɨ ɨkaŋ mbe.

[8]Ndi' nɨ nɔ' rɨ ənɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ Ɲwiə̀ bə̀ fɔrɨ rɨ ənɨ ɨka məd nya'a swi mbàn ze. Chəɨ wə̀d nɨ tɨ̀ wɨ nya'a nyɨ ɨŋga mbàn ze pè ənɨ ŋgə' rɨ kă kă te sambe nɨ mbìaŋgɨrə̀ mbe sambe nya'a yimɨ nya'a fə mì i.

Ɨnû Əwu Rənjìm 16

[1]Mə nya'a zu gî kă kă nɨ nya'ə ye'ə rɨŋga mbàn Ɲwìə̀. Gî ze ziə nya'ə ghà əmbɨ mbìaŋgɨrə̀ mbe sambe ni, "Mbə̀ nɨŋ ɨŋgupɨ ɨkaŋ mbe sambe nɨ ɨsə ɨtəm Ɲwiə̀ ye' ɨŋga wò sab ɨgwɨ ə si."

[2]Aŋgɨrə̀ rɨtu nya'a wò sab ɨsə ɨtəm Ɲwiə̀ we nɨ nya'a ɨŋga əŋgupɨ əkaŋ əməd ɨgwɨ ə si. Ənɨ wɨ nya'a sab əne, mɨchɔ'ɔ nɨ nya'a bə kwà' rɨŋgə' bə̀ seə kwà' rɨŋgə' nya'a jwɨ ɨgun ə bə̂d mbe nɨ mbɨ nya'a zɨ ənweenɨ ə nyam kyeŋ ze ɨgun mɨmə̌d, mbɨ bə̀ wumnɨ anèŋ məd.

[3]Aŋgɨrə̀ we nɨ pe ənɨ mbɨ mɨbe nya'a sab ɨsə ɨtəm Ɲwiə̀ we nɨ nya'a ɨŋga əŋgupɨ əkaŋ əməd ɨŋga rɨbàà. Ənɨ wɨ nya'a sab əne, rɨbàà we nya'a bèŋ sɨ ɨghabɨ ənəm əvɨ ə wə̀d. Ɨghɨjìm mbe nɨ nya'a ɨkă ɨŋga rɨbàà nya'a kwɨ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

4Aŋgirə we ni pe əni mbi mitad nya'a sab isə itəm Ɔwiə we ni nya'a iŋga əŋgupi əkaŋ əməd iŋga migyî kyeŋ fəri iŋga mìjwì-əmboŋ. Əni wì nya'a sab əne, migyî kyeŋ mbe mbi mìjwì-əmboŋ mbe nya'a bèŋ əni ənəm.

5Mə nya'a zu aŋgirə we ni nya'a beri ika igwi minib ghà ni, "Àwɔ̀ Wəd Zeŋi, àwɔ̀ we ni ye' tìnîn, ni nya'a bei əŋgu, ichî ni àwɔ̀ ə sa'ə bə̂d ə kàŋ kù'.

6Bə̂d ribɔ̀ŋ nya'a chəmni ənəm mbe bə̂d mbi əzi mbe bə̂d ìkən. Əne à fə nà' ənəm əmbi mìməd ni mbi nɔ. À yi əghi ni mbi kəbi!"

7Mə nya'a zu gî ni nya'ə kyeŋə ri əni ikwi ijəŋ əfààrì. Zì nya'ə kyeŋə ghàà ni, "Ee, Ɔnùŋìsig Ɔwìəkɔ', ichî ni àwɔ̀ ə sa'ə bə̂d ə kàŋ kù'. À yiə bə ichî rəsì'!"

8Aŋgirə we ni pe əni mbi mikwè nya'a sab isə itəm we ni nya'a iŋga əŋgupi əkaŋ əməd igwi ə nyùmə̀. Əni wì nya'a sab əne, Ɔwìə nya'a sàŋ ni nyùmə̀ we tən bə̂d əni əzu' əka ka.

9Əzu' əka ka ze ə nya'a tɔ̀n bə̂d mbe, əne mbi nya'a zɔ̀m ikum Ɔwìə we ni beri ika igwi ə ŋgə' ri kă kă te, àyiə chəi mbi nya'a beŋ tə fîŋ wumni əməd.

10Aŋgirə we ni pe əni mbi mitân nya'a sab isə itəm we ni nya'a iŋga əŋgupi əkaŋ əməd igun ətən ifɔ̀n ə nyam kyeŋ ze. Əni wì nya'a sab əne, isi nya'a fin iŋga əsi ze ni nyam kyeŋ ze nya'ə tùmbìə. Bə̂d mbiə nya'ə kud ə əsɔŋ imbə̀' ichî ni mbi nya'ə zəə ŋgə'.

11Əne mbi nya'a zɔ̀m ə Ɔwiə we ni ye' ikaŋ imbə̀' ichî ni mbi nya'ə zəə ŋgə' bə fəri imbə̀' michɔ'ɔ mbe ni nya'a igun mìməd. Àyiə chəi mbi nya'a beŋ tə fîŋ ti əni inû ribɔ̀ŋ mbe ni mbi nya'ə ghìə̀.

12Aŋgirə we ni pe əni mbi rìfuə nya'a sab isə itəm we ni nya'a iŋga əŋgupi əkaŋ əməd igwi igyî kyeŋ we ni mbiə tɔŋ əni ə Yufretìs. Əni wì nya'a sab əne, igyì kyeŋ we nya'a zom. Wì nya'a zom imbə̀' teki inânjì əmbi mifɔ̀n mbe ri əbà ze ni nyùmə̀ ə jwìə̀.

13Mə nya'a zə izwî itad ni chəi mbi nya'a zeŋi. Ɨ mbiə nya'a ighabi isɔn. Ɨ mbiə nya'ə jwì riŋga ichû rìsɔ̀'ɔ̀ jɔ ze, riŋga ichû nyam kyeŋ ze bə̀ fəri riŋga ichû wəd ìkən mighab we.

14Ɨzwî mbô yi izwî ribɔ̀ŋ mbe niə ghì inû yiiri. Mbi nya'a jwì wò əsi mifɔ̀n mijìm riŋga isig, imbə̀' fəti mìməd ni mbi ma' bid əni ə kyeŋ ze ni Ɔwìəkɔ' biri sa' isig.

15Ɔ̀nùŋìsig Yeso ə ghà ni, "Mbə̀ zə, mə biri ye'e ighabi iji! Ɔwìə zi əbɔrəbɔd igun ə wəd we ni chub ikyè'e bə teki ti ngywǐ nùŋ imbə̀' ti wì yen i tìsɔ̀' ikyeri, ətu əməd ə bə nìd imbə̀' ichî ni bə̂d ə nèŋ əməd!"

16Ɨzwî mbe nya'a fəti mifɔ̀n mbe əsi ze ni mbiə tɔŋ əni iŋgam Hibrù ni Amagedɔ̀n.

17Aŋgirə we ni pe əni mbi sambe nya'a sab isə itəm we ni nya'a iŋga əŋgupi əkaŋ əməd iŋga ifə. Əni wì nya'a sab əne, gî kă kă nya'a jwì ri əni ətən ifɔ̀n ze ni nya'a iŋga mbàn Ɔwìə. Zì nya'ə ghàà ni, "Ɨnû jìm fə mì i!"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

18Ɨbi mbəŋ wɨə nya'ə ŋwàŋə̀, gî rɨ ghàmə̀, mbəŋ kùmə̀, si wùd kwà' rɨkă ɨchî nɨ chəi zɨ̀ kwe' wùd əni bə̂d nya'a kɔ chub ɨgwɨ ə si. Si nya'a wùd chè ɨchî ni zɨ̀ nya'a kwe' bè wùd.

19Əsɨ ə kyeŋ ze ə nya'a sandɨ ɨba tad. Ɨsɨ kyeŋ jìm rɨŋga ɨsɨg nya'a bu' ə. Ɔwìə nya'a kɔndɨ ə Babilòn kyeŋ we, əne nà' to' mɨno' ɨ bɔ. Mɨno' mbe ə chwiə ni məd wɨə sə ɨtəm kwà' rɨŋgə'.

20Ɨkəm ɨsɨ si jìm mbe nɨ mɨnib karɨ nya'a nim. Tɨwum rɨjìm nya'a bə̀ nim.

21Əwəŋ ə kyeŋ nɨ wɨ mɔ' rəbɔ' nya'ə nìrə̀ ɨghabɨ mɨkirə̀ ɨwum ɨtân nya'a nɔ̀' rɨkaŋ feŋgɨ ɨgun ə bə̂d. Əni əwəŋ ze ə nya'a feŋgɨ əne, mbɨ nya'a zɔ̀m ə Ɔwiə̀ ɨmbə̀' ŋgə' ze nɨ əwəŋ ze ə nya'a zɨ ɨgun ə bə̂d, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ŋgə' ze nya'a chè əbɔ.

Ɨnû Əwu Rənjìm 17

1Aŋgɨrə̀ fibì rəbɔ' mbìaŋgɨrə̀ mbe sambe nɨ nya'a yim ɨŋgupɨ ɨkaŋ mbe sambe nya'a ye'e pè ghà ɨ num ni, "Ye'e, mə bɨrɨ chwi ɨchî nɨ mbɨ bɨrɨ chə ə̀kùnì ə ka ze nɨ chub ɨgun mɨgyî kyeŋ nɔnɔ' ɨ ne.

2Mɨfɔ̀n rɨ ɨgwɨ ə si fə niirɨ əməd əbəŋ əbəŋ. Bə̂d rɨŋga ɨsɨg fə nɔ mɨno' mbe nɨ wɨ na' əmbɨ mìmə̌d be, əne mbɨ fə niirɨ əməd əbəŋ əbəŋ."

3Əzwî ə nya'a ye'e ɨgwɨ num, əne aŋgɨrə̀ we nya'a nɨŋ əmɨ tɨ wò ɨŋga ɨbad rɨkwà'i. Əni mə nya'a pè əŋgu, mə nya'a zə əyi nɨ chub ɨgun ə nyam kyeŋ nɨə bàŋə̀ buù. Tɨkum nɨə ba'rɨə ə Ɔwiə̀ tɨə nya'a ɨgun ɨnyod məd ɨjìm. Zɨ̀ nya'a bə̀ berɨ ɨtu sambe mbɨ ə ndəŋ wum.

4Əyi we nya'a zɨ̀ ngywɨ̌ tɨ mɨfɔ̀n. Wɨ̀ nya'a yè' ɨ ɨnyod əni ə ndəŋ te nɨ mbɨ tekɨ əni ə gôl, əni əti ɨka ɨnun bə̀ fɔrɨ əni ə pə̂l! Wɨ̀ nya'a yim to' nɨ mbɨ tekɨ əni ə gôl. Ɨnû rɨbɔ̀ŋ yiirɨ yiirɨ mbɨ rɨfɨŋ tɨ əni ɨchî nɨ wɨ̀ nya'ə niirɨə mbaŋə̀ əbəŋ əbəŋ nya'a swi ɨŋga to' ze.

5Mbɨ nya'a ŋwà'nɨ̀ ɨkum əni əkəŋ ɨsɨ əməd nɨ əton əni ɨkum we ye' ənə̀mə. Ɨkum we yɨ ni, "Babilòn kyeŋ, ɨŋgəb ɨ̀kùnì jìm mbɨ ɨŋgəb ɨnû rɨbɔ̀ŋ yiirɨ mbe nɨ ye' ɨgwɨ ə si."

6Mə nya'a zə ni əyi we nya'a fə nɔ ənəm ə bə̂d Ɔwiə̀ bə̀ nɔ ənəm ə bə̂d mbe nɨ nya'a ghà ɨnû ɨmbə̀' ə Yeso. Wɨ̀ nya'a nɔ əne be. Əni mə nya'a zə əməd, mə nya'a yiirɨ kwà' rɨŋgə'.

7Aŋgɨrə̀ we nya'a biirɨ ɨ num ni, "À kɨə yiirɨ ɨmbə̀' ə yè ə? Mə bɨrɨ gha ənû ze nɨ ye' ənə̀mə ɨmbə̀' əyi wô ɨ ne. Mə bɨrɨ bɨ ghà ənû ɨmbə̀' nyam kyeŋ ze nɨ wɨ̀ kɔ'ɔ, nɨ berɨ ɨtu sambe mbɨ ə ndəŋ wum.

8Nyam kyeŋ ze nɨ à nya'a zə nya'a kwe' ye' ɨkă, àyɨə rɨ̀nîn zɨ̀ fə kwɨ. Zɨ̀ bɨrɨ kɔ' jwɨ̀ rɨŋga ɨbɨgɨ we nɨ chəi ɨnwɨ̌, si wò əsɨ ze nɨ mbɨ bɨrɨ nimnɨ əməd əŋgu. Bə̂d mbe rɨ ɨgwɨ ə si nɨ chəi mbɨ ŋwa'nɨ tɨkum tɨ mìmə̌d ɨŋga ə̀ŋwà'nɨ̀ ze nɨ bəŋ Ɔwìə nya'a sɨə tekɨ ɨsɨg, mbɨ nya'a fə ŋwa'nɨ rɨkum bə̂d mbe nɨ bɨrɨ jɨg ɨtènì, bɨrɨ yiirɨ. Mbɨ bɨrɨ yiirɨ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ nyam ze nya'a kwe' ye' ɨkă, tɨ̀nîn zɨ̀ fə kwɨ i, àyɨə zɨ̀ bɨrɨ wɨrɨ jwɨ̀.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

9“Ənû zô ə kàb wəd ni beri iwe. Itu mbe sambe yi riwum sambe ni əyi we chub igun. Itu mbe yiə bə mifɔ̀n sambe.

10Mifɔ̀n mìtân rəbɔ’ mifɔ̀n mbe fə kwi. Wì fibì wiə kiri i ikă. Chəi wi cherə kiri ye’e. Əni wì ye’e, wì biri chub àmei əni ikə nyumə̀.

11Nyam kyeŋ ze ni nya’a kwe’ ikă, àyiə zì fə kwi, yi ifɔ̀n we ni pe əni mbi fami. Məd yi wi mɔ’ɔ rəbɔ’ mifɔ̀n mbe sambe. Zì biri wo əsi ze ni mbi biri nimni əməd əŋgu.

12“Ndəŋ te wum ni à nya’a zə yi mifɔ̀n wum ni chəi mbi kiri na’ ika əmbi mìməd. Àyiə mbi biri na’ ika ni tumbi bâd əmbi mìməd bə nà’ əmbi ə nyam kyeŋ ritu ze ni mbi tumbi bâd əni ə awà fibì.

13Mbi biri zi mbə itu əni mbi mɔ’, əne nà’ ika əmbi mìməd bə nà’ ika ni tumbi bâd əmbi ə nyam kyeŋ ritu ze.

14Mbi biri ma’ bid mbi ə Wan njìg, àyiə Wan njìg mbi ə bâd mbe ni wì təŋə bə chɔ’ mbi mbe niə nùŋə̀ fîŋ igwi məd biri baŋ mìməd. Mbi biri baŋ imbə̀’ ighəm ni məd yi Ənùŋìsig igwi mì-ənùŋìsig fəri Ifɔ̀n igwi mifɔ̀n.”

15Aŋgirə we nya’a bə̀ ghà i num ni, “Migyî mbe ni à kə’ zə ni ə̀kùnì ze kə’ chub igun yiə bâd isi jìm, bâd minɔ̀n kyeŋ, bâd riŋga ibeŋ jìm mbi ə bâd riŋga miŋgam jìm.

16Ndəŋ te wum ni à kə’ zə mbi ə nyam kyeŋ ze biri ban ə̀kùnì ze. Mbi biri niŋ ighijìm ri bɔ, saŋ əməd tìsɔ̀’ ikyeri. Mbi biri kud nyamnyod məd bə̀ tɔ̀n əməd əni iwid.

17Mbi biri ghi əne imbə̀’ ighəm ni Ɔwìə fə zì iŋga fîŋ ti mìməd ni mbi ghi ənû ze ni wì nya’a fə taŋi. Mbi biri zì mbə itu əni mbi mɔ’, nà’ ika ni tumbi bâd əmbi ə nyam kyeŋ ritu ze pè əni iŋgam Ɔwiə̀ jwi əni rəsì’.

18Əyi we ni à kə’ zə yi əsi ə kyeŋ ze ni ifɔ̀n məd ə tùmbì mifɔ̀n mìjìm igwi ə si.”

Inû Əwu Rənjìm 18

1Mə nya’a zə aŋgirə̀ cherə ni nya’ə swi’ə rikaŋ. Wì nya’a kàŋ beri ika. Izeŋi zeŋi we ni nya’ə teə ri əni məd nya’a ghì ni isi jìm igwi ə si zeŋ.

2Wì nya’a kyeŋ əni ə gî kă kă ghà ni, “Babilɔ̀n kyeŋ fə bu’ ə! Wì fə bu’ ə! Wì fə bèŋ əni əsi ni izwî ribɔ̀ŋ ə chub əŋgu, əni əsi ni izwî mbe ni chəi mbi zeŋi ə nə̀mbì əŋgu, əni əsi ni tinən te ni chəi ti zeŋi mbi te ni bâd ban ə nə̀mbì əŋgu.

3Bâd riŋga ibeŋ jìm fə nɔ mino’ kă kă ti əni ichî ni wiə ghì ifabri inû. Mifɔ̀n ri igwi ə si fə niiri əməd əbəŋ əbəŋ. Bâd iwin mijìm igwi ə si fə beri ikab ti əni ichî ni məd ə tad inyod iŋga mbɔ̂n.”

4Mə nya’a zu gî cherə ni nya’ə ghàmə̀ rikaŋ ghàə̀ ni, “Mbi bâd, mbə̀ jwi ə riŋga məd, imbə̀’ ti mbə̀ ghi ə inû ribɔ̀ŋ mbe ni wì nya’ə ghìə̀, imbə̀’ ti ŋgə’ kă kă te ni nyi igwi məd bi nyi ə igwi nən.

5Inû ribɔ̀ŋ məd fə dum wò pè ikaŋ, əne Ɔwìə fə kɔndi inû ribɔ̀ŋ mbe ni wì nya’ə ghìə̀.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

6Mbə̀ ghɨ əni məd ɨchî nɨ wɨ̀ nya'a ghɨ̌ əni bə̂d cherə. Ɨnû mbe nɨ wɨ̀ nya'a ghɨ̌ əni ə nən, mbə̀ wi ɨ bɔ ɨghəm be. Mbə̀ nyam mɨno' mbɨ ka ɨghəm be nà' ɨ bɔ. Mbə̀ na' àmei ɨŋga to' ze nɨ wɨ̀ nya'a bə̀ nà' ɨ nən.

7Ɨ wɨə nya'ə tərə i bə̀ tad i ɨnyod ɨŋga mbɔ̂n, əne mbə̀ jeŋgɨ chə əməd bə̀ ghɨ̀ ni wɨ̀ kənə. Ɨ wɨə ghà ɨŋga i fîŋ ni 'Mə yɨ ɨfɔ̂n əyi! Ka mə yɨ əmɨ ɨku əyi, əne chəi mə bɨrɨ nɔ dì!'

8Ɨchî nɨ wɨə ghà əne, ŋgə' rɨ kă kă bɨrɨ nyɨ ɨgwɨ məd ɨgwɨ əni ə fibì. Ŋgə' te yɨ ɨwɔn, yɨ əkənì mbɨ ə njì kă kă. Mbɨ bɨrɨ tɔn əməd əni ɨwid, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ Ɔ̀nùŋìsig Ŋwìə̀ we niə sa' əməd ə berɨ ɨka."

9Mɨfɔ̂n mbe rɨ ɨgwɨ ə si, nɨ nya'ə niirɨ əməd əbəŋ əbəŋ bə̀ tad ɨnyod ɨŋga mbɔ̂n mbɨ məd, bɨrɨ chweŋ mɨsɨ bə̀ dì əməd əni mbɨ zə ndi' rɨ əni ɨwid we niə tɔ̀n əməd.

10Ɨchî nɨ mbɨə bɔə ni mbɨ bɨrɨ zə ŋgə' ɨghabɨ əməd, mbɨ bɨrɨ təm əsa əgha ghà ni, "Ŋgə' fə nyɨ ɨgwɨ ne! Ŋgə' fə nyɨ ɨgwɨ ne, àwɔ̀ əsɨ ə kyeŋ, àwɔ̀ Babilɔ̀n nɨ ye' əbeŋ nɨ berɨ ɨka! Ŋwìə̀ fə niŋ àmei awà fìbì chə əwe!"

11Bə̂d ɨwin mɨjìm bɨrɨ chweŋ mɨsɨ bə̀ dì əməd, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ chəi wə̀d niə zon ɨghɨ mbe nɨ mbɨə fènə̀.

12Chəi wə̀d niə zon ɨghɨ mbe nɨ mbɨ tekɨ əni ə gôl, əni ə sɨrɨvà, əni əti ɨka ɨnun bə̀ fɔrɨ əni mìpə̂l. Chəi wə̀d niə zonə ngywɨ̌ rɨ əka ɨnun: əne yiə ngywɨ̌ nɨ mbɨ ba' əni ə linen, ngywɨ̌ rɨ bagɨ, ngywɨ̌ silk mbɨ ə ngywɨ̌ tɨ mɨfɔ̀n. Chəi wə̀d niə zonə tɨkwɨrɨ ɨzed jìm te nɨ nyù'rɨ ɨfɔ chɔ̀m. Chəi wə̀d niə zonə tɨkwɨrɨ ɨghɨjìm mbe nɨ bə̂d ɨbɔ ɨfà'ì ə tekɨ əni əsɔŋ sən, əni ɨzed əka ɨnun jìm, əni ə brɔnz, əni ə ayòn bə̀ fɔrɨ əni ə mabìl.

13Chəi wə̀d niə zonə tɨkwɨrɨ ɨghɨ te niə nyù'rɨ ɨfɔ chɔ̀m: əne yiə sinamòn, tɨtɨirɨ, insèns, mə̂ fɔrɨ ə frankɨnsèns. Chəi wə̀d niə zonə mɨno', zonə mɨwud, zonə əburɨ ə ŋgə̀ŋ, zonə kywì, zonə mbìrɨkun, zonə njɨg, zonə ngyi, zonə tɨkarɨ te nɨ ngyi tɨə sùŋə̀ bə̀ zonə ka àbei bə̂d mìsɔŋɨchù mbe nɨ ye' ɨbò'ò.

14Bə̂d ɨwin mbe bɨrɨ gha ɨ bɔ ni, "Ɨghɨ chɔ̀m jìm mbe nɨ à nya'a kə̀b berɨ, fə nòd i tɨ əni ə ne. E mbɔ̂n mbɨ mbe ɨghɨjìm mbe niə teeniə fə nim. Chəi à bɨrɨ nɔ wɨrɨ zə ɨghɨ mbɔ̂!"

15Bə̂d ɨwin mbe nɨ nya'ə fèndì ɨghɨ mbɔ̂ bə̀ berɨ mbɔ̂n tɨ əni ɨchî nɨ mbɨ nya'ə ghì ɨwin mbɨ məd bɨrɨ təm əsa əgha, ɨchî nɨ mbɨə bɔə ni mbɨ bɨrɨ zə ŋgə' ɨghabɨ ə məd. Mbɨ bɨrɨ təm əne chweŋ mɨsɨ bə̀ dì rɨ̀kă ghàà ni,

16"Ŋgə' fə nyɨ ɨgwɨ ne! Ŋgə' fə nyɨ ɨgwɨ ne, àwɔ̀ əsɨ ə kyeŋ nɨ mbe bə̂d nya'ə zɨ̀ə̀ ngywɨ̌ nɨ mbɨ ba' əni ə linen, zɨ̀ə̀ ngywɨ̌ tɨ mɨfɔ̀n, bə̀ yè' ɨnyod əni ə ndəŋ te nɨ mbɨ tekɨ əni ə gôl, əni əti əka ɨnun bə̀ fɔrɨ əni mìpə̂l!

17Àmei əni ə awà fìbì, mbɔ̂n ze jìm fə nim i." Ɨtu ɨgwɨ ə bə̂d niə tin əbaŋ ɨgyì, mbe niə yèn ɨŋga əbaŋ ɨgyì, bə̂d mbe niə tin əbaŋ ɨgyì mbɨ ə bə̂d mɨjìm mbe niə fà' ɨŋga ɨgyì, bɨrɨ təm əsa əgha

18kyeŋ rɨkă əni mbɨ zə ndi' rɨ əni ɨwid we niə tɔ̀n əməd. Mbɨ bɨrɨ zə əne ghà ni, "À kɨ əsɨ zi nɨ nya'a ɨghabɨ əsɨ ə kyeŋ zô ə?"

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

19Ɨ mbiə nya'ə sab əgywɨ ɨgwɨ mbə ɨtu ɨchî nɨ mbɨ nya'ə chweŋə mɨsɨ bə̀ dìə̀. Ɨ mbiə nya'ə ghìə̀ əne ghàə̀ rɨ̀kə̀ ni, "Ŋgə' fə nyɨ ɨgwɨ ne! Ŋgə' fə nyɨ ɨgwɨ ne, àwə̀ əsɨ ə kyeŋ nɨ bə̂d mɨ̀jìm mbe nɨ nya'a berɨ ɨbaŋ ɨgyɨ̀ nya'a fu' əwən tɨ ənɨ mbə̂n ze nɨ à nya'a berɨ! Àmei ənɨ ə awà fibɨ̀, mbə̂n ze jìm fə nim i.

20Bə̂d mɨ̀jìm mbe nɨ ye' ɨkaŋ, mbə̀ gha'rɨ əwən ɨmbə̀' ɨghəm nɨ Ŋwìə̀ fə nimnɨ əməd! Bə̂d Ŋwiə̀, bə̂d tom mbɨ ə bə̂d ɨ̀kə̀n, mbə̀ gha'rɨ əwən ɨmbə̀' ɨghəm nɨ Ŋwìə̀ fə zɨ̀ ɨsa'i ɨgwɨ məd ɨmbə̀' ɨnû mbe nɨ wɨ̀ nya'a ghɨ̌ ənɨ ə nən!"

21Aŋgɨrə̀ nɨ berɨ ɨka nya'a bè' ɨti nɨ nya'a ɨghabɨ ɨti ŋgə̀ŋ kyeŋ mà' ɨŋga rɨ̀bàà. Wɨ̀ nya'ə mà' əne ghàə̀ ni, "À yɨ ɨchî nɨ mbɨ bɨrɨ ma' ə Babilə̀n ə si ənɨ ɨka. Chəɨ bə̂d bɨrɨ nɔ wɨrɨ zə əməd.

22Chəɨ bə̂d bɨrɨ nɔ wɨrɨ bu' ɨnoŋɨ ŋgyi kɨ̀ nɔ kwerɨ mɨkyî ɨŋga ne. Chəɨ bə̂d bɨrɨ nɔ wɨrɨ fə ɨmbarɨ bə̀ fə tàŋ ɨŋga ne. Chəɨ wə̀d əbɔ ə̀fà'ì bɨrɨ nɔ wɨrɨ tekɨ ɨghɨ ɨŋga ne. Chəɨ bə̂d bɨrɨ nɔ wɨrɨ wɔ' ɨghɨ ɨŋga ne.

23Chəɨ ənam ə bɨrɨ nɔ wɨrɨ te ɨŋga ne. Chəɨ mɨnom ɨgən mbɨ mɨgən bɨrɨ nɔ wɨrɨ ghɨ ɨnamɨ ɨŋga ne. Mbe bə̂d ɨwin yɨə nya'ə bə̂d nɨ dabə ɨgwɨ ə si. À wɨə nya'ə tambɨə bə̂d rɨŋga ɨbeŋ jìm ənɨ mɨ̀sà.

24Ənəm ə bə̂d ɨ̀kə̀n, ənəm ə bə̂d Ŋwiə̀ mbɨ ənəm ə bə̂d mɨjìm mbe nɨ mbɨ nya'a zwiirɨ ɨgwɨ ə si fə tàb əwe."

Ɨnû Əwu Rənjìm 19

1Əze ə niə cheə, mə nya'a zu əghɨ ə mɔ'ɔ ɨkaŋ nɨ nya'a ɨghabɨ ə gî ɨnə̂n bə̂d nɨ nya'a kwà' wɨ kyeŋ. Gî ze ziə nya'ə ghàə̀ rɨ̀kə̀ ni, "Tɨ̀ yiirɨ ə Ŋwiə̀! Məd wɨə chɨə̀ bə̂d rəŋgə'. Bə̂d mbɨə nà' ɨwumnɨ ɨ bɔ. Məd ziə ə berɨ ɨka!

2Tɨ̀ ghɨ̀ əne ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨchî nɨ məd ə chəə bə̂d ə kaŋ kù'. À yɨə bə̀ ɨchî rəsɨ̀'. Wɨ̀ fə zɨ̀ ɨchə ɨgwɨ ə̀kùnɨ̀ əka ze nɨ nya'ə chə̀kɨ̀ ɨsɨg ɨchî nɨ wɨ̀ nya'ə niirɨə mbaŋə̀ əbəŋ əbəŋ. Ŋwìə̀ fə zɨ̀ ɨchə ɨgwɨ məd ɨmbə̀' ɨghəm nɨ wɨ̀ nya'a zwiirɨ bə̂d ə̀fà'ì məd."

3Mbɨ nya'a wɨrɨ yɨ kyeŋ ghà ni, "Tɨ̀ yiirɨ ə Ŋwiə̀! Ndi' tɨ ənɨ ɨwid we niə tə̀n əməd ziə kɔ'ə wò ɨkaŋ koŋ koŋ."

4Bə̂d kyeŋ mbe ɨwum be chə̀b rɨ̀kwè mbɨ ɨghɨ mbe ɨkwè nɨ ye' ɨkə̀ nya'a gundɨ ə si wumnɨ ə Ŋwiə̀ nɨ nya'a chubɨ ɨgun ətən ɨfə̀n. Ɨ mbiə nya'ə wumniə ghàə̀ ni, "À yɨ əne! Tɨ yiirɨ ə Ŋwiə̀!"

5Gî nya'a ye'e rɨ ənɨ ətən ɨfə̀n, ghàə̀ ni, "Mbə̀ yiirɨ a Ŋwiə̀, mbə̀n bə̂d ə̀fà'ì məd mɨjìm. Mbə̀n mbe niə wumnɨ əməd, mbə̀ yiirɨ əməd, əne yɨ mbɨ kwa mbɨ mbɨ kyeŋ!"

6Mə nya'a zu əghɨ ə mɔ'ɔ nɨ nya'a ɨghabɨ ə gî ɨnə̂n bə̂d nɨ nya'a kwà' wɨ kyeŋ. Gî ze ziə nya'a ɨghabɨ ɨchî nɨ mɨgyî nənɔ' ə jù'ə̀ bə̀ fərɨ ɨghabɨ ɨchî nɨ mbə̀ŋ ə kùmə̀. Zɨ̀ nya'ə ghàə̀ rɨ̀kə̀ ni, "Tɨ̀ yiirɨ ə Ŋwiə̀! Ə̀nùŋɨ̀sɨg a Ŋwìə̀kɔ' wɨə sɨə tùmbɨə̀ mbɨ bə̂d.

7Tɨ̀ gha'rɨ əwa bə̀ do'rɨ əwa yiirɨ ə Ŋwiə̀, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ nyùmə̀ fə kù'i nɨ Wan njɨg bɨrɨ nam. Ɨgən məd fə tekɨ i ɨnyod.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

8Ɲwìə̀ fə nà’ ngywɨ̌ əka ɨnun ɨ bɔ ni wɨ̀ ziə. Ngywɨ̌ ze ziə teeniə bə̀ zeŋə.” (Ngywɨ̌ əka ɨnun ze yɨ ɨnû chɔ̀m mbe nɨ bə̂d Ɲwiə̀ ə ghìə̀.)

9Aŋgɨrə̀ we nya’a ghà ɨ num ni, “Ɲwa’nɨ ənû zɔ̂: 'Ɲwìə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə bə̂d mbe nɨ mbɨ won ənɨ əchwî ɨnamɨ Wan njɨ̀g.'” Aŋgɨrə̀ we nya’a yi ghà ni, “Mbɔ̂ yɨ mɨŋgam rəsì’ nɨ Ɲwiə̀ ghamɨ.”

10Mə nya’a zu əne gundɨ ə si ɨfɛ̌ bɔ ɨmbə̀’ wumnɨ əməd, àyɨə wɨ̀ nya’a ghà ɨ num ni, “Tɨrə̀ ghɨ e əne! Mɔ̌ yɨə wə̀d əfà’ì mbɨ ne bə̀ fɔrɨ mbɨ mbe bɔŋgɔb mbe nɨə ghà rəsì’ ɨmbə̀’ ə Yeso. Wumnɨ ə Ɲwiə̀!” Mə wɨə ghà əne ɨmbə̀’ ɨghəm nɨ rəsì’ ɨmbə̀’ ə Yeso yɨ əghɨ ze nɨə ghì ni bə̂d ɨkə̀n ghà ɨkə̂n Ɲwiə̀.

11Mə nya’a zə ɨkaŋ əfì’ə, bə̀ zə ngyɨ̌ rɨ̀fɨ əŋgu. Ɨ mbɨə nya’ə tɔŋə mbaŋə̀ ze nɨ nya’a kɔ’ ngyɨ̌ ze ni Wə̀d nɨə ghà rəsì’ fɔrɨ ni Wə̀d nɨə ghì ɨnû mbe nɨ wɨ̀ ghă. Ɨ wɨə sa’ə bə̂d bə̀ mà’ə̀ bid ɨchî nɨ ku’nɨ.

12Əghə əməd ə nya’a ɨghabɨ ɨnemɨ ɨwid. Tɨdəm rɨ fɔ̀n nɔnɔ’ tɨə nya’a ɨgun ətu əməd. Ɨkum wɨə nya’a ɨgwɨ məd, nɨ chəɨ wə̀d mɔ’ɔ kyerɨ ɨkum we chè rɨ ənɨ ə məd ziə.

13Wɨ̀ nya’a zɨ̀ ngywɨ̌ nɨ mbɨ nya’a chub ɨŋga ənəm. Ɨkum məd yɨ Ɨŋgam Ɲwiə̀.

14Mɨnɔ̂n mɨ̀sɔgyɨ̀ mbe nɨ ye’ ɨkaŋ nɨ nya’a zɨ̀ ngywɨ̌ rɨ̀fɨ əka ɨnun nɨ nya’a zeŋɨ, mbɨə nya’ə beenɨ əbɔ’ məd ɨgun ə ngyi tɨ rɨ̀fɨ.

15Ɨbi bid nɨə tɔə fɨə jwɨ̀ rɨŋga ɨchû ɨməd. Wɨ̀ bɨrɨ nɨŋ ɨbi we baŋ ɨbeŋ jìm əŋgu. Wɨ̀ bɨrɨ tumbɨ mɨ̀mə̌d ənɨ ɨka jìm. Wɨ̀ bɨrɨ min rɨtam vaìn ɨŋga əsɨ ze nɨ mbɨə mìnə̀ mɨno’. Əzɔ̂ ə chwɨ ɨchî nɨ Ɲwìə̀kɔ’ ə kàŋə̀ sə ɨtəm.

16Ɨkum wɨə nya’a ɨgun ə ngywɨ̌ məd bə̀ fɔrɨ ɨgun ɨbi ɨwu ɨməd. Ɨkum we yɨ ni: Ɨfɔ̂n ɨgwɨ mɨfɔ̀n mbɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg ɨgwɨ mɨ̀-ə̀nùŋɨ̀sɨg.

17Mə nya’a zə aŋgɨrə̀ nɨ nya’a təm ɨgun ə nyùmə̀. Wɨ̀ nya’a kyeŋ rɨkă əmbɨ tɨnən rɨjìm te nɨə fìd əton ɨkaŋ ni, “Mbə̀ ye’e fɔtɨ jɨg əchwî ə kyeŋ ze nɨ Ɲwiə̀ kà’i.

18Mbə̀ ye’e kud nyamnyod mɨfɔ̀n, kud nyamnyod ɨtu ɨgwɨ mɨ̀sɔgyɨ̀, kud nyamnyod mɨ̀sɔgyɨ̀, kud nyamnyod ngyi, kud nyamnyod bə̂d mbe nɨə kɔ’ə ngyi te bə̀ kud nyamnyod bə̂d mɨjìm, əne yɨ ɨbò’ò mbɨ ə bə̂d nɨ ye’ ənɨ ə ɨghəm, əne yɨə bə̂d kyeŋ mbɨ mbɨ kwa!”

19Mə nya’a zə nyam kyeŋ rɨtu ze bə̀ zə mɨfɔ̂n rɨ ɨgwɨ ə si mbɨ mɨnɔ̂n mɨ̀sɔgyɨ̀ mɨ̀mə̌d. Mbɨ nya’a fɔtɨ ɨmbə̀’ ma’ bid mbɨ wə̀d we nɨ kɔ’ ngyɨ̌ ze mbɨ mɨ̀sɔgyɨ̀ məd.

20Mbɨ nya’a gywɨ̀ nyam kyeŋ ze bə̀ gywɨ wə̀d ɨkə̀n mɨghab we nɨ nya’ə ghɨ̀ ɨnû yɨɨrɨ ənɨ ɨkum məd. Wɨ̀ nya’a chè ənjìm ɨnû yɨɨrɨ mbe tambɨ bə̂d mbe nɨ mbɨ nya’a zɨ ənweenɨ ə nyam kyeŋ ze ɨgun mɨ̀mə̌d bə̀ tambɨ mbe nɨ nya’ə wumnɨ anèŋ məd. Mbɨ nya’a mà’ nyam kyeŋ ze bə̀ mà’ wə̀d ɨkə̀n mɨghab we ɨkă ɨŋga əsɨ nɨ sɔlfò ə ghɨ̀ ɨwid kyeŋ berɨə.

21Ənɨ mbɨ nya’a ghɨ əne, wə̀d we nɨ kɔ’ɔ ngyi ze nya’a zwɨɨrɨ mɨfɔ̂n mɨjìm ɨgwɨ ə si bə̀ zwɨɨrɨ mɨ̀sɔgyɨ̀ mɨ̀mə̌d mɨjìm ənɨ ɨbi bid we nɨə jwɨ̀ rɨŋga ɨchû ɨməd. Tɨnən te rɨjìm nya’a kud nyamnyod te tɨbum swi.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Ɨnû Əwu Rənjìm 20

1Mə nya'a zə aŋgɨrə̀ nɨ nya'ə swi'ə rɨkaŋ. Wɨ̀ nya'a yim əfi' tɨ əni ɨbɨgɨ we nɨ chəi ɨnwǐ. Wɨ̀ nya'a bə̀ yim karə kyeŋ.

2Wɨ̀ nya'a gywɨ̀ rɨsə̀'ə̀ jɔ ze, nɨ ye' jɔ ze nɨ nya'a rəŋwe, əne yɨə Debɨ̀rə̀ kɨ ə Satàn, əne kod əməd ni wɨ̀ chubɨ ɨni' əni ɨghəm ɨwu chu' fibɨ̀.

3Wɨ̀ nya'a kod əne, mà' ɨŋga ɨbɨgɨ we, kubrɨ ɨchû ɨbɨgɨ we ɨgwɨ məd bə̀ zɨ̀ ənweenɨ ɨgwɨ ɨchû we ɨmbə̀' tɨ wɨ̀ wɨrɨ tambɨ i ɨbeŋ pè əni ɨghəm ɨwu mbe chu' fibɨ̀ fə mi. Əni ɨghəm ɨwu mbe fə mi, mbɨ berɨ za əməd sàŋ əni ɨkə nyumə.

4Mə nya'a zə ɨtən ɨfɔ̀n. Mbɨ nya'a nà' ɨka əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ nya'a chub ɨgun ɨtən mbe ni mbɨ sa' ɨsɨg. Mə nya'a bə̀ zə ɨtènì bə̂d mbe nɨ mbɨ nya'a sopɨ ɨtu mɨ̀məd ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ nya'ə ghà rəsì' ɨmbə̀' ə Yeso bə̀ fərɨ ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbɨ nya'ə ghà ɨŋgam Ɲwiə̀. Chəi mbɨ nya'a wumnɨ nyam kyeŋ rɨtu ze kɨ̀ bè ə anèŋ məd. Chəi mbɨ nya'a zɨ ənweenɨ ə nyam kyeŋ ze əni ɨkəŋ ɨsɨ mɨ̀məd, kɨ̀ ɨgun ɨbɔ mɨ̀məd. Mbɨ nya'a zwemə əne tùmbɨ ɨsɨg mbɨ Kristo ɨghəm ɨwu chu' fibɨ̀.

5(Chəi ə̀bù' ə bə̂d ze nɨ nya'a fə kwɨ nya'a zwemə pè əni ɨghəm ɨwu mbe chu' fibɨ̀ fə mi.) Wô yɨ ɨghəm rɨtu nɨ bə̂d bɨrɨ zwemə.

6Ɲwiə̀ bɨrɨ na' əbɔrəbɔd əmbɨ ə bə̂d mbe nɨ bɨrɨ zwemə əni ə nyùmə̀ rɨtu wô. Mbɨ bɨrɨ bɨ chub ɨzeŋɨ zeŋɨ. Chəi ɨvɨ we nɨ pe əni wɨ ɨbe berɨ ɨka ɨgwɨ mɨ̀məd. Mbɨ bɨrɨ fà' ɨghabɨ ə bə̂d mbàn əmbɨ ə Ɲwiə̀ fərɨ əmbɨ Kristo, əne mbɨ bɨrɨ bɨ tumbɨ ɨsɨg mbɨ məd ɨghəm ɨwu chu' fibɨ̀.

7Əni ɨghəm ɨwu mbe chu' fibɨ̀ fə mi, mbɨ bɨrɨ chɨ ə Satàn rɨŋga ndəŋ məd ze.

8Wɨ̀ bɨrɨ jwɨ̀ wò tambɨ ɨbeŋ jìm mbe nɨ ye' əni rɨbu te rɨ̀kwè ɨgwɨ ə si, əne yɨə Gɔ̌g mbɨ Magɔ̀g, əne fɔtɨ mɨ̀məd ni mbɨ ma' bid. Ɨnun mɨ̀məd nya'a nɔ' ɨghabɨ rɨsɨ ze nɨ ye' əŋgo rɨbàà.

9Mbɨ nya'a yèn ɨgwɨ ə si jìm wò kad əsɨ ze nɨ bə̂d Ɲwiə̀ nya'a fetɨ əŋgu, əne yɨ əsɨ ze nɨ Ɲwiə̀ gha'i kwà' rɨŋgə'. Àyɨə ɨwid nya'a swi' rɨkaŋ tɔ̀n mɨ̀məd.

10Mbɨ nya'a mà' ə debɨ̀rə̀ we nɨ nya'ə tambɨ mɨ̀məd ɨŋga əsɨ ze nɨ sɔlfò ə ghɨ̀ ni ɨwid kyeŋ berɨə, nɨ ye' əsɨ ze nɨ mbɨ nya'a fə be mà' nyam kyeŋ ze mbɨ ə bə̂d ɨkə̀n mɨghab mbe əŋgu. Mbɨ bɨrɨ sɨə chəə mɨ̀məd əŋgu əzɨə mbɨ ɨzimɨ koŋ koŋ.

11Mə nya'a zə ətən ɨfɔ̀n ə kyeŋ ə fufu bə̀ zə məd we nɨ nya'a chub ɨgun ətən ɨfɔ̀n ze. Ɨkaŋ mbɨ ə si nya'a nim rɨ ɨfě məd. Chəi mbɨ nya'a wɨrɨ zə mɨ̀məd.

12Mə nya'a zə ɨvɨ bə̂d, əne yɨ ɨvɨ bə̂d kyeŋ mbɨ ɨvɨ bə̂d kwa. Ɨvɨ bə̂d mbe nya'a təmbɨ ɨfě ətən ɨfɔ̀n ze. Mbɨ nya'a fì' ɨŋwà'nì. Mbɨ nya'a bə̀ fì' ə̀ŋwà'nì ə cherə. Əze yɨ ə̀ŋwà'nì ze nɨ mbɨ ŋwa'nɨ rɨkum bə̂d mbe nɨ bɨrɨ jɨg ɨtènì. Ɲwiə̀ nya'a sa' ɨvɨ bə̂d mbe beenɨ əbɔ' ɨnû mbe nɨ mbɨ nya'a ŋwa'nɨ ɨŋga ɨŋwà'nì mbe, əne yɨ əbɔ' ɨnû mbe nɨ mbɨ nya'a ghǐ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

13Rìbàà nya'a chì ivi bəd mbe ni nya'a iŋga məd. Ivi mbi əbeŋ ivi bəd nya'a bə chì ivi bəd mbe ni nya'a iŋga mìməd. Ɔwìə nya'a sa' mìməd mijìm beeni əbɔ' inû mbe ni mbi nya'a ghǐ.

14Əne mbi nya'a mà' Ivi mbi əbeŋ ivi bəd iŋga iwid kyeŋ. Iwid kyeŋ we yi ivi we ni pe əni wi ibe.

15À mi ye' ni chəi mbi nya'a zə ikum wəd mɔ'ɔ iŋga èŋwà'nì ze ni mbi ŋwa'ni rikum bəd mbe ni biri jig ìtènì, mbi nya'a mà' əməd iŋga iwid kyeŋ we.

Inû Əwu Rənjìm 21

1Mə nya'a zə ikaŋ fi bə zə si fi. Ikaŋ ritu mbi ə si ritu nya'a fə nim. Rìbàà nya'a fə bə nim.

2Mə nya'a zə əsi ə zeŋi ni nya'ə swi'ə rikaŋ ti əmbi ə Ɔwiə. Əsi ə zeŋi ze yiə Jèrusalèm fi. Mbi nya'a fə teki əməd bə yè' ichî ni mbiə yè' igən ni mbiə wo chà əmbi inom məd.

3Mə nya'a zu gî ri əni ətən ifòn ze. Gî ze ziə nya'ə ghàà ni, "Mbà zə, tìnîn əsi ni Ɔwìə ə chubə ə zi əka' ə bəd. Wì biri chubi mbi mìməd, əne mbi biri ye' bəd iməd. Ɔwìə ziə, ni ye' Ɔwìə mìməd, biri chubi mbi mìməd.

4Wì biri fu misi jìm ti əni əghə mìməd. Chəi bəd biri wiri kwi. Chəi bəd biri wiri dì kì chweŋ misi kì zu bè ribu', imbə' ighəm ni inû mbe ni nya'a bè əŋgu fə chè i."

5Məd we ni nya'a chub igun ətən ifòn ze nya'a ghà ni, "Mbà zə, mə wiə teki ighijìm əni mbi fi!" Wì nya'a bà ghà ni, "Ɔwa'ni ənû zô imbə' ighəm ni miŋgam mbô yi miŋgam rəsì' ni tì bəd beni."

6Wì nya'a ghà i num ni, "Inû jìm fə mì i! Mə̀ yiə Alfà mbi Omegà. Mə̀ yi ikɔ bə ye' inwǐ. Mə biri na' minib ri əni jwì-əmboŋ ze ni minib məd ə nà' ìtènì əmbi wəd we ni ədɔ' ə ne əməd. Wì biri niŋ əko ni chəi wì na' ikab.

7Wəd we ni baŋ inû ribòŋ biri jig ighi mbô jìm. Mə biri ye' Ɔwìə məd, məd bə ye' mi wan.

8Àyiə ikwèd, bəd ni chəi mbi wiri ben ə Kristo, mbe niə ghì inû ribòŋ yiiri yiiri, mbe niə zwiiriə mbi cherə, mbe niə niiriə mbaŋə̀ kì məyi əbəŋ əbəŋ, mbe niə ghì mìsà, mbe niə wumni mbìanèŋ mbi ə bəd mighab mìjìm, biri nwi iŋga əsi ze ni iwid kyeŋ we ni sɔlfò ə ghì ni wi beriə. Wô yi ivi we ni pe əni wi ibe."

9Wi mɔ'ɔ rəbɔ' mbìaŋgirə mbe sambe ni nya'a yim iŋgupi ikaŋ mbe sambe ni ŋgə' kă kă te sambe ni si nwìə nya'a swi iŋga, nya'a ye'e ghà i num ni, "Ye'e, mə biri chwi igən we ni ye' iwi Wan njìg i ne."

10Əzwî ə nya'a ye'e igwi num, əne aŋgirə we nya'a niŋ əmi tì wò ikaŋ iwum kyeŋ ni nya'a kaŋ jeŋgi sà ikaŋ. Wì nya'a pè əngu, chwi əsi ə zeŋi, əne yiə Jèrusalèm, ni Ɔwìə nya'ə swiə rikaŋ.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

11Ɨwumnɨ Ɗwiə̀ wɨə nya'ə te əsɨ ze. Ə ziə nya'ə mèŋnì ɨghabɨ ndəŋ əka ɨnun bə̀ mèŋnì ɨghabɨ ə jaspà. Ə ziə nya'ə bə̀ zeŋ ɨghabɨ ə kristal.

12Əsɨ ze ə nya'a berɨ àgù' ɨkam kyeŋ nɨ nya'a kaŋ jeŋgɨ sà ɨkaŋ. Ziə nya'a berɨ mɨchû ɨkam wum chɔ̀b rɨ̀be. Mbɨaŋgɨrə̀ wum chɔ̀b rɨ̀be mbɨə nya'ə nəŋgɨ mɨchû ɨkam mbe. Mbɨ nya'a ŋwà'nì rɨkum mɨnəbɨ mɨIzre mbe wum chɔ̀b rɨ̀be ɨgun mɨchû ɨkam mbe.

13Mɨchû ɨkam ɨtad mbɨə nya'a əbà ze nɨ nyùmə̀ ə jwɨə̀, ɨtad əbà ze rɨ ətu, ɨtad əbà ze rɨ əton, ɨtad əbà ze nɨ nyùmə̀ ə nyɨ ɨkòb.

14Ə̀gù' ɨkam ze rɨ əsɨ ze nya'a berɨ əti əchɨ ə nəb wum chɔ̀b rɨ̀be. Mbɨ nya'a ŋwà'nì rɨkum bə̂d tom Wan njɨ̀g mbe wum chɔ̀b rɨ̀be ɨgun əti ze.

15Aŋgɨrə̀ we nɨ nya'a gham ɨ num nya'a berɨ mbàŋ gôl nɨ mbɨə mɨ̀g ɨghɨ əŋgu. Wɨ̀ nya'a berɨ mɨg əsɨ ze, mɨ̀g mɨchû ɨkam mbe bə̀ mɨ̀g ɨgù' ɨkam.

16Ɨba kwè mbe rɨ əsɨ ze mbɨə nya'ə əndəŋ əndəŋ. Ɨsa məd mbɨ ɨfaŋ məd wɨə nya'a əndəŋ əndəŋ. Aŋgɨrə̀ we nya'a mɨ̀g əsɨ ze əni ə mbàŋ ze, zə ni ziə nya'a sà mɨkilometà chu' rɨ̀be mbɨ əkɨ əkwè. Ɨsa məd mbɨ ɨfaŋ məd mbɨ ɨsa ɨkaŋ məd mbɨə nya'ə əndəŋ əndəŋ.

17Wɨ̀ nya'a bə̀ mɨ̀g àgù' ze rɨ əsɨ ze, əne zə ni ziə nya'a sà ɨkaŋ mɨmetà ɨwum rɨfuə chɔ̀b rɨfuə. Wɨ̀ nya'a mɨ̀g əne beenɨ əbɔ' ɨchî nɨ bə̂d mɨsɔŋɨchù ə mɨ̀g ɨghɨ.

18Mbɨ nya'a bɔm àgù' ze əni ə jaspà. Mbɨ nya'a bɔm əsɨ ze àmei əni ə gôl. Gôl we wɨə nya'ə zeŋə ɨghabɨ manèm nɨ tɨ̀ wə̀d zə ɨghɨ ənjìm.

19Mbɨ nya'a yè' ɨchɨ rɨ ənɨ àgù' ze ənɨ tɨkwɨrɨ əti ɨka ɨnun jìm. Əti rɨtu yɨə nya'ə jaspà. Əze nɨ pe ənɨ mbɨ ɨbe yɨə nya'ə safi. Əze nɨ pe ənɨ mbɨ ɨtad yɨə nya'ə agate. Əze nɨ pe ənɨ mbɨ ɨkwè yɨə nya'ə emeràl.

20Əze nɨ pe ənɨ mbɨ ɨtân yɨə nya'ə oniz. Əze nɨ pe ənɨ mbɨ rɨfuə yɨə nya'ə kaneliàn. Əze nɨ pe ənɨ mbɨ sambe yɨə nya'ə Krisolìt. Əze nɨ pe ənɨ mbɨ famɨ yɨə nya'ə berìl. Əze nɨ pe ənɨ mbɨ əbùə yɨə nya'ə topàz. Əze nɨ pe ənɨ mbɨ wum yɨə nya'ə Krisopràs. Əze nɨ pe ənɨ mbɨ wum chɔ̀b mɔ' yɨə nya'ə jasìn. Əze nɨ pe ənɨ mbɨ wum chɔ̀b rɨ̀be yɨə nya'ə ametìst.

21Mɨchû ɨkam mbe wum chɔ̀b rɨ̀be yɨə nya'ə mɨpə̂l wum chɔ̀b rɨ̀be. Ɨchû ɨkam mɔ' yɨə nya'ə pə̂l mɔ'. Mbɨ nya'a tekɨ ɨnə̂njɨ̀ kyeŋ we rɨŋga əsɨ ze àmei əni ə gôl. Gôl we wɨə nya'a ɨghabɨ ə manèm nɨ tɨ̀ wə̀d zə ɨghɨ ənjìm.

22Chə nya'a ɨ mbàn Ɗwiə̀ ɨŋga əsɨ ze, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ mbàn Ɗwiə̀ məd yɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg Ɗwiə̀kɔ' mbɨ ə Wan njɨ̀g.

23Chəɨ əsɨ ze ə kəb ə nyùmə̀ kɨ̀ ɨmɨg nɨ te ɨgun, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ Ɗwiə̀ wɨə te ɨgwɨ əsɨ ze. Wan njɨ̀g yɨə bə̀ ənam əməd.

24Bə̂d rɨŋga ɨbeŋ jìm bɨrɨ yen ənɨ ɨzeŋɨ zeŋɨ we nɨə te rɨ ənɨ əsɨ ze. Mɨfə̂n rɨ ɨgwɨ ə si bɨrɨ wo mbɨ tə mbə̂n ɨŋga əsɨ ze.

25Chəɨ mbɨ bɨrɨ nɔ wub mɨchû ɨkam mbe rɨ əsɨ ze əziə. Chə bəɨ ɨzimɨ əsɨ ze.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

26Mbɨ bɨrɨ nɨŋ mbɔ̂n mbɨ ɨghɨ ɨwumnɨ rɨŋga ɨsɨ jìm wò ɨŋga əsɨ ze.

27Chəi əghɨ ə mɔ'ɔ ze nɨ rɨka zeŋ i bɨrɨ nɔ nyɨ ɨŋga əsɨ ze, kɨ̀ à kɨə wəd nɨə ghɨ̀ ɨnû tɨ̀nɨ̀d ətu, kɨ̀ we nɨə ghàà̀ mɨghab. Àmei bə̂d mbe nɨ mbɨ ŋwa'nɨ rɨkum tɨ mɨ̀mə̌d ɨŋga ə̀ŋwà'nɨ̀ ə Wan njɨ̀g nɨ bə̂d bɨrɨ jɨg ɨ̀tɛ̀nɨ̀ bɨrɨ nyɨ ɨŋga əsɨ ze.

Łnû Əwu Rənjìm 22

1Aŋgɨrə̀ we nya'a chwi ɨgyî kyeŋ we nɨ mɨnib məd ə nà' ɨ̀tɛ̀nɨ̀. Łgyî we wɨə nya'ə zeŋ ɨghabɨ ə kristal. Ł wɨə nya'ə jwì rɨ ətɔn ətən ɨfɔ̀n ə Ɔwìə̀ mbɨ Wan njɨ̀g.

2Ł wɨə nya'ə koŋ ɨŋga mɨgharə̀ ɨnə̂njɨ̀ kyeŋ we rɨŋga əsɨ ze. Əzed ze nɨə nà' ɨ̀tɛ̀nɨ̀ zɨə nya'ə əŋgo ɨgyî kyeŋ we ɨba jìm. Əzed ze zɨə nya'ə kɔə rɨtam ɨghəm wum chɔ̀b rɨbe ɨŋga əghəm əwu. Əne yɨ ɨghəm mɔ' ɨŋga ɨmɨg. Tɨfu' rɨ əzed te tɨə nya'ə vɨə̀ bə̂d rɨŋga ɨbeŋ jìm.

3Chəi əghɨ ə mɔ'ɔ ze nɨ Ɔwìə̀ zɨ ndɔ̀n ɨgun bɨrɨ ye' ɨŋga əsɨ ze. Ətən ɨfɔ̀n ə Ɔwiə̀ mbɨ Wan njɨ̀g bɨrɨ ye' ɨŋga əsɨ ze, əne bə̂d əfà'ì məd bɨrɨ wumnɨ əməd.

4Mɨ̀mə̌d bɨrɨ zə ɨfɛ̌ Ɔwiə̀. Mbɨ bɨrɨ bɨ ŋwa'nɨ ɨkum Ɔwiə̀ ənɨ ɨkəŋ ɨsɨ mɨ̀mə̌d.

5Chə wɨrɨ i ɨzimɨ. Chəi mbɨ bɨrɨ kəb ɨzeŋɨ zeŋɨ rɨ ənɨ ənam kɨ̀ rɨ ənɨ ə nyùmə̀, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ Ə̀nùŋɨ̀sɨg Ɔwiə̀ bɨrɨ ye' ɨzeŋɨ zeŋɨ mɨ̀mə̌d. Mbɨ bɨrɨ tumbɨ ɨsɨg koŋ koŋ.

6Aŋgɨrə̀ we nya'a ghà ɨ num ni, "Ɔwìə̀ wɨə ghà rəsì'. Ł wɨə bə̀ ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ wɨ̀ ghă. Əne Ə̀nùŋɨ̀sɨg Ɔwìə̀, nɨə nà' e Əzwî əmbɨ ə bə̂d ɨ̀kə̀n ɨməd, fə tom wi aŋgɨrə̀ nɨ wɨ̀ chwi ɨnû mbe nɨ bɨrɨ zambɨ ghɨ̀ əmbɨ mbi bə̂d əfà'ì."

7Yeso ə ghà ni, "Mbə̀ zə, mə bɨrɨ zambɨ ye'e! Ɔwìə̀ zɨ əbɔrəbɔd ɨgun ə wəd we nɨə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ mbɨ ŋwa'nɨ ɨŋga ə̀ŋwà'nɨ̀ zɔ̂ ɨmbə̀' ɨnû mbe nɨ bɨrɨ nɨ ghɨ̀."

8Mɔ̌, Jɔ̌n, yɨə wəd we nɨ nya'a zu bə̀ zə ɨnû mbɔ̂. Ənɨ mə nya'a zu bə̀ zə, mə nya'a gundɨ ə si ɨban ɨwu aŋgɨrə̀ we nɨ nya'a chwi ɨnû mbɔ̂ ɨ num. Mə nya'a gundɨ ɨmbə̀' wumnɨ əməd.

9Àyɨə wɨ nya'a ghà ɨ num ni, "Tɨrə̀ ghɨ e əne! Mɔ̌ yɨə wəd əfà'ì ɨghabɨ àwɔ̀. Mə yɨə bə ɨghabɨ mbe bɔŋgɔb mbe nɨ ye' bə̂d ɨ̀kə̀n Ɔwiə̀ bə̀ fɔrɨ ɨghabɨ mbe nɨə ghɨ̀ ɨnû mbe nɨ ye' ɨŋga ə̀ŋwà'nɨ̀ zɔ̂. Wumnɨ ə Ɔwiə̀!"

10Wɨ nya'a ghà ɨ num ni, "Tɨrə̀ tɔ nə̀m e mɨŋgam mbɔ̂ nɨ mbɨ ŋwa'nɨ ɨmbə̀' ɨnû mbe nɨ bɨrɨ ghɨ̀, ɨmbə̀' ɨghəm nɨ nyùmə̀ we nɨ ɨnû mbɔ̂ bɨrɨ zambɨ ghɨ̀ fə tɨɨnə.

11Wəd we nɨə ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ wo ɨmbɨ̀ ghɨ̀ ɨnû rɨbɔ̀ŋ. We nɨə nyɔɔnɨə wo ɨmbɨ̀ nyɔɔnɨ. We nɨə ghɨ̀ ɨnû nɨ ku'nɨ wo ɨmbɨ̀ ghɨ̀ ɨnû nɨ ku'nɨ. We nɨ zeŋɨ wo ɨmbɨ̀ ghɨ̀ ɨnû zeŋɨ zeŋɨ."

12Yeso ə ghà ni, "Mbə̀ zə, mə bɨrɨ zambɨ ye'e! Mə bɨrɨ ye'e mbɨ ɨchwɨ we nɨ mə bɨrɨ nà' əmbɨ wəd mɔ' mɔ' ɨgwɨ ɨnû mbe nɨ wɨ̀ ghɨ̌.

13Mɔ̌ yɨə Alfà mbɨ Omegà. Mɔ̌ yɨ wɨ rɨtu bə̀ ye' we nɨ sɨ nwɨə̀. Mɔ̌ yɨ ɨkɔ bə̀ ye' ɨnwɨ̌."

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

14Ɔwìə̀ zɨ əbərəbəd ɨgun ə bə̂d mbe nɨ fə so tə ngywɨ̌ tɨ zeŋ, ɨmbə̀’ ɨ mbe tɨ mbɨ chè ənɨ
mɨchû ɨkam nyɨ ɨŋga əsɨ ze, əne jɨg rɨtam tɨ ənɨ əzed ze nɨə nà’ ɨ̀tènɨ̀.

15Bə̂d mbe nɨ ye’ ɨsɨg yɨə mbe nɨ chəi mɨnə̂njɨ̀ mɨ̀mə̌d ku’nɨ. Mbɨ yɨ mbe nɨə ghɨ̀ mɨ̀sà,
mbe nɨə niirɨə mbaŋə̀ kɨ̀ məyi əbəŋ əbəŋ, mbe nɨə zwiirɨ mbɨ cherə, mbe nɨə wumnɨ
mbɨ̀anèŋ mbɨ wə̀d jɨ̀m we nɨə gha’ə mɨghab bə̀ ghɨ̀ ɨnû mɨghab mɨghab.

16“Mə̌, Yeso, fə tom wum aŋgɨrə̀ ni wɨ̀ gha ɨnû mbô əmbɨ mbə̀n mbe nɨ ye’ ɨŋga rɨfetɨ
bə̂d Kristo. Mə̌ yɨə wan tɨ ənɨ əghaŋ ə Dèvîd. Mə̌ yɨə bə̀ ə wan məd. Mə̌ yɨ rəbid we
nɨə njandə ənjɨtu’.”

17Əzwî mbɨ Ɨgən ghà ni, “Ye’e!” Wə̀d jɨ̀m we nɨ zu gha ni, “Ye’e!” Wə̀d jɨ̀m we nɨ
ədɔ’ ə ne əməd ye’e. We nɨə kəb mɨnib, ye’e nɔ mɨnib mbe nɨə nà’ ɨ̀tènɨ̀, nɨ chəi wɨ̀
bɨrɨ na’ ɨkab.

18Mə wɨə patɨə wə̀d jɨ̀m we nɨ zu mɨŋgam mbô nɨ mbɨ ə̀ŋwà’nɨ̀ ɨmbə̀’ ɨnû mbe nɨ bɨrɨ
ghɨ̀. Wə̀d mɔ’ɔ mɨ yì ɨnû əbɔ’ mbô, Ɔwìə̀ bɨrɨ yi ŋgə’ kə̌ kə̌ te nɨ mbɨ mə̌ ɨŋga ə̀ŋwà’nɨ̀
zô ɨgwɨ məd.

19Wə̀d mɔ’ɔ mɨ chɨ ənû ə mɔ’ɔ rəbɔ’ mɨŋgam mbô nɨ mbɨ ŋwa’nɨ ɨmbə̀’ ɨnû mbe nɨ
bɨrɨ ghɨ̀, chəi Ɔwìə̀ bɨrɨ ben ni wɨ̀ nyɨ ɨŋga əsɨ ə zeŋɨ ze, kɨ̀ ni wɨ̀ jɨg rɨtam tɨ ənɨ əzed ze
nɨə nà’ ɨ̀tènɨ̀, nɨ mbɨ mə̌ ɨŋga ə̀ŋwà’nɨ̀ zô.

20Wə̀d we nɨ gha ɨnû mbô jɨ̀m ə ghà ni, “À yɨ rəsì’, mə bɨrɨ zambɨ ye’e.” À yɨ əne,
Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso, ye’e!

21Ə̀nùŋɨ̀sɨg Yeso ghɨ ɨ̀chə̀m ənɨ ə bə̂d Ɔwiə̀ mɨ̀jɨ̀m. À yɨ əne.

© 2013, Wycliffe Bible Translators.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer "não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR" (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: "e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações" (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira

2021, Vitória/ES - Brasil

Capa: Floresta em Região Tropical. Trata-se de imagem disponibilizada na internet, dentre as que não informam haver restrição ao uso.